XXXVI. ÉVFOLYAM 1. SZÁM 1930. JANUÁR 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA: IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Boldog újévet

kívántak egymásnak jó- és rosszakarók, barátok, rokonok, érdektársak. Boldog újévről rebesgettek sok ezren és milliónyian, kívánságok hangzottak el, tósztok, meg üzenetek.

Mert így szokás ez minden újesztendő körül.

Dehát a kívánságok hamar elhangzanak, a buzgalom, jószándék hamar elröpül és egy-kettőre nem marad semmi az ünnepies, de mindig haszontalan nekirugaszkodásokból. Az okos embernek rá kell jönnie, hogy az újévi jókívánságok elhangzása és értéke végeredményében teljesen egyenlő a semmivel. Munka nélkül, szerencse nélkül hiábavaló minden jókívánság, viszont a dologszerető embert, akire egy picit rámosolyog az okvetlen annyira szükséges szerencse is, hiába árasztják el bármennyi rosszkívánsággal az újesztendő alkalmából, annak mégis jól fog menni a sora ebben az évben is.

Tulajdonképen tehát honnan eredt és mire jó hát akkor ez az újévkívánás? Mire való az újesztendei ünnep, amelynek elmulta után annyian bosszúsan gondolnak az elröpült időre és költségekre?

Tény, hogy régi babonáknak excentrikus gyüjtőpontja lett tulajdonképen a kezdő esztendő első napja a keresztény világban is és előre alakult ki a most divatos rengeteg újesztendei cécó. Mert igazán mindenkinek rá kell jönnie, mit tartozik az az ő 1930-ik évi üzletmenetéhez, vagy pöreinek ítéleteihez, hogy eloltotta-e a lámpát Szilveszter éjfelén, pezsgőt ivott-e, malachúst evett-e újévkor és kéményseprővel vagy vénaszszonnyal találkozott-e az újesztendő első reggelén?

A legtöbb ősvallás szokatlanul és hihetetlenül nagy varázserőt tulajdonított a „kívánságoknak". Ráolvasások voltak, versmondások és énekek, amelyekkel beteggé vagy szerencsétlenné akartak tenni valakit, viszont: meg is szerettek volna gyógyítani egyeseket ilyesmikkel, vagy fölsegíteni. És az ilyen kívánságok előbb-utóbb mindig teljesednek, mert hiszen minden ember meghal, ki húszéves, ki kilencvenéves korában, viszont minden évben jó is, rossz is éri az embert bőven. Nem kell tehát egyéb, mint az úgyis bekövetkezendő jót vagy rosszat ezeknek a kívánságoknak tulajdonítani.

Műveletlen és babonás emberek ma is szörnyen félnek az átkoktól, a cigányasszonyok szemverésétől, miegymástól, pedig ezeknek is csak ép annyi a hatásuk, mint az újévi jókívánatoknak — vagyis egyáltalán semmi.

De a modern világban ezeknek az újévi jókívánatoknak már mégis más lett a rendeltetésük. Tulajdonképen csak kedves kitüntetések ezek, megemlékezések, jelentések arról, hogy én tudom, hogy te élsz, rád gondolok és kedves vagy nekem. Aztán valósággal reprezentatív kötelezettséggé lett nálunk a BUÉK, minden nagy cég, előkelő üzletember szerepel vele a nyilvánosság előtt, mert ez is kitűnő reklám-alkalom.

Ártani azonban semmiesetre sem ártanak a jókívánságok, különösen, ha csakugyan fokozott munkakedv, új reménykedés és szorgalom az eredményük!

(*S. S., Szeged.*)

Verekedések és egyéb botránytokozó cselekmények az italmérési üzletekben.

A „Vendéglősök Lapja" számára írta: vitéz dr. Csató Béla rendőrkapitány.

A szeszes italok élvezetének, főként pedig a nagy mértékben való élvezetének hatása alatt gyakran történnek az italméréssel kapcsolatos üzletekben, korcsmákban és vendéglőkben olyan jogellenes cselekmények, amelyekkel az üzlet tulajdonosának számolnia kell. Mi legyen ilyenkor a legmegfelelőbb eljárás, illetve magatartás és mik lehetnek e jogellenes cselekmények büntetőjogi következményei, ezekre fogok rámutatni a következőkben.

A szóbanlévő üzletek helyiségei, ahol a fogyasztó vendégek szabadon megfordulhatnak és tartózkodhatnak, *nyilvános helyeknek tekintendők*. A helyiség, vagy a hely *nyilvánossága* lényeges *büntetőjogi fogalom*, mert az itt számbajöhető büntetendő cselekmények, úgymint verekedés, botrányokozás, káromkodás vagy trágár szavak használata és botrányos részegség állapotában való megjelenés csak akkor büntethetők, ha azokat nyilvános helyen követik el. Ebből következik, hogy a felsorolt cselekményeknek, a közönség részére nyitva álló italméréssel kapcsolatos helyiségekben való elkövetése *büntethető*. Ezt azért hangsúlyoztam, mert megtörtént például az, hogy az étteremben két személy összeszólalkozott s egyik a másik elől a vendéglő konyhájába menekült, a másik őt üldözte és a konyhában utolérve, tettleg bántalmazta. Miután a *konyha nem tekinthető nyilvános helynek*, mert az nem áll a közönség rendelkezésére olyan értelemben, hogy ott bárki is megfordulhasson, az illetőt verekedés miatt nem lehetett megbüntetni. Ugyanígy nem tekinthetők nyilvános helyeknek az italmérő egyéb magánhelyiségei sem (pl. lakása). Ha tehát valaki a vendégek közül a tulajdonos engedélye vagy akarata nélkül behatol az üzlethelyiséggel kapcsolatos magánlakásba, vagy fel-

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés
Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.
Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

SALGÓI MÁLNASZÖRP A LEGZAMATOSABB!!

Salgóvár vidéki válogatott hegyi málnából készíti:

Kohn Lipót „Salgó" Likőr- és Rumgyár Salgótarján.

szólítása nélkül onnan nem távozik, *magánlaksértés* miatt feljelenthető.

De térjünk rá a lényegre. A verekedések, főként korcsmákban, elég gyakran előfordulnak. A botrány kétféle lehet: vagy a vendégek egymás közt verekszenek, vagy a verekedésbe belesodródnak az üzlettulajdonos, esetleg családtagjai, vagy a személyzete is. A verekedés nem más, mint kölcsönös tettleges bántalmazás és mindaddig, amíg komoly sérülések nem történnek, csak mint *kihágás* jő tekintetbe és a rendőri büntetőbíróság elé tartozik. Ha azonban nyolc napon túl gyógyuló sérülés történik, akkor súlyos testi sértésről van szó, mely esetben a kir. bíróságok hivatottak eljárni és ez esetben természetes, hogy annak súlyosabb büntetőjogi következményei vannak.

Az italmérőnek az a feladata, hogy lehetőleg szépszerével *elejét vegye a verekedésnek*. Az izgága, verekedésre hajlamos egyént nem szabad itallal kiszolgálni, hanem a helyiségből ki kell utasítania. Elvül felállítható, hogy kerülje a verekedésben való *személyes részvételt*. Tettleges fellépése csak addig terjedhet, amíg azt a *jogos önvédelem* megengedi. Jogos önvédelemről akkor lehet szó, ha a *személyét vagy vagyonát* ért közvetlen és jogtalan támadást kell elhárítania. Kétségtelen az, hogy a verekedést kezdeményező, vagy egyébként botránytokozó személyt joga van *kiutasítani* és ha nem megy szépszerével, őt kitessékelheti, *kivezettetheti*. Ehhez azonban a kelleténél nagyobb erőszakot, tettlegességet nem szabad kifejteni. Ha a verekedés szóbeli közbelépésre meg nem szüntethető, vagy egyesek makacsul ellenszegülnek, fenyegetőznek, akkor *hatósági közegek segítségét* kell igénybevenni. Ha az üzlettulajdonos ilyen önmérsékletet tanusít, akkor a büntetőeljárás során *mint sértett* szerepelhet, a felmerült *kárának* megtérítését igényelheti, ha azonban a verekedésben résztvesz, akkor esetleg ellene is megindíthatják a büntetőeljárást.

Kétségtelen, hogy az ilyen verekedések nehéz feladatot hárítanak az üzlettulajdonosra. Vagyonát, esetleg személyét és üzleti hírnevét fenyegetik s nehéz a magatartásának kellő zsinórmértékét megvonni, mindazonáltal hangsúlyozom, hogy egyedül a *jogos önvédelem* határáig terjedhet a fellépése.

Mi a *botrányokozás!* Olyan cselekmény, amely másokat megbotránkoztat, tehát kiabálás, veszekedés, mások sértegetése, poharak vagy más tárgyak összetörése, asztalra csapkodás, duhajkodás stb. Ez összefüggésben lehet a részeg állapottal, mikor is büntetőjogi kifejezéssel botránytokozó részeg állapotnak nevezzük. Ezek a cselekmények pénzbüntetéssel büntetendő kihágást alkotnak. Elkövetőit csendre és rendes magaviseletre kell inteni, ha nem használ, ki kell utasítani, ellenszegülés esetén hatósági közegnek kell őket átadni. Részeg egyénnek szeszes italt kiszolgáltatni büntetés terhe alatt nem szabad.

A káromkodásnak és trágár szavaknak nyilvános helyen történő használatának tilalma beletartozik az 1927. évben kiadott úgynevezett *erkölcsvédelmi rendeletbe*, amely ezeken kívül a tisztességes nőknek akaratuk ellenére való megszólítását, molesztálását stb., továbbá minden szemérmet és jóízlést sértő mozdulatot, taglejtést stb. tilalmazza. E cselekményeknek igen súlyos jogkövetkezményei vannak, ugyanis 15 napig terjedhető elzárással és 200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők a rendőri büntetőbíróság által.

Az italméréssel kapcsolatos üzletekben ezek a cselekmények gyakran előfordulnak. Az üzlettulajdonosnak nemcsak a közerkölcs, de a saját üzleti érdeke szempontjából is meg kell akadályoznia ezek elkövetését. Szerencsére a tisztességes és jóízlésű emberek nagy többségben vannak amazokkal szemben s megbotránkoznak e cselekmények fölött. Az üzlettulajdonos az ilyen vendéget ne tűrje meg üzletében s ha a figyelmeztetés nem használ, úgy *okvetlenül hívjon hatósági közeget* és jelentse fel az illetőt, hogy az elvegye a méltó büntetését.

A tisztességes nők megvédése a tolakodó és kalandókat kereső férfiak erőszakoskodásai és molesztálásai ellen egyszersmint *lovagias kötelesség* is. A tisztességes nők abban a tudatban jelennek meg nyilvános éttermekben, kávéházakban stb., hogy őket ott ilyen inzultusok nem érik. Az üzlettulajdonosnak kötelessége tehát sérelmeiket minden célravezető eszközzel megakadályozni.

Mi egészségesek

ritkán becsüljük meg a legértékesebb emberi jót. Megtesz Ön mindent egészségének megóvására? Ki tudja nem árt-e éppen Önnek a kávé koffeinje? Ha a koffeinmentes Hag kávét issza, akkor bölcsen cselekszik, mert megelőz minden eshetőséget. Élvezet tekintetében nem nélkülöz semmit. A Hag kávé valódi babkávé, íze, zamatja csorbíthatatlan, amellett szavatolt ártalmatlan.

Kapható a jó élelmiszerüzletekben. Kávéházban és szállodában is kérjen Hag kávét.

Hag kávé megóvja szívét és idegeit!

HAG KAVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. **Bon.** Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név.....

Utca .....

Helyiség ..... U

Esti kereskedelmi szaktanfolyam. A Budapesti Kereskedelmi Akadémia január elején tanfolyamot nyit tisztviselők és más alkalmazottak részére. Tanítás hetenkint négyszer, este ½7—9-ig. Tantárgyak: könyvvitel (amerikai, átíró gépkönyvelés, mérlegszerkesztés stb.), számtan, levelezés, kereskedelmi alapismeretek, közgazdaságtan. Rendkívüli tárgyak: gyorsírás, gépírás, német kereskedelmi levelezés. A tanfolyam öthónapos. A sikeresen vizsgázott hallgatók végbizonyítványt nyernek. Beiratkozni és érdeklődni lehet naponta délelőtt 8—1-ig, személyesen, írásban vagy telefonon (Aut. 205—47), valamint az esti órákban, hétköznaponkint — szombat kivételével — ½7—8-ig az intézet irodájában, V., Alkotmány-utca 11. szám, I. emelet. Tájékoztató az intézet kapusánál kapható. Tekintettel a megszabott létszámra, a mielőbbi jelentkezés ajánlatos. A beírási díj 6 pengő.

Amerikai orvos a prohibicióról. A newyorki egészségügyi hivatal igazgatója, Dr. med. S. D. *Hubbard*, aki már többször kikelt a prohibiciós törvény ellen, mely teljesen eltévesztette hatását, ezúttal újból nyilatkozott. Érdekes fejtegetéseinek, melyek a nagyobb amerikai lapokban is meg jelentek, adjuk rövid kivonatát: Az alkoholtörvény legkárosabb hatása, hogy egész sereg zugárúsnak, akik tiltott alkoholárusítással foglalkoznak, nyujt nemcsak kereseti, hanem óriási meggazdagodási lehetőséget is. Igen fontos tény, hogy a prohibiciós rendelkezések következtében ma magában a családi otthonban leljük fel a korcsmát, ahol a csempészett alkoholt fogyasztják. Megfigyelték továbbá, hogy az iskolakerülők száma és a fiatalkorúak iszákossága növekedett. Minden gondolkodó ember előtt világos, hogy eredményeket az alkohollal való visszaélés elleni küzdelemben csak fokozatosan lehetett volna elérni és a jelenlegi állapot olyan, hogy az ellen minden józan eszű ember kikel. Az előbb sörfogyasztó lakosságnak ezáltal már 95%-a krónikus iszákossá vált. Az alkoholprohibiciós törvény „eredményei" tehát homlokegyenest ellenkeznek azzal, amit vele elérni reméltek. Egészséges ember amúgy sem fog iszákossá válni, azért óvakodni kell az általánosításoktól és az ilyen, mindenkire nézve káros intézkedések keresztülvitelétől.

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

WEHOFER FERENC és NEJE vendéglős.

A *Magyar Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávések és Szállodások* Albumának egyik lapját díszítik ezek a kitűnően sikerült fényképek, amelyekhez hasonló tökéletességű képet sok százat tartalmaz a készülőben levő hatalmas díszmű. A jelentkezések egyidőre lehetetlenné tették, hogy a szép album teljesen lezárva már a következő hetekben forgalomba kerülhessen, most sürgős munkával folyik a pótlás.

Az Album teljessége és tökéletessége nagyrészben függ a *Vendéglősök Lapja* olvasóitól is. Küldje be mindenki a fényképét életrajzi adataival együtt, még mindig jókor van! A cím: *Az Album szerkesztősége*, Budapest, IX., Viola ucca 3.

Az italmérési helyiségek egészségügyi rendszabályai.

A „Vendéglősök Lapja" számára írta: dr. Türei-Osváth István m. kir. rendőrfogalmazó.

IV.

Az italmérési helyiségek egészségügyi rendszabályainak harmadik csoportja — amint első közleményemben megjelöltem — azoknak a kötelezettségeknek az összessége, amelyek az italmérő helyiségekben az italmérő saját személyére, továbbá az ő családtagjaira, alkalmazottjainak minden egyes tagjára vonatkozólag fennáll.

Előre kell bocsátanom azt — hogy már eleve mindennemű félreértést eloszlassak —, hogy ez a kérdéskomplexum nem jelent valami különös, furcsa rendelkezést. Nem jelenti elsősorban azt, hogy az italmérő maga vagy a családtagjainak, esetleg alkalmazottainak bármelyike nem lehet beteges vagy betegségre hajlamos egyén. Nem jelenti továbbá azt, hogy ha a jelzett személyek közül valakinek vagy valakiknek valamilyen testi fogyatkozása van, pl. félkar, félláb, bizonyos fokú bénaság stb., akkor ez a körülmény akadálya lehetne az italmérési jogosultság elnyerésének és az engedélyokmány elnyerése esetében a jog tényleges és szabályszerű gyakorlásának.

A tulajdonos és személyzetére vonatkozó rendszabályok nem ily értelemben bírnak súllyal az italmérési helyiségek rendészeténél.

Hogy ez valóban nem így van, azt mindennél élénkebben igazolja az a körülmény, hogy az állami italmérési jövedékről alkotott 1921. évi IV. t.-c. 14. §-a szerint a korlátlan kimérésre szóló új engedélyek kiadása alkalmával más csoportokkal szemben a lehetőség szerint *elsőbbséget* kell biztosítani azoknak, *akik a világháború következtében rokkantakká váltak*, továbbá azoknak *a közszolgálati és magánalkalmazottaknak*, akik hivatásuk teljesítése közben szenvedett *baleset következtében munkaképtelenekké váltak*.

Természetes, hogy ezzel a feltétellel, mint kedvezőbb helyzetet, előnyt jelentő körülménnyel visszaélni nem lehet. Mert a feltétel fennforgását szükség esetében szigorúan igazolni kell az illetékes hatóságok eredeti okirataival.

Az e csoportba tartozó közegészségügyi rendszabályok jelentősége *a fertőző betegségekre* irányuló vonatkozásában csúcsosodik ki.

Vagyis itt is, miként a már ismertetett másik két csoportnál, újból csakis a közérdeket tekintő megelőző rendészet, a prevenció érvényesül, mint követelmény.

Újból az a cél, hogy a nyilvános helyiségeket — italméréseket, éttermeket stb. — szórakozás vagy étkezés céljából felkereső és látogató közönség testi épsége és egészsége a lehetőség szerint biztosítva legyen.

Miképen kap ez a cél jelentőséget az italmérésekben a most megjelölt vonatkozásban? A kérdés lényegét vizsgálva, azonnal megállapíthatjuk a probléma jelentőségét.

A fogyasztóközönség részére az italmérési helyiségekben kiszolgáltatott étel- és italneműek bármelyike is több kézen megy keresztül, amíg a vendég elé az asztalra kerül. A kamarában, éléstárban, konyhában, pincében a cseléd, mosogatóleány, szakácsnő, pincér, üzletvezető stb. a tulajdonosig mind kerülhet és kerül is a valóságban olyan helyzetbe, hogy vagy magát az étel- és italneműt, vagy a felszerelési tárgyak valamelyikét: poharat, tányért, evőeszközöket, asztalkendőt, abroszt kényszerítve van megfogni. Tehát azzal közvetlen érintkezésbe jut.

Ezt a körülményt, azt hiszem — bármilyen kívánatos is lenne az — teljesen kiküszöbölni talán soha nem lehet. Sokat javíthatunk a súrlódást okozható, az ízlést sértő állapotokon figyelmességgel, ügyességgel, de teljesen higiénikus eljárást alkalmazni oly körülményes, oly költséges és nehéz, hogy erről egyelőre még álmodni sem lehet.

A most ismertetni szándékolt kötelező egészségügyi rendszabályok azokat az eseteket ölelik fel, ahol a rendellenesség szembeszökő. Azonnali orvoslásra szorul. Éppen a közegészségre irányuló komoly veszélyeket rejtő helyzete miatt. A ragályos és fertőző betegségben szenvedő egyéneket zárja ki abból, hogy az italmérési helyiségben akár tulajdonosként, akár annak családtagjaként, akár alkalmazottként közreműködhessenek az étel- és italneműek kiszolgáltatása körül.

Az 1922. évi 502. számú népjóléti miniszteri rendelet 6. §-a értelmében tilos ugyanis italmérő üzletekben az italokkal való bárminemű elbánásra vagy a fogyasztók kiszolgálására oly egyént alkalmazni, aki nyilt gümőkórban, bujakórban vagy bármely másokat ragályozó, továbbá undort keltő betegségben szenved.

Vonatkozik ez tehát a tulajdonosra, a családtagjaira, az összes alkalmazottra, vagyis mindazokra, akik az italok kiszolgáltatása körül szerephez juthatnak az italmérésben.

Ugyanezt kiolvashatjuk az ételneműekkel, az élelmiszerekkel kapcsolatosan az 1876. évi 31.026. sz. belügyminiszteri szabályrendelet 9. §-aból is — ez a rendelet intézkedik az egészségre ártalmas táp-szerek és élelmiszerek ügyében foganatosítandó eljárásról —, amely szerint le kell foglalni azokat a tápszereket, amelyeknek előállítása, árulása vagy kiszolgáltatása körül a megfelelő tisztasági szabályokat annyira elhanyagolják, hogy ezáltal azok az élelmiszerek undort gerjesztőkké válnak. Ily esetben természetesen a felelős személy ellen a büntető eljárást is azonnal folyamatba kell tenni.

Azt hiszem, nem is lehet vitatkozni azon, hogy milyen elképzelhetetlenül súlyos következményeket jelenthetne ily betegségben szenvedő egyén közreműködése az étel- és italneműek kezelése, készítése, kiszolgálása, az azokkal való érintkezés és fertőzés útján.

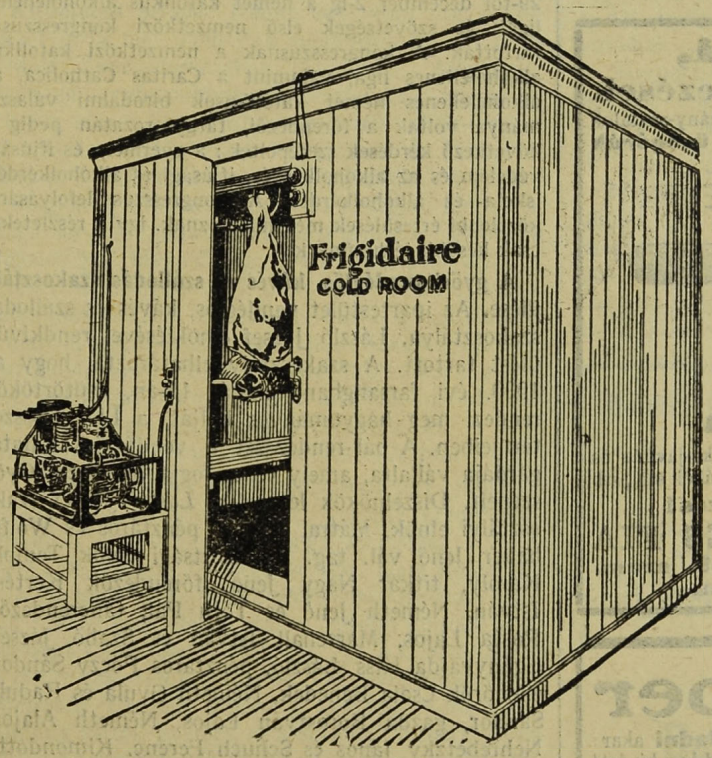
A fentebb megjelölt betegségek bármelyikének gyanúja esetén az engedélyes, illetve üzletvezető az illetékes elsőfokú közegészségügyi hatóságot — polgármester, főszolgabíró — haladéktalanul értesíteni, ez pedig az alkalmazottat 48 órán belül hatósági orvossal megvizsgáltatni köteles.

Ha a hatósági orvos az alkalmazotton a felsorolt betegségek valamelyikét megállapítja, erről az illetékes közegészségügyi hatóságnak haladéktalanul jelentést tenni, a hatóság pedig az alkalmazottat eltávolítani köteles. Ugyanilyen rendelkezést tartalmaz az italmérési jövedékről alkotott 1921. évi IV. t.-c. 11. §-ának utolsó bekezdése is.

Az említett 1922. évi 502. sz. népjóléti miniszteri rendelet 11. §-ának 7. pontja értelmében az az engedélyes — iparüző —, illetőleg üzletvezető, aki üzletében az italokkal való bárminemű elbánásra vagy a fogyasztók kiszolgálására ragályos vagy undort keltő betegségben szenvedő egyént tudva alkalmaz, alkalmazottjának ezt a betegségét az illetékes hatóságnak a tudomásrajutás után azonnal be nem jelenti, kihágást követ el és 8 napig terjedhető elzárással és vagyonos állapot esetében azon felül 240 P pénzbüntetéssel büntethető.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Meinl-kávé
Szállodáknak, vendéglőknek, éttermeknek, kávéházaknak stb. nagyfogyasztó vevőknek kedvezményes árajánlat. Kérje képviselőnk látogatását.

Frigidaire automatikus villamos hűtőkészülékek minden célra és minden nagyságban.

Semmi felügyelet, semmi kezelés.
Minimális üzemköltség.
Kedvező fizetési feltételek.
Hahn Arthur és Társai
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.
Telefon: *Aut. 898—86

Stauffer

sajtok vezetnek.

TÖRLEY

TALISMAN-CASINO-RÉSERVÉ

CALDERONI ÉS TÁRSA

Budapest, V., Vörösmarty tér 1. szám
(Haas-palota) Telefon: Aut. 811—48. Alap. év: 1819.
Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerű hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecetgyári vegyszerek és mérőüveg. Vaporimeter és filtráló-készülékek, eredeti francia Malligand-készülékek és borfokolók. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsiptetők.

Vendéglői

és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapíttatott: 1896.

TOKAJI KONYAK A LEGJOBB

Első Tokaji Konyakgyár R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.-T.

Budapest, Központi Szeszfőzde

Ajánlja: mindennemű gyümölcspálinkáját és likőrjeit

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**

speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.

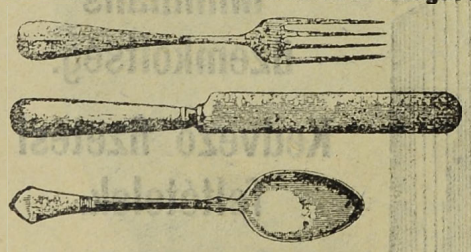
Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

Vendéglői,

kávéházi, klubberendezések

Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok

Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka

evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb

Vétel, eladás és kölcsönzés!

FRIED ZSIGMOND ÉS FIA

Budapest, VII., Király ucca 39. szám.

Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Okos ember

ha vendéglőt **venni** vagy **eladni** akar: a **„Vendéglősök Lapjá"**-ban hirdet!

Az az engedélyes, illetve üzletvezető pedig, aki az előző bekezdésben megjelölt alkalmazottat a hatóság elbocsátást rendelő utasítása ellenére is tovább megtartja alkalmazásában, ugyancsak kihágás miatt 15 napig terjedhető elzárással és vagyonos állapot esetében azon felül 240 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

A büntetési szankció szigorúsága tehát élénken igazolja azt, hogy az illetékes hatóságok mily nagy fontosságot tulajdonítanak ezeknek a rendszabályoknak.

Ezekben kívántam rendszerbe foglalva, a lehető szűkre szabott keretek között tájékoztatni az italmérő társadalom tagjait mindazokról a feladatokról, amelyeket a jogszabályok közegészségügyi vonatkozásban a köz érdekében az italmérők kötelessége gyanánt előírnak. (Vége.)

MI UJSÁG?

Fali naptárunk

az 1930-ik évre a **Vendéglősök Lapjának január 20-iki számához mellékelve** harmadik csoportjához is elérkezik előfizetőinknek és ezen a napon túl minden előfizetőnk birtokában lesz ez a kedves figyelem.

Akik már megkapták és elismerő soraikkal fölkeresték lapunkat, azoknak ezúttal mondunk köszönetet meleg méltatásukért, — egyúttal minden olvasónknak boldog újévet kívánunk!

A miniszter nem engedélyezte az italmérési illetékek csökkentését. A pécsi vendéglősök kérelmére a város annak idején elhatározta, hogy a megapadt forgalomra való tekintettel 32 vendéglősnél összesen 1899 pengő 91 fillérrel csökkenti a három évre kivetett italmérési illetéket. A határozatot jóváhagyás céljából felterjesztették a belügyminiszterhez, akinek válasza most érkezett vissza a városhoz. A belügyminiszter a pénzügyminiszter véleményének meghallgatása után nem hagyta jóvá a város határozatát azzal az indokolással, hogy a három évre jogerősen kivetett italmérési illetéket a határidő lejárta előtt csak abban az esetben lehet megváltoztatni, ha az üzletet más helyiségbe tették át, vagy ha az üzlet jellege változott meg. A forgalom csökkenése vagy emelkedése nem törvényes jogalap az italmérési illeték megváltoztatására. Hangsúlyozza végül a miniszter, hogy a város által lefirni tervezett 1900 pengő 32 vendéglős közt megosztva olyan csekély összeget jelent, hogy azzal amúgy sem lehetne az italmérők helyzetén javítani.

Nemzetközi alkoholellenes kongresszus Münsterben. Úgy látszik, a prohibicióellenesek nemzetközi megmozdulását most az antialkoholisták nemzetközi szervezkedése követi. Mint Münsterből írják, ott november 29-től december 2-ig a német katolikus alkoholellenes ligák és szövetségek első nemzetközi kongresszusát tartották. A kongresszusnak a nemzetközi katolikus alkoholellenes liga, valamint a Caritas Catholica, az alkoholellenes német katolikusok birodalmi választmánya voltak a főrendezői, tárgysorozatán pedig a következő kérdések szerepeltek: a gyermek- és ifjúságvédelem és az alkoholkérdés, ifjúsági és alkoholkérdés, iskola- és alkoholkérdés. A kongresszus lefolyásáról közelebbi értesülések még hiányoznak. így a részletekre csak később térhetünk ki.

A győri vendéglős, kávés és szállodás szakosztály ülése. Az ipartestület vendéglős, kávés és szállodás szakosztálya, László József elnöklésével rendkívüli ülést tartott. A szakosztály elhatározta, hogy az 1930. évi farsangban, január 16-án, csütörtökön rendezi meg hagyományos báljá't, a Lloyd összes termeiben. A bál rendezését a vendéglőskar fiatal gárdája vállalta, amely össze fogja toborozni Győr szépeit. Díszelnökök lesznek: *László* József szakosztályi elnök, Mátrai István pénztáros és Wolfsbauer Jenő vál. tag. Bálbizottsági elnök Templa Károly, titkár Nagy Jenő, főrendezők Kertész István, Németh Jenő és Tóth Pál, táncrendezők Rosta Lajos, Marschall István és Szabó József, cigányvajda Kiss László, pénztáros Póczy Sándor, ellenőrök Csala Benedek, Németh Gyula és Raduly Sándor, gazda Borostyán Lajos, Németh Alajos, Nehrebetzky János és Schuch Ferenc. Kimondotta a szakosztály, hogy az 1922. év óta szünetelő, közel 150 év óta fönnálló *ipartársulatot* újra életre hívja, amely működését 1930. január elsején ismét megkezdi. Titkár előterjesztésére országos mozgalmat indít a szakosztály az italmérési illeték, a vigalmi- és kártyaadók megszüntetésére, a korlátolt italmérési engedélyek kiadása megszorítására, a zenedíjak csökkentésére, a kifőzések fokozottabb ellenőrzésére s újból kérelmezni fogja a várostól a villanyáram szolgáltatás leszállítását.

A vasmegyei vendéglősök választmányi ülése. Az Ipartestület vendéglős-szakosztálya a *Sabária* kistermében választmányi ülést tartott. A szombathelyi vendéglősök elhatározták, hogy a tél folyamán, márciusig negyvenhat szegénynek adnak naponta ebédet. Ezzel akarják a szegényügyet szolgálni. Megtárgyalták még a legújabb szeszrendeletet, amely sok félreértésre adott alkalmat, azonkívül kisebb személyi ügyeket intéztek el.

Elvi döntés fontos italmérő ügyben. Régóta vitatott kérdés volt a gazdasági világban az, hogy érvényes-e az a kikötés, amellyel a hitelező adósát arra kényszeríti, hogy árúszükségletét csak nála szerezhesse be. Ezt az eljárását egyes hitelezőknek nemcsak a kisemberek körében, hanem a nagykereskedők között is sokszor kifogás tárgyává tették, mert az ilyesfajta megállapodásokban az illetéktelen versenyzés egyik jelenségét látták. Azzal érveltek ugyanis, hogy a kisebb terjedelmű vállalatok összeköttetést teremtenek nagy tőkeerővel rendelkező cégekkel, mert ezeknek módjukban áll a hitelkeretek alapos kitágítása és mikor azután az adóst hirtelen megszorítják és az fizetni nem tud, könnyen rá tudják venni arra, hogy magát akár az egész életen át arra kötelezze, hogy szükségletét csupán „jószívűnek" bizonyult hitelezőjétől szerezze be. Éppen ezért rendkívüli fontosságú a Kúria Góth-tanácsának most hozott ítélete. A tényállás szerint *Blaskó* Marcel csanádapácai korcsmáros készpénzkölcsön és árúk vételára címén mintegy 10.000 pengővel tartozott Schorr Ottó szegedi szesznagykereskedőnek. Amikor tartozását meg kellett volna fizetni, a korcsmárosnak nem volt elég pénze és ezért megegyezést létesített a szesznagykereskedővel, amely szerint a fizetésre megfelelő haladékot kap, ezzel szemben kötelezi magát arra, hogy a vendéglőjében szükséges bort, sört, pálinkát és mindennemű szeszesitalt kizárólag a nagykereskedőnél szerzi be és arra az esetre, ha az italokból csak a legkisebb mennyiséget is máshol vásárolja, esetenkint tíz millió korona kötbér fizetésére kötelezte magát. Utóbb, amikor az összeköttetés megszakadt, a szesznagykereskedő 2400 pengő kötbér megfizetésére beperelte a korcsmárost és arra hivatkozott, hogy három ízben, a megállapodás ellenére, más cégnél fedezte szükségletét. A szegedi ítélőtábla a keresetnek részben helyt adott, mert a korcsmárost 2000 pengő kötbér megfizetésére kötelezte. Felülvizsgálati kérelem folytán a Kúria ezt az ítéletet megváltoztatta és a szesznagykereskedő keresetét rendkívül érdekes indokolás kíséretében elutasította. Az ítélet megállapítása szerint a kötbér kikötésére vonatkozó megállapodás joghatállyal nem bír. A Kúria megállapította, hogy a felperes nagykereskedő, tehát nyilván a gazdaságilag erősebb fél áll szemben a gazdaságilag gyengébb féllel, a falusi korcsmárossal. A megállapodás létesítésére a korcsmárost az a körülmény késztette, hogy a kereskedő nagyösszegű követelését megfizetni nem tudta. Ebben a kényszerhelyzetben vállalta tehát azt a kötelezettséget, amely szerint minden további korlátozás nélkül magát üzlete folytatása tekintetében teljesen a kereskedőhöz köti és ezen megállapodás betartásának biztosítására vállalta a nagyösszegű kötbért. A Kúria megállapítása szerint ez nem más, mint a korcsmáros szorult helyzetének kihasználása és a gazdasági szabadságnak olymérvű korlátozása, amely már bírói védelemben nem részesülhet és ezért a megállapodásokra jogokat alapítani nem lehet. Ezért a Kúria a keresetet elutasította.

A gartai korcsma a régi bérlőé maradt. Szerdán délután a községi előljáróság jelenlétében folyt le a *gartai* korcsma bérbeadásai árverése. A négy reflektáns közül mint a legtöbbet ígérő *Salamon* Károly vendéglős, az eddigi bérlő maradt a községi korcsma bérletében. A haszonbérlet tartama hat esztendő, az évi bér ezúttal az előző 250 mm. búzahaszonbérrel szemben 2030 pengő.

Boldog újévet kíván

kedves előfizetőinek

nb. hirdetőinek

és üzletfeleinek

a „Vendéglősök Lapja"

Szerkesztősége és Kiadóhivatala

Halálozás. *Ritter* Imre jánosházi vendéglőst pénteken temették el óriási részvét mellett. A népszerű vendéglős, aki nagy szerepet játszott Jánosháza közéletében, már hosszú ideje betegeskedett. Halálát felesége és két gyermeke gyászolja.

A lefoglalt holmik. Nyíregyházáról írják: Sikkasztás bűntettével vádoltan állott a nyíregyházi kir. törvényszék előtt *Politzer* Jakab tiszapolgári

vendéglős. A vádirat szerint Politzer még 1927-ben bíróilag lefoglalt vendéglőberendezését és borát az árverés előtt eladta. Amikor a végrehajtást foganatosítani kellett volna, a végrehajtónak és megbízottjának kijelentette, hogy a lefoglalt tárgyak már nincsenek meg. A végrehajtó természetesen jegyzőkönyvet vett fel az esetről, amelyet Politzer is aláírt. Politzer a főtárgyaláson azzal védekezett, hogy nem adta el a vendéglő lefoglalt berendezését, hanem csak bérbeadta sógorának Katz Sámuelnek. Állítása szerint a végrehajtó félreértette s így került a jegyzőkönyvbe a bérbeadás szó helyett eladás. A lefoglalt borra vonatkozólag bevallotta, hogy a bort tényleg eladta, ezt azonban azért tette, mert a pincéjében már nem lehetett volna a megromlás veszélye nélkül tovább tartani. A tanúkihallgatások után a bíróság sikkasztás vétségében mondotta ki bűnösnek Politzert s ezért három hónapi fogházra ítélte. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, míg a vádlott és védője fellebbezést jelentettek be.

A finnországi szesztilalmi kísérlet költségei. A finn parlamentben most lezajlott költségvetési tárgyalások különösen fölkeltették a közfigyelmet azokra a kiadási tételekre, amelyek az alkoholtilalomból erednek és amelyek az ez évi költségvetésre jelentékenyen rá-

nehezednek. Érdekesek az igazságügyminisztérium költségigényei, amelyek a fegyházak fenntartására és kibővítésére nem kevesebb, mint 60 millió finn márkával írhatók a prohibició terhére, amely a férfilakosság 10%-át juttatja évenkint a tilalmi törvény áthágásáért fegyházba. Nem kis összegeket emésztenek fel a prohibiciós ügyekben tanukul megidézetteknek napidíjai, valamint az alkoholcsempészet ellen életbeléptetett partvédelem költségei is, melyekre körülbelül 14 millió márkát irányoz elő a pénzügyminisztérium, míg a finn népjóléti minisztérium két és fél millió finn márkát vesz igénybe az alkoholizmus leküzdése cimén. Körülbelül 10 millió márkát osztanak szét az alkoholtörvényből kifolyólag a rendőrségi alkalmazottak között. Hogy a prohibició mennyire megterheli a rendőri és bírói hatóságokat, mutatja, hogy az elintézés alatt álló ügyek 32 ezerről (1910) 100.000-re emelkedtek a legutóbbi évben, az elítéltek évi átlaga pedig 3400-ról (1910) 7600-ra emelkedett. A tilalmi törvény keresztülviteléből az is következik, hogy a prohibiciós kiadások fedezése céljából új adóforrások, tehát az állampolgárok további megterhelése után kell nézni, ahelyett, hogy az ily irányú kiadások fedezésére az alkohol, illetőleg az alkoholos ipar megadóztatásából eredő tekintélyes bevételi tételek szolgálnának. A valóság az, hogy ma az alkoholtilalom idejében az alkohollal való visszaélések Finnországban olyan méreteket öltöttek, amilyenek a törvény előtt sohasem voltak és a titokban űzött alkoholipar pedig minden adó- és egyéb terhektől mentesen virul.

Tilos a vendéglőkben és kávéházakban a rádióistentisztelet. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kereskedelemügyi miniszter 37.944. számú 1929. évi rendeletével a rádió útján közvetített istentiszteleteknek, szentbeszédeknek és vallási szertartásokkal összefüggő egyéb közvetítéseknek korcs-

Boldog újévet kíván

Meinl Gyula r.-t.
Központi Irodája

mákban, kávéházakban, vendéglőkben és ezekhez hasonló üzletekben és helyiségekben fölszerelt rádióvevőberendezéseken való fölvételt betiltotta. A rendelet megszegése kihágás, amely a rádiórendelet értelmében büntetendő.

Eljegyzés. *Zelkó* Lajos szentgotthárdi szállodás eljegyezte *Varga* Bözsit, Varga Mátyás volt kalocsai vendéglős leányát.

Kitüntetett prímás. Kilenc éves kora óta a külföldet járja már *Tóth* Pali cigányprímás, aki megfordult Spanyolországban, Svájcban, Angliában, Párisban egyhuzamban 15 esztendeig muzsikált s 8 éve Hágában mulattatja a derék hollandusokat az ottani előkelő Royal étteremben. Az olimpiász alatt is ő volt a legkeresettebb muzsikus s amikor a magyar gyermekek nagy ünnepségeit rendezték Hágában a hollandusok, akkor is ő játszott az ottani előkelőségek kívánságára, pénzt azonban ezért a játékért nem fogadott el, mert mint mondta, viszonozni akarja azt a barátságot, amivel a hollandusok a magyar gyermekek sorsát felkarolták. Ez a nobilis tett tudomására jutott Horthy Miklós kormányzónak, aki Tóth Palit a külföldön kifejtett működéséért a vöröskereszt érdemrenddel tüntette ki. A szép kitüntetést Tóth Pali már kézhez is kapta.

* **A hazai sajtipar óriási fejlődéséről** tett tanuságot a legutóbbi tejtermékbírálati verseny eredménye. Örömmel állapítjuk meg, hogy az összes külföldi sajtok behozatala feleslegessé vált, mert különösen a *Derby Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaságnak* sikerült hosszú kísérletezés után a legtöbb külföldi sajtféleséget tökéletesen előállítani. Így a *Casino, Derby és Heller Imperial* krémsajtok, valamint *Heller doboz-emmentáli*, Chester, Eidammi, Szalámi, Marquise és Atlantis sajtok nyerték el a szakértő bizottság osztatlan tetszésével a kitűzött díjak és oklevelek túlnyomórészét.

Alapítva: 1847

SCHUNDA

m. kir. udvari szállító stb.

Budapest IV., Magyar-utca 18. Gróf Károlyi-utca 5.

Mindennemű **hangszerek,**
továbbá **zongorák, pianinók**
és **harmoniumok, gramofonok**
és **lemezek**

Részletfizetés mellett is!

Lehető legjobbat, legjutányosabb áron.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és borotvafenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** és késárugyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidékt megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

A magyarországi antialkoholisták a bortermelés átszervezését kívánják. Dr. *Robitsek.* Béla, a magyarországi Good Templar rend főtitkára a bortermelés válságáról legutóbbi cikkében figyelemreméltó, bár közismert argumentumok alapján számol be és külső és belső okok alapján a magyarországi bortermelési krizis állandóságát jósolja. Véleménye szerint a válság megoldása nem a belföldi borfogyasztás fokozásában, sem a kivitel megszervezésében keresendő, hanem a termelés átszervezésében. Szerinte a csemegeszőlőtermelésre és értékesítésre kell fokozatosan berendezkednünk, melynek költségei a borszőlőénél nem magasabbak, viszont az értékesítési lehetőségei biztosabbak. Hivatkozik cikkíró a legutóbbi esztendő termése egyrészének ily módon eszközölt értékesítésére, melynek eredményeképen tényleg nagyobb tételeket exportált Magyarország az utóbbi hónapokban csemegeszőlő formájában. Felhívja a figyelmet a belső elhelyezés módozataira is és sürgeti a csemegeszőlő fogyasztásának népszerűsítését. Cikkének tárgyilagos, higgadt hangja és a kibontakozás módjainak ilyképen való felsorakoztatása alkalmas lehet arra, hogy a prohibiciónak sokat hánytorgatott kérdésében a gazdasági érdekek kielégíttessenek és a kedélyek is megnyugodjanak.

Vádak az adóbevallási ív miatt. *Hirschl* Ignác 63 éves pákai vendéglős és özv. Stolicska Józsefné 46 éves pákai lakos adócsalás vétségével vádolva kerültek a vádlottak padjára. A vád szerint *Hirschl* Ignác a nála albérletben lakó özv. Stolicskáné lakásbérét a házadó vallomási ívben 800 pengő helyett csak 400 pengőnek tüntette fel, amelyről Stolicskáné is tudott. Később a korcsmáros azt írta a bevallási ívre, hogy ingyen engedte át lakását a vádlott asszonynak. A mai főtárgyaláson mindkét vádlott tagadta a terhökre rótt bűncselekmény elkövetését s azt igyekeztek bizonyítani, hogy följegyzéseik valódiak. A tanúkihallgatások után a kir. ügyész a tárgyalás elnapolását indítványozta, mert az ügyben még nyomozni kívánnak s több tanút óhajtanak meghallgatni. A kir. törvényszék az indítvány értelmében határozott.

Főbelőtte magát egy pincér. *Nagy* Imre 28 éves pincér, aki a Royal-szálló éttermében volt alkalmazásban, hétfő délután a pincérek öltözőszobájában főbelőtte magát s azonnal meghalt. Levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy megúnta az életét s ezért dobja el magától.

Boldog újévet kíván

Popper Mór és Lipót
Borkereskedelmi R.-T.

Budapest, X., Köbánya

Boldog újévet kíván

Első Magyar Részvény-serfőzde Központi Irodája

A Gentry Reservé pezsgő neve miatt védjegybitorlásért elítéltek a gyárost.

Törley József és Társa pezsgőgyáros cég védjegybitorlás vétsége címén bűnvádi feljelentést tett *Bálint* Sándor kőbányai pezsgőgyáros ellen, mert — a feljelentés szerint — a Törley-cég kizárólagos tulajdonát képező „*Reservé*" védjeggyel látta el gyártmányait és ilyen cimkével is hozta forgalomba. A Törley-cég feljelentése alapján a budapesti járásbíróságtól Czukor József dr. járásbíró ki is szállt és megállapította, hogy negyvenegy szállításra kész üveg volt ellátva a kőbányai gyárban a Gentry-Reservé felírású cimkével és azonkívül is több köteg cimkét talált, amelyeket a pezsgősüvegekkel együtt lefoglalt. Bálint Sándor felfolyamodást jelentett be ez ellen, a törvényszék azonban elutasította.

A védjegybitorlási ügyet most tárgyalta a büntető járásbíróságon Czukor járásbíró.

Bálint tagadta bűnösségét, azzal védekezett, hogy a Reservé szó közhasználatú megjelölés, monopolizálni egyetlen gyárnak sem lehet. Ő teljesen jóhiszeműen használta a felirást, annál is inkább, mivel a Reservé szó elé külön megjelölésül még a Gentry szót is alkalmazta, egyébként sem tudta azt, hogy Reservé szó Törleyék kizárólagos tulajdonát képezi.

Richter Béla dr., Törleyék ügyvédje felszólalása után Gerő Andor dr. védő becsatolta többek között a debreceni *Aranybika nagyvendéglő* borlapját s ezzel akarta igazolni, hogy számos más pezsgőfajta jelenik meg Reservé felirással, védence tehát teljesen jóhiszemű volt, amikor ezt a szót árújelzésként alkalmazta.

Törley ügyvédje vádbeszédében azt hangoztatta, hogy a vádlott már régi szakember, tehát kellett tudnia Törleyék belajstromozott védjegyéről, jóhiszeműséggel nem védekezhetik, éppen ezért példás megbüntetését kérte. A védő viszont azt hangsúlyozta, hogy Bálint szándéka egyáltalában nem az volt, hogy megtévessze a fogyasztóközönséget, éppen ezért felmentést kért.

A járásbíróság *védjegybitorlás vétségében* mondta ki bűnösnek Bálint Sándort és a fennforgó enyhítő körülményekre való tekintettel, 150 pengő pénzbüntetésre ítélte el, egyúttal elrendelte a bűnjelként lefoglalt cimkék *megsemmisítését*. Mindkét fél fellebbezést jelentett be.

Új magyar étterem Párisban. A Rue Lafayette 60. szám alatt Hungarian Taverne címen magyar vendéglő nyilt meg, amelyet négy jónevű magyar szakember, Rácz Lajos, Rácz Károly, Rácz Kálmán és Makács István vezetnek, akiket mint elsőrangú szakembereket ismernek úgy Budapesten, mint külföldön. A Hungarian Taverne nemcsak a párisi magyaroknak kedvelt találkozóhelye, ahol megfordul báró Villányi magyar követ, hanem számos francia képviselő és politikus, továbbá a párisi irodalmi és művészeti élet sok kitűnősége is a vendége. A magyar étteremben a kiszolgálást Kiss J. a párisi Claridge-nagyszálló éttermének a volt maitre d'hotelje vezeti.

Megindult a borvásárlás a zalaegerszegi szőlőkben. Nagykanizsáról írják: Az idei bortermés mennyiség tekintetében nem elégíthette ki a szőlősgazdákat, mert igen sok helyen még a nyár folyamán elvégezte

Boldog újévet kíván

Fővárosi Serfőzde r.-t. Központi Irodája

a szüretet a jég. Minőség tekintetében azonban az idei termés felülmúlt minden várakozást, amennyiben olyan jó bor termett, hogy ahhoz hasonlót már régen nem szüreteltek a termelők. Akinek tehát a jég meghagyott valamit, az kitűnő borhoz jutott. A zalaegerszegi szőlőhegyekben megindult a borvásárlás. A jó bor megmozgatta a vendéglősöket és borkereskedőket, akik egymásután jelentkeznek a termelőknél, de csak az újbor iránt érdeklődnek és vásárolják is azt 50—55 fillérjével. Már nagyobb mennyiséget el is szállítottak a finom újborból, amely bírja a szállítást. Egyelőre azonban csak helyi és belföldi vásárlók jelentkeznek az újborért. Azt mondják, hogy, bár tele van pincéjök óborral, inkább pihenni hagyják azt, csakhogy vendégeket csalogathassanak az újborral, amely minden különösebb reklám nélkül is összegyüjti fogyasztóit. A borvásárlás megindulása rövidesen érezteti is hatását, mert ha a termelők pénzhez jutnak, ők is eleget tehetnek fizetési kötelezettségöknek. Az újbor árának pedig igen sok helye van. A környéken szintén érdeklődnek az újbor iránt s várható, hogy néhány héten belül már megyeszerte megélénkül a borkereskedelem.

Országos vásárok. *Vasárnap, január 5.:* Érsekvadkert, Pilis, Törökszentmiklós.

Hétfő, január 6.: Csorna, Lajosmizse, Ozora, Tass. Tinye, Tiszadob.

Kedd, január 7.: Balassagyarmat, Beled, Magyaróvár, Mihályi, Miszla, Nagybörzsöny, Nádudvar, Németboly, Pécs, Szikszó, Sárvár.

Szerda, január 8.: Ivánegerszeg, Jánosháza, Miskolc, Polgár.

Csütörtök, január 9.: Devecser, Edelény, Keszthely, Mezőkövesd, Nagyléta, Tiszalúc.

Péntek, január 10.: Derecske, Rum, Zalalövő, Mezőberény.

Szombat, január 11.: Hódmezővásárhely.

Vasárnap, január 12.: Cegléd, Debrecen, Jászdózsa, Kistelek.

Vendéglő-bérbeadás

A **csurgói óvárosi erdőbirtokosság** tulajdonát képező

DARU vendéglő

mely áll 1 korcsma és mészárszék üzlethelyiségből, 2 korcsmaszoba, 3 lakószobából, konyhából, mellékhelyiségekből, 1930. évi július hó 1-sö napjától egymást követő 6 évi időtartamra 1936. évi június hó 30. napjáig terjedő időre nyilvános árverés útján **bérbe adja.**

A kikiáltási ár 1500 pengő, ennek 10%-a bánatpénz fejében az árverés megkezdése előtt készpénzben leteendő.

Az árverés 1930. évi január hó 8. napján délelőtt 10 órakor az erdőbirtokosság üléstermében fog megtartatni.

Érdeklődők forduljanak az erdőbirtokosság elnökéhez, Varga János buksi 154. házszám alatti lakoshoz.

Csurgón, 1929 december hó 14. napján.

Varga János
az erdőbirtokosság elnöke.

Hétfő, január 13.: Apc, Bodajk, Dombrád, Eger, Egyek, Győr, Jászladány, Kerta, Nagykapornok, Ócsa, Ózd, Rétság, Szany, Szob, Verpelét, Veszprém, Dévaványa, Salgótarján.

Kedd, január 14.: Gáva.

Szerda, január 15.: Balatonfüred, Mány, Székesfehérvár.

Csütörtök, január 16.: Szabadszentkirály, Szerencs.

Péntek, január 17.: Csenger, Gyula.

Vasárnap, január 19.: Kiskunfélegyháza, Nagykáta, Ráckeve.

Hétfő, január 20: Büdszentmihály, Csesztreg, Diósjenő, Heves, Kőtelek, Kunmadaras, Majs, Mátészalka, Örkény, Szendrő, Szigetvár, Tatabánya, Devecser, Solt, Szécsény.

Kedd, január 21.: Gesztely, Szentelek, Bicske.

Szerda, január 22.: Mikosszéplak, Nemesvid, Tálya, Zalaszentlászló.

Csütörtök, január 23.: Pinkafő.

Péntek, január 24.: Veszprém, Makó.

A farkaskutya megmentette gazdája életét. Sopronból jelentik: A felsőpulyai járásban levő Steinbergben Stifter János és öccse, Sándor, aki notórius munkakerülő, rossz viszonyban élnek egymással. Stifter Sándor a multkor részegen betért testvére kocsmájába és pénzt követelt, de nem kapott, mire bosszúból egy kőkorsót vágott fivére fejéhez. A vendéglős az udvarra menekült, garázda öccse azonban kést rántott és utána eredt. Utól is érte és több szúrást ejtett testvérén, aki a szúrások következtében a földre roskadt. A dühöngő testvér erre fölébe hajolt és felemelte kését, hogy azt a földön heverő ember mellébe döfje. Ebben a pillanatban a korcsmáros farkaskutyája ráugrott gazdája támadójára, belemart combjába és annak torka után kapott. Stifter Sándor le akarta magáról rázni a kutyát és ott hagyta a földön heverő áldozatát. Ekkorra már segítség érkezett, akik átadták a merénylőt a csendőrségnek.

Boldog újévet kíván

Polgári Serfőzde r.-t. Központi Irodája

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Jólmenő szálloda bérbeadná vendéglőhelyiségeit.
Érdeklődők forduljanak
Eibesütz szállodához, Tapolcán.

Takarékasztaltársaságok
a legjobban és legolcsóbban **Deutsch** papirüzletében vásárolhatják célszerű felszereléseiket 1889 óta **Budapest, VI., Aradi ucca 35. szám.** Minden **asztaltársaság** 1 előjegyzési naptárt és minden 49-es csoport 1 darab nyugtakönyvet **ingyen kap.**

Boldog újévet kíván

Dreher Antal serfőzdéi részvénytársaság

Nagy tűz volt a gyékényesi állomási vendéglőben. *Rajcsányi* Mihály, a gyékényesi nagyforgalmú vasúti vendéglős egyik fia vakációról érkezett haza szombaton éjjel Budapestről. A legnagyobb meglepetésére azonban a lépcsőházban fojtó füst fogadta és kétségbeesve látta, hogy a vékony deszkafalak lángokban állanak és a manzard-helyiségeket szigetelő parafarétegek is teljes izzásban vannak. Kétségbeesve rohant fivére szobájába, azonban az ajtót belülről zárva találta, az zörgetésre sem nyílott ki. Teljes erejével feküdt neki a vékony ajtónak, amely szerencsére az első kísérletre beszakadt. A szoba mennyezete már izzott, a berendezési tárgyak már lángolva égtek s fivére nyugodtan aludt az ágyban, mely mellett a székre elhelyezett ruhái is ekkor már égtek. Pár perccel később beszakadt a manzardtető mennyezete is s éppen annyi ideje volt a két fivérnek, hogy kimenekülhettek az égő pokolból. A postatiszt ruhái zsebében levő, Gyékényes állomás postahivatali kulcsai is bennégtek és az életét is fivére lélekjelenetének köszönheti. Ebből a szobából a puszta életen kívül mást nem is lehetett megmenteni. A két fivér hálószobáján kívül még egy manzard-helyiség is volt, melyben a vasúti vendéglő három pincére aludta az igazak álmát. Ezek is csak pillanatokkal az összeomlás előtt menekültek. Ezeknek is az összes holmijuk elégett. Rövid percek alatt az egész horribilis értékű hatalmas emeletes állomásépületet veszélyeztető tüzet a vendéglőhelyiség és a hozzátartozó lakásterületre korlátozták. A kár egyelőre még nem becsültetett fel, azonban sem az épület, sem a vendéglős berendezése biztosítva nem volt. A legnagyobb kár szegény pincéreket érte, mert azoknak minden holmijuk odaégett.

Három és fél évet kapott a kiskeszthelyi Havai vendéglő betörője. Nagykanizsáról írják: Csak nemrégiben adtunk hírt arról a vakmerő betörésről, amit a kiskeszthelyi Havai-féle vendéglőben *Pintér* Géza 31 éves állástalan pincér követett el. Pintér betört az éléskamrába és ott nagy pusztítást vitt végbe. Elemelt mindent, ami csak kezeügyébe került. A sonkától, szalámitól a befőttes üvegig, a kávéskanáltól és edényektől az abroszig, úgyhogy a zsákmányból egy egész új üzletet lehetett volna berendeznie, ha csendőrkézre nem kerül. Ügyében most volt a bünügyi főtárgyalás a nagykanizsai törvényszék előtt. Pintér minden beismert. Kiderült a főtárgyaláson, hogy már több ízben volt büntetve, ami súlyosbítólag hatott az ítélet kiszabásánál. A bíróság *három és félesztendei* fegyházra ítélte Pintért, aki megnyugodott az ítéletben.

A trafikosok és vendéglősök csalóját letartóztatták. A főkapitányságon minap délelőtt letartóztatták *Schacherl* Ernő ügynökét *többrendbeli csalás* büntette címén. *Schacherl* csalásait úgy követte el, hogy végigjárta a budapesti trafikokat, vendéglőket, éttermeket és mint előkelő pénzügyminisztériumi főtisztviselő mutatkozott be. Ebben a minőségben előfizetéseket gyüjtött a Pénzügyi Szemle, a Pénzügyőrségi Szaklap és a Jövedéki Lapok részére, az egésznek olyan színezetet adva, mintha hivatalos minőségben küldték volna ki. A presszionált korcsmárosok és trafikosok majdnem minden helyen előfizettek a lapokra és az ügynök ilyen módon 12—24 pengőket szedett fel. Ezeket az összegeket azután természetesen saját céljaira fordította. Már régebben érkeztek ellene feljelentések, míg most sikerült a detektíveknek *Schacherl* Ernőt az egyik trafikban éppen, amint pénzügyminisztériumi titkárnak mutatkozott be, tetten érni és letartóztatni.

Amerikai Szilveszter-éjszakák régen és most.

A V. L. számára írta **Lindenberger Antal.**

Tizenegy év előtt, 1918-ban volt az utolsó igazi Szilveszter-éjszaka Newyorkban, amelyet olyan fénnyel s olyan boldogsággal ültek meg a jenkik, mint még sohasem.

Ez részben érthető is volt, mert hiszen ebben az évben ért véget a háború. Így sok millió amerikai anya és feleség ölelhette keblére Európából visszatért szeretettjét.

Amikor a békekötés híre 1918. telén megérkezett Amerikába, az emberek kirohantak lakásaikból, órák hosszat mind az utcákon ődöngtek, újjongtak s a szembejövőkkel, lett légyen az fiatal vagy öreg, összeölelkeztek. Ha leány volt, hatalmas cuppanós csókot nyomtak a piruló hajadon bájos arcára, bár ezt az éltesebb dámák sem utasították el, sőt visszaadták kamatostul.

Szóval a boldogság az egész nagy országban teljes volt. Mindenki a dupláját kereste a rendes fizetésének, bár duplán is költött; így érkezett el rájok Szilveszter-estje.

A vendéglősök már hetekkel előre szerezték be a szükséges dolgokat, — de főként a pezsgőt, mert azon a Szilveszter-éjszakán még a kis „*Lunch Room*"-okban is pezsgőt ittak az emberek s koccingattak az ismeretlen jövőre!

Este 8—9 óra tájban még jóformán rendes képe volt a híres „Great white way -nek ahogy a „Broadwayt" nevezik, de mintha a hófehér világítás megtízszereződött volna, szinte szemsértő erős volt.

Boldog újévet kíván

Haggenmacher Köbányai és Budafoki Sörgyárak r.-t.

Csak este 10 óra után kezdtek az uccák élénkülni, amikor már sok színház befejezte első esti előadását és a második még akkor kezdődött meg.

A *restaurántokban* azonban már csak hetekkel előre lefoglalva lehetett helyeket biztosítani s akkor is igen-igen nagy összegeket fizettek egy asztalért. De a restauránttulajdonosok is kitettek magukért: pl. a nemzetiségi restaurántokban a tulajdonos a felszolgáló éthordókat ez alkalomra nemzetiségi egyenruhákba bujtatta. Pl. láttam egy angol restaurántban, amint a személyzet régi angol kosztümben, derékszíjas buggyos kabátban, fodros nyakgallérban, rövid buggyos nadrágban, térdharisnyával és csattos cipőben szolgált fel Fejükön egy régi fajtájú kalap volt, amelyről hosszú structoll csüngött le. Mindez kómikus lett volna, ha nem igazi angolokat szolgáltak volna ki itt. Így csak az éthordók voltak kifestett arcukon lefolyó izzadság miatt igen kómikusak, mert a lecsurgó víz színes ereket szántott az arcukon s nekik nem volt idejük azokat letörülni.

Ugyanilyen régi maszkban láttam francia, német, skót restaurántokban is az éthordókat — sőt egy igen előkelő magyar restauránt tulajdonosa *huszáruniformisba* bujtatta személyzetét s mondhatom, ennek volt a legnagyobb sikere a sujtásos ruhákkal.

Az uccák kint egyre népesednek. Előkerülnek a sípok, dobok, kereplők s más egyéb zajt csináló dolgok, éjfélig már egész konfetti-halmaz hever szerteszét az aszfalton. Jókedvű sihederek a száguldó villamosok után öreg lavort, öreg tejeskannát, tepsit s más egyéb macskazenéhez való tárgyakat kötnek, amelyek a sípolással együtt fülsiketítő zajt csinálnak. Közbe néhány lövés is eldördül... De pont éjféli 12 órakor van csak a hadd el hadd... Az összes hajók sípolnak a kikötőben, a hadihajók ágyúkból lőnek, a harangokat mind meghúzzák. S a közönség?... Mindenki igyekszik minél nagyobb zajt csinálni. Mindez aztán úgy hatott, mintha a világ vége volna itt, pedig az új évnek örülnek így s összecsókolják egymást az emberek.

Ez zajlik le künn az uccákon. Bent a restaurántokban, hotelokban, caffeekban 12 órakor eloltják a lámpákat s egy percre mindenki meghatva áll fel az amerikai himnusz hangjára. De csak egy percre. Aztán itt is kitör az őrült zaj, poharakat, tányért vernek össze, a pezsgő durrog, bábeli zűrzavar, egymást agyba-főbe csókolják s mindenki ajkán ott van e két szó: „*Happy Newyear*" (Boldog újévet). Az emberek összeölelkeztek s a nagy lelkesültségben összefüggéstelen szavakat mormolnak, esznek, isznak, csörömpölnek; ördögi zaj, amilyen sohsem volt még — mert: béke van s ezt nem lehet eléggé megünnepelni.

Ez volt 1918-ban, amikor még szabad volt az ivás Amerikában. Hogy aztán van-e igazán béke s milyen a mostani Szilveszter-éjszaka odaát, azt a jövő számunkban mondjuk el. (Folytatjuk.)

Borárak. A magyar piacon 2—3 fillér között mozognak a kommersz árúk. A nagykereskedelem kevesebb vásárlókedvet mutat, ellenben a vidék erősebb felvevő képességgel bír. A kereskedelem értékesíteni akarja árúját az ünnepeken és így ennek részéről valószínűleg csak januárban fog mutatkozni újból kereslet. Kivitelünk szórványos. Kínálat emelkedő.

Szentmártonkátán a helyi fogyasztás állandóan nagy, aminek oka a jó minőség és a parasztborok olcsósága. Ezek 30 fillér körüli árakon kelnek el, míg uradalmi borok iránt csak vendéglősök részéről van érdeklődés. Jelentékenyebb üzlet azonban nem fejlődött ki, mert az uradalmak szilárdan tartják áraikat.

Nagykörösön a kereslet gyenge, a kínálat közepes. Egy 25 hl.-es 13 fokos tétel 50 fillérért kelt el.

Csengődön közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 90 hl. 11·5 fokos 30 fillérért, 240 hl. 12 fokos 34 fillérért, 33 hl. 14 fokos 48 fillérért. Vendéglősök 50 fillért is fizetnek kis tételért.

Prónayfalván elkelt egy 30 hl.-es 12 fokos tétel 29 fillérért.

Bácsalmáson elkelt 230 hl. 11·5 fokos 28—30 fillérért, 120 hl. 12·2 fokos 30 fillérért, 220 hl. 12·5 fokos 31—36 fillérért és 100 hl. 12·8 fokos 36 fillérért.

Gyöngyösön élénk kínálat és közepes kereslet mellett elkelt 70 hl. 10·5 fokos 28 fillérért, 150 hl. 10·2 fokos 25 fillérért, 80 hl. 12·5 fokos 40 fillérért, 50 hl. 11·5 fokos muskotály 42 fillérért, 30 hl. 13·5 fokos muskotály 45 fillérért, 200 hl. 10 fokos othelló 24 fillérért.

Szekszárdon az elmult héten a borforgalom megcsendesedett. Pinceszövetkezet veszi be tagjaitól a bort, eddig körülbelül 2500 hl.-t szállítottak be. Névleges árak fokonkint 3 fillér.

Badacsonyban eladás az utolsó héten egyáltalában nem történt.

Pálinkaárak. *Törköly.* Ebben a cikkben csak kisebb érdeklődés mutatkozott, de a megváltozott időjárásra való tekintettel, a fogyasztás emelkedése tételezhető fel. *Szilva.* Ebben a cikkben némi érdeklődés mutatkozott és megállapítható, hogy a szilvapálinkatermelés rövid időn belül teljesen befejeződik nyersanyag hiján és a termelés a mult évivel szemben erősen csökkent, ugyancsak a kevesebb nyersanyag miatt. *Borpárlat.* Ezt a cikket a borárak ingadozása befolyásolta és csak engedmények árán lehetett ezen a héten üzleteket kötni 4·20—4·40 pengő áron.

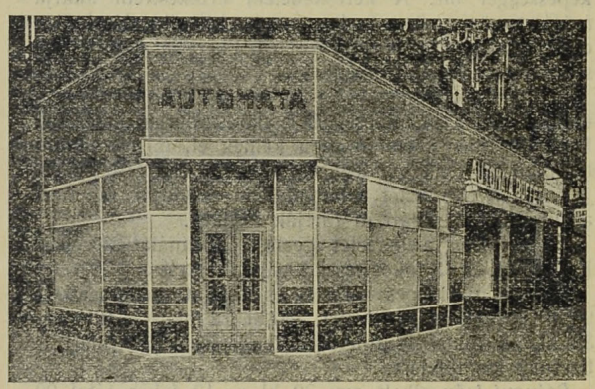
ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 19. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, fapadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszinház ucca 31. Udvarban.

Öngyilkos lett két nagy pesti kávéház tulajdonosa. Az újév meghozta a maga első nagy szakmai tragédiáját. Budapesten egy gőzfürdőben szívenlőtte magát és azonnal meghalt *Katona* Kálmán, az Andrássy úti *Palermó-kávéháznak* és a *Kör-kávéháznak* a tulajdonosa. *Katona* Kálmánt a házassága hozta összeköttetésbe a kávésszakmával, eredetileg kötszerész volt. Amikor elvette özv. *Weiszberger* Józsefnét, a Kör-kávéház tulajdonosát, egyszerre nagy arányokban kezdett dolgozni a kávésszakmában, nem ismerve ennek a rendkívüli óvatosságot igénylő üzemnek a veszedelmeit. A Palermó-kávéházat kölcsönökből vette meg, de ügyei oly rosszra fordultak, hogy a Braziliába való kivándorlás gondolatával is foglalkozott. Hitelezőivel egyre aggasztóbb tárgyalásai voltak, utolsó reményét a Szilveszter-éjszakai bevételbe vetette, azonban ez katasztrófálisan gyönge volt. Ez kergette hát tulajdonképpen a halálba. A fiatal vállalkozót semmi rokonság nem fűzte a *Club-* és az *Angol*-kávéházak szintén Katona-nevű tulajdonosaihoz. Az eddigi megállapítások szerint 250.000 pengőt tesz ki a fedezetlen adósság, a hitelezők száma 150. A szakmában mélységes részvéttel fogadták a tragédia hírét.

Modern Bronz- és Vas-
Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: L. 974—00

Italszükségletét
belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben
beszerző csoportunknál fedezheti
Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.
Budapest, IV., Vámház körút 8. sz.
☞ Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Miután a kifőzőknek? A Budapesti Kávémérők és Kifőzők Ipartársulata *Wirth* Zsigmond elnöklete alatt népes nagygyűlést tartott a kifőzők és a vendéglők között már két és féléve dúló áldatlan harc ügyében. *Kucsera* Mihály titkár ismertette azt az emlékiratot, amelyet a kifőzők a kereskedelmi miniszterhez fognak juttatni. Eszerint a vendéglősök a fennálló miniszteri rendeletet úgy magyarázzák, hogy a kifőzések csak egyféle menűt és azt is csak az előfizetőknek szolgálhatják fel, de adagolt ételt egyáltalában nem. Ez lehetetlenné tenné ennek a kisiparnak a fennállását. Képtelenség, hogy egy uccai nyilt üzlet kizárólagosan menürendszert tartson fenn és hogy az esetenkint betérő járókelő szegényembert csak teljes menű fogyasztására kényszerítsék és egy-egy adag ételt ne fogyaszthasson el. A vendéglősök úgy vélik, hogy a kifőzők egy menűvel és kétféle étel kiszolgáltatásának lehetőségével fenn tudják tartani üzemeiket. Ezután felhívta a nagygyűlés az elnökséget, hogy küldöttséggel keresse fel a minisztert.

A feleségét felpofozta, a férj ezért agyonlőtte. *Kovalcsik* Balázs korcsmáros összeveszett Pestszentlőrincen *Sós* Sándor géplakatossal, akinek feleségét felpofozta. Sós erre agyonlőtte Kovalcsikot. A pestvidéki törvényszék előtt Sós azzal védekezett, hogy ölési szándéka nem volt, de a felesége védelmében megzavarodott. A törvényszék és most a tábla Kállay-tanácsa jogerősen felmentette a vádlottat.

Halálra itta magát. Szegedről írják: *Szakáll* Antal röszkei 50 éves gazda reggel elment a korcsmába és estig egyfolytában borozgatott. Annyi italt fogyasztott el, hogy estefelé lefordult a székről és eszméletlenül terült el a korcsmapadlón. A szomszédok szedték fel és hazavitték tanyájára. Hozzátartozói lefektették a földre, de Szakáll többé nem tért magához, éjjel tizenegy órakor meghalt.

PHILIPS RADIO

MINDEN MOZGÓKÉPSZINHÁZ, SPORTÜNNEPÉLY, VERSENY, STRANDFÜRDŐ, KERTHELYISÉG, SZÁLLODA, VENDÉGLŐ, SZANATÓRIUM ÉS KÓRHÁZ ZENEKÉRDÉSÉT MEGOLDJA A

PHILIPS HANGERÖSITŐ BERENDEZÉS

FELVILÁGOSITÁSSAL SZIVESEN SZOLGÁL A
PHILIPS RÁDIÓ ÉS VILLAMOSSÁGI R. T.
BUDAPEST
V., LIPÓT-KÖRÚT 18
TELEFON:
LIPÓT 912-92, 999-12

Ha a vendég ittasan enyeleg a szakácsnővel. Egyedi Balázs kispesti irnok, a mult év októberében egyik ottani korcsmában mulatozott barátaival. Egyedi ittasan kiment a konyhába és ott a szakácsnővel enyelegni kezdett, mégpedig úgy, hogy elővette a „szolgálati" revolverét és azzal ijesztgette a szakácsnőt. A kezében elsült a revolver és a golyó olyan szerencsétlenül találta a szakácsnőt, hogy az rövidesen belehalt sérüléseibe. A törvényszék előtt azzal védekezett, hogy a kérdéses időben teljesen ittas volt. A bíróság azonban első fokon 6 hónapi fogházra ítélte. Szombaton tárgyalta az ügyet a tábla Kállay-tanácsa, ahol megállapították, hogy a szakácsnő rémülten menekülni akart a duhajkodó ittas elől, aki azonban utána szaladt és eközben sült el a revolver. A tábla az irnok büntetését 1½ évi fogházra emelte föl és az ügyész inditványára nyomban letartóztatták.

Zsarolás-e az, ha a korcsmáros régebbi adósság fejében nem ad vissza a pénzből? Érdekes bűnpert tárgyalt a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa. Zsarolással vádolva került a debreceni törvényszék elé Nemes Antal vendéglős. Az eset előzményei a következők: Nemes Antal biharnagybajomi vendéglősnek már régebb idő óta tartozott Sári István földmíves. Az adósságát azonban nem akarja megfizetni. A korcsmáros azután nem egészen legitim úton akarta behajtani ezt az adósságot. Nevezetesen ez év júliusában Sári újra megjelent a korcsmában és ott nagyobb mennyiségű bort fogyasztott el. Mikor fizetésre került a sor, Sári egy százpengőssel fizetett, azonban a korcsmáros nemcsak az akkori ceh összegét, hanem a régebbi tartozást is levonta. Sári követelte a visszajáró pénzt és mikor a korcsmáros ezt megtagadta, zsarolásért feljelentette. A minapi törvényszéki főtárgyaláson a vádlott tagadta a vádat s azt csupán a sértett támasztotta alá vallomásával. A vád és védelem erre újabb bizonyítékokat jelentett be, mire a bíróság ezeknek beszerzése, illetve újabb tanúk kihallgatása végett a főtárgyalást elnapolta.

Szemző Gyula főispán vendéglőt nyit Berlinben.

Mindenki emlékezni fog arra, hogy Budapest életének egyik jellegzetes alakja, Szemző Gyula, a volt bácskai főispán, egy napon eltünt Budapestről. Néhány napig nem hallatszott felőle hír, majd egyszerre váratlanul az a híradás érkezett, hogy Pozsonyban a csehek letartóztatták, majd egy ellene folyamatban levő vádaskodás miatt kiadták Ausztriának.

Szemző Gyula Bécsbe került vizsgálati fogságba. Az a körülmény, hogy a volt főispánt ki lehetett hallgatni Bécsben, tisztázta őt az ellene emelt vádak alól és így Szemző néhány heti vizsgálati fogság után eltávozhatott Bécsből.

Azóta csak szórványos hírek keringenek felőle. Néhány ember, aki a Rivierán volt, látni vélte Szemzőt, Nizzában, Cannesben, Mentonban, majd pesti ismerősök mesélni kezdték, hogy Páris előkelő éjjeli vendéglőiben Szemző Gyula gyakori vendég.

Néhány hét mulva azután Szemző Párist is megúnhatta, mert átköltözött Berlinbe. A német fővárosban fejedelmi lakást bérelt magának és utána nézett, hogy mit lehetne csinálni a városban, amely Európában most a nagy lehetőségek városa.

Úgy látszik, hogy Szemző, akinek még igen jelentékeny összegű készpénzvagyona volt, megúnhatta a budapesti életet és ez az ember, akinek finom üzleti érzéke van, most úgy látszik végleg elköltözik Budapestről.

Fiával hosszas levelezést folytatott és most végre üzleti terveit sikerült valóra váltania Berlinben, *vendéglőt nyit a német fővárosban.* Minap délután ifj. *Szemző* Gyula a következő sürgönyt kapta atyjától Berlinből:

„Szilveszterkor nyitok, prímás, cimbalmos, kontrás, szakács kell."

Megkérdeztük ifj. *Szemző* Gyulát, hogy hol lesz a vendéglő? Szemző így nyilatkozott.

— Édesapám két helyen tervezte magyar vendéglőjének megnyitását. Az egyik hely a Kurfürstendamm, a másik a Budapester Strasse. Az utóbbi terv kútbaesett, mert ott nyitotta meg Spolarits magyar éttermét és így maradt a Kurfürstendamm, a mostani Berlin előkelő éjjeli életének centruma. Valószínűleg a Charlotte Kaszinó mellett lesz az új helyiség, amely nem lesz túlnagy. A berendezést valószínűleg Ferenczy Sándor kintélő magyar lakástervező fogja készíteni.

— Atyám sürgönye nem ért váratlanul, mert már régen említette előttem ezeket az üzleti terveket. Én még mindenesetre néhány hónapig Budapesten maradok, hogy a szükséges kapcsolatokat kiépítsem édesatyám számára, amelyek ilyen külföldi üzlet organizálásánál feltétlenül szükségesek.

Úgy látszik mindezekből, hogy valóban el kell búcsúzni Szemző Gyula volt főispán daliás alakjától. A volt magyar főispánból berlini vendéglős lesz.

Fojtogatták, mert nem adott bort. Jelentették a gyulai ügyészségen, hogy Szarvason pár nappal ezelőtt véres verekedés játszódott le az egyik vendéglőben. Egyik este egy borbélysegéd a „Központ"-ba ment szórakozni, ahol ugyancsak beszeszelt, majd éjfélután bekövetkezett a záróra és a bérlő, Hoffer, udvariasan felszólította vendégeit a távozásra. Egyik vendég, aki szentandrási születésű fiatalember, italt követelt és amikor ezt megtagadta a bérlő, fojtogatni kezdte és lelökte a földre az öreg embert. A személyzet egyik tagja az utcára szaladt és rendőrt keresett, de minden igyekezete hiábavalónak bizonyult. Így az „Árpád" vendéglőbe sietett és onnan hívott segítséget, ahonnan többen jöttek segítségére a szorongatott helyzetben levő Hoffernek. A verekedő borbélysegéd ellen szigorú eljárás indult.

Szakácsok akadémiája Rómában. Olasz lapban olvassuk, hogy a római Aurora úton egy akadémiát találhatunk, amelyet csak kevesen ismernek, pedig megérdemelné, hogy mindenütt hasonló intézmények támadjanak. Az intézet neve Academia Gastronomica Nazionale, magyarul: országos gasztronómiai akadémia. Néhány évvel ezelőtt alakult ez az akadémia és Amadeo Pettini, az olasz királyi ház főszakácsa az elnöke. Az akadémia tagjai a főváros legkitűnőbb szakácsai, akiknek mindegyike igazi művész a szakmájában. Az akadémia a legutóbb saját iskolát állított fel, amelyet joggal neveznek a „gasztronómiai tudományok" főiskolájának. Ebben az iskolában híres szakácsok nyujtanak gyakorlati oktatást s rajtuk kívül valóságos egyetemi tanárok világosítják fel a hallgatókat az egészségügyi, kémiai, fiziológiai, fűtéstechnikai és egyéb problémákról. A főiskolának jelenleg tizenöt növendéke van, akiknek két éven keresztül kell hallgatniok az előadásokat, hogy diplomát kapjanak. A növendékeket a nagy római szállók látják el ingyen szállással és élelmezéssel. Maga az akadémia jelenleg azon fáradozik, hogy olasz „nemzeti" konyhát teremtsen s olyan étlapokat szerkesszen, amelyekben megfelelő olasz kifejezések helyettesítik az ételek francia megjelölését. Az akadémia képviseltetni fogja magát a rövidesen Londonban összeülő szakácsművészeti kiállításon s bemutatja az új olasz ételeket, amelyekben már kevesebb az olaj.

A boroshordó íze. A boroshordó, ha az egyébként nem penészes, de hosszabb ideig üresen állt, abba bort teszünk és előtte nem áztatjuk ki eléggé, a bor sajátságos poshadt szagot vesz fel. Az új- és vörösborok e tekintetben nem oly érzékenyek, mint a fehér óborok. A hordóízű bort szellőztetés mellett kénezett hordóba fejtjük, derítjük és ha ezután sem javulna, mint a dohos bort, szénporral vagy eponittal kezeljük. Az ilyen bajt okozó hordókat használatbavétel előtt feltétlenül ki kell gőzölni vagy többszörösen kiforrázni.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlitott Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Az Első Magyar Részény-Serfőzde
FARAGELSUS SÖR-a
KAPHATÓ — MIG A KÉSZLET TART — HORDÓKBAN ÉS PALACKOKBAN.
NAGY TÁPÉRTÉKŰ BARNA IDÉNYSÖR!

Reklám- és cégtáblatestő és világítási reklám-vállalat
Csernák Jenő
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23.
Telefon: József 385—28

Vendéglőben csak hitelesített poharak használhatók. A kereskedelmi miniszter fennálló rendelkezései értelmében vendéglőkben, korcsmákban és kávéházakban bor, sör és egyéb szeszesitalok, tehát pálinka fogyasztására történő kiszolágltatásnál csakis hitelesített palackok és ivóedények használhatók. Ha az italmérő helyiségek tulajdonosai e rendelkezés ellen vétenek és hitelesíttetlen poharakat használnak, úgy a miniszter rendelkezése értelmében a csendőrség jogosult a használt hitelesíttetlen üvegeket és poharakat elkobozni.

Öngyilkos lett egy vendéglős, mert le akarták tartóztatni. Szentesről írják: Nemrégiben vagyonos és tekintélyes vendéglős volt Szentesen *Moreczki* Zsigmond, akinek legutóbb a Deák Ferenc ucca 50. szám alatt volt jólmenő vendéglője. Több szabálytalanság miatt eljárás volt ellene egy időben folyamatban, a dolog vége az lett, hogy vendéglői iparengedélyét megvonták tőle. Moreczki egyre szegényebb lett. Moreczki ellen legutóbb csalás címén eljárás volt folyamatban. Az egyik szentesi cég tett ellene feljelentést egy búzaeladási ügyből kifolyólag. A vádat átvette a királyi ügyészség és Moreczki ügyében már többször ki volt tűzve a tárgyalás. A szegedi törvényszék Tarajossy-tanácsa előtt feküdt a szentesi vendéglős ügye, de ítéletre hónapok óta nem kerülhetett sor, mert Moreczki az idézések ellenére sem jelent meg a tárgyaláson. A nyár folyamán harmadízben volt tárgyalás kitűzve a csalási ügyben. A főtárgyalást Szentesen akarta megtartani a Tarajossy-tanács. Mivel a vendéglős a harmadik tárgyaláson nem jelent meg, a királyi ügyész indítványára a szegedi törvényszék elrendelte Moreczki Zsigmond körözését azzal, hogy feltalálás esetén le kell tartóztatni és a törvényszékhez elő kell állítani. A körözés kiadása óta Moreczkit nem tudták előkeríteni. Szentesen nem találták meg, mert nem volt odahaza. Hónapokig eredménytelenül kereste a rendőrség, amikor minap délelőtt értesítést kapott, hogy a vendéglős otthon van és Deák Ferenc ucca 50. szám alatti lakásán tartózkodik. Déli háromnegyed egy óra volt, amikor a detektívcsoporthoz beosztott polgári ruhás rendőrőrmester benyitott Moreczki Deák Ferenc uccai házába. A rendőr be akart menni a lakásba, hogy Moreczkit elővezesse, legnagyobb meglepetésére azonban a konyhaajtót zárva találta. Kopogtatott. A kopogtatásra belülről zaj hallatszott. A rendőr az ajtón keresztül látta, hogy Moreczki benn a konyhában van. Beszólt neki, hogy nyissa ki az ajtót és menjen vele a rendőrségre, mert utasítása van, hogy bekísérje. A volt vendéglős holtravált arccal figyelte a rendőr szavait, néhány tétova mozdulatot tett, majd az erélyes zörgetésre felkapta az asztalról a nagy kenyérvágókést és a rendőr szemeláttára egyetlen egy vágással átvágta a nyakát. A borzalmas tett után a nagy vérveszteségtől elvesztette eszméletét és végigvágódott a konyha kövezetén. A rendőr a belülről bezárt ajtó miatt semmit sem tehetett a szeme előtt lejátszódó tragédia megakadályozására. A mentők a hörgő, eszméletlen Moreczkit beszállították a vármegyei közkórházba.

Betörőt fogtak a korcsmában. Karácsony éjszaka Krisz Károly 29 éves szerelő, *Ollé* Bélának a Váci út 88. számú házban lévő vendéglőjébe a pincén keresztül álkulccsal betört és a vendéglő helyiségében a kasszát feltörte és tartalmát ellopta. Különféle étel- és itaneműt csomagolt össze, majd a korcsmában inni kezdett és lerészegedett. Olyan ittas volt, hogy az ajtóban összeesett. Reggel az üzletnyitáskor alva találták. A vendéglős rendőrt hívott, aki Krisz Károlyt előállította a rendőrségre.

Megölt az alkohol egy korcsmárost. Nagykanizsáról írják: *Mohari* József tekenyei korcsmárost reggel holtan találták ágyában. Mivel a korcsmáros erősen alkoholista volt és így gyakran voltak jelenetei családjával is, többen bűntényre gondoltak. A kiszállott rendőrorvosi bizottság azonban megállapította, hogy Moharit a hatalmas mértékben fogyasztott alkohol ölte meg. Megállapították, hogy amikor már alaposan lerészegedett, még az ágyban is ivott a maga mellé tett pálinkás üvegből, egészen addig, míg mámorában álomba merült és többé fel sem ébredt.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Érzékeny lábakra

készítek orvosok által elismert új találmányú aszbesztos cipőket. lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől. **NYÁRY** gyógycipész, **Szondy ucca 25.**, aszbesztos cipők egyedüli készítője. **Címet kérem megőrizni.** Kérjen ismertetőt!

Gyöngyösi járás főszolgabírájától.

Kivonat

671. kih. 1929. számú ítéletből.

Régenbach Sándor, 66 éves, róm. kat. vallású, nős, hatvani születésű, vámosgyörki lakos, korcsmárost azért, mert borát folyó év május hó 26-án megvizezte s így hamisított bort hozott forgalomba, 60 pengő pénzbüntetésre ítéltem s egyben az összes költségek megfizetésére kötéleztem. Elrendeltem az ítélet kivonatának a „Vendéglősök Lapja" szaklapban való közzétételét és Vámosgyörk község előljárósága útján az ítélet dobszó útján való kihirdetését.

Gyöngyös, 1929. december 27-én.

(Olvashatatlan aláírás)
tb. főszolgabíró.

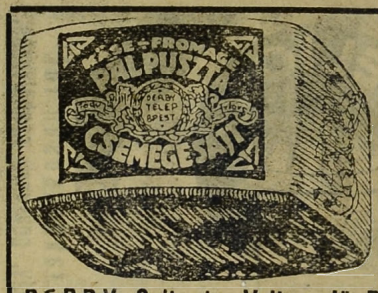
A m. kir. rendőrség magyaróvári kapitánysága.

1928. kih. 367/10. szám.

A m. kir. Földmüvelésügyi Miniszter Úr 88004/1929. II. sz. alatt hozott III-ad fokú ítéletével **Cseh János** kávés és **Cseh István** főpincér magyaróvári lakosokat az 1924. évi IX. t.-c. 9. és 16. §-aiba ütköző, I. saját töltésű bornak nem a származásának mefelelő cimkével ellátott üvegben, II. saját töltésű bornak jelzés nélküli palackban való forgalombahozatala által elkövetett kihágásokért, a hivatkozott törvény 43. § 1. p. s a 44. § 1. p. alapján I. r. terheltet 40 pengő, II. r. terheltet 20 pengő pénzbüntetésre ítélte, kötelezte terhelteket a felmerült eljárási s szakértői díjak egyetemleges megfizetésére s elrendelte a jogerős ítéletnek a „Mosonvármegye" cimü helyi lanban s a „Vendéglősök Lapja" cimű szaklapban terheltek költségére való egyszeri közzétételét.

Magyaróvár, 1929. évi december hó 13-án.

(Olvashatatlan aláírás)
m. kir. rendőrfogalmazó
mint rendőri büntetőbíró.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árúsító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Ítélet-kivonat.

A VI. kerületi kapitányság 15419/1929. szám alatt a következő ítéletet hozta:

Ítélet:

Belházy Ferenc budapesti, 50 éves, róm. kat. vendéglős 1. bort vízzel hamisított; 2. s azt forgalomba hozta s ezért az 1929. évi IX. t.-c. 42. § 1. és 2. pontja alkalmazásával 40 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetére 2 napi elzárásra, valamint a felmerült 142 pengő és 40 fillér eljárási költségek megfizetésére kötelezte.

Kivonat hiteléül:

Budapest, 1929. december 18.

Bán Farkas
r. s.-hiv. igazgató.

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

Bakonyi Jenő

a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője

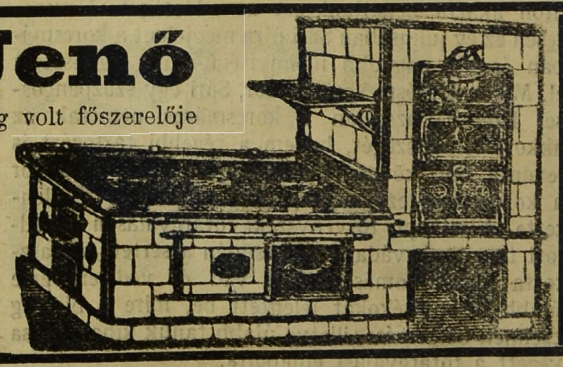
üzemet nyitott

Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.

Elsőrendü, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.

Telefon: József 322—78

Örkényi saját termesü BORAIMAT budapesti IX., Ferenc körút 2 (Ráday ucca sarok.)
pincébe hoztuk. **Termelési árban** kereskedői rezsi elejtésével árúsítom. **FARKAS ALADÁR, bortermelő** Telefon A. 877—57

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25 szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 2. SZÁM 1930. JANUÁR 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Halottak

és vagyonbukottak a szakmában, ezek az új esztendő első hónapjának a tragikus újdonságai a szakmában. Minden részvétünk azoké, akik a tűrhetetlen helyiséguzsora, meg a roppant nagyságú adók miatt képtelenek tovább is talpon állani, akik kénytelenek eltűrni, hogy kis vagyonkájuk felett megperdüljön a dob, vagy hogy bezáruljanak mögöttük azok az ajtók, amelyek eltakarják örökre előlük ezután egykori szép reménységeik, keserves munkájuk és kockázatos vállalkozásuk színhelyét.

De a mi szakmáinknak most már megint halottai vannak, olyan halottai, akik kétségbeesve a küzdelmek eredménytelenségén, a saját kezükkel emeltek fegyvert az önmaguk életének kioltására.

Hiszen akár kávéháztulajdonos, akár restaurántos, akár kiskocsmáros az, akit ennyire lenyomnak a veszedelmek, a mi testvérünk az, a mi munkálkodásunk társa és kell, hogy együttérezzünk vele. A verseny közöttünk sohasem lehet annyira erős, hogy az emberi és az egy táborban harcolóknak kijáró részvét fel ne keresse a sírjaikat. De a legutolsó néhány ilyen esetben történt pár szerencsétlen kifejezés ezeknél a síroknál, amelyek ellen fel kell emelnünk a szavunkat, bármilyen tetszetősek legyenek is azok.

— A szakmáink hősi halottai!

Így címezte őket nem is egy ízben bizonyos félhivatalos közlés, amely arról szólott, hogy öngyilkosságuk visszaszáll azok fejére, akik tűrhetetlen kapzsiságukkal és a szerencsétlenül elosztott terhek növelésével előidézték a halálukat. Mi nem a „hősi halottak" kifejezésének a katonai hátteréről akarunk szólni, sem arról, hogy röviddel a világháború befejezése után még illenék meghagynunk ezt a szókötést valóban azok számára, akik jeltelen sírokban nyugszanak a csatamezőkön. Csak az iránt fejezzük ki aggodalmunkat, hogy sok irányban veszedelmes volna, ha ez a tetszetős kifejezés általánosulna a szakmánkban.

Se kívánatosnak, se megbocsáthatónak nem szabad feltüntetnie semmiféle érdekképviseletünknek azt a sajnálatos tényt, hogy valaki a szakmáinkból öngyilkossá lett. Sőt: ezt még méltányolnunk sem szabad, nehogy megingassunk másokban is lelki ellenállásokat a bajokkal és anyagi összeomlásokkal szemben! Könnyes szemmel állhatunk bajtársaink sírjai felett, de sohasem szabad úgy gondolnunk, vagy úgy szólnunk róluk, mint *hősi halottainkról.* Nekünk, szakmáinknak és üzemeink világának *csak élő, eleven hőseink lehetnek,* akiket hiába ver le ezer veszedelem, újra meg újra talpra tudnak állani, akik nem veszítik el a bizalmat önmagukban és a jobb jövőben, az emberi erőben és a sors forgandóságában.

Csinyján kell bánni a hangzatos szólamokkal olyan lelkek előtt, amelyeket már úgyis véresen érzékenyekké mart a kegyetlen konjunktúra. Inkább száz nagy bukást, mint egyetlen eldobott életet!

Ezer példa van arra, hogy a tönkrementek hogyan tudnak fölemelkedni, újra érvényesülni és boldogulni. De a halottak erre nem képesek és istenments, hogy valamire példát adjanak. A saját fegyverétől még senkisem halhatott hősi halált, de a saját körében és a saját eszközeivel mindenki leélhet egy hősi életet!

T. K., Szombathely.

Az óvadékkikötésről s az erre vonatkozó szerződések általános kellékeiről.

A „Vendéglősök Lapja" számára írta: ***Paál Andor*** *rendőrkapitány.*

Úgy gondolom, hogy nem lesz egészen közömbös a vendéglői, kávéházi és más hasonló ipart űzők előtt, sőt eme üzemek alkalmazottai előtt sem az óvadék tartalmának és az erre vonatkozóan kötött *szerződések kellékeinek* alapos megvizsgálása és megismerése azoknak a *jogi feltételeknek,* melyek mellett úgy a szolgálatadó, mint az alkalmazott szükség esetén a jogvédelemre minden körülmények között számíthat.

Cikkem keretében természetesen nem szándékozom elméleti értekezéssel untatni ennek a szaklapnak olvasóközönségét, hanem gyakorlati alapon fogom igyekezni megmagyarázni azt, hogy milyen tartalommal és milyen alaki kellékekkel szükséges az óvadékszerződést megkötni.

Az óvadék köztudomás szerint az a pénzérték, vagy az ezt helyettesítő tárgy, vagy érték, amit az alkalmazott a szolgálatadónak a szolgálatadót illető pénz, vagy az üzemben használt, illetőleg felszolgálásra, vagy elkészítésre kerülő anyag biztosításaképen ad. Az óvadékösszeg tulajdonosa azonban az alkalmazott marad, a szolgálatadó tehát annak csak birtokosa, vagy bírlalója lesz. Ebből pedig az következik, hogy az óvadékösszeg felett a szolgálatadó nem rendelkezik, azt semmiféle célra fel nem használhatja, üzemébe be nem fektetheti. Az óvadékadására vonatkozóan kötött megállapodás okiratába tehát csak azt kell belefoglalni, hogy az óvadékösszeget a szolgálatadó az alkalmazott kezelésére bízott pénz és anyag biztosítására veszi át.

Gyakran fordul elő, hogy a szerződő felek, nevezetesen a szolgálatadó és az alkalmazott között olyan megállapodás jön létre, hogy a szolgálatadó biztosítja magának azt a jogot, hogy az óvadéknak neve-

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78 **Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.** Alapíttatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

SALGÓI MÁLNASZÖRP
A LEGZAMATOSABB!!
Salgóvár vidéki válogatott hegyi málnából készíti:
Kohn Lipót „Salgó" Likőr- és Rumgyár
Salgótarján.

zett összeget *üzemében felhasználhatja*, illetve *árúba fektetheti*. Ebben az esetben az adott összeg *megszünt óvadék lenni*, sőt az még akkor sem tekinthető óvadéknak, ha a szolgálatadó a felvett összeget „óvadék"-ként nyugtázza. Ebből megállapítható, hogy a felek között létrejött ügylet természetét nem az elnevezés, hanem az ügylet tartalma dönti el.

Ennek a megállapításnak a jelentősége különösen akkor jelentkezik, amikor az alkalmazott „óvadék"-ának jogtalan eltulajdonítása miatt emel panaszt a szolgálatadó ellen. Mert mit cselekszik ilyen esetben a nyomozó, vagy büntetőhatóság? Mindenekelőtt annak a kérdésnek az eldöntése lesz feladata, hogy az elhasznált, vagy bármilyen módon eltulajdonított összeg valóban óvadék volt-e. Amennyiben annak felhasználhatása a szolgálatadó részéről kikötve nem lett — tehát valóban óvadék volt —, természetesen meg kell állapítania a sikkasztást, amennyiben azonban az „óvadék"-nak a felhasználása meg volt engedve neki, bűncselekményről szó sem lehet, mert nem képezett óvadékot az az összeg, amit az alkalmazott ezzel a felhatalmazással adott a szolgálatadónak. *Óvadéksikkasztás címén tehát nem élhet feljelentéssel az az alkalmazott, aki „óvadék"-ának felhasználását a munkaadónak megengedte.*

Az óvadékadásnak a tárgyalt vonatkozáson kívül azonban egyéb olyan kellékei is vannak, melyek figyelmen kívül annál kevésbbé hagyhatók, mert azoknak figyelmen kívül hagyása *súlyos konzekvenciákkal* jár.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek az 1928. július 4-én 77.724/1928. K. M. szám alatt kelt és csak 1929. évi november 1-én életbelépett rendelete ugyanis részletesen szabályozza azt a kérdést, hogy milyen alkalmazottól szabad óvadékot követelni, illetve elfogadni s hogy melyik alkalmazott *mekkora összegű óvadék adására kötelezhető*? A hivatkozott kormányintézkedés rendelkezései annál fontosabbak, mert azok be nem tartása kihágást képez és súlyos szabadságvesztés büntetéssel jár.

Az ebben a rendeletben foglalt s alább ismertetett intézkedések a fogadó (szálló, penzió), vendéglő, korcsma, kifőző, kávéházi, kávémérési és tejivó-üzemekben alkalmazottak óvadékára vonatkoznak.

Miután — a miniszteri rendelet szerint — az egyes munkaadók alkalmazottaiktól olyan esetekben is kívánják sok esetben az óvadék adását, amikor az alkalmazott szolgálatának minősége azt a legkevésbbé teszi indokolttá s az óvadékot ettől eltekintve is aránytalanul magas összegekben szabják meg, el kellett rendelni, hogy a munkaadónak *csak attól az alkalmazottól* szabad óvadékot követelni, vagy elfogadni, aki olyan elszámolásra kerülő pénzt, vagy anyagot kezel, mely a szolgálatadóé, továbbá olyan az üzemhez tartozó felszerelési tárgyakat kezel, vagy gondoz, melyekkel elszámolni a szolgálatadónak tartozik s végül ha az üzemet látogatók olyan értékeit s ingóságait őrzi, vagy gondozza, melyeket a munkaadó szavatossága is véd.

Intézkedik továbbá a rendelet arra az esetre is, amikor az alkalmazott ilyen irányú tevékenysége *csak ideiglenes*. Ez esetben óvadékot csak az ideiglenes megbízatás tartamára szabad követelni, vagy elfogadni.

A rendelet szerint az a munkaadó, aki olyan alkalmazottól követel, vagy fogad el óvadékot, akitől óvadékot elfogadni, vagy követelnie az előbb mondottak szerint nem volna szabad — vagy az üzemben való alkalmazást a tilalom dacára óvadék letételétől teszi függővé —, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással büntetendő.

Ugyancsak büntetni rendeli a most tárgyalt rendelet azokat az alkalmazottakat is, akik olyan esetben adnak, vagy ajánlanak fel óvadékot, amikor az elől mondottak szerint óvadék nem adható. Ebben az esetben a cselekmény szintén kihágás és 15 napig terjedhető elzárással büntetendő.

Részletesen szabályozza a miniszteri rendelet ezenkívül az óvadékösszeg nagyságát is. Ezzel kapcsolatban ugyanis kimondja, hogy az a munkaadó, aki a megengedettnél magasabb összegű óvadékot követel, vagy fogad el, vagy az üzemben való alkalmazást a megállapított mértéket nyilvánvalóan meghaladó óvadék letételétől teszi függővé, szintén kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással büntetendő. De a rendelet szerint kihágást követ el s ugyancsak 15 napig terjedhető elzárással büntetendő az az alkalmazott is, aki olyan óvadékot ad, vagy ajánl fel, melynek összege meghaladja a megengedett mértéket.

Az óvadék összegének nagysága a rendelet szerint ahhoz képest állapítandó meg, hogy az alkalmazott pénzkezeléssel, anyagkezeléssel, berendezési és felszerelési tárgyak gondozásával, avagy az üzemet látogatók értéktárgyainak és ingóságainak őrizetével, illetve gondozásával van-e megbízva.

Közelebbről pedig, amennyiben az alkalmazott pénzkezeléssel lesz megbízva, óvadékul legfeljebb annak az összegnek a háromszorosa állapítható meg, mely összegről az alkalmazott naponkint elszámol. A kiszámításnál az egy hónap alatt elszámolásra kerülő összeg napi átlagát kell alapul venni.

Amennyiben az alkalmazottnak teendője anyagkezelés, óvadékösszegét az alkalmazott kezelése alatt álló anyagok értékének legfeljebb 10%-ában szabad megállapítani. Az érték megállapításánál itt is az alkalmazott kezébe egy hónap alatt kerülő mennyiségnek napi átlagát kell alapul venni.

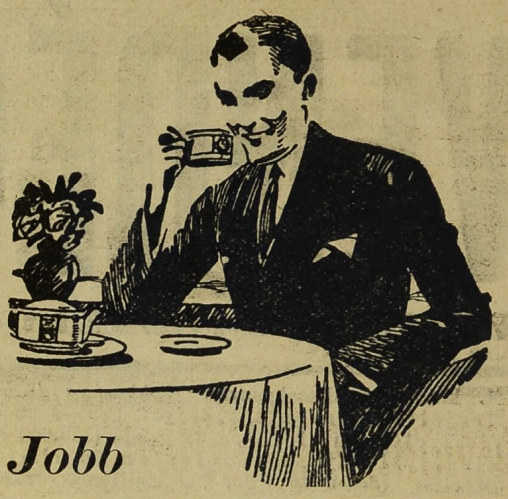
Berendezési és felszerelési tárgyak kezelése, vagy gondozása esetén az óvadék összegét legfeljebb a kezelt, vagy gondozott vagyontárgyak beszerzési értékének *5%-ában* szabad megállapítani.

Végül az üzemet látogató egyének értéktárgyainak és ingóságainak őrzésével és gondozásával megbízott alkalmazott óvadékát legfeljebb az üzem egyhavi bruttóbevétele alapján kiszámított napi átlagban szabad megállapítani.

Amennyiben pedig az alkalmazott teendői között *vegyesen szerepelnek* a felsorolt tennivalók, óvadékösszegét legfeljebb a külön kiszámított óvadékösszegek *együttes összegében* szabad megállapítani.

Az ismertetett rendeletnek az óvadékösszeg nagyságára vonatkozó rendelkezései az újonnan keletkező üzemekre is vonatkoznak. Amennyiben az ilyen üzemeknél a megfelelő adatok meg nem állapíthatók, az óvadékösszeg kiszámításánál az ugyanazon iparághoz tartozó hasonló terjedelmű más üzem adatait kell alapul venni.

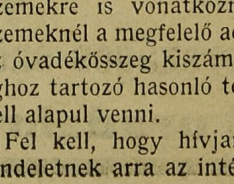
Fel kell, hogy hívjam a figyelmet végezetül a rendeletnek arra az intézkedésére is, mely szerint a

Jobb kapni, mint adni!

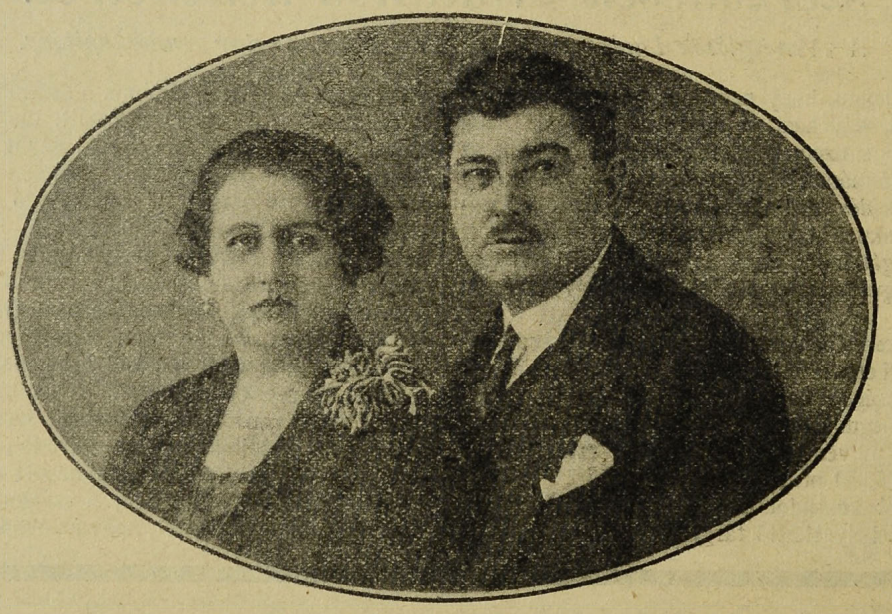
Ezt az elvet itt egész nyugodtan követheti: Igyék koffeinmentes Hag kávét, ezáltal számtalan előnyben részesül az egészsége. Nem kell érte adnia, nélkülöznie semmit, mert a Hag kávé a legkiválóbb, legnemesebb babkávé, finom íze, erős zamatja felülmulhatatlan és amellett szavatoltan ártalmatlan. Kapható a jó élelmiszerüzletekben. Szállóban és kávéházban is Hag kávét kérjen.

Hag kávé megóvja szívét és idegeit!

HAG KAVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. **Bon.** Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét
Név.....
Utca .....
Helyiség ..... U

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

LACZKOVSZKY ANDRÁS vendéglős és neje, Nyíregyháza.

Régi családi házak, tiszteletreméltó öreg szobák megbecsült ékessége és igazi múzeuma az album. Évtizedek ismerős arcait, kedves embereit, ritkán, vagy elevenen sohase látott rokonokat, családtagokat gyüjt össze egy-egy ilyen hatalmas, testes, kapcsos könyv, amelyet mindig áhítattal nyit föl a késői unokák keze, mert megérzi, hogy egészen különös levegő árad ki belőle.

De nemcsak az egyes régi házaknak, családoknak lehetnek ilyen tisztelt és gondosan őrzött arcemlékeik. Sokszor a rokoni, ismerősi, baráti kötelékeknél is hatalmasabb erejű kapcsok kötnek össze idegen embereket is egymással. Akik egy munkában, egy szakmában vannak, azok úgyis egyetlen nagy család tagjai. Minden magyar vendéglős, kávés, szállodás és korcsmáros siessen tehát ingyenes közlés végett beküldeni arcképét, rövid életleírásával együtt, a szakmák közös *Albumának* szerkesztőségéhez címezve: Budapest, IX. ker., Viola ucca 3. szám.

rendelet értelmében megállapított óvadék összegét abban az esetben is fenn kell tartani, ha az óvadék-összeg kiszámításának alapjául vett adatok időközben változást szenvednek. Az óvadék összege csak akkor változtatható meg, ha a naponkint elszámolásra kerülő összegnek az egy hónap alatt elszámolásra kerülő napi átlaga szenved változást. Az így kiszámított átlagnak a növekedése, vagy apadása jogot biztosít a munkaadónak, illetve az alkalmazottnak az óvadék összegének növelésére, illetve csökkentésére. Megváltoztatható ezenkívül az óvadék összege akkor is, ha az alkalmazott eddigi munkakörétől lényegesen eltérő, vagy az óvadék összegének megállapítása tekintetében más elbírálás alá eső munkakör ellátására kap állandó jellegű megbízást.

A fenti szabályok ismertetésével ki is merítettem a már többször hivatkozott miniszteri rendelet intézkedéseit. Búcsúzóul még csak azt hangsúlyozom, hogy ha a jövőben az érdekelt munkaadók és alkalmazottak a bemutatott irányelvek és rendelkezések figyelembevételével kötik meg óvadékszerződéseiket, igen sok kellemetlenségtől megmentik magukat.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek, Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részlet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Amerikai Szilveszter-éjszakák régen és most.

A V. L. számára írta: **Lindenberger Antal.**

II.

Mint előző közleményemben jeleztem, 1918-ban volt az utolsó igazi Szilveszter a nagy Amerikában, amikor is mindenki azt mondta: — Igyunk, mert nem tudni, mit hoz a jövő? S a jövő árnyképe talán már ott is lebegett sok mámoros arc előtt, csak éppen sokan nem tudták, mit jelent az, vagy mit hoz?

Mert bizony az 1919. év eleje elég sok kellemetlenséget hozott az ámuló yenkiknek. Először is életbe lépett a nagy tömegek által egészen önkénytelenül, vagy helyesebben az ő tudtuk nélkül megszavaztatott „prohibició" (tilalom), amit ráillesztettek az italra (bár éppen úgy rá lehetett volna csomagolni az evésre is), de a nagy hazafiak inkább az italt választották.

Mikor még jóformán magához sem tért Amerika népe, már meg is szavazták a szenátorok a szesztilalmi törvényt s mindjárt törvénybe s paragrafusokba is iktatták, nehogy valaki merészkedjék s megkísérelje annak megvétózását.

De ez még hagyján. Hanem egyszerre kikézbesítettek adóbevallási íveket is, amelyekről eddig a meglepett yenkik nem is tudták, hogy az mire való! Mivel a szeszadók és a szalonok (korcsmák) engedélyéből befolyt összegek bőven fedezték az államháztartás kiadásait. (No meg a nagy mammuthvállalatok és a háztulajdonosok fizettek csak adót azelőtt.)

S most egyszerre mindenki, aki önállóan kereste kenyerét, kapott adóívet, hogy évi keresetét vallja be s a keresete után, ha nőtlen s kétezer dolláron felül keres s ha nős és háromezer dolláron felül keres évente, akkor adóban 2%, mondd kettő százalékot fizet. Ha kevesebbet keresett valaki a fenti összegnél, akkor az adózástól egyáltalán mentes maradt.

Erre az eseményre aztán igazán felszisszentek a jó yenkik s harcias hangulatban követelték a törvényhozóktól, magyarázza meg, miért kell a tejjel s mézzel folyó Kánaán Amerikában adót fizetni?

A válasz a következő volt: Mivel Amerika népe megszavazta a szesztilalmat s ezáltal az állam az évi szeszadó és szalonengedélyekből befolyt ennyi és ennyi száz milliótól elesett, tehát most ezt fizesse meg Amerika népe! . . . Tabló!

Csak ekkor eszméltek fel igazán, hogy még a gyenge és üdítő sört sem volt szabad árúsítani. Whiskyt vagy más szeszesitalt és bort záros határidőn belül, későbbi elkobzás terhe mellett egyáltalán tilos volt árulni. Az óriási vagyonokat érő szalonok egymásután zárták le ajtajaikat s egyszerre két és félmillió munkás, bartenden, mixer, szalon-keeper, üveggyári munkás, sörgyári munkás és kihordó kocsis vesztette el biztos és jó kenyerét.

Ekkor aztán az Egyesült Államok összes bányászai abbahagyták a munkát, mert mint ők mondták, a „szénport csak sörrel lehet leengedni a torkon keresztül" s ha nem kapnak sört, úgy nem dolgoznak. Lett erre nagy lótás-futás s az eredmény, hogy a bányászok megkapták a sört s újra felvették a munkát.

Ám az 1919-ik évi Szilveszter nagyon más képet mutatott, mint az előző évi; mert az ital tiltva volt ugyan, de azért titkon csak szopogatták az amerikaiak az akkorra már húszszorosan drágább eldugott vagy csempészett szeszt. A hangulat olyan nyomott, olyan kedvtelen, vagy erőltetett volt, hogy e sorok írója, aki jó egynéhány helyen megfordult 1919. Szilveszter éjszakáján, meglepetve szólt barátainak: „— Ez az éjszaka inkább egy szolíd családi estnek néz ki, mint tobzódó Szilveszternek."

A mondás teljesen rá is illett. Mert gondoljuk el még most azt is, hogy Amerikában több mint kettőezer gyár, amely a háború alatt mind a háborúhoz szükséges anyagot gyártotta, az 1919. év elején vagy teljesen leállott, vagy visszatért békebeli foglalkozásához. Most tessék elképzelni, hogy hány millió ember került az uccára egyszerre kenyér nélkül. A nagy keresetből, amelyhez hozzászoktak, egyszerre nincstelenség lett, ezt megérezte a kisembertől kezdve a dúsgazdag vállalkozóig, vagy gyárosig mindenki ott.

Az egész U. S. A. olyan volt, mint egy nagy megzavart hangyaboly; a sok munkanélküli nem tudott elhelyezkedni s a gyártott holmit, mint a háború előtt, Európa sem vásárolta. Mellé a sok millió leszerelt katona is, mind állás nélkül lézengett, aki csak fogyasztott, de nem termelt. Sőt a fogyasztásban Európa is segített, mert az élelmiszereket Európa is tudta használni, még szüksége volt reá. De jött egy bölcs rendelet, hogy a munkanélkülieket ki kell vinni a farmokra (tanyákra), megmentette Amerikát egy esetleges bolsevista próbától. Már 1920-ban alig egy millió munkanélküli volt, a farmok felvirágoztak, az emberek kezdték ismét megszokni a mezei munkát, a farm-termelés pedig javult, tökéletesedett. A búzát mindig nemesítették úgy, hogy ma már a legnagyobb veszedelme a magyar búzának s ha a magyar gazda nem tér vissza a minőségbúzához, bizony félek, hogy Amerika felfalja a kis Magyarországot ebben is.

De a régi Szilveszterek elmultak odaát is, nem is lesz többet igazi, víg, tomboló Szilveszter, amíg az italt vissza nem kapja a száraz és savanyú kedélyűvé lett Amerika. (Vége.)

Az automata-büffék ellenőrzése. A budapesti rendőrfőkapitányság napiparancsban utasította a detektívfőnököket és főparancsnokokat az automata-büffék szigorú ellenőrzésére abból a szempontból, hogy a 18 éven aluli egyéneknek szeszes italt ne szolgáltassanak ki.

Árleszállítás!

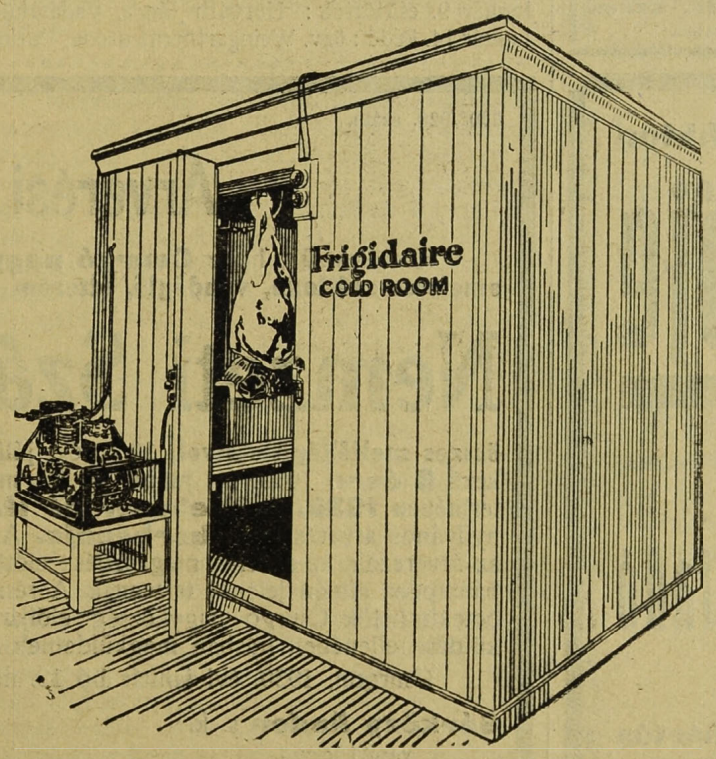
Racionalizálás következtében leszállítottuk a következő cikkeink árát:

kávé — tésztaárú
csokoládé — keksz
főzelék — méz
dobozban — paprika

Kérje új árjegyzékünket!

Meinl Gyula rt.

Frigidaire automatikus villamos hűtőkészülékek minden célra és minden nagyságban.

Semmi felügyelet, semmi kezelés.

Minimális üzemköltség.

Kedvező fizetési feltételek.

Hahn Arthur és Társai

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.

Telefon: *Aut. 898—86

Stauffer

dobozos emmentáli vezet.

Vendéglői

és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapíttatott: 1896.

TOKAJI KONYAK A LEGJOBB

Első Tokaji Konyakgyár R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.-T.

Budapest, Központi Szeszfőzde

Ajánlja: mindennemű gyümölcspálinkáját és likőrjeit

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**

speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.

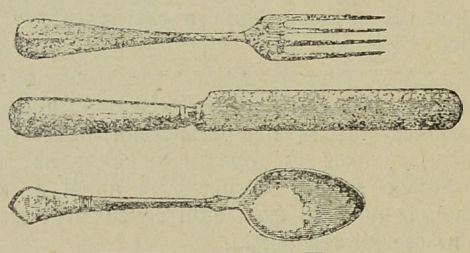
Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

Vendéglői,

kávéházi, klubberendezések

Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok

Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka

evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb

Vétel, eladás és kölcsönzés!

FRIED ZSIGMOND ÉS FIA

Budapest, VII., Király ucca 39. szám.

Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Újfehértón Károly Viktor

vendéglője

joggal együtt

jutányos áron

eladó, esetleg kiadó

Bővebb felvilágositás

a tulajdonosnál, Ujfehértón

MI UJSÁG?

Fali Naptárunkat

az 1930. évre mai számunkhoz mellékelve minden előfizetőnk megkapta. Minden vendéglős, kávés, korcsmáros és szállodás örömmel állapítja meg új naptárunkról, hogy ez is, lapunk hagyományaihoz méltóan, ízléses és szép ajándék, amely méltó dísze bármely szakmai helyiség falának. A naptári részen kívül a szakmai élet legfontosabb tudnivalóit tartalmazza, ezenkívül a szakma mindennapi szükségleti cikkei legkiválóbb szállítóinak címeit is megtalálja benne az érdekeire gondosan ügyelő szakember.

A kaposvári vendéglősök ülést tartottak az italmérési illeték ügyében. A kaposvári vendéglősök teljes számban jöttek össze szombaton délután a Korona-szálló éttermében, hogy a vendéglősöket érdeklő aktuális ügyeket együttesen beszéljék meg. Az összejövetelen a pénzügyigazgatóság részéről *Brey* Nándor dr. pü. tanácsos jelent meg. Az ülést *Bésán* Antal, a Somogymegyei Vendéglősök Egyesületének az elnöke nyitotta meg. Rendkívül meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, majd pedig összefogásra hívta fel a vendéglősöket, mert csak úgy tudnak eredményesen tiltakozni a vendéglősipart sujtó nehéz terhek ellen. A gyűlés első pontjaként szerepelt *a termelőktől vett szesz kimérésének* az ügye. A gyűlésen tudta meg minden vendéglős, hogy a termelőtől nem szabad megvenni kisüstön főzött szeszt, hacsak az a központtól nincs ellátva igazolvánnyal. Az ülés második pontjaként az italmérési illeték kivetésének kérdését tárgyalták. Ebben a kérdésben *Brey* dr. pü. tanácsos adott mindjárt az érdeklődőknek készséggel felvilágositást és közölte, hogy az italmérési illeték még kétfillérrel sincs kivetve. Ehhez a kérdéshez *Bésán* Antal elnök, *Bertalan* Zsigmond dr. ügyvéd, *Bunzlauer* Ernő, a Turul igazgatója és *Langó* Sándor vendéglős szólottak hozzá.

Antiprohibiciós kongresszus Budapesten. A prohibiciós mozgalmak ellen alakult „Libertas" egyesület folyó évi június 10—14-e között rendezi az ezen mozgalmak ellen alakult nemzetközi ligák kongresszusát. Az eddigi előzetes bejelentések szerint Európa szesztermelő és italmérő érdekeltségeinek legkiválóbb képviselői fognak megjelenni. A hazai érdekeltségekből megalakult előkészítő bizottságban a kávésipartestület részéről *Mészáros* Győző ipartestületi elnök és dr. *Havas* Nándor főtitkár vesznek részt.

A pécsi vendéglősök szakosztálya 1930. évi rendes közgyűlését január 9-én, csütörtök délután 3 órakor a Vadászkürt-szálló különtermében tartotta. A pécsi vendéglősök ipartársulata a szokásos keddi összejöveteleket a következő helyeken tartja és tartotta: Január 9. csütörtök: Horváth János, Vadászkürt. Január 14. kedd: özv. Weingartnerné utóda, Puturla ucca. Január 21. kedd: Jusztusz Samu, Rákóczi út. Január 28. kedd: Baumgartner Lajos, Kossuth Lajos ucca. Február 4. kedd: Böröcz István, Szigeti országút. Február 11. kedd: Herke Imre utóda, Zsolnay Vilmos ucca. Február 18. kedd: Bagoly I., I. Ferenc József út. Február 25.: Papp I., Fehérfarkas.

Katona-Klein Kálmán temetése. Mult lapszámunkban megemlékeztünk Katona-Klein Kálmán fiatal kartársunk tragikus elhunytáról. A temetés január 5-én ment végbe óriási számú közönség részvéte mellett. A koporsónál *Mészáros* Győző ipartestületi elnök mondott búcsúztatót, melyben rámutatott Katona-Klein Kálmán halálának szomorú okaira. „Nézzenek végre ide azok, akik sorsunkat intézik, hova jutott az egykor virágzó kávésipar és annak munkásai, nem szabad a tragédiák ismétlődését megengedni", mondotta. Nem mulaszthatjuk el, hogy a magyar sajtó nagy részvétét, iparunk iránt tanusított meleg megértését külön fel ne említsük. Pártállásra való tekintet nélkül a magyar sajtó legkiválóbb nevei fűztek reflexiókat a tragikus esethez és iparunk gazdasági helyzetére rámutatva, segítséget sürgetnek.

Eladó nagyvendéglő

525 □ telek, 105 □ csukott veranda, 23 méter hosszú táncterem, söntés, kis étterem, 2 biliárd, beépített színpad. Közvetlen a strandfürdő mellett, családi okokból sürgősen eladó. Bővebbet a szerkesztőségben.

Halálozás. Megrendítő csapás érte ifj. *Strényer* Ferencet, a tolnamegyei vendéglősök és korcsmárosok szakosztályának elnökét, a szekszárdi Kispipa tulajdonosát. Egyik napon a felesége halt meg súlyos műtét közben Budapesten, másnap pedig elhunyt az édesanyja *Szekszárdon*, id. *Strényer* Ferencné. A kiváló vidéki szakember gyászából részt kért az egész szakma.

Az árverezés miatt. Szombathelyről írják: Kis Istvánné döbörhegyi lakos és az ottani *Pacsirtacsárda* tulajdonosának ingatlanát bírói árverésen a közelmult napokban eladták. A korcsmárosné nem tudott sehogysem belenyugodni az eladásba, azért bosszút tervezett és az épületről az ablakokat és ajtókat, a kerítést és a kaput leszedte, a kertben elhelyezett gyümölcsfákat kiásta és ezeket a kiásott gyümölcsfákat a Nagymákfán lévő házhelyén részben elültette, részben elajándékozta. Az ablakokat és ajtókat Karátföldön Unger Vincénének adta oda. Kis Istvánné azután Vasvárra költözött és a leszedett tárgyakat magával vitte. Az eljárás megindult ellene.

3203/929. szám.

Árverési hirdetmény.

Közzétesszük, hogy **Csurgó nagyközség** a tulajdonát képező, a főtéren lévő **emeletes szálloda, vendéglő, étterem és kávéház helyiségeit** magában foglaló

Nemzeti Szálloda épületét

összes melléképületeivel, 1930. évi július hó 1. napjától kezdődő, egymás után következő **6 évre** 1936. évi június hó 30. napjáig terjedő időre Csurgó nagyközség tanácstermében **1930. évi február hó 11. napján délelőtt 10 órakor** megtartandó nyilvános árverés útján **bérbeadja.** A kikiáltási ár 6000 pengő évi bér, melynek 10%-át az árverezők, az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénz címén letenni tartoznak. A részletes árverési feltételek, a hivatalos órák alatt betekinthetők Csurgó nagyközség előljáróságánál, vagy 5 pengő készpénz előzetes beküldése ellenében irásban megküldetnek az érdeklődők részére.

Csurgón, 1930. évi január hó 12. napján.

Sárközy Andor s. k.
vezető jegyző.

Bosznai János s. k.
bíró.

SZŰRŐK gyártása és javítása FRANK és BERGER, BUDAPEST VIII., Baross ucca 91. Telefon: J. 374—05

Az ünnepnapi alkoholtilalmat csak törvényhozási úton lehetne elrendelni.

A kormány nem foglalkozik ilyen törvényjavaslat előkészítésével. Scitovszky belügyminiszter nyilatkozata.

Egy budapesti napilap egyik számában „A belügyminisztérium heti másfélnapos alkoholtilalmat akar elrendelni az egész ország területére" címmel cikk jelent meg azzal a hozzáadással, hogy a tilalom ellen felvonulnak az italmérők és az antialkoholista-ellenesek. Erre vonatkozólag kérdést intéztünk *Scitovszky* Béla belügyminiszterhez, aki ebben az ügyben a következő nyilatkozatot volt szíves tenni:

— A kérdéses cikknek a belügyminisztériumot érintő része merőben téves és alaptalan. Azt állítja ugyanis a cikk írója, hogy a belügyminisztérium a vasárnapot és ünnepnapot megelőző szombat, illetve hétköznap delétől az ünnepet követő hétköznap reggeléig tartó alkoholtilalmat kíván életbeléptetni és az erre vonatkozó rendelet előkészítő munkálatai a minisztériumban már folyamatban is vannak. Ez az állítás nem felel meg a valóságnak és az csak téves és helytelen információra vezethető vissza, mert az említett rendelet előkészítéséről, vagy kibocsátásáról egyáltalában nincs szó.

— Egyébként is ez a kérdés nemcsak a rendészeti vonatkozásban érdekelt belügyminisztérium ügykörét érinti, hanem az az ügy érdemében elsősorban érdekelt többi minisztériumok (pénzügyminisztérium, népjóléti minisztérium stb.) ügykörébe vág és így ilyen rendelet amúgy is csak egyértelmű állásfoglalás alapján volna kiadható. De az adott esetben az ilyen rendelet kibocsátásáról azért sem lehet szó, mert ilyen mérvű alkoholtilalom, nézetem szerint, rendelettel nem is volna elrendelhető és *ezt legfeljebb a törvényhozás tehetné meg.*

— A cikk írója tehát nyilvánvalóan tévedésben volt és ennek okát valószínűleg abban kell keresni, hogy vagy elkerülte a figyelmét, vagy zavarólag hatott rá a képviselőháznak ez ügyben 1927. november 8-án hozott határozata, amelyet a *felsőház* ugyanezen év november 25-én tartott ülésében országos határozattá emelt. Ez a határozat ugyanis *tényleg felhívta a kormány figyelmét népegészségügyi védelmi szempontokból arra, hogy az ünnepnapot követő hétköznap reggeléig terjedőleg a szeszesitalok kiszolgáltatásának megakadályozására kezdeményező lépéseket tegyen. De hogy ez alapon a kormány a két ház által kívánt rendelkezéseket tartalmazó törvényjavaslat előkészítésével, illetőleg benyujtásával foglalkoznék, erről tudomásom nincsen.* Mindezekből csak azt a következtetést vonhatom le, hogy mennyire helytelen az, ha a sajtóban a nagyközönséget közelről érdeklő ügyben kellő előzetes tájékozódás nélkül jelennek meg a közlemények, mert az ilyen cikkek az érdekelt közönség megtévesztésére alkalmasak és legfeljebb csak arra jók, hogy *ok nélkül felesleges izgalmakat* váltsanak ki az érdekelt körökben.

A fontos ügyben a *Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete* értekezletet tartott. Az értekezleten mindenekelőtt tiltakoztak a népjóléti miniszternek készülő rendelettervezete ellen, amelylyel be akar tiltani szombat déltől hétfő reggelig az egész ország területén mindennemű alkoholos ital árusítását. Az értekezlet megállapította, hogy Magyarországon mintegy 60—70.000 ember él úgy szőlőtermelésből, mint szeszesital forgalombahozatalából és így ezeknek megélhetését a népjóléti miniszter rendelettervezete létében támadja meg.

Ugyancsak tiltakoztak a vendéglősök és a szállodások a népjóléti miniszternek egy másik készülő törvénytervezete ellen, amellyel a *nyolcórai munkaidőt* akarja kötelezően bevezetni az ország minden ipari és kereskedelmi üzemében. *Gundel* Károly felszólalása után egyhangúan tiltakozását fejezte ki az értekezlet a készülő törvénytervezet ellen s hivatkoztak arra, hogy úgy Franciaországban, mint Angliában, Olaszországban és Németországban is, az éttermi üzemeket kivonták a nyolcórás munkakötelezettség alól, mert az éttermi üzemekben elképzelhetetlen az, hogy váltott személyzettel dolgozzanak, mert ez az ételek árát jelentékenyen megdrágítaná. Az értekezlet felterjesztéssel fordult a népjóléti miniszterhez, akit felkér, hogy ez ügyben ankétot hívjon össze és arra hívja meg az ipartestület képviselőit.

Az értekezlet ezután az ismeretes Cook-üggyel foglalkozott. Csaknem egyhangúan foglaltak állást *a Cook-iroda magyarországi megtelepedése mellett,* mert az a vélemény alakult ki, hogy minél több idegenforgalmi alakulat dolgozik az ország területén, annál több idegen fogja felkeresni az országot. Véglegesen még sem foglaltak állást ez ügyben, mert megvárják az Idegenforgalmi Szövetség elhatározását is.

A magyarországi antialkoholisták a bortermelés átszervezését kívánják. *Robitsek* Béla dr., a magyarországi Good Templar-rend főtitkára a bortermelés válságáról írt legutóbbi cikkében figyelemreméltó, bár közismert argumentumok alapján számol be és külső és belső okok alapján a magyarországi bortermelési krízis állandóságát jósolja. Véleménye szerint a válság megoldása nem a belföldi borfogyasztás fokozásában, sem a kivitel megszervezésében keresendő, hanem a termelés átszervezésében. Szerinte a csemegeszőlőtermelésre és értékesítésre kell fokozatosan berendezkednünk, amelynek költségei a borszőlőénél nem magasabbak, viszont az értékesítési lehetőségei biztosabbak. Hivatkozik cikkíró a legutóbbi esztendő termése egyrészének ilymódon eszközölt értékesítésére, amelynek eredményeképen tényleg nagyobb tételeket exportált Magyarország az utóbbi hónapokban csemegeszőlő formájában. Felhívja a figyelmet a belső elhelyezés módozataira is és sürgeti a csemegeszőlő fogyasztásának népszerűsítését. Cikkének tárgyilagos, higgadt hangja és a kibontakozás módjainak ilyképen való felsorakoztatása alkalmas lehet arra, hogy a prohibiciónak sokat hánytorgatott kérdésében a gazdasági érdekek kielégíttessenek és a kedélyek is megnyugodjanak.

Rendelet készül az alkalmazottak elcsábításáról. A kereskedelmi miniszter leiratot intézett az érdekképviseletekhez, melyben javaslatot kér, hogy milyen rendszabályokat tartanának célravezetőnek a mindinkább divatbajött munkáscsábítás megátlására. A kereskedelmi miniszter leiratában élesen megbélyegzi a gazdasági verseny elfajulásának ezt a szokatlan formáját, amit az idéz elő, hogy egyes cégek nem vesződnek a munkásképzéssel, hanem elcsábítják a más üzemekben begyakorolt munkásokat.

Hirdetmény.

Beled községben a Fő uccában 126. szám alatt lévő

ház

folyó évi február 10-én délelőtt 10 órakor a községháznál megtartandó önkéntes árverésen a legtöbbet igérőnek **örökáron el lesz adva.**

A ház 40 év óta vendéglő céljára használtatik, azonban az magánlakásnak is gazdálkodó részére is alkalmas.

A házban van 1 korcsmaszoba, 1 fafallal kettéoszthatő terem, 2 lakószoba, 1 konyha, 2 beszállószoba, 1 mosókonyha, 1 istálló, 1 kocsiszín, 1 faház, 1 jégverem és kert. Az egész telek 908 □-öl.

Kikiáltási ár 15 ezer pengő. Árveréskor 10% bánatpénz teendő le.

Bővebb felvilágosítás alulirottnál szerezhető.

Beled, 1930. január 4-én.

Nemes József jegyző.

Alkalmi boreladas.

1927. évi termésből hét hektoliter rizling, hét hektoliter kadarka és nét hektoliter egyesfehér bor eladó. Értekezni lehet **Németh Ignác, Budapest, Vilmos császár út 21. alatt** kertgazdasági termékek és virágkereskedésben.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélből készült metszőollók. Valódi fenőkövek és borotvafenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** kés-árúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Kiadó, vagy eladó

a Sátoraljaújhelyen lévő

„Magyar király" szálloda

Az ingatlan, mely 1040 négyszögöl területen fekszik, áll: **35 berendezett szoba, étterem, söröző, játékterem, fedett kerthelyiség, négyszobás privát lakás, jégverem és az összes szükséges mellékhelyiségek**

Érdeklődők írjanak a következő címre: **Keresztessi Ödön, Sátoraljaújhely**

Egy nagy fővárosi pénzintézet tisztviselői ebéd-étkezdéjének bérletére

szakmabeli hosszabb gyakorlattal és jelenleg is kiterjedt üzlettel bíró, helybeli

vállalkozót keres

1930. február 1-ére

A tisztviselői létszám kb. 500. Étterem, konyha, felszerelés, tüzianyag használata díjtalan, ebéd ára 1 P 20 f lehet. Ajánlatok a lap kiadóhivatalába küldendők, ahol a részletes feltételek is megtekinthetők.

A veszprémi vendéglősiparosok megmozdulása.

Országos mozgalmat indítanak sérelmeik orvoslása céljából.

A *Veszprémi Ipartestület Vendéglősipari Szakosztálya* sérelmeik orvoslása céljából országos mozgalmat indítanak, mely mozgalom elősegítésére az alábbi beadványt intézték a győri kamara vezetőségéhez:

Tekintetes
Kerületi Kereskedelmi és Iparkamarának
Győr.

A *Veszprémi Ipartestület Vendéglős Szakosztálya* az alábbi pontokban foglalt súlyos sérelmeit terjeszti elő, mely sérelmek nemcsak helyi, de országos sérelmek is, melynek sürgős orvoslása mulhatatlanul szükséges. A vendéglős- és korcsmárosiparosok olyan súlyos helyzetbe jutottak, hogy teljesen a tönk szélén, az összeroppanás küszöbén állanak és egy tekintélyes létszámot kitevő adófizető polgár és annak családja, valamint a nagy számot kitevő személyzet családjával együtt jutnak nyomorba, pusztulnak el, ha súlyos panaszukra sürgős orvoslás nem jön.

Panaszaikat az alábbi pontokba foglalva közöljük:

1. Köztudomású dolog, hogy az összes *szatócsüzletekben korlátolt kimérés van*, amely azonban egyúttal majdnem általánosságban korcsmát jelent, mert kellő ellenőrzés hiányában korlátlanul mérnek és nem butiliáznak. A szatócsok, kik silány bort tartanak és árusítanak, egészségügyileg is kifogás alá eshetik, mert a bort állandóan egyéb cikkekkel együtt egy pincében vagy raktárban tartják, kezelése hiányos, a pincében a szatócs nemcsak bort, hanem egyéb (petróleum stb.) cikket is tart s mikor tőlünk vendéglősöktől a legszigorúbb kezelési módok megkívántatnak, ugyanakkor a szatócsoknál minden megengedtetik. A bort ők nem zárt palackokban, hanem kimérve is forgalomba hozzák s egyébként is a szatócsok ezerféle cikkeikkel szemben, a bor csak vevőcsalogató ráadási cikk, a csapon tovább álló bor a legjobb kezelés mellett is tönkremegy, miáltal rosszabb bor jön alacsony áron forgalomba és ez csak a borfogyasztás rovására megy s nem is tanácsos az italmérési engedélyek szétforgácsolása, mert az a fogyasztás rovására megy, miért is fentiek alapján kérjük, hogy a szatócsok italmérési engedélyei sürgősen vonassanak vissza s náluk csak a kimondott zárt palackírozott csemegeborok árusítása engedélyeztessék.

2. Súlyos panasz *a termelők visszaélése is*, mert számtalan esetben, mikor a termelőnek pl. 30 hl. bora terem, 80—100 hl. bort ad el, illetve mér ki (természetes, a különbözetet mástól szerzi be), tehát sürgősen szigorú ellenőrzést kérünk arra nézve, hogy a tényleg termett mennyiségnél nagyobb mennyiséget egy termelő sem adhasson el és szigorúan ellenőriztessenek abban is, hogy lakásaikban egész korcsmarendszert ne csinálhassanak, mert ez általános szokás. Itt említjük meg, illetve kérjük, hogy a termelők részére csak meghatározott időleges engedély adassék ki.

Ugyancsak szigorúan tiltassék el, hogy a termelő az elárusítást, illetve saját termésű borainak kimérése *másra átruháztassék*, vagyis a termelő részére csak kizárólag a tényleges lakhelyére adassék meg a kimérési engedély, de palackírozva és ne engedtessék meg, hogy más városba vagy községbe lakó gyermeke, veje vagy sógora stb., az apa vagy após stb. borait kimérhesse őstermelői jogon.

A fenti pontokban mutattunk rá a súlyos sérelmekre, melyek ha sürgős orvoslást nem nyernek, a legitim vendéglősiparosok teljesen tönkre mennek, mint máris sűrűn jelentkeznek azok a sajnálatos tények, hogy a legitim szakiparosok a közterhek viselését az üzletmenetekbe beállott teljes pangás következtében nem bírják s így polgári kötelezettségünknek eleget tenni nem bírunk. Lehetetlen állapot az, mikor minden üzletben, minden házban bormérés van, nincs fogyasztóközönség arra, hogy a vendéglőkbe is jusson, a súlyos terheket viselő és szigorú ellenőrzés alatt álló nagy rezsivel és személyzettel dolgozó vendéglők a fenti sérelmek miatt forgalmat elérni nem bírnak és a teljes tönkremenés küszöbén állanak.

Egy értékes és a tönkremenés küszöbén álló nagyszámú, jobb sorsra érdemes érdekeltség utolsó jajkiáltásának meghallgatását és sérelmeik sürgős orvoslását kérik.

Tisztelettel kérjük a tekintetes Kamarát, hogy ezt a nemcsak helyi, de országos panaszt magáévá tenni, a kamarakerület ipartestületeit is ehhez az akcióhoz való csatlakozásra felhívni s ugyancsak az összes társkamarákat is e sérelmek orvoslása melletti állásfoglalásra felkérni és így együttesen az illetékes minisztériumban a sérelmek sürgős orvoslását kieszközölni kegyeskedjenek.

Hisszük, hogy a kamara átérezve a vendéglősiparosok súlyos helyzetét és igazságos kérelmét, segítségére lesz, minek reményében vagyunk

A Veszprémi Ipartestület Vendéglős Szakosztálya
nevében:

Herczegh József jegyző. *Stefanovszky Jenő* szakoszt. elnök.

Országos vásárok. *Vasárnap, jan. 19.* Kiskunfélegyháza, Nagykáta, Ráckeve.

Hétfő, jan. 20. Büdszentmihály, Csesztreg, Diósjenő, Heves, Kőtelek, Kunmadaras, Majs, Mátészalka, Örkény, Szendrő, Szigetvár, Tatabánya, Devecser, Solt, Szécsény, Egyek, Ráckeve.

Kedd, jan. 21. Gesztely, Szentelek, Bicske.

Szerda, jan. 22. Mikosszéplak, Nemesvid, Tálya, Zalaszentlászló.

Péntek, jan. 24. Veszprém, Makó.

Szombat, jan. 25. Csanádpalota, Csököly, Nagyharsány, Nemessándorháza, Szekszárd.

Kinek mennyi jövedelem járna? Budapest székesfőváros tanácsa a kereseti adóra vonatkozó H. Ö. 36. szakaszának 5. pontja alapján a budapesti kávéházi alkalmazottak kereseti adóalapját az 1930. évre a további intézkedésig a következőkép állapítja meg:

Főpincér kereseti adóalapja havonkint: az I. o. üzemben 110, a II. o. üzemben 85, a II. o. üzemben 60 pengő.

Fizető vagy felszolgáló pincér kereseti adóalapja hetenkint az I. o. üzemben 60, a II. o. üzemben 45, a III. o. üzemben 36 pengő.

Felírónő kereseti adóalapja hetenkint az I., II., III. o. üzemben 30 pengő.

Kávéfőző kereseti adóalapja hetenkint az I. o. üzemben 36, a II. o. üzemben 36, a III. o. üzemben 26 pengő.

Kávéfőzőnő kereseti adóalapja hetenkint az I. o. üzemben 24, a II. o. üzemben 24, a III. o. üzemben 21 pengő.

Segédszemélyzet (konyhalegény, konyhaleány, takarítónő mellékkeresettel), kenyeres- és cukrosleány kereseti adóalapja hetenkint az I. o. üzemben 21, a II. o. üzemben 21 pengő.

A kávéházak osztályozását illetőleg a következők az irányadók: I. osztályú üzembe tartozik: Abbázia, Alsómargitsziget, Állatkert, Angolpark, Astoria, Baross, Belvárosi, Bodó, Bristol, Britannia, Carlton, Dunakorzó, Edison, Emke, Felsőmargitsziget, Flórián, Fővárosi Pavillon, Gerbeaud, Gresham-Venezia, Haen, Hungária, Keleti, Kolegerszky, Kovács, Központi, Központi szálloda, Kristály, Lipótvárosi Kaszinó, Lukácsfürdő, Newyork, Népopera, Országház, Ostende, Palermo, Palace, Pátria, Park-szálló, Royal, Simplon, Spolarich, Svábhegyi nagyszálló, Szabadság, Vadászkürt, Vigadó, Vígszínház, Westend.

II. osztályú üzembe tartozik: Andrássy, Balaton, Club, Deák, Drechsler, Erzsébet királyné, Fészek, Fiume, Gellért, Hadik, Hebel, Horváth-kert, Japán, Ipszilon, Király, Lakatos, London, Lovrana, Magyar korona, Metropol, Mienk, Miramare, Modern, Múzeum, Munkácsy, Műcsarnok, Opera, Parisette, Philadelphia, Rimini, Seemann, Splendid, Szeifert, Terminus, Valéria, Várkert-kioszk, Pannonia, Ceylon, Kör, Bizánc, Erzsébettéri kioszk, Lánchíd, Margit, Margitsziget tejivó, Parlament, Mignon és a Városligeti tejivó.

A III. osztályba tartoznak az itt fel nem sorolt kávéházak.

A különleges fényűzési vállalatokban (mulatók, bárok) alkalmazott személyzet kereseti adóalapja azonos az I. a. osztályú vendéglői alkalmazottak kereseti adóalapjával.

A Magyar Műkedvelők Társulata *Török* Sándor dr. elnöklete mellett választmányi ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a háború kitörése óta szünetelő társulat újra megkezdi és folytatja sikeres működését. A kiállításon résztvehetnek mindazok, akik a képző- és iparművészet valamely ágával, olaj-, aquarell-, selyem-, üveg- és porcellánfestészettel, szobrászattal, grafikával, fa- és bársonyégetéssel, vagy bármely kézügyességre való munkával nem hivatásszerűen foglalkoznak. A kiállítás iránt érdeklődőknek bővebb tájékoztatót (prospektust) díjtalanul küld Hohlfeld Lajos ügyvezető igazgató (Budapest, József körút 77.).

Egy soproni vendéglőből ellopták a feszületet. Kellner vendéglős, a Korona-szálloda és étterem bérlője, feljelentést tett a rendőrségen, hogy a vendéglő söntéséből ellopták a vendéglősről-vendéglősre szálló antik Krisztus-keresztet, amely évtizedek óta az ajtó melletti sarokban függött. Az értékes kereszt jellegzetes dísze volt a bolthajtásos, évszázadok óta fennálló vendéglő söntésének és így elvesztése érzékenyen érintette nemcsak a vendéglőst, hanem a vendéglő vallásos törzspublikumát is. Valószínű, hogy a keresztet egy óvatlan pillanatban emelték le a falról és rögtön kiadták az utcára, mert máskép el sem képzelhető, hogy a lopás a vendéglős és a személyzet szemeláttára sikerült volna.

Takarékasztaltársaságok

a legjobban és legolcsóbban **Deutsch** papirüzletében vásárolhatják célszerű felszereléseiket 1889 óta **Budapest, VI., Aradi ucca 35. szám.** Minden **asztaltársaság** 1 előjegyzési naptárt és minden 49-es csoport 1 darab nyugtakönyvet **ingyen kap.**

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Dreher-Mauls
cikkei vendéglők részére:
Dreher Mauls csokoládé szelet nougattöltelékkel
Dreher Mauls Grillasszelet cocos-grillage töltelékkel
Dreher Mauls táblás-, ét-, főző-, tejcsokoládék
Dreher Mauls mártógyurma, kakaógyurma
Dreher Mauls kakaóvaj és kakaópor
Tessék ajánlatot kérni!
Levélcím: Budapest X. Postafiók 22.

Január 16-án volt a győri vendéglősbál. A győri vendéglős-, kávés- és szállodás-szakosztálynak vigalmibizottsága 1930. évi január hó 16-án, csütörtökön, este 9 órai kezdettel, a szakosztály zászlóalapja és szakiskolája javára, *Flackner* Pista elsőrendű zenekara közreműködésével, a „Vigadó" (Lloyd) összes termeiben zártkörű bált rendezett nagy sikerrel. Belépődíj: családjegy (három személynek) nyolc pengő, személyjegy három pengő, karzatjegy két pengő volt, a nagyszámban megjelentek reggelig kitűnően mulattak.

A móri vendéglősbál. Kitűnő sikereiről híres évről-évre a móri vendéglősbál, amely az idén január 18-án, szombaton volt 8 órai kezdettel a *Barna Szarvas* szálloda összes termeiben. A bált műsor előzte meg, amelyben a prológot *Kaasz* Micike, a Darázs által összeállított móri rigmusokat *Szijj* Mariska szavalta, míg *Szőllőssy* Ferenc humoros felolvasást tartott. A bál az idén is nagy anyagi és erkölcsi sikerrel zárult.

Elárverezték a szuboticai Korzó-kávéház berendezését. Szuboticáról jelentik: Szomorú Szilvesztere volt a Korzó-kávéháznak, amelyben az utóbbi időben bár is volt. A kávéház tulajdonosa, *Fillinger* Ferenc tönkrement és *lakbértartozás* fejében minap elárverezték a kávéház berendezését. Az árverésen a bár művészei és művésznői is megjelentek és többszörösen is szívettépő jelenetekre került a sor. Szilveszter éjszakáján néma sötétség honolt a nemrég hangos szuboticai mulatóban.

Vidéki jómenetelű

korcsma

3 különszoba, forgalmas **szatócsüzlet, magtár, pince, gazdasági épületekkel** és **26 hold príma birtokkal,** osztozkodás miatt

eladó

Cím a kiadóhivatalban

Belga vendéglősök tüntetése. *Brüsszeli* tudósítónk jelenti: A belga kereskedők és vendéglősök már régóta elégedetlenek amiatt, hogy a kormány az ígért adóleszállítások életbeléptetésével késlekedik. Az „Union Nationale du Commerce Belge" rendeletére az egész országban már délután hatkor bezárták az összes üzleteket és vendéglőket és egyben tüntető gyűléseken újból emlékeztették a kormányt ígéreteire. Aznap este megmutatta, hogy milyen nagy megtakarításokat eszközöl Brüsszel város, amikor az uccák és terek megvilágításában az üzletekre és vendéglőkre támaszkodhatik, mert a tüntetés óta látható csak, milyen vígasztalanul komor és elégtelen egymagában a városi világítás. Az Union Nationale élén *Marquet*, a belga szállodakirály áll, aki május óta a képviselőháznak is tagja.

Az Elszegényedett Hadikölcsöntulajdonos Ősjegyzők Országos Egyesülete és ennek tagjai által alakított Országos Hadikölcsön Párt elnöksége felterjesztést intézett a népjóléti miniszterhez, amelyben részletesen felsorolva a hadikölcsöntulajdonosok sérelmeit, előadta javaslatait a sérelmek orvoslására nézve. E felterjesztést az egyesületnek és a pártnak elnöksége küldöttségileg vitte fel a népjóléti miniszterhez, akinek megbízásából dr. Papp Géza államtitkár fogadta a küldöttséget, akik feltárták az elszegényedett hadikölcsöntársadalom minden baját és sürgős orvoslást kért ezekre nézve. Az államtitkár erre megnyugtató kijelentéseket tett. A küldöttség kérte még élőszóval is a felterjesztésben egyébként benne foglalt a hadikölcsöntulajdonos-társadalom ama kívánságait: 1. hogy a segélyezés mai 1600 pengős kereseti határa a mai megélhetési viszonyoknak megfelelőleg emeltessék fel. 2. Az eddigi segélyek helyett a jegyzett összeg 3%-ának megfelelő segély folyósíttassék és 3. e segélyben, tekintet nélkül a jegyzett összegre, az 5000 koronán aluli jegyzők is részesüljenek. Az államtitkár megígérte, hogy ezekre nézve dr. Vass őnagyméltóságának előterjesztést fog tenni, mivel azonban ez a kérdés a pénzügyi kormányt is érdekli, kérte, hogy a pénzügyminiszterhez is forduljon az elnökség felterjesztéssel. — Az Országos Hadikölcsön Párt ismételten nyomatékosan felhívja mindazokat a hadikölcsöntulajdonosokat, akik eddig még nem jelentkeztek, hogy saját érdekükben jelentsék be csatlakozásukat, panaszaikat és sérelmeiket válaszbélyeges levélben a központi irodának, Budapest, V., Báthory u. 10.

Január hó 31-ig kell kérni az adócsökkentést annak, akinek jövedelme a mult évben csökkent.

A fennálló törvényes rendelkezések szerint mindazok általános kereseti adója, akiknél az adóalap a 10.000 pengőt meg nem haladja, az 1930. évre változatlan összegben lesz előírva.

Ez azt jelenti, hogy mindennemű adózónak, akinek az 1929. évben a kereseti adója a 300 pengőt meg nem haladta, az 1929. évre megállapított általános kereseti adója változatlanul lesz az 1930. évre is előírva.

A törvényes rendelkezések azonban módot nyujtanak arra, hogy azok az adózók, akiknek a keresete 1929. évben lényegesen csökkent, a különben rögzítendő adónak újból való megállapítását kérhessék. E kérelem azonban csak 1930. évi január havában terjeszthető elő az illetékes kir. adóhivatalnál, mert a később beadott ilyirányú kérelem figyelembe nem vehető

Éppen ezért nyomatékosan felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy mindazok, akiknek jövedelme az 1929. évben a multtal szemben csökkent, az általános kereseti adó újbóli megállapítását a kir. adóhivatalnál feltétlenül 1930. január havában írásban kérjék.

A kérvényben indokolni kell, hogy mi okból kéri az adózó adójának újbóli megállapítását és a kérvényhez feltétlenül csatolni kell a szabályszerűen kiállított adóvallomást is, mert anélkül a kérelem figyelembe nem vehető. Az adó újbóli megállapításának kérésére indokul szolgál a kivetést megelőző évben a segédek és tanoncok számában, az italmérőknél az eladott italok mennyiségében, vagy általában a forgalomban beállott lényeges csökkenés, baleset, az ipar szünetelése, végül az a körülmény, hogy az adóalap már a megállapítás idejében is aránytalanul magasabb volt.

A kimérés kérdésének rendezése Angliában. Mint ismeretes, Londonban ma az a helyzet, hogy a vendéglőbe gyanutlanul betévedő idegent este 11 órakor a pincér valósággal megtámadja és a poharát elhúzza szájától. Ilymódon tudja meg, hogy kezdetét vette az éjszakai prohibició. Később azt is megtudja, hogy napközben bizonyos órákban sem kapható alkohol, viszont este van néhány olyan helyiség is, ahol 12-ig, sőt azon túl is kiszolgálnak szeszt azzal a feltétellel, hogy a vendég étkezik is. Mindezekből látható, hogy igenis van Angliában alkoholprobléma, valamint azt is, hogy ezt az italproblémát alaposan át kell tanulmányoznia a kormány által külön e célra létesített szakbizottságnak. Ennek lesz hivatása, hogy a szeszkimérési engedélyezés kérését tanulmányozza és megfelelő módosításokat ajánljon. A bizottság vegyes összetételű, amennyiben a serfőzők mellett a keresztény egyház mértékletességi bizottságának titkára, a szeszégető mellett a mértékletességi liga megbizottja, az italkimérő mellett a női egyesületek képviselői foglalnak helyet.

Szállodák — nők számára. Minden nagyobb amerikai városban külön szálló van a nők számára. Férfiaknak nem szabad oda belépniök. Newyorkban most új luxusszálló épül, amely nemcsak hogy elképzelhetetlen fényűzéssel van berendezve, hanem milliomos nők mellett a szegényebb női osztály számára is kényelmes otthont nyujt. Heti tíz dollárért kapható már szoba a szállodában, amely a klub és a szálló elegánciáját egyesíti. A szálló 28 emeletes, közepén kerttel, fent pedig óriási tetőparkkal, van aztán benne egy 60 láb hosszú úszómedence, egy stadion, egy tennisz, játszóterek stb. Van benne természetesen egy nagy kozmetikai szalon is. Azok a hölgyek, akik ismerőseiket akarják estélyre meghívni, válogathatnak a szállóban egy észak-afrikai, egy indiai és egy modern terem közt, amely utóbbi futurista stílusban van berendezve.

Elfogták a vendéglősök szélhámosát. A főkapitányságra az utóbbi hetekben több panasz érkezett egy harminc-harmincöt év körüli férfi ellen, aki sorra látogatta a budapesti vendéglősöket, mindenütt a belügyminisztérium italmérési osztálya főtisztviselőjeként mutatkozott be s elmondotta, hogy pár nap mulva az ellenőrző kiszállásra kerül sor, aminek díja nyolcvan pengő. A legjobb előre kifizetni a pénzt — mondotta az általsztviselő —, mert máskülönben megvonják az italmérési engedélyt. A kezdetleges fogásnak igen sok vendéglős hitelt adott s a szélhámos több helyen felvette a nyolcvan pengőt. A feljelentések alapján nyomozás indult meg s pénteken délelőtt elfogták *Teleki* József volt építési rajzolót, aki a sorozatos szélhámosságot elkövette. Teleki kihallgatásakor olyan zavarosan viselkedett, hogy rendőrorvos vizsgálta meg elmeállapotát és miután megállapították, hogy közveszélyes elmebeteg, a lipótmezei elmegyógyintézetbe vitték át.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST

HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39

Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84

Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.

A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.

Sürgönycím: ZIMMERHAL

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, fapadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszínház uccа 31. Udvarban.

Hajdúnánás m. város polgarmesterétől.

22/930.

Bérbeadási hirdetmény.

Hajdúnánás m. város tulajdonát képező

„Bocskai" városi vendégfogadó

1930. május 1-től kezdődő 5 évre, **1930. január 23-án 10 órakor,** a városháza közgyűlési termében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek **bérbeadatik.**

Kikiáltási ár 4000 pengő, mely kikiáltási árnál kisebb ajánlat figyelembe nem vétetik.

Bánatpénzül a megígért összeg 10%-a, a kiküldött bizottság kezéhez készpénzben, vagy elfogadható értékpapirban leteendő. Bérlet tárgyát képezik a meglévő összes helyiségek, így a szállodai szobák, táncterem, vendéglői és kávéházi helyiségek, valamint a vendéglősi lakás, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel, továbbá a bérbeadás céljára épített istálló.

Részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők az iktató-kiadóhivatalban (Városháza, emelet, 11. ajtó), továbbá a tiszti főügyészi hivatalban, ahonnan az árverési feltétel — megfelelő póstadíj megküldése ellenében — beszerezhető.

Hajdúnánás, 1929. december 23-án.

Dr. Pénzes s. k.
polgármester.

Borárak. A magyarországi borpiacon az általános rossz gazdasági viszonyok mellett a belföldi fogyasztás erősen megcsappant, de ugyanez áll egyébként az egész kontinensen, minek folytán az exportüzlet is stagnál. A gyengébb minőségek átmeneti lanyhulást mutatnak és csak 2·3—2·5 fillért fizetnek értük Malligand-fokonkint. A jobb minőségű borok ára tartott. Urasági borokért 40—50 fillért, Ia minőségű borokért 50—80 fillért fizetnek. A szőlők állapota eddig jó és az utóbbi napokban mutatkozó fagy kárt nem okozott.

Csengődön közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 90 hl. 13 fokos 36 fillérért, 85 hl. 12 fokos 33 fillérért és 140 hl. 11·6 fokos 30 fillérért.

Bácsalmáson elkelt 900 hl. 13 fokos 50 fillérért, 600 hl. 12 fokos 40 fillérért.

Gyöngyösön élénkebb kínálat mellett elkelt 15 hl. 11 fokos ó rizling 40 fillérért, 80 hl. 11 fokos 28 fillérért, 55 hl. 13·5 fokos rizling 45 fillérért, 50 hl. 11 fokos fekete otelló 26 fillérért, 50 hl. 12 fokos 34 fillérért, 30 hl. 13 fokos 42 fillérért, 25 hl. 11 fokos 25 fillérért és 100 hl. 11 fokos otelló siller 26 fillérért.

Révfülöpön decemberben kereslet nem volt. Nagy újtelepítések történnek.

Szentmártonkátán a nagy helyi fogyasztás következtében főleg a parasztborokban a készletek erősen apadnak és előreláthatólag tavaszra el is fogynak. Parasztborok ára 35 fillértől feljebb hektós tételekben. Elkelt 300 hl. uradalmi bor ismeretlen áron.

Prónayfalván lanyha kereslet és közepes kínálat mellett fokonkint 2 fillérért történnek kisebb eladások.

Dömsödön eladatott 60 hl. 12 fokos 46 fillérért, 40 hl. 11·5 fokos 33 fillérért. Borkereskedelem teljesen szünetel.

Gyöngyösön eladatott 200 hl. 10·5 fokos 24 fillérért, 85 hl. 12 fokos 32 fillérért, 30 hl. 13 fokos 40 fillérért, 50 hl. 14 fokos édes 45 fillérért.

Szekszárdon élénk kínálat és közepes kereslet mellett eladatott 80 hl. 12·8 fokos 52 fillérért. Váci és bécsi számlára 12 fokos vörösborokat 40 fillérért vásárolnak.

Villányban a kereslet teljesen szünetel. A kínálat közepes.

Pálinkaárak. *Törköly.* Az elmult héten több oldalról nyilvánult meg érdeklődés e cikk iránt és amint látszik, az időjárás változása a fogyasztásra befolyással lesz.

Szilvórium. Ebben a cikkben, különösen a vidék részéről történtek lehívások és miután a termelés sokkal kisebb a mult évinél, e cikkben is rövidesen erősebb üzletre lehet számítani.

Borpártat. Az üzlet változatlan és a borárak fluktuációnak vannak alávetve.

Letartóztatták az öngyilkos szentesi vendéglőst. *Szegedről* jelentik: *Horetzky* Miklós szentesi vendéglős hetekkel ezelőtt öngyilkossági szándékból átvágta a torkát. Horetzkyt egy bűnügyből kifolyólag körözték és éppen akkor követte el az öngyilkosságot, amikor a detektívek le akarták tartóztatni. Időközben a vendéglős felgyógyult és az ellene kiadott elfogatási parancs alapján letartóztatták és a szegedi királyi ügyészség fogházába szállították.

Önkényesen hajtotta be a tartozást. *Vágner* Lajos táci korcsmáros és hentes furcsa módon hajtotta be tartozását. Egyik ottani szegény asszony tartozott neki 8 pengővel és mert ezt az összeget nem fizette meg, Vágner Lajos az asszony lakásáról 71 kg. csöves tengerit elvitt. A bíróság a korcsmárost 14 napi fogházbüntetésre és 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Modern Bronz- és Vas-
Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: L. 974—00

Italszükségletét
belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben
beszerző csoportunknál fedezheti
Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.
Budapest, IV., Vámház körút 8. sz.
☞ Kívánatra árjegyzéket küldünk.

PHILIPS RADIO

MINDEN VENDÉGLŐ, MOZGÓKÉPSZINHÁZ, SPORTÜNNEPÉLY, VERSENY, STRAND-FÜRDŐ, KERTHELYISÉG, SZÁLLODA, VENDÉGLŐ, SZANATÓRIUM ÉS KÓRHÁZ ZENEKÉRDÉSÉT MEGOLDJA A

PHILIPS HANGERŐSITŐ BERENDEZÉS

FELVILÁGOSITÁSSAL SZIVESEN SZOLGÁL A
PHILIPS RÁDIÓ ÉS VILLAMOSSÁGI R. T.
BUDAPEST V., LIPÓT-KÖRÚT 18
TELEFON: LIPÓT 912-92, 999-12

Bonyodalmak egy óbudai vendéglő bérlete körül. *Kiss* Sándorné, született *Erdélyi* Jolán 1926 márciusában bérbevette *Quitt* Józseftől Óbudán, a Vöröskereszt ucca 9. számú ház egyik üzlethelyiségét az ahhoz tartozó kétszobás lakással együtt. Kiss Sándorné néhány hét mulva Quitt József tudtával átruházta a bérletet *Reinheimer* György budapesti fuvarosra, aki a helyiségben *vendéglőt* nyitott. Reinheimer 1926 júliusában szintén továbbadta a bérletet és szóbeli megállapodást kötött Schächter Sárival, akinek a korcsmát a lakással együtt 70 millió koronáért eladta. Schächter Sári nyomban átvette az üzletet, amelynek tulajdonjoga a hetenkinti egymilliós részletekben törlesztendő vételár teljes kiegyenlítéséig Reinheimert illette meg. A lakásban továbbra is Kiss Sándorné lakott, de Schachter Sári azt is megvehette volna, ha Kissnének egyösszegben lefizet 12 millió koronát, amit Reinheimer beleszámított volna a 70 milliós vételárba. Reinheimer mindezeken kívül azt is tudomására hozta Schächter Sárinak, hogy a vendéglőt 50 millió korona adósság terheli és ha Schächter Sári ezt az összeget kifizeti a hitelezőknek, Reinheimer természetesen ezt is beszámítja a vételárba. Schächter Sári lefizette az első hétre járó egymilliót, de Reinheimert hosszas kérleléssel rávette, hogy 20 millió korona lefizetését igazoló nyugtát állítsanak ki számára, mert ezzel növelni tudja hitelképességét. Az így nyugtázott, de ki nem fizetett 19 millióból Schächter Sári később többszöri sürgetésre kielégített még 5 millió koronát, azonban még ugyanaznap visszakért még ebből a pénzből is 2 milliót, úgyhogy a 70 milliós vételárból mindössze 4 milliót törlesztett. Reinheimerék a 20 milliós nyugtát sem tudták visszakapni és erélyes fellépésükkel mindössze annyit értek el, hogy Schächter Sári tanuk előtt kijelentette, hogy a nyugtán feltüntetett összeg helyett a valóságban csupán 4 millió koronát fizetett. Ilyen körülmények között telt el két hónap. Schächter Sári nem fizetett, mire Reinheimer György a nem fizető bérlőnőt az üzletből és a lakásból eltávolította. Schächter Sári erre feljelentette Kiss Sándornét és Reinheimer Györgyöt csalás bűntette címén. Az ügyészi vádirat azzal vádolta meg a két vádlottat, hogy Schächter Sári előtt elhallgatták, hogy az üzleten 110 millió korona teher van, továbbá, hogy nem fizették vissza Schächter Sárinak az általa állítólag kifizetett 25 millió koronás bérrészletet. A vádlottak tagadták bűnösségüket és a büntetőtörvényszék előtt megtartott főtárgyaláson a tanuk is a vádlottak vallomását erősítették meg, úgyhogy a törvényszék Reinheimer Györgyöt és Kiss Sándornét a csalás bűntettének vádja alól felmentette. Schächter Sárit és anyját, özv. Schächter Ignácnét vallomásukra meg sem eskette, mert vallomásukat ingadozónak és a többi tanú vallomásával ellentétben levőnek találta, sőt előterjesztett adataik egyes lényeges körülményekre vonatkozóan valótlanoknak bizonyultak. A budapesti Tábla Folkmann-tanácsa most a törvényszék felmentő ítéletét indokainál fogva egész terjedelmében helybenhagyta. Az ítélet jogerős.

Korcsmáros nem kaphat kifőzőiparra engedélyt. A fennálló törvények értelmében korcsmárosok nem jogosultak meleg ételt kiszolgálni. Egyesek úgy próbálják üzleti forgalmukat megnövelni, hogy a korcsmai engedélyen kívül kifőzőiparra is iparigazolványt kértek. A törvény alapján megállapítást nyert, hogy amennyiben a korcsmaiparral kapcsolatban kifőzőiparigazolvány alapján meleg ételt szolgáltatnak ki, az a vendéglősipar burkolt gyakorlásának tekintendő s mint ilyen, meggátolandó. Meleg ételek kiszolgálására csak a vendéglői képesítés igazolása alapján adható ki iparigazolvány.

Felírónőt szerződtetett és aztán kirabolta. A debreceni rendőrségen feljelentést tett Török Sándorné Forgács Erzsébet kávéházi felírónő és elpanaszolta, hogy Szolnokon egy fiatalember, aki az Arany Bika megbízottjának adta ki magát, leszerződtette őt kávéházi felírónőnek. A szerződés megkötése után elmentek sétálni és a fiatalember magára hagyta egy rövid időre azzal, hogy visszatér nemsokára. Török Sándorné várt egy ideig, de a fiatalember nem tért vissza. Hazament a lakására és megdöbbenve látta, hogy betörő járt a szobájában. Felfeszítette az utazóládáját és 250 pengő készpénzét ellopta. A tettest abban a fiatalemberben gyanította, aki szerződéssel kínálta meg és hirtelenül eltünt. A detektivek Török Sándorné által adott nyomon indultak el és elfogták Leichmann Béla 26 éves debreceni lakos kereskedősegédet, aki bátyja irataival szerepelt. A bíróság által már kétévi fogházra volt elítélve és jelenleg is körözés alatt állt. Leichmann Bélát a rendőrség őrizetbe vette és ügyében tovább folytatja a nyomozást.

Bukarest legismertebb vendéglőse öngyilkos lett. Bukarestből jelentik: Feltünést keltő öngyilkosság történt a román fővárosban. A dúsgazdag Nicola Mirtsea, a város legnagyobb vendéglőjének tulajdonosa levetette magát harmadikemeleti lakásának ablakából és holtan terült el az ucca kövezetén. Az öngyilkos Nicola Mirtsea öccse a legnagyobb bukaresti szálló tulajdonosának. Bátyjáé az Esplanade-szálló, amely néhány hónappal ezelőtt fizetési nehézségekbe került és Nicola Mirtsea kezességet vállalt bátyjának 12 millió leies tartozásáért. Az Esplanade-szálloda anyagi helyzete a legutóbbi napokban annyira válságos lett, hogy Nicola Mirtsea-t felszólították a 12 millió leies tartozás kifizetésére. Minthogy Nicola Mirtsea ezt az összeget az előírt határidőig nem tudta megszerezni és így attól kellett tartania, hogy ő maga is csődbe jut, kétségbeesésében öngyilkosságra szánta el magát.

Lóhúsfogyasztás rekordot ért el Magyarország. 1928-ban 28.414 lovat ettek meg az ország területén, míg azelőtt egész Nagy-Magyarországon átlag 13.787 lovat ettek meg évente.

ÉTTERMI ÉTELRECEPTEK

Tőkehal (Stockfisch). A tőkehalnak szép fehérnek kell lennie. Megtisztitjuk, kiáztatjuk, aztán forró sósvízben egyszer felfőzzük és félre állítjuk. Rövid idő mulva (½ óra) leszűrjük róla a vizet. Vajon kevés hagymát pirítunk, rátesszük a tálra rakott halra és savanyú káposztasalátával és borsópürével körítve, tálaljuk.

Borjúláb vagy fej ecetes tormával vagy rántva. A megtisztított borjúlábakat vagy fejet zöldséges, sós vízben puhára főzzük. Levéből kivéve, leszedjük a húst a csontokról és ecetes tormával, vagy tatármártással tálaljuk. Ha rántani akarjuk, akkor tojásban és morzsában forgatjuk meg a húsdarabokat és forró zsírban megsütjük. Ragut is készíthetünk belőle olyanképen, hogy világos rántást fölereszt ünk a hús átszűrt levével, citromlével vagy ecettel ízesíthetjük és felforraljuk. Belerakjuk a húsdarabokat és 2—3 kanál jó tejföllel elhabart 1—2 tojássárgáját. Miután még egyszer felforraltuk, tálalhatjuk.

Tűzdelt borjúvesés. A szép, nagy darab borjúvesepecsenyéről levágjuk a bordacsontokat, letisztítjuk, besózzuk, megborsozzuk, füstölt szalonnával megspékeljük. Harmadrész vízből, harmadrész borból, harmadrész ecetből, kevés karikára vágott hagymával, reszelt citromhéjjal, 1—2 babérlevéllel, ½ citrom levével pácot főzünk s mikor kihűlt, ráöntjük a húsra s másnapig hideg helyen tartjuk. Akkor kevés páclével sütőbe tesszük és 2—2½ óra hosszat pároljuk, közbe felváltva páclével és tejföllel öntözgetve. Mikor jó puha, fölszeleteljük és az átszűrt levével együtt tálaljuk.

Croque en bouche torta. Cukorral bevont, gesztenyealakúra formált gesztenyepürét készítünk. Gesztenyealak helyett formálhatunk egyszerűen golyóalakokat is a masszából. Ezeket koszorúalakban; három- vagy négysorosan egymás fölé tortalapra rakjuk, melyre előzőleg egy sor piskótát helyeztünk és hideg helyre tesszük. A törésig főzött cukorból elkészítjük a cukorszálakat, még pedig a következőképen: mikor a cukor jó (ezt onnan tudjuk meg, hogy a hideg vízbe mártott fakanál nyelét belemártjuk a szirupba és rögtön újra a hideg vízbe, ha a cukor a kanál nyelén törik és üvegszerű, akkor jó), akkor három vékony farudat erősítünk az asztalra, úgy, hogy azok 30—40 centiméternyire előre nyúljanak és körülbelül ugyanannyi távolság is legyen közöttük. A cukorba belemártunk egy kis drótseprőt és ezzel ide-oda csapkodjuk a forró szirupot, jó magasan a farúd fölött. Így kapjuk meg azokat a bizonyos vékony cukorszálakat. Tálalásig ezt is hideg, de száraz helyen tartjuk. Mikor aztán be akarjuk tálalni, akkor a gesztenyekoszorút közepét jó magasan megtöltjük vaniliás, cukros tejszínhabbal, ha van hely, köréje is teszünk belőle, az egészet pedig bevonjuk a cukorszálakkal.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca 11/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Az Első Magyar Részény-Serfőzde
PARACELSUS SÖR-a
KAPHATÓ — MIG A KÉSZLET TART — HORDÓKBAN ÉS PALACKOKBAN.
NAGY TÁPÉRTÉKŰ BARNA IDÉNYSÖR!

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklám-vállalat
Csernák Jenő
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23.
Telefon: József 385—28

Omlós kifli lesz a vajas kifliből. A budapesti sütők ipartestülete Deutsch Mór elnöklete alatt nagy értekezletet tartott, amelyen az elnök bejelentette, hogy a vajas kifli helyett omlós kifli néven fogják ezentúl forgalomba hozni ezt a süteményfajtát, mert a hatóságok kifogásolták a vajas kifli elnevezést akkor, hogy ha az nem tiszta vajjal készült. Több felszólalás után elhatározta az értekezlet, hogy az ipartestület elnökét felkéri, hogy a főváros törvényhatósági bizottságának közgyűlésén a kenyérgyár megszüntetését a legerélyesebben követelje.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

A mindszenti járás főszolgabírájától.

1928. kih. 723.

Kivonat.

Buza Imre, derekegyházi lakos, amiért korcsmájában 16% vízzel hamisított bort árúsított, 100 pengő pénzbüntetésre s a felmerült költségek megfizetésére ítéltetett.

1930. január 8.

Szőke Sándor
főszolgabíró.

Kivonat hiteléül:

(Olvashatatlan aláírás)
j. díjnok.

21890/929. kih.

Ítélet-kivonat.

A m. kir. államrendőség budapesti VIII. ker. kapitánysága **Szabó Lajos** budapesti lakos, korcsmárost, a bortörvénybe ütköző kihágás miatt 60 P pénzbüntetésre és a felmerült eljárási költségek megfizetésére ítélte.

A másolat hiteléül:

Budapest, 1929. december hó 28.

Thury Tivadar
s.-tiszt.

Érzékeny lábakra

készítek orvosok által elismert új találmányú aszbesztos cipőket. lúdtalp, lagyas, izzadás, tyúkszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől. **NYÁRY** gyógycipész, **Szondy ucca 25.**, aszbesztos cipők egyedüli készítője. **Címet kérem megőrizni.** Kérjen ismertetőt!

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

1929. kih. 855. **Esztergomi járás főszolgabírájától.**

Ítélet-kivonat.

Az esztergomi járás főszolgabírája, mint rendőri büntetőbíróság borhamisítási kihágással vádolt **Boldis Jenő**, 38 éves, üzletvezető, pilismaróti, folyamatba tett kihágási ügyben, melyet 1. borhamisítás, 2. hamisított bornak raktáron való tartása és árúsítása, 3. bortartályok köteles megjelölésének elmulasztása által követett el s ezért az 1924. évi IX. t.-c. 42. §-ának 2. és 44. §-ának 1. pontjába ütköző kihágás miatt 50 pengő, azaz ötven pengő pénzbüntetésre és a F. M. tárca javára az 1924. évi IX. t.-c. 29. § alapján a lefoglalás által a forgalomból elvont 5 liter bor értékének, 3·50 pengőnek, a fenti cél javára leendő megfizetésére köteleztem. A kiszabott pénzbüntetések helyébe az 1928. évi X. t.-c. 10. §-a alapján behajthatatlanság esetében 5 napi elzárás lép.

Kötelezem továbbá terheltet 17·30 pengő eljárási költség megfizetésére, valamint 31·40 pengő szakértői díj és 32 pengő vegyvizsgálati díj megtérítésére.

A törvény 50. §-a alapján a jogerős ítéletnek az illetékes pénzügyigazgatósággal leendő közlését, valamint „Esztergom és Vidéke", „Vendéglősök Lapja" c. sajtótermékekben és Pilismarót község hirdetőtábláján terhelt költségére leendő közzétételét elrendelem.

Esztergom, 1929. október 30.

Dr. Pékh Gyula s. k.
tb. főszolgabíró, r. büntetőbíró.

Ezen ítélet jogerős.

Esztergom, 1929. december 31.

(Olvashatatlan aláírás)
tb. főszolgabíró, r. büntetőbíró.

A kivonatos másolat hiteléül:
Esztergom.

Pozma
vm. iroda s.-tiszt.

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők: **Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos**

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árúsító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Okos ember, ha vendéglőt **venni** vagy **eladni** akar, a „**Vendéglősök Lapjá**"-ban hirdet!!!

Hiteles másolat az eredetiről. 1929. kih. 1542/1. sz. A m. kir. állami rendőrség nyíregyházai kapitányságának rendőri büntetőbírája az 1924: IX. t.-c. 42. § ába ütköző kihágás miatt **özv. Léderer Lébiné és társa** ellen indított kihágási ügyben, melyben a vádat dr. Tahy Endre szakképviselő képviselte, Nyíregyházán, 1929. évi december hó 3. napján terheltek jelenlétében megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után hozom a következő ítéletet: I. r. **özv. Léderer Lébiné** terheltet, aki 62 éves, izr. vallású, özvegy, kemecsei születésű, nyíregyházai lakos, magyar állampolgár, vagyonos, korcsmáros foglalkozású, II. r. **Léderer Andor** terheltet, aki 23 éves, izr. vallású, nőtlen, nyíregyházai születésű, nyíregyházai lakos, magyar állampolgár, vagyontalan, kereskedősegéd foglalkozású, bűnösnek mondom ki az 1924: IX. t.-c. 7. és 15. §-ába ütköző és a 42. § 1. és 2. pontja szerint minősülő kihágás miatt, melyet azáltal követtek el, hogy Nyíregyházán 1929. szeptember 10-én I. rendű terhelt üzlettulajdonos, mint munkaadó a borkezeléssel megbízott fiának II. rendü terheltnek a bor kezelési és kimérési munkálatai felett a köteles ellenőrzést súlyos gondatlanságból elmulasztotta, II. rendű terhelt pedig a kimérő kancsóban lévő bort víz hozzáadásával meghamisította és az így meghamisított bort kimérte, és ezért I. r. özv. Léderer Lébiné terheltet az 1924. évi IX. t.-c. 42. §-a alapján a Ktk. 21. §-a és az 1928. X. t.-c. 5. és 7. §-a alkalmazásával 10 napi elzárást helyettesítő 100 P pénzbüntetés, mint főbüntetésre, ezenfelül behajthatatlanság esetére az 1928: X. t.-c. 10. §-a alapján 10 napi elzárásra átváltoztatandó 100 P pénzbüntetésre, mint mellékbüntetésre, II. r. Léderer Andor terheltet az 1924. évi IX. t.-c. 42. §-a alapján az 1928: X. t.-c. 3. és 7. §-a alkalmazásával 5 napi elzárásra, mint főbüntetésre, ezenfelül behajthatatlanság esetére az 1928: X. t.-c. 10. §-a alapján 10 napi elzárásra átváltoztatandó 100 P pénzbüntetésre, mint mellékbüntetésre ítélem. Az elzárást önköltségen kell foganatosítani. A pénzbüntetést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, különben végrehajtás terhe mellett, a m. kir. állami rendőrkapitányság pénztárába kell befizetni. A B. T. 47. §-a alapján a meghamisított, de terheltek által utóbb kimért s így fel nem található 2 liter bor értékének 2 P 40 fillérrel való megtérítését rendelem el és arra I. r. terheltet kötelezem. Kötelezem I. r. terheltet az Rbsz. 210. §-ának 5. pontja alapján eljárási költség címén a szakképviselő és eljáró rendőrtisztviselő javára 33 P 82 fillér, s a 62.000/VIII. 1924. F. M. sz. rendelet 84. §-a alapján vegyvizsgalati díj címén 40 pengő megfizetésére. A B. T. 48. §-a alapján elrendelem az ítélet kivonatának jogerőre emelkedés után I. r. özv. Léderer Lébiné terhelt költségére a „Pesti Hírlap" c. napilapban és a „Vendéglősök Lapja" c. szaklapban való egyszeri közzétételét. A befolyó pénzbüntetéseket, térítési összeget, az állami eljárási költséget, a vegyvizsgálati díjat a m. kir. földmívelésügyi minisztérium „Szőlészet és borászat" bevételi számlája javára kell fordítani. Megokolás stb. Ezt az ítéletet özv. Léderer Lébiné és Léderer Andor terhelteknek azzal a figyelmeztetéssel hirdettem ki, hogy az ellen a kihirdetést követő 15 nap alatt a m. kir. állami rendőrség debreceni kerületi főkapitányához intézett fellebbezésnek van helye, melyet a m. kir. állami rendőrség alulirott nyíregyhazai kapitányságnál kell benyujtani. Felek megkérdeztettek, kívánnak-e fellebbezni, vagy az ítéletben megnyugosznak-e, özv. Léderer Lébiné és Léderer Andor kijelentik, hogy az ítéletben megnyugszanak.

Nyíregyháza, 1929. december 3-án.

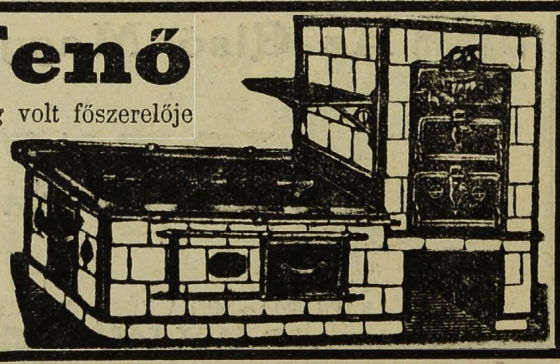
Medzihradszky Adorján s. k.
m. kir. rendőrfogalmazó,
mint rendőri büntetőbíró.

A másolat hiteléül:
Nyíregyháza, 1930. január 3-án.

Anday
kiadó.

Bakonyi Jenő

a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője

üzemet nyitott

Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.

Elsőrendü, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.

Telefon: József 322—78

Örkenyi saját termesü BORAIMAT budapesti IX., Ferenc körút 2 (Ráday ucca sarok.)
pincébe hoztuk. **Termelési árban** kereskedői rezsi elejtésével árúsítom. **FARKAS ALADÁR, bortermelő** **Telefon A. 877—57**

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25 szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM 1930. FEBRUÁR 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Letartóztatással

még nincs elintézve az óvadékkérdés, ahogy, sajnos, be kell látnunk, egyáltalán nincs elintézve az úgynevezett óvadéktörvénnyel sem. És a mi szakmáinknak az egyre sűrűbb és egyre mélyebb katasztrófákat jelentő esetekkel szemben nagyon sürgős a közbelépés.

Mi történik tulajdonképen?

Lehet-e és szabad-e megtűrnünk, hogy szinte hetenkint felénk, a mi szakmánk felé fordítsák a közfigyelmet nem éppen hízelgő módon az óvadékbotrányok? Az bizonyos, hogy minden esetben, akár igazak az óvadéksikkasztási vádak, akár nem, az ellenséges érzületű közvélemény kárörvendve beszél róla, széltében-hosszában kiteregeti a dolgot és már-már alig tudunk védekezni a lappangó és becsületsértő beállítás ellen, mintha mindnyájan az óvadékok fölhasználásával tartanánk fel az üzemeinket, csak legfeljebb arról lehet szó, kiről derül ez ki bűnügyi úton és kiről nem?

Egyénileg lehetnek megrendítőek az összeomlási katasztrófák itt is, ott is, de amikor ezek óvadéksikkasztási vádakkal kapcsolatosak, akkor mi valamennyien az öt testvérszakmából nagyon kényelmetlenül érezzük magunkat. Valahogy úgy, mintha egy nagy klubhelyiségben eltünik az egyik klubtag zsebéből a pénztárca. Nem tartanak motozást a többi tag zsebeiben, de nagyon rossz érzés arra gondolni — minket is gyanusíthatnak!

Igen sok mentőkörülményt tudunk, ez bizonyos, azok számára is, akik csakugyan befektetik az üzletükbe az alkalmazottak óvadékait. A nagy tőkehiány, a nagyon is labilis üzletmenet, meg a mindig kéznél lévő óvadékösszeg bizony nagy kísértés a nem erős lelkek számára. Nem szólok arról, hogy a tulajdonos, aki egy rosszulmenő üzletben föl meri használni az alkalmazottak óvadékát, az kétségtelenül rosszhiszemű is. Ez vitán fölül áll, mert benne van, hogy se reménye, sem szándéka nem is lehet visszaadni az óvadékot. De az úgynevezett hullámos üzletmenetben, amikor hol nagyon jól megy valami üzem, hol gyöngén, bizony nem minden ember olyan szilárd, hogy ne fogja a fiókban lévő óvadékpénzt és föl ne használja valami kellemetlen kis ideiglenes rés betömésére.

Már pedig ebből keletkezik a legtöbb veszedelem.

Egyszerre meginoghat az üzem és nemcsak anyagi, hanem erkölcsi romlás is rázúdulhat a könnyelmű tulajdonosra. Az ilyen meghurcoltatások aztán, sajnos, nemcsak egyéniek, hanem érintik az egész szakmát, sárcsöppeket fecskendezve iparunk tiszta és nemes köntösére.

Ezt egyszersmindenkorra lehetetlenné kell tenni! Nemcsak az alkalmazottak érdeke követeli ezt, hanem valamennyiünk becsülete is. Az óvadéktörvény kiegészítését kell követelnünk, valami olyan hozzátételt, amely szerint az óvadékot ne az üzlettulajdonosnak kelljen fizetni, hanem valami semleges felügyeleti helyre, amelyhez hozzá sem férhet a szakmabeli üzlettulajdonos.

Nem tudom, miképen oldják meg ezt a kérdést, de szakemberektől hallottam, igen egyszerű módokon lehetséges ez a beállítás. Elvégre nekünk nem az alkalmazott pénze kell, hanem a sajátmagunk letétszerű anyagi biztosítása esetleges sikkasztások vagy más veszedelmek, károsodások ellen. Csak kár esetén legyen jogunk az óvadékösszeghez nyúlni. Gondolkozzanak az illetékesek ezen az ötleten, valamennyiünk becsülete igazán megéri az elkövetkezendő lépéseket!

(D. A., Újpest.)

A női alkalmazottak közvetítése.

A „Vendéglősök Lapja" számára írta: dr. Türei-Osváth István m. kir. rendőrfogalmazó.

Az italmérőszakmához tartozó vendéglők, kávéházak stb. helyiségekben *a női alkalmazottak* tartásával kapcsolatosan az 1926. évi 16.000. B. M. sz. r. 47. szakasza ígérte a kormány rendelkezéseit az alkalmazható női személyzet korhatárára és foglalkoztatásának korlátozására vonatkozólag.

Ez az egységes eljárást jelentő és várva-várt rendelet azonban még mindig késik. Így ebben a kérdésben sok helyütt bizonytalanság uralkodik.

Vannak ugyan egyes helyek, ahol a pincérnők tartására helyhatósági szabályrendelet van érvényben, így ezeken a helyeken a kérdés valahogy mégis szabályozást nyert. De a legtöbb helyen nincs ilyen rendelkezés.

Az egységes, az egész országra egyformán kiterjedő jogszabályok értelmében a női alkalmazottak tartása semmiféle korlátozás alá nem eshetik.

A multban e lap hasábjain már több alkalommal nyílt alkalmam arra, hogy *a pincérnőtartás problémájának egyes részeivel* foglalkozhattam.

Ezt a gondolatfolyamatot óhajtom most egy újabb vonatkozásban kimélyíteni. Meg kívánok emlékezni röviden a pincérnők, általában a szakma női alkalmazottainak a szerződtetéséről. Különösen azért, mert itt valami anomália jelentkezik.

A női alkalmazottaknak szolgálati helyhez juttatását Budapesten lakó helyszerzők intézik. Az ország bármely pontjáról *ide kell tehát fordulnia minden italmérőnek, aki női alkalmazottat óhajt foglalkoztatni az üzletében.*

Tisztában kell lennünk a kérdés lélektanával. Tudnunk kell azt — mielőtt a kérdés lényegének a vizsgálatába belebocsátkoznánk —, hogy a pincérnők tábora nagyon kényes társadalmi réteg. Ma itt szeretne lenni, holnap — mivel vagy az üzlettulajdonos, vagy az üzleti forgalom, vagy az üzlet színvonala, vagy a város stb. nem tetszik neki — már másutt. Lehetőleg minél messzebb.

Tudnunk kell azt, hogy a szolgálati időtartam szempontjából a legnagyobb százalékban teljesen megbízhatatlan női alkalmazottak kicserélése az italmérők számára *tetemes anyagi terhet* jelent. Ha az utazási és ellátási költséget is vesszük figyelembe, pedig a legtöbb italmérő nem bízza az alkalmaztatás ügyének a nyélbeütését a helyszerzőre magára, hanem lehetőleg személyesen néz utána az ügynek.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78 **Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.** Alapíttatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

SALGÓI MÁLNASZÖRP A LEGZAMATOSABB!!

Salgóvár vidéki válogatott hegyi málnából készíti:

Kohn Lipót „Salgó" Likőr- és Rumgyár Salgótarján.

Itt van azután a kérdés érzékeny pontja.

Sorozatos a panasz abban a vonatkozásban, hogy az italmérőtársadalom szinte védtelen az indokolatlannak mutatkozó anyagi megterhelésekkel. Női alkalmazottat — a mai állapotok szerint — szinte kényszerítve van tartani valamennyi, mert a többi üzlet versenyével szemben a forgalom nívóját így reméli fenntartani.

A panaszok egyik iránya a helyszerzők munkássága ellen irányul. Tárgya az, hogy a helyszerző az alkalmazottat és az alkalmazást kereső egyéntől — tehát az italmérőtől is, a pincérnőtől is — megköveteli a közvetítési díjat. Fejenkint figyelemreméltó összeget. Ezt a kötelezettséget az italmérőnek kell vállalnia. Mivel az esetek legtöbbjében a pincérnőnek egy árva garasa sincs. Legalább erre a célra nincs.

Ezt a kérdést meg lehetne oldani úgy, hogy közvetítési díjban — mivel a csere úgyis igen sűrű — csak minimális összeg lenne felszámítható. És ez is csak az italmérő terhére.

Ha pedig már tartani kényszerül az italmérő társadalom női alkalmazottat, a *közvetítés feladatát* vagy az *állami, esetleg vármegyei munkaközvetítő hivatalokra*, vagy az *italmérők és rokonszakmák ipartestületeire*, ipartársulataira kellene átruházni. Így nagyobb lenne a biztosítéka annak, hogy úgy életkor, mint megbízhatóság szempontjából a megfelelőbb réteg jutna alkalmazáshoz.

Ha a jelenlegi rendszer megmarad, úgy a közvetítés hatóságilag méltányosan megállapított díját pedig pontosan be kell tartatni mindenütt. Ebben a kérdésben különben az italmérőknek kell fokozott gondossággal eljárni és minden tudomásukra jutott panaszt, vagy észlelt szabálytalanságot illetékes helyen szóvá tenni.

A panaszok másik iránya nem kevésbbé fontos. Az indító ok itt a már jelzett körülmény, hogy az italmérésekben alkalmazott *női személyzet nagyon kényes*. Nagyon szereti a változatosságot. És ezzel a természetével nagyon sok kárt okozhat. A valóságban okoz is.

Bevett szokássá vált már, hogy a szerződtetett alkalmazott el sem indul a budapesti közvetítőtől az alkalmaztatási helyére addig, amíg legalább 15—20 pengő előleget nem kap az alkalmazottat kereső italmérőtől. Ez a kiadás pedig a legtöbbször *biztos veszteség*.

Hányszor előfordul, hogy a női alkalmazott megérkezik, valami nem tetszik neki, másnap — ha nem ugyanaznap — kijelenti, hogy ő nem marad meg a szolgálatban. Előhozakodik minden elképzelhető kifogással. Ellenben az előlegből már egy fillérje sincs meg. Azt — bevallása szerint — részben különféle adósságainak a kifizetésére, részben bizonyos apróbb bevásárlásokra elköltötte. Így azt visszaadni nem képes.

Alapos a gyanú, hogy sok *előre megfontoltan* cselekszik így, mert hányszor el is hagyja már a helyét a női alkalmazott, amikor a könyve még meg sem érkezett.

Az italmérőt ilyen esetben megilleti ugyan vele szemben a háromnapi felmondás, de ha ki is tölti az alkalmazott a három napot, az időközi kosztja beszámításával csak az italmérő az, aki rosszul járt. Mert az adott és vissza nem kapott előleg körülbelül egyhavi fizetésnek felel meg.

Ez azonban a legritkább eset. Mert a helyzet kiélesedvén, az alkalmazást adó és alkalmazott között a helyzet a legtöbbször tűrhetetlenné válik. És az italmérő — hogy esetleg nagyobb károktól: törés, szándékos rongálás, alaptalan hatóságok előtti meghurcolás stb. megkímélje magát — futni hagyja a megbízhatatlan női alkalmazottat.

Az előlegre vonatkozólag fennmarad ugyan a visszakövetelési joga, de ezzel nem sokat ér el. A nő az szegény mind, mint a templom egere. A megindított polgári pert sem tudja befejezni soha, mert az alperest ugyan meg nem találják. Legfeljebb véletlenül. Ha csalás miatt tesz feljelentést ellene, akkor pedig ismét csak ő lesz az, aki megunja a sok tárgyalással, idézgetéssel járó tetemes idő- és munkaveszteséget, a sok lelki nyugtalanságot.

A női alkalmazottak viszont? A jelek azt mutatják, hogy itt — a búsás előleg, a következményektől, kötelezettségektől menekülés stb. — jövedelmező üzletnek találja a *minél gyakoribb helycserét*. Formálisan ebből is élhetnek. Hiszen egy kis színlelt felháborodás révén — ezt mind megtanulja egykettőre — minden komolyabb baj nélkül megszabadulhatnak a szolgálati helyüktől is, ezzel természetesen a kötelezettségüktől is. És máris újból jelentkezhetnek, aspirálhatnak az új helyre. Igényük van a bevett szokás jótékony erejénél fogva újból 15—20 pengős előlegekre.

Ebben a kérdésben rendet kell teremteni. Az italmérő társadalom van olyan számottevő és fontos adóalanya a magyar államnak, hogy megérdemli a hathatós védelmet az ilyen kizsákmányolások ellen.

Hiszen ebben a kérdésben — amint a gyakorlati élet igazolja — addig úgysem lesz nyugalom, amíg az italmérésekből a női személyzet alkalmazását egy generális rendelkezéssel el nem tiltják. A panaszokból úgy látom, hogy az érdekelt italmérők is ezt vennék a legszívesebben. De amíg ez meg nem történhetik, addig is korlátok közé kell szorítani, büntető szankcióval ellátott jogszabállyal védeni a helyes és elfogadható álláspontot. Viszont szigorúan üldözni a lépten-nyomon felburjánzó sok visszaélést.

Most este igyak még kávét?

Hogyne ihatna, hát nem ismeri a Hag kávét, az ártalmatlan babkávét? Mi nagyon sok kávét fogyasztunk, gyakran még késő este is, de mindig csak Hag kávét. Ezt a kiváló és ártalmatlan valódi babkávét az orvosunk ajánlotta és egy kísérlet meggyőzött minket. A Hag kávét Önnek is be kellene vezetnie a háztartásába.

Még ma kérjen egy csomaggal a fűszeresénél.

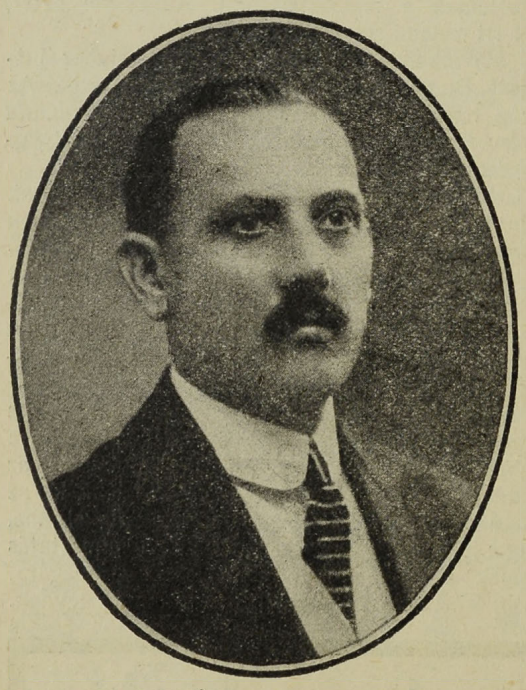
HAG KAVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. **Bon.** Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név.....

Utca .....

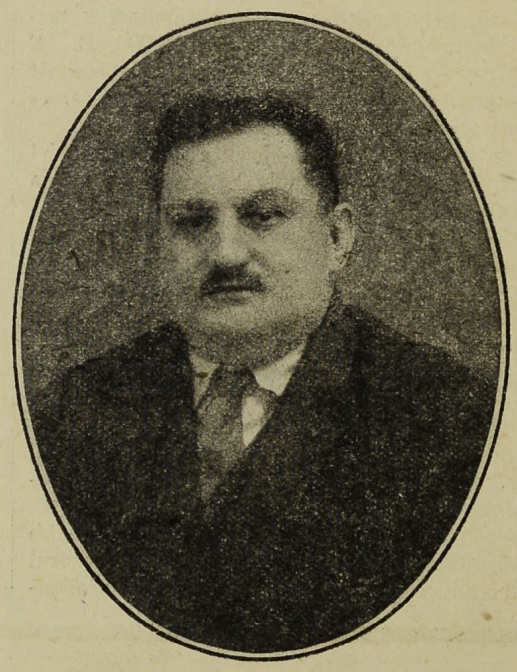
Helyiség ..... U

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

NEUBAUER OSZKÁR vasúti vendéglős, Szombathely.

Új korszakát éli a fényképezés. Ma már nemcsak az olcsóságban, de a tökéletességben is versenyeznek a fényképek előállító művészei a közönség számára és igazán úgy hozzá tartozik a modern ember életéhez, hogy évente legalább egyszer lefényképeztesse magát és szeretteit, mint a napi mosdás. Hányan bánták meg már eddig is, hogy elmulasztották évente megcsináltatni és eltenni a fényképeiket, — egész kis könyvük lenne az életükről — ami most már pótolhatatlan!

KUMMER VILMOS kávéháztulajdonos, Zalaegerszeg.

Pótolja legalább az idei mulasztását, akinek szakmáinkban nincs fényképe önmagáról és családjáról! És egyetlen fényképét, rövid életleírásával együtt küldje be az Album szerkesztőségének *Budapest, IX., Viola ucca* 2., hogy ki ne maradjon szakmáinknak ebből a díszkönyvéből. Gondolja meg mindenki ezzel az egyszerű ténnyel már emléket állít magának a szakma előtt és szégyenkezni fog családja és ismerősei között, ha hiába keresik képét a négy nagy testvérszakma kiválóságainak sorában!

A Társadalombiztosító nem ad általános fizetési halasztást. Egy ipari szövetség átiratban kérte a a Társadalombiztosító Intézetet, hogy a nyomasztó gazdasági viszonyokra való tekintettel a járulékok behajtására irányuló zálogolási, transferálási és árverési eljárásokat a tél folyamára függessze fel. *Huszár* Károly, a Társadalombiztosító Intézet elnöke most adott választ a felterjesztésre, mely szerint a kisiparosok ellen járulék-követelésük behajtására irányuló eljárást *nem függesztheti fel*. A pénzügyminiszternek egy rendelete december 20-tól január 3-ig tiltja a zálogolást és a zálogtárgyak összehordását. Ennél többet nem tehetnek. Indokolt esetekben szóban vagy írásban előterjesztett kérelemre egyénenkint részletfizetési engedélyez az intézet.

A főpincérek akciót indítanak a korcsmai hitelről szóló törvény megváltoztatása érdekében.

Érdekes polgári pörök, ahol nem lehet tudni, hogy a követelés készpénzkölcsön volt-e vagy pezsgőszámla.

A főpincérek akciót indítanak, még pedig egyszerre két irányban: a kauciók eltörlése és a notórius nemfizető vendégek megrendszabályozása ügyében.

A főpincéri kauciók kérdésével már számos ízben foglalkozott a sajtó, köztudomású, hogy egy jobbforgalmú kávéház, vagy étterem főpincéri állásának elnyeréséhez gyakran négy-ötezer pengő biztosíték is szükséges. Gyakoriak azok a polgári perek és bűnvádi feljelentések, amelyeket a fizetőpincérek tesznek a tulajdonosok ellen, mert ezek kauciójukat az üzletbe fektették, nem tudják visszatéríteni.

Ennél a kérdésnél is fájóbb sebe azonban a nemfizető vendégek problémája a főpincéri társadalomnak. Ezek az elemek nem a szegényebb rétegekből kerülnek ki, hanem az úgynevezett „jó társaságból", egyébként korrekt úriemberek, akik miután jól ettek, ittak, könnyedén szólnak a főúrhoz:

— Csak írja a többihez!

Fantasztikus összegek keringenek ezekről az adósságokról. Egy előkelő mulatóhely főpincérének közel huszonötezer pengő ilyen kétes künnlevősége van. Egy ismert fiatal grófot öt főpincér tízezer pengős adósság miatt jelentette fel.

A legnagyobb baj az, hogy amikor az ismert vendég helyet foglal az asztalnál és rendel, még nem lehet tudni, hogy távozáskor fizetni fog-e, vagy nem?

Az első adósságot aztán nyomon követi a többi, a főpincér nem meri megtagadni a további hitelt, mert attól tart, hogy a vendég végleg kimarad, ha ellenben továbbra is látogatja a lokált, még van némi reménysége, hogy a pénzhez jut.

Így sokat beszélnek egy körúti étterem főpincérének esetéről, aki egy könnyelmű percében számlát nyitott egy vendégének. A tartozás rövidesen ezerötszáz pengőre szökött fel, de a főúr egy huncut vasat sem bírt megkapni. Időközben a főpincér egy más étteremben vállalt állást, innen is hónapokig járt adósa nyakára, aki azonban egyre újabb és újabb terminusokra tolta ki a fizetést. Mi volt mit tennie: visszatért régi munkahelyére, hogy szemmel tarthassa az adóst és ez a visszatérés azzal az eredménnyel járt, hogy ma már közel háromezer pengő künnlevősége van ugyanannál a vendégnél.

A kérdést az komplikálja, hogy a törvény értelmében négy pengőn felüli fogyasztáson felül nincs kocsmai hitel, tehát a főpincér négy pengőn felüli tartozást nem is peresíthet, mert nem részesül jogsegélyben. Igaz ugyan, hogy viszont ugyancsak a törvény értelmében *csalást követ el*, aki nem közli előre a tulajdonossal, vagy a fizetőpincérrel, hogy nincs elég pénze és hitelre akar fogyasztani, de még alig volt rá eset, hogy valakit emiatt feljelentett volna a főpincér. Adósságot különben is csak régi ismert törzsvendég csinálhat, akivel szemben a főúr nem is mer egy bűnvádi feljelentés erejéig fellépni, nehogy az adós társaságát és ismerőseit is elveszítse. Gyakori eset aztán, hogy amikor az adósság már elég kiadósan felgyarapodott, az adós egyszerűen kimarad a helyiségből, nyoma vész és a főúr bottal ütheti nyomát.

Egyes éjjeli mulatóhelyeken bevezették azt a szokást, hogy amikor a vendég a végén „felirat", ha a követelés jóságához kétség fér, a főpincér bont vesz adósától, amely szerint az összeget, mint készpénzkölcsönt vett fel és záros határidőn belül kifizeti. De ez az eljárás sem célravezető, mert akad adós, aki a törvényszék előtt esküt tett, hogy nem készpénztartozás, hanem több üveg francia pezsgő ára a peresített összeg.

A főpincérek most a korcsmai hitelről szóló törvény megváltoztatását akarják kérni az illetékes tényezőktől. A főpincérek egyesületének választmánya is foglalkozni fog a kérdéssel és rövidesen küldöttséget menesztenek az igazságügyminiszterhez, aki előtt kifejtik, hogy a törvény rendelkezéseit egyesek megfontoltan adósságok halmozására használják fel és exisztenciájukban veszélyeztetik a nekik kényrekedvre kiszolgáltatott főpincéreket.

MI UJSÁG?

Spolarich Károly kormányfőtanácsos. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Spolarich* Károly vezérigazgatónak közhasznú, érdemes tevékenysége elismeréséül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta. A szakmában nagy örömet keltett a magas kitüntetés, amely igazán nagy koncepciójú és a sikerek által gyakorlatilag is igazolt vezető szakembert ért a legmagasabb helyről és állított a közérdeklődés előterébe.

A soproni vendéglősök és kávések ipartársulata január hó 14-én tartotta 39-ik rendes évi közgyűlését. Az elnök beszámolt az elmult év eseményeiről, így megállapítható volt, hogy az ipartársulat vezetősége éber figyelemmel kísérte a szakma összes bajait, nagy súlyt helyezett az adóztatás, különösen az újonnan megállapított italmérési illeték igazságosságára. Az ipartársulat számvizsgálóbizottsága előterjesztette az 1929. évi zárszámadásokat és vagyonkimutatást, valamint az 1930. évi költségelőirányzatot. Ezen az alapon a felmentvény megadatott. A tisztikar mandátuma lejárt, így az elnök valamennyiök nevében köszönetet mond a bizalomért. A közgyűlés a felmentvényt megadja. A megejtett új választás eredményeképen három évre újólag megválasztattak elnöknek *Tschida* István vendéglős, alelnöknek *Kalmár* Dezső kávés és *Jáger* Mihály vendéglős, számvizsgálóknak: *Benkő* Mátyás, *Fodor* József és *Varró* Kálmán vendéglősök. Megválasztatott 12 rendes és 3 pótválasztmányi tagot.

Ezüstlakodalom. *Farkas* Béla budai vendéglős február 5-én ünnepli meg feleségével sz. Kiss Máriával boldog házasságuk 25. éves évfordulóját. Ugyanazon nap délután 5 órakor a tabáni plébániatemplomban újítják mek meg hűségesküjüket. *Farkas* Béla ez alkalommal megfesttette a keresztéri vendéglőjét s ezt a képet testületünk gyüjteményének adományozta.

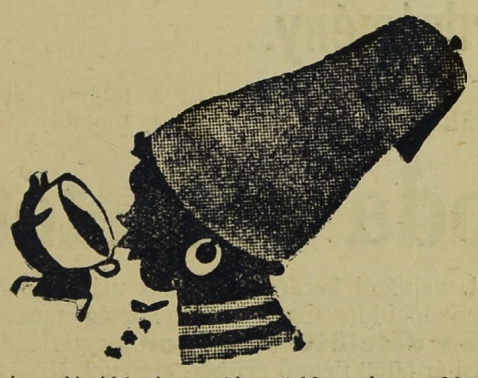
A kispest-szentlőrinci vendéglősszakcsoport Kőrösi Károly elnöklésével 16-án ülést tartott a közelgő kereseti és jövedelemadó felmondása és a borárak megállapítása és elfogadása tárgyában.

A Zalamegyei Vendéglősök Szakosztálya január 20-án, kedden délután 4 órakor az ipartestület emeleti gyüléstermében, az italmérési illeték sérelmes kirovása és egyéb fontos ügyek megbeszéléséről népies ülést tartottak. A zalaiak is nagy akcióba lépnek a sérelmek orvoslására.

Halálozás. *Wehofer* János soproni vendéglős, az ottani ipartársulatnak sok éven át volt elnöke, január hó 21-én meghalt. Agilis tevékenységével, jóindulatával kartársai legnagyobb megbecsülését vívta ki magának.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek, Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizetheti a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Árleszállítás!

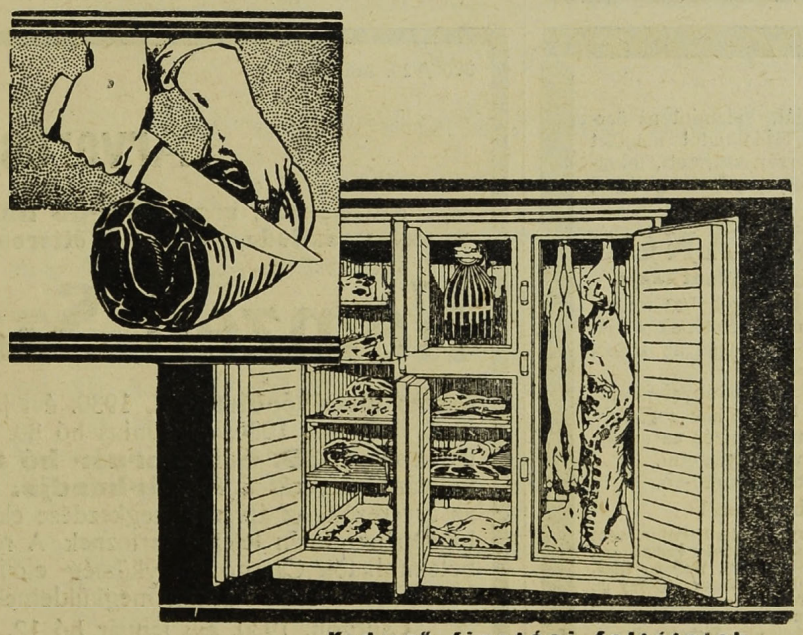
Racionalizálás következtében leszállítottuk a következő cikkeink árát:

kávé — tésztaárú
csokoládé — keksz
főzelék — méz
dobozban — paprika

Kérje új árjegyzékünket!

Meinl Gyula rt.

Frigidaire
Automatikus hütőkészülék

Automatikus villamos hűtőkészülékek minden célra és minden nagyságban.

Semmi felügyelet, semmi kezelés!

Minimális üzemköltség.

Kedvező fizetési feltételek.

HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest
IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 8. TELEFON: *AUTOMATA 898—86

Stauffer

sajtok vezetnek.

Vendéglői

és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapittatott: 1896.

TOKAJI KONYAK A LEGJOBB

Első Tokaji Konyakgyár R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.-T.

Budapest, Központi Szeszfőzde

Ajánlja: mindennemű gyümölcspálinkáját és likőrjeit

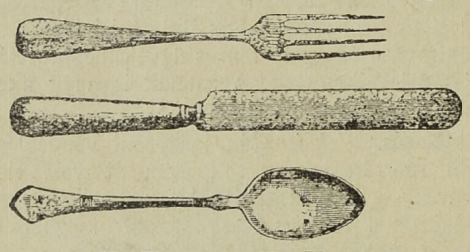
Úri, női és gyermek **bőrkabátok**

speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.

Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

Vendéglői, kávéházi, klubberendezések

Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok **Porcellán és hitelesített üvegárúk**

Alpakka

evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb

Vétel, eladás és kölcsönzés!

FRIED ZSIGMOND ÉS FIA

Budapest, VII., Király ucca 39. szám.

Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Bezárt a Józsefváros egyik leghíresebb polgári étterme.

Az utolsó héten már húst sem adhatott a vendégeknek.

Fejfájára azt lehetne írni: született 1892-ben, meghalt 1930-ban, a halál oka: az általános elszegényedés.

A Józsefváros legkedveltebb vendéglőjéről van szó, 1892-ben, tehát ezelőtt 38 évvel nyitották meg első tulajdonosai: a Klosz és Bányai cég. Az éttermet a jó polgári közönség látogatta, valaha a jogászok kedvelt találkozóhelye volt, alig volt a Józsefvárosban nevezetesebb estély vagy lakodalom, amelyet nem ott tartottak volna meg. Klosz és Bányai szétváltak, egy darabig Bányai egyedül vezette az üzletet, majd *Frenreisz* István vette át. Ekkor a József-körút 62—66. szám alatt levő étterem valóságos fogalom volt, mindenki aranybányának tartotta. Amikor Frenreisz a Gellért- és Bristol-szállodák bérletét átvette, a vendéglő újabb tulajdonosa *Wagner* lett, tőle *Kiszel*, a szintén híres budapesti vendéglős vásárolta meg. Kiszel után az *Égisz rt.* következett, amely „*Úri vendéglő*" név alatt folytatta az üzemet. Ekkor már nem volt többé a régi üzlet és ezért s részvénytársaság átadta *Bodó* Adolfnak, a legrégibb pesti kávésnak, aki nagy költséggel renováltatta, átalakíttatta a helyiséget és meglehetősen fel is lendítette. Bodó Adolf utóda *Márkus* Sándor, a margitszigeti alsó vendéglő bérlője lett, akinek kitünő vezetése azonban már nem sok eredményt mutatott fel. Hogy az étteremnek milyen nagy forgalma és jóhírneve volt, annak bizonyítéka az a körülmény, hogy a Részvényserfőzde az egyik bérlőnek 50.000 pengő kölcsönt adott az üzem fenntartásához, annyira értékelte a vállalkozást.

Márkustól azután *Stettner* Dezső, a jelenlegi tulajdonos vette át az éttermet. Stettner egyike a legjobbnevű magyar vendéglősöknek. Övé volt a híres szegedi „*Próféta étterem*" és szálloda, valamikor *Ótátrafüreden volt vendéglője*. Stettner kitünő szakember, de a rettenetes gazdasági viszonyokkal ő sem tudott megküzdeni. Az üzlet egyre gyengébben ment, vacsorára hetek óta alig volt vendég, a cigánybanda, amelyet szerződtetett, úgyszólván csak saját magának játszott. A vég elkerülhetetlen lett, az utolsó napokban már délben sem volt több látogatója, mint 5—6 ember.

A leghűségesebb vendége *Lengyel* Zoltán asztaltársasága volt, amely az utolsó pillanatig kitartott a szomorú sorsra jutott vendéglős mellett. Legutóbb már húsra sem tellett, a mészáros megtagadta a hitelt és nem volt elég készpénz ahhoz, hogy máshonnan vásárolni lehessen. Vegetáriánus kosztot szolgáltak ki a fényes helyiségben, amelyért 16.000 aranykorona házbért kaptak a háztulajdonosok. A házbér már hosszú hónapok óta kiegyenlítetlen volt, 12.000 pengő hátralékért be is perelték Stettnert, akinek a bíróság ítélete következtében február 1-én kellett volna kiköltöznie.

A vendéglős azonban még ezt a pár napot sem tudta bevárni és ezért szombat reggel, minden előzetes bejelentés nélkül saját maga húzta le a vendéglő rollóját és az éttermet azóta sem nyitották ki.

Nagymultú üzlet szűnt meg ezzel a szomorú aktussal. A békében éveken át idejárt ebédelni *Bródy* Sándor *Szép* Ernővel, akivel külön asztaltársaságuk volt, *Ambrus* Zoltán, *Marczali* Henrik is idejárt, gróf *Batthyány* Tivadar és családja hasonlóképen *törzsvendég* volt. Az étterem látogatói között sok képviselő volt, itt étkezett gyakran *Márkus* László, az Operaház főrendezője, *Rakovszky* István, a képviselőház volt elnöke és gyakran kivillant a fehér asztalterítő mögül *Ady* Endre érdekes arca is.

Mindez most már a multé, a híres vendéglő pályafutása egyelőre véget ért. A Schubert-örökösök, a ház tulajdonosai, most folytatják a tárgyalásokat egymás között abban az irányban, hogy a helyiséggel mi történjék?

Állítólagos mezőőrök súlyosan megsebesítettek egy korcsmárost. Csütörtökön délután különös támadás történt a zalamegyei rigyáci hegyen. Barbalics Antal és Simon József kiskanizsai korcsmárosok Kiskanizsáról reggel indultak el, hogy a rigyáci hegyen vásárolt bort, mintegy 10 hektolitert, szekéren hazaszállítsák. Kevéssel 3 óra előtt, amint a súlyosan megterhelt szekérrel egy dülőuton lereszkedtek és egy lóhereföldön akartak átvágni, szembe találkoztak két ismeretlen emberrel, akik erdő- és mezőőröknek mondották magukat. Egyiknek a vállán fegyver lógott. Ez a fegyveres ember felszólította Simon Józsefet és Barbalicsot, hogy forduljanak vissza, mert nem engedik átmenni őket a lóhereföldön. A kiskanizsaiak szabadkoztak és azzal akarták meggyőzni a két ismeretlen embert, hogy a szekér annyira meg van terhelve a 10 hektó borral, hogy képtelenek az állatok a meredek oldalon visszavinni a szekeret. Szó szót követett és ennek során — mint Barbalics mondja — az egyik ember, akinél a puska volt, lekapta válláról a fegyvert és kétszer rálőtt Simon Józsefre, akit az egyik golyó a lábán, a másik golyó karján talált, erős vérzést okozott, úgyhogy Barbalics kénytelen volt feltenni a megsebesült fiatalembert a szekérre és a lovak közé vágni, hogy minél hamarabb beérjenek Sormásra. A másik ember pedig baltával támadt Barbalicsra és ha gyorsan el nem hajt, szintén úgy jár, mint Simon. A csendőrség az eljárást meginditotta, de ezideig nem sok eredménnyel, mert az állítólagos mezőőröket ezen a környéken nem találták.

---

†

Alulírottak úgy a saját, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett, felejthetetlen jó apa, illetve nagyapa, testvér, sógor, nagybácsi, após

WEHOFER JÁNOS

vendéglős, az evang. konvent tagja

folyó évi január hó 20-án reggel 1/22 órakor hosszú, kínos szenvedés után, életének 54-ik, boldog házasságának 30-ik évében az Úrban csendesen elhúnyt.

A megboldogult földi maradványai január hó 22-én, szerdán, d. u. 1/24 órakor fognak a halottas csarnokban beszenteltetni és az evang. temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Sopron, 1930. évi január hó 20-án.

Nyugodjék békében!

Özv. Wehofer Jánosné, szül. **Bayer Janka Hermina,** mint felesége. — **Pammer Györgyné,** szül. **Wehofer Paula Józsa, Wehofer János, Tremmel Teofilné,** szül. **Wehofer Olga, Wehofer Vilma,** mint gyermekei. — **Pammer György** m. kir. rendőrtanácsos, **Tremmel Teofil** cégvezető, mint vejei. — **Özv. Fliegenschnee Károlyné,** szül. **Wehofer Teréz, Wehofer József** m. kir. postafőellenőr, **Wehofer Ferenc** vendéglős, **Wehofer Adolf** m. kir. tűzérszázados, mint testvérei. — **Tremmel Helga,** mint unokája. — **Wehofer Józsefné,** szül. **Weinberger Ilona, Wehofer Ferencné,** szül. **Kovács Vilma,** mint sógornői.

3203/929. szám.

Árverési hirdetmény.

Közzétesszük, hogy **Csurgó nagyközség** a tulajdonát képező, a főtéren lévő **emeletes szálloda, vendéglő, étterem és kávéház helyiségeit** magában foglaló

Nemzeti Szálloda épületét

összes melléképületeivel, 1930. évi július hó 1. napjától kezdődő, egymás után következő **6 évre** 1936. évi június hó 30. napjáig terjedő időre Csurgó nagyközség tanácstermében **1930. évi február hó 11. napján délelőtt 10 órakor** megtartandó nyilvános árverés útján **bérbeadja.** A kikiáltási ár 6000 pengő évi bér, melynek 10%-át az árverezők, az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénz címén letenni tartoznak. A részletes árverési feltételek, a hivatalos órák alatt betekinthetők Csurgó nagyközség előljáróságánál, vagy 5 pengő készpénz előzetes beküldése ellenében írásban megküldetnek az érdeklődők részére.

Csurgón, 1930. évi január hó 12. napján.

Sárközy Andor s. k.
vezető jegyző.

Bosznai János s. k.
bíró.

SZŰRŐK gyártása és javítása FRANK és BERGER, BUDAPEST VIII., Baross ucza 91. Telefon: J. 374—05

A Bor-, Sör-Italmérők Egyesületének székházavató vacsorája. A szakma kitünőségeinek jelenlétében ünnepeltek a Bor-, Sör-Italmérők székházuk felavatását, amelyen Dési Géza országgyűlési képviselő is megjelent. Az ünnepi beszédet az egyesület ügyésze, dr. Katona Gábor tartotta, aki ismertetve a szakma bajait, rámutatott azokra az anomáliákra, amelyeket az italmérési ügyek kezelése körül a hatóságok tanusítanak. A tetszéssel fogadott beszéd után Dési Géza országgyűlési képviselő emelkedett szólásra és politikai tekintetben is jelentőségteljes beszédében rámutatott azokra az örvendetes perspektivákra, amelyek gazdasági életünket a hágai egyezménnyel kapcsolatban érik és kifejezésre juttatja azt a reményét, hogy az ország a gazdasági krízis fordulópontján már túl van és a jövendő tavasz egyben az ország gazdasági életének is tavasza lesz. Dési Géza után meg Grauer Vilmos dr. elnök mondott hosszabb beszédet, majd felszólaltak még Balla László, Sumi Károly, Elek Artúr, végül egyhangú lelkesedéssel üdvözlő táviratot intéztek gróf Bethlen István miniszterelnökhöz.

A Fejérmegyei Vendéglős Ipartársulat igen népes ülést tartott január 23-án *Jankovits* Imre külön termében, ahol az előző ülés jegyzőkönyvének felolvasása után ifj. Héjj Imre elnök beszámolt a küldetésről, melyben Szöllősy Ferenc főtitkár és Szabó Sándor pénztárossal egyetemben részt vett, ami odairányult, hogy a bornagykereskedők ne csináljanak detailkonkurrenciát a vendéglősöknek és korcsmárosoknak. Az eljárás nem hozta meg az eredményt. Az ügy különben további megfontolás tárgyát fogja képezni. *Pulay* László titkár felolvassa az ipartestület átiratát az adóbevallások és fellebbezések terminusairól, majd *Szabó* Károly a most kivetett italmérési illetékek ügyében interpellál, amire az elnök elmondja, hogy a kivetés a 1928-ik év második és 1929. év első félévi forgalma alapján történt. Minthogy a végösszeg kontingentálva van, hat kategóriába vannak osztva az italmérők a fogyasztás mennyisége, az üzlet rangja és aszerint, hogy bel-, vagy külvárosi-e a helyiség. A legkisebb összeg 60, a legnagyobb 750 pengő. Utóbbit csak a vasuti étterem fizeti. *Nagy* István ismeretes indítványaiból Szöllősy Ferenc örökös főtitkár memorándumokat készített a korlátolt italmérők, a vendéglők és korcsmák régebben bírt jogainak visszaállítása, a záróra előtti időben való tánctilalom feladása, a bejelentett mulatságok terheinek leegyszerűsítése és az ártatlan kártya, teke, sakk stb. játékokra vetett vigalmi adók eltörlése ügyében, amiket felolvasásuk után az ülés egyhangúlag elfogadott és elhatározta azoknak elintézésére a Dunántúli Vendéglős Szövetséghez való felterjesztését. *Susánszky* János indítványára a székesfejérvári és fejérmegyei vendéglősök, szállodások, kávések és korcsmárosok ipartársulata is csatlakozik a szakmai üzletek vasárnapi zárvatartását célzó szándék ellen a budapesti kartársak által indított akcióhoz.

Vendéglősbál Győrött. A régi jó világban a vendéglősbálok lehettek a farsang legérdekesebb mulatságai. Ezen a napon istenigazából kimulatták magukat azok a tisztes polgárok, akik egész évben arról gondoskodtak, hogy mások jól mulassanak. A vendéglősbálra összejöttek a város legjobban ismert, népszerű polgárai, a joviális vendeglősök asszonyukkal és szépséges kisasszonylányukkal, körülöttük forgolódott a fürge legénység, melynek az udvariasság, figyelmesség és mulattatás a mesterségéhez tartozik, fülükbe húzta a város legjobb cigánya, künt a kisebb teremben minden jóval megrakott asztalok vártak, rajtuk az ország legjobb borai... Olyan mulatság a vendéglősbál, melynek hírére és megszemlélésére mindig sűrűn megtelnek a győri Vigadó karzatai. A győri ipartestület vendéglős, kávés és szállodás szakosztályának idei báljára szép számmal jöttek össze nézők és mulatozók. Képviseltette magát a városháza és egyéb hatóságok is. Tizenegy óra felé Flacker Pista jóhírű bandája rázendített a bálnyitó csárdásra, melyre a következő hölgyek vonultak föl táncosaik karján: Asszonyok: László Józsefné, Erdős Sándorné, Haller Mátyásné, Kovács Gáborné, Kosztka Tivadarné, Guti Sándorné, Kónyi Józsefné, Juhász Györgyné, Tóth Istvánné (Ráró), Csonka Antalné. Leányok: Kertész Valika, László Sárika, Kosztka Olga, Kindl Margit.

*** Minden egyes vendéglősnek** állandó problémája a rezsi- és üzemi költségek lehető csökkentése, míg a közönség mind fokozottabb igényekkel lép fel az ételneműek kifogástalan minőségét illetőleg. E két követelmény összeegyeztetésének és keresztülvitelének egyik legfontosabb tényezője az élelmiszerek veszteségmentes, minden szempontból tökéletes hűtése. Ennek fontosságát felismerve, modern hűtőgépeket készítettek, melyek közül legtökéletesebbnek az elektromos üzemű, automatikusan működő — tehát semmiféle munkát nem igénylő — hűtőberendezések bizonyultak. Az óriási amerikai hűtőkészülékgyár — a **Frigidaire** — ma már a vendéglősök százezreit látja el villamos automatikus hűtőberendezésekkel, melyek sok tekintélyes magyar vendéglős tanusága szerint is nemcsak hogy a legrövidebb időn belül amortizálódnak, hanem azáltal, hogy nagy készletek hosszú időn való frissentartását és az élelmiszerek minőségének tökéletes konzerválását teszik lehetővé, állandó nyereségtöbbletet biztosítanak és növekvő forgalmat teremtenek. Részünkről a **Frigidaire** elektromos hűtésre való berendezést csak ajánlani tudjuk.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kundo" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és borotvafenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

CALDERONI ÉS TÁRSA
Budapest, V., Vörösmarty tér 1. szám
(Haas-palota) Telefon: Aut. 811—48. Alap. év: 1819.
Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerű hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecetgyári vegyszerek és mérőüveg. Vaporimeter és filtráló-készülékek, eredeti francia Malligand-készülékek és borfokolók. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsiptetők.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Délivasúti
vendéglő és szálloda
bérbeadó.
Áll: 12 szoba, 1 nagy vendégszoba, 1 étterem, 1 konyha, 1 mosogatókonyha, 2 lakószoba, tekepálya, mellékhelyiségek és kert. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: **Kovács Ferenc, Sopron, Baross út 4.**

József körút 41. szám alatt
uccára nyíló két helyiség
mellékhelyiségekkel együtt,
szolíd étkezőnek, vagy hasonló üzemnek **kiadó május l-re.** Bővebbet ugyanott a házgondnoknál

638/1930. szám. **Törökszentmiklós község elöljáróságától.**

Árverési hirdetmény.

Törökszentmiklós község tulajdonát képező, a vasút mellett fekvő ú. n.

„Vigadó" vendéglő

1930. évi július 1-től számított hat egymásutáni évre nyilt árverésen Törökszentmiklós község községházánál (I. emelet 1. ajtó) **1930. évi február hó 15-én délelőtt 10 órakor** haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár: 2400 pengő; a bánatpénz 240 pengő, mely az árverés megkezdése előtt a pályázók által lefizetendő.

A legtöbbet igérök között a képviselőtestület szabadon választ.

Utóajánlatnak helye nincsen.

Vidéki pályázók kötelesek megbízhatóságukat, ez irányban képzettségüket hatósági bizonyítvánnyal igazolni.

A részletes feltételek megtekinthetők hivatalos órák alatt a főjegyzői irodán.

Törökszentmiklós, 1930. január 24.

Elöljáróság.

Páratlan arányú krach fenyegeti Berlin luxusvendéglőit.

Egymásután omlanak össze az óriási költségekkel épített tündérpaloták.

Körülbelül három esztendeje, hogy a német metropólist, mely a háború előtt nagyjából a polgári szolidság idegenek számára unalmas városa volt, valami különös láz szállta meg. Túl akarták szárnyalni Párist, túl Londont, túl Newyorkot. Mindennél ragyogóbbat, mindennél nagyszerűbbet, szemfényvesztőbbet akartak teremteni. A semmiből születtek a pazarnál pazarabb lokálok. Minden uccasarokról fényreklámok hirdették vakítva az élvezet és szórakozás új és új palotáinak kapunyitását.

A mindentudók most persze rosszalólag csóválják a fejüket és mondogatják, hogy tudtuk mi mindig, ez így nem megy tovább, a krachnak egyszer csak be kell következnie. De az a kritika csak most merészkedik elő, most, amikor már késő van, amikor Berlin vendéglősiparát váratlanmérvű krach fenyegeti.

Három nappal ezelőtt még csak egy lokálról suttogtak, tegnap már kettő, ma már négy nagy vállalat bukásáról vannak hiteles adatok. És ki tudja, holnapra mennyivel növekszik meg a számuk! A holnaputánról ne is beszéljünk.

Igen, most bebizonyosodik: túlgyors volt az iram. A régi, szerénybüdséjű polgári lokálokat nem fenyegeti veszedelem. De a csodavárak, a tündérkertek egyszerre csak rossz spekulációvá fajulnak a kényszeregyességek árnyékában.

A legpazarabbak, a legtündöklőbbek dőltek össze először. A „görög szépségkultuszt" életretámasztani akaró, de némileg ízléstelenségbe fulladó *Delphi-Palast* multesztendei bukása még csak szórványos eset maradt. De most nyomon követi a *Gurmenia-Konzern*, mely a Zoo mellett minden eddiginél káprázatosabb vendéglő, kávéház, bár, télikert-komplexumot épített. Mesebeli erdőben eleven madarak csicseregtek, szökőkutak ontották fényszóró sugaraikat. Ezernyi tükör kristálya csillogott, vakított a hatalmas palotában, melynek tulajdonosai az *Admiralpalast* és a friedrichstrassei *Mokkafix* bérlői is. Alig háromnegyed éve szédítette Berlint és Berlin vendégeit a Zoo-környéki csoda. Jól ment, látogatott volt — és íme kiderült, hogy mégsem tudott megélni. Túlbecsülték a közönség fizetőképességét: a hatalmas rezsit nem fedezte az irígylésreméltó látogatottság sem. Most egyezkedni próbálnak. Talán sikerül. De a Berlin közepébe telepített szemirámiszi függőkertek aranytollas madarai mindenesetre megkopaszodva kerülnek elő abból a csúnya viharból, mely most a Gurmenia-Palast körül zúg, tombol és pusztít.

Vagy itt a *Mokka-Efti* esete is. A Friedrich- és Leipzigerstrasse sarkán évek óta virágzott az olcsó, jólmenő, érdekes rendszerű kávéház. De a többetakarás láza ennek tulajdonosát is megszállta. Egy kávéház helyett *kávéház-várost* építettek postahivatallal, fodrászműhellyel, kozmetikai szalónokkal, mozgólépcsővel, a különböző stílusú, sokezer főnyi közönséget befogadó termek egész sorával. És a berliniek hálásak voltak a merész kezdeményezésért. A Mokka-Efti, amely aránylag mégis olcsó maradt, minden nap minden órájában zsúfolásig tele van. És íme, mégis csak kiderült: itt is beköszöntött a baj. Mindenki azt hitte, jobban lokál, kávéház egyáltalában nem mehet. A rezsi azonban felfalt minden jövedelmet és ami még megmaradt, felfalta az adó. A Mokka-Efti is a kényszeregyesség felé evez.

Osztozik sorsában a szomszéd sarkon az évtizedek óta híres, nevezetes *Cafe Imperial*, mely mult esztendőben bővült, fényesedett, az újaknál is nagyobb, fényesebb kávéházzá.

Jó levegőre, pihenésrevágyó berliniek tradicionális kirándulóhelye a „Tamás bácsi kunyhója". Egy-két év előtt még csak autósok, lovasok, sétálgatók látogatták. Újesztendő óta villamos vezet ki oda. A tulajdonos nagyon ravasz akart lenni és be sem várva a villamos megindultát: Tamás bátya kunyhóját átalakította Tamás bátya palotájává. Egyúttal megpecsételte üzeme sorsát. Onkel Toms Hütte a Gurmenia, Mokka-Efti és társaik sorsára került.

Leégett a kónyi nagyvendéglő. A Csornától alig 10 kilométernyire fekvő Kóny községet a hét elején ismét meglátogatta a vörös kakas. Csak az elmult nyáron történt, hogy villámgyujtás következtében elégett Kóny községnek egész nyugati része. Most a község közepén keletkezett a tüz, Kokas István nagyvendéglőjében. A kéményben keletkezett a tűz és innen csakhamar átcsapott az udvar felé folytatódó istállóépületekre is. A tűzoltók percek alatt a kigyulladt vendéglőnél voltak és sikerült nekik annyira lokalizálni a tüzet, hogy még a vendéglő-udvaron, az égő istállótól alig 3—4 méternyire lévő kocsiszínt és jégvermet is megmentették. Az égő istállóból azonban idejekorán nem tudták az összes állatokat kimenteni, mert az istálló ajtaja csukva volt és mire azt kinyitották, a beszivárgó füstben három ló és egy szarvasmarha megfulladt. A vendéglős kára a leégett vendéglővel és istállóval, nemkülönben az elpusztult négy állattal együtt mintegy 10.000 pengőre tehető.

Italmérési illetékek. A pénzügyőri közegek szokásos szemléik alkalmával aziránt is szoktak érdeklődni, hogy az italmérő az italmérési illetéket az esedékesség napján megfizette-e vagy sem? Ez évig ebben nem volt semmi nehézség, mert egy italmérési illetékkönyvben nyugtázták az e címen történt befizetéseket. Azonban a mult évben a székesfőváros pénztárai a felek által adóért és illetékért fizetett összeget rendszerint egy összegben nyugtázzák s emiatt akárhány helyen a szemlét tartó pénzügyőrök kellemetlenkednek. Ebben az ügyben a székesfőváros központi adószámviteli osztályán azt a felvilágosítást adták: előírás az, hogy a polgárok adóbefizetéseit egy összegben nyugtázzák a kerületi adószámviteli osztályok s annak a különféle címeken való (egyenes, jövedelmi adó, italmérési illeték stb.) szétosztása belső adminisztrációs teendő. A befizetés ellenőrzése egyáltalában nem a pénzügyőrség feladata s azért, mert az italmérési illetékbefizetések nincsenek az adókönyvben külön is kifejezetten mint „italmérési illeték" nyilvántartva és nyugtázva, senkinek bántódása nem lehet.

Zenészbajok. Az Országos Magyar Zenész Szövetség kávéházi szakosztálya ülést tartott. Palotás György, a szakosztály titkára foglalkozott a gazdasági helyzettel és pedig az adóval és mechanikus zenével elsősorban, amely állástalanná tette a zenészszövetség tagjainak jelentős részét. Ma háromszáz zenész van állás nélkül.

Kártérítés a munkakönyv visszatartásáért. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elvi jelentőségű állásfoglalása szerint a munkás a munkakönyv visszatartásáért a munkaadó ellen csak akkor fordulhat jogos kártérítési igénnyel, ha igazolni tudja azt, hogy a munkakönyv visszatartása miatt nem kapott alkalmazást. Olyan munkás, aki munkakönyv nélkül is elhelyezkedett, kártérítési igénnyel nem léphet fel a volt munkaadójával szemben.

Öt éven belül visszafizetendő a tévesen számított adó. A közadók kezeléséről szóló 600—1927. P. M. sz. H. Ö. 92. szakasza szerint a tévesen befizetett, illetőleg lerótt vagy jogellenesen beszedett közszolgáltatások, illetőleg a folyó tartozás nélkül álló túlfizetések visszakövetelése tekintetében a felek igénye a befizetés napjától számított öt év alatt évül el.

Tanoncok templombajárása ügyében a pécsi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a munkaadó köteles a tanoncnak vallása ünnepnapjain az istentisztelet látogatására időt engedni, sőt felügyelni arra, hogy a nála lakó kiskorú tanonc az istentiszteletet látogassa. Aki a tanoncal szemben fennálló kötelessége ellen vét, azt kihágásért meg kell büntetni.

Adócsalást követ el az, aki bárki mentesítése céljából követi el a törvényben előírtak megsértését. A vádlott a terhére megállapított cselekményeket a cégtulajdonos érdekében abból a célból követte el, hogy az a forgalmi adó lerovásának kötelezettsége alól részben mentesüljön. A törvény nem követeli meg a károsítás különleges szándékát. A vádlott bűnössége tehát a törvény megsértése nélkül történt.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a vizumkényszer ellen. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara felterjesztéssel fordult a külügyminiszterhez és a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a nemzetközi vásár alkalmából az utólagos vizumbeszerzés lehetőségét az 1930. évi vásár látogatói számára is engedélyezzék és pedig olyképen, hogy az eddigi egyharmad ár helyett a vizum a jövő évben teljesen díjmentesen legyen beszerezhető. A feliratban rávilágít arra, hogy ha már a vizumkényszer nem törölhető, akkor legalább a vásár alkalmából — amidőn igen sok gazdasági célú utazás történik — a vizumkényszer utólagos és díjmentes formalizmusként kezeltessék a magyar hatóságok részéről. A kereskedelmi miniszter átiratot intézett a kamarához, amelyben ígéretet tesz ennek az akciónak a támogatására.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Pályázati hirdetmény.

A mezőtúri Ipartestület tulajdonát képező italmérés és vendéglő helyiségeire

italmérési és vendéglői

ipar bérbeadására pályázatot hirdet.

A bérbeadás ideje 6 év, azaz 1930. évi május 15-től 1936. évi május 15-ig tart.

A pályázók tartoznak a pályázatban felajánlott bérösszeg 10%-át pályázatkor az Ipartestület pénztárába vagy készpénzben, vagy takarékpénztári betétkönyvet mint biztosítékot letétbe helyezni, mely összeget a bérletet el nem nyerők azonnal visszakapnak.

Kéretnek a pályázók, hogy ajánlataikat **1930. február 22-ig** annál is inkább adják be, mert később érkezettek nem vétetnek figyelembe.

A pályázni óhajtók tartoznak szakképzettségüket igazolni.

Az Ipartestület fenntartja magának azt a jogát, hogy a pályázók közt — tekintet nélkül a felajánlott összegre — szabadon választ.

A bérleti feltételek az Ipartestület hivatalos helyiségében hétfőn, szerdán és szombaton, más napokon Borbély Gyula ipartest. elnöknél tudhatók meg.

Borbély Gyula
ipartest. elnök.

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, fapadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszínház ucca 31. Udvarban.

A nemzetközi szesztilalomellenes kongresszust júniusban tartják meg Budapesten. *A Libertas, az alkoholprohibició ellen alakult magyarországi egyesület* által delegált előkészítő bizottság a bortermelők és kereskedők, a sörgyárak, a szeszkartel, a likőrgyárosok és a budapesti kávések érdekképviseletei megbízottainak részvételével ülést tartott, melyen egyhangúlag elhatározták, hogy a *XI. szesztilalomelleni nemzetközi kongresszust június 11—14. között Budapesten tartják meg.* A kongresszus programmjában több külföldi előadó fog a prohibiciós kérdésről különböző szempontból előadást tartani, míg magyar részről *Róth* Miksa, a Szeszértékesítő R.-T. igazgatója a kérdés közgazdasági, *Borsody-Bevilaqua* Béla történész pedig a kulturpolitikai vonatkozásait fejtegeti. A kongresszuson résztvevő külföldi vendégek a különböző borgazdasági intézményeket, nevesebb borvidékeket, pezsgő-, sör és szeszgyárakat fognak ez alkalommal meglátogatni, illetőleg tanulmányozni. Előreláthatólag a kongresszus alkalmával a Libertas egyesület az összes hazai szeszérdekeltségek bevonásával egy *monstre-gyűlést* is rendez, melyen a Magyarországon is mindinkább erősödő szesztilalmi irányzattal fog foglalkozni és tiltakozik azok ellen a *korlátozások ellen*, melyeket az utóbbi időben Magyarországon is már életbeléptettek, illetőleg megvalósítani szándékoznak.

Országos vásárok. *Szerda, február 5.* Balmazújváros, Jánosháza, Kaposvár, Miskolc, Szentantalfa, Zsámbék.
Csütörtök, február 6. Berettyóújfalu, Bő, Celldömölk, Ruszt, Tabajd, Tiszafüred.
Péntek, február 7. Alsópaty, Buj, Gyöngyös.
Szombat, február 7. Zagyvarékás.
Vasárnap, február 9. Baja, Kiskunmajsa, Kunszentmárton.
Hétfő, február 10. Bácsalmás, Csipkerek, Diósviszló, Fehérgyarmat, Galambok, Irsa, Kaposmérő, Kenderes, Kocsér, Mágocs, Nagyfüged, Nagyrákos, Nagyszakácsi, Nógrád, Papóc, Pécsvárad, Rakaca, Sárbogárd, Tarcal, Veszprém felsőváros, Zalaszentbalázs, Dunavecse, Hatvan, Pásztó.
Kedd, február 11. Rábacsanak, Szikszó.
Szerda, február 12. Csapod, Csorna, Kaba, Lébény, Székesfehérvár, Városlőd.
Csütörtök, február 13. Devecser, Lövő Mezőkövesd, Tiszalök.
Péntek, február 14. Szentlőrinc, Zalaegerszeg.
Szombat, február 15. Drávafok, Mád.
Vasárnap, február 16. Abádszalók, Felsődabas, Mike, Szeged, Újkécske.
Hétfő, február 17. Büssü, Harkány, Jászapáti, Kóka, Miskolc, Ózd, Sajószentpéter, Szeghalom, Tatabánya, Tüskevár, Dunapataj, Vál.
Kedd, február 18. Borsodnádasd, Kerkaszentmiklós.
Szerda, február 18. Bajna, Szentgyörgyvölgy, Tiszabercel.
Csütörtök, február 20. Magyarszentiván, Pacsa, Tét.

Herceg
Húsárú **Esterházy** Csemege
Badacsonyi borok
Fővárosi lerakat:
VII. KERÜLET, ROTTENBILLER UCCA 58. SZÁM
Telefon: József 435—24
Füstöltárú-különlegességek.
Elsőrangú gépsonkák.
Finom felvágottak.
Pástétom-konzervek.
„Jestor" ételízesítő.

A fűszeresek és a vendéglősök versenye. A nagy gazdasági válság súlyosságát mutatja az a mérges ellentét, amely egyes ipari szakmák között mind sűrűbben merül fel. Nagyon gyakran fordul elő mostanában, hogy egyik szakma féltékenykedik a másikra és vitát provokál akörül, hogy szabad-e ennek a szakmának ezt vagy azt előállítani, s nem követ-e el a tevékenységével jogosulatlan iparűzést. Ilyen villongás keletkezett most a vendéglősök és korcsmárosok, valamint a fűszerkereskedők között. A pécsbaranyai vendéglősök, szállodások és korcsmárosok ipartársulata panaszos beadványt intézett a Pécsi Kereskedelmi és Iparkamarához, amelyben kifogás tárgyává tette, hogy a fűszerkereskedők, különösképen a vidékiek, majdnem kivétel nélkül italmérési engedély alapján ugyan, de szerintük mégis illetéktelenül foglalkoznak szeszesitalok kimérésével. E panaszos beadvány folytán megindult a hivatalok munkája, szakvélemények keletkeztek és most a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete jelentett be tiltakozást a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara előtt. Beadványában rámutat arra, hogy a korlátolt italmérés a fűszerkereskedőknek évszázados joga, amelyről egyetlen ipartestület kívánságára sem hajlandók lemondani. Végeredményében a kereskedelmi és a pénzügyminiszter elé jut a dolog.

Vendéglői és szállodai kiállítás a prágai mintavásáron. A prágai tavaszi, huszadik mintavásár (1930 március 6—23.) alkalmából nagyszabású vendéglői és szállodaipari vásár is lesz, amely iránt eddig is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Valószínű, hogy az éppen említett ipari szakmák minden ágazata képviselve lesz a vásáron. Különösen érdekes lesz a borkiállítás, amelyen a világ valamennyi eredeti borospalackját bemutatják. Ugyancsak nagyszabásúnak ígérkezik a likőr- és szeszmentes italok kiállítása. A kiállítás kapcsán a csehszlovákiai vendéglő- és szállodatulajdonosok kongresszust is tartanak.

Hatesztendei ebédet pöröltek egy győri vendéglőstől. Még 1920-ban történt, hogy Csepi András győri lakos eladta a házát Spitzer Károly vendéglősnek ötvenezer koronáért. A vevő kötelezte magát az adás-vételi szerződésben arra, hogy Csepinek életfogytig mindennap ebédet ad. Csepi jóideig rendesen meg is kapta az ebédet, egyszer azonban összeveszett a vendéglőssel, aki erre megszüntette ezt a járandóságot. Az éhkoppon maradt Csepi pörre vitte a dolgot. A szerződés érvénytelenitését kérte a bíróságtól azzal a megokolással, hogy Spitzer Károly nem teljesítette az ügylet feltételeit. A per folyamán a vendéglős azzal védekezett, hogy a szerződésnek semmi köze sincs az ebéd kiszolgálásához, amit csak emberbaráti érzésből igért meg Csepinek. Végső fokon ez a furcsa ügy most került a Kúria Oszvald-tanácsa elé, amely most kötelezte a vendéglőst, hogy 1924. februárjáról kezdve, tehát hat éven át elmaradt 2190 ebéd ellenértékét fizesse meg Csepi Andrásnak, ellenben a felperest elutasította a szerződés érvénytelenítését célzó keresetével. Az ítélet megokolása szerint, a bíróság a perben kihallgatott szakértő véleményéből megállapította, hogy a vételárként kifizetett ötvenezer korona nem felelt meg a győri ház valóságos értékének, amiből az következik, hogy az ebéd kiszolgáltatására vonatkozó kikötés is a vételár része volt, tehát sem ajándék, sem szívesség.

Szakács- és szakácsnőverseny. Nagyszabású konyhaművészeti kiállítás és főzőverseny volt most Londonban. Igen érdekes részletei voltak ennek a versenynek. Katonai szakácsok például izgalmas menetű nyúl- és malacpástétomversenyt rendeztek. Az első díjat az kapta, aki a legrövidebb idő alatt a legjobb pástétomot tudta készíteni. (A zsűri tagjait többen irígyelték.) Ezután szakácsnőverseny következett, hogy ki tudja leghamarabb a legjobb ebédet elkészíteni. Egy másik verseny feladata ez volt: két és fél shilling költséggel 4 személy számára kitünő ebéd készítendő. A konyhaművészeti kiállításon a legnagyobb sikere Bernard *Schaw* mellszobrának volt, amelyet egy ügyes „művész" konyhakéssel faragott zsíros ürűhúsból. A zsűri szerint a szobor a megszólalásig hasonlít a híres íróra.

Elvi jelentőségű ítélet a kávéházi alkalmazottak óvadéka ügyében. Szatmáry I. Endre szállodás 1928 tavaszán több alkalmazottat vett fel, akiktől ezerpengős óvadékot kapott. Amikor a szállodás fizetési nehézségekbe jutott és alkalmazottainak a kérdéses összeget nem tudta kifizetni, följelentést tettek ellene. A balassagyarmati törvényszék nem fogadta el azt a védekezést, hogy az ezer pengőt kölcsön gyanánt vette fel és kétrendbeli sikkasztás vétsége címén egyhavi fogházra ítélte a vádlottat. Fellebbezés folytán szombaton tárgyalta az ügyet a Tábla Simó-tanácsa. Dr. Tarján Mihály védő azt a kávés- és vendéglősiparban jogszokássá vált gyakorlatot fejtegette, hogy az alkalmazottak bizonyos összeget adnak a belépés alkalmával, amelyet csak forma szerint neveznek óvadéknak, valójában azonban az a tulajdonos által felhasználható forgótőkének tekinthető. Az alkalmazottak hallgatólagosan hozzájárulnak ehhez, mert ezzel segítik a vállalat fenntartását és biztosítják saját kereseti lehetőségüket. A Tábla megsemmisítette a törvényszék ítéletét és Szatmáryt bűncselekmény hiányában felmentette. Az indokolás szerint valóban van olyan szokás, hogy bizonyos vállalatok az óvadékot fel szokták használni, amit az alkalmazottak is tudnak, úgyhogy az elől „óvadékát" az utód „óvadékával" szokták kifizetni. Ha valaki ezzel a szokással szemben ellenkező álláspontra helyezkedik, ezt az okiratban fel kell tüntetni és kifejezetten meg kell említeni, hogy az átadott pénz fel nem használható. Az ítélet jogerős.

Rendőrségi engedély nélkül nem tarthatnak zenészeket a szuboticai vendéglősök. Szuboticáról jelentik: A szuboticai rendőrkapitányságnak tudomására jutott, hogy több szuboticai nyilvános helyiségben, ahol állandó vagy ideiglenes zenészeket alkalmaztak, erre nem kértek engedélyt a tulajdonosok. A rendőrség értesíti a vendéglők és egyéb nyilvános helyek tulajdonosait, hogy 24 órán belül jelentkezniök kell és engedélyt kell kérniök, ha állandóan, vagy ideiglenesen zenészeket alkalmaznak.

17466. szám
ki. 1929.

Árverési hirdetmény.

Jászberény város tulajdonát képező

„Városligeti mulató"

1930. évi március hó 1-től három évre nyilvános szóbeli árverésen **bérbeadatik.**

Árverés a városháza nagytermében **1930. évi február hó 19-ik napjának délelőtt 9 órájára** van kitűzve.

Az árverési feltételek a városi főjegyzőnél betekinthetők.

Jászberény, 1930. január 30.

dr. Friedvalszky Ferenc
polgármester.

Borárak. A *magyar* piacon nagyobb események nem voltak és így jelentéseinkben változás alig van. Inkább lanyhuló tendencia uralkodik. Export a gyengébb áraknál remélhető.

Dömsödön közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 120 hl. 10·5 fokos 33 fillérért, 12 hl. 10 fokos 28 fillérért és 54 hl. 12 fokos 50—55 fillérért.

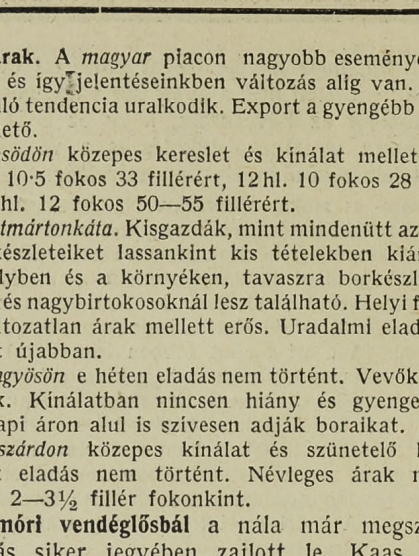
Szentmártonkáta. Kisgazdák, mint mindenütt az országban, készleteiket lassankint kis tételekben kiárusítják ott helyben és a környéken, tavaszra borkészlet csak közép- és nagybirtokosoknál lesz található. Helyi fogyasztás változatlan árak mellett erős. Uradalmi eladás nem történt újabban.

Gyöngyösön e héten eladás nem történt. Vevők tartózkodnak. Kínálatban nincsen hiány és gyenge kezek még napi áron alul is szívesen adják boraikat.

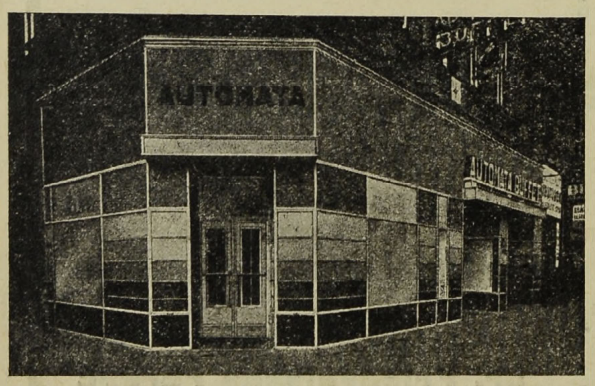
Szekszárdon közepes kínálat és szünetelő kereslet mellett eladás nem történt. Névleges árak minőség szerint 2—3½ fillér fokonkint.

A móri vendéglősbál a nála már megszokott, pompás siker jegyében zajlott le. Kaas Micike hatalmas tapsot aratott Szöllősy Ferenc prologjával, aki viszont utána a békeidők kedves emlékű Darázs élclapjából mutatott be néhány kabarészámot, míg Szijj Mariska kedves huncutsággal, kitünő temperamentummal élezte ki a Darázs (Szöllősy F.) által összeállított móri rigmusokat a móri közélet néhány derék szereplőjéről.

A hadikölcsönkárosultak támogatása. A kormány a hivatalos lapban megjelent rendeletével a hadikölcsönkárosultak támogatására vonatkozólag eddig érvényben volt rendelkezéseket részben módosította olyként, hogy ha a támogatást kérőnek vele közös háztartásban élő házastársa van, a megállapított évi 1500 P jövedelemhatár évi 700 pengővel, ha pedig a támogatást kérőnek vele közös háztartásban élő önálló keresettel nem bíró gyermeke, örökbefogadott vagy mostohagyermeke vagy unokája van, a jövedelemhatár minden ilyen gyermek vagy unoka után évi 300—300 pengővel növekszik. A rendelet a támogatás összegét is megváltoztatta, amennyiben a legkisebb támogatás, ha a cimletek névértéke 5000 K vagy ennél több, de 10.000 K meg nem halad, évi 100 pengő, a legnagyobb támogatás pedig, ha a cimletek névértéke 500.000 K-t meghaladja, évi 1200 pengő.

Modern Bronz- és Vas-
Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: L. 974—00

Italszükségletét
belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben
beszerző csoportunknál fedezheti
Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.
Budapest, IV., Vámház körút 8. sz.
☞ Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Egypengős gazdag menüvel csalogatják a közönséget az álklubok és kártyabarlangok.

Most, amikor egymásután több régi, tekintélyes kávéház volt kénytelen ablakredőnyeit lehúzni és a boltajtót becsukni, érdekes följelentés érkezett a főkapitányságra.

A vendéglősök, kávések és rokonszakmák ipartestületei ugyanis kutatni kezdték, miért csappant meg az utóbbi időben oly nagy mértékben a rengeteg adóval és óriási költségekkel fenntartott helyiségeik látogatottsága. Rájöttek, hogy a razziát mellőző kártyarendelet folytán ujabban egyre-másra alakulnak az álklubok és hivatásos kártyaklubok; ezek csábítják el a kávéházak vendégeit. Ezek a klubok nap-nap után nyomtatott meghívót küldenek szét ezerszámra, vonzó, kecsegtető szöveggel. A legtöbbször azt írják, hogy a klub a környéken lakók számára szívesen ad a legminimálisabb önköltségi áron, a leggyakrabban egy pengőért három-négyfogásos vacsorát. Bizonyos szociális ürüggyel kínálják ezt fel a klubtagoknak és azoknak, akiket a felhajtók serege felcsal oda.

Az érdekelt ipartestületek utánajártak annak, hogy tulajdonképen hogyan is áll módjában ezeknek az ujdonsült álkluboknak és kártyázóhelyeknek ilyen abnormisan olcsó áron hatalmas vacsorákat szervírozni. A kutatás eredményeképen most arról tájékoztatták a budapesti főkapitányságot, hogy ezek a klubok valóban felszolgálják a mutatós egypengős menüt, de csupán azért, mert azokat, akik felülnek az olcsó vacsorának, a klub játéktermeibe csalják és aki egy pengőért abban a hiszemben vacsorázik, hogy sokat megtakarít, ugyanazon az estén esetleg többszáz pengőt is veszít a hazárdjátékon, amelybe belecsábítják. Az olcsó vacsora tehát nem egyéb, mint a kártyaklubok vonzó trükkje.

Panaszt tettek az ipartestületek vezetői amiatt is, hogy ezek az álklubok sem adót, sem más terhet nem viselnek s így a legtisztességtelenebb módon versenyeznek a nagy, nyilvános és sok közköltséget fizető vállalatokkal.

Mivel a rendőrség ezeknek az adatoknak az igazságáról napokig tartó nyomozás után meggyőződött, értesülésünk szerint a főkapitányság újra nagy tisztogató munkához kezd az álklubok és hazárdjátékból élő magánvállalkozások ellen.

A magyar konyha sikere Londonban. *Londonból* irják nekünk: Ha egy angolt megkérdeznek, mi a különbség a kontinens és Anglia között, rendszerint hasonlattal felel, amely élénken illusztrálja az átlagangol véleményét az európaiakról. Azt mondják, a különbség körülbelül ugyanaz, mint Kina és Japán között. Mind a kettő ugyanannak a fajnak a gyermeke, de a japán elkülönítve, szigeteken él. Úgy, mint az angol. Bár mi magyarok nem sokat tudunk a modern kínai és japán kulturáról, annyi előttünk is ismeretes, hogy a japánok intelligensebbek és sokkal műveltebbek, mint a kínaiak. Amikor az angolok ezzel a példával akarják kifejezni az angol és európai viszonyt, főképen erre a különbségre gondolnak. Európában egynek veszik, de Angliában különbséget tesznek English és British között. Amit mi általánosan Angliának nevezünk, az tulajdonképen Angliának, Walesnek, Skótországnak és Irországnak összessége s ezek szerint az angolok megkülönböztetnek English, British, Scotch és Irisht. Mindegyik büszke a maga „nemzetiségére" és teljes szívvel lenézi a másikat, akivel nem cserélne semmi pénzért még a skót sem. Pedig Angliában e szó „Scotch", a köztudatban egyenértékű a zsugorival. Ha pedig az írnek azt mondanák, hogy ő English, egészen bizonyos, hogy egy knockouttal felelne ezért a szörnyű sértésért. Tanácsos tehát a britisht nem összetéveszteni az english-sel. Mennyire bele van oltva az angolba a „british products" felsőbbségének elve, arra elég megemlítenünk, hogy az átlag „housewife" szentül meg van győződve, az angol tojások száz percenttel jobbak, mint a külföldiek. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy másnak, mint „Empire product"nak nincsen piaca. A Piccadilly Circus egyik legfényesebb kirakatában például állandóan ott van a „Hungarian Salami" és a paprikásszalonna. És dacára a Szovjet-Oroszország ellen vívott állandó harcuknak, az orosz kaviár nagy közkedveltségnek örvend, pedig még az angol viszonyokhoz mérten is méregdrága. A napokban olvastuk egy elismert személyiségnek cikkét a Daily Telegraph-ban. A főzésről szólt s többek között az ügyes szakácsnőket művészeknek és bűvészeknek mondta. Mert ahhoz, hogy valaki olyan prózai és nem esztétikus dolgokból, mint só, hagyma, krumpli, levágott csirke és hasonló, igen gyakran élvezhetetlen tárgyakba izt ad és azokat élvezhető, inycsiklandozó ételekké tudja átvarázsolni — ahhoz tehetség kell. És pedig nem kisebb tehetség — cikkíró szerint —, mint ahhoz, hogy a festő különböző, önmagukban élvezhetetlen színekből szép képet hoz ki, vagy hogy az író jelentéktelen témát élvezhető könyvvé dolgoz fel. Ilyesmit is csak az angolok irhatnak. Mert az angol konyha elismerten a legízletelenebbek egyike és így a szigetlakók megtanulják megbecsülni a jó szakácsnőt.

Kuglóf. 25 deka vajat habosra keverünk 8 deka cukorral. Hozzáteszünk 9 tojást, 2 deka tejben fel oldott élesztőt, 45 deka lisztet, 12 deka aprószőlőt, 12 deka mazsolát és egy csipet sót. Mindezt összekeverjük egy csésze langyos tejjel és jól kidolgozzuk, míg síma és hólyagos lesz és míg a kanálról leválik. Vajjal kikent, vagdalt, hámozott mandulával meghintett formában megkelesztjük és erős tűznél megsütjük.

Vendéglő-tréfa. A „*Takács Alice*" című új *Szomory*-darab vígszínházi próbája alatt színészek ülnek a társalgóban, akik jelenésükre várnak. *Hegedüs* Gyula a karosszékben. — Hallották az új Molnár-mondást? — kérdezi. — Halljuk! Hegedüs elmondja: — Egy úr a nyári vendéglőben nyugodtan kanalazza a levest, amikor egy csirke szalad az asztalhoz és csipkedni kezdi a lábát. Ott kapirgál a cipője mellett. A vendéget idegesíti. El is kergeti A csirke visszajön és tovább kapirgál. Az ideges vendég türelmetlenül kiabál rá: — Eredj innen, mert mindjárt megrendellek...!

Kiadható-e az iparengely egy már elmarasztalt szakembernek? A magyaróvári főszolgabíró azt kérdezi, hogy korcsmaipari engedély kiadható-e aunak, akit borhamisítás és hamisított bor forgalombahozatala miatt a rendőri büntetőbíróság hat év előtt marasztalt? Válasz: Kiadható; mert a megbízhatóság kérdését a jelzett szempontból a pénzügyi hatóság fogja mérlegelni az italmérési engedélykérelem tárgyalásakor.

Megtagadható-e a vendéglősipari iparengedély? A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek az állami italmérési jövedékről szóló 1921. évi IV. t.-c., valamint az 1921. évi XXIII. t.-c. 15. §-ának az ipart érintő rendelkezései végrehajtásában kibocsátott 93.118—1921. sz. rendelete 10. §-ában kimondja, hogy az iparhatóság a vendéglői iparra szóló iparengedély kiadására irányuló kérelmek elbírálásánál nem vizsgálhatja azt, hogy az illető községben engedélyezhető korlátlan kimérési üzletek száma be van-e töltve, hanem ettől függetlenül az ipartörvény rendelkezéseinek figyelembevételével határoz az engedély kiadása, illetőleg megtagadása kérdésében. Az 1922 : XII. t.-c. 38. §-a szerint pedig a törvény 14. §-ának 1. pontja alatt említett vendéglőiparra szóló iparengedély csak abban az esetben tagadható meg, ha az illető községre nézve törvényhatósági szabályrendelettel megállapított engedélyszám be van töltve, ha pedig ilyen szabályrendelet nincs, kamaránk és amennyiben a község ipartestületi székhely, vagy iparosi valamely ipartestület kötelékébe tartoznak, az illető ipartestület véleménye is meghallgattatott (78.000—1923. K. M. rendelet 97. §.). A vendéglős és korcsmáros ipartársulatoknak, vagy szakosztályoknak tehát oda kell törekedni, hogy lakóhelyükön oly szabályrendelet alkottassék, mely szabályozza az iparengedélyek számát olyképpen, hogy amilyen számban meg van állapítva a korlátlan italmérési engedélyek száma, oly számban állapítsák meg az iparengedélyek számát is.

Közszükségleti cikk-e a pálinka? Egy kihágási ügyből kifolyólag az egyik hatóság kérdést intézett a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarához arra nézve, hogy a pálinka és általában az égetett szeszes italok közszükségleti cikkeknek tekinthetők-e? A kamara a megkeresésre adott válaszában megállapította, hogy a pálinka és általában az égetett szeszes italok a táplálkozáshoz nem feltétlenül szükséges cikkek, sőt bizonyos mértéken túl való élvezésük az emberi szervezetre károsan hat. Erre való tekintettel és arra is, hogy a pálinka és az égetett szeszes italok élvezése egyes államokban törvényileg is el van tiltva, forgalombahozataluk vasárnapokon Magyarországon is tiltva van, de máskülönben is a közszükségleti cikkek körébe való sorolásukat sem az országos szokás, sem a kifejlődött gyakorlat nem indokolja s így a felvetett kérdésre a kamara határozott „nem"-mel felelt.

Benzint ivott és zsarolt egy részeg gazdálkodó. *Béres* János *szikszói* gazdálkodó a falujában tartott kirakodóvásáron részegre itta magát egy korcsmában és a szemtanuk szerint annyira nem tudta mit csinál, hogy benzint is ivott egy kis üvegből és elszórta pénztárcáját, melyben bankók voltak. Béres János másnap kijózanodott és a korcsmárostól követelte a pénztárcáját és 60 pengőjét, mely a tárcában volt. A korcsmáros csak kellő igazolás után akarta átadni a tárcát, mire Béres rátámadt és azzal fenyegette meg, hogy ólmos botjával elveri, ha nem adja át a tárcát. A korcsmáros átadta a pénzt és tárcát, de megtette a feljelentést a gazdálkodó ellen zsarolás miatt. A törvényszék elitélte a gazdát 50 pengő pénzbüntetésre. Fellebbezés folytán a tábla elé került az ügy és a Perjéssy Mihály tanács megsemmisítve a törvényszék ítéletét, 100 pengőre emelte fel a büntetést.

Az ételek neveiről.

A „kenyér" ázsiai ősi szavunk, a votják nyelv így nevezi a darakását. A „kifli" a német Kipfel magyarosodása, a „zsemlye" pedig a németen keresztül egészen az ókori latin „simila" szóig megy vissza, amely egyszerűen búzalisztet jelentett. A terített asztalon találjuk a fűszerek mindenféle faját is. A „mustár" neve azonos származású a „must" szóval, mert legelőször musttal készítették, amelynek latinul „mustum" a neve. A sokféle mustár között is külön nevezzük meg a worcestermustárt, amely arról nevezetes, hogy mindenki rosszul mondja ki. Rejtelmes okokból olasz kiejtés szerint vorcseszternek mondják, holott helyes kiejtés vuszter, egy alig hallható kezdő mássalhangzóval. Annak az angol helységnek neve ez, ahonnan készítői származnak. Az „ecet" szláv szó, az „olaj" latin, a magyaros „paprika" pedig egy borsot jelentő görög szónak a szerb nyelven keresztül nem is olyan régen hozzánk került származéka.

A húsok között a „karmenádli" helyes alakja az olasz „carbonata", vagyis szenezett. Értsd: izzó szén fölött roston sütött borda. A rost szó van a „rostélyos"-ban is, meg a „roszprádli"-ban is, mely a „Rostbraten", rostpecsenye eltorzulása. A „frikando" ugyanabból a tőből származik, mint a „pomfrit" második tagja és sültet, sütnivalót fejez ki. A „fasirt" egy francia igéből származik, amely ezt jelenti: boszantani, gyötörni.

A „dinsztelés" a német Dunst: gőz szóból származik. A „turnedó" franciául eredetileg azt jelenti: „hátatfordító". Szegény állat valóban a hátát fordítja a tálon a vendég felé, bár nem szabad akaratából. A „snicli" őse a német schneiden: vágni szó, ugyanebből származik a „snidling". A „szósz" különben a „saláta" édestestvére a nyelvészek számára. Latinul „salsa", olaszul „salata" egyaránt sózottat jelent. A „kolbász" orosz szó, a „hurka" a régi magyar nyelvben a „hur" szó kicsinyítője. De hogy a hideg húsokat se hanyagoljuk el: a „szalámi" olasz szó és testvére a fentemlített salátának. Ugyancsak olasz a „szafaládé", de alaposan megváltozott, míg eljutott hozzánk, mert eredeti formája „cervellata" és olaszul ezt jelenti: velős. Milánóban, ahol kitalálták, ma is az a törvényes készítési módja, hogy disznóhúsból, velőből és fűszerekből készül. A „virsli" németül azt teszi: kis hurka. A „sódar" a német Schulter: váll szó elmagyarosodása.

A „tészta" szláv szó, akárcsak a „kovász", a „pogácsa" és a „kalács". Viszont az olasz „torta" (tekercs) nálunk ugyanígy hangzik, de már a „tagliatella" „placenta" szavakban nem lehet olyan hirtelen felismerni a belőlük származott derelye és palacsinta szavakat. A „nudli" német szó, valamint a „kuglóf" is, amelynek furcsa eredetije van: Gugelhupf egy bajor nyelvjárás szava, jelentése: élesztős sapka. Ez nyilván a kalap alakjára vonatkozik. A „bejgli" németül hajlítottat jelent, ami „patkó" szavunk sokkal jobb rá. „Zserbó" és „Kugler" családnevek, sőt a „dobostorta" nevében éppen úgy egy Dobos nevű magyar cukrász rejlik, mint egy osztrák cukrász a Pischinger-tortában és egy osztrák szállodás a Sacher-tortában. A „rolló" francia szó és mint az olasz torta, tekercset jelent. „Makaróni" olasz szó, apja a babból készült tésztát jelentő „macco".

A legtöbb sajt a készítési helyet hordja a nevében. Az „eidami" a holland várost, a „parmezán" Pármát és az „emmentáli" az Emme svájci folyó völgyvidékét. A pireneusi pásztorok a birkanyájat „ramade" szóval mondják, ebből származik a „ramadon" sajt neve, amely hibásan romadurnak került az európai nyelvekbe. Egy völgyet így neveznek franciául La Trappe. Itt alakult az a szigorú erkölcsű kolostor, amelyben a trappisták laknak. Ők találták ki azt a híres sajtot, melyet róluk nevezünk. Végül van egy „stracca" olasz szó, amely ezt teszi: fáradt. A legelőről hazatérő tehén olaszul: vacca stracca. Már most a milánóvidéki pásztorok kitalálták, hogyan lehet egy különös ízű sajtot csinálni abból a tejből, amelyet a hazatérő tehenekből fejnek ki. Ennek a neve stracchino. A „kvargli" német szó és a Quark: túró származéka.

A kompót ugyanaz a szó, mint a kompozitum vagy kompozició. A „tutti-frutti" jelentése olaszul: „minden gyümölcs". A „desszert" szó egy francia igéből származik, amely azt jelenti: leszedni az asztalt. „Hors dioeuvres" franciául: „a műveken kívül". Vagyis körülbelül azt teszi, mint orfeumban a „műsoron kívüli szám". A „ragu„ jelentése franciául „újra ízelítő".

Érdekes a „szólórák" neve. Bécsben a zalai rákot nagyon szerették mindig. Az étlapra Sala-Krebs néven került, vagy a magyar kiejtést ügyetlenül utánozva így: Solo-Krebs. És a szó visszajutott hozzánk és szólórák lett Zala híres rákjából.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Az Első Magyar Részény-Serfőzde
PARACELSUS SÖR-a
KAPHATÓ — MIG A KÉSZLET TART — HORDÓKBAN ÉS PALACKOKBAN.
NAGY TÁPÉRTÉKŰ BARNA IDÉNYSÖR!

Reklám- és cégtáblatestő és világítási reklám-vállalat
Csernák Jenő
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23.
Telefon: József 385—28

A végrehajtó ebéd közben vitette el egy szegedi étterem berendezését. Szegedről írják: Különös látványban volt részük azoknak a vendégeknek, akik minap délben a Feketesas uccában levő Belvárosi-étterembe mentek, illetőleg ott akartak ebédelni. A megterített asztalok körül abonensek helyezkedtek el és éppen hozzáfogtak az étkezéshez, amikor az ajtóban rendőri segédlettel megjelent a — végrehajtó. A következő pillanatokban történt események a vendégeknek bizonyára elvették az étvágyát. Durva kezek lerángatták az asztalokról az abroszokat, a kenyérkosarakból kigurultak a kenyerek, az asztalokat összeszedték és az étterem előtt álló kocsira pakolták fel. A furcsa végrehajtás felháborodást váltott ki a vendégek között. Tapintatlanságnak mondották a végrehajtó közeg eljárását, aki várhatott volna addig, amíg a vendégek az étkezést befejezik. A Belvárosi-étterem is a súlyos gazdasági krízis áldozata. Tulajdonosai még nem is nagyon régen nagy reményeket fűztek az étterem fellendüléséhez, ez a reménység azonban nem teljesedett be. A vendéglő egyre nagyobb nehézségekkel küzdött és feltartóztathatatlanul haladt az anyagi összeomlás felé. Az elmult hetekben azt hitték, hogy még meg lehet menteni a jobb sorsra érdemes vendéglőt a teljes bukástól. Egy budapesti csoport segítségével bárt akartak berendezni az étterem helyiségeiben, pezsgő éjszakai életet akartak varázsolni Szegedre: Moulin Rouge-t. A tervből azonban nem lett semmi, nem kaptak engedélyt. Most már semmi sem tartóztathatta fel az összeomlást. A hitelezők nem vártak tovább és minap az étterem vendégei nagy megdöbbenéssel látták, hogy a végrehajtást a vendégek étkezésének idejében foganatosították.

A jogos védelem esetén nem jár kártérítés. A dorozsmai Kocsis-féle korcsmában egy vasárnap este a korcsmáros csendesíteni kezdte a zajongó legényeket. A duhajkodók erre fenyegetőleg léptek fel, sőt segítségére sietö feleségét és leányát a söntésbe beszorították. A kritikus pillanatban érkezett meg *Kocsis* Kálmán szíjgyártó, a vendéglős fia, aki csendre intette a legényeket. Amikor látta, hogy a helyzet egyre fenyegetőbbé válik, forgópisztolyából riasztó lövést adott le. A golyó a korcsma mennyezetét érintette, majd onnan visszapattant és a zajongó Bálint Mihályt találta, aki súlyos sérüléseket szenvedett, amely miatt hosszú ideig orvosi kezelés alatt állott és munkaképtelen volt. Felgyógyulása után a kiskorú legény édesanyja pert indított a szíjgyártó ellen és 3200 pengő kártérítés megítélését kérte. Állítása szerint semmi ok sem volt a lövöldözésre, de ettől is eltekintve, aki olyan veszélyes eszközt, mint amilyen a forgópisztoly, használ, el lehet készülve arra, hogy fellépésével kárt okoz és ezt minden körülmények között megtéríteni köteles. A szíjgyártó a kereset elutasítását kérte és azzal védekezett, hogy hozzátartozói szorongatott helyzetében csupán a jogos önvédelmet gyakorolta, amikor a verekedők elriasztására a pisztolyból a levegőbe lőtt. Ezt csak akkor tette, amikor előzetes felhívásai sikertelenek maradtak és más módon családtagjai életét megvédelmezni nem tudta. Most tárgyalta ezt az ügyet a Kúria Rácz-tanácsa és a keresetet elutasította. A Kúria szerint a jogos önvédelem nemcsak a büntetőügyben eredményezi a büntetlenséget, hanem magánjogi vonatkozásban sem tekinthető jogellenesnek. Az, aki a személye vagy hozzátartozója ellen intézett közvetlen és jogellenes támadás elhárítása közben okoz a támadónak kárt, magánjogi felelősséggel nem tartozik. Még a véletlen kártétel alapján sem lehet a szíjgyártót a kereset értelmében elmarasztalni, mert az eseményeket a legények jogellenes támadása, nem pedig véletlen idézte elő. A forgópisztoly tartása másokra nézve különös veszéllyel csak használat esetén jár, a tárgyi felelősség alapján való marasztalás viszont azért nem lehetséges, mert a forgópisztoly használata jogos önvédelem gyakorlása közben történt.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Érzékeny lábakra

készítek orvosok által elismert új találmányú aszbesztos cipőket, lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől. **NYÁRY** gyógycipész, **Szondy ucca 25.**, aszbesztos cipők egyedüli készítője. **Címet kérem megőrizni.** Kérjen ismertetőt!

A békési járás főszolgabírája.

1929. kih. 955/2. sz.

Ítélet-kivonat.

A békési járás főszolgabírája részéről Forgách Béla tb. főszolgabiró, mint I. fokú rendőri b.-bíró, **Wagner József,** 47 éves, ág. ev. vallású, mezőberényi lakos, terheltet vétkesnek mondotta ki az 1924. évi IX. t.-c. 9. §-ába ütköző kihágásban, melyet azáltal követett el, hogy „Újbor"-nak számlázott bort „Rizling" név alatt hozott forgalomba. Ezért terheltet az 1924. évi IX. t.-c. 43. § alapján, az 1928. évi X. t.-c. 4., 5. és 10. § alkalmazásával 30 pengő pénzbüntetésre ítélte, mely pénzbüntetés behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra változtatandó át. Elrendelte továbbá az ítélet kivonatának a „Vendéglősök Lapja" és az „Alföldi Függetlenség" c. lapokban, terhelt költségén való egyszeri közzétételét, azonkívül a község hirdetőtábláján való kifüggesztését.

Békés, 1929. augusztus hó 22.

Forgách s. k.,
tb. főszolgabíró, r. b.-bíró.

A kivonatos másolat hiteléül:

Békés, 1930. január hó 20.

Forgách s. k.,
tb. főszolgabíró.

Esztergomi járás főszolgabírájától.

1928. kih. 771. szám.

Ítélet-kivonat.

Az esztorgomi járás főszolgabírája, mint rendőri büntetőbíró, borhamisítással vádolt **Klein László,** 32 éves, kantinos, pilismaróti lakos kihágási ügyében bűnösnek mondja ki az 1924. évi IX. t.-c. 42. §-nak, illetve 44. §-nak 1. pontjába ütköző kihágási cselekményben, melyet terhelt azáltal követett el, hogy 20% vízzel hamisított bort hozott forgalomba és a raktáron lévő italok köteles megjelölését elmulasztotta, ezért a fenti törv. §-ai alapján 100 P, azaz egyszáz P pénzbüntetésnek az 1924. évi IX. t.-c. 29. §-ában jelzett célok, vagyis F. M. tárca javára leendő megfizetésére, valamint a lefoglalás alól elvont 11 liter bor értékének 15·40 P-nek fenti cél javára való megfizetésére kötelezem. A kiszabott pénzbüntetés helyébe az 1928. évi X. t.-c. 10. §-a alapján, behajthatatlanság esetén 30 napi elzárás lép.

Kötelezem továbbá 7·94 P eljárási költség, 35·90 P szakértői és 80 P vegyvizsgálati díj megfizetésére.

A törvény 50. §-a alapján a jogerős ítéletnek az illetékes pénzügyigazgatósággal való közlését, valamint „Esztergom", „Vendéglősök Lapja" c. sajtótermékekben leendő közlését és Pilismarót község hirdetőtábláján való közzétételét elrendelem.

Esztergom, 1929. november 17.

Dr. Pékh Gyula s. k.,
tb. főszolgabíró, r. b.-bíró.

Az ítélet jogerős, végrehajtható.

Esztergom, 1930. január 25.

Dr. Pékh Gyula,
tb. főszolgabíró.

Kiadmány hiteléül:

Esztergom, 1930. január 30.

(Olvashatatlan aláírás)
iroda s.-tiszt h.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

A budapesti m. kir. államrendőrség III. ker. kapitánysága, mint I. fokú rendőri büntetőbíróság.

Schmidt Pál, III., Bécsi út 4609. hr. sz. alatti vendéglőst, hamisított (vizezett) bor forgalombahozatala, a bortartályok meg nem jelölése miatt, az 1924. évi IX. t.-c. 8. és 16. § alapján 6 napi elzárást helyettesítő 60 pengő pénzbüntetésre és 30 pengő 60 fillér költség megtérítésére s az ítélet kivonatának hírlapi közzétételére ítélte.

Budapest, 1930. január hó 7-én.

(Olvashatatlan aláírás)
r. büntetőbíró.

Bakonyi Jenő

a Lakos Lajos takaréktűzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője

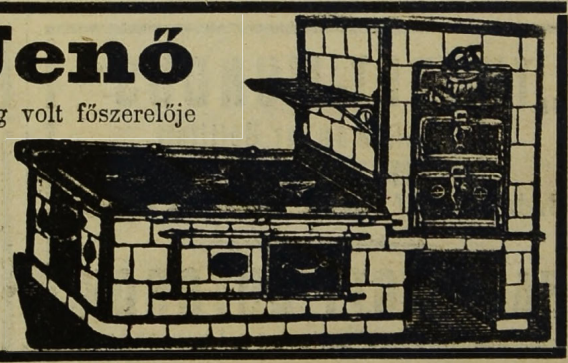
üzemet nyitott

Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.

Elsőrendü, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.

Telefon: József 322—78

Örkényi saját termesü BORAIMAT budapesti IX., Ferenc körút 2. (Ráday ucca sarok.)
pincébe hoztuk. Termelési árban kereskedői rezsi elejtésével árusítom. **FARKAS ALADÁR, bortermelő** Telefon A. 877—57

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25 szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 4. SZÁM 1930. FEBRUÁR 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József“ 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

A nyugdíjasok

csöndes, de állandó előtérbenyomulása kezd most már veszedelmes és akut jellegű tünetté lenni a szakmánkban. Érthetetlen okokból az italmérési engedélyek kiadásánál túlságosan és észrevehető a jóakarat a nyugdíjazott államiak javára. Néhány, különösebb méltánylást érdemlő esetnél még nem emelhet szót senki, sőt, az egész italmérő szakma is helyeselni tud, de a dolgok túlzásbavitele ellen hevesen és erélyesen kell tiltakoznunk éppen a szakma megbízhatósága és jóhírneve érdekében.

Végre is az italmérő-ipar nem lehet aggok és tehetetlenek összegyüjtő menedékhelye. Bárminő kegyetlennek látszik ez a mondás, — teljes igazságot tartalmaz és végre is ki kellett mondania valakinek. Álhumanizmusból meg lehet tenni, hogy a legjobb esetben is öregedő és fogyatékos embereket állítsanak a söntésbe, de pár hónap alatt kiderül, minő szerencsétlenségbe döntik éppen azt, akin segíteni akartak!

Ez a szakma teli van keserves, megizzasztó munkával. Itt nincs éjszaka és nincs nappal, csak csupa dologidő. Ide friss agyvelő kell és az ifjúkorból erre trenirozott testi erő. Beamterasztaltól, állami állásokból a söntés mellé csak igen kevés, kivételes egyéniség tud katasztrófa nélkül átjutni és nagyon rossz szolgálatot tesznek a rokkantaknak, nyugdíjasoknak azok, akik mindenáron ideterelték őket, mintha ez az ipar volna a dologtalan megélhetés igazi aranyországa! Sok száz csőddel, italmérési összeomlással lenne kevesebb, ha jobban válogatnának az engedélyek kiadásánál.

Hiszen igaz, hogy a stróhmann-rendszer itt is segít valamit. Ha a söntésbe más kerül, valami szakember és a protekciós engedélytulajdonos csak a haszonból részesül. De ez a rendszer erkölcstelen és arcpirító, mert egyesek szaktudását és munkáját adóztatja meg olyan köteles támogatásért, ami az egész állam kötelessége volna!

És katasztrófális a szakmai utánpótlás érdekére is. A vendéglős-, korcsmárosfiúk, akik gyermekkoruktól szakértői az iparuknak, nem juthatnak engedélyekhez a jogosan vagy jogtalanul támogatottak miatt! Nem juthat be fiatal erő, ifjú ész és vállakozási kedv a szakmába. Mi ez, ha nem: elítélés a lassú elsorvadásra?

Nekünk, a magyar italmérők összeségének nem lehet közömbös ez a káros és aggasztó irányzat. Ismétlem: lehetnek kivételes méltányossági okok, különösen hadviseltek javára, de itt is óvakodni kell a túlzástól.

Ami sok, az mégis csak sok. Nincs szó egyes esetekről, de az általános irányzat ellen az italmérő szakmák összeségének is tiltakoznia kellene már! Sok minden szabad az akasztófa alatt és sok minden szabad az utolsó órában. Én nem hiszem, hogy a köteles kegyelet ellen vétünk, ha most, a veszélyben forgó szakmák utolsó óráiban kimondjuk a fölöttesek előtt, amit eddig csak egymás közt morzsolgattunk: az italmérőipar maradjon a szakembereké!

(Z., *Hatvan.*)

A női alkalmazott ellenőrzése az italmérő részéről.

A „Vendéglősök Lapja“ számára írta: dr. Türei-Osváth István m. kir. rendőrfogalmazó.

Az 1921. évi 94.453. B. M. számú rendelet 5. §-a értelmében:

„Az italmérő üzletekben alkalmazottak, különösen pedig a közönséggel érintkező italmérők, pincérek és pincérnők a vendégekkel szemben magukat illedelmesen tartoznak viselni. Az engedélyesek különösen arra tartoznak ügyelni, hogy a női alkalmazottak erkölcstelen üzelmeket ne folytassanak és hogy az italmérés cégére alatt az üzlet kéjelgési célokra ne szolgáljon.

Tilos a női alkalmazottaknak a vendégekkel egy asztalhoz ülni és velük együtt ételeket vagy italokat fogyasztani. Az engedélyes, ha alkalmazottai a fentebbi tilalmat megszegik, mint részes, büntetőjogilag is felelőséggel tartozik.“

Ezek a rendelkezések adják a kereteit a női alkalmazottak felügyeletének az italmérő helyiségben.

Erre a felügyeletre komoly szükség van. Szükség van azért, mert erkölcsileg lezüllött női alkalmazott tartása lezülleszti az italmérési helyiség színvonalát. Szükség van azért, mert a jobb ízlésű közönség egészségesebb erkölcsi érzéke nem tűrheti el az italmérési helyiségben a nekiszabadult, orgiaszerű jeleneteket. Szükség van azért, hogy az italmérés ne termelje, ne termelhesse ki a titkos prostituáltak hadait.

Kit illet ez a felügyelet?

Nem vitás, hogy ez a szigorú felügyelet az engedélyes, vagy ha bármely oknál fogva önálló hatáskörrel rendelkező üzletvezető áll az üzem élén, — az üzletvezető kötelessége. Ez a kötelesség jelentős feladatokat hárít a felelős egyénre.

Hiszen az italmérő, vagy üzletvezető az ezirányú kötelességeinek a mikénti teljesítésével önmagára nézve szolgáltat bizonyítékokat.

Köztudomású, hogy ma már az italmérésekben elsősorban azért tartanak mindenféle női alkalmazottat, rendesen csinos, fiatal leányokat, hogy ezáltal a fogyasztókat a helyiség minél gyakoribb látogatására indítsák, így az üzlet forgalmát emeljék.

Még vitatkozni sem lehet azon, hogy ez a kérdés a közönség szempontjából kizárólag a szexualitás körül forog. Ez ingerli a fiatalságot, vonzza a kecsegtető és nem is vajmi nehezen elérhető préda után.

Ha most már az italmérő — értem alatta az engedélyest — vagy üzletvezető a női alkalmazottjának a helyiségben tanusított magatartását nem kíséri a kellő figyelemmel, nem ellenőrzi a kellő szigorral, úgy kézenfekvő a gyanú, hogy a női alkalmazott a munkaadó tudtával, beleegyezésével, — nem lehetetlen, hogy rábeszélésére a százalékos haszon reményében — enged meg magának többet a fogyasztóközönség szórakoztatása során, mint amit

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés
Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.
Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

a jogszabály, helyesebben az illendőség, a jóízlés megkövetel.

Ez alkalommal nem mulaszthatom el annak a megállapítását, hogy a háborús éveket megelőzőleg — erre ma még nem olyan nehéz visszaemlékezni — az italmérési helyiségekben nem ütköztünk bele lépten-nyomon a női alkalmazottakba. Ha volt is itt-ott felírónő a kasszában, de az nem szolgálta ki a vendégeket, az a helyét nem hagyhatta el, nem sürgött-forgott, nem törlészkedett folytonosan a fogyasztók mellett. És mégis volt forgalom. Mégis volt fogyasztás.

Mert volt pénz. Volt bővebben erre a célra, mint most. Volt hangulat. Volt sokkal bővebben, mint most. Ma más a helyzet. Mindenféle vonatkozásában terhes. Gondokkal teljes.

Az italmérő társadalom — nagyon helyesen — élni akar a többi emberrel együtt. Leleményes módon próbál meg minden eszközt ahhoz, hogy valami úton-módon a mindennapi kenyeret megszerezhesse. Próbálta már évek során. Egyik eszközt a másik után.

A fogyasztó azonban nem változott meg. Az injekciók nem hatottak eléggé. Az adagolás mértéke ez okból mind erősebb-erősebb lett az eszközök sorompóba állításánál. Így jött, következett el a nő általános előtérbe nyomulása. Előtérbe helyezése. A leghatásosabb vonzóerő odasorakoztatása az ellenkező neműek elé.

A nő, mint varázseszköz. De egyben utolsó eszköz. Ez az eszköz — mondhatnám, utolsó fegyver — azonban kétélű. Utána már nehéz elképzelni, hogy valami vonzóbb következhetik, ha majd ebben a kérdésben jelentkezni fog a megunás, a csömör.

A hatás visszahatást szül. A visszahatás jelentkezni fog. Az italmérő társadalom már érzi a visszahatást. Sokan szeretnének már szabadulni a női alkalmazott kérdéstől. De nem tehetik a konkurrencia miatt.

Amíg ezt nem tehetik, addig viszont a női alkalmazottat szigorú ellenőrzés alatt kell tartani.

Az italmérő ellenőrzési kötelezettsége nem terjed ki az üzlethelyiség keretein kívül. Hogy az alkalmaztatási helyen kívül, az utcán, más lokálban, vagy a magánlakásán mit csinál, milyen üzelmeket folytat a női alkalmazott, azért az italmérő nem tartozik felelősséggel. Őt csak a helyiségben kötelezi a gondos és szigorú felügyelet.

Ez a felügyelet célozza azt, hogy a női alkalmazott a helyiségben illő módon viselkedjék. Ez a feltétel csak azt jelenti, hogy a nő magaviselete nem sértheti a jóízlést, a társadalmi szokások által elfogadott érintkezési formákat.

Nem lehet például a pincérnőnek a vendég ölébe ülni, vele ölelkezni, általában erotikus, vagy szexuális vonatkozásban bármiféle magatartást tanúsítani.

Mert így az italmérési helyiség nem lesz egyéb, mint valóban melegágya, termesztője a titkos prostitúciónak.

Hogy valóban erre célzott a közleményem elején szószerint idézett jogszabály, azt megerősíti az a további tiltó rendelkezés, hogy a pincérnőnek nem szabad a fogyasztókkal egy asztalhoz ülni, — de általában együvé leülni — azokkal együtt bármit — ételt, vagy italt — fogyasztani.

Van azonban ennek a problémának egy nehéz oldala. Az, hogy az italmérő miként tegyen eleget az ellenőrzési kötelezettségének úgy, hogy mint részes, a női alkalmazott mulasztása, vagy szándékos cselekedete miatt — büntetőjogi felelősséggel ne tartozzék ?

Nem könnyű a helyzet elbírálása.

Lehetetlen az, hogy az italmérő a női alkalmazott minden lépését, mozdulatát állandóan, megszakítás nélkül éber figyelemmel kísérhesse. Folytonosan szem előtt tarthassa. Ez fizikailag lehetetlen. Így bizony sokszor talán érdemtelenül, helyesebben indokolatlannak látszó módon éri a büntetés a női alkalmazott kifogásolt magatartása miatt.

Az engedélyesnek dolga lehet a helyiség udvarán, elintéznivalója a pincében, kamarában, konyhában stb. — nem mindenütt van ám csapos, pincér, szakácsnő, mindenes vagy egyéb alkalmazott — vagyis a nap bármely szakában számtalan esetben el kell hagynia az italmérő helyiséget. Kisebb, vagy nagyobb távolságra el kell távoznia. Rövidebb-hosszabb időtartamra. Ilyenkor a női alkalmazottat nyilvánvalóan nem viheti mindenütt magával. Viszont, ha nincs mellette, akkor nem kísérheti figyelemmel azt, hogy az vajjon szabályszerűen viselkedik-e ?

Vagy vegyünk egy másik esetet ! Ahol három-négy helyiség áll a fogyasztók rendelkezésére, itt is, ott is ki kell elégíteni a fogyasztóközönség esetleges óhajtásait, vajjon nem elterelődik-e az engedélyes figyelme az női alkalmazott magatartásának állandó szemmeltartásától ?

A pincérnők társadalmának a lélektani vizsgálata azt igazolja, hogy ezt a felügyeletet száz százalékban gyakorolni egyszerűen lehetetlen.

Lehetetlen azért, mert a pincérnők abszolut százaléka erkölcsileg züllöttebb egyén. Ha még nem az, ez a hivatása záros határidőn belül azzá teszi. Lehetetlen azért, mert nevetségesen szerény javadalmazásuk mellett egyenesen rá vannak utalva a további jövedelemszerzésre. Akár borravaló, akár étkezési pénz, akár szexuális kapcsolatok révén.

Bár minden női alkalmazott megkapja már a rendőrhatósági jelentkezése alkalmával a szigorú figyelmeztetést a magaviseletére vonatkozólag, ezt ezenfelül kötelessége megtenni minden alkalmazástadó munkaadónak is. Minél többször, annál jobb.

Meglepetésszerűen, váratlanul ellenőrizni kell különféle időpontokban a magatartását. Ha mód van erre. tanúk előtt figyelmeztetni a kötelességekre és a tilalmakra. Kérni a hatósági közegek minél sűrűbb ellenőrzését. Különösen az esteli, éjjeli órákban.

Így legalább az italmérő jóhiszeműsége igazolható lesz. És így a felelősség is jelentéktelenebb következményekkel járhat.

Ha azonban olyan eset fordul elő, hogy az ellenőrző közeg a helyszínén megjelenve azonnal megállapíthatja, hogy az italmérő is látja a női alkalmazott tiltott viselkedését, magatartását, azt elnézi, akkor már szándékos esettel állunk szemben. Ilyenkor már természetesen a felelősség is súlyosabb lesz. Ezzel arányosan következmények is szigorúbbak.

A problémát különben megnyugtató módon megoldani másként nem lehet, csakis *a női alkalmazás teljes megszüntetésével.*

Óvakodjunk a szivbajtól!

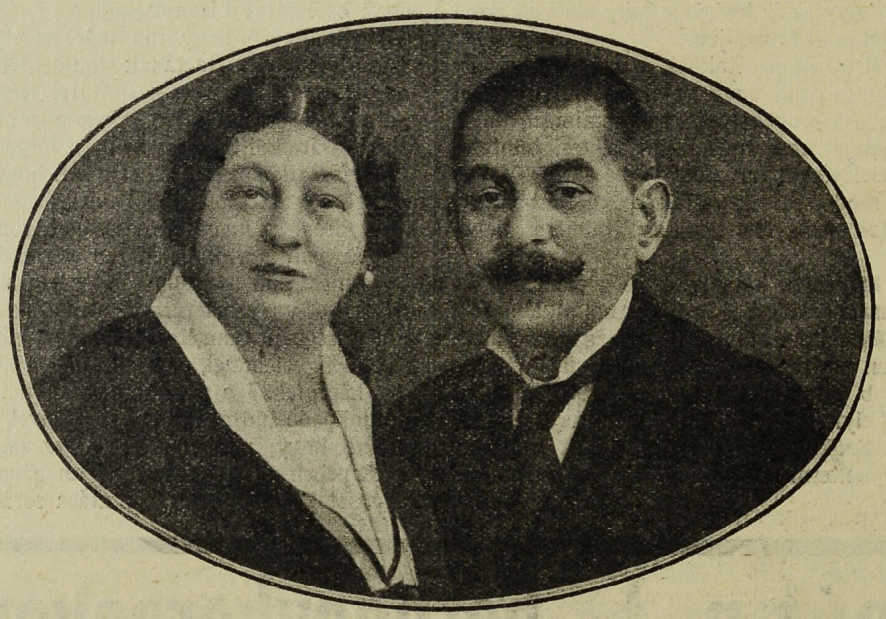
A statisztikák a szívbajosok számának ijesztő növekedését mutatják. Vegye elejét a bajnak, kerülje Ön is a kávéban lévő koffeint, mely megárthat. Itt van a koffeinmentes Hag kávé, mely a szívet sohasem izgatja és nem tesz benne kárt. Mégis a kívánt ártalmatlan üdítést és teljes élvezetet nyujtja, mert legfinomabb minőségű, valódi nemes babkávé.

HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. Bon. Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....
Utca .....
Helység .....

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

MÁTÉ ZSIGMOND szobafőnök és NEJE, Korona-szálloda, Miskolc.

A *Magyar Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávések és Szállodások* Albumának egyik lapját díszítik ezek a kitűnően sikerült fényképek, amelyekhez hasonló tökéletességű képet sok százat tartalmaz a készülőben levő hatalmas díszmű. A jelentkezések egyidőre lehetetlenné tették, hogy a szép album teljesen lezárva már a következő hetekben forgalomba kerülhessen, most sürgős munkával folyik a pótlás.

Az Album teljessége és tökéletessége nagyrészben függ a *Vendéglősök Lapja* olvasóitól is. Küldje be mindenki a fényképét életrajzi adataival együtt, még mindig jókor van ! A cím: *Az Album szerkesztősége*, Budapest, IX., Viola ucca 3.

Közszükségleti cikk-e a pálinka ? Egy kihágási ügyből kifolyólag az egyik hatóság kérdést intézett a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarához arra nézve, hogy a pálinka és általában az égetett szeszes italok közszükségleti cikkek-e ? A kamara a megkeresésre adott válaszában megállapította, hogy a pálinka és általában az égetett szeszes italok a táplálkozáshoz nem feltétlenül szükséges cikkek, sőt bizonyos mértékben túl való élvezésük az emberi szervezetre károsan hat. Erre való tekintettel és arra is, hogy a pálinka és az égetett szeszes italok élvezése egyes államokban törvényileg el is van tiltva, forgalombahozataluk vasárnapokon Magyarországon is tiltva van, de máskülönben is a közszükségleti cikkekbe való sorolásukat sem az országos szokás, sem a kifejlődött gyakorlat nem indokolja s így a felvetett kérdésre határozott nemmel felelt.

MI UJSÁG?

Emelik az italmérési illetéket. A pénzügyigazgatóságok most értesítik a fővárosban úgy, mint a vidéken az italmérési engedélytulajdonosokat, hogy minő összegeket kötelesek fizetni az 1930., 1931. és 1932-ik évekre italmérési illetékek fejében. Az értesítések az egész országban nagy és jogos elégedetlenséget keltettek az italmérők körében, mivel a pénzügyigazgatóságok általában jelentékenyen fölemelték az illetéket, habár az italforgalom országszerte erősen csökkent. Budapesten például teljes 82%-kal emelték fel átlagban véve a kisebb üzletek illetékét. Az italmérők körében emiatt nagy az elkeseredés. Az összes érdekelt szakmák összefognak és országos, nagyarányú akcióra készülnek a kivetések ellen, amelyek végleges összeroppanással fenyegetik az egész italmérő ipart.

A vendéglős ipartestület közgyűlése. A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete minap tartotta évi rendes közgyűlését a képviselőház régi üléstermében. A megnyitó beszéd rámutatott a szállodás és vendéglős szakma nehéz helyzetére. Sajnálattal állapította meg, hogy az ipartestület taglétszáma két év alatt 1500 főről 1100 főre csökkent. Két év leforgása alatt 400 vendéglősiparos adta vissza iparjogát, mert vagy tönkrement, vagy végrehajtották őket. Kéri a hatóságok jelenlévő képviselőit, hogy ezt tudassák a megbízóikkal és tegyenek meg mindent, hogy a vendéglős és szállodás szakma helyzetén könnyítsenek. Az elnöki megnyitó után Téglássy Ernő titkár terjesztette elő az évi jelentést, amelyet Szabó Jenő hozzászólása után egyhangulag elfogadtak, majd a tisztikart választották meg. Elnökké egyhangúan újra Keszey Vincét, alelnökökké Marenchich Ottót, Bandl Ferencet és Malosik Ferencet. Sturza Károly szólalt fel ezután és felpanaszolta, hogy a szállodás- és vendéglősüzemet 27-féle adó terheli. Legalább harmincszázalékos adókedvezményt kér a vendéglősök és szállodások részére. Még azt is indítványozta, hogy a népjóléti minisztert kérjék meg aziránt, hogy a házbéreket legalább 30 százalékkal mérsékelje. Grosz Ödön elmondotta, hogy tavaly Ausztriában 660.000 idegen fordult meg, nálunk azonban nincs idegenforgalom. A vizumdíjak azonnali eltörlését és minél több utazási iroda felállítását kérte. Küldöttségileg felkeresik az illetékes hatóságokat, hogy a közgyűlésen elhangzott panaszokra orvoslást kérjen.

A Rákospalotai Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata a következő körlevelet küldte szét tagjainak: Tisztelt Kartárs Úr! Városunk tanácsa szabályrendeletet óhajt alkotni a vendéglő, korcsma, beszállóvendéglő és kávésipar szabályozására. Erre vonatkozó puhatolódzások, vizsgálatok és egyéb az adatok gyüjtésére már megkezdődött. Ipartársulatunk vezetősége éber figyelemmel kíséri a kartársaknak az érdekeit védő anyag gyüjtését is a Szabályrendelet összeállítására, olymódon, hogy a jelenleg érvényben lévő törvényeink szerint az csorbát ne szenvedjen. Nyomatékosan kell azonban figyelmeztetnünk a korcsmáros kartársakat az *1921. évi XXIII. t.-c. 15. szakaszának az 1922. évi XII. t.-c. 14. szakasza és 127. szakasza, valamint a Budapesti Közlöny 1923. évi 150. számában közzétett 78.000—1923. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelet 130. szakaszának* a figyelembevétele mellett járjanak el és az üzleteik vezetését e törvény és rendeletek keretén belül lássák el és folytassák, nehogy felesleges hatósági eljárásnak és büntetésnek legyenek kitéve. A fenti törvények és rendeletek rövid kivonata: *Korcsmáros nem főzhet, nem tarthat mulatságot, zenét, fehér abrosszal nem teríthet, a korcsmát vendéglőnek nem jelezheti stb.* A kereskedelemügyi minisztérium az 1926. évi június hó 13-án életbeléptetett s a Budapesti Közlöny 1926. évi 107. számában közzétett 60.186—1926. számú rendeletével a szóbanforgó rendelkezés megszegését kihágássá nyilvánította, amely 80 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Midőn e rendeleteket és törvényeket a Kartársaink figyelmébe ajánljuk és miheztartás végett közöljük, arra kérjük, hogy azokat pontosan tartsák be, nehogy meglepetésszerűen érje őket az amúgy is nehéz viszonyok között az esetleg bekövetkezendő büntetés. Esetleges sérelmet, vagy kívánnivalót kérjük az elnökséggel közölni. Rákospalota, 1930 február hó 1-én. *Veres* Bálint elnök, *Uborka* Mihály titkár.

Csik József képviselő és az a bizonyos sulyok. *Csik* József képviselő, bizonyára jó célzattal, de prédikátorokhoz, nem pedig országgyűlési képviselőkhöz méltó hevességgel ugyancsak kikelt annakidején a parlamentben a magyar szállodások és kereskedők ellen. A méltóságukban sértett szakmák most nagy, együttes akcióban követelnek elégtételt és mozgalmukat a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara is magáévá tette. Kár volt pedig Csik Józsefnek így elvetni a sulykot, hiszen hamarosan új választások lesznek és akkor ugyancsak kedves lesz neki a megsértett szakmáink támogatása. Mindenesetre örvendetes dolog, hogy szakmáink most már sietve tesznek megtorló lépéseket minden olyan sérelem ellen, amely önérzetüket éri.

Halálozás. Doma Gyula náraii korcsmáros, *Doma* Dániel szombathelyi vendéglős öccse, vasárnap délután ebéd után hirtelen rosszul lett és csakhamar meg is halt. Dánosi dr. tisztiorvost rögtön a beteghez hívták, azonban mire megérkezett, már csak a beállott halált konstatálhatta. Az elhunyt a 12. cs. és kir. komáromi gyalogezreddel ment ki a harctérre, majd orosz fogságba került. Hat évi orosz raboskodása alatt szerezte szívbaját, mely most, 39 éves korában váratlanul a sírba vitte. Temetése nagy részvét mellett volt meg Náraiban.

Súlyos csapás érte *Radócsay* Imre vendéglőst, a *Pécs-Baranyai Vendéglősök Ipartársulata* díszelnökét, neje, született *Csullag* Teréz elhunytával. Az érdemes úrnő igen jelentékeny szerepet játszott Pécs társadalmi és közjótékonysági életében. Temetése óriási részvét mellett folyt le a központi temető ravatalozó helyiségéből.

Május 1-től a határon adnak beutazási vizumot. Bud János kereskedelmi miniszter előterjesztésére a minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy május 1-től kezdve a Magyarországba érkező idegenek a vizumot a belépő határállomáson válthassák meg.

A gazdasági helyzet frontjáról. *Veres* István és neje, Ládi Borbála vendéglősök ügyében az egyességet jóváhagyta a szolnoki törvényszék.

Kiegyeztek. Gergátz Ferenc rábatamási vendéglős ügyében 50%, 8 egyenlő havi részletfizetés.

Egyezkedési tárgyalások. Esze Géza (Molnár-u. 11) vendéglős ellen jan. 18. Vagyonf. dr. Haas Jenő ügyvéd. Köv. bej. február 5-ig volt.

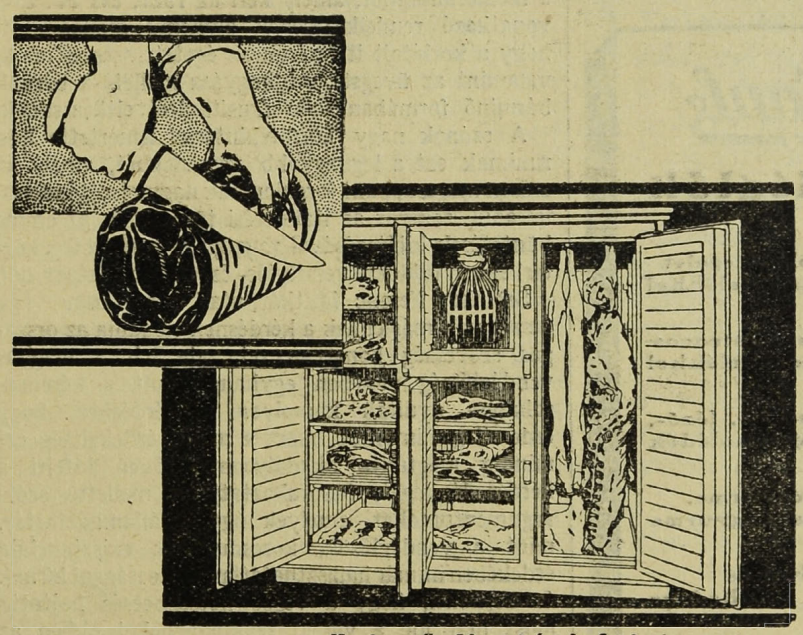
Budapesten a Zoltán ucca 18. sz. házban levő *Ipszilon-kávéház* tulajdonosa, *Kreiner* Imre a törvényszéken rendkívüli kényszeregyesség megindítását kérte, amit el is rendeltek. A magánegyességet meg sem kísérelte a tulajdonos, tisztában lévén a gazdasági türelmetlenséggel. Aktíva 16.633 pengő, passzíva 24.353 pengő. Az Ipszilon-kávéház párisi mintára főleg az uzsonnázó és éjjeli publikum kielégítését forszirozta.

Adócsalást követ el az, aki bárki mentesítése céljából követi el a törvényben előírtak megsértését. A vádlott a terhére megállapított cselekményeket a cégtulajdonos érdekében abból a célból követte el, hogy az a forgalmi adó lerovásának kötelezettsége alól részben mentesüljön. A törvény nem követeli meg a károsítás különleges szándékát. A vádlott bűnössége tehát a törvény megsértése nélkül történt.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek, Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Árleszállítás!

Racionalizálás következtében leszállítottuk a következő cikkeink árát:
kávé — tésztaárú
csokoládé — keksz
főzelék — méz
dobozban — paprika
Kérje új árjegyzékünket!
Meinl Gyula rt.

Frigidaire
Automatikus hütőkészülék

Automatikus villamos hütőkészülékek minden célra és minden nagyságban.
Semmi felügyelet, semmi kezelés!
Minimális üzemköltség.
Kedvező fizetési feltételek.
HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest
IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 8. TELEFON: *AUTOMATA 898—86

Stauffer

dobozos emmentáli vezet.

Vendéglői

és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapíttatott: 1896.

TOKAJI KONYAK A LEGJOBB

Első Tokaji Konyakgyár R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.-T.

Budapest, Központi Szeszfőzde

Ajánlja: mindennemű gyümölcspálinkáját és likőrjeit

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**

speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.

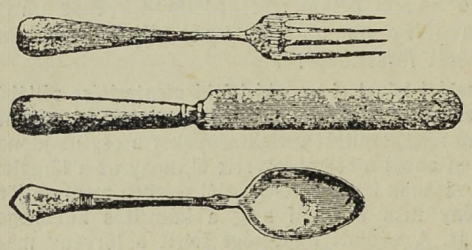
Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

Vendéglői,

kávéházi, klubberendezések

Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok

Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka

evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb

Vétel, eladás és kölcsönzés!

FRIED ZSIGMOND ÉS FIA

Budapest, VII., Király ucca 39. szám.

Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Dreher-Mauk

cikkei vendéglők részére:

Dreher Mauk csokoládé szelet nougattöltelékkel

Dreher Mauk Grillasszeletcocos-grillage töltelékkel

Dreher Mauk táblás-, ét-, főző-, tejcsokoládék

Dreher Mauk mártógyurma, kakaógyurma

Dreher Mauk kakaóvaj és kakaópor

Tessék ajánlatot kérni!

Levélcím: Budapest X. Postafiók 22.

Vendéglősbál Győrött. Győrből írják: A régi jó világban a vendéglősbálok lehettek a farsang legértékesebb mulatságai. Ezen a napon istenigazában kimulatták magukat azok a tisztes polgárok, akik egész évben arról gondoskodtak, hogy mások jól mulassanak. A vendéglősbálra összejöttek a város legjobban ismert, népszerű polgárai, a joviális vendéglősök asszonyukkal és szépséges kisasszonylányukkal, körülöttük forgolódott a fürge legénység, melynek az udvariasság, figyelmesség és mulattatás a mesterségéhez tartozik, fülükbe húzta a város legjobb cigánya, künt a kisebb teremben minden jóval megrakott asztalok várták, rajtuk az ország legjobb borai... Olyan mulatság a vendéglősbál, melynek hírére és megszemlélésére mindig sűrűn megtelnek a győri Vigadó karzatai. A győri ipartestület vendéglős, kávés és szállodás szakosztályainak idei báljára szép számmal jöttek össze nézők és mulatozók. Képviseltette magát a városháza és egyéb hatóságok is. Tizenegy óra felé Flacker Pista jóhírű bandája rázendített a bálnyitó csárdásra, melyre a következő hölgyek vonultak föl táncosaik karján: Asszonyok: László Józsefné, Erdős Sándorné, Haller Mátyásné, Kovács Gáborné, Kosztka Tivadarné, Guti Sándorné, Kónyi Józsefné, Juhász Györgyné, Tóth Istvánné (Ráró), Csonka Antalné. Leányok: Kertész Valika, László Sárika, Kosztka Olga, Kindl Margit.

Pécsett nyilvános helyen a zenéhez mindig külön engedély kell. A pécsi rendőrkapitányság mindazon vendéglősök, korcsmárosok, kávéháztulajdonosok, kávémérések és más nyilvános szórakoztató helyiségek tulajdonosainak, akik üzletükben vendégeiket zenével szórakoztatni kívánják, figyelmét felhívják arra, hogy a belügyminiszter rendeletében foglalt rendelkezés szerint hangszerekkel nyilvános helyeken kereseti célokból való játszáshoz rendőrhatósági engedély szükséges. Mindazon nyilvános helyek tulajdonosai tehát, akik vendégeiket zenével szórakoztatni kívánják, kötelesek a rendőrkapitányságtól engedélyt kérni. Az engedélynélküli zenéltetés mint kihágás büntetendő. A rendőrhatósági engedély díjtalan. A rendőrhatósági engedélyért benyujtott kérvénynek, amely 4 P illeték alá esik, tartalmaznia kell: az üzlethelyiség megnevezését és helyét (pl. vendéglő, Szigeti országút 10. sz.), a játszáshoz alkalmazni kívánt zenekar megnevezését (pl. cigány, tambura, jazz-band stb.). Ezenkívül tartalmaznia kell (esetleg a kérvényhez mellékelt névjegyzékkel pótolható) az alkalmazni kívánt zenészek nevét, foglalkozását, lakását, zeneműködési engedélyének számát és hogy ezt mely hatóság állította ki. Itt felhívja a rendőrség a zenéltetni kívánó nyilvános helyek tulajdonosait, hogy saját érdekükben is csak olyan zenészeket alkalmazzanak, akiknek működési engedélyük van. Amennyiben valamely zenekarban személyi változás következnék be, a vendéglő tulajdonosa ezt az engedély helyesbítése végett, fenti adatokkal bejelenteni köteles.

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztését kérik a sörkereskedők. A kereskedelmi miniszter évről-évre fel szokta függeszteni a vasárnapi munkaszünetet a sör szállítására. Ez azért szükséges, mert a nagyfogyasztó vendéglősök az időjárástól teszik függővé a sör beszerzését, rendszerint csak vasárnap szállítják le aznapi szükségletüket. Emellett azonban indokolta a munkaszünetet az is, hogy a sör a nyári nap hevében könnyen romlik, különösen a kisebb vendéglőkben, ahol nem kezelhetik megfelelően és emiatt nem is szerezhetik be egy-két nappal előbb a vasárnapi sörszükségletet. Az elmult évben a kereskedelmi miniszter szokásos rendeletét nem adta ki és ezért a sörkereskedők most felkérték, hogy kellő időben léptesse életbe a vasárnapi munkaszünetet.

A dunántúli küldöttség a pénzügyminisztériumban.

Hogyan áll a butellások ügye?

A Dunántúli Vendéglős Szövetség vándorgyűlése határozatából elkészült a korlátolt italmérőkről szóló memorandum és azt ifj. Héjj Imre elnök vezetésével küldöttség vitte Budapestre e hó 11-én, amelyen többek közt Reinberger József társelnök, László József társelnök (Győr), Pulay László alelnök, Nagy István, Jankovits Imre választmányi tagok, Stéger István (Mór), Turiák Alajos (Mór), Stefanovszky Jenő (Veszprém), Kováts Lajos (Veszprém), Tóth János (Mohács), Krausz Károly (Mohács), Magyar István (Komárváros), Szöllössy Ferenc főtitkár stb. vettek részt.

A küldöttséget a Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetségének elnöke vezette Thaly Zsigmond pénzügyminiszteri államtitkár, az italmérési ügyek intézője elé, egyszersmind ismertetvén a memorandumot, amely kéri az 1921. évi IV. t.-c. vonatkozó rendelkezésének olynemű módosítását, hogy a korlátolt italmérők az égetett szeszesitalok, valamint az üvegsör meghagyása mellett a bornak bárminő formában való árusításáról eltiltassanak.

A szónok nagy körültekintéssel ismertette iparunknak ezt a legnagyobb veszedelmét, amely az erősen megcsappant forgalomnak nagy részét indokolatlanul, sokszor az italmérési törvény és az enyhe büntetések kijátszásával ragadja el a rengeteg közterhekben fuldokló vendéglős- és korcsmárosipar elől.

Szöllössy Ferenc főtitkár utalt arra, hogy vagy ötször volt már ennek a kérdésnek előadója az országos szövetség kongresszusain, de bár a magyar vendéglősség nevében egyhangú volt a kérelem, sohasem nyúltak komolyan a kérdéshez, hogy érdemileg elintézzék, mert a másik érdekeltség ezt mindig megtudta akadályozni. Bőven kifejti a kérdés lényegét, felsorakoztatja a mellette szóló argumentumokat, amelyek úgy az államháztartás, mint a vendéglősök, korcsmárosok exisztenciája érdekében immár halaszthatatlan fontossággal bírnak és bejelenti, hogy a végső kétségbeesés hajtotta most már ide a vidéki szakmabelieket ebben az ügyben, akiknek szájából az élő szó erejével is megnyilatkozik a kényszerítő valóság, amely szerint ezt a kérdést úgy a kincstár, mint a haldokló szakma érdekében most már elintézni kell.

Ifj. Héjj Imre elnök azokról a visszaélésekről mond el konkrét adatokat, amiket az őstermelőknek nyújtott kedvezmény kijátszásával követnek el, továbbá példát említ arra is, hogy vidéki városban évtizedek óta fennálló vendéglő közvetlen szomszédságában, ugyanabban a házban is adtak ki másik korlátlan italmérési engedélyt.

László József győri elnök a közönség megkárosítását látja abban, hogy silány, beteg borokat is kimérnek az ahhoz nem értő butellások, akik fűszerüzletükből, lakásukból, kamarájukból, udvarukból is korcsmát csinálnak és úgy játszák ki az italmérési törvényt.

Stefanovszky Jenő veszprémi elnök szomorú képet festi a vidéki vendéglős- és korcsmárosiparnak. Nyolc minisztérium van és mi mégsem tapasztaljuk, hogy segítenének rajtunk pedig már tönkre megyünk, aminthogy eddigi kartársaink nagy része már tönkre is ment. Azt mondják, mi lessük meg a butellások kihágásait, hát pénzügyőrök is mi legyünk? Egyetlen cikkünket, az italt átengedik a fűszereseknek, hát mi meg fűszerüzletet nyissunk, merthogy ilyen védtelen helyzetünkben ebből az iparból nem tudunk megélni az biztos, mert akinek eddig nem bírta a maga, meg a rokonsága vagyona, az már eddig is elpusztult.

A mórvidékiek részéről *Turiák* Alajos mondotta el azokat a visszaéléseket, amelyeket Móron a húsz korlátlan italmérővel szemben kétszáznál többen elkövetnek.

Az államtitkár megértéssel hallgatta az előadott szomorú valóságokat és kérte a szakmát, hogy legyen segítségére a visszaélések felkutatásában. Legyenek meggyőződve arról, hogy a pénzügyi kormányzat igazságot és törvénytiszteletet akar és ebben ott áll a vendéglősök és korcsmárosok érdeke mellett is. A kérdéssel érdemben fognak foglalkozni, de a döntés előtt természetesen más érdekeket is meg kell hallgatni és csak úgy lehet határozni.

Bárminő idetartozó ügyeikben *forduljanak bizalommal őhozzá* és az esetet írásban küldjék fel egyenesen neki és majd intézkedni fog.

SZŰRŐK gyártása és javítása FRANK és BERGER, BUDAPEST VIII., Baross ucca 91. Telefon: J. 374—05

A magyar vendéglős tudja, hogy igazi értéke hazájának!

A miskolci és borsodvidéki vendéglős-, kávés- és korcsmáros-egyesület közgyűlése.

A Miskolci és Borsod-, Gömör-, Kishontvármegyei Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávések és Szállodások Egyesülete a minap tartotta Miskolcon a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében ezévi és tisztújító közgyűlését. Az egyesületnek csaknem minden tagja jelen volt a fontos közgyűlésen, amelyen id. *Mayer* József elnökölt. Id. *Mayer* József elnök megnyitó beszédében utalt az általános gazdasági viszonyokra és kiemelte azokat a sérelmeket, amelyek különösképen érintik a vendéglősöket, korcsmárosokat és kávésokat.

Hosszasabban foglalkozott többek között azzal a tervvel, amely a szombati és vasárnapi italmérési korlátozás formájában felmerült és amely a vendéglős- és korcsmárosipart alapjában támadná meg.

A tartalmas elnöki beszédet *Bencsik* József titkár évi jelentése követte, amely az egyesület három évi működéséről számolt be. Az egyesület három év alatt tekintélyében és tagjainak létszámában egyre gyarapodott. Három évi működés után a szomszédos vármegyék területéről egyre többen kérték belépésüket az egyesületbe, úgyhogy az egyesület régi címét is ki kellett bővíteni. A titkári jelentés felsorolta mindazokat a memorandumokat és akciókat, amelyeket az egyesület vezetősége készített elő az egyesület tagjainak érdekében.

Ha üres, használt palackjai vannak,
hívja fel **WEINER MIKSA** céget. **A legmagasabb árban megveszi.**
Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 3. Telefon: J. 342—27
Ugyanott beszerezhető mindenfajta használt palack.

A közgyűlés úgy az elnöknek, mint a titkárnak, valamint az egész tisztikarnak három évi érdemes működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg s egyben kimondották a titkári jelentés kinyomtatását.

Ezután *Győri* Zsigmond ügyvezető-elnök állt fel szólásra és lendületes beszédben vázolta a vendéglősök, korcsmárosok és kávések tarthatatlan gazdasági helyzetét. A *magyar vendéglősök* mindenkor a legnagyobb terheket viselték, de az állammal szemben vállalt kötelezettségeiket nemcsak az adózás terén, de az irredenta szolgálatában is a legnagyobb áldozatkészséggel szolgálták és végzik ma is a megszállott területeken. Beszélt ezután arról a speciális okokról, amelyek az egyesület tagjainak helyzetét Miskolcon annyira megnehezítik. Többek között erősen kifogásolta azt, hogy *a városi szeszfőzde* erősen korlátozta a vendéglősök, korcsmárosok és kávések üzleti forgalmát. Beszédét azzal fejezte be, hogy az egyesület vezetősége tagjainak érdekében a multban mindent megtett s kéri az elnökség részére a felmentvény megadását.

A felmentvény megadása után következett a tisztújítás. A közgyűlés nevében *Reich* Hermann szólalt fel és tartalmas beszédében méltatta id. *Mayer* József elnök agilitását és kérte, hogy jóindulatát és szeretetét tartsa meg továbbra is egyesülete javára. Méltatta *Győri* Zsigmond ügyvezető-elnök rátermettségét és ügybuzgalmát, kinek tudása beilleszthető volna bármely impozáns egyesület keretébe. Dícsérettel emlékezett meg az egyesület ügyészéről, dr. *Hoványi* Kornélról.

A közgyűlés egyhangúlag megválasztotta elnökül id. *Mayer* Józsefet, ügyvezető-elnökül *Győri* Zsigmond, alelnökül *Leffler* Béla, *Görög* Mihály, *Davidovics* Ferenc urakat, titkárul Bencsik Józsefet,

Édes, nemes tormát
kg.-kint 160 filléres árban eladásra bocsát
Dobozi uradalom, Doboz, Békés megye

segédtitkárul Szentmiklóssy Gábort, jegyzőül Rehberger Józsefet, pénztárosul Gránát Sándort. Ügyész dr. Hoványi Kornél, ellenőrök Reich Hermann és Zólyomi János. Számvizsgáló-bizottság: elnök Kerékgyártó József, tagjai ifj. Glósz Károly, Fógel Ignác, Fleischer Tivadar, Altman Hermann.

Választott még a közgyűlés 24 miskolci választmányi rendes és 12 póttagot, továbbá 12 vidéki választmányi rendes és 6 póttagot.

Elnök ezután az ülést berekesztette.

Fizetésképtelen lett Bondy cseh sörgyáros. Prágából jelentik: Bondy Károly ismert nagybirtokos és sörgyáros, aki a Pflanzer-féle sörgyár társtulajdonosa és egy schlüsselburgi sörgyár egyedüli tulajdonosa volt, beadványt intézett a prágai törvényszékhez és a kényszeregyességi eljárás megindítását kérte maga ellen. Bondy Schlüsselburgban nagyobb földbirtokot vásárolt, bankhiteleket vett igénybe, a nyomasztó gazdasági viszonyok miatt azonban kötelezettségeinek megfelelni nem tud. A pontos vagyonstátust még nem sikerült megállapítani.

Ki felelős a szódásüveg felrobbanásából származó balesetért? Érdekes perben hozott határozatot a Kúria Totth-tanácsa. Rosner Sámuel kereskedő szódavizes üveget hozatott haza. Az üveghez, amely ott állt a konyhában, a kereskedő kisleánya valahogyan hozzáfért, játszadozni kezdett vele, miközben az üveg a kezéből a földre esett és szétrobbant. A baleset folytán a kisleány súlyos sérülést szenvedett. A kereskedő kártérítést pert indított az ifj. Süsz Sámuel és fia budapesti szikvízgyár cég ellen, amely az üveget szódavízzel megtöltötte. Keresetét azzal indokolta, hogy a szikvízgyártás veszélyes üzem, a palack felrobbanása által okozott kárért tehát az azt előállító gyár a felelős. A Kúria a keresetet elutasította. Az indokolás szerint a szikvízgyártás csak a gyár színhelyén veszélyes üzem, a gyárból kikerült és szabályszerűen lezárt üvegben palackozott szódavíz forgalombahozatala azonban veszélyes üzemnek nem tekinthető. A szódásüveg szétrobbanásából kifolyólag tehát a gyárost a felelősség csak akkor terhelné, ha robbanás az üvegnek, vagy valamely alkatrészének gyártási, vagy szerkezeti hibája folytán következett volna be. Semmiesetre sem felel azonban a gyáros akkor, ha az üveg szétrobbanását külső behatás idézte elő. Minthogy a baleset azáltal következett be, hogy a gyermek az üveget a földre ejtette, a szerencsétlenségnek tehát nem gyártási, vagy szerkezeti hiba volt az oka, a Kúria a kártérítésre nem látott alapot.

Sternheim Ede pesti kávés megmérgezte magát. A kávéházi válság, amely a pesti kávésfronton az utóbbi hetekben sorozatos öngyilkosságokat váltott ki, most újabb áldozatot követelt. A pesti kávésdinasztiák egyik legrégibb tagja: *Sternheim* Ede bajnokuccai lakásán veronállal megmérgezte magát. A *Kör* és a *Westend* kávéházak tulajdonosai után most *Sternheim* bácsi akart megválni az élettől, aki hatvannyolc esztendős korában is fiatalos életkedvvel és törhetetlen ambicióval dolgozott. Sternheim Edének azelőtt Kassán és Pozsonyban volt vendéglője és kávéháza, majd Budapestre került, ahol sokáig a Keleti pályaudvar vendéglőjét bérelte, azután egy arénaúti kávéház tulajdonosa lett. Egy esztendővel ezelőtt ezt az üzletet is eladta és azóta feleségével együtt szerény visszavonultságban élt. Az volt a terve, hogy a kávéháza eladásából szerzett pénzből újabb üzletet vásárol magának. Ez a szándéka azonban nem valósulhatott meg, mert a kis tőke a boltbérek állandó emelkedése mellett nem volt elegendő új exisztencia alapítására. A rettenetes gazdasági helyzet, de főleg a kávésipar sorozatos katasztrófái nagyon lehangolták az öreg pesti kávést. Feleségének több ízben panaszkodott, hogy nem bírja elviselni a mai viszonyokat és egy szép napon majd ő is elmegy Katona Kálmán után. Felesége és hozzátartozói igyekeztek megvigasztalni az öreg urat, aki látszólag meg is nyugodott, úgyhogy szombaton délután néhány órára egyedül is hagyták a lakásban. Mire azonban felesége visszatért, férjét a hálószobában, a pamlagon fekve, habzó szájjal, eszméletlenül találta. Természetesen azonnal orvost hívtak, aki megállapította, hogy az idős kávés veronállal mérgezte meg magát. A szoba asztalán búcsúlevelet találtak, amelyben Sternheim elbúcsúzik hozzátartozóitól és végzetes tette okául a mai szomorú gazdasági viszonyokat jelöli meg. Az életunt kávést családja az egyik közeli ligeti szanatóriumba szállíttatta. Az orvosok remélik, hogyha különösebb komplikáció nem következik be, úgy az öngyilkost sikerül megmenteni az életnek.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és borotvafenőszíjak dús választékban **Léber Kálman** és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Forgalmas vasúti vendéglő
súlyos betegség miatt **eladó**
Cím: **Lázár Dezsőnél, Kaposvár, Fő ucca 14. szám**

Eladó két joforgalmú vendéglő.
Tolna-Mözs vasutállomásnál levő egyedüli **vendéglő,** kb. 5 hold kerttel és gyümölcsössel, 14 szobával és összes mellékhelyiségekkel, azonnali átadással **eladó.**
Nagydorogon a Piac téren levő Kossuth mozgó, szálloda, vendéglő eladó. Áll 180 személyes mozgószinházból, teljesen modern berendezéssel, 8 szálló vendégszobával, söntés, biliárdterem, 1 étterem, 1 iparoskör-helyiség, 3 szobás magánlakás, Piac térre nyiló **trafik, mészáros- és hentesüzlet** és összes mellékhelyiségekből.
Mindkét vendéglő nagyforgalmú, elsőrendű szakembernek a legjobb existenciát biztosítja. Részletes felvilágosítással szolgál a tulajdonos. **Bodai Mihály, Nagydorog,** Tolna m.

A debreceni korcsmárosok és vendéglősök a városi szeszüzlet kicsinybeni üzemének megszüntetését kérik.

Deputáció a polgármesternél.

Debrecen város szeszüzletének fenntartása, vagy megszüntetése körül évek óta heves viták folynak már úgy magában a törvényhatósági bizottság közgyűlésében, mint az egyes szakbizottságokban. Legutóbb a közgyűlés úgy döntött, hogy fenntartja úgy a szesznagykereskedést, mint a kicsinyben való árusítást.

Csütörtökön délben a vendéglősöknek és korcsmárosoknak egy küldöttsége kereste fel *Vásáry* István dr.-t a szeszkereskedés ügyében. A küldöttséget *Kontsek* Géza vezette, tagjai *Vadászy* Sándor, *Némethy* József és *Németh* Lajos voltak.

Kontsek Géza és Vadászy Sándor adták elő azt a kérést, hogy a kicsinyben való árusítást a városi szeszüzlet szüntesse meg, mert ez teljesen tönkreteszi a kisebb korcsmárosokat és a fűszerkereskedőket. Hangoztatták, hogy ők nem kívánják az egész szeszüzlet megszüntetését, csak a kicsinyben való árusítás eltörlésére kérik a várost, ezzel szemben ígéretet tesznek arra, hogy a kereskedők és a korcsmárosok nagybani szükségletüket a városi szeszüzletben szerzik be.

A kérés előterjesztése után hosszú eszmecsere folyt le a küldöttség tagjai és *Vásáry* István dr. polgármester között, aki rámutatott arra, hogy a kisemberek, a korcsmárosok túlnyomóan nagy része nincsen abban a helyzetben, hogy 25 liternél nagyobb mennyiségű szeszt vásároljon egy tételben, már pedig, ha a városi szeszüzletnél megszüntették a kicsinybeni eladást, akkor a szeszüzlet 25 liternél kisebb mennyiségű szeszt nem szolgáltathatna ki. Ilyen körülmények között viszont ki lennének szolgáltatva a magáncégeknek. Hangoztatta a polgármester, hogy ő hajlandó bizonyos áldozatot is hozni, még arra is hajlandó lenne, hogy a kicsinybeni árusítást megszüntesse, de csak abban az esetben, ha mindazok, akiknek nagykereskedői jogosítványuk van, szintén megszüntetik a kicsinybeni eladást. Figyelmeztette egyben a polgármester a küldöttség tagjait, hogy a közüzemek megszüntetése jelszóval nagyon óvatosan bánjanak, mert még nem tudják, mi van a háttérben.

A korcsmáros szakosztály képviselője, *Némethy* József elmondotta, hogy ők a városi szeszüzletből *egy liter rumot* 3 pengőért kapnak nagyban. Ezzel szemben a városi szeszüzlet kicsinyben 3 pengő 32 fillérért adja, ők tehát a legjobb esetben is csak 20—30 fillért tudnak megkeresni egy liter szeszen, ugyanakkor, amikor a pénzügyigazgatóság azt állapítja meg, hogy egy liter szeszen egy pengő a haszon és ezen az alapon is fizetik az adót. A károsodásuk tehát nyilvánvaló. Rámutatott arra, hogy *a debreceni korcsmákból a pálinka már kiszorította a bort, mindenki pálinkát iszik, mert az olcsóbb.* A korcsmárosok megkísérelték az olcsó bor mérését, 64 fillérért adnak egy liter bort, ennek az adója azonban 20 fillér, úgyhogy még ezt sem keresik meg rajta. Így aztán előbb-utóbb tönkre kell menniök.

Vásáry István dr. polgármester megígérte, hogy megvizsgálja az idevonatkozó statisztikát és a kisembereken a legteljesebb jóakarattal igyekezik segíteni. Ismétli azonban, hogy a kicsinybeni árusításról csak abban az esetben hajlandó lemondani a város, ha garanciát kap rá, hogy ez csakis a kisemberek érdekeit szolgálja. Ilyen garanciának tartja azt, hogy a többi szesznagykereskedő is megszünteti a kicsinyben való árusítást.

— Azok már 60 éve fennálló cégek — vetette valaki ellen a küldöttségből.

— Ez pedig 200 éves cég — riposztozott a polgármester, a város reáljogára célozva.

Hangoztatták ezután a küldöttség tagjai, hogy a kicsinyben való árusítás megszüntetésével elmaradó 25.000 pengős haszon más úton megtérül a városnak.

— Megszüntettük a kertészet üzletét is, válaszolta erre a polgármester, — elestünk ezzel 35.000 pengő évi haszontól. Kíváncsi vagyok rá, hogy a debreceni kertészek bevallják-e az adójukban, hogy ez a 35.000 pengő most már, hogy városi kertészeti üzlet nincs, hozzájuk kerül.

Vásáry István dr. polgármester végül is kijelentette a küldöttségnek, hogy újra tanulmányozni fogja a kérdést és megkérdez megbízható, komoly szakértőket is, hogy a kicsinybeni szeszárusítás megszüntetése valóban a kisemberek érdekét szolgálná-e?

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Az **Esztergomi Kereskedelmi Társulat** klubhelyisége részére azonnali belépésre

gondnokul

gyermektelen házaspárt keres, kik úgy a kiszolgálást, mint a konyhakezelést értik. 1000 pengő óvadék szükséges. Heti bér 40·— pengő. Havi forgalom 1000—1500 pengő között váltakozik. A fűtést, világítást, ujságelőfizetést a társulat fizeti. Komoly ajánlkozók jelentkezhetnek a társulat elnökségénél, Esztergomban. Hozzáértő emberek tisztességes megélhetést találhatnak ez állásban.

A kispesti vendéglősbált szerdán, február 5-én tartották az Ipartestületi Székházban. A bál rendezésén meglátszott, hogy most azok mulatnak, akik egész életükben a mások mulattatását segítik elő. A bálon megjelent Kispest és Szentlőrinc egész vendéglős társadalma. Pompás toalettekben pompáznak a különböző vendéglőkből ismert gazdaszonyok. A vendéglős urak most előkelő gesztussal rendelték a bort és egyebet, amit minden más napon ők állítanak a vendégeik elé. A bál ragyogó hangulatban „késő", illetve „kora" reggelig tartott, de még akkor is sokan tették át székhelyüket egy kis délelőtti „pótlásra".

Országos vásárok. *Csütörtök, február 20.* Magyarszentiván, Pacsa, Tét.

Péntek, február 21. Csenger, Veszprém, Földeák, Szarvas.

Szombat, február 22. Lenti, Szekszárd, Újpest.

Vasárnap, február 23. Fegyvernek, Jászárokszállás, Szolnok, Szőreg, Kiskunlacháza.

Hétfő, február 25. Enying, Görcsöny, Iharosberény, Karcag, Kiskörös, Komárom, Kölcse, Letenye, Mernye, Mohács, Nagycsákány, Pilisvörösvár, Szakcs, Szil, Tiszanána, Türje, Zalavár, Békéscsaba.

Kedd, február 25. Erdőcsokonya, Szombathely.

Csütörtök, február 27. Bodrogkeresztúr, Gyönk, Kapuvár, Lajoskomárom.

Péntek, február 28. Őriszentpéter, Csongrád.

Szombat, március 1. Háromfa, Hercegszántó, Homokszentgyörgy, Inke, Sásd, Somogyszil, Tápiógyörgye.

Vasárnap, március 2. Nagykörös.

Hétfő, március 3. Balatonszabadi, Bonyhád, Eger, Egyed, Fadd, Halászi, Hetes, Jákóhalma, Kál, Mezőcsát, Nádasd, Nyíregyháza, Pécs, Rajka, Selye, Szepetk, Tinnye, Ujszász, Üllő, Veresegyháza, Nagyvázsony. Szirák.

Kedd, március 4. Beled, Biharnagybajom, Gyömöre, Hosszúpereszteg, Jánosháza, Kadarkút, Nagybörzsöny, Nagykanizsa, Pincehely, Sátoraljaújhely, Szikszó.

Szerda, március 5. Ajka, Bükk, Ikervár, Jánosháza, Kaposvár, Miskolc, Monoszló, Sárospatak, Tapolca, Tápiószentmárton, Vése.

Csütörtök, március 6. Berkesd, Csabrendek, Csepreg, Celldömölk, Encs, Ibrány, Kecskemét, Kiskomárom, Nagykálló, Ónod, Putnok, Söjtör, Tiszafüred, Orosháza.

Egy bécsi magyar vendéglős negyvenötéves szakmabeli jubileuma. Bécs város közönsége és a nemzetközi szállodás és vendéglős ipartestület meleg ünneplésben részesítette *Pataky* Aladárt, a bécsi magyar borház vendéglősét negyvenötéves szakmabeli jubileuma alkalmából. Az ünnepségen *Lehner* kereskedelmi tanácsos, a nemzetközi szállóigazgató szövetségének elnöke üdvözölte *Pataky* Aladárt, mint aki negyvenötévi tapasztalat alapján nagy sikerrel végzi a magyar termékek propagálását. *Holzmann*, a bécsi vendéglős ipartestület elnöke kiemelte, hogy a jubiláns népszerűsége és szakmabeli képzettsége a magyar földmívelésügyi minisztérium bécsi üzemét milyen kedveltté tette, úgy a bécsiek, mint a Bécsben tartózkodó külföldiek előtt. Pataky Aladárt jubileuma alkalmából táviratilag üdvözölte *Mayer* János földmívelésügyi miniszter és *Thaler* Ausztria földmívelésügyi minisztere. Levelet

NŐSÜLNI ÓHAJT
vendéglős, özvegy, 46 éves, róm. kath., jómegjelenésű, elsőrendű szakember, szálló- és étteremtulajdonos a saját házában, forgalmas város főterén, 30 év körüli, szép és jómegjelenésű hajadon, vagy gyermektelen özvegy ismeretségét keresi. Feltételei: kitűnő üzletnő legyen, legalább 40.000 P sajáttal és becsülje meg az üzletet, meg az urát. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít »Dunántúli 130« jeligével.

intézett hozzá *Ambrózy* Lajos gróf magyar követ, Giacinto Auritt olasz, Maxmilian Jaeger svájci, Wasburn amerikai nagykövet. *Marenchich* Ottó, a nemzetközi szállóigazgatók egyesületének magyar alelnöke kiemelte, hogy a *Mayer* János földmívelésügyi miniszter által indított akciót — a magyar bor külföldi propagálását — Pataky Aladár szaktudása váltotta valóra. A jubilánst testületileg üdvözölte a bécsi Burgtheater, az állami Operaház és a Népopera művészgárdája, valamint sokan mások.

A belügyminisztérium szeszrendeletei. Mint ismeretes, a m. kir. belügyminisztériumnak az a rendelete, amely a raktáron tartható készletek mennyiségét 150 literben állapította meg, úgyszólván teljes fiaskóval végződött, mert e nevezett rendeletet az érdekeltségek közbenjárására olyképpen módosították, hogy a rendelet kizárólag a finomított szesz tartására vonatkozik. A rendelet nyomán keletkezett izgalmak alig multak el, máris újabb korlátozások híre bukkant fel: eredetileg arról beszéltek, hogy a belügyminisztérium készülő legújabb rendelete szerint szombat estétől hétfő reggelig teljes szesztilalmat léptetnének életbe az ország egész területén. Később azonban a jól beavatottak arról véltek tudni, illetékes tényezők kijelentései alapján is, hogy a készülő rendelet szerint „csak" szombat estétől vasárnap déli 12-ig a 10.000 lélekszámot meg nem haladó helységekben tartana a szesztilalom. Hogy ez milyen veszedelmes következményekkel járna közgazdasági életünkre, figyelemmel arra, hogy a nagyobb szeszfogyasztás éppen a kisebb helységekben történik, felesleges itt rámutatnunk. A hírek nyomán az érdekeltségek azonnal tanácskozásra jöttek össze, hogy a követendő eljárást megállapítsák. Amennyiben lépéseik eredményre nem vezetnének, az érdekeltségek együttesen lépnének fel a nyilvánosság előtt az újabb korlátozások ellen. Tervbe van az is véve, hogy a júniusi Nemzetközi Kongresszus alkalmával a *Libertas* az érdekeltségek bevonásával egy monstre-gyűlést tartana, amelyen a nálunk is mindinkább erősödő prohibiciós megmozdulások ellen erélyesen állást foglalna.

Vendéglősök és kávések zenejogdíja. A Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetkezete a vendéglősök, kávések és mulatók zenejogdíját az 1930. évre nem kevesebb, mint 100—200, sőt egyes kategóriáknál 300 százalékkal emelte fel. A győri ipartestület vendéglős, kávés és szállodás szakosztálya e horribilis díjemeléssel szemben a győri kereskedelmi és iparkamarához fordult védelemért. Megindultak a tárgyalások ebben az ügyben, a szövetkezet központi igazgatóságával és sikerült is a győri vendéglősök és kávések részére némi engedményeket kieszközölnie. Az érdekeltség azonban ragaszkodik az 1929-ben fizetett zenejogdíj további

30 ezer lelket számláló vidéki városban jómenetelű vendéglő és szálloda részére, keresztény, nős

üzletvezető

megfelelő óvadékkal **felvétetik.** Szakember, kis családdal, előnyben. Jelige: „Biztos megélhetés.“

értékesítéséhez és annál magasabb díjat nem hajlandó fizetni. A győri vendéglős, kávés és szállodás szakosztály most közös akcióra hívta fel az ország nagyobb vidéki városainak vendéglős, kávés és szállodás szakosztályait, hogy egyetemlegesen tiltakozzanak a belügyminiszternél a szövetkezet önkényessége ellen, közös memorandumban is megrögzítve sérelmeiket. A felhívásnak nagy visszhangja támadt az egész országban és naponta érkeznek a győri szakosztály elnökségéhez a csatlakozásra vonatkozó bejelentések, amelyekben elkeseredett hangon ítélik el a szövetkezet eljárását, amely indokolatlanul, önkényűleg, évről-évre emeli a zenejogdíjakat. Ennek tudható be, hogy a kisebb vendéglőkben nincs cigányzenekar. A Győrből kiindult országos mozgalom kapcsán a győri vendéglős, kávés és szállodás szakosztály elnöksége felhívja a tagokat, hogy a szövetség helyi ügynökségénél csupán csak félévre fizessék ki a zenedíjat, mert a belügyminiszter jogorvoslására okvetlenül számíthatnak.

A XI. Nemzetközi Szesztilalomelleni Kongresszus programmja. A folyó évi június 11—14-én Budapesten tartandó XI. Nemzetközi Szesztilalomelleni Kongresszus rendezőbizottságának január 10-én tartott első ülése alapján a *Libertas* vezetősége a kongresszus programmtervezetét már összeállította. A tervezet szerint a Nemzetközi Liga június 11-én Budapesten tartja igazgatóválasztmányi ülését, mely után ismerkedési vacsora lesz, előreláthatólag a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének rendezésében. Június 12-én és 13-án a kongresszus tanácskozásait tartja, melynek folyamán előreláthatólag külföldi és hazai előadók öt előadást tartanak a prohibicióellenes mozgalom köréből. Az előadók közül az eddigiek szerint egy angol, egy dán, egy cseh, valamint két magyar (Róth Miksa, az Országos Szeszértékesítő R.-T. igazgatója és Borsody-Bevilaqua Béla történész) lesz. A kongresszus résztvevői június 12-én és 13-án Budapest nevezetességeit, valamint a Budapest környékén levő bor-, sör-, pezsgő- és egyéb szeszgazdasági üzemeket tekintik meg. Június 14-ére egy egész napi kirándulás keretében a badacsonyi borvidék megtekintése van tervbe véve. Tekintettel arra, hogy a kongresszuson előreláthatólag az európai és tengerentúli államok mintegy 200—250 szeszérdekeltségi delegátusa vesz részt, a megjelenteket a vendéglősökön kívül előreláthatólag a borkereskedők, a főváros, a földmívelésügyi minisztérium, valamint azok az üzemek látják vendégül, amelyeknek megtekintése programmba van véve.

A prágai sonka és a magyar szalámi elnevezés védelme. A csehszlovák kormány előterjesztést tett a magyar kormánynak a prágai sonka elnevezés védelme tárgyában. A magyar kormány válaszában arra az álláspontra helyezkedik, hogy a valódi prágai sonka elnevezés elég védelemben részesül azáltal, hogy a magyar kormány elrendeli, hogy a Magyarországon előállított sonkát kis ólomzárral lássák el, amelyen az előállító neve áll, ezenkívül a sonka bőrös felületén magyarul alkalmazzák a „prágai sonka“ megjelölést. Miután ez a megoldás a csehországi húsfüstölőket nem elégíti ki s ezek állásfoglalása alapján a csehszlovák kormány a mai napon újabb előterjesztést tett Budapesten olyan értelemben, hogy a Magyarországon előállított sonkát sohase jelöljék prágai sonka elnevezéssel és hogy a magyar előállító nevével ellátott ólomzár úgy legyen elhelyezve a sonkán, hogy azt a vevő azonnal észrevegye. Ezzel szemben a csehszlovák kormány felajánlja, hogy olyan intézkedéseket hajlandó bevezetni a magyar szalámi védelmére, amilyeneket a magyar termelők, illetve a kormány csak kívánna. A magyar szalámi előállítási helyét a Csehországban forgalomba hozandó árúkon eddig is feltünő módon kellett megjelölni.

Angliában az italmérési engedélyek tanulmányozására kiküldött bizottság munkálatait, mely bizottság tudvalevőleg a különböző szeszérdekeltségek, a mértékletességi egyesületek és a kormányzati szervek képviselőiből áll, tovább folytatja és előreláthatólag ez év végén fejezi be. Érdekes megemlíteni, hogy a kiküldött szakértők véleménye szerint a józanság fejlesztése érdekében nagyobb jelentőséget kell a tömegeknek a mértékletesség eszméjében és

Herceg
Húsárú **Esterházy** Csemege
Badacsonyi borok
Fővárosi lerakat:
VII. KERÜLET, ROTTENBILLER UCCA 58. SZÁM
Telefon: József 435—24
Füstöltárú-különlegességek.
Elsőrangú gépsonkák.
Finom felvágottak.
Pástétom-konzervek.
„Jestor“ ételízesítő.

mozgóképek útján történő nevelésének tulajdonítani, mint a szeszfogyasztási korlátozásoknak. Mr. Walter *Foster*, a kiküldött bizottság elnökének véleménye szerint az 1872. évi, ma is érvényben levő törvény tételeit oly módon kellene emelni, hogy az első iszákossági kihágás esetén a 10 shilling büntetés 30 shillingre emeltessék fel a shilling mai árfolyamának megfelelően.

Az Unio törvényhozása a prohibició ellen. A szesztilalmi törvény életbeléptetése 10. évfordulója alkalmából a prohibició ellenzői erős támadást intéztek a képviselőházban és a szenátusban a törvény ellen. A képviselőházban a republikánus La Guardia egy határozati javaslatot nyujtott be, amelyben a tilalmi törvényt érvényteleníteni kívánja, minthogy csak 10 állam ratifikálta. A szenátusban a republikánus Blaine azt javasolta, hogy a prohibiciós törvényt hatályon kívül helyezzék. Tízesztendős tapasztalatok bizonyították be, hogy a prohibició életbeléptetése egy teljesen elhibázott intézkedés volt. Itt említjük meg, hogy a képviselőházban legutóbb javaslatot nyujtott be Norton képviselő, melyben új szakaszt kíván felvétetni a prohibiciós törvénybe, az időnkinti népszavazás érdekében. A nép hangulata az idők folyamán változik és a népszavazásnak is csak abban az esetben lenne értelme, ha bizonyos időszakonkint állandóan megismétlődnének.

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, fapadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszínház ucca 31. Udvarban.

A borkereskedelem szokványai.

Vendéglősök, korcsmárosok, borkimérők és borvásárlók tanulságára összeállította a Vendéglősök Lapja részére a Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete.

I.

1. §. Must elnevezés alatt a szőlőnek a fürt többi részéről elválasztott, ki nem erjedt leve értendő. (1924. IX. t.-c.) Sűrített must alatt meleg úton töményített must értendő.

Bor az a szeszes ital, amely szőlő levéből (szőlőmustból, vagy szőlőcefréből) szeszes erjedés után származik. (1924. IX. t.-c.)

Hideg úton besűrített (fagyasztott) bor olyan bortermék, amely a besűrítésnél felhasznált bor alkatrészein kívül semmi más idegen anyagot magában nem tartalmaz és amelynek alkoholtartalma a 22·5 térfogatszázalékot nem haladja meg.

Szőlőcefre (törkölyös must) a zúzott szőlőfürtök alkatrészeit tartalmazó, erjedésnek még nem indult, vagy még teljesen ki nem erjedt must. (1924. IX. t.-c.)

Szőlőtörköly (törköly) a szőlőnek kisajtolása után megmaradó héját, magvakat és kocsányt tartalmazó terméke. (1924. IX. t.-c.)

Borseprő (folyékony borseprő) a kierjedt és megtisztult bor lefejtése után megmaradó üledék. (1924. IX. t.-c.)

Kemény seprő (seprőtészta) a folyékony borseprő leszínelése és kisajtolása után megmaradó termék. (1924. IX. t.-c.)

Aljbor alatt a bornak zavaros üledéke értendő.

Nyersen lefejtett bor elnevezés alatt seprőtől mentesített bort kell érteni.

Tisztán lefejtett bor elnevezés alatt az aljbor visszahagyása mellett lefejtett bor értendő.

2. §. A must és a bor hektolitermértékegység szerint árusíttatik. A sűrített must esetleg *súlymérték* szerint is árusíttatik. Tokajhegyalján, ha az eladás kifejezetten hordónkint történik, egy hordó alatt 136 liternyi bor értendő hordóval együtt.

3. §. A hordóban árusított borok ára mindig hordó nélkül értendő, kivéve Tokajhegyalján, ahol, ha más kikötés nem történt, az ár hordóval együtt értendő. Hordóval együtt való eladás esetén — egyéb megállapodás hiányában — jó hasított tölgyfahordó értendő. Kivételt képez Tokajhegyalja, ahol „franco hordó“ eladásoknál gönci hordó értendő.

4. §. Óborok csakis tisztán lefejtve árusíttatnak.

Ha seprős újbor szállítása lett kikötve, akkor a folyékony seprő mennyisége nem lehet nagyobb annál a seprőmennyiségnél, amely az eladott bor származási helyén, annak szüretelési évében általában szokott lenni. Ha ez a mennyiség nem volna megállapítható, úgy a hegyi (kötött talajú) fehér- és sillerboroknál a szállítandó bormennyiségnek legfeljebb 3—6%-át, homoki boroknál pedig 5—8 százalékát teheti. Kádon erjesztett vörösboroknál a seprőtartalom 1—2%.

Tokajhegyalján aszúboroknál és nehezebb szomorodni boroknál a váltakozó minőség szerint a seprő mennyisége az évjárat szerint 1—2%-kal több is lehet.

Ha az eladott seprős újbor sajtolása nem kézi, hanem motoros erővel hajtott, folyton működő sajtón történt, azt az eladó tartozik az eladás alkalmával kijelenteni.

5. §. A bor szesztartalma alatt mindenkor a Malligand-féle készülékkel megállapított foktartalom értendő.

Ha meghatározott szesztartalommal kötött ügyleteknél a szállított bor szesztartalma Malligand-mérő szerint 0·2%-kal kevesebbet mutat, vevő a bor átvételét nem tagadhatja meg, eladó azonban köteles a fokkülönbözetnek megfelelő arányban ármegtérítést adni.

A „circa“ vagy „körülbelül“ jelzéssel meghatározott szesztartalomnál a szeszfok eltérése szintén csak 0·2% lehet és ilyen esetben megtérítésnek helye nincs.

(Folyt. köv.)

Borárak. A magyar piacon a nagykereskedelmi forgalom vontatott, de néhány nagyobb tétel gazdát cserélt e héten. A másodkéz bizonyos árengedményekkel ad túl készletein és ma a termelőknél, amelyek erősebben tartják árúikat, drágábban vásárolnak, mint a másodkéznél. A belső fogyasztás a vidéken normális keretek között mozog, míg a főváros borfogyasztása csökken. Ami a jövőt illeti, a készletek apadásával áremelkedésre számítanak, aminek határt csak a külföldi olcsó borok árszintje fog adni.

Szentmártonkátán a készletek parasztborokban erősen apadnak, jelentékenyebb mennyiségben már alig találhatók. Korcsmárosok ezeket 35 filléres átlagárban élénken vásárolják. Kisebb tételekben uradalmi borok is keltek 32—50 fillérig terjedő árak mellett.

Csongrádon közepes kínálat és gyenge kereslet mellett jelentősebb üzletkötés nem történt.

Szekszárdon eladás a mult hét folyamán nem történt. Névleges áron 12—15 fokos siller és fuksz boroknál fokonkint 2—2·5 fillér, 12 fokon felüli boroknál 3—4 fillér.

Gyöngyösön a borárak lényeges változást nem mutattak és eladások kisebb tételekben a következő árak mellett fordultak elő: 50 hl. 10—11 fokos fehér asztali 24 fillér, 200 hl. 11·8 fokos rizling 33 fillér, egy kisebb tétel 12 fokos leányka 38 fillér, 10 hl. 11 fokos ó-rizling 35 fillér.

Villányban élénk kínálat mellett nagyobb üzletkötés nem jött létre.

Szesz. A szeszüzletben a forgalom e héten élénkebb volt és változatlan árakon történtek üzletek. A detailforgalomban az üzletmenet kielégítő. A gyümölcspálinkafélék közül a kereslet szilvóriumban volt élénkebb, azonban törkölyben is állandó a kereslet változatlan áron. Seprőpálinkákban gyérebb volt a kereslet. Borpárlat 4—4·20 P-n jegyeztetik ab termelőállomás III. táblázat szerint plusz két százalék forgalmi adó.

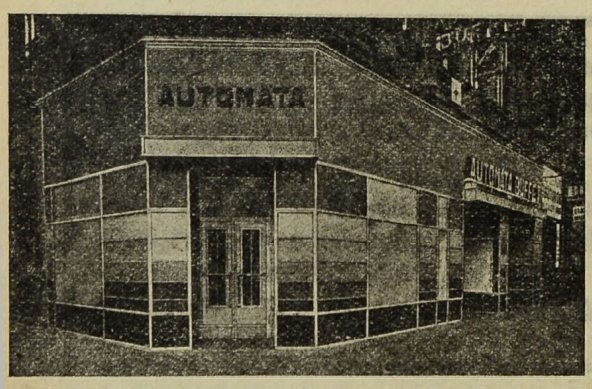
Vendéglősbál Szombathelyen. A szombathelyi vendéglősök, szállodások és kávésok minap este a Sabária termeiben rendezték meg hagyományos farsangi báljukat. Egy estére megváltozott az öreg Sabária fényes tánctermének közönsége. A farsangoló fiatalság közé vegyültek a vendéglősök is, — akik egész éven át csak mulattatnak, — hogy egy estén ők is mulassanak szabadon, fesztelenül. A díszes hölgykoszorúnak és a táncos ifjúságnak Graf jazzzenekara Horváth Béla cigányzenekarával felváltva húzta a talpalávalót. A hölgyeknek a figyelmes rendezőség — régi szép szokást újítva fel — ízléses táncrenddel kedveskedett. A jól sikerült bálon közéleti előkelőségeink, élükön Kiskos István kormányfőtanácsos, polgármesterrel és Oroszlány Endre rendőrfőtanácsossal, nagy számban jelentek meg. A rendezőség a hölgyek közül érkezés sorrendjében a következők neveit jegyezte fel: Asszonyok: Zsirai Sándorné, Pusker Józsefné, Tóth Lajosné, Györök Ferencné, Fischer Ignácné, Szántó Izsóné, Horváth Dezsőné, Szabó Józsefné, özv. Németh Györgyné, Bodó Károlyné, Dominek Györgyné, Szabó Lajosné, Háber Henrikné, Höfle Károlyné, Graf Józsefné, Zsigmond Istvánné, Kamondi Józsefné, Szíjártó Gyuláné, özv. Gáspár Gyuláné, Szabó Ferencné, Bujtor Jenőné, Tuba Istvánné, Hoffmann Vilmosné, Schmall Gyuláné, Torkos Jánosné, Keglovits Pálné, Zsilinszky Istvánné (Vasvár), Pintér Imréné, Udvardi Józsefné, Kőrösi Kálmánné, Veber Rudolfné, Milos Jánosné, Tóth Józsefné, Jesztl A.-né, Hozler Jánosné, Weitz Mátyásné, Németh Józsefné, Domitter Sándorné, Kaiser Gyuláné, Csikmák Józsefné, Szlovoda Jánosné, Gerencsér Kálmánné, Gróf Józsefné, Tóth Sándorné, Szilassy Lajosné, Dankovits Sándorné, dr. Boross Imréné, Nógrádi Istvánné, Heigli Istvánné, Moór Jánosné, Harrach Istvánné, Szemes Kálmánné, Rukk Henrikné, Simon Sándorné, Körmendi Jenőné, Schelly Mihályné, Szabolits Józsefné. Leányok: Zsirai Ilus, Pusker Rózsi és Ilonka, Schrammel Malvinka, Tóth Mária, Györök Mária, Szántó Terus, Horváth Manci, Szabó Erzsike, Németh Ilus és Manci, Németh Gizella, Haber Lenke, Höfle Sári és Juci, Lencz Bözsi, Szíjártó Manci, Gáspár Ilonka, Szabó Lenke, Bócz Margit és Elza, Bujtor Manci és Baba, Hoffmann Erzsi, Németh Annus és Amália, Tuba Blanka, Nagy Irén és Vilma (Vásárosmiske), Pintér Jucika, Kőrösi Jolán, Fejes Magda, Milos Irén, Tóth Mariska, Sipos Erzsébet és Aranka (Keresztes), Köhler Ilus, Weitz Ilus, Szántó Masa, Drexler Etus, Csikmák Emmi, Pogácsás Jucika, Agg Anikó, Pusztai Gizella, Ágg Karola, Sitzvohl Anna (Fürstenfeld), Pannauer Sárika (Sümeg), Muszi Annus, Dankovits Manci (Vép), Moór Irma és Sárika, Simon Baby, Schelly Terus és Gizus, Gróf Manci.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: L. 974—00

Italszükségletét
belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben
beszerző csoportunknál fedezheti
Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.
Budapest, IV., Vámház körút 8. sz.
Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Modern Bronz- és Vas-
Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

A jóhiszeműség csak enyhítő körülmény lehet az óvadék-ügyekben.

Négyhónapi fogházra ítélték Frenreisz Istvánt, a Bristol bérlőjét.

Igen nagy érdeklődés előzte meg annak az elvi jelentőségű ügynek a folytatólagos főtárgyalását, amelynek vádlottja *Frenreisz* István, a Bristol-szálló kényszeregyezségben álló bérlője volt. A királyi ügyészség tudvalevően *többrendbeli sikkasztás bűntette* címén emelt ellene vádat azon az alapon, hogy az alkalmazottaitól óvadék címén átvett kisebb-nagyobb összegeket saját céljaira használja fel.

A *Lányi* János dr. törvényszéki egyesbíró előtt tartott tárgyaláson folytatólag kihallgatták azokat az alkalmazottakat, főpincéreket, pincéreket, szobaasszonyokat, akik óvadékaikat Frenreisz kezeihez, részben a szálló pénztárába fizették be. Többen úgy vallottak, hogy tudnak arról, hogy az általuk adott óvadékot Frenreisz utasítására rögtön kifizették kilépő elődeiknek, a sértettek legnagyobb része azonban határozottan kijelentette, hogy kifejezetten óvadék céljaira adták a pénzt és nem egyeztek bele abba, hogy Frenreisz azt üzemében felhasználja, vagy bármilyen más célra elköltse.

A bizonyító eljárás befejezése után *Mankovics* Antal dr. királyi ügyész nyolcrendbeli sikkasztás bűntettének és egyrendbeli sikkasztás vétségének vádját fenntartotta rámutatva arra, hogy tényként állapítható meg a tárgyalás anyagából, hogy a sértettek a vádlottnak kifejezetten óvadék céljaira fizették be a kisebb-nagyobb összegeket, melyeket Frenreisznek nem lett volna szabad felhasználnia. A vádlottnak csupán kétségbeesett védekezése az, hogy a károsultak hozzájárultak az összegek felhasználásához, mert a károsultak ezt megcáfolták kihallgatásuk során. Éppen ezért kérte Frenreisz megbüntetését.

A védő beszéde elején a vádlott vállalkozása összeomlásának hátteréről beszél és a többi között hasonlatképen felemlítette, hogy amikor a háborúban a drótakadályok között a katonák elestek a gyilkos tűzben, másnap előmásztak a hernyók, hogy alkalmatlankodjanak. Ha valaki meghal — mondotta — jönnek a hernyók és ebben az esetben is jöttek az alkalmazottak . . .

— Kérem ügyvéd úr, ne folytassa ilyen hangon — szakította félbe a bíró — tiltakozom az ellen, hogy ön itt hullákról és hernyókról beszéljen. Itt élő, adófizető polgárok vannak, akik az igazságukat keresik!

A védő erre most már egész más hangnemben beszélt tovább és többek között megemlítette, hogy *Frenreisz tíz milliárd koronát fektetett be üzletébe és rajta kívül álló okokból került az üzem nehéz helyzetbe*, mert közben a háztulajdonos *zárlatot* vezettetett ellene, úgyhogy Frenreisznek már nem is volt beleszólása az üzlet menetébe. Így történt, hogy a *Bristol* forgalmához képest nevetségesen kicsiny óvadékösszegeket, a vádlott a legjobb akarat mellett sem tudta visszafizetni alkalmazottainak. Kérte védence felmentését.

A törvényszék hosszabb tanácskozás után bűnösnek mondotta ki Frenreisz Istvánt hétrendbeli sikkasztás vétségében és ezért négyhónapi fogházra ítélte el, míg két sikkasztás vádja alól felmentette.

Enyhítő körülménynek vette a bíróság, hogy a vagyoni összeomlás folytán követte el a bűncselekményeket és bizonyos tekintetben *jóhiszeműen járt el*, amikor azt hitte, hogy van még annyi értéke, hogy az alkalmazottak óvadékait visszatérítheti.

Két vádpontban fel kellett mentenie, mert itt a törvényszék inkább a csalás vádját látja alaposnak, de ilyen vádat az ügyészség nem terjesztett elő, tehát ítéletet sem hozhatott ezekben. Az ügyész súlyosbításért és azért fellebbezett, mert a törvényszék kimondta, hogy kétrendbeli csalás bűntettét látja fennforogni és még sem hozott ezekben ítéletet. Úgy *a vádlott, mint védője szintén fellebbezett.*

A bortörvény kifüggesztési kötelezettségének eleget tevő kereskedő nem büntethető. A Fűszerkereskedők Lapja írja: Az utóbbi hetekben számos panasz érkezett Országos Egyesületünkhöz a kereskedők részéről azért, mert, jóllehet, eleget tettek annak a rendelkezésnek, amely a bortörvény fontosabb rendelkezéseinek kifüggesztésére vonatkozik, mégis súlyos büntetéssel sujtották őket, egyes hatósági közegek azon a címen, mert a kivonat vagy túlmagasan, vagy pedig nem elég szembetűnő helyen volt üzleteikben elhelyezve. Országos Egyesületünk e kérdésben eljárt a földmívelésügyi minisztériumban, ahol a leghatározottabban kijelentették, amit mi is tudunk, de tudniok kellene a rendelkezéseket hivatalból tanulmányozó hatósági közegeknek is, hogy a bortörvény kivonata nem arra szolgál, hogy azt a kereskedő kirakatába helyezze, el nem arra, hogy azt a vevő egy üveg bor vásárlása előtt tanulmányozza, hanem, hogy a kereskedőnek legyen állandóan szeme előtt mindaz a fontos intézkedés, amelyet a bor forgalombahozatalánál neki tudnia kell és így esetlegesen ne hivatkozhasson a törvény nem ismerésére. A földmívelésügyi minisztérium, tehát a leghivatottabb tényező álláspontja szerint teljesen indifferens, hogy a bortörvény kivonata mely helyen és mily magasságban nyer kifüggesztést. A lényeges az, hogy a kereskedő a kifüggesztési kötelezettségnek eleget tegyen. Ha tehát ennek dacára is megtörténne, hogy valakit ily címen büntetnek, hozza azt haladéktalanul Országos Egyesületünk tudomására, hogy a szükséges lépéseket ügyében megtehessük. — Bezzeg a vendéglősöket ilyenekért védhetetlenül büntetik.

Románia a szeszesitalok monopolizálását tervezi. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztériumnak a szesztörvény módosítására delegált szakbizottsága már összegyüjtötte a szükséges anyagot, a kormány a legrövidebb időn belül el akarja készíttetni az új törvényjavaslatot. Valószínűnek tartják, hogy a szesztörvény áprilisban kerül a parlament elé. A javaslat előkészítése során Madgearu azt a tervet vetette fel, hogy az állam monopolizálja a szeszesitalokat és ennek az elvnek alapján dolgozzák ki az új törvényt. Ezzel szemben a kormány egyes tagjai a jelenlegi rendszer fenntartását kívánják kisebb módosításokkal. A kérdésben a döntés a legközelebbi napokban fog megtörténni.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.

HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

A m. kir. állami rendőrség nyíregyházai kapitánysága.

1929. kih. 1546/1. szám.

A m. kir. állami rendőrség nyíregyházai kapitányságának rendőri büntetőbírája a bortörvénybe ütköző kihágás miatt **Kajtor Pál** ellen indított kihágási ügyben, Nyíregyházán, 1929. évi október hó 14. napján terheltek jelenlétében megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után hozom a következő

ítéletet:

Kajtor Pál terheltet, aki 42 éves, r. kath. vallású, nős, szemlaki születésű, nyíregyházai lakos, magyar állampolgár, vagyontalan, korcsmáros foglalkozású, bűnösnek mondom ki az 1929. évi X. t.-c., F. M. rendelet 5. §-ába ütköző és az 1924. évi IX. t.-c. 43. § 2. pontja szerint minősülő kihágás miatt, melyet azáltal követett el, hogy a megállapított kellékeknek meg nem felelő állapotban hozta a bort forgalomba és ezért Kajtor Pál terheltet, az 1924. évi IX. t.-c. 43. § és az 1928. évi X. t.-c. 5. és 10. §-a alapján, 1928. évi X. t.-c. 4. §-a alkalmazásával behajthatatlanság esetére 4 napi elzárásra átváltoztatandó 100 (egyszáz) pengő pénzbüntetésre ítélem el.

Nyíregyháza, 1929. évi október hó 14-én.

Dr. Szabó András s. k.
rendőrtanácsos,
mint r. b.-bíró.

Érzékeny lábakra
készítek orvosok által elismert új találmányú szabadszoros cipőket lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és szinben 30 pengőtől. **NYÁRY** gyógycipész **Szondy ucca 25.**, szabadszoros cipők egyedülli készítője. **Címet kérem megőrizni.** Kérjen ismertetőt!

M. kir. rendőrség szolnoki kapitanysaga.

1964/927. kih. szám.

Ítélet-kivonat.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter, mint III. fokú rendőri büntetőbíró **Moller Zsigmond** részvénytársasági igazgató és **Albert Mihály** pincemester, szolnoki lakosokat bornak nem a valóságos származásának megfelelő elnevezéssel való megjelölése és forgalombahozatala miatt az 1924. évi IX. t.-c. 9. §-ába ütköző kihágásban vétkesnek mondotta ki és ezért a hivatkozott törvénycikk 43. § ának 1. pontja alapján, az 1928. évi X. t.-c. 4. § ának alkalmazásával Moller Zsigmondot behajthatatlanság esetén 30 napi elzárásra átváltoztatandó 600 pengő, Albert Mihályt pedig behajthatatlanság esetén 2 napi elzárásra átváltoztatandó 20 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Kötelezte ezenfelül őket a felmerült eljárási költségek viselésére és a jogerős ítélet kivonatának hírlapi közzétételére.

Szolnok, 1930. évi január hó 20-án.

(Olvashatatlan aláírás)
r.-kapitány,
r. b.-bíró.

Okos ember, ha vendéglőt **venni** vagy **eladni** akar, a **„Vendéglősök Lapjá"**-ban hirdet!!!

Veszprém vármegye alispánjától, mint II. fokú rendőri büntetőbíróságtól.

292. kih. 1929.

Veszprém vármegye alispánja, mint II. fokú rendőri büntetőbíró **Takács Ferenc,** bakonyszombathelyi lakos ellen folyamatba tett kihágási eljárás során a rendőri járás főszolgabírája, mint I. fokú r. büntetőbíró által 587. kih. 1928. szám alatt hozott azon ítéletét, melyel terheltet bűnösnek mondotta ki az 1924. évi IX. t.-c. 42. §-ának 1. pontjába ütköző borhamisitási kihágásban és ezért a hiv. törvény u.-e. §-a alapján 4 napi elzárásra mint főbüntetésre és behajthatatlanság esetén 4 napi elzárásra átváltoztatandó 20 pengő pénzbüntetésre ítélte és kötelezte a terheltet a felmerült 69·04 pengő eljárási költség megfizetésére, végül elrendelte a jogerőre emelkedett ítéletnek terhelt költségén a „Vendéglősök Lapja", valamint a „Veszprém Varmegye" című lapban való közzétételét, terhelt és szakképviselő által bejelentett fellebbezés folytán felülbírálat alá vevén, hozta a következő

ítéletet:

Az 587/1928. kih. szám alatt I. fokon hozott ítéletet a minősítés és a kiszabott büntetés mérvének megállapítása tekintetében megváltoztatom és terheltet az 1924 évi IX. t.-c. 7. és 8. §-ába ütköző kihágás elkövetésében mondom ki bűnösnek és azért a hivatkozott t.-c. 42. §-ának 1. és 2. pontja alapján, a kbtk. 21. §-ának alkalmazásával behajthatatlanság esetén 8 napi elzárásra átváltoztatandó 80 pengő pénzbüntetésre ítélem s kötelezem a söntésben visszahagyott 1/2 liter bor árának, 1 pengőnek a földmívelésügyi tárca javára való megfizetésére s végül elrendelem, hogy a jogerős ítélet 1 példánya a község hirdetőtábláján is kifüggesztessék.

Az ítélet egyéb rendelkezéseit változatlanul helybenhagyom.

Megokolás.

Veszprém, 1929. évi december hó 24-én.

Dr. Horváth s. k.
alispán.

Az Első Magyar Részény-Serfőzde
PARACELSUS SÖR-ét
KAPHATÓ — MIG A KÉSZLET TART — HORDÓKBAN ÉS PALACKOKBAN.
NAGY TÁPÉRTÉKŰ BARNA IDÉNYSÖR!

Reklám- és cégtáblatestő és világítási reklam-vállalat **Csernák Jenő** **Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23.** Telefon: József 385—28

Örkenyi saját termesű BORAIMAT budapesti IX., Ferenc körút 2. (Ráday ucca sarok.)
pincébe hoztuk. Termelési árban kereskedői rezsi elejtésével árusítom. FARKAS ALADÁR, bortermelő Telefon A. 877—57

5888. kih. 1928.

Link József ácsteszéri lakost a zirci járás főszolgabírója az 1924. évi IX. t.-c. 42. §-a 1. pontja és a 8. §-ába ütköző kihágások miatt, mert vizezett bort mért ki, 80 P pénzbüntetésre és 68·04 P eljárási költség és 1·95 P kártérítés megfizetésre ítélte. Kötelezte az ítéletnek „Vendéglősök Lapja", a „Veszprém Vármegye" című lapokban való közzétételére és a község hirdetőtábláján való kifüggesztésre.

Szent István Portersör
a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

Garantált teljes zsírtartalmú sajtjaink mindenütt beszerezhetők: Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos
DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, VII., Kerepesi út 62.
Telefon: József 61—10

Bakonyi Jenő
a Lakos Lajos takaréktűzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője
üzemet nyitott
Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.
Elsőrendű, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.
Kályhák schamotirozását vállalom.
Telefon: József 322—78

A zirci járás főszolgabírója 1929. évi kih. 503. számú ítéletével **Weisz Ignác** cseténi lakos, korcsmárost az 1924. évi IX. t.-c. 42. §-ába ütköző borhamisításért 10 P fő- és 10 P mellékbüntetésre, 25·50 P eljárási költségre és 3·60 P ellenérték megtérítésre ítélte.

246/1930. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Karcag város Közművei törvényszékileg bejegyzett cég nyilvános versenytárgyalást hirdet Karcag, Debreceni út 759. sz. alatt levő Kulturpalota földszinti vendéglőhelyiségeinek és emeleti éttermeinek, valamint a Kulturpalota mellett a régi fürdőépületben levő gőz- és kádfürdőnek, valamint szállodának és Karcag város határában az úgynevezett Berekben létesitett strandfürdőtelep vendéglőjének és cukrászda helyiségeinek bérletére.

Csak szabályszerűen kiállított, aláírt, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok vétetnek tárgyalás alá. Az ajánlatot „Karcag város Közműveinek Karcag, Villamostelep. Ajánlat a 246/1930. sz. versenytárgyalási hirdetésben kiirt vendéglő, fürdő, szálloda, strandfürdői vendéglő és cukrászda bérletére" felirattal kell ellátni.

Az ajánlatokat Karcag város Közművei központi irodájában a Villamostelepen folyó évi március hó 3-án délután 3 óra 30 percig kell benyujtani. Ugyanezen időpontig kell 200 P bánatpénzt letenni. A készpénzből álló bánatpénzt a Karcag Városi Takarékpénztárnál kell befizetni. A nyugtát az ajánlathoz kell csatolni.

Az ajánlatokat Karcag város Közműveinek igazgatósága a Városi Takarékpénztár tanácstermében 1930. évi március hó 3-án délután 4 órakor fogja felbontani, amikor az ajánlattevő, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A feltételeket magába foglaló és aláírandó szerződés tervezete a Villamostelepen a hivatalos órák alatt megtekinthető és 5·— P áron megszerezhető.

Az ajánlattevők a végleges döntés megtörténtéig kötelezettségben maradnak.

Ajánlatokat kizárólag csakis az összes bérleményekre lehet megtenni. A bérlet hat esztendőre terjed.

Azok az ajánlattevők, akik Karcag város Közműveivel összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, amelyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Az ajánlatnyertes bánatpénzét biztositékul az értesítéstől számított 8 nap alatt tartozik a Kulturpalota és strandfürdő vendéglőinek, illetve éttermének, cukrászdájának megajánlott bérösszegei ¼-ére kiegészíteni, mely összeg az összes bérlemények szerződésszerű berendezésének kifogástalan végrehajtása, általában a szerződésben vállalt kötelezettségek betartásának biztositékául Karcag város Közműveinek zálogában marad, a hatodik bérleti év utolsó negyedévi bérének fedezetéül fog szolgálni.

Karcag város Közművei fenntartja azt a jogát, hogy a beérkezett ajánlatok között az árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Egy ajánlattevő sem követelheti, hogy a bérlet egészben, vagy részben neki ítéltessék oda és a közszállitási szabályrendeletnek akár az eljárásra, akár az odaitélésre vonatkozó határozmányai megsértéséből netán előállott kár, elmaradt haszon megtérítését az ajánlattevő sem Karcag város Közműveitől, sem annak közegeitől nem követelheti.

Ha a nyertes ajánlattevő a hozzá intézett felhivás vételétől számított 8 nap alatt az előirt biztositékot le nem tenné és a szerződést alá nem irná, őt visszalépettnek tekintjük, a bérletre vonatkozó minden igényét elveszti, Karcag város Közműveinek jogában áll az általa letett bánatpénzt bírói közbenjárás nélkül visszatartani, — az esetben pedig, ha a bérbeadás kedvezőtlenebb kisebb összeg mellett lenne eszközölhető, úgy az ajánlat pernyertes a különbözetet is megtéríteni tartozik.

Az ajánlattevő, amennyiben törvényes képességgel nem birna, a vállalt bérlet teljesítésére, köteles már ajánlatában azokat az önálló iparral rendelkező önálló iparosokat megnevezni, akik az ipari jogot ténylegesen gyakorolni fogják.

Az ajánlathoz az ipari jogositványok csatolandók.

Figyelemmel arra a körülményre, hogy a bérbeadandó objektumokon Karcag város területén két italmérési és vendéglői jog gyakorlásáról van szó, Karcag város Közművei nyomatékosan kiemeli, hogy a jogszerzés az ajánlattevő kötelessége és feladata.

A vonatkozó szerződés a nyertes ajánlattevőre az aláirással azonnal, Karcag város Közműveire pedig a város képviselőtestületi közgyülésének jogerős jóváhagyása után válik joghatályossá.

Karcag, 1930 február 17.

Karcag város Közműveinek Igazgatósága.

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25 szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 5. SZÁM 1930. MÁRCIUS 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József“ 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

A kormányzó

tíz esztendeje nem politikai ünnep. Bensőséges, meleg ünnepe minden magyar embernek a határokon innen és túl, tartozzék az bárminő pártállásba és bárminő politikai nézetek körébe.

Mi nem szívesen ünnepelünk. A mi szakmáinkat olyan csapások érték az elmult esztendők során és érik folytonosan még ma is, hogy a gondviselte emberek lassú elfásulásával alig tudunk már örülni az örvendezőkkel is. De ezek a napok még a mi szakmáink számára is kivételek. Az eleven történelem megbecsülését jelenti a mi babérkoszorúnk annak a szobornak a talapzatán, amely a kormányzó tíz esztendejét jelöli.

Szerte az országban egyetlen vendéglő, kiskorcsma, kimérőhely, szálloda vagy kávéház nem volt, amely március 1-én a nemzeti színekkel, különleges díszekkel ne jelezte volna, hogy részt kíván venni az általános ünneplésben. Más lapokra tartozott azoknak a méltatása, amelyek a magyar köznemesi család fiát egy idegen hadsereg tengerészetén keresztül fölemelték addig a hatalmas helyig, ahonnan minden magyarok számára parancs osztható. Mi csak az ünneplőkkel tartva állapítjuk meg, hogy a magyar vérből lett államfő csodálatos tökéletességgel tartotta kezében a magyar államhajó kormányát tíz esztendőn keresztül, bebizonyítva a mi uralkodásra termett fajunknak a magasabb elhivatottságát, mint ahogy méltó volt is a legelső magyarhoz.

Túl a gazdasági és politikai válságokon minden magyar polgár érezte végre, hogy a magyar államfő évszázadok óta először teszi alkotmányos hivatását, uralkodik, anélkül, hogy kormányozna. Először éreztük, hogy az államfőt nem terhelheti felelősség semmiféle politikai vagy gazdasági sorsfordulatunkért, a legelszántabb ellenzéki vezérek is legfeljebb a felelős kormányig tudtak eljutni támadásaikkal, tovább még gondolatban sem. És hosszú évszázadok óta először tudta minden magyar, hogy az államfő körül nem kell harcolni a magyarság nemzeti ideáljaiért, nagy eszményeiért, mert az államfő sokkal különb harcosa ezeknek, mint a napi gondokban megrokkanó, szürkülő lelkű és egyszerű hazafiságú polgár.

A kormányzó, Hunyadinak és Kossuthnak méltó utóda, kétségtelenül örök nevű már a nagy, magyar államfők között. De nagy példaadás ő minekünk, a kisembereknek is.

A kötelességteljesítés élő szobra ő és példaképe mindenkinek, aki a magasságok felé vivő utakban reménykedni tud. Bizonyítéka annak, hogy nincsenek előre megírt sorsok. Cselekedni kell a megfelelő pillanatban, határozottan és végzetes kockázatok ellenében is — ez a döntő sikerek titka. Soha, semmiféle helyzetben nem szabad várni a csodát, készen kell állani az akcióra és mindig eltalálni azt a határt, amelyen túl nincs tovább.

A kis életekben is ugyanolyan körülmények és ugyanolyan erők érvényesülnek, mint a nagyokéban, csak éppen az arányok mások. És a kormányzó tíz esztendejében méltóan ünnepelhetjük a többi, kisebb életek tíz esztendőit is és bennük a hajlíthatatlan lelki erő, a tettre kész optimizmus és a férfias önbizalom diadalát!

A jogelvonás a bortörvénynovellában.

A „Vendéglősök Lapja“ számára írta: dr. Türei-Osváth István m. kir. rendőrfogalmazó.

Az 1929. évi március hó 20-ával életbelépett bortörvénynovella — 1929. évi X. t.-c. — a bortörvénybe ütköző kihágási eljárás során alkalmazható jogelvonás kérdésében új helyzetet teremtett.

Az 1924. évi IX. t.-c.-be iktatott bortörvényből *a jogelvonásra* vonatkozó 50. §-nak az első bekezdését:

„A szeszes italok kimérésére vagy kismértékben való elárusítására szóló engedélyt el kell vonni attól, akit a 42. § 1. vagy 2. pontjában ütköző kihágás miatt — hamisítás és a hamisított ital forgalombahozatala — jogerősen elítéltek. Akit pedig e törvény 43. § 1—7. pontjaiba, végül a 44. § 1—4. pontjaiba ütköző kihágás miatt ítéltek el jogerősen, attól a szeszes italok kimérésére vagy kismértékbeni való elárusítására szóló engedély elvonható“ hatályon kívül helyezte.

E rendelkezések helyébe az 1929. évi X. t.-c. 25. §-a:

„Akit a jelen törvény — 1924. évi IX. t.-c. — 42. § 1. és 2. pontjába ütköző kihágás miatt jogerősen elítéltek, attól a szesezs italok kimérésére vagy kismértékben való elárusítására vonatkozó engedély elvonható.

Az ítéletet ily esetben jogerőre emelkedése után közölni kell az illetékes m. kir. pénzügyigazgatósággal.

Mellőzendő azonban az ítélet közlése, ha a bíróság a büntetést az 1879. évi XL. t.-c. 21. §-ában foglalt rendelkezés — ha az enyhítő körülmények túlnyomóak, az elzárás büntetés helyett pénzbüntetés állapítható meg — alkalmazásával szabta ki.“

Első pillantásra nyilvánvaló, hogy az *új novelláris rendelkezés nagymértékben enyhítette* az alaptörvény drákói szigorúságú rendelkezéseit a jogelvonás kérdésében.

A régi jogszabály alapján a rendőri büntető bíró keze teljesen kötve volt. Ha az engedélyes bűnösségét — legtöbbször valóban csak a borvizsgáló szakértő bizottság által eszközölt vegyelemzés eredményét feltüntető szakvélemény, mint egyedüli bizonyíték alapján — akár gondatlanság miatt is, emlékezzünk a régi 45. §-ra — meg kellett állapítania az 1924. évi IX. t.-c. 42. § 1. és 2. pontjaiba ütköző kihágás miatt — hamisítás és forgalombahozatal — akkor a büntető ítéletben parancsolóan ki kellett mondania egyben az italmérési jogosítvány elvonását is.

Ez az eljárás végeredményben azt eredményezte, hogy amikor a meghozott büntető ítélet az esetleges fellebbezések érdemi felülbírálása után jogerőre emelkedett, a jogerős ítélet kiadványát késedelem nélkül közölnie kellett az illetékes pénzügyigazgatósággal. A pénzügyigazgatóság pedig a törvény szellemében — az ítélet alapján mást nem is tehetett — *az italmérési jogot minden egyéb indokolás nélkül elvonta.*

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78 **Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.** Alapíttatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

De a rendőri büntető bíróságnak az 1924. évi IX. t.-c. említett 50. §-a alapján, továbbá az 1924. évi IX. t.-c. végrehajtásaként kiadott 1924. évi 62.000. F. M. sz. r. 85. §-a alapján, a most említett 42. § 1. és 2. pontjaiba ütköző kihágási eseteken kívül minden egyéb, a bortörvénybe ütköző kihágás miatt hozott büntető ítéletet is közölnie kellett az illetékes pénzügyigazgatósággal. A pénzügyigazgatóság mérlegelésétől függött azután, hogy az 1924. évi IX. t.-c. 50. §-ában adott felhatalmazás alapján ily esetekben élt-e az elvonási jogával, vagy sem. Mindenesetre élhetett vele. Törvényes keretek között.

A gyakorlati tapasztalatok rövidesen igazolták azt, hogy ezeknek a rendelkezéseknek a végrehajtása olyan súlyos következményeket von maga után, hogy ez nehezen volt összeegyeztethető a törvény által elérni szándékolt céllal.

Így született meg sokkal liberálisabb szellemben az 1929. évi X. t.-c. 25. §-a.

E szakasz értelmében a bortörvénybe ütköző kihágások miatt folyamatba tett ügyekben hozott jogerős ítéletek közül *csakis azokat* kell közölni az illetékes pénzügyigazgatóságokkal, amelyekben az elítélt ellen pénzbüntetéssel meg nem váltható *elzárásbüntetést* szabott ki a rendőri büntető bíró.

Egyéb esetekben nem. Akár hamisítás, vagy hamisított bor forgalombahozatala miatt ítélt el valakit, akár kisebb jelentőségű mulasztás miatt.

Kényszerű jogelvonás ma *egyáltalán nincs* az érvényben levő jogszabályokban a bortörvénybe ütköző kihágásokkal kapcsolatosan. Csak a lehetősége van meg ennek.

Ez is csak abban az esetben, ha valakit ily természetű kihágás miatt — hamisítás és forgalombahozatal — pénzzel meg nem váltható elzárásbüntetésre ítélnek.

Vagyis az ilyen büntető ítélet meghozatalának és jogerőre emelkedésének a ténye egymaga még nem elegendő indok a jog elvonására, miként a multban volt. Hanem figyelembe kell vennie a pénzügyigazgatóságnak az érdekelt egyéniségét, személyi körülményeit, a kifogásolt esetben az alanyi bűnösség mértékét és csak mindezek lelkiismeretes mérlegelése után lehet döntenie az elvonás kérdésében.

Az egész probléma, amint az alábbiak igazolni fogják, valójában az ügyben eljáró és ítélkező rendőri büntetőbíró döntésén fordul meg. Mivel pedig a kedvezőtlen döntés esetleg egy egzisztenciát, egy családot foszthat meg a keresetétől, a döntésnek minden esetben alapos megfontolásról, az ügy körülményeibe, indító okaiba körültekintő elmélyedésről, általában emelkedett, józan ítélőképességről kell tanúskodnia. A tény fontosságához, súlyához mérten.

Hogy a gyakorlati eljárás ebben a kérdésben *a lehető méltányosság* álláspontjára helyezkedett, igazolja az is, hogy az 1929. évi X. t.-c. végrehajtásaként kiadott 1929. évi 2000. F. M. sz. r. 91. §-a értelmében az eljáró rendőri büntetőbíróság minden olyan esetben, amikor a törvény a jogerős ítéletnek az illetékes pénzügyigazgatósággal való közlését elrendeli, köteles a vonatkozó ítélet rendelkező részébe egy olyan irányú rendelkezést is felvenni, hogy az italmérési engedély elvonása iránti eljárás, az italmérési jövedékről szóló 1921. évi IV. t.-c. 17. §-a alapján megindíttassék-e, vagy sem?

E rendelkezés elbírálásánál az eljáró rendőri büntetőbíróság részéről gondosan mérlegelendők a kihágási cselekmény összes körülményei (pl. több kihágás halmazata, visszaesés, a kihágásnak nyereségvágyból és nagyobb arányokban, vagy huzamosabb idő óta történt elkövetése stb.).

Ha az eljáró rendőri büntető bíróság a jogerős ítéletben az italmérési engedély elvonása iránti eljárás megindítása mellett határozott, úgy az illetékes pénzügyigazgatóság az ítélet közlésétől számított 30 nap alatt a jogelvonás kérdésében dönteni köteles.

Ha az eljáró rendőri büntetőbíróság a törvény értelmében a pénzügyigazgatósággal közölni rendelt jogerős ítéletében úgy határozott, hogy az italmérési engedély elvonása iránti eljárás ne indíttassék meg, úgy a pénzügyigazgatóság ebben a kérdésben nem dönt. Ellenben az ítélet adatait a szeszes italok kimérésére, vagy kismértékben való elárusítására vonatkozó engedélyekről vezetett nyilvántartásba feljegyezni köteles.

Mindezekből láthatjuk, hogy a helyzet a fenyegető jogelvonás kérdésében nem olyan veszélyes, mint volt a multban.

Ez azonban nem jelenthet bátorítást a visszaélések elkövetésére. Legyen óvatos, legyen körültekintő minden italmérő. Adjon mindig hamisítatlan, tiszta jó italt, mert ez a most ismertetett enyhítés nem helyezte hatályon kívül az állami italmérési jövedékről alkotott 1921. évi IV. t.-c. 3. §-ának azt a rendelkezését, hogy italmérési engedély nem adható annak, aki saját maga, vagy vele közös háztartásban lakó házastársa, egyenes ágbeli rokona, elsőízbeni oldalrokona, vagy sógora borhamisítás, vagy forgalombahozatal miatt büntetve volt öt éven belül.

De nem helyezte hatályon kívül az ugyanezen törvénycikk 17. §-ának azt a rendelkezését sem, hogy az italmérési engedély *bármikor elvonható*, ha az engedélyes bortörvénybe ütköző kihágás miatt jogerősen elítélik.

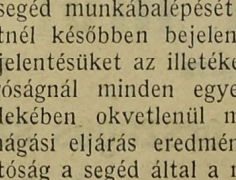
A rendőrhatóság, mint az italmérési ügyekben egyik legfontosabb véleményező szerv, pontos nyilvántartást vezet a borügyekben hozott jogerős ítéletekről. Ha nem is kell azokat az ítéleteket közölni az illetékes pénzügyi hatóságokkal.

És ha valami közbejött körülmény folytán — áthelyezés, özvegyi jogon átírás, bővítés stb. — sor kerül a rendőrhatóság el nem kerülhető véleményadására, a rendőrhatóság köteles a megadott véleményében arra vonatkozólag is nyilatkozni, hogy az érdekelt személy, vagy valamelyik a fentebb említett hozzátartozói ellen van-e nyilvántartásában feljegyezve a bortörvénybe ütköző kihágás miatt jogerős büntető ítélet.

A Hag kávé valódi babkávé.

Úgy van, ez a mesés illatú kávé a koffeinmentes, ártalmatlan Hag kávé. Mindenki szívesen issza, mert az íze kitűnő és senkinek sem árt. A kávéban levő koffein sok embernek elveszi a kedvét a kávé élvezetétől, mert a jó közérzetet megzavarhatja és álmatlanságot idézhet elő. A Hag kávé mellett ilyen gondjai sohase legyenek, mert legkiválóbb minőségű babkávé, melynek íze és zamatja világhírű. Még ma kérjen egy csomaggal a fűszeresénél.

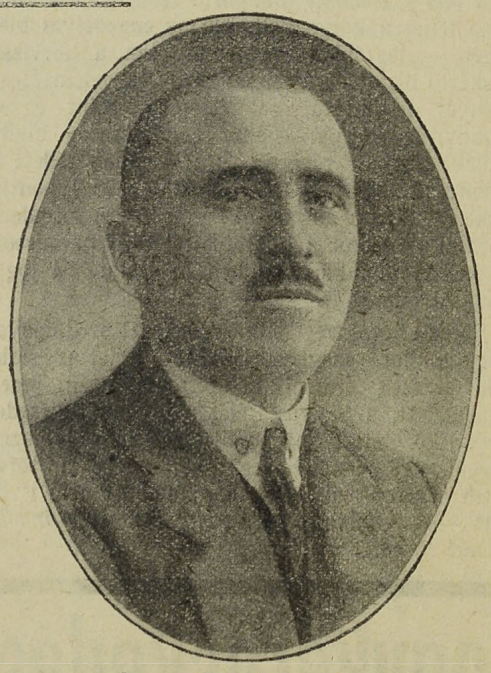
HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. Bon. Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....

Utca .....

Helység .....

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

SUDIK KÁROLY vendéglős, Törökszentmiklós.

GÖRTZ NÁNDOR vendéglős, Hegyeshalom.

A napi munkán és a megélhetés fárasztó küzdelmein kívül a mi szakmáinknak egyéb kötelezettségei is vannak, amelyek, bár kellemesebbek és könnyebbek, mint az előbbiek, mégis könnyen elkerülik szakmáink embereinek a figyelmét. Ilyen fontos kötelezettség a nyilvánosság előtti szereplésnek bizonyos foka. Hiszen egyetlen szakemberünk se képes a nyilvánosság nélkül megállani, mozognia kell, beszéltetnie magáról, ismertetnie a nevét és jó tulajdonságait. Pár tollvonással és egyetlen arcképpel tizenkétezer intelligens szakember előtt lesz ismeretes, ha beküldi az Album számára ingyen leközlendő arcképét rövid életleírásával együtt bármely vendéglős, kávés, korcsmáros, vagy szállodás. A cím: Budapest, IX., Viola ucca 3.

A segédek igazolása. Az ipartestületek utólag nem igazolhatják a segédek munkaviszonyát. A kereskedelemügyi miniszter egy konkrét esetből kifolyólag hozott elvi határozatával kimondotta, hogy a segéd szakbavágó idejének igazolása nem fogadható el hitelt érdemlőnek akkor, ha az ipartestület úgy a munkába való belépést, mint a munkából való kilépést minden megjegyzés nélkül ugyanazon a napon igazolta. Az ipartestület által ilyen szabálytalanul igazolt gyakorlati idő csak abban az esetben fogadható el, ha az iparigazolványért folyamodó ez idő alatt legalább a kerületi munkásbiztosító pénztárnál a munkaadó által be volt jelentve és ezt igazolni tudja. Az ipartestületeknek a jövőben a segéd munkábalépését a törvény által előírt két hétnél később bejelentő munkaadó iparos ellen feljelentésüket az illetékes I. fokú rendőri büntetőbíróságnál minden egyes esetben az iparossegéd érdekében okvetlenül meg kell tenniök, hogy a kihágási eljárás eredményeképen az I. fokú iparhatóság a segéd által a munkaadónál tényleg eltöltött időtartamot a munkakönyv vonatkozó rovatában pótbejegyzéssel hivatalosan igazolhassa.

A kecskeméti kávések, vendéglősök és korcsmárosok élethalálharca a borkimérésekkel.

Több, mint húszféle adót és illetéket kell fizetniök a vendéglősöknek és korcsmárosoknak.

Kecskemétről írják: A vendéglősipar talán sehol az országban nem küzd olyan anyagi gondokkal, mint éppen itt, Kecskeméten. Ennek az állapotnak az oka kézenfekvő: Kecskeméten a lehetetlen borértékesítési viszonyok folytán úgyszólván minden háznál annyi bor van, hogy az emberek nem járnak vendéglőbe és korcsmába bort fogyasztani.

Ez a körülmény már magában véve kimondja a szentenciát, hogy ma Kecskeméten nem jó üzlet vendéglősnek, korcsmárosnak lenni. Pedig ez a körülmény még csak parányi töredéke annak a sok bajnak, ami a vendéglősipar nyakába szakadt.

A budapestvidéki pénzügyigazgatóság maga is megsokallta azokat a bajokat, amelyek a kecskeméti vendéglősök egyre-másra való tönkremenéséhez vezetnek és utasítást adott a pénzügyőrségnek: vizsgálja ki tüzetesen az ügyet és tegyen javaslatot, milyen eszközöket, milyen intézkedéseket tart célszerűnek a bajok orvoslására.

A kecskeméti pénzügyőrség a pénzügyigazgatóság rendelete alapján megvizsgálta a vendéglősipar helyzetét és *terjedelmes jegyzőkönyvben juttatja el a pénzügyigazgatósághoz* a vizsgálat folyamán beszerzett adatokat.

Ennek a hivatalos jegyzőkönyvnek az adataiból közöljük a következőket:

Kecskeméten majdnem minden fűszerkereskedőnek van italmérési engedélye, amelynek birtokában a fűszeresek szinte korcsmaszerűen mérik az italokat. Minden rezsi nélkül hihetetlen konkurrenciát csinálnak a vendéglősöknek, akiktől elvonják a fogyasztókat, de az italméréssel nem bíró többi fűszerkereskedőknek is, mert a vevőket az italokkal magukhoz tudják csábítani.

Az egyes részvénytársaságok, szövetkezetek, amelyek szintén rezsi nélkül működnek a nagyban, 18—20 fillérjével vásárolt bort óriási haszon mellett tudják eladni, 60—80 filléres árban is, amire a vendéglősök képtelenek.

Az italmérési engedéllyel bíró *egyesületekben kimondottan kávéházi és vendéglős-élet folyik* anélkül, hogy ezeknek az egyesületeknek viselniök kellene a vendéglőkre nehezedő terheket.

Gombamódra szaporodnak *a házi borkimérések*. Minden második-harmadik házban 50—60 fillérért mérik a bort s míg hektószámra tudnak bort eladni, azalatt a vendéglők üresen állnak. Rámutat itt a jegyzőkönyv arra, hogy a házi borkimérésekben a tilalom, az ellenőrzések ellenére is poharaznak a fogyasztók és mert az ivóedények tisztogatására nem fordítanak kellő gondot, ezek a házi kimérések valóságos *melegágyai a fertőző betegségeknek*. Nagy mértékben fejlesztik azonkívül az iszákosságot is és hozzájuttatják a borhoz a fiatalkorúakat is, akiknek vendéglőkbe és korcsmákba még belépniök sem szabad.

És míg ezek az italmérések virágzanak, a vendéglők a tönk szélére jutva, egymásután kénytelenek lehúzni a kiárverezett üzlet ablakain és ajtóin a redőnyöket.

Rámutat a jegyzőkönyv arra is, hogy a ház- és üzletbéren, a személyzet fizetésén, az edények törésén, eltűnésén kívül milyen terheket kell, illetve kellene még a vendéglőknek elbírniok. Csak mutatóba közöljük azokat az adókat és illetékeket, amelyek a vendéglősipart nyomorítják. Ezek a következők:

Kereseti adó, jövedelmi adó, vagyonadó, rokkantadó, forgalmi adó, fényűzési adó, söradó, ásványvízadó, borfogyasztási adó, pótadó, betegápolási adó, ínségadó, útadó, egyházi adó, kártyajegyadó, pálinkafogyasztási adó, zenedíj, társadalombiztosítási díjak, italmérési illeték, stb.

Feltünteti végül a jegyzőkönyv a vendéglősök és korcsmárosok kérelmét, hogy a pénzügyigazgatóság hivatalos kiküldöttekkel ellenőrizze akármilyen hosszú időn át a vendéglők, korcsmák forgalmát, hogy minden kétséget kizáró módon megállapíthassa a tényt: a jelenlegi terhek mellett elkerülhetetlen a mindennapi ráfizetés és ez végeredményben csak biztos tönkremenést eredményezhet.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizetheti a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

A békésmegyei vendéglősök közgyűlése.

Újból Gerő Lajost választották elnökké.

A *Békésmegyei Szállodások, Vendéglősök, Kávések és Italmérők* Ipartársulata február hó 20-án, csütörtökön délután Békéscsabán. az Iparos Székházban tartotta rendes évi közgyűlését. A közgyűlés iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg. A kilenc év óta fennálló ipartársulatnak az alakulás óta nem volt ilyen népes gyűlése, feltünően nagy számmal volt a vidék képviselve.

A gyűlést *Gerő* Lajos elnök nyitotta meg, aki tartalmas elnöki megnyitóban beszámolt az elmult év nevezetesebb eseményeiről. Különösen nagy érdeklődés nyilvánult meg a mult évben megkezdett tárgyalásokról, melyet a sörgyárakkal és sörraktárosokkal folytatott az elnökség. Most, midőn az új szezon megkezdődik, annak tudatában tömörül az egész Békés vármegye, hogy kivívják maguknak egyetlen kincsüket, a szabadságukat, mert a rajonirozási rendszer mellett nem viselhetik el azt, hogy ők csak ott vásárolhassanak, ahova a sörgyár őket beosztotta. Óriási éljenzéssel vette tudomásul a közgyűlés ezt a beszámolót és megbízta az elnökséget a megkezdett harcnak továbbvitelére.

Az elnöki jelentés után *Pollák* Arnold kért szót, indítványozta oly akció megindítását, amely a korcsmárosok zárórájának tíz óráról tizenkét órára való kitolását célozza. A közgyűlés az indítványt elfogadta és annak illetékes helyre való továbbítását határozta el.

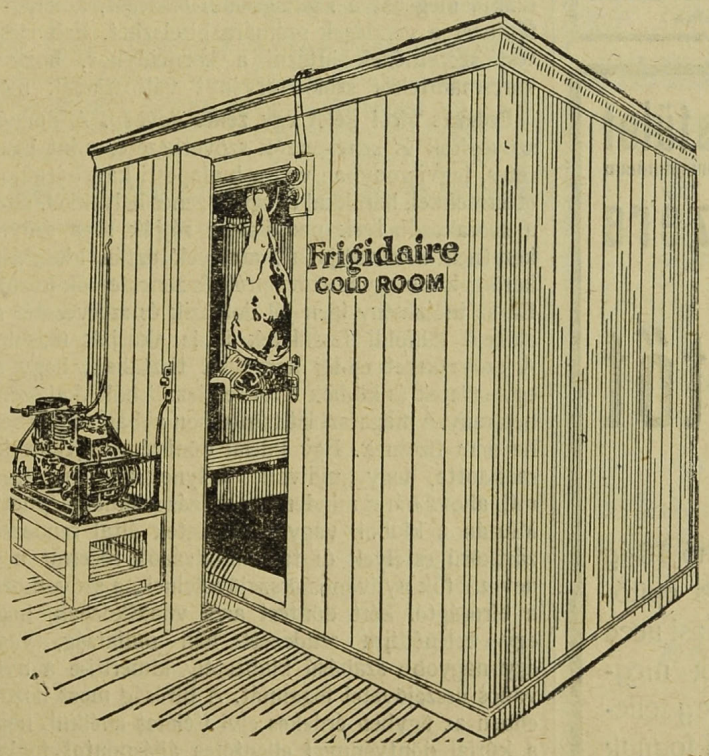
Hozzászólások után elfogadták a pénztári jelentést, zárszámadást és a folyó évi költségvetést.

Madarász György terjesztette elő ezután indítványát az italmérési illeték leszállítása, a vendéglősök és italmérők saját háztartásukban elfogyasztott húsneműek húsfogyasztási adó alól való mentesítése és a sörkartel ügyében. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a javaslatokat.

A felmentvényt a régi tisztikar részére egyhangúlag megadták, ezután a tisztújítás következett. A tisztújítás tartalmára a gyűlés vezetését *Stern* József korelnök vette át, aki bejelentette, hogy többek kérésére az elnöki tisztséget titkos szavazás útján töltik be.

A titkos szavazás eredményeként a kiküldött jelölőbizottság által jelölt Gerő Lajos, Kósa Márton

Frigidaire automatikus villamos hűtőkészülékek minden célra és minden nagyságban.

Semmi felügyelet, semmi kezelés.

Minimális üzemköltség.

Kedvező fizetési feltételek.

Hahn Arthur és Társai

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.

Telefon: *Aut. 898—86

Az orvos azt mondja:

„A babkávé fokozza a szív, az izomzat és a központi idegrendszer működését. Olyan kedvező hatást vált ki, amilyen egyetlen más szerrel el nem érhető.“

Igyék valódi, jó babkávét!

Meinl Gyula r. t.
kávébehozatala.

Stauffer

sajtok vezetnek.

Vendéglői

és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapíttatott: 1896.

TOKAJI KONYAK A LEGJOBB

Első Tokaji Konyakgyár R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.-T.

Budapest, Központi Szeszfőzde

Ajánlja: mindennemű gyümölcspálinkáját és likőrjeit

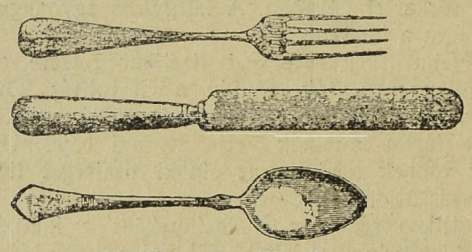
Úri, női és gyermek **bőrkabátok**

speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.

Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

Vendéglői, kávéházi, klubberendezések

Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok **Porcellán és hitelesített üvegárúk**

Alpakka

evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb

Vétel, eladás és kölcsönzés!

FRIED ZSIGMOND ÉS FIA

Budapest, VII., Király ucca 39. szám.

Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

A Békéscsabai Ipartestület

vendéglője részére

szakképzett

üzletvezetőt keres

Ajánlatok írásban március hó 10-ig küldendők meg Lipták János építőmesternek, Békéscsaba, Kinizsi ucca 5. szám alá, hol a feltételek megtudhatók, vagy válaszbélyeg ellenében kívánatra közöltetni fognak

és Madarász György jelöltek közül a régi elnököt, *Gerő* Lajos választották meg újra nagy többséggel három évre elnökké. Ötvennyolc szavazat közül Gerő Lajos negyvenhármat kapott.

A többi tisztségeket felkiáltás útján a következőkkel töltötték be: alelnökök lettek *Papp* Gábor, *Kolcza* Miklós és *Baji* János (Békés), ügyész dr. *Vértes* Andor, pénztáros *Guttmann* Géza, számvizsgálók *Nagy* Lajos, *Ferencz* Mihály, *Illovits* János. Választottak még 58 tagú választmányt is.

A gyűlés végével *Gerő* Lajos elnök tiszteletére a közgyűlés tagjai pompásan sikerült bankettet rendeztek.

MI UJSÁG?

Italmérési illetékek kivetése. Az italmérési illetékek 1927—29. évi ciklusa lejárván, az 1930—1932. évekre szóló kivetés adatai most tétettek közszemlére az egyes kerületi előljáróságoknál. Mindenkinek érdekében áll, hogy azokat megtekintse és amennyiben azok kivetését sérelmesnek találná, felszólamlását 15 napon belül nyujtsa be.

Hirtelen meghalt Kolossa Viktor vendéglős. Kolossa Viktor, a szegedi új ipartestületi székház vendéglőse agyvérzés következtében 46 éves korában hirtelen meghalt Szegeden. A szimpatikus vendéglős Kecskeméten a Royalban volt hosszabb ideig főpincér, majd 1910-ben a Beretvás bérletét vette át és teljes megelégedésre vezette négy évig. Majd a ceglédi, aradi vasúti vendéglőt, később egyik margitszigeti vendéglőt bérelte, legutóbb pedig megkapta a szegedi ipartestületi most épült székházának vendéglői bérletét. Mindenütt hamarosan megkedvelték és becsülték s hirtelen halála széles körökben keltett őszinte részvétet városunkban is. Elhunytát kecskeméti születésű özvegye, Maár Rózsa, három leánya és kiterjedt rokonsága s kartársainak, tisztelőinek, ismerőseinek tábora gyászolja. Temetésén, mely minap délután folyt le óriási részvét mellett, a kecskeméti vendéglősök küldöttsége is megjelent.

Fizetni, fizetni... Ma minden valamirevaló főpincérnek legalább három-négyezer pengő kintlevősége van. A Főpincérek Egyesületének választmánya most elhatározta, hogy akciót indít a kauciók eltörlése és a notórius nemfizető vendégek megrendszabályozása ügyében. A főpincérek kauciókérdésével azért foglalkozott a választmány, mert mind sűrűbben fordult elő, hogy kávéházi és vendéglői üzemtulajdonosok nem tudnak elszámolni a főpincérek óvadékával. Az a kívánságuk, hogy intézményesen biztosítsák a főpincéri óvadékkérdést, még pedig úgy, hogy egynapi bevételnél magasabb óvadékot sem adni, sem pedig elfogadni ne legyen szabad. Sok kellemetlenséget és kárt okoz a főpincéreknek a most érvényben levő korcsmahiteltörvény, amely mindössze négy pengőben szabja meg azt a legmagasabb összeget, amelyet a főpincér a vendégek számára hitelezhet. Felterjesztést szeretnének intézni a kormányhoz, hogy a korcsmahitelről szóló törvényt változtassák meg.

Érdekes bírói ítélet egy zenei ügyben. A magyar szövegírók és zeneszerzők szövetkezete, mint ismeretes, jogviszonyban van a budapesti kávéházakkal, éttermekkel, bárokkal és egyéb zenés helyekkel. Ezek a szórakozóhelyek pausálében rójják le a szövetkezetnek a zenedíjakat, amelyek aztán kiosztásra kerülnek a magyar szövegírók és zeneszerzők között. Ez az intézmény igen jól dolgozik és szervezetét az előkelő külföldi testületek is le akarják másolni. A szövetkezet eddig nem volt tisztában, hogy az egyesületek és klubok által rendezett bálokkal szemben milyen magatartást tanúsítson abban az esetben, ha nem fizetnek. Egy kúriai döntvény ugyanis kimondotta, hogy „nyilvános helynek az a hely számít, ahová bárki minden korlátozás nélkül beléphet". Miután a klubok vagy egyesületek által rendezett zártkörű estélyek és táncmulatságok eszerint nem nevezhetők nyilvános összejövetelnek, a szövetkezet a bíróságtól kért döntést arra vonatkozóan, hogy egy belépődíjra rendezett báli mulatság, vagy egy nagyobb szabású klubestély kimeríti-e a nyilvános összejövetel fogalmát. A bíróság most hozott ebben az ügyben érdekes elvi ítéletet anélkül, hogy a kúriai döntvénnyel ellentétes álláspontot foglalt volna el. A bírói ítélet kimondja, hogy a klubok társas összejövetelei, valamint az egyesületek vagy társadalmi szövetkezetek által rendezett nagy bálok mindenképen nyilvános mulatságnak tekintendők, ami természetes is, mert hiszen a belépődíj mellett rendezett táncmulatság vagy estély egyetlen korlátozása a meghívó. Meghívót pedig kap a klub vagy az egyesület minden tagja, azonkívül azoknak barátai, rokonai, ismerősei. Így tehát a Vigadó nagyterme táncmulatság esetén éppen olyan nyilvános helynek számít, mint a dunaparti étterem és természetes, hogy a bál vezetősége tartozik zenedíjat fizetni.

Bezárták a nagyváradi Park-szállodát. Nagyváradról írja tudósítónk: Nagyváradon most folynak az adókivetések és ezzel kapcsolatban most az a nevezetes eset történt, hogy Vaiszlovits Emil, a híres Park-szálló tulajdonosa, semhogy a terhére kivetett s általa bírságnak tartott magas adót megfizetni legyen kénytelen, a szállodát bezárta. A mostani adókivetésnél Vaiszlovits Emil kimutatta, hogy öt év óta a szobaárakat fölemelni nem tudta, ellenben a kereseti adót fokozatosan az *ötszörösére emelték*. Üzleti könyveiből kimutatta, hogy az elmult évben a magas adók miatt már ráfizetett a vállalatra, így ő voltaképen nem is adót, hanem bírságot már fizetett azért, hogy Nagyváradon egy ilyen luxusüzemet mert fenntartani. A bizottságban a kincstár képviselője nem fogadta el a védekezést, hanem adóemelést forszírozott. Erre most Vaiszlovits az összes szállóvendégeit felkérte, hogy 24 óra mulva keressenek más szállást, új vendégeket nem fogadtak, a szálló cégtábláit leszedette és ügyvédje útján a szállodai iparáról való lemondását jelentette be az iparhatóságnál. Vaiszlovits kijelentette, hogy bírságot nem akar tovább fizetni s eddig is passzióból, ráfizetéssel tartotta fenn a szállodáját, most más passziót akar keresni.

Asztalos, Kirchner-féle gépek teljes felszereléssel sürgősen eladók

Omilyák Károly, Salgótarján

Országos vásárok. *Vasárnap, március 2.* Nagykőrös.

Szerda, március 5. Ajka, Bükk, Ikervár, Jánosháza, Kaposvár, Miskolc, Monoszló, Sárospatak, Tapolca, Tápiószentmárton, Vése.

Csütörtök, március 6. Berkesd, Csabrendek, Csepreg, Celldömölk, Encs, Ibrány, Kecskemét, Kiskomárom, Nagykálló, Ónod, Putnok, Söjtör, Tiszafüred, Orosháza.

Péntek, március 7. Bujk, Dömsöd, Gyöngyös, Gyoma.

Szombat, március 8. Elek, Szegvár.

Vasárnap, március 9. Monor.

Hétfő, március 10. Akasztó, Báté, Celldömölk, Csögle, Darány, Dunaszekcső, Füzesabony, Hercegfalva, Kéthely, Kismarja, Magyarbóly, Nagyatád, Nagydorog, Nemessándorháza, Nova, Sajószentpéter, Sopron, Szabadhídvég, Szőny, Tiszaroff, Vajszló, Vásárosnamény, Veszprém, Hatvan, Szécsény, Tamási.

Kedd, március 11. Gönc, Nyíracsád, Sóskút.

Szerda, március 12. Badacsonytomaj, Csorna, Gálosfa, Gyöngyöspata, Karád, Körmend, Nyírbogdány, Polgár, Ráckozár, Répceszentgyörgy, Somogysámson, Székesfehérvár, Ujmalomsok, Vámosderecske, Zalaszentgrót.

Csütörtök, március 13. Balatonendréd, Bodvaszilas, Devecser, Hajdúhadház, Jánk, Jásztelek, Kobold, Nyírábrány.

Péntek, március 14. Görgeteg, Gyöngyös, Hosszúhetény, Somogyjád.

Vasárnap, március 16. Kiskunfélegyháza, Kisújszállás.

Hétfő, március 17. Étala, Bátaszék, Esztergom, Fertőszentmiklós, Isztimér, Izsák, Jászfényszaru, Kisvárda, Kunbaja, Mátészalka, Mezőkövesd, Mohács, Mosonszentgyörgy, Nagyigmánd, Nagyoroszi, Nágocs, Ózd, Perkáta, Polgárdi, Salgótarján, Sárkeresztúr, Siklós, Somlóvásárhely, Szenna, Szentdienes, Szentgothárd, Tarcal, Tatabánya, Vasvár, Kalocsa.

42.000 zsák kávét dobtak az óceánba. A braziliai kávévédelmi intézet (a Defeza) a mult héten 42.000 zsák kávét sülyesztetett el az Atlanti-Óceánba, minthogy az árú megromlott és emberi táplálkozásra már nem volt alkalmas.

SZŰRŐK gyártása és javítása FRANK és BERGER, BUDAPEST VIII., Baross ucca 91. Telefon: J. 374—05

A borkereskedelem szokványai.

Vendéglősök, korcsmárosok, borkimérők és borvásárlók tanulságára összeállította a Vendéglősök Lapja részére a Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete.

II.

6. §. A must cukorfoktartalma alatt a hitelesített klosterneuburgi mustmérő szerinti természetes cukortartalom értendő. Sűrített mustnál a m. kir. Ampelológiai Intézet által Baumé szerint megállapított cukortartalom mérvadó.

7. §. Termelőktől, vagy a kereskedelmi forgalomban vagontételekben vásárolt must vagy bor átvételéhez a szükséges hordókat vevő tartozik szolgáltatni. Ha a szállítás nem határidőre szól és a hordókra vonatkozólag megállapodás nem történt, köteles a vevő azokat az ügylet megkötését követő nyolc nap alatt feladni, illetőleg az eladónak rendelkezésére bocsátani.

Kiskereskedelmi forgalomban a szükséges hordókat az eladó tulajdonjogának fenntartásával legalább 45 napi időre kölcsönképen engedi át.

Az eladó a szállításhoz kölcsönzött hordókért, ha azokat a vevő a kikötött időn belül nem küldi vissza, kölcsöndíjat számíthat fel. Vevő a neki eladó által kölcsönadott hordókat egyéb célokra nem használhatja fel, mint az abban szállított bor tárolása.

A hordót kölcsönadó félnek jogában áll a hordó ellenértékének megfelelő összegű letétet követelni.

A hordókölcsöndíj összege rendes körülmények között nem lehet több, mint az első három hónapba a hordó mindenkori értékének 10%-a, minden további három hónapra a hordó mindenkori értékének 5%-a. Az eladónak, illetve kölcsönadónak jogában áll a kölcsöndíjat háromhavonkint előre, a hordók napi árának esetleges változásához képest a fenti keretek között is a kölcsönvevő értesítése mellett, módosítani.

A vevő az eladó hordóit legkésőbb a bor szállításának napjától számított 45 napon belül, tiszta, penészmentes állapotban, jókarban és kénezve átadni, illetve a feladó-állomásra bérmentve visszaküldeni tartozik.

A 45 napi határidő kezdete a bor feladásának napja, lejárta a visszaérkezés, illetve visszaadás napja.

Ha a vevő elmulasztja a kölcsönvett hordót az elszállítás napjától számított 45 nap alatt visszajuttatni, vagy a visszaküldött hordó penészes vagy hibás (dohos, ecetes stb.) állapotban érkezik vissza, az eladónak jogában áll a hordó napi árának megfelelő ellenértéket követelni, a hordónak rendelkezésre bocsátása mellett.

8. §. A hordóknak a törvényben előírt módon hitelesíttetteknek kell lenniök. A helytelen hitelesítésből eredő különbözetet a vevő az eladóval a hordó kiürítése után azonnal, még az abroncsok megszorítása, vagy a hordók bárminemű megjavítása előtt tartozik közölni, ennek elmulasztása esetén ilyen irányú igények nem támaszthatók. A különbözetet hivatalos hitelesítés útján kell megállapítani.

Édes, nemes tormát
kg.-kint 160 filléres árban eladásra bocsát
Dobozi uradalom, Doboz, Békés megye

Ha a különbözet ½%-nál nem több, ennek megtérítése nem követelhető és az újbóli hitelesítés költségei a kifogásoló felet terhelik. Ha a különbözet nagyobb, annak értéke megtérítendő, vagy az természetben pótlandó lesz s a hitelesítési költséget a kárpótlásra kötelezett viseli.

9. §. 850 liternél nagyobb űrtartalmú hordó csak a vevő hozzájárulásával használható szállításra.

10. §. Az árúnak a vevő hordóiban töltve „ab vasút" történő eladása nem jelenti azt, hogy az eladó a vasúti kocsikba vagy tartánykocsikba is tartozik a betöltést végezni. Ez csakis határozott kikötés esetén követelhető.

11. §. Egyéb megegyezés hiányában a bor „készpénzért, levonás nélkül" eladottnak tekinthető, amely esetben a vételár az árú átvétele alkalmával fizetendő.

12. §. Azonnali vagy prompt szállítás alatt az üzlet megkötésétől számított nyolc napon belüli szállítás értendő.

13. §. Átvételi határnapra voantkozó megállapodás hiányában az ügylet azonnali átvételére kötöttnek tekintendő.

14. §. Az apadás az átvétel napjáig az eladót, azon túl a vevőt terheli. Az apadás évi 2—4% pro ráta temporis aszerint, hogy a bor milyen helyen és hordóban fekszik.

15. §. Az eladott mennyiség átvételének, ha részletekben is, de legalább az üzlet létrejöttének időpontjától számított négy hónapon belül kell befejeződnie.

(Folyt. köv.)

Ha üres, használt palackjai vannak,
hívja fel WEINER MIKSA palacknagykereskedő céget. A legmagasabb árban megveszi,
Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 3. Telefon: J. 342—27
Ugyanott beszerezhető mindenfajta használt palack.

Bonyolult pörösködés a Pátria kávéházért. Az Erzsébet körút és Király ucca sarkán levő Pátria kávéházat Váradi Lajos 1922-ben eladta Klein Béninek és Majthényi Istvánnak. Egy hónappal később Váradi felesége, akit elmebeteg férjének gondnokául rendeltek ki, pert indított a járásbíróságon és az adásvételi *szerződés érvénytelenítését* kérte, mert a súlyos elmebajban szenvedő Váradi a kávéházat tényleges értékénél negyven százalékkal olcsóbban adta el. Az orvosszakértők megállapították, hogy Váradi a kávéház eladása idejében valóban elmebajban szenvedett. 1925-ben, a járásbíróság ítélete előtt, a felek a *bíróság előtt egyezséget kötöttek*. Klein és Majthényi a vételár kiegészítéséül kötelezték magukat további 625 millió korona fizetésére. *Később az árvaszék megtagadta a bírói egyezség jóváhagyását.* Váradi Lajosné ezek után ismét a járásbírósághoz fordult és az egyezséggel befejezett pör folytatását kérte, azzal érvelve, hogy a bírói egyezség árvaszéki jóváhagyás hiányában *érvénytelen*. A kérelmet úgy a járásbíróság, mint a törvényszék elutasította és kimondta, hogy a bírói egyezséggel az ügy alakilag befejeződött. Váradiné ebbe az ítéletbe sem nyugodott bele, hanem 1928 júniusában újabb pört indított a törvényszéken, ismét kérve a bírói egyezség érvényesítését. A keresetben 4,832.860 pengő megítélését kérte, alapul véve a kávéház jelenlegi 480 ezer pengős értékét és az 1922 január elsejétől járó évi 160 ezer pengős elmaradt hasznot, amelyből levonta a már kapott pénz értékét. Ebbe a pörbe *Váradi Lajos érdekében a gyámhatóság is beavatkozott és ügygondnokul* dr. Váradi Jenő tiszti főügyészhelyettest rendelte ki. *Mészáros* Győző, a kávések egyesületének elnöke, továbbá *Mészáros* Győző, a kávések egyesületének elnöke, továbbá *Reiner* Mór és *Ungár* Mór kávéháztulajdonosok szakértői véleményükben azt mondták, hogy az 1925-ben megkötött egyezséggel Váradi vagyona nem csökkent. E vélemény alapján a törvényszék elutasította a keresetet és érvényesnek mondta ki a bírói egyezséget. Az ítélőtábla Dézsy-tanácsa most tárgyalta a fellebbezést. A gondnokolt képviseletében dr. Martos József és dr. Szrényi Rezső ügyvédek, valamint dr. Váradi Jenő tiszti főügyészhelyettes, az alperesek részéről pedig dr. Gerzon Mihály és dr. Wolff Lajos ügyvédek jelentek meg. A Tábla *megváltoztatta a törvényszék ítéletét* és kimondotta, hogy a járásbíróságon megindított pört folytatni kell, mintha az egyezség létre sem jött volna. A Tábla szerint a bírói egyezséget feltétlenül jóvá kell hagyni a gyámhatóságnak, mert ellenkező esetben az egyezség érvénytelen.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és fenőszíjak dús választékban Léber Kálmán borotva- és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

CALDERONI ÉS TÁRSA
Budapest, V., Vörösmarty tér 1. szám
(Haas-palota) Telefon: Aut. 811—48. Alap. év: 1819.
Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerű hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecetgyári vegyszerek és mérőüveg. Vaporimeter és filtráló-készülékek, eredeti francia Malligand-készülékek és borfokolók. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsiptetők.

Nagykőrös város közönsége a
Széchenyi
kerti vendéglőt
és a hozzátartozó összes helyiségeket három, esetleg hat évre
a folyó évi március hó 12. napján, délelőtt 10 órakor
a v. főügyészi hivatalon megtartandó nyilvános árverésen **bérbeadja.** Bánatpénz: 100 pengő. A feltételek a v. főügyészi hivatalon megtekinthetők.

A vigalmi adóátalány Budapesten.

Budapest tanácsa a Budapesti Kávések, továbbá a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének kérelmére a vigalmi adóról szóló szabályrendelet 6. szakaszában nyert felhatalmazás értelmében megengedi, hogy a budapesti nyilvános helyiségek tulajdonosai a nyilvános helyiségben

1. játszott kártya vagy ezzel egy tekintet alá eső bármely más játékért szedett használati díj, vagy a vigalmi adó kivételével a játékkal kapcsolatban bármily más címen szedett bevétel után a főváros részére beszedendő 25% ; továbbá

2. az ital és étel felszolgálása közben az étel és ital felszolgálásán kívül zenével, énekkel, előadással, stb.-vel nyujtott, de belépőjegy váltásához, vagy belépődíj fizetéséhez nem kötött szórakozásban résztvevőkre személyenkint és esetenkint az ideiglenes hatállyal módosított szabályrendelet 4. § 111. bekezdés *a*) és *b*) pontjai értelmében 4, illetve 8 fillérben megállapított adót az 1930 január hó 1-től kezdődőleg további intézkedésig, de legtovább 1930 december hó 30. napjáig terjedő időben havi átalányösszeggel megválthassák.

A tanács egyúttal azoknak a nyilvános helyiségeknek a tulajdonosai részére és terhére, akik az átalányozással nyujtott kedvezmény engedélyezését írásban kérelmezték és akik az 1929. évi április hó 25-én kelt 31.818—1929. VI. sz. tanácsi határozat rendelkezéseinek pontosan eleget tettek, vagyis az elmult 1929. évre megállapított vigalmi adóátalányt teljes egészében beszolgáltatták, az 1. és 2. pontban részesedett adóra vonatkozólag az átalánynak havi összegét az 1929. év utolsó hónapjában a kártya stb. játékdíja után, illetve belépődíjnélküli szórakozásban résztvevők után megállapított s beszolgáltatott átalány 75, szóval hetvenöt százalékában állapítja meg végérvényesen.

Az átalány kiszámítására, beszolgáltatására vonatkozólag az 1928. évi június hó 14. napján kelt 90.198—1928. VI. és az 1929. évi április hó 25. napján kelt 31.818—1929. VI. számú tanácsi határozatokban foglalt rendelkezések változatlanul érvényben maradnak.

A jelen határozat értelmében a folyamodó nyilvános helyiség tulajdonosa terhére kiszámított átalány az egész hónapra vonatkozik, e havi átalányösszeg mérséklése azon a jogcímen, hogy a kártyajáték csak a hét bizonyos napjain történt, nem kérelmezhető.

Ha azonban a nyilvános helyiség tulajdonosa a közönségnek zenével való szórakoztatását, vagy pedig a kártyajátékot végleg, de legalább is egy teljes naptári hónapra beszünteti és ezt a körülményt a megszüntetést követő 3 napon belül a pénzügyi ügyosztálynak írásban bejelenti, úgy a megszüntetést követő hónap első napjától kezdődőleg az átalány további befizetése alól mentesülni fog. A bejelentés késedelmes megtétele esetén a bejelentést követő hónap első napjától kezdődőleg fog a bejelentés figyelembe vétetni.

Minthogy a zenével nyujtott szórakozásban résztvevők után a fővárost megillető vigalmi adóátalány megállapítása s szórakoztatás nemének és idejének figyelembevétele mellett történt, a tanács a szabályrendelet 10. §-ában körülírt jogkövetkezmények terhe mellett kötelezi a nyilvános helyiség tulajdonosait, hogy a szórakoztatás nemének (cigány-, szalonzene, ének, hangverseny stb.) és idejének (csak délután vagy este is) minden megváltoztatását nyolc napon belül jelentsék be.

A megállapított vigalmi adóátalányt minden hónapban előre, legkésőbb a hónap 20. napjáig feltétlenül be kell szolgáltatni, mivel ellenkező esetben a tanácsnak jogában áll, minden külön értesítés nélkül, az átalányozással nyujtott kedvezményt azonnal visszavonni és a vigalmi adóról szóló szabályrendelet általános rendelkezéseit alkalmazni. Ugyancsak ezek a rendelkezések nyernek alkalmazást akkor is, ha valamelyik nyilvános helyiség tulajdonosa az adónak átalányozását nem kérelmezi, vagy pedig, ha az átalányozásnak ezt a módját és a megállapított átalányt nem fogadja el.

Amennyiben a nyilvános helyiség tulajdonosa a terhére megállapított átalányt minden hónapban a hónap 20. napjáig pontosan beszolgáltatja és egyebekben is az átalányozás feltételeit pontosan betartja, a tanács a vigalmi adóval kapcsolatos könyvvezetési kötelezettség alól, továbbá az adóköteles bevételi adatainak bejelentése alól felmenti, úgyszintén az ellenőrzés alól is mentesíti. Erről a tanács a pénzügyi ügyosztályt a szükséges intézkedések megtétele végett, a számvevőséget, végül pedig az érdekelt nyilvános helyiségek tulajdonosait az ipartestületek elnökségei útján értesítette.

A francia orvosok a sört ajánlják a tifuszos láz ellen. Franciaország egyes vidékein járványszerűen lépett föl a tifuszos láz s a sajtóban nagy vita indult meg, hogy milyen eszközökkel lehet a legjobban küzdeni a járvány ellen. Természetesen sokan azt a régi módot ajánlják, hogy forralják föl a vizet, de ez ellen is azt vetik fel, hogy rosszízű, nehézkes s a gyomrot valósággal forradalomba hozza. Ebbe a vitába most bele szólt a franciák egyik legismertebb orvosi folyóirata, a *Siécle Médicinal*, amelyben *Bellin du Coteau* dr. a következőket írja : Azt hiszik, hogy a forralt vizen kívül nincs más ital, mely az ízletesség igényeinek és egyúttal a higiénia követelményeinek megfelel ? De igen : *a sör*. A sör tényleg egész elsőrangúan steril, mert már a gyártás kezdetén többórás forralásnak van alávetve és azután olyan processzusokon megy keresztül, melyek az eljárás tisztasága folytán kizárják a fertőzést. A sörnek ezért figyelemreméltó antiszeptikus hatása van, miáltal a kolera bacillusait egy negyed óra alatt és a tifuszos láz bacillusait 30 perc alatt elpusztítja. *Vincent* dr., a nagy tifusz-specialista, a kitűnő Vaccin-ojtóanyag feltalálója, aki a háború alatt katonáinkat e borzasztó ostortól megvédte, megjegyezte, hogy e betegség esetei az észak és kelet garnizonjaiban sokkal ritkábbak, ahol sört fogyasztanak. A sör élvezete tehát a tifuszos láz ellen védekezést nyujt. Sőt lehetséges, hogy ha a tifuszos láz bacillusai már nyers főzelékek, nyers tej, vagy kagylós állatok útján belekerültek a szervezetbe, a sör, ha az emésztési szervekben a csirákkal kontaktusba kerül, azokat elpusztítja. Nem szabad azonban a sör gyógyerejét túlozni. Mindenesetre azonban tény, hogy egy kitűnően ízletes és elsőrangúan egészséges ital is feltétlen biztonságot nyujt úgy a családi asztalon, mint a kávéházban, úgyhogy a mostani körülmények között és az aktuális időben ajánlható.

A leghosszabb nevű sajt. Világhírűek a bajorországi Oberammergau passziójátékai, amelyhez a világ minden tájáról sok-sok ezer kíváncsi gyűl össze. Az oberammergaui passziójátékok idején egy különleges sajt kapható, amelynek a neve : „Oberammergauerpassionsfestspielalpenkräuterklosterdelikatfrühstückskäse". Képzelhető, hogy az idegennek, aki a legjobb esetben csak töri a német nyelvet, milyen megerőltetésébe kerül, amíg kinyögi, hogy „Oberammergauerfestpassionsspielalpenkräuterklosterdelikatfrühstückskäse"-t akar. Különösen az angoloknak okoz ez nehézséget. Ezért a Manchester Guardian című angol lap most ajánlja az olvasóinak, hogy amennyiben Oberammergauban Oberammergauerpassionsfestspielalpenkräuterklosterdelikatfrühstükskäset akarnak vásárolni, úgy ne mondják ki ezt a hosszú szót, hanem a boltban mutassanak a kivánt sajtra és mondják egyszerűen : „Von diesem Käse, bitte !"

Vendéglőbérlet Nagykőrösön. Nagykőrösről jelentik : A Széchenyi-kerti vendéglő bérbeadására szerdán tartották meg a második árverést, melyen azonban ez alkalommal csak egy árverező jelentkezett : *Szivák* Pál vendéglős, aki a kerti vendéglőért három évi bérlet esetén évi 1000, hat évi bérlet esetén évi 1200 pengőt ígért. A bérletre értesülésünk szerint újabb árverést tartanak.

Ifjúsági propaganda Németországban a szeszfogyasztás ellen. Az abstinens egyesületek központi bizottsága mult év október havában ünnepelte 25 éves fennállását, mely alkalommal egy ifjúsági nagygyűlést is rendeztek, mely állást foglalt az ifjúság szeszfogyasztása ellen. A német abstinensek nagy súlyt helyeznek az ifjúságnak mozgalmukba való bekapcsolására, ami annál könnyebb munka, mert nem kell házról-házra végezni propagandájukat, hanem rendelkezésükre áll a német ifjúság egész hatalmas szervezete : a 9·3 millió 14—21 éves német ifjú közül mintegy 4·3 millió van különböző egyesületekben megszervezve, miáltal e csoportok a látszólag rendkívül népszerű prohibiciós jelszavak által igen könnyen befolyásolhatók. Ami az egyes ifjúsági szervezeteket illeti, ezek általában négy csoportra oszlanak, melyek többé-kevésbbé valamennyien a szeszfogyasztás ellen is küzdenek. Különösen a szociálista ifjak csoportja alkoholellenes, bár az evangélikus és a katholikus is, ha nem is nyiltan, de burkoltan a szeszfogyasztás ellen foglalnak állást. A sportegyesületek sportokokból tiltják el tagjaiknak a szeszfogyasztást, bár a kérdés elvi részében állást nem foglalnak. Mindezekből látható, hogy a prohibiciós tábor részéről Németországban is milyen céltudatos munka folyik a teljes alkoholtilalom érdekében.

* **Szabóipari kiállítás.** A Baross Szövetség szabószakosztálya március 14., 15. és 16. napjain a Nemzeti Szalon termeiben (V., Erzsébet tér) *szabóipari kiállítást rendez*, amelyen a kiállítandó *férfiruháknak* nemcsak szövete, hanem az összes hozzávalók (bélés, gomb, cérna stb.) kizárólag a magyar gyári és kézműipar által előállított árukból készülnek. A kiállítást március 14-én délelőtt *Bud* János kereskedelemügyi miniszter nyitja meg.

1928. évi kiváló minőségű óboraimat a következő árakban ajánlom:

Ezerjó, zöld-fehér, zamatos ... —·58 P
Rajnai Rizling pecsenyebor ... —·76 P
Mus otály csemegebor ... —·96 P
Leányka, a borok gyöngye ... —·96 P
Kadarka, siller, zamatos ... —·54 P
Carbenet, vörös pecsenyebor ... —·78 P
kölcsönhordókban, kb. 100 litertől kezdve, utánvét mellett.

BÁRÓ ORCZY JÁNOS, GYÖNGYÖS

* **20.000 pengő értékű 50 főnyereményből** (komplett hálószoba, motorbicikli, kétheti üdülés egy előkelő szanatóriumban stb., stb.), továbbá 1500 értékes jutalomdíjból választhat magának *ingyen* minden ellenszolgáltatás nélkül. Soha nem létezett ajándék és kedvezmény ez ! ! Ne mulassza el *gazdag vagy szegény, nő vagy férfi, öreg vagy fiatal* ebben résztvenni. Mindenki résztvehet, mindenki szerezhet magának egy főnyereményt vagy értékes jutalmat, minden anyagi megerőltetés nélkül. Hogy hogyan ? Erre nézve tájékozást nyer, ha mutatványszámot kér. *Nők Ujsága a Háztartás*, Budapest, IV., Bécsi ucca 3.

Nem kell kereseti adót fizetni annak, aki veszteséggel zárta üzemét. Nagyjelentőségű és az adózó polgárokat élénken érdeklő ítéletet hozott most a m. kir. közigazgatási bíróság. Egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta ez az ítélet, hogy a veszteséggel zárt üzletet nem lehet kereseti adóval sujtani. A mostani gazdaságilag leromlott világban igen sok panasz merült fel amiatt, hogy a legtöbb adókivető bizottság figyelmen kívül hagyta a törvény előírása szerint vezetett kereskedelmi mérlegek és üzleti könyvek hiteles adatait és ezektől függetlenül magas kereseti adót szabtak ki olyan adófizetőkre is, akik veszteséggel zárták üzleti esztendeiket. Sok ilyen iparosnak és kereskedőnek még fel is emelték az adóját. A mult év őszén egy szállodás fellebbezéssel támadta meg az adófelszólamlási bizottság ilyen döntését s így került az ügy végső fokon való határozathozatalra a közigazgatási bírósághoz. A legfelsőbb bíróság helyt adott a fellebbezésnek, kimondotta, hogy veszteséges üzemek után kereseti adót kivetni nem lehet és a konkrét esetben adóalap hiánya címén törölte a kivetett adót. Az ítélet indokolása hangsúlyozza, hogy az esetben, ha az adózó polgár szabályszerű könyveket vezet s ezeknek adatai szerint a vállalkozás veszteséggel jár, adóalapot megállapítani nem lehet. A józan ész szerint az, akinek üzleti vállalkozásából nem volt keresete, illetőleg jövedelme, valóban nem fizethet kereseti és jövedelmi adót.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám : József 425—04

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék : BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA :
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Az alkoholtilalom Svédországban. Külön furcsaság az a körülményesség, amivel a vendéglőkben és kávéházakban alkoholhoz juthat az ember. Skandinávia országaiban ugyanis, Dánia kivételével, részleges alkoholtilalom van, mert a cikkiró szerint az alkoholfogyasztás olyan mértéket öltött, hogy a delirium tremens igen tekintélyes helyre küzdötte fel magot a halálozási statisztikában. (?) Azért léptették életbe az alkoholtilalmat, amely a skandináv államokban, Svédországban a legenyhébb, mert csak pénz kérdése, hogy a legnyiltabban is annyi alkoholt kaphasson az ember, amennyit csak akar. Alkoholt csak az a vendég kap a vendéglőben, aki meleg ételt eszik, illetve csak rendel és fizet. A teához nem adnak rumot, mert a tea nem étel. Délelőtt vagy éjfél után a nyilvános helyeken nem lehet alkoholt kapni. De déltől éjfélig sem szolgáltatható ki korlátlan mennyiségben alkohol, még a híres svéd puncsból is csak háromdecis üvegből. De a megrögzött szeszesek könnyen segítenek magukon, átülnek egy másik asztalhoz, rendelnek, illetve fizetnek egy meleg ételt, aminek alapján újból rendelhetnek szeszt. A vendéglői alkoholtilalom ott tehát csak megdrágítja, de nem korlátozza az alkoholfogyasztást.

Sacher Anna halála. Az osztrák szállodásvilág egyik nagyságát, *Sacher* Annát kísérték ki utolsó útjára, a temetőbe, február 27-én a bécsi szállodások és gyászolói. A bécsi *Sacher-szálló* és étterem impozáns gyászdíszt öltött a temetés alatt. Egykori vendégei közül sok főhercegnő és főherceg is résztvett a gyászmenetben az előkelőségek tömött autósorai között.

Herceg
Húsárú **Esterházy** Csemege
Badacsonyi borok
Fővárosi lerakat:
VII. KERÜLET, ROTTENBILLER UCCA 58. SZÁM
Telefon: József 435—24
Füstöltárú-különlegességek.
Elsőrangú gépsonkák.
Fínom felvágottak.
Pástétom-konzervek.
„Jestor" ételízesítő.

Hotelvásárlások Abbáziában. A Magyar-Olasz Bank Abbáziában megvásárolta a Quarnero és a Regina-hotelt, valamint a Laurana-nagyszállót Lovranában. A három szálló vételára 14—15 millió líra között mozog, amint ezt a zágrábi Morgenblatt írja.

Magyar szakácsok a nemzetközi szakácsművészeti kiállításon Zürichben. Május 31-től június 30-ig nagyszabású szakácsművészeti kiállítást rendeznek Zürichben, amelyen a világ valamennyi nemzete résztvesz. Négy részből áll majd a kiállítás. Az egyik a szakácsművészet, amelyen belül nagy versenyfőzés lesz, egyrészt a nemzetközi ételek, másrészt a speciális nemzeti eledelek elkészítésében. A díjnyertes nagymesteri címet kap. Külön verseny lesz a dekoratív tálalásból. A kiállításon nemcsak szakácsok, hanem háziasszonyok is résztvehetnek. Külön pavillonja lesz a halkiállításnak, amelyen részint élőhalakat állítanak ki, részint pedig külön konyhán a létező összes halelkészítési módokat mutatják be és kóstolót adnak belőlük. A kiállítás második része a praktikus táplálkozás bemutatása: melyek azok a tápanyagok, amelyekre elsősorban szüksége van a szervezetnek. A kiállítás e részében az orvosi és kémiai tudománya lesz képviselve nagy mértékben. Ebben a részben ezenkívül a diétikus konyhára és a most divatos nyerskosztra vonatkozó adatokat és tárgyakat mutatnak be. A harmadik osztálya a kiállításnak a nemzeti csárdákat foglalja magában, amelyek mindegyikében egy-egy nemzet az ő sajátságos nemzeti ételeit főzi és árulja. Végül a negyedik, az általános jellegű kiállítás, felöleli a szakácsművészettel összefüggésben levő összes terrénumokat. A kiállítással kapcsolatos a szakácsok nemzetközi kongresszusa. A magyar vendéglősök és szakácsok is résztvesznek úgy a kongresszuson, mint a kiállításon és a versenyen. A magyar csárda pavillonja a francia és a holland között lesz.

A tiszaugi óriásharcsa karriérje. Szegedről jelentik: Bitó Antal, a szerencséskezű szegedi halászmester két hónap alatt országos hírnévre tett szert. A karácsony előtti, Szegednél fogott mázsás harcsának is csudájára jártak a kíváncsiak, de a tiszaugi harcsaóriás már egyenesen országos nevezetességre tett szert. A Donát-napi vásár népe ugyanis tömegével kereste fel a ritka látványosságot, de megemlékeztek a szegedi halászok kerítő hálójába akadt vén vízi rablóról az összes pesti lapok, sőt még a rádió is. A legérdekesebb azonban az, hogy Rapcsák Péter, egy élelmes vásárhelyi vendéglős megneszelve a szenzációt, átjött Szegedre s rálicitálva szegedi kartársaira, megvette a 112 kilós halat, amelyet Vásárhelyen, a vendéglős Szegedi úti kerthelyiségében állítottak ki, pénteken pedig Bitó mester főzött belőle zamatos szegedi halászlét a halat kedvelő vásárhelyieknek.

Halálozás. *Szűcs* Mihály debreceni vendéglős, febr. elején, munkáséletének 42-ik évében elhunyt. Nagy részvét mellett temették el.

Már Pál vecsési vendéglős, február hó 21-én, 73-ik, boldog házasságának 49. évében elhunyt. Temetése általános részvét mellett ment végbe a vecsési temetőben. Nagyszámú rokonság és tisztelői gyászolják.

Korcsmárosok háborúsága az olcsó bor miatt.

Négy fóti vendéglős pert indított egy társuk ellen, mert „fellázította" a fogyasztókat.

A pestvidéki törvényszék előtt érdekes keresetet nyujtottak be. A pert négy fóti kocsmáros indította egy helybeli vendéglős ellen tisztességtelen verseny űzése miatt és előadták keresetükben azt, hogy Fót község italmérői elhatározták, hogy silányabb minőségű bort többé nem mérnek, hanem csak jó asztali bort fognak tartani. A döntést megbeszélés előzte meg, amelyen a helyiség valamennyi vendéglőse részt vett. Ezen a tárgyaláson a jó bor beszerzési árát, szállítási költségét, az üzemi kiadásokat és a tisztességes hasznot figyelembe véve, megállapították, hogy az asztali bort literenkint 1 pengőért fogják kimérni. Minthogy egyeseknek a silányabb minőségű borból raktáruk volt, úgy intézkedtek, hogy készletüket olcsó áron kiárusíthatják, de megállapodtak abban, hogy azután ezek a vendéglősök is jó bort fognak beszerezni. Az ülésen elfogadott határozatokat írásba foglalták, amelyet Dalmati Győző fóti korcsmáros is aláírt.

Ezután Fót községben életbe lépett az új rend, ezt azonban a felperesek állítása szerint Dalmati Győző csakhamar megszegte, mert amikor készlete elfogyott, újból olcsó bort szerzett be és azt árusítani kezdte, sőt a községben ki is doboltatta, hogy nála a bort olcsóbban lehet beszerezni. Ezzel sem elégedett meg azonban, hanem plakátot nyomatott ki, amelyben szembefordult a többi italmérővel, közös akciójukat drágításnak tüntette fel és közhírré tette azt is, hogy ő a borárak emelése ellen tiltakozott és felhívta a lakosságot, hogy a többi vendéglős eljárását ne tűrje.

Ezt az eljárást sérelmezi a négy felperes és előadják azt, hogy miután ők a megállapodás alapján drágább bort szereztek be, csakhogy Dalmatival versenyezni tudjanak, kénytelenek a saját, jobb minőségű italukat beszerzési ár alatt árusítani. Így is meghurcolásnak vannak kitéve amiatt, mert a közönség előtt az ő eljárásukat, amely végeredményben a publikum érdekét szolgálta és jobb árú forgalombahozatalára irányult, hamis színben tüntették fel és Dalmati eljárása következtében az a hit keletkezett, hogy rajta kívül minden italmérő árdrágító.

Azt a kérést terjesztették elő tehát, állapítsa meg a bíróság Dalmati eljárásáról azt, hogy a tisztességes üzleti versenybe ütközik és tiltsa őt a jövőben a hasonló eljárástól el.

Az érdekes ügyben legutóbb tartott tárgyalást a törvényszék, amely elrendelte a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara megkeresését és nyilatkozatot kért a kamarától arra nézve, hogy a kérdéses ügyben a tisztességtelen verseny fennforgását megállapíthatónak találja-e? — elnapolta. A kamara szakvéleményének beérkezése után fogja a bíróság határozatát kihirdetni.

Hymen. Ifj. *Strényer* Ferenc a Kis Pipa szálloda és étterem tulajdonosa eljegyezte Szekszárdról *Posch* Ilonka úrleányt, Haspell József Uri Kaszinó-vendéglős nevelt leányát Szekszárdon.

Az ajándéktojások. Nagy volt az öröm Leningradban, amikor a szovjet elhatározta, hogy a kommunista párt minden egyes tagja Lenin emlékezetének napján két extra tojásra tarthat igényt. Hosszú sorban álltak az emberek az utcán, amíg megkapták az extra tojásokat és nagy diadallal vitték haza. A tojások — természetesen — meg voltak számozva és a számok felett egy titokzatos gótbetűs szó volt egy bélyegzővel reájuk nyomva, amely a megajándékozottnak sok fejtörést okozott. Mert mit jelenthetett ez az ismeretlen idegen szó? Végre is akadt egy németül tudó elvtárs, aki kisillabizálta az idegen betűket. Az volt a tojásokra nyomtatva, hogy „Zurück", vagyis vissza! Kiderült, hogy a „friss" extratojások már megjárták Hamburgot, ahol néhány héttel korábban a német vámhivatalnokok a szovjettojásokat visszautasították, mert nem voltak már alkalmasak a német polgárok által való fogyasztásra.

Egy pécsi vendéglős balesete. *Schlögl* Pál 30 éves pécsi vendéglős az Ágoston téren hirtelen összeesett. A mentők eszméletlen állapotban a belgyógyászati klinikára szállították.

Borárak. A magyar borpiacon nagyobb üzletkötések nem történnek, bár mégis állandó vételek fordulnak elő. Finomabb árúkban magasabb árakat érnek el és balatonfüredi, meg móri, valamint tokaji borokért 80—100 fillért is fizetnek bel- és külföldi relációkban literenkint. E finomabb borok 14·5—15·1 fokúak. A tömegborok ára kissé állandósult és remény van arra, hogy ezeket is magasabb áron lehet rövidesen értékesíteni a nagykereskedelemben is. A magyar kivitel nem számottevő.

Prónayfalván közepes kínálat és gyenge kereslet mellett eladatott 76 hl. 12·8 fokos bor 32 fillérért.

Csengődön élénk kereslet és közepes kínálat mellett eladatott 180 hl. 12 fokos 30 fillérért, 75 hl. 12·2 fokos 35 fillérért, 40 hl. 12 fokos 35 fillérért, a többi kisebb-nagyobb tétel vendéglősök részére 30—35 fillérért.

Dömsödön kis tételekben 10—12 fokos borok 32—60 fillérért keltek el.

Gyöngyösön elkelt élénk kínálat és közepes kereslet mellett 110 hl. 10 fokos 23 fillérért, 200 hl. 10·4 fokos 24 fillérért, 50 hl. 13 fokos 35 fillérért, 40 hl. 11·5 fokos vörös otelló 30 fillérért, 20 hl. 12 fokos burgundi vörös 35 fillérért, 25 hl. 14 fokos fehér fajbor 45 fillérért és 30 hl. 16 fokos muskotály 42 fillérért.

Szentmártonkátán parasztborkészletek már alig találhatók. Meglevő ilyen készletek hektós tételekben 35—40 filléres árak mellett kelnek el. Urasági készletekből is történnek állandóan kisebb-nagyobb eladások mennyiség és minőség szerint 35—50 filléres árak mellett. Urasági készletek sem jelentékenyek.

Csengődön közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 90 hl. 12 fokos 32 fillérért, 180 hl. 11·5 fokos 30 fillérért.

Gyöngyösön közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 250 hl. 11·5—12 fokos 30—32 fillérért, 40 hl. 11 fokos Othelló 26 fillérért, 50 hl. 13 fokos abasári fehér 50 fillérért, 25 hl. 14 fokos visontai vegyes 45 fillérért. Nagyobb eladások szünetelnek.

Szekszárdon gyenge kereslet és élénk kínálat mellett főzési célokra vásárolnak 1·6—1·8 filléres áron fokonkint.

Pálinkaárak. *Törköly.* Az üzlet lassú mederben folyik és ismételten rá kell mutatnunk az általánosan ismert rossz gazdasági viszonyokra.

Szilva. Ebben a cikkben némi érdeklődés észlelhető, mindamellett a gazdasági viszonyok itt is éreztetik hatásukat.

Borpárlat. A termelés tovább folyik a vállalkozók részéről, azonban az értékesítés nehezebbé kezd válni, ami az árak alakulására is kihat. Az árak 4·——4·10 P között mozognak.

Finom vendéglő. *Vendég:* Mondja, pincér, miért fogja olyan keservesen a hasát?

Pincér: Tévedésből nekem adták azt a levest, amit a nagyságos urnak szántak.

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, fapadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszínház ucca 31. Udvarban.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz
a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: L. 974—00

Italszükségletét
belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben
beszerző csoportunknál fedezheti
Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.
Budapest, IV., Vámház körút 8. sz.
Kívánatra árjegyzéket küldünk.

A számlailletékről szóló pénzügyminiszteri 6869—1938. VIII./a. számú írott körrendeletet ipartestületünk az alábbiakban hozza a tagok tudomására: Minthogy a számlailleték lerovásának az illetékszabályok 38. §-ában meghatározott az a módja, hogy a felragasztott bélyegek a számla egyik tételével keresztül kell írni, a számlakiállítási műveletek mai berendezettsége mellett már elavult, amely az iparosoknak és kereskedőknek sok nehézséget okoz, sőt gyakran meg sem oldható, ennélfogva az illetéklerovási módot a mai viszonyoknak megfelelően, újra szabályozni szándékozom. Ezt megelőzően pedig, egyelőre kísérletképen az alábbiakat rendelem: Azt az illetéklerovási szabálytalanságot, hogy a számlára ragasztott bélyeget nem a számla egyik tételével, hanem az irat címével, vagy keltével, vagy bevezető szövegsorával, vagy az aláírásával írták keresztül, legenyhébben kell megbírálni. Szabályosnak ismerendő el a lerovás, ha számlára ragasztott bélyeg az iparosnak vagy kereskedőnek a számla kiállításának keltét is tartalmazó cégpecsétjével olyan módon van felülbélyegezve, hogy a pecsét a bélyegről a számla papirosára átterjed. Mindettől eltérésnek csak akkor van helye, ha netalán olyan eset fordul elő, amelyben megállapítható, hogy a számlára a bélyeget utólagosan ragasztották fel. Ilyen esetre ez a rendelet nem vonatkozik. Ilyen esetben a teljes felemelt illeték megkövetelendő. A számlák illetéke az 1927. évi 68.100. számú pénzügyminiszteri rendelet szerint a következő: A számlák minden példányára, másodlatára az azokban kitüntetett érték főösszege (s nem a követelés egyenlege) után ívenkint az alábbi illeték rovandó le: 200 P-ig 2 f, 200 P-n túl 500 P-ig 5 f, 500 P-n túl 1000 P-ig 10 f, 1000 P-n túl 2000 P-ig 20 f, 2000 P-n túl 5000 P-ig 50 f, 5000 P-n túl 7500 P-ig 75 f, 7500 P-n túl 10.000 P-ig 1 P, 10.000 P-n túl 2 P. Ezt a körrendeletemet az iparos és kereskedő érdekképviseleteknek megküldöttem és felkértem az érdekképviseleteket a kötelékükben tartozók figyelmének arra a felhívására, hogy a számlailleték pontos lerovását szemelőtt tartsák, mert a pénzügyi hatóságok e részben ezentúl rendszeresebb ellenőrzést fognak gyakorolni.

Az amerikai szesztilalom újabb áldozatai. A washingtoni statisztikai hivatal közlése szerint az Egyesült Államokban 1929-ben mintegy 30.000 ember halt meg a mértéktelen alkoholfogyasztástól. A kimutatás szerint naponta körülbelül 8—10 amerikai állampolgár hal meg alkoholmérgezésben a prohibiciós törvény életbeléptetése óta. Itt említjük meg, hogy forgalomba hozott ártalmas szeszes italok ellensúlyozására újabban a szeszes italokhoz hasonló folyadékkal kisérleteznek, mely különböző gyümölcsnedvekből készült ital illata és íze egészen olyan, mint a cocktailé, de egyáltalán nem ártalmas. Az italt bemutatták az amerikai mértékletességi egyesületben, a Womens Christian Temperance Unionnak, mely minden tekintetben nagyszerűnek találta (?) és elhatározta, hogy az ital előállítására és forgalombahozatalára egy hatalmas részvénytársaságot létesit.

Világkörüli útra indul egy 64 éves vendéglős. Az utóbbi időben mind gyakrabban előfordul, hogy kávéházakban, vendéglőkben turistaruhás fiatal emberek lépnek oda az asztalhoz és aláírásukkal ellátott fényképeket kínálnak eladásra. A fiatalemberek legtöbbje külföldi, gyakori azonban közöttük a magyar is. Világjárók ezek a turistaruhás emberek, akik útlevelekkel, bélyegzőkkel ellátott naplókkal igazolják, hogy tényleg gyalogosan indultak neki a világnak. A világjárók tábora a közeljövőben ismét szaporodni fog. Nem hóbortos, kalandvágyó fiatalemberek veszik kezükbe a vándorbotot, hanem két ismert nevű pesti polgár, akiknek évtizedeken keresztül jóforgalmú, hírneves üzletük volt Budapesten és ma kénytelenek kalandos vállalkozásba kezdeni, hogy igy kíséreljék meg mindennapi kenyerüket megszerezni. *Géczy* Ferenc az egyik világjáró. Hetvennyolc esztendős, 53 éven keresztül vadnagykereskedő volt a vásárcsarnokokban. Öreg napjaira azonban teljesen elszegényedett és könnybelábadt szemekkel jár el napról-napra azon a helyen, ahol valamikor ő volt a legnagyobb urak egyike. Géczy szervezte meg annakidején a pulykaexportot is és neki lehet köszönni, hogy a magyar pulyka olyan nagy népszerűségre tett szert külföldön, különösen Angliában. A másik ismert nevű ember, aki kezébe veszi a vándorbotot, *Schuszter* Hugó. Ő fiatalabb Géczynél, 64 esztendős és ugyancsak szép mult áll mögötte. Negyvenhat évig bérlője volt a Nyugati pályaudvar éttermének, de a gazdasági válság őt is elsodorta és öreg napjaira neki is csak gond és bánat lett osztályrésze. A két ismert pesti ember úgy tervezi, hogy világkörüli útjukra tokaji bort és szegedi paprikát visznek magukkal és a két híres magyar cikknek újabb széleskörű propagandát csinálnak. Géczyék a napokban levelet intéztek Vass Józsefhez, amelyben arra kérik a népjóléti minisztert, hogy bocsásson rendelkezésükre egy magyar gyártmányú gépkocsit, hogy azon vihessék magukkal a kitűnő magyar portékákat. A tönkrement vadkereskedő és az ugyancsak elszegényedett vendéglős felkeresték soraikkal Csekonics Iván grófot és több arisztokratát is, akiknek ugyancsak pártfogását kérték, még pedig abban az irányban, hogy egy-két mágnásfiút is megnyerjenek világkörüli útjukra. Gézcyék nagy érdeklődéssel várják a választ leveleikre, hogy azután, mint a földkerekség legöregebb globetrotterei, nekivágjanak a nagyvilágnak.

Prohibició Schubert ellen. A bécsi Arbeiter-Abstinent hevesen kifakad amiatt a hangverseny miatt, amelyet legutóbb a Wiener Schubertbund Schubert bordalaiból állított össze és közvetített rádión. Ennek a támadásnak tulajdonitandó, hogy a városi szenátusban Bécs város költségvetésének tárgyalásánál egyik túlbuzgó abstinens azt a kérelmet nyilvánította, hogy a város vezetősége a prohibiciós mozgalmakban aktiv részt vegyen. A Neue Wein Zeitung hozzáteszi, hogy ilyen alapon nemcsak Schubert szobrát, de a Bécs város tulajdonában levő sörgyárakat is le kell rombolni.

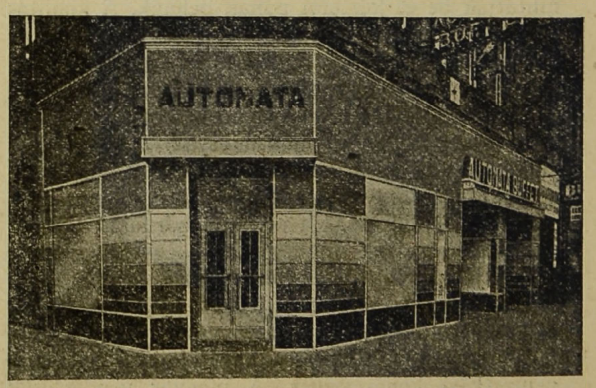
Háromszáz korcsmát zárnak be Kolozsváron. Az alkoholizmus csökkentése érdekében a román pénzügyminiszter horribilis mértékben felemelte az italmérési illetékeket. Ugyanakkor azonban nem emelt semmi akadályt a kisüstön főtt pálinka fogyasztása ellen s igy a falvakban továbbra is tombol az alkoholizmus. Az italmérési illetékek felemelése és az illetékek behajtásának drákói rendszabálya nagy elégedetlenséget keltett a korcsmárosok és italmérők körében. Az illetékek olyan magasak, hogy nem tudják megfizetni. Emellett a pénzügyminiszter elrendelte, hogy azokat az italmérő helyiségeket, amelyek tulajdonosai a mult évre kirótt italmérési illetéket február végéig nem fizették be és a folyó évre kirótt illetéket záros határidőn belül nem rendezik, minden további bírói vagy közigazgatási rendelkezés bevárása nélkül haladéktalanul be kell csukni. Kolozsváron háromszáz korcsma- és italmérőhelyiség tulajdonosa nem tudott eleget tenni ennek a kötelezettségnek és így rövidesen mind a háromszázat bezárják.

Bombamerénylet egy délszerbiai szálló ellen. Belgrádból írják: A bolgár határmenti Kocane faluban három férfi, akik állítólag egy bolgár trojka tagjai voltak, a községbeli Sumandia-szálló előtt őrködő csendőrre három lövést adtak le Parabellumpisztolyból. Mindhárom lövés halálos volt, úgyhogy a csendőr, aki egy Linka nevű horvát ember volt, azonnal szörnyethalt. A merénylők ezután két bombát vetettek a szállóra. Az egyik bomba a szálló emeleti bútorzatát teljesen tönkretette. A másik bomba, amely a kávéházba esett, csütörtököt mondott, de a zsúfolt kávéház vendégei között fejvesztett riadalmat keltett. Az emeletet ért bomba állítólag halálos áldozatot is követelt. A határmenti csendőrséget mozgósították a merénylők kézrekerítésére, de mindeddig eredménytelenül.

A prohibició képekben egy dán falinaptáron. A dán prohibicióellenes liga (Den personligen Friheds Vaern) a napokban a világ minden részébe igen ízléses képekkel diszített falinaptárát küldte szét, amelyből a közölt tájképek alapján megtudjuk főbb vonásokban, hogyan állunk tulajdonképen világszerte a prohibicióval. *Finnországban* teljes szesztilalom van. *Svédországban* a szeszes italok és borok vásárlása korlátozott és ellenőrzés alatt áll, amellett igen sok körzetben ú. n. helyi tilalmak állanak fenn. *Németországban* a szesztilalom hívei erősen dolgoznak, a helyi tilalmak bevezetése és elrendelése érdekében aláírásokat gyüjtenek. Belgiumban bizonyos italokra ú. n. vendéglői tilalom áll fenn. Új-Zeelandban háromévenkint népszavazást tartanak és gyakran igen közel álltak ahhoz, hogy annak alapján általános tilalmat léptessenek életbe. Az *Egyesült Államokban* teljes, *Angliában* a délelőtt és délután bizonyos óráiban részleges, *Skóciában* vasárnapra kiterjedő a szesztilalom. *Hollandiában* igen erős a szeszadó. *Norvégiában* pedig rendkivül szigorú a törvény az italmérőkre és az egyes kerületekben és városokban helyi tilalmak állnak fenn. Ugyanaz a helyzet *Lettországban* is. *Kanadában* igen sok államban és nagy körzeteiben állanak fenn helyi tilalmak.

Modern Bronz- és Vas-
Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

A szardinia, meg a szardinia. Franciaország nyugati és északi partjain virágzik a szardinia halászata és konzervjeinek gyártása. A franciák azonban féltékenyek más országok szardiniaiparára. Ennek a szardinia-féltékenységnek tulajdonítható, hogy a francia minisztérium nemrég egy körlevelet adott ki, amely szerint megtiltja, hogy szardiniát egyszerűen „Bretagnei szardiniának" nevezzék; a szardiniai születési bizonyítványának egész határozottan a Bretagne egy bizonyos partvidékére kell utalnia, mert egyébként nagy büntetések vannak kilátásban. Néhány évvel ezelőtt Franciaországban megtiltották, hogy a norvégek szardiniájukat szardiniának nevezzék; most a szardiniát magában Franciaországban is még inkább megrendszabályozzák. Mintha csak a régi jó céhek ideje tért volna vissza!

Európa szárazzá tétele amerikai pénzen. Az antialkoholisták legutóbbi edinburgi kongresszusán Mrs. Gordon, az amerikai alkoholellenes nőegyesületek vezetője kijelentette, hogy Európát amerikai pénzen kell szárazzá tenni! Véleménye szerint erre a célra többmillió dollár fog rendelkezésre állani, amellett Európa több metropolisában a nők nemzetközi alkoholellenes szervezete fiókokat fog felállítani. Kétkedéssel kell fogadnunk Mrs. Gordon fenyegetéseit, mert ami nem sikerült 10 év alatt saját hazájában, nem fog sikerülni Európában sem.

A világ borravalórendszerei. Egy német ujságíró érdekes adatokat közölt arról, hogy milyen borravalórendszerek vannak érvényben a távoli országokban és az óceánjáró hajókon. Az amerikai borravalórendszer igen szerény az amerikaiak csak külföldön adnak sok borravalót. Az amerikai hálókocsi néger szolgája naponta 25 centet kap az utastól, a vasúti hordár 10 centet poggyászonkint. Az amerikai szállodában a liftboy, a háziszolga és a szobaleány minden olyan megbízásért, amellyel kapcsolatban nem kell elhagyni a szálloda épületét, 10 centet kap. A pincér a vendéglőben a számla 10%-át kapja. A kínai és japán szállodákban és vendéglőkben a személyzetnek csupán a számlaösszeg 6 %-a jut. Az Atlanti óceánon és a Földközitengeren közlekedő hajókon az I. osztályú utas a fehér személyzetnek borravaló fejében 8—10 százalékot ad és ezt megosztja a szoba-steward, a fedélzetsteward és a fürdő-steward között. Külön kis honoráriumot kap a hajózenekar karmestere. A másodosztályú utasok csupán 4—6 százalék borravalót adnak a fehér személyzetnek. A színes személyzet ennek az összegnek csak a felét kapja. Általában minden országban és minden hajón szigorúan betartandó szabály: csak távozás előtt szabad borravalót adni. Aki valamivel távozása előtt osztotta ki a borravalót, attól a személyzet már nem remél semmit és ezért gondatlanul fogja kiszolgálni. Egyes olasz és holland hajózási vállalatok azt a rendszert vezették be, hogy az utas nem maga osztja ki a borravalót, hanem távozása előtt a főssteward átveszi tőle a viteldíj 2—3 százalékát a személyzet számára. Egyiptomban, Palesztinában és Brit-Indiában a szállodai, vasúti és hajózási személyzet az idegent mindig meg akarja zsarolni és fantasztikus borravalókat követel tőle. A legjobb módszer: figyelmen kívül hagyni a kérést és annyit adni, amennyi jólesik. De csak közvetlenül a távozás előtt!

Az amerikai prohibiciósok új propagandatervezetet dolgoztak ki. Az amerikai Anti Salon Liga, a prohibiciós törvény tulajdonképeni értelmi szerzője és egyik legerősebb támogatója, a szesztilalom tizéves évfordulója alkalmából közgyűlést tartott, amelyen beszámoltak az elmult 10 esztendő „eredményeiről", amely azonban a megjelenteket távolról sem nyugtatta meg. Ennek alapján a Liga közgyűlése a további 10 esztendőre vonatkozólag a szesztilalom fenntartása érdekében egy nagyszabású társadalmi programmot dolgozott ki, amelynek alátámasztására mintegy 50 millió dollárt kívánnak felhasználni. Ezt az összeget gyüjtés útján akarják előteremteni. Elsősorban az iskolák részére adtak egy 10 esztendős nevelési programmot, melynek egyik legfontosabb része a nép- és középiskolákban való népszerű felolvasások tartása. A mozgalomtól azonban általánosságban nem sok sikert várnak, mert csak legutóbb indult meg az Associated Organisation zászlaja alatt a polgári hazafias és munkáasegyesületek mintegy 30 millió embert magában foglaló szervezkedése. Elsősorban uccai felvonulásokon akarnak a szesztilalom fenntartása ellen tüntetni, melynek jelszava, hogy a száraz rabszolgaságnak véget kell vetni és fel kell tárni az italtilalom következtében támadt összes visszaéléseket.

91.000 virginiát szívott el egy osztrák vendéglős. Az osztrák dohányjövedéknek jó vásárlója *Wagner* János voitsbergi vendéglős, aki negyvenkét év alatt 91.000 virginia-szivart szívott el. „A dohányos" című osztrák dohányszaklapban maga írja a dohányjövedék igazgatóságához címzett levélben a következőket: „Szíveskedjenek tudomásul venni, hogy huszadik évem óta kizárólag osztrák virginiát szívok. Most hatvanhat éves vagyok, ennélfogva a négy háborús év kivételével, amikor virginiát nem igen lehetett kapni, negyvenkét éven át csak virginiát fogyasztottam, még pedig átlagban hatot egy napon. Negyvenkét év = 15.120 nap × 6 = 90.720. Ha Isten megsegít, ezentúl is csak virginiát szívok." Az osztrák dohányjövedék igazgatósága elismerése jeléül egy virginia-kollekcióval ajándékozta meg a következetes dohányost.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Itélet-kivonat.

Márkus Imre budapesti lakos a köteles ellenőrzés által elkövetett borhamisítás és hamisított bornak forgalombahozatala miatt elítéltetett 1 napi elzárásra és 800 pengő pénzbüntetésre.

Dunai ker. kapitányság.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca 11/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

M. kir. államrendőrség cinkotai és környéki kapitánysága.

Sz. 1226/1929. kih.

Ítélet-kivonat.

Weisz Nándorné vendéglős, cinkotai lakost azért, mert fehér, igen gyengén fixlis borát siller bor néven hozta forgalomba, a cinkotai és környéki kapitányság az 1924. évi IX. t.-c. 43. §. 1. pontja alapján 30 P pénzbüntetésre ítélte. Kötelezte továbbá a felmerült eljárási költségek megfizetésére, valamint az ítélet kivonatának a „Rákosi Szántó"-ban és a „Vendéglősök Lapjá"-ban terhelt költségén leendő egyszeri közzétételére.

Mátyásföld, 1930. évi február hó 14-én.

(Olvashatatlan aláírás)
m. kir. rendőrs. fogalmazó,
rendőri büntetőbíró.

Az Első Magyar Részény-Serfőzde
PARACELSUS SÖR-a
KAPHATÓ — MIG A KÉSZLET TART — HORDÓKBAN ÉS PALACKOKBAN.
NAGY TÁPÉRTÉKŰ BARNA IDÉNYSÖR!

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklám-vállalat
Csernák Jenő
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23.
Telefon: József 385—28

A békési járás főszolgabírája.

1929. kih. 947/2. sz.

Ítélet-kivonat.

A békési járás főszolgabírája részéről Forgách Béla tb. főszolgabíró, mint I. fokú r. büntetőbíró, **Rück Mihály** 52 éves, ág. h. ev. italmérő, mezőberényi szül. és lakos terheltet vétkesnek mondta ki az 1924. évi IX. t.-c. 7. és 8. §-ába ütköző kihágásban, melyet azáltal követett el, hogy 1929. július hó 24-én megtartott ellenőrző szemle alkalmával vízzel higított bort tartott és ezen hamisított bort forgalomba hozta, ezért terheltet az 1924. évi IX. t.-c. 42. §-a 1. és 2. pontja alapján, a Kbtk. 21. § alkalmazásával 5+5 napi elzárást helyettesítő 25+25 pengő pénzbüntetés mint fő és 5+5 pengő pénzbüntetésre mint mellékbüntetésre ítélte, mely utóbbi nemfizetés esetén saját élelmén eltöltendő 1+1 napi elzárásra változtatandó át.

Békés, 1930. január hó 31.

Forgách s. k. tb. főszolgabíró, rendőri büntetőbíró.

A kivonat hiteléül:

Békés, 1930. február hó 22.

Thury s. k. kiadó.

Okos ember, ha vendéglőt **venni** vagy **eladni** akar, a **„Vendéglősök Lapjá“**-ban hirdet!!!

M. kir. áll. rendőrség hatvani kirendeltsége.

803/929. kih.

Ítélet-kivonat.

A m. kir. állami rendőrség hatvani kirendeltségének rendőri büntetőbírája **özv. Sohr Gáborné,** 68 éves, izr. vallású, ecsédi születésű, hatvani lakost, korcsmárost az 1924:IX. t.-c. 11. és 16. §-aiba ütköző és az u. e. törvény 41. § 1. pontja s a 44. § 1. pontja szerint minősülő kihágásban, melyet az által követett el, hogy az italt oly megjelöléssel hozta forgalomba, amely valóságos származásának előállítási módjának nem felelt meg s a raktárában levő italok köteles megjelölését elmulasztotta, vétkesnek mondotta ki s ezért a kbtk. 21. § alkalmazásával behajthatatlanság esetén egy napi elzárásra átváltoztatandó négy pengő pénzbüntetésre ítélte.

Kötelezte ezenfelül a felmerült eljárási költségek viselésére és a jogerős ítélet-kivonatának hírlapi közzétételére.

Hatvan, 1930. február hó 24.

(Olvashatatlan aláírás)
rendőri s.-fogalm. s. k. bíró.

1929. kih. 949. sz. **A békési járás főszolgabírája.**

Ítélet-kivonat.

A békési járás főszolgabírája részéről Forgách Béla tb. főszolgabíró, mint I. fokú r. b.-bíró, 1929. november hó 27. napján megtartott nyilvános tárgyalás adatai alapján, I. **Kállay Sándor,** 29 éves, ref., kereskedő, mezőberényi szül. és lakos, továbbá II. **Mercz Mihály,** 51 éves, ág. h. ev., kimérő, mezőberényi szül. és lakos terhelteket vétkeseknek mondta ki és pedig Kállay Sándor terheltet az 1924. évi IX. t.-c. 16. §-ába ütköző, míg Mercz Mihály terheltet az 1924. évi IX. t.-c. 7. §-ának 1. pontja és 8. pontjába ütköző kihágásban, melyet az által követtek el, hogy Kállay Sándor a bort tartalmazó tartályokon nem jelölte meg a bor fajtáját és minőségét, míg Mercz Mihály a kimérésre kapott bort 19% vízzel hamisította és ezen vízzel hamisított bort forgalomba hozta, ezért I. rendű terheltet az 1924. évi IX. t.-c. 44. § 1. pontja alapján 5 P pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 1 napi elzárásra, míg II. rendű terheltet az 1924. évi IX. t.-c. 42. § 1. pontja és 2. pontja alapján a Kbtkv. 21. § alkalmazásával 3+3 napi elzárást helyettesítő 15+15 P fő- és 5+5 P mellékbüntetésre, behajthatatlanság esetén 1+1 napi elzárásra átváltoztatandó pénzbüntetésre ítélte.

Békés, 1930. évi január hó 31.

Forgách s. k.
t.-b. főszolgabíró, r. b.-bíró.

A kivonat hiteléül:

Békés, 1930. évi február hó 22.

Thury kiadó.

Érzékeny lábakra

készítek orvosok által ellismert új találmányú aszbesztos cipőket lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől. **NYÁRY** gyógycipész **Szondy ucca 25.,** aszbesztos cipők egyedüli készítője. **Címet kérem megőrizni.** Kérjen ismertetőt!

A gyomai járás főszolgabírája, mint r. büntetőbíróság

1929. kih. 1347/2.

Ítélet.

Akantisz Lajos, 39 éves, róm. kath., gyomai születésű, borkimérő, vagyontalan, gyomai lakost az 1924. évi IX. t.-c. 7. §-ának 1. pontjába ütköző és a 42. § 1. pontja szerint minősülő kihágás miatt, mert a kimérés alatti bort 5% vízzel hamisította, az 1924. évi IX. t.-c. 8. §-ába ütköző és a 42. § 2. pontja szerint minősülő kihágás miatt, mert a vízzel hamisított bort forgalomba hozta, bűnösnek mondom ki és az 1928. évi X. t.-c. 4. §-ának alkalmazásával ezen törvény 7. § a alapján összbüntetésképen az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett fizetendő 20 pengő pénzbüntetésre, ennek behajthatatlansága esetén az 1928. évi X. t.-c. 10. §-a alapján 5 napi elzárásra ítélem.

Gyoma, 1929. évi november 28.

Jeney s. k. tb. főszolgabíró, rendőri büntetőbíró.

Jogerős!

Gyoma, 1930. február 24-én.

Jeney s. k. tb. főszolgabíró.

A gyomai járás főszolgabírája, mint rendőri büntetőbíróság.

1929. kih. 1346.

Ítélet.

Szilágyi Gergely, 54 éves, ref., gyomai születésű, italmérő, vagyonos, gyomai lakost az 1924. évi IX. t.-c. 7. §-ának 1. pontjába ütköző és a 42. § 1. pontja szerint minősülő kihágás miatt, mert a kimérése alatt álló bort 15% vízzel meghamisította, az 1924. évi IX. t.-c. 8. §-ába ütköző és a 42. § 2. pontja szerint minősülő kihágás miatt, mert a vízzel hamisított bort forgalomba hozta, az 1924. évi IX. t.-c. 16. §-ába ütköző és a 44. § 1. pontja szerint minősülő kihágás miatt, mert sem a pincebeli, sem a söntésbeli tartályokon nem jelölte meg a bor faját és minőségét, vétkesnek mondom ki és az 1928. évi X. t.-c. 4. §-ának alkalmazásával, ezen törvény 7. §-ára figyelemmel, összbüntetésképen ezen ítélet jogerőre emelkedésétől számítva, 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett fizetendő 100 pengő pénzbüntetésre, ennek behajthatatlansága esetén az 1928. évi X. t.-c. 10 §-a alapján önköltségen eltöltendő 10 napi elzárásra ítélem.

Gyoma, 1929. évi november hó 28-án.

Jeney s. k.
tb. főszolgabíró, mint rendőri büntetőbíró.

Jogerős!

Gyoma, 1930. évi február hó 24-én.

P. H. ***Jeney***
tb. főszolgabíró.

Garantált teljes zsírtartalmú **sajtjaink** mindenütt beszerezhetők: **Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos**

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör
a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

M. kir. államrendőrség cinkotai és környéki kapitánysága

Sz.: 2120/1929. kih.

Ítélet-kivonat.

A cinkotai és környéki rendőrkapitányság, mint rendőri büntetőbíróság **Tóth János** rákosszentmihályi korcsmárost azért, mert kimérésre szánt borát tiltott módon, víz hozzáadásával meghamisította s az ekként hamisított bort forgalomba hozta, az 1924. IX. t.-c. 42. § 1. és 2. pontja alapján az 1928. X. t.-c. 4. és 7. §-ai alkalmazásával, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra átváltoztatandó 100 pengő pénzbüntetésre, az eljárási költségek megfizetésére és az ítélet kivonatának terhelt költségén való közzétételére ítélte.

Ítélet jogerős.

Mátyásföld, 1930. évi január 27.

Dr. Nagy Imre s. k. r. segédfogalmazó, r. büntetőbíró.

Másolat hiteléül:

Mátyásföld, 1930. február 20.

Horváth s. k. s.-tiszt.

Bakonyi Jenő

a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője

üzemet nyitott

Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.

Elsőrendű, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.

Telefon: József 322—78

Örkényi saját termesű BORAIMAT budapesti IX., Ferenc körút 2 (Ráday ucca sarok.)
pincébe hoztuk. **Termelési árban** kereskedői rezsi elejtésével árúsítom. **FARKAS ALADÁR, bortermelő** Telefon A. 877—57

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25 szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 6. SZÁM 1930. MÁRCIUS 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Amnesztia

történt. Nagy büntetéselengedés abból az alkalomból, hogy Horthy Miklós tíz esztendő óta áll Magyarország kormánykerekénél. Ebben az amnesztiában nagyon sokan hittek, bíztak és reménykedtek eddig a mi szakmáinkban is. Hiszen a mi szakmáink meglehetősen bonyolult üzleti életében rengeteg olyan alkalom adódott elő, amikor a modern üzleti forgatag egyes epizódjai nem fedték a meglehetősen merev és ezért alkalmazkodni nem képes rendeletek betűit. Sok olyan ítélet nyomja a mi szakmáink egyes embereit, amely ítéletek megfelelnek ugyan a rendeleteknek, de a modern élettel nincsenek összhangban.

Távol áll tőlünk a szándék, hogy büntetlenséget követeljünk a bűnökre. De a bűn fogalmát konzervatív értékmérők állapították meg s túlértékeltek mulasztásokat, áthárítottak idegen felelősségeket a mi embereinkre, akiknek az italmérési engedély kockázatos jövedelmi lehetőségeivel szemben egyre többet kell vállalniok.

Az amnesztia-rendelet kétségkívül magán viseli azt a nemeslelkű, megértő szellemet, amely a kormányzói helyről szerteárad. De az amnesztia-rendelet végrehajtása már bürokratikus dolog, ettől már nagyon sok függ. Éppen ezért szakmáink érdekképviseleteinek ugyancsak résen kell lenniök, hogy mindent kivívjanak, ami lehetőséget csak megenged az amnesztia-rendelet kerete.

Úgy értesülünk, meg is történt minden ebből a szempontból. De föl kell hívnunk kartársaink figyelmét mégis országszerte, hogy iparkodjanak saját ügyeikben a legnagyobb agilitásra. Alig van olyan ítélet a mi szakmáink emberei ellen, amely bele ne férne az amnesztia-rendelet egyik vagy másik nyitva hagyott szakaszába és kár volna elszalasztani bármit is, ami előnyt jelentene a mi úgyis sokat szenvedő és legtöbbször mások miatt sujtott szakmáinkban.

Az államfő fenntartotta magának a jogot, hogy külön, méltánylást érdemlő esetekben az amnesztia-rendelet keretein kívül is megkegyelmezhessen.

Kétségtelen, hogy ez adja a legnagyobb reménységeket. Olyan ügyekben, amelyekben nem a „piszkos nyereségvágy" okozta a hibákat, amelyekre súlyos ítéleteket vont rá a konzervatív bírálat, ezen az úton új, modernebb és nemesebb mérlegelést kaphat, aki érzi és valószínűsíteni is tudja az igazát.

Aki kegyelmet kér és ezt megokolni is tudja, az sok reménnyel várhatja a döntést. Mindenütt vannak szakértők, akik tudják erre a módozatokat, meg kell ragadni ezt az alkalmat, ha van valami alátámaszték. Amikor megtörténhetett az, hogy szinte az összes sajtóperek elítéltjei kegyelemért fordultak hivatalos körök támogatásával a kormányzóhoz az amnesztia alkalmából, a mi szakmáink sem mulaszthatják el ezt a lehetőséget.

Ismételjük, nem célunk, hogy bűnösöket mentesítsünk, bár az amnesztia bűnösök számára akar kegyelmet adni. Mi csak a mi „nembűnöseinket" akarjuk kivonni a szerencsétlenség, apró hiba, vagy meg nem értés folytán fenyegető megalázó büntetésektől. Mi nem akarunk egyetemleges megkegyelmezést, csalókat, sikkasztókat nem támogathat hivatalosan egyetlen szakmai képviseletünk sem. De tudja mindenki, minő apróságokra csap le legsűrűbben a mi üzemi életünkben a megtorlás, mi ezeket akarjuk kivédeni. És nagy elégtételünkre lesz, ha megértenek a legfelsőbb helyen! *(Z. A.)*

A bortörvénykivonat kifüggesztésének módja.

A „Vendéglősök Lapja" számára írta: dr. Türei-Osváth István m. kir. rendőrfogalmazó.

A vendéglős és korcsmáros szakma lapjaiban olvastam legutóbb a hírek között „A bortörvény kifüggesztési kötelezettségének eleget tevő kereskedő nem büntethető" címen egy közleményt.

A Fűszerkereskedők Lapjából átvett kisebb terjedelmű közlemény megemlékezik a Fűszerkereskedők Országos Egyesületéhez érkezett panaszokról. A hír szerint több fűszerkereskedő sérelmesnek találta azt, hogy a bortörvénykivonat szabálytalan, az előírásnak nem megfelelő helyre kifüggesztése miatt ellenük büntetőeljárást tettek folyamatba. És hogy a megindított eljárás befejezéseként súlyos büntetést kaptak. Azon a címen, hogy a bortörvénykivonat vagy túlmagasan, vagy pedig nem elég szembeötlő módon és helyen volt az üzlethelyiségben elhelyezve.

A panaszhoz fűzött kommentár szerint — mindez a hivatalos helyre való utalással történik — teljesen közömbös az, hogy a bortörvény kivonata mely helyen és milyen magasságban nyer kifüggesztést. A lényeges az, hogy a kereskedő a kifüggesztési kötelezettségnek általában eleget tegyen.

Ez az említett közlemény egyik súlyos tévedése.

A másik pedig az, amikor — ugyancsak a hivatalos helyre utalással — azt állapítja meg, hogy „a bortörvény kivonata nem arra szolgál, hogy azt a kereskedő a kirakatába elhelyezze, nem arra, hogy azt a vevő egy üveg bor vásárlása előtt tanulmányozza, hanem, hogy a kereskedőnek legyen állandóan a szeme előtt mindaz a fontos intézkedés, amelyet a bor forgalombahozatalánál neki tudnia kell és így esetlegesen ne hivatkozhasson a törvény nem ismerésére."

Nem tudom, hogy a panaszolt esetek hol történtek meg. Nem tudom, hogy a panaszos kereskedőkkel szemben valóban mi képezte az eljárás alapját.

De ehhez a most ismertetett magyarázathoz — közérdekből — szükségét érzem annak, hogy visszatérjek.

A magyarázat tartalma ugyanis olyan értelmezést engedi meg az érvényben levő jogszabály végrehajtásának, ami gyökeresen eltér a jogszabály lényegétől és tartalmától.

Itt valami komoly félreértésnek kellett történnie. Valami téves értelmezésnek, amely nem juthat át így a köztudatba. Különösen nem akkor, ha ezzel egy szakmára a másik előnyére indokolatlan hátrány következnék be.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78 **Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.** Alapíttatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

De különösen nem juthat át a köztudatba az ilyen téves értelmezés a szaklapok útján, amelyeket mindenki hitelesnek tart, amelyekhez minden érdekelt bizalommal fordul.

A bortörvénynovella — 1929. évi X. t.-c. 10. szakasza, hatályon kívül helyezve az alaptörvény 1924. évi IX. t.-c. 17. szakaszát — így hangzik:

„Borkereskedők kötelesek a boraik raktározására és kezelésére szolgáló pincében vagy raktárhelyiségben, italmérések tulajdonosai (vendéglősök, korcsmárosok, kimérők **stb.**) pedig a kimérőhelyiségben (söntés) szembetűnő helyen és könnyen olvasható módon kifüggesztve tartani a jelen törvény vonatkozó rendelkezéseinek azt a kivonatát, amelyet a földmívelésügyi miniszter rendelettel állapít meg."

Mit mond tehát ez a jogszabály ebben a kérdésben?

Először is nem tesz különbséget italmérő és fűszerkereskedő között. Általában italmérési engedélyek tulajdonosairól beszél. Ilyen a kimondottan italmérő is — korlátlan kimérés —, de ilyen feltétlenül az a fűszerkereskedő is, akinek kismértékbeni kimérésre jogosító — *korlátolt* — kimérési engedélye van.

Ilyen megkülönböztetést nem találunk a bortörvénynovella új végrehajtási rendeletében sem.

Nyilvánvaló — bár a törvény szövegében a fűszerkereskedő az italmérési engedélyesek csoportjában kifejezetten nincs felsorolva —, hogy a bortörvénykivonat kifüggesztési kötelezettség őt is terheli. Éppen úgy, mint a korlátlan kiméréseket.

Természetesen a fűszerkereskedésben nem a *söntés* a kifüggesztés helye, hanem az üzlethelyiség. De a kifüggesztésnek itt is az előírt szembetűnő helyen és könnyen olvasható módon kell történnie.

Hogy a bortörvénykivonat kifüggesztése milyen célt szolgál, erre vonatkozólag a bortörvénynovella — 1929. évi X. t.-c. — végrehajtásaként kiadott 1929. évi 2000. F. M. sz. r. — lásd a Belügyi Közlöny 1128. oldalán — 43. szakaszában félre nem érthető világos rendelkezéseket találunk.

„Minthogy ezen nyomtatvány kifüggesztésének a célja, hogy úgy a borkereskedők és az italmérési engedélyek tulajdonosai, mind pedig azoknak alkalmazottai, továbbá **a fogyasztók** is állandóan tájékozva legyenek arról, hogy a borkezelésnél minő anyagokat és eljárásokat szabad használni, ennélfogva ezt a nyomtatványt mindenkor szembetűnő helyen, világos és könnyen olvasható helyen kell kifüggeszteni.

Ha a borok raktározására, illetve kezelésére szolgáló pince, raktár vagy söntés több helyiségből áll, melyek összeköttetésben állanak egymással, nem szükséges a nyomtatványt valamennyi helyiségben kifüggeszteni, hanem elegendő a nyomtatványt a közös bejáratnál, illetőleg, ha több bejárat van, annál a bejáratnál kifüggeszteni, amelyen át a közlekedés a legélénkebb.

Ha a nyomtatvány a nedvesség, vagy más ok folytán olvashatatlanná válna, úgy azt sértetlen új példánnyal kell kicserélni."

Ezt a rendeletet ugyanaz a földmívelésügyi minisztérium adta ki — hivatalosan —, amelyikre a most észrevételezett, komoly félreértésekre alkalmas közleményben történik hivatkozás. De itt már nem valószínű, hogy hivatalosan.

Ezek a rendelkezések világosan és szabatosan megjelölik a kifüggesztés célját és módját. Ezt félreérteni lehet, de félremagyarázni már nem szabad. Különösen a szaklapokban nem. Mert ennek az érdekelt egyének — adott esetben a fűszerkereskedők — szenvedik majd el a kárát.

Ez a most ismertetett rendelkezés a hiteles. Ehhez a rendelkezéshez igazodik mindig az ellenőrzés. Amelyik nem eszerint jár el, az szabálytalanul jár el. Ehhez kell igazodnia tehát — ha nem akar valóban eljárás alá jutni — minden érdekeltnek is.

Legyen az akár vendéglős, akár fűszerkereskedő.

Az iparossegéd kettős munkakönyve ügyében a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a mai napon az alábbi elvi jelentőségű iparjogügyi döntést teszi közzé: nincs törvényes akadálya annak, hogy valamely iparossegédnek több iparágra több munkakönyve legyen, de viszont nincs törvényes rendelkezés arra sem, amely ezt előírná. A munkakönyv az iparossegéd munkaviszonyának egyszerű formában való igazolására, valamint személyazonosság igazolására szolgáló közokirat, amelyben mindazon munkaviszonyok időbeni sorrendben bejegyzendők, amelyben az iparossegéd tényleg dolgozott. Ebből következik az, hogy egy és ugyanazon munkakönyvbe többféle szakmának munkaviszonya is bejegyezhető. Az ellenőrzés megkönnyítése és a munkaadók kellő tájékoztatása céljából kívánatos, hogy egy segédnek csak egy munkakönyve legyen. Azért azonban, mert egy segédnek több munkakönyve van, eljárás ellene nem indítható, legfeljebb akkor, hogy ha konkrét esetből kifolyólag kitűnik az, hogy a segéd a többi munkakönyvet visszaélésre használta fel.

Én is csak ajánlhatom

a koffeinmentes Hag kávét. Íze és zamatja kitűnő, azonkívül mentesítve van a sok emberre ártalmas koffeintől. Saját tapasztalatomból tudom, hogy, noha koffeint nem tartalmaz, a Hag kávé mégsem vesztett semmit a finom babkávétól megkívánható élvezetből. Ezért a koffeinmentes Hag kávét nyugodt lelkiismerettel ajánlhatom. Még ma kérjen egy csomaggal a fűszeresénél.

HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. Bon. Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....

Utca .....

Hélység .....

Tilos szeszesitalt hitelbe adni.

A belügyminiszter a korcsmai hitelre vonatkozó törvényes rendelkezések végrehajtása érdekében az igazságügyminiszterrel egyetértve elrendelte, hogy vendéglőben, korcsmában és italmérés céljára szolgáló minden más helyiségben — beleértve az oly kereskedést is, amely szeszesitalok kismértékbeni eladására jogosított — köteles a tulajdonos, bérlő vagy felelős üzletvezető a következő szövegű hirdetményt állandóan kifüggesztve tartani:

„Szeszesitalokat hitelbe nem szolgáltatunk ki, mert az 1928. II. t.-c. 7. §-a értelmében az itt kiszolgáltatott szeszesital ára iránti követelést bíróság nem ítélhet meg; ily követelést sem az adósnak, sem jogutódjának követelésébe nem lehet beszámítani és annak biztosítására kötött zálog és szerződések semmisek.

Az 1883. XXV. t.-c. 24. §-a szerint az, aki e rendelkezés kijátszása céljából valamely színlelt ügylet, vagy váltó, vagy más kötelező irat alakját használja fel, kihágást követ el és harminc napig terjedhető elzárással és hatszáz pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő."

Ezt a hirdetményt az italmérési üzletnek a vendégek kiszolgálására szolgáló minden egyes helyiségében a vendégek (vevők) által könnyen látható helyén magyarul és az illető község jegyzőkönyvi nyelvén kell kifüggeszteni és állandóan olvasható állapotban kell tartani.

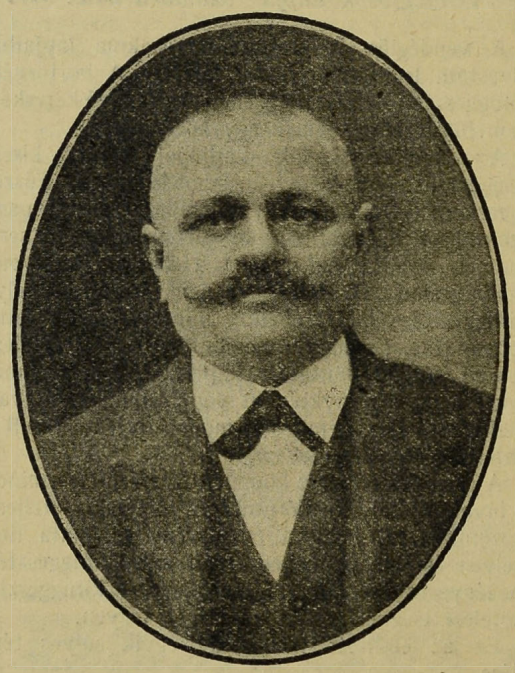
Az a vendéglős, korcsmáros, vagy italmérő, aki a hirdetmény kifüggesztéséről szóló rendelkezéseket megszegi, vagy kijátsza, kihágást követ el és hatszáz pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

A rendelet 1930 május 1-én lép életbe.

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

FUCHS ANTAL vendéglős, Szeged.

VARGA LAJOS vendéglős, Szeged.

Egyetlen arcképpel ezrek kérésének, érdeklődésének eleget tenni igazán könnyű és kellemes dolog. Pár fillérbe kerül és örökös emlék marad, nem lehet szakmáinknak egyetlen embere sem olyan zilált helyzetben anyagilag, hogy az neki komoly gondokat okozhatna!

Mégis meg kell állapítanunk, hogy országunknak egyes részeiben a szaktársak nem karolják fel a kívánatos teljes érdeklődéssel a saját ügyüket, azt, hogy vidékiek nagy, teljes számban képviselve legyenek szakmáink most készülő hatalmas, díszes Albumában. Minden szakemberünk, aki arcképét és pár soros életleírását beküldi, teljesen ingyen kerül a pompás díszkönyvbe ezrek, meg ezrek elé, azok elé, akik szakmai társai, tehát tagjai ennek a sokezer főnyi létszámú szép és mindig megmaradó nagy családnak; és ezenkívül arcképe megjelenik a szakma legnagyobb ujságjában, a *Vendéglősök Lapjában* is!

Miért akar csak Ön kimaradni? Meg ma küldje be arcképét erre a címre: *Az Album szerkesztősége, Budapest, IX., Viola ucca 3.* Jóvátehetetlen kár éri Önt, ha az Album már megjelent és ott hiába keresik ismerősei és tisztelői!

A vendéglősök kiszolgálhatnak-e kávéházi iparcikkeket?

A kereskedelemügyi miniszter elvi jelentőségű döntése.

Megírtuk mult évben, hogy *Békésgyulán* megtiltották a vendéglősöknek a kávéházi iparcikkek kiszolgálását.

Ez ügy elvi döntés céljából a kereskedelmi minisztérium elé került, ahol a következőképen döntöttek:

A *gyulai ipartestület vendéglős szakosztálya* panasz tárgyává tette, hogy a gyulai m. kir. rendőrkapitányság a gyulai vendéglősöket eltiltotta attól, hogy üzletükben kávét, teát, tojást és kolbászféléket szolgáltassanak ki, ennélfogva kérte a szövetség ennek a korlátozásnak a megszüntetését.

Felhívom a tanácsot, hogy a Szövetséget az alábbiakról értesítse :

A magyar királyi belügyminiszter úr által elrendelt vizsgálat során a gyulai állami rendőrkapitányság jelentette, hogy a gyulai *kávéháztulajdonosok* a kávéházi ipar gyakorlására jogosító iparengedélyüket kivétel nélkül visszaszolgáltatták és minden korlátozás vagy változás nélkül, *mint vendéglősök* gyakoroltak *kávéházi ipart*. Mivel a vendéglősöknek ez a magatartása jogellenes, a gyulai m. kir. rendőrkapitányság a visszaélés megszüntetése érdekében a szegedi kereskedelmi és iparkamara meghallgatása alapján a volt kávéháztulajdonosokat felhívta, hogy a kávéházi ipart jellegző üzleti tevékenységüket szüntessék meg, vagy ebbeli ipari tevékenységükhöz a kávéházi ipar gyakorlására jogosító iparengedélyt szerezzék meg. A kapitányság tehát nem akadályozta panaszosokat iparűzésükben, azokat azonban, akik felhívásának eleget nem téve, kávéházi ipart mint vendéglősök tovább gyakorolták, jogosulatlan iparűzés miatt az illetékes rendőri büntetőbíróságnál feljelentette.

A gyulai állami rendőrkapitányság eljárása *nem volt jogellenes*, mert több jogszabály a rendőrhatóság kötelességévé teszi a vendéglői üzemek ellenőrzését. A kérdés érdemére nézve pedig, hogy tudniillik a vendéglősök erre az iparra szóló iparengedélyük alapján kiszolgáltathatnak-e kávéházi ételeket és italokat is, irányadó a 78.000—1923. K. M. s. r. 130. §-a, amelynek első bekezdése a következőképen rendelkezik :

„Vendéglőnek az olyan iparüzletet kell tekinteni, amelynek hideg és meleg ételeket, korcsmák üzletkörét meghaladó keretekben szolgáltatnak ki."

Ugyanezen § 5-ik bekezdése pedig ekként hangzik : „Kávéháznak az olyan üzletet kell tekinteni, amelyben kávét, csokoládét, kakaót, tejet, tejterméket, tejbefőttet, sajtot, teát, fagylaltot, jegeskávét, tojást és ebből készült ételeket, hideg és meleg hentesárút (sonkát, felvágottat, kolbászt) és egyéb hideg ételeket, valamint konzervféléket, gyümölcsöt, mézet, üdítő italokat és a felsorolt cikkekkel fogyasztani szokott cukrász és péksüteményeket szolgáltatnak ki és amelyekben legalább egy tekeasztal a a közönség rendelkezésére áll."

Az említett két rendelkezés egybevetéséből kitűnik, hogy a vendéglői iparüzletekben a hideg és meleg ételek, valamint italok kiszolgáltatása címén voltaképen azon ételeket és italokat is lehet kiszolgáltatni, amelyek egyébként kifejezetten a kávéházi ipar üzletek cikkeit teszik, mert a vendéglői ipar szélesebb munkaköre mindezeket a cikkeket is felöleli. Mindezek ellenére a vendéglői ipar természetesen nem foglalja magában a kávéházi ipart és annak cikkeit nem szolgáltatja ki oly módon, olyan keretek között, amint az a kávéházakban szokásos. A vendéglős például kétségkívül kiszolgáltathat vendégeinek kávét, teát stb.-t, de nem teheti ezt olyan keretekben, mint egy kávéház és egészen kétségtelen, hogy ez a vendéglős, aki arra rendezkedik be, hogy a reggeli és uzsonna idejében kávét, teát stb.-t, a déli és esti órákban pedig feketekávét és egyéb italokat olyan keretek között szolgáltat ki, mint egy kávés, azt csak a *kávéházi iparra szóló úgynevezett iparengedély* alapján teheti. A súly tehát nem a kiszolgáltatott cikkeken, hanem a *kiszolgáltatás módjában* van. Kisebb helyeken egyes vendéglőkben a kimondottan kávéházi cikkek kiszolgáltatása olyan szűk keretek között történik, hogy azt nem lehet a kávéházi ipar gyakorlásának minősíteni. Forgalmasabb helyeken azonban a kávéházi ipar teljesen különválik a vendéglői ipartól és azok a vendéglősök, akik kávéházi ételeket és kávéházi italokat kávéházi keretek között szolgáltatnak ki, joggal kötelezhetők arra, hogy vagy hagyjanak fel azzal, vagy szerezzék meg a kávéházi iparra szóló engedélyt is.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részlet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

A borkereskedelem szokványai.

Vendéglősök, korcsmárosok, borkimérők és borvásárlók tanulságára összeállította a Vendéglősök Lapja részére a Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete.

III. (Folyt. és vége.)

16. §. Azon ügyleteknél, amelyeknél az űrtartalom nélkül csupán a hordók darabszáma jelöltettek meg, transporthordók alatt 650—850 (átlag kb. 750), félhordók alatt 280—420 (átlag kb. 350), gönci hordók alatt 136 liter és akós hordók alatt 50—70 liter űrtartalmú hordók értendők.

17. §. Ezen meghatározott űrtartalmú hordókra szóló ügyleteknél jogosult az eladó két hl.-ig 20%-kal, azontúl 10%-kal több, vagy kevesebb bort szállítani.

18. §. Ha kötésnél a szállítandó árú származási helye nem határoztatott meg, az eladó bármely borvidékről származó árút szállíthat.

19. §. A kikötöttnél jobb minőségű árú e címen nem utasítható vissza. Ha azonban a felek kikötötték, hogy az árú valamely meghatározott termelő vidékről származó legyen, akkor a származási helyet a jobb minőség nem pótolja.

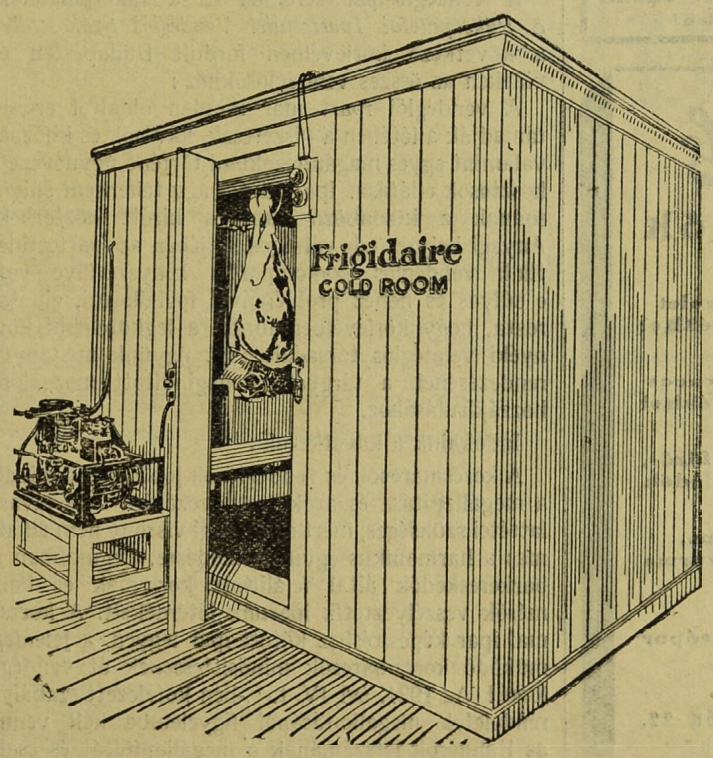
20. §. „Fuvardíjmentes" vagy „bérmentes" eladás azt jelenti, hogy a vasúti fuvardíjat az eladó fizeti. Egyéb rendeltetési helyen felmerülő illetékek és költségek a vevő által fizetendők.

A vasúti fuvardíjat fuvarmentes eladás esetén is a vevő tartozik kifizetni, de azt a számla kiegyenlítésénél levonhatja.

A fuvarmentes eladásoknál nem tartozik eladó az árút vevőnek a rendelkezési állomáson átadni s egyéb kikötés hiányában a szállítás vevő veszélyére történik. Ez a meghatározás: „költségmentesen (franco) vasúthoz, hajóhoz, pincéhez stb. szállítandó" az eladót arra kötelezi, hogy az árút saját költségén, ideértve az üres és teli hordók fuvardíját, a megnevezett helyen adja át.

21. §. Ha az eladott árú mennyisége ezen meghatározással : „circa", „körülbelül", „mintegy" jelöltetett

Frigidaire automatikus villamos hűtőkészülékek minden célra és minden nagyságban.

Semmi felügyelet, semmi kezelés.

Minimális üzemköltség.

Kedvező fizetési feltételek.

Hahn Arthur és Társai

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.

Telefon : *Aut. 898—86

A tudományé a szó!

Dr. Ralph H. Cheney, newyorki egyetemi tanár többek között a következőket írja a kávénak az emberi szervezetre gyakorolt hatásáról :

„Kétségtelenül a coffein az az egyedüli gyógyital, amely mérsékelt mennyiségben fogyasztva, közvetlenül fokozza mindkét nembeli felnőttnél a test teljesítő képességeit. A kávéfogyasztás tehát kívánatos szokás, mert gyorsan és — bizonyos menny ség elfogyasztása után — több órára serkenti az agy corticalis felületét nagyobb és exaktabb tevékenységre.

Igyék tehát valódi, jó babkávét!

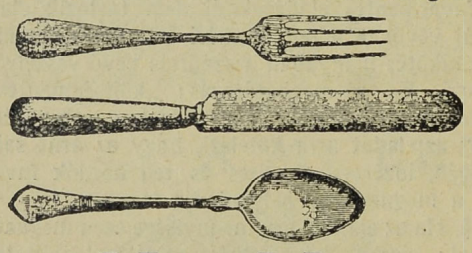
Meinl Gyula r.-t.
kávébehozatala.

Stauffer
dobozos emmentáli vezet.

Vendéglői
és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** ✶ Alapíttatott: 1896.

TOKAJI KONYAK A LEGJOBB
Első Tokaji Konyakgyár R.-T. Tokaj
Engl Bernát és Tsa R.-T.
Budapest, Központi Szeszfőzde
Ajánlja: mindennemű gyümölcspálinkáját és likőrjeit

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Dreher-Maulé
cikkei vendéglők részére:
Dreher Maulé csokoládé szelet nougattöltelékkel
Dreher Maulé Grillasszeletcocos-grillage töltelékkel
Dreher Maulé táblás-, ét-, főző-, tejcsokoládék
Dreher Maulé mártógyurma, kakaógyurma
Dreher Maulé kakaóvaj és kakaópor
Tessék ajánlatot kérni!
Levélcím: Budapest X. Postafiók 22.

meg, az eladó a kikötött mennyiségnél legfeljebb 5%-kal többet, vagy kevesebbet szállíthat.

22. §. „Vagonrakomány" alatt közelebbi megjelölés nélkül 85—95 hektoliter értendő.

23. §. Ez a kifejezés „a vasútnál" vagy „ab vasút", „helyt vasút", „hajónál" vagy „ab hajó", „a pincénél" vagy „ab pince" stb. átveendő, illetve szállítandó, azt jelenti, hogy a vevő az árút a megnevezett helyen tartozik átvenni.

Eladó ily esetben köteles lehetővé tenni, hogy a vevő a szállítandó hordó megtöltését a megtöltés helyén saját személyében, vagy megbízottja által ellenőrizhesse.

Nagyobb tétel minőségi átvételét eladó a pincénél követelheti, kisebb tételnél (maximum 2 vagon rakomány) a borok minőségi átvételét eladó a teljesítés helyén (vasút, hajó, pince stb.) előzetes megtekintés nélkül követelheti.

Ez a kifejezés: „pincében átveendő" a vevőt arra kötelezi, hogy az átvétel összes költségeit maga tartozik fedezni. Az esetleges helyi illetékek ez esetben a vevőt terhelik.

Ez a kifejezés: „vagonba rakva" vagy „hajóba rakva" azt jelenti, hogy az összes feladási költségeket — a berakodási és mérlegdíjat is beleértve — az eladó köteles viselni.

24. §. Ha az „állomásnál" vagy a „hajónál" való átadás, illetve szállítás köttetett ki, a vevő által megtöltés végett küldendő hordók vasúti szállítási költségei a vasút- és illetve hajóállomásig a vevőt terhelik, míg azoknak az állomástól a megtöltés helyéig való költségei eladót terhelik.

Ha a „pincénél" való átadás köttetett ki, a megtöltés helyétől szállítandó üres hordóknak elszállítása a vevő kötelessége.

25. §. E meghatározás:

„a hónap elején" az 1-től, 10-ig bezárólag.

„a hónap első felében" a 10-től, 15-ig bezárólag.

„a hónap második felében" a 16-tól a hó utolsó napjáig,

„a hónap közepe" a hó 10-től, 20-ig bezárólag terjedő időt jelenti,

„a hónap vége" a hó utolsó nyolc napját jelenti.

26. §. Az ügynöki jutalék fizetése úgy a vevő, mint az eladó részéről kötelező; ez, mint kizárólag az üzlet közvetítsért járó díjazás, az ügynököt egyéb teljesítményekre nem kötelezi és fizetendő, mihelyt az üzlet megköttetett. Előzetes eladásoknál (elővételeknél) azonban csak akkor, amidőn a szállítandó árúk mennyisége végleges megállapítást nyert.

Egyéb kikötés hiányában az ügynöki jutalék a nagykereskedői forgalomnak a vételári összeg 2—2 százaléka.

MI UJSÁG?

A vendéglősipar sérelmei és a rákospalotaiak. A *Rákospalotai Ipartestület Vendéglős Szakosztálya* a következő körlevélben fordult Budapesten és vidéken az összes vendéglősökhöz:

A vendéglői ipart már minden oldalról erősen támadják a létében a fűszeresek, kávésok és kifőzők, valamint egyes magánházakban történő úgynevezett kosztosok ellátása. Iparunkra nagy teherként súlyosodnak a különböző címeken kirótt közterhek. Anyagi helyzetünk válságos idejében az ipartestületünk vendéglős szakcsoportja kényszerülve volt e súlyos és nehéz problémával foglalkozni, elhatározta, hogy körlevélben fordul a legközelebbi környéki vendéglős társadalomhoz ügyünk méltányos rendezésének a tárgyában megindított mozgalom hozzájárulásához.

Indokaink a következők:

A korcsmárosok és vendéglősök jobb viszonyainak a megállapítása és azok szabályozására való javaslattétel szükséges, mert a jelenlegi viszony nem alkalmas a harmonikus együttműködésre. Legújabban a borkereskedők által felállított korcsmák és bormérők veszélyeztetik iparunk létérdekeit. A korcsmai ipar képesítéshez kötött ipar legyen, a jelenleg működő korcsmárosok minősíttessenek át vendéglőssé! Az 1921. évi IV. t.-c.-ben kötelezett szabályrendeletek megalkotásánál figyelembe kell venni az italmérők létszámának a megállapítását és csak annyi iparengedély adassék ki, mint amennyi italmérési létszám állapíttatott meg. (Mert lehetetlen dolog, hogy megállapítanak pl. 75 létszámot és kiadnak 150 iparengedélyt, holott képviselőtestületi határozatok kötnék az I. fokú iparhatóságot a megállapított létszám betartására.)

A termelők italmérési engedélye és elárusítása betiltandó, valamint a környékről való bor-batyúzás és a borkereskedők által financirozott úgynevezett strohmann-korcsmárosok működése is. Ezek szünjenek meg! Mi már eleve felhívtuk az érdekeltek figyelmét a vonatkozó rendeletek és törvények betartására, hogy fűszeresek csak zárt palackban adhassanak el italneműt és csak az úgynevezett jobb minőséget. *Fajborokat.*

Kávésok és kifőzők ne adhassanak abonánskosztokat, magános családi kifőzők hatóságilag szüntettessenek be.

Italmérési engedélyek kiadásánál az anyagi, vagyoni és megélhetési szempontok legyenek figyelembe véve, vagyis azok, kik megélhetésszerű nyugdíjat kapnak, ne kapjanak korlátlan italmérési engedélyeket, mert az italmérés gyakorlása, mint mellékjövedelem, amúgy is a vergődő vendéglőipar rovására megy.

Mindezen indokaink figyelembevétele mellett kérjük, hogy kérésünket mérlegelni és támogatni szíveskedjenek és határozataikat velünk közölni méltóztatnának, hogy ezeket a kívánságokat egy később meghatározott időben és formában letárgyalhassuk és az illetékesekkel közölni tudnánk.

Válaszukat kérjük minél előbb, de legkésőbb folyó és március 20-ig Veres Bálint címére, Rákospalota, Arany János ucca 29. szám alá megküldeni. 1930 február 26. Kartársi üdvözlettel: *Veres Bálint* elnök, *Uborka* Mihály titkár.

Vendéglő, szálloda
(50 szoba), bár, büffé, esetleg **KÁVÉHÁZI** helyiségek, mind központi fűtéssel, teljes felszereléssel, a város központjában, különkülön is **BÉRBEADÓK.** Ugyanitt modern üzleti helyiségek minden célra alkalmasak, kaphatók. Bérlőt részben financiroznánk.
Árpádfürdő, filmszínház, Székesfehérvár.

Vendéglős- és korcsmáros-gyűlés Szerencsen. Kedden a szerencsi és szerencsvidéki vendéglősök, korcsmárosok gyűlést tartottak. Kimondották csatlakozásukat a Miskolci és Borsod, Gömör, Kishont vármegyei Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávések és Szállodások Egyesületéhez. *Fábián* János szerencsi vendéglős üdvözölte a Miskolcról megjelent id. *Mayer* József, *Lefler* Béla, *Bencsik* József, *Gránát* Sándor vendéglősöket, majd id. Mayer József elnöki megnyitója után Bencsik József titkár hosszabb beszédben ismertette a szakma sérelmeit. Ezután megválasztották a helyi megbízottakat. Itt említjük meg, hogy az elmult napokban *Mezőkövesd* is csatlakozott a miskolci egyesülethez.

A bornagykereskedelem gyásza. A Tokaj-Hegyaljai Bortermelők és Bornagykereskedők Zimmermann Lipót és fiai abaújszántói cég nagyrabecsült és országszerte nagy közkedveltségnek örvendett idősebb cégfőnöke, *Zimmermann* Jakab, 61 éves korában rövid szenvedés után folyó hó 5-én Budapesten elhalálozott és 7-én Abaújszántón temették el messze vidékről is odasereglett tisztelőinek igaz részvétnyilvánítása mellett. Az elhunyt 40 éven keresztül páratlan szorgalommal és odaadással vezette a céget és messze külföldön, sőt tengerentúl is nagy üzleti zsenialitásával nagy hírnevet szerzett a tokajhegyaljai boroknak. Fáradságot és áldozatot nem kímélve, küzdött a legnehezebb időkben is a tokajhegyaljai borkivitel érdekében. Az elismert nívójú céget az elhunyt fia, *Zimmermann* Nándor, mint egyedüli cégtulajdonos fogja tovább vezetni — aki különben már évek óta az üzletben működik — és minden erejét a cég jól megalapozott hírnevének fenntartására szenteli.

Szőlészeti és borászati kiállítás. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének rendezésében az Országos Mezőgazdasági Kiállításra külön csarnokban szőlészeti és borászati kiállítás is lesz. A kiállítás, tekintettel arra, hogy első ízben szerepel, máris egy egész csarnokot tölt meg és így remény van arra, hogy a jövőben hasonló kiállítás csak bővülni fog. A kiállításnak lesznek egyes kimagasló részei, amelyek úgy szakszerűség, mint művészi szempontból érdemelnek feltűnést. Vegyi gyáraink alaposan kiveszik részüket a munkából, de termelőink is legjavát mutatják be. A kiállítás e hó 21-én nyílik meg.

SZŰRŐK gyártása és javítása FRANK és BERGER, BUDAPEST VIII., Baross ucca 91. Telefon: J. 374—05

Étterem a levegőben.

A legújabb berlini szenzáció. — Megnyilt a „Szikratávíró"-kávéház.

Berlinből írják: A porosz ember már ilyen. Nem mondja, hogy „kérem", sem azt, hogy „volna-e szíves", hanem röviden kijelenti: „Önnek kell!" Ilyen természeti szükségesség, mint a felburjánzó plakátok közlik, az, hogy az ember kimenjen Charlottenburgba, a berlini szikratávíró-toronyhoz. Aki felmegy oda, annak sok homok- és salakakadályon kell keresztülgázolnia, mert hiszen a torony környéke még nincs teljesen rendezve. Most azonban ez Berlinben a legutolsó divat és minden berlini tudja, hogy ahol valami keletkezik, ott feltétlenül jelen kell lennie annak, aki nem akarja, hogy vidékinek, vagy pláne falusi embernek mondják.

A borászati palota mögött óriási arányú, csodás építményt látunk: ez Berlin szikratávíró-tornya. A 124 méter magas tornyot egyúttal legmagasabb csúcsáról mint — kilátótornyot is használják, amelynek kerülete nem egyéb, mint egy legnagyobb kényelemmel berendezett kávéház és étterem. Aki fel akar menni, a liftet 50 fillérért igénybe veheti. Ennyit kell azonban akkor is fizetni, ha gyalog akar felmászni.

Bámulatos türelemmel várnak itt vasárnaponkint ifjak és öregek, kicsinyek és nagyok egyaránt arra, hogy rájuk kerüljön a sor. Az igen udvarias tisztviselőknek nincs egyéb dolguk, minthogy vigasztalják azokat, akiknek már majdnem lefagyott a lábuk, amíg végre ők is bejuthatnak az ígéret földjére. Előbb azonban kapnak egy nagy fadarabot, rajta egy nagy sorszámmal, ezek ellenében azután feljebb már menetjegyekhez is jutnak. Ekkor az egyik egyenruhás tisztviselő a saját zsebéből kivesz egy 50 pfennigest és bedobja egy automatába, amely azután automatice megnyitja a korlátot.

A menetidő a csúcsig csak néhány percet vesz igénybe. Ahogy az ember a liftből kilép, már óriási plakátokat láthat mindenütt, melyek tudatják vele, hogy ott fönt tíz percen át gyönyörködhetik Berlinnek és környékének megtekintésében. Aki tovább marad fönt, az elveszti visszautazáshoz való jogát. Milyen nevetséges, hogy az emberek ezt a rendszabályt a legnagyobb pontossággal megtartják. Képzeljük el, hogy egyikük talán tíz perc helyett 11 percig néz le a mélységbe. Most már aztán nem szabad lemennie, annak ellenére, hogy menetjegye megvan. A liftbe nem szállhat be, viszont az étteremtől az alatta lévő legmagasabb csúcsig nincsen lépcső. Az ilyen ember tehát nem tehet mást, minthogy a traverzeken egyszerűen lecsúszik, vagy pedig megvárja, míg a fönt való tartózkodás kényszerétől megváltja az éhhalál. És mindezt azért, mert egy perccel tovább nézte a tájat.

Mit látunk a szikratávíró-toronyról? Egyik oldalon a Wann-Seet, valamint a Potsdamba vezető földalatti vasút nyitott alagútjait. A másik oldalon: Charlottenburg, Wilmersdorf és az emléktemplom tűnik elénk. Még innen a magasból is látszik, mennyi előrelátással építették szélesre Berlin uccáit és útjait.

A szikratávíró-torony közepe táján, körülbelül 70 méternyire a földtől, kiszélesedik: itt látjuk a legmodernebb és a kényelem minden fortélyával felszerelt kávéházat és éttermet. A kávéház ablakai meredek kifelé hajlással épültek, hogy onnan minél nagyobb távolságokra lehessen kilátni. Szükségtelen tehát ma már, hogy valaki repülőgépre vagy Zeppelinre szálljon Berlinben, ha a légiutazás gyönyöreit élvezni akarja. Elég, ha feljön ebbe a kávéházba és innen tekint körül, a mélységbe. Amellett itt még a „levegőbetegséget" sem kapja meg, nem kell félnie a lezuhanástól sem, azonkívül pedig az étterem és kávéház árai igen szolid, polgári nívón mozognak.

A jobbmódú berlini ember azonban nem elégszik meg egy, a „Szikratávíró"-kávéházban eltöltött negyedórácskával, hanem kiautózik a tempelhofi mezőre, ahonnan azután tíz márka lefizetése ellenében 15 percen át repülhet Berlin fölött. Egy ilyen Junker-aeroplán minden félórában indul. A pilota elfoglalja helyét és a fémmadár hirtelen felemelkedik a magasba. Charlottenburg felé veszi útját. A repülőgép himbálódzó kabinjának, valamint a „Szikratávíró-torony"-kávéház szilárd kabinjának utasai lelkesen üdvözlik egymást a magasban. Ekkor hirtelen megjelenik a szomszédságban a Trumpf-csokoládégyár ezüstös reklám-Zeppelinje, ami teljessé teszi a „nagy légi esemény" képét.

Esténként a szikratávíró-torony csupán és egész testén kigyúlnak a villanycsillárok. Reklámfelírások villannak fel rajta és a kávéház ablakaiból többezer izzólámpa fénye hinti szét sugarait. A valóság itt már elhalványul: egy álomvilág nyílik meg a néző előtt, ezeregy éjszaka álmai elevenednek meg. Berlin büszke lehet legújabb szenzációjára.

Pécsett
Mecsek alján
frekventális útvonalon több helyiségből álló
vendéglő és étterem
modern épületben, uccai söntéssel, hegyoldali kerthelyiséggel, szép berendezéssel, olcsón bérbeadó.
Régi, jómenetelü üzlet
Cím a kiadóban.

Közreműködő tőkés társat keresek
(50.000 vagy 100.000 pengővel) nagyobbszabású budapesti üzemhez, biztosított rentabilitással. Ajánlatok: »Dr. H. B.« jeligével a kiadóba küldendők.

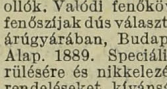
A kávések nagy napja. A *Magyar Kávések Országos Szövetsége* 1930. évi március 21-én (pénteken) délután 5½ órakor tartja a Gellért-szálló I. emeleti hangversenytermében (I., Gellért-tér 1.) tisztújító rendes évi közgyűlését, amelyet *Pallai* Miksa szövetségi elnök fog vezetni. Napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1929. évről szóló jelentés. 3. Az 1929. évi zárószámadások előterjesztése és jóváhagyása. 4. Az 1930. évi költségvetés előterjesztése és jóváhagyása. 5. Alapszabálymódosítás. 6. Tisztikar választása. 7. Esetleges indítványok. — Rögtön utána tartja ugyanott közgyűlését a *Budapesti Kávések Fényűzési és Forgalmi Adóközössége Mészáros* Győző elnöklése alatt. Napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. Határozathozatal az Adóközösségnek az 1928. évi elszámolása, a tartalék felosztása ügyében. 3. Esetleges indítványok. — Később, ½6 órakor a *Budapesti Kávések Ipartársulata* tartja ott tisztújító rendes évi közgyűlését *Mészáros* Győző elnöklete alatt ezzel a napirenddel: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1929. évről szóló jelentés. 3. Az 1929. évi zárószámadások előterjesztése és jóváhagyása. 4. Az 1930. évi költségvetés előterjesztése és jóváhagyása. 5. Alapszabálymódosítás. 6. Tisztikar választása. 7. Esetleges indítványok. — Végül a *Budapesti Kávések Ipartestülete* délután 7 órakor tartja tisztújító rendes évi közgyűlését *Mészáros* Győző elnök vezetésével. A napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1929. évről szóló jelentés. 3. Az 1929. évi zárószámadások előterjesztése és jóváhagyása. 4. Az 1930. évi költségvetés előterjesztése és jóváhagyása. 5. Alapszabályok módosítása. 6. Elnök, alelnökök, előljáróság és számvizsgálóbizottság tagjainak választása. 7. Tiszteletbeli tagok választása. 8. Tanonc-, segéd- és mestervizsgálóbizottsági tagok megválasztása. 9. Esetleges indítványok.

A közgyűlések után este 8½ órakor a Gellért-szálló márványtermében társasvacsora. A társasvacsorán vendégeket is szívesen látnak. Étkezés étlap szerint lesz.

A Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete *Steiner* Mihály alelnök vezetése mellett igazgatósági ülést tartott, amelyen a borbizományosi és ügynöki kar megkeresése alapján behatóan foglalkoztak egy *borvásárnak* a folyó évi Nemzetközi Vásár keretében leendő rendezésének kérdésével. Az igazgatóság az ügy előkészítése és a termelői érdekeltséggel való megvitatása végett egy szűkebb bizottságot küldött ki. A Kecskeméti Szőlősgazdák Egyesülete és a Kecskeméti Gazdasági Egyesület megkeresése alapján az egyesület sürgős felterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez, *a bort terhelő forgalmi adó* eltörlése iránt. Végül elhatározta az igazgatóság, hogy a folyó évi rendes közgyűlést április hó 2-án, szerdán délután 6 órakor tartja meg.

Ha üres, használt palackjai vannak,
hívja fel WEINER MIKSA palacknagykereskedő céget. A legmagasabb árban megveszi,
Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 3. Telefon: J. 342—27
Ugyanott beszerezhető mindenfajta használt palack.

Kávéház és vendéglő
megye székhelyén, jól bevezetett, elegánsan berendezve és felszerelve bérbeadó. — Bővebbet: Elfer, „Nemzeti" Szálloda, Balassagyarmat.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kund e" oltókések, acélből készült metszőollók. Valódi fenőkövek és borotvafenőszíjak dús választékban Léber Kálmán és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Előkelő márkájú strandfürdő és üdülő
vendéglője és szállodája bérbe adó
külföldi, budapesti és nagy környéki látogatottsággal. Ajánlatok »Hétéves üzlet 4777« jeligére Blockner J. hirdetőjébe, Budapest, IV., Városház ucca 10. szám

Bérlet
Putnokon kies fekvésű (a várostól 10 perc) kádas fürdő, vendégszobákkal és italméréssel bérbe adó.
Tulajdonos: Kováts Antal, Putnok.

A Szepesi Püspöki Uradalom
Olaszliszkai (Tokajhegyalja) szőlőinek 1929. évi mintegy 270 hl.
bortermése
már lefejtett állapotban folyó év március hó 27-én délelőtt 10 órakor Olaszliszkán a Püspöki uradalom hivatalos irodájában nyilvános árverésen eladásra kerül.
A borok olaszliszkán megtekinthetők.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

A gazdasági frontról. *Raffai* Ferenc nagykanizsai vendéglős ellen március 6-án a kir. törvényszék megindította a kényszeregyezségi eljárást. Követelések határideje április 1. Vagyonfelügyelő *Dőri* Zsigmond.

Váradi József és neje budapesti korcsmáros ellen a törvényszék kényszeregyezségi eljárást nyitott január 16-án. Vagyonfelügyelő dr. *Karczag* Sándor.

Lovas Ferenc kunmadarasi korcsmáros ellen január 28-án Vagyonfelügyelő dr. *Balog* Sándor.

Nagy András tiszalöki korcsmáros ellen január 23-án. Vagyonfelügyelő *Róka* Gábor ny. állampénztári tisztviselő.

Kormányértekezlet a boltbérek leszállítása ügyében. A fővárosi kávések küldöttsége felkereste *Vass* József népjóléti minisztert és felkérte, hogy tegyen intézkedéseket a türhetetlen boltbérek leszállítása érdekében, mely az egész ország kereskedő- és iparostársadalmát súlyosan terheli. A miniszter kijelentette, hogy már elrendelte a boltbérekre vonatkozó statisztikai adatok összeírását s mihelyt az együtt lesz, értekezletet hív össze a háztulajdonosok bevonásával. Egyébként minden erejével azon lesz, hogy mérsékeljék a magas árakat.

Országos vásárok. *Szerda, március 19.* Adony, Babocsa' Becsehely, Bélapátfalva, Böhönye, Csesztreg, Egervár, Hajdúnánás, Hőgyész, Jánosháza, Káptalantóti, Kiskunhalas, Nagymaros, Olaszliszka, Pellérd, Rudabánya, Szentpéterúr, Tarpa.

Csütörtök, március 20. Alcsut, Győrszentmárton, Nagypécsely, Püspökladány, Somogyszob, Süttő, Und.

Péntek, március 21. Aszód, Békés, Csenger, Nemesvid, Őriszentpéter, Rum, Szőllősgyörök, Zalaapáti.

Szombat, március 22. Hódmezővásárhely.

Hétfő, március 24. Bácsbokod, Csákvár, Gödöllő, Gödre, Jászberény, Kapuvár, Kercseliget, Mikosszéplak, Nemesdéd, Németboly, Ócsa, Ősi, Ricse, Szany, Szendrő, Tokaj.

Kedd, március 25. Kőröshegy.

Szerda, március 26. Bükkösd, Dunaföldvár, Kehida, Marcali, Rédics, Sümeg, Tiszakarád, Vásárosmiske, Vízvár.

Csütörtök, március 27. Devecser, Nyírbátor, Sajtoskál, Velence, Véménd.

Szombat, március 29. Battonya, Cibakháza, Szekszárd.

Vasárnap, március 27. Felsősegesd, Füzesgyarmat, Pilis, Szabadszállás.

Hétfő, március 31. Ádánd, Balassagyarmat, Felsővadász, Gyömrő, Hajdúböszörmény, Hajós, Jászkarajenő, Jászladány, Kocsola, Mándok, Moson, Öskü, Sárbogárd, Seregélyes, Szászvár, Szentbékála, Tarján, Tápiószele, Tiszatarján, Villány.

Kedd, április 1. Balkány, Barcs, Beled, Diósviszló, Erdőtelek, Gyöngyösmellék, Kaposmérő, Nagyecsed, Nagykanizsa, Nagyszakácsi, Pápa, Simontornya, Szikszó, Tevel, Vásárosnamény, Zalalövő.

Szerda, április 2. Adony, Dombóvár, Gacsály, Ivánegerszeg, Jánosháza, Miskolc.

Csütörtök, április 3. Celldömölk, Császár, Kiskomárom, Onód, Pacsa.

Péntek, április 4. Alsóság, Buj, Gyöngyös, Mezőberény, Nagyhalász, Tálya.

Szombat, április 5. Egerág, Kutas, Lengyeltóti, Makó, Zala.

Dr. Drucker György előadása a szesztilalom elleni mozgalomról. A budapesti szállodásoknak és vendéglősöknek dr. *Drucker* György a prohibíció legújabb térhódításairól és a prohibíció elleni nemzetközi mozgalomról tartott előadást. Röviden ismertette az amerikai alkoholtilalmat, annak káros gazdasági, szociális stb. következményeit, majd azokat a hatásokat, amelyeket a prohíbíciós propaganda Európában kiváltott. Ma Finnországban teljes szesztilalom, Svédországban, Belgiumban, Angliában, Norvégiában, Lettországban és Kanadában úgynevezett helyi tilalmak, bizonyos italokra vendéglői korlátozások és ellenőrzések állanak fenn. Németországban és Ausztriában pedig igen erős agitáció folyik, többnyire amerikai pénzen, legalább részleges szesztilalom életbeléptetésére. Majd ismertette előadó a *magyarországi* helyzetet, a különböző törvényhozási, kormányzati és pénzügyigazgatósági intézkedéseket, melyeket együttvéve *burkolt prohibíciónak* nevezhetünk. Ismertette a prohibíció elleni nemzetközi szervezkedés legújabb mozzanatait, valamint a párisi Nemzetközi Szesztilalomelleni Liga működését és a magyar érdekeltségeknek a prohibíció ellen alakult szervének tevékenységét, illetve bekapcsolódását a prohibíció elleni világmozgalomba. Majd beszámolt a Budapesten június havában tartandó Szesztilalomelleni Nemzetközi Kongresszus előkészítő munkálatairól és felkérte a vendéglős-társadalmat, hogy a prohibíció elleni küzdelemből mennél erősebben vegye ki a részét.

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Halálozás. Hosszú szenvedés után meghalt székesfehérvári *Lóránt* Ede kartársunk, dunántúli szövetségünk és a székesfehérvári és megyei vendéglős ipartársulatunk vezetőségének ügybuzgó tagja alig 49 éves korában. E hó 4-én volt a temetése a ref. temetőben, amelyen az ipartársulatunk testületileg, zászló alatt vett részt és koszorút helyezett a jó kartárs koporsójára.

Mozgalom az árdrágítási törvény hatálytalanítására. A szegedi Kereskedelmi és Iparkamara feliratot intézett a kereskedelemügyi miniszteriumhoz az árdrágító visszaélésekről szóló 1929. évi XV. t.-c. hatálytalanítása érdekében. Javaslatát a kamara azzal indokolja, hogy a pénz értékének hullámzása, valamint az ezzel kapcsolatos konjunkturális áralakulások megszüntek és így a törvény érvényben tartása nemcsak hogy nem szükséges, de a kereskedelem szempontjából néha káros is lehet, mert az egészséges verseny kialakulására bénítólag hat. Jellemző, hogy azok az eljárások, amelyek ez alapon megindultak, rendszerint felmentéssel végződtek, már csak azért is, mert a verseny következtében nem érvényesülhetnek olyan árak, amelyek a normális haszonnal nagyobbat foglalnak magukban. A törvény félremagyarázásával kapcsolatos eljárások azonban igen kényelmetlen és zavaró zaklatási alkalmak.

A pénzügyi amnesztia. A kormányzó kegyelmet adott a jövedéki kihágások, illetőleg szabálytalanságok elkövetői egy részének is. Különösen a jövedéki kihágásokra vonatkozó amnesztia érdekel bennünket, mert sajnos, köztünk is voltak sokan, akik járatlanságból vagy tudatlanságból az adókra és illetékekre vagy egyéb jövedéki szabályokra vonatkozó törvényekben tévedtek és emiatt többé-kevésbbé súlyos büntetést kaptak. A pénzügyi amnesztiának az a lényege, hogy a kormányzó mindazokat a pénzbüntetéseket és bírságokat, amelyeket akár a büntetőbíróságok, akár a pénzügyi hatóságok az 1925. évi január hó 1. napja előtt elkövetett jövedéki kihágásokért és szabálytalanságokért jogerősen kiszabták, elengedte. Ha tehát valakit az ezen napig elkövetett pénzügyi kihágásért, vagy szabálytalanságért jogerősen elítéltek és büntetését még nem töltötte ki, vagy a pénzbüntetést még nem fizette meg, úgy az illető kegyelemben részesül. Jövedéki kihágásnak kell venni minden olyan cselekményt, amely a kincstár szándékos megkárosítására, vagy pedig adóügyben jövedelem vagy vagyon szándékos eltitkolására irányul, ha az nem esik a törvényben meghatározott súlyosabb megítélés alá, vagyis nem adócsalás. De vonatkozik a kegyelem azokra is, akiknek a kincstárt megrövidítő, vagy megkárosító cselekményét a pénzügyi hatóságok eddig még nem fedezték fel. Ha ugyanis ezek olyan cselekményüket, amely a közadók megrövidítésével vagy veszélyeztetésével járt, vagyis adócsalást, jövedéki kihágást vagy mulasztást jelent április hó 1. napjáig a pénzügyi hatóságnál önként bejelentik és ha adóról van szó, úgy az adót önként megfizetik vagy azt elfogadható módon biztosítják, úgy a kormányzó kegyelme folytán ellenük e cselekményért vagy mulasztásért büntetőeljárást nem fognak indítani. Ez lényegében véve azt jelenti, hogy az adó egyszerű összegének megfizetésével az illetők szabadulnak a kincstárt károsító vagy megrövidítő cselekményük következményeitől, illetve a jövedéki kihágás vagy mulasztás folytán a törvény szerint a rájuk róható büntetéstől.

A Dunántúli Vendéglős Szövetség ezt a körlevelet intézte a dunántúli vendéglősökhöz: Február elsején juttattuk el Önökhöz a pénzügyminiszter úrhoz címzett memorandumunkat azzal a kéréssel, hogy azt Önök is letárgyalván, aláírják és ugyancsak küldjék be a pénzügyminisztérium italmérési osztályához és annak megtörténtéről bennünket értesíteni szíveskedjenek. Amennyiben ez eddig meg nem történt volna, közös érdekeink szolgálatában ismételjük kérésünket. Szövetségünk ezen memorandum eredetijét február 11-én szövetségünk elnökeinek vezetésével küldöttségileg vitte fel a pénzügyminisztériumba, vidéki vendéglősök és korcsmárosok élő szavával indokolván meg dr. Thaly Zsigmond államtitkár úr előtt, amennyire elodázhatatlanul szükség immár a bor kimérésének a korlátolt italmérők kezéből való kivétele. Eredmény gyanánt jelenthetjük, hogy az államtitkár út megígérte, hogy a pénzügyi kormányzat ezen kérdéssel érdemben fog foglalkozni, néhány szóbelileg előadott konkrét esetnek írásban való benyújtását kérte, hogy abban a mi javunkra sürgősen intézkedhessék, egyben kijelentette, hogy az italmérési törvény szerint a második jogerős ítélet után a korlátolt italmérőtől az italmérési engedély bevonandó, ahol pedig ez meg nem történne, forduljanak egyenesen őhozzá. Eme utóbbi kijelentésre vonatkozólag most már arra kérjük dunántúli kartársainkat, hogy amennyiben azt tapasztalnák, hogy valamelyik butellástól a második jogerős büntetés után az engedély be nem vonatnék, azt a pontos adatok közlésével velünk okvetlen tudassák, hogy szövetségünk annak ügyét azonnal az államtitkár úr elé terjeszthesse, egyben kérjük a kartársainkat, hogy szakmánk károsítóinak felkutatásában és tettenérésében saját érdekükben igyekezzenek élénk tevékenységet kifejteni és az eljárásokat a hatóságoknál szorgalmazni, mert csakis állandó megfigyelés és üldözéssel tudjuk amúgy is sovány kenyerünkre törő ellenségeink sorait ritkítani. Ahol pedig annak szüksége mutatkozik, forduljanak bizalommal szövetségünkhöz. Kartársi üdvözlettel: ifj. Héjj Imre elnök, László József társelnök (Győr), Schmidt János társelnök (Pécs), Sebesta Erhard társelnök (Balatonfüred), Schmall Gyula alelnök (Szombathely), Szöllősy Ferenc főtitkár.

1928. évi kiváló minőségű óboraimat a következő árakban ajánlom:
Ezerjó, zöld-fehér, zamatos — —·58 P
Rajnai Rizling pecsenyebor — —·76 P
Muskotály csemegebor — —·96 P
Leányka, a borok gyöngye — —·96 P
Kadarka, siller, zamatos — —·54 P
Carbenet, vörös pecsenyebor — —·78 P
kölcsönhordókban, kb. 100 litertől kezdve, utánvét mellett.
BÁRÓ ORCZY JÁNOS, GYÖNGYÖS

Mi okozza a kávéházak válságát? A Budapesti Kávésipartestület ez évi jelentésében a kávéházi válságról ezeket a figyelemreméltó sorokat találjuk: „Az általános társadalmi fejlődés menete a közönséget mindinkább elszoktatja a kávéházak látogatásától. A sport különféle fajtái, futball, birkozóversenyek, lóversenyek, turisztika, nem utolsó sorban a rádió, tömegeket vonnak el a kávéházak látogatásától. Míg régebben a vasár- és ünnepnap forgalma a kávéházak legjobb bevételeit jelentette, manapság ezek a napok a leggyengébbek. Emellett a még megmaradt közönség fogyasztóképessége a minimumra csökkent, mihez az alkoholellenes propaganda, a szeszfogyasztás korlátozása tárgyában kiadott rendelkezések nem kis mértékben járultak. Így az általános válság folytán beállott a kávéházak válsága is, melynek súlyosabb következményei csak az év vége felé kezdtek mutatkozni. Mindenesetre a kávésipar ellenállóképességét és jól megalapozottságát bizonyítja az, hogy aránylag csak kevés számú és főként újabban alapított és gyengébben megalapozott üzlet került súlyos helyzetbe."

Rokkantak vasúti kedvezménye. *Bud* János kereskedelmi miniszter utasította a MÁV igazgatóságát, hogy azoknak a 75 és 100 százalékos rokkantak részére, akik nincsenek a Hadigondozó Otthonban, 50 százalékos vasúti menetdíjmérséklést adjon. A kedvezményt a rokkantak egy évben kétszer vehetik igénybe és a rokkantéremmel tartoznak magukat igazolni. Azok a 25, 50, 75 és 100 százalékos rokkantak, akik nem sorozhatók a szorosabban vett ipari munkások közé, a jövőben kedvezményes heti munkásjegyeket kapnak.

Hogyan javítjuk meg a mustot és a bort?

Must nélkül a borban foglalt alkotórészek összekeverése által a bor elnevezésű és ennek megfelelő italt előállítani nem lehet. Részben azért, mert ilyen módon a szőlő borának kellemes ízét és zamatját nem utánozhatják, részben pedig azért, mert az előállításhoz szükséges anyagok pénzértéke jelentékenyen meghaladja az előállított bornak az értékét. Helytelen tehát az a nézet, hogy erjedés nélkül, csupán csak szeszhozzáadással lehetne a borhoz hasonló ízű italt készíteni.

Az új bortörvény a beteg vagy hibás borok kezelése céljából a legalább 92 térfogatszázalékos hibátlan borpárlat használatát oly mértékben engedi meg, hogy ezáltal 1 térfogatszázalékkal több új szesz a a borba ne kerüljön. A bor szesztartalmának emelése céljából megengedi továbbá a legalább 92 térfogatszázalékos borpárlat használatát az állandó jellegű, ú. n. típusborok állami ellenőrzés alatt való előállításához, de csakis nagy mennyiségben, vagontételekben. Kedvezőtlen évjáratok termésének javítása céljából is engedélyezi a szőlő- és borgazdasági központi kísérleti állomás és az illetékes mezőgazdasági kamara véleménye alapján addig a mértékig, hogy ezáltal a bor szesztartalma az illető borvidék kedvező évjáratának szesztartalmát meg ne haladja. A besűrített musttal vagy szárított szőlővel már megjavított borok szesztartalmának ezúton való emelése tilos.

A borpárlat valódi, tiszta, kozmaolajmentes legyen, mert ellenkező esetben a benne levő kozmaolajok a bor ízét elrontják. A finom borpárlat már rövid idő mulva sem érzik ki a borból, de a nem eléggé finom párlat még hónapok mulva is kiérezhető, sőt elronthatja a bor ízét.

Herceg
Húsárú **Esterházy** Csemege
Badacsonyi borok
Fővárosi lerakat:
VII. KERÜLET, ROTTENBILLER UCCA 58. SZÁM
Telefon: József 435—24
Füstöltárú-különlegességek.
Elsőrangú gépsonkák.
Fínom felvágottak.
Pástétom-konzervek.
„Jestor" ételízesítő.

Ha a silányabb borokat szesz hozzáadásával javítani akarjuk, akkor azt lehetőleg minél előbb, vagyis fiatal korukban tegyük, hogy a felemelt szesztartalom minél előbb érvényesítse konzerváló hatását. Minél korábban adjuk a párlatot a borhoz, annál előbb elveszti a bor a szeszezés folytán nyert ízét s annál előbb nyeri vissza ízének összhangját.

Legjobb a borpárlatot fejtés alkalmával a borba keverni, még pedig úgy, hogy az üres hordóba először a borpárlatot öntjük be s erre fejtjük rá a bort.

A mustban a kevés cukormennyiséggel rendesen együtt jár a nagy savtartalom is. Hűvösebb időjárás mellett a szőlő nem érik meg tökéletesen. Levében savanyú sók, meg szabadsavak oly mennyiségben vannak, hogy azok a bornak kellemetlen ízt adnak. A must túlságos savtartalma az erjedés szabályszerű lefolyására is zavarólag hat, kész borban pedig annak értékesítését is megnehezíti. Ezért megokolt a rendkívül savanyú bornak savmennyiségét — a lehetőséghez képest — leszállítani.

A bor túlságos magas savtartalmát az első fejés idejének kitolásával is csökkenthetjük. Ha ugyanis az első fejtés előtt a bort rendkívül savanyúnak találjuk, úgy a seprőt alaposan felkavarva, az első fejtést csak 2—3 hét mulva hajtjuk végre. Ezáltal sokszor kitűnő eredményeket érhetünk el anélkül, hogy a mesterséges savtalanítást alkalmaztuk volna. A kelleténél nagyobb savtartalom eltüntetése igen könnyen elérhető még a lágyabb borokkal való összeházasítás útján is. Hacsak módunkban van, úgy ezeket az eljárásokat alkalmazzuk, ha azonban az első fejtés idejének eltolását elmulasztottuk, vagy pedig nem áll rendelkezésünkre megfelelő lágyabb bor, akkor nem marad más hátra, mint a bor savtartalmát mesterséges úton csökkenteni.

A savtalanítást legcélszerűbb a kierjedt borban végezni és nem mustban, mert a netán túlsavanyúnak tetsző must, mint bor, a természetes savcsökkenés után esetleg nem lesz savanyú.

A bort fogyasztó közönség ízlése ma inkább a lágyabb borok felé hajlik. Míg régente inkább a kellemes, savanykás bort kedvelte, ma még az egyszerű asztali bortól is megköveteli, hogy ne legyen savanyú. Éppen ezért a borok savtalanítása mindinkább tért hódít és az eddiginél fokozottabb mérvű elterjedése megokoltnak, sőt kívánatosnak mondható.

A mesterséges savtalanításnak azonban csak a legvégső esetben van helye, akkor, amikor az első fejtés idejének kitolása, vagy pedig az igen savanyú bornak lágyabb borokkal való házasítása kielégítő eredményre nem vezetett.

A túlságos savtartalom csökkentésére a bortörvény kizárólag a vegyileg tiszta, szénsavas mész használatát engedi meg. Ez fehér, lisztfinomságú por, amely a környezetből igen könnyen felvesz idegen illatanyagokat, amiket azután a bornak is átadhat. A szénsavas meszet éppen ezért idegen szagtól mentes helyiségben jól elzárható edényekben kell tartani. A természetben előforduló szénsavas mészfajtáknak, mint a mészkőnek, a márványnak vagy a krétának őrölt állapotban savtalanítási célokra való felhasználását a törvény tiltja, őrködvén a fogyasztók egészsége felett.

A szénsavas mész savtalanító hatása abban nyilvánul, hogy a bor savaival nem savanyú sókká alakul át, miközben szénsav fejlődik. A bor különböző savainak mészsói közül azonban csupán a borkősavas mész oldhatatlan, amely a savtalanításnál a borból kiválik, míg a többi sav oldható és a bornak idegenszerű, lúgos ízt ad.

A borhoz legfeljebb annyi szénsavas meszet szabad hozzáadni, amennyit a jelenlevő borkősav, mint borkősavmeszet ismét kiválaszthat a borból. Az, hogy a savtalanítás a gyakorlatban sokszor nem jár kielégítő eredménnyel, arra vezethető vissza, hogy a felhasznált szénsavas mész adagolása nem történt a kellő körültekintéssel. Az előírás szerint helyesen keresztülvitt savtalanítás a bor jóságára és ízére semmiféle hátránnyal nem jár.

A bor savtartalmát 1—2, legfeljebb 3 ezrelékkel szoktuk csökkenteni. Sokszor már 1 ezrelék savnak a kiválasztása kiváló eredménnyel jár s a bornak éretlen, éles, vadsavanyú íze eltűnik.

Azt, hogy hektoliterenkint a borba mennyi szénsavas meszet kell adagolni, próbasavtalanítással állapítják meg. Ezt a próbasavtalanítást a pincegazda maga is végrehajthatja. Egyik ezrelék savnak a letompításához: 1 hl. borhoz 67 gr., 2 ezrelék kiválasztásához: 134 gr. és 3 ezrelék letompításához: 200 gr. szénsavas meszet kell adagolni. Abból a borból, amelyet savtalanítani kívánnak, 3 darab 2 liter űrtartalmú palackba 1—1 litert töltenek és az egyikbe 0·67 gr., a másikba 1·34 gr. s végül a harmadik palackba 2 gr. szénsavas meszet kevernek. A palackokat többször felrázzák mindaddig, amíg szénsav már nem illan el és miután a csapadék leülepedett, a bort literes palackokba töltve, 6—8 nap mulva megízleljük. Amelyik a három próba közül ízlésünknek leginkább megfelel, azt az adagolást fogjuk nagyban végrehajtani.

A savtalanítást gyakorlatilag legcélszerűbb a második fejtéssel kapcsolatban végrehajtani, amikor a meszet apránkint adjuk akár a sajtárokban, akár pedig a fejtőkádban levő borhoz. A savtalanítást azonban később is bármikor elvégezhetjük, csak arra ügyeljünk, hogy a savtalanított bort 6—8 hétig nyugodtan állni hagyjuk, azután az üledékről lefejtve, ugyancsak 6—8 hétig pihentessük, mielőtt fogyasztás alá bocsátjuk. Célszerű a savtalanított bort a csapadékról való lefejtéskor szűrőn keresztül bocsátani.

Az új bortörvény megengedi, hogy gyengén vagy erősebben pirosas színű bor (fixli, siller) színét vegyileg tiszta állati vagy növénnyi szénnel megjavítsuk. A borba kevert fa- vagy csontszénpor a színanyagokat felületvonzás útján kiválasztja a borból s azokkal együtt leülepszik. Ha a bort szénrétegen átszűrjük, így is elveszti pirosas színét. Hársfaszénporon kívül éponitot vagy önokarbont használunk, mint színtelenítő szert.

Az éponitot a kókuszzsír gyártásánál visszamaradó zsírtalanított magvak elszenesítése útján kapják. Az önokarbon pedig a lencseszalma elszenesítése útján készül.

Gyengén pirosas színű, kadarkaszőlőből készült „fehérbor"-nál hektoliterenkint 50 gr. éponit vagy 25 gr. önokarbon kielégítő eredményt ad, 300 gr. éponit vagy 150 gr. önokarbon 1 hl. sillerbort egészen színtelenné változtat.

A színtelenítő anyagok, különösen azonban a csontszén az illat- és zamatanyagokat is megtámadják, azért csak az okvetlen szükséges mértékig használjuk őket. Leghelyesebb a nyilt fejtéssel kapcsolatban a színtelenítő anyagokat a borba keverni. Megcsapoljuk a hordót és a kimért színtelenítő anyagot kézifejtés esetén a sajtárba, szivattyúval történő fejtésnél a fejtőkádba adagoljuk. A hordó tartalmát egy héten át naponkint egyszer felkeverjük. Azután néhány napig nyugodtan állni hagyjuk s amennyiben tökéletesen nem ülepedett le, a bort megszűrjük vagy megderítjük.

Valamennyi színtelenítő szer használatánál az alkalmazandó mennyiséget literes próbák útján előre kell megállapítanunk.

Kisebb pincegazdaságok általában nagyon idegenkednek a színtelentő szerek használatától, mert a szerfelett finom eloszlású szénpor nagyon nehezen ülepszik le s a vele kezelt bornak a lebegő szénportól még hónapok mulva is bizonyos szürkés árnyalata van. Ha szűrő nem áll rendelkezésre, akkor a színtelenítő anyagot erősebb csersav, zselatinos derítéssel távolítjuk el.

Radics Béla koszorúi és a szakma. *Radics* Béla sírjára a koszorúk százai közé a szakma részéről is kerültek emlékeztető virágok. A világhírű prímás temetésére többek között a *Dunapalota*-szálló éttermi kara, a *Pannonia*-étterem, a *Hungária*-szálló étterme és a *Royal*-szálló küldött koszorút, a nagy temetés zürzavarában pedig a *genfi szállodásszövetség* éttermi alkalmazottainak csoportjából sikerült búcsúztatót mondania *Csik* József elnöknek.

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, fapadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszínház ucca 31. Udvarban.

56/1930. sz. Magyarcsanád község elöljárósága.

Hirdetmény.

Magyarcsanád község elöljárósága folyó évi július hó 1-től kezdődő hat évre nyilvános szóbeli árverésen **bérbeadja** a község tulajdonát képező

nagykorcsmát

az italmérési joggal. Az évi bér kikiáltási ára 4000 pengő. Az árverés Magyarcsanád községházánál 1930 április hó 3-án d. e. 9 órakor lesz. Árverés kezdetéig írásbeli zárt ajánlatot is elfogadunk. Az árverési feltételek a község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Magyarcsanád, 1930. évi március hó 4.

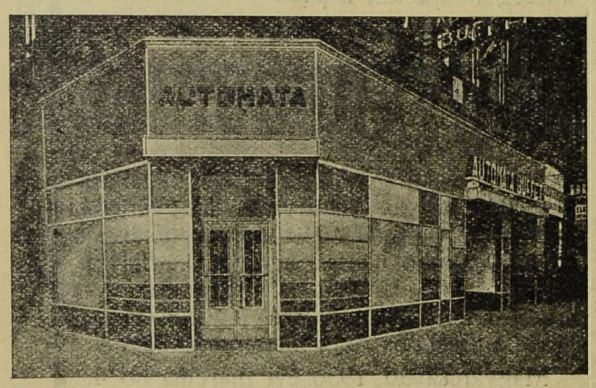
Elöljáróság.

Kilakoltatták Frenreisz Istvánt, a Bristol-szálló és étterem volt bérlőjét a szállodájából. Az Idegen Otthon, szálló- és étterembérlő részvénytársaság ellen előbb a kényszeregyezségi, majd a csődeljárást megindították. A részvénytársaság mögött *Frenreisz* István állt, mint a részvénytöbbség tulajdonosa, egészen a legutóbbi hónapokig, amikor az Idegen Otthon Részvénytársaság, azaz Frenreisz István csődbe került és azóta a Bristol-szállót és éttermet a csődtömeggondnok, Greguss Andor dr. vezeti. Frenreisz István, aki a vendéglős és szállodás szakmában szinte hihetetlen rövid idő alatt nagy karriért csinált, a Bristol-szállóból vagyonilag összeomlottan kerül ki. Most azután a Bristol-szállóban játszott fájdalmas szereplésének epilógusa is lezajlott, amennyiben a szálló kilakoltatta Frenreisz Istvánt. Amikor Frenreisz István kibérelte a Bristol-szállót és éttermet, az első emeleten nyolc szobás lakást vett ki magának. Szakértői becslés szerint a nyolcszobás lakásnak napi ára legalább százötven pengő volt és most már Frenreisz István huzamosabb idő óta tartozott lakbérrel. A Bristol-szálló mindössze száztízszobás és így a nyolc szobára nagy szükség lett volna, mert még a legrosszabb viszonyok között is ki lehetett volna adni a gyönyörű elsőemeleti szobákat külföldieknek. Frenreisz azonban minden esetben újabb és újabb haladékot kért a háztulajdonosoktól, *Lévai* Tibor és Frigyes bárótól, akik a haladékot többször is megadták . . . Végre azonban megtörtént a kilakoltatás. A Bristol-szálló előtt hatalmas teherkocsi állott meg, arra rakták Frenreisz bútorait. Bizonyos holmikat azonban a csődtömeg gondnoka visszatartott a csődtömeg számára. A szállodából kiengedett holmikról leltárt vettek fel, a kilakoltatás a legnagyobb rendben, zavaró incidens nélkül játszódott le. Maga Frenreisz István is jelen volt a kilakoltatás szomorú aktusánál és személyesen ellenőrizte, hogy holmijai felkerültek-e a teherkocsikra. Így végződött be Frenreisz István bristolbeli pályafutása.

Öngyilkos korcsmáros. Felakasztotta magát *Felsőnánán* a szőlőhegyen lévő borospincéjében *Demeter* Péter korcsmáros. Mire ráakadtak, már halott volt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Modern Bronz- és Vas-Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

Miután a

Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,

rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.

Rendelések leadhatók:

Budapest, V., Csáky u. 20.

Telefon: L. 974—00

Kitüntették Magyarország legöregebb borfiúját. Magyarország legöregebb borfiúja, aki egyfolytában 42 éven át a közismert esztergomi Fürdő-szállodában még ma is, mint borfiú hordja fel az italt a legnagyobb frisseséggel. Nagy ünnepséggel adta át senkvici Palkovics László alispán, *Longa* Istvánnak, a közismert „Pista bácsinak" a miniszteri oklevelet. Dr. *Mátéffy* Viktor kormányfőtanácsos, esztergomi országgyűlési képviselő, valamint dr. *Frey* Vilmos dorogi kerületi országgyűlési képviselője — mint minden szép iparos ünnepélyen — szintén részt vettek az iparosok díszgyűlésén, ahol az iparosok nagy szeretettel vették körül a népszerű és kiváló országgyűlési képviselőket. Az oklevél és jutalom átadása a Fürdő-szálló nagytermében történt, baráti *Huszár* Aladár dr. főispán, a vármegye és a város főbb tisztviselőinek, a közélet, a kereskedők és az iparosok képviselőinek jelenlétében. A zöldasztalnál helyet foglalt senkvici *Palkovics* László alispán, mellette a győri Kereskedelmi és Iparkamara elnökségét képviselő Nagy Dániel győri kamarai alelnök, továbbá Dóczy Ferenc ipartestületi elnök és Sörös Ede, a Fürdő-szálló bérlője „Pista bácsi" jelenlegi gazdája. *Palkovics* László alispán mögött vármegyei hajdú állott díszben. Az asztal előtt a széksorok mind megteltek városunk közéletének minden rétegéből megjelent résztvevőivel. *Palkovics* László alispán szép beszédet mondott a miniszteri oklevél és a jutalmazás alkalmából és elismerő szavakkal emlékezett meg arról a szolgálatról, amelyet Pista bácsi már 42 éve a Fürdőnél betölt. Ünnepélyesen átadta az oklevelet, a 100 pengő jutalmat és további kitartó szorgalmat és egészséget kívánt. Beszédet mondott a győri Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, majd *Dóczy* Ferenc ipartestületi elnök köszöntötte fel Longa Istvánt, végül *Nagy* Dániel győri kamarai elnök mondott értékes felköszöntőt. *Sörös* Ede, mint Pista bácsi legifjabb gazdája, mondott elismerő szavakat, megköszönte odaadó munkásságát és ennek külön jutalmául egy arany pecsétes gyűrűt adott át az ünnepeltnek. Pista bácsi meghatottan vette át a kitüntető oklevelet és az ajándékot. Az ünneplés után vacsora volt, melyen mintegy százan vettek részt. A vacsora alatt *Karcsy* Miklós vármegyei főjegyző és *Etter* Jenő dr. városi tiszti főügyész mondott felköszöntőt, a jelenlevők pedig többszöri éljenzéssel és jókívánságaikkal járultak az ünnepléshez.

Tömeges bénulás mérgezett sörtől. Oklahomából jelentik, hogy mintegy száz ember szokatlan bénulási tünetek között megbetegedett. Azt hiszik, hogy a bénulásokat sör élvezete okozta, amelybe mérgezett anyagok kerültek. A legtöbb betegnek a lába bénult meg, soknak a keze, vagy a szája. A vizsgálatot megindították.

Borkezelési szakelőadások. Vettük Miskolcról az alábbi közleményt: A Miskolc, Borsod, Gömör, Abaúj, Kishontvármegyei Vendéglősök és Korcsmárosok Egyesülete szokásos évi előadássorozatának első előadását rendezte meg március 7-én, délután 4 órakor a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara üléstermében id. *Mayer* József elnöklése mellett. Az előadó *Tóth* Károly m. kir. szőlészeti főfelügyelő volt, aki népes hallgatóság, szállodások, vendéglősök, korcsmárosok, szőlősgazda érdeklődők előtt a szőlészetről és borászatról tartott érdekes és tanulságos előadást. Részletesen beszélt a szőlő éréséről, szüreteléséről, a bor erjedéséről, az edények tisztántartásáról és a bor helyes kezeléséről. Az érdekes előadást a közönség nagy figyelemmel hallgatta végig. Az egyesületben *Tóth* Károly március 14-én tartotta következő előadást is. Az elméleti oktatások után a gyakorlati oktatásokat az állami pincészetekben fogják megtartani.

Italszükségletét

belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben

beszerző csoportunknál fedezheti

Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.
Budapest, IV., Vámház körút 8. sz.
Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Az Ibusz, mint sokszoros „Resti"-tulajdonos? A Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége gyűlést tartott, amelyen több mint 60 érdekelt vasúti vendéglős jelent meg. A gyűlésen több felszólalás hangzott el, amely mind azzal az elterjedt hírrel foglalkozott, hogy a MÁV-vendéglők bérletének kiadását illetékes tényezők az IBUSZ kezébe akarják juttatni. Az egyes felszólalások élénken és energikusan tiltakoztak e terv ellen és a szövetség egyhangúlag elhatározta, hogy a legsürgősebben eljár a kereskedelmi kormánynál, hogy e törekvéssel szemben a hivatalos tényezők emeljenek gátat.

Borárak. A magyar piacon a helyzet még nem alakult ki. A kereskedelem nagyobb tételeket még nem vesz fel, ellenben a belső fogyasztásnak a pálinkával szembeni emelkedése a termelői készleteket annyira kimerítette, hogy bizonyos kereslet állott elő. Ez a kereslet különösen fehér édeses árú iránt mutatkozik, amidőn pl. Csengődön nagyobb áremelkedés is állott elő. Itt több száz hektoliter cserélt gazdát 12—12·5 fokos árúkban 42—44 filléres árúért, míg ennél magasabb szesztartalmú borok iránt Csehszlovákiából 55 filléres árajánlat is érkezett. Egy-két vagyontétel Német- és Svédország felé vette útját. Ó-borokban nagy hiány mellett élénkebb kereslet mutatkozik, míg ellenben kadarborokban Hajós és Kecel vidékéről alacsonyabb árak mellett kínálat van. Ugyancsak nagyobb a kínálat Gyöngyös vidékéről is. A zalai borok teljesen kifogytak és borpárlatkészítésre használtattak fel, míg a likőrgyárak közül egynémelyik napi 80 hektoliter óbort is kifőz készítményei részére. A finomabb bort termő vidékeken magasabb árak vannak kialakulóban és Tokaj, Badacsony és Somló élénkebb mozgalmat mutatnak.

Szentmártonkátán a csekély parasztkészletek rohamosan apadnak és hektós tételekben átlag 35 filléres ár mellett kelnek el. Uradalmi borok is keltek el vagontételekben 35 filléres árak mellett. Az uradalmi tételek is csekélyebbek, mint máskor azon a vidéken.

Csengődön elkelt a fentieken kívül gyenge kézből 180 hl. 12 fokos 30 fillérért, 91 hl. 11 fokos 28 fillérért és 40 hl. 13 fokos 38 fillérért.

Csongrádon közepes kínálat és gyenge kereslet mellett kis tételben elkelt 11—12 fokos bor 38—45 fillérért.

Szekszárdon a kínálat közepes, míg a kereslet szünetel. Jobb minőségű borokat magánosok vesznek 45 filléres áron.

Dömsödön közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 92 hl. 10—11 fokos bor 28—33 fillérért.

Nagykőrösön eladatott közepes kereslet és kínálat mellett 300 hl. 12 fokos 32 fillérért.

Tállyán eladatott 150 hl. különféle évjáratú 11—13 fokos bor 70 fillérért vagonba rakva.

Pálinkaárak. *Törköly.* Változásról nem számolhatunk be. Az ismert általános rossz gazdasági viszonyok mindig újabb és nagyobb nehézségeket gördítenek az üzlet elé. A rossz kereseti lehetőségek szintén hozzájárulnak ahhoz, hogy a már amúgy is minimálisra redukált fogyasztás továbbra is apad és így csak az a remény lehet, hogy a most meginduló gazdasági munkálatok némi javulást fognak előidézni.

Szilva. A fogyasztás nagyon rossz és a forgalom egész minimális.

Hegyi vendéglő Városhelyen régi, bevezetett, erősen látogatott, **bérbeadó**
KŐSZEGEN. Korcsmajog biztosított. Sörgyár helyben. A vendéglő területéből 144 villatelket vásároltak az ország80 helyéről s így most 1205 négyszögöl. Árnyas, nemes (étkezési) gesztenyés, fenyves. A hely természeti szépsége kiváló. Néhány szoba éven át (légi kúrára) könnyen kiadható. **Frankl Sándor, Szeged.** Ref. palota.

Az ókori étkezés.

A régi görögök étkezési módja gyakran megváltozott. Az újítók kemény harcokat vívtak a maradiakkal, akik ragaszkodtak a régi egyszerűséghez. A Krisztus előtti II. század elején még nem volt Rómában pék, a háziasszony maga sütötte mindennap, amire szüksége volt. Ugyanennek a századnak a derekán még rendelet tiltotta a baromfi hízlalását, mint a kemény rómaiakhoz nem illő foglalkozást. De egy század még a legcsökönyösebb tradiciókat is meg tudja őrölni, különösen, ha olyan csábító példák csillognak a szem előtt, mint a Kelet és Görögország. A Megváltó születése előtt 4—5 évtizeddel például ilyen volt egy papi lakoma étlapja:

Előétel: tengeri sün és osztriga, spárgával elkészített rigó, hízott tyúkpecsenye, osztrigaragú és gesztenye; azután tengeri állatokat, őz- és vaddisznópecsenyét, szárnyast, bíborcsigát és szalonkát hordtak fel. A tulajdonképeni főétel disznómirígyből, halfrikasszóból, nyúl- és récepecsenyéből állt. Erre sütemény következett. Ezen az étkezésen Julius Caesar is résztvett.

A rómaiaknál szokásban volt, hogy evés közben hánytatót vettek be. De ez nem annyira a falánkság miatt volt, mint inkább egészségügyi okokból történt. Ezt Hippokrates, a görög orvostudomány nagyja is hasznosnak tartotta.

Az étrendet a házigazda vagyoni helyzete szabja meg Ovidius abban a költeményében, amely Philemon és Baucis boldog házaséletében az egyszerű római családok életmódját örökíti meg, a következő menűt adatta fel az asztalra: füstölt hús kelkáposztával olajbogyó, befőtt gyümölcs, cikória, retek, sajt. Utóételnek friss gyümölcs és méz. Ezzel szemben álljon itt Petronius egyik regénytöredékéből a gazdagok lakomája.

A vendégek letelepednek az asztalhoz. Egyiptomi rabszolgák hóban hűtött vizet szolgálnak fel kézmosásra. Megmossák és pedikűrözik a vendégek lábát. Az operáció kínjait zene és ének enyhíti. Előételképen egy bronzszamarat hoznak be. A csodálatos műremeken, amelyet görög művész öntött ércbe, olajbogyóval töltött zsákok, beleolvasztott tartókon mézzel és mákkal behintett sült mogyorós pele. Ezüst rostélyon kolbász, szíriai szilvával és gránátalmával körítve. A következő fogás nagy kosár, amelyikben fából faragott kotlóstyúk ül. Két rabszolga alája nyúl és pávatojást szed elő a kosár mélyéből. De a tojásban kitűnően elkészített szalonkahús lappang borsos tojássárgájában. A zene tust húz, az előételnek vége. Most az első aktus ellentéteképen bort hordanak körül kézmosásra. De jut a toroknak is, mert lezárt amforákban százéves falernumi bor kerül az asztalra. Most megjelenik az első főétel. Hatalmas tál, amelyen 12 különböző eledel az égbolt 12 csillagképét jelenti. A bikát a marhahús, az ikreket a vesepecsenye, a vízöntőt a libahús és így tovább. De mert a falernumi ekkor már elhomályosította az elméket és nem igen akarják megérteni, hogy nem csillagászatról van szó, hanem evésről, a nagyobb érthetőség kedvéért a gazda jelt ad, mire belejt négy szolga és leveszi a tál felső részét, mire feltárul a fogás lényege: nyúl, körítve zsíros szárnyassal. A sarokban faunfigurák, amelyek csövekből borsos hallét csurgatnak a tálba, úgyhogy valóságos tenger képződik. Ezzel még nem merül ki az ebéd, de nehogy undort keltsen a buja étrend felsorolása, csupán egyetlen fogást említek fel még. Három felesengettyűzött malacot hordanak körül és a vendégek kiválaszthatják, melyik példány jelenjék meg pecsenyeképen az asztalon. Mert, mint a gazda mondja, más szakács hamarosan elkészít csirkét vagy más apróságot, de az ő szakácsa akár egy borjút is feltálal néhány perc alatt. Tényleg rövidesen megjelenik a pecsenye. A szakács kést ragad, belevág a húsba s íme kétoldalt hurka patakzik tömegesen az asztalra.

Egészben feltálalt disznóról igen sok római menűben olvashatunk.

A legrégibb görögök nem sokat adtak a fényűző étkezésre. Egyszerű életmódjukat a történelmi időkben csupán a spártaiak vállalták át örökségbe és közös étkezéseikben bizonyos farizeusönmegtagadással és legalább önmaguknak tetszelegve kanalazták a fekete vérlevest.

A trójai hősök háromszor ültek asztalhoz napjában: reggeliztek, ebédeltek és vacsoráztak. Míg az első étkezés rendszerint borba mártogatott kenyérből állt csupán, a másik két alkalomkor ugyancsak nem kímélték rágószerveiket. Ilyenkor kényelmesen széken ülve, nagymennyiségű húst és kenyeret fogyasztottak el.

A különleges ünnepi eledelek közt a kykeon vitte el a pálmát. Erős bort mézzel vegyítettek azután kecskesajttal meg árpaliszttel habarták össze. A keveréket nyers hagymával tálalták fel. Kedveltek bizonyos kolbászfajtát is, ami úgy készült, hogy kecskegyomrot vérrel és zsírral töltötték meg. A konyhában maga a házigazda tevékenykedett szolgáival, hivatásos szakácsot ez a homéroszi kor még nem ismert. Penelopé kérői, egytől-egyig híres görög vitéz, nem sok teketóriát csináltak, hanem lakomáik számára a kecskét sajátkezűleg nyúzták le az udvaron és a disznót is maguk pörkölték meg.

Ez az idillikus kép új színeket kap az első évezred derekán. A keleti befolyás kezdi mindjobban érezteti hatását. A perzsákat ugyan megverték a görögök, de elpuhult szokásaik elől nem tudtak elzárkózni. Nagyon megtetszett nekik a keleti fejedelmek udvara a rengeteg szakáccsal, pohárnokkal. Most már az előkelő görög ház konyhájában is egész sereg kukta foglalatoskodik és nem a gazda ügyel fel rájuk, hanem a konyhafőnök, aki mesterségét művészetként fogja fel. A vendégek nacionálétól tették függővé az étlapot. A bizanciak például sósan, sok fokhagymával és ürömmel szerették az ételeket.

De a jó szakács ura érzelmi világára is tekintettel volt. A szerelmes ifjúnak tintahalat tálalt puha kásával, mert a szerelmeseknek nincsen kedvük zsíros falatokra. Ha kiéhezett filozófus a vendég, tápláló sonkát, disznópecsenyét ad fel. Aggastyánok asztalára fűszeres, ínycsiklandozó falatok kerülnek.

De nemcsak művésznek képzeli magát némelyik, hanem tudósnak is. A görög szakácstudománynak hatalmas termése maradt ránk. Volt Platónak egy kortársa, *Mithaikos*, akiről egy filozófus minden gúny nélkül azt mondja, hogy azt jelenti a konyhaművészet terén, amit Phidias a szobrászatban. Tényleg egészen speciális területeket is feldolgoznak ezek a művek. Vannak főzelékről, tortákról, halakról szóló könyvek.

A szakácsművészetnek volt azután egy felfedező tudósa is, a gelai Archestratos, aki bejárta az egész akkori világot és étkezési tapasztalatait egy nagy époszban foglalta össze.

Hogy némi fogalmat alkothassunk a régi görögök szakácsművészetéről, bemutatjuk az athéniek nemzeti eledelét, a töltött fügefalevelet. Végy — így hangzik a recept — disznózsírt és tejet, vegyítsd sűrű árpakásával. Dagaszd meg a nyert pépet friss sajttal, tojássárgájával és velővel. Az egészet burkold be fügefalevélbe, azután főzzed baromfihússal, vagy kecskehússal puhára. Ekkor vedd ki a fügefalevelet, melynek a szerepe az, hogy jó illatot kölcsönözzön az ételnek és öntsd az egész kását forró mézbe. Amint látnivaló, a homéroszi idők óta a konyhában is nagyot fordult a világ kereke. Még a kenyérben is százféle változatot ismernek. Van édes, keserű, savanyú, finom, durva stb. A zsírt mindinkább kiszorítja az olaj.

Az asztali szokások is megváltoztak. A főétkezést a délutáni órákra helyezték át, vagy este fogyasztották el a legnagyobb lakomát. Most már nem ülnek asztalhoz. Ezekhez a kiadós terítékekhez azonban akkoriban csak nekifeküdni lehetett. Puha, párnázott nyugvószékeken elnyúlva, kettesével ettek. Evés közben nem ittak bort, de annál inkább pótolták utána.

Mindenesetre említésre méltó, hogy a görögök körében is volt vegetáriánus mozgalom. Sőt valóságos bicsérdistákat is találunk az ókorban. Pythagoras hívei nemcsak a húsevéstől tartózkodtak, hanem a tojást és a hüvelyes veteményeket sem vették fel az étrendjükbe, mert hittek a lélekvándorlásban. Hogy ez hogyan függ össze a hüvelyes veteményekkel, arra csak a mai kémia ad feleletet. Mert ma tudjuk, hogy éppen a hüvelyes veteményekben van nagymennyiségű fehérje, ami a tojásnak és a húsnak főalkatrésze. Vajjon ismerte-e Pythagoras ezeket a kémiai összefüggéseket?

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca 11/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklám-vállalat
Csernák Jenő
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23.
Telefon: József 385—28

Kitiltották Romániából a külföldi zenészeket. A romániai zenészek szövetségének közbenjárása folytán a bukaresti kultuszminisztérium színházi ügyosztálya rendeletet bocsátott ki, amellyel a külföldi zenészek további romániai működését betiltotta. A román zenészek arra hivatkoztak, hogy a külföldi konkurrencia miatt nem tudnak megélni, ezzel szemben az igazság az, hogy a romániai zenekarok nem elég jók s a mulatótulajdonosok rá voltak utalva a külföldi erőkre s amennyiben ezeknek a működése nem lesz szabad, a vállalkozók inkább automata-zeneszerszámokkal fogják üzleteiket felszerelni, semhogy a gyöngén játszó belföldi zenekarokat kelljen alkalmazniok.

Félmillió márkát nyert egy korcsmáros. Breslauból jelentik: Az elmult héten a porosz állami osztálysorsjáték Berlinben sorsolást rendezett. A második főnyereményt: 500.000 márkát nyerő sorsjegynek egy breslaui korcsmáros volt a tulajdonosa. Amikor az osztálysorsjáték egyik tisztviselője a sors e kegyeltjét meglátogatta, hogy az örömhírt vele közölje, a korcsmárost siralmas helyzetben találta. A végrehajtó második foglalást tartott éppen és a lokál egyetlen ékességét, egy villanyzongorát vitte el be nem hajtható adóhátralék fejében. Minden rimánkodás hiábavalónak bizonyult, a fiskus megbízottja hajthatatlan maradt. Ekkor lépett be a porosz sorsjátékok kiküldöttje, akit vendégnek vélt a boldogtalan vendéglős és könnyezve panaszolta el kétségbeejtő helyzetét. A megbízott elérkezettnek látta az időt arra, hogy küldetésének tulajdonképeni célját elmondja. Közölte a zokogó vendéglőssel, hogy osztálysorsjátékon tízezer márkát nyert s amikor annak arcvonásaira lassan derült mosoly ült, a tízezer márkát óvatosan előbb húsz, azután ötven, majd százezer márkára emelte. A szerencsétlenségtől meggyötört ember, aki néhány perccel azelőtt még talán az öngyilkosságra gondolt, most boldogságtól sugárzó arccal, a meghatottságtól remegve ölelte át a tisztviselőt. A megbízott ezután be sem merte vallani, hogy a főnyeremény egy fél millió márkára rúg. A korcsmáros felesége férjének azután „kíméletesen" adta tudtára az örömhírt.

Felrobbant a kezében a szódásüveg és a szilánkok kiütötték a szemét. Súlyos szerencsétlenség történt pénteken Hidasnémetiben. Hangyel István szódagyári munkás kezében felrobbant a szódásüveg. A szilánkok kiütötték a szerencsétlen ember balszemét. Hangyelt a miskolci Erzsébet-kórházba szállították.

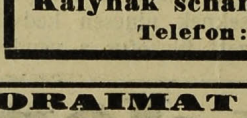
Borravaló helyett illatszer. Berlin egyik legélénkebb és legkedveltebb üzleti utcájában kis vendéglő van, amely szemre meglehetősen egyszerű, alig tűnik föl a járókelőknek, pedig nagyon érdekes helyiség. Aki idegen oda belép, egészen különös látnivalónak a tanúja. A törzsvendégek ugyanis, amikor megrendelik a két pengős menüt, tiszteletteljesen kezet csókolnak a két kiszolgáló pincérnőnek. Ebbe a kis vendéglőbe orosz emigránsok járnak, csupa olyan „lecsúszott" ember, aki otthon, régen vezető állásban volt és most mint soffőr, hordár, kapus vagy filmstatiszta keresi a kenyerét. Ebben a helyiségben hazájuk régi fényét találják meg: a vendéglő a két pincérnőé, aki egyszersmind az egész üzletet vezeti, az egyik hölgy grófnő, a másik hercegnő. Borravalót persze itt nem adnak, de az arisztokrata vendégek minden két hétben gyüjtést rendeznek és egy-egy üvegecske finom párizsi illatszert ajándékoznak a két pincérnőnek

Hogyan kell a kolbászt kezelni? A kolbásznál a legkellemetlenebb mellékjelenség a kolbász nyálkázása. Ez a visszásság főleg meleg és nedves időjárásnál vehető észre. Gyakran szükséges a kolbász megvilágítása, hogy a kolbász felületén képződött bélnyálka ne maradjon huzamosabb időn át rajta. Ha a nyálkaképződés elkerülésére nem fektetünk súlyt, biztosan elvárható, hogy a kolbász első erjedési stádiumában a bélpórusok eldugulása következtében a kolbász puha marad. E fontos körülményt, a kolbászt a nyálkaképződésétől lehetőleg megóvni, igen sok kezdő korcsmáros figyelmen kívül hagyja. Ha a gyárilag minden tekintetben kifogástalanul, szakszerűleg elkészített kolbász végeredményképpen a kívánalmaknak nem felel meg, úgy az főleg a nyálkaképződés figyelmenkívül hagyására vezethető vissza. A nyálkaképződés elejét venni, illetve elkerülni a következők figyelembevétele mellett lehetséges: 1. Ha a kolbászt a töltőgépből 4—5 másodpercig teljesen zsírtalan vízzel telített kazánba mártjuk. 2. Ha a beleket töltésük előtt a sok vizezéstől megóvjuk, mert különben a belek a sok víztől vastaghúsúak lesznek; 3. Ha a kolbászt levegődús, idegen szagtól mentesen helyiségbe tesszük. 4. Ha a kolbászokat egymástól megfelelő távolságban függesszük fel. 5. Ha az építészeti viszonyoknak megfelelően, ablakok és ajtók kinyitásával 48 órai szellőzésről gondoskodunk. 6. Ha a kolbászokat le kell mosni, úgy gondoskodni kell arról, hogy a lemosás művelete hamar nyerjen befejezést, nehogy a kolbászokat huzamosabb időn keresztül vízben áztassuk. Lemosás után a kolbászok tiszta hideg vízzel leöblítendők. Az öblítéshez használt vízbe ajánlatos konyhasót és faecetet használni. 7. Előnyös, ha a lemosott és leöblített kolbászokat átmelegített száraz helyiségbe tesszük, hogy a hozzátapadt nedvesség minél hamarabb elpárologjon.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Hévízfürdőn, Zala m. étterem felszereléssel bérbeadó

Cím: *Dr. BARTOS orvos, KESZTHELY.*

Érzékeny lábakra

készítek orvosok által elismert új találmányú aszbesztos cipőket, lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől. **NYÁRY** gyógycipész, **Szondy ucca 25.**, aszbesztos cipők egyedüli készítője. **Címet kérem megőrizni.** Kérjen ismertetőt!

A m. kir. állami rendőrség karcagi kapitánysága

357. szám.
kih. 1930.

Ítélet

A fenti kapitányság, mint rendőri büntetőbíróság **özv. Singer Józsefné, szül. Léderer Betti** vendéglős, karcagi lakost az 1924. évi IX. t.-c. 8. és 16. §-aiba ütköző kihágás elkövetése miatt, mert 1929. évi augusztus hó 22-én italkimérésében beteg, romlott bort hozott forgalomba, 20 P pénzbüntetésre és 42 P 24 fillér eljárási költség megfizetésére ítélt.

Karcag, 1930. február hó 22.

Dr. Nagy s. k.
rendőrfogalmazó, rendőri büntetőbíró

A kivonat hiteléül:

Karcag, 1930. február hó 22.

Olvashatatlan aláírás
segédhivatali igazgató

A Kir. Állami Rendőrség Kiskunfélegyházai Kapitánysága.

4707/11/1929. kih. sz.

Ítélet-kivonat.

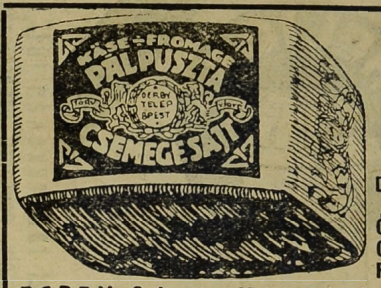
A m. kir. Földmívelésügyi Miniszter Úr 116168/1. II. sz. jogerős ítéletével **Fisch Miksa,** 36 éves, izr., nős, kiskunfélegyházi születésű és ugyanottani lakos borkereskedőt azért, mert 1929. évi május hó 26-án az ellenőrzőhatóságot megakadályozta abban, hogy borospincéjében a szemlét megtartsa, az 1924. évi IX. t.-c. 43. § 7. pontjába ütköző kihágás miatt behajthatatlanság esetén 5 napi elzárásra, átváltoztatandó 100 pengő (egyszáz pengő) pénzbüntetésre ítélte és 19 pengő eljárási költség megfizetésére kötelezte.

Kiskunfélegyháza, 1930. évi március hó 9-én.

Fazekas s. k.
m. kir. rendőrtanácsos,
r. b.-bíró.

A másolat hiteléül:
Kiskunfélegyháza, 1930. évi márcins hó 11-én.

Palotás
hiv. tiszt.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árúsító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

Bakonyi Jenő

a Lakos Lajos takaréktűzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője

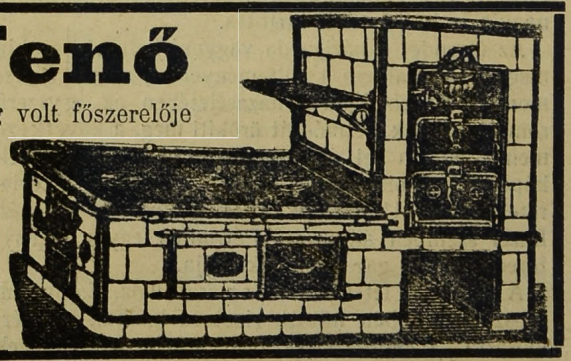
üzemet nyitott

Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.

Elsőrendű, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.

Telefon: József 322—78

Örkényi saját termesű BORAIMAT budapesti IX., Ferenc körút 2. (Ráday ucca sarok.)
pincébe hoztuk. **Termelési árban** kereskedői rezsi elejtésével árúsítom. **FARKAS ALADÁR, bortermelő** Telefon A. 877—57

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25 szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 7. SZÁM 1930. ÁPRILIS 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József“ 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

A közönség,

a budapesti és a vidéki magyar közönség viselkedése a mi szakmáinknak a legmegdöbbentőbb problémája lett az általános gazdasági helyzet nyomásán kívül. És csakugyan, a közönség sajnálatosan kivívta azt a kelletlen feltünést, hogy szakmáinknak hivatalosan is kell foglalkozniok vele.

Amíg az összes többi üzletág és ipar meglehetősen független a nagyközönségtől, addig a mi szakmáink nagyon kényelmetlen függő helyzetben vannak vele szemben. Hiszen az üzletekbe csak akkor megy be a közönség, amikor a vásárlási kedv erőt vesz rajta és elnyom minden más kellemetlen érzést benne. A mi üzemeink azonban olyan közszükségleteket elégítenek ki, amelyek mindig fennállanak, enni, lakni mindig kell az embernek, ha pedig keserűsége, gondja van, akkor inni is szeret.

Viszont még szórakozást is úgy keres nálunk a mai család, hogy búvik a gondjai elől, szökik hazulról és a mi üzemeinkbe hozza a háta mögött azt a tömérdek kellemetlenséget, ami odakint érte.

És — szerencsétlenségünkre — módjában áll a mai ideges, izgága és türelmetlen közönségnek közvetlenül érintkeznie a mi alkalmazottainkkal. Ezeken tölti ki a bosszúját. Igényei szerfölött megnövekszenek, mihelyt a mi falaink közt érzi magát.

A cselédmizériák, az otthoni rossz koszt, az adóvégrehajtó kellemetlenkedése mind ok arra, hogy a vendéglő, kávéház, korcsma vendégei reszkessenek az izgalomtól, ha a szokottnál forróbb, vagy hidegebb a kávé, ha kisebb a pasztrána, kevésbbé paprikás az étel, túlcukrozott a tészta, vagy más színű a bor. Nem is kell szóvátenni az ujságpasákat, akik tíz-húsz eléjük borított ujságóriás után is türelmetlenül kiabálnak egyes ujságcímeket, követelik a nemtudommicsoda angol képeslapokat és szitkozódnak, hogy nem jut minden egyes feketéző mellé negyvenegynéhány idegen ujság.

Reszketnünk kell azonban nemcsak az alkalmazottainkért, hanem a vendégekért is, mert hiszen ezek sűrű összecsapása a mi üzemeink kárára van. Minden vendég-affernek mi isszuk meg a levét és egészen érthetetlenül még az affért rendező vendégcsoportok is fölháborodva fenyegetőznek, hogy sohase lépik át többet a mi üzemeink küszöbét, ahol ilyesmik történhetnek!

Mi megértjük, mennyi oka és joga van az izgatottsághoz és a türelmetlenkedéshez a mai közönségnek, de sajnos, éppen a mai közönség ezt nem érti meg. Az afférek után napokig érzi a botrány hatását a vendégek és a fogyasztás megcsappanásában az ártatlan üzem, kerülik, szinte bojkottálják nemcsak az affér résztvevői, hanem az affértől megriadt egyéb vendégek is. És ez ellen, hiába, nincsen védekezés, Budapesten csődöt mond minden védelmi rendszere, mint a legutóbbi hetek sajnálatos eseményei is bizonyítják.

Az elveszített ideguralom ellen nincs segítség. Szállodáink hiába védekeznek az öngyilkosok ellen, nyilvános üzemeink hiába tartanak külön figyelő gyors közbelépőket az összeveszők vendégek ellen. Egészen különleges specialitása a magyar szakmai életünknek az ebbe a rovatba tartozó veszteségszázaléka, amely olyan jelentős, hogy igazán külön statisztikát érdemelne.

(*D. R., Buda.*)

A szeszhitelezést tévesen nevezik korcsmai hitelnek!

A hibás elnevezésből országos akcióra készülnek a fűszeresek. — Legyen résen a szeszkimérő szakma! — Pótrendeletet várnak.

— Beküldetett. —

A korcsmáros és vendéglős szakma ritkán fordít megfelelő figyelmet a konkurrenseire, pedig csakugyan megérdemlik ezek, hogy ugyancsak a körmük alá nézzünk. Mert azt igazán meg kell adnunk, hogy nagyon élelmesek, sokkal nagyobb látókörűek és sokkal mozgékonyabbak, mint a mi szakmáink.

Ki hitte volna nálunk, hogy még az olyan egyszerű dologból, mint a legutóbb megjelent korcsmai hiteltörvény-kifüggesztési rendelet volt, a mi konkurrenseink megpróbálnak igen ügyesen és elismerésreméltóan hasznot húzni, sajnos, a mi rovásunkra! Fel kell azonban hívnom a szakmáink országos figyelmét a dologra, mert megint mi fogjuk a rövidebbet húzni, ha nem ügyelünk. És remélem, a felszólalásom még nem késett el.

Véletlenül a kezembe került a magyar fűszeresek egyesületének a hivatalos lapja, amelynek egyik oldalán ezt a bennünket nagyon érzékenyen érintő cikket olvashatjuk:

A korcsmai hitel.

A belügyminiszter új rendelete a korcsmai hitelre vonatkozó hirdetmények kifüggesztése tárgyában.

Az 1883. évi XXV. t.-c., amely az uzsoráról szól, IX. fejezetében foglalkozik a korcsmai hitellel. Ezt az 1928. évi II. törvénycikk részben módosította. Míg ugyanis a törvény 22. §-ának eredeti szövege szerint a korcsmai hitel bíróilag megítélhető nagyságát az egyes törvényhatóságok szabályrendelettel állapították meg, addig az 1928. évi II. t.-c. 7. §-a szerint ilynemű követeléseket bírónak egyáltalában nem szabad megítélnie.

A törvény korcsmai hitel alatt nemcsak a vendéglőkben, korcsmákban és más italmérő helyiségekben hitelezett szeszesitalokra vonatkozó hitelt érti, hanem azokat a kereskedéseket is bevonja a korcsmai hitelt nyujtó helyiségek fogalmába, amelyek szeszesitaloknak kismértékbeni elárúsítására joggal bírnak.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés
Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.
Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A törvény nem mondja, hogy a korcsmai hitel tekintetében különbség lenne poharazás és zárt edényben való szeszesitalárúsítás között.

A belügyminiszter 247.631/1929. számú rendeletével már egyízben előírta annak a hirdetménynek a szövegét, amely az italmérési helyiségekben a korcsmai hitelre vonatkozólag kifüggesztendő. Mi annak alapján az 1929. évi június hó 23-án megjelent 25. számunkban e hirdetményt kifüggeszthető formában közzé is tettük. A belügyminiszter azonban most 122.400/1930. B. M. szám alatt újabb rendeletet adott ki, amelyben előírja, hogy e hrtdetmény minő nagyságú és betűi mekkorák legyenek.

A belügyminiszter emez újabb rendeletéhez megjegyezzük, hogy a hirdetmény előírt szövege félreértésekre adhat alkalmat, mert belőle az világlik ki, hogy az üzlettulajdonos *nem adhat* hitelbe szeszesitalt. Már pedig ez nem helyes, mert *a törvény nem tiltja a szeszesitaloknak hitelbe való elárusítását*, csupán az ily követelések behajtásához tagadja meg a jogsegélyt. A hirdetmény tehát nem vág egybe a törvénnyel, miért is, értesülésünk szerint, annak megváltoztatása miatt a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete felterjesztéssel fordul a belügyminiszterhez.

De kérte a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete a belügyminiszterhez intézett felterjesztésében *annak a tisztázását is, hogy a fűszer- és csemegekereskedéseknek zárt palackokban való italárusítása nem esik e rendelkezések alá*, mert amennyiben az ilyen üzletek tulajdonosai vevőiknek *zárt palackokban levő italárukat* hiteleznek, pl. havi bevásárlási könyvecskére, úgy *ez nem korcsmai, hanem kereskedelmi hitel.* Az Országos Egyesület felterjesztésében annak az álláspontjának ad kifejezést, hogy *a korcsmai hitel csak a nyílt edényben kiszolgáltatott és helyben elfogyasztott italokra vonatkozhatik.* Remélhető, hogy a belügyminiszter ennek megfelelően *pótrendelettel fog intézkedni* (! ?)

A szóban levő újabb rendelet szövege egyébként a következő :

1. §. Vendéglőben, korcsmában és italmérés céljára szolgáló minden más helyiségben — beleértve az oly kereskedést is, mely szeszesitalok kismértékben eladására jogosított — köteles a tulajdonos, bérlő, vagy felelős üzletvezető következő szövegű hirdetményt állandóan kifüggesztve tartani :

„Szeszesitalokat hitelbe nem szolgáltatunk ki, mert az 1928. évi II. t.-c. 7. §-a értelmében az itt kiszolgáltatott szeszesital ára iránti követelést bíróság nem ítélhet meg ; ily követelést sem az adósnak, sem jogutódjának követelésébe nem lehet beszámítani és annak biztosítására kötött zálogok és szerződések semmisek.

Az 1883. évi XXV. t.-c. 24. §-a szerint az, aki e rendelkezés kijátszása céljából valamely színlelt ügylet, vagy váltó, vagy más kötelező irat alakját használja fel, kihágást követ el és 30 napig terjedhető elzárással és 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő."

2. §. Az előző §-ban említett hirdetményt az italmérési üzletnek a vendégek kiszolgálására szolgáló minden egyes helyiségében a vendégek (vevők) által könnyen látható helyen magyarul és az illető község jegyzőkönyvi nyelvén kell kifüggeszteni és állandóan olvasható állapotban kell tartani.

Az egynyelvű hirdetményeknek legalább 20×30 cm., a kétnyelvűeknek 40×50 cm., a használt betűknek pedig a felső sorokban legalább 10 mm., a következő sorokban pedig legalább 5 mm. nagyságúaknak kell lenniök.

3. §. Az italmérési üzletek ellenőrzésére hivatott közegek hivatalos eljárásuknál kötelesek a rendelet pontos megtartását is ellenőrizni és a mulasztók ellen a feljelentést megtenni.

4. §. Az a vendéglős, korcsmáros, vagy italmérő, aki az 1. és 2. §-nak a hirdetmény kifüggesztésére vonatkozó rendelkezéseit megszegi, vagy kijátsza, az 1883. évi XXV. t.-c. 26. §-a szerint kihágást követ el és hatszáz pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóság, mint rendőri büntetőbíróság, a m. kir. állami rendőrség működési területén a m. kir. állami rendőrség hatáskörébe tartozik. Harmadfokon a belügyminiszter bíráskodik.

5. §. Ez a rendelet 1930. évi május hó 1-én lép életbe.

*

Miként a fenti rendeletből látható, olyan községekben, ahol a község jegyzőkönyvi nyelve nem magyar, a hirdetmény ez utóbbi nyelven is kifüggesztendő.

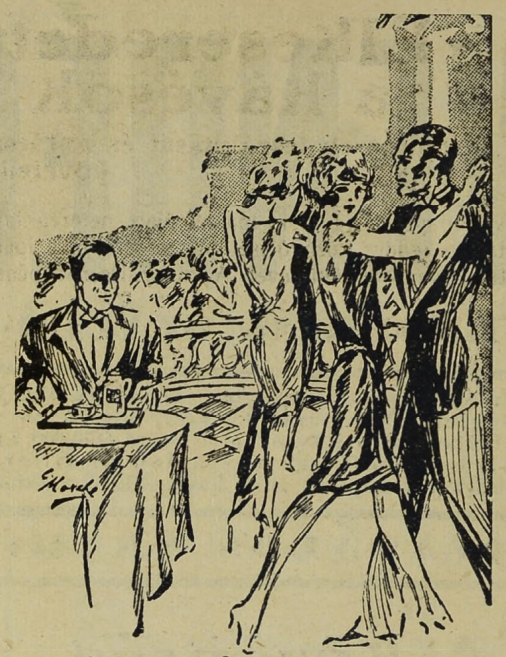
Eddig szól a cikk, nekünk azonban ennyi is nagyon elég, hogy ugyancsak szétnyíljon a szemünk tőle.

Íme, a fűszeresek már megmozdultak és igen jónak látszó trükkel ki akarják használni egy törvénynek a *hibás elnevezését !* Teljesen igazuk van abban, hogy ha azzal érvelnek, hogy nekik semmi közük sincs a korcsmai hitelhez és semmihez, ami korcsma ! Abban azonban már szinte a tudatos félrevezetés útja felé kanyarodnak el, amikor éles megkülönböztetéseket kívánnak a zárt palackozású szeszesitalok és a kimértek között. Hiszen mind a kettő szeszesital és a törvény intenciója egyáltalán nem az, hogy az italozó vendég *ne egy-két pohárral* kapjon hitelbe bort vagy más szeszesitalt, hanem rögtön *egész nagy üvegekkel legyen kénytelen venni*, mert így hitelbe is kaphat, — kereskedelmi hitelezés címe alatt !

Még a konkurrenseink ügyességével szemben is nagy elismeréssel lehetünk. Hogy országos mozgalmukban mennyire nincsen igazuk, azt fölösleges itt magyarázgatnunk a mi szakmáink előtt. Rámutatok arra is, hogy a fűszereseknek úgyis száz alkalmuk van közös hitelszámlákba beolvasztani az ilyen zártpalackos szeszhiteleket és így megkerülni a felsőbb rendelkezést. De lám, nekik ez nem elég. Ők *hivatalos engedélyt* akarnak, — előnybe kerülve ezáltal az összes többi szeszkimérő szakmák rovására !

Megtudhatjuk a cikkből, hogy pótrendeletet várnak. Tennünk kell róla, hogy hiába várják, mert különben még képesek megkapni. Nem kenyérirígység késztet arra, hogy közbelépjünk, de igazán az elemi létérdekünk, hogy a közös versenyben ne hagyjuk a másik versenyző feloldását, ha már mi magunk gúzsba vagyunk kötve ! Szakmai képviseleteink figyelmébe ajánlom ezt az ügyet, amelyet sürgősebbnek és fontosabbnak tartok még bizonyos jubileumi ünnepségeknél és arcképek leleplezéseinél is !

(*K. J., Miskolc.*)

A TÁRSAS ÉLET

és nemes vendégszeretet minden időkben az emberi kultúra díszei voltak. A tapintatos háziasszony okos megfontolással nemcsak a szellemi, hanem a testi élvezetek megválogatása körül is úgy jár el, hogy minden egyes vendégének örömet és kellemes érzést szerezzen. A mi ideges korunkban ehhez okvetlenül a HAG kávéra is szükség van, mert hiszen ön nem akarhatja azt, hogy a szép este után egyik-másik vendége a felszolgált koffeintartalmu kávétól nyugtalanul és rosszul aludjék. Élvezet szempontjából nincs különbség a HAG kávé és a legdrágább koffeinos kávé között. A HAG kávé koffeinmentességénél fogva a szív, idegzet és egyéb szervek károsítása nélkül, mint legnemesebb babkávé, kitünő ízével és zamatjával mindenképen üdítően hat.

A HAG KÁVÉ MEGÓVJA SZIVÉT!

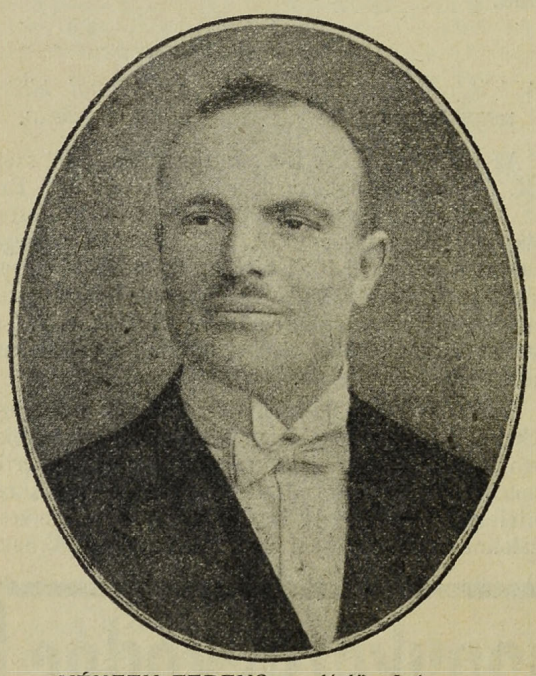
HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-a. 21. Bon. Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....

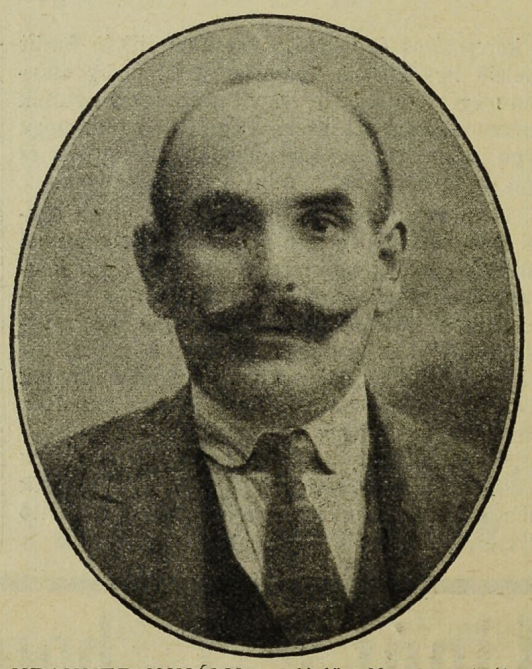
Utca .....

Helység .....

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

NÉMETH FERENC vendéglős, Iván.

KRAMMER MIHÁLY vendéglős, Mosonszentpéter.

A szokott mindennapi munkán és a megélhetés fárasztó küzdelmein kívül a mi szakmáinknak egyéb kötelezettségei is vannak, ezek kellemesebbek és könnyebbek, mint az előbbiek, mégis könnyen elkerülik szakmáink embereinek a figyelmét. Ilyen fontos kötelezettség a nyilvánosság előtti szereplésnek bizonyos foka. Hiszen egyetlen szakemberünk se képes a nyilvánosság nélkül megállani. Mozogni kell előtte, beszéltetni magáról, ismertetnie a nevét és jó tulajdonságait. Pár tollvonással és egyetlen arcképpel tizenkétezer intelligens szakember előtt lesz ismeretes, ha beküldi az Album számára ingyen leközlendő arcképét rövid életleírásával együtt bármely vendéglős, kávés, korcsmáros, vagy szállodás. A cím : Budapest, IX., Viola ucca 3.

Mozgó étkezőkocsik Köln uccáin. Érdekes jótékonysági újítást léptettek életbe Köln város nőegyesületei. Mozgó étkezőkocsit helyeztek üzembe. Ez a mozgó kocsi menetrendszerű utazásokat végez. Gyárakat, nagyobb építkezéseket, sportpályákat és távolfekvő kerületeket látogat és lát el olcsó ételekkel és frissítőkkel ez a kocsi. A legmodernebb berendezésű étkezőkocsi 500 liter meleg étel befogadóképességű üstöket tartalmaz. Fel van szerelve egy kávéfőzőgéppel is és alkoholmentes italokat visz magával.

Elkeseredett felszólalások a kávésok közgyűlésén.

A boltbérek leszállítását és a Társadalombiztosító terheinek csökkentését követelik a kávésok.

A Budapesti Kávések Ipartestülete nemrég tartotta évi rendes közgyűlését Mészáros Győző ipartestületi elnök elnöklésével. A közgyűlésen a pénzügyminiszter nevében Szautner Ottó pénzügyi főtanácsos jelent meg.

Mészáros Győző elnök megnyitójában rámutatott a mult év keserveire és méltán nevezte az elmult évet a kávésipar gyászévének. Sok kávéház zárt be és a lapok öngyilkossági rovatában is sokszor szerepelt egy-egy tönkrement kávéháztulajdonos neve. Megállapította, hogy a válságba került kávésipart a hatóságok nem támogatják kellőleg, csak biztatást és szép szavakat kaptak a tettek helyett. Megállapította, hogy a kávésválságnak a közönség teherbíróképességének csökkenésén felül még az állami üzemek illetéktelen konkurrenciája is oka. Ezután az évi jelentést ismertették, amelyben megállapítja a Kávés Ipartestület, hogy az általános társadalmi fejlődés a közönséget mindinkább elszoktatja a kávéházak látogatásától. A sport különféle fajtái, futball, birkozóversenyek, lóversenyek, turisztika, nem utolsó sorban a rádió hatalmas tömegeket vonnak el a kávéházak látogatásától. Míg régebben a vasár- és ünnepnap forgalma a kávéházak legjobb bevételeit jelentette, addig ma ezek a napok a leggyöngébbek. Megállapítja a jelentés továbbá azt is, hogy a még megmaradt közönség fogyasztóképessége a minimumra csökkent. Az évi jelentés elfogadása után a zárszámadásokat, a költségelőirányzatot fogadták el egyhangúlag, majd a tisztújítást ejtették meg.

Szlovák Pál dr. iparhatósági biztos vezette a szavazást, melynek eredményeképen közfelkiáltással egyhangúlag újra Mészáros Győzőt választották meg ipartestületi elnökké. Alelnökökké Steuer Marcelt, *Gál* Arnoldot és *Szabó* Sámuelt, főpénztárnokká *Böhm* Ferencet és ellenőrnek *Krausz* Vilmos dr.-t választották meg. Mészáros Győző újonnan megválasztott elnök mondott ezután hálás köszönetet.

Az üzletbérek leszállításának kérdésénél *Strausz* Vilmos dr. foglalkozott. *Ha a boltbéreket a méltányosságnak megfelelően nem szállítják le, úgy az egész kávésipar teljesen elpusztul.* Egyetlen iparágnál sem olyan létérdek a bolthelyiség kérdése, mint éppen a kávésnál, ahol a helyhezkötöttség a legfontosabb tényező. Nem vitás, hogy a kávéházak lényegesen emelték az ingatlanok értékét, a kávés az egyedüli bérlő úgyszólván, aki nem tud egyenlő feltételek mellett tárgyalni a háztulajdonossal, mert létkérdése az üzletének fennmaradása és ugyanabban a helyiségben való megmaradása.

Mészáros Győző elnök ismerteti a népjóléti miniszter nyilatkozatát és rávilágít arra, hogy a népjóléti miniszter a vállalt kötelezettségének a boltbérek leszállítását illetően nem tett eleget. *Vértes* Emil, a Fővárosi Kereskedők Egyesületének elnöke bejelenti, hogy e héten tárgyalt a Háztulajdonosok Egyesületének vezetőségével és megállapítja, hogy a *háztulajdonosoktól nem várható* a bérleszállítás kérdésében megértés. Annyiban azonban mégis ígéretet tettek a háztulajdonosok, hogy a boltbérek leszállításának kérdését e hét folyamán összehívandó igazgatósági ülésükön fogják tárgyalni. *Havas* Nándor dr. ipartestületi jegyző *tiltakozik a Társadalombiztosító terheinek telemelése ellen.* Rávilágít arra, hogy rendkívül sok iparos tönkremenetelét a Társadalombiztosító túlmagasra csigázott terhei segítették elő. Súlyosan elítéli a Társadalombiztosító gazdálkodását, valamint annak adminisztrációját. Több igen elkeseredett hangú felszólalás hangzott el a Társadalombiztosító ellen, majd Bródy Ernő országgyűlési képviselő szólalt fel.

MI UJSÁG?

A vidéki vendéglősök és kávések zenejogdíja. Amikor délután vagy este élvezettel hallgatjuk a kávéházban és a vendéglőben a cigány, a jazz, vagy a szalonzenekar játékát, nem is gondolunk arra, mert föl sem tételezzük, hogy a zene külön adónem és súlyosan terheli a vendéglősöket, a kávésokat, akik nem kevesebb, mint harminchétféle adót fizetnek. A zeneadót, vagyos a zenejogdíjat, a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetsége veti ki a vendéglősökre és kávésokra és hajtjuk be rajtuk vidéki ügynökségei közbejöttével. A szövetkezet a legutóbbi három év alatt nem kevesebb, mint háromszáz százalékkal emelte a díjakat az egyes osztályokban. Adóalanyait ugyanis osztályokba sorozza. Az 1930. évre a vidéki vendéglősök és kávések zenedíját a következő összegben állapította meg: I. osztály 200, II. osztály 160, III. osztály 100, IV. osztály 60, V. osztály 32 pengő. És bár hihetetlenül hangzik, ez ellen a kirovás ellen nincs apelláta! Hogy pedig az érdekelt szövegírók, zeneszerzők és zeneműkiadók miként részesülnek a befolyó jövedelemből, azt megtudjuk annak a pörnek a tárgyalásából, amely közelebbről folytatódott le a budapesti kir. ítélőtábla Lőw Tibor-tanácsa előtt. Liptai Károly író pörösítette a szövetkezetet. Keresetében kérte a szövetkezet 1928 október 30-i közgyűlése határozatainak megsemmisítését. A kereset arra hivatkozott, hogy a vezetőség által beállított mérlegből a szövetkezet vagyoni helyzete nem derül ki és az a 185.000 pengő, amelyet jogdíjakból beszedtek, úgyszólván teljes egészében költségekre van elszámolva. Személyi és dologi kiadások címén ugyanis 155.000 pengőt állítottak be a mérlegbe, amelyből csak kocsiköltségekre 16.000 pengő van elszámolva. A budapesti kir. törvényszéken, Zsentkó Gyula dr. bíró a keresetnek helyt adott és a közgyűlés határozatait megsemmísítette. Az elsőbíróság ítéletét a kir. ítélőtábla helybenhagyta. Ez a pör érthető nagy megütközést keltett a vidéki vendéglősök és kávések körében és a győri ipartestületi vendéglős és kávés szakosztálya országos mozgalmat indított a szövetkezet ellen, amely mozgalomhoz csatlakoztak a nagykanizsai, soproni, veszprémi, pécsbaranyai, miskolci, zalaegerszegi, magyaróvári, pápai, szombathelyi, békéscsabai, debreceni, keszthelyi, esztergomi, ceglédi, kalocsai, kaposvári, nyíregyházai vendéglősök és kávések. E hónap folyamán nagyobb küldöttség adja át a szövetkezet megrendszabályozását és a vendéglősök és kávések zenedíjának leszállítását, illetve annak a zenekarokra leendő áthárítását kérő föliratokat az illetékes miniszteriumoknak. A küldöttségben képviselve lesznek az összes vidéki városok vendéglős és kávés szakosztályai.

A budapesti korcsmárosok a főzés jogáért. A budapesti korcsmárosok elhatározták, hogy új akciót indítanak azirányban, hogy egy tál ételt ők is főzhessenek a vendégeiknek. A multban a vendéglősök ellenállásán hiúsult meg ez a tervük. Most azt remélik, hogy mint szakmabeliek, legalább a kifőzők rovására sikerül kivívniok az egy tál étel főzési jogát, ami jelentékenyen megnövelhetné vendégeik számát.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek, Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizetheti a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Az orvos azt mondja:

„A babkávé megkönnyíti a külső benyomások felfogását és azoknak az agyban való feldolgozását.

A babkávé elősegíti a vérkeringést az agyvelő véredényein át és csökkenti a fejfájást.

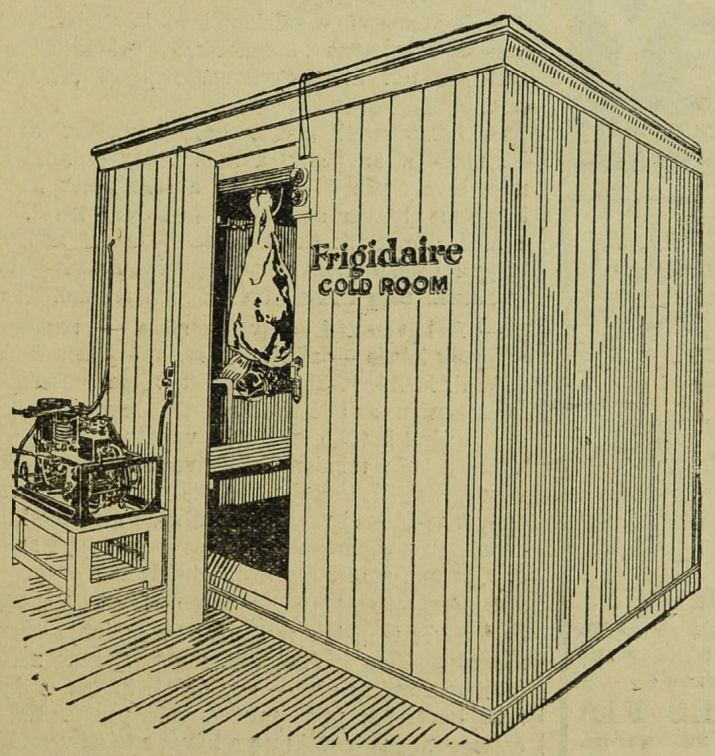
A babkávé kitűnő hatással van a tüdőre, mert a légzést mélyíti és ezzel az infekció veszélyét elhárítja.

A babkávé a szivet erősíti és ezzel az összes szerveken át a vérkeringést kedvezően befolyásolja.“

Ez csak egy töredéke híres orvosi tekintélyek nyilatkozatainak, amelyek a valódi babkávé egészséget előmozdító hatását igazolják.

Meinl Gyula r.-t.
kávébehozatala.

Frigidaire automatikus villamos hűtőkészülékek minden célra és minden nagyságban.

Semmi felügyelet, semmi kezelés.
Minimális üzemköltség.
Kedvező fizetési feltételek.
Hahn Arthur és Társai
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.
Telefon: *Aut. 898—86

Stauffer

sajtok vezetnek.

Vendéglői

és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alapakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapíttatott: 1896.

TOKAJI KONYAK A LEGJOBB

Első Tokaji Konyakgyár R.-T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R.-T.

Budapest, Központi Szeszfőzde

Ajánlja: mindennemű gyümölcspálinkáját és likőrjeit

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**

speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.

Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

CALDERONI ÉS TÁRSA

Budapest, V., Vörösmarty tér 1. szám
(Haas-palota) Telefon: Aut. 811—48. Alap. év: 1819.

Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerü hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecetgyári vegyszerek és mérőüveg. Vaporimeter és filtráló-készülékek, eredeti francia Malligand-készülékek és borfokolók. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsiptetők.

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.

BOROSZTÁLYA

Pincék: BUDAFOK, Petőfi út

KÖZPONTI IRODA:

Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

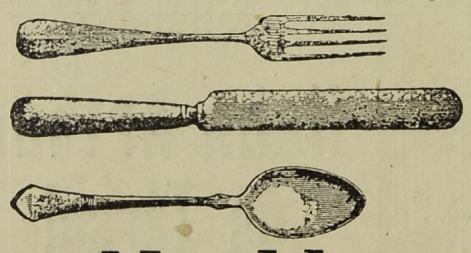
TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Vendéglői, kávéházi, klubberendezések

Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok

Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka

evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb

Vétel, eladás és kölcsönzés!

FRIED ZSIGMOND ÉS FIA

Budapest, VII., Király ucca 39. szám.

Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

A miskolci vendéglősök és korcsmárosok a polgármester elé terjesztik sérelmeiket. A *Borsodvármegyei Vendéglősök és Korcsmárosok Egyesülete Mayer* József vezetésével küldöttségileg kereste fel minap délelőtt *Fodor* Dezső kereskedelmi tanácsost, a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara elnökét és testületileg adták át az egyesület üdvözletét. Ezután elmondották panaszaikat és kérték a kamara támogatását. A vendéglősöknek és korcsmárosoknak régi vágyuk és óhajuk, hogy a fogyasztási adót és az italmérési illetéket arányosan állapítsák meg, töröljék el a fényűzési adót, mert ha valaki tíz óra után egy pörkölet eszik, már fényűzési adót kell fizetni. Egyben kijelentették, hogy akciót indítanak az irányban is, hogy a vendéglősök és korcsmárosok által fogyasztott villanyáram ipari áram beszámítás alá essék. Közölték a kamarai elnökkel, hogy ezekkel a kívánságokkal a polgármesterhez fognak majd fordulni. Fodor Dezső először megköszönte a vendéglősök és korcsmárosok megemlékezését, majd ígéretet tett, hogy minden olyan akcióban, amely helyzetük megjavítását célozza, számíthatnak a kamara támogatására.

Székesfehérvári szakmáink a nyolcórai munkaidő ellen. Választmányi ülését, illetve havi összejövetelét tartotta a Székesfehérvári és Fejérmegyei Vendéglősök, Szállodások, Kávések és Korcsmárosok Ipartársulata március hó 27-én *Tujner* János különtermében, amelyen ifj. *Héjj* Imre elnökölt. A nyolcórai munkaidő ügyében *Pulay* László titkár vett részt országos szövetségünk ez ügyben tartott budapesti értekezletén, amely egyhangúlag foglalt állást a nyolcórai munkaidőnek ebben a speciális szakmában való bevezetése ellen, mert szállodákban *napi háromszor*, vendéglőkben többnyire *kétszer* kellene naponta személyzetet váltani, ami a jelen viszonyok közt az üzlettulajdonosokat túlterhelné és védőberendezkedésre kényszerítené, viszont a személyzet helyzetét sem javítaná.

Lóránt Ede temetése. Nagy részvét mellett helyezték a sóstói református temetőben örök nyugalomra *Lórántt* Ede széles körben ismert székesfehérvári vendéglőst. Csütörtökön délután 5 órakor folyt le a végső tisztesség, amelyen úgy rokonsága, mint ismerősei közül számosan megjelentek, hogy lerójják a kegyelet adóját.

A bajbajutott főpincérek a szabók példájára fekete-listát akarnak vezetni a nemfizető vendégekről.

Az elmult napokban néhány kávéház bukása és több kávéháztulajdonos öngyilkossága hívta fel a közvélemény figyelmét a kávésipar válságos helyzetére. A gondokban elmerült pesti polgár, aki eddig talán ügyet sem vetett arra, miért üresek a kávéházak a nap legnagyobb részében, ma úgy nézi az ürességtől kongó kávéházak talmi ragyogását, mint egy haldokló iparág utolsó erőfeszítését . . . Békében — ez köztudomású — Budapest a kávéházak városa volt. Kétszázötven-háromszáz kávéház fogadta naponta ragyogó helyiségeibe a „stammvendégek" tömegeit és esténkint a cigányzene csalogatta a mulatni vágyókat. És a rengeteg kávéház úgyszólván mindig tele volt: reggel is, délután is, este is. És ma?

Budapest százharminc kávéháza csaknem üres a nap minden szakában.

A Körút megénekelt ezüsttükrös kávéházaiban, az előkelő Andrássy úton, mindenütt „szabadok" a kávéházi asztalkák, csak itt-ott ül egy-egy vendég a kiskávé, vagy a kapuciner mellett.

A személyzet seregében meghúzódó „vendég" az üzletben körüljáró és barátságosan köszönő kávéstól csak panaszt hall.

— Soha ilyen rosszul nem ment a pesti kávéházaknak. Megöli a kávésipart a rettenetes házbér és a sokféle teher.

A forgalmas útvonalakon levő kávéházak tulajdonosai tizenhatezer, ötvenezer, sőt például az egyik Oktogon téri *kávés nyolcvanezer pengő évi házbért fizet.*

A hihetetlenül magas házbér mellett azután harminc-hatvan pengő a napi villanyszámla, harminc-ötven pengő a fűtés, a személyzet fizetése legalább hatvan-nyolcvan pengőbe kerül. És e mellé sorakozik tíz-tizenötféle kiadás, adó, úgy hogy a házbéren kívül mintegy háromszáz-háromszázötven pengő egy kávéház napi rezsiköltsége.

— A kávésok legnagyobb része — panaszolja az egyik kávés — alig tudja ma már üzemét fenntartani. Méltányosabb elbánásra volna szükségünk, legelsősorban az adó tekintetében. De a rendőrhatóság részéről is több megértést várnánk. A válsággal küzdő kávés mindenféle kedvezéssel igyekszik a vendégeket kávéházába vonzani. Ha azonban valamelyik vendég éjszaka egy óra után a fülébe huzat csendesen a cigánnyal, a kávést — mindjárt az első alkalommal száz pengőre megbüntetik.

Ismétlődés esetén pedig megvonják az italmérési engedélyét és akkor nyomban becsukhatja üzemét a szerencsétlen kávéháztulajdonos. A zene zárórameghosszabbítás ára — egy órától három óráig — nem kevesebb, mint huszonnyolc pengő. Ezt az összeget aligha keresi meg a kávés a kései vendégen. Nem is szólva arról, hogy a cigány a túlóráért ugyancsak busásan megfizetteti magát a kávéssal is. Ma már nem is érdemes kávéházat vezetni, a befektetés rengeteg összeg, úgyhogy a bankba téve, nyugodtan megélhetne a kamataiból az ember. És akkor nem lenne kitéve a rettenetes vexaturáknak . . .

Mészáros Győző, a Budapesti Kávésipartestület elnöke nagyon objektiven ítéli meg a kávésipar súlyos helyzetét.

— A kávésipar válságos helyzete — mondotta kérdésünkre — éppen olyan, mint a más iparágaké. Nem sivárabb s nem tragikusabb, mint akár az asztalosé, vagy az építőiparosé. Való, hogy a házbérek és az adóterhek a mi iparunknál elviselhetetlenül magasak és a hatóságok sem megértőek a kávésiparral szemben.

Vendéglő-gondnoki állásra

a Szikszói Casinónál 1930. május hó 1-ig **pályázhatnak.** 500 pengő kaució leteendő, főzőnő tartandó, 50 személyre felszerelés szükséges, van kuglizó, tenniszpálya, kerthelyiség. Pályázni szóban vagy irásban április hó 10-ig az Elnöknél.

A kávésipar válságának nyomasztó hatása alól természetesen nem menekülnek a még a közelmultban is irígyelt poziciójú fizetőpincérek sem. Jellemző a kávésipar mai helyzetére, hogy a régi szellemben is békebeli kávéházak kivételével a kávésok nagyrésze a főpincérek óvadékára támaszkodik. A „főurak" ötezer-húszezer pengős óvadéka a mai kávéház forgalmi tőkéjének számottevő része, bár erősen túlzott a közhit, hogy ez az óvadék veszedelemben forog sok esetben. Csak a régi kávésok nem vezették be ezt az óvadékrendszert, ők még az embert nézik, nem az óvadékot. Az egyik Andrássy úti kávéház „főura", S. I. nem éppen a legrózsásabbnak festi le a fizetőpincérek helyzetét.

— Sajnos — mondja —, a mi jövedelmünk is alaposan megcsökkent. A vendégek jórésze, színe-java, egyik napról a másikra elmarad és az azelőtt legbiztosabbnak tartott stammvendégnek nem lehet hitelezni. A fizetőpincérek legtöbbjének jövedelme megy el a „kihitelezésre". *Egyik-másik fizetőpincérnek öt-tizezer pengője van kint a vendégeknél.*

— Természetesen ezt az összeget nagyon nehéz behajtani és sokszor reménytelen is, mert a fizetőpincér a vendégtől nem követelhet, csak kérhet. Van olyan vendég is, aki miután öt-hat pengő adósságot csinált a fizetőpincérnél, egyszerűen elmarad és az adósságcsinálási manővert folytatja tovább másutt. Ha a főpincér kilép a kávéházból és máshova megy, akár végleg lemondhat a pénzéről. Célszerű volna, ha a szabók példájára fekete-listát vezetnénk ezekről a notórius kávéházi nemfizetőkről . . .

SZŰRŐK gyártása és javítása FRANK és BERGER, BUDAPEST VIII., Baross ucca 91. Telefon: J. 374—05

Megszünt a „Jobb mint otthon" büffé. A Rákóczi út és a Nyár ucca sarkán minap reggel kitettek egy táblát: „Bolthelyiség azonnal kiadó" és ugyanekkor váratlanul lehúzták a „Jobb mint otthon" nevű büffé redőnyeit. Egy húsz év óta működő közismert pesti vendéglő és büffé szüntette meg ezzel üzemét. A budapesti büffék közül a „Jobb mint otthon„ volt az első, amely a Rákóczi úton a szegényebb társadalmi osztályok számára olcsó étkezést nyujtott s amely most a gazdasági viszonyok nyomasztó terhe miatt megszünt. Valamikor virágzó vállalat volt ez a Rákóczi úti étterem, amelynek neve, cégjelzése szállóige volt Budapesten. Legutóbb a büffé tulajdonosa fizetésképtelenséget jelentett be és a hitelezőkkel 50 százalékos egyességet kötött. Úgy látszik azonban a nyomasztó gazdasági viszonyok az olcsó büffé látogatóközönségét is megcsappantották. Napról-napra kevesebben látogatták ezt a sokáig frekventált éttermet s végül a tulajdonos nem tudta fizetni a különböző rezsiterheket s a hitelezőket és semhogy a maradékvagyon is elússzon, most beszüntette üzemét. Munkatársunk

beszélt az étterem tulajdonosával, *Quittner* Miksával, aki vállalatának bukásáról a következőket mondotta:

— Vállalatom hosszú éveken át a legnagyobb forgalmú büffé volt Budapesten, majdnem húsz évig adtam 1·20-ért a menűt, amelyben levest, sültet és tésztát szolgáltak fel. Győztem a különböző kiadásokat, az óriási házbért. A rossz gazdasági viszonyok azonban megviselték állandó közönségemet s ezzel egyidejűen megingott vállalatom. A háziúr nemes szívvel segítségemre sietett, a 39.000 pengős évi házbért leszállította 26.000 pengőre, de már ez sem menthetett meg, mert tizenhétféle különböző adót kellett fizetnem. A napi rezsi 350 pengőre rúgott s végül az emberek ugy látszik már nem tudták megfizetni az 1·20-as menűt sem. Üzletemet azért szüntettem meg, mert megakarom menteni a maradék aktivákat. Ha továbbra is nyitva tartanám üzletemet, az aktivákat a lecsökkentett rezsik is felennék.

Országos vásárok. *Péntek, április 4.* Alsóság, Buj, Gyöngyös, Mezőberény, Nagyhalász, Tálya, Derecske.

Szombat, április 5. Egerág, Kutas, Lengyeltóti, Makó, Zala.

Vasárnap, április 6. Baja, Csépa, Debrecen, Fülöpszállás, Kiskundorozsma, Kötegyán, Makó.

Hétfő, április 7. Berzence, Cete, Csetény, Decs, Döbrőköz, Ercsi, Fehérgyarmat, Győr, Kenderes, Kétegyháza, Körmend, Kőszeg, Lovasberény, Mezőkeresztes, Miszla, Nagylózs, Nádudvar, Nyírbakta, Nyiregyháza, Pásztó, Pécs, Püspökhatvan, Püspöknádasd, Rétság, Sajóvárkony, Sárvár, Somberek, Sopron, Szőllősgyörök, Tiszacsege, Tiszadob, Vámosmikola, Várpalota, Vörs, Zalaegerszeg.

Kedd, április 8. Gáva, Gesztely, Kéty, Kölesd, Mezőkomárom, Mike, Szakály, Szentgál.

Szerda, április 9. Alsónémedi, Csorna, Mórágy, Nagyfüged, Nagykónyi, Nyírmada.

Csütörtök, április 10. Devecser, Edelény, Kaposszekcső, Kiszombor, Lenti, Mezőkövesd, Pápateszér, Sátoraljaújhely.

Péntek, április 11. Csenger, Mindszent, Szentes, Tab, Veszprém.

Nagyobb vidéki város Máv. resterációja
hosszabb szerződéssel, súlyos betegség miatt, berendezéssel együtt **átadó.** Átvételhez 10.000 pengő készpénz, a többi biztosíték ellenében hitelezve. Bővebbet: **Singer József, Baja, vasútállomás.**

Szombat, április 12. Badacsonytomaj, Nagyharsány, Rácalmás, Szentgyörgyvölgy, Szentlőrinc.

Vasárnap, április 13. Alpár, Cegléd, Kistelek, Ráckeve, Törökszentmiklós.

Hétfő, április 14. Dévaványa, Dunapataj, Egyek, Hajdúszoboszló, Hegykő, Heves, Kalóz, Kiskomárom, Lovászpatona, Magyarkeszi, Mágocs, Mohács, Noszlop, Ózd, Ozora, Páka, Romhány, Solt, Sümeg, Szekszárd, Szob, Szolnok, Tura.

Kedd, április 15. Borsódnádasd, Gölle, Kisköre, Lőrinci, Mihályi, Nova, Putnok, Recsk, Sármellék, Tiszalúc.

Szerda, április 16. Abaújszántó, Balatonfüred, Rudabánya, Siófok, Székesfehérvár, Zalaszentgrót, Zomba.

Csütörtök, április 17. Csepreg, Csököly, Lövő, Nagyléta, Pölöske, Rajka, Sarkad, Szentgotthárd, Tiszafüred.

Péntek, április 18. Hedrehely, Somogyvár.

A győri vendéglősök elnökének ünneplése. Meleg ünneplésben volt része minap *László* József Győr városi képviselő, vendéglősszakosztályi elnöknek névnapja alkalmából, akit közéleti tevékenységével kapcsolatban számos intézmény és testület keresett föl üdvözlésével. A vendéglős-, kávés- és szállodásszakosztály képviseletét Nehrebeczky János vendéglős, a keresztény takarék- és hitelszövetkezet igazgatósága, felügyelőbitoztsága tagjait és tisztikarát Wolf Gyula alelnök, az iparostanonciskola felügyelőbizottsága képviseletét Kaszás Sándor kormánytanácsos, az iparostanonciskola tanári karát Klauzer János igazgató vezették, akik lelkes beszédekben méltatták az ünnepelt érdemeit. A népszerű közéleti férfiút egyébként még sok más egyesület és tekintélyes személyek keresték föl üdvözlésükkel. Itt említjük meg, hogy a szakosztály alelnökét, Póczy Sándort is üdvözölték névnapja ajkalmából, úgyszintén Raduly Sándor, Tóth Sándor és Horváth József szakosztályi tagokat is.

A kifőzők türelmetlenek. A budapesti kifőzők a kormányhoz fordultak döntésért, elpanaszolva, hogy a főzési ügyekben nem sikerült a vendéglősökkel megállapodásra jutniok. Nagyon nehéz is lett volna megállapodni olyan egyezségben, ahol az egyik fél, a vendéglősszakma minden ellenérték nélkül kellett volna, hogy lemondjon régi jogairól, olyanokról, amelyek még a legközelebbi rokonszakmát, a korcsmárosokat se illették meg eddig. Remélhetőleg az illetékesek végleg rendezik most már a kérdést a kontárkodási törvények alapján, ami a vendéglősipar igazságát jelenti.

Ha üres, használt palackjai vannak,
hívja fel **WEINER MIKSA** palacknagykereskedő céget. A legmagasabb árban megveszi,
Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 3. Telefon: J. 342—27
Ugyanott beszerezhető mindenfajta használt palack.

Mit kérnek a kifőzők. A Kávémérő Ipartestület nagyobb küldöttséggel kereste fel a kereskedelemügyi minisztériumban Jezsovits János h. államtitkárt, kérve a kifőzőipar ügykörének szabályozását. Terjedelmes memorandumot adtak át a kifőzők a minisztériumban. A kamarával lefolytatott tárgyalások alapján, amely tárgyalásokban a Budapesti Szállodás és Vendéglős Ipartestület küldöttei is résztvettek, indítványozta a kamara, hogy a kifőzők a következőképen szolgálhassák ki vendégeiket: 1. Hústalan menű: leves, üres főzelék, tészta. 2. Húsos menű: leves, főzelék hússal és tészta. 3. Nagy menű: leves, főzelék sülttel, sült kőrettel vagy salátával, tészta. A menűkben felsorolt ételek adagonkint is kaphatók legyenek. A küldöttséget fogadó Jezsovits János h. államtitkár a memorandumot átvéve, úgy nyilatkozott, hogy behatóan foglalkozni fog a kifőzőipar ügykörének szabályozásával. A mi igazán kívánatos is, de nem úgy, ahogy ők gondolják!

Székesfehérvár és az adóalap. Védekezőgyűlést tartott a székesfehérvári vendéglős ipartársulat az ipartestület tanácstermében arra a hírre, hogy a pénzügyigazgatóság a kereseti és jövedelmi adó alapját bornál 20, sörnél 15, pálinkánál 50, üvegsörnél 10 és szódánál 2 fillérben akarja megállapítani. A gyűlés, amelyen ifjú *Héjj* Imre elnök, *Szöllössy* Ferenc örökös főtitkár, *Pulay* László titkár, *Reinberger* József, *Nagy* István, *Forschner* József, ifj. *Szűts* István, *Fett* Vince, *Papp* Imre, *Németh* József, *Selymes* Mihály, *Németh* István, *Filipovits* István, *Háry* Béla, *Jankovits* Imre, *Szathmáry* János, *Major* Ferenc, *Lehner* Ignác stb. vettek részt, indokolatlannak találta, hogy éppen akkor, amikor a bor ára lefelé tendál, mikor a forgalom szinte elvész, tehát a kereseti lehetőség a minimumra csökkent, az a kevés bevétel is magas adótételeket viseljen és egyhangúlag elhatározta, hogy beadványban fogja kérni az adóalapnak a bor literjénél 15, a sörnél 12, a pálinkánál 40, üvegsörnél 8, szódánál 2 fillérben való megállapítását és korcsmánál ételek címén 10 helyett 5, vendéglőknél 20—50 helyett 10—30 százalékos hozzáadást.

Sikerült operáció. *Bésán* Antal kaposvári vendéglőst, a Somogymegyei Vendéglősök és Kocsmárosok Egyesületének népszerű elnökét háromhavi pécsi klinikai kezelés után megoperálták. A veszélyes operáció olyan kitűnően sikerült, hogy Bésán Antal már el is hagyhatta a pécsi klinikát. Néhány heti pihenés után ismét átveszi az Iparvendéglő vezetését.

Betörtek egy kaposvári vendéglőbe. Vasárnap éjjel történt, hogy felzörgették Nigrin József Kaposvár, Pécsi ucca 17. szám alatti vendéglőst, aki amikor kinyitotta a vendéglő ajtaját, két férfit talált ott, akik tőle szállást kértek éjszakára. Nigrin azzal küldte el az éjjeli vendégeket, hogy ő nem ad éjjeli szállást és azonnal távozzanak el a vendéglője elől. Amikor reggel Nigrin kiakarta nyitni a vendéglő ajtaját, meglepetten vette észre, hogy nyitva van. Mindjárt gyanút fogott és átnézte a korcsmaszoba melletti lakószobáját és meglepetten látta, hogy szekrényéből eltünt egy 650 pengőt tartalmazó pénztárca, egy gyűrű és egy üveg rum. A melgopott vendéglős azonnal feljelentést tett az államrendőrségen az ismeretlen betörők ellen. A rendőrség megindította a nyomozást a vakmerő tettesek után.

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, fapadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszínház ucca 31. Udvarban.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és fenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** borotva- és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

A bortermelőket is aggasztja már a vendéglősipar válsága.

Különös termelői tervek az italmérési engedélyek eladhatásáról és az italmérő helyiségek költözési szabadságáról. — A válságnak egyszerűbb megoldásai is lehetetlenek.

A nagy badacsony-balatonmelléki borvidéknek egyik nagyobb és jólszerkesztett ujságjában, a „*Tapolczai Lapok*"-ban, érdekes tervet vetettek föl most a vendéglősválság megoldására. Bortermelői érdekből íródott a cikk, de a vendéglősszakma javát is akarja, így teljes egészében itt közöljük :

A borértékesítés problémájával foglalkozók figyelmét akarjuk ráirányítani a szomorú tényre, hogy a magyar vendéglősipart a gazdasági krízis majdnem hogy elsöpörte ; a borkiméréssel foglalkozók igen nagy százaléka elbukott, a belföldi piacokat jól ismerő kereskedők szerint alig maradt néhány, aki ma még hitelképes.

Nagy baj ez, melyet nemcsak, hogy észre kell vennünk, de meg kell találnunk a módot arra, hogy a vendéglős iparosokat talpraállíthassuk. A bortermelőknek eminens érdeke, hogy anyagilag erős, rátermett emberek kerüljenek a söntésekbe, mert a vendéglősök a borértékesítésnek nagyon fontos faktorai: *ők a boltosok, akik kiszolgálják a fogyasztást, akik új fogyasztókat nevelnek, akik az árú értékesítését végzik.*

Abban a községben, ahol hozzá nem értő boltosok élnek, ahol nincs pénzük a kereskedőknek a forrásnál jót és olcsón vásárolni, ahol nincs iniacitiva, ahol a kereskedői tevékenység nem éleszti a vásárlókedvet, ott bármely árúcikknél a fogyasztás nem hogy nem emelkedik, de az is megszűnik, ami magától az évek során át kifejlődött. És hogy ma ilyen nehéz eladnunk a bort, ennyire lecsökkent a fogyasztás, ennek nemcsak az az oka, hogy a fogyasztó redukálta igényét, hanem az, hogy az elbukó közvetítő szerv, a pénztelen, adósággal küzködő vendéglős kiesett az organizmusból. Mert olcsó és jó árú nélkül nem lehet boltot vezetni; már pedig a legtöbb magyar vendéglősnek ma se pénze nincs, se pedig megfelelő borkészlete nincs.

A vendéglősiparképesítéshez kötése ellen senkinek kifogása nem lehet, de a megkötöttség mellett szabadságot kell követelnünk, hogy a szabadság érvényesülést adjon azok számára, akik a legjobb tudással és erővel érvényesülni akarnak. Hogy a vendéglősipar megerősödését elérhessük, *értékké kell tennünk az italmérési engedélyt*, mert ezen a ponton találjuk meg a probléma egészséges megoldását.

Ma az italmérési engedély nem képezheti adásvétel tárgyát, nem örökölhető, tehát nem érték. Gyógyulási folyamatot csak a mai helyzet megváltoztatása hozhat. *Az adásvétel megkönnyítése utat enged a vállalkozó, tőkeerős elemeknek, ugyanakkor óriási mértékben emeli a vendéglősök hitelképességét, mert az az engedély, ami ma személyre szól s mint ilyen értéktelen, szabadforgalom esetén nagy vagyont jelent*; amiért érdemes lesz dolgozni, amit érdemes lesz megvásárolni és örökölni.

Ma az italmérési engedély házhoz van kötve, tehát a mozgási szabadság teljesen korlátozott; egy rossz idea következményébe belebukhatik a vendéglős, nem mehet olyan uccába, vagy másik kerületbe, ahova esetleg a forgalom átterelődött, szóval nincs arra lehetőség, hogy a vendéglős közel kerülhessen a fogyasztóhoz, hogy utána mehessen. *Meg kell szüntetni ezt a kötöttséget*, csupán a rendőri feltételek, templom, kórház, iskola stb. közelségének betartását kell kikötni, *ezenkívül szabadon élhet az engedélytulajdonos a költözködés jogával*, ez a mozgási szabadság majd megkeresi azokat a helyeket, ahol az értékesítő szerv találkozhatik a fogyasztóval. Nem világraszóló és lehetetlen újítás ez, amit az érdekeltek figyelmébe ajánlunk, mert hisz a szomszéd Ausztriában ez már bevált az évtizedek során és megnevelt olyan vendéglőstársadalmat, mely ma is vásárlóképes, mert vagyonos, mert vagyon és érték az engedélye, mellyel szabadon rendelkezhetik.

És ha keressük a borértékesítés megjavításának útját, módját, meg kell látnunk ezt a különbséget, ami egy tömött árúraktár és egy szegényes bolt között van a vételkedv fölébresztése tekintetében. A bortermelőknek arra kell törekedniök, hogy a magyar vendéglősipar vagyonos legyen; legyen portékája olcsó és jó, hogy betölthesse azt a fontos szerepet, amiből napjainkban kiesett.

— Sajnos, nagyon nehéz elképzelni azt, hogy a cikkben fölvetett ötletek megvalósíthatók lennének, hiszen a sokkal egyszerűbb megoldásokra is rámondották már a lehetetlent, így a boritaladó és fogyasztási adó eltörlése, a közterhek mérséklése, az ellenőrzések egyszerűsítése, a jogtalan italmérések gyors és könyörtelen elnyomása nagyon elégséges és radikális segítség volna, mégis minden leküzdhetetlen akadályokba ütközik. Örömmel kell azonban végre vennünk, hogy már a termelői oldalon is észreveszik iparának helyzetét és segítségünkre akarnak lenni, ha kissé komplikáltaknak látszó tervekkel is.

Pécsett, a város legforgalmasabb pontján, Király ucca 5. szám alatt lévő

„Pannonia" nagyszálloda

1930. évi szeptember hó 1-én kezdődő hatállyal, hosszabb időtartamra is

bérbeadó.

A **háromemeletes szálloda** legmodernebb kivitelben épült, hatvanhat vendégszobából, éttermekből, díszteremből, konyha, fürdő, személyzeti és minden a célnak megfelelő mellékhelyiségből áll. Minden szoba központi fűtéssel, hideg, meleg folyóvízzel van berendezve.

Lift, telefon.

Ajánlatok: a székháztulajdonos **„Dunántúli Bank R.-T."-hoz, Pécsett** nyujtandók be.

Hatmillió pengő adóhátralékot töröltek a vidéken. Megírtuk, hogy a pénzügyminiszter utasítására a pénzügyigazgatóságok felülvizsgálták az adóhátralékokat s az adatokat beküldték a pénzügyminisztériumba. A vidéki adórendezés után most dolgoznak fel a pénzügyminisztériumban a beérkezett adatokat. Ezekből kitűnik, hogy 2842 községben 50.069 egyénnek 6,086.100 pengőt kitevő adóját törölték. Törölték az 1926. vagy korábbi évekről maradt adótartozásokat, sőt indokolt esetben az 1928. évi adó is rendezés alá került. Az adótörléseken kívül 21.830 egyénnél 4,023.600 pengő adóra kamatmérséklést állapítottak meg és három évre terjedő fizetési kedvezményt adtak. A méltányosság alapján olyan kedvezményt is nyujtottak, hogy az egész adótartozás kamatszolgáltatását 6 százalékban állapították meg 1928 végéig. Ezenkívül 6778 egyénnel 1,622.000 pengőt kitevő összegre háromévi részletfizetési kedvezményt engedélyeztek rendes kamattal. Az adótörlésben részesültek zöme : 47.350 olyan egyén volt, akiknek 500 pengőnél kisebb volt az adójuk és ezeknél 3,795.400 pengő adót töröltek. Vajjon hány volt ezek közt vendéglős !

1928. évi kiváló minőségű óboraimat a következő árakban ajánlom:

Ezerjó, zöld-fehér, zamatos ... —·58 P
Rajnai Rizling pecsenyebor ... —·76 P
Mus otály csemegebor ... —·96 P
Leányka, a borok gyöngye ... —·96 P
Kadarka, siller, zamatos ... —·54 P
Carbenet, vörös pecsenyebor ... —·78 P

kölcsönhordókban, kb. 100 litertől kezdve, utánvét mellett.

BÁRÓ ORCZY JÁNOS, GYÖNGYÖS

A főpincér és a hitelttiltó belügyminiszteri rendelet. (Panaszos levél.) Tisztelt Szerkesztő úr ! E hó 9-én a lapok közölték azt a belügyminiszteri rendeletet, amely kimondja, hogy tilos a szeszesitalokat hitelbe adni. A rendeletet megértettem, de felhívom a figyelmet arra, hogy a rendeletnek a gyakorlatban van egy megvilágítatlan része. Mi történik ugyanis akkor, ha a vendég nem jelenti be előre, hogy nincsen pénze és mégis fogyaszt ! Lényegében mindenki csinálhat hitelt, mert sem a gazda, sem a főpincér nem vonhatja előre felelősségre a vendéget. És mégis : nem a fogyasztót büntetik meg, hanem a kimérőt, vagy a főpincért. Szegény főpincérek ! Nem elég, hogy adósai maradnak a vendégek, de a vendégek — tisztelet a kivételnek — most már nyugodtak is lehetnek, mert tudják, hogy nem perelheti be őket a főpincér, hiszen — megbüntetik, mert hitelezett. Kérdem, tisztelt Szerkesztő úr : maradhat így ez a helyzet ? Tisztelettel K. S. főpincér, Szeged.

Megfürdette a feleségét : három évi fegyház. Trencsénből jelentik : A trencséni esküdtszék a minap tárgyalta Kuzma János vendéglős ügyét, aki 1928 telén a Vág hullámaiba dobta a feleségét, de az asszony szerencsésen partra úszott s a jéghideg fürdőt is kiheverte. Kuzmáék valamikor megelégedetten éltek, később azonban az asszony rászokott a szeszesitalokra és szokása valóságos szenvedéllyé fajult. A vendéglős ezzel szemben józan életű ember volt s így csak annál nagyobb elkeseredést keltett benne felesége iszákossága. A kritikus napon is ittasan találta a feleségét, ami annál nagyobb baj volt, mert valami ügyben mind a kettőjüknek be kellett utazniok Zsolnára. Késő este volt, amikor megérkeztek Zsolnára s így szállást kellett keresniök. Szállás-keresés közben rátévedtek a Vág hídjára. A vendéglős, amikor megpillantotta a folyót és maga mellett a részeg asszonyt, ellenállhatatlan kényszert érzett, — így vallotta a tárgyaláson — megragadta a feleségét, felemelte a híd korlátjára s azután a hét és fél méter magas hídról belevágta a folyóba. Az asszonyt éppen az a körülmény mentette meg, hogy ilyen magasról pottyant bele a hideg fürdőbe. Hosszú és bő szoknyái ugyanis ernyő gyanánt szétnyíltak s a vízbeesés után fenntartották a hullámokon. Az asszony szépen kiúszott a másik partra. Segélykiáltásaira elősiettek az emberek s bevitték a kórházba, amelyet hamarosan makkegészségesen hagyott el. Kuzma a tárgyaláson erősen állítgatta, hogy nem akarta megölni az asszonyt, csak jó leckét kívánt neki adni. Ha a felesége valóban fuldokolt volna, ő habozás nélkül utánaered és kimentette volna. Sajnos, az esküdtek nem hitték el a vendéglősnek ezt a jó szándékát, hanem bűnösnek mondották ki, amire a bíróság három évi fegyházat rótt ki.

Új „Bundá"-t kap a debreceni Angol Királynő.

Németh Nándor magyar teremmé alakíttatja át a legkiválóbb iparművészekkel. E napokban lesz az ország első magyar stílusú éttermének a megnyitása.

Debrecenből írják: Az Angol Királynő történelmi nevezetességű „*Bundá*"-ja, amely már évtizedekkel ezelőtt egész Magyarországon fogalommá vált, speciális étterem volt, ahol a fiatal Ady Endre s az írói nemzedék nem egy kiválósága bontogatta a szárnyait, rövidesen új bundát cserél. *Németh* Nándor, az Angol Királynő tulajdonosa az igazi lelkes magyar vendéglős elhatározásával tervbe vette a helyiség magyaros stílusban történő átalakítását. Ez a terv felületesen szemlélve, kisebb jelentőségű átalakításnak látszik, ha azonban tekintetbe vesszük azt, hogy a vendéglősiparban nem sok törekvést látunk, hogy helyiségének berendezésével, konyhájával és kiszolgálásával a nemzeti stílust teremtsen, úgy Németh Nándor elhatározása országos viszonylatban is úttörő vállalkozás. A „Bunda" ugyanis nemcsak külszínében, de lényegileg is magyarrá alakul át, amennyiben a magyar iparművészeti remekké átalakítandó étterem minden kis része a már-már feledésbe menő nemzeti motívumokat fogja képviselni s ami talán ennél is fontosabb, a magyar ruhás pincérek kizárólag csak magyar ételeket fognak felszolgálni.

Ehhez a nagyjelentőségű vállalkozáshoz megnyerte Németh Nándor dr. *Ecsedy* Istvánt, a Déry-múzeum tudós igazgatóját, akiknek útmutatása és szakavatott néprajzi ismeretei alapján *Haranghy* Jenő, a legnagyobb magyar grafikus, az országos iparművészeti főiskola tanára és Oláh István festőművész, a debreceni fémipari iskola kitűnő professzora már készítik a tervrajzokat a nagyszabású átalakítási munkálatokhoz.

Herceg
Húsárú **Esterházy** Csemege
Badacsonyi borok
Fővárosi lerakat:
VII. KERÜLET, ROTTENBILLER UCCA 58. SZÁM
Telefon: József 435—24
Füstöltárú-különlegességek.
Elsőrangú gépsonkák.
Fínom felvágottak.
Pástétom-konzervek.
„Jestor" ételízesítő.

Haranghy Jenő fogja végezni a fali freskók és képes ablaküvegek megmintázását, aminek jelentősége különösen abban rejlik, hogy minden freskó és ablak Debrecen speciálisan magyar történelmi multjából vett illusztrációkkal lesz ékesítve, különös súlyt helyezve Csokonai Vitéz Mihály életének egyes mozzanataira. Az ablakok színes üvegből konstruált képei a magyar és közelebbről a debreceni konyhaművészet ethnográfiai különlegességeit, mint például a fonatoskészítést, perec-sütést, mézeskalácsipart, gulyásfőzést stb. fogják ábrázolni.

Oláh István végzi a bútorberendezés, tapétázás, falburkolatozás munkálatainak tervét. Ő egyik leghíresebb ismerője a magyar bútorgyártás ősi stílusának és különösen nagy súlyt helyez arra, hogy az új étterem egyszerűségében és szépségében ne az ausztriai és németországi Bierstubék magyar fordítása, hanem eredeti és önálló magyar alkotás legyen. Tervei szerint az új „Bunda" egész berendezése nem a külföldi, banális hatású „magyar csárdák" gatyás-, lobogós-, kukoricacsutkás utánzata lesz, hanem művészi kifejezése a régi magyar úri szobák mindinkább feledésbemenő, de újra felújítható nemzetirányának.

A berendezések első modelljei a székekről, asztalokról hetek óta tartó gondos tanulmányozások alapján már elkészültek. A legnemesebb faanyagból, faragással, intarziával s kézimunkavéséssel készülő iparművészi remekek lesznek a székek és asztalok, de speciálisan nemzeti jellegűek lesznek az ajtók, annak a kilincsei és sarokpántjai, nemkülönben a többi berendezési tárgyak: a fogasok, evőeszközök, sótartók, tányérok, poharak stb.

Az új étteremben a magyar konyha legízletesebb ételei olyan figyelmességgel lesznek összeállítva a „Bunda" számára készítendő külön étlapon, hogy az a legkényesebb ízléseket, illetve igényeket is ki fogják elégíteni. Állandóan két menű lesz az étteremben, egy a kényesebb gyomrúak számára, míg a másikon az úgynevezett erősebb magyar ételek dominálnak. Így legalább lesz Debrecennek egy olyan vonzóerejű helye, ahol a külföldi vendégek is megtalálják mindazt, amit eddig az egész országban csak a legritkább esetben kaphattak meg s ezáltal az új „Bunda" az idegenforgalom fokozásának is jelentős tényezője lesz.

Mondanunk sem kell, hogy dzseszbend vagy más egyéb néger zenekar nem lépi át a „Bunda" küszöbét s az összes pincérek, élükön az immáron históriai nevezetességű *Andris* bácsival *magyar ruhában* fogják a vendégeket kiszolgálni, de nem a külföldi álmagyar korcsmák gatyás-pruszlikos jelmezében, hanem zsinóros fekete magyar öltözetben.

Németh Nándor, Ecsedy István, Haranghy Jenő és Oláh István tervezgetéseiben Németh Nándorné is állandóan részt vesz, aki az igazi úri magyar asszonyok finom lelkületével, műveltségével és stílusérzékével már sok olyan ötletet adott a „Bundá"-hoz, mely meg is fog valósulni.

Mint értesülünk, az új étterem átalakítási munkálatai már javában folynak és ünnepélyes megnyitása május első napjaiban fog megtörténni.

Kik menthetők fel a tanonciskola látogatása alól? Minthogy a tanonciskolai felmentések tárgyában bizonyos félreértések uralkodnak, Ipartestületünk a tagok tájékoztatása céljából közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 29.174/1926. számú rendelkezésével a 60.000/924. számú iparostanonciskolai felmentések elbírálásánál a következő vezérelveket állapította meg: I. Azok a tanoncok, akik valamely középfokú oktatási intézet, tehát főgimnázium, főreáliskola, felsőkereskedelmi iskola, tanítóképző intézetnek legmagasabb osztályát tanoncszerződésük megkötése előtt sikeresen elvégezték s ezt szabályszerű bizonyítvánnyal tanusítják, a tanonciskola látogatása alól ez irányú megfelelő kérelemre esetről-esetre felmenthetők. 2. Azok a tanoncok, akik a tanonciskola (negyedik) továbbképző osztályát sikerrel elvégezték, a tanonciskola látogatása alól akkor is felmenthetők, ha tanoncszerződésük még nem is járt volna le. 3. Valamely iparágban felszabadult, illetőleg munkakönyvvel ellátott segédek, ha újabb tanoncviszonyba lépnek, amennyiben ez az újabb tanoncviszonyuk eredeti mesterségükkel rokoniparágra szól, a tanonciskola látogatása alól teljesen felmenthetők, ha pedig újabb tanoncviszonyuk más iparágra szól, csupán az illető iparág szakrajzára kötelezendők. A fenti három feltételnek megfelelő tanoncok is a tanonciskolába beiratkozni és a beiratkozás alkalmával a felmentésük iránt kérvényt benyújtani tartoznak. A kérvényt az iskola igazgatósága a kir. tanfelügyelő útján az iparoktatási főigazgatóhoz terjeszti fel, aki illetékesen dönt a felmentés kérdésében.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Nyilatkozat.

A **Vendéglősök Lapjában** folyó évi március 5-én **„Korcsmárosok háborúsága az olcsó bor miatt".** „Négy fóti vendéglős pert indított egy társuk ellen, mert fellázította a fogyasztókat" című cikkhez alulírott *Dalmati* Győző fóti korcsmáros, helyreigazítást kérek. Igaz ugyan, hogy négy fóti korcsmáros én ellenem és én ellenük kölcsönösen tisztességtelen verseny miatt pert indítottunk, de 1929 december 15-én, amikor is a pestvidéki törvényszék kiszállt Fótra ez ügy tárgyalása végett, én a többi négy korcsmárostársammal együtt kölcsönös nyilatkozat aláírásával az ügyet békésen intéztük el és ez ügyben a törvényszék tárgyalást se tartott.

Kérem e nyilatkozatom közzétételét.

Dalmati Győző.

Egy vendég miatt nem kell a lépcsőt éjjel kivilágítani. Egy kereskedő üzleti ügyben Letenyére utazott. Minthogy az éjszakát is ott kellett töltenie, felkereste az egyik vendéglőst, akitől éjjeli szállást kért. A kereskedő utasítást adott, hogy reggel 7 órakor keltsék fel, azután visszavonult emeleti szobájába, ahová a cselédleány gyertyával a kezében kísérte fel. A kereskedő hajnaltájban felébredt, felöltözött és el akarta hagyni a vendéglőt. Amint a lépcsőn lefelé haladt, a sötétben megbotlott és olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. Kártérítési per keletkezett, amelynek során a vendéglős azzal védekezett, hogy ő nem szállodás, nem is foglalkozik szobák kiadásával és csupán egyetlen egy szoba állott rendelkezésére, amelyben a pincér szokott aludni. Ezt a szobát a kereskedőnek nem mint szállóvendégnek, hanem tisztán szívességből engedte át éjjeli szállásra. Az ügyben most hirdette ki a Kúria Totth-tanácsa ítéletét, amellyel a keresetet elutasította. Az ítélet indokolása szerint azt a körülményt, hogy az emeletről a földszintre vezető lépcső hajnalban nem volt kivilágítva, a vendéglős terhére mulasztás gyanánt felróni nem lehet. A kereskedő reggel 7 órára jelezte a szobából való eltávozását és így a vendéglős nem számolhatott azzal, hogy a lépcsőn az éj folyamán lejön. Az a körülmény, hogy a szoba elfoglalásakor a cselédleány gyertyával a kezében vezette fel az utast a lépcsőn és ezt a gyertyát a gyufával együtt szobájában hagyta, elegendő figyelmeztetés volt a bíróság felfogása szerint a kereskedőnek arra, hogy amennyiben szobáját elhagyja, a lemenetelnél a világításról maga gondoskodjék.

Magyar királyi osztálysorsjáték
84.000 sorsjegy 42.000 nyeremény
Minden második sorsjegy nyer!
Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben
500.000
egy FÉLMILLIÓ pengő.
Jutalom és nyeremények készpénzben:

300.000	50.000	25.000
200.000	40.000	20.000
100.000	30.000	15.000

stb., stb. pengő, összesen közel **8 millió pengő,** mely összeget készpénzben fizetik ki.
Húzás április 16-án kezdődik!
Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos árai:
Nyolcad . . . 3 pengő | Fél . . . . . 12 pengő
Negyed . . . 6 pengő | Egész . . . . 24 pengő
Sorsjegyek az összes árusítóknál!

Borászati szakelőadás Moóron. *Galamb* István veszprémi borászati felügyelő, aki két éve Fehérváron 6 estére terjedő borászati tanfolyamot tartott, a napokban a moóri kartársak részére tartott az Iparos Társaskörben előadást a borkezelésről. Moóri kartársaink szép számban hallgatták végig, nevükben *Kaasz* Antal elnök mondott köszönetet a teljesen díjtalanul megtartott tanulságos előadásért.

Medvelakomán száz vendég kapott mérgezést Stuttgartban. Stuttgartból jelentik: Néhány nap óta tömegesen fordultak elő sztrichninmérgezések, aminek oka az volt, hogy húshagyókedd éjszakáján több leölt medve húsát felszolgálták vendéglőkben. Ezen a napon egész Németországban mindenütt leölik a kivénhedt táncoló medvéket és húsukat elárúsítják. Egy stuttgarti vendéglős napokon át hirdette, hogy húshagyókedd estéjén kitűnő medvepecsenye lesz és több mint 500 adag medvehúst fogyasztottak el a vendégek. Ezek közül száznál többen megbetegedtek és kiderült, hogy a medve húsában strichnin volt. Ezt a táncoló medvét Mannheimban ölték meg s maga a medvetáncoltató is evett a húsból. Mindjárt azután megbetegedett, kórházba kellett vinni és kínjában levetette magát a kórház emeleti ablakából és meghalt.

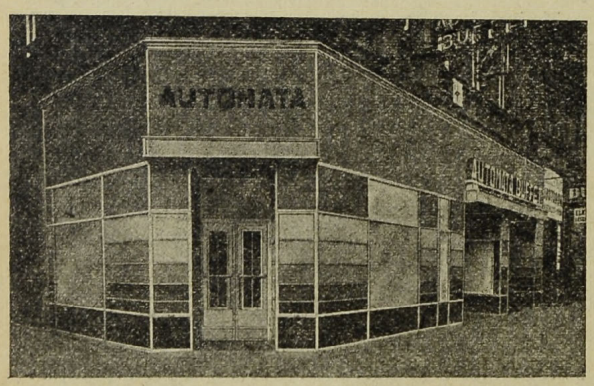
Amikor a vendéglős az erősebb. Győrből írják: A délelőtti órákban a vendéglősöknek sem lehet valami sok dolguk és így *Hrabovszky* János gyömörei korcsmáros könnyen megtehette, hogy engedve két vendége invitálásának, maga is leült közéjük az egyik asztalhoz. *Kovács* József 39 éves téti lakossal fogadásokat kötöttek, ki tud többet enni, ki tud többet inni, ki tud jobban kuglizni és ki tudja a másiknak pénzét elnyerni. Kovácsnak határozottan kedvezett a szerencse, mindenben győzött. De hogy ennek a gyömörei olimpiásznak méltó befejezése is legyen, még egy versenyszámot ajánlott: a birkózást.

— Legyőztelek az evésben, az ivásban, elnyertem a pénzedet, most meg úgy a földhöz vàglak, hogy kezed-lábad kitörik! — mondotta a korcsmárosnak. Kovács földhözvagdalta ellenfelét legalább tízszer egymásután. Hrabovszky többszörös legyőzetése után is folytatta a küzdelmet, aminek azután az lett a vége, hogy valamiképen megfordult a szerencse és most már Kovács teremtődött a földhöz, még pedig olyan alaposan, hogy a kulcscsontja eltörött. Nagyon erős fájás jött a vállába, ezért félreült egy sarokba és mint néző szemlélte a „mérkőzést", amelyet azután a másik vendég, *Sarmann* Ferenc folytatott a korcsmárossal. A fájdalmak azonban nem szüntek meg, ezért hamarosan eltávozott és orvoshoz ment. Itt derült ki, hogy tulajdonképen ő lett a vesztes, mert a kulcscsontja eltörött. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt indult eljárás Hrabovszky János ellen. A törvényszék ítéletében fölmentette a vádlottat. Az ügyész és a sértett képviselője az ítélet ellen föllebbezést jelentettek be, úgyhogy majd a Táblának is alkalma lesz foglalkozni a különleges sporteseményekkel.

Pincértemetés cigányzenével. Nagy részvét mellett temették el március 22-én *Pécs* Kálmán pincért Tapolcán. A temetőkaputól a sírig *Horváth* Marci bandája kísérte gyászindulóval a koporsót, a sírnál pedig Pécs kedvenc nótáit s a Lehullott a rezgőnyárfa című örökszép nótát játszotta el a Marci mély átérzéssel. A temetésen a tapolcai pincérek teljes számban résztvettek.

Modern Bronz- és Vas-
Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: L. 974—00

Italszükségletét
belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben
beszerző csoportunknál fedezheti
Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.
Budapest, IV., Vámház körút 8. sz.
☞ Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Már enni se tudnak az emberek úgy, mint azelőtt.

A legkiválóbb magyar szakácsművész rezignált megállapításai.

Újtátrafüredről írják: A még ma is hóval borított Tátrának sok mindenféle nagyszerűségén, szépségén és kellemességén kívül van még egy nevezetessége, Csáky Sándor, ez az irodalmilag is működő szakácsművész, aki jelenleg egy ujfüredi *szanatórium* konyhatermeiben és éléstáraiban működik és uralkodik élők és holtak felett.

Működésének színhelyén, a konyhában kereste fel Csáky mestert. Ugyancsak el volt foglalva. Oktatta növendékeit, a környék úrilányait és asszonyait, akiket egy kurzus keretében most avat be a szakácsművészet titkaiba, rendelkezett szakácsainak és kuktáinak serege felett és állandó telefonösszeköttetésben állott az éttermekke[, meg orvosokkal, hogy milyen különleges ételeket kell készítenie.

— Hogy mi a véleményem a mai étkezési rendről, az emberek kívánalmairól, ami az étkezéssel kapcsolatosan felmerül? — mondotta:

— Erre nagyon egyszerű és egyben nagyon szomorú a válaszom. A mai rossz gazdasági viszonyok mellett az igények nem tudnak érvényesülni. Hiszen a legtöbb esetben, amikor a vendég elfoglalja az étkezőasztalnál a helyét, a balkezébe veszi az étlapot és a jobbkezével a mellényzsebében kotorász és így próbálja összeegyeztetni gastronomiai igényeit anyagi helyzetével. Hiába vannak tehát vágyak az étkezés terén, amikor a kereseti lehetőség akadályozza meg a vendéget abban, hogy még polgári igényeit is kielégíthesse.

— Persze, a régi jó békeidőkben . . . — vetem közbe.

— Bizony — mondja Csáky — szinte mosolyognom kell, ha visszaemlékezem azokra az időkre, amikor produkálni kellett, mert csodával voltak határosak a kívánalmak. Mikor a szakácsművészeti pályát tűztem ki életcélul magamnak, a mágnáskaszinóba kerültem. Örökké felejthetetlenek lesznek azok a Széchenyi-lakomák, amelyeket hagyományosan minden év február első vasárnapján szolgáltunk fel. Egy-egy ilyen díszlakoma szenzációja volt a fővárosi szakköröknek. Ki kíván ma például februárban idei libát, idei uborkasalátát, cseresznyét, vagy idei turkesztáni dinnyét? Ki hozat ma Hannoverből borjúkat, ki engedheti meg magának, hogy Párisból szállíttasson hízlalt fürjeket, vagy Rouennaise kacsát, amelyet egyes vendégeknek úgy szolgáltak fel, hogy angolosan vagy félangolosan sütöttük meg. Egy ilyen egész kacsát egy vendégnek szolgáltunk fel. A vendég előtt helyeztük el az egész sült kacsát egy ezüst préselőgépbe és a vendég kívánságához mérten préselte ki belőle a felszolgálószemélyzet a vért, az esszenciát, ami nem volt több, mint egy fél, a legjobb esetben háromnegyed vizespohárral. A vendég pedig nem a kacsa husát, hanem a kipréselt kivonatot, esszenciát fogyasztotta el. Azt sem tudom elképzelni, hogy ha gráci, styriai poulardot francia pezsgővel készítenék el, kinek nyújtanék vele örömet? Ki tudná ezt ma élvezettel elfogyasztani? Tessék csak elképzelni, azelőtt a gurman vendégek megkívánták, hogy a húsok, halak egészben, vagy nagy darabban kerüljenek az asztalra. Egészben sült fácán, poulard, őz-, ürü-, borjú-, vagy báránygerinc, egészben főtt vagy sült ürücomb, vagy egészben főtt marhafartő. Az ilyen elkészített ételeket vagy maga a vendég, vagy a felszolgálószemélyzet szeletelte, vagy vágta fel. Ilyen kívánalmakról ma alig hallunk és így a háború alatt és utána tanult fiatal szakácskollégánk is legfeljebb a külföldön láthat ilyeneket.

— Azelőtt konyhát el sem lehetett gondolni nyárs vagy rostsütő nélkül. Ma ilyeneket csak luxusszállodákban vagy luxusüzemekben találhatunk, itt is legfeljebb külföldi vendégek részére hozhatók üzembe.

— Ma már el sem képzelhetjük, mi volt egy Park Klub-bál. Micsoda díszvacsorák, micsoda büffék. Volt rá eset, hogy négy méter hosszú hideg tokhalat is készítettünk. Még pedig úgy, hogy orsovai kaviár dűlt ki a hal hasából. De azt is meg kell említenem, hogy az embereknek más volt az étvágyuk is; többet és jobban tudtak enni. A nemes italt is másképen értékelték és nem igen történt meg, hogy egy jól elkészített ebédhez ásványvizet ittak volna. Kinek van ma olyan étvágya, mint Szilágyi Dezső kegyelmes úrnak volt? Ki tud ma oly élvezettel angolos húst enni, mint Aczél báró; ki tudna oly tökéletes kritikát gyakorolni, mint Károlyi Pista gróf kegyelmes úr? Melyik pénzembernek volna szíve és igénye ahhoz, hogy olyan híres francia szakácsokat tartson, hogy magas ízlését kielégítse, mint Károlyi Sándor gróf (Legiert). Károlyi Gyula gróf (Durant), Zichy gróf kegyelmes úr (Cheront). Nem is akarok azonban mindenkit név szerint megemlíteni. De megemlíthetnék sokat még, akiknek aranyba kellene vésni a nevét, mert módot és alkalmat nyujtottak, hogy a szakácsművészetet magas nívóra felemelhessük és alkalmat szolgáltattak oly sok nagy szakácstehetség felnevelésére, akik még ma is a világ bármilyen részén mint elsőrendű szakácsművészek nemcsak kitűnően megállják a helyüket, hanem nemzetközi versenyeken is sok-sok első díjat visznek el.

— A saját multjából mondjon el valamit Csáky mester. Személyes érintkezéséről híres emberekkel, fejedelmekkel.

— Sokat beszélhetnék az ilyesmiről is — mondja és elgondolkozik. — Egyszer *Alfonz* spanyol király volt Budapesten és *Karácsonyi* Jenő gróf kegyelmes úr budai palotájában vendégelte meg. Milyen jó étvággyal fogyasztotta el a spanyol király a hideg lazacpisztrángot, fogolypecsenyét. Estebéd után a büffeasztal ostromában is részt vett, abban a gyönyörűen kivilágított kerti palotában, ahol az összes osztrák főhercegek jelen voltak akkor. Nem is tetszik elképzelni, milyen nagy lelki öröm az egy szakácsnak, amikor négy uralkodófejedelmet elégíthet ki egyszerre. Ez a harctéren történt, de talán éppen azért még érdekesebb.

— Hálával kell megemlékeznem Őfelsége *Károly* királyról is, aki mindig megelégedett vendégünk volt, nagyon korán kelt és jóétvággyal fogyasztotta el a megrendelt ételeit. Egy kifőtt poulardot rizzsel. Hozzá tokaji bort. A zsebeit is telerakta sandwichekkel. Jóétvágyú parancsnokaim voltak a háború alatt *Terstyánszky* kegyelmes úr, *Gallvitz* és *Mackensen* tábornagyok, *Mirbach* gróf vezérezredes, *Schitek* és kövesházi *Kövess* Hermann vezérezredes úr.

Egy úr, aki a hetedik adag levest eszi...

Berlinből írják : Mikor a mellettem lévő asztalnál ülő úr a hetedik adag levest rendelte a pincértől, udvariasan bár, de csodálkozásomat még sem ügyesen titkolva, szóltam át hozzá :

— Bocsásson meg ha zavarom . . . hisz végeredményben ez mindenkinek magánügye . . . de azért mégis . . . ismeretlenül is úgy érzem, hogy jogom van megkérdezni . . . illetve nem is jogom, hanem csak a kíváncsiság hajt . . . egyszóval . . .

A szembenülő úr egy darabig némán nézte a kínlódásomat a szavakkal, aztán nyugodt, természetes hangon vágta el beszédemet :

— Érdekli, hogy miért eszem hét levest ?

Be kellett vallanom, hogy valóban ezt akartam megkérdezni.

Emberem elgondolkozott.

— Ne higyje, hogy nagyon szeretem ezt a löttyöt. Sőt. A levest elvből utálom.

Ezután még érthetetlenebb volt a helyzet.

De ő megmagyarázta :

— Hallotta ön már ezt a szót, mint foglalkozási ágat, hogy előevő ?

— Előevő ?

— Igen. Előevő. Mostanában Berlinben rengeteg új vendéglő és étterem nyílik meg. Ezeknek az első időben meglehetős nehéz a helyzetük. A közönség hozzá van szokva a régi helyekhez. Valami ötlet kell, ami megkedveltesse és népszerűvé tegye az új éttermet. Ez az ötlet rendszerint egy-egy új ételkreáció, vagy egy különleges módon elkészített régi.

Lassan kezdtem megérteni, hogy mi lehet a célja az — előevőnek.

— Ön tehát — mondtam — most valami új levest akar ismertté tenni és ezért eszi már a hetedik porciót ?

— Úgy van — sóhajtott ismerősöm. — Én vagyok az egyik legősibb előevője Berlinnek. Nem egy népszerű étel köszönheti nekem karriérjét. Olyan élvezettel tudom elkölteni ezeket az új kreációkat, hogy önkénytelenül is mindenki észreveszi és megkívánja azokat.

— És ez önnek a foglalkozása ?

— Ugy van.

— Meg lehet ebből élni ?

— Sajnos, a legtöbb vendéglős azon a véleményen van, hogy az evéssel már a fizetséget is elintézte. Nekem azonban sikerül rendszerint meggyőznöm őket ennek ellenkezőjéről.

— Mik a legfőbb érvei a vendéglősökkel szemben ?

— Ha meg méltóztatna próbálni ezt a mesterséget, majd tetszene látni, hogy mennyire nem könnyű dolog ez. A levesből még csak megehet hét porciót, de mikor disznóhúsból kell ugyanezt csinálni . . .

Lemondóan legyint.

Megkérdezem, hogy volt-e életében már nagyon éhes.

— Az utóbbi négy év alatt nem.

— Mi a legfőbb kívánsága ?

Ábrándosan néz ki a vendéglő nagy tükörablakán az utcára, ahol bánatosan szemetel az eső és villamosok vágtatnak őrült iramban, aztán ismét sóhajt :

— Szeretném, ha végre egyszer úgy költhetném el az ebédemet, mint a nagyapám : a szalvétát nyakbakötve, egyedül, vagy egész szűk kis családi körben, ahol nincs etikett és ahol nem kell kötelességszerűen a külvilág tudomására hoznom, hogy ha valami valóban ízlik.

Közben a pincér elhozta a hetedik porció levest, amelyet barátom oly élvezettel kezdett kanalazni, hogy önkénytelenül is magamhoz intettem a pincért.

— Két porciót abból a levesből, amit az az úr eszik.

Mestchersky herceg, a Nemzetközi Antiprohibiciós Liga főtitkára Budapesten. *Mestchersky* Péter herceg, aki tudvalevőleg vasárnap óta Budapesten tartózkodik, a magyar sörgyárak, bortermelők és kereskedők, likőrgyárak megbízottaival, valamint a a földmívelésügyi minisztérium néhány vezető tisztviselőjével a június havában Budapesten tartandó Nemzetközi Szesztilalomelleni Kongresszus előkészületei tárgyában megbeszéléseket folytatott. Egyúttal, mint a párisi Szesztilalomelleni Nemzetközi Liga főtitkára beható információkat szerzett a prohibiciós kérdés jelenlegi ájlásáról Magyarországon, ami különben a Kongresszuson többek között megvitatás tárgyát fogja képezni. Különben az alkoholprohibició ellen alakult magyarországi egyesület *Mestchersky* főtitkárral egyetértően véglegesen megállapította a kongresszus tárgysorozatát, melynek során a prohibició különböző problémáiról közgazdasági szempontból egy angol, egy dán és egy magyar fognak előadást tartani, míg a kérdés egészségügyi vonatkozásait egy francia orvosprofesszor ismerteti. A Kongresszussal kapcsolatban különböző szeszgazdasági üzemek megtekintésére is sor kerül, így a résztvevők megtekintik a budafoki állami és magánpincéket, valamint a kőbányai sörgyárakat. A kongresszust egyébként az Országos Magyar Gazdasági Egyesület dísztermében tartják meg.

Az ipartestületekre kell bízni a tanonclétszám megállapítását. Az iparosság körében a tanonctartás korlátozására mozgalom indult meg, mivel az új ipartörvény módot nyujt a kereskedelemügyi minisztériumnak a tanonclétszám rendeleti úton történő szabályozására. A minisztérium azonban a tanonctartás korlátozására irányuló kérelemnek eddig nem adott helyt. A változott gazdasági viszonyok azonban valószínűen a kereskedelemügyi minisztert is eddigi álláspontjának megváltoztatására fogják rábírni, mivel egyes iparágakban kifejezetten tanonctenyésztés folyik, ami kiegyenlíthetetlen versenyt támaszt azoknak az iparosoknak, akik csak korlátozott számban tartanak tanoncokat. Az ilyen túlzott tanonclétszámmal dolgozó üzemekben a tanoncok csak sablonos munkát végeznek, kiképzésük teljesen egyoldalú és mint utánpótlás, ezek a tanoncok értéktelenek. Ezzel szemben az egészségtelen és az üzemek között mutatkozó aránytalan eloszlás miatt egyes fővárosi, de különösen a vidéki iparosüzemeknél olyan nagy tanonchiány mutatkozik, hogy azt az illető szakmák kedvezőtlen gazdasági helyzete egyedül meg nem magyarázza. Az iparosság azt szeretné, ha a tanonctartás korlátozását, illetve az egyes iparágakban tartható tanoncok létszámának megállapítását a kereskedelemügyi miniszter az ipartestületekre bízná. Ezek ismerik ugyanis legjobban a helyzetet.

Borárak. A magyar piacokon a kereskedelmi forgalom igyekszik olcsóbb árak mellett mozogni, de a finomabb bortermő vidékek borai és az uradalmi tételek magasabb árakon cserélnek gazdát. A borpiac vidékenkint rendkívül különböző. A borpárlatkészítés tovább folyik dunántúli árúval, amit olcsón vásárolnak. A szőlőmunkálatok tovább folynak megfelelő körülmények között és jelenleg a szőlő állása szépnek mondható. Kivitelünk továbbra is nagymértékben folyik és január hónapban 30.000, február hónapban 24.000 és március hónap első felében 12.000 hl. bor ment ki külföldre. A jelenlegi kiviteli tételek szerint az 1930-i esztendő a mult évinek felel meg.

Szentmártonkátán az elmult héten élénk forgalom volt uradalmi borokban. Eladatott 450 hl. 12 fokos uradalmi tétel 36 fillérért. Azonkívül egy vagon 30—40 filléres áron. A készletek úgy uradalmi, mint palackborokban csekélyek.

Prónayfalván élénk kínálat és közepes kereslet mellett eladatott 100 hl. 13·4 fokos 23 fillérért és 32 hl. 12 fokos 24 fillérért.

Csongrádon szünetelő kereslet és közepes kínálat mellett kis tételekben 11—12 fokos 35—40 filléres áron kelnek el.

Gyöngyösön gyenge kereslet és élénk kínálat mellett eladatott 200 hl. 11·8 fokos 28 fillérért, 30 hl. 12 fokos 37 fillérért, 15 hl. 13·5 fokos 42 fillérért és 40 hl. 10 fokos 24 fillérért. Az üzlet annyira lanyha, hogy csak elvétve jön néha létre üzlet.

Söjtör (Zala megye). A borokra vevő nincsen s ami csekélyet el lehet adni, az 32 fillérért cserélt gazdát.

Lesenceistvánd (Zala megye). Közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 46 hl. 12 fokos 48 fillérért, 26 hl. 11·5 fokos 46 fillérért, 15 hl. 12·5 fokos 50 fillérért és 10 hl. 11 fokos 42 fillérért.

Gyulakeszi (Zala megye). Élénk kínálat és gyenge kereslet mellett eladatott 20 hl. 16 fokos 84 fillérért, 200 hl. 15 fokos 75 fillérért, 5 hl. 12 fokos 65—66 fillérért.

Szekszárdon közepes kínálat és gyenge kereslet mellett a környéken, Sióagárdon és Harcon, kifőzési célokra 1·8 fill.-ért fokonkint vásárolnak gyengébb ő- és újborokat. Ugyanakkor elkelt 300 hl. 9 fokos óbor kifőzésre 1·5 fillérért fokonkint.

Badacsonyban közepes kínálat és gyenge kereslet mellett kis tételekben elkelt 13·5—14·6 fokos 60—80 fillérért.

Tolcsván élénk kínálat és szünetelő kereslet mellett eladás nem volt.

Pálinkaárak. *Törköly.* Utolsó jelentésünk óta alig változott a helyzet és a lehívások csak nagyon kis mennyiségben történtek. A gazdasági munkálatok megindulásával remélhető, hogy a mostani rossz fogyasztás javulni fog.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca 11/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklám-vállalat
Csernák Jenő
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23.
Telefon: József 385—28

Megverte a muszkát. Zelenics Joachim volt orosz hadifogoly, aki most Diszelben uradalmi majorgazda, szeptember 4-én betért egy diszeli kocsmába, ahol valami fölött összeveszett a kocsmárossal, aki őt megverte. Majd másnap a tapolcai úton találkoztak egymással. Mindketten kocsit hajtottak és a kocsmáros sértő kifejezésekkel illette, sőt lelövéssel is fenyegette Zelenicset. Zelenics panaszt emelt a kocsmáros ellen s a tapolcai járásbíróság 14 napi fogházra és 30 pengő pénzbüntetésre ítélte. A zalaegerszegi kir. törvényszék súlyos testi sértés vétségében szintén bűnösnek mondotta ki a vádlottat és 100 pengő pénzbüntetéssel sújtotta, míg a közcsend elleni kihágás vádja alól fölmentette.

Életunt korcsmáros. Hegedűs János 60 éves mélykúti korcsmáros lakása éléskamrájában felakasztotta magát s mire észrevették, meghalt.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

1242/7. 1929. kih. szám.

Ítélet-kivonat.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter úrnak 1929. év december hó 27-én kelt 112.384/929. sz. III. fokú jogerős ítéletével **Gera József**, 42 éves, róm. kath. vallású, szegedi Fehértó 302. sz. lakos, korcsmárost hamisított bornak forgalombahozatala miatt 100 pengő pénzbüntetésre, amely behajthatlanság esetén 5 napi elzárásra lesz átváltoztatva, ezenkívül 88 pengő 50 fillér eljárási költség és 2 pengő 80 fillér kárdíj megfizetésére ítélte és egyben az ítéletnek terhelt költségére a „Szegedi Napló" című napilapban és a „Vendéglősök Lapja" című szaktapban való közzétételét elrendelte.

Szeged, 1939. évi február hó 5-én.

v. dr. Petkóczy Lajos s. k.
rendőrtanácsos, rendőrbíró.

H. P.

A kivonat hiteléül:
Szeged, 1930. évi március hó 28-án.

Tóth Ferenc
hiv. tiszt.

Érzékeny lábakra

készítek orvosok által elismert új találmányú aszbesztos cipőket, lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől. **NYÁRY** gyógycipész, **Szondy ucca 25.**, aszbesztos cipők egyedüli készítője. **Címet Kérem megőrizni.** Kérjen ismertetőt!

2982/1928. kih. szám.

Ítélet-kivonat.

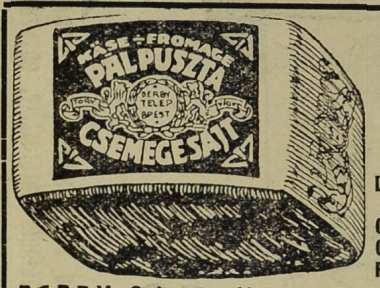
A m. kir. állami rendőrség szegedi kapitányságának alulírott rendőrbirája Szegeden, 1929. évi január hó 16-án megtartott tárgyaláson 2982. kih. 1928. sz. jogerős ítéletével **Rácz Dezső**, 36 éves, róm. kath. vallású, szegedi, Kossuth L. sugárút 117. sz. lakos, vendéglőst a bornak vízzel történt meghamisítása és a meghamisított bornak forgalombahozatala miatt kettő napi elzárásra és 100 pengő pénzbüntetésre, mely behajthatatlanság esetén további 10 napi elzárásra lesz átváltoztatva, ezenkivül az eljárás során felmerült költségek megfizetésére ítélte és egyben az ítéletnek terhelt költségére a „Szegedi Napló" című napilapban és a „Vendéglősök Lapja" című szaklapban való közzétételét és a jogerős ítéletnek a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósággal való közlését elrendelte.

Szeged, 1930. évi január hó 14-én.

dr. Stadler István s. k.
rendőrkapitány, rendőrbíró.

A kivonat hiteléül:
Szeged, 1930. évi március hó 29-én.

(Olvashatatlan aláírás)
hiv. s.-tiszt.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

A gödöllői járás főszolgabírája.

1360/1927. kih. sz.

Ítélet-kivonat.

Láng Árpád vendéglős, rákoskeresztúri lakost azért, mert bort hamisított s hamisított bort forgalomba hozott, 4 napi elzárásra és 80 pengő pénzbüntetésre ítélte. Kötelezte továbbá a felmerült eljárási költségek megfizetésére, valamint az ítélet kivonatának a „Pécel" és a „Vendéglősök Lapjá"-ban terhelt költségén leendő egyszeri közzétételére.

Gödöllő, 1930. március 4.

(Olvashatatlan aláírás)
tb. szolgabíró.

Másolat.

Spiegel Simon VII. ker., Király ucca 15. sz. alatti borkereskedőt a VII. ker. kapitányság 4414/928. sz. alatt hozott ítéletével 1. meg nem felelő bor forgalombahozatala, 2. bortartályok köteles megjelölésének elmulasztása, 3. bortörvény kivonatának ki nem függesztése, 4. bor hamisítása miatt, az 1924. évi IX. t.-c. 8., 16., 17., 73. §-aiba ütköző és ugyane t.-c. 43. §-a 2. p. és a 44. §-a 1. és 2. p. a Kbtk. 29. §-a alapján 20 napi elzárásra és behajthatatlanság esetén további 30 napi elzárásra átváltoztandó 224 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Az itélet-kivonat hiteléül.

Budapest, 1930. március hó 18.

P. H.

Empenger
r. hiv. főtiszt.

Csepeli ker. kapitányság.

241/1930. kih. sz.

Ítélet-kivonat.

A magy. kir. földmívelésügyi miniszter 112.967/1929. II. fő ü.-o. sz. ítéletével I. r. **Fingerhut Ferenc** üzletvezető és II. r. **Horváth László** csapos, csepeli lakos terhelteket az 1924. évi IX. t.-c. 7., 8. és 17. §-aiba ütköző kihágásokért az idézett t.-c. 42. § 1. és 2. pontja, 43. § 2. pontja és a 44. § 2. pontja alapján, a 45. § és a II. Bn. 4. és 7. §-ainak alkalmazásával, I. r. terheltet behajthatatlanság esetén 4 napi elzárásra átváltoztatandó 35 pengő pénzbüntetésre, II. r. terheltet pedig behajthatatlanság esetén 5 napi elzárásra átváltoztatandó 50 pengő pénzbüntetésre ítélte és a felmerült költségek egyetemleges megfizetésére kötelezte.

Csepel, 1930. évi február hó 28.

(Olvashatatlan aláírás)
r.-kapitány,
rendőri b.-bíró.

A mindszenti járás főszolgabirájától.

1928. kih. 724.

Ítélet-kivonat.

Bélteki István szegvári lakost, amiért söntésében bort 8% vízzel hamisított, a m. kir. földmívelésügyi miniszter, mint III. fokú kihágási bíró, 50 pengő pénzbüntetésre és a felmerült eljárási költségek megfizetésére ítélte.

A kivonat hiteléül:

Szőke Sándor
főszolgabíró.

Bakonyi Jenő

a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője

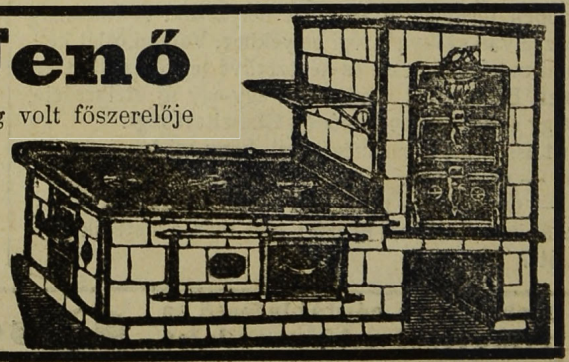
üzemet nyitott

Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.

Elsőrendű, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.

Telefon: József 322—78

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25 szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 8. SZÁM 1930. ÁPRILIS 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Húsvét

jön húsvét után és az ember reménykedik. Nem kis dolog az a mi szakmánkban, ahol évente, két-két húsvét között igazán százankint véreznek és buknak el exisztenciák a megélhetésért és a szakmáért folytatott küzdelemben. És alig pár nappal húsvét előtt, éppen most történt meg, hogy egy szakmai kényszeregyességi ügyben, amikor a hitelezők 50 százalékos kielégítést kértek 12 havi egyenlő részletben, a fizetési zavarba jutott vendéglős nem fogadta el az ajánlatot:

— Azt már nem. Mert a becsület is valami.

Azonnal más ajánlatot tett. Fizetni fog 60 százalékot, még pedig 4 hó alatt, négy egyenlő részletben. A meglepett hitelezők még megköszönni is elfelejtették ezt a páratlan dolgot, amire még alig volt példa és amikor elfogadták az így szerkesztett megegyezést, sorra járultak paralázni az általuk fizetési zavarokba kergetett vendéglős elé.

Hát igen. Ilyen becsületes csak az lehet, akinek van reménye és van joga a feltámadásra. És nagyon igazat kell adnunk a hitelezők konzorciumának, amely, miután az adós vendéglőjében megtartotta az egyesség nagy áldomását, — kijelentette egyhangúlag, hogy csak a vendéglősszakmában tapasztalhatták ezt az őszinte törekvést a tartozások kiegyenlítésére. Mert azt könnyű volt elképzelni, hogy ez az ember miképpen fizetne máskülönben, ha volna neki miből!

Föltámadás?

Az kellene bizony és nagyon ráférne valamennyi szakmánkra. Hiszen nem lehet véletlen az a csodálatos dolog, hogy Szolnokon ugyanaz a baj, ami Győrött, a szombathelyiek arról panaszkodnak, amiről a debreceniek, és hogy Miskolc, Nyíregyháza, Szeged meg Kecskemét, Budapest szakmáival teljesen egyenlő megoldását találná az összes bajoknak.

Az általános gazdasági válság hömpölygésében igazán nem kívánhatunk különleges helyet és elbánást a vendéglős, kávés, szállodás és italmérő iparoknak. Megtennék ezek a magukét egyénenkint is és csak azt szeretnék, ha a többleti terhektől megszabadulhatnának. Azoktól a külön adóktól és zaklató kellemetlenségektől, amelyek ennek az országnak minden iparát és polgári osztályát békén hagyják, kizárólag az italkimérő szakmákat látogatják meg és sujtják!

A szakmáink húsvéti szenzációja most a „borváltság" beigérése és előmunkálatainak a megkezdése volt. Egyelőre csak Budapesten indultak meg erre az adatok öszegyüjtő munkái, de már ez is nagy és általános örömöt okozott, hiszen Budapest után majd csak sorra kerül a vidék is. Tényleg lehetne a borváltság beillesztésével megkönnyíteni az italmérő szakmák helyzetét, de az összes szakmáinknak résen kell lenniök, nehogy ez a felszabadító kisérletezés még nagyobb megterhelésünkre vezessen.

Mert az eddigi tapasztalatok után még ez sincs kizárva, legalább „elvileg". A gyakorlatban ez úgyse lehetséges, mert nagyobb megterhelés az iparunk azonnali teljes összeomlását jelentené.

Nagy érdeklődéssel várjuk tehát ennek a mi húsvéti pirostojásunknak a fölpattanását, miféle madárka kel ki belőle? Gyanakszunk egy kicsit, hiszen üzletemberek vagyunk, akik számolnak minden kalkulációjukban a rosszal is, de azért reménykedünk és majd cselekedni is fogunk.

Mert remény és cselekedet nélkül nincs húsvét! Sehol. (*M. A.*, Kőbánya.)

Az amnesztiarendelet és az italmérési kihágások.

A „Vendéglősök Lapja" számára írta: dr. Türei-Osváth István m kir. rendőrfogalmazó.

I.

A Kormányzó Ur Őfőméltósága 1930 március hó 1-én, kormányzóvá választásának tizedik évfordulóján, széleskörű kegyelmet hirdetett.

E legfelsőbb elhatározásnak egy része — a II. fejezet — a közigazgatási hatóságok, mint rendőri büntetőbíróságok — m. kir. rendőrség, városokban ezenfelül a városi önkormányzati hatóság büntetőbírája, járásokban a főszolgabíró — előtt folyamatban levő kihágási ügyekre vonatkozik.

A gyakorlati tapasztalatok azt igazolják, hogy ennek a legfelsőbb elhatározásnak a lényegével a jogtudományokban nem járatos nagyközönség köréből nagyon sokan nincsenek tisztában. A jelek azt mutatják, hogy a fentebb megjelölt legfelsőbb rendelkezés egyes pontjait több oldalról kiterjesztőleg magyarázták, így elferdítve a tényeket, a legfelsőbb elhatározásnak olyan értelmezése alakult ki a szóbeszéd során, amely alkalmas a téves magyarázatok és elgondolások továbbterjesztésére, viszont azonban nem fedi a valódi helyzetet.

Mivel a közkegyelem kihágási vonatkozású rendelkezéseinél széles körben érdekelve vannak az italmérő társadalom tagjai is, a fentiekre tekintettel, célszerűnek tartom a közkegyelem ezirányú — kihágási vonatkozású — rendelkezéseit megfelelően csoportosítva ismertetni. Különösen azért, hogy a felburjánzó tévedéseket az érdekeltek részéről a lehetőség szerint eloszlassam.

Legfontosabb általános rendelkezése a legfelsőbb elhatározásnak — amit a közvélemény különös elő-

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés
Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.
Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

szeretettel elhallgat, vagy nem akar tudomásul venni —, hogy közkegyelemben nem részesülhet az, aki az 1928 március 1-től 1930 március 1-ig terjedő *két évi időtartam alatt azonos*, vagy hasonló természetű kihágás miatt jogerősen büntetve volt.

Ezt a generális rendelkezést, mint *előfeltételt* az amnesztia alkalmazhatósága vizsgálatánál minden egyénnel szemben *kivétel nélkül* érvényesíteni kell.

Tehát nemcsak az esik el a közkegyelemtől, aki ugyanazon kihágásban — például borhamisítás, hamisított bor forgalombahozatala, tartályjelzés, bortörvénykivonat-kifüggesztés elmulasztása, záróratúllépés stb. — visszaeső a megjelölt két évi időtartamon belül, hanem az is, aki hasonló természetű — például általában italmérési vonatkozású, akár bortörvénybe ütköző, vagy az italmérések közrendészeti, közegészségügyi rendelkezéseibe ütköző — kihágás miatt kapott valamelyik illetékes rendőri büntetőbíróságnál az említett két éven belül jogerősen büntetést. Akár pénz-, akár elzárásbüntetést. Nem lényeges az sem, hogy *milyen mértékű* volt ez a büntetés.

Meg kell jegyeznem azt is, hogy ha valaki ellen kihágási eljárás *indult* is meg azonos vagy hasonló természetű kihágás miatt, de ez az eljárás a megjelölt két évi időtartamon belül jogerős ítélettel befejezést még nem nyert, ez az ügy a közkegyelem elbírálásánál *az érdekelt terhére* — az előélet vizsgálatánál — *nem írható*. Ha e folyamatban levő ügyön kívül más e szempontból figyelembe veendő ügyben az érdekelt ellen eljárás nincs folyamatban, akkor a közkegyelem alkalmazása szempontjából úgy kell az érdekeltet tekinteni, mint aki büntetlen előéletű.

Sok vitára adott már alkalmat az a körülmény is, hogy a közkegyelem alkalmazhatósága szempontjából a *büntetlen előéletnek* a vizsgálatánál csak az eljáró rendőri büntetőbíróság adataira kell-e kiterjeszkedni, vagy pedig figyelembe kell venni más idegen hatóságok — társ-rendőrhatóságok — adatait is? Például a kecskeméti rendőrkapitányság által elítélt egyén előző büntetéseit nyomozni kell-e a nagykőrösi, szolnoki vagy egyéb rendőrségnél is, vagy pedig csak a kecskeméti kapitányság adatai alapján kell dönteni az ügyben?

Mivel a közkegyelemre vonatkozó legfelsőbb elhatározás, sem annak végrehajtási rendelete — amit a belügyminisztérium adott ki — nem tesz említést arról, hogy a közkegyelem alkalmazásánál *az idegen hatóságoknál is* nyomoztatni kell az érdekelt egyén előélete után, az esetleges visszaesés kiderítése céljából — így *erre kiterjeszkedni nem szükséges.*

A közkegyelem alkalmazása szempontjából az összes kihágási ügyeket — indult bár az meg akármilyen természetű feljelentés alapján — két főcsoportra kell osztanunk.

Tegyük külön-külön vizsgálat tárgyává a két csoportot.

Az egyik főcsoportba azok a kihágási ügyek tartoznak, amelyekben 1930 március 1-ét — a legfelsőbb elhatározás keltét — megelőzően már jogerős büntető ítélet van. Nem fontos az, hogy azt az ítéletet az elsőfokú rendőrhatóság, vagy a másodfokú hatóság — kerületi főkapitányság, vagy alispán, vagy a harmadfokú hatóság — minisztérium — hozta.

Ennél a csoportnál a fejtegetésem elején le kell szögeznem azt — itt tévedett legtöbbet a téves magyarázat —, hogy a közkegyelem *csakis a jogerős elzárásbüntetésekre* vonatkozólag érvényesíthető.

Még pedig — további részletezés szerint — vagy olyan elzárásbüntetésekre, amelyet már a jogerős ítélet ilyenül jelölt meg — amikor az érdekeltet a rendőri büntetőbíróság a törvényes formák és jogelvek betartásával önköltségen kitöltendő, pénzbüntetéssel, meg nem váltható elzárásbüntetésre ítélt —, vagy pedig a jogerős ítéletben pénzbüntetésre ítélt ugyan, de ezt a pénzbüntetést a megkísérelt, de eredménytelen végrehajtás után az elítélt vagyontalansága miatt — mivel a pénzbüntetés összege lefoglalható ingók vagy ingatlan hiányában nem volt behajtható — a törvényes előírás szerint a kimondott ítélet alapján elzárásbüntetésre kellene átváltoztatni és ezt az elzárásbüntetést végrehajtani.

A közkegyelem tehát az előfeltételek igazolt fennforgása esetében *csakis az elzárásbüntetések végrehajtását* engedte el a fenti módon a most tárgyalt első csoportba tartozó esetekben.

Az alkalmazásnál a lényeg az, hogy a büntető ítélet 1930 március 1-ét megelőzően — tehát legkésőbb február 28-án jogerőre emelkedjék. *Ha a pénzbüntetés behajthatatlanná válik*, az amnesztia kérdésében *ekkor fog dönteni* a rendőri büntetőbíróság a rendelkezésére álló adatok alapján. Tehát *egy-két hónapig* el fog húzódni a közkegyelem alkalmazásának gyakorlati végrehajtása.

Szereti a jó kávét?

Mindenesetre, hiszen nem létezik ízletesebb ital. A kávé azonban a szívre és idegekre ártalmas koffeint tartalmazza, mely Önnek idővel megárthat. Ennélfogva Önnek is a koffeinmentes Hag kávét kellene innia. A Hag kávé valódi babkávé és annyira ártalmatlan, hogy még a szív- és idegbajosok, gyomor- és bélbetegek, sőt gyermekek is ihatják.

Kóstolja meg a Hag kávét, mely Önnek az igazi kávéélvezettel járó zavartalan örömöt okozza.

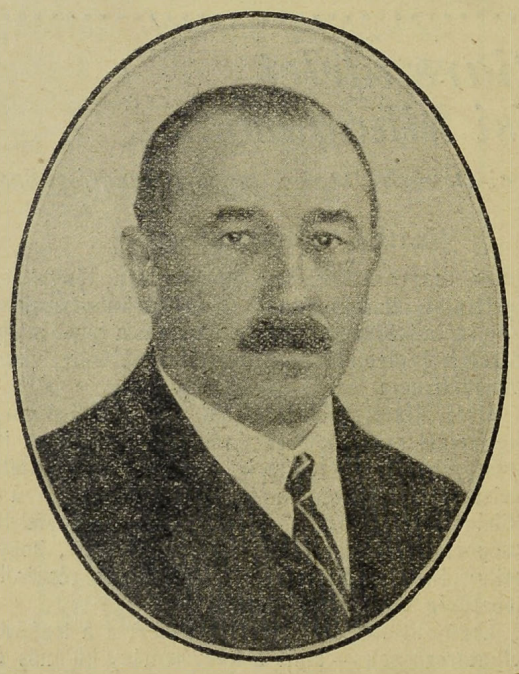
HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-a. 21. Bon. Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....
Utca .....
Helység .....

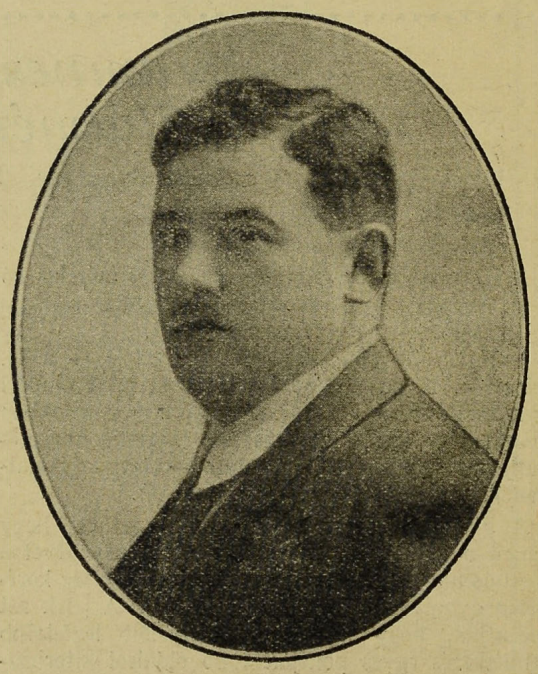
A járdafoglalások ügye. A járdafoglalási engedélyek kiadásával kapcsolatosan panaszok érkeztek az ipartestületek elnökségéhez, hogy a hatóságok a multban engedélyezve volt területeket korlátozzák. Ez ügyben az ipartestületek Lobmayer tanácsnoknál tisztelegtek, arra kérve, hogy az ipar válságos helyzetére való tekintettel az engedélyek akadálytalan kiadását rendelje el. A tanácsnok, hivatkozással a közmunkatanácsnak a mult évben kiadott rendeletére, azonnali intézkedést nem bírt kiadni, de megígérte, hogy interveniál a közmunkatanácsnál. A tanácsnok kijelentéseit a gyors intézkedés reményében megnyugvással vették tudomásul az érdekeltek.

A kimérés kérdésének rendezése Angliában. Mint ismeretes, Londonban ma az a helyzet, hogy a vendéglőbe gyanútlanul betévedő idegent este 11 órakor a pincér valósággal megtámadja és a poharát elhúzza szájától. Ily módon tudja meg, hogy kezdetét vette az éjszakai prohibició. Később azt is megtudja, hogy napközben bizonyos órákban sem kapható alkohol, viszont este van néhány olyan helyiség is, ahol 12-ig, sőt azon túl is kiszolgálnak szeszt azzal a feltétellel, hogy a vendég étkezik is. Mindezekből látható, hogy igenis van Angliában alkoholprobléma, valamint azt is, hogy ezt az italproblémát alaposan át kell tanulmányoznia a kormány által külön e célra létesített szakbizottságnak. Ennek lesz hivatása, hogy a szeszkimérési engedélyezés kérését tanulmányozza és megfelelő módosításokat ajánljon. A bizottság vegyes összetételű, amennyiben a serfőzők mellett a keresztény egyház mértékletességi bizottságának titkára, a szeszégető mellett a mértékletességi liga megbízottja, az italkimérő mellett a női egyesületek képviselői foglaltak helyet. Az angolok most már érdeklődéssel várják, hogy ez a heterogen összetételű bizottságnak milyen véleményt ad a szeszfogyasztás kérdésében a kormánynak.

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

SCHMALL GYULA, Szombathely, a Sabária szálloda és étterem tulajdonosa.

HARSTEIN DEZSŐ vendéglős, Debrecen.

Saját arcképével ezrek érdeklődésének eleget tenni könnyű és kellemes dolog. Örökös emlék marad! Nem lehet szakmáinknak egyetlen embere sem olyan zilált helyzetben anyagilag, hogy ez neki komoly gondokat okozhatna!

Az országunknak egyes részeiben a szaktársak nem karolják fel a kívánatos teljes érdeklődéssel a saját ügyüket, azt, hogy vidékiek nagy, teljes számban képviselve legyenek szakmáink most készülő hatalmas, díszes Albumában. Minden szakemberünk, aki arcképét és pár soros életleírását beküldi, teljesen ingyen kerül a pompás díszkönyvbe ezrek, meg ezrek elé, azok elé, akik szakmai társai, tehát tagjai ennek a sokezer főnyi létszámú szép és mindig megmaradó nagy családnak; és ezenkívül arcképe megjelenik a szakma legnagyobb ujságjában, a *Vendéglősök Lapjában* is!

Miért akar csak Ön kimaradni? Még ma küldje be arcképét erre a címre: *Az Album szerkesztősége, Budapest, IX., Viola ucca 3.* Jóvátehetetlen kár éri Önt, ha az Album már megjelent és ott hiába keresik ismerősei és tisztelői!

Adóellenőrök a budapesti vendéglőkben.

Adatokat gyüjtöttek a „borváltság“ behozatala dolgában. — Nem lesz új adó, csak az esetleg megszűnő borfogyasztási adó helyett jönne a „borváltság“. Huszonkét fillért fizetnek a termelőnek egy liter tizenegyfokos borért.

A borérdekeltségek, mint ismeretes, állandóan sürgetik a borfogyasztási adó eltörlését. A bor értékesítésének egyik legnagyobb nehézségét és a belső fogyasztás csökkenésének okát ugyanis abban látják, hogy *a legolcsóbb bor árát is jelentékenyen megdrágítja a fogyasztási adó.* A pénzügyminiszter meg is igérte, hogy igyekszik orvosolni ezt a sérelmet.

Úgy látszik, a kormány rövidesen tényleg kíván valamit tenni ezen a téren. Erre enged következtetni az az adatgyüjtés, amelyet az elmult hetekben a fővárosi adóhatóságok végeztek.

Adóellenőrök járták ugyanis sorra a budapesti vendéglőket — ezek nagy meglepetésére — és adatokat kértek a borfogyasztás mértékéről, valamint az eddig fizetett adóátalány nagyságáról. A vendéglősök természetesen eleinte bizonyos fokú bizalmatlansággal fogadták az adóhivatal kiküldötteinek érdeklődését. Később azonban informálódtak az adatgyüjtés célja iránt és akkor azt a felvilágosítást kapták, hogy illetékes helyen az *úgynevezett „borváltság“ behozatalát tervezik* és ezért van szükség a borfogyasztásra vonatkozó adatok összegyüjtésére.

Érdeklődtünk ebben az ügyben a szállodások és vendéglősök hivatalos helyén is. Ezt mondták:

— Az adóellenőrök megjelenése meglehetős ijedelmet keltett a vendéglősök között. Először mindenki azt hitte, hogy a jelenlegi fogyasztási adón felül valamiféle újabb adóval akarják megterhelni ezt az amúgy is nehéz helyzetben vergődő ipart. Úgylátszik azonban, nem erről van szó, hanem a borfogyasztási adót akarják megszüntetni. A pénzügyminiszter ugyanis már tavaly megigérte az agrárpárti képviselőknek, hogy változtat a mostani helyzeten, de ennek, a jelek szerint, nehézségei vannak. A borfogyasztási adó ugyanis a városok jövedelme. Ha tehát ez az adó megszünnék, az államnak kártalanítani kellene a városokat. Talán ezt a célt szolgálná az úgynevezett „borváltság“, amelyre vonatkozó adatgyüjtéseket most folytatják. Különben nem értjük, miért kellett sorra járni a vendéglőket, amikor a központi adószámviteli hivatalban egészen pontosan megmondják, mennyi a borfogyasztásból eredő adójövedelem.

— De egyébként is sokkal helyesebb volna szerintünk, ha ezt a „borváltságot“ nem a fogyasztás, hanem a termelés helyén fizettetnék meg, ott, ahonnan a bor elindul. Mi egyébként figyelmeztettük a vendéglősöket, hogy a borfogyasztás mennyiségét, esetleg a borra vonatkozó adatokat, nemkülönben az adóközösségi adóátalányt az igazolt hatósági közegnek mondják meg, de üzleti könyveiket, bevételi feljegyzéseiket nem kötelesek megmutatni.

A Szőlősgazdák Országos Egyesületében kijelentették munkatársunknak, hogy tudomásuk szerint a pénzügyminiszter nem zárkózik el valamilyen megoldás elől.

— Az egész borfogyasztási adó eltörléséről — mondották — úgy tudjuk, nem lehet szó, de bizonyos könnyítéseket terveznek. Nemcsak a fogyasztási adó rendkívüli magassága okoz ugyanis nehézségeket, hanem az egész adminisztráció, amelylyel ezt az adót kezelik. Tudomásunk szerint jelenleg a belügyminiszter kezében van a helyzet megoldásának kulcsa. Legutóbb a földmívelésügyi miniszter is kijelentette, hogy *a községi háztartások rendezéséről szóló törvényben oldják meg ezt a kérdést is.* Az adatgyüjtés bizonyára azért történik, mert a pénzügyminiszter informáltatni akarja magát, *milyen a forgalom.* Az az adóstatisztika ugyanis, amely a borfogyasztási adót nyilvántartja, természetszerűen nem tükröztetheti vissza azokat a nehézségeket, amelyek a bor értékesítése körül ma mindenütt előfordulnak. Talán éppen ezekről akar informálódni az adatgyüjtéssel az illetékes hatóság.

— Valami megoldásra tényleg mielőbb szükség volna, mert az értékesítési viszonyok nagyon rosszak. A tavaszi munkálatok megkezdésével, minthogy a termelőnek pénzre van szüksége, a gazdák hihetetlenül olcsó áron adták el borukat. Tudunk arról, hogy tizenegyfokos bor literjét huszonkét fillérért, a tízfokosét pedig tizennyolc-húsz fillérért értékesítették. Reméljük azonban, hogy májusra kissé megjavulnak az árak.

Üzérkedés az italmérési joggal? Arra hívják fel a figyelmünket, hogy a vidéken üzérkedés folyik az italmérési engedélyekkel. Ezeket az engedélyeket tudvalevően — a moziengedélyek mintájára — elvették egyes „megbízhatatlan elemektől“ s odaadták más szerveknek. Több ilyen italmérő-szerv most a vidéken sorozatos válságba jutott és fedezetlenül maradtak a felhalmozódott adósságaik. Nem maradt más értékesíthető vagyontárgyuk, mint az annak idején ajándékképen kapott italmérési jog. Ezt a jogot árusítják most és a vevők rendszerint azok a „megbízhatatlan elemek“, akiktől az italmérési jogot pár évvel ezelőtt elvették. A falusi nép megmentése, mint jelszó kútba esett, de mint üzlet, még mindig figyelemreméltó, úgy látszik, ha igazak ezek a hírek.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizetheti a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

MI UJSÁG?

Fölkérjük igen tisztelt előfizetőink közül azokat, akik előfizetési díjaikkal hátralékban vannak, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni kiadóhivatalunkba (Budapest, IX., Viola ucca 3.), hogy a lap szétküldése zavart ne szenvedjen a címeikre. A szaklap a legtürelmesebb tanító és a legönzetlenebb barát, senki se nélkülözheti.

A szolnoki vendéglősök panasza az italcsempészekre. Nemrégen ismertettük a szolnoki vendéglősipar rendkivül súlyos helyzetét. Felsoroltuk azt a rengeteg terhet, amelynek terhe alatt roskadoznak a vendéglősök. A közterheken kívül még a tisztességtelen és tiltott konkurrencia is akadályozza boldogulásukat. Nagy arányokban folyik vasuton, szekereken, gyalogosan az italcsempészés s az adóztatás alól ilyenformán kivont italt természetesen olcsóbban árusítják az egyéb adóktól sem terhelt csempészek, akik nemcsak a vendéglősöket károsítják így meg türhetetlen konkurrenciájukkal, de a város közönségének is érzékeny veszteséget okoznak az adóztatás alól való kibúvásukkal. A szolnoki vendéglősök ipartestületének küldöttsége *Westher* István elnök vezetésével e hó elején felkereste *Tóth* Tamás dr. polgármestert. Előadták eziránvú panaszukat s a hatóság segítségét kérték az italcsempészet megakadályozásához. A polgármester erélyes intézkedést kilátásba helyező válaszát megnyugvással vette tudomásul a küldöttség.

A tanonc nősülése nem ok a tanoncviszony felbontására. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elvi jelentőségű állásfoglalása szerint az a körülmény, hogy valaki tanonc, a nősülésnek nem akadálya. Ha egyébként a nősülés törvényes feltételei fennforognak. Az, hogy a tanonc megnősül, a tanoncszerződés felbontására nem nyujt törvényes alapot, mert az ipartörvénynek a tanviszony felbontását szabályozó szakaszaiban ez az ok nem szerepel.

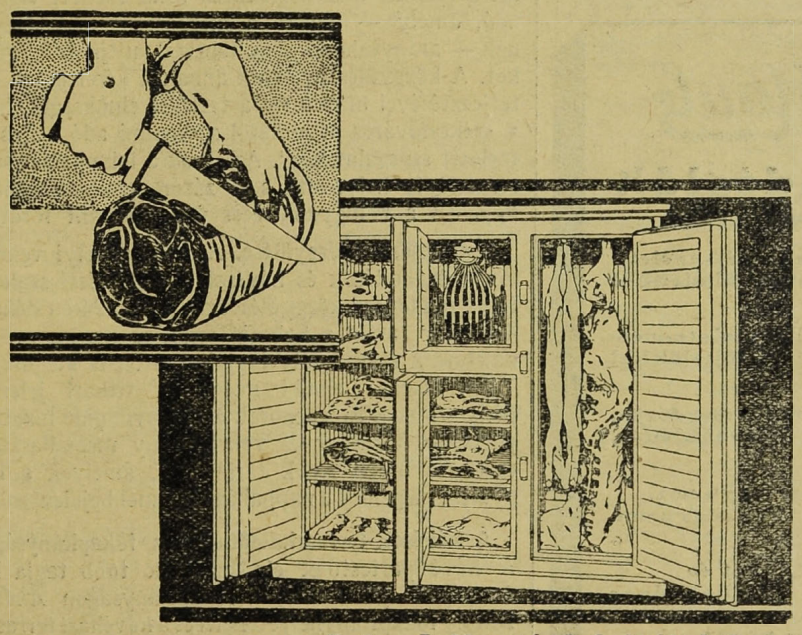
Az orvos azt mondja:

Az emberiség élvezeti szerei között a babkávé, a benne rejlő coffeinnél fogva fokozza az izomműködést. Tudományos megfigyelések megerősítik a turisták, sportemberek, katonák ama állitását, hogy a babkávé elűzi a fáradtság érzését.

Prof. Dr. A.

Igyék valódi, jó babkávét!

Meinl Gyula r.-t.

Frigidaire
Automatikus hütőkészülék

Automatikus villamos hűtőkészülékek minden célra és minden nagyságban.
Semmi felügyelet, semmi kezelés!
Minimális üzemköltség.
Kedvező fizetési feltételek.
HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest
IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 8. TELEFON: *AUTOMATA 898—86

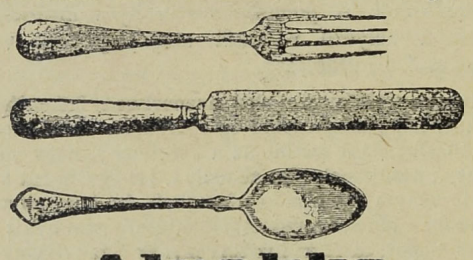
Stauffer
dobozos emmentáli vezet.

Vendéglői
és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz. * Alapíttatott: 1896.

Úri, női és gyermek bőrkabátok
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Dreher-Maulé
cikkei vendéglők részére:
Dreher Maulé csokoládé szelet nougattöltelékkel
Dreher Maulé Grillasszeletcocos-grillage töltelékkel
Dreher Maulé táblás-, ét-, főző-, tejcsokoládék
Dreher Maulé mártógyurma, kakaógyurma
Dreher Maulé kakaóvaj és kakaópor
Tessék ajánlatot kérni!
Levélcím: Budapest X. Postafiók 22.

Szállodás- és vendéglőskongresszus Budapesten.

Debreceni kezdeményezésre nagyot bővült a közgyűlés programmja.

A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége május hó 9-én, Budapesten, a régi képviselőház nagytermében (VIII., Sándor ucca 8.) délelőtt 10 órakor tartja XXX. rendes évi közgyűlését.

A nagygyűlés tárgysorozata: Elnöki megnyitó. Évi jelentés. Pénztáros jelentése. A számvizsgálók jelentése. A felmentvény megadása. 1931. évi költségvetés előterjesztése. *A magyar vendéglősség iparügyi, adóügyi sérelmei;* a zenejogdíj rendezése; a társadalombiztosítási terhek mérséklése. Előadó: dr. *Molnár* Sz. Dezső jogtanácsos. *Az idegenforgalmi propaganda kérdése*, az áramárak, a szállodaipar helyzete. Előadó: dr. *Stein* Sándor, a Magyar Szállodások Központi Irodájának ügyvezető-igazgatója. *Nyugdíjegyesületi ügyek.* Előadó: *Bolgár* Menyhért, a Nyugdíjegyesület titkára. Végül indítványok.

A nagygyűlés programmja:

Május 8-án este 8 órakor ismerkedési estély Hoffmann János vendéglőjében (I., Pálya ucca 3.). Étkezés à la carte.

Május 9-én délelőtt 10 órakor nagygyűlés a régi képviselőház nagytermében (VIII., Sándor ucca 8.).

Délután 2 órakor díszebéd Gundel Károly állatkerti éttermében (VI., Állatkerti út 2.).

Délután 4 órakor az Árúmintavásár megtekintése.

Délután 5 órakor a Budapesti Szállodások és Vendéglősök szakirányú iskolája 35 éves fennállásának emlékünnepélye a szakiskolában (IX., Lónyay ucca 6.).

Május 10-én délelőtt 9 órakor találkozás a 28-as villamos Blaha Lujza téri végállomásánál, ahonnan ¼10 órakor indulás a 28-as villamossal a Fővárosi Sörfőző R.-T. (X., Maglódi út 47.) gyárhelyiségének megtekintéséhez.

Hogy a közgyűlésen résztvevőknek kellő időben küldhessük meg a vásári igazolványt, melynek alapján a vasutakon félárú kedvezménnyel utazhatnak, kérjük m. t. tagjainkat, hogy jelentkezéseiket legkésőbb április 30-ig küldjék be az Országos Szövetségünk elnökségéhez, Budapest, IX., Lónyay ucca 22., mert a később jelentkezettek részére a kedvezményt biztosító vásári igazolványt meg nem küldhetjük. Akik szállodai elszállásolásra igényt tartanak, szintén jelentsék be az elnökségnél ez igényüket. A szállodák 25 százalékos engedményt nyujtanak tagjainknak. Lehetőleg kevés poggyászt hozzon mindenki, mert a közgyűlésen, valamint a közös étkezéseknél mindenütt uccai ruhákban jelenünk meg. A kongresszus összes résztvevői egyébként a tavaly készült szövetségi jelvényt hozzák el és viseljék. *Részvételi díj nincs.*

Kiskunfélegyházán egy igen jó menetelű
vendéglő
a központon, félházzal együtt, **eladó vagy bérbeadó** azonnal. Értekezni lehet **Bakos Béla** tulajdonossal, **Kiskunfélegyháza, Kazinczy ucca 1. szám** alatt.

A debreceni szállodás és vendéglős szakosztály, mint ismeretes, országos mozgalmat indított oly irányban, hogy a hazai vendéglősipar iparügyi, adóügyi mai helyzetének megvitatására, a konkrét panaszok előterjesztésére és egységes állásfoglalás céljából a Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetségének rendkívüli közgyűlése összehivassék. Debrecen felhívásának nagy visszhangja volt és a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete a kongresszus után, május 3-án, a debreceni kívánalmakat is tárgyalni fogja.

A kávések a kisvendéglők záróraméghosszabbítása ellen. A legutóbbi kávésközgyűlésen *Lissauer* Gyula a kisvendéglők záróraméghosszabbításának engedélyezése ellen szólalt fel, amelyek eddigi jogaikon túlmenőleg egész éjszaka tarthatnak nyitva és elvonják a kávéházak közönségét. (?) Kérte az elnökséget, hogy ez ügyben a belügyminiszter úrtól kérje e sérelem orvoslását. Majd a közterhek kérdésével foglalkozva, rámutat a kávésipar súlyos terheire, az idejétmult adónemekre, amelyek lehetetlenné teszik az ipar boldogulását. A következő javaslatot terjeszti elő: „A Budapesti Kávések Ipartestülete 1930 március 21-i közgyűlése megállapítja, hogy a kávésipar válságának egyik súlyos okozója a háborús időkben rendszeresített különféle közterhek, amelyeknek jogalapja már teljesen elévült. Különösen ide sorolandó a székesfőváros által szedett vigalmi adó, amely — dacára a megtörtént könnyítéseknek — aránytalanul nagy teherrel sujtja az iparűzőket. A közgyűlés ez okból annak a kérelemnek előterjesztésével bízza meg a testület elnökségét, hogy a székesfőváros tanácsától a vigalmi adó teljes eltörlését szorgalmazza". Az elnök a felszólalást saját részéről is helyeselte s a záróraméghosszabbítása ügyében a belügyminiszter úrhoz kívánt fordulni.

Vendéglősök közgyűlése. A szombathelyi vendéglősök, szállodások és kávések ipartestületi szakosztálya rendes évi közgyűlését április hó 24-én délután 4 órakor tartja a Sabaria szálloda nagytermében, amelyre a szakosztály tagjait ezúton is meghívják. Tárgysorozat: elnöki megnyitó, titkári jelentés, pénztári jelentés, ellenőrök és számvizsgáló bizottság jelentése, tisztikar és választmány megválasztása, esetleges indítványok tárgyalása, amelyek a közgyűlést megelőző 8 nappal az elnöknél bejelentendők.

A kávések terraszküldöttsége a főkapitányságon. A kávésipartestület elnökségének több tagja küldöttségben jelent meg a főkapitányságon *Andréka* Károly főkapitányhelyettesnél és a kávéházi terraszok ellen tervbevett rendőri intézkedések felfüggesztését kérte. A mult esztendőben ugyanis a közlekedési kódex alapján a közmunkatanács rendeletet adott ki, amelyben szabályozta a kávéházi terraszok nagyságát és előírta azt, hogy a kávéházaknál milyen széles területet kell szabadon hagyni a gyalogjárókon. Általában az a helyzet, hogy az új rendelkezések a kávéházak régi terrasznagyságát is erősen lecsökkentették és egyes kávéházak olyan helyzetbe jutottak, hogy legfeljebb egy sor asztalt tudnak a kisebbített terraszon elhelyezni. Emiatt több kávés elhatározta, hogy idén nem helyez kávéháza elé terraszt, mert az uccán lévő asztalokért a vendégek között olyan tülekedés folyik, amely nem válhat az üzlet előnyére, vagy pedig a terrasz zsúfolt lenne, hogy ebből szintén csak kár háramolna a kávésokra. A kávések arra hivatkoznak, hogy a kávéházak az utóbbi időben köztudomás szerint rosszul mennek. Néhány kávés öngyilkos lett, néhány kávéházat becsuktak, elárvereztek, a kávések csak a legnagyobb nehézségekkel tudják fenntartani üzemeiket és ez a rendelkezés a nyári üzletmenetet is teljesen tönkretenné. Emellett arra is hivatkoznak, hogy a szegényebb sorsú pesti polgárságot is károsan sujtja ez a rendelkezés, mert azokat, akik a Körúton vagy másutt egy fagylalt mellett nyaralnak, elüti a rendelet attól, hogy jó levegőt szívhassanak. A főkapitányhelyettes a küldöttségnek jóindulatát helyezte kilátásba. A kávések elhatározták, hogy a közmunkatanács elnökét és a belügyminisztert is felkeresik.

Árverés a Bristolban. Ápr. 15-én árverezték el a *Bristol*-szálló félemeleti szalonjában a *Bristol* egész berendezését, továbbá a tönkrejutott bérlő *Frenreisz* István és feleségének ingóságait. Az 515.000 pengőre becsült ingóságokat az árverésen 150.000 pengőért vette meg báró *Lévay* Frigyes, a Bristol-épület tulajdonosa, akinek Frenreisz 275.000 pengővel tartozott. Hasonló nagy értékű ingótömeg még nem került dobra a szakmában és a potom vételár föltétlen a súlyos gazdasági helyzet jele.

A világ bortermése 1929-ben. A Nemzetközi Mezőgazdasági Hivatal összeállítása szerint a világ bortermése 1929-ben 162 millió hektoliter bor volt. Első helyen áll Franciaország (és gyarmatai), második helyen Olaszország, míg harmadik helyen Spanyolország. Utána Portugália, majd Görög- és Magyarország. A délamerikai államok 12 millió hektoliterrel szerepelnek.

Óriási az érdeklődés a jubiláris nemzetközi vásár iránt. Május 3-án nyílik meg az idei Budapesti Nemzetközi Vásár. Igénybe veszi a vásár propagandáját ezúttal számos külföldi ország is. Hatalmas önálló pavillont állít Olaszország, Lengyelország, Jugoszlávia és Görögország és nemzeti csoportokban vesz részt a francia ipar, valamint Svájc is. Rendkívüli érdeklődés mutatkozik ennek megfelelően a belföldi és külföldi kereskedő- és iparostársadalomban is. Európa számtalan országából csoportos utazásra készülnek a gazdasági élet legkimagaslóbb személyiségei. A nyilvántartás lehetőségeit is meghaladja már szinte az a sok kongresszus, közgyűlés, a színházi, zenei, társadalmi és a sportélet minden ágazatára kiterjedő esemény, amelyet mind a vásár alkalmára rendeznek Budapesten. Az érkező közönség kényelméről, megfelelő elszállásolásáról természetesen az idén is kellő gondoskodás történt. De rendelkezésre állnak mindazok az utazási és vizumkedvezmények is, amelyek a kereskedelem, az iparostársadalom és a fogyasztóközönség széles rétegei számára lehetségessé teszik

JÓ FORGALMÚ

szálloda-vendéglő, keresztezett vasútállomás, országút mellett, Balaton közelében, kimutatható nagy italfogyasztással, bőséges gazdasági épületekkel, családi okok miatt szabadkézből **eladó.**

Érdeklődni lehet: **Kovács Géza**
tulajdonosnál, Lepsény, Veszprém m.

a Budapesti Nemzetközi Vásár felkeresését. A vásár a kedvezmények biztosítására ez évben is *vásárigazolványt* bocsátott ki. Ennek alapján a közönség Magyarország összes vasúti, hajózási és autobuszjáratán 50%-os utazási kedvezményt vehet igénybe. A szomszédos országok, összesen pedig 16 európai állam vasúttársasága pedig ugyancsak ezen vásárigazolvány alapján 25—50%-ig terjedő jegykedvezményt nyujtanak. A vásár igazolványa pótolja a magyar vizumot is. Felmutatója vizum nélkül lépheti át a magyar határt és a vizumot utólag 66%-os kedvezménnyel szerezheti be a vásár területén. A vásárigazolványhoz fűzött bejelentőlap segítségével mindenki előre gondoskodhatik megfelelő budapesti szállásról. Budapest szállodái, penziói, éttermei és szórakozóhelyei pedig kedvezményes ármegállapítások útján törekszenek a forgalom emelésére. A személyszállító vonatok május 1-től 15-ig megerősített szerelvényekkel bonyolítják le az előjelek szerint óriási méretűnek igérkező, Budapestre irányuló forgalmat.

Ha üres, használt palackjai vannak,

hívja fel **WEINER MIKSA** palacknagykereskedő céget. A legmagasabb árban megveszi,
Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 3. Telefon: J. 342—27

Ugyanott beszerezhető mindenfajta használt palack.

A gazdasági frontról. *Papp* Ferenc *szegedi* vendéglős ellen a szegedi kir. törvényszék a csődöt március 24-én megnyitotta. Csődbiztos *dr. Molnár* József tvsz. bíró, tömeggondnok *dr. Kelemen* Dezső ügyvéd. Követelések bejelentése április 21-ig, felsz. tárgyalása május 5-én.

Özv. *Kiss* Mártonné sz. Deutsch Hermina *algyői* vendéglős ellen a kényszeregyezségi eljárást a törvényszék március 15-én megindította. Vagyonfelügyelő dr. *Burger* Béla ügyvéd. Követelések bejelentése lejárt április 4-én.

Kényszeregyezségi eljárást nyitott a törvényszék *Ragendorfer* és *Freund* vasvári szeszesital- és pálinkanagykereskedő, valamint *Friedrich* Rezső dombóvári sörkereskedő ellen is.

Budapesten *Esze* Géza (Molnár u. 11. sz.) vendéglős kiegyezett hitelezőivel. A követelések 60%-át törleszti 4 havi egyenlő részletben.

Halász Viktor hevesi borbizományos ellen március 8-án megindult a kényszeregyezségi eljárás. Vagyonfelügyelő dr. Nyireő Andor ügyvéd, követelések bejelentése március 28-án járt le.

Hymen. *Haspell* József vendéglős és nejének nevelt leánya *Pósch* Ilonka ifj. *Strényer* Ferenccel, a szekszárdi Kispipa vendéglő és szálloda tulajdonosával április 21-én, délután 4 órakor, a szekszárd-belvárosi róm. kath. templomban tartja esküvőjét. Az örömszülőknek, köztük *Strényer* Ferencnek, ismert szekszárdi vezető szakemberünknek, igen sokan gratuláltak és az ifjú párt is elhalmozták szerencsekívánataikkal.

*** Automatikus villamos hűtőberendezés a vendéglősiparban.** Az üzletemberek nemcsak az árban, hanem az eladandó árú minőségét illetőleg is állandóan versenyképesnek kell lennie. Ez a mindkét irányban való lehetőség nem egyedül a vásárló kereskedő ügyességétől és szaktudásától, hanem a vásárolt árú friss épségben tartásának módjától is. Különösen fontos ez utóbbi szempont a korcsmárosoknál is, akiknek beraktározott árúja állandóan a romlás s így értékcsökkenés, esetleg teljes értékvesztés veszedelmének van kitéve. Kénytelenek árújuk konzerválására jelentékeny munkát és anyagi áldozatot fordítani. Céljuk tehát, hogy mennél kisebb tényleges anyagi áldozat árán, mennél hathatósabban tarthassák meg az árú csábító, friss külsejét és eredeti zamatát. E cél elérésében sok módszerrel próbálkoztak hiába mindaddig, míg a hűtőgépek folytonos tökéletesedésével ma már egy modern, automatikus villamos hűtőgép beszerzésével kettős céljukat: az árú tökéletes frissentartását és az erre fordított tényleges kiadás lehetőségig való csökkentését teljesen elérhetik. Az ilyen hűtőgépek közül első helyen a **Frigidaire** áll, melynek sok nagy előnyéről már a magyar vendéglősök közül is sokan meggyőződtek és vele nagyon szép eredményeket értek el.

Az újpesti kávéházak zárórája. A Kávésszövetség közbenjárására a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitánya és évi március 9-től kezdve az újpesti kávéházak záróráját hajnali öt órában állapította meg. Fontos engedmény a „vidéken".

Halálozás. *Hanák* Károly székesfehérvári fiatal kartársunk, aki az utóbbi években sokat szenvedett a háborúban szerzett betegsége következtében, hirtelen elhalálozott. Temetése e hó 9-én délután 4 órakor folyt le a Feltámadás temető kápolnájából. Temetésén az ipartársulat testületileg vett részt.

Országos vásárok. *Péntek, április 18.* Hedrehely, Somogyvár.

Vasárnap, 20. Szőreg.

Husvét hétfő, 21. Érsekvadkert, Felsőireg, Jászkisér, Nagykáta.

Kedd, 22. Balatonlelle, Büdszentmihály, Csurgó, Demecser, Diósjenő, Gelej, Harkány, Hédervár, Köveskál, Nagyberki, Nemeshetés, Pécsvárad, Pincehely, Soltvadkert, Szombathely, Szigetvár, Tata, Tatabánya, Veresegyháza, Verpelét.

Szerda, 23. Dombóvár, Köröstarcsa, Siófok, Tas, Zsámbék.

Csütörtök, 24. Berettyóújfalu, Balatonfőkajár, Bánokszentgyörgy, Dég, Erdőcsokonya, Gyulakeszi, Igal, Kisbér, Keszthely, Nagycenk, Nagykálló, Nagyszékely, Nemesnép, Répceszentgyörgy, Szerencs, Szil, Türje, Vasszentmihály.

Péntek, 25. Csongrád, Komádi, Toponár.

Szombat, 26. Apátfalva.

Vasárnap, 27. Nagykőrös.

Hétfő, 28. Acsa, Arló, Ács, Balassagyarmat, Balatonkiliti, Bácsalmás, Bonyhád, Büssü, Devecser, Dombrád, Dunapentele, Egyek, Hatvan, Istvándi, Kiskőrös, Komárom, Kölcse, Mátészalka, Mór, Mozsgó, Nagyatád, Nagykapornok, Nagyvázsony, Rakamaz, Sajószentpéter, Sárosd, Selye, Szécsény, Szikszó, Szomajom, Tiszanána, Vámospércs, Vép, Zalaegerszeg.

Kedd, 29. Bicske, Devecser, Jászszentandrás, Kerkaszentmiklós, Nagyvázsony.

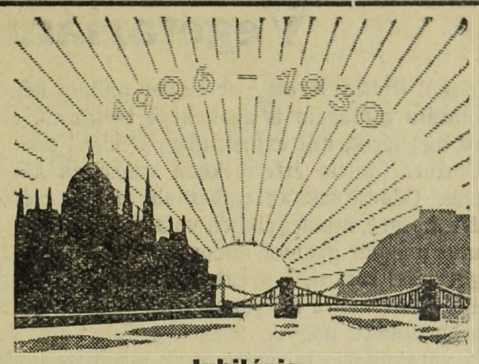
Szerda, 30. Nyárád, Nyírlugas, Somlószőllős, Vésztő, Zirc.

Csütörtök, május 1. Celldömölk, Csorna, Encs, Gyékényes, Hetes, Kiskomárom, Majsa, Marcali, Ónod, Pellérd, Szentgotthárd, Tiszafüred, Tornaszentandrás, Tököl.

Péntek, 2. Buj, Gyöngyös, Nagycsákány, Vasvár.

Szombat, 3. Jákóhalma, Kémes, Mezőkovácsháza, Szeged, Tótszerdahely.

A tekepálya esti használatát a székesfehérvári rendőrkapitányság tavaly nyáron lekorlátozta, amely rendelkezés még ma is hatályban van. Későbbi kellemetlenségek elejét veendő, figyelmeztetjük a tekepályával rendelkező székesfehérvári kartársainkat, hogy a hivatkozott rendelkezés célja az, hogy a tekejáték nagy zaja a késő esti időben ne zavarja

Jubiláris

Budapesti Nemzetközi Vásár

május 3—12

A magyar ipar demonstrativ bemutatója számos külföldi állam részvételével.

A legjobb alkalom új üzleti összeköttetések létesítésére. 50% utazási kedvezmény.

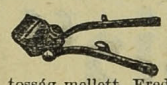
Felvilágosítás és vásárigazolvány kapható: a Vásárirodánál, Budapest, V., Alkotmány-utca 8., a vásár összes tb. képviseleténél, valamint a Menetjegyiroda és a Wagons-Lits-Cook-iroda fiókjainál.

a közelben lakókat. Akinek pályája tehát használat alatt nem jár nagy zajjal, kérheti a rendőrségtől a rendelkezés alóli mentesítését.

A más alkalmazottjának ígért nagyobb fizetés megvesztegetés. A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő zsűri határozata szerint más cég alkalmazottjának jobb alkalmazás ígérése abból a célból, hogy az alkalmazott szolgálatadójának üzleti és üzemi titkait elárulja, kimeríti a megvesztegetés ismérveit. A szóbanforgó esetben a választott bíróság az alperes eljárásából megállapítja, hogy a felperes üzleti és üzemi titkait megszerezni csak azért lehetett érdekében, hogy az alperes az árúk gyártását és a felperessel való üzleti versenyt tényleg meg nem kezdhette, eljárását nem menti és nem változtat azon a tényen, hogy a felperes üzleti és üzemi titkait nyilvánvalóan verseny céljából igyekezett a felperes alkalmazottjának megvesztegetése útján megszerezni; alperesnek ezt az eljárását a választott bíróság a jóerkölcsökbe és az üzleti tisztességbe ütközőnek találta.

Gazdasági pangásról beszél mindenki, nagyon megnézik a pénzt, mielőtt kiadják. Mégis a legtakarékosabb emberek is vesznek osztálysorsjegyet, mert ezáltal reményük van egyszerre vagyonra szert tenni. Minden sorsjegynek egyforma a nyerési esélye! Próbálja ki Ön is szerencséjét! Rendeljen még ma egy sorsjegyet. Ára: 1/1 24 pengő, 1/2 12 pengő, 1/4 6 pengő, 1/8 3 pengő minden egyes főárusítónál.

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, fapadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszínház ucca 31. Udvarban.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és fenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** borotvaárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

Vegetariánusok Párisban.

Párisból írják: A magyar ember mindig kényes a gyomrára s magam is azok közé tartozom, akik bizony megnézik, mit esznek meg. Például ezekben az átkozott francia éttermekben valóságos kín az ebédelés. Odaraknak az ember elé tízféle csészét, tányért, üveget, mindegyikben valami kevés maszattal, amit magyar gyomor undorodva fogad magába. Az egyik étel keserű, a másik savanyú, a harmadik „pikáns", hát kell a kutyának. Lehet, hogy annak, aki hozzászokott, nagyon ízlenek ezek a gyűszűkbe rakott vacakok, de mi mégis csak megmaradunk a túróscsusza, meg a bécsi szelet mellett, amit, ha az ember néhány pohár jó somlóiban megfürdethet, mégis csak szívesebben fogad a korgó magyar bendő, mint ezeket a csúszós, mállós, hideg, ragadós, csirizes pépeket.

Éppen ezért szorgalmasan eljárogattunk egy magyar vendéglőbe és ott általános közmegelégedésre kosztoltunk párisi tartózkodásunk alatt. Ne tessék csodálkozni kérem, annyi francia étkezik itt, annyi párisi fújja a tenyerét a magyar paprikás hatására, hogy az ember ugyancsak jóidőben üljön be a csekedlibe, ha vacsorához akar jutni.

A magyar vendégek egyik sarokban szorongnak, mint valami kis elhagyott sziget a nagy óceánban. Nincsenek sokan, mint ahogy zsebjeikben a frankok is kevesen vannak. Az egyik festő-mázoló, a másik egy nagyszálló folyosófelvigyázója, akad aztán közöttük tekintély is egy-egy diák, vagy ösztöndíjas tanulmányos személyében. A jóállásúak ugyanis nem járnak ide, hanem a Montmartre mulatóiba, ahol tényleg könnyebb a pénznek a nyakára hágni és több az élvezet, mint amennyi ennek az operakörnyéki kiskorcsmának a tiszta és jóízű ételei között található.

A rue Mathis-ban található a *párisi növényevők* másfélfrankos látványossága. Rikító hupikékre festett házba lépünk, a portás elfelejtett cipőt húzni, mezítláb fogadott, szakálla jó lett volna kőhajítógép kötelének. Már előre elment tehát az étvágyam mindenféle salátától és ha a *másfél frankot*, mihelyt a házba beléptünk, féltő gonddal le nem gubáztatták volna velem, máris fordultam volna vissza.

Mint értesültem, ezek azok a növényevők, akik télen-nyáron mezítláb, egy szál hosszú ingben tapossák Páris járdáit, vizet nem isznak, az alkoholos italokat, ahol érik, a kanálisba öntik, húst nem esznek s nem dohányoznak.

Mielőtt a salátára vágyó halandó egyáltalán hozzájuthat a kanálhoz, eléggé impozáns tornatermen kell keresztülverekednie magát. Mivelhogy evés előtt nem árt egy kis testmozgás. A világ minden nációjából összeverődött társaság taszigálja, boxolja egymást itt, minden tudás és célszerűség gondos elkerülésével. Egy vén indián, aki, Isten tudja hogyan került ide az őserdők közepéből, gyűrűhintázás közben úgy lökött hátba, hogy orraestem. Viszonzásul barátságosan oldalbasimítottam. Nem azt mondta, hogy uff, hanem azt, hogy nyekk, ami igen jólesően hatott idegeimre.

A tornaterem ilyetén meglábalása után másik szobába értünk, mely egyetlen medencét foglalt magába. A medencében jéghideg víz, abban lubickol vagy negyven mezítelen alak. Szerintük fürdés nélkül nem illik salátát enni. Úgy vettem észre, hogy itt az embereket mossák meg, nem a salátát, ami igen helyes dolog, tekintettel arra, hogy a medence vize egész fekete a sok lemosott piszoktól, lefolyása nincs, a bennlakó növényesek reggelenkint telehordják a medencét, este néha bennfelejtik a vizet és a medence fenekén újjnyi vastag, iszapszerű réteg őrzi évtizedek nagy salátáinak ittfelejtett cipőboxszerű emlékét.

Végül, nagy kínlódás után, a voltaképeni étterembe dögönyöztük magunkat. Nagy állványon hatalmas drótkosarakban vagy tízféle saláta sorakozik, utána főtt burgonya, főtt bab, persze só nélkül, hiszen a só csak a tehénnek való és nem embernek! Meleg étel nincs, minek, hiszen az csak embernek való és nem vegetariánusnak . . . ecet, paprika nincs, csak olaj, olaj és megint olaj. Villa? Kés? Az hát nincs, arra való az ember keze, hogy — egyék vele. Ellenben igenis, a kezembe nyomtak egy hatalmas fatálat, amibe három szem olivát dobott egy feketekörmű ember. Az olajbogyókat nyomban az asztalt helyettesítő fűrészbakszerű alkotmány mellett csámcsogó és kérődző sorstársaim szeme közé pöcköltem, amire azok harsány nevetésben törtek ki.

Vettem volna salátát, de mit tegyek vele? Zsír, az nincs, vaj, az drága, tehát nincs, semmi sincs, csak nem eszem füvet? Ellenben, hogy következetes maradjak, egyik salátakosár ínycsiklandozó zöldségének tetején jól megtermett — esőgilisztát pillantottam meg.

Le akartam ülni valahová, hogy megfigyeljem, mit csinálnak ezzel az esőgilisztával, de szék, az hát megint nincs. Állva eszik az egész banda!

Most lépett be egy új jövevény, a szakálla beleért a salátába, amikor fatálját teleszedte vele. Mindegyik fajtából vett keveset, a kezeivel apró darabokra tépte, megkeverte főtt babbal, belemorzsolt két krumplit, az egészet nyakonöntötte olajjal, valami pászkaszerű sütetet vett hozzá, azzal leült a padlóra és — megebédelt. Csak így, kérem, egyszerűen. Nem tehetek róla . . . az esőgiliszta is eltünt.

A vegetariánus étterem közvetlen szomszédságában, nem tudom miért, sorban állnak a rendes éttermek. S úgy láttam, több a közönségük, mint akármelyiknek a város belsejében. Természetes. Aki egyszer salátát evett, megjön annak az étvágya a húsra is.

A kávésszakma új vezérkarai. A lezajlott kávésközgyűlések után a kávésipar szakképviseleteinek új tisztikara a következő nevekből áll: *A Magyar Kávések Országos Szövetségében:* Elnök: Pallai Miksa, társelnök: Bognár Mihály (Győr), alelnökök: Hajós Samu, Katona Gyula, ellenőr: Frenreisz Antal, pénztáros: Böhm Ferenc. — Választmányi tagok: Bodó Adolf, Gál Arnold, Kovács József, Lissauer Gyula, Losonci G., Mészáros Győző, Neufeld Károly, Ottó Dezső, Propper Márton, Rónai Miklós, Steuer Marcell, Szabó Sámuel. Vidékiek: Graf József, Keller Gábor, Müller József, Papp József, Pattermann Rezső, Tatzl Antal. Számvizsgálók: Blüh Vilmos, Gerő Áron.

A *Budapesti Kávések Ipartestületének* új tisztikara: Elsőnek a közgyűlés zajos tapssal és nagy lelkesedéssel közfelkiáltással elnökké *Mészáros* Győzőt választotta meg. Ugyancsak közfelkiáltással választották meg a következő tisztségek betöltőit:

Alelnökök: Steuer Marcell, Gál Arnold, Szabó Sámuel (új), főpénztáros: Böhm Ferenc (új), ellenőr: dr. Strausz Vilmos (új). — Előljárósági rendes tagok: Gellért Zsigmond (új), Gerő Áron, Grosz Ödön, Frenreisz Antal, Hajós Samu, Hebel Mihály, Horti Károly, Katona István (új), Kovács József, Klauber József, Lissauer Gyula, Majtényi István, Neufeld Károly, Németh Aladár (új), Ottó Dezső, Propper Márton, Rónai Miklós, Szántó Béla, Tarján Vilmos, Weingruber Ignác. — Számvizsgálók: Bauer György (új), Reiner István (új), Koch Elemér (új). — Előljárósági póttagok: Gebauer Rezső (új), Kohn Béla (új), Márk Károly, Mezei Géza (új), Mittler Ignác (új), Mogyoróssy Lajos (új), Rendessy József (új), Strasser Béla (új), Szávay Sándor (új).

A *Budapesti Kávésipartestület* tisztikara 1930—1933-ra: Elnök: Mészáros Győző, alelnökök: Steuer Marcell, Gál Arnold, pénztáros: Böhm Ferenc, ellenőr: dr. Strausz Vilmos. — Választmányi tagok: Frenreisz Antal, Hajós Samu, Hebel Mihály, Klauber József, Kovács József, Lissauer Gyula, Neufeld Károly, Rónai Miklós, Szántó Béla, Szeiffert Antal, Tarján Vilmos, Weingruber Ignác. Választmányi póttagok: Gebauer Rezső, Katona István, Márk Károly, Mogyoróssy Lajos, Rendessy József, Strasser Béla. — Felügyelőbizottság: Gerő Áron, Ottó Dezső. Felügyelőbizottsági póttagok: Kohn Béla, Ligeti Vilmos.

Szigorított sörcsarnok Münchenben. Egy híres nagy müncheni sörcsarnok különös intézkedésre határozta el magát. München a sör klasszikus hazája és a farsangnak majd minden népies bálját a sörcsarnokokban tartják. A szóbanforgó sörcsarnok, sajnos, most csak a szezon végén jött rá arra a gondolatra, hogy a helyiségeiben levő összes vízcsapokat elzárja. A szokatlan intézkedésre az szolgáltatott okot, hogy a vidám karneválozók között furcsa szokás honosodott meg. Rendeltek egy pohár sört, megitták és azután vizet öntöttek az üres söröskorsókba és a magukkal hozott cukorból és citromból limonádét készítettek. Ezzel az ártatlan itallal duhajkodták végig azután a sörház tulajdonosának nem csekély bosszuságára a vidám farsangi éjszakákat.

Ingatlanszélhámosság vádjával letartóztattak egy pesterzsébeti vendéglőst. Csütörtökön délben a budapesti rendőrség csalás és okirathamisítás büntettével vádolva, előzetes letartóztatásba helyezte *Bihari* József pesterzsébeti vendéglőst. Bihari ellen két ügyfele tett panaszt, amelyek szerint a vendéglős pesterzsébeti ingatlanát eladta egy Soroksári úti háztulajdonosnak, a vételárat felvette, de mielőtt az ingatlan átírása megtörtént volna, 800 pengővel megterhelte a telket. A másik büncselekményt állítólag azzal követte el, hogy egy pesterzsébeti háztulajdonosnak felajánlotta, átveszi tőle a házát és cserébe a maga házát adja, amelyet meg is mutatott, holott ez a ház nem volt a tulajdona. Ez csak akkor derült ki, amikor a másik fél már megadta az engedélyt az átírásra és ezt a házat Bihari József, mint a tulajdonát, ráíratta a fia nevére. A letartóztatott vendéglőst átkísérték a királyi ügyészség Markó uccai fogházába. Bihari tagadja a vádakat.

Pécsett, a város legforgalmasabb pontján, Király ucca 5. szám alatt lévő

„Pannonia" nagyszálloda

1930. évi szeptember hó 1-én kezdődő hatállyal, hosszabb időtartamra is

bérbeadó.

A **háromemeletes szálloda** legmodernebb kivitelben épült, hatvanhat vendégszobából, éttermekből, díszteremből, konyha, fürdő, személyzeti és minden a célnak megfelelő mellékhelyiségből áll. Minden szoba központi fűtéssel, hideg, meleg folyóvízzel van berendezve.

Lift, telefon.

Ajánlatok: a székháztulajdonos **„Dunántúli Bank R.-T."-hoz, Pécsett** nyujtandók be.

A gyümölcspálinka tiltott forgalombahozatala és a követendő eljárás.

Az ország egyes vidékein megtartott ellenőrzések alkalmával megállapították, hogy habár szórványosan, de még mindig fordulnak elő olyan eladások, amely mennyiségekre a termelők visszatartási utalványt nem váltottak. Minthogy az ilyen eladások, melyek rendszerint a megállapított eladási áron alul történnek, nemcsak az Országos Gyümölcsszeszforgalmi R.-T. eredményes működését nehezítik meg, hanem a termelők összességének érdekeit is mélyen sértik, a pénzügyminisztérium szükségét látta ennek meggátlására egy olyan körrendelet kibocsátását, mely az ily kihágások esetén követendő eljárást szabályozza. A hivatkozott 34.820/1930. IX. számú körrendelet folyó évi március hó 4-i kelettel a következőket tartalmazza:

„A szesznek (gyümölcspálinkának) az Országos Gyümölcsszeszforgalmi R.-T. kikerülésével történt forgalombahozatala (eladása vagy megvétele) által elkövetett kisebb szeszjövedéki kihágások eseteiben követendő eljárás tekintetében az 1929. évi 135.000. számú rendeletemhez csatolt kísérő rendelet utolsó bekezdésének hatályon kívül helyezésével a következőket rendelem:

1. Az esetben, ha a szóban levő kihágás miatt folyamatba tett büntetőeljárás folyamán a jövedéki büntetőeljárás mellőzése iránt kérelmet terjesztenek elő, a felajánlott pénzbüntetés mérvére való tekintet nélkül ily kérelmek tárgyában legkésőbb 8 nap alatt mindenkor szabályszerű elsőfokú elutasító határozatot kell hozni, a fellebbezési jogra való figyelmeztetés mellett. Amennyiben a kihágást szeszfőzde felállítására jogosult, vagy pedig italmérési engedéllyel bíró fél követte el, az elutasító határozatban értesíteni kell őt arról is, hogy a szeszfőzdei, illetve italmérési engedély elvonása tárgyában a pénzügyigazgatóság a jövedéki büntetőeljárás mellőzése iránt előterjesztett kérelmet elutasító határozat jogerőre emelkedése után fog határozni.

A jövedéki büntetőeljárás mellőzését megtagadó határozatok ellen benyujtott fellebbezéseket az igazgatóságok megfelelő javaslat kapcsán hozzám legkésőbb 8 nap alatt kötelesek felterjeszteni.

2. Abban az esetben, ha a szóban levő kihágási ügyekben a jövedéki büntetőeljárás mellőzése iránt kérelmet elő nem terjesztettek, vagy ha az ily kérelmek tárgyában a fentiek értelmében hozott elsőfokú elutasító határozat fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett, az 1929. évi 2700. számú rendelet 7. §-a alapján szabályszerű elsőfokú büntetőhatározatot kell hozni a fellebbezési jogra való figyelmeztetés mellett. E büntetőhatározatban a kiszabandó pénzbüntetést oly összegben kell megállapítani, hogy a jogosulatlanul forgalomba hozott (megvett, vagy eladott) gyümölcspálinka minden folyó literének 1 (egy) pengő pénzbüntetés feleljen meg. A kiszabandó pénzbüntetés azonban 10 pengőnél kevesebb és 1000 pengőnél több nem lehet.

Amennyiben a szóban levő kihágást szeszfőzde felállítására jogosult fél követte el, vagy pedig a kihágás tettese italmérési engedéllyel bíró fél, az esetben az elsőfokú büntetőhatározatban egyúttal a szeszfőzdei, illetőleg italmérési engedély elvonását is minden esetben ki kell mondani.

A büntetőhatározatok ellen benyujtott fellebbezéseket az igazgatóságok kellőleg indokolt javaslat kapcsán hozzám 8 nap alatt felterjeszteni kötelesek."

Csemegeborok poharazása. A pénzügyminisztérium az 1930. évi március 23-án kelt 28.125/1930—X. sz. körrendeletében az italmérési jövedékről szóló 1921. évi IV. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 101.010/921. sz. Utasítás 7. §-ának kiegészítéseképen elrendeli, hogy az 1921. évi IV. t.-c. 7. §-a értelmében csemegebor poharazására jogosult engedélyesek a jövőben ezen jogosítvány alapján nemcsak az 1924. évi IX. t.-c. (bortörvény) 31. §-ában megjelölt csemegebort és ugyanezen t.-c. 32. §-ában említett aszúbort, hanem a hivatkozott t.-c., továbbá az 1929. évi X. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 2.000/929. F. M. rendelet 35. §-ában felsorolt, fokozottabb védelemben részesülő borfajtákat is jogosultak poharazva kimérni, miután ezek a borok az italmérési jövedék szempontjából csemegebornak tekintendők. Ilyen fokozottabb védelemben részesülő borfajták, amelyeknek a származását a hatósági ellenőrzés során származási bizonyítványokkal kell igazolni, a következők: *a*) „Soproni veltelini", *b*) „Móri ezerjó", *c*) „Somlyói furmint", *d*) „Badacsonyi rizling", *e*) „Badacsonyi kéknyelű", *f*) „Badacsonyi auvergnas", *g*) „Badacsonyi furmint", *h*) „Badacsonyi muskotály", *i*) „Szekszárdi kadarka", *j*) „Villányi (pécsi) kadarka", *k*) „Gyöngyösi (visontai) kadarka", *l*) „Egri kadarka", „Egri bikavér", *m*) „Tokajhegyaljai szomorodni", végül *n*) „Tokajhegyaljai aszú" (puttonyszám megjelölésével, vagy anélkül).

A vendéglői számla miatt. Szolnokról írják: Rendőr! Rendőr! A mult év őszének egyik csendes éjszakáján hallatszott a segélykiálltás végig a Baross uccán. Molnár József rendőr futva ment a „Kakas" vendéglő felé, amikor észrevette, hogy egy alak fut be a Madách uccába. Utána rohant, elfogta és visszavitte a korcsmába, ahol kiderült, hogy semmi más baj nem történt, csak az, hogy *Szabó* László temetőőr — mert ő volt a menekülő — fizetés nélkül távozott. A rendőr felszólítására azután kifizette a körülbelül egy pengőnyi cehet. Már a vendéglős is, a rendőr is elfelejtette az éjszakai incidenst, amikor feljelentés érkezett Molnár rendőr ellen a rendőrségre. A feljelentés — amelyet Szabó László adott be — azzal vádolta meg a rendőrt, hogy amikor őt a Batthyányi uccában elfogta, súlyosan bántalmazta és 15 pengőt tartalmazó pénztárcáját elvette. Az ügyészség vádiratot adott ki Molnár József rendőr ellen, akinek ügyét csütörtökön tárgyalta a szolnoki törvényszék Bodnár tanácsa. Molnár rendőr tagadta a vádbeli bűncselekményt és a kihallgatott tanúk igazolták, hogy a vád koholt és hazug. Már maga ez a tény is igazolja ezt, hogy Szabó elfogatása nem a Batthyányi uccában történt — ahogy ő állítja, — hanem a Madách uccában, de bizonyítja a rendőr ártatlanságát az is, hogy a tanúk vallomása szerint csupán egy pengő volt Szabó összes pénze. A bíróság *felmentette* a megvádolt rendőrt és az iratokat a fennforogni látszó hatóság előtti *rágalmazás* elbírálása miatt *áttette az ügyészséghez.*

Elfogták a pestkörnyéki vendéglők betörőit. Megírtuk, hogy az utóbbi időben igen sűrűn fordultak elő a vendéglői betörések. Budán, Angyalföldön és a pestkörnyéki helységekben egymást követték a betörések. Legutóbb Pesterzsébeten a Baross ucca 1. számú házban *Renner* Márton vendéglőjébe hatoltak be ismeretlen tettesek, ott nagymennyiségű italt fogyasztottak el, majd tovább folytatták útjukat a vendéglős lakásába. Álkulccsal felnyitották a hálószoba ajtaját, azután feszítővassal feltörték az összes szekrényeket. Kétezerötszáz pengő készpénzt, több ékszert és egyéb tárgyakat vittek el a betörők. A rendőrség erélyes nyomozást indított a vendéglői betörők kézrekerítésére, mire most sikerült elfogni a betörések tetteseit. *Tamási* István, *Fischer* Rezső rovottmultú egyének és egy eddig ismeretlen harmadik társuk követték el a pesti és pestkörnyéki vendéglőkben a sorozatos betöréseket. A véletlen vezette nyomra a rendőrséget. Egy kültelki lebujban fogták el a veszedelmes betörőket razzia közben. Kihallgatásuk során mind a két rovottmultú egyént letartóztatták.

A bor és must cukortartalmának meghatározása ügyében a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara az alábbi elvi jelentőségű jogügyi állásfoglalását közli: Bizonyos esetekben a must cukortartalmából erjedés folytán előállott alkoholmennyiség bor, illetve must cukoranyagának meghatározásánál betudható. Édes must, csemegebor, sűrített must vételénél és eladásánál azonban, ha egy bizonyos édességi fok kiköttetett, nem közömbös, vajjon a cukortartalom egészben mint olyan, avagy egy része alkohollá átváltozva kerül-e szállításra, hiszen a vevő, aki édes mustot, édes csemegebort, sűrített mustot vesz, rendszerint édes, magas cukorfokkal bíró termékre tart igényt. Egyébként a sűrített musttal való kereskedelem szokásai tekintettel arra, hogy ez az üzletág csupán rövid idő óta honosult meg nálunk, még nem tekinthetők kellőleg megállapodottaknak, úgyhogy az üzlet megkötésekor helyénvaló az olyan irányú külön kikötés, mely szerint a sűrített must cukortartalmának megállapításakor az esetleg már kierjedt alkohol a cukormennyiségre beszámítható.

A korcsmáros nem kaphat kifőzőiparra engedélyt. A fennálló törvények szerint korcsmárosoknak nem áll jogában meleg ételeket üzletükben kiszolgálni. Egyes korcsmárosok úgy próbálják üzleti forgalmukat megnövelni, hogy a korcsmai engedélyen kívül még főzőiparra is kérték az iparengedély kiszolgáltatását. A törvény alapján azonban a kereskedelmi minisztérium úgy döntött, hogy amennyiben a korcsmaiparral kapcsolatban a kifőzőiparigazolvány alapján mégis meleg ételt szolgáltatnának ki az iparosok, úgy azt a vendéglősipar burkolt gyakorlásának kell tekinteni és mint ilyent, hatóságilag meg kell gátolni. A miniszter döntésében újólag megállapítja, hogy a meleg ételek kiszolgáltatására kizárólag a vendéglői képesítés igazolása alapján adható ki iparigazolvány.

A vendéglős háziszarkája. Reiger János celldömölki vasúti vendéglős már hónapok óta észrevette, hogy naponkint cukor, liszt, zsír és más élelmiszer úgy a konyhából, mint a kamrából kisebb-nagyobb mennyiségben eltűnik, sőt a mult héten a lakásán három pár gyermekcipőnek is nyomaveszett. Addig figyelte a háziszarkát heteken keresztül, míg végre most sikerült tetten érni. Elcsípte Német Emma 23 éves külsőváthi cselédleányt, amint orgazdájának, özv. Bernát Ferencnének egy csomagban át akarta adni a legújabb szállítmányt. Reiger vendéglős a tolvajt orgazdájával együtt azonnal átadta a csendőrségnek, ahol mindketten beismerték, hogy a vendéglőst hónapok óta rendszeresen lopják. A vizsgálat megindult ellenük.

Herceg
Húsárú **Esterházy** Csemege
Badacsonyi borok
Fővárosi lerakat:
VII. KERÜLET, ROTTENBILLER UCCA 58. SZÁM
Telefon: József 435—24
Füstöltárú-különlegességek.
Elsőrangú gépsonkák.
Fínom felvágottak.
Pástétom-konzervek.
„Jestor" ételízesítő.

Az amerikai sörpróbapör eredménye. Newyorkból írják: Jelentettük nemrég, hogy a tennessei államügyész próbapert indított egy ember ellen, mert tettenérték, amint sört ivott. Az államügyészség vád alá helyezte a sörivót és mindenki nagy érdeklődéssel várta a legfelsőbb törvényszék döntését, mert tudták hogy ha a törvényszék bűnösnek mondja ki az alkoholivót, akkor ez elvi döntés lesz és ezentúl vádat lehet emelni mindenki ellen, aki alkoholt fogyaszt. Eddig tudniillik csak az alkoholárusítók estek a prohibiciós törvény rendelkezései alá. A tennessei legfelsőbb törvényszék azonban felmentette a vádlottat. El lehet ítélni olyan embereket, akik alkoholraktárt tartanak a lakásukon — hangzott az indokolás. — A vádlottnál azonban a házkutatás során nem találtunk rejtett alkoholkészletet. Alkoholraktár legfeljebb a vádlott gyomrában volt, a belsőleg elraktározott alkoholért pedig senkit sem vonhatunk büntetőjogi felelősségre.

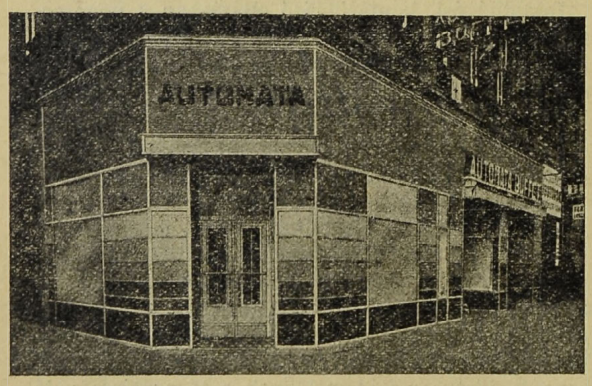
Iparkihágási, kontárüldöző eljárásban a panaszosok meg nem idézése és a felajánlott bizonyítékok elmellőzése semmiségi ok. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a mai napon közzétett elvi jelentőségű iparjogügyi állásfoglalása szerint közérdek az, hogy a jogosulatlan iparűzők elleni panaszokban az eljáró rendőri büntetőbírók soron kívül oly szellemben folytassák le az eljárást, hogy a hozandó ítélet a legális iparűzők körében a lehetőség szerint megnyugvást keltsen. Közérdekből sem szabad tehát elzárkózni az elől, hogy a jogosulatlan iparűzőkkel szemben felajánlott bizonyítékok mérlegeltessenek, sőt ugyanaz a közérdek parancsolja azt, hogy szükség esetében hatósági úton is beszereztessenek azok. A panaszosoknak, illetve a vádemelőknek a tárgyalásra való megidézése perrendszerű követelmény, aminek elmulasztása önmagában is semmiségi ok.

A borravalórendszer eltörlése az étkezőkocsikban. A nemzetközi vasúti hálókocsitársaság (Wagons-Lits-tól) vett értesülés szerint ez évi május 1-től kezdve a borravalórendszert az étkezőkocsikban eltörlik és úgy, mint külföldön, a Magyarországon futó kocsikban is a főpincér 10 százalékot a számla összege után fog felszámítani.

A zenéltetési engedélyt már előre kell megszerezni! A vidéki rendőrhatóságok akkor, mikor ilyen engedély megszerzésére felhívják a vendéglősöket, kávésok és korcsmárosokat, egy érvényben levő belügyminiszteri rendelet értelmében járnak el. Ugyanis a 64.573/1901. sz. belügyminiszteri körrendelet 1. §-a a következőket mondja: A hangversenyek, mutatványok stb. engedélyezése tárgyában a következőket rendelem el: Hangversenyek, táncvigalmak, szavalatok, felolvasások, daltársulati, bűvészeti, továbbá cirkusz, valamint egy vagy több állattal bemutatandó előadások stb. citera és általában hangszerekkel udvarokon, uccákon, tereken, nyilvános helyen kereseti célból való játszáshoz stb. rendőrhatósági engedély szükséges. A 15. §-a azt mondja: Ki e rendeletet megszegi, 200 koronáig terjedő pénzbüntetésre büntetendő. Az egyik vidéki rendőrkapitányság a következő „Értesítést" bocsátotta ki: A rendőrkapitányság mindazon vendéglősök, korcsmárosok, kávéháztulajdonosok, kávémérések és más nyilvános szórakoztató helyiségek tulajdonosainak, akik üzletükben vendégeiket zenével szórakoztatni kívánják, figyelmét felhívja arra, hogy a belügyminiszter 64.573/1901. évi rendeletének 1. §-ában foglalt rendelkezés szerint hangszerekkel nyilvános helyeken, kereseti célokból való játszásához rendőrhatósági engedély szükséges. Mindazon nyilvános helyek tulajdonosai tehát, akik vendégeiket zenével kívánják szórakoztatni, kötelesek a rendőrkapitányságtól engedélyt kérni. Az engedélynélküli zenéltetés mint kihágás büntetendő. A rendőrhatósági engedély díjtalan. A rendőrhatósági engedélyért benyujtott kérvények — amely 4 pengő illeték alá esik — tartalmaznia kell: az üzlethelyiség megnevezését és helyét, a játszárhoz alkalmazni kívánt zenekar megnevezését (pl. cigány-, tambura-, jazz-band zene stb.). Ezenkívül tartalmaznia kell (esetleg a kérvényhez mellékelt névjegyzékkel pótolható) az alkalmazni kívánt zenészek nevét, foglalkozását, lakását, zeneműködési engedélyének számát és hogy ezt mely hatóság állította ki.

Modern Bronz- és Vas-
Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,
rendelje ön is még, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: L. 974—00

Italszükségletét
belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben
beszerző csoportunknál fedezheti
Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.
Budapest, IV., Vámház körút 8. sz.
Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Öngyilkosság. *Herbert* Mihály palotabozsoki korcsmáros minap délután lakásának padlásán felakasztotta magát. Az 59 éves vendéglős az utóbbi időben teljesen tönkrement és árverést is tűztek ki ellene. Anyagi összeomlása miatt búskomor lett és elkeseredésében dobta el magától az életet.

Európa leghatalmasabb vendéglőse a német Reichsbahn.

Ami az egész világon elképzelhetetlen volna, Berlinben magától értetődő. Ha valamit alaposan, okosan, racionálisan meg kell organizálni, bizonyos, hogy a németek nem kérnek tanácsot senkitől, mert amit csinálnak, az mintaszerű, tökéletes. Egy-egy közzétett statisztikai adat egészen fantasztikus méreteit engedi sejtetni annak a szervező talentumnak, amivel ez a nép dicsekedhetik. Véletlenül felvetődött az a kérdés, hogy tulajdonképen kicsoda Európa leghatalmasabb vendéglői üzemének az ura. A londoni Lyon vagy a párizsi Duvel, vagy talán Aschinger, a berlini gyomrok boldogítója? Kiderült, hogy mind a három hatalmas és restaurációk százaival rendelkező nagyüzem együttvéve sem jelent a vendéglős ipar szempontjából olyan erőt és gazdagságot, mint a német Reichsbahn, melynek saját kezelésében több mint háromezer vendéglője van. A német Reichsbahnnak egyedül a saját rezsiben vezetett vasúti restaurációk évente kerek tizenhatmillió Reichsmarkot jövedelmeznek, ami még itt is nagyon tekintélyes summa. Pischel dr. titkos pénzügyi tanácsos, vasútigazgató a szellemi vezére ennek a gigantikus állami vendéglői trösztnek. Tőle volt alkalmunk megtudni egyet-mást a németországi utazóközönség étvágyáról és szomjúságáról, olyan adatokat, melyek már önmagukban, minden különösebb kommentár nélkül is elég érdekesek és minden elragadtatott jelzőt feleslegessé tesznek. — A német vasúti éttermek között — mondotta előkelő informátorunk — természetesen nagyon sok olyan akad, melynek napi forgalma nem több három pohár sörnél és négy csésze kávénál — átlagosan és nem egy vendéglősünk zavarba jön, ha netán két porció bécsiszeletet kellene hirtelenében felszolgálnia. Ezzel szemben vannak olyan szédületes fogalmú éttermeink, melyek berendezésükkel és kiszolgálószemélyzetükkel a legelőkelőbb berlini vendéglőket is túlszárnyalják. Lipcse, Drezda, Hamburg, Stuttgart, Nürnberg és Frankfurt vasúti restaurációira valóban okunk van büszkének lenni, de a Bahnhof Friedrichstrasse és az Anhalter Bahnhof éttermei is gyönyörű eredményeket produkálnak. A pálmát az összes német vasúti vendéglők közül versenyen kívül a lipcsei pályaudvar étterme viszi el. Ez az egyetlen resti egymagában annyi pincérrel, szakáccsal és borfiúval dolgozik, ahány vonat naponta Lipcséből kirobog és oda befut. Ez a szám pedig túlhaladja a négyszázat és a híres lipcsei vásárok idején ötszázat is elér. Megáll az ember esze, hogy egy ilyen lipcsei vásár idején az utasok már a vasúton mennyit esznek. Elfogy körülbelül 144.000 kenyér és kifli, 32.000 tojás, 60.000 pár különféle vurst, 450 főttsonka, 18 métermázsa vaj, 1200 nyúl, ugyanennyi pár baromfi és annyi sör, amennyi nálunk az egész kánikula alatt nem fogy el: 32.000 liter, összesen egy hét alatt. Árdrágításokról természetesen itt szó sem lehet. Olyan szigorú és olyan állandó az ellenőrzés, hogy nem is mernek ilyere gondolni. A német vasútigazgatóságnak gondja van rá, hogy az éttermi vezetőket a helyi árak betartására kényszerítsék, sőt Pischel dr. azt is megköveteli, hogy a kevésbbé tehetős utasok számára lehetőleg minden állomáson söntést rendezzen be a vendéglős, ahol olcsón és jól — már amennyire a németek jót tudnak főzni, sütni — fogyasztani. Jellemző az üzem méreteire az a szám is, mely a háromezer vasúti restaurációban kiszolgált adagokat jelzi. Eszerint összesen több mint egy félmillió adag ételt és italt szerviroznak naponkint a vasúti restik pincérei, ami azt jelenti hogy az utazóközönség tíz százaléka mindig rendel magának valami ételt vagy italt. A német vasutakon ugyanis öt és félmillió ember utazik minden áldott nap. Ezek a beszélő számok még azt is érthetővé teszik, mikép tud oly hősiesen megbirkózni ez a nagy nép a reparációk márkamilliárdjainak szörnyű terhével . . .

A temesvári Arany Szarvas hetvennyolcéves főpincére. Nemcsak *Temesvár*, az egész Bánság ismeri, szereti *Kornstein* Károlyt, az *Arany Szarvas* öreg főpincérét. Tulajdonképen Jonathán néven ismeri mindenki az öreg „főurat", aki április elsején töltötte be *hetvennyolcadik* születésnapját és ugyanezen a napon volt negyvenedik éve, hogy az Arany Szarvas kötelékébe lépett, előbb mint pincér, később főpincéri minőségben. Jonathán apó azt tartja, hogy ő igazság szerint már születése óta *pincér*, mivelhogy az édesapja falusi korcsmáros volt és ő, mikor mozogni tudott, zsenge korától segített a vendégek kiszolgálásánál. Hetvennyolcadik éve dacára már reggel kilenc órától mindennap az üzletben talpal a fáradhatatlan, máig friss mozgású öreg főpincér, aki éjfél után egy-két óránál előbb ritkán szokott lefeküdni. De, ha alkalom nyílik, a zárórán túl is fennmarad. A törzsvendégek és a vendéglős, pincér kartársak a ritka jubileum alkalmából díszvacsorát rendeztek az érdemes öreg *Kornstein* Károly Jonathán főpincét tiszteletére s ekkor megtörtént a ritka eset, hogy ez egyszer maga az öreg *Jonathán* is a vendéglői asztalnál a főhelyen — ült . . . A felköszöntőkben szeretettel, becsüléssel ünnepelték az Arany Szarvas hű öreg kiszolgálóját.

Francia hadüzenet a francia étlapnak. Párizsból írják: A francia társadalom számos notabilitása megalakította most az egyfogást ebédelők és vacsorázók klubját. A klub tagjai ismert művészek, írók, politikusok és pénzemberek, akik nagy propagandát csinálnak eszméjüknek és egyre több hívet akarnak meghódítani. Hadat üzennek annak a régi francia szokásnak, hogy a középosztálybeli ember akár éhes, akár nem, rengeteg fogást eszik ebédre és vacsorára. — Vannak olyan dőre emberek, — hangzik az új klub manifesztuma, akik akár éhesek, akár nem, minden előételt, halat, hors d'oeuvret, sültet, több garnirungot, édességet és sajtot esznek. Ezzel tönkreteszik a gyomrukat. Ezért van mindenütt olyan rengeteg gyomorbeteg. Ez az életmód nem egyeztethető össze a mai élet stílusával és követelményeivel. Aki egészséges akar maradni, csak egyfogásos ebédet és vacsorát egyék. Beavatott körökben nem tartják valószínűnek, hogy az új klub sok hívet fog magának szerezni.

Jóízű vendéglős-ötlet. Hurka-estélyek eddig is tartattak nem egy helyen már a csonkaországnak, de olyan soha sehol nem volt még, mint amilyent most készít elő *Karika* Lajos vendéglős Debrecenben. Mert a hurka-estélyen fánk is lesz majd s ezúttal a fánk estélyi jelentőségére szeretnénk rámutatni. Mert jelen esetben csalogató lesz a fánk s ismerjük el készséggel, hogy a fánkkal párosított ötlet egyedülálló a maga nemében, amennyiben keresni is lehet rajta. Karika Lajos ugyanis a következő reklámmal csalogatja a közönséget a hurka- és fánk-estélyre: „Minden tizedik fánkban egy darab ezüst egypengős lesz belesütve: aki megtalálja, azé!" Mit jelent ez más szóval? Akinek egy kis szerencséje akad, jól járhat a Karika Lajos vendéglőjében . . . Ha ugyanis tíz darab olyan fánkot talál maga elé szedni a közös fánkból, amelyek mindegyikében egy darab ezüst egypengős van belesütve, nemcsak, hogy játszva fizetheti ki az elfogyasztott hurkának és fánkoknak árát s ráadásul borravalóra is telik neki, hanem tetemes pénzmagot is vihet haza magával. S mindehhez a Karika Lajos ötlete segíti hozzá, ami egyébként nagy vígasztalás a mi számunkra is . . . Mi ugyanis jó idő óta abban a hitben voltunk egy napot a másik után, hogy hazánk földjén végleg átvette uralmát a legsívárabb eszmeszegénység. Hát nem úgy van: Karika Lajos megmutatta mindnyájunknak, hogy akad még ötlet Magyarországon . . . De milyen!

2300 órája táncolnak már egy amerikai mulatóban. Minden elképzelhető távtáncolási rekordot megdöntöttek, helyesebben még most is döntögetnek teljes sikerrel egy detroiti tánclokálban. Ebben a lokálban november 18-án táncversenyt hirdettek és a versenyen tíz pár állott ki. Ezek a párok azóta is táncolnak. Természetesen nem egyfolytában, mert időnkint turnusokban pihennek egy rövid ideig, majd az étkezési időre is megszakítják a táncolást. Időnkint pedig cipőt és ruhát váltanak. Mindenesetre többet táncolnak naponta, mint amennyit a legerősebben elfoglalt munkás is dolgozik, mint a rendezőség kiszámította, eddig több mint 2300 órát táncoltak már a munkabíró párok. A közönség adományaival támogatja a furcsa művészeket.

Hogyan fedezték fel a selymet?

A kínai történelem a selyemhernyóról és egy bölcs császárról.

Kína óriásterületű és sűrűnlakott birodalmának már ősi időkben írott történelme volt, mely Krisztus előtt 4—5000 évvel nyúlik vissza. Az úgynevezett szent könyvekben meg van örökítve e sajátos kulturában haladott népnek a multja.

Az akkori följegyzésekből tudjuk, hogy ott körülbelül 2500 évvel Krisztus előtt egy bölcs és nemeslelkű, nagy császár uralkodott, akinek Hoang-Ti volt a neve s aki maga törődött rengeteg országának minden dolgával.

Sokszor kisétált a császár palotája kertjébe, ahol üdülést keresett. Ő a „tudomány kertjé"-nek nevezte el ezt a területet, mert itt sokféle növényeket termesztettek és állatokat tartottak fogságban, tanulmányozás céljából. Tudós férfiak laktak a közelben, akiknek gondjaira volt bízva az egész vidék.

Az uralkodó e kert külső részébe tévedett, mert most olyat látott, ami eddig a figyelmét kikerülte. Miniszterei, mandarinjai, generálisai, akikkel előbb tanácskozott, elmaradtak tőle, hogy elmélyedéseiben ne zavarják; ezért itt egy kis fa előtt állott meg s ezt nézte a gondolataiban elmerült császár. Ez a fácska egy eperfacsemete volt, amely fanem Kínában vadon nő, mint nálunk akármelyik erdei fa. Érdekkel szemlélte a császár, mert mindegyik levelén egy-egy kis hernyócska ült és rágta ennek szélét. Száz, vagy ezer apró hernyó eszegette éppen a fa lombjait.

Néhány nap mulva ismét a kertben járt az uralkodó; eszébe jutott a kis eperfa; arra felé tartott és most csodálkozva látta, hogy a hernyók mily gyorsan megnőttek. Nemsokára megismételte sétáját, de ekkor a hernyók újjnyira gyarapodva, már nem táplálkoztak a leveleken, hanem a galyak közé vonulva, szőni kezdték gubóikat. Látni lehetett, hogy a szájukból ömlik a nyál, melyet finom szál alakjában ide-oda húzogattak s ez rögtön meg is merevült a levegőn. Így beburkolták magukat a hernyók köröskörül; finom szálaikkal tömött gubót készítettek maguknak, hogy ebben bebábozódjanak és majd mint lepkék kikeljenek belőle.

A császár csodálkozva figyelte a kis állatot, sőt haragudott érte, hogy ezt a sajátságos teremtést, mely szőni tud, eddig nem mutatták meg neki. Most pedig elgondolkozott rajta és magához rendelte a tudósait, meghagyta nekik, hogy tanulmányozzák a hernyók szálait: nem lehetne-e ilyenekből ruháravaló szövetet szőni? Hiszen sok ezrével van a hernyó és gubó mindenfelé az eperfákon. Addig csak állati szőröket és növényi rostokat tudtak ruhaszövetekre felhasználni.

Maga a császár is foglalkozott eredeti gondolata megvalósításával; nemsokára sikere mutatkozott a törekvésnek: legombolyították a szálakat a gubókról, szövőszéken feldolgozták, szépen fénylő szövetet készítettek az újonnan felismert anyagból; aranysárgára festették és díszes köntöst varrtak belőle a császárnak! Ez volt az első selyemruha a világon.

S az uralkodó, aki sikere és hatalma tudatában volt, hogy gyorsan fejlessze az új foglalkozást, a selyemtermelést és selyemszövést, elrendelte, hogy minden mandarinja, környezetében minden előkelő és gazdag ember, meg aki eléje járulni akarna, selyemruhát viseljen! — A következő években alig győzték a selyemhernyókat szaporítani, annyi selyemszövetet rendeltek mindenfelől, mert mindenki gazdag és előkelő akart lenni, meg a hatalmas úr kegyeibe kerülni.

Abban az időben azonban szomorú hírek érkeztek a császár elé egyik messzefekvő tartományából. Ott fellázadt a szegény nép, mert éhezett. Silány volt a termés, kedvezőtlen az időjárás; a megszaporodott munkás- és földmívescsaládoknak nem volt miből élniök. Hát lázongtak, követeltek s az éhező elégedetlenkedőket könnyen lehet ám rossz útra vezetni.

Ismét hírét hozták annak, hogy valamelyik városba betörtek és fosztogattak a megvadult emberek. A császár éppen udvart tartott az ország nagyjaival, amikor a rémhírek érkeztek. A miniszterek és generálisok persze azt tanácsolták uralkodójuknak, hogy katonaságot küldjön a lázongó országba; fegyverrel majd leverik, vérbefojtják a forrongást — de a fenkölt gondolkozású császár mást kívánt, nem pedig a saját népét, hogy ölje! Elhatározta tehát, hogy munkát és keresetet ad az éhezőknek. A népnek, ha földjéből megélni nem tud, más foglalkozást kell adni. Ezért a császár fenséges elhatározással odaajándékozta most a szegény tartományának a selyemtermelés és selyemszövés jogát és monopóliumát, mint új foglalkozást, mellyel eddig ő rendelkezett. Ezzel együtt még szigorúbb parancsot adott ki, hogy egész óriás birodalmában kik tartoznak selyemruhát viselni. Hamarosan fellendült ez okból a megajándékozott tartományban a nép jóléte, mert az új termelésből számtalan sokan tudtak megélni.

A selyemhernyónak felfedeztetése le van írva a kínai ősi történelemben. Közel ötezer éve tehát, hogy ez a jelentős esemény bekövetkezett. Azóta természetesen elterjedt a selyemtermelés mint hasznos foglalkozás a világ összes országaiban, melyekben a meleg időjárást kívánó eperfa megterem. Azonban nem Kínából terjedt el mindenfelé, hanem a középkorban hazajövő hittérítő szerzetesek titokban hozták az eperfa magvait és a selyemlepke petéit Dél-Franciaországba s ezután innét indult el e nevezetes termelés világhódító útjára.

Mert a selyem mindig keresett és drágán megfizetett árúcikk volt, már régebben kerestek olyan anyagot, mellyel pótolhatták volna. Körülbelül száz évvel azelőtt egy francia tudós a délafrikai nagy pókfajok szívós hálófonalaiból akart selyemszöveteket előállítani; de az ő eljárása nem volt gazdaságos. Ezután rátértek arra, hogy a gyapot- és faanyag celluloze vegyületéből különböző kémiai eljárások során műselymet gyártsanak. Különösen Németországban vert gyökeret ez az új gyári ipar, melynek a modern női divat, a rövid szoknya és hosszúszárú harisnya, nagyon kedvez. Most már az egész földkerekségen műselyemszöveteket használnak — sőt Kínában is.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklám-vállalat
Csernák Jenő
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23.
Telefon: József 385—28

Érzékeny lábakra

készítek orvosok által elismert új találmányú aszbesztos cipőket, lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől. **NYÁRY** gyógycipész, **Szondy ucca 25.**, aszbesztos cipők egyedüli készítője. **Címet Kérem megőrizni.** Kérjen ismertetőt!

Írásszakértők véleménye alapján fogtak el egy nyírcsaholyi tolvajt. Oláh Péter nyírcsaholyi gazda pincéjéből egy borral telt hordót elgurítottak. Alig tette meg a gazda a feljelentést, a 60 literes hordót a tolvajok ismét visszagurították, de üresen és a hordó fenekére ezt írták: „Jövőre jobb bort tegyen bele!" A csendőrség rövidesen megállapította, hogy az írás Juhász Gábortól ered. Juhász azután rávallott két társára, ifj. Veréb Andrásra és Gergely Miklósra. Azzal védekeznek, hogy csak meg akarták tréfálni a gazdát.

Borárak. A *magyar* borpiacon némi élénkség mutatkozik, ami főleg annak tudható be, hogy a kereskedelem által felvett tételek bizonyos fokig csökkentek. A belső fogyasztás, különösen a vidéken, a tavaszi munkák megindulásával fokozódik és így a boroknak a helyi értékesítése könnyebb. A kivitel kis mértékben folyik ugyan, de a termelői árak emelkedése még mindig nem következett be kellő mértékben.

Szentmártonkátán a készletek csökkenése miatt a parasztborok árai hektós tételekben 40 fillérre emelkedtek. Uradalmi tételekből elkelt a mult héten egy vendéglősnek 40 fillérért. Készletek kicsinyek, az új termésig feltétlenül elfogynak.

Prónayfalván közepes kínálat és gyenge kereslet mellett elkelt 32 hl. 13 fokos 31 fillérért. Nagyobb eladás nem történt.

Csongrádon csak kis tételekben kelnek el 10—12 fokos borok 30—40 fillérért. (IV. 9.)

Jászberényben közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 120 hl. 13·5 fokos 42 fillérért, 160 hl. 13 fokos 40 fillérért és 90 hl. 12·5 fokos 33 fillérért.

Szekszárdon közepes kínálat és gyenge kereslet mellett vendéglősök vásárolnak kis tételekben 12 fokon felüli árút 35 fillértől fölfelé. A nagybani eladások terén teljes csönb van.

Villányban élénk kínálat és közepes kereslet mellett eladatott 100 hl. 12 fokos vörösbor 70 fillérért, 25 hl. 14 fokos vörösbor 1 pengőért, 33 hl. 12·5—13 fokos siller 60—65 fillérért és 80 hl. 12·8 fehér 65 fillérért.

Dömsödön elkelt 29 hl. 12 fokos 32—35 fillérért, 46 hl. 11·5 fokos 30—32 fillérért és 30 hl. 10 fokos 26 fillérért.

Pacsán a legkisebb forgalom mutatkozott. A 12 fokos fehérbor ára 30—35 fillér, a 10—11 fokos vörösboré 20—22 fillér vendéglősnek.

Alsóságon közepes kereslet és kínálat mellett egy kisebb tétel 12 fokos 65 fillérért kelt el.

Hahóton egy kistételű 11—13 fokos bor 32 fillérért cserélt gazdát. (IV. 1.)

Gyöngyösön a borok elhelyezése rendkívül nehéz, ami a szőlők tavaszi munkáját rendkívül nehezíti. Egyes gazdák egyáltalában nem jutnak pénzhez. Eladatott élénk kínálat mellett 70 hl. 10—12 fokos 24—35 fillérért, 200 hl. 11·5 fokos 27 fillérért, 45 hl. 11 fokos otelló 23 fillérért és egy kistétel 14 fokos fajbor 52 fillérért. (IV. 1.)

Révfülöpön közepes kínálat mellett hetek óta nincsen üzlet.

Tolcsván élénk kínálat mellett üzlet nem volt.

Páinkaárak. *Törköly*. Ebben a cikkben az üzlet változatlan. Egyes szeszfőzdék nyersanyag hiányában üzemüket beszüntették. Mivel a kereskedőknél lévő készletek nem számottevők, a tavaszi munkálatok megindulásával a forgalom emelkedése várható.

Szilva. Az elmúlt héten nyáriszilvában némi élénkség volt, egyébként a helyzet változatlan.

Borpárlatban üzletet csakis kedvező kondició és nagyobb árengedmény mellett kötöttek.

Jegyzés: 3·84—4·— pengő.

Alkoholmérgezésben meghalt egy vendéglős. Két halálos alkoholmérgezés történt Győrött. A győri közkórház idegosztályán már régóta kezelték *Zsenin* Ferenc 57 éves munkást. Legutóbb elbocsátották a kórházból. A munkás minap pénzhez jutott, két liter rumot vásárolt és kora reggeltől délután négyig folyton ivott. Megitta mind a két liter rumot. Mire rátaláltak, haldoklott. A mentők kórházba szállították, ahol meghalt. A másik halálos alkoholmérgezés áldozata egy ismert jócsaládból származó győri vendéglős. *Póder* Jenő 56 éves volt dúsgazdag vendéglősre, aki most teljes nyomorban élt, a napokban súlyos állapotban találtak rá hozzátartozói. A kórházba szállították, ahol meghalt. Halálát szintén alkoholmérgezés okozta.

Sörfarmok az Unióban. A washingtoni képviselőház jogügyi bizottsága szerdán tárgyalta nyilvános vita keretében a prohibiciós törvényt. A vita, amely több ízben szenzációs leleplezésekre adott alkalmat, Grahamnak, a bizottság elnökének beszédével kezdődött, aki éles szavakkal bírálta a szesztilalmi törvényt, Graham fejtegetéseinek során leleplezéseket közölt azokról az állapotokról, amelyek Amerika több nagy városában uralkodnak. Az elnök kijelentése szerint a prohibiciós törvényt tízéves fennállása alatt sehol sem sikerült kielégítő eredménnyel keresztülvinni. Graham elnök után először a prohibiciós törvény ellenzői jutottak szóhoz. Liggett, az egyik nagy hetilap washingtoni munkatársa kijelentette, hogy az alkoholtilalom bevezetése óta több alkoholt isznak és sokkal rosszabb körülmények mellett, mint a prohibició bevezetése előtt. Liggett többek közt arról beszélt, hogy Minnesotaban sörfarmok vannak. E sörfarmok egyikén nemrégiben minneapolisi iskolásgyerekek tivornyát rendeztek. Liggett állítása szerint az elmult évben Detroitban hallatlan méretű éjszakai mulatozás volt, amelyen állítása szerint résztvett Michigan kormányzója, a rendőrfőnök és négy bíró. A szónok végül is rámutatott arra, hogy eleinte ő saját maga volt az, aki legjobban pártfogolta a szesztilalom bevezetését.

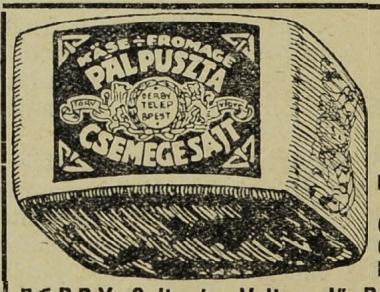
A gyanús hölgy. A budapesti főkapitányság elé kedden szinte páratlanul álló botrány került. Az egyik Erzsébet körúti étterembe bál után nagyobb férfitársaság tért be vacsorázni. A társasággal egyidőben érkezett egy rendkívül elegánsan öltözött csinos hölgy, aki úgylátszik szintén részt vett a bálon. A férfiak a hölggyel szemben lévő asztalnál helyezkedtek el. Vacsora közben a hölgy gyakran váltott a szembenülő urakkal igéző pillantásokat. Vacsora után a férfiak átkoccintottak borospoharukkal a hölgy asztalához, ennek ismerkedés lett a következménye, a hölgy átült az urak asztalához. Az étterem vendégei látták, hogy intim társalgás indul meg a férfiak és a hölgy között. Ennek az intim társalgásnak azonban egyszerre csak vége szakadt. Hallatlan botrány tört ki. A férfiak fölugráltak helyükről, vállánál fogva megragadták a selyemruhás hölgyet és rendőrt hívattak. Kiderült ugyanis, hogy az elegáns hölgy nem is hölgy, hanem férfi. Hangos botrány támadt. Az odaérkezett rendőr előállította a nőiruhás férfit a főkapitányságra. A főkapitányságon levétették parókáját. lemosták arcáról a festéket s ekkor kiütközött a borostás szakáll. Kiderült, hogy az elegáns hölgy, aki az étteremben könnyű ismerkedést talált a fiatalemberekkel, 47 éves ügynök. Elmondta a főkapitányságon, hogy nős ember volt, néhány éve nem él a feleségével, azóta különös vágyat érez, hogy női ruhában járjon, de nem követ el semmiféle bűncselekményt. A főkapitányságon botrányokozás címén indítottak ellene eljárást, kihallgatása után elbocsátották.

A gyilkosság vádja alól felmentett korcsmáros. Szegedről jelentik: A mult év november hó 18-án Árpádközponton az országúton átlőtt fejjel, holtan találták *Süle* László dorozsmakültelki tanítót. A csendőrség hosszas nyomozás után *Lavajev* Sándor árpádközponti korcsmárost alapos gyanúokok alapján letartóztatta. A szegedi törvényszék most tárgyalta az ügyet. A vádlott korcsmárost hallgatták ki, aki ártatlanságát hangoztatta. *Huszár* Veronka, *Lavajev* mostohaleánya hallotta, amikor *Süle* László kijelentette mostohaanyjának, hogy felesége magaviselete miatt öngyilkos lesz. A vádlott mostohafia látta atyját dulakodni a tanítóval. Felolvasták a csendőrségnél tett vallomását, amelyben azt mondta, hogy *Lavajev* az ő szeme láttára hurcolta ki a tanító holttestét, akit már a szobában agyonlőtt. A fiú erre azt a megjegyzést teszi, hogy az atyjára terhelő részt erőszakkal csikarták ki belőle a csendőrök. *Korsós* István dorozsmai gazda ezzel szemben kijelentette, hogy a csendőrök a fiút nem bántották. Délután hirdetett ítéletet a törvényszék. *Lavajev* Sándort felmentette a gyilkosság vádja alól és elrendelte szabadlábrahelyezését.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők: **Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos**

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Enyingi járás főszolgabirájától, mint rendőri büntetőbirótól.

1928. kih. 740/8.

Ítélet.

Rédei Vilmos, vendéglős, enyingi lakos, az 1924. évi IX. t.-c. 42. § 1. pontjába ütköző borhamisítás és az 1924. évi IX. t.-c. 42. § 2. pontjába ütköző hamis bor forgalombahozásával elkövetett kihágásért összbüntetésül 120 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén pedig 15 napi elzárásra lett büntetve.

Továbbá köteleztetett ezen jogerős ítéletnek a kivonatát saját költségén a „Veszprémvármegye" c. lapban, a „Vendéglősök Lapjá"-ban egyszeri közzétételére, valamint elrendeltetett Enying község hirdetési tábláján való kifüggesztése is.

Enying, 1930. évi április hó 10-én.

Szolgabíró,
mint rendőri büntetőbíró.

Bakonyi Jenő

a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője

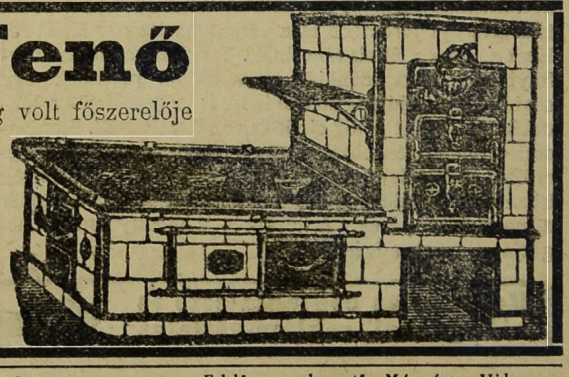
üzemet nyitott

Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.

Elsőrendű, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.

Telefon: József 322—78

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25 szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 1930. MÁJUS 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Szigorú

volt megint a magyar italmérő szakmák összeségével szemben az egész úgynevezett felsőbb és hivatalos közvélemény. Olyan kijelentések történtek, hogy a boritaladókat akár azonnal a minimumra csökkentené le a kormányzat, mihelyt biztosan tudná, hogy az egész, így nyert összeg kizárólag a bortermelők zsebébe jut. És a boradó vitájában Friedrich egykori miniszterelnök, az ismert jog- és viccforrás sietett közbeszólni, hogy a korcsmárosi teendők közé tartozik a bor fölvizezése. Nem jelentékeny a tréfa, de nagyon rosszkor született meg és félős, hogy elősegíti az italmérőkről a nagyközönség körében mesterségesen elterjesztett rossz vélemény megerősödését.

Miért tekintik hát olyan segítésre méltatlan, mindig csalásra kész társaságnak a mi szakmáinkat miniszterektől és államtitkároktól lefelé a viccgyárosokig a közvélemény és hivatalos körök szóvivői? És ugyan miért keseredné meg az államtitkárok reggeli haboskávéja attól, ha a bornak adott húszfilléres kedvezményből tizennégy fillér a fogyasztónak, öt fillér a a termelőnek, egy fillér pedig az italmérőnek a sorsát könnyítené meg?

Titokzatos dolgok ezek és mindenképen érthetetlenek, mert végeredményben azt jelentik, hogy az adókedvezmény azért nem adható meg, mert félős, hogy másoknak is javára válik, nemcsak a szőlőbirtokosoknak. Mert a szőlőbirtokosoknak mindig több szabad és az ő zsebüket ugyancsak tömködik felülről, azt látjuk.

A kereskedelemügyi miniszter ép most tette szabaddá a *„borbatyuzást"* megint, szakmáinknak ezt a régi és kiirthatatlan rémét. A MÁV úgy intézkedett, hogy csak 5 liter bort szabad személypoggyászképen a vasúton szállítani. De a miniszter báró *Bottlik* István felsőházi tag közbelépésére rövid úton hatályon kívül helyezte ezt a jószándékú dolgot és úgy intézkedett, hogy maradjon érvényben az államvasutak régi szabályzata. Ezek szerint 25 literig mindenki vihet személyi poggyászképen bort utastársainak a nagyobb kényelmére és épülésére.

Ezzel a borbatyuzás megint visszakerült a hivatalosan tűrt, sőt támogatott borfogyasztási eszközzé. És kétségtelen, hogy az italmérő szakmák fizetik meg az újabb intézkedést is, hiszen a 25 literes batyuzási lehetőség a borfogyasztó közönségnek jórészét vonja ki megint a vendéglők, korcsmák, kávéházak italfogyasztásából. Szombathely, Pécs, Győr, Miskolc, Székesfejérvár több éves küzdelme a borbatyuzás ellen hát addig jutott, hogy a hivatali felsőség még ott is visszaállítja a panaszlott régi igazságtalanságokat, ahol más szempontokból az alsóbbfokú intéző körök már közeledtek a mi szakmáink álláspontjához!

A belső borfogyasztás mult évi 30 százalékos újabb csökkenése talán mégis észretéríti lassan szakmáink elfogult ellenségeit, talán még a termelőket is. Hiszen a borfogyasztáshoz nem elég az otthoni szopogatás, vagy a termelők kevéssé gusztusos butellája, oda hangulat, környezet is kell, amit csak a mi szakmáink üzemeiben talál meg a borozó. Saját vesztükre törnek a termelők, ha egyre újabb engedményekkel férkőznek a fogyasztók közvetlen közelébe. De félős, hogy mire észretérnek, akkorra késő lesz!

(*D. A.*, Szombathely.)

Az amnesztiarendelet és az italmérési kihágások.

A „Vendéglősök Lapja" számára írta: dr. Türei-Osváth István m. kir. rendőrfogalmazó.

II.

A közkegyelmi rendelkezések további ismertetését megelőzően, fontosnak tartom annak a megemlítését, hogy első, e tárgyú közleményem megjelenése óta az előéletnek az amnesztia alkalmazhatósága szempontjából eszközölt vizsgálatánál a gyakorlatban — ez a legfelsőbb rendőri hatóság, a belügyminisztérium álláspontja is — az az irány alakult ki, hogy a nem helyben lakó egyénnél az amnesztia alkalmazását megelőzően meg kell kérdezni az elítélt rendes tartózkodási helyének illetékes elsőfokú rendőrhatóságát is.

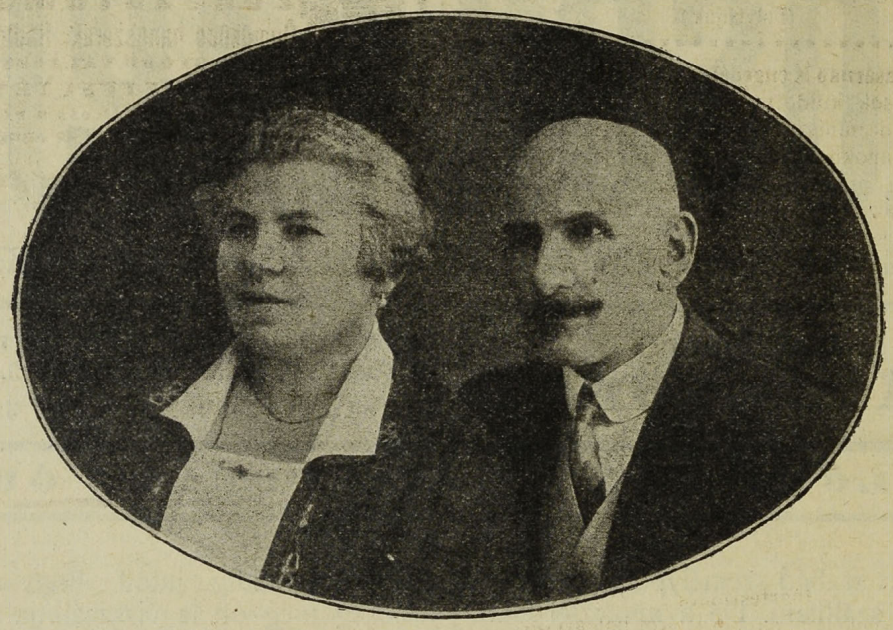
Felvilágosítást kell kérni onnan is, hogy az érdekelt egyén a két évi időtartam alatt — 1928. évi március hó 1-től 1930 február hó 28-ig — azonos, vagy hasonló természetű kihágás miatt jogerősen el volt-e ítélve? Ha igen, úgy ezt a körülményt az ügy elbírálásánál figyelembe kell venni. Vagyis az ily esetben már nem alkalmazható az amnesztia.

A joggyakorlatnak időközben ilyen irányú kialakulását — amely bizonyos mértékben eltér az első közleményemben foglalt állásponttól — közérdekből kötelességemnek tartottam késedelem nélkül közreadni.

A közkegyelmi rendelkezések ismertetésében eljutottunk odáig, hogy a közkegyelem alá eső ügyek első főcsoportjánál a kérdés súlypontja ott van, hogy a meghozott ítélet 1930 március 1-ét, a közkegyelem kihirdetése napját megelőzően már jogerős, tehát végrehajtható legyen. Tudjuk azt is, hogy a közkegyelem csakis az elzárásbüntetésre alkalmazható. Pénzbüntetésre nem.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés
Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.
Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

SANITS FERENC és neje, a Tatai Otthon kávéház és vendéglő tulajdonosa.

A mi szakmáink megható, állandó bizonyítékát szolgáltatják annak, hogy embereink nemcsak a maguk egyéni sikereit, vagyonosodását, szakmai jóhírét tartják életük értékének. A *Magyar Vendéglősök, Kávések, Szállodások, Korcsmárosok és Italmérők Albumának* a legkedvesebb érdekessége bizonyára az lesz, hogy a szakembereink képei mellett legnagyobbrészt ott találják majd ezek családját. A feleség és a gyermek csakugyan egyik legnagyobb drágasága a munkás, becsületes életnek és igazuk van azoknak a szakembereinknek, akik velük együtt akarnak szerepelni. — Az Album készséggel nyitja meg lapjait az ilyen családi képek előtt ezután is. Még senki sem késett el, aki szerepelni kíván benne és meg akarja maga mellett örökíttetni szeretteinek a képeit is. Bármilyen arckép, még a jó amatőrfelvétel is megteszi a szolgálatot, hogy a szakma tízezres nagy családjának ismert tagja legyen. Ne mulassza el hát senki ezt az alkalmat, küldje el képét és rövid életleírását ingyenes közlés végett az Album szerkesztőségének címére: Budapest, IX., Viola ucca 3.

Egészséges álom nélkül

Ön csak fél ember. Kerüljön mindent, ami ezt az erőforrást károsan befolyásolhatná. Talán nem is sejti, de a kávé, melyet úgy szeret és este is szivesen fogyaszt, megfoszthatja Önt jó pár órai alvástól. Szívdobogással, ideges nyugtalansággal, gyomor- és egyéb bántalmakkal járhat. Mindennek okozója a kávéban levő szív- és idegméreg, a koffein. Ezért Ön is csak Hag kávét igyék ezentul. Ez valódi, finom babkávé, mentesítve a sok vonatkozásban káros koffeintól. Kóstolja meg a Hag kávét! Mindenesetre jól jár vele!

HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. Bon. Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....
Utca .....
Helység .....

Az e csoportba tartozó ügyeknél a kegyelmi rendelkezés különböző a kiszabott elzárásbüntetés mértéke szerint.

Teljes mértékű kegyelmet kap az egyéb feltételek fennforgása esetében az elzárásbüntetésre vonatkozólag az az elítélt, akinél a jogerős elzárásbüntetés 5 napot meg nem halad. Vagy ha olyan összegű pénzbüntetésre volt elítélve, amelyet a vagyontalanság igazolása után 5 napot meg nem haladó időtartamú elzárásbüntetésre kellene átváltoztatni, a jogerős ítélet értelmében.

Ha azonban a jogerősen kiszabott elzárásbüntetés 5 napi időtartamot meghalad, vagy bár pénzbüntetésre van az érdekelt egyén elítélve, de a behajthatatlan pénzbüntetést az ítélet értelmében 5 napot meg nem haladó időtartamban kell elzárásbüntetésre átváltoztatni, akkor a közkegyelem csak a kiszabott eredeti elzárásbüntetés felére terjed ki. Például ha valaki 10 napi elzárásbüntetésre van elítélve, vagy pl. ha 100 P pénzbüntetésre, amelyet behajtani ingó- vagy ingatlanvagyon hiánya miatt nem lehetett és így 10 napi elzárásbüntetésre kellene ezt a 100 P-t átváltoztatni, akkor, ha az elítélt közkegyelem alá esik, vagyis ha a már ismertetett módon két éven belül büntetve nem volt, csak 5 napi elzárást kell elszenvednie. A másik 5 napi elzárásra vonatkozólag közkegyelmet nyer.

Ez a kérdés e pontjának a lényege.

Az előforduló gyakorlati esetek tömérdek változatát itt ismertetnem nem lehet. De erre nincs is szükség, mert ez a bonyolult probléma rövidre szabva az ilyen szakkérdésekkel kevésbbé ismerős, tájékozatlan egyének részére okulásul nem szolgálhatna. Célom csupán az, hogy a sűrűbben felburjánzó kétségeket eloszlassam.

Egy körülményt azonban még szükségesnek tartok felemlíteni. Ez ugyanis kissé különösebb és gyakrabban előforduló eset.

A gyakorlati tapasztalatok szerint akad még nem egy olyan, ezideig végre nem hajtott jogerős ítélet, amelyet a II. B. N. életbelépte előtt — 1928. évi március hó 1. — hoztak. Az ilyen ítéletekben, az akkor érvényben levő eljárási szabályok alapján a büntetés nem egy összegben, hanem részletezve, — különösen akkor, ha az eljárás alá vont egyén ellen többrendbeli kihágás miatt emeltek vádat — mint fő- és mellékbüntetés van kiszabva.

(A II. B. N. ezt a rendszert gyökeresen módosította. Különbséget tett a vagyonos és vagyontalan, a nagy jövedelemmel bíró és a nincstelen között. Ez új jogszabály életbelépte óta vagyontalan egyénnél csakis különösen méltánylást érdemlő, komolyan figyelemreméltó körülmények fennforgása esetén lehet mellékbüntetésként pénzbüntetést kiszabni az elzárásbüntetés mint főbüntetés mellett. Ennek a megállapítása a bíró belátásától és mérlegelésétől függ.)

Az ilyen esetekben a közkegyelem alkalmazhatósága szempontjából külön-külön kell elbírálni a kiszabott főbüntetést és mellékbüntetést. A következő módon.

Ha a főbüntetésként kiszabott elzárásbüntetés mértéke az 5 napi elzárásbüntetést meg nem haladja, akkor a mellékbüntetésre nézve is — itt van a kérdés érdekessége — teljes amnesztiát kap az elítélt. Természetesen a főbüntetésre is. Ha egyébként az előfeltételeknek — büntetlen előélet — megfelel. Ebben az esetben nem lényeges az, hogy a mellékbüntetés milyen összegben van kiszabva, vagy hogy a kiszabott pénzbüntetést milyen időtartamú szabadságvesztésbüntetésre kellene átváltoztatni vagyontalanság esetében.

Például valakit még 1928. évi március 1-ét megelőzően elítéltek jogerősen, tegyük fel 1. borhamisítás, 2. hamisított ital forgalombahozatala, 3. hibás minőségjelzés, 4. tartályjelzés elmulasztása, 5. törvénykivonatkifüggesztés elmulasztása, tehát kihágáshalmazat miatt összbüntetésül 5 napi elzárásra, mint főbüntetésre és ezenfelül — mert a megjelölt időpontig az ítéleteket így kellett szövegezni — 80 P pénzbüntetésre volt ítélve, amelyet behajthatatlanság esetére 16 napi elzárásbüntetésre kellene átváltoztatni, akkor az érdekelt egyén — mivel a főbüntetés 5 napi elzárást meg nem halad, a mellék-

MEGHIVÓ

Popper Mór és Lipót R.-T.

bornagykereskedés a nemzetközi árúmintavásáron nem vesz részt, miután a sokféle borfajtát bor tárolására meg nem felelő helyen kiállítani nem lehet, azonban saját sziklapincéiben (Kőbánya, Előd ucca 8.) borkóstolóval és társas uzsonnával egybekötött

BORKIÁLLITÁST

rendez május hó 7-én délután. Minthogy külön-külön meghívókat kibocsátani az idő rövidsége miatt lehetetlen, ezúton hívja meg úgy a budapesti, mint a vidéki igen tisztelt szállodás, vendéglős és korcsmáros urakat.

büntetés pedig, tekintet nélkül a mértékére, a főbüntetés sorsa után igazodik — e mindkét büntetésre — ha a pénzbüntetése be nem hajtható — teljes egészében amnesztiában részesül. Fontos az, hogy a pénzbüntetés behajthatatlanságát itt is meg kell állapítani az amnesztia szempontjából eszközölt felülbírálás előtt.

Ha azonban a főbüntetés mértéke az 5 napi elzárást meghaladja, akkor az amnesztia a fő- és mellékbüntetésnek egyaránt csak a felerészére terjed ki. A másik felére vonatkozólag a végrehajtást folytatni kell. Pl. az érdekelt elítélt főbüntetése 10 napi elzárás, mellékbüntetése 16 napra átváltoztatható 160 P pénzbüntetés (behajthatatlanság esetén), akkor, ha büntetlen előéletű egyébként, az említett 10 és 16 nap felerészére, 5 + 8 napra az elítélt amnesztiát kap, a másik felére, 5+8 napra vonatkozólag pedig a végrehajtást folytatni kell.

(Folytatjuk.)

Nyáron vasárnap is engedélyezni kell a húsárúsítást. A húsiparosok küldöttsége jelent meg Bud János kereskedelmi miniszternél, akit arra kértek, hogy a nyári hónapokban reggel 7 órától délelőtt 10 óráig vasárnap is árusíthassanak húst. A kereskedelmi miniszter közölte a küldöttséggel, hogy rövidesen ankétet fog egybehívni, melyen letárgyalják azokat a módozatokat, amelyek a ma érvényben lévő vasárnapi húsárúsítási tilalom enyhítését lehetővé teszik.

A szombathelyi vendéglősök a vigalmi adó leszállításáért.

A szakosztály határozata szerint erős borcsempészet folyik Szombathelyre. A vendéglősök és kávések közgyűlése.

A szombathelyi vendéglősök szakosztálya minap délután tartotta idei rendes közgyűlését a Sabaria nagytermében, *Schmall* Gyula elnöklésével. A közgyűlésen szép számban jelentek meg a szakosztály tagjai és résztvett a közgyűlésen Horváth György dr. iparhatósági biztos is.

Schmall Gyula üdvözölte a megjelenteket, majd felkérte *Rába* Győző titkárt az évi jelentés ismertetésére.

A jelentés elparentálra a mult évben elhunyt vendéglősöket, majd felsorolta az elmult év jelentősebb eseményeit. A jelentés megemlékezett arról is, hogy a vendéglős szakosztály vezetősége a vendéglősipar speciális helyzetére való tekintettel nem tartja célszerűnek a nyolcórai munkaidő bevezetését.

A pénztári jelentést *Harrach* Gyula terjesztette elő. A jelentést a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Ezután Boross Imre dr., a szakosztály ügyésze méltatta az elnöknek és a vezetőségnek az érdemeit és arra kérte a közgyűlést, hogy ezt jegyzőkönyvileg örökítsék meg.

Boross Imre dr. felszólalására Schmall Gyula válaszolt, majd Horváth György dr. vette át az elnöklést a tisztikar újjáalakítása idejére.

Torkos János felolvasta a jelölőbizottság javaslatát, amely nagyrészben a régi tisztikar megválasztását javasolta, csupán a választmányban látott szükségesnek némi változtatást. A közgyűlés tagjai egyhangulag elfogadták a jelöléseket, majd szűkebbkörű küldöttség hívta meg újból a közgyűlésre *Schmall* Gyula elnököt, akit nagy éljenzéssel fogadtak a terembe való belépésekor.

Az újonnan megválasztott elnököt *Horváth* György dr. üdvözölte és beszédében kitért arra is, hogy névnapja alkalmából őt is köszöntötték a közgyűlés elején, amiért hálás köszönetet mond. Utalt beszédében arra, hogy a vendéglős szakosztály a legintenzívebb munkát fejti ki az ipartestületben és pedig nemcsak saját ipara érdekében, hanem a város polgári társadalmának érdekében is, mert az ő kitűnő munkálkodásuk az idegenforgalom emelését nagyban elősegíti.

Schmall Gyula köszönetet mondott az üdvözlő szavakért és megválasztásáért. Kijelentette, hogy programmot nem ad, mert programmja a régi. Az eddigi erkölcsi nívót azonban meg fogják tartani és arra törekszenek, hogy kiérdemeljék azt az erkölcsi tőkét, amelyre nekik szükségük van.

A tisztújítás során a következőket választották meg: Elnök Schmall Gyula, alelnökök Berzay Gyula és Torkos János, pénztáros Harrach Gyula, ellenőrök Keglovich Pál, Jesztl Antal és Heigl István, titkár és jegyző Rába Győző, ügyész Boross Imre dr., zászlótartók Jesztl Antal és Östör József. Választmányi tagok: Simon Sándor, Rábold Ádám, Gráf József, Kamondy József, Bálint János, Dankovics Sándor, Doma Dániel, Németh László, Veder Pál, Szemes Kálmán, Kiss József, Harrach István, Wittreich Nándor és Reindl Jenő.

A közgyűlés végén két indítványt olvasott fel Rába Győző titkár. Mindkét indítványt Jesztl Antal terjesztette be a közgyűléshez. Egyikben javasolta, hogy a várost keressék meg a vigalmi adó alól való mentesítés iránt olyan esetekben, amikor a vendéglőben időző polgárok csupa szórakozásból és nem pénzszerzési vágyból akként játszanak, hogy a vesztes fizeti az italt.

Gráf József *Jesztl* indítványát a vigalmi adó ellen helyeselte, azonban kiegészíteni kívánta azzal, hogy *a vigalmi adót egyáltalában vegyék revizió alá, mert a mai gazdasági helyzet következtében ez súlyos teher* a vendéglősökre és kávésokra.

A közgyűlés *Jesztl* indítványát, Gráf József módosításával kiegészítve egyhangúlag elfogadta.

A másik indítvány arról szólt, hogy sokan vannak Szombathelyen, akik *házikoszt adásával foglalkoznak, azonban erről adót nem fizetnek.* Ez *sérti a vendéglősök érdekeit*, miért is tiltakoznak ez ellen és e rendszer megszüntetését kívánják. Hasonlóképen sérti a vendéglősipar érdekeit a *borcsempészek működése*, akik nagyobb mennyiségben hozzák be a városba a bort, utána azonban adót nem fizetnek és így nemcsak a vendéglősöknek, hanem a városnak is károkat okoznak. Ebben az irányban *fokozottabb ellenőrzést* tart szükségesnek az indítványt tevő vendéglős, akinek javaslatát a közgyűlés egyhangúlag elfogadta és megbízta a szakosztály ügyészét, hogy a további lépéseket tegye meg.

Gráf József végül megemlékezett arról, hogy Boross Imre dr. ügyész és Rába Győző titkár ebben az évben töltik be a szakosztály tisztikarában eltöltött működésüknek *tizedik évét*. Nagyon súlyos idők voltak ezek s mindketten megérdemlik, hogy önzetlen munkálkodásuk érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítsék. Mikor a tíz év betellik, a szakosztály módot fog keresni arra, hogy kedélyes összejövetel formájában is maradandó emlékké tegyék azt a napot.

Schmall Gyula az indítványt kiegészítette azzal, hogy Harrach Gyula pénztáros is tíz éve tisztviselője a szakosztálynak, mire Gráf indítványát elfogadták azzal, hogy Harrach érdemeit is jegyzőkönyvbe foglalják.

Boross Imre dr. megköszönte a meleg megemlékezést mindhármuk nevében.

Ezzel a közgyűlés véget ért, majd a megjelenteket Schmall Gyula vendégül látta a kisteremben.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás

Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Az orvos azt mondja:

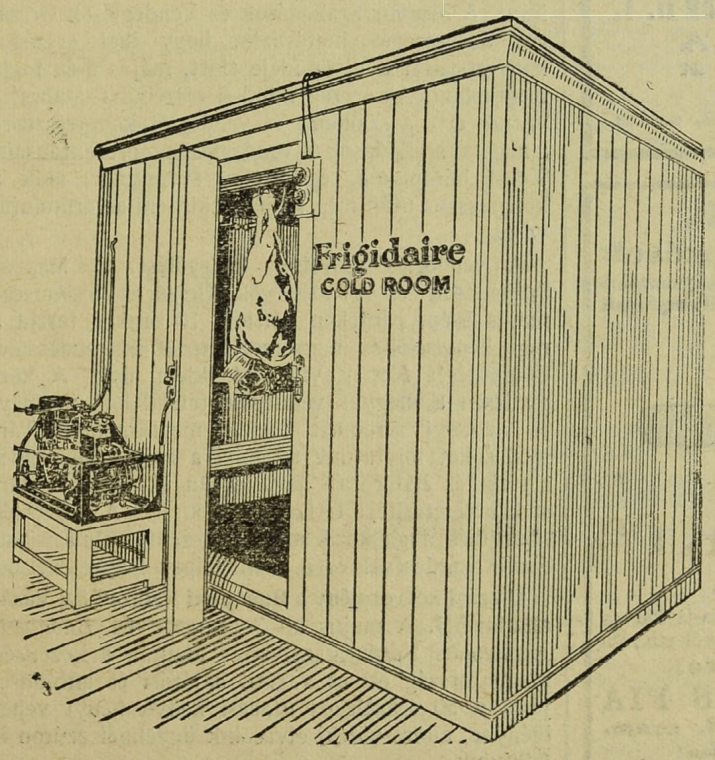
„A coffein sokoldalú, jótékony hatása különösen a kávé fogyasztásánál olyan kellemes. Ez azonban elsősorban a normális, egészséges szervezetű felnőttre vonatkozik.

Dr. Fr. tanár

Igyék közismert kávékeverékeinkből!

Meinl Gyula r.-t.
kávébehozatala

Frigidaire automatikus villamos hűtőkészülékek minden célra és minden nagyságban.

Semmi felügyelet, semmi kezelés.

Minimális üzemköltség.

Kedvező fizetési feltételek.

Hahn Arthur és Társai
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.
Telefon: *Aut. 898—86

MI UJSÁG?

A nyírségi vendéglősök a korcsmai hiteltilalom ellen. *Nyíregyházáról jelentik*: A nyíregyházi vendéglősök szakosztálya most tartotta rendes évi közgyűlését. A vendéglős panaszok sorában felemlítette, hogy a sörkartel ellen folytatott akció még mindig nem fejeződött be. A legsúlyosabban érinti azonban a korcsmárosok érdekeit — mondották — a május elsején eletbelépő hiteltilalmi rendelet. Ez a rendelet nem ítéli el az adóst, aki a bizalommal visszaél, de súlyosan megbünteti a hitelezőt. Határozatilag kimondották, felszólítják a kereskedelmi és iparkamarát, hogy *a rendelet ellen emelje fel szavát.* Ugyancsak hasonló állásfoglalásra kérik fel a budapesti vendéglősök ipartársulatát is.

A nyári szódavízgyártás és az ünnepnapok. A kereskedelmi miniszter kivételesen megengedte, hogy májustól szeptember 14-ig vasárnapokon és Szent István király napján a szódavíz gyártása és házhoz szállítása az egész napon át végezhető legyen.

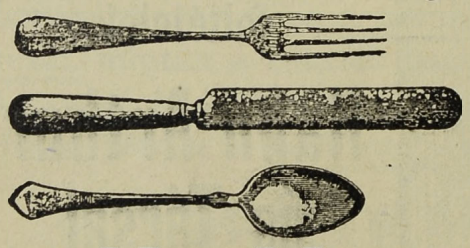
CALDERONI ÉS TÁRSA
Budapest, V., Vörösmarty tér 1. szám
(Haas-palota) Telefon: Aut. 811—48. Alap. év: 1819.
Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerű hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecetgyári vegyszerek és mérőüveg. Vaporimeter és filtráló-készülékek, eredeti francia Malligand-készülékek és borfokolók. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsiptetők.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Vendéglői
és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapíttatott: 1896.

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Vendéglőst nevez ki a kormány vendéglősnek Lillafüredre. Nem akarjuk, csak egy leheletnyire meglebbenteni a fátyolt az ominózus kút fölött. Lillafüred bedugult, bérbe nem meri venni senki az előírt feltételek mellett: a kormány megtartja házikezelésben és maga tűzi övébe a szobakulcscsomagot. Már határozott hírek voltak forgalomban, hogy a házikezelés melyik kormánypárti képviselőből fogja előcsalni a rejtett hotelieri szakképességeket. X, sőt Y, de esetleg Z képviselő úrról is beszéltek már. Sem X, sem Y, de sőt még Z képviselő úr sem tiltakozott. Most aztán itt a nagy meglepetés. Nem képviselőt neveztek ki Lillafüred igazgatójává. Nem. Hanem — egy szállodást. Valóban, nem tréfa: olyan embert, aki ebben a szakmában nőtt fel, aki ismeri töviről hegyire, aki gyakorlati ember. Olyat neveztek ki. Hát nem furcsa? Nem tudunk magunkhoz térni a meglepetéstől. (Azt hisszük: a kombinációba vett képviselő urak sem.) *A Magyar Hirlap* szellemes kis írója szerint.

Budapest szállodásai és vendéglősei teljes felkészültséggel várják a Nemzetközi Vásár látogatóit. A Budapesti Nemzetközi Vásárra érkező belföldi és külföldi vendégeket a magyar szállodások és vendéglősök teljes felkészültséggel várják. Mint minden vásár alkalmából, úgy különösen az idei jubiláris vásáron gondoskodtak arról, hogy a vásár vendégei a magyar fővárosban idejüket kényelmesen és jól töltsék el és mindenki megtalálja a maga igényének megfelelő elszállásolást. Miután megfelelő magánlakások is rendelkezésre fognak állni, dacára az erős idegenforgalomnak, az elszállásolások zavartalanságát biztosították. Beszéltünk ebben az ügyben a Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetségének vezetőségével, ahol a következőket mondották: A magyar szállodás- és vendéglősipar erősen felkészül a Nemzetközi Vásárra Budapestre érkező vendégek fogadására és megfelelő elhelyezésére. Teljes tudatában van ugyanis annak, hogy ezt a kivételes alkalmat meg kell ragadnia arra, hogy a saját jól felfogott érdekén kívül az idegenforgalmi propagandát is szolgálja. Ha a vásárra érkező vendégek a fővárosi hotelekben és vendéglőkben jól érzik magukat, úgy minden egyes küldöldi vendégünk később hazájában egy-egy élő propagandistája lesz a magyar idegenforgalomnak. Minden jól felfogott üzleti érdeken felül a magyar szállodás- és vendéglősipar a híres magyaros vendégszeretettel kívánja fogadni a vásár és a főváros vendégeit a május 3-án nyíló jubiláris vásár idején. Nagy súlyt helyez arra, hogy a vásár nagy idegenjárásában a számára kínálkozó publicitást kihasználja a magyar konyha, a speciális magyar ételek és a magyar bor eddigi világhírének dokumentálására is. A vásár ideje alatt Budapestre érkező vendégek megfelelő fogadásán kívül maga az egész magyar szállodás- és vendéglősipar a legnagyobb érdeklődést tanusítja az árúmintavásár iránt. A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége elhatározta, hogy idei országos kongresszusát a vásár ideje alatt, május 9-én fogja megtartani. Az ország minden részéből Budapestre várjuk erre a szállodás és vendéglős kongresszusra a magyar szállodások és vendéglősök reprezentánsait. Közel háromszáz résztvevőre számítunk, akik a kongresszus után meg fogják tekinteni az árúmintavásárt.

A vendéglős szövetség közgyűlése. A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége május 9-én, pénteken délelőtt 10 órakor tartja a régi képviselőház nagytermében 30-ik rendes évi közgyűlését *Keszey* Vince elnöklete alatt. A közgyűlésen a magyar vendéglős társadalom iparügyi és adóügyi sérelmeit fogják megtárgyalni. Tárgyalásokat folytatnak továbbá a zenejogdíj rendezéséről és határozati javaslatban követelik a társadalombiztosítási terhek mérséklését. A szövetség közgyűlése foglalkozik még az idegenforgalmi propaganda kérdésével és a szállodaipar helyzetével is.

Utazási kedvezmény a Budapesti Nemzetközi Vásár alkalmából. A május hó 3-án megnyíló *Budapesti Nemzetközi Vásár* igazolványa alapján a közönség Magyarország összes vasúti, hajózási és autóbuszjáratán 50 százalékos utazási kedvezményt vehet igénybe, amire vidéki olvasóink figyelmét ezúton is felhívjuk.

Meghívó. A Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Korcsmárosok és Alkalmazottak Országos Nyugdíjegyesülete 1930. évi május hó 9-én d. e. féltíz órakor a régi képviselőház üléstermében (VIII., Főherceg Sándor ucca 8.) rendes évi közgyűlésére tart, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívják *Malosik* Ferenc elnök és *Bolgár* Menyhért titkár. Tárgysorozat: 1. Közgyűlés megnyitása. 2. Évi jelentés előterjesztése. 3. A számvizsgálóbizottság jelentése. 4. Költségvetés és zárszámadások tárgyában határozat. 5. Az igazgatóság és számvizsgálóbizottság megválasztása. 6. Alapszabálymódosítás. 7. Indítványok. A közgyűlésen csak a központi irodához 8 nappal előbb írásban benyujtott indítványok tárgyalhatók.

* **Felhívjuk tisztelt előfizetőink** figyelmét a *Popper Mór és Lipót r.-t.* bornagykereskedés mai meghívójára. A cég igen helyesen úgy oldotta meg a kiállítás kérdését, hogy a nemzetközi árúmintavásáron nem állít ki — mert hiszen bort kóstolni csak a pincében lehet —, hanem ehelyett május 7-én délután 4 órakor saját sziklapincéiben, borkóstolóval és társas uzsonnával kapcsolatos borkiállítást rendez. Ezzel kapcsolatosan nagyszerű alkalma kínálkozik a szakmának a modernül berendezett sziklapincéket megtekinteni, mely mondhatjuk a maga nemében a legjobbat és legkiválóbbat nyujtja, úgy, hogy borgazdasági szempontból is igen tanulságos kirándulásnak ígérkezik a borkiállításon való megjelenés.

Balatonszárszó fürdőn
20 szobás Központi szálloda és nagyvendéglő
aranybánya, téli-nyári üzlet jogfolytonossággal, mészárszékkel, fűszerüzlettel, fedett és nyitott termekkel, szódagyárral, jégveremmel, igen sok mellékhelyiséggel, kedvező lefizetéssel
olcsón eladó
esetleg **bérbeadó.**
Bővebbet válaszbélyegért: **Móring-iroda, Balatonszárszó,** telefonszám: 2.
Tőkenélküli tervezgetők kíméljenek.

A magyar állampolgársági jogról. Dr. *Ferenczy* Ferenc értékes műve már második kiadásban jelent meg, az időközben szükségessé vált pótlásokkal ellátva. A könyv főérdemei: jó áttekinthetősége, világos, magyarázó előadásmódja, tiszta magyar nyelve és tökéletesen kimerítő volta. Mindenki mintent megtudhat ebből a munkából, ami a honosságra, honosításra, az állampolgárság bizonyítására, az opciós rendelkezésekre, a visszahonosításra s a községi illetőségre vonatkozik, együtt találja benne az idevágó törvények és rendeletek gyüjteményét a szükséges kérvények mintáival együtt. Különösen az italmérő szakmák számára nélhülözhetetlen az a gyomai *Kner* Izidor-kiadású könyv, amelynek gyakorlati értékét fényesen igazolta első kiadásának szétkapkodása rövid idő alatt, jogi és tudományos bírálói pedig ugyancsak nem fukarkodtak dícséretekben az eszmei tartalmát illetőleg. *(K. B.)*

Alkalmazásban levő munkást felfogadni nem szabad. Az iparos oly segédet fel nem fogadhat, aki az előbbi munkaadóval kötött szerződésben törvényes megszűnését, vagy azt, hogy munkaszerződése a jelen törvény értelmében felmondás által megszűnik (108. §), nem igazolja.

Ezer—ezer pengő egy-egy szóért. A Kecskeméti Pinceszövetkezet a kiváló kecskeméti borok feldolgozására pezsgőgyárat létesített. A pezsgő találó elnevezésére pályázatot hirdet. A gyárat támogatók az első díjat 1000 pengőben, a második díjat szintén 1000 pengőben és a harmadik díjat 500 pengőben állapították meg. A pályázatokat kelettel ellátott levéllel a *Kecskeméti Pinceszövetkezethez* kell beküldeni *Kecskemétre*. Mindenki pályázhat. A pályázatokat május hó 30-ig kell beküldeni jeligével. A nyertes nevét közölni fogjuk.

Megszűnik a párizsi Brébant-vendéglő. Párizsból jelentik: Legközelebb lebontják azt az épületet, amelyben a Brébant-vendéglő van. Ez a régi vendéglő, amely a francia irodalom elmult századának történetében annyit szerepelt, most eltűnik Párizs életéből. Hugo Viktor és romantikus irányú írótársai ebből az alacsony étteremből indultak el a világhír meghódítására. Itt találkoztak naturalista barátaikkal a Goncourt-testvérek. Külföldi író ebbe a szigorúa nzárt irodalmi társaságba csak akkor léphetett be, ha világhír glóriázta nevét, — így jelenhetett meg itt például Turgenjev. Állandó vendég volt itt akkoriban Flaubert is. A Goucourt-testvérek híressé vált naplója a Brebant-vendéglőben működő „irodalmi aeropag" közléseinek a foglalatja.

A főszemlész, mint előfizetőgyüjtő. A Magyar Hirlap keddi száma két panaszos levelet közöl, amely szerint egyes vidéki helyeken a pénzügyőri főszemlész kíséretében megjelenik egy úr az összes kereskedőknél, korcsmárosoknál is iparosoknál és előfizetésre hívja fel őket egy Budapesten megjelenő napilapra. Ha az így megkörnyékezett kereskedő vagy iparos nem akar kötélnek állni, úgy a főszemlész, mint hatósági közeg kijelenti, hogy amennyiben az előfizetés meg nem történik, úgy az illető elveszítheti már megszerzett jogait. Mi már többször szóvátettünk hasonló eseteket és így — bár a felelősség ez esetben az idézett lapot illeti — nem vonjuk kétségbe, hogy a panaszos állítása megfelel a valóságnak. Azt hisszük, hogy itt lenne már a legfőbb ideje, hogy az ilyen hatósági közegek tartózkodjanak hasonló előfizetésgyüjtő akciótól. Akiknél pedig az előfizetést ilyen eszközökkel akarják kierőszakolni, azok ne ijedjenek meg, mert az előfizetés megtagadásából semminemű joghátrányuk nem származhatik.

A főpincérek nyilatkozata. Kardos Vidort, a Rimini-kávéház volt tulajdonosát, óvadéksikkasztásért a büntetőtörvényszék háromhónapi fogházbüntetésre ítélte. Ezzel az ítélettel kapcsolatban *Hajdú* Vilmos dr., a Főpincérek Országos Egyesületének elnöke, a következők közlését kérte: Az elítélt kávés védője, *Sándor* László dr. védőbeszédében többek között azt mondotta, hogy „a főpincérek keresik a legtöbb pénzt a leglehetetlenebb here alapon, mert egyebet sem csinálnak, minthogy elszedik az elfogyasztott ételek és italok árát; ők a kávésüzem haszonélvezői". Szívesen vállalnók, hogy mi vagyunk a kávéházak haszonélvezői és mi keressük a legtöbb pénzt, ha ez tényleg így volna, de sajnos,

JÓ FORGALMÚ

szálloda-vendéglő, keresztezett vasútállomás, országút mellett, Balaton közelében, kimutatható nagy italfogyasztással, bőséges gazdasági épületekkel, családi okok miatt szabadkézből **eladó.**

Érdeklődni lehet: **Kovács Géza**
tulajdonosnál, Lepsény, Veszprém m.

nem így van. A háborút megelőző években voltak olyan idők, amikor kereset dolgában nem cseréltünk sok ipari szakmával. Ma változott a helyzet a munkaidő és kereset dolgában is, mert napi 10—16 órás munkabeosztás mellett átlagosan 5—50 pengőig terjed a ma a főpincér jövedelme. Ha egyéb teendője sem volna, mint az elfogyasztott dolgok árának beszedése, akkor is megszolgálta a kenyerét. De a főpincér nem olyan kényelmes pénztárnok, akihez odaviszik a pénzt, hanem reggeltől estig szaladgál leülés nélkül és a kiadott árúért felelős, akár megkapta a pénzt, akár nem. Amellett több üzleti kiadás is őt terheli. Budapestet a kávéházak városának nevezik és Budapest kávésai szerezték meg ezt a világhírt, akik a legnagyobb adófizetői a városnak és kilencven százalékban főpincérekből lettek kávéssá. A budapesti kávéházak világhírében jelentékeny része van a pincéri és főpincéri kar képességeinek és munkájának, de ezeket az ügyvéd úr nem ismerheti, mert ezek nem igen kerülnek összeütközésbe a törvénnyel. Azok a kávések, akik alkalmazottaik pénzét használják fel lelkiismeretlenül, nem a mi szakmánkhoz tartoznak. Az elsőrendő és igazán erkölcsi alapokon nyugvó kávéházakban nincsen, vagy csak egészen minimális az óvadék. Végül csak annyit, hogy egy több ezer tagot számláló és becsületesen dolgozó szakmát ilyen példátlanul lekicsinyelni és megbántani mégsem helyes.

Debrecen sörgyár után áhítozik. Németországban minden ötezer lelket számláló helységnek megvan a sörgyára. Debrecen azt fájlalja, hogy 120.000 lakosa van és még sincs sörgyára. Az első debreceni sörgyár tervei már régen készen vannak, csak nincs, aki a tervek megvalósításával törődnék. Megnyugtatjuk a város polgárságát, ha lesz is Debrecennek sörgyára, kérdés: lesz-e olyan jó az árpaléje, mint a kőbányai. Szebb dolog, ha Debrecen kőbányait iszik, mintha a pesti a pilseni és müncheni után sóvárog.

Az Országos Hadikölcsön Párt eredményes munkáját a biztosítási kötvénytulajdonosokra is kiterjesztette. Az Országos Hadikölcsön Párt, mely eddig is igen jelentős szolgálatot tett a tönkrejutott hadikölcsönkötvénytulajdonosoknak, további programmjába vette a lejárt életbiztosítási kötvények felértékeléséről szóló kormányrendelet megváltoztatásáért indítandó akció megkezdését. Ugyanis a kormány által a képviselőház által hozatott törvény úgy intézkedik, hogy a lejárt életbiztosítási kötvények 5%-kal lettek valorizálva és ennek értékét 1933. évben fogják kifizetni. Minthogy a biztosítók nemcsak öt, de ennél jóval nagyobb százalékban mentették át vagyonukat, kell, hogy a biztosított felek is nagyobb, az átmentett vagyonnak megfelelő százalékot kapjanak, az általuk még jó pénzben befizetett díjakból. Ha a biztosító intézeteknek nagy fizetés adásra és paloták építésére telik, úgy kell, hogy teljen azok részére is, akik jó pénzeik befizetésével lehetővé tették e biztosítók meggazdagodását. Hogy a biztosított feleknek ez a kívánsága mennyire igazságos, bizonyítja a m. kir. Kúria nemrégen hozott döntése, amely az egyik biztosítónál 34·5 százalékos vagyonátmentést állapított meg. Ez azt jelenti, hogy ha ez a törvény nem lenne életben, úgy az egyes felek által indított perekben ennél a biztosítónál az ítéletek ezen az alapon hozattak volna meg és a biztosítottak ennek alapján részesülhettek volna valorizációban. A párt által indított mozgalom másik része pedig az, hogy azok, akik 1933-ig pénzükre várni a mai súlyos gazdasági helyzetben nem tudnak a további valorizáció jogának feladása nélkül, 1933-as járandóságukra előlegben részesüljenek. Értesülésünk szerint erre a kifizetésre már kétmillió pengő van tartalékolva s így semmi akadályát nem látjuk ez előlegek folyósításának. A párt által kezdeményezett akció eredménye az lenne, hogy a kormány a felértékelést egy új törvénnyel a biztosító intézetek vagyonátmentésének arányában állapítaná meg és erre a járandóságukra a biztosítási kötvénytulajdonosoknak már most előleget folyosíttatna. A párt felhív minden érdekeltet, hogy a mozgalomgoz való csatlakozását haladéktalanul jelentse be az Országos Hadikölcsön Párt központi irodájába, Budapest, V., Báthory ucca 10.

A tanoncok mulasztása miatt a főváros tanácsa felhívta a tanonciskolák igazgatóságát, hogy havonta készítsenek kimutatást azokról a munkaadókról, akik tanoncaik mulasztása miatt már másodízben részesülnek megintésben. Ez ügyben a tanács jóakaratúlag figyelmezteti a munkaadókat, hogy a tanonciskolába való járatása körül minden mulasztástól tartózkodjanak, mert ellenkező magatartásuk esetén az elkövetett kihágás megtorlására pénzbüntetést, esetleg eljárást kénytelen alkalmazni a rendőri büntető bíróság útján.

Új szálloda épül Brassóban. Egy elsősorban osztrák és belföldi tőkésekből álló pénzcsoport kedvező feltételek mellett ajánlatot tett a városnak, hogy bérbe veszi a főposta és az igazságügyi palota közötti térséget s hatalmas, 200 szobás, kávéházat, színház- és mozitermet, valamint fürdőt magában foglaló szállodát épít. Harmincnyolc évig bért fizet a területért a városnak, azután az épület minden berendezésével együtt a város tulajdonába megy át. Az interimár bizottság örömmel fogadta az ajánlatot s megszavazás után jóváhagyás végett felterjesztette a belügyminisztériumnak. Az ajánlattevő pénzcsoport 80 millió leut irányzott elő az építkezésekre, amelyek nyomban megkezdődnek, mihelyt a minisztérium a szerződést jóváhagyta.

Idegen állampolgár is kaphat munkakönyvet. Miután a magyar állampolgárság csak az önállósításnak a feltétele, annak semmi akadálya nincsen, hogy idegen állampolgár nálunk munkakönyvet nyerjen és szakmunkában találjon foglalkozást.

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, fapadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszinház ucca 31. Udvarban.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és fenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** borotva- és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Ha üres, használt palackjai vannak,
hívja fel **WEINER MIKSA** palacknagykereskedő céget. A legmagasabb árban megveszi,
Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 3. Telefon: J. 342—27
Ugyanott beszerezhető mindenfajta használt palack.

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

A borfogyasztási adó eltörléséről szó sem lehet.

Interpelláció a parlamentben. — Lázár Miklós a borkérdésről. A földmívelésügyi miniszter válasza.

A mult napokban érdekes interpelláció hangzott el a parlamentben. Tokaj képviselője, Lázár Miklós tette szóvá a borérdekeltségek sérelmeit és a földmívelésügyi miniszter felelt rá, kijelentve, hogy a borfogyasztási adó eltörlését sohase igérte a kormány. A vita fontos részét itt közöljük:

Lázár Miklós: Tisztelt Ház! Az én szerény álláspontom az, hogy *a borfogyasztási adó végzetesen katasztrófális a belfogyasztásra.* Míg a borfogyasztási adó mai mértékre emelése előtti évben, 1924-ben Budapesten a fogyasztás 526.000 hektoliter volt, az adó emelése után a fogyasztás azonnal 193.000 hektoliterre sülyedt le. Az adóemelés utáni négy évben évenkint 160—200.000 hektoliter csökkenés mutatkozik, amely azóta állandóan és fájdalmasan fokozódik. A mai borfogyasztási adó idejét követő gazdasági évben 70%-kal esett vissza a borfogyasztás Budapesten és így az okozati összefüggést már ebből is meg kell állapítani. (Helyeslés a baloldalon.) Ugyanez az eredmény, ha 1920-tól 1923-ig terjedő évekre vizsgáljuk az ország borfogyasztását. Ekkor tudniillik azt látjuk, hogy míg ez alatt a három év alatt 4 millió hektoliter fogyasztás mellett a borfogyasztás fejkvótája 40 liter volt, addig a fogyasztási adó emelése óta a fejkvóta 17 literre szállt alá. Ez az abszolut bizonyíték még szemléltetőbb, még riasztóbb és még megdöbbentőbb, még nyilvánvalóbbá válik a borfogyasztási adó és a fogyasztás közti hatás káros voltára, ha megemlítem, hogy Európa két legnagyobb bortermelő országában, Franciaországban a fejkvóta a mi 17 literünkhöz képest 170 liter, Olaszországban pedig 67 liter.

Sokorópátkai Szabó István: Nincs pénz!

Lázár Miklós: A háborúelőtti borfogyasztási adót az 1893. évi XXIII. törvénycikk szabályozta, külön osztályba sorozva Budapestet, az ország községeit és városait pedig három fokozatba osztva be. Ez a törvény egy hektoliter bor után Budapesten 6 forint 40 krajcár, az I. osztályú községben 6 forint 35 krajcár, a II.-ban 5 forint 69 krajcár, a III.-ban 4 forint 35 krajcárral terhelte meg a fogyasztást. Ezzel szemben a mai fogyasztási adó Budapesten 19·04 pengő, az I. osztályú községben 18·88 pengő, a II. osztályú községben 14·96 pengő, a III.-ban 12·24 pengő. Ha mármost ezt az érvényben lévő borfogyasztási adót a bor árához viszonyítva vizsgáljuk és a középminőségű, úgynevezett kommercbor árát hektoliterenkint 20 pengőben, tehát a legolcsóbban vesszük fel, arra az eredményre jutunk, hogy a fogyasztási adó a kereskedelmi bor átlagos árának 94%-át teszi ki. (Mozgás.) Én kerestem, kutattam, de megállapíthatom, hogy a világgazdaság ilyen adót nem ismer és nem is ismert sohasem. Franciaországban, a világ első bortermelő országában a borfogyasztási adó a mi pénzünk szerint hektoliterenkint 2 pengő 48 fillér. Olaszországban a mienkhez hasonló borkrízis idején királyi pátens egyik napról a másikra fölfüggesztette és megszüntette a borfogyasztási adót (Mozgás), amely egyébként 4·50 pengőtől 9 pengőig terjed. Ausztriában elég magas a borfogyasztási adó, 19 pengőig is fölmegy, de ez a számszerűleg magas boradó a termelési áraknak csak mintegy 22%-át teszi ki. Spanyolországban és Németországban, amint ismeretes, a borfogyasztási adót eltörölték. A nálunk érvényes, az adótárgy 94%-át kitevő adót, a gazdaságtörténelem nem ismer és nincs is példa reá az egész világgazdaságban. A közterhek a bor termelési árán túl 120%-ot jelentenek.

A háború előtt a bor adója hektoliterenkint 12 korona, a söré pedig 10 korona volt. Ma a 12—13 fokos söré maradt 10 pengő, vagyis kevesebb, a boré több. Ez nyilván azért van, mert bortermelő ország vagyunk, egymillió magyarnak a sorsa függ a bortermeléstől, 600.000 embernek az életegzisztenciája, 250.000—260.000 munkásnak az egyedüli kenyere és mégis háttérbe van szorítva. A szesz eladási árának 60%-a a fogyasztási adó, a cukor eladási árának 60, a benzin eladási árának 48%-a a fogyasztási adó. Tehát a bornak, ennek az elsőrendű nemzeti termelési ágnak, amely a magtermelés után az ország sok szempontjából legfontosabb termelési ága, mindenek között a legmagasabb a fogyasztási adója.

Arra kérem a t. Házat, kísérjék el velem együtt (Halljuk! Halljuk!) egy liter bor útját a termelőtől egészen addig az üdítő pillanatig, amikor a fogyasztó ajkaihoz emelheti a borral telt poharát. A termelési helyén — hogy az előbbi példánál maradjak — a síkföldi bor, a kommercbor ma átlagban 20 fillér literenkint. A vasúti tarifa 2 fillér, ez literenkint az első teher, mely útján éri. Bejön a bor Pestre, ahol a kereskedő lerója érte a 19·04 pengő borfogyasztási adót és már akkor 41 fillérbe kerül, az ár duplájába. Már most a kereskedő fizet forgalmi adót, kövezetvámot, boritaladót, valamennyit már a 41 fillér alapján és hozzáadja ezután az árhoz 50%-os hasznát, amit úgy látom sokal a t. Ház.

Sokorópátkai Szabó István: Ha ennyivel beérnék!

Lázár Miklós: Én magam is sokallom, de azután meggondolom, hogy a kereskedő hitelbe adja a korcsmárosnak ezt a bort, kénytelen a mai hitel drágaságát és bizonytalanságát is belekalkulálni ennek a liter bornak az árába.

Friedrich István: Pláne, ha valami fiatal grófnak hitelbe adja! (Derültség.)

Lázár Miklós: De ezzel a bor útjának még itt sincs vége, mert a bort a kereskedőtől megveszi a korcsmáros, aki szintén visel közterheket és szintén hozzácsap a bor árához 40%-ot.

Friedrich István: Meg is kereszteli egy kicsit. (Derültség.)

Eladó, esetleg kiadó teljes berendezéssel és felszereléssel, Kecskemétnek kimondottan legforgalmasabb részén

sarok vendéglő

házzal, mely 20 év óta saját kezelésben van. Értekezhetni **Kerekes Pállal, Kecskemét, Vásári ucca 1. szám**

Lázár Miklós: Vagyis a 41 fillérből a kereskedő 50%-ával, tehát 20½ fillérrel lesz már 61½ fillér a bor ára — a 20 filléres bor ára — ha pedig a korcsmáros 40%-át is hozzácsapja, akkor a 20 filléres bor, amikor ebédre vagy vacsorára asztalunkra kerül, 85 fillér lesz. (Mozgás.)

Sokorópátkai Szabó István: Két pengő palackban.

Lázár Miklós: És itt legyen szabad még megemlítenem, hogy a 20 filléres bor árával szemben a szódavíz literének ára 16—17 fillér.

Farkasfalvi Farkas Géza: És a parádi vízből 90 fillér egy félliter!

Lázár Miklós: Azt mondhatnánk, hogy a kereskedő elégedjék meg kisebb üzleti haszonnal és ne számítson 50%-ot. Erre is gondoltam és számítottam, ellenben, amint megnéztem a borkereskedőkről szóló statisztikáját az utolsó esztendőknek, akkor arra kellett rájönnöm, hogy a borkereskedői osztály, amelynek tagjai között 150 és 200 éves cégeket ismerek, az 50%-os haszon ellenére, közel kilencven százalékban bizony tönkrementek, csődbe jutottak, inzolvensek lettek, elvesztették családi vagyonukat és sok nagy cég tagjai tengnek-lengnek, ügynökösködéssel keresik meg a kenyerüket. Az sem titok, hogy az utóbbi években a vendéglősök és a korcsmárosok elég sűrűn szerepeltek az árverést szenvedők listáján. Nem is csoda, úgy a kereskedőnek, mint a korcsmárosnak kétszeres, dupla hitelre van szüksége, hiszen a kereskedőnek a 20 filléres liter bor megvásárlására nem 20 fillérre van szüksége, hanem az adóval együtt 40 fillérre. Ha a borfogyasztási adó 19 fillérje nem terhené a bort, akkor legyen szabad röviden rámutatnom, milyen helyzet állana elő a 20 filléres kommercbor útján, amelyet következtetéseimnek példájául vettem. Hogyan festene a kalkulusunk még akkor is, ha a termelő 5 fillérrel emelné az árút? (Halljuk! Halljuk!) Tehát 25 fillér ugyanennek a bornak az ára a termelőnél, 2 fillér a fuvar Pestre, ez egyenlő 27, a kereskedő 50%-os haszna 40½ fillér, a korcsmáros 40%-os haszna 16 fillér, összesen tehát 56 fillér, vagyis 21 fillérrel kevesebb, ⅓-ával, 30%-kal olcsóbb, pedig a termelő 25%-kal többet kapott.

Fájdalom, nincs olyan statisztikánk a borfogyasztási adóra nézve, amely a vidékről is tiszta képet adna. Budapest székesfőváros az egyetlen, amelynek statisztikája rendelkezésre áll. Az 1926. évben 4,482.000 pengőt vett be Budapest székesfőváros borfogyasztási adóban, 1927-ben 3,836.000 pengőt, 1928-ban 3,815.000 pengőt mutattak ki. Mondom, a többi városoknak és községeknek borfogyasztási adója kihámozhatatlan, mert együvé van véve a húsfogyasztási adóval és ma még olyan statisztika nem áll rendelkezésünkre — talán a pénzügyminiszter úrnak már rendelkezésre áll —, amelynek alapján a kettőt szétválaszthatnánk és pontosan megtudhatnánk, hogy vajjon mennyi jut a községekre és a városokra a borfogyasztási adóból? Közvetett számítások útján, azt hiszem, a földművelésügyi minisztériumban úgy tudják, hogy ez 26 millió pengő. Súlyos igazságtalanságnak tartom ezt.

A kormány is mintha belátta volna, hogy bizony ez az adónem nehéz, igazságtalan és feltétlenül javításra szorul. Többrendbeli ígéret is hangzott el ebben az ügyben. A legutóbbi általános képviselőválasztások előtt Bud János miniszter úr fölhatalmazta a bortermelő vidékek kormánypárti képviselőjelöltjeit, hogy programbeszédeikben beszélhessenek a borfogyasztási adó megszüntetésének lehetőségéről.

Fábián Béla: Ma, három évvel a választások után, ki emlékszik arra, hogy a borvidékeken mit igértek az urak?! Csak azok emlékeznek erre, akiknek ígérték! (Zaj. Halljuk! Halljuk!)

Lázár Miklós: Vargha államtitkár úr pedig, mélyen tisztelt Ház, a Szőlősgazdák Országos Egyesületében tavaly az 1929 június 19-iki közgyűlésen nyilatkozatot tett. Méltóztassék megengedni, hogy ezt a nyilatkozatot az egyesület jegyzőkönyve nyomán ismertessem. A pénzügyi államtitkár úr kifejtette, hogy (olvassa): „A pénzügyi kormány a borgazdaság nehéz helyzetének megoldásával foglalkozik. A borfogyasztási adó megszüntetése nehéz kérdés és annyira összefügg fontos érdekekkel, hogy azt egy tollvonással megszűntetni nem lehet, mert gondoskodni kell a bevétel pótlásáról. A nyár folyamán — mondotta szóról-szóra az államtitkár úr 1929 júniusában! — föltétlenül elkészül a községek és városok háztartásáról szóló törvény, amelynek keretében módot keresünk és találunk arra, hogy a termelőgazdáknak ez a fájó sebe valami módon meggyógyíttassék. Ugyanennek a törvénynek tárgyalásánál derül majd ki hogy nem alapos-e a pénzügyminiszter úrnak az a föltevése, hogy ha eltörlik a borfogyasztási adót, az a gazdákon nem segít.„ A kérdés — mondta végül az államtitkár úr — a nyár folyamán megoldódik, amire a pénzügyminiszter úr személye elég biztosíték."

Fábián Béla: Melyik nyáron?

Lázár Miklós: 1929 júniusában. (Mozgás.)

Lázár Miklós: Én arra kérem a pénzügyminiszter urat, az államtitkár úr nyilatkozatával kapcsolatban, hogy miután úgy tudom, hogy a községi háztartásokról szóló javaslattervezet már elkészült és most a belügyminisztériumban van megvitatás alatt, méltóztassék azt minél előbb a Ház elé terjeszteni, mert a községi törvényjavaslat újabb megvitatása után, vagy újabb megvitatásával kapcsolatban kerülhet sor végül *a borfogyasztási adó eltörlésére* vagy enyhítésére. Meg kell állapítanom, hogy a szőlősgazdatársadalom a mai helyzetet a borfogyasztási adóval kapcsolatban tarthatatlannak, elviselhetetlennek ítéli és nemcsak saját egzisztenciája végső veszedelmét, hanem a mezőgazdasági munkások kenyerének veszélyeztetését is látja abban.

Mayer János *földmívelésügyi miniszter:* T. Ház! Ami a borfogyasztási adót illeti, igaza van az interpelláló képviselő úrnak. Minden tényező, amely az árú drágulását vonja maga után, hátrányosan hat ki a fogyasztásra. Miután, tisztelt Ház, a borfogyasztási adó kétségtelenül drágítja a bor árát, a szőlősgazdák nehéz helyzetére való tekintettel a kormány

behatóan foglalkozik ennek a kérdésnek rendezésével, úgy azonban, hogy ez a községek és városok háztartását föl ne borítsa, tekintettel arra, hogy a borfogyasztási adót a kormány a községeknek és városoknak engedte át.

T. Képviselőház! *A kormány sohasem ígérte azt, hogy a borfogyasztási adót el fogja törölni.* Az ígéret az volt, hogy a községek háztartásáról szóló törvény módosítására vonatkozó javaslat benyujtása alkalmával kívánja a kormány a borfogyasztási adó kérdését rendezni. *A kormány ezt az ígéretét ma is állja.* A községek háztartásáról szóló törvény módosítására vonatkozó javaslat már el is készült. és remélhető, hogy már a legrövidebb idő alatt a képviselőház elé terjeszthetjük. A kormány a legélénkebb figyelemmel kíséri azt a helyzetet, amelyben ma a szőlőgazdálkodás van és át van hatva ennek a termelési ágnak fontosságától.

Borárak. A magyar borpiacon egyes árúk iránt érdeklődés mutatkozik a nagykereskedelemben is, de magasabb árak nem kerültek még felszínre. Nagykereskedelmi forgalomban a 13 és magasabb fokú édes bor iránt erős kereslet van, de ezeket a termelők tartják. Kifőzésre még mindig nagy tételek mennek. Elkelt Solton 170 hl. 13·5 fokos édes zöldfehér árú 40 fillérért, míg 10·5 fokos árú iránt 20—21 filléres nagykereskedelmi ajánlat van. Gyöngyös vidékén 2·2 fillérért kínálják a magasabb árút. Jánoshalmán 10 fokos ó-árú 1·8 fillérért került kifőzésre. Külföldi számlára Csengődről 13 fokos bor 2 vagonos tételben 36 fillérért kelt el.

Prónayfalván közepes kínálat és gyenge kereslet mellett elkelt 30 hl. 12·8 fokos 28 fillérért és 40 hl. 13 fokos 33 fillérért.

Dömsödön elkelt egy vagon kis tételekben 12—13 fokos 30—38 fillérért.

Herceg
Húsárú **Esterházy** Csemege
Badacsonyi borok
Fővárosi lerakat:
VII. KERÜLET, ROTTENBILLER UCCA 58. SZÁM
Telefon: József 435—24
Füstöltárú-különlegességek.
Elsőrangú gépsonkák.
Fínom felvágottak.
Pástétom-konzervek.
„Jestor" ételízesítő.

Csengődön közepes kínálat és kereslet mellett elkelt 40 hl. 13 fokos 45 fillérért, 60 hl. 14 fokos 50 fillérért és 140 hl. 12 fokos 28 fillérért. A borkészlet meglehetősen csökkent.

Nagykőrösön élénk kínálat és közepes kereslet mellett elkelt 230 hl. 10·4 fokos 20 fillérért.

Csongrádon közepes kínálat és gyenge kereslet mellett csak apró tételekben kelnek el 10—11·5 fokos borok 35—40 filléres áron.

Hahóton élénk kínálat és gyenge kereslet mellett egy kis tétel 12 fokos bor 30 fillérért cserélt gazdát.

Pacsán a hét folyamán 5·5 Wagner-fokos fehérbor (1929-es) 28—30 filléres árban cserélt gazdát. A kínálat nagy, vétel csekély.

Lesenceistvándon közepes kínálat és gyenge kereslet mellett elkelt 50 hl. 12 fokos 42—44 fillérért, 30 hl. 12·5 fokos 47 fillérért.

Szekszárdon a húsvéti ünnepek előtt sem volt nagyobb forgalom. Az árak kommerzboroknál fokonkint 2 fillér, finomabb árúknál 3 fillér.

Pécs közepes kínálat és gyenge kereslet mellett elkelt 220 hl. 15·5 fokos 1929. évi uradalmi fehérbor literenkint 90 fillérért. A hegyközség területén még kiváló minőségű borok eladók, valamint pálinkák is.

Villányon élénk kínálat és közepes kereslet mellett eladatott belföldi számlára 20 hl. 14 fokos 80 fillérért és egy kis tétel 14·5 fokos 90 fillérért.

Sátoraljaújhelyen közepes kínálat és gyenge kereslet mellett üzlet nem volt.

Tévesen befizetett adót, vagy illetéket öt évig lehet visszakérni. A közadók kezeléséről szóló 600—1927. P. M. sz. H. Ö. 92. §-a szerint a tévesen befizetett, illetőleg lerótt, vagy jogellenesen beszedett közszolgáltatások, illetőleg a folyó tartozás nélkül álló túlfizetések visszakövetelése tekintetében a felek igénye a befizetés napjától számított öt év alatt évül el.

A borpárlatot előállító, termelési adó alá eső szeszfőzdék üzemének fokozott ellenőrzése tárgyában kibocsátott 48.240—1930. számú pénzügyminiszteri rendelet: A borpárlat előállításával és az előállított borpárlatnak finomításával kapcsolatban az utóbbi időben a termelési adó eső szeszfőzdéknél különféle aggályos körülményeket észleltem, amelyek alkalmasak az állami szeszadóbevételek csökkentésére. Ezeknek a bevételeknek biztosítása céljából az 1921. évi VIII. t.-c. 3. szakaszának második bekezdése alapján további intézkedésig átmenetileg elrendelem, hogy a borpárlat előállítására bejelentést tevő, termelési adó alá eső szeszfőzdék üzemét a borpárlat előállításának egész tartamára állandó pénzügyőri felügyelet alá kell helyezni. Az állandó pénzügyőri felügyeletre kirendelendő két pénzügyőri altiszt a borpárlathoz szükséges alapanyagnak, a bornak a főzőkészülékre való átvitelétől kezdődőleg az adómentes finomítókészülékeken nyert finomítványnak edényekben való felfogásáig, tehát a szeszfőzésnek és a finomításnak egész tartama alatt a szeszfőzdékben köteles tartózkodni. Továbbá köteles a főzőkészülékre átvitt bormennyiséget, a nyert alszeszmennyiséget, a finomítókészülékre átvitt alszeszmennyiséget és a finomítókészüléken történt finomítás után nyert borpárlatfinomítványmennyiséget ösztöltésenkint pontosan megállapítani és a termelési adó alá eső szeszfőzdékben vezetett szesztermelési lajstromba sajátkezűleg bevezetni. Különös gondot kell az állandó pénzügyőri felügyeletnek arra fordítani, hogy az előállított alszeszhez a finomítás alatt bor hozzá ne kevertessék. A szeszfőzést és a finomítást csak a nappali órákban szabad folytatni. Az állandó pénzügyőri felügyelettel felmerült költségeket a borpárlatot előállító szeszfőzde vállalkozója köteles viselni és a havi alkoholmegállapítással kapcsolatban szabályszerűen kiállítandó hivatalos lelet alapján a kincstárnak még az előállított borpárlatnak a szeszfőzdéből való teljes kiszállítása előtt megfizetni. A rendelet átvétele után borpárlat előállítására jövőben adóbejelentést tett termelési adó alá eső szeszfőzdék ez adóköteles művelete az állandó pénzügyőri felügyelet alkalmazása nélkül nem kezdhető meg. Dr. *Wekerle* Sándor p.-ü. min. A pénzügyi felügyelet költsége naponta két személyre 2—2·40 P.

Kifosztották a lenti-i korcsmát. Tóth Bekő János kereskedősegéd, Völgyi Ferenc lakatossegéd és egy fiatalkorú legény álkulcsok segítségével behatoltak Csordás József lenti-i korcsmáros helyiségébe, ahonnan nagymennyiségű likőrt, bort, szalámit és sajtot lopzak. Ettek-ittak, azután még a dohánykészletet is megdézsmálták, hogy a dáridó után legyen füstölnivaló is. A vendéglős följelentést tett ellenük, akiket most vont felelősségre Deseő Árpád dr., a zalaegerszegi kir. törvényszék egyesbírája. *Tóth* Bekő Jánost hallgatták ki elsőnek, aki beismerte tettét. Elmondotta, hogy éjfélig mulatoztak a korcsmában s jóformán ittak. Ezután cigánybandát fogadtak és éjjeli zenét adtak a község valamennyi szép leányának. Később elküldték a cigányokat s miután kialudtak az összes lámpák a házakban, betörtek Csordás üzletébe. *Völgyi* Ferenc szintén beismerte tettét. Ugyancsak azzal védekezik, hogy olyan ittasak voltak, hogy azt sem tudták, mit csinálnak. A lopott holmikat még éjjel elfogyasztották, amit már nem bírtak megenni, azt elrejtették a fiatalkorú vádlott szüleinek istállójában s *azt ott meg is találták a nyomozó csendőrök.* A fiatalkorú vádlott is beismerte, hogy pajtásaival együtt megkárosította Csordás Józsefet. A terhelő tanuvallomások után a bíróság *Tóth* Bekő Jánost és *Völgyi* Ferencet 8—8 napi fogházra, míg a fiatalkorút dorgálásra ítélte jogerősen.

A szikvízrendelet módosítása.

A kereskedelemügyi minisztérium a közfogyasztásra szánt szikvíz előállításáról és forgalombahozataláról szóló 67.007/1928. K. M. sz. rendelet kiegészítését alkotó 125.314/1928. K. M. sz. rendelet hatálytalanítása ügyében rendelettervezetet készített, amelyet véleményezés céljából a budapesti kereskedelmi kamara rendelkezésére bocsátott. A rendelettervezet legfőbb célja, hogy újra szabályozza az autótankban és az autótankszerű készülékekben, valamint a stabil szikvíztartályokban való szikvízgyártást, illetőleg forgalombahozatalát. Ebben a vonatkozásában a tervezet egyfelől a szikvízgyártó ipart és ennek az iparnak a részére dolgozó gép-, valamint üvegipart, másfelől azokat az iparokat érinti, amelyek mint a vendéglős-, kávés-, cukrász- stb. iparok jelenleg a szikvízipar fogyasztói és amelyeknek tankhasználat révén az eddiginél fokozottabb mértékben lehetne módjuk a szikvíznek az ipartörvény 45. szakaszában foglalt jogszabály alapján való házilagos előállítására.

Erre való tekintettel a kamara arra igyekezett, hogy az érdekeltek egyeztetése révén az autótank stb. használata a szóban levő tervezet alapján kiadandó rendeletben olyan módon nyerjen szabályozást, hogy az kielégítse az összes szakmák érdekeit. Az érdekeltek egyeztetése céljából megbeszélést tartott, amelyen a kamara felfogását akként jelölték meg, hogy a kiadandó tankrendeletben az egyenlő elbánás elve érvényesítendő, vagyis egyik ipar sem kerülhet a másik hátrányára egyoldalú kedvezményhez.

Az értekezleten azonban, sajnos, az összehívott szakmák egyeztetésére irányuló törekvések csak részben vezettek eredményre. A rendelettervezet ügyében megtartott kereskedelemügyi minisztériumi értekezleten szintén nem sikerült az érdekelteknek a tervezettel szemben való egységes állásfoglalása.

Az értekezleten az elnöklő államtitkár annak az óhajának adott kifejezést, hogy szívesen látná, ha a szikvíz és a vele egyérdekű ipar a kamarában összejönne, megállapítaná helyzetét, valamint azt, hogy a tankhasználat lényeges megkönnyítése számukra milyen hátrányos következésekkel járna. Ez az értekezlet a szikvízipar, az érdekelt gépipar és üvegipar, valamint az ásványvíztermelők bevonásával megtartatott. A megbeszélés során rendelkezésre bocsátott adatokat előterjesztésbe foglalva, a kereskedelmi miniszter elé terjesztette a kamara. Ebben közölte, hogy milyen tőke van befektetve az érdekeltek nyilatkozata szerint a kiadandó tankrendelet által érintett szikvíziparban, hogy a mai helyzet szerint a szikvízberendező gépipar és a szikvízüzemek számára dolgozó üvegipar szempontjából milyen jelentősége van annak, hogy a szikvízgyártás a mai színvonalon megmaradjon.

Végeredményben kiemelte, hogy a tank- és általában a szikvíziparban az új gépek használatát kizárni, vagy iparközigazgatási szabályozás révén ebben a szakmában a technikai újítások érvényesülésének gátat vetni lehetetlen. Ilyen akciót a kamara nem is támogathat. De nyilvánvaló, hogy amikor technikai újítások stb. gyakorlati alkalmazásának iparjogi szabályozásáról van szó, az egyenlő elbánás elve feltétlenül érvényesítendő. Ennek megfelelően tehát a kiadandó tankrendeletben szintén biztosítandó az egyenlő elbánás, vagyis az, hogy a *szikvízipar* másokkal szemben ne kerüljön hátrányosabb helyzetbe. Ez ugyanis nemcsak egy meglevő és jelentékeny inveszticiókkal rendelkező ipar érdekeit sértené, de két másik, ugyancsak fejlett és nagy tőkebefektetéseket eszközölt iparág — a gép- és üvegipar — számára is sérelemmel járna.

A kibocsátandó új rendelet készítésénél nem szabad tehát szem elől téveszteni, hogy a meglévő ipar konzerválása és fennmaradási feltételeinek biztosítása legalább olyan fontos, mint új ipart meghonosítani célzó törekvések támogatása.

Penzió-, üdülő-, fürdőüzem-vezetőknek, felügyelőknek

ajánlkoznak, jó megjelenésű, volt B-listás m. kir. rendőrfelügyelő és volt pezsgőgyári főtisztviselő, **igen szerény igényekkel,** lehetőleg Balatonmenti fürdőhelyre.

Cím: **újlaki Rácz József** és **Rácz Pál, Pécs, Frühweiszvölgy 32. szám,**

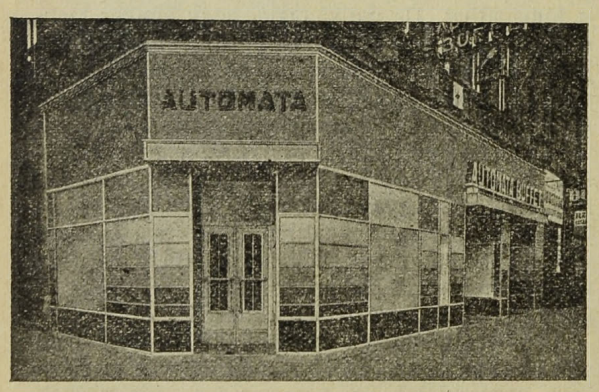
Sörbojkott Horvátországban. Zágrábból jelentik: Pénteken reggel egész Horvátországban általános sörbojkott kezdődött. A vendéglősök úgy határoztak, hogy mindaddig nem szolgáltatnak ki sört, aímg a sörgyárak nem mérsékelik a sörárakat. Horvátország valamennyi városában és községében plakátokat ragasztottak ki, amelyeken felhívják a közönséget, hogy bojkottálják a sört és amíg a sör ára nem olcsóbbodik, igyanak inkább bort. Zábrábban a vendéglősöknek alig harmadrésze csatlakozott a bojkott-mozgalomhoz, mert a legtöbb vendéglős adósa a sörgyáraknak.

Leszavazták a német söradó-tervezetet. A berlini birodalmi gyűlés adóügyi bizottsága szerdán délben túlnyomó többséggel leszavazta a söradó tervbevett emelését. A bizottság már kedden is leszavazta *Moldenhauer* pénzügyminiszter adóügyi programmjának legtöbb pontját, de a pénzügyminiszter a sorozatos kudarcok dacára is ragaszkodik ahhoz, hogy adóprogrammját a birodalmi gyűlés plénuma elé terjeszti, noha a bizottság a programm legfőbb három pontját, a dohányadót, az ásványadót és a söradót nagy szótöbbséggel visszavetette. A szerdai szavazásnál csak a centrum, a német néppárt és a demokrata párt szavazott a söradóemelés mellett, a többi párt ellene.

Felmondás nélkül is lehet segédet bizonyos esetekben elbocsátani. Az 1884. évi XVII. t.-c. 24. §-a szerint a munkaadó a segédjét felmondás nélkül a következő okokból bocsáthatja el azonnal: *a*) ha nyereségvágyból eredő bűncselekményt követ el; *b*) ha az iparos helyettese, vagy az iparos egyik családtagja ellen tettleges bántalmazást vagy súlyos becsületsértést követ el, kötelességei teljesítését makacsul megtagadja, vagy ha az iparos akarata ellenére egy egész munkanapon át igazolatlanul szünetelt; *c*) ha megintés dacára a ház vagy az üzlet biztonságát vigyázatlansága által veszélyezteti; *d*) ha három napnál tovább tartó szabadságvesztés büntetés alá kerül; *e*) ha a szerződésileg elvállalt munka teljesítésére képtelen; *f*) ha valamely undorító, vagy ragályos betegségben szenved; *g*) ha az iparos bizalmával való visszaélés által az üzlet érdekeit veszélyezteti; *h*) ha a kereskedőségéd, főnöke beleegyezése nélkül, akár saját, akár más részére kereskedelmi ügyletekkel foglalkozik.

Modern Bronz- és Vas-Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: L. 974—00

Italszükségletét
belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben
beszerző csoportunknál fedezheti
Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.
Budapest, IV., Vámház Körút 8. sz.
Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Megőrült egy pécsvidéki korcsmáros.

Elmezavarában fojtogatta a feleségét, ruha nélkül szaladgált az uccán és farkaskutyáját uszította a járókelőkre a szalántai községi korcsma bérlője. — Megkötözve, teherautón szállították be a pécsi elmeklinikára.

Pécsről írják: Minap délelőtt egy poros teherautó állott meg a pécsi elmeklinika előtt. A gépkocsi több utasa egy megkötözött, hadonászó embert kísért be az épületbe, amelynek környékén pillanatok alatt nagy csoport járókelő vergődött össze, akik izgatottan találgatták, hogy ki lehet és honnan hozták az ártalmatlanná tett férfit. A szerencsétlen megkötözött férfi *Budai* János, a szalántai községi kocsma 42 éves bérlője.

Budai János a minap Szalántán szerzett izgalmas perceket a község lakosságának. A kocsmabérlő, aki már két ízben volt lakója a pécsi elmeklinikának, rossz viszonyban élt a feleségével, aki munkaképtelen ura mellett egyedül látta el azt a sok munkát, amit a kocsma és a mészárszék vezetése adott.

Budai ezzel szemben lassankint eladogatta minden vagyonukat és az így szerzett pénzt elköltötte. Ezért felesége gondnokság alá is helyeztette és a Dunántúlban közzététette, hogy ura adósságaiért nem vállal felelősséget. Ilyen előzmények után a férj most újból összeveszett a feleségével.

Budai nekirontott asszonyára és fojtogatni kezdte. Az asszony segítségért kiáltozott, mire az uccáról több járókelő rohant be a vendéglőbe, akik a dühöngő férfit ártalmatlanná akarták tenni. Budai azonban kimenekült az uccára és ott teljesen ruha nélkül futkározott. Erre újból le akarták fogni, de Budai ekkor farkaskutyáját uszította a falubeliekre, akik közül a kutya három férfit megharapott.

Hosszas dulakodás után végre bevitték Budait lakásába, ott felöltöztették. Majd a községi bíró és több falubeli ember kíséretében behozták Pécsre. Valószínű, hogy ezek után a tragikus sorsú Budai János hosszú időre az elmeklinikán marad.

A bornak az átvételi határidőn túlmenően történő tárolása és kezelése ügyében a szegedi kereskedelmi és iparkamara elvi jelentőségű iparügyi állásfoglalása: A bor kezelése és tárolása kétféle szempontból bírálható el. Figyelembe lehet venni a bor párolgását és magát a kezelését. Amennyiben a bor párolgásából előálló hiány (Schwund) nem terheli a tároló pincét, akkor csupán a bor kezeléséért lehet díjat felszámítani. Erre nézve figyelembe kell venni azt, hogy az állami közpincék a bor kezelését és tárolását havonkint és hektoliterenkint 16 fillérért végzik. Magánvállalat (kereskedő, termelő) ennél egy-két fillérrel többet számíthat, mert nincs kifejezetten erre a célra berendezve és így a borok gondos kezelésére időszaki munkásokat kell alkalmaznia, akik rendszerint drágábbak, mint az állandó alkalmazottak. Ha a párolgást is számításba vesszük, azért legfeljebb havi egynegyed százalék számítható. Ez ugyanis sokban függ a tároló helyiség hőfokától stb. A közpincék évi két százalékot számítanak fel a Schwundért.

A házvezetőnő. *Orbán* Anna gyöngyösszőllősi leány mint házvezetőnő volt alkalmazásban *Salamon* János *szombathelyi* vendéglősnél. Salamon egy alkalommal észre vette, hogy tárcájából 50 pengő hiányzik. Vallatóra fogta a leányt, aki tagadta, hogy ő vitte volna el a pénzt. Később kiderült, hogy a leány időközönkint nagyobb csomagokat küldözget haza Gyöngyösszőllősre szüleinek. Elbocsátotta a leányt és mivel időközben tudomására jutott, hogy az 50 pengőt is Orbán Anna vitte el, feljelentést tett ellene a rendőrségen. Most került az ügy főtárgyalásra a törvényszék egyesbírája előtt, ahol kiderült, hogy Salamon és a leány között meghitt viszony volt. A leány több ízben volt nála alkalmazásban, valahányszor elment, Salamon mindig visszahívta. A leány azzal védekezett, hogy a csomagokat Salamon beleegyezésével küldötte el, az 50 pengő eltulajdonítását pedig tagadta. A bíróság Orbán Annát a lopás vádja alól felmentette, mert nem látta bizonyítottnak, hogy a pénzt a leány vitte el, a csomagokat pedig a sértett tudtával küldte. De fel kellett mentenie a leányt azért is, mert Salamon a leány elbocsátása után egy esztendőre tette meg a feljelentést, holott arra a törvény három hónapon belül kötelezi. A kir. ügyész tudomásul vette az ítéletet, Salamon azonban fellebbezett.

Az adótörlésről rendeletet adott ki a pénzügyminiszter. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben az adótörléseket szabályozza. Eszerint ha a jövedelem, illetőleg a vagyon az adóévben az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmények folytán tartósan olyan módon csökkent, hogy a hátralékos tartozását még méltányos részletekben sem képes megfizetni, úgy a vagyon és jövedelem apadását előidéző eset bekövetkeztekor még nem esedékes adónak aránylagos része egészben, vagy részben elengedhető. Abban az esetben, ha az adózó halála, vagy más, az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmény folytán a jövedelmi forrás vagy vagyontárgy időközben megszünt, vagy a tartozás behajtása a hátralékos megélhetését létalapjában támadná meg, kivételesen a hátralék egészben, vagy részben elengedhető. A hátralékot kivételesen teljesen, vagy részben akkor is elengedhetik, ha az adózó halála folytán bekövetkezett rendkívüli körülmény következtében azok a jövedelemforrások, vagy vagyontárgyak, amelyek után az adót kivetették, időközben megszüntek és így az adózó, vagy hátramaradottai a hátralék megfizetésére nem képesek.

Az óvadéksikkasztó egyik a leggyakoribb fajtája lett a magyar bűnügyi világnak. Különösen a vendéglő- és kávéházüzemek fizetésképtelenségénél vált mindennapossá, hogy a fizetésképtelenné vált üzem tulajdonosát, aki óvadékkal tartozott alkalmazottainak, azonnal az óvadéksikkasztók közé sorozták. E kérdések körül eddig nem volt egészen tisztázott a jogi fölfogás, mígnem most a Kúria végzést hozott s kimondta, hogy ilyen esetekben a büntethetőség előfeltételei csak akkor forognak fenn, hogy ha az óvadékot vevő fél nyilvánvalóan fizetésképtelensége tudatában vette át az óvadékot. Ha az üzem tulajdonosa a felhasználás időpontjában bírt azzal az akarattal és képességgel is, hogy az óvadékösszeget a kikötött határidőn vissza tudja adni, akkor nem sikkasztott.

Az iparűző nyugdíjasok nagyon sok kárt okoznak a kisiparosságnak. Az ipartestületek egyre erősebben kifogásolják, hogy a nyugdíjasok iparűzése nagyon sok kárt okoz a kisiparosságnak. Már sok ipartestület intézett eziránybam felterjesztést a kormányhoz és kérte a nyomorgó kisiparosság megvédését ez ellen a konkurrencia ellen. Legutóbb a győri ipartestület intézett felterjesztést a miniszterelnökhöz, akit arra kért, intézkedjék, hogy nyugdíjas ne kapjon iparigazolványt, ha megvan a létminimuma. A nyugdíjas, aki megkapja a megélhetéshez szükséges összeget, előnyben van a küzködő iparossal szemben s könnyen támaszt tisztességtelen versenyt. Ilyen nyugdíjas csak akkor kaphasson iparengedélyt, ha lemond a nyugdíjáról, kívánja a győri ipartestület. A nyugdíjasok iparűzése miatt a Tapolcajárási Ipartestület terjedelmes beadványban fordul az ország iparos- és kereskedőtársadalmához. Tiltakozott az ellen, hogy életerejük virágában levő nyugdíjasok az iparossággal és kereskedelemmel szemben konkurrenciát fejtsenek ki akkor, midőn nyugdíjuk élvezésében az előbbiekkel szemben előnyben vannak. E kérdéssel az országos átfogó érdekképviseleti szervnek kell foglalkozni, azért az ügyet az IPOSz-hoz tették át.

A tanoncidő megrövidítése kérdésében, ha a megrövidítésre irányuló kérvény szabályszerűen terjesztetett elő, az iparhatóság, illetőleg az ipartestület hivatott és illetékes dönteni. Ebben a kérdésben az előljárósági ülésen jelenlevő iparhatósági biztos legföljebb véleményt nyilváníthat, a törvényellenes határozatnak ellentmondhat.

A kaviár. A világnak nincs még egy olyan halban gazdag folyója, mint a Volga, amelynek vizében egyebek közt a tokhalnak különböző nemei élnek. A tokhalakat a többi halakkal ellentétben „vörös halak"-nak is nevezik és ennek megfelelően történik a zsákmánynak első osztályozása. A tokhalakat az erre berendezett gyártelepeken mindenekelőtt az ikráiktól szabadítják meg, melyeket sűrű hálóba helyeznek, hogy az ikrák magjairól a zsírok és kötőhártyák leválasztassanak. Ennél a rendkívül óvatosan végzendő proceduránál az ikrák magjait konyhasóval keverik és a konyhasós levet mindaddig lefolyatják, amíg az anyag csaknem teljesen száraz. Az ily módon nyert durvaszemcsés kaviárt hársfahordókban hozzák forgalomba. A Beluga- és Malossolkaviárok, amely elnevezések a gyengén sózott kaviárokat jelzik, mint a legjobb fajták ismeretesek. Oroszországból a szemcsés kaviáron kívül a sajtolt és veres kaviár is forgalomba jő, melyek a csuka és a ponty ikráiból készülnek.

Hitelrontás. Bölcsvölgyi János szombathelyi asztalossegéd mult év november havában többek jelenlétében az egyik szombathelyi vendéglőben Porpáczi Károly szombathelyi vendéglősre vonatkozólag azt a kijelentést tette, hogy Porpáczi elvesztette a Kovács János építőmesterrel folytatott polgári perét, amelynek során 16.000 pengőt kell fizetnie. Megjegyezte továbbá, hogy Porpáczi a perveszteség következtében megbukott, a borait lefoglalták, sőt látta, hogy már el is vitték tőle. Bölcsvölgyi valótlan kijelentéseit visszamondották Porpáczinak, akinek feljelentésére megindult a bűnügyi eljárás Bölcsvölgyi János ellen *hitelrontás vétsége* miatt. A főtárgyaláson Bölcsvölgyi tagadta, hogy ő Porpáczíról azt állította, hogy teljesen megbukott és a borát is lefoglalták. Egy alkalommal, mondotta védekezése során, a Feiner-féle vendéglőben szóbakerült a Porpáczi-Kovács ügy és ekkor tette azt a kijelentést, hogy amennyiben Porpáczi a perben 16.000 pengőt veszít, az a mai körülmények között éppen elég. Porpáczi Károly, akit tanuként hallgatott ki a bíróság, elmondotta, hogy másoktól hallotta a reá nézve súlyos kijelentések megtételét és megjegyezte, hogy ő a Kovács ellen folyó perben nem vesztett 16.000 pengőt, sőt ez az ügy még be sincs fejezve, mert ő bizonyos differenciák miatt a Kúriához fellebbezett. A kihallgatott két tanu a leghatározottabban állította, hogy Bölcsvölgyi a feljelentés tárgyává tett kifejezéseket mondotta. Még a szembesítésnél is megmaradtak állításuk mellett. A bíróság Bölcsvölgyit 20 pengő pénzbüntetésre ítélte.

A rajkai járás főszolgabirájától.

5/1930. kih. sz.

Ítélet-kivonat.

A rajkai járás főszolgabírája, mint rendőri büntetőbíró, **Hutflesz Mihály** oroszvári lakost a bortörvénybe ütköző kihágás miatt 65 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Rajka, 1930. március hó 22-én.

Rumpeller s. k.
tb. főszolgabíró.

Jelen kivonat hiteléül:
Rajka, 1930. április 16.

Hollósy
irodatiszt.

A gyomai járás főszolgabirájától.

1927. kih. 69/2.

A gyomai járás főszolgabírája, mint elsőfokú rendőri büntetőbíróság, a vád képviseletében dr. Tahy Endre szakképviselő közreműködése mellett meghozta a következő

ítéletet:

Botlik Antal, 38 éves, ref., gyomai születésű, italmérő, nős, vagyontalan, gyomai lakos, terheltet vétkesnek mondom ki és pedig az 1924. évi IX. t.-c. 7., 8., 16. és 17. §-aiba ütköző kihágási cselekményekben, melyet azáltal követett el, hogy mint italmérő 1927. évi január hó 23-án 25% vízzel bort hamisított, a hamisított bort forgalomba hozta, a bort tartalmazó tartályokat nem jelölte meg, a bortörvény fontosabb rendelkezései című nyomtatvány kötelező kifüggesztését elmulasztotta, ezért az 1924. évi IX. t.-c. 42. §-ának 1. és 2. pontja, a 44. §-ának 1. és 2. pontja alapján, figyelemmel az 1928. évi X. t.-c. 7. §-ára, a Kbtkv. 21 §-a alkalmazásával, az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett fizetendő 80 pendő pénzbüntetésre, ennek behajthatatlansága esetén az 1928. évi X. t.-c. 10. §-a alapján önköltségen eltöltendő 10 napi elzárásra ítélem.

Gyoma, 1928. évi április hó 20-án.

Jeney s. k.
tb. főszolgabíró,
mint rendőri b.-bíró.

A másolat hiteléül:
Gyoma, 1930. évi április hó 3-án.

Bencsik László
járási irodatiszt.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

M. kir. államrendőrség hatvani kirendeltsége.

791/929. kih.

Itélet-kivonat.

M. kir. államrendőrség hatvani kirendeltségének alulírott rendőri büntetőbírája Hatvanban, 1929. évi november hó 18-án és 20-án megtartott tárgyaláson fenti számú jogerős ítéletével **Kaiser Dávid,** 42 éves, izr. vallású, hatvani (Kossuth-tér) lakos, vendéglőst, romlott és beteg bornak forgalombahozatala miatt 15 (tizenöt) pengő pénzbüntetésre, mely behajthatatlanság esetén 2 napi elzárásra lesz átváltoztatva, ezenkívül az eljárás során felmerült költségek megtérítésére ítélte és egyben az ítéletnek a terhelt költségére a „Hatvani Ujság" c. hetilapban és a „Vendéglősök Lapja" c. szaklapban való közzétételét rendelte el.

Hatvan, 1930. évi április hó 12-én.

Lipthay Lajos
rendőrfogalmazó,
rendőri b.-bíró.

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklám-vállalat **Csernák Jenő** Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23. Telefon: József 385—28

Vendéglősök figyelmébe!

Pyramis

címfestő, szobafestő és mázoló ipari vállalat

Budapest, VII., Károly körút 15.

Telefon: J. 383—68

Kedvező fizetési feltételek

A gyomai járás főszolgabirájától.

1929. kih. 1344.

A gyomai járás főszolgabírája, mint I. fokú rendőri büntetőbíró, a vád képviseletében dr. Tahy Endre szakképviselő közreműködése mellett meghozta a következő

ítéletet:

Özv. Filemon Mátyásné, 46 éves, r. kath., rákóci születésű, vendéglős, vagyontalan, endrődi lakost, az 1924. évi IX. t.-c. 7. §-a 1. pontjába ütköző és a 42. § 1. pontja szerint minősülő kihágás miatt, mert a kimérése alatt álló bort 9% vizzel hamisította, az 1924. évi IX. t.-c. 8. §-ába ütköző és a 42. § 2. pontja szerint minősülő kihágás miatt, mert a vízzel hamisított bort forgalomba hozta, az 1924. évi IX. t.-c. 16. §-ába ütköző és a 44. § 1. pontja szerint minősülő kihágás miatt, mert a bort tartalmazó tartályokon nem jelölte meg a bor fajtáját és minőségét, vétkesnek mondom ki és az 1928. évi X. t.-c. 4. §-ának alkalmazásával, ezen törvény 7. §-a alapján összbüntetésképen 40 pengő pénzbüntetésre, ennek behajthatatlansága esetén az 1928. évi X. t.-c. 10. §-a alapján 10 napi önköltségen eltöltendő elzárásra ítélem.

Gyoma, 1930. évi december hó 21-én.

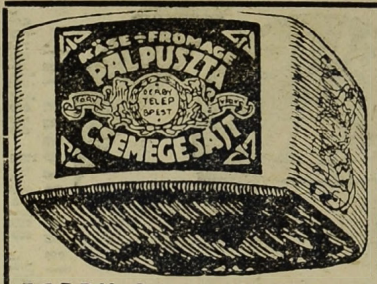
Jeney s. k.
tb. főszolgabíró,
mint rendőri b.-bíró.

A másolat hiteléül:
Gyoma, 1930. évi április hó 3-án.

Bencsik László
járási irodatiszt.

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Sörkimérő-készülékek

jégszekrények minden méretben, csakis elsőrendű kivitelben, gyári árakon.

Stiller Arthur

Budapest, VII., Kazinczy ucca 6/b szám.

Telefon: J. 413—70 ● Kérjen árjegyzéket!

Bakonyi Jenő

a Lakos Lajos takaréktűzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője

üzemet nyitott

Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.

Elsőrendű, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.

Telefon: József 322—78

Enyhe tél után jön a Forró nyár

jön a Jégmizéria, jönnek a Magasabb Jégárak

Mindezt elkerülheti,

ha idejében

ELECTROLUX HŰTŐSZEKRÉNYT

vesz. Az Electrolux a legideálisabb, a legtökéletesebb és üzemében **legolcsóbb,** villamos és **gáz**üzemre egyaránt berendezhető, automatikus, **motornélküli, zajtalan hűtőszekrény**

Tekintse meg kiállítási termeinket!

ELECTROLUX RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST
IV. KER., VÁROSHÁZ UCCA 16. SZÁM

Arajánlatot, ismertetőt, vagy szakértő megbízottat kívánatra küldünk. Telefon: 868-14, 868-15, 821-78

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25 szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 10. SZÁM 1930. MÁJUS 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József“ 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Furcsa pör

indult meg mostanában a népjóléti minisztérium ellen. Egy kis község megbukott és tönkrement patikusa indította, akinek a nyakára újabb patikát engedélyezett a népjóléti kormányzat, habár a falu lélekszáma nem változott. A régi, a tönkrement patikus egész egyszerűen hatalmas kártérítési összeget követel a népjóléti minisztertől, akit felelőssé tesz az ő vagyoni bukásáért, mert az hozta a nyakára az új, tőkében bőségesebb és szerencsésebb konkurrenciát.

Óriási érdeklődés várja jogászi körökben ennek a pernek az eldöntét. Kétségtelen, hogy amikor az egyes üzemek engedélyezési jogát a törvény bizonyos kormányzati tényezőknek tartotta fenn, ezt nem puszta szeszélyből cselekedte. Az ilyen engedélyezés „felelősséggel“ járó ténykedés és aki gyakorolja, az bizonyos mértékig helyt állni is köteles érte. Most az a kérdés, kiterjeszti-e a bíróság majd anyagiakra is ezt a felelősséget? Nagyon sok jogi szakértő azt mondja: igen. Ez hamarosan elválik és akkor bizonyára, sokszorosan meggondolják majd az illetékesek az új engedélyezéseket.

Bennünket, italmérőket, mindenki másnál jobban érdekelhet ez a pör, amely talán nagyon is radikálisan fogja megoldani egyik legsúlyosabb sérelmünket, a tömérdek új italmérési jog engedélyezését. Mert mi is pörölhetünk és mindenkinél több okunk és jogunk van pörölni. Mi is tönkrejutunk.

Száz számra hullunk, elpusztul egész életünk kis vagyonkája, tőkéje, szorgalmunk gyümölcse olyan apróságokon, hogy máról-holnapra a nyakunkra engedélyeznek új meg új italméréseket. Az antialkoholizmus uralkodó áramlatában úgy szaporítják az új engedélyeket, mint a gyomot az árokparton. B-listások, rokkantak, nagyúri rokonok mind a mi szakmáinktól remélik a kiszipolyozási lehetőségeket még és ezer módjuk van rá, hogy új engedélyükkel tönkretegyék a régi szakmabelieket.

Mehet-e ez így tovább?

Vajjon nincs-e igazuk szakmáink tönkrejutottainak, akik majd felbuzdulva a kormányzatot pörbefogó patikus példáján, ők is megkísérlik a pöröket a hibás és túlzott engedélyezésekkel szemben? Vajjon nincs-e joguk a kártérítésre az olyan engedélyezővel szemben, aki miatt elveszti mindazt, amit egy életen keresztül gyüjtött, bízva a viszonyok állandóságában, gazdasági helyzetének, kockázatainak törvényes védelmében?

A magyar bíráskodás megközelíthetetlen jogérzéke fenyegető gazdasági hátteret ád az ilyen pörök mögé, ha azok adatokkal és bizonyítékokkal vonulnak föl. És a mi szakmáink jól teszik, ha fölhívják tagjaik figyelmét az ilyen lehetőségekre is. Az engedélyek nemcsak kötelezettségeket jelentenek, hanem jogokat is és az egész szakmának tesznek szolgálatot, akik megkísérlik az írásba nem foglalt, de értelmileg a sorok közt lappangó jogok érvényesítését is bukásuk órájában! (*F. R.*, Nyíregyháza.)

A budapesti kávések az italmérési amnesztiáért.

Mintafelirat az összes rokonszakmák számára. Az illetékes körök már tárgyalják is a memorandumot.

Az összes rokonszakmák figyelmébe ajánlható lépést tettek most a budapesti kávések. A pénzügyminiszterhez memorandumot intéztek az italmérési amnesztia tárgyában és a kormányzat már foglalkozik is az ott felhozott súlyos jogi és gazdasági érvekkel. A fontos felirat, amelyet valószínűleg hamarosan követni fognak a szükséges változtatásokkal a magyar vendéglős, éttermi, korcsmáros és italmérő szakmák hasonló memorandumai is. teljes egészében így szól:

A Budapesti Kávések Ipartestületének közgyűlése egyhangúlag a következő határozatot fogadta el:

„A Budapesti Kávések Ipartestületének közgyűlése sajnálattal látja, hogy az ipartestületnek több ízben illetékes hatóságok elé terjesztett, megindokolt és bíztató ígéretekkel fogadott kérései: az 1921. évi IV. t.-c. (italmérési törvény) sérelmes és az ipar gyakorlásának biztonságát zavaró intézkedéseinek revíziója, úgyszintén a kivételes hatalom gyakorlásáról szóló törvény alapján évről-évre hatályban tartott 1920. évi XV. törvénycikk (árdrágítási törvény) hatályon kívül helyezése még mindig késik.

A mai súlyos viszonyok mellett mindkét törvényes intézkedés teljesen idejét multa és a közgyűlés nyomatékosan kéri a törvény végrehajtására hivatott hatóságokat, hogy az évek óta sürgetett intézkedéseket tegyék végre meg.

A közgyűlés ugyancsak megállapítja azt, hogy a Kormányzó úr Őfőméltósága által megadott amnesztia a még mindig érvényben álló rendelkezések folytán, a kávésiparban egyáltalán nem érvényesül s míg a megindított bűnvádi vagy jövedéki kihágások elkövetői ellen eljárások beszüntettetnek, addig a gyakran csak formai okokból meghozott árdrágítási kihágások elkövetőitől az italmérési engedélyek megvonattak és azok jogaikba évek óta nem helyeztettek vissza. Az ipartestület a legnagyobb tisztelettel viseltetik a törvényes hatóságok iránt, anélkül, hogy a hozott intézkedéseket kritizálni kívánná, úgy véli, hogy elérkezett az ideje annak, hogy ezek a jogmegvonások revizió alá vétessenek és az amnesztia ezekre is kiterjesztessék.

A közgyűlés megbízza az elnökséget, hogy az e határozatban foglaltakat újból hozza napirendre és azokban az illetékes hatóságoknál járjon el.“

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78 **Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.** Alapíttatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

E közgyűlési határozattól indíttatva, az ipartestület alulírott elnöksége azzal a tisztelettel kéréssel fordult Nagyméltóságodhoz, hogy az abban foglaltakat megfontolás tárgyává tenni és megfelelő intézkedését kiadni méltóztassék.

Ipartestületünk már több ízben fordult előterjesztéssel Nagyméltóságodhoz avégből, hogy az árdrágítási törvény (1920 : XV. t.-c.) és az italmérési törvénynek (1921 : IV. t.-c.) sérelmes intézkedései megfelelő úton módosíttassanak.

A jelenlegi törvényes helyzet ugyanis a következő :

Az 1921. évi IV. t.-c. 3. § 1. bekezdése szerint :

Nem adható engedély azoknak, akik bűntett, nyereségvágyból elkövetett vétség, súlyosabb természetű árdrágító kihágás miatt jogerősen elítéltettek.

Ugyancsak a 17. . 1. bekezdése szerint ily körülmények fennforgása esetén az engedély elvonandó.

Ezzel szemben az 1920. évi XV. t.-c. 1. §-a csakis árdrágító visszaélés „vétségét" ismeri, árdrágítási kihágást sem súlyosabb, sem enyhébb formában elkövetni nem is lehet.

Már pedig az árdrágítási joggyakorlatot ismerve, megállapítottuk, hogy az iparunkban előfordult esetek túlnyomó többsége — az 1920. évi XV. t.-c. 1. §-ának határozott terminológiája nélkül — legfeljebb kihágásnak lenne minősíthető, mit a meghozott ítéletek indokolása is igazol.

Ennek ellenére a törvény szavaira való hivatkozással a pénzügyi és rendőri hatóságok az ily „vétség" miatt elítéltek engedélyeit elvonták, vagy az újabban kért engedélyek kiadását megtagadták sokszor oly esetekben is, amikor a büntetés kiállását követő öt év eltelt és az illetők teljesen kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusítottak.

E szempontoktól vezettetve, azzal az alázatos kéréssel fordulunk Nagyméltóságodhoz :

a) kegyeskedjék rendeletileg intézkedni azirányt, hogy az 1921. évi IV. t.-c. 3. §-ának az árdrágító vétségekre vonatkozó rendelkezése csak a valóban súlyos esetekre alkalmaztassék, súlyos eseteknek tekintve azokat, amikor a bírói ítélet nagyösszegű pénz- vagy elzárásbüntetést tartalmaz ;

b) a büntetés kiállásától számított öt éven túl az árdrágítási ítéletek ne vétessenek figyelembe ;

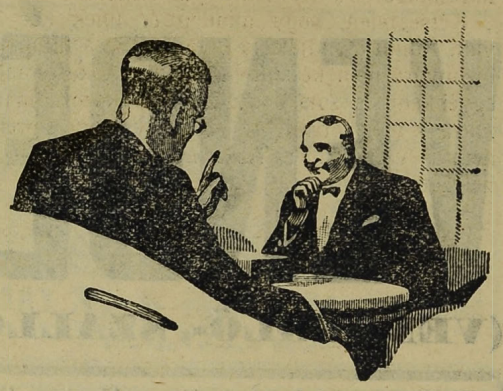
c) a kiadott amnesztia a felemlített esetekre is terjesztessék ki és a fenti módon elrendelt engedélymegvonások és megtagadások revizió alá vétessenek, illetőleg kérelemre újból tárgyaltassanak.

Bízunk Nagyméltóságod jóindulatában, hogy előterjesztéseink jogosult voltát méltányolva, kéréseinket kegyesen teljesíteni fogja.

Legmélyebb tisztelettel : Budapesti Kávések Ipartestülete *Havas* Nándor dr. főtitkár, *Mészáros* Győző elnök.

Akkor, amikor büntetőjogunk etikai célzata az, hogy a bűnös megjavultan a társadalomnak visszaadassék, teljesen lehetetlen az, hogy javarészt az inflációs idők alatt elkövetett kisjelentőségű deliktumok a dolgozó társadalomból való örökös kirekesztést jelentsenek.

Azt reméltük, hogy a Kormányzó úr Őfőméltósága jubileuma alkalmából kiadott amnesztia-rendelet ezekre az esetekre is kiterjed. Sajnos azonban, a kiadott rendeletek szövegéből ily irányú intézkedés nem tűnik ki, miután az esetek túlnyomó része már a multban letárgyaltatott és a büntető eljárás befejeztetett, sőt annak konzekvenciájakép az italmérési engedély megvonatott vagy megtagadtatott.

A kávé káros voltát

az abban 1—3% mennyiségben előforduló koffein okozza, mely a szívre és az idegekre ható méreg. Ezért, kizárólag a koffein miatt tilt el az orvos oly sok embert a kávé élvezetétől. Az egészségre természetesen csak a koffeinmentes kávé veszélytelen, s ez a Hag kávé, mely valódi, finom babkávé. A Hag kávéhoz semmi sincs hozzáadva, semmi belőle elvéve, csak a sok emberre legtöbbször tudtán kívül és állandóan káros koffein. Szív- és idegbajosok, sőt gyermekek is nyugodtan ihatnak Hag kávét, annyira ártalmatlan, oly egészséges. Győződjön meg egy kisérlettel! Ha megismerte, úgy sohasem fog lemondani róla.

HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. Bon. Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....

Utca .....

Helység .....

Több mint 30.000 vendéglőst és korcsmárost sujt a hiteltilalom.

Van-e hitel a korcsmában? — Az uj hitelrendelet az életben.

Május elseje óta komor hangú kis táblák függnek a vendéglők és korcsmák falán, ha fekete keretbe lennének illesztve — gyászjelentések hangulatát keltenék. Ezek a táblák ugyanis a réges-régi „hitelbeborozást" parentálják el. Szóval 1930 május hó elsején meghalt a hitel, el is temették hivatalosan s ha valamelyik korcsmáros exhumálni akarná : a 122.400/930. B. M. rendelet értelmében 30 napi elzárással, vagy 600 pengőig terjedhető pénzbírsággal sujtják. A vendéglők, korcsmák, apró csapszékek krétája tehát, ez a réges-régi magyar betűvető és számvevő-eszköz, emlék lett. Belehullott a multba, akár az itce, a messzöly, vagy a lopótök. Itt Budapesten épúgy, akár a Hortobágyon, vagy a legeldugottabb kis falu „Nagykorcsmájában". Nem lehet többé bort hitelbe fogyasztani s a borocska árát felkrétázni az ajtó hátára, vagy éppen az apró számolócédulákra, adósságot csináló név fölébe. Ha valaki mégis csak hitelezne, semmiféle bíróság sem ül törvényt többé, hogy az adóst az adósság megfizetésére kötelezze.

Május elseje óta, 19 napja már, hogy ravatalon fekszik a dáridós hitel. És bizony sok-sok bonyodalmat okozott. Napok óta figyeljük a rendeletszülte helyzetet s az a kép alakult ki, hogy a vendéglősipar igen-igen szeretné, ha ezt a váratlanul megjelent elsejei meglepetést egyszerűen meg nem történtté tennék.

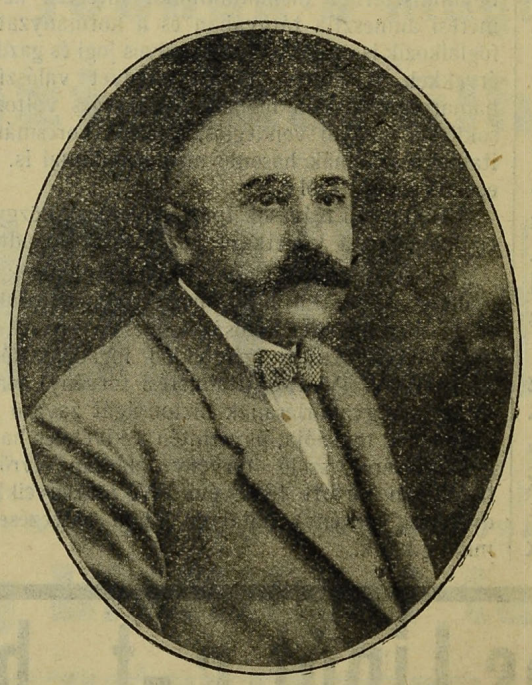
A magyar vendéglősiparnak nincs egyetlen olyan tagja sem, aki ne adóznék tisztelettel a törvény erejének. Ám elseje óta öt napon keresztül azt láttuk, hogy a „122.400/930. B. M." kissé nehéz helyzetbe sodorta a vendéglősöket, sőt — a fogyasztókat is . . . Valahogy az a kép alakult ki előttünk, hogy hitel nélkül nincs üzleti élet még abban a kis butikban sem, amelynek cégérére ezt festette a tulajdonos : „Nagy pintes a kis erszényhez".

Íme egy kép : Kedves, apró korcsma Budán, jó messze az ú. n. nagyvilágtól. János bácsi régi vendég, bekukkant, megkívánt egy spriccert. Hát ez igazán nem nagy kívánság. Viszont János bá' tíznaponkint kapja a kenyérzsoldot. Tíznaponkint fizet. Ma harmadika van, kerek egy hét mulva áll a pénz a házhoz. A falon ott függ a komor felirat s így ijesztgeti öklömnyi betűkkel : „Hitel mától kezdve igazán nincs, mert . . ." stb. Következik a rendelet. (Az „ilyen" szövegű tábla, hogy : „Hitel nincs!" már igen régi, annyira régi, mint az „Erre tilos az út!" s az ember elolvassa, de nem nagyon veszi komolyan.) János bácsi a korcsmáros figyelmeztetésére kibetűzi az új rendeletet s azután így szól :

— Becsületes ember vótam is, vagyok is. De nem akarom, hogy magát, korcsmáros úr, miattam lecsukják, hát majd keresek egy másik csapszéket. De azért haragról szó sincs . . .

A korcsmáros bizony hívná vissza. Hiszen nem muszáj erről tudni senkinek, azért ad ő, eddig még mindig megkapta az árát. János bácsi azonban

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

RANDL ISTVÁN vendéglős, Tokod.

WERL JÓZSEF vendéglős, Budafok.

Tizenkétezer magyar vendéglős, kávés, korcsmáros és fogadós dolgozik szerte az országban, húzza az igát és adja ereje legjavát egy életen keresztül másokért. És mi az eredmény? Alig pár száznak marad meg a neve és az emlékezete, a többi ezrek eltünnek majd nyomtalanul. Az élő magyar vendéglősök, kávések, korcsmárosok és szállótulajdonosok igazi Pantheonja lesz a Nagy Album, aki oda bekerült, az meg van örökítve ; ismert lesz a kartársak és az idegenek közönség előtt is. És onnan senki se marad ki, aki az arcképét rövid életleírásával együtt beküldi erre a címre : *Az Album* szerkesztőségének, *Budapest, IX., Viola ucca 3.*

már ott kullog a tulsó oldalon. Bemegy egy másik korcsmába. De ott sem kaphat hitelt.

Kétségtelen, hogy minden éremnek két oldala van. Amint mondják, jó és rossz. Ez a hitelrendelet bizonyára nem készült ok nélkül. A korcsmai hitel egyébként is sok bonyodalmat okozott már. De most — még többet. Az a helyzet, hogy a premiérje nem is volt remiér. Az a helyzet, hogy — nehéz helyzetet teremtett.

Néhány héttel ezelőtt nyilvánosságra került, hogy egy-két előkelő állású fiatalembernek könnyelmű adósságcsinálás miatt mulatók és bárok fizetőpincéreivel differenciája támadt. Nem sokkal rá megjelent egy belügyminiszteri rendelet a hivatalos lapban. A korcsmai hitelezés szigorú eltiltásáról szólt és kemény pénzbüntetést, szabadságvesztést és az italmérési jog megvonását helyezte kilátásba azokkal a vendéglősökkel és korcsmárosokkal szemben, akik a rendelet életbeléptetése napjától, május elsejétől kezdve, bárkinek is hitelt nyujtanak.

Elkövetkezett a május elseje s a magyarországi korcsmárosok sietve tettek eleget ennek az új miniszteri rendelkezésnek. Több mint 30.000 vendéglős, kimérő és korcsmáros dolgozik Magyarországon, fizet adót, ad kenyeret emberek tízezreinek és most e nagy iparág életét bolygatta meg a korcsmai hitelezések tilalmáról szóló belügyminiszteri rendelet. A rendelet életbeléptetése után eszméltek rá a korcsmárosok és vendéglősök, hogy mit jelent az a rendelet az ő egzisztenciájuk szempontjából. Megállapították, hogy a legsúlyosabb bénító rendelkezés ez és sokan vitatják, hogy egyáltalában *jogosult-e a belügyminisztérium* a gazdasági élet egész terrénumán *törvényeinkben elismert hitelezést eltiltani !* A korcsmárosok és vendéglősök iparában *katasztrófálisnak* mondják az elsején életbelépett rendeletet, mert az eddig már erősen megcsökkent forgalmuk újabb nagy visszaesését jelenti a rendelet tilalma.

A korcsmárosok egybehangzó információja szerint az elmult évek gazdasági válsága az eddigi forgalomnak mintegy 60 százalékától fosztotta meg az az ipart, a megmaradt 40 százaléknyi forgalomnak a fele hitelre volt bazírozva.

— Ne a nagyvendéglőkre nézzenek — mondotta nekünk egy józsefvárosi korcsmáros — azokban kevésbbé volt helye a hitelezésnek. Ámde nálunk, kisembereknél, akik magunk vagyunk a gazda és a fizetőpincér, sokszor a kiszolgáló is, a mi üzleteinkben — Budapesten és a vidéken sokezren vagyunk — a hitelt nem lehet eltörölni.

A korcsmáros rámutat most egy sarokasztalnál cbédelő hivatalnokféle emberre.

— Látja kérem, ez az úr itt étkezik nálam mindennap, rendesen fizet, de megtörténik, hogy 20-ika után nincs pénze. Eddig hitelt adtam neki elsejéig, elsején becsülettel megfizette a tartozását. Most oda kell majd állanom elébe és rámutatni a kifüggesztett belügyminiszteri rendeletre és azt kell mondanom, hogy nem adhatok hitelt. Mert nemcsak hogy italfélét nem lehet hitelezni, a rendelet szerint egyáltalában semmit, ételt sem lehet hitelezni. Az ilyen kuncsaftom egészen bizonyosan el fog maradni.

És nem egy ilyen van, hanem húsz-harminc, vannak közöttük hetibéres munkásemberek, akik egy-két fröccsöt vagy néhány pohár sört elfogyaszthattak nálam akkor is, ha történetesen nem volt pénzük, mert régi vendégeim, akik sohasem vitték el a pénzemet. Most aztán el fogom veszíteni ezeket a vendégeimet.

Elnéztünk egy ferencvárosi kis vendéglőbe is. A söntésben a falra ki van akasztva egy kartonlap, nagy betűkkel áll rajta:

Tilos a hitel!

A falon kifüggesztve a belügyminiszteri rendelet, szóval a törvénynek kétszeresen is eleget tett a jóravaló vendéglős. Itt is nagy elkeseredéssel beszélnek a rendeletről.

— Tegnap történt meg velem — mondja a vendéglős —, hogy bejött egy régi vendégem, megevett egy szerény vacsorát, elfogyasztott két spriccert, azután odajött hozzám és azt mondja: írjam fel. Ez eddig is gyakran megtörtént, két-három nap mulva, vagy egy hét mulva megkaptam a pénzemet Igen ám, de most itt a rendelet. Mondtam neki, nézze csak Tóth úr, egy rendelet parancsol nekem május elseje óta, az a gazda az én vendéglőmben, nem pedig én, nincs hitel, legyen szíves fizesse ki a vacsoráját.

A vendégem a szemembe nevetett.

— Hát csak nem gondolja, hogy elviszem a pénzét. Szombaton bejövök és kifizetem. Ha nem tetszik, menjen fel a minisztériumba és kérje ott a pénzt, mert az én gazdám már hetek óta jár a minisztériumba, hogy a szállítása után fizessék ki, ami neki jár, de nehezen utalják ki neki a pénzt. Így a mi bérünkkel is elmaradt.

— Mit tehettem egyebet — mondja a vendéglős — kivettem a zsebemből 1 pengő 30 fillért és letettem az asztalra. Aztán így szóltam a vendégemhez: Nézze Tóth úr, a törvény — törvény. Itt van ez a pénz, fizesse ki a vacsoráját. A vendégem elvette a pénzt, aztán visszaadta. Kifizette a vacsorát. Mit tehettem vele? Jelentsem fel hitelezési csalásért? Az államnak szabad hitelezni, nekem nem szabad?

Ez az igazi arca ennek a legújabb belügyminiszteri rendeletnek. A korcsmáros el fogja veszíteni vendégeinek 30—40 százalékát, forgalma ismét meg fog csappanni, de a közterhekből nem fognak engedni, az adóját továbbra is fizetnie kell és élni is akarna. Ennek a belügyminiszteri rendeletnek a kieszelője nagyszerű elméleti ember lehet, de az élettel nem sok kapcsolata van és hogy létrejöhet egy ilyen rendelet az érdekeltek és a kereskedelmi és ipari érdekeltségek meghallgatása nélkül, ez azt mutatja, hogy egy minta adminisztráció alatt élünk. Annak a mintája ez az adminisztráció, ahogy nem szabad adminisztrálni.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részlet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás

Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Új rendelet a mértékhitelesítésről. A Budapesti Közlöny május 6-iki számában megjelent a kereskedelemügyi miniszter 1930. évi 120.880/XV. számú rendelete, amely a mértékhitelesítési díjszelvények (nyugták) megőrzéséről intézkedik. Ennek értelmében folyó hó 6-ától kezdve minden mértéktárgynak hitelesítése, valamint a javítás után esedékes újrahitelesítése alkalmából a mértékhitelesítő hivatalok által kiszolgáltatandó díjszelvények (nyugtát) a legközelebbi hitelesítés idejéig meg kell őrizni, az üzlethelyiségben tartandó mértékvizsgálat alkalmával a hatósági közegnek fel kell mutatni és az újabb hitelesítésnél a mértékhitelesítő hivatalnak vissza kell szolgáltatni. Ha pedig a mértéktárgy javításra kerül, úgy a mértékhitelesítő hivatal a díjszelvények másolatát az illető mértéktulajdonosnak hivatalból megküldi. Ennek a rendeletnek nincs visszaható ereje, tehát a rendelet életbelépte előtti díjnyugtákra nem vonatkozik. Vagyis csupán azokat a díjnyugtákat kell megőrizni, amelyek a május 6-ika utáni mértékhitelesítésekre vonatkoznak. A rendeletnek célja, hogy a mértékhasználó közönség megóvassék attól a gyanútól, hogy mértéktárgyai hamis hitelesítési bélyegekkel vannak ellátva.

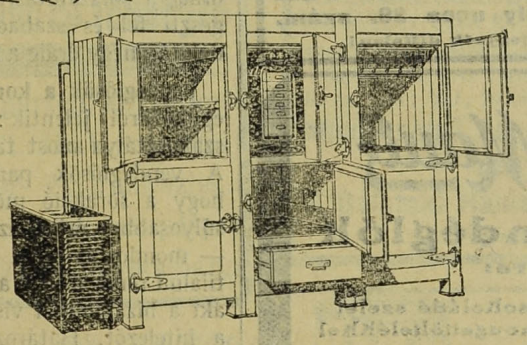
Közérdekű ipartestületi felterjesztések másolatán a kereskedelemügyi miniszter leirata értelmében a jövőben az illetékes kereskedelmi és iparkamarákhoz is megküldendők. A rendelet megállapitja, hogy egyes testületek kezdeményezéseiről és javaslatairól, melyeket a kormányhatósághoz juttattak, az iparkamaráknak tudomásuk nem volt, mely körülmény a kamarák feladatának gyorsabb megoldását a multban hátráltatta.

A kedélyt és jó közérzetet

a reggeli határozza meg. Ilyenkor egy csésze valódi, jó babkávé rendkívül egészséges. A babkávé elűzi a reggeli bágyadtság legkisebb árnyalatát is, erősít, felüdít, az agy munkáját növeli, élet- és munkakedvet ad. Ezek a tulajdonságai azonban csak a valódi, hamisítatlan babkávénak vannak.

Meinl Gyula r.-t.

FRIGIDAIRE

villamos automatikus hűtőberendezés.

Szállodák, vendéglősök, kávéházak stb. részére a megbízható hűtés az üzlet alapját képezi; s a Frigidaire hűtőszekrényt előbb, vagy utóbb Önnek is be kell szereznie. Előnyei annyira szembeötlőek, hogy azok, kik ma még késlekednek, mögötte maradnak konkurrenseiknek, kik Frigidaire-rel hűtenek. Ne várjon míg forgalma csökken, határozza el most magát és ne felejtse el, hogy Frigidaire szállította a világ összes hűtőkészülékeinek 80%-át. Frigidaire működése tökéletes.

Kedvező fizetési feltételek.

HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest

IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 12. TELEFON: *AUTOMATA 898—86

Stauffer

dobozos emmentáli vezet.

Vendéglői

és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapíttatott: 1896.

Nagyobb vidéki város **Máv. resturációja** hosszabb szerződéssel, súlyos betegség miatt, berendezéssel együtt **átadó.** Átvételhez 10.000 pengő készpénz, a többi biztosíték ellenében hitelezve. — Bővebbet: **Singer József, Baja, Vasútállomás.**

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**

speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.

Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.

BOROSZTÁLYA

Pincék: BUDAFOK, Petőfi út

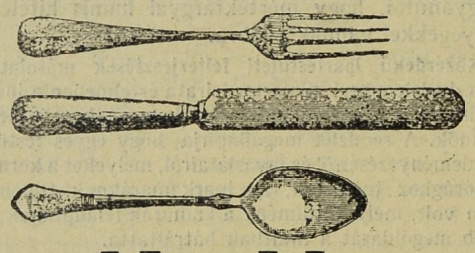
KÖZPONTI IRODA:

Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Vendéglői,

kávéházi, klubberendezések

Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok **Porcellán és hitelesített üvegárúk**

Alpakka

evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb

Vétel, eladás és kölcsönzés!

FRIED ZSIGMOND ÉS FIA

Budapest, VII., Király ucca 39. szám.

Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Dreher-Mauls

cikkei vendéglők részére:

Dreher Mauls csokoládé szelet nougattöltelékkel

Dreher Mauls Grillasszeletcocos-grillage töltelékkel

Dreher Mauls táblás-, ét-, főző-, tejcsokoládék

Dreher Mauls mártógyurma, kakaógyurma

Dreher Mauls kakaóvaj és kakaópor

Tessék ajánlatot kérni!

Levélcím: Budapest X. Postafiók 22.

MI UJSÁG?

A szállodások és vendéglősök sérelmei. A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége pénteken délelőtt a régi képviselőházban tartotta fennállásának 30. évfordulóján jubiláris közgyűlését, amelyen a vidék és a főváros vendéglősei és szállodásai nagyszámban vettek részt. A közgyűlésen *Keszey* Vince elnökölt, aki megnyitójában rámutatott arra, hogy noha jubiláris közgyűlésre gyűltek össze, nem ünnepelhet a szövetség, mert a gazdasági viszonyok következtében csupán sérelmekkel tudnak foglalkozni. A vendéglősök elsősorban az ellen tiltakoztak, hogy a pénzügyminiszter megengedte a bortermelőknek külön engedély nélkül a bornak nagyban való árusítását. Sürgette a szövetség a borfogyasztási adó eltörlését, mert csak attól lehet várni a borforgalom emelkedését. Tiltakoztak a különböző hatósági étkezőüzemek konkurrenciája ellen. Fojtogató hurokként veszi körül a vendéglősipart a kifőzés, a tejcsarnok és sok magánháztartás is, amelyek kisajátították a vendéglősipart. A szövetség évek óta sürgeti a zeneszerzői jogdíjak kérdésének rendezését, azonban nem éri el eredményt. Sürgette a szövetség a vizumdíjak eltörlését. Állást foglalt amellett is, hogy a külföldi nagy idegenforgalmi vállalatoknak, a Wagon Litsnek, a Cooknak és az American Expressnek adják meg a letelepedést. *Stein* Sándor dr. az idegenforgalmi propaganda kérdésével foglalkozott. *Bolgár* Menyhért a nyugdíjegyesület működését ismertette és határozati javaslatára a közgyűlés tiltakozott az iparosok tervezett kötelező nyugdíjbiztosítása ellen. *Pallai* Miksa a vidéki szállodások nevében tiltakozott az ellen, hogy egyes villanytársaságok amellett, hogy magas áramdíjat vetnek ki, még kauciót is követeljenek a szállodás áramfogyasztásának és a díjak megfizetésének biztosítására. Számos vidéki tag szólalt fel s beszédeikben a vidéki szállodások és vendéglősök sérelmeit tették szóvá. A közgyűlés után a Gundel-féle étteremben ebéden vettek részt, majd megtekintették az Árúmintavásárt. Szombaton a kőbányai sörgyárakat nézték meg.

Vasárnap délután négyig lehet sört szállítani. A kereskedelmi miniszter még 1925-ben rendeletet adott ki, amellyel a sör vasárnapi szállítását szabályozta oly módon, hogy megengedte a sörnek vasárnap délután négy óráig való eladását és szállítását. Ezt a rendeletet a vidéki hatóságok egyrésze úgy értelmezte, hogy csupán a vasúton érkező sörnek fuvarozására vonatkozik és megbüntették azokat a sörkereskedőket, akik a rendelet értelmében járva el, délután négy óráig szállították a vendéglősöknek a sört. Az érdekeltség kérésére a kereskedelmi miniszter most megállapította azt, hogy a rendelet május elsejétől kezdve szeptember végéig a vasárnapi munkaszünetet délután négy óráig a sörszállításra nézve korlátozás nélkül függeszti fel és szabaddá teszi, hogy a kereskedők délután négy óráig a sört eladhassák és szállíthassák.

Vendéglősök a korcsmai hiteltilalom ellen. Nyiregyházáról jelentik: A nyíregyházi vendéglősök szakosztálya most tartotta rendes évi közgyűlését. A vendéglősök panaszok sorában felemlítették, hogy a sörakció még nem fejeződött be. A legsúlyosabban érinti azonban a korcsmárosok érdekeit — mondották — a május elsején életbelépő hiteltilalmi rendelet. Ez a rendelet nem ítéli el az adóst, aki a bizalommal visszaél, de súlyosan megbünteti a hitelezőt. Határozatilag kimondották, felszólítják a kereskedelmi és iparkamarát, hogy a rendelet ellen emelje fel szavát. Ugyancsak hasonló állásfoglalásra kérik fel a budapesti vendéglősök ipartársulatát is.

Győriek az országos vendéglőskongresszuson. A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége pénteken és szombaton tartotta harmincadik közgyűlését Budapesten, a régi képviselőház üléstermében, amelyen a győri vendéglős szakosztály képviseletében résztvettek László József elnök, Mátrai István pénztáros, Barass Sándor, Borostyán Lajos, Horváth József, Németh Alajos, Pletter Károly, Raduly Sándor és a szakosztály titkára, László József győri szakosztályi elnök nagy tetszéssel fogadott beszédében rámutatott arra a tényre, hogy a negyvennégyféle adóteherrel sujtott vendéglős nem más, mint „adóalany". Kötelezettségekben az első sorba állítja az állam, míg a jogok gyakorlásában mindenkit elébe helyez, még a legutolsó helyet sem biztosítja számára. Erélyes hangon követelte a sörkartel megszüntetését s fölhívta a szövetség elnökségét, hogy ez ellen haladéktalanul kezdje meg a harcot. A közgyűlés elhatározta, hogy általános sérelmeit a kormány elé terjeszti, kérvén a forgalmi, fogyasztási, kártyaadók, valamint az italmérési illetékek sürgős eltörlését, a fűszerkereskedők és szatócsok korlátlan italmérési engedélye megvonását, a hiteltilalmi törvény módosítását, a társadalombiztosító illetékek leszállítását. Itt említjük meg, hogy a győri vendéglős szakosztály a sörügyben a vidéki vendéglősöket tömörítve, országos mozgalmat indít.

Bajban a kispesti vendéglők? Kispest rendkívüli közgyűlésén adatokkal bizonyították, hogy a pénzügyminiszter őstermelő-rendelkezései következtében válságba jutott a *város vendéglős-*, hús- és pékipara. A rendeletek következtében az őstermelők forgalmi és fogyasztási adó nélkül az italmérési engedély egynyolcadának lefizetése ellenében árusíthatják boraikat, sőt olyanok is nagy mennyiségben árulnak bort, akiknek csak félhold szőlőjük van. A kispesti vendéglősipar forgalma, amely 1928-ban *húszezer hektoliter bor* volt, az őstermelők árusítása következtében annyira megcsökkent, hogy a *vendéglősök az egyenesadókat sem tudják fizetni.* A megcsökkent forgalom következtében közel félmillió pengő bevétel marad el az italmérési illeték, fogyasztási, forgalmi és egyéb adókban Kispest városának. Az őstermelő rendelet következtében sokan sertésvágással is foglalkoznak s így a húsipar forgalma is állandóan csökken. A városnak ebből is jelentékeny kára származik. A házilag sütött kenyerek eladása következtében a pékipar is válsággal küzd s az így elmaradt forgalmi adók is hozzájárulnak a város költségvetésének katasztrófális állapotához. Az előirányzott bevételek fele sem folyik be a város pénztárába és ezért kellett most is a 300.000 pengő függőkölcsönt felvenni. A város elhatározta, hogy az őstermelőrendeletek következtében előállott jövedelemcsökkenés orvoslását kérik a pénzügyminisztertől.

Vendéglő-átadás

Szentesen az úri Casino épületében lévő

vendéglő és étterem

teljes felszereléssel, 5-éves új bérlettel, **nagy parkettás terem,** bálok és bankettek részére, **szép kert, kugli, Casino 300 taggal,** más vállalat miatt sürgősen átadó. E hó végéig érdeklődhetni **ifj. Soós József** vendéglőssel

Győr és a zenejogdíj ügye. Ismeretes, hogy a győri vendéglős, kávés és szállodás szakosztály országos mozgalmat indított a Magyar Zeneszerzők, Szövegírók és Zeneműkiadók Szövetkezete ellen, a zenejogdíjnak évről-évre való emelése miatt. A szakosztály nagyobbszámú küldöttsége — a vidéki vendéglős és kávés szakosztályok képviseletében — a mult héten tisztelgett a belügyminisztériumban Tomcsányi Kálmán miniszteri tanácsos előtt, átnyujtván a zenejogdíj folytonos emelése elleni panaszt tárgyaló memorandumot. A küldöttség nem sablónos, de határozott ígéretet nyert a panaszok szigorú megvizsgálására. A győri vendéglős szakosztálynak egyébként máris sikerült elérni azt az eredményt, hogy az 1929. évi zenejogdíj érvényben maradt az 1930. évre is.

Félezer magyar vendéglős és korcsmáros a Popper-pincékben.

Az árúmintavásárra és a vendéglős-szövetség országos nagygyűlésére több száz vidéki vendéglős érkezett május 5-e után a fővárosba. Ezek — nagy meglepetésükre — csoportonkint találkoztak május 7-én délután fél 4 órakor a Nemzeti Színház előtt és igen sok fővárosi kartárssal meggyarapodva özönlötték el a Kőbánya felé induló villamosokat. Valamennyi egy helyre igyekezett, az Előd uccába, ahová nagyon szíves hangon hívta meg őket kedvelt borszállító cégük, a *Popper Mór és Lipót* részvénytársaság.

Az *Előd ucca* 8. számú hatalmas telek épületei elé szinte szakadatlanul érkeztek az autók is, úgyhogy 4 óra után már több mint négyszáz vendéglőst és korcsmárost fogadtak nagy előzékenységgel a nagy cég vezetői és alkalmazottai. Ismerősök üdvözölték az ismerősöket, hiszen itt úgyszólván mindenki már régebbi összeköttetésben állott ezzel a kitűnő hírnevű bornagykereskedéssel, alig volt szakember, akinek ez lett volna első látogatása a híres sziklapincében.

Gyárvárosban, vasúthoz közel, jómenetelű
VENDÉGLŐ és SZÁLLODA
(10 szobás) **AZONNAL BÉRBEADÓ.**
Cím a kiadóhivatalban „BIZTOS MEGÉLHETÉS" jeligén.

Pompás, roskadásig teli fehér asztalok várták itt a cég hatalmas vendégseregét. Kétezer szendvicsen kívül nagymennyiségű hideg sült, felvágott és kolbászárú fogyott el csúsztatónak az összebarátkozás kellemes pillanataiban, majd sor került a borkóstolóra és a rendkívüli arányú sziklapince tanulságos megtekintésére.

Háznagyságú hordóóriások között vezetett el az út, a különböző színű, kellemes árnyalású hordók mind a legkitűnőbb borok pihenői, amikről bőven meggyőzte egy-egy korty is a vendégsereget. Valóságos labirintusa találkozott itt-ott a sziklába vágott folyosóknak, itt nyugodtak évek óta a kitűnő vörös, fehér, zöld és színes borok, Budapest és a szakértő magyar vidék kedvencei, a sziklapincék folytonos egységesen friss és egy hőmérsékletű levegőjében, a leggondosabb ápolásban. Ezek a pincék és ez a kezelés a cégnek a titka a kitűnő megválasztáson kívül és a közel félezer borszakértő a kellemes kóstolgatások közt szívesen gyönyörködött ebben a titokban.

Popper Zsigmond vezérigazgató volt a vendéglátó házigazda és sok szíves, friss és kedves háziasszony, *Popperné* és *Guttmanné* igazgatónék vezetésével, csupa vendéglősné és cégalkalmazott gondoskodott a vendégek pompás kedvéről, nagyszerű ellátásáról. Kitűnő cigányprímás bandája szórakoztatta az egyre vidámabb sereget, amelynek újból alkalma volt meggyőződni a pompásan sikerült kóstoló alatt, minő jól választ az a maga borfogyasztó közönségének, aki a valódi Popper-boroknál marad.

Azok, akik először voltak ezekben a pincékben, meglepetve látták ezt a sziklákalatti várat, templommagasságú boltozataival. A jó gazdára valló tisztaság, modern felszerelésű földbefektetett csőhálózat borfejtésre, a híres fehér ászokhordók zamatos tartalommal jellemzik röviden a 62 éves Popper R.-T. pincéit. Amint végigkóstoltak egy-egy sor hordót, hallhatták a híres borszakértő elismerő nyilatkozatát a pincékben tárolt nagyértékű borgyüjteményről. A jókedvű társaság több talpraesett szónoklattal a cigányzene mellett késő estig kitűnő májusi hangulatban ünnepelte a cég vezetőségét. A *Popper R.-T.*-nak magyaros megvendégeléséért és a tanulságos pincegazdaság bemutatásáért nagyszámú kartárs felhívására szerkesztőségünk útján ezúton is köszönetet mondunk.

Valaki önmagát vádolja a sopronkövesdi vendéglős meggyilkolásával. Még mindig emlékezetében van a közönségnek az a vadállati kegyetlenséggel elkövetett rablógyilkosság, amelyet a vépi erdőben követtek el és amelynél *Mayer* József jómódú *sopronkövesdi* vendéglőst gyilkolták meg baltával és elrabolták tőle a pénzét. A vendéglős holttestét csak napok mulva találták meg a vépi erdő bokrai közé rejtve. A nyomozás során letartóztatták *Lakatos* Ferenc marhahajcsárt, akiről kiderült, hogy ő csalta a vépi erdőbe a vendéglőst. A szombathelyi törvényszék ítélkezett ez ügyben és Lakatos Ferencet rablógyilkosság miatt életfogytiglani fegyházra ítélte. Ezt az ítéletet a Kúria is helybenhagyta. Azóta Lakatos Ferenc már a fegyházban tölti az életfogytiglan sínylődő rabságot. Most legutóbb különös fordulat történt ebben az ügyben. Egyik nap az egyik szombathelyi ügyvéd levelet kapott, amelyben valaki azt írja, hogy nem Lakatos Ferenc követte el a rablógyilkosságot, hanem a levélíró. A levelet természetesen beszolgáltatták az ügyészségnek, ahol most tovább fognak nyomozni a valószínűtlen ügyben. Valószínű, hogy a nyomozás eredménye kétes lesz, mert hiszen ha bűnbánó ember jelentkezett volna a levélben, akkor megírta volna a nevét is.

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, fapadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszínház ucca 31. Udvarban.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és fenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** borotvafenőszíjak dús választékban és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Német érdemrendet kapott egy sorokújfalusi vendéglős. Nemrégiben, néhány héttel ezelőtt, egy kis csomag érkezett *Fröhlich* Kálmán szombathelyi lakos címére. A csomag mellett kísérőlevél volt a budapesti német konzulátustól, a követség hivatalos pecsétjével ellátva. Fröhlich Kálmán kíváncsian bontotta fel a kis csomagot, amelyből legnagyobb meglepetésére a német érdemrend keresztje került elő. A kísérőlevélből azután megtudta Fröhlich, hogy a német becsületrend keresztjét Hindenburg elnök születésnapja alkalmából kapta, „a világháború alatti vitézi és hősies magatartásáért, amely példát statuált minden igazi katona számára." Fröhlich Kálmán mint 44-es őrmester küzdötte végig a világháborút és mint ezredének egyik legvitézebb altisztje, úgyszólván az összes frontokon harcolt. Vitézségének híre ment nemcsak a frontokon, hanem a frontmögötti részeken is és nevére felfigyeltek a legmagasabb körökben. A hősiesen harcoló magyar őrmester megkapta mindazokat a kitüntetéseket, amelyeket egy altiszt csak megkaphatott. Amikor a világháború véget ért, Fröhlich Kálmán hazament családjához, *Sorokújfaluba* és azóta mint vendéglős éli a csendes, egyhangú falusi életét. Most azután, bár egy kissé elkésve, megkapta Hindenburg elnöktől a legszebb és legnagyobb német kitüntetés keresztjét.

Kérjen mintát a Kalocsai Érseki Borpincészet saját termésű fajboraiból!
Eladás kisebb-nagyobb tételekben hordónként és palackonként
Érseki kastélytelügyelőség, Kalocsa, Pest megye

Öngyilkos vendéglős. E hó elején *Mórocz* István 37 éves vendéglős Frommer-pisztolyával főbelőtte magát a Váci út 32. számú házban lévő lakásán. A mentők életveszélyes állapotban vitték a Rókus-kórházba. A vendéglős három évvel ezelőtt nyitotta meg vendéglőjét a Váci út 32. szám alatt, de nem boldogult és ez keserítette el annyira, hogy öngyilkos lett.

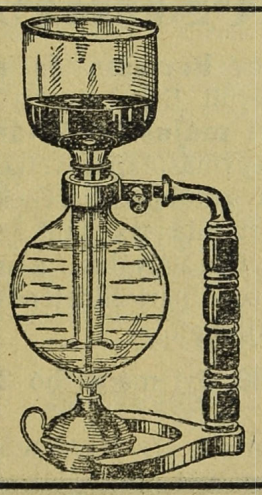
Ismét felmentették a Bagolyvár grófi vendéglősét. *Nyáry* Gusztáv gróf néhány hónappal ezelőtt átvette a budai *Bagolyvár* vendéglőt és két nőtől néhányezer pengőt vett fel óvadékképen. Később a nők feljelentették sikkasztás címén. A bíróság azonban felmentette a grófot. Ugyancsak a Bagolyvár körüli pénzügyi zavarok egyik mellékhajtása volt az az ügy is, amely kedden került tárgyalásra Székely Endre dr. törvényszéki tanácselnök előtt. Ismét Nyáry Gusztáv gróf volt a per vádlottja, aki ellen az ügyészség csalás bűntette címén emelt vádat. *Varga* István fizetőpincér volt a feljelentő, aki ezer pengőt adott át a grófnak, állítólag csak óvadékképen és nem az üzletbe való befektetésre. A bizonyító eljárás lefolytatása után az ügyész elejtette a vádat, mert úgy találta, hogy a csalás bűncselekménye nem forog fenn. Varga átvette a pótmagánvádat, a bíróság azonban felmentő ítéletet hozott. Varga a felmentő ítélet ellen fellebbezett.

Eladó kisebb szálloda és vendéglő
saját házzal, **Balaton-parton,** közvetlen a vasútállomás mellett. Hat szállodai szoba, étterem, fűszer- és trafiküzlet, gyönyörű kerthelyiség, födött tekepálya és hat lóra istálló. Cím a kiadóhivatalban.

Pörök egy csalással vádolt korcsmáros ellen. A debreceni törvényszék elé került szombaton *Gallé* Károly berettyóújfalui korcsmáros, akit azzal vádolnak, hogy hitelezői kielégítésére eladta a házát és nem térítette meg két hitelezőjének, Waldmann és az Áron debreceni borkereskedő cégeknek a követelését. A szombati tárgyaláson nem sikerült tisztázni az ügyet és nem bizonyultak be a vádak. A bíróság újabb tanúk kihallgatásának elrendelésétvel a tárgyalást elnapolta.

Balatoncsopak községben, a strandfürdőtől kb. 1 km. távolságra, egy 5 szoba, 5 üzlethelyiség, konyha és mellékhelyiségekből álló, 1928-ban épült
adómentes ház
kedvező ár és fizetési feltételek mellett, szabadkézből **ELADÓ.** A szobák külön bejárattal bírnak és fürdővendégek részére is kiadhatók, esetleg penzió céljaira is berendezhetők. Közelebbi felvilágosítást nyujt: **dr. Spitzer József** ügyvéd, **Veszprém**

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

„Gourmand"
A jelenkor legtökéletesebb és leghigiénikusabb kávéfőző gépe, éttermi üzemek részére nélkülözhetetlen. — „GOURMAND" felírás, jenai üveg s csakis teljesen veszélytelen fémlámpával az eredeti. Gyártja:
Zlinszky Lajos
Budapest VII., Murányi u. 31.
Postai megrendeléseket pontosan eszközöl.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Állásfoglalás a hírnévrontás ügyében. A hírnévrontás ügyében a budapesti kereskedelmi és iparkamara mellett működő zsűri oly irányban hozott elvi jelentőségű állásfoglalást, hogy amaz általánosan hangoztatott védekezés, hogy a versenytárs joggal hihette, hogy az általa közölt tények a valósággnak megfelelnek, védekezésül el nem fogadható. A versenytársnak ugyanis legelemibb kötelessége, hogy azok felől a tényállítások felől, amelyeket versenyző célzattal közöl, azok valódiságáról megfelelő gondos úton, tudakozódás útján meggyőződést szerezzen.

Nem lesz nyári időszámítás. A kereskedelemügyi miniszter a budapesti kereskedelmi és iparkamarának a nyári időszámítás bevezetését kívánó kérelmére a napokban elutasítólag válaszolt, okul adván, hogy menetrend technikai okokból a nyári időszámítás bevezetése a környező államok egyidejű hasonló intézkedése nélkül nem vihető keresztül.

Az új ecetrendelet hibái. Az ecetrendelet hibás: az első hiba, hogy a rendelet egy kalap alá veszi a tejet, mely víz hozzákeverése által élvezhetetlenné válik, az ecettel, mely éppen víz hozzáadása által válik emberi élvezetre alkalmassá és amelynél csak erőszakos belemagyarázással lehet esetleges keverés vagy üvegkiöblítés által előállható foktartalmi eltérést mezőgazdasági terményhamisításnak minősíteni. Tegyük fel, hogy a gyáros 10 fokos ecetet termel és vevője 6 fokos ecetet rendel, akkor víz hozzáadásával gyengíti a 10 fokosat 6 fokosra. A gyengítés úgy történik, hogy vízzel megkeverik az ecetet és így nyerik a tetszésszerinti foktartalmat. Ha már most egy nagy gyárban egy munkás téved a hozzáadandó víz mennyiségében, a fokbeli eltérés mindennek mondható, csak terményhamisításnak nem. De csal és hamisít az az ecetgyáros, aki ecetsavat kever az ecetbe, hogy az annál erősebb legyen, vagy aki borecet vagy málnaecet név alatt borecet-étherrel vagy málnaesszenciával kevert szeszecetet hoz forgalomba. A vizsgálat céljából hordóból vett ecetnél legyen köteles az eljáró hatósági közeg ellenmintát adni; anélkül a mintavétel legyen érvénytelen. Zárt palack esetében legyen köteles a vásárfelügyelőség a palackot azon mód sértetlen állapotban a vegyészeti hivatalba beszolgáltatni. A legsúlyosabb sérelem az, hogy nincs egységes országosan rendszeresített fokolóeszköz és egységesen kötelezően használandó nátronlúg. Az ellenőrző vegyészeti hivatalok nem az ecetpróbálóval dolgoznak, hanem analytikai exact eljárással és minden intézet a saját gyártmányú lúgját használja. Ám használják ezt tudományos kutatásaiknál és kísérleteiknél, de büntetni, büntetés alapját képező vizsgálatokat végezni csak egységes műszer és lúg alapján legyen szabad. Feltétlenül rendezendő a borecet kérdése is. A borecetben megvolt a kötelezően előírt 0·8 százalék száraz anyag. Mivel köztudomású, hogy a borecet 4—5, de legfeljebb 6 fokos, ezzé csak vízzel való higítás útján válik. A víz hozzáadása által azonban lecsökkenve a száraz anyag, az elavult rendelet szerint nem hozható borecet néven forgalomba. Az ecetrendelet második és negyedik paragrafusa tehát olyképpen módosítandó, hogy a borecet az, mely borból, erjedési úton készül és száz köbcentiméterben legalább 4 gramm ecetsavat tartalmaz. Hiszen a borecetgyártás fellendülésével egyrészt a francia borecet importját tudjuk megakadályozni, másrészt a magyar szőlősgazdák megsavanyodott borát és a gyengébb minőségű magyar borokat ipari célra lehet felhasználni s ezáltal nem pusztul el a nemzeti vagyonnak egy része. Kívánatos, hogya földmívelésügyi minisztérium akár novelláris úton, akár új rendelet kibocsátásával az ecetkérdés sérelmeit megoldja. Méltányos és megokolt, hogy az eddigi bizonytalan mintavételek, különböző fokolási eljárások, nemlétező vagy hallgatólagos latitude-rendeletek idejében hozott ítéletek amnesztia útján töröltessenek.

Vendéglősök figyelmébe!
Pyramis
címfestő, szobafestő és mázoló ipari vállalat
Budapest, VII., Károly körút 15.
Telefon: J. 383—08
Kedvező fizetési feltételek

Többgyermekes családapák adókedvezménye.

A gyermekek számának emelkedése szerint csökken az adó.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter tárcájának átvétele óta több kisebb gyakorlati értékű könnyítéssel jött a kisegzisztenciák segítségére. A pénzügyminiszter legutóbb revizió alá vette a sokgyermekes adózók jövedelemadó kötelezettségét és rendeletet adott ki ezek adójának enyhítése érdekében.

A rendelet szerint az adómentes jövedelem összege azoknál az adózóknál, akiknek háztartásához egynél több gyermek tartozik, a második és harmadik gyermek után 100—100 pengővel, a negyedik, ötödik és hatodik gyermek után 200—200 pengővel, azonfelül minden további gyermek után 300 pengővel emelkedik. A miniszter intézkedése értelmében a gyermekek száma szerint emelkedő adómentes évi összjövedelemnek és az egyébként adóköteles jövedelemnek a gyermekek számára való tekintettel, az adó alól mentesülő összege a következőképen alakul:

két gyermeknél az évi 1100 pengő összjövedelem, illetőleg az évi 700 pengő egyébként adóköteles jövedelem mentes a jövedelemadó alól;

három gyermeknél az évi 1200 pengő, illetve az évi 800 pengő egyébként adóköteles jövedelem;

négy gyermeknél az évi 1400 pengő összjövedelem, illetőleg az évi 1000 pengő egyébként adóköteles jövedelem;

öt gyermeknél az évi 1600 P összjövedelem, illetőleg az évi 1200 P egyébként adóköteles jövedelem;

hat gyermeknél az évi 1800 pengő összjövedelem, illetőleg az évi 1400 pengő egyébként adóköteles jövedelem;

hét gyermeknél az évi 2100 pengő összjövedelem, illetőleg az évi 1700 pengő egyébként adóköteles jövedelem;

nyolc gyermeknél az évi 2400 pengő összjövedelem, illetőleg az évi 2000 pengő egyébként adóköteles jövedelem mentesül a jövedelemadó alól. Ezen túl minden gyermek után 300 pengővel emelkedik, úgy a jövedelemadó alól mentes összjövedelemnek, mint az egyébként adóköteles jövedelemnek a gyermekek számára való tekintettel az adó alól mentesülő összege.

A pénzügyminiszter rendelete enyhítést hoz ama alkalmazásban lévő adózók jövedelemadó fizetési kötelezettsége szempontjából is, akik szolgálati illetményeik után az alkalmazottak kereseti adó kötelezettsége alá tartoznak. Az ilyen alkalmazottak jövedelemadója a gyermekek száma szerint a következőképen mentesül a jövedelemadó alól:

két	gyermeknél	az évi	3700	pengő
három	„	„ „	3800	„
négy	„	„ „	4400	„
öt	„	„ „	4200	„
hat	„	„ „	4400	„
hét	„	„ „	4700	„
nyolc	„	„ „	5000	„

szolgálati illetmény és ellátás nem esik jövedelemadó alá. Ezen túl pedig minden gyermek után 300 pengővel emelkedik a jövedelemadó alá eső illetményeknek és ellátásoknak az összege.

Az adózó közös háztartásához tartozó gyermekek alatt a közös háztartásban élő, illetőleg önálló keresettel nem bíró, törvényes, törvényesíttetett, mostoha vagy örökbefogadott gyermekeket és unokákat kell érteni.

A pénzügyminiszternek itt ismertetett rendelete jelentős enyhülést hoz a többgyermekes adózók teherviselése terén, de egyúttal alkalmas és gyakorlati intézkedést az egyke rendszer elleni küzdelem erősítésére is.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi minisztérium vezetése alatt álló bábolnai m. kir. ménesbirtok (vasútállomás Nagyigmánd) tulajdonát képező

ménesintézeti kaszinó

a vele kapcsolatos **Korcsma és mészárszék, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel** együtt Bábolnán, a ménesbirtok-igazgatóság hivatalos helyiségében **folyó évi május hó 20-án délelőtt 11 órakor** 1930. évi június hó 1-től számított öt egymásután következő évre nyilvános szóbeli ajánlati versenytárgyalás útján, a legtöbbet ígérőnek **bérbe fog adatni.** A versenytárgyalási feltételek és a bérbeadás alapjául szolgáló szerződéstervezet a földmívelésügyi minisztérium XII. főosztályában, a ménesbirtok igazgatóságánál és a Vendéglősök és Szállodások Ipartestületének székhelyén (Budapest, V., Ferenc József tér 5. sz.) megtekinthető.

Bábolna, 1930. évi május hó 2-án.

M. Kir. ménesbirtok igazgatósága.

A tojáshéj felhasználása. Pusztán, tanyán, faluhelyen semmibe sem veszik a tojáshéjat s az elkallódik útonútfélen; pedig nagyon jól lehet azt értékesíteni, ha apróra összetörve, a baromfiak eledele közé keverve feletetjük, mert nemcsak a tojótyúkok kapják meg igy azt a mészanyagot, mely a tojáshéj képzésére szükséges és nem lesz héjnélküli, vagy lágy (vékony) héjú tojás, melyet sem kikölteni, sem konyhai célokra felhasználni nem lehet. De a kis csibék s a fejlődésben levő növendékbaromfi csontváza és tollazata gyorsabban és erőteljesebben fejlődik; előbb lesznek tenyész- és tojóképesek a tojáshéjjal traktált szárnyasok, mert hiszen a legfinomabb és legtisztább mésztáplálékban van részük.

A magyar cigányzene győzelme Németországban. Az 8 Uhr Blatt *Cigányok Berlinben címmel* nagy cikket közölt, amelyben azt írja, hogy a jazzband teljesen háttérbe szorult Berlinben, mert ma már minden jobb étteremben, kávéházban, szállodában, táncchelyiségben a magyar cigány játszik. Azt írja a lap, hogy ez egész Berlin külső képét és hangulatát befolyásolja. A vérpezsdítő ritmus után a szívhez szóló bánatos muzsika uralkodik az európai Newyork életében.

Nemzetközi szesztilalomelleni kongresszus Budapesten.

A párisi Nemzetközi Szesztilalomelleni Liga (Ligue Internationale des Adversaires de la Prohibition) ezévi XI. Nemzetközi Kongresszusát magyar tagegyesületének, a Libertas az alkoholprohibició ellen alakult magyarországi egyesület rendezésében június 12—14. között Budapesten tartja meg. E nemzetközi kongresszusok célja, hogy az azokon a világ minden részéből megjelent szeszérdekeltek képviselői a prohibiciós irányzat újabb lépéseit és az azok ellen elfoglalandó egységes álláspontot megvitassák. A kongresszus tárgysorozatát a Libertas vezetősége a mult hónapban Budapesten járt Mestchersky Péter herceg, a Nemzetközi Liga főtitkárával való előzetes megbeszélés alapján most állította össze.

A kongresszus ünnepélyes megnyitása június 12-én, csütörtökön, d. e. 10 órakor lesz az Országos Magyar Gazdasági Egyesület dísztermében. Üdvözlő beszédeket a Libertas elnöksége részéről Baross Endre dr., a magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatója, a magyar királyi kormány részéről, valamint a Nemzetközi Liga elnöksége részéről Raymond de Luze báró tartanak. Utána Sir W. Arbuthnot Lane angol orvos a kérdés gyakorlati vonatkozásairól tart angol, Chr. Olesen a dán szesziparosok és kereskedők szövetségének elnöke a szeszmonopólium kérdéséről német, valamint Róth Miksa, az Országos Szeszértékesítő R.-T. igazgatója a magyarországi antialkoholizmusról német nyelvű előadásokat. Az első nap programmját Budapest nevezetességeinek megtekintése után Budapest székesfővárosnak a kongresszus külföldi vendégei tiszteletére rendezendő vacsorája zárja be. Június 13-án Delaunay dr. és Portmann dr., a bordeauxi orvosegyetem rendes tanárai a bor védelméről egészségügyi szempontból tartanak francia nyelvű előadásokat. A Liga főtitkárának a Liga évi működéséről, valamint elnökének az általános helyzetről szóló jelentései után határozatok hozatala következnek. Délután a Nemzetközi Liga tanácsa tart ülést, utána a kongresszus tagjai a budafoki borpincéket és pezsgőgyárakat, valamint a kőbányai sörgyárakat tekintik meg. Este a Libertas rendez fogadóestélyt a Margitszigeten, míg június 14-én az Esztergomig rendezendő sétahajózással a kongresszus befejezést nyer.

A kongresszusra már eddig is a legelőkelőbb külföldi, különösen francia és olasz borkereskedők, sör-, pezsgő-, likőr- és szeszgyárosok nagyszámban jelentkeztek, míg a magyar meghívások most vannak folyamatban. Mindennemű felvilágosítást a Libertas egyesület (Budapest, IX., Üllői út 25.) ad.

Korcsmáros-sztrájk készül a hiteltilalom miatt? A vendéglősök, különösen pedig a kiskorcsmárosok körében nagy izgalmat és megdöbbenést okozott a belügyminiszter rendelete, mely megtiltja a korcsmai hitelnyujtást és nemcsak bírói védelmet nem ad a korcsmai hiteleknek, de pénzbüntetéssel, szabadságvesztéssel sujtja és az italmérési engedély megvonásával bünteti a korcsmárost, aki hitelbe merészel bort, sört, ennivalót stb. adni vendégeinek. A belügyminiszter rendelete valósággal létükben veszélyezteti a kiskorcsmárosokat. A korcsmárosok ipartestületének elnöke ezeket mondotta a rendelet okozta helyzetről:

— Borzalmasan sujtja a rendelet a kisvendéglősöket. Mit csináljon a korcsmáros? Tisztességes

Herceg
Húsárú **Esterházy** Csemege
Badacsonyi borok
Fővárosi lerakat:
VII. KERÜLET, ROTTENBILLER UCCA 58. SZÁM
Telefon: József 435—24
Füstöltárú-különlegességek.
Elsőrangú gépsonkák.
Fínom felvágottak.
Pástétom-konzervek.
„Jestor" ételízesítő.

munkásvendégének, aki szombaton kapja a fizetését, ne hitelezzen néhány fröccsöt? Ha nem hitelez, kimarad a vendég, ha meg hitelez, megbüntetik a vendéglőst. Vagy bejön a vendég, akit régen ismerek, megiszik egy-két fröccsöt, elszív néhány cigarettát és a fizetésnél kotorász a zsebében és kiderül, hogy nincs nála pénz. Mit csináljak ilyen esetben? Elvégre előre nem kérhetem a pénzt. Még a legjobb vendéggel is előfordul, hogy nincs pénze. Ezeket kergessük ki az üzletből, hogy még a meglévő kis forgalmunkat is tönkretegyük?

— A korcsmárosok merőben érthetetlennek találják, hogy miért nem védi az ő árujukat a törvény. Utóvégre mi is csak úgy pénzt adunk a portékáért, az italért, mint a többi üzletember. Utóvégre mi is adófizetők vagyunk. Ha nem fizetünk 15 nap alatt, végrehajtanak bennünket. Miért hajtja be a bíróság a ruha- és cipőkereskedő künnlévőségeit és miért nem a mienket is, ha tisztességes alapon nyujtottunk hitelt. Minket még meg is büntetnek.

Értesülésünk szerint mozgalmat indítanak, hogy enyhítsék a rendeletet. Küldöttségileg mennek sérelmük ügyében a belügy- és pénzügyminiszterhez és végső esetben, ha nem marad más eszközük, tüntető sztrájkra készülnek. *Bezárják egy napra korcsmájukat*, hogy ezzel hívják fel súlyos helyzetükre a közvélemény és az illetékesek figyelmét.

Országos vásárok. *Kedd, május 20.* Borsodnádasd (Borsod), Drávafok (Somogy), Kisbárapáti (Somogy), Salgótarján (Nógrád), Somogyvár (Somogy), Szombathely (Vas).

Szerda, május 21. Csapod (Sopron), Mucsi (Tolna), Okány (Bihar), Somogyszob (Somogy), Zalaszentlászló (Zala).

Csütörtök, május 22. Dédes (Borsod), Igal (Somogy), Tabajd (Fejér), Tét (Győr).

Péntek, május 23. Vásárosbéc (Somogy), Veszprém (Veszprém).

Szombat, május 24. Cibakháza (Szolnok), Kiskunfélegyháza (Pest), Újpest (Pest).

Vasárnap, május 25. Budapest (Pest), Kiskunfélegyháza (Pest), Kiskúnlacháza (Pest), Zala (Somogy).

Hétfő, május 26. Akasztó (Pest), Alsóság (Vas), Báté (Somogy), Csákvár (Fejér), Esztergom (Esztergom), Görcsöny (Baranya), Hajdúszoboszló (Hajdú), Himesháza (Baranya), Kálmáncsa (Somogy), Kiskunlacháza (Pest), Kunmadaras (Szolnok), Kunszentmiklós (Pest), Nagykörű (Szolnok), Nagyoroszi (Nógrád), Poroszló (Heves), Putnok (Gömör), Sárvár (Vas), Somogysárd (Somogy), Szeghalom (Békés), Szekszárd (Tolna), Szihalom (Borsod), Zalagyömrő (Zala).

Kedd, május 27. Bélapátfalva (Borsod), Kunszentmiklós (Pest), Mezőkomárom (Veszprém), Nagyecsed (Szatmár), Sümeg (Zala).

Szerda, május 28. Balmazújváros (Hajdú), Biharkeresztes (Bihar), Mezőkomárom (Veszprém), Nemeshetés (Zala), Nyirmada (Szabolcs), Pálo (Sopron), Szabadszentkirály (Baranya), Vép (Vas).

Péntek, május 30. Aszód (Pest), Csepreg (Sopron), Gyoma (Békés), Godisa (Baranya), Gyula (Békés), Köveskál (Zala), Mád (Zemplén).

Szombat, május 31. Abony (Pest), Gyoma (Békés), Gyula (Békés).

Meghalt a hegedűje után. Veszprémi Kiss László fiatal cigányprímásnak a napokban eltörte egy duhaj társaság a kedvenc hegedűjét. A mulató társaság ugyan 500 pengőt adott neki kártérítésül, azonban ez sem tudta megnyugtatni. Odahaza agyonlőtte magát. Mikor megkérdezték, miért lett öngyilkos, csak ennyit mondott: Megyek a hegedűm után... Nagy részvét mellett temették el.

Két és félméteres harcsát fogtak a Tiszában. A Szabadkai Napló keddi számában olvassuk ezt a hírt: Jó fogást csináltak május 5-én az adai halászok. A Tisza bánsági oldalán leerősített horogba egy 80 kilogrammos, két és félméter hosszú harcsa akadt. Fáradságos munka után sikerült kivonszolni a partra. Ezerötszáz dínárt árultak ki a hatalmas harcsából.

A zsokék 90 pohár söre miatt a vendéglős került a vádlottak padjára. Debrecenben 1928-ban lóverseny volt és a verseny után *Gazdag* József vendéglőjében megjelent három zsoké és mulatozni kezdtek. Este 10 órára megittak hárman 90 pohár sört és fizetés nélkül akartak távozni. A vendéglős nem akarta őket elengedni és visszatartotta a kabátjaikat. Kijelentette, hogy addig nem adja ki a kabátokat, míg a számlát meg nem fizetik. Nagy vitatkozás támadt a kabátok körül és előkerült a lármára Mezei Kálmán rendőr is, aki a vendéglős kérésére igazoltatta a három zsokét, majd kijelentette, hogy a kabátok visszatartása nem jogos. Gazdag ezért indulatosan rászólt a rendőrre és sértegette, analfabétának mondta és gúnyolta, hogy még azt sem tudja, mit jelent a zsoké szó és mégis törvényről beszél. A vendéglős ellen eljárás indult a rendőr megsértése miatt és a debreceni törvényszéken most tartották meg a tárgyalást. A vádlott tagadta, hogy sértegette volna a rendőrt. Ítélethozatalra nem került sor, mert bizonyításkiegészítés elrendelésével a tárgyalást elnapolták.

Egy korcsmavétel bonyodalmai. *Szente* Gábor főpincér a mult év őszén megvásárolta *Sándor* József szarkauccai korcsmáját 9500 pengőért. Az átvétel körül azonban bonyodalmak támadtak egyrészt abból, hogy a hirlapi felhívás folytán a hitelezők több mint 16.000 pengő adósságot jelentettek be, másrészt mert a vevőnek csak 3000 pengő készpénze volt az üzlet átvételéhez. Az eladó a vevőt, a vevő az eladót tekintette szerződésszegőnek és miután Sándor József a foglalóul lefizetett 1000 pengőt a vevőnek vissza nem adta, a főpincér csalás miatt tett feljelentést a korcsmáros ellen, előadván, hogy az eladó őt az adósságok összege tekintetében

Penzió-, üdülő-, fürdőüzem-vezetőknek, felügyelőknek
ajánlkoznak, jó megjelenésű, volt B-listás m. kir. rendőrfelügyelő és volt pezsgőgyári főtisztviselő, **igen szerény igényekkel,** lehetőleg Balatonmenti fürdőhelyre.
Cím: **újlaki Rácz József** és **Rácz Pál, Pécs, Frühweiszvölgy 32. szám,**

megtévesztette és elhallgatta azt is, hogy az üzletre árverés van kiírva. A kir. ügyészség vállalta a vádat s a büntetőtörvényszék hosszas bizonyítási eljárás lefolytatása után Sándor Józsefet bűnösnek mondotta ki csalás vétségében és őt az enyhítő körülményekre való figyelemmel, háromhavi fogházra ítélte. A vádlott fellebbezése folytán most tárgyalta az ügyet a kir. ítélőtábla Zachár-tanácsa és Vermes József dr. ügyvéd védelme folytán a kir. büntetőtörvényszék ítéletét megváltoztatta, *a vádlottat felmentette*, miután csalási szándékot egyáltalában nem látott fennforogni és a felek közötti vitát a polgári bíróság által eldöntendőnek találta. Miután a főügyész az ítéletben megnyugodott, az jogerőre emelkedett.

Hova kell ecetgyártásra folyamodványt beadni? Ecetgyártáshoz a pénzügyigazgatósághoz kell folyamodványát benyujtania, mert ha azt közvetlen a pénzügyminisztériumhoz nyujtja be, úgy azt leküldik az előző eljárás megejtése céljából a pénzügyigazgatósághoz, amivel csak időt veszít. A kérvényhez születési bizonyítványt, állampolgársági bizonyítványt és erkölcsi bizonyítványt kell csatolni.

Sörkiméró-készülékek
jégszekrények minden méretben, csakis elsőrendű kivitelben, gyári árakon.
Stiller Arthur
Budapest, VII., Kazinczy ucca 6/b szám.
Telefon: J. 413—70 ● Kérjen árjegyzéket!

Június 4-én zeneszünet. A Budapesti Kávések Ipartestülete elhatározta, hogy a trianoni szerződés tizedik gyászos évfordulóján az összes budapesti kávéházakban szünetelteti a zenét. A kávések hazafias elhatározásukat közölték a zeneegyesületek vezetőségével is.

Budapest legöregebb emberénél a Rókusban. A *Rókus kórház* 107-es számú szobájában fekszik a kórház legöregebb betege, a budapesti koldusok nesztora, a *103 éves Vég* József. Ritkás, hosszú, ősz haj fedi koponyáját, arca beesett, csak a szemei pislognak állandó érdeklődéssel a körülötte levők iránt. Minap egy Vilmos császár úti házban megcsúszott, elesett, lábát törte s így került kórházba. Az öregember valamikor jó módban élt. — *Ötvenegy évig voltam vendéglős Budapesten* — mondja — két feleségem volt. Az egyikkel 20 évig, a másikkal 30 évig éltem együtt. Három gyermekem is volt, de meghaltak. Amikor a második feleségem meghalt, pénzzé tettem mindenemet. Kispestre költöztem, gondoltam, hogy megélek a pénzemből is, mert szép vagyonom volt. De a korona romlásával minden pénzemet elvesztettem. 97 éves voltam, amikor fillér nélkül maradtam. Próbáltam bejutni a szegényházba, hiszen több mint félszázadon keresztül voltam adófizetője a fővárosnak, de elutasítottak azzal, hogy Baranyában születtem. Így aztán koldulási engedélyt kaptam, hat év óta ebből tartom fenn magamat. Bizony nehéz kenyér. Az embernek egy-két fillért, meg egy kis darab kenyeret adnak és sokat nélkülözök. Nagyon jó, hogy most a kórházba kerültem, így legalább gond nélkül élhetek . . .

Borárak. A magyar borpiac állandóan jelent egy-két-három vagonos eladást, anélkül azonban, hogy a kereskedelem nagyobb élénkséget mutatna. A belfogyasztás emelkedést mutat, ami elsősorban is az olcsóbb boráraknak tudható be, a vidéken pedig a kereseti alkalmak emelkedéseinek. Az országban mutatkozó jégverések tetemes károkat okoztak, de mint nekünk jelentik, az elterjedt hírek nagyobbak, mint a valóság. Kiviteli számlára is történnek vételek, míg a borpárlat céljaira felhasználandó borok állandó érdeklődés tárgyai. Az új borpárlatrendelet azonban némileg zavarja a számításokat és így ebben egy kis zökkenés állott elő. A beérkezett jelentések szerint bizonyos vidékeken a terméshozam nem mutatkozik olyan bőnek, mint ahogyan eddig gondolták.

Csengődön eladatott közepes kereslet és kínálat mellett 268 hl. 11—12 fokos 24—30 fillérért, 153 hl. 12—13·5 fokos 40—45 fillérért és egy kis tétel 50 fillérért.

Dömsödön eladatott 50 hl. 11 fokos különböző tételekben 32—36 fillérért. Egy kisebb tétel 12 fokos 44 fillérért.

Szegedfelsőtanyán élénk kínálat és közepes kereslet mellett eladatott 300 hl. 31 fillérért, 40 hl. 41—45 fillérért és egy kis tétel 14 fokos édeses veltelini 50 fillérért literenkint. (V. 5.)

Zalatárnokon eladatott élénk kínálat mellett 20 hl. 11—12 fokos 25—30 fillérért. (V. 5. Hegyközségi jelentés.)

Pacsán a 13 fokos Novát kifőzésre veszik 16—18 fillérért hektoliterenkint. Sok bor maradt az 1927-től kezdve, amelyekből azonban eladás alig történik. (Hegyközségi jelentés. V. 5.)

Szekszárdon közepes kínálat mellett eladatott 200 hl. 11 fokos 24 fillérért és 200 hl. 11—12 fokos 24—26 fillérért. Gyenge óborok kifőzésre 1·4—1·6 fillérért kelnek el. (V. 6.)

Balatonfüreden ausztriai számlára eladatott 300 hl. 13·5—14 fokos 68—75 filléres árban. A kereslet gyenge, észletek még vannak. (V. 3.)

Badacsonyban változás nem történt.

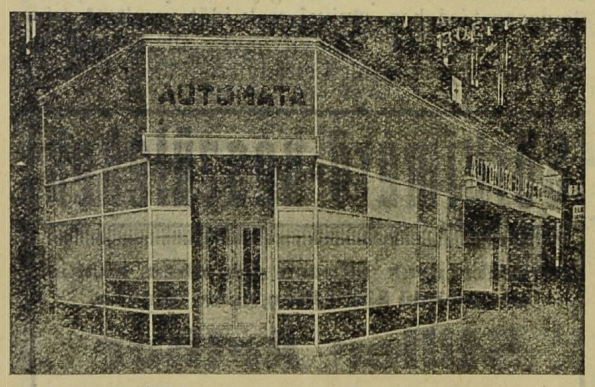
Pálinkaárak. *Törköly.* A munkaalkalom növekedése ennek a cikknek a forgalmát kedvezően kell hogy befolyásolja, annál is inkább, mert ennek a cikknek termelése lassankint teljesen befejeződik. *Szilva.* A helyzet változatlan. *Borpárlat.* A piacon a kínálatok csökkentek, az árak változatlanok. Jegyzés: 4—4·20 P.

Lebontják a Morgó-korcsmát Nyíregyházán. A „Bundi" bezárása és átalakítása után sor kerül a *Morgó-korcsma* lebontására is. A *Vay Ádám ucca* végén az utas elé meredő korcsmát már rég bezárták, most aztán le is bontják. A kemecsei út torkolatánál a régi vámház helyén új temetőőri és vámházépületet emelnek.

A manga. Braziliában egy egész különös gyümölcs terem: a manga, amely egy óriási körtéhez hasonlít. Az ízét nehezen lehet jellemezni, mert a nálunk ismeretes gyümölcsök közül egyiknek az ízéhez se hasonlít. A zamata a paradicsom, uborka és őszi barack zamatának keveréke. Amellett még van valami fanyar íz benne, ami a terpentinre emlékeztet. A mangát Braziliában nagy mértékben fogyasztják, de annak, aki először ízleli meg, elővigyázatosság ajánlatos. Általában az a szabály, hogy a manga fogyasztása után se alkoholt, se tejet nem szabad inni, mert egyébként súlyos gyomormegbetegedések állhatnak elő.

Modern Bronz- és Vas-
Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

Mikor kell a családtagokat is bejelenteni a Társadalombiztosítónál?

Kik vannak kötelezve a Társadalombiztosító bejelentésére?

Az 1927 : XXI. és az 1928 : XL. törvénycikkeknek a biztosításra kötelezettek körének meghatározására vonatkozó rendelkezéseit már ismertettük s ezért e helyen csupán azokra a szabályokra mutatunk rá, amelyeknek nem ismerése vagy helytelen értelmezése miatt a gyakorlatban sokszor félreértések, viták merülnek fel.

Biztosításra kötelezettek az átmenetileg, ideiglenesen, vagy kisegítőképen alkalmazott munkavállalók is.

A tanoncok biztosítása. A tanoncok, gyakornokok és általában hasonló minőségű egyének betegségi és baleseti biztosításra akkor is kötelezettek, ha javadalmazás nélkül vagy a szokásosnál csekélyebb javadalmazásért dolgoznak, avagy kiképzésükért munkaadójuknak díjat fizetnek. Az öregségi stb. biztosítás kötelezettsége az itt említett munkavállalókra csak az esetben terjed ki, ha munkateljesítményükért javadalmazásban (akár természetbeni, akár készpénz) részesülnek.

Akik egyidejűleg több helyen vannak alkalmazva. Aki egyidejűleg biztosításra kötelezett több üzemben, vállalatnál stb. dolgozik, betegségi és öregségi biztosításra csak főfoglalkozása (mellékfoglalkozása alapján nem) után kötelezett. Mellékfoglalkozás az, mely egy másik (fő) foglalkozás mellett megélhetési keresőforrásnak nem tekinthető. Baleseti biztosításra azonban minden egyes foglalkozása alapján kötelezett a munkavállaló.

A segédszemélyzetet nem foglalkoztató otthoni munkások (akik nem az üzem telepén, hanem annak részére saját lakásukon dolgoznak), szintén biztosításra kötelezettek.

A munkavállalók általában javadalmazásuk nagyságára tekintet nélkül, biztosításra kötelezettek. De a magánalkalmazottak betegségi biztosításra csak akkor kötelezettek, ha jövedelmezésük havi 300, illetőleg évi 3600 P összeget meg nem halad. Öregségi és rokkantsági biztosításra pedig a magánalkalmazottak és segédalkalmazottak csak akkor kötelezettek, ha javadalmazásuk havi 500, illetőleg évi 6000 pengőt meg nem halad.

Magánalkalmazottak alatt a tisztviselők, művezetők és általában hasonló állásban levő, rendszerint havi vagy évi fizetéssel alkalmazott munkavállalók értendők (tisztviselő, művezető, kereskedősegéd, raktárfelügyelő, ügynök, utazó, kirakatrendező, pénzbeszedő, kereskedelmi gyakornok, pénztáros, levelező, gépíró, ügyvédjelölt, közjegyzőjelölt, gyógyszerészjelölt stb.)

Segédalkalmazottak megnevezés alatt a biztosításra kötelezett üzemek, vállalatok és hivatalok irodai segédszemélyzetéhez tartozó havi vagy évi javadalmazásban részesülő állandó munkavállalókat (irodai altiszt, irodai segéd, irodai szolga stb.), valamint a vállalatok, üzemek stb. hasonló állású vagy évi javadalmazásban részesülő, nem irodai állandó munkavállalóit (ajtónállók, kapusok, kézbesítők stb. kellérteni.

Mi a „javadalmazás"? A biztosított javadalmazásba számít: a fizetés, a bér, a napibér, a lakáspénz, a működési, drágasági, a túlóra és bárminő más jutalék; a fizetést kiegészítő állandó közlekedési költség, a jutalék, az egyezmény, vagy darabszám szerint járó díj és munkaviszonyból származó minden készpénzben, úgyszintén természetben kapott járandóság s végül a harmadik személyek változó szolgáltatásaiból (*borravaló* stb.) származó minden bevétel.

Családtagok biztosítása. A vállalat, üzem stb. tulajdonosának a biztosításra kötelezett üzemben, vállalatban dolgozó családtagjai csak az esetben biztosíthatók, ha munkájukért megélhető keresőforrásnak tekinthető javadalmazást kapnak. A szerződtetett tanoncként alkalmazott családtag azonban biztosításra kötelezett még akkor is, ha javadalmazásban egyáltalában nem részesül.

Két hajdúböszörményi korcsmáros a debreceni törvényszék előtt. Hajdúböszörmény két korcsmárosa, ifjú *Polyák* János és *Weisz* Ármin között évek óta fennáll a konkurrencia s mindketten igyekeznek túlszárnyalni egymást. Ennek a konkurrens csatának végül is zsarolási bűnper lett az epilógusa, amelyet Weisz Ármin, illetőleg Kiss Miklós indított Polyák János ellen. A mult év októberében ugyanis Polyáknak tudomására jutott, hogy Weisz Ármin egy levéllel elküldte Kiss Miklóst Nagy Imréhez azzal a megbízatással, hogy hozza el tőle azt a három liter rumot, amelyet ő Nagy Imrével vétetett a szeszgyárban. Kiss Miklós el is ment, magához vette a demizson rumot és visszafelé indult. Polyák azonban, aki lesben állott, rárohant Kissre és elvette tőle a levelet, majd arra kényszerítette Kisst, hogy adja át neki a rumot. A debreceni törvényszék Serly-tanácsa zsarolás vétségében mondotta ki bűnösnek Polyák Jánost és jogerősen húsz pengő pénzbüntetésre ítélte.

Felakasztotta magát egy vendéglős. Csütörtökön délután a vízivárosi temetőben az árok mellett felakasztva találtak egy idősebb férfit. Mire levágták, már halott volt. A helyszínére kiszállt rendőri bizottság megállapította, hogy *Simola* Endre 56 éves vendéglős az öngyilkos. Simola Endre a József körút 58. számú házban lakott. Búcsúlevelet nem találtak nála. Simola holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították s megindult a nyomozás annak megállapítására, hogy a vendéglős miért lett öngyilkos.

Pezsgő elnevezés helyett „borgyöngye". Lapunkban közöltük, hogy a kecskeméti pezsgőgyár pályázatot hirdetett a „pezsgő" elnevezés helyett más találó elnevezésre. *Karikó* Gyula újpesti vendéglős e pályázati hirdetményre a következő levelet intézte Kecskemétre: Folyó év április 30-án a napilapokban közzétett „a pezsgő találó elnevezésre" pályázathirdetésükre van szerencsém ajánlatomat megtenni. Úgy vélem, nem elég csak a találó elnevezés, de jól csengő és jó magyar kifejezést is kell neki adni, továbbá a pezsgőitalra sűrített fogalmat is összpontosítani kell, így minderre a fenti vonatkozásban helytálló és találó új kifejezésre a: „Borgyöngye" szó kitűnően ráillik. Esetleg közelebbi megjelöléssel: „Kecskeméti Borgyöngye". Ráillik akkor is, ha a Borgyöngye (pezsgő) szóban a borok felett álló voltát kívánom kifejezésre juttatni, de ráillik abban az esetben is, ha a Borgyöngye (pezsgő) pohárba öntése utáni gyöngyfüzér eresztését, gyöngyözését kívánom képleltetni. Mindezek mellett a szó maga, jól csengő volta mellett is, ezidőszerint nincs forgalomban, még kevésbé elcsépelve, így minden vonatkozásban alkalmas és könnyű lesz jó magyar fogalommá emelni és a köztudatban elhitetni. E javaslatomra becses véleményüket: „Magyar sors, szebb jövő" jeligére, alanti címemre kérve, kiváló tisztelettel *Karikó* Gyula vendéglős, Újpest, Jókai ucca 8. szám.

Felelnek-e az ivótársak az alkoholmérgezésért? *Csurella* Pál kisbirtokos 1927. nyarán italosan beállított a karcagi ipartestület korcsmájába. Itt *Rimaszombati* János földbirtokos és *Kóródi* Sándor italmérő asztalához telepedett, akik rumot ittak. Csurella, anélkül, hogy mulatozó társait megkérdezte volna, az üvegből többször alapos kortyokat húzott. Két asztaltársa figyelmeztette, hogy elég volt az ivásból. A dolog vége az lett, hogy Csurella székéről holtan fordult le és az orvos megállapította, hogy a halál oka heveny alkoholmérgezés. E tényállás alapján Csurella özvegye kártérítési pert indított a földbirtokos és az italmérő ellen. Igényét arra alapította, hogy férje társainak meg kellett volna akadályozniok azt, hogy az italos Csurella továbbra is szeszesitalt fogyasszon, főleg pedig annak legnehezebbikét, a rumot igya. A rendes gondosság és az emberi belátás mindenkit kötelez arra — folytatta keresetében az özvegy —, hogy olyan egyént, akinek öntudata már nem teljes, megakadályozzon abban, hogy egészségére káros és feltétlenül veszéllyel járó eljárását folytassa. Azzal, hogy a földbirtokos és társa megengedték, hogy férje a rumból belátása szerint igyék, *vétkes gondatlanságot követtek* el, amely férje halálával összefüggésben van és ezért a mulató pajtásokat a kártérítési kötelezettség feltétlenül terheli. A kúria Totth-tanácsa a keresetet elutasította. Az ítélet szerint kétségtelen, hogy Csurella halálát alkoholmérgezés okozta, amely a rum mértéktelen élvezete folytán állott elő. Erről azonban a mulatozó társaság tagjai nem tehetnek, mert ők Csurellát arra, hogy a rumból igyék, nem kérték, nem biztatták, sőt figyelmeztették, hogy az ivást szüntesse be. A mérgezés előidézésében a két alperes sem cselekvőleg, sem vétkes mulasztással közre nem hatott, kártérítési kötelezettségüket sem lehet megállapítani.

Ékszert loptak egy vendéglőstől. Miskolcról írják: Tóth Ferencné Széchenyi ucca 46. szám alatti vendéglős feljelentést tett a rendőrségen, hogy péntekre virradó éjjel ismeretlen tettesek a világítóudvar ablakán keresztül bemásztak vendéglőjébe s onnan egy darab férfi aranyórát, egy darab női arany karórát, egy ezüstórát, egy női arany nyakláncot, két pár arany fülbevalót, egy aranygyűrűt, egy üveg pezsgőt, egy üveg tokaji aszút és 15 pengő készpénzt vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást

Kültelki vendéglő, ahol ötféle a menü és ingyen adják a feketét. Igazán nem lehet letagadni, hogy nem élünk „rangosan" ... Minap délután künn jártam a budapesti „Csikágóban" és egy kis vendéglő hirdetésére lettem figyelmes. Amolyan kifőzésféle helyiség, amelynek azonban némi jóakarattal adományozhatjuk a kisvendéglő nevet. Hatalmas keménypapirlap van kívülről nekitámasztva a kirakatnak. Iromba, kék plajbásszal írt vastag betűk hirdetik, hogy itt nem kevesebb, mint ötféle menűt lehet kapni. A legolcsóbb negyvennyolc filléres. Ez hústalan, de hetvenkét fillérért már „húsos" ebédet is lehet kapni. Mindenek netovábbja az egy pengő negyven filléres menű, ahol már szárnyas és hasonló jók is szerepelnek. A legérdekesebb a menűk felsorolása után az alant levő felkiáltójeles figyelmeztetés, amely hangzik a következően: *„Minden ebéd után ingyen feketét szolgálunk fel!"* Hát ez bizony érdekes. Kíváncsi voltam, hogy fest az a bizonyos ingyen fekete és beléptem a vendéglőbe. Kis helyiség, öt vagy hat pirosabroszos asztal és itt van hátul a konyha is. Elémbe állt a vendéglős, aki egyszemélyben a főpincér is.

Méltóztatik ebédet parancsolni?

— Dehogy, — válaszoltam — már túl vagyok rajta, hanem érdeklődni jöttem ... Ez az ingyen fekete ...

— Ja, — felelte a tulajdonos — hát minden étkezés után felszolgáljuk a feketét. Még pedig grátis. Nem kerül sokba kérem, két kockacukor és az a kis feketekávé. Az emberek örülnek neki.

Két munkás jön be. Az egyik negyvennyolc filléres, a másik hetvenkét filléres ebédet kér. A tészta után kis pohárkában odaviszik nekik a feketét. Hogy módosabb legyen a dolog, a két-két kocka cukrot külön tányérkára helyezik el.

Fekete, ebéd utáni fekete. A polgári ebédek epilógusa. Önkéntelenül eszembe jut egy francia költőtől olvasott apróság, hogy egy alkalommal a vendéglőben ebéd helyett csak sajtot és egy kis üveg finom bort rendelt az író. Mikor megkérdezték tőle miért, azt felelte, hogy a sajt a finom ebédeknek a finálé ja s ő most azt az „érzetet" akarja magában kelteni, hogy nagyszerűen ebédelt. Valahogy így vagyunk a csikágói kisvendéglő „grátis" feketéjével is. A tulajdonos okos ember, tudja, hogy gondolkoznak a „kundschaftjai". Ha sovány is, meg kevés is az az ebéd, de jól esik mégis, mert utána lehet feketézni. Urasan. S nem is kerül pénzbe. És megvan a kellemes — „érzet".

Milyen adókat fizet ma a magyar polgárság?

Mekkora az egyes adónak az aránya?

Az adóhivatal érdekes adóügyi tájékoztatót bocsátott ki arról, hogy milyen alapon rójják ki az egyes adónemeket és a kirótt adók után milyen pótadók esedékesek és milyen százalékban. Ezeket mondja a tájékoztató:

Általános kereseti adó: Bárki által folytatott ipari és kereskedelmi üzletből, vagy szellemi és bármi más hasznot hajtó foglalkozásból eredő évi jövedelem 5 százaléka.

Útadó: 10 százalék a következő adónemek után: földadó, házadó, társulati adó, tantiém-adó, általános kereseti adó és az ideiglenes adómentes házak elő nem írt házadója után.

Községi pótadó 46 százalék a következő adónemek után: földadó, házadó, társulati adó, tantiém-adó, és az 1909. évi VI. t.-c. alapján engedélyezett ideiglenes adómentesség eseteiben elő nem írt házadó után.

Kereskedelmi és iparkamarai illeték 5 százalék a következő adónemek után: társulati adó, tantiém-adó és az iparosok és kereskedők általános kereseti adója után.

Földadó: A pengőértékben megállapított kataszteri jövedelem 20 százaléka.

Házadó: A nyers házbérjövedelem, vagy a felértékelt haszonérték 16 százalékban.

Társulati adó: Az 1927. évi 400 P. M. sz. hivatalos összeállítás alapján lesz kiróva a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok által bemutatott mérlegek alapján.

Tantiém-adó: Ugyanúgy, mint a társulati adó.

Jövedelem- és vagyonadó: Az 1927. évi 500 P. M. számú hivatalos összeállításban feltüntetett táblázat szerint lesz kiróva.

Rokkantellátási adó: Ha az alapadók együttes összege 10 pengőtől 140 pengőig terjed, az 1827. évi 700. P. M. sz. Hivatalos összeállításban feltűntetett táblázat szerint, azonkívül 5 százalék a következő adónemek után földadó, házadó, tantiém-adó, általános kereseti adó, jövedelem- és vagyonadó és ideiglenes adómentes házak elő nem írt házadója után.

Községi betegápolási pótadó: 16 százalékban a következő adónemek után lesz kiróva: földadó, házadó, társulati adó, tantiém-adó, általános kereseti adó és az 1909. évi VI. t.-c. alapján engedélyezett ideiglenes adómentességek eseteiben az elő nem írt házadó után.

Mezőgazdasági kamarai illeték: 2 százalék a földadó és a földbérlők általános kereseti adója után.

Vízszabályozási járulék: Kivetik a különböző ármentesítő társulatok közgyűlésük által megállapított százalék szerint.

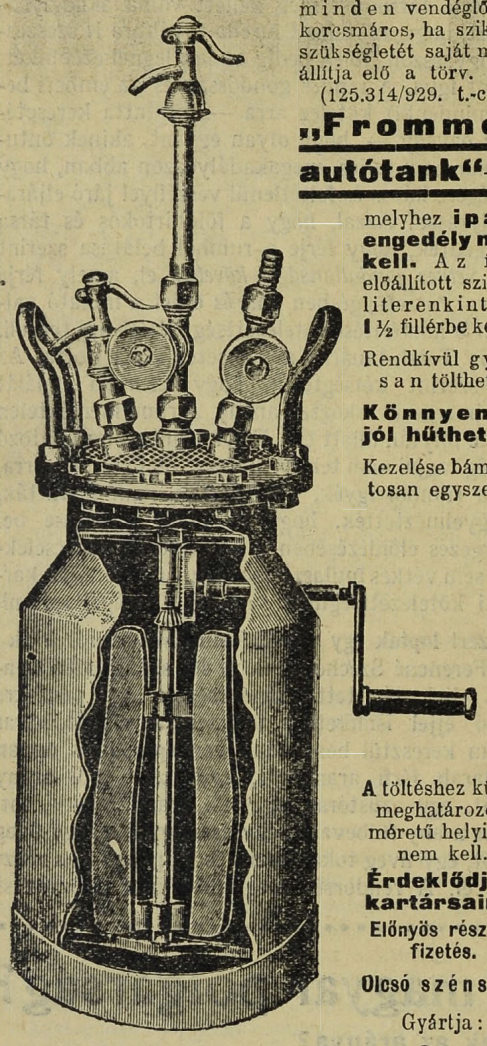
Vízvezetéki díj: Kirovási alapja a fizetett évi házbér, vagy a felértékelt haszonérték, az érvényben levő vízvezetéki szabályrendelet szerint.

Egyházi adó: Az egyházi adót a különböző hitfelekezetek saját hatáskörükben rójják ki és csak előírás és behajtás végett adják át a városi adóhivatalnak.

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklám-vállalat **Csernák Jenő** Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23. Telefon: József 385—28

Házbérét megtakaríthatja

minden vendéglős és korcsmáros, ha szikvízszükségletét saját maga állítja elő a törv. eng. (125.314/929. t.-c.)

„Frommer autótank"-kal,

melyhez **iparengedély nem kell.** Az így előállított szikvíz literenkint kb. **1 ½** fillérbe kerül.

Rendkívül gyorsan tölthető.

Könnyen és jól hűthető!!

Kezelése bámulatosan egyszerű.

A töltéshez külön meghatározott méretű helyiség nem kell.

Érdeklődjön kartársainál

Előnyös részletfizetés.

Olcsó szénsav.

Gyártja:

FROMMER TESTVÉREK

pincegazdászati gépek gyára

Budapest, VI., Teréz körút 23.

Berlini konyhatitkok.

Régi megállapítás, Berlin különlegességei közül az odaszakadt magyarok a legnehezebben a kosztot szokják meg. Már pedig a többi és főleg a kisebb északnémet várossal összehasonlítva, Berlinben még pompásnak mondható az ellátás. Végre is az, hogy a kelkáposztafőzeléket körtelével eresztik fel, csak szokás dolga és cseppet se lepne meg, ha fordítva, a Pestet látogató berliniek fejébe meg az nem férne, hogyan lehet például a kolozsvári káposztát élvezni?

Súlyosabb eset forog fenn a kávé körül. Berlinben bizony alig ismerik a jó kávét. Igaz ugyan, hogy némely kávéház azzal dicsekszik, hogy bécsi — tehát pesti — módra főzi, de ezt nem kell szószerint venni. Szokatlan látvány a pesti kávéházak feketézői számára az is, hogy Berlinben édességeket, tésztafélét, mignont fogyasztanak a feketéhez, jobban mondva ahhoz a barna léhez, amely feketekávé néven szerepel az árlapon. Ennél a szinte kötelező süteményfogyasztásnál is jobban meglepi különben a berlini kávéházi erkölcsöket és szokásokat nem ismerőt, hogy vizet csak különös kegyelemből kap a feketéjéhez. Ami pedig a képeslapokat illeti, azokat ha nagyon kíváncsi reájuk, bizony meg kell vennie a sarki kioszkban, a kávéháztulajdonos nem tartja őket. Rosszul áll egyébként Berlin sör dolgában is, Nemhogy például müncheni, de pesti mértékkel mérve is elég hitvány árpalevet mérnek ki.

Valamirevaló vendéglőbe térve, elsősorban az étlap hozza zavarba az embert. Még a német nyelv alapos ismerői számára is valóságos keresztrejtvény a kibetűzése, jobban mondva annak megállapítása, mit értsen a rejtélyesnél-rejtélyesebb elnevezésnek? Megjegyzendő, hogy ez nemcsak az előételekre áll, a húsok és a tészták választásánál sem könnyebb a dolog. A sokat idézett és még többet csúfolt Reichssauce ideje, úgylátszik, elmult: jobbfajta vendéglőben egyáltalán nem és a kisebbekben is csak elvétve találkozni vele. Ha a főzés mikéntjét, már ami az eredményt illeti, nem sok a tanulnivaló Berlinben, annál többet sajátíthatnánk el, azt hiszem, a vendéglátás technikai részét illetően a berliniektől. A nagyobbszabású étkezőhelyiségekben például valóságos pneumatikus postán juttatják a rendeléseket a konyhába. Minden pincérnek egy-egy száma van és ha az általa rendelt étel elkészült, hatalmas üvegtáblán kigyullad a megfelelő szám. A technika vívmányainak felhasználásával természetesen nem állnak meg a kiszolgálás körül. A mosogatást géperővel végzik és ugyancsak géperővel szárad a temérdek edény is. Talán fölösleges mondanom, hogy a különböző konyhatechnikai műveleteket, a hámozást, a vágást, aprítást, keverést, habverést stb., stb. nem kukta vagy konyhaleány, hanem elektromos áram hajtotta gép végzi.

A konyha mechanizálása egyébként hovatovább a magánháztartásokban is elterjed, egyre fogy a szakácsnő, illetve ennek híján a háziasszony kezemunkája, egyre inkább az azt végző gépek felügyeletére szorítkozik a teendője. Természetes, hogy még sok vonatkozásban elmarad a nagy szállodák és vendéglők technikai üzemétől.

A világutazó sonkák. Angliában nagy viták folynak, mert vannak akik azt állítják, hogy a humánus módon leölt disznók sonkái nem tartósak. Nemrég Birminghamban volt egy szaktanácskozás, amelyen a fenti okból újra szót emelt néhány állítólagos szakértő és pedig olyan értelemben, mintha bebizonyított tény volna, hogy a kevésbbé humánus módon leölt disznók sonkái tovább tartanak. Ezt azonban megcáfolta egy leedsi dzsentlemen, aki felmutatott öt kifogástalan sonkát és bejelentette, hogy ezeket a humánus módon leölt disznóktól eredő sonkákat a hírneves *Cook-féle utazási iroda* által világkörüli útra indította, ahonnan most érkeztek vissza. Nagy derültséget keltett, amikor a felszólaló előadta, hogy az öt sonkát a Cook-cég emberei a közbenső állomásokon olyan gonddal fogadták, mintha elsőosztályú utasok lettek volna. A sonkák valóban — dacára a nagy klímakülönbségeknek és a többhónapos útnak — kifogástalan állapotban érkeztek vissza hazájukba.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

A mindszenti járás főszolgabirájától.

1929. kih. 835—5.

Ítélet-kivonat.

Kiss Ferenc, korcsmáros, mindszenti lakos, az 1924:IX. t.-c. 42. §-ának 1. pontjába ütköző borhamisítás s az ugyanezen § 2. pontjába ütköző hamisított bor forgalombahozatalával elkövetett kihágásért behajthatatlanság esetén 20 napi elzárásra, átváltoztatandó 100 P pénzbüntetésre ítéltetett s az eljárási költségek megfizetésére kötelezetett.

Mindszent, 1930. április 28.

Szilárdfy István s. k.
tb. főszolgabíró.

Kiadmány hiteléül:

(Olvashatatlan aláírás)
kiadó.

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők: **Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos**

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

2111/10—1930. kih. szám.

Ítélet-kivonat.

A m. kir. állami rendőrség budapestvidéki kerületének főkapitánya 1929. évi julius 8-án kelt 911/1929. kih. számú ítéletével **özv. Czmarkó Alajosné** vendéglős, szolnoki lakost bűnösnek mondotta ki az 1924. évi IX. t.-c. 9. §-ába ütköző, bornak nem eredeti jellegének megfelelő néven való forgalombahozatala által elkövetett kihágásban és ezért a törvény 43. §-ának 1. pontja alapján a II. Bn. 4. §-ának alkalmazásával, vagyontalanság esetén a II. Bn. 10. és 11. §-ai alapján 4 napi saját élelmén kitöltendő elzárásra, átváltoztatandó 40 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Kötelezte a felmerült költségek megtérítésére és a jogerős ítélet kivonatának a Szolnokon megjelenő „Szolnoki Ujság" című napi- és a Budapesten megjelenő „Vendéglősök Lapja" című szaklapban leendő közzétételére.

Szolnok, 1930. május 5.

Dr. Daday s. k.
r.-kapitány,
r. b.-bíró.

Okos ember

ha vendéglőt **venni** vagy **eladni** akar: a **„Vendéglősök Lapjá"**-ban hirdet!

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

Bakonyi Jenő

a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője

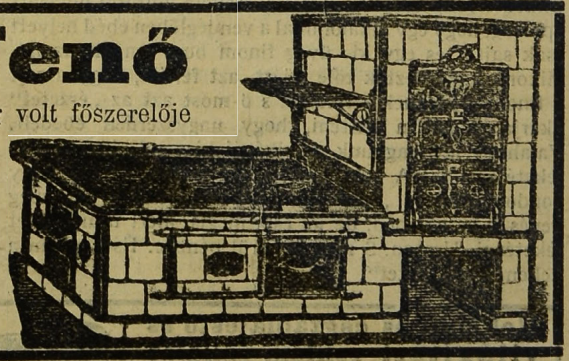
üzemet nyitott

Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.

Elsőrendü, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.

Telefon: József 322—78

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25 szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 11. SZÁM 1930. JÚNIUS 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Még a nyáron

elintézi a kormány a borfogyasztási adó leszállítását! — ígérték meg pár nappal ezelőtt a legmagasabb helyen. Eddig sohasem tartottunk ott, hogy egy tényleges miniszter ilyen kijelentéssel szegezze le magát a borérdekeltségek igaza mellett, halvány ígérgetések történtek, így nagyon örülnünk kell, bár jobban szerettük volna a pénzügyminiszter szájából hallani a földmívelésügyi miniszter megnyugtató szavait.

Különben talán jobb, hogy így történt.

A pénzügyminiszteri szék nem látszik olyan állandó jellegűnek, mint a földmívelésügyi. És a földmívelésügyi miniszter mögött olyan hatalmas népréteg áll, amellyel igazán nem mérhető össze hatásfokban a pénzügyminiszteri szaktudás és tisztviselői súly. Mi bízunk Mayer Jánosban, hogy ha nem is mi irántunk, de a szőlőtermelők iránt érzett jóindulatból a lehetőségig legközelebbi idejében, csakugyan még a nyáron kivívja a borfogyasztási adó leszállítását. És nekünk az ilyen tények sokkal fontosabbak, mint az, hogy magas helyekről biztosítsanak bennünket kiváló rokonérzésekről.

Emlékezünk még, hogy történt az első résnyitás a borfogyasztási adó furcsa, középkori jellegű védőbástyáin. Még érvényben vannak a rendeletek, amelyek engedélyezik a városoknak, hogy csökkentsék a borfogyasztási adó kulcsát tetszésük szerint. A városok még jobban meghökkentek ennek a szabadságuknak a hallatára, mint a borérdekeltségek. Mivel pótolják majd a hiányt, amely ilyképen okvetlen előáll a költségvetésükben? Hogyan gondoskodott erről a nagylelkű engedélyezés?

Sehogyan. Hiszen nem is volt rá semmi mód. Így az engedélyezés csak dicséretreméltó elvi állásfoglalás maradt minden gyakorlati haszon nélkül. Sopron és még néhány város érdekes kísérlete elvesző magányosságban maradt, úgy hogy végeredményben meg kellett elégednünk azzal, hogy a borfogyasztási adózás sérthetetlennek tartott elvére, legalább így eszményi csapást mért a kormány. A gyakorlati áttörés későbbre maradt, ezt szorgalmaztuk aztán nagy kitartással mi vendéglősök és italmérők a többi borérdekeltség élén.

A magyar borfogyasztás belső válsága sietett a segítségünkre. Hiszen életképtelennek kell lennie minden olyan termelési ágnak, ahol a termény értékénél magasabb a fogyasztási adó. Nekünk, italmérőknek egyezik itt az érdekünk a termelőkkel és a fogyasztókkal, velük tartottunk a hosszú küzdelemben.

Kétségtelennek tartjuk, hogy a borfogyasztási adó várva-várt leszállítása nagy lendületet ad a belső borfogyasztásnak, ha az exportra nem is lesz hatása. A mi szakmáink együtt szenvedtek eddig a borfogyasztás betegségeivel, remélnünk kell, hogy majd együtt is gyógyulnak föl vele. De mikor tartunk majd ott, mint a franciák, akik Párisban nem is használják ivócélokra a vizet, hanem kizárólag gyönge, savanykás boraikat? (*A. E.*, Szolnok.)

A szombathelyi kamara a vendéglősök és az utcai borárusok harcáról.

Hatóságilag kijelölt helyen árusíthatják boraikat a termelők. Tilos a borral való házalás.

A szombathelyi ipartestület vendéglősipari szakosztálya a közelmultban tartotta évi rendes közgyűlését, melyen az indítványok során szóba került a a vendéglősök ama sérelme, amely szerint a borcsempészet feltétlenül megakadályozandó volna, mert az a vendéglősiparnak létérdekét támadja meg. A vendéglősök ugyanis több esetre hivatkoztak, amikor nem bortermelők Szombathelyre nagyobb mennyiségű bort hoztak eladás céljából. A vendéglősök a közgyűlésből kifolyólag felhatalmazták az elnökséget, hogy ennek megszüntetése végett illetékes helyen a kellő lépéseket tegyék meg, illetve járjanak közbe a borbehozatal megszüntetése iránt.

Szombathely város polgármestere a kérdés tisztázása céljából a soproni kereskedelmi és iparkamarához fordult, annak véleményét kérve. A kamara válaszában hivatkozott arra a pénzügyminiszteri rendeletre, amelynek kifejezett célja a hazai bortermelés értékesítéséhez fűződő fontos közgazdasági érdek.

Ez a rendelet ugyanis kimondja többek között a a következőket: „A bortermelők saját termésű boraikat nagyban külön engedély nélkül nemcsak a termelés helyén és a bortermelő lakóhelyén, hanem bárhol is eladhatják." A rendelet tehát csak két irányban állít fel korlátot a termelő mozgó borárusítása elé. Megköveteli, hogy az árusított bor saját termése legyen és továbbá az árusítás nagyban történjék.

Arra azonban már nem terjeszkedik ki, hogy az idegen községben, telt boros hordókkal megjelenő termelő az árusítást *a község mely részében* végezheti. Minthogy a rendészeti érdekek, továbbá a szakmabeli iparosság joggal megkívánja, hogy a termelői borárusítás ne *történhessék üzlethelyiségei közelében, a közigazgatási hatóságok feladata erre nézve egy helyet kijelölni és más helyen ily borárusítást betiltani.*

Ezek a rendelkezések biztosítják a termelői borárusítás ellenőrzési lehetőségét.

Hogy a termelői borárusítók igazolványuk felmutatására köteleztessenek és hogy a borral való házalástól eltiltassanak, erre nézve külön intézkedés megtétele nem szükséges, mert termelői igazolványokat minden esetben kötelesek magukkal vinni, a házalás szabályai pedig határozottan tiltják a borral való házalást.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés
Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.
Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A borfogyasztási adó negyven literről tizenhét literre csökkentette a belső borfogyasztást.

Rendeleti úton szállítható le a borfogyasztási adó.

A magyar szőlősgazdák problémája újból behatóan foglalkoztatja az érdekeltségeket és egyre sürgősebben követelik a probléma megoldását. Ha ez a megoldás idejekorán meg nem történik, a magyar szőlő- és borgazdaság teljes összeroppanása elkerülhetetlen, pedig — mint azt az érdekeltségek hangoztatják — szőlőtermelésünk gazdasági és szociális jelensége fölér az egész magyar gyáripar jelentőségével. Egy milliónál többre becsülhető az a lélekszám, amely kenyerét a szőlőgazdaságból nyeri. De a szőlőgazdaság fontosságát mutatja az is, hogy a kilencszeresen kisebb szőlőterületen fél olyan értéket produkálunk, mint a kilencszerte nagyobb búzaterületen. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete május 25-én tartotta a közgyűlését, amelyen határozati javaslatot nyujtottak be a magyar szőlő- és borgazdaság megmentésének módjairól, előbb pedig a Magyar Szőlőbirtokosok Orsz. Társasköre tartott ankétot az országgyűlés borvidékeket képviselő tagjainak bevonásával a borfogyasztási adó kérdéséről.

A szőlőbirtokosok országos társasköre adatokkal alátámasztott előterjesztést dolgozott ki, amelyben utalás történik arra, hogy belső borfogyasztásunkat a legsúlyosabban és a legkárosabban a borfogyasztási adó befolyásolja. Ha a borfogyasztási adó nagyságát összehasonlítjuk Európa többi bortermelő államaiban érvényben levő boradókkal, kétségtelenül megállapítható, hogy Európa egyetlen bortermelő államában sem sújtja olyan magas fogyasztási adó a bort, mint Magyarországon. A borfogyasztási adó következménye az, hogy a belső borfogyasztás nem tud fellendülni. 1920-tól 1923-ig az átlagos fogyasztás négymillió hektoliter volt az országban, tehát a fejkvóta átlag negyven liter volt, a fogyasztási adó behozatala óta a fejenkinti kvóta tizenhét literre csökkent. A borfogyasztási adó ilyen romboló hatását látva, a borgazdaság érdekeltjei már évek óta szorgalmazzák a fogyasztási adónak a leszállítását, sőt annak teljes eltörlését is.

A borfogyasztási adók kérdésének rendezését — mint ismeretes — a kormány a községi törvény reformjának kérdésével kapcsolta egybe és ígéret történt arra, hogy a kérdést a községi törvényben rendezik. A vonatkozó törvényjavaslat azonban még most sincs a Ház előtt, sőt az a hír, hogy a belügyminisztérium tervezete csak most jutott a földmívelésügyi minisztérium elé. A borfogyasztási adó leszállítása, vagy eltörlése ügyében azonban a tervezet azt az álláspontot foglalja el, hogy a pénzügyi kormány a borfogyasztási adók leszállításából előálló hiányok pótlására fedezetet nem talál.

Ilyenformán a szőlőgazdaságot is az a veszély fenyegeti, hogy a községi törvény meghozatalával a borfogyasztási adó továbbra is megmarad s ebben az esetben a kérdésnek törvényhozási úton való rendezését hosszabb időre elhalasztják. Az előterjesztés kifejti, hogy a magyar borgazdaság ma ugyanolyan válságos helyzetben van, mint aminőben 1924-ben volt az olasz bortermelés. Ott királyi dekrétummal egyik napról a másikra szállították le a borfogyasztási adót. A pénzügyminiszternek az az álláspontja, hogy mivel a borfogyasztási adó bevételét a városoknak és községeknek törvény útján adták meg, tehát csak törvény útján lehet rendezni a borfogyasztási adó kérdését. Ezzel szemben az előterjesztés hivatkozik arra, hogy a borfogyasztási adó magas tételeit nem törvény, hanem az 1926. évi rendelet emelte fel és így rendeleti úton le is lehet szállítani azokat, aminthogy az idevágó törvényes intézkedések egész sora igazolja, hogy a fogyasztási adó mértékét majdnem minden esetben nem törvény, hanem rendelet szabályozta.

A siker titka.

Ne keressük a távolban. Mindenekelőtt az egészségben rejlik. Önnek testi és lelki erejének teljében kell lennie, ami sok tényező együttműködéséből ered. A Hag kávét is ilyennek tekintse. A Hag kávé elsőrangú finom babkávé, mentes a koffeintól. Ez okból sohasem lehet káros az egészségre, sőt inkább javára van. A Hag kávé az Ön egészségének megóvója és erőforrása, tehát segítőtársa a sikerben. Kapható jobb élelmiszerüzletekben. Kérjen Hag kávét a szállodákban és kávéházakban is.

Hag Kávé megóvja szívét és idegeit!

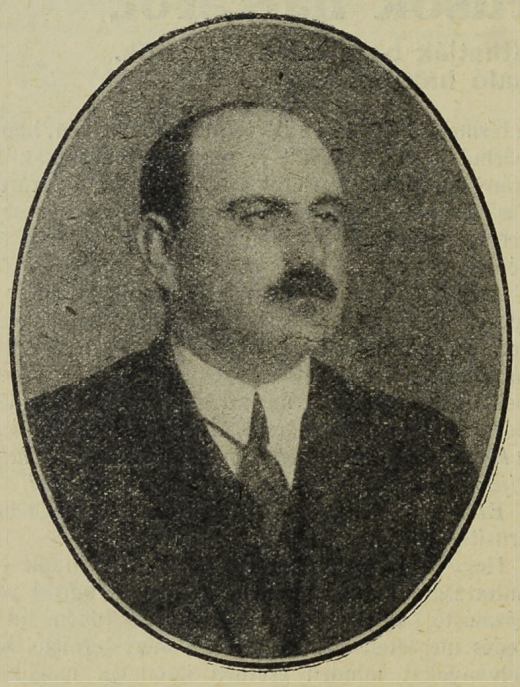
HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Rapolder-u. 21. Bon. Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....

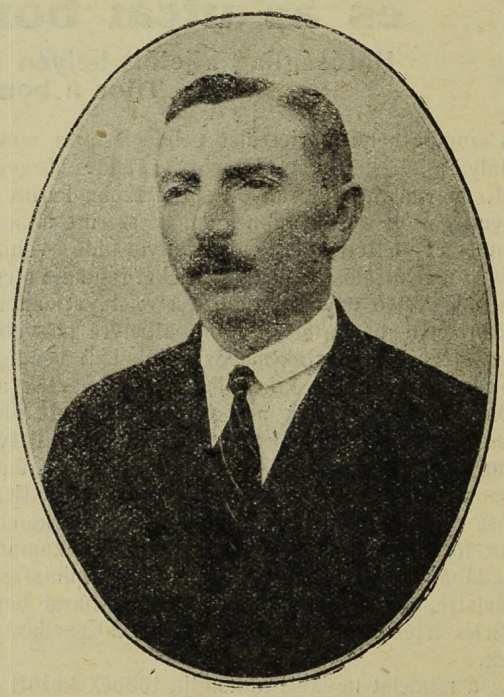
Utca .....

Helység .....

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

MAGDITS REZSŐ vendéglős, Jánosháza.

SÜMEGI JÓZSEF vendéglős, Szeged.

A gárda megvan. Zászlója fennen lobog, ha egyre nő is az elesettek száma. Újak sorakoznak ebbe a legyőzhetetlen hadseregbe, folyik a nagy kiválogatás és aránylag nagyon kevés az a százalék, amely büszkén hivatkozhatik arra, hogy túljutott a küzdelmek korszakán.

A révbejutottak, a régiek és az újak, a küzdők és azok, akik diadalt arattak, szép és impozáns táborban egyesülnek a *Magyar Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávések és Szállodások Albumának* a hadseregében. Minő jóleső érzés lesz idők multával is végiglapozni ezt a pompás, hatalmas díszkönyvet, keresni benne az ismerősöket, kartársakat, — talán rábukkanni a saját arcképre, amely már annyira más, mint valaha voltunk, fiatalabb, de küzdőbb és tán gondoktól nyomottabb.

A szakma és a család leplezhetetlen büszkeséggel őrzi meg az ilyen dokumentumokat az egyén életéből. Hosszú időkig nem lesz hasonló díszmű a magyar könyvpiacon, hiszen időtrabló, hatalmas munka az ilyen album összeállítása és elrendezése a folyton szükségessé váló selejtezések és beillesztések miatt. Senki ne maradjon ki ebből a könyvből, a beillesztés ingyenes. Még ma küldje el arcképét és rövid életrajzi adatait az *Album* címére, *Budapest, IX., Viola ucca* 3.

Mi az eljárás sikertelen szakvizsgák esetében? Vidéki ipartestületek szakvizsga-bizottsági tagjai gyakran intéznek kérdést, hogy a sikertelen szakvizsgák esetében mi az eljárás, miért is miheztartás céljából az ügyben az előírásokat alábbiakban közöljük:

Az 1922. évi XII. t.-c.-ben foglalt új ipartörvény végrehajtása tárgyában kiadott 78.000/1923. K. M. sz. alatt kiadott kereskedelemügyi m. kir. miniszteri rendelet 69. §-a ez ügyben a következő rendelkezéseket tartalmazza:

Ha a vizsgáló-bizottság a szakvizsgálat során egyhangulag vagy szótöbbséggel azt állapítja meg, hogy a vizsgálatra jelentkező nem rendelkezik oly fokú szakképzettséggel, mely iparának önálló gyakorlására képesítené, *a vizsgálatról kiállítandó bizonyítványban köteles megszabni azt az időt, amelyen át a vizsgálatra jelentkezőnek a vizsgálat után még szakbavágó munkát kell végeznie, hogy a kérdéses ipar önálló gyakorlásához szükséges szakképzettséget igazolhassa.*

A vizsgáló-bizottságnak a szakbavágó gyakorlat tartama megállapításánál figyelemmel kell lennie a vizsgázó korára, a szakvizsgálaton tanusított ügyességére, rátermettségére és szakmabeli készségére.

Az első bekezdés esetében a vizsgáló-bizottság a vizsgázónak a következő szövegű bizonyítványt állítja ki:

Bizonyítvány.

..... született ..... községben (városban ..... év ..... hó ..... nap napján, az alulirott vizsgáló-bizottság előtt a mai napon a ..... iparban szerzett szakképzettségéről szakvizsgálatot tett. A bizottság a szakvizsgálat eredménye alapján olyképen határoz, hogy nevezett részére a ..... ipar önálló gyakorlására szóló iparigazolvány (iparengedély) *csak abban az esetben adható ki, ha nevezett megfelelően igazolja, hogy a jelen bizonyítvány kelte után legalább ..... hónapig szakbavágó munkát végzet.*

Kelt ..... Aláírások.

Amennyiben a vizsgázó a vizsgáló-bizottság által megállapított gyakorlati időt túlhosszúnak találja, a kereskedelmi és iparkamarától újabb megvizsgálását és más vizsgáló-bizottság elé utalását kérheti.

Mikép védekezhet az italmérő a végrehajtás ellen?

Mit foglalhat le a végrehajtó?
Fontos tudnivalók a mai nehéz megélhetési viszonyok közt.

A mai nehéz gazdasági viszonyok közepette, az általános eladósodásnak és leszegényedésnek éveiben nem szívesen, de mind gyakrabban látott vendég a végrehajtó a kisiparosság széles rétegeinek üzemében és otthonában is.

Hitelbe vásárlók a lejáratkor nem tud fizetni. A hitelező perel. Ítéletet nyer és rövidesen megjelenik a végrehajtó. Tartozásáért az adós egész vagyonával felel. Helyesen van ez így, mert ily szabály hiányában nem volna hitel, hitel nélkül pedig megáll a gazdasági élet vérkeringése.

A nemfizető adós vagyona ki van szolgáltatva a hitelezőnek. Két korlátot emel a törvény e szabály elé. egyiket az otthon érdekében, hogy a párna ne legyen kihúzható az adós feje alól, másikat az exisztencia, a lét védelmében, hogy az adós munkaeszközeinek elvesztése következtében ne veszítse el kenyerét, ne váljon földönfutóvá.

A végrehajtási törvények szerint az otthon érdekében ki vannak véve a foglalás alól a háztartáshoz szükséges házi- és konyhabútor, edények, főző- és evőeszközök, kályhák, tűzhelyek, a szükséges ruhaneműek, ágy- és fehérneműek. De ki vannak véve egyéb tárgyak is, így az ájtatosságra szánt tárgyak, családi arcképek, rendjelek, a betegség okából szükséges gyógy- és egyéb szerek, a családtagok iskolai könyvei és eszközei, egy havi időtartamra szükséges élelmi, tüzelő- és világítószerek, vagy a lefoglalható készpénzből a beszerzésükhöz szükséges összeg, a negyedévi lakbér fedezésére szükséges készpénz stb.

A foglalkozás, kereset folytatása érdekében ki vannak véve a végrehajtás alól a kisiparosoknak a kereset folytatásához szükséges szerszámai, eszközei, műszerei, állatai, továbbá feldolgozható anyagkészlete is 200 pengő érték erejéig. Ki vannak véve azok a munkaszerek is, amelyekkel az iparos segédszemélyzete dolgozik.

A felsoroltak a törvény szerint még a végrehajtást szenvedő beleegyezésével sem foglalhatók le. Annál kevésbbé akarata ellenére.

Mégis megtörténhetik, hogy a végrehajtás során lefoglalnak olyan dolgot, amely a törvény szerint le nem foglalható. Megtörténhetik ez a végrehajtó tévedéséből, esetleg a végrehajtó erőszakosságából vagy más okból. Ilyenkor a foglalás *törvényt sért és szabálytalan.*

Ha szabály és törvény ellenére lefoglalnak olyan dolgot, amely a törvény szerint le nem foglalható, miképpen kell a szabálytalan foglalás ellen az adósnak védekeznie?

Mert védekezni kell.

A tapasztalatlan közönség is hallott arról, hogy vannak dolgok, amelyeket lefoglalni nem lehet. Ebben a tudatban, ha a foglalás — szabálytalanul bár — megtörtént, a végrehajtást szenvedő gyakran nyugodtan várja az idő múlását, abban a hitben, hogy szabálytalanul lefoglalt ingóit elárverezni nem fogják. Amikor aztán féltett ingósága az árverésen potom áron idegen kézbe került, akkor szalad szomszédhoz, baráthoz, hatósághoz, ügyvédhez, szaklaphoz. Elkésett. Elárverezett ingóságát visszaszerezni többé nem tudja.

A szabálytalan foglalás elleni védekezésnek már a foglaláskor, legkésőbb azonban a foglalás napjától számított 8 nap alatt meg kell történnie. Aki e nyolc napot elmulasztja, a szabálytalanságot, a rajta esett sérelmet többé orvosolni nem tudja. Idővesztést, jogvesztést jelent minden esetben, azért vigyázni kell!

A védekezés eszköze: az előterjesztés. Egyszerű, könnyen érvényesíthető, éppen csak megkésni nem szabad vele.

Az adós, akit a foglalás során sérelem ért, már a foglalás folyamán szóval megmondhatja a végrehajtónak, hogy a foglalást sérelmesnek tartja és kívánhatja e nyilatkozatának jegyzőkönyvbe vételét. Ennyiből áll. az előterjesztés.

Ha a foglaláskor az előterjesztést meg nem tette, még mindig rendelkezésre áll 8 nap, amely alatt írásban beadhatja akár a bírósághoz, akár a végrehajtóhoz. (Adóügyi foglalás esetén panasznak van helye a pénzügyi hatósághoz.)

Az előterjesztés folytán a bíróság a szükségeshez képest meghallgatja a feleket, vagy a végrehajtót és határoz: szabálytalan volt-e a foglalás. Igenlő esetben megsemmisíti azt.

A 8 napon túl bejelentett előterjesztést a bíróság a foglalás szabálytalanságának vizsgálata nélkül visszautasítja és a szabálytalanság többé nem orvosolható. A foglalás alkalmával a végrehajtást szenvedő mondja tiltakozását jegyzőkönyvbe, amit a végrehajtó köteles a jegyzőkönyvbe belevenni.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek, Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás

Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

MI UJSÁG?

A Borvizsgáló Szakértő Bizottság 1929. évi működéséről a következő hivatalos adatok állanak rendelkezésünkre: Mintát vettek Budapesten 87 esetben, ezek közül 13 hamisított (vizezett) bor, 4 túlkénezett, 6 romlott bor és 2 kifogásolt elnevezésű bor volt. Budapest környékén 20 esetben, ezekből 4 hamisított, 1 túlkénezett, 2 romlott bor és 1 kifogásolt elnevezésű bor volt. Vidéken 407 mintát vettek, ebből 136 hamisított (vizezett) bor, 16 romlott bor és 6 kifogásolt elnevezésű bor volt. A hamisított bor közül volt 1 szalicilsavas must és 2 festett bor, a romlott bor között volt 19 ecetes és dohos. A vizsgált mustból 10 közül 4 megfelelt és a vizsgált 6 borpárlat közül 5.

A vendéglősök nyugdíjintézetének közgyűlése. A Szállodások, Vendéglősök, Kávések Országos Nyugdíjegyesülete a régi képviselőházban *Malosik* Ferenc elnöklete alatt tartotta ezidei rendes közgyűlését. *Bolgár* Menyhért titkár előterjesztette az igazgatóság és számvizsgálóbizottság jelentését, melyeket a közgyűlés tudomásul vett. A zárszámadások, a költségvetés elfogadása és felmentvény megadása után alapszabálymódosítás és tisztújítás következett. Elnökké: *Malosik* Ferenc, alelnökökké pedig *Mészáros* Győző és *Holub* Rezső választattak. Végül tiltakozott a közgyűlés az iparosok tervbevett kötelező nyugdíjbiztosítása ellen.

Az állam beavatkozhatik a munkabér kérdésébe. A képviselőház megszavazta a genfi nemzetközi értekezlet által a legkisebb munkabérek megállapításának tárgyában elfogadott egyezményről szóló törvényjavaslatot. A javaslat legfontosabb intézkedése, hogy jogot ad az államnak a munkaadók és munkavállalók közt a munkabér kérdésében való beavatkozásra. A minimális munkabéreket szigorúan ellenőrzik és a munkás a minimális munkabérre való jogát bírói úton is érvényesítheti.

Az orvos azt mondja:

„A babkávé fokozza az izomerőt, a teljesítőképesség emelkedik, az izomerő jobban kihasználható.

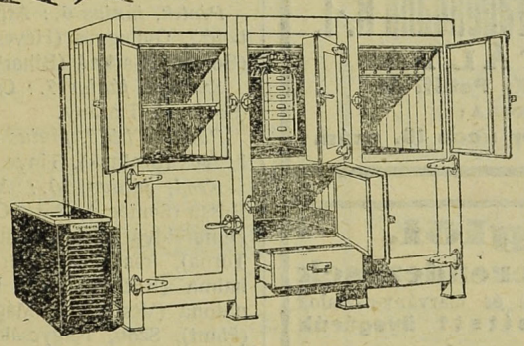
A babkávé könnyíti a veseműködést anélkül, hogy — mint más anyag — ártana a vesének.

Minden szellemi munkásnak ajánlom a kávét. Különösen azért, mert a szellemi munkások legnagyobb része, kielégítő mozgás hijján — bélrenyheségben szenved, ami ellen pedig éppen a babkávé a leghathatósabb szer.“

Ez csak a töredéke híres orvosi tekintélyek nyilatkozatainak, melyek a valódi babkávé egészségel előmozdító hatását igazolják.

Meinl Gyula r.-t.
kávébehozatala.

FRIGIDAIRE

villamos automatikus hűtőberendezés.

Szállodák, vendéglősök, kávéházak stb. részére a megbízható hűtés az üzlet alapját képezi; s a Frigidaire hűtőszekrényt előbb, vagy utóbb Önnek is be kell szereznie. Előnyei annyira szembeötlőek, hogy azok, kik ma még késlekednek, mögötte maradnak konkurrenseiknek, kik Frigidaire-rel hűtenek. Ne várjon míg forgalma csökken, határozza el most magát és ne felejtse el, hogy Frigidaire szállította a világ összes hűtőkészülékeinek 80%-át. Frigidaire működése tökéletes.

Kedvező fizetési feltételek.

HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest
IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 12. **TELEFON: *AUTOMATA 898-86**

Kedvezmények nyujtása, egyes cégek különös előnyben részesítése megengedett versenyeszköz. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő zsűri határozata szerint, az egyes versenyvállalatoknak nyujtandó kedvezések szempontjából sem vonható felelősségre a versenytárs azért a cselekményért, hogy az egyes vállalatoktól (kartelen kívüli vállalatoktól) vásárló cégekkel szemben az egységárat felemeli, illetve bizonyos kedvezményeket megvon.

Stauffer
dobozos emmentáli vezet.

Vendéglői
és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapíttatott: 1896.

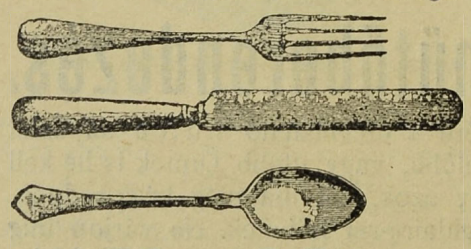
TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

CALDERONI ÉS TÁRSA
Budapest, V., Vörösmarty tér 1. szám
(Haas-palota) Telefon: Aut. 811—48. Alap. év: 1819.
Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerű hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecetgyári vegyszerek és mérőüveg. Vaporimeter és filtráló-készülékek, eredeti francia Malligand-készülékek és borfokolók. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsiptetők.

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Miniszteri rendelet a fagylaltkészítők megrendszabályozására. A kereskedelmi miniszter értesítette az iparkamarákat, hogy a fagylaltkészítést rendeletileg szabályozza, megszabva, hogy az egyes fagylaltfajták készítésében milyen alap- és segédanyagokat szabad felhasználni. A soproni iparkamara a miniszternek ezt az elhatározását megokoltnak és helyesnek találja. A szabályozáshoz egyfelől jelentős közegészségügyi, másfelől figyelemreméltó ipari érdekek fűződnek. Utóbbi érdekek azért, mert a fagylalt összetételének rendeleti meghatározása lehetetlenné fogja tenni a csekélyebb tápértékű anyagokból, vagy részben egyenesen pótanyagokból történő fagylaltkészítést. E réven pedig a rendelet remélhetőleg meg fogja szüntetni azt az egyenlőtlen versenyt, amelyet az erősen elszaporodott és szakképzettséggel nem rendelkező fagylaltkészítők egy része gyengébb minőségű és ezért olcsóbb fagylaltkészítményeivel a kávéházak, éttermek és cukrásziparosok rovására folytat.

A Csillaghegyi Ásványvízüzem hatalmas előretörése. A Csillaghegyi Ásványvízüzem, amely tudvalevőleg a **Kohner Adolf Fiai** és a **Kaszab-csoport** érdekkörébe tartozik, nagyarányú építkezéseket kezdett meg Csillaghegyen. Az egész üzemet modernizálják és nagy teljesítőképességre alakítják át.

Lehet-e sört szállítani vasárnap? Ez a kérdés már hónapok óta foglalkoztatja a sörkereskedelmet, a kereskedelmi minisztériumot és a vidéki rendőrhatóságokat. A kereskedelmi miniszter ugyanis még 1926-ban rendeletet adott ki, amellyel megengedte, hogy a sört vasárnap délután négy óráig szállíthassák a sörkereskedők, tekintettel a sör romlandóságára és arra, hogy a kisebb vendéglők, korcsmárosok nem rendelkeznek a sör megfelelő hűtésére alkalmas berendezésekkel. A kereskedelmi miniszter rendeletét azonban egyes városok rendőrhatóságai úgy magyarázzák, hogy az csak a vasúti szállításra vonatkozik és csupán a vasúti állomásokról szabad vasárnap délután is sört elszállítani. Az érdekeltség egy ízben már fordult a kereskedelmi miniszterhez, kérve ennek a rendeletnek hiteles magyarázatát, miután azonban a kereskedelmi minisztérium véleménye ellenére egyes vidéki rendőrhatóságok még mindig helytelenül magyarázzák a rendelet szövegét, most fel fogják kérni a kereskedelmi minisztériumot, írjon át a rendőrhatóságoknak a vasárnapi sörszállítás korlátozásának megszüntetése érdekében.

Országos vásárok. *Csütörtök, június 5.:* Celldömölk (Vas), Csabrendek (Zala), Hedrehely (Somogy), Gyönk (Tolna), Ibrány (Szabolcs), Kiskomárom (Zala), Magyarszentiván (Baranya), Nagypécsely (Zala), Aszófő-Tihany (Zala), Nyírbátor (Szabolcs), Ónod (Borsod), Mezőnyék, Putnok (Gömör), Sarkad (Bihar), Tiszafüred (Heves).

Péntek, június 6.: Árpás (Sopron), Egyed, Buj (Szabolcs), Gyöngyös (Heves), Gamás (Somogy), Mezőcsát (Borsod), Sarkad (Bihar), Sátoraljaújhely (Zemplén).

Szombat, június 7.: Csanádpalota (Csanád), Istvándi (Somogy), Darány.

Pünkösd hétfő, június 9.: Füzesabony (Heves), Kunhegyes (Szolnok), Tinye (Pest), Tiszaföldvár (Szolnok).

Kedd, június 10.: Alattyán (Szolnok), Jánoshida, Büssü (Somogy), Báté, Csurgó (Somogy), Cegléd (Pest), Dunaföldvár (Tolna), Enying (Veszprém), Gönc (Abaúj-Torna), Irsa (Pest), Fertőszentmiklós (Sopron), Jánoshalma (Bács-Bodrog), Lovasberény (Fejér), Lovászpatona (Veszprém), Mágocs (Baranya), Nagybörzsöny (Hont), Szob, Nagycsákány (Vas), Nágocs (Somogy), Rajka (Moson), Répceszentgyörgy (Vas), Sárbogárd (Fejér), Szentgyörgyvölgy (Zala), Szentlőrinc (Baranya), Szigetvár (Somogy), Szikszó (Abaúj-Torna), Tamási (Tolna), Tata (Komárom), Tüskevár (Veszprém), Vásárosnamény (Bereg), Zalaegerszeg (Zala), Zalaszántó (Zala), Zalavár (Zala).

Szerda, június 11.: Hegyfalu (Vas), Dunaföldvár (Tolna), Lesencetomaj (Zala), Orosháza (Békés), Polgár (Szabolcs), Szentantalfa (Zala), Székesfehérvár (Fejér), Tamási (Tolna), Tarpa (Bereg), Tata (Komárom), Újmalomsok (Győr), Vértesacsa (Fejér).

Csütörtök, június 12.: Bodrogkeresztúr (Zemplén), Bódvaszilas (Abaúj-Torna), Devecser (Veszprém), Hahót (Zala), Nyírábrány (Szabolcs), Orosháza (Békés), Püspökladány (Hajdú), Újfehértó (Szabolcs).

Péntek, június 13.: Berzence (Somogy), Békés (Békés), Orosháza (Békés), Tolna (Tolna), Tótszentmárton (Zala), Vasvár (Vas), Zalalövő (Zala).

Szombat, június 14.: Besenyszög (Szolnok), Békés (Békés), Elek (Arad), Hódmezővásárhely (Csongrád), Kaposmérő (Somogy).

Mi okozza a borkrízist? A Borászati Lapokban *Malosik* Ferenc, a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének alelnöke nagy cikkben ír a borválságról s egyik legérdekesebb megállapítása a következő: Miben látjuk mi, vendéglősök, az általánosan ismert gazdasági viszonyokon kívül a borfogyasztás csökkenésének okait? A következőkben: *a)* a vendéglősipart jogtalanul űzők konkurrenciájában; *b)* a borhamisítások publikálásában; *c)* a kezelt borok helytelen megítélésében; *d)* a borfogyasztási adóban; *e)* a szociális tanok terjedésében; *f)* a divathóbortban. A borárak leromlását pedig a következő okokban véljük felismerni: *a)* kényszereladásokban; *b)* a termelők által kismértékbeni árusításban; *c)* a csempészek, zugárusok, batyusok garázdálkodásában és az újabban megadott általános poggyászkedvezményben.

A színigazgató garanciát vállal a vendéglőkben a színészek kontójáért. Debrecenből jelentik: A *Csokonai Színház* válsága, amely már hetek óta foglalkoztatja Debrecen város illetékes tényezőit, egyre jobban kimélyül. A színigazgató nem tudja fizetni tagjait már hetek óta és a társulat hatvan tagja a legszomorúbb anyagi helyzetben van. A színigazgagó egyelőre úgy segített a helyzeten, hogy a vendéglőkben garanciát vállalt a színészek étekezéséért, A színigazgató gyors segítséget kért a várostól, amely rövidesen szűkebbkörű bizottsággal vizsgáltatja meg a színház anyagi helyzetét és azután intézkedni fog a segítés módjairól.

70.000 lakosú nagy alföldi városban, a város közepén, a vásártéren
szálloda, étterem, kávéház
nagy uccai terrasszal, díszteremmel, kongresszusi közel 500 terítékes rendezésekkel, 3 és félévi szerződéssel, 7 vendégszobával és teljes üzemképes berendezéssel, sertésóllal, baromfiudvarral, szép pincével, **nagy italfogyasztással,** betegség miatt
sürgősen eladó.
A vételhez 18.000 pengő szükséges.
Cím megtudható a kiadóhivatalban **„Elsőrangú üzlet"** jeligén.

A gazdasági frontról. A kényszeregyességi eljárás *Görcsös* András hatvani vendéglős ellen április hó 15-én megindult. Vagyonfelügyelő dr. Fodor Lajos ügyvéd.

Özv. gróf *Eszterházy* Jánosné (Tűzoltó-utca 15.) borpincészete ellen kényszeregyességi eljárás indult április 25-én. Vagyonfelügyelő dr. Csillag Szilárd (Erzsébet-körút 15.) ügyvéd.

Pinzler Hermann (Külső Jászberényi-út 3.) borkereskedő ellen kényszeregyességi eljárás indult április 24-én. Vagyonfelügyelő dr. Gerő Gusztáv (Személynök-utca 3.) ügyvéd.

Gráf József szombathelyi szállodabérlő ellen május 13-án kényszeregyességi eljárás indult. Vagyonfelügyelő dr. *Mayer-Guary* Tibor ügyvéd. Követelések bejelentése június 10.

Kiss Jenő kiskunfélegyházi vendéglős ellen május 9-én kényszeregyességi eljárás indult. Vagyonfelügyelő dr. *Ballaghy* István ügyvéd. Követelések bejelentésének határideje június 9.

Schwartz Mór székesfehérvári kávés egyességét április 5-én jóváhagyta a törvényszék. 50 százalékot fizet nyolc havi részletben.

Papp Ferenc szegedi vendéglős ellen a csődöt vagyonhiány miatt a törvényszék megszüntette.

A vidéki vendéglők és kávéházak női kiszolgálása ellen. A vidéki vendéglősök, kávéháztulajdonosok és fogadósok az utóbbi időben egyre több női alkalmazottat foglalkoztatnak üzletükben. A közrendészeti hatóság kénytelenségből ezekre a női alkalmazottakra is kiterjesztette a rendőrorvosi felügyeletet. Most az esztergomi általános ipartestület azt kívánja, hogy a város szabályrendeletben tiltsa el a női kiszolgálást. Határozottan elítéli a női kiszolgálást, különösen a mindenképpen lealázó orvosi vizsgálatra való tekintettel több más vendéglős egyesület is és mozgalmat indított, hogy vonják meg mindazoktól az italmérési engedélyt, akik üzletükben megtűrik az erkölcstelen üzelmeket.

Halálozás. *Pollák* Arnold békéscsabai vendéglős, aki széltében ismert alakja volt Békéscsaba társadalmának és köztéren élénk szereplést vitt, május 27-én kedden reggel 65 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtt 4 órakor volt. Pollák Arnold 25 éven át volt tagja Békéscsaba képviselőtestületének és a vármegye törvényhatósági bizottságának, továbbá az ipartestület elöljáróságának. Pollák Géza városi főpénztári ellenőr édesatyját gyászolja az elhunytban.

A trafikosok szerint a pincérek túlsokat keresnek a dohányárún. A Magyar Dohányárusok Országos Szövetsége terjedelmes beadványt intézett a pénzügyminiszterhez, amelyben elmondották, hogy egyes trafikosok pincéreknek és vendéglősöknek, akik nagyobbmennyiségű trafikárút vásárolnak, olcsóbban adják a szivart és cigarettát a rendes forgalmi árnál. A kincstár kilencszázalékos hasznot enged a trafikosoknak és némelyik dohányárús ötszázalékos engedményt ad a pincéreknek, hogy tőlük vásárolják be szükségleteiket. A pincérek a rendes forgalmi áron felül még tízszázalékos külön hasznot is szednek, így a hasznuk egyes esetekben 15, sőt 20 százalék. Tehát minden üzleti rezsi és befektetés nélkül három-négyszer annyit keresnek a trafikárún, mint a dohánykisárús. A beadvány kéri, hogy az ilyen visszaéléseket (?) szüntessék meg. (?)

Meg kell őrizni a mértékhitelesítési díjszelvényeket. A mérték és mérőeszközök hitelesítésénél a mértékhitelesítő hivatal által kiadott díjszelvényeket a kereskedelemügyi minisztérium most kiadott rendelete értelmében a legközelebbi időszakos hitelesítésig meg kell őrizni. Ezeket a díjszelvényeket az állandó üzlethelyiségben tartott mértékvizsgálatok alkalmával fel kell mutatni, az új hitelesítésnél pedig vissza kell adni.

Löbl Ödön budapesti gyáros vette meg a debreceni Arany Bika R.-T. részvénytöbbségét. A debreceni Arany Bika Részvénytársaság részvénytöbbsége gazdát cserélt. *Fónagy* Béla budapesti építész a tulajdonában volt Arany Bika részvénytársasági részvényeknek egy tekintélyes részét a Magyar Általános Hitelbanknál és az Általános Forgalmi Bank részvénytársaságnál lombardiroztatta, majd ugyanezekre a részvényekre kézizálogjogot szerzett Szabó Nándor budapesti vállalkozó is. Szabó az említett

Kérjen mintát a Kalocsai Érseki Borpincészet saját termésű fajboraiból!
Eladás kisebb-nagyobb tételekben hordónként és palackonként
Érseki kastélyfelügyelőség, Kalocsa, Pest megye

két pénzintézethez azzal a kéréssel fordult, hogy a részvényeket árverés céljából bocsássák rendelkezésére, illetve evégből közjegyzőnek szolgáltassák ki. Ez elől a törvényes rendelkezésen alapuló kérelem elől a két intézet nem zárkózhatott el és Szabó Nándor ennek folytán Lintner Sándor dr. debreceni közjegyzőt kérte fel az árverési eljárás lefolytatására. Lintner közjegyző kibocsátotta az árverési hirdetményt azzal, hogy az árverés alá bocsátandó 8000 drb. Arany Bika részvény 400.000 pengőn alul eladatni nem fog; a bánatpénz 160.000 pengőben szabatott meg, amelyet készpénzben kellett a közjegyző kezéhez az árverési feltételek aláírásával egyidejűleg lefizetni. Az árverést május hó 23-án tartották meg. Vevőként egyedül *Löbl* Ödön budapesti nyomdatulajdonos és textilgyáros jelentkezett, aki a részvényekért a 400.000 *pengőt beígérte.* Más vevő nem volt, így Lintner közjegyző a részvények vevőjeként Löbl Ödönt jelentette ki. *Ezzel Löbl Ödön az Arany Bika részvényei 80- százalékának tulajdonosa lett.* Délután 6 órakor folytatólag elárverezett a kir. közjegyző további 387 Arany Bika részvényt, amelyet szintén *Löbl* Ödön vett meg 10.000 pengőért. Ugyanez alkalommal árverés alá került a Fónagy Béla letétjében volt 1000 darab Általános Forgalmi Bank részvény, amelyt szintén Löbl Ödön vásárolt meg 40.000 pengőért.

A szaklap olvasása kötelesség — állapítja meg két bírói ítélet. A bíróság a közelmultban két érdekes ítéletet hozott, melyek egyike szerint a kereskedő és iparos olyan hírrel szemben, amely szakmájának lapjában megjelent, nem élhet azzal a kifogással, hogy arról nem volt tudomása. Az ítélet indokolása megállapítja, hogy a kereskedő és iparos a közzel szemben fennálló kötelességét mulasztja el akkor, amikor szakmája lapját nem olvassa és üzletkörébe vágó eseményekről nem igyekszik a szaksajtó útján tájékozódni. Sőt megállapítja az ítélet azt is, hogy nem vezetheti helyesen és a mai kor szellemének megfelelően üzemét az, aki bezárkózik a maga boltjába, műhelyébe és nem akarja észrevenni, hogy mi történik azonkívül. A másik bírói ítélet azt állapítja meg, hogy a szakmai érdekek előmozdítása mindenkinek kötelessége s minthogy az érdek-

Eladó kisebb szálloda és vendéglő
saját házzal, **Balaton-parton,** közvetlen a vasútállomás mellett. Hat szállodai szoba, étterem, fűszer- és trafiküzlet, gyönyörű kerthelyiség, födött tekepálya és hat lóra istálló. Cím a kiadóhivatalban.

képviseletek mellett ezt a feladatot a leghathatósabban a szaklapok teljesítik, minden kereskedőnek és iparosnak kötelessége, hogy a szakmája ügyeiről tájékoztató lapot támogassa és rendszeresen figyelemmel kísérje.

Miért előlegezzen az államnak a kisiparos? A balesetbiztosítási előleg kötelező fizetését a pécsi kamara a kereskedelemügyi minisztériumhoz intézett legutóbbi felterjesztésében a kézműiparosságra nézve a legigazságtalanabb tehernek minősíti. A kamara indokolt felterjesztésében kéri, hogy az iparosság a balesetbiztosítási előlegfizetés kötelezettsége alól mentesíttessék. Különösen fonák helyzet az, hogy az iparos a magas kamatozású állami kölcsönökből, melyeket termelési tőkéül nagy utánjárással esetleg igénybe vesz, ingyen nyujt súlyos előlegeket az állami adminisztráció céljaira.

A tanonc nősülése nem ok a tanviszony felbontására. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elvi jelentőségű állásfoglalása szerint az a körülmény, hogy valaki tanonc, a nősülésnek nem akadálya. Ha egyébként a nősülés törvényes feltételei fenforognak. Az, hogy a tanonc megnősül, a tanoncszerződés felbontására sem nyujt törvényes alapot, mert az ipartörvénynek a tanviszony felbontását szabályozó szakaszaiban ez az ok nem szerepel.

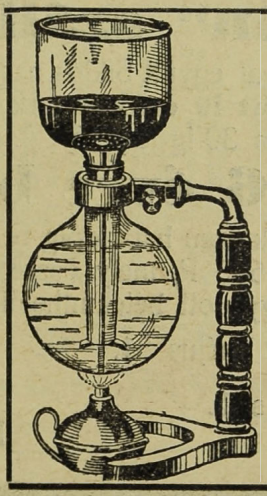
Kaviár az automata büffében. Bécsből jelentik: Most tárgyalta a bécsi bíróság az első pert, amelyet automata büffé ellen indítottak. Ez az intézmény Bécsben is nagyon elszaporodott és az egyik ilyen büffé tulajdonosa, *Teichner* Klára nemrégiben „kaviáros szendvicseket" is árusított. A húszgarasos árak mellett kissé fantasztikusan hangzik a kaviár szó, de a vevők mindenesetre megszerezhették maguknak azt az illuziót, hogy kaviárral táplálkoznak. A városi élelmezési hivatal azonban az automata büffeket ellenőrzi, nem fogta fel ilyen könnyedén a dolgot, hanem szakértőkkel megvizsgáltatta a kaviáros szendvicset. Kiderült, hogy kaviár helyett feketére festett közönséges halikrával díszítették a szendvicseket, amiért azután az élelmezési hivatal csalás címén büntető feljelentést tett a büffé tulajdonosa ellen. A bíróság, tekintettel arra, hogy a szendvicsek, ha nem is kaviárral készültek, jóízűek voltak, mindössze húsz schilling büntetésre ítélte a büffé tulajdonosát. Az ítélet kimondja, hogy az automata büffékben nem szabad az élelmiszerekre olyan felírásokat alkalmazni, amelyek félrevezethetik a közönséget.

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, fapadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszínház ucca 31. Udvarban.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és fenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** borotvakés árúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

„Gourmand"
A jelenkor legtökéletesebb és leghigiénikusabb kávéfőző gépe, éttermi üzemek részére nélkülözhetetlen. — „GOURMAND" felírás, jenai üveg s csakis teljesen veszélytelen fémlámpával az eredeti. Gyártja:
Zlinszky Lajos
Budapest VII., Murányi u. 31.
Postai megrendeléseket pontosan eszközöl.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Amikor az adós is, a hitelezők is a vagyonfelügyelőt dícsérik. A budapesti Florida Étterem és Kávéház R.-T. fizetésképtelenségi ügyében a mult hóban folyt le a második tárgyalás dr. Czermann András kir. törvényszéki bíró előtt. Dr. Zoltán Gyula vagyonfelügyelő újabb jelentésében beszámolt azokról a tárgyalásokról, amelyek a kvótafizetés lehetősége érdekében a legutóbbi tárgyalás óta lefolytak és lényeges eredménnyel jártak. A nagy hitelezők közül a háztulajdonos Általános Ház- és Birtokforgalmi R.-T. véglegesen lemondott az 1929. november 1-ig lejárt 129.636 pengős követeléséről. a Musica R.-T. visszakapta a tulajdonjogfenntartással eladott zongorát és ezzel szemben lemondott a zongora vételára címén bejelentett követeléséről, míg a Wellner Alpacca R.-T., az Autosyphon R.-T. és Hexner József hitelezők hátrábbállási nyilatkozatot adtak. Az adós részvénytársaság összes részvényei letétbe helyeztettek dr. Zoltán Gyula vagyonfelügyelőnél. Bejelentette azután a vagyonfelügyelő, hogy Rajna Lászlóval, a Rajna Testvérek cukrász-cég társtulajdonosával sikerült az üzem folytatására vonatkozólag oly megegyezést kötni, amely a hitelezők kielégítése szempontjából igen előnyös. Rajna László bérbeveszi a Florida egész üzemét és a tiszta haszon 75%-át a kvótális követelések törlesztésére engedi át azzal, hogy ha ez nem fedezné a kvótarészletek összegét, hajlandó átengedni szükség esetén az egész tiszta hasznot erre a célra. A vagyonfelügyelő szerint ez a megállapodás, amely az egyesség sikerültekor nyomban életbelép, biztosítja az 50%-os kvóta kiegyenlítését s egyúttal lehetővé teszi az adós vállalat fennmaradását is. Ezért nyomatékosan ajánlja, hogy a hitelezők fogadják el ezt az elgondolást és az egyesség megszavazásával tegyék lehetővé a kibontakozást, mert ellenkező esetben a csőd következnék, ami a hitelezők számára követelésük teljes elvesztését jelentené. A vagyonfelügyelő jelentése után dr. Czermann bíró felhívta az adós vállalat igazgatósági tagjait: dr. Révész Jenőt, dr. Domonkos Gyulát és Lauber Dezsőt, hogy a végleges mérlegre tegyenek esküt, ami meg is történt. Mindhárom igazgatósági tag kérte annak jegyzőkönyvbe vételét, hogy igazgatósági tagságukról már a mult év őszén lemondottak s az üzletvezetésben soha nem vettek részt. Majd a tárgyaló bíró elrendelte a szavazást, amelynek pontos eredménye még eddig nem ismeretes ugyan, értesülésünk szerint azonban a többség már a szavazás első napján az egységet elfogadta. Érdemes megemlíteni, hogy a két legnagyobb hitelező: Hexner József és Wellner Alpacca R.-T. nyilatkozatot csatolt az iratokhoz, amelyben őszinte elismerésüket fejezik ki dr. Zoltán Gyula vagyonfelügyelőnek, hogy a hitelezők és az adós közös érdekeit tartva szem előtt, saját maga gondoskodott az üzem folytatásának lehetővé tételéről, a hitelezőkre igen előnyös feltételek mellett és így lehetővé tette a kvóta kiegyenlítését. Hasonló tartalmú nyilatkozatot tett a Florida R.-T. képviselője is a bírói tárgyaláson. Mindenesetre ritkán történik meg, hogy az adós és hitelezők egyaránt meg legyenek elégedve a vagyonfelügyelővel.

Mivel lehet az üzletek levegőjét tisztítani? A levegőtisztítószerek között, amelyeket zárt helyiségekben használnak, tulajdonképen alig van olyan, amely a levegő tisztítására, fertőtlenítésére alkalmas, nagyobbrészt csak a kellemetlen szagok elnyomására alkalmasak. Ezek a készítmények nagyobbrészt éterikus olajok és gyanták alkoholos oldatai, de gyakran fertőtlenítőszereket is kevernek ehhez a készítményhez és pedig leginkább formaldehidet.

Szikvízgyártógép
fekvőhengeres, majdnem teljesen új állapotban
eladó. Pataky vendéglős, Hajdúdorog.

Legutóbb ezeket a légtisztítószereket vizsgálat alá vették. Az e célra felhasznált illóolajok között mindazokat vizsgálták meg, amelyek a füstölésre alkalmasak, továbbá mindazokat a szerves és szervetlen reagenseket, amelyek könnyen elgőzölögnek. A vizsgálat azt állapította meg, hogy valamely illóolajnak, vagy reagensnek szeszes oldata elpárologtatva nem idézett elő az idegen (dohányzott) füstre kémiai hatást, vagy annak elnyelését. A füstnyelés tulajdonképen nem áll elő és azáltal, hogy a szagot valamely illatos légtisztító szerrel fedjük, csak látszólag idézzük ezt a hatást elő. A leghatásosabb olajok a fenyőolajok, továbbá a rozmarin- és spikolaj. Az elpárologtatandó anyagok akkor a legalkalmasabbak, ha lehetőleg alacsony forráspontjuk és kellemes aromás illatuk van. Az említett olajokon kívül hatás tekintetében sorrendben a következők használhatók: levendula, citromolaj, amelyek a szagot elég jól fedik, szekfűolaj, amelynek fedőképessége gyengébb, terpentinolaj, amelynek hatása azonban nem jó. A mesterséges illatanyagok közül a legjobban a citrát vált be, kisebb hatásúak a benzoesavas metileszter, difenilmetán, bornilacetát, fahéjaldehid stb. A füstre vegyi hatást gyakorolni vegyiszerekkel, a kísérletek folyamán nem sikerült, az ammóniák, mely igen könnyen párolog, kellemetlen szaga következtében erre nem használható, de hatása sincsen, az ecetsav ugyanilyen; kisebb hatást mutatnak az aromás aminok, mint például az anilin, amely könnyen elpárolog és majdnem szagmentes.

Simonits és Faragó
szobafestő- és mázolómesterek
Budapest, VI., Paulai Ede u. 63. sz.
Előnyös feltételek

Május elsejétől a feladó tölti ki az ajánlott levelek feladóvevényét. A kereskedelemügyi miniszter a következő rendeletet adta ki: 1930 május 1-től kezdve az ajánlott küldemények postára adásának eddigi rendjét megváltoztatom s elrendelem, hogy ettől az időtől kezdve az ajánlott küldemények postára adásnak igazolására szolgáló s bármely postahivatalban díjtalanul kapható, a posta által kibocsátott postai feladóvevényeken a pontos és részletes címadatokat (név, rendeltetési hely, ucca, házszám, emelet) a feladók előre töltsék ki. A címadatok feljegyzése tintával, tintaironnal, gépírással, vagy egyéb mechanikai úton történhetik. A szükséges adatokkal így előre ellátott feladóvevényeket a feladók a hozzájuktartozó küldeményekkel együtt további kezelésre a felvevő postahivatal e célra kijelölt alkalmazottjának adják át, aki a feladóvevényt az adatok ellenőrzése és a hivatalos feljegyzések (ragszám, aláírás, bélyegzőlenyomat stb.) rávezetése után, a feladó igazolása gyanánt a feladónak visszaadja. Nem kívánja a posta a feladótól a feladóvevény előzetes kiállítását akkor, ha az ajánlott küldemények: postai feladó könyvvel, vagy feladó jegyzékkel, levélgyüjtőszekrény útján, záróta̋ska útján, postaküldönckönyv mellett, a postaügynökségnél, a postai gyüjtőhelyeknél, vasúti levélfevevő állomásoknál, faluzó, illetve tanyai levélhordónál kerülnek feladásra. Kivételesen nem kívánja a posta a feladótól a feladóvevény előzetes kiállítását akkor sem, ha a feladó testi vagy szellemi fogyatékosság, illetve egyéb okok miatt erre nem képes. A posta a feladóvevény elvesztése esetén arról másolatot, vagy a küldeményre vonatkozó adatszolgáltatást csak akkor ad, illetve a küldeményekért egy éven belül csak akkor vállal felelősséget, ha ennek sorsa a postakezelési okmányokkal megállapítható.

Panzió- és villaeladás
Visegrádnál, Dunaparton, strandnál, 10 szobás panzió, mellette 4 szobás villával, parkkal, gyümölcsössel, alkalmi áron eladó. Megbízott:
dr. Kussbach, Budapest, Kaplony u. 9.

A részeg emberért 100 pengőre ítélték a korcsmárost. A mult év augusztusában halálos szerencsétlenség történt *Sajólád* községben. Üveges András földmíves *Galuska* Ferenc korcsmájában mulatott. Illuminált állapotban kiment az udvarra és rádőlt a kút kávájára. A korhadt, rozoga építmény beszakadt és Üveges András bezuhant a több méter mély kútba. A szerencsétlenséget csak később vették észre, nyomban Üveges segítségére siettek, de mire a szerencsétlen embert a felszínre hozták, már halott volt. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség bekövetkezésében nagy szerepe volt annak, hogy a kút igen rozoga állapotban volt. Az ügyészség vádja alapján gondatlanságból okozott emberölés miatt került a vádlottak padjára Galuska Ferenc és Galuska Ferencné sajóládi lakosok. Galuska azzal védekezett, hogy otthon sem volt a szerencsétlenség időpontjában. Az asszony pedig észre sem vette, hogy Üveges kiment az udvarra. A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság bűnösnek mondotta ki a házaspárt, gondatlanságból okozott emberölésben és ezért fejenkint 100—100 pengő pénzbüntetésre ítélte őket. Az ügyész az ítéletben megnyugodott a vádlottak azonban fellebbezést jelentettek be.

Siklós nagyközség elöljáróságától.

Hirdetmény.

Siklós nagyközség elöljárósága közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező

„Pelikán" szálloda és vendéglőt

összes tartozékaival együtt Siklós nagyközség kis tanácstermében **1930. június hó 10.-én délelőtt 10 órakor** tartandó zárt írásbeli ajánlat útján 1930. július 1-től 1936. június 30-ig terjedő

6 évre bérbe adja.

Zárt ajánlatok ezen határidőig beadhatók, azontúl figyelembe nem vétetnek. Bánatpénz 1500 P, mely összeg a községi pénztárba fizetendő le. Feltételek ugyanott betekinthetők.

Siklós, 1930. május 31.

Kiss Dezső s. k.
főjegyző

P. H.

Mekler Ferenc s. k.
bíró

Harc a kávések, vendéglősök és a zeneszerzők között.

A kávések és vendéglősök memorandumban tiltakoznak a magas zenei jogdíjak ellen.

A kulisszák mögött már régóta lappanganak ellentétek a vendéglősök, kávések és a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetsége között. A szövetség a leggondosabban ügyel arra, hogy tagjainak járandóságait behajtsa. Egy-egy nevesebb szerző és szövegíró évenkint rendkívüli összegeket kap a szövetségtől a behajtott járulékok részesedése címén. A szövetség arányosan osztja fel a befolyó összegeket aszerint, hogy az illető zeneszerző mennyire népszerű és dalait hányszor játsszák különböző nyilvános helyeken.

Kávések és vendéglősök most mozgalmat indítottak a zenei jogdíjak ellen. Azt állítják a kávéháztulajdonosok és a vendéglősök, hogy a mostani súlyos gazdasági helyzet és a rossz üzletmenet következtében nem bírják megfizetni a szerintük magasra megszabott zenei jogdíjakat.

Ezidőszerint a kávések és vendéglősök javarésze nagy összeggel tartozik hátralék címén a szövetségnek. A szövetség a kávések és vendéglősök minden eddigi kérését, amely a zenei jogdíjak csökkentésére irányult, vagy a hátralék elengedését kérte, szigorúan megtagadta és több pert folytat hátralékos kávések és vendéglősök ellen.

Beszéltünk egy nagy budapesti zenéskávéház tulajdonosával, aki az ügyről a következőket mondotta:

— Mi tudjuk, hogy a szerzői jogot tisztelnünk kell és a zeneszerzőnek, szövegírónak éppen úgy fizetnünk kell a daláért, mint ahogyan a pék sem adja ingyen a zsemlyét, a mészáros sem ajándékozza a húst és mi sem szolgáljuk ki a vendéget ingyen. De... a baj ott van, hogy a jogdíjakat rendkívül magasan szabták meg, egyáltalán nem arányosan a haldokló gazdasági élettel, a kávéházak és vendéglők szomorú helyzetével.

A kávések és vendéglősök most elhatározták, hogy feliratban fordulnak az illetékes miniszterekhez és az ipar létérdekében kérni fogják a vendéglősök és kávések zenejogdíjának leszállítását. Ezzel szemben — mint értesülünk — a zeneszerzők és zeneműkiadók szövetsége nem akar hallani a zenei jogdíjak mérsékléséről. Így nagy harcra van kilátás...

Megszűnt a vizum Olaszországba és Németországba. A Budapesti Közlöny közli a m. kir. minisztériumnak három rendeletét, amelyek értelmében folyó hó 15-től kezdve a hivatalosan megállapított határállomásokon érvényes rendes útlevéllel, melyből a tulajdonos állampolgársága kétségtelenül megállapítható, ezen államok polgárai útlevélláttamozás nélkül léphetnek át úgy befelé, mint kifelé.

Herceg
Húsárú **Esterházy** Csemege
Badacsonyi borok
Fővárosi lerakat:
VII. KERÜLET, ROTTENBILLER UCCA 58. SZÁM
Telefon: József 435—24
Füstöltárú-különlegességek.
Elsőrangú gépsonkák.
Fínom felvágottak.
Pástétom-konzervek.
„Jestor" ételízesítő.

Lillafüred új igazgatója Marschall József. A hányatott sorsú Lillafüred végre úgy látszik, révbe jutott. A földmívelésügyi kormánynak eredeti terve tudvalevőleg az volt, hogy Lillafüredet, helyesebben a Palotaszállót bérbeadja és erre vonatkozólag pályázatot hirdetett, de a pályázat nem járt megfelelő eredménnyel. Ez a körülmény arra az elhatározásra vezette a földmívelésügyi kormányt, hogy Lillafüredet kincstári kezelésben hagyja meg, vagyis állami fürdőt csinál belőle. A földmívelésügyi minisztérium szakember után nézett, akinek a vezetésére bízhatná Lillafüredet és választása Marschall Józsefre esett, aki valóban a legkiválóbb szakember hírében áll. Marschall József annakidején a tátralomnici Palota-szálló vezérigazgatója, az abbáziai Quarnero-hotel megteremtője és több külföldi nagy szálló vezetője. Marschall József, aki a szerződését Lillafüred vezetésére vonatkozólag már aláírta, elmondta munkatársunknak, hogy a lillafüredi Palota-szállodát pünkösdkor fogják megnyitni. Bíznak abban, hogy Lillafüred nagy vonzóerőt fog gyakorolni nemcsak a magyarokra, hanem a külföldi vendégekre is.

A fenséges kurtakorcsmáros. Londonból jelentik: A „Yorki Herceg"-hez címzett londoni külvárosi korcsma tulajdonosának levelet kézbesítettek, amely Új-Zélandból minden közelebbi megjelölés nélkül e címmel érkezett: Duke of York, London. A korcsmáros a borítékot felbontva, meglepetéssel olvasta, hogy az ismeretlen levélíró királyi fenségnek szólítja. Kitúnt, hogy a levél az igazi yorki hercegnek volt szánva, aki jóízűen mulatott a személycserén.

A sorkitótfalusi vendéglő felavatása. Az önkéntes tüzoltó-egyesület rendezésében vasárnap zajlott le Sorkitótfalun *Geiszler* Sándor újjáalakított vendéglőjének felavatása. A szombathelyi műkedvelők délután kabaréelőadást rendeztek a vendéglő udvarán felállított színpadon. Színre kerültek egyfelvonásos vígjátékok és magánszámok. Műsor után tánc következett, amely a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott. Az ünnepély úgy erkölcsileg, mind anyagilag igen jól sikerült. A tiszta bevételt a felállítandó hősi emlékoszlop javára fordítják.

Az aradi kávéházak zeneadója. Aradról írják: Évek óta folyik az elkeseredett küzdelem a vendéglősök és kávések és a pénzügyminisztérium között a zeneadó miatt. Az érdekeltek kezdettől fogva hangoztatták, hogy a nyilvános, fogyasztási helyeket a törvény intenciói ellenére rótták meg a zeneadóval, amely egy-egy aradi kávéháznál 160—180 lejt tesz ki naponta. A vendéglősiparosok szövetsége több ízben memorandummal fordult a pénzügyminisztériumhoz, majd amikor azt látta, hogy csak ígéretet kap, a bíróságnál keresett orvoslást. Több konkrét esetből kifolyólag a bucuresti-i és nagyváradi tábla is kimondotta, hogy azok a kávéházak és vendéglők, ahol van ugyan zene, de külön beléptidíjat nem szednek és nem számítanak felárat a kiszolgált ételek és italok után, nem tartoznak zeneadót fizetni. A vendéglősiparosok szövetsége most újabb beadvánnyal fordult a minisztériumhoz, követelve a zeneadó megszüntetését. Aradon nem egyforma a helyzet minden kávéháznál és vendéglőnél. Egyes kávéházak felárat számítanak a kiszolgált italok és ételek után és ezek kötelesek a bírósági ítélet értelmében továbbra is fizetni a zenedíjat. A többi kávéház és vendéglő viszont a döntés nyomán nem tartozik fizetni azt az illetéket és az érdekeltek körében elhatározták, hogy ha a minisztérium nem orvosolja a sérelmüket, az aradi törvényszékhez fordulnak jogorvoslásért.

A kanonok öccse. A hűvösvölgyi Balázs-féle vendéglőt telefonon fölhívták és a tulajdonost kérték a készülékhez. Férfihang jelentkezett és Blaskovics kanonoknak mutatkozott be. Elmondotta, hogy néhány nap mulva egy 80 tagú egyházi társaság gyűl össze a vendéglőben, ahol bankettet tartanak és bejelentette, hogy a részletek megbeszélésére öccsét küldi a vendéglőbe. Másnap meg is jelent egy férfi, aki a kanonok öccsének mutatkozott be és miután a bankett tárgyában megállapodott, az egyházzenei kulturtársaság egyik matinéjára szóló jegyeket mutatott föl és kínált eladásra. A vendéglős a bankett jó üzletének reményében vásárolt is két jegyet darabonkint 10 pengőért. Kedden délelőtt a „kanonok öccse" újból jelentkezett és ezúttal három jegyet kínált eladásra. Erőszakos föllépése azonban gyanút keltett a vendéglősben, aki határozott hangon fölhívta, hogy vezesse el Blaskovics kanonokhoz. El is indultak, de amikor a vendéglős látt, hogy a „kanonok öccse" meg akar ugrani, átadta őt egy rendőrnek, aki a férfit bevitte a főkapitányságra. A rendőrségen kiderült, hogy Horváth Bélának hívják, 42 éves ügynök, a Csalogány ucca 26. számú házban lakik. Megállapították, hogy Gundel Károly, a Gellért-szálló éttermének bérlőjénél hasonlóképen járt a kanonok nevében és Gundelre 50 pengő árú jegyet sózott. Kiderült, hogy az egyházzenei kulturtársaságnál Horváth Béla mint jegyügynök működött, de már régebben elbocsátották. Horváth Bélát beismerő vallomása után letartóztatták.

Penzió-, üdülő-, fürdőüzemvezetőknek, felügyelőknek
ajánlkoznak, jó megjelenésű, volt B-listás m. kir. rendőrfelügyelő és volt pezsgőgyári főtisztviselő, **igen szerény igényekkel,** lehetőleg Balatonmenti fürdőhelyre.
Cím: **újlaki Rácz József** és **Rácz Pál, Pécs, Frühweiszvölgy 32. szám,**

Lehet-e gyógyszertárakban az úgynevezett gyógytápsöröket elárusítani? Az 1921. évi IV. t.-c. 7. §-a utolsó bekezdése értelmében gyógyszertárakban csakis azokat a gyógyborokat (helyesen gyógyszeres borokat), szesztartalmú gyógyszereket és szeszesitalokat, amelyek a magyar gyógyszerkönyvben fel vannak véve, lehet az ott meghatározott minőségben gyógykezelési célokra, orvosi rendelvényre, avagy anélkül is kiszolgáltatni. Miután a gyógytápsörök a gyógyszerkönyvbe nincsenek felvéve, ennélfogva azokat a gyógyszertárakban elárusítani nem lehet.

Borárak. A magyar borpiacon az 1929-i évjárat nem mutat árcsökkenést, bár nagyobb élénkség ma sincsen a piacon.

Prónayfalván közepes kínálat és gyenge kereslet mellett fokonkint 2 fillérért csak kisebb tételek kerülnek eladásra.

Gyöngyösön élénk kínálat és gyenge kereslet mellett elkelt 100 hl. 12 fokos 26 fillérért, 30 hl. 10 fokos siller 22 fillérért, 40 hl. 13 fokos sauvignon 35 fillérért, 50 hl. 10 fokos otello 19 fillérért és 20 hl. 14 fokos rizling 45 fillérért. A szőlők dúsan fejlődnek.

Pacsán az eladási lehetőségek kétségbeejtők. 9—12 fokos ó- és újborokat 1·6 fillérért kénytelen a gazda piacra dobni, mert különben új hordót lehetetlen beszereznie.

Szekszárdon nagy a kínálat, de csak egy-két környékbeli vendéglős vásárol 35—40 fillérért. A palackozó termelők 45—50 fillérért mérik boraikat.

Villányban kis tétel fehérbor 70 és siller 50 fillérért kelt el környékbeli és helybeli vendéglősöknek. A vegetáció a hűvös időjárásban kissé visszamaradt.

Sikertelen tárgyalások a fázisos forgalmi adóról. Pár hónappal ezelőtt volt szó, hogy a fázisos forgalmi adórendszert az árúcikkek egész soránál még tavasszal bevezetik. Az erre irányuló tervek azonban, mint most értesülünk, a közel jövőben aligha valósulhatnak meg. Az érdekeltségek között, amelyek huzamosabb idő óta tárgyalnak a fázisos forgalmiadó kulcsának megállapításáról, olyan nagyok az ellentétek, hogy eddig még egy szakmában sem sikerült megegyezést létrehozni. A tárgyalásokat azonban a legtöbb szakmában folytatják.

Szaporodnak a házasságok.

— Vajjon mi lehet az oka, hogy a rossz gazdasági viszonyok közt is egyre több házasságot kötnek?

— Nyilván nem elég jó a vendéglői koszt.

Sörkimérő-készülékek
jégszekrények minden méretben, csakis elsőrendű kivitelben, gyári árakon.
Stiller Arthur
Budapest, VII., Kazinczy ucca 6/b szám.
Telefon: J. 413—70 ● **Kérjen árjegyzéket!**

Nem megy jól a pesti vendéglősnek.

Esténkint fényesen ragyognak a körúti étterem nagy ablakai. Kardos pálmák a hófehérre terített asztalok között, vendég is ül az asztaloknál. Szép számban. Esténkint vendégei iránti udvariasságból csupa mosolygás a képe a főnök úrnak, akit vendégei is, de a szakmabeliek is gazdag embernek tartanak. Most, ahogy itt ülünk vele és szóbakerül a vendéglősipar mai helyzete, a főnök úr mindig mosolygós képére vendégei igazán nem ismernének rá. Ceruza előttünk és papiros és számok fekete serege gyülekezik sorjába a fehér papiroson.

— Agyonüt, agyonver bennünket a rezsitételek magassága.

— Én is, mások is, ha jót akarunk adni, bevételünk 65%-át kell anyagbeszerzésre fordítanunk.

— Nem és nem bírjuk az adórengeteget, azokat a speciális adókat, amelyekkel a rendes adókon kívül agyonterhelnek minket. A kereseti, jövedelmi, vagyonadó, házadó, rokkantellátási adó, forgalmi és fényűzési adó, pótadó, betegápolási adó, az alkalmazottak kereseti adója, kövezeti és útadó, egyházi adó, társadalombiztosító, betegsegélyző, rokkantsági biztosítási díjakon, kereskedelmi és iparkamarai illetéken felül fizetünk söradót, szeszadót, italmérési illetéket, borfogyasztási adót, járdafoglalási díjat, idegenforgalmi járulékot, zenejogdíjat, vigalmi adót, miegyebet.

— Megrettentő, mekkora a pusztulás sorainkban. Azt mi tudjuk csak, hogy Trianon és az aztán egyre a magyar életre nehezedő gazdasági viszonyok mennyire megtépdesték a valamikor híres és gazdag vendéglősipart. A középosztály felét elveszítettük vendégeink sorából. A megélhetésben, az árakban, a békéhez viszonyítva 65—67%-os a differencia a mi kárunkra. A békevilágban nem volt luxusdolog leülni a fehérasztalhoz egy jó vacsorára. Ma? Ki engedheti meg magának ezt a luxust? Jönnek a vendégek és hallanom kell úri vendégeimtől: főzelékfeltét, kisadag ebből, kisadag abból. Pedig az emberek nem lettek gyomorbajosak és betegek. De nem telik... Miből telnék?

— És a vendégek száma napról-napra apad.

Számokkal igazolja a főnök úr állításait. Igazolja, hogy még csak tavaly is hétköznapokon 1100—1200 pengő forgalmat csinált, szombatonkint 1500—1600 pengőt, ma szép, ha hétköznaponkint 6—700 pengő a napi forgalma. Azokban a vendéglőkben, amelyeket mindenki jólmenő üzletnek tart, 43 százalékos a visszaesés. A főnök úr alkalmazottai majd mind esztendők óta dolgoznak nála. Többen a személyzet közül gyermekkoruk óta a keze alatt, a szeme előtt növekedtek. A személyzet megérzett valamit.

— Mindegyiket szeretem, mind a szívemhez van nőve és még soha eszembe sem jutott, hogy valamelyiket is elbocsássam és kikergessem a bizonytalanságba. Az embereim nemrégiben elibem álltak, deputációba sorakozva.

— Főnök úr, mi látjuk ezt a nagy vergődést. Főnök úr, mi megértünk mindent, mert látjuk, mi történik körülöttünk. Nagyon kérjük a főnök urat, hallgasson meg és így próbáljon segíteni magán. Kérjük, szállítsa le a fizetésünket 25%-kal, tán ez segítségére lesz a főnök úrnak.

— Igen — sóhajt mélyet a főnök úr — én, a valamikor dúsgazdag ember ma már cigarettámon spórolok. Nem szabad 15 cigarettánál többet elszívnom naponta, mert többre nem telik. Színház, hangverseny, egy jó vacsora idegenben, egy mozielőadás, valamikor hetenkint ez mind megvolt. Ma sehol, mert nem telik...

A főnök urat vendégei, mások is, a szakmabeliek is, gazdag embernek tartják...

Adóközösségi tagok kizárása a kávésoknál. A budapesti kávésadóközösség intézőbizottsága sajnálattal tapasztalta, hogy egyes tagok adófizetés iránti kötelezettségeinek minden intés és felhívás ellenére nem feleltek meg, miáltal az adóközösség jelentékeny hátralékot kénytelen nyilvántartani, ami az intézmény fennállását veszélyezteti. Ez okból kénytelen volt a m. kir. pénzügyigazgatósághoz fordulni, amely a m. kir. pénzügyminisztérium felhatalmazása folytán 7 tagot a közösségből kizárt és azokat a tételes lerovásra és az ívek vezetésére kötelezte. Természetesen ezzel feléled a hatósági ellenőrzések rendszere, mit még az a körülmény is súlyosbít, hogy a kizárt tagok még akkor sem léphetnek vissza a közösségbe, ha hátralékaikat ki is egyenlítik.

A sörcsempész ünneplése. Newyorkból írják: Hogy mennyire nem törődik már senki a prohibicióval, mutatja az, hogy néhány nappal ezelőtt óriási bankettot rendeztek az egyik előkelő klub helyiségében Amerika egyik legnagyobb alkoholcsempészének negyvenedik születésnapja alkalmából. Ez az ember mr. John J. Dunne. Tíz évvel ezelőtt munkás volt, ma már a leggazdagabb amerikaiak közé tartozik, olyannyira, hogy tíz évi sikeres alkoholcsempészés után visszavonul az üzlettől. Dunne egyike a legbőkezűbb newyorki sportmecénásoknak s ezenkívül ő szállítja egész Amerikában a legjobb sört. Ez a két erénye tette hallatlanul népszerűvé. A banketton tisztviselőinek tömege jelent meg, többek között tekintélyes politikusok, ügyvédek stb. A lakoma körülbelül 15.000 dollárba került. Hatszáz résztvevő jelent meg. Rengeteg tószt hangzott el, amelyekre Dunne röviden és tömören válaszolt: Bocsánatot kérek, hogy rövid leszek, de én nem vagyok szónok, csak egyszerű, becsületes sörcsempész. Legalább is az voltam mostanáig és nem kívánok nektek mást, minthogy mindig jól érezzétek magatokat és sose igyatok rosszabb sört, mint amit én szállítottam nektek. Éljen a prohibició! Mondani se kell, hogy a bankettről csaknem valamennyi résztvevő részegen ment haza.

Futurista szakácsművészet. Akármennyire is tért hódítanak az irodalom és a művészet minden ágában a naturalizmuson túli igen érdekes és értékes törekvések, eddig még nem érintették magát az életet. Így például eddig még nem volt szó futurista főzésről. A világ minden konyhájában szigorúan ragaszkodtak eddig ahhoz, hogy teljesen naturalista módon főzzenek. Most azonban egy francia konyhafőnök: Jules Maincave elhatározta, hogy bevezeti és népszerűsíti Franciaországban a futurista kosztot. Az érdekes újító eddig még csak előadásokon propagálta a futurista étrendet. Így például melegen ajánlotta hallgatóinak a következő ételeket: ürücomb tartármártással, osztriga krumplipürével, borjúsült tejszínhabbal, füstölthering málnadsemmel, banán érett rockfort sajttal, gesztenyepürével töltött paradicsom, pezsgőbólé uszkáló ugorkadarabokkal és egy kevés borssal. Maincave kijelentette, hogy az új kombináció rövidesen forradalmosítani fogja a konyhaművészetet és a közönség ízlése tökéletesen át fog alakulni és fejlettebb, rafináltabb és gazdagabb lesz, mint valaha. A futuristakonyha prófétája azonban eddig még egy megrendelést sem kapott málnadsemmel heringre, ami nyilván a francia közönség maradiságának sajnálatos következménye.

Kettős méreghalál a korcsmában. Párisból jelentik: Titokzatos kettős haláleset ügyében nyomoz a párizsi rendőrség. Minap este két munkás lépett be az egyik külvárosi vendéglőbe. Jókedvűen leültek és bort rendeltek, mielőtt azonban a vendéglős meghozta volna a kért italt, a két munkás hirtelen lefordult a székről s néhány perc mulva mind a kettő meghalt. Az orvosi vizsgálat mérgezést állapított meg. A rendőrség azt hiszi, hogy a két szerencsétlen bosszúnak esett áldozatul és hogy előzően valaki mérget kevert az ételükbe, amelyet a korcsmázás előtt fogyasztottak. A nyomozás eddig még nem vezetett eredményre.

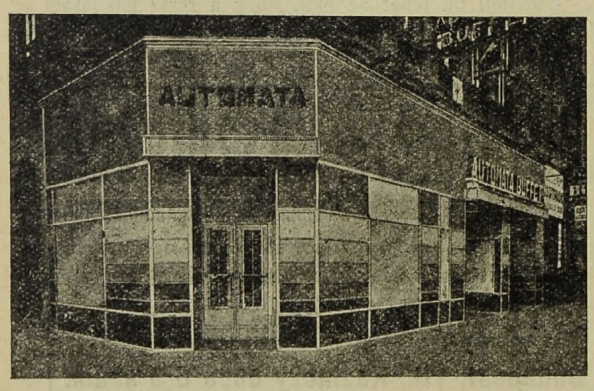
Mi minden van a kávéban? A Deutsche Nahrungsmittel und Genussmittel Industrie A.-G. egy mesterséges kávéolajjal jelent meg a piacon, amelyet a szintetikus vegyészet diadalának lehet nevezni. Ennek az olajnak zamata megtévesztésig hasonló a valódi kávéhoz. Mindeddig nagyon keveset tudtunk arról, hogy a kávénak mik a zamatos alkatrészei, de a nevezett társaság szabadalmi leírása e tekintetben érdekes felvilágosításokat nyújt. Egyes tudósok (pl. Erdmann tanár) azt vélték, hogy egy színtelen nitrogéntartalmú olaj a kávé zamatának legfőbb hordozója, mások viszont (pl. Bonseimer tanár) ezt bizonyos fenol-vegyületnek tulajdonították. A nevezett szabadalmi leírás most felsorolja azokat a vegyi anyagokat, amelyek a pörköltkávéban jelen vannak és pedig: hidrogén-szulfid, metil-merkaptán, furfuril-merkaptán és magasabb merkaptánok; dimetil-szulfid és magasabb szulfidok, acetaldehid, metil-etil-aldehid, furfurol, metil-furfurol, aceton, magasabb alifatikus aldehidek és ketonok, vinilguajakol, dioxiacetofenon, pirazin, metil-pirrol és még számos más vegyület. A kávé változó jellege nemcsak a kávé fajtájától függ, hanem a pörkölés módjától is. Egyes alkatelemek a zamat szempontjából sokkal fontosabbak, mint mások és anyaguk nem fenolok és nitrogéntartalmú anyagok, hanem kénes vegyületek a heterociklikus merkaptán sorozatból. A feltalálók úgy tapasztalták, hogy a természetes kávé-olaj sok alkatrészét más hasonló vegyületekkel lehet pótolni, pl. a vinilguajakolt az eugenollal és a furfurolt propilaldehidekkel.

Jogfolytonos vendéglőhelyiség
Oktogonnál bérbeveheto háztulajdonostól.
Házgondnok: **dr. Révy, Budapest, Dorottya ucca 8.**
Telefonszám: Automata 822—01

Kitűnő francia pezsgőszüret. Míg Franciaország déli vidékein az árvíz okozott rengeteg pusztítást, addig az ország északkeleti részén, a Champagne-ban, a természet gazdag szürettel kedveskedett. A mult évi szüret ugyanis nem kevesebb, mint 80 millió palack pezsgőbort eredményezett. Egy negyedszázad óta ez volt a leggazdagabb és minőségben ez a legjobb pezsgőszüret. Kérdés azonban, hogy meghozza-e ez Franciaországnak azt a 3 vagy 4 milliárd frankot, amit a pezsgő exportjából remélnek? Aligha, mert a francia pezsgők ma sokkal nehezebben adódnak el, mint ezelőtt. Ennek több oka van: mindenekelőtt a nagy elszegényedés, azután a szesztilalmak, valamint egyáltalán a szeszesitaloktól való tartózkodás, amely a sport terjedésével mindinkább növekszik. Oroszország korábban nagy fogyasztója volt a francia pezsgőnek, de most kiesett a vevők sorából. Ha még a magas vámokat és a különleges borital- és pezsgőadókat vesszük számba, úgy nyilvánvaló, hogy a franciáknak nehéz dolguk lesz, ennyi pezsgőt eladni.

Modern Bronz- és Vas-
Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

Omlós kifli lesz a vajas kifliből. A budapesti sütők ipartestülete Deutsch Mór elnöklete alatt nagy értekezletet tartott, amelyen az elnök bejelentette, hogy a vajas kifli helyett omlós kifli néven fogják ezentúl forgalomba hozni ezt a süteményfajtát, mert a hatóságok kifogásolták a vajas kifli elnevezést akkor, hogy ha az nem tiszta vajjal készült.

A jegyző és korcsmáros pere. Most tárgyalta a szombathelyi törvényszék *Soós* Gyula farkasfai korcsmáros ügyét, amely szerint ő *Országh* Gyula rábakethelyi adóügyi jegyzőről a nála eszközölt adóbehajtás során olyan kijelentéseket tett, amelyek valódiság esetén az adóügyi jegyző ellen a fegyelmi eljárás megindítását vonták volna maguk után. A bíróság akkor 50 pengő pénzbüntetésre ítélte Soós Gyulát. Még le sem csillapultak ennek az ügynek a hullámai és minap ismét a vádlottak padjára került *Soós* Gyula ugyancsak az *Országh* Gyula adóügyi jegyzővel szemben elkövetett becsületsértés miatt. Ezúttal arról volt szó, hogy az adóügyi jegyző a mult év december végén zálogolást, majd pedig árverést rendelt el hivatalvezetője utasítására *Soós* Gyula ellen, aki törvénytelennek találta ezt a rendelkezést, bejelentette az esetet az alispánnak és ebben a beadványában elmondotta, hogy állandó zaklatásnak van kitéve az adóügyi jegyző részéről, továbbá, hogy ez durva módon szidalmazta őt és a családját a foglalás alkalmával és végül törvénytelennek minősítette az adóvégrehajtást, illetve zálogolást, mivel szerinte ebben az időben annak helye nincs karácsonykor. A minap megtartott főtárgyaláson a korcsmáros elismerte, hogy az alispánhoz intézett felterjesztésben foglalt és az adóügyi jegyzőre vonatkozó kitételek őtőle származnak. Azzal védekezett, hogy ő tanúkkal igazolni tudja ezek megtörténtét. Továbbá hivatkozott több pénzügyőrségi közegre, akik neki azt mondották, hogy a karácsony és újév közötti időben csak kivételes esetekben rendelhető zálogolás és tűzhető ki árverés. A védő pénzügyminiszteri rendeletekkel igyekezett ezt bizonyítani, illetve felolvasta az adóbehajtások tárgyában kiadott rendeletet, amely szerint az adóvégrehajtás, zálogolás és árverés az említett időszakban csak akkor foganatosítható, amennyiben attól lehet tartani, hogy az adót be nem fizetik, ami pedig a jelen esetben nem áll fenn, mert a vádlott adójának nagy részét már kifizette. A bíróság nem rendelte el a valódiság bizonyítását, *Soós* Gyulát 50 pengő pénzbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztette.

Nyomnélküli folttisztítás benzinnel. A „Vegyi Ipar" írja: Tudvalevő dolog, hogy a foltok kidörzsölése benzinnel (vagy hasonló anyagokkal) legtöbbször egy gyűrűalakú nyomot hagy maga után, amit nem igen lehet eltávolítani. Ezt a hibát kiküszöbölhetjük, ha a tisztítást nem dörzsöléssel, hanem a következő módon végezzük: a folt körül, de már rajta kívül, egy benzingyűrűt csinálunk és azután a foltra cseppenkint adunk benzint, amelyet egy tiszta ruhadarabbal mindig felitatunk (letupfolás). A friss benzincseppeket aztán a külső gyűrűnél cseppentjük, ez innen a folt közepe felé szívódik, ahol folyton felitatjuk. Ajánlatos azonkívül e műveletnél a folt alá is egy posztó- vagy szövetdarabot tenni.

2500 pengős francia-pezsgős kugliparti.

Húsvét ünnepe óta egyre több szó esik a különböző társaságokban arról a nem hétköznapi vidámságról, melyre közéletünknek két kimagasló, közismert funkcionáriusa kerekedett, hogy egy kis testi-lelki felszabadulásra nyilván ellensúlyozni igyekezzék annak a sok kedvetlenségnek reájuk háruló hatását, melyekben kilincselő polgárok ezrei részéről hivatali működésük közben bizonyára állandóan részük van.

A történet színhelye az a meghitt, kedves budai vendéglő, melyet egyik ismert színművésznőnk nyitott meg és vezet ma is. A történet szereplője két olyan előkelő politikai vezetőfunkcionárius, aki a kormánynak — ha nem is a kormányhatalom elsőfokú pozicióiban — majdnem miniszteri rangban álló tényezője.

A történet egyáltalán nem váltott senkiből sem csodálkozást vagy megütközést és ezért nyugodtan adjuk tovább mi is.

Húsvét hétfőjén este a két előkelő politikus megjelent a fentebb említett vendéglőben. Csendes, magyaros mulatozásba kezdtek. Francia pezsgőt rendeltek. A vendéglőben található tizenkét üveg francia pezsgőt társaságukkal együtt hamarosan az utolsó cseppig el is fogyasztották. A pezsgő elfogyott, kedvük azonban megnövekedett. További francia pezsgőket kívántak.

A vendéglő tulajdonosa semmiesetre sem akarta két kitűnő vendégének kedvét elrontani és ezért maga is hozzájárult ötletes kívánságuk teljesítéséhez: két taxit küldtek szét a városba, újabb francia pezsgőmennyiségekért. A kért taxi tisztességgel teljesítette is a reá rótt nehéz feladatot: alaposan megrakodtak francia pezsgősüvegekkel és aránylag rövid idő alatt érkeztek vissza a helyszínére.

Megérkezésük megelégedést váltott ki. Újabb dugók durrantak, újabb üvegek ürültek, a taxisok ügybuzgalma azonban a társaság tagjainak fizikai igényeit messze túlhaladták, mert a társaság tagjaiban az aránytalanul nagymennyiségű francia pezsgő elfogyasztására már nem volt hajlandóság.

Ez érthető volt. Az üvegek számára való tekintettel. Érthető azonban az is, hogy a már meghozatott pezsgővel nem akartak anyagi gondot okozni a vendéglő kedves és előzékeny tulajdonosának és így ötletes megoldást eszeltek ki a felesleges francia pezsgős üvegek elfogyasztására.

Vidám kuglipárti alakult. A bábok a felesleges mennyiségben megmaradt francia pezsgős üvegek voltak. A társaság tagjai hangos vidámságok mellett kitűnő tekézőknek bizonyultak, mert az üvegeket egytől-egyig eltalálták és így nem fenyegetett senkit a felesleges mennyiség megmaradásának aggasztó gondja.

A számla kettőezerötszáz pengőt tett ki.

Pincérek kétszázötven pengő borravalót kaptak.

A zenét Pertis Jenő kiváló zenekara szolgáltatta. Ötszázért.

Kivilágos virradatig.

Új vendéglők a kőszegi kirándulóhelyeken. A tavaly nyár óta gazdátlan Szabóhegy-vendéglőt a tulajdonos *Betlehem* István szegedi vendéglősnek adta bérbe, aki vendéglőjét már meg is nyitotta. Még egy új vendéglő nyílik vasárnap a Királyvölgyben, ahol a Schneller-villa mellett *Berghofer* István szombathelyi vendéglős nyit nyári vendéglőt.

A bor tárolásának költségei. A szegedi kereskedelmi és iparkamara elvi jelentőségű iparügyi állásfoglalása a bornak az átvételi határidőn túlmenően történő tárolása és kezelése ügyében a következő: a borkezelése és tárolása kétféle szempontból bírálható el. Figyelembe lehet venni a bor párolgását és magát a kezelést. Amennyiben a bor párolgásából előálló hiány (Schwund) nem terheli a tároló pincét, akkor csupán a bor kezeléséért lehet díjat felszámítani. Erre nézve figyelembe kell venni azt, hogy az állami közpincék a bor kezelését és tárolását havonkint és hektoliterenkint 16 fillérért végzik. Magánvállalat (kereskedő, termelő) ennél egy-két fillérrel többet számíthat, mert nincs kifejezetten erre a célra berendezve és így a bornak gondos kezelésére időszaki munkásokat kell alkalmaznia, akik rendszerint drágábbak, mint az állandó alkalmazottak. Ha a párolást is számításba vesszük, azért legfeljebb havi negyed százalék számítható. Ez ugyanis sokban függ a tároló helyiség fokától, szárazságától stb.

Egy kaposvári iparos nagyjelentőségű találmánya. *Szigethy* István, Kaposvár legrégibb mechanikusa, az elmult hónapban nagyjelentőségű találmányát fejezte be és szabadalmaztatta. A találmány lényege egy elmés szerkezet, amelynek segélyével a biciklista a legmeredekebb emelkedőket is könnyű szerrel, minden fáradság nélkül úgy veszi, mintha sík terepen járna. Mint minden elmés megoldás, ez a találmány is nagyon egyszerű, nincs a gépen semmi bonyolult átkapcsoló szerkezet, egyszerűen a pedált nem előre, hanem hátra kell hajtani és máris működésbe jön a szenzációs kis készülék. Miután a találmány igen olcsó, rohamos és gyors elterjedségre számítható a kerékpározók közt és mint hallottuk, már külföldről is érdeklődtek Szigethy találmánya iránt.

Gyászjelentés a „meghalt" korcsmai hitelről. A sopron vendéglősöket ismeretlen ember járja sorra és hol egy pár fillérért, hogy egy kis meleg levesért gyászjelentéseket osztogat.

Egy ilyen gyászkeretes nyomtatvány a kezünkbe került. Szomorúfüzfás sírkő alatt a következő szöveg olvasható:

Alulírottak, a pénztelenségtől meglaposodott pénztárcák és a ki nem váltott számolócédulák okozta nagy főfájásunk következtében, a végleges elmulás és a jobb jövő reményében fájdalmas kebellel jelentjük, hogy eddig nélkülözhetetlen barátunk,

Hitel Flórián

a mai napon hosszas vajudás után a sok potyaivó keserűségére, jobblétre szenderült az Úrban.

Megboldogult halottunk emlékét sok főcsóró megőrzi s könnyes szemmel fogják át-át olvasni a be nem hajtható számolócédulák összegét.

A gyászolók:

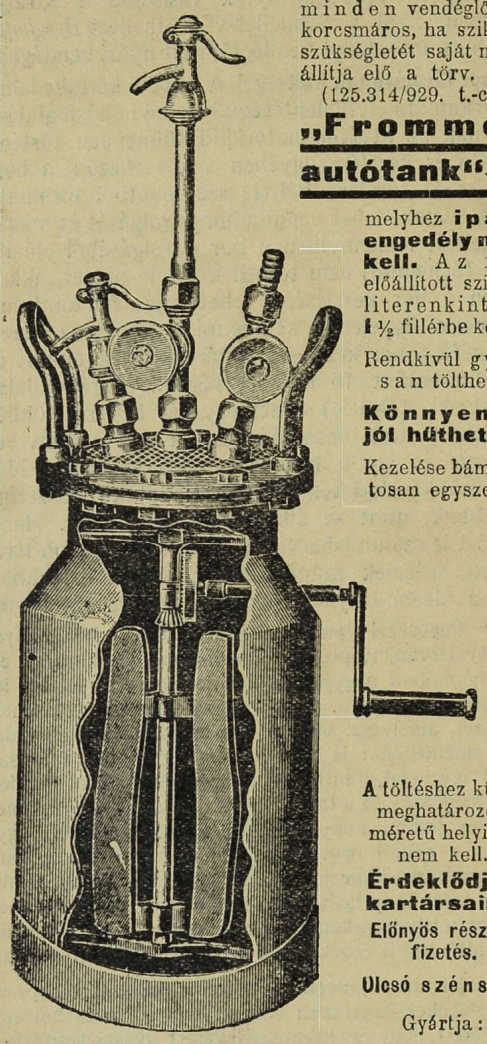
Főcsóró Dániel,	**Sóher Tóni,**
Számoló Cedulia,	**Gibic Ábris,**
szülők.	**Potya Leső**
És a sok vendéglős.	testvérei.

Szomorú emlékedre örök sötétség boruljon.

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklám-vállalat **Csernák Jenő** Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23. Telefon: József 385—28

Házbérét megtakaríthatja

minden vendéglős és korcsmáros, ha szikvízszükségletét saját maga állítja elő a törv. eng. (125.314/929. t.-c.)

„Frommer autótank"-kal,

melyhez **iparengedély nem kell.** Az így előállított szikvíz literenkint kb. 1 ½ fillérbe kerül.

Rendkívül gyorsan tölthető.

Könnyen és jól hűthető!!

Kezelése bámulatosan egyszerű.

A töltéshez külön meghatározott méretű helyiség nem kell.

Érdeklődjön kartársainál

Előnyös részletfizetés.

Ulcsó szénsav.

Gyártja:

FROMMER TESTVÉREK

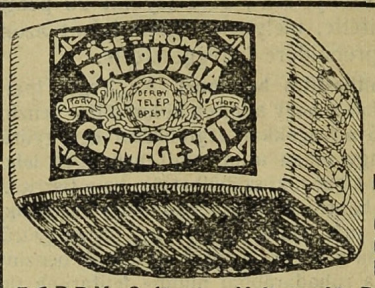
pincegazdászati gépek gyára

Budapest, VI., Teréz körút 23.

Mit értünk méz alatt ? Most jelent meg az új német mézrendelet, amely a méz fogalmát így határozza meg: Méz az az édes anyag, amelyet a méhek állítanak elő, amennyiben a nektárnedveket, vagy más, az élő növényi részeken előforduló, édes nedveket felveszik, testükben lévő anyagokkal gazdagítják, testükben átváltoztatják, lépekben elraktározzák és ott megérlelik.

Az elszabadult bika az ablakon keresztül rontott be egy pozsonyi vendéglőbe. *Pozsonyból írják:* Ma délelőtt a vágóhíddal szemben levő Tvarosek-féle vendéglőben párját ritkító esemény történt. Angermayer József tehénhajcsár egy bekötöttszemű hatalmas bikát vezetett a vágóhídra, amikor a bika egy óvatlan pillanatban elszabadult, nekirohant a Tvarosek-vendéglőnek és a hatalmas ablaktáblát bezúzva, a vendéglőbe ugrott. A bika a vendéglőben remegve esett össze a felfordult asztalok és székek között, majd néhány pillanat alatt benntermettek a vágóhíd közelében álló „szakmabeli" emberek és a megvadult bikát kivezették a vendéglői helyiségből. Tvarosek szállótulajdonos a bika kíváncsisága következtében több mint 2000 csehkorona kárt szenvedett. A bikát még a délelőtt folyamán levágták a vágóhídon.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők: **Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos**

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árúsító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

A m. kir. állami rendőrség jászberényi kapitánysága.

679/6.—1929. kih. szám.

Ítélet-kivonat.

A m. kir. rendőrség jászberényi kapitányságának rendőri büntetőbírája **özv. Boros Antalné** jászberényi korcsmárost az 1924. évi IX. t.-c. 7. § 1. pontjába, 8. §-ba, az 1929. évi X. t.-c. 9. §-ba ütköző és az 1924. évi IX. t.-c. 42. § 1., illetve 2. pontja szerint minősülő kihágás miatt, melyet azáltal követett el, hogy korcsmaüzletének söntésbeli kancsójában lévő bort víz (szódás bor) hozzáadásával akként hamisította meg, hogy a vendégek részére kiszolgáltatott s általuk már szódával felhígított bort a kancsóba visszaöntötte és ezt a vizezett bort forgalombahozatal céljából a söntésben tartotta, a pincéjében elhelyezett 1 darab hordón a bor fajtáját, minőségét megjelölni elmulasztotta, vétkesnek mondotta ki és azért a Kbtk. 21. §-a alkalmazásával behajthatatlanság esetén összbüntetésképen 6 napi elzárásra átváltoztatandó 150 pengő pénzbüntetésre ítélte. Kötelezte ezenfelül a felmerült eljárási költségek megfizetésére és a jogerős ítélet kivonatának hírlapi közzétételére.

Jászberény, 1930. évi május hó 6-án.

Dr. Halmos Orbán s. k.
m. kir. rendőrfogalmazó,
rendőri büntetőbíró.

A rajkai járás főszolgabírájától.

3/1930. kih. sz.

Ítélet-kivonat.

A rajkai járás főszolgabírája, mint rendőri büntetőbíró, **Zezulák Ferenc** oroszvári lakost, a bortörvénybe ütköző kihágás miatt, 85 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Rajka, 1930. évi május hó 19-én.

Rumpeltesz Mátyás s. k.
tb. főszolgabíró.

Jelen kivonat hiteléül:

Rajka, 1930. évi május hó 19-én.

Hollós
irodatiszt.

Okos ember

ha vendéglőt **venni** vagy **eladni** akar:
a **„Vendéglősök Lapjá"**-ban hirdet!

Másolat.

Kihagyva a kihagyandókat. A bácsalmási járás főszolgabírájától. 871/kih. 1928. Bács-Bodrog vármegye bácsalmási járásának szolgabírája 13/927. közgyűlési számú határozattal nyert felhatalmazás alapján a csongrádi pincefelügyelő feljelentése alapján Szepessy József szakképviselő részvétele mellett **özv. Kovácsevits Demeterné és társai,** tompai lakosok ellen bortörvénybe ütköző kihágások miatt folyamatba tett kihágási ügyben megtartott tárgyalás után következőleg ítélt: I. r. terhelt **özv. Kovácsevits Demeterné,** 58 éves, r. kath. vallású, özv., szabadkai születésű, magyar honos, korcsmáros foglalkozású, vagyonos, büntetlen, tompai lakos. II. r. terhelt **özv. Jonovai Mihályné,** 64 éves, r. kath. vallású, özv., szabadkai születésű, magyar honos, korcsmáros foglalkozású, vagyonos, büntetlen, tompai lakos. III. r. terhelt **Garsits Pálné,** r. kath. vallású, férjes, szabadkai születésű, magyar honos, korcsmáros foglalkozású, vagyonos, büntetlen, tompai lakosokat bűnösöknek mondom ki az 1924: IX. t.-c. 7. §, 16. §, illetve 17. §-ába ütköző kihágás miatt, amit terheltek azzal követtek el, hogy a törvény kivonatát nem függesztették ki, a hordókat nem jelölték meg, illetve I., III. terheltek pedig külön bort hamisítottak és ezért 42. § 1. és 2. pontjai, valamint a 44. § 1. és 2. pontjai alapján az 1928. évi X. t.-c. 1. §-ának alkalmazásával I. r. terhelt 200 P, II. r. terhelt 200 P, III. r. terhelt 200 P pénzbüntetésnek 15 nap alatt, különbeni közig. végrehajtás terhe mellett megfizetésére ítélem. A kiszabott pénzüntetést behajthatatlanság esetén I. r. terhelttel szemben 40 napi, II. r. terhelttel szemben 40 napi, III. r. terhelttel szemben 40 napi önköltséges elzárásra változtatom át. Azonfelül kötelezem I., III. sz. terheltet, hogy fejenkint 40—40 P vegyvizsgálati díjat fizessenek meg. Az I. r. terhelt a nála talált 4 és ½ liter hamis bor után 5 P 85 fillér, III. r. terhelt a nála talált 23 és ½ liter hamis bor után 32 P 60 fillér kárdíjat köteles a m. kir. Földmüvelésügyi Minisztérium részére megfizetni. Az idézett törvény 44 § alapján elrendelem továbbá, hogy az ítéletnek I., III. r. terheltre vonatkozó része a „Bajai Ujság"-ban és a „Vendéglősök Lapjá"-ban közzététessék terheltek költségére, azonkívül pedig a tompai községházán, valamint az ipartestület hirdetőtábláján való kifüggesztését. Eljárási költség címén 102 P 34 fillért állapítok meg, mely összeget terheltek Szepessy József pincefelügyelő részére 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett következő arányban kötelesek megfizetni. I. r. terhelt 21 P 78 fillér, II. r. terhelt 20 P 70 fillér, III. r. terhelt 20 P 70 fillér. I. r. terheltnél talált és lefoglalt 4 és ½ liter, II. r. terheltnél talált 23 és ½ liter lefoglalt bor megsemmisítését rendelem el. Végül pedig az 1924: IX. t.-c. 50. §-a alapján az ítéletet teljes terjedelmében közlöm a bajai kir. Pénzügyigazgatósággal özv. Kovácsevits Demeterné, özv. Jenovai Mihályné, valamint Gersits Pálné italmérési jogának megvonása céljából. A pénzbüntetés, valamint a talált bor után és a vegyvizsgálati díj címén felszámított összegek az 1924: IX. t.-c. §-a alapján teljes összegükben a M. Kir. Földmüvelésügyi Minisztériumot illetik. Kihagyva a kihagyandókat. Bácsalmás, 1929. január hó 9-én. **Dr. Szalay** s. k. szolgabíró.

A másolat hiteléül: **Szeidich** kiadó.

Bakonyi Jenő

a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője

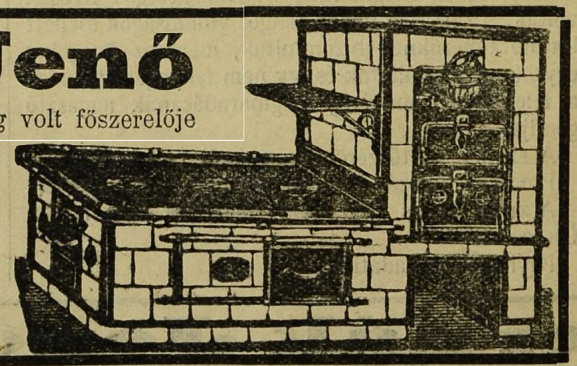
üzemet nyitott

Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.

Elsőrendű, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.

Telefon: József 322—78

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 12. SZÁM 1930. JÚNIUS 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József“ 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

A bor

megkapta a maga tudományos rehabilitációját, sőt elismerését is a most lezajlott antiprohibiciós kongresszuson. Delaunay és Portmann francia orvostudósok, a bordeauxi egyetem orvostani fakultásának professzorai dolgozták ki a bor vizsgálatát, amiből kitűnik, hogy a bor nemcsak egyik legjobb ízű, de legegészségesebb italunk is.

Kiderül, hogy kísérleteket is végeztek. Két csoport tengerimalac ugyanegy súlyban ugyanazt az élelmet kapta, de az egyik csoportnak még naponta vörösbort is juttattak. Ez a csoport három hónap multán 6, öt hónap multán 13 százalékkal lett húsosabb és súlyosabb. Nyulakon végzett kísérletek ugyanazt eredményezték. Teherhordó állatok, ha munka előtt egy órával kevés bort kapnak, jóval több munkát végezhetnek, sőt legújabban zab helyett boros korpát adtak lovaknak a francia tudósok s az eredmény kitűnő volt, az egészség kifogástalan, sőt négy hó után 17 kiló súlytöbblet állt be.

Hogy az alkohol táplálék, azt már Liebig is hangoztatta. Ezt újabban Goddard, Altwater, Nicloux, Chaveau és Benedict is igazolják kísérletekkel. Egy hiánytalanul táplálkozó embernél helyettesíteni lehet a naponta háromszori táplálékot 72 gramm alkohollal. A kenyér maga is erjedési termék, alkohol-rokon táplálék.

Nem „kizárólagos“ táplálék a bor, ez igaz. De bebizonyult, hogy a nagy szőlővidékek borfogyasztói közt van a legtöbb 80 éves ember.

Kétségtelen, hogy gyermekeknek, degeneráltaknak, vagy alkoholra hajlamosoknak nem való a borozgatás, de az ilyen tilalmat csak orvos adhatja ki jogosan az egyesek egészségi felülvizsgálata után. Az is áll, hogy a túlzott borfogyasztás ártalmas. De ugyanez áll minden mértéken felüli táplálékfogyasztásra is. Aki folyton elrontja a gyomrát tejfélével, az még hamarabb elpusztul, mint ha ugyanannyi ideig az alkoholt használná mértéktelenül.

A bor fertőtlenítő ereje tudományosan ismert, míg a vízben pompásan élnek a járványbacillusok. A kolera bacillusait a bor igen gyorsan elpusztítja Pick professzor, a Bécsi Egészségügyi Intézet tudósa szerint. A vörösbor két óra alatt végez az Eberth-bacillusokkal, a fehér, savanyú bor pedig 20 perc alatt Sabrazès professzor kísérletei szerint. A fehérbor húsmérgezési esetekben is hatásos.

Vitamintartalma és rádióaktivitása is van a bornak. Ezenkívül az emésztési kiválasztódást elősegíti és elsőrendűen előkészíti a táplálkozási funkciót is. Hogy a gyomorürülést előmozdítja, azt Loeper és Lelon tanárok rádioszkóp útján figyelték meg élő emberen. Emeli végül az idegfeszültséget, a májat, vesét tisztítja, úgy hogy mérsékelt élvezete egészségügyi kívánalom, hatása orvosi érték.

A modern orvosi tudomány minden természetes szer ellen fordul, vegyi gyártmányokkal szívesen pótolja őket, ez vezette rá a bor elleni nagy hajszára, amelyet erősen túlzott az utóbbi időkben. Pedig Pasteur szerint is a bor higiénikus ital, Pachon szerint hasznos tápanyag, kiváló emésztőszer, a táplálkozási funkciók éltetője és Starling professzor kijelentette: A bor a főétkezés alkalmával, a mindennapi munka után hozzátartozik a kultura jótéteményeihez!

Mindent egybevetve, az alkoholtilalom ellenségei örömteljes meglepetéssel látták a professzorok előadása után, hogy táborukban üdvözölhetik az emberiség legnagyobb orvosait is. Végül az is figyelemreméltó dolog, hogy Krisztus a kánai mennyegzőn a vizet borrá változtatta, hogy szolgáljon szeretteinek — nem pedig megfordítva.

Az amnesztiarendelet és az italmérési kihágások.

„Vendéglősök Lapja“ számára írta: dr. Türei-Osváth István m. kir. rendőrfogalmazó.

III.

Az első két közleményemben érintettem azt, hogy a közkegyelem a kihágási ügyeknél — ha azok az 1930. évi március hó 1-ét megelőzően már jogerős ítélettel be vannak fejezve — csakis az elzárásbüntetésre terjed ki. Ez lehet olyan elzárásbüntetés, amely már az ítéletben ilynemű büntetésként van megállapítva, vagy pedig, amely eredetileg az ítéletben pénzbüntetés volt, de az elítélten vagyontalansága miatt nem lévén behajtható, azt az ítélet rendelkezései értelmében elzárásbüntetésre kell átváltoztatni.

Pénzbüntetésre senki amnesztiát nem nyerhet. Ez ellenkezik a legfelsőbb elhatározás szellemével.

Vagyontalanság esetében — amíg egyébként minden elítélt megteheti azt, hogy a már elzárásra átváltoztatott büntetés helyett a pénzbüntetést kifizetheti — a közkegyelmi rendelkezésnél ezzel a lehetőséggel nem élhet. Nem teheti meg például azt, hogy 200 pengő pénzbüntetés esetében, amit az ítélet értelmében 40 napi elzárásra kellene átváltoztatni, vagyontalansága folytán az elzárásbüntetés felerészére — 20 napi elzárásra — kegyelmet kap,

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedes
Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.
Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

a hátralékos 100 pengő pénzbüntetést pedig kifizeti. Mert pénzbüntetésre közkegyelmet alkalmazni nem lehet.

Ily esetekben az elítéltnek vagy ki kell tölteni a közkegyelem alkalmazása után fennmaradó 20 napi elzárást, vagy meg kell fizetni a pénzbüntetés teljes összegét, tehát 200 pengőt.

Az amnesztiarendelet e kérdésben kiadott hivatalos magyarázata másféle értelmezést nem enged meg.

*

A közkegyelem alkalmazása szempontjából külön elbírálást kapnak azok a kihágási ügyek, amelyben a közkegyelem kihirdetése napjáig még jogerős ítélet nincs.

Ezeknél az ügyeknél a legfontosabb feltétel az, hogy a feljelentett cselekmény vagy mulasztás időpontja a közkegyelem kihirdetése napját legalább egy évvel megelőző időpontra essék. Tehát legkésőbb 1929 február 28-ára. Ha a feljelentés alapját képező eset később, 1929 március 1. után következett be, akkor ez az ügy már nem vonható az amnesztia alá.

Különbséget kell tennünk ebben a csoportban az olyan ügyek között, amelyekben 1930 március hó 1-éig még elsőfokú ítéletet sem hoztak, vagy amelyekben már van ugyan elsőfokú ítélet, de az még fellebbezés alatt áll, tehát nem jogerős.

Azokban az ügyekben, amelyekben még elsőfokú ítélet sincs és az érdekelt személy két éven belül azonos, vagy hasonló természetű kihágás miatt büntetve nem volt, a közkegyelem minden további nélkül azonnal alkalmazásba lép.

Ha már van az ügyben elsőfokú ítélet, de az még bármiféle okból nem emelkedett jogerőre, úgy az ügyben a megjelölt büntetlen előélet megállapítása után csak abban az esetben lehet alkalmazni a közkegyelmet, ha az ügyben legutoljára hozott — tehát vagy első vagy másodfokon — ítéletben a a kiszabott büntetés 5 napi elzárásbüntetést meg nem halad, vagy ha pénzbüntetés van megállapítva, ez a büntetés olyan összegű, hogy a behajthatatlansága esetére megállapított elzárásbüntetés 5 napi elzárást meg nem halad.

Ha meghaladja az 5 napi elzárást, akkor az eljárást folytatni kell, az érdekelt nem részesülhet közkegyelemben. Például valakit 10 napi elzárásbüntetésre átváltoztatható 100 pengő pénzbüntetésre ítélték és ez az ítélet még nem jogerős. Ilyen esetre az amnesztia nem vonatkozik.

Nyomatékosan meg kell jelölnöm, fel kell hívnom a figyelmet arra, hogy a közkegyelmi rendelkezés nem terjed ki az ítélet egyéb rendelkezéseire. Csakis a már ismertetett elzárásbüntetésre.

Ha az ítélet jogerős, akkor a meghozott ítéletben megállapított eljárási költségek — például vegyvizsgálati díj, ellenőrzési díj, szemledíj, hírlapi közzétételi díj — törlése nem állhat elő abban az esetben sem, ha az elítélt esetleg amnesztiát is kap a büntetésre.

Ha az ítélet nem jogerős, akkor azonban azok a rendelkezések, amelyeknek a foganatosítása csakis a jogerőre emelkedés után eszközölhető — mint például a hírlapi közzététel —, természetesen hatályukat vesztik. Rá kell mutatnom arra is, hogy a közkegyelmi rendelkezésekről kiadott magyarázatok után sem olyan egyszerű ez a kérdés, mint amilyennek látszik. A hírlapok igyekeztek is lehető egyszerűen átvinni a köztudatba a lényeget, de még így is sok félreértés és félremagyarázás keletkezett.

Joga van minden elítéltnek azonban önmagának is kérnie ügyében a közkegyelem alkalmazását, bár ezt minden büntetőhatóságnak hivatalból kell megejtenie. Ha valaki úgy érzi, hogy ügyében közkegyelmet remélhet, helyes is, ha ezirányú szándékával az illetékes hatósághoz fordul. *Mindig az elsőfokú rendőri büntetőbírósághoz.*

Joga van azonfelül minden elítéltnek *külön is kegyelemért folyamodni* a most ismertetett legfelsőbb elhatározás *V. pontja alapján*, amelyben az államfő oly értelemben nyilatkozott, hogy a fentieken *túlmenő módon sem zárkózik el a megbocsátás gyakorlásától* olyan egyénekkel szemben, akik *a mostoha gazdasági viszonyok szülte nyomasztó helyzetükben*, vagy a szenvedélyeknek az akaraterőt bénító hatása alatt követtek el valami büntetendő cselekményt, *ha egyéniségük, életviszonyaik figyelembevételével és gondos mérlegelésével alaposan remélhető, hogy a kegyelem alkalmazása jótékony hatással lesz jövendő erkölcsi magaviseletükre.*

Helyesen teszi tehát szerintem *minden érdekelt*, ha általánosságban büntetésére kegyelmet nem nyert, hogy *ez utóbbi jogcímen fordul kérésével a kormányzó úr őfőméltóságához. Ezt a kérelmet is az elsőfokú rendőrhatóságnál kell előterjeszteni.*

A nemzetközi szesztilalomelleni kongresszus Budapesten. A XI. Nemzetközi Szesztilalomelleni Kongresszus, melynek rendezési munkálatait a *Libertas* magyar egyesület végezte, június 12-én délelőtt 10 órakor tartotta ünnepélyes megnyitását az OMGE dísztermében. A kongresszusra 150 külföldi jelentkezett, a legelőkelőbb francia, olasz, portugál, osztrák, német stb. borkereskedelmi, pezsgő- és likőrgyári, sörgyári, szesz- stb. vállalatok képviseletében, amellett az összes magyar szesztermelési, ipari és kereskedelmi ágak is bejelentették részvételüket. A külföldi érdekeltségek között olyan vállalatok képviselői is résztvettek a kongresszuson, amelyek világhírnek örvendenek és így megjelenésük már ebből a szempontból is érdekes eseménye volt a főváros életének. Így résztvettek a kongresszuson Raymond de Luze báró, pezsgőgyáros, a Prohibicióelleni Nemzetközi Liga elnöke, Mestchersky Péter herceg, a Liga főtitkára, Cointreau Lajos likőrgyáros, Polignac marquis, a Pommery & Greno pezsgőgyár elnöke, Douarche Léon, a párisi Nemzetközi Borhivatal igazgatója stb., valamint a Denis-Mounié pezsgőgyár, a Heidsieck pezsgőgyár, az olasz Cinzano cég, továbbá a német söripar, a lengyel, cseh szeszipar, igen sok francia konyakgyár és bortermelői szövetkezet, hírneves angol borimportcégek, nagy osztrák borkereskedelmi vállalatok stb. képviselői. Nagyobb számban küldte ki képviselőiket az európai szeszszakma különböző lapjai, valamint nagy érdeklődéssel kísérte a kongresszus menetét az amerikai sajtó, így a New-York Times, a Chicago Tribune stb. A kongresszus látogatottságának fokozása érdekében és jelentőségének tudatában a magyar vasutak és hajózási vállalatok a kongresszus résztvevőinek jelentős utazási kedvezményeket biztosítottak és így a kongresszus a magyar közgazdasági életnek jelentős eseménye volt. Programmja a prohibicióval kapcsolatos szakkérdésekről szóló előadásokat, tanácskozásokat, valamint különböző tanulmányi kirándulásokat (Budafok, Kőbánya) ölelt fel, amellett a résztvevők tiszteletére a főváros, valamint a magyar szeszérdekeltségek fogadásokat rendeztek.

A gazdasági válságot jelzi a forgalmi adóbevételek nagymérvű visszaesése. Az 1928. évi forgalmi adóbevételek szembeállítása az 1920. esztendeivel azt mutatja, hogy a fővárosban 1928-ban a forgalmi adóbevétel 56·9 millió pengőt tett ki, míg 1929-ben összesen 53·8 millió pengőt, a csökkenés tehát 3·1 millió pengő, azaz 5·5 százalék. A vidéki forgalmi adóbevétel 1928-ban összesen 78·3 millió pengő volt, míg 1929-ben 65·4 millió pengőt tett ki. A csökkenés tehát 12·9 millió pengő, azaz 16 százalék volt.

Mi, egészségesek

ritkán becsüljük meg a legértékesebb emberi jót. Megtesz Ön mindent egészségének megóvására? Ki tudja, nem árt-e éppen Önnek a kávé koffeinje? Ha a koffeinmentes Hag kávét issza, akkor bölcsen cselekszik, mert megelőz minden eshetőséget. Élvezet tekintetében nem nélkülöz semmit. A Hag kávé valódi babkávé, íze, zamatja csorbíthatatlan, amellett szavatoltan ártalmatlan.

Kapható a jó élelmiszerüzletekben. Kávéházban és szállodában is kérjen Hag kávét.

Hag kávé megóvja szívét és idegeit!

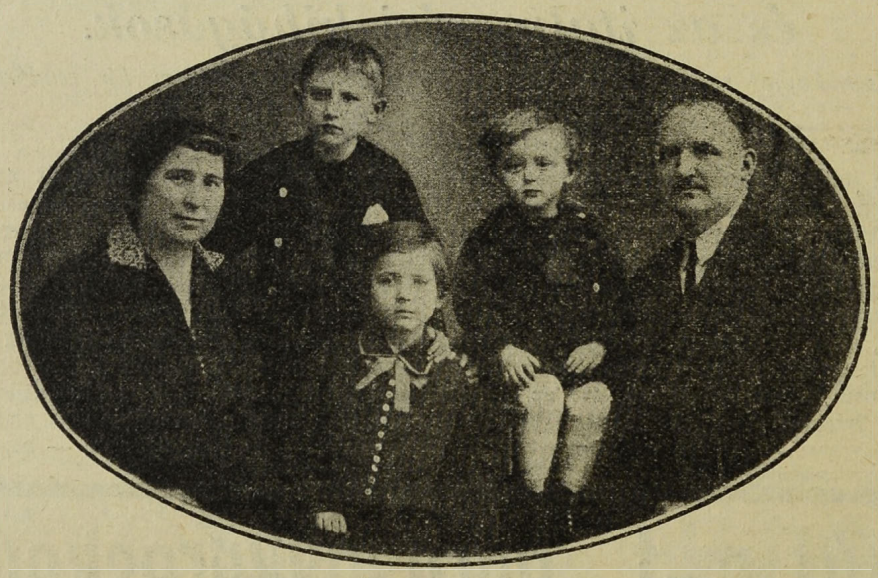
HAG KAVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. **Bon.** Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név.....

Utca.....

Helyiség.....

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

SZATTELBERGER JÁNOS vendéglős és családja, Tóváros.

A szokott mindennapi munkán és a megélhetés fárasztó küzdelmein kívül a mi szakmáinknak egyéb kötelezettségei is vannak, ezek kellemesebbek és könnyebbek, mint az előbbiek, mégis könnyen elkerülik szakmáink embereinek a figyelmét. Ilyen fontos kötelezettség a nyilvánosság előtti szereplésnek bizonyos foka. Hiszen egyetlen szakemberünk se képes a nyilvánosság nélkül megállani. Mozogni kell előtte, beszéltetni magáról, ismertetnie a nevét és jó tulajdonságait. Pár tollvonással és egyetlen arcképpel tizenkétezer intelligens szakember előtt lesz ismeretes, ha beküldi az Album számára ingyen leközlendő arcképét rövid életleírásával együtt bármely vendéglős, kávés, korcsmáros, vagy szállodás. A cím: **Budapest, IX., Viola ucca 3.**

László József győri vendéglős-elnök újabb országos mozgalma a vendéglős-iparosok érdekében.

Kállay Miklós dr. kereskedelmi államtitkár támogatását igérte a javaslatok sikere érdekében.

László József, a győri vendéglős-szakosztály ügybuzgó elnöke a legutóbbi országos vendéglős-kongresszuson felszólalt és felette fontosnak és szükségesnek tartja, hogy vidéken is, ott, ahol legalább száz rokonszakmabeli van, szakipartestületet lehessen alakítani.

Mikor az ipartestületi reform ügye napirendre került, rögtön rámutattunk arra, hogy e reform kapcsán iparunkra különös fontossággal bír, hogy vidéken is lehessen *szakipartestületeket létesíteni*. Az 1926. évben Sopronban tartott országos vendéglős és korcsmáros kongresszuson a vidéki szakipartestület ügye napirenden is volt és az előadó igen nyomós érvekkel indokolta a vendéglősök eme kívánságát. Rámutatott arra, hogy az általános ipartestületben a mi szakmánk védelmet nem talál.

Ha érdekét valahogyan védeni akarja, úgy az ipartestületi kötelező tagság mellett egy külön szervezet kell fenntartania vagy ipartársulat szakosztály vagy szakcsoport formájában. Ez aztán már kettős megterheléssel jár. Az *általános* (*vegyes*) *ipartestület* strukturájánál fogva nem is alkalmas arra, hogy a mi szakmánk ügyeit vigye. Más az érdeke a kézművesiparosságnak és más a vendéglős-, fogadós- és kávésiparosoké. A kézművesiparosok ügyei, az adózástól eltekintve, a kereskedelmi minisztérium tárcájához, viszont a mi iparunk ügyei a kereskedelmi, pénzügyi, földmívelésügyi és belügyminisztériumhoz tartoznak.

Azután itt van még egy másik alapos panasz. Ezek az ipartestületi vezérek „*székház*"-*építési* mániában vannak, pénz nélkül a legluxusabb palotát építik, többnyire csak azért, hogy *vendéglőt*, *körhelyiséget* létesíthessenek és *a vendéglőstagoktól a vendégeket elvonják*, sőt lehetőleg a vendéglősöket erősebben megterhelik az építkezési költség hozzájárulási díjával, mint a többi kisiparosokat, mikép az Kispesten is megtörtént.

Nemrégen megírtuk, hogy Pécsen az általános ipartestület már *szállodát is* akar csinálni. De gyakran az is előfordul, hogy vendéglőstanoncokat *más szakmabeliek* (!) vizsgáztatnak és szabadítanak fel.

A *Pécs-Baranyamegyei Vendéglős Ipartársulat* már két évvel ezelőtt külön kérelmezte a vidéki szakipartestület felállításának megengedését.

A soproni és hódmezővásárhelyi kongresszuson elfogadott és a minisztériumhoz beadott beadványra válasz nem érkezett, mert ezekben a beadványokban utalás történt az ipartestületi reformra. Csak ez új törvény keretében honorálható ez a kívánság. Ellenben a pécsi kartársak beadványa erre nem volt figyelemmel és kérték, hogy *a vidéki szakipartestület* felállítását a minisztérium engedje meg. Erre a beadványra a kereskedelemügyi miniszter *nem adott kedvező választ*. Így tehát a vidéki szakipartestületek ügye harmadszor is napirendre került az országos kongresszuson és Kőszegen azután az minisztérium képviselőjének jelenlétében a felmerült aggályok megcáfoltattak. A vidéki szakipartestületek ügyében beadott harmadik kérelemben már az egyetemes vendéglősség is rámutatott, hogy a kereskedelemügyi minisztérium álláspontja téves és ezt statisztikai adatokkal alá is támasztotta.

Körülbelül február elején a kereskedelmi miniszter a kézműveskamara és a kézművestestületi harc ügyében odanyilatkozott, hogy ez a vita rövidesen az ipartestületi reformról készülő törvényjavaslattal lezáródik. E hír után a vendéglősség főleg vidéki tagokból álló küldöttsége megjelent Kállay államtitkárnál és kérte, hogy e törvényjavaslatban honorálják azt a kérelmet, hogy vidéken is lehessen szakipartestületet felállítani.

Az államtitkár megígérte, hogy e kérelmet jóakaratúlag fogja elbírálni.

E kérdés tehát már alaposan elő van készítve, így *László* elnök a maga buzgalmával is mielőbb eljár illetékes helyen, hogy e jogos kívánságot teljesítsék.

MI UJSÁG?

Bésán Antal meghalt. A vidéki szakmai élet egyik legértékesebb és legmunkásabb vezető emberét veszítettük el a küzdők sorából. *Bésán* Antalt, a *Somogymegyei Vendéglősök Egyesületének* elnökét ragadta el a halál közülünk alig pár órával a kaposváriaknak általa hirdetett nagygyűlése után. Szinte az utolsó percekig élén állott a tábornak, amelynek sikeréért szentelte az életét, meghatóan jellemző utolsó körlevele is : Tekintettel hosszas betegségemre, az idei nagygyűlés pár héttel elmaradt. Most, hogy az ügyek vezetését ismét átvettem, elhatároztuk, hogy a nagygyűlést június hó 12-én, a Korona-szálloda éttermében fogjuk megtartani, amelyre ezúttal is kérem kartársaim feltétlen megjelenését. *Bésán* Antal, a *Somogymegyei Vendéglősök Egyesületének* elnöke. — Ekkora agilitás igazán csak a legnagyobbaknak adatott meg közülünk és akik Bésán Antalt rövid felgyógyulásának időközében dolgozni látták ismét a közért, örömmel kívántak neki hosszú egészséget, nem is sejtve, hogy pár nappal később, június 13-án már minő nagy gyásza lesz a somogyi szakmának ; az egész vidéki vendéglősségnek és mélyen megrendült családjának. Szombaton, június 14-én délután temették el óriás részvét mellett a somogyi vendéglősök elnökét és a gyászszertartáson a testületileg kivonult szakmán, a gyászoló özvegyen és családján kívül Dunántúl és Budapest vendéglős-csoportjai is képviseltették magukat, de ott voltak a megye és a város előkelőségei is, Bésán Antal igen nagyszámú barátaival és tisztelőivel együtt. A pompázó temetés után a somogyi vendéglősök elhatározták, hogy Bésán Antal emlékét méltó módon fogják megörökíteni a szakmában. A 45 éves vendéglős-elnök Somogy megye törvényhatóságának is a tagja volt, nagy egyéni tekintélyének sokszor igen fontos előnyeit látta a szakma.

A vidéki kávéházak zárórája. A Magyar Kávések Országos Szövetsége küldöttségileg jelent meg Tomcsányi Kálmán belügyminiszteri tanácsosnál és előterjesztette a szövetségnek azt a memorandumát, amelyben rámutat arra, hogy a vidéki kávéházak zárórájáról korlátozó miniszteri rendelet még ma is érvényben van. A küldöttség arra kérte a minisztériumot, hogy a békebeli állapotot állítsa vissza. Tomcsányi miniszteri tanácsos megértéssel fogadta a szövetség előterjesztését és kijelentette, hogy ha az egyes helyi érdekeltségek kellően indokolt kérvényt terjesztenek fel, amelyben a békebeli viszonyok helyreállítását kérik, a minisztérium ezeket a kérelmeket a legrövidebb időn belül elintézi.

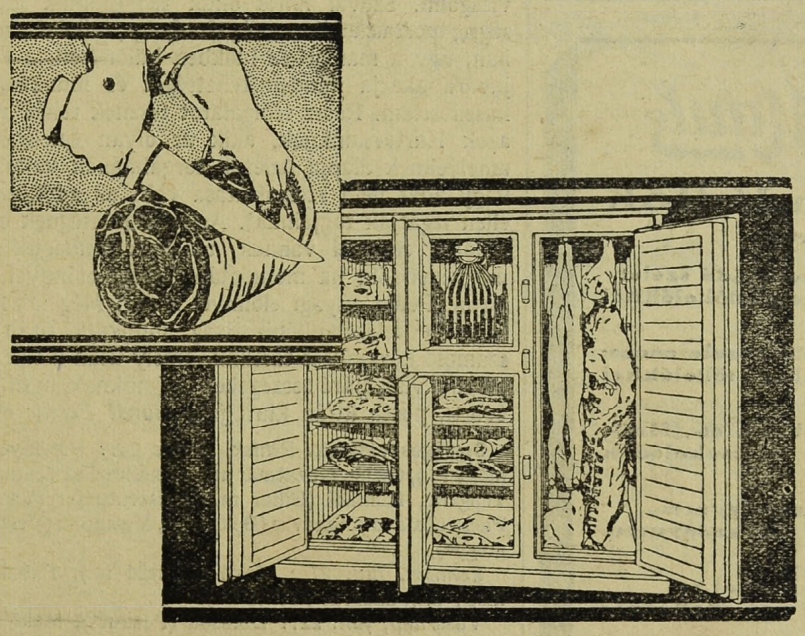
Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részlet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

A legjobb étkezés

is befejezetlen egy csésze mocca nélkül. Egy csésze kávé és a cigaretta kellemes nyugalmat teremtenek ebéd után és elűzik a jóllakottság bántó érzését. A valódi, tiszta babkávé az egészségre nélkülözhetetlen és azért nem hiányozhatik sohasem az asztalról.

Meinl Gyula r.-t.

Frigidaire
Automatikus hütőkészülék

Automatikus villamos
hűtőkészülékek
minden célra és
minden nagyságban.

Semmi felügyelet,
semmi kezelés!
Minimális üzemköltség.

Kedvező fizetési feltételek.
HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest
IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 12. TELEFON: *AUTOMATA 898-86

Stauffer

dobozos emmentáli vezet.

Vendéglői

és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapíttatott: 1896.

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**

speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.

Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.

BOROSZTÁLYA

Pincék: BUDAFOK, Petőfi út

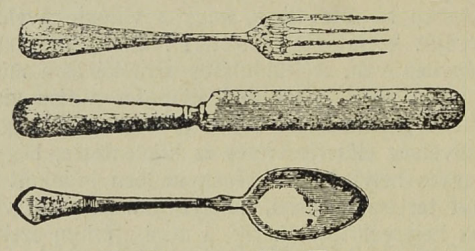
KÖZPONTI IRODA:

Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Vendéglői,

kávéházi, klubberendezések

Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok **Porcellán és hitelesített üvegárúk**

Alpakka

evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb

Vétel, eladás és kölcsönzés!

FRIED ZSIGMOND ÉS FIA

Budapest, VII., Király ucca 39. szám.

Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Dreher-Mauls

cikkei vendéglők részére:

Dreher Mauls csokoládé szelet nougattöltelékkel

Dreher Mauls Grillasszelet cocos-grillage töltelékkel

Dreher Mauls táblás-, ét-, főző-, tejcsokoládék

Dreher Mauls mártógyurma, kakaógyurma

Dreher Mauls kakaóvaj és kakaópor

Tessék ajánlatot kérni!

Levélcím: Budapest X. Postafiók 22.

A Nagykőrösi Vendéglősök és Korcsmárosok szakosztálya és a hitelrendelet. A szakosztály legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a következőket terjeszti a mélyen tisztelt közönség elé és azokat szíves figyelmébe ajánlja. A nagyméltóságú belügyminiszter úr által kibocsátott korcsmai hitelrendelet és törvény rendelkezése szerint semminemű ital és étel nem szolgáltatható ki hitelbe, mert az az italmérő, aki a rendelkezés ellen vét, kihágást követ el és súlyosan büntettetik. Mi italmérők kötelességünknek tartjuk, hogy ezt külön is ismertessük a tisztelt közönséggel és egyúttal kérjük, hogy tekintetbe véve a mai súlyos gazdasági viszonyokat, tartózkodjon bennünket olyan helyzetbe hozni, amely a korcsmai hitel rendelkezés megszegését vonná maga után. Mindezeket a tisztelt közönség szíves figyelmébe ajánljuk és becses pártfogásukat kérve, maradunk hazafias üdvözlettel a Nagykőrösi Vendéglősök és Korcsmárosok Szakosztálya.

A budapesti vendéglős-adóközösség tagjaihoz! Az 1930—31. évi forgalmi adóátalány megállapítása a tag üzletek 1929. évi üzleti bevételei alapján történtek. Minden egyes tag ajánlott levélben kapott értesítést arról, hogy mennyi forgalmi adóátalányt tartozik befizetni. A megállapítás ellen 8 napon belül mindenki felszólalhatott, amellyel néhány kartársunk élt is. Minthogy a felszólalás ideje folyó évi június hó 10-én lejárt, felszólalást már nem vehetünk figyelembe. Az átalány összege ellen legtöbbnyire azok a kartársaink szólaltak föl, akik többszöri sürgetés dacára megfelelő adatot nem szolgáltattak be, mire hivatalból állapíttatott meg a fizetendő forgalmi adóátalányuk. A felszólalás folyamán beszolgáltatott bevételi, avagy italfogyasztási adatok alapján a felszóló hozzájárulásával fogjuk a végleges forgalmi adóátalányt megállapítani. A megállapítás ellen voltak néhányan, akik azért szólaltak fel, mert a folyó 1930. évi üzleti forgalmuk csökkent. Az ilyen esetekben, minthogy a kivetés a pénzügyminisztérium által megszabott 1929. évi alapon történt, a felszólalásnak jogos alapja nincs, azonban a felszólamlóbizottság, ha lesz megfelelő méltányossági ok, esetleg engedhet. Az adókivetéseknél az a szokásos eljárás, hogy a kivetés alapja mindenkor az előző évi bevétel, jövedelem stb., amint ezt Kartársaink is jól tudják. A forgalmi adó átalányozásámál sem lehet ettől a szokástól eltérni, mert 900 egyénnél nem lehet másként az átalányozást lebonyolítani az adózó és a közösség sérelme nélkül. Voltak olyanok is, akik azért szólaltak fel, dacára annak, hogy a forgalmuk csökkent, a forgalmi adóátalányuk mégis valamivel emeltetett. Ennek az az oka, hogy eddig az 1927. évi adatok alapján történt a forgalmi adómegállapítás, míg ezidén a pénzügyminisztérium rendeletére az 1929. évi forgalmat kellett alapul vennünk. Tehát a két előző évi csökkentés egy kis résznek eltünt, mert az 1929. évi bevétele nagyobb volt, mint az 1927. évi A felszólamlóbizottság ezeket az eseteket is jóindulattal fogja megvizsgálni. Szóval nincs okuk tagjainknak idegességre, mert az adóközösség elnöksége, miként a multban, úgy a mai nehéz időkben különösen, a tagok javára akarja minden tehetségét és munkásságát hasznosítani. Rossz szolgálatot tesznek tehát mindazok Kartársainknak, akik az olyan emelésekért, amelyeknek alapja üzletük forgalmának változása, vagy adat nem szolgáltatása volt, az adóközösség ellen izgatják tagjainkat. Az adóközösségnek olyan erkölcsi ekőnyei vannak, amelyek önmagukért is megvédendők, ha momentán anyagi előnnyel nem járna. Pedig anyagi előnnyel is jár. Még közöljük hogy a felszólamlóbizottság munkája után beszámoló közgyűlést tartunk, amely után a tartalékalapból visszajáró összegeket tagjainknak, mint mult évben, posta útján kiutaljuk. *Bandl Ferenc* elnök.

Országos vásárok. *Péntek, június 20.:* Böhönye (Somogy m.), Csenger (Szatmár m.), Gindlicsalád (Tolna m.), Tengelic, Komádi (Bihar m.), Őriszentpéter (Vas m.), Pacsa (Zala m.), Szarvas (Békés m.), Veszprém (Veszprém megye).

Szombat, jún. 21.: Makó (Csanád m.), Patca (Somogy m.), Szarvas (Békés m.).

Vasárnap, jún. 22.: Dömsöd (Pest m.), Makó (Csanád m.). Nagykőrös (Pest m.), Szarvas (Békés m.).

Hétfő, jún. 23.: Balassagyarmat (Nógrád m.), Csögle (Veszprém m.), Dunapataj (Pest m.), Hajdúböszörmény, Hédervár (Győr m.), Jászapáti (Szolnok m.), Kadarkút (Somogy m.), Kapuvár (Sopron m.), Kiskomárom (Zala megye), Kunszentmiklós (Pest m.), Mezőkövesd (Borsod m.), Mohács (Baranya m.), Mosonszentjános (Moson m.), Nagyvázsony (Veszprém m.), Ócsa (Pest m.), Pásztó (Heves m.), Ricse (Zemplén m.), Szob (Hont m.), Tokaj (Zemplén m.), Újszász (Pest m.), Zalaszentbalázs (Zala m.).

Kedd, jún. 24.: Apostag (Pest m.), Barcs (Somogy m.), Bánokszentgyörgy (Zala m.), Csorna (Sopron m.), Dunapataj (Pest m.), Igal (Somogy m.), Kölesd (Tolna m.), Körmend (Vas m.), Kunszentmiklós (Pest m.), Mozsgó (Somogy m.), Nagyvázsony (Veszprém m.), Pásztó (Heves m.), Visegrád (Pest m.), Zalaszentgrót (Zala m.), Zákány (Somogy m.).

Szerda, jún. 25.: Dombóvár (Tolna m.), Felsővadász (Abaúj-Torna m.), Nagykónyi (Tolna m.), Tiszakarád (Zemplén m.), Zsámbék (Pest m.).

Csütörtök, jún. 26.: Kapuvár (Sopron m.), Keszthely (Zala m.), Kisbér (Komárom m.), Lajoskomárom (Veszprém m.), Nagyharsány (Baranya m.), Nagyhortobágy (Hajdú m.), Nagykálló (Szabolcs m.), Ráckozár (Baranya m.), Sajtoskál (Sopron m.), Süttő (Esztergom m.).

Péntek, jún. 27.: Erdőcsokonya (Somogy m.), Karád (Somogy m.), Körösladány (Békés m.), Mindszent (Csongrád m.), Nagyberki (Somogy m.), Rum (Vas m.), Szabadszentkirály (Baranya m.), Tálya (Zemplén m.).

Szombat, jún. 28.: Battonya (Csanád m.), Mindszent (Csongrád m.), Nemeshetés (Zala m.).

HIRDETMÉNY.

Pápócon (Vasvármegye) celldömölki járás, Kenyeri a vasútállomás (4 km.), mintegy 2000 lakosságú községben egy jobbforgalmú

szálloda-vendéglő

6 éves **haszonbérbe lesz kiadó folyó évi július 6-án** a községházánál a legtöbbet ígérőnek. A bérbe venni szándékozók Virág Károly igazgató-tanító gyámtól a legrészletesebb és minden valóságnak megfelelő értesítést nyerhetnek, ha akár személyesen akár válaszos bélyeggel ellátott levélben fordulnak hozzá.

A győri vendéglőkben sem volt zene június 4-én. A győri vendéglős, kávés és szállodás szakosztály elnöksége fölhívta a szakosztályi tagokat, hogy e hónap 4-én, szerdán, a trianoni békediktátum tizedik évfordulóján, az országos gyász jeléül, vendéglőikben és kávéházaikban zenekaraikat szüneteltessék s a hangos mulatozás elkerülése céljából vendégeiket figyelmeztessék a nap jelentőségére. Győr szakmai üzemei így tartottak meg ezt a napot.

A gazdasági frontról. *Görcsös* András hatvani vendéglős ügyében egyesség jött létre. Ötven százalékot fog fizetni 8 havi részletben.

A budapesti *Florida* étterem, kávéház, cukrászda és csemegeüzem (Retek-u. 79.) egyességét május 21-én jóváhagyta a törvényszék. Ötven százalékot fog fizetni 5 havi részletben, de az első részlet csak 1931 január 21-én esedékes.

Blum Józsefné tiszalöki vendéglős egyességét jóváhagyta a törvényszék. Ötven százalékot fog fizetni 8 havi részletben.

Ezentúl éjjel csak kivilágított járművekkel közlekedhetnek. A belügyminiszter nemrégiben rendeletet adott ki és ebben elrendelte az estéli órákban közlekedő mindenféle jármű, tehát szekér, laposkocsi, kézikocsi kivilágítását. A rendelet pénteken lépett életbe és mostantól kezdve úgy az országutakon, mint a falvakban, valamint városi forgalomban csak kivilágított járművek közlekedhetnek. A járműveket elől fehér fénnyel kell kivilágítani, hátul pedig fényvisszaverő prizmákat kell elhelyezni a világító lámpásokon. A rendelet szigorú büntető szankciókat ír elő azokkal szemben, akik nem világítják járműveiket. Tizennégynapi elzárással és ezer pengő pénzbüntetéssel sujthatók a jármű tulajdonosai.

A Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete *Steiner* Mihály alelnök vezetése mellett igazgatósági ülést tartott, amelyen Gipsz Lipót dr. titkár előterjesztése alapján tiltakozással fogadták a kereskedelemügyi miniszternek 23.578/1930. sz. rendeletét, amely szerint a m. kir. államvasutak vonalain személypodgyászként az eddig engedélyezett 5 liter bormennyiség helyett ezentúl *25 liter bor szállítható* díjmentesen. Ez a rendelet súlyos károkat okoz a legális borkereskedelemnek, valamint a vendéglős- és korcsmárosiparnak, de magának az államkincstárnak is azáltal, hogy az ilyen módon fogyasztásra kerülő bormennyiség az adózás alól teljesen elvonatik. Perhoreskálja az egyesület a háború és ezt követő időkben divatban volt úgynevezett *batyuzó kereskedelem* felélesztésével egyértelmű rendelkezést és rámutat arra, hogy a kereskedelemnek ezt a faját elsősorban olyan egyének űzik, akik valamilyen módon kedvezményes utazásra tesznek szert, sok esetben szolgálaton kívül, vagy nyugdíjazott vasúti alkalmazottak, akik eképpen nemcsak a kereskedőt terhelő vasúti fuvardíj, adók és kövezetvámok alól vannak felmentve, hanem a vasúti pályaudvarokon is járatosak lévén, sok esetben a fogyasztási adó lerovása alól is elvonják a csomagonkint behozott bormennyiséget. A fentvázolt helyzettel szemben egyáltalában nem jöhet figyelembe az a látszólagos átmeneti előny, amely a borértékesítés előmozdítása szempontjából lebeg a kereskedelmi miniszter szeme előtt. Mert ha a borfogyasztási viszonyok kedvezőtlenek és a kereskedelem a termelőknél a kívánatos nagy mennyiséget felvenni nem tudja, úgy az értékesítés az illegitim batyúzás útján sem sikerülhet. *Diezt* Miksa, *Mendl* Gyula és *Steiner* Mihály alelnök hozzászólásai után az igazgatóság elhatározta, hogy a sérelmes rendelet hatályon kívül helyezése érdekében a kereskedelmi és iparkamarával és társegyesületekkel karöltve a kereskedelemügyi, földmívelésügyi és pénzügyminiszteréknél sürgős lépéseket fog tenni.

Három darab alig használt, kitűnő gyártmányú
telítőgép
darabonkint és esetleg részletfizetésre is
jutányosan eladó
Érdeklődni lehet: **Török József r.-t., Budapest, VI., Király ucca 12. szám.** Ásványvíz-osztály.

*** Automatikus villamos hűtőberendezések a vendéglősiparban.** Az üzletembernek nemcsak árban, hanem a kiszolgált árú minőségében is állandóan versenyképesnek kell lennie. Ez a két iránybani követelmény nem egyedül a kereskedő ügyességétől és szaktudásától függ, hanem a vásárolt árú friss épségben tartásának módjától is. Különösen fontos ez utóbbi szempont a vendéglősöknél, akiknek élelmiszerei állandóan a romlás s így értékcsökkenés, esetleg teljes értékveszteség veszedelmének vannak kitéve. Kénytelenek árújuk konzerválására jelentékeny munkát és anyagi áldozatot fordítani. Céljuk tehát, hogy minél kisebb anyagi áldozat árán mennél hathatósabban tarthassák meg az árú csábító friss külsejét és eredeti zamatát. E cél elérésében sok módszerrel — leginkább a jéggel való hűtéssel — próbálkoztak hiába mindaddig, míg a hűtőgépek folytonos tökéletesedése folytán ma már egy modern automatikus villamos hűtőgép beszerzésével kettős céljukat: az árú tökéletes frissentartását és az erre fordított tényleges kiadás minimumra való csökkentését teljesen elérhetik, anélkül, hogy a gépet kezelni vagy arra felügyelni kellene. Az ilyen hűtőgépek közül első helyen a **Frigidaire** áll, melynek sok nagy előnyéről már a magyar vendéglősök közül is sokan meggyőződtek és vele nagyon szép eredményeket értek el.

Harc a borfogyasztási adó ellen. Nemcsak a szakegyesületek, hanem a kisgazdaszervezetek is állandóan viharos gyűléseken követelik a borfogyasztási adó eltörlését. Legutóbb a monori és balatoni kisgazdák, majd a baranyai kisgazdák követelték erélyesen. A beígért leszállítást már a teljes eltörlés erélyes követelése követi és az eldobott kő, mely az 1926-os képviselőválasztásoknál a borfogyasztási adó eltörlésében volt jelen, nagy robajjal gurul végig az ország közvéleményében. A szakkérdés politikummá változik át és szomorú jelensége a közéletnek, hogy minden belefullad a pártpolitikába és szomorú jelensége a politikának, hogy szakkérdések iránt érzéketlen volt.

Debrecenben, állomáshoz közel, elsőrendű, forgalmas
vendéglő
berendezéssel **bérbe kiadó** és esetleg **házzal együtt** elöregedés miatt **eladó.**
Özv. Neumayer Jánosné, Körúti vendéglője, Teleki u. 84.

Az adókötelezettség megszünése a cég törlése esetén. Az adókötelezettség megszünése szempontjából — mondotta ki a közigazgatási bíróság 21.051—1926. számú itélete — az üzletműködés tényleges megszüntetése, nem pedig e megszünés cégtörvényszéki bejelentésének időpontja volt. Az 1922. évi XXIV. törvény 7. §-a értelmében — mondja az itélet megokolása — a társulati adókötelezettség annak a hónapnak utolsó napjával szűnik meg, amelyben a vállalat üzletműködését végleg beszüntette. Az nem vitás, hogy az egyik társnak a társascégből 1923 augusztus 23. napján történt kilépésével ez a közkereseti társaság megszűnt és egyéni céggé vált. A társulati adónak kérelmezett törlését a panaszolt határozat azzal a megokolással tagadta meg, hogy a cégnek a jelzett napon történt megszünése a cégtörvényszéknél csak 1925. évi január 9-én jelentetett be. A bíróság a panaszt alaposnak találta, mert az előbb felhívott törvényszakasz rendelkezése szerint az adókötelezettség megszünése szempontjából az üzletműködés cégtörvényszéki bejelentésének a napja irányadó.

70 hl. Új- és Ó-rizling bor
jutányos áron **eladó.**
Teremy gyógyszerész, Szabadszállás.

A miskolci kamara és az árdrágítási törvény. A kamara feliratot intézett a kormányhoz. E szerint azok az okok ugyanis, amelyek a törvényhozást a háborús és forradalmi idők, a pénzromlás korszakában a fenti törvény megalkotására készítették, ma már nem állnak fenn s így a törvény hatályon kívül helyezése teljes mértékben aktuális. A zavaros idők ben, ha jók is lehettek a rendkívüli viszonyokhoz szabott törvények; a konszolidáció után azonban azok igen könnyen ártalmasakká válhatnak. A gazdasági életben a normális rend a kereslet és kínálat tekintetében már régen helyreállott, a pénzünk értéke állandó és ha a gazdasági életünk mégis válsággal küzd, ez a trianoni béke következményei mellett annak is a folyománya, hogy a külföldi tőke gazdasági életünkkel szemben nem mutatja a kellő érdeklődést, lebecsülés légkörében kell küzdenie. Ezenkívül azonban az iparosság is örömmel üdvözölné a törvény hatályon kívül helyezését, minthogy, amint az ország több helyén is észlelhető volt, egyes cikkeknek a fogyasztók szempontjából látszó ag hátrányos áralakulását egyes körök az iparosság szerepének előnytelen beállítására használták fel.

A fejérmegyei vendéglősök sürgetik a szakmai összetartást.

Közgyűlés Székesfehérvárt.

A *Székesfehérvári és Fejérmegyei Vendéglősök, Szállodások, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata* mostanában tartotta népes közgyűlését ifj. *Héjj* Imre elnöklete alatt, amelyen a helybeli és megyebeli kartársak határozatképes számban jelentek meg a mai nehéz körülmények között is.

Pulay László titkár terjedelmes jelentést olvasott fel az elmult esztendőről, rámutatván, hogy míg megélhetésünk mindig kisebb, terheink mindig nagyobbak lesznek, mert senki sem pártol bennünket. Az elmult évben 17 választmányi ülés, 1 rendkívüli közgyűlés, 1 díszgyűlés tartatott. Hatóságoknál 9 esetben ,a minisztériumban egyszer, egyebütt háromszor jártunk el.

Utána ifj. *Szűts* István terjesztette elő pénztári jelentését, amit Szabó Sándor ellenőr jelentése után a felmentvény megadásával fogadott el a közgyűlés.

Szőllőssy Ferenc örökös főtitkár a szakma általános helyzetét, majd aktuális kérdéseinek jelenlegi állapotát ismertette, rámutatván arra, hogy bár a törekvéseket igen kevés siker koronázta, ami más, erősebb érdekeltségek ellenhatásának tulajdonítható, sikerre csakis a szilárd összetartás és szívós akarat mellett van kilátás.

Ifj. *Héjj* Imre elnök a közgyűlés nevében köszönetet mondott az előadásért.

Pulay László elfoglaltsága miatt lemondván, a közgyűlés titkárrá titkos szavazással újból Szőllőssy Ferenc t. főtitkárt választotta meg, akinek indítványára a közgyűlés Pulay László nagy ambicióval végzett munkálkodásáért köszönetet mondott és ezt jegyzőkönyvben megörökíteni rendelte.

Pénztárossá Nagy Istvánt, ellenőrré Pulay Lászlót, választmányi taggá ifj. Szűts Istvánt, Szabó Károlyt, Stéger Istvánt (Mór) és Müllner Mihályt (Polgárdi), póttagokká pedig Jankovits Imrét és Tujner Jánost választotta meg egyhangúlag a közgyűlés.

A Nagy István által összeállított ügyrendtervezetet a közgyűlés elfogadta, megbízta a titkárt annak részletes átdolgozásával, a választmányt pedig azzal, hogy azt az alapszabályokkal és a törvénnyel összhangban kiegészíthesse, azt a gyakorlatban alkalmazza és az esetleges változásokat a következő közgyűlésnek jelentse.

Nagy István pénztáros figyelmezteti a kartársakat arra, hogy *a borvizsgálatnál a hatósági közegek mellett ipartársulatunk részéről egy képviselőnek kiküldetéséhez* ragaszkodjanak, mert ehhez joguk van.

A napirend végén ifj. *Héjj* Imre elnök felhívja a kartársakat arra, hogy szívleljék meg az itt elhangzottakat, *tartsanak távol maguktól minden személyeskedést és mint jó bajtársak tartsanak össze.* Támogassák a tisztikar munkáját, mert a tiszt katonák nélkül csatát nem nyerhet. Jelenjenek meg mindig ott, ahol kell, kapcsolódjanak be lelkesen az ipartársulatnak értük folyó munkájába, mert csak így várhatnak attól eredményt. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, fapadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszínház ucca 31. Udvarban.

Hajvágógépek 5-pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde“ oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és fenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** borotva- és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

A kecskeméti pezsgő elnevezése. Kedden este összeült a zsűri, hogy döntsön a kecskeméti pezsgő találó elnevezésre kiírt 1000 pengős pályázatról. A zsűriben résztvettek meghívás folytán dr. Horváth Ödön, a Kecskeméti Közlöny felelős szerkesztője, Homoki József hírlapíró, a Borközraktár részéről Kocsis Pál alelnök, Kabay István titkár és Farkas István vegyész. Óriási munkát adott a zsűrinek a közel 3000 pályázó részéről beérkezett és több, mint 27.000 elnevezést tartalmazó pályázatok lefejtése. Amerikából, az összes külföldi államokból, Magyarországnak úgyszólván minden városából és községéből érkeztek pályázatok. Némelyik éjjel is kézbesítendő expressz-ajánlott levélben küldte ötletét az ezresek biztos elnyerésének reményében. Mások sürgősen kérték a pénzt. Sokan egész füzeteket küldtek, rendben teleírva 200—300 névvel. Hosszú indokolásokat tömegesen csatoltak a pályázatokhoz, amelyek csaknem mindig sokkal érdekesebbek voltak, mint az elnevezések. Az indokolások közül egy egész kötetre való vers kikerülne. A nagy és fárasztó munka után a zsűri mégis kénytelen volt megállapítani, hogy az ajánlott nevek közül egyetlen egy sem abszolut jó, kiemelkedő, amely a pályázat célját megközelítené és a nagydíjat megérdemelné. Éppen ezért a zsűri, minthogy díjazást mégis szükségesnek tart, rövidesen új és beható vizsgálat alá veszi a pályázatokat, az azonban már bizonyos, hogy a kecskeméti pezsgőt a 27.000 ajánlott név közül egyikre sem fogják elkeresztelni. Minthogy azonban a pezsgő forgalombahozatalát nem lehet elhalasztani, Pünkösdre ideiglenesen név helyett egyszerű megjelöléssel látták el. A cimkére így átmenetileg ez került: „Édes", „Édeskés", vagy „Savanykás". A pályázók által ajánlott nevek közül rengeteg volt a Borgyöngy, Szikragyöngye, Kecskemétlelke, Alföldlelke, Alföldgyöngye Borharmat, Borfel, Borkirály, Pezsgőkirály, Kecsketej, Durrandó, Puffanó, Vezuv, Gejzir, Gyöngyöző, Bugaci pezsgő, Bánk bán, Melinda, Tiborc, Petur, Rákóczi, Horthy, Ottó és más történelmi nevek. De akadtak egészen különleges érdekességű ajánlatok is. Így: Vaja-baja, Kéjgáz, Dirr-durr, Durrancs, Garabonciás, Kecskeméti pukkancs, Szűzlányvér, Kakastes, Glicerin, Kacagány, Hozza már pezsgő, Energikum, Rádió, Bizsergető, Üssekőpezsgő, Tölt-pezsgő, Daru-pezsgő, Gyomorgyöngye, Revizió, Hu-hu, Acélsisakos, Szűzharmat, Lábomba megy, Borzseni, Táncoltató, Magyar pik-puk, Miniszter Úr, Zsitvay, Borfel-fel, Bortank, Nemártmeg, Bor-Sokrates, Dum-dum, No-no, Gyorsan a gubát, Csicsóné, Csuszi, Kencefice, Nyafogó, Panca Mári, Bölcs arája, Táncitánci, Halál ellen van orvosság, Toldi legyőzte a csehet és legyőzte volna korábban, ha kecskeméti pezsgőt ivott volna, Kecskeméti nagyharang, Dámavágya, Leányálom, Borapánk, Lőbor, Aranybulla, 32-es pezsgő, Bólintató nedű, Bor-Bum, Bordurr, Nászital, Kontyütő, Örömágy, Csődörtej, Cuki, Voronoff, Römi, Kéjbor, Észvészhab, Habágyú, Csodarabbi, Panama, Bethlen-facsar, Budító, Klebelsbergiána, Szűzike.

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hivó telefon: Aut 194—21
Kedvező fizetési feltételek

Ötven ország termékét fogyasztjuk napi étkezésünknél.

Mikor jóétvággyal hozzáülünk mindennapi szerényebb vagy gazdagabb ebédünk elfogyasztásához, egészen természetesnek találjuk, hogy annak legfőbb alkotórésze rövid úton a szövetkezet boltjából került hozzánk. De hogy azután az az élelmicikk mely ország terméke és milyen úton-módon jutott oda, arra — azt hiszem — kevés ember gondol, mikor átadja magát a gasztronómiai élvezeteknek. Pedig bizony, vagy ötven idegen ország terméke kerül asztalunkra. Az egész világ népessége termel, szánt, vet, arat és dobja világpiacra hazájánaö speciális termelvényét, hogy az emberiség étvágyát — legyen az napi szükséglet, vagy raffinált inyencség — kielégítse.

Az a kávé, melyet reggel jóízűen felhörpintünk, hosszú braziliai útra tekinthet vissza. Teánkat kínai kulik serege hordta fel valamelyik óceánjáró tehergőzösre egyik kínai kikötőben. Kisbabánk kedvenc kakaója Afrikából, vagy Indiából jött, szágója Középamerikából, a már-már megúnt banán Jamaikából s a gyerekasztal csemegéjét, a „tejberizs"-t, pár hónappal előbb még szorgos japán kezek aratták le.

Ugyan mi történne Európával, különösen Angliával (mely lakosságának csak 120 napi szükségletét tudja házilag „produkálni"), Argentina éléskamarái nélkül?! Vagy vajjon mi lenne a szenvedélyes dohányzókkal, ha Egyiptom, Macedónia, vagy Albánia amúgy hirtelenében beszüntetné a dohánytermelést, illetve szállítást?!

Nagyobb lapjaink gazdasági rovatukban valósággal bérelt helyet tartanak fenn a külföldi termékek piaci hírei számára. Úgyszólván naponta olvashatunk a dániai vajról, a svájci sajtról, a hollandi főzelékfélékről, az oroszországi tojásról, a német és cseh répacukorról, a kubai és britindiai nádcukorról, az olasz olivaolajról stb. Az ausztriai Hellain, a lengyel Wielicka és Isztria sóbányái egész Európát ellátják sóval.

Hát még aztán a különféle italok és csemegekülönlegességek! Előételként közismert a hollandi, vagy francia osztriga, ott van a portugál, vagy norvég szardinia, az északnémet államok kelettengeri heringje, éppúgy, mint az olasz scampi, vagy orosz kaviár.

A gyümölcsökről sem szabad megfeledkeznünk! Megszokott narancsunk, citromunk Olasz-, Francia-, Spanyolország délvidékéről vagy Északafrikából kerül hozzánk; Amerika gyümölcsöskertje: Kalifornia különösen alma- és szilvakülönlegességet szerviroz nekünk. Görögország korai szőlőivel szerez örömet az inyenceknek. A datolya hazája Északafrika, Nyugatázsia, Perzsia és Arábia. Cataloup pedig dinnyéivel szerzett világhírt magának.

A konyhai fiókokban levő fűszereink is bizonyára megharagudnának, ha inkognitóban kellene maradniok. Hát bizony ezek is, a közönséges borstól és fahéjtól kezdve, a szegfűszegen, gyömbéren át, egész a szerecsendióig, majdnem kivétel nélkül tengerentúli trópikus országok termékei.

Ez az egész áttekintés csak rövid, nagyvonásokban megrajzolt képét akarja adni annak, hogy milyen kozmopolita társaság ad egymásnak találkozót a mi fehér abroszunkon. Ha most még figyelembe vesszük azt, hogy nemzetközi viszonylatban a magyar liszt, a szegedi paprika, a makói hagyma egy kis tokaji bor kíséretében szintén nem utolsó helyet foglal el, bátran állíthatjuk, hogy egy közepes színvonalú háztartásban legalább is ötven idegen ország, vagy nemzet termékeit használjuk felváltva.

A francia konzul a magyar pincérekért. A szállodások és vendéglősök szakirányú tanonciskolája csütörtökön délután tartotta ezévi évzáró vizsgálatait, amelyen *Nuguet* Szilveszter budapesti francia konzul is megjelent. *Marencich* Ottó vezérigazgató nyitotta meg a vizsgát és rámutatott arra, hogy az idén ünnepli meg a szakiskola 35 éves fennállásának jubileumát. *Csik* József, a francia szaktanár üdvözölte francia nyelven *Nuguet* francia konzult, aki válaszában kijelentette, hogy nagyon meg van elégedve az ifjak francia nyelvtudásával és szaktudásával. Minden erejével azon lesz, hogy a magyar pincéreket újra külföldi tanulmányútra segíthesse s ezért előterjesztést tesz a francia külügyminiszternek, hogy engedje meg magyar pincéreknek időleges párisi, illetve franciaországi letelepedését. *Gundel* Károly köszönte meg a konzul támogatását. Végül dr. *Kritsfalussy* István igazgató átnyujtotta *Krajnyik* József tanulónak a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara bronzérmét és száz pengő jutalmat, továbbá *Isó* Jenő tanulónak ugyancsak száz pengőt és külföldi tanulmányútra ösztöndíjat, a kiváló előmenetelükért. *Keszey* Vince ipartestületi elnök szavaival ért véget az ünnepség.

Nem engedélyez újabb szőlőültetést a földmívelésügyi miniszter. Jelenlegi szomorú gazdasági helyzetünkre jellemző, igen érdekes leiratot kapott Kecskemét városa a földmívelésügyi minisztertől *Simon* Gyuláné dr. birtokos kérelmére válaszul, aki zsombosdűlői birtokán, 48 holdon szőlőt kíván ültetni. A miniszter arra való hivatkozással, hogy a szőlőgazdaság a legsúlyosabb helyzetben van, a terméshozam értékesítése minden eddigit felülmúlóan nehéz és lehetetlenül alacsony árak mellett történhetik, a szőlő ültetését nem engedélyezi. Amennyiben olyan talajról lenne szó, amely másra is alkalmas, úgy ezt a rendelkezést nemcsak a törvény helyes alkalmazásának kell tekinteni, hanem a gazdasági élet helyes meglátásának is. Nézetünk szerint azonban még sok olyan terület van, amit szőlővel betelepíteni szükséges és nem elegendő megállapítani azt, hogy a bor elhelyezése nehéz, de meg kell keresni a módját, hogy miért. Ennek oka pedig egészen máshol keresendő, mint abban, hogy sok a szőlő!

Egy iparos 25-ik gyermeke. *Debrecenben Nagy* Sándor kőműves házában megszületett a 25-ik gyerek. Első feleségétől 22 gyereke van Nagy Sándornak, aki özvegysége után megházasodott és most, amikor betöltötte a 65-ik esztendőt, megszületett a 25-ik gyereke. A második felesége 50 esztendős.

Battonya Község előljáróságától.

4589/1930. sz.

Hirdetmény.

Battonya község előljárósága a 49. kgy. 4589/1930. ikt. számú képviselőtestületi határozatban nyert felhatalmazás alapján közhirré teszi, hogy a község tulajdonát képező

Korona vendéglő

1930. évi augusztus hó 1-től 1933. évi július hó 31-ig terjedő időre az **italmérői állásra** *pályázatot hirdet.* A pályázatok zárt borítékban *folyó évi június hó 25-én délelőtt 10 óráig* az előljárósághoz „Ajánlat Korona vendéglői italmérői állásra" címmel nyujtandók be; az ajánlatok ugyanaz nap délelőtt 11 órakor bontatnak fel. Az italmérőnek az 1922. évi XII. t.-c. 14. §-ában előírt vendéglő és kávéház vezetésére való képesítéssel kell birnia, melynek igazolására az okmány a pályázatokhoz csatolandó.

Az ajánlatok úgy nyujtandók be, hogy 100·— P bruttó bevételből a pályázó hány százalék mellett vállalja az alkalmazást.

Az előljáróság fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — százalékra való tekintet nélkül — szabadon választhat. A vendéglő kezelésére nézve a többi feltételek Battonya község főjegyzőjénél megtudhatók.

Battonya, 1930. június 12-én.

Előljáróság.

A gyümölcspálinkák adómentes raktározása.

Június 1-én jelent meg a Budapesti Közlönyben a pénzügyminisztérium 64.400/1930. számú rendelete, melynek kibocsátása a hosszabb időt igénybebevő tárgyalások miatt késett.

A rendelet nemcsak a termelők érdekeit szolgálja azzal, hogy a gyümölcspálinka előállításánál a legsúlyosabb tehertételtől, a termelési adó fizetésétől megszabadulnak, hanem közvetve a kereskedelem érdekeit is, amennyiben lehetővé teszi részükre is az adómentes raktárakból átveendő gyümölcspálinka után fizetendő szesztermelési adónak kéthavi hitel melletti igénybevételét.

A rendelet bevezető részében hivatkozik arra, hogy a raktározással járó költségek csökkentése, illetve a raktározott gyümölcspálinka értékesítésének megkönnyítése céljából lehetővé kívánja tenni, hogy a szeszfőzdék és a szeszfőzdéket igénybevevő termelők által forgalombahozatal végett az Országos Gyümölcsszeszforgalmi R.-T. rendelkezésére bocsátott gyümölcspálinkamennyiségek az értékesítés megtörténtéig az általa felállított raktárakban adó- és kincstári árrészesedésmentesen legyenek raktározhatók.

Ezért megengedi, hogy a termelési adó alá eső szeszfőzdék és a szeszfőzdéket igénybevevő termelők által előállított gyümölcspálinkából forgalombahozatal végett a részvénytársaságnak e célra létesített raktáraiba beszállított és ott átvett mennyiségek után az adóleengedés figyelembevételével fizetett termelési adó és kincstári árrészesedés, az illető szeszfőzdék és a szeszfőzdéket igénybevevő termelők által az átvétel után legközelebb teendő

Herceg
Húsárú **Esterházy** Csemege
Badacsonyi borok
Fővárosi lerakat:
VII. KERÜLET, ROTTENBILLER UCCA 58. SZÁM
Telefon: József 435—24
Füstöltárú-különlegességek.
Elsőrangú gépsonkák.
Fínom felvágottak.
Pástétom-konzervek.
„Jestor" ételízesítő.

adóbejelentés alkalmával fizetendő termelési adó és kincstári árrészesedés összegébe beszámíttassék, illetve a szeszfőzde üzemének huzamosabb szünetelése esetén a szeszfőzde, illetve a szeszfőzdét igénybevevő termelő részére visszautaltassék.

Megengedi továbbá, hogy a termelési adónak és kincstári árrészesedésnek a beszámítása, illetve visszautalása folytán a részvénytársaság adómentes raktáraiban adóval terhelten raktározott gyümölcspálinkamennyiségek után járó termelési adót és kincstári árrészesedést, az adómentes raktárból történő elszállítás, vagyis a szabadforgalomba bocsátás bejelentésével egyidejűleg a részvénytársaság helyett a gyümölcspálinka átvevője fizethesse készpénzben, esetleg az engedélyezett hitel igénybevételével.

Az adómentes raktárakban kizárólag a termelési adó alá eső szeszfőzdékben termelt gyümölcspálinkából a szeszfőzdék, illetőleg az azokat igénybevevő termelők által forgalombahozatal végett a részvénytársaságnak rendelkezésre bocsátott mennyiségek raktározhatók. Ilyen raktárak létesítésére az Országos Gyümölcsszeszforgalmi R.-T. kap engedélyt s egyelőre a budapesti, debreceni, gyöngyösi is kiskörösi raktárak fognak adómentes szeszraktáraknak nyilváníttatni.

Az adómentes raktárak jövedéki felügyelet alatt állanak, melynek költségeit azonban a vállalkozó nem köteles megtéríteni. Az adómentes szeszraktárakban negyedévenkint a számadások lezárása mellett szabályszerű készletfelvételt kell tartani s a termelési időszak végén lezárt számadásokat mellékleteivel együtt a pénzügyminiszteri számvevőség szeszadóügyi csoportjának be kell küldeni.

Az adómentes raktárakba betárolt gyümölcspálinka után legfeljebb évi 3% raktári apadás van engedélyezve, amely havi időszakokra számítandó ki.

A termelési adó alá eső szeszfőzdékben előállított gyümölcspálinkának a szeszfőzdékből az adómentes raktárakba való szállítása az Ügyrend 20. *a*) pont 1. bekezdése szerint az eddigi módon, pénzügyi ellenőrzés nélkül történik. Szállítási apadás nem számítható fel.

Az adómentes raktárakba beszállított gyümölcspálinka betárolása csak hivatalos pénzügyőri ellenőrzés mellett történhet. A betárolandó szesz mennyiségét és alkoholtartalmát az e célra kirendelt két pénzügyőri közeg, minden esetben súly alapján köteles megállapítani és a gyümölcspálinkát a raktárba hivatalos ellenőrzés mellett kell beraktározni, amelyről három példányban kiállított bejelentés állítandó ki. E bejelentés első példányát még a beraktározás napján hivatalos ajánlott levélben a pénzügyőri szakasz a beraktározott gyümölcspálinkát küldő szeszfőzde címére továbbítja, másodpéldányát a bevételi lajstrom vonatkozó tételéhez csatolja, harmadik példányát pedig az Orsz. Gyümölcszeszforgalmi R.-T. megbízottjának kézbesíti.

A raktárakból gyümölcspálinkát elszállítani csak hivatalos ellenőrzés mellett szabad. A kiszállítandó gyümölcspálinka mennyiségét és alkoholtartalmát az e célra kirendelt 2 pénzügyőri közeg a beraktározásra előírt módon megállapítani köteles.

A termelési adó alá eső szeszfőzdék és a szeszfőzdéket igénybevevő termelők által az adómentes raktárakba beszállított szeszmennyiségek után, az illető szeszfőzde részére engedélyezett adóleengedés levonásával befizetett termelési adót és kincstári árrészesedést a raktárba való betárolást igazoló bejelentés adatai alapján a legközelebbi adóbejelentés alkalmával fizetendő termelési adó és kincstári árrészesedés összegébe kívánatra be kell számítani. Abban az esetben, ha a beraktározott gyümölcspálinka a szeszfőzdét igénybevevő termelő tulajdona, úgy a beszámításhoz az érdekelt termelőnek két érdektelen tanú előtt kinyilatkoztatott és a bejelentésre vezetett rövid hozzájárulása szükséges.

A termelési adó alá eső szeszfőzde az adómentes raktár felügyeletével megbízott pénzügyőri szakasz által részére megküldött s a beraktározás igazolásával ellátott bejelentés első példányát köteles az adóbejelentés benyujtása alkalmával az illetékes kir. adóhivatalnál felmutatni. Az adóhivatal a betárolást igazoló bejelentés elintézésének adatait felülvizsgálja és kiszámítja a bejelentés elintézésének igazolása szerint betárolt gyümölcspálinka után a szeszfőzdét megillető adóelengedés levonásával fizetett termelési adó és kincstári árrészesedés összegét. Az ily módon kiszámított adóösszeg erejéig az igazolással ellátott bejelentést annak bevonása mellett készpénzfizetésként kell elfogadni.

Amennyiben az adóbeszámításra jogosult valamely termelési adó alá eső szeszfőzde üzemét huzamosabb időn át szüneteltetné, vagy az adóbeszámításra jogosult termelő nem adná hozzájárulását ahhoz, hogy az őt megillető adóbeszámítást a szeszfőzde vehesse igénybe, úgy kérelmükre az adómentes raktárba beszállított mennyiség után a szeszfőzdére megállapított adóleengedés levonásával fizetett termelési adót és kincstári árrészesedést vissza kell utalni. Az ilyirányú kérvényeket a beraktározást igazoló bejelentés első példányának csatolása mellett az illetékes pénzügyigazgatóságnál kell benyujtani, mely azt 8 napon belül a pénzügyminiszteri számvevőség szeszadóügyi csoportjának köteles elintézés végett megküldeni.

Megengedi végül a rendelet, hogy az adómentes raktárakból kiszállítandó gyümölcspálinka azon átvevőinek, akik évenkint olyan mennyiségű gyümölcspálinkát vesznek át, melynek termelési adója és kincstári árrészesedése legalább 1200 P-t tesz ki, a szeszadó hitelezésére megállapított feltételek mellett 2 havi hitel engedélyeztessék. E hitel engedélyezésére és igénybevételére vonatkozólag ugyanazok a szabályok irányadók, amelyek a fogyasztási adó alá eső szeszfőzdékben előállított szesz átvevői részére engedélyezhető szeszadóhitelre nézve fennállanak.

A rendelet június hó 1-én lépett életbe.

Kisegítőségéd bejelentése. Kérdés, hogy a csak kisegítőként alkalmazott iparossegéd bejelentendő-e? Az 1884. évi XVIII. t.-c. 193. és 106. szakaszaiban lefektetett ama követelmény, hogy a munkaadó tartozik segédjét a munkábalépés, illetőleg a munkából kilépés napjától számított két héten belül az iparhatóságnak bejelenteni, a munkaadó ezirányú kötelezettségét a segéd alkalmazásának állandóságától függetlenül állapítja meg. A törvény 88. szakasza azonban akkor, amikor a munkaadó és segédje közötti munkaszerződés érvényét csak egyheti próbaidő elteltével teszi kötelező erejűvé, megfelelő időt enged a munkaadónak arra, hogy a munkaviszony állandósága és további fenntartása tekintetében határozhasson. Ily értelemben döntött 36.658—1904. K. M. sz. elvi határozat is, mely szerint a bejelentési kötelezettség nem áll fenn azokra a munkásokra nézve, kik a munkábalépéstól számított 8 napon belül távoznak.

Bejelentetlenül végzett szakbavágó munkának a munkakönyvben való utólagos igazolási módja. A munkaadó ellen a rendőri büntető eljárás megindítandó és a marasztaló ítélet jogerőre emelkedése után a segéd munkakönyvébe az ítéletre való hivatkozás mellett a munkaadó szolgálatában végzett szakbavágó munka pótlólag hivatalosan bejegyezhető.

Borárak. A magyar piacon nagyobb mozgalom nem észlelhető. A kereskedelem kisebb tételekben vásárol 1·8—2 fillér Malligand-fokonkinti áron. A szőlőkben a virágzás általánosságban kezdetét vette. A korai fajták elvirágoztak, a virágzásra az időjárás kedvező, egyes helyek kivételével, ahol a jégeső okozott kisebb-nagyobb károkat. A peronoszpóra fellépéséről még sehonnan sem érkezett jelentés. A külföldi piacokon változatlan helyzettel állunk szemben, inkább csökkenő árakkal.

Sörkiméró-készülékek
jégszekrények minden méretben, csakis elsőrendű kivitelben, gyári árakon.
Stiller Arthur
Budapest, VII., Kazinczy ucca 6/b szám.
Telefon: J. 413—70 ● Kérjen árjegyzéket!

Alsóság: szünetelő kereslet és kínálat mellett eladatott 6 hl. 15 Malligand-fokos bor 70 fillérért, az eladások csakis kisebb tételekben eszközöltetnek.

Csengőd: közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 45 hl. 14 Malligand-fokos 45 fillérjével, 24 hl. 11 Malligand-fokos literenkint 26 fillérjével, 88 hl. 12·5 fokos 32 fillérjével, 400 hl. 12—15 fokos urasági tétel 46 fillérjével.

Csongrádon: szünetelő kereslet és közepes kínálat mellett csak kisebb literes tételekben történt 10—12 fokos bor eladása 35—45 filléres áron.

Eszteregnye: közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 30 hl. 5·5 fokos bor literenkint 45 fillérért.

Gyöngyösön: közepes kereslet és élénk kínálat mellett eladatott 30 hl. 12 Malligandos 30 fillérért, 15 hl. 11 Malligandos 25 fillérért, 200 hl. 13 Malligand-fokos 35 fillérért, 100 hl 10 fokos Othelló 20 fillérért és 10 hl. 12 fokos óbor 40 fillérjével.

Hahóton: szünetelő kereslet és élénk kínálat mellett eladatott 20 hl. 13 Malligandos, literenkint 32 fillérjével.

Pacsa. Mindenféle borkereskedelem szünetel.

Szentmártonkáta. Kisgazda-készletek nagyjában elfogyottnak tekinthetők. Csak egyes uradalmaknál vannak még nem jelentékeny készletek, melyek újig nem fognak tartani. Kínálat nincs, kereslet korcsmárosok részéről van, hektoliterenkint 35—45 pengős árakon.

Szekszárd. A kereskedelem 1·8—2 filléres árban eladásra kerülő tételeket mind felveszik, vendéglősök 38—40 filléres árakat fizetnek a nekik megfelelő jóminőségű árúkért. Az időjárás kedvező, a szőlők szépen fejlődnek, peronoszpóra nem mutatkozik.

Tolcsva. Kereslet szünetel, kínálat élénk, eladás nem jött létre.

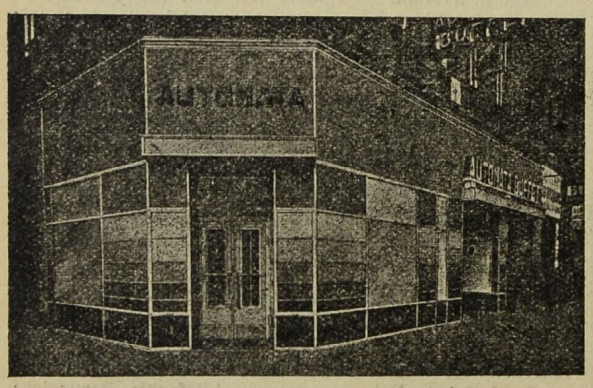
Pálinkaárak. *Törköly:* A multban e cikk iránt élénk kereslet mutatkozott és nagyobb vásárlások történtek. *Szilva:* A nyári- és kékszilvapálinkában szintén nagyobb lehivások történtek. E cikk iránti élénk érdeklődést kedvezően befolyásolják a rossz terméskilátások. *Borpárlat:* Ebben a cikkben üzlettelenség mutatkozik. Jegyzés: 4·05—4·20 pengő.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Kávéházi pincérek vizsgája. A budapesti kávésipartestület pincérszakiskolája *Mészáros* Győző ipartestületi elnök és Walter Károly főigazgató elnöklésével minap tartotta a Lónyai-utcai elemi iskola tornatermében tizennyolcadik vizsgáját. Az érdeklődő hallgatóság megelégedéssel látta, milyen sokoldalú és milyen alapos kiképzésben részesíti a Kávésipartestület a jövő iparosnemzedékét. A kisebb és nagyobb fiúk egyforma pontossággal feleltek nem csupán a szakmabeli tantárgyakból, minő az árúismeret, az üzemvezetéstan, a magyar, német és francia nyelv, a pincészet, a számtan, hanem a mai iparos általános műveltségéhez tartozó tudnivalókról is, minő a földrajz, történelem stb. A vizsgálat a magyar Hiszekegy elmondása után hittannal kezdődött és hazafias szavalatok után a Himnusz eléneklésével végződött. Érdekes volt, amikor a jövő pincérei és majdan kávésiparosai bemutatták, hogyan kell az asztalt ünnepiesen, vagy kevésbbé ünnepiesen megteríteni. Az ipartestület áldozatkészségéből Walter főigazgató hat kitűnő növendéket egyenkint tíz pengővel jutalmazott meg. *Mészáros* ipartestületi elnök záróbeszédében bejelentette, hogy a szakiskola az új iskolai évet már az ipartestület székházában berendezett saját helyiségében kezdi meg és arra kérte a fővárost, amely tizennyolc éven át hajlékot adott az iskolának, hogy a jövőben se vonja meg az intézménytől támogatását.

Modern Bronz- és Vas-
Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

Még egyszer a zenei jogdíjak. A napokban írtunk azokról a zenei jogdíjakról, amelyeket a kávések és a vendéglősök fizetnek a Zeneszerzők Szövetkezetének. Írtunk arról, hogy egyes kávéházak olyan rossz viszonyok között tengődnek, hogy még a zenedíjakat sem tudják kifizetni. Ezzel kapcsolatban megemlékeztünk arról, hogy több kávéház ellen pert indított a szövetkezet a zenei jogdíjak behajtása érdekében. Cikkünk megjelenése óta több zeneszerző kereste fel lapunkat, hangsúlyozva, hogy a zenei jogdíjak olyan csekélyek, hogy igazán könnyen fizethetik kávések és vendéglősök és tudomásuk szerint ezeknek az iparoknak a vezetőségei nem is sokalják a zenedíjakat. Hogy a bonyolult ügyben tisztán lássunk, felkerestük a *Zeneszerzők Szövetkezetében Klimkó* igazgatót, aki a következőket mondotta: — Mi a legnagyobb egyetértésben dolgozunk kávésokkal és vendéglősökkel és nem tudok róla, hogy nekik valaha is valami panaszuk lett volna ellenünk. Mi minden évben megállapodunk a kávésokkal, a vendéglősökkel, a mozikkal, cirkuszokkal, sőt még a Kintornások Egyesületével is az évi zenei jogdíjak ügyében. A kávésokkal való megállapodásunk az volt, hogy a mult évi jogdíjak maradnak az idén is. A kávéházak évenkint tíz pengőtől négyszáz pengőig terjedő jogdíjat fzetnek, kivéve a nagy café restaurant-t, amelynek bárja és nyári helyisége is van, az fizet hétszáz pengőt. Ilyen arányú üzem Berlinben legalább tizenötezer pengőt fizet. A vendéglőknél ugyanez a helyzet, azzal a különbséggel, hogy ott a legmagasabb zenei jogdíjat fizető vendéglő, amelynek szintén két helyisége van, hatszáz pengőt fizet. Előkelőség, forgalom, zeneszolgáltatás tapasztalat tényeinek alapján állapítjuk meg, hogy melyik helyiség mennyit fizessen. Mi igazán kulánsak vagyunk a szórakozó- és étkezőhelyiségekkel szemben, ha valamelyik üzlet menetében előre nem látható rosszabbodás áll be, mi azonnal teljesítjük minden kívánságukat. Ami pedig az általunk megindított pörök számát illeti, arra szabad legyen egy példával szolgálnunk... Nemrégen egy ankéton maga a Kúria elnöke, Juhász Andor, jelentette ki, hogy a perek csökkentéséről akkor lehetne szó, ha minden érdekképviselet olyan lenne, mint a mi szövetkezetünk, amely öt év alatt százon alul perelt, holott hányszor perelhetett volna... Ezek után talán nem kell védekezünnk ama vád ellen, hogy mi gyorsan perelünk...

Mennyi légköri nedvességet vesz fel a kávé? Egy német szakember, Lenrich K., a német szaklapokban most számol be kísérleteiről, amelyeknek célja az volt, hogy megállapítsa, mennyi nedvességet vesznek fel a kávé és kávépótlék és mekkora ennek a nedvességfelvételnek a gyorsasága. A raktározás e kísérletek alatt lehetőleg oly módon történt, mint ahogy a kiskereskedelemben szokásos. A kísérletek eredménye szerint a kávé és kávészerek mindenkor felveszik a nedvességet a légkörből és pedig hasonló körülmények között (temperatura, légköri nedvesség) a kávészerek nagyobb mértékben, mint a valódi kávék. Mindkét fajtát tehát meg kell óvni a légköri nedvességtől. A szerző szerint a pörköltkávénak nedvessége nem haladja meg az 5 százalékot és a kávészeké a 10 százalékot. Szakszerű raktározásnál ezeket a határértékeket rendszerint nem érhetik el. Nagyobb nedvességtartalom megrontja a kávészereket, illetve a kávékat. Szerinte a kávéglazúrok nem nyujtanak védelmet a légköri nedvesség felvétele ellen.

Közszállítási biztosítékok sürgős visszaadása. A belügyminiszter körrendeletet adott ki valamennyi vármegye és városi törvényhatóság első tisztviselőjéhez, amelyben felhívja a figyelmet arra, hogy a jövőben a közszállítási biztosítékok és járandóságok gyors kiutalására vonatkozó rendelkezésekhez pontosan alkalmazkodjanak.

Öngyilkosságot követett el a kiszombori korcsmáros. Megírtuk, hogy nemrég kifogták a Marosból *Vargha* József *kiszombori* korcsmáros holttestét. A rendőri vizsgálat alkalmával több gyanús külsérülés nyomát találták rajta s éppen ezért megindult a nyomozás a haláleset körülményeinek tisztázására. Jelentést tettek az esetről a szegedi ügyészségnek is, ahonnan vizsgálóbizottság ment ki a helyszínre. A törvényszéki orvosok felboncolták a holttestet s megállapították kétségtelenül, hogy a vízbefulladt korcsmáros öngyilkosságot követett el s idegen kéz nem játszott közre halálánál.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz
a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: Aut. 910—01 és Aut. 900—72

A borfogyasztási adó eltörlését követelik a szőlősgazdák. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete idei közgyűlésén az egyesület vezetősége *Kosinszky* Viktor elnökkel az élén teljes számban jelent meg. Kosinszky Viktor elnök beszédében rámutatott arra a kedvezőtlen helyzetre, amelyben a szőlősgazdák vannak. Csak egyetlen vigaszt lát, hogy a szőlősgazdák érdekeiért egyre többen harcolnak. A legnagyobb baj abban rejlik, hogy úgy a bortermelés, mint a borkereskedelem hitelkérdése rendezetlen és hogy az értékesítési piac is teljesen szervezetlen. E bajoknak az eredménye aztán, hogy annak ellenére, hogy a bortermelők termelvényeikért alig kapnak valamit, a vevő mégis horribilis árat kénytelen fizetni a borért. A probléma megoldását nem a kivitel fokozásában, hanem a belföldi fogyasztás megerősítésében látja. Ezután *Lukács* Ödön miniszteri tanácsos szólalt fel, tolmácsolta a pénzügyminiszter üdvözletét és hangsúlyozta, hogy a pénzügyminiszter nemcsak állásánál fogva, hanem mint gazda is élénk figyelemmel kíséri a szőlősgazdák mozgalmát és azonosítja magát a szőlősgazdák minden óhajával. *A borfogyasztási adó eltörlése érdekében megindított akció elől a pénzügyminiszter nem akar kitérni* és minden igyekezetével azon van, hogy ez a kérdés közmegnyugvásra nyerjen megoldást, már a községi háztartások törvényének a közeli tárgyalása alkalmával. A következő felszólaló dr. *Erdélyi* Aladár országgyűlési képviselő, aki a szőlőgazdaság jelentőségével foglalkozott. Ezután dr. *Reismann* Zoltán szólalt fel, kifejtette, hogy a szőlősgazdák érdekeivel ellentétben áll, hogy termelvényeiknek kizárólagos értékesítési jogát egy részvénytársaságnak adták oda monopolisztikus formában. Megállapítja, hogy a borpárlatfőzésre is ráteheti a kezét ez a szeszkartelhez közelálló részvénytársaság. Különben maga az intézmény a gyakorlatban teljesen csődöt mondott. Dr. *Baross* Endre, az egyesület igazgatója ismertette a magyar szőlő- és borgazdaság helyzetét. Ezután előterjesztette az egyesület határozati javaslatát, melyet a közgyűlés elfogadott. Tiltakoznak a fogyasztási adó fenntartása ellen és annak eltörlését kívánják. Szükségesnek tartják, hogy az úgynevezett étkezési szeszek csakis borpárlatból, illetőleg gyümölcspárlatból készülhessenek. Kívánatosnak tartják, hogy a katonaság, vámőrség és a csendőrség tagjai a külföldi származású kávé helyett bort kapjanak. Kérik a must kivitelének támogatását, a szőlőtermelési kölcsönök megszervezését és a borközraktári szervezet kiépítését. Végül a gyümölcsszeszforgalmi rt. olyan működésének biztosítását kívánják a pénzügyminisztertől, amely a szőlősgazdák érdekeit minden tekintetben kielégíteni képes.

Az üzletátruházások és az adótartozások. Ismeretes, hogy az üzletátruházásokról szóló törvény értelmében az új tulajdonos anyagi felelősséggel tartozik jogelődjének minden üzleti tartozásáról. Egy konkrét esetben megjelent az üzlet új tulajdonosánál az adóvégrehajtó és az előző tulajdonos tartozását követelte a jogutódon. Ez megtagadta a fizetést, de az adót mégis behajtották az új tulajdonoson, aki így birtokon kívül tehetett panaszt a közigazgatási bíróságnál. Itt most elintézést nyert az ügy olyképpen, hogy a közigazgatási bíróság ítélettel kimondotta, hogy üzletátruházás esetén az új tulajdonos a köztartozásokért felelős.

A kecskeméti szőlősgazda-gyűlés. A Kecskeméti Szőlősgazdák Egyesülete, a Kecskeméti Gazdasági Egyesületnek és az egész homoki szőlősgazda-társadalom bevonásával június 9-én, azaz pünkösd másnapján, délelőtt 10 órakor Kecskeméten, a nyári mozi helyiségében (Széchenyi-tér) a szőlősgazdák bajainak orvoslása tárgyában gyűlést tartott. 1. Bevezetőt mondott dr. *Szabó* Iván országgyűlési képviselő, a Kecskeméti Szőlősgazdák Egyesületének elnöke. 2. A borfogyasztási adó kérdéséről beszélt *Gadácsi* F. József kecskeméti szőlősgazda, hozzászólt még három szőlősgazda. 3. A bortermelés és szeszkérdés, gyümölcspálinka ügyét stb. előadta *Kovács* Imre kecskeméti szőlősgazda, hozzászólt *Söröli* Pál kecskeméti és még két szőlősgazda. 4. Ugyanezeket a kérdéseket összefoglalta *Erdélyi* Aladár országgyűlési képviselő. 5. A borkivitel kérdéséről beszélt *Kecskeméti* Mihály kecskeméti szőlősgazda és borkereskedő.

A vendéglős és a csapos pöre egy elszámolási differencia körül. *Kohn* Adolf kabai vendéglős alkalmazta vendéglőjében kimérőnek *Polgár* Gyulát, aki hosszabb ideig mérte a borát és mikor leszámolásra került a sor, 2800 pengő differencia mutatkozott. Kohn követelte a pénzt és állítólag feljelentéssel fenyegetőzve, váltót íratott alá Polgárral és rokonaival a 2800 pengőről. A vendéglős követeléseire Polgár azt mondta, hogy nem az ő hibája a differencia, mert a bormérő kancsó, melyet Kohntól kapott, nem háromliteres, hanem csak 2·8 literes. A debreceni törvényszéken szerdán délelőtt tárgyalták Kohn ügyét, aki ellen zsarolás címén emeltek vádat. A tárgyaláson nem nyert bizonyítást a vád. A tárgyalást elnapolták.

Cukorgyár és molettség. Párisból jelentik: A csikágói cukorgyárosok hivatalos levélben mondtak köszönetet a párisi divatdiktátoroknak, amiért azok hadat üzentek a túlzásba vitt karcsú női termetnek. Ennek tulajdonítják, hogy a hosszú idők óta gyenge cukorkatermelés a legutóbbi időben ismét fellendült.

Milyen volt a régi magyar konyha?

A régi magyar konyhán az illat kedvéért jó bőven rózsavízzel öntötték le a pecsenyéket, mártásokat, a tortákrapedig porrá törött gyömbért szórtak. Ki hinné ezt?

Cukrot 3—400 évvel ezelőtt Magyarországon csak gyógyszertárban lehetett kapni; fél kiló cukor 4 (négy) forintba került; amikor egy élő borjú 2 (kettő) forintba került, a cukor kilójáért tehát négy élő borjút adtak. Cukor helyett mézet használtak, sőt pecsenyékre is sok mézet tettek. A szénensült: faszén fölött, rostélyon zsír, vaj, olaj nélkül készített ősi beefsteak, de mézzel.

Szintén rózsavizes és mézes volt a régi olasz s francia konyha pecsenyéje és a jó íz kedvéért ugyancsak görög mintára, nagyon helyesen kemencében vagy nyárson, rostélyon készített el a régi magyar konyha minden pecsenyét, sohsem takaréktűzhelyen.

Nagy tévedés azt hinni, hogy az igazi magyar konyha *zsíros*. Régen csaknem minden pecsenye elkészítéséhez *vaj* kellett, mint ma a finom konyhán, de használták a Franciaországban s egyebütt ma is kedvelt fritture-t, vagyis olvasztott marhafaggyút is; a túlságos vajas íznek a vaj lassútüzű olvasztásával vették elejét. Kövér húst se szerettek a régi magyarok. Kövér, nagy hal csak azért kellett hajdan, hogy a gyomrát kivegyék, aztán sót tegyenek bele, érlelés végett. A mai konyha csak *éretlen sót* használ, éppen ezért sejtelme sincs az érlelt só finomságáról s arról sem, hogy régen hányféle fűszert kedveltek; sok régi fűszer ma teljesen ismeretlen, a ma ismeretesek közül pedig a fahéjat, gyömbért, galagonyát, szerecsendió-virágot, kardonomonmagot s egész borsot vegyesen, együtt, cukrozva is kedvelték s tricent-nek vagy tricenet-nek hívták.

Paprikát, porrá törötten, azok a *spanyol* zsoldos katonák hoztak először Magyarországba, akik a XVII. században Habsburg-hadsereggel jöttek ide s gyakran főztek bőlevű paprikás gulyást. Ausztriában ma is szeretik a gollasch-t. De a régi magyar konyhán a gulyás teljesen ismeretlen volt, éppen így a töltött káposzta, túrós csusza, galuska, ludaskása, pörkölt is, hiszen a XVI. századból kéziratban reánk maradt, ismeretlen szerzőjű szakácskönyv 900-féle ételt ismertet, de az imént felsorolt ételekről árva szót sem említ, bár a csukának 30, a marhahúsnak pedig 54-féle elkészítési módját közli.

Ínyencek szerint a borjúpörkölt elkészítés dolgában a legfurfangosabb ételek egyike. A sikere pillanatokon múlik, ötödrészben marhahús kell hozzá és a két hús olyan bensőségesen hangolódik össze, mint egy művészi gordonkaszólam kitűnő hegedűjátékkal. De már a marhapörköltbe sohse tegyünk borjúhúst! Szintén régi megfigyelés, hogy halpaprikást csak szabad ég alatt lehet kifogástalanul megfőzni, sőt tiszai halászok szerint csak férfi főzheti meg jól. Makói hagyma nélkül persze csak félig sikerülhet a pörkölt, hiszen a makói hagymát külföldön is a világ legjobb hagymájának becsülik.

Csak avatatlanok szeldelik fel a főtt marhahúst ebéd előtt, aztán vesztegelni hagyják a konyhán. Marhahúst a vele főtt levesben és a sok zöldséggel együtt kell tálalni, mint ma Franciaországban.

Bárczay Oszkár régi hadtudományi író és szakácstudós külön jegyzékbe foglalta a régi szakácskönyvek teljesen ismeretlen kifejezéseit. *Ady* Endre — aki jobban szerette a lencsét, mint bárki más és alaposan ismerte a régi főzésmódunkat — sok régi szót gyüjtött ugyan, de a Bárczay-féle jegyzék rejtélyét, ha történetesen a kezébe jut, ő se tudta volna megoldani. Például:

A *szömörcsök*: metéletlen töltelék szalonnából, petrezselyemlevélből, fehér, finom kenyérbélből s tojásból; a *kölödört* ugyanebből az anyagból főzték, aztán metélten a húsra tették és sáfránnyal, borssal, gyömbérrel fűszerezték.

A *manca-balanka:* vagdalt kappanmell, melyet rizskásás, forró tejben főztek tehénhúskövérivel, de csak a kappant tálalták. — A *habarnica:* olajos lében rántott, vagdalt hidra. — A *potroboc* nevű ősi székely étel: sült kolbász és hurka, forró hagymás, vajas vízzel leöntve s túrós kenyérszeletekkel befödve. — A *copor:* ecetes, cukros, fűszeres lé, megalvadtan élvezték hideg sülttel.

A *borro-szerdék:* tojásfehérjés-tejes étel; a *bianka:* tejben főtt cukros, mazsolás rizskásaliszt; a *stukkel:* reszelt sajtból, tojásból, petrezselyemből készült fűszeres tészta, melyet borban megfőztek, aztán reszelt sajttal meghintve, forró vajjal leöntöttek.

A „panirozás" régi magyar neve: *radócázás*. Rántanivaló csirkét hajdan előbb sóban megfőztek, majd földarabolták s a hidegre hült darabokat radócban, vagyis lisztben, aztán tojásban s végül finom kenyérmorzsában megforgattak és — mint a régi könyveink mondják — megrántották és rántott rózsalevelet s akácvirágot ettek hozzá. Tyúkot is rántottak, de előbb borsos tehénhúslében főzték meg, sült tyúkot pedig kettévágva rántottak, édes bort töltöttek hozzá és tricentet szórtak rá.

Radóc egyedül a liszt is lehetett; legtöbbször cukrozatlan palacsintatésztával radócoztak, mint ma a franciák. Mindenki tudja, hogy a bécsi szelet szintén radócos, de csak szakácstudósok világosítanak fel arról, hogy a bécsi szeletet *római szeletnek* kellene hívni. Görög eredetű ugyan, de Rómából terjedt el világszerte.

Tyúkot a régi magyar konyhán 35-féleképen készítettek el, ugyancsak 35-féle halat kedveltek — különösen a csukát, vizát, kecsegét, tokot —, a borjúpecsenyének pedig 26 változata fordult elő; leginkább törökösen szerették, szőlőlevélben s egressel. Nagyon kedvelték a főtt osztrigát, főtt csigát, faolajos tejfellel és a szömörcsökös rákot cukros fahéjjal.

Vadkacsáról, szalonkáról, omeletterről, gesztenyéről, csokoládéról a legrégibb szakácskönyveinknek még semmi tudomásuk s arról sem, hogy sertést őszibarackon kellene hízlalni, mint ma Amerikában, a legjobb sonka hazájában. Annál nyomatékosabban ajánlják a későbbi könyvek, hogy a szalonkát a fejével, gyomrával s tisztítatlan beleivel együtt süssük meg; a szalonkabelek tartalma, az ú. n. szálmi (salmis) elsőrangú csemegének számított, éppen úgy, mint ma.

Borban vagy tejben főtt cukros meggyet, jó bőven és magtalanul, az egyes fogások közt találtak. Nem tudták ugyan vegytanilag, hogy az alma foszfortartalmú, csonterősítő s hogy különösen a vékony héja vastartalmú, vérjavító, a gyümölcsök közül mégis, nagyon helyesen, az almát becsülték legtöbbre, utána a szőlőt, harmadsorban pedig a diót, mint hízlalószert és a savanyú gyomornedvek jó ellenszerét. Almakása, rántott almaszelet mindennapos volt; nagyon szerették az almával töltött sült libát. Töltetlen libát tejfellel megforráztak megcukroztak s rózsavizet öntöttek rá, „mondolás" (mandulás) libát pedig úgy sütöttek, hogy apróra törött mandulát s tejben áztatott kenyérbelet szitán átszűrtek, megcukrozták, két-három tojássárgáját mazsolás rózsavízben megfőzték s a libára öntötték. Cukrozatlan, vagy tejfel és mandula nélküli, ropogósra sült libát csak szegények ettek.

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklám-vállalat **Csernák Jenő** Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 23. Telefon: József 385—28

Vadszárnyast sohasem pácoltak, egyéb vadat is csak akkor, ha idős volt; a mai úri konyhának szintén ilyen az ízlése.

Az olasz főzésmód, különösen a rántott hús, „fasirozott", (polpetta, fritadella, Tancconetti) és 20-féle saláta elkészítési módja közvetlenül jutott hozzánk.

A régi magyarok jól ismerték a chartreuse-t, nem a likőrt, hanem az ugyanily nevű s vagdalt hússal töltött főzeléket. Babot, lencsét, borsót rántás nélkül sós vízben megfőztek, meleg ecetbe csöpp lisztet kevertek s a hüvelyesveteményt leöntötték vele, mert jól tudták, mint ma az angolok, hogy a jó íznek a rántás árt legtöbbet. De azokat a főiskolai hallgatókat, akik 1654-ben Németországból burgonyát hoztak haza magukkal, az ismeretlen növény behozatala és terjesztése miatt Budán letartóztatták.

A főzelékre rakott húst régen prém-nek hívták, azt a húst pedig, amelyik benne főtt, bélés-nek.

Gyúrt, főtt tésztát alig ettek, sokkal inkább szerették a töröktől eltanult béleseket, fonatosokat, pereceket. Fánk 11-féle volt. A gombóc a régi magyarok szerint parasztétel. Torta, gyümölcs után sülttel fejezték be az ebédet. Levest régen egyáltalában nem ismertek s később is csak a sültek után tálalták. Tízórainak, uzsonnának hírét sem hallották, reggelire pedig a hölgyek is égett bort, vagy ürmöst ittak.

Ahol békacomb a vacsora.

Szentesről írják: Társadalmi esemény volt Szentesen. Már hetekkel ezelőtt szó volt róla, nagyban készülődtek rá, a résztvevők számolták a napokat, mint a kisgyerekek karácsony előtt.

Végül is megtörtént, megtartották, úgy mint évtizedek óta, csakúgy, mint az ünnepnapokat, vagy a fontosabb évfordulókat. Hogy a kíváncsiságot kielégítsük, mindjárt el is áruljuk, hogy micsodát. A békavacsorát . . .

. . . Ó, ez nagyszabású társadalmi esemény! 25 év óta — mint mondják — nem volt egy esztendő, hogy elfelejtkeztek volna róla, pedig 25 esztendő óta mégis csak történtek olyan nem várt események, amik az embereket bizony kizökkentették a rendes kerékvágásból. Ez — úgy látszik — olyan valami, hogy meg se lehetne szüntetni.

Úgy kezdődik az egész, hogy a körösi halászoknak megbízást adnak ilyenkor, tavasz elején:

— Vissza ne hajtsák kendtek a békákat ma addig, míg össze nem gyűl belőlük vagy egy mázsára való! Tegyék kendtek zsákba őket, azután hozzák be a városba.

A körösi halászoknak mindig kijár ezért egy-egy liter pálinka, egy kis dohány, némi készpénz. Voltaképen nem is pénzért teszik ezt, kijár ez a szívesség *a városbeli uraknak* majd három évtizede. Úgy történt most is. Összefogdostak 250 irtó nagy körösi békát, beszállították a „tetthelyre", a *Katolikus Kör* konyhájára, azután értesítették a *főbékamestert*, *Kréter* Ferenc városi adópénztári ellenőrt és *Bugyi* Károly tanítót, akik a békákat megszabadítják majd a lábaiktól. Halandó ember közül ugyanis nem mindenki tudja, hogy a fölségesnek mondott ízes békapecsenyéhez *csak a békacombok jók*. Brekegőéknek más restrészük nem alkalmas vacsorára.

De volt is olyan mészárlás, hogy még az se tudja végignézni, aki szereti a békát. Hát még aki nem szereti! . . .

A békamesterek délután kezdték meg a nevezetes műveletet. A békákat a hátsó lábuknál fogták meg, odacsapták a fejüket az asztalhoz, hogy elbóduljanak, azután egyszerűen kimetszették a derekukból a hátsó lábukat. Abban a minutumban le is rántották a lábakról a bőrt és már következett is a soron levő. Az alföldi ember nem igen ijed meg a békától, de ezek között voltak akkorák is, hogy sötétben sok ember nem merne velük találkozni. 250 békát szabadítottak meg a lábuktól, azután következett az eledel elkészítése. A békacombokat — szép, fehér húsa van a békának — meghentergették lisztben, aztán tojásban, majd prézliben, azután a forró zsírba dobták, csakúgy, mint a kirántani szánt húst vagy halat. Az egyenes, kinyujtott lábak menten összeugrottak, V-betű formájúak lettek, valahogy úgy néztek ki, mint egy-egy nagy csirkemellcsont, hogy szinte kedve lett volna az embernek odaadni a békaláb egyik végét a szomszédjának azzal:

— No, gondoljon valamit! . . .

Este azután . . .

Erről fotoriport kellett volna.

Bár a helyiség, ahol a nevezetes vacsorát szervírozzák, a Katolikus Körben van, minden hitfelekezetbeli eljön erre a ritka alkalomra. A kisterem zsúfolva a város előkelőségeivel. Van itt kórházi igazgató-főorvos, orvos, gyógyszerész, ügyvéd, rendőrtisztviselő, malomigazgató, mindenfajta állami főtisztviselő, jómódú magánosok, pedagógusok, úriasszonyok, még lelkész is akad.

Hozzák a vacsorát. Kis tányérokon van egy-egy pár békacomb. A combok tetejében egy kis karéj kenyér. Az egész adag „cakumpakk" — egy negyedrésznyi cotrommal együtt — 17 fillér. (Nem is pénzért csinálják ezt, csak amúgy szívességből, virtusból.)

A békapecsenyének igen jó kinézése van, tájékozatlan ember halnak vélné. A publikum egyszeriben felmelegszik. Csak úgy kétkézre fogják a békapecsenyét és eszik. De milyen étvággyal! A sült hal — pardon · béka — szaga terjeng el a zsúfolt kisteremben, ahol az első falatok után elkezdik dícsérni az anyatermészet mostoha és mi tűrés-tagadás, nem legkecsesebb külsejű állatját:

— Nahát! Jobb, mint a tavalyi volt!

— 10 éve nem ettem ilyen finomat!

— Bevágok vagy hat adagot.

Persze, vannak olyanok is, akik csak „érdeklődnek", akik csak a kuriózum kedvéért jönnek el. Ezeket igyekeznek rávenni:

— No, kostóld meg!

— Dehogy kóstolom! Nincs annyi pénz a világon!

— Hát akkor csak szagold meg!

A „pasas" bedűl. Megszagolja. Persze: a szaga valóban ínycsiklandó.

— Nézd meg a húsát!

Megnézi. A húsa olyan, mint a foszlós kecsegehús. (Azt mondják, annál is finomabb.)

— Ejnye, hát ha rossz volna, én sem enném! Nem is tudtam, hogy olyan gyáva vagy, no, szégyelheted magad!

A „pasas" restelli az esetet. Ki akarja vágni magát és hősies elhatározással mondja:

— Bánja kánya, adj egy falatot . . .

És lenyeli az első falatot. Hát erről tanulmányt kellene írni. Lehet, hogy a morfinistát alakítani tudja az a színész is, aki sohasem volt morfinista. De a békaevést az első falatnál, bajosan tudnák színészi munkával elénk hozni.

Végül is: a „pasas" nekidurálja magát. Egy ültőhelyben megeszik három párt. Azután büszkén mondja:

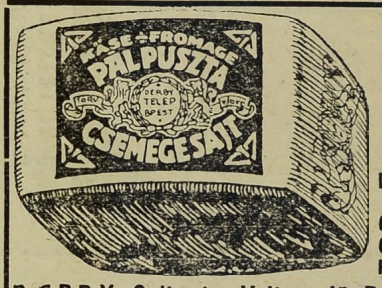
— Hát ilyen finomat! . . . És én még undorodtam tőle! . . .

A történet végéhez tartozik, hogy a 250 pár az első egy óra alatt elfogyott. Megette a kisterem társasága. (A rekord kilenc pár békaláb volt egy jóétvágyú „gólyánál".) De kint az ivóban egyszerű parasztemberek ültek, akik — szintén békát ettek. Azok, akik nem jöhettek el, hazavitették a békát. Végül is nem volt mit tenni, elhatározták, hogy néhány nap mulva megismétlik a békavacsorát, de zárt körben.

A pékek rozskenyeret süssenek, a vendéglősök pedig rozskenyeret szolgáljanak fel — indítványozza Kiskunhalas képviselőtestülete. Kiskunhalas képviselőtestülete átiratot intézett az ország összes városaihoz, amelyben felkéri őket, hogy a rozs megfelelőbb értékesítési lehetőségeket kapjon és e célból indítványozza, hogy az ország sütői a félbarna és barnakenyér fokozottabb készítésével szoktassák rá a nagyközönséget a rozskenyér fogyasztására, a vendéglősök pedig rozskenyeret szolgáljanak fel vendégeiknek.

Cseresznye- és meggy-gyümölcs eltartása. Mindenféle gyümölcs annak rendje és módja szerint hol huzamosabb, hol pedig rövidebb ideig üde állapotban eltartható. Cseresznye és meggy 20—30 napig is eláll akkor, ha azt száraz, napos időben kocsányával együtt érése előtt 6—8 nappal előbb fájáról leszedjük, tizenötöt-huszat egy csomóba házicérnával kötve, a csomókat vékony spárgára fűzve, száraz, hűvös pincében felaggatva tartogatjuk. Tudnunk kell azonban, hogy nem minden cseresznye- és meggyfajta érdemli meg az eltartás körüli időtöltést, vagy bibelődést. A puha húsú, úgynevezett fosókafajták mindenkor mellőzendők. Eltartásra méltók csak a keményhúsú ropogós cseresznyefajták, amelyek: 1. Badacsonyi óriás. 2. Dönnissen sárga ropogósa. 3. Lauermann. 4. Wimmer nagy magyar ropogósa. Meggyfajtákból huzamosabban eltarthatók a kőrösi meggy és a spanyol meggy.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

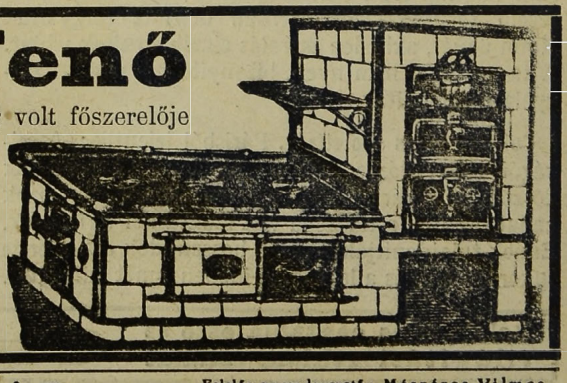
Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Kő zponti árúsító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

Bakonyi Jenő
a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője
üzemet nyitott
Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.
Elsőrendű, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.
Kályhák schamotirozását vállalom.
Telefon: József 322—78

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 13. SZÁM 1930. JÚLIUS 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Tehát

megadóztatják a teát, kávét, fűszerfélét, jóval erősebben az eddiginél. A magyar vendéglők, kávéházak, éttermek, sőt a teák kiszolgáltatására jogosult korcsmárosok is nagyon érzékenyen vehetik ezt az új adónemet, amelynek súlyát csak az őszi nagyszezon kezdetekor fogják már igazán érezni.

Összeségben nem kis pénz az, amellyel adótöbbletképen fog a mi négy szakmánk, sőt — az ötórai teákat adó szállodákkal együtt — mind az öt szakmánk járulni az államfenntartáshoz. A kávések adatai szerint Budapest kávéházai 340.000 pengővel fognak évenkint többet fizetni e címen, Budapest vendéglői 104.000, korcsmárosai 46.000 pengővel. A vidék szakmai többletkiadásai mindent összevéve 300.000 pengő körül taksálható, úgy, hogy ezek szerint évenkint 800.000 pengővel fog nagyobb adót fizetni a mi öt szakmánk.

Elismerjük, hogy az összeg, így szanaszét és aprólékosan elosztva, még nem olyan nagy súly, hogy össze kell roppanni alatta. Nem szakmai mentalitással élve, hozzá lehetne tenni azt is, hogy még ezt a 800.000 pengőt sem a szakmák fizetik, hanem — fogyasztó közönségük, mert hiszen világos, hogy szakmáinknak jogukban áll ugyanilyen arányban fölemelni az áraikat.

Sajnos, mindenki, aki a mi szakmánk gazdasági felépítését és helyzetét ismeri, kénytelen ezekkel a nem szakértői vélekedésekkel hevesen szembeszállani.

Mindenekelőtt minden fillérnyi új adóteher már katasztrófális lehet bármelyik szakmánkra. Az adóbajok egyformán nyomják a vendéglősök, szállodások, kávések és korcsmárosok vállát, mi nem újabb teheremeléseket reméltünk, hanem a régi igéretekhez mérten azt, hogy lejebb szállítják végre a terheinket. Folytonos adóleszállításokért, elengedésekért ostromoljuk a hatóságokat és íme, mi az eredmény? Általános adóemelés, amelyből igen nagy rész jut ránk.

Mert súlyos tévedés azt hinni, hogy mi az új terhet áthárithatjuk a közönségre. Ez nagyon veszélyes dolognak látszik, sőt részben is szinte lehetetlennek. A kávéházak, vendéglők, éttermek és korcsmák közönsége egyre fogy, a régi, nagy és bőpénzű közönség jórésze „zsebből" étkezik és álltában hörpint le valamit, nem tanácsos tehát azt a csekélyszámú megmaradtat is újabb teherpróbák alá vetni.

A közönség egy része ugyan talán zokszó nélkül venné a pár filléres áthárítást, de ha csak egy kis tömeg elmaradna is, már tényleges veszteségeink állanának elő. Nem kis mértékkel esik számításba az sem, hogy a tea-, kávé- és fűszer vámemelés odahaza, a háztartásokat is sújtja, ezzel is gyengül a közönségünk. Viszont a fogyasztók elég kényes ízlésűek arra, hogy alacsonyabb minőségű árút nem szívesen fogadnak el a mi szakmai üzemeinkben sem, még ha ezzel áremelést kerülhetnek is el.

Végeredményben tehát ezek az új adók és vámok a mi szakmáink részére új megterhelteteséket jelentenek. Alaposan át kell számolnunk megint ezek miatt az üzemi lehetőségeket. És ha kétségbeesésre nincsen is ok, mindenesetre nagy elkedvetlenedést okoz nálunk szakmáinknak ez az új igénybevétele az államháztartás részéről, hiszen készületlenül és teljesen váratlanul ért bennünket, miután több év hivatalosan is adófelesleget mutatott ki.

(*Cs. A., Zalaegerszeg.*)

Segédnélküli kisiparosok nem fizetnek forgalmi adót!

Wekerle pénzügyminiszter fokozatosan leépíti a forgalmi adót.

Wekerle pénzügyminiszter az egységespárt értekezletén ismertette a gabonajegyek rendszerét. Az ismertetés során a pénzügyminiszter bejelentette azt, hogy azoknál a kisiparosoknál, akik segéd nélkül dolgoznak, elengedi a kormány a forgalmi adót és ezzel kárpótolják őket bizonyos mértékben azért a teherért, amely a bolettarendszer következtében rájuk hárul.

A terv részleteit még nem ismerjük. Sz. Nagy Béla dr. miniszteri titkár egyik cikke szerint (lásd Rendszerváltozás az általános forgalmi adónál. Az Adó 1929. évi évfolyamában a 290. oldalon) a forgalmi adót fizető 179.245 iparos közül 66.765 egyedül, 18.922 legfeljebb tanoncokkal, 26.217 pedig legfeljebb két segéddel dolgozó kisiparos. Amennyiben tehát a kormány tényleg megszünteti a kisiparosság tömegére a forgalmi adót, ez azt jelenti, hogy körülbelül 80.000 főnyi adóalany kerül ki a forgalmi adó alól, amiáltal hatalmas ellenőrzőapparátus szabadul fel. Erre az apparátusra nagy szükség is lesz, mert hiszen a gabonaboletta-rendszerrel kapcsolatban a vámmalmokat a legerőteljesebb ellenőrzés alatt kell tartani. Örömünkön mit sem változtat az, hogy a megszüntetése régóta várt tényét nem közgazdasági szükségesség erőszakolta ki, hanem a gabonaértékesítés kérdése. A kormánynak szüksége van egy hatalmas ellenőrző szervezetre és ezt úgy véli megtalálni, hogy a forgalmi adózás alól kiszabadítja azokat, akiknek a benntartása már régóta nem gazdaságos, hiszen az ellenőrzés költsége majdnem többe kerül a hozamnál. Itt csak azt jegyezzük meg, hogy a pénzügyi kormányzatnak nem szabad megállani ennél a pontnál. A fázisrendszer fokozatos kifejlesztésével azokat a kisiparosokat is, akik segéddel dolgoznak, a forgalmi adó alól ki kell vonni.

Ellenkező esetben tartanunk kell azonban attól, is, hogy ez az intézkedés szociális szempontból káros lesz, mert esetleg segédek elbocsátására vezet.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78 **Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.** Alapíttatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A sajáttermésű bor eladása csak az őstermelőknek forgalmi adómentes.

Hivatalos közlés a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének felterjesztésére.

Az 1921 : XXXIX. t.-c. 29. §-a az őstermelőket általánosságban mentesíti a forgalmi adó alól, ha földjük terményeit nem nyilt üzlethelyiségben hozzák forgalomba. A törvény 37. §-ának 13. pontja az őstermelők részére a sajáttermésű bor eladásából származó bevételek tekintetében az egyéb termények részére biztosított adómentességen túlmenő adómentességet biztosít. A sajáttermésű bor eladásából származó bevételek ugyanis még nyilt üzlethelyiségben való árusítása esetén sem esnek általános forgalmi adó alá, ha csak az általa folytatott ipari tevékenység (korcsma, vendéglő, fűszerkereskedés) az őstermelői jelleg megállapítását lehetetlenné nem teszi.

Minthogy a pénzügyi hatóságok gyakorlata ebben a kérdésben nem volt egyöntetű, a pénzügyminiszter legutóbb kiadott rendeletében (18.639/1930.) tüzetesen felsorolta azokat az eseteket, amelyekben az őstermelő az 1921 : XXXIX. t.-c. 37. §-ának 13. pontja alapján adómentesen árusíthatja sajáttermésű borát. A rendelet szerint adómentes :

1. Az őstermelőnek a sajáttermésű bor nagyban, tehát 25 liternél nagyobb mennyiségben történt eladásából származó bevétele ;

2. a bornagykereskedőnek (közvetítőnek), vagyis az olyan kereskedőnek, aki bornak 50 literen felül, iparigazolvány, cégbejegyzés és a pénzügyigazgatóságnál való bejelentés alapján történő árusításával hivatásszerűen foglalkozik, a sajáttermésű bor eladásából származó bevétele abban az esetben, ha olyan üzleti könyvelést vezet, amelyből egyrészt a sajáttermésű, másrészt a vásárolt bor eladásából származó bevételét pontosan különkülön meg lehet állapítani. A vásárolt bor eladásából származó bevétel természetesen forgalmi adó alá esik ;

3. az őstermelőnek pénzügyi hatósági engedély a sajáttermésű szőlő- és gyümölcsbor kicsinyben, 25 liternél kisebb mennyiségben történt eladása :

a) kismértékben (zártan),
b) uccán át kimérve,
c) poharazva helyben való fogyasztásra, ideértve a cégére kimérést is.

A sajáttermésű bor minden más módon történő eladásából származó bevétel az 1921 : XXXIX. t.-c. 37. § 13. pontja alapján nem mentes a forgalmi adó alól. *A sajáttermésű bor eladásából származó bevétel után tartozik tehát forgalmi adót fizetni :*

1. *A korlátlan kimérő* (vendéglős, korcsmáros), akár nyiltan, vagy zártan, akár helyben való fogyasztásra, vagy uccán át kimérve, akár az engedélyre rávezetett külön bejelentés alapján nagyban adja el sajáttermésű borát.

2. *A korlátolt kimérő*, akár cukrászdában, kávéházban, csemege- és fűszerüzlet külön helyiségében (bodega) poharaz sajáttermésű csemegebort álló és ülő vendégek részére, akár kávéházban és bodegában méri ki sajáttermésű borát zárt palackokban helyben való fogyasztásra.

3. *A kismértékben elárusító*, aki fűszer-, csemege- és szatócsüzletében zárt edényekben adja el sajáttermésű borát.

Állásfoglalás a hírnévrontás ügyében. A hírnévrontás ügyében a budapesti kereskedelmi és iparkamara mellett működő zsűri oly irányban hozott elvi jelentőségű állásfoglalást, hogy amaz általánosan hangoztatott védekezés, hogy a versenytárs joggal hihette, hogy az általa közölt tények a valóságnak megfelelnek, védekezésül el nem fogadható. A versenytársnak ugyanis legelemibb kötelessége, hogy azok felől a tényállások felől, amelyeket versenyző célzattal közöl, azok valódiságáról megfelelő gondos úton, tudakozódás útján meggyőződést szerezzen.

A parlament dunaparti árkádjai alatt kávéház lesz. A Mignon-bár és a Monico-kávéház tulajdonosai — két ismert pesti kávésfivér — megállapodást kötöttek a képviselőház gondnoki hivatalával és bérbevették a parlament szuterénhelyiségében levő éttermet. Az a tervük, hogy a márványtól ékes helyiségben előkelő közönség részére cigányzenés caffe-restaurantot nyitnak az ősszel. Ezt megelőzően a nyári hónapokra a dunaparti árkádokat alakítják át vacsorázóhellyé. A tulajdonosok a berendezést Erich Vogelre, a kitűnő fiatal tervezőre bízták, aki dekoratív munkájával igyekszik kimeríteni és alkalmas módon felhasználni a magyar motívumokat, anélkül azonban, hogy a helyiséget kizárólag a tulipán jegyében ékesítené fel. Miután a hely komolysága kizárja, hogy a vacsorázó közönséget jazz-band szórakoztassa, a kávések cigánybandát szerződtettek és tervezik, hogy a helyiséget úgy télen, mint nyáron reggelig nyitva tartják. Remélik továbbá, hogy a politikusokon, a pénzvilág előkelőségein kívül a pesti — bár vékonypénzű, de szórakozni vágyó — közönség szívesen fogadja az új szórakozóhelyet, amelyben lesz coctail, bowle és minden jó.

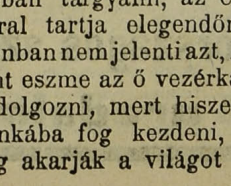
Az antialkoholisták nagygyűlése. Folyó hó 21-én a régi képviselőház termében néhányan összegyültek, hogy tiltakozzanak a Libertas által rendezett nemzetközi kongresszuson elhangzottak ellen. Különösen nehézményezték, hogy orvosok is felszólaltak kongresszusunkon és a bor mértékletes ivását hasznosnak minősítették. Meg kell állapitanunk, hogy bizonyos felületes demagógia jellemezte ezt a nagygyűlést és inkább a tehetetlenségnek a dühe vonult végig a szónokok beszédeiben, akik kevesebb előkészültséggel, de annál több élénkséggel szóltak, ami szükséges is volt, hogy a gyér számban megjelent közönség előtt az ügynek a fontosságát kidomboritsák. Szerkesztőségünk szintén jelen volt e gyülésen és bármennyire is akarta volna a gyűlést hosszasabban tárgyalni, az egészről csupán egy pár sorral tartja elegendőnek beszámolni. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy az antialkoholizmus, mint eszme az ő vezérkarával nem fog továbbra is dolgozni, mert hiszen az antialkoholista tőke munkába fog kezdeni, mert szerintük ők újból meg akarják a világot váltani!

Jobb kapni, mint adni!

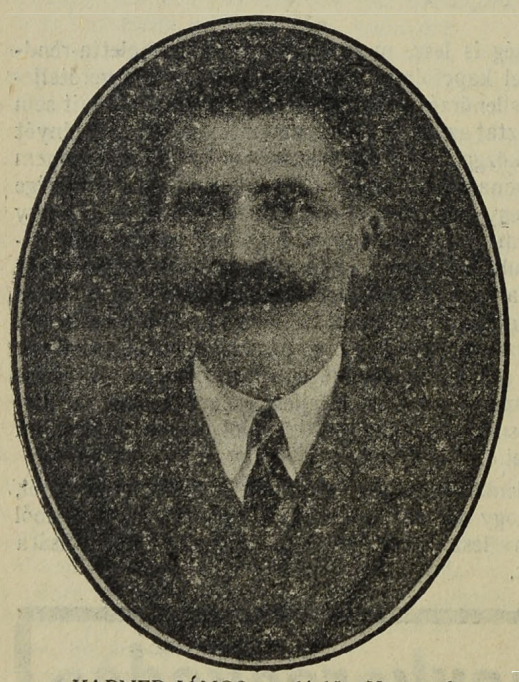
Ezt az elvet itt egész nyugodtan követheti : Igyék koffeinmentes Hag kávét, ezáltal számtalan előnyben részesül az egészsége. Nem kell érte adnia, nélkülöznie semmit, mert a Hag kávé a legkiválóbb, legnemesebb babkávé, finom íze, erős zamatja felülmulhatatlan és amellett szavatoltan ártalmatlan. Kapható a jó élelmiszerüzletekben. Szállóban és kávéházban is Hag kávét kérjen.

Hag kávé megóvja szívét és idegeit!

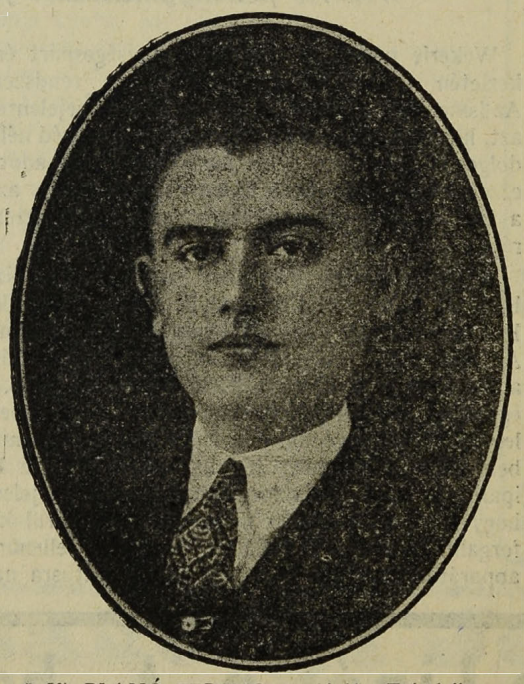

HAG KAVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. **Bon.** Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét
Név.....
Utca .....
Helyiség .....

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

KARNER JÁNOS vendéglős, Körmend.

Ifj. BLAHÓ FERENC vendéglős, Zsámbék.

Ki az, aki nem szívesen jelenik meg a szaktársai előtt, abban a nagy-nagy családban, amelyet úgy hívnak, hogy : vendéglősök, korcsmárosok, szállodások és kávések közössége ? Az ember társas lény, aki nemcsak a maga ügyes-bajos dolgaiban fordul segítségért, vagy döntésért az embertársaihoz, hanem szívesen megosztja velök örömét és bánatát, büszkeségét, vagy pihenőkedvét, mert így édesebb a pihenés, nagyobb az öröm, hamarabb talál vigasz talást a bánat. És mindenki szereti megismerni azokat, akikhez tartozik. — Mindig fogja bánni, ha nem él az alkalommal és elmulasztja, hogy ingyen közölje szakmai képét a Vendéglősök Lapja és a nagy Album, összes szakmáinknak ez a most készülő díszműve. Küldje be tehát arcképét, esetleg családi képét az Album címére, rövid életleírással együtt : Budapest, IX., Viola ucca 3.

A debreceni terítésművészeti kiállítás sikere.

Vasárnap délelőtt volt Debrecenben a terítésművészeti kiállítás ünnepélyes megnyitása. *Németh* Nándor iskolagondnok fogadta ünnepélyesen a megjelent illusztris vendégeket és megnyitotta a kiállítást. A megjelent előkelőségek között ott láttuk dr. Csürös Ferenc kulturtanácsnokot, Gaszner Géza kereskedőtársulati főtitkárt, Varjassy Imre ipartestületi elnököt, dr. Harsányi Imre kereskedelmi kamarai titkárt, dr. Koller József városi aljegyzőt, dr. Torda Balázs kereskedelmi kamarai fogalmazót s Lechner Ferenc ipartestületi jegyzőt.

Kedves meglepetés volt a közönségnek ez a kiállítás, mert büszkén állapíthatta meg, hogy a régi híres debreceni vendéglősipar ma is a kornak megfelelő magas színvonalon áll. A résztvevő vendéglősök mind más és más alkalomra terítettek asztalt. Összehasonlítást nehéz tenni a terített asztalok között, mert mindegyik kiválóan oldotta meg a maga feladatát. Legjobban azonban a nürnbergi polgármester tiszteletére terített asztal tünt fel, amelyet az egyik jelenlevő híres debreceni vendéglősné azzal jellemzett, hogy nagyon finom s amellett roppant könnyed. Külön szenzációt keltett az asztal mellett levő ezüstkocsi, amelyen az első fogást: finom ízelítőket, Debrecenben még soha nem látott módon szervírozta Németh Nándor lelkes konyhai gárdája.

Első pillanatra megkapta a nézőt a *Dallmann* Ferenc alkalmazottai által készített eljegyzési asztal, amelyen a hófehér virágok és a tortán díszlő fehér, csókolódzó cukorhattyúk tökéletesen szimbolizálták és hangulatossá tették az eljegyzési asztalt. Nagyon kedvesen hatott Kemény János alkalmazottainak jubileumi asztala, gyönyörű, illatos bükkönyvirágcsokrokkal és ibolyából kirakott évszámokkal. Láng Imre alkalmazottai nagy szorgalommal és fáradtságot nem kímélve, állították ki munkáskezekkel az úriasztal terítését. Ugyancsak kedvesen oldották meg a Gambrinus alkalmazottai a névnapi asztalterítést.

Ötletesség és vállalkozói szellem jellemzi *Mezey* Jenő *hortobágyi pásztorasztalát*. Fáradhatatlan buzgalommal teremtette elő és készítette el maga a pásztoréletben nagy szerepet játszó vasalót és hortobágyi hangulatot varázsolt a díszes terem egyik sarkában, ahol valódi pázsiton állította fel a pásztorok evőszékét, minden néprajzi kellékével együtt. A „Bundá"-ból is ki volt állítva egy asztal, bizonyságául annak, hogy magyar stilusú ebédlőt is lehet kiállítani finomat és urit.

Sok gonddal állították ki *Rosenberg* Sándor alkalmazottai lakodalmi asztalukat. Nagy ügyességgel terítették fel *Láng* Imre alkalmazottai keresztelői asztalukat. A mintaszerű egyszerűséget képviselte *Kovács* Aladár alkalmazottai által kiállított *villásreggeli-asztal*.

A közönség ismertető-lappal együtt *szavazólapot* is kapott és szavaz a legszebb, legízlésesebb és legtökéletesebb asztalra.

A városi és egyéb hatóságok megjelent képviselői megelégedéssel állapították meg, hogy a vendéglősök által fenntartott szakiskola hivatása magaslatán áll és jó iparosokat nevel ennek a csonka hazának. Az elismerés elsősorban *Polszter* Adolf igazgatónak szól, továbbá munkatársainak: Szabó Károlynak, Földes Eleknek és Pintér Domokos szakelőadónak.

A kiállítás úgy erkölcsileg, mint anyagilag sikerült, a látogatók száma 1500 volt. Érdekes, hogy a közönség és zsűri ítélete teljesen egyezett, mert *legszebb asztalnak* Dallmann Ferenc „eljegyzési asztalát", *legízlésesebb asztalnak* Németh Nándor „külföldi előkelőség tiszteletére rendezett asztalát" és *legötletesebb asztalnak* Mezey Jenő „hortobágyi asztalát" deklarálták. A zsűri Westher István szolnoki máv. vendéglős és szállodás elnöklete alatt, a következő tagokból állott: Sztankay F. Béla fémipari szakisk. ny. igazgató, dr. Csűrös Ferenc v. tanácsnok, Greiner Mihály felsőkeresk. isk. igazgató, Kovács Margit leánygimnáziumi kézimunka tanárnő és Polster Adolf iskolai igazgató.

Munkakönyv nélküli segéd nem alkalmazható. Az 1884. évi XVIII. t.-c. 90. szakasza szerint az iparos oly segédet nem fogadhat fel, aki az előbbi munkaadóval kötött szerződésének törvényes megszünését nem igazolja. Erre az igazolásra szolgál a munkakönyv, ami nélkül iparossegédet felfogadni nem szabad. Ha a segéd munkakönyvét az iparhatóság visszatartotta és a segéd mégis munkába állt, a ténykörülmények vizsgálata után az illetékes ipartestületnek a segéd részére a munkakönyv ideiglenes pótlására „Ideiglenes igazolványt" kell kiállítani, amelybe a munkaviszony adatait úgy kell bevezetni, mint a munkakönyv visszanyerése után az ideiglenes igazolványba történt feljegyzéseket ebbe a munkakönyvbe átvezetheti.

Vendéglő-felszentelés. Lukácsházán az ősszel lebontották a régi, messze földön híres Östörcsárdát. Helyére modern kényelemmel berendezett vendéglő épült, melyet 22-én, vasárnap szenteltek fel. Ugyanaznap este táncmulatsággal nyitották meg az új vendéglőt.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizetheti a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás

Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

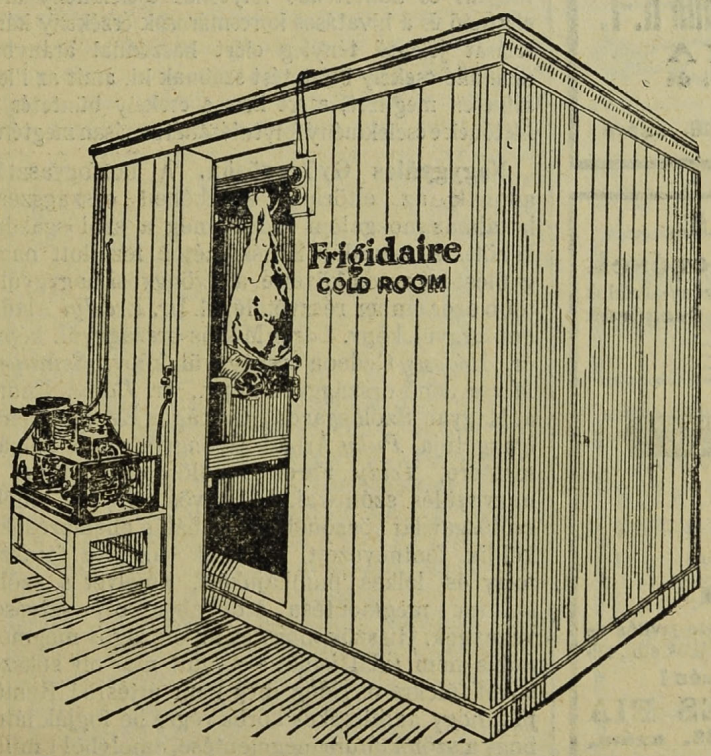
MI UJSÁG?

Gundel Károly az iparkamarában. A budapesti iparkamara beltagjainak a választása június hó 22-én a szó igaz értelmében zajlott le. A választást nagy harcok előzték meg, magán a választáson heves agitáció folyt a különböző listák győzelme érdekében. Az ipartestületek listája győzött ugyan, de a jelöltek különféle szavazattal jöttek be. A vendéglősi ipar képviselője, *Gundel* Károly, a kisipari 18 jelölt között a szavazatszámot tekintve, másodiknak jött be. A legtöbb szavazatot Becsey Antal kapta, 3876-ot, utána Gundel Károly következik 3853 szavazattal s a volt kamarai alelnök, Bittner János, az utolsó helyen 2324 szavazattal került vissza a kamarába. A szavazásnak ez az eredménye nemcsak Gundel Károly népszerűségét jelezte, hanem kiváló képességeinek, az ipari érdekek bátor, határozott és önzetlen védelmi munkásságának elismerését is.

Közép-Európa bortermése. A *középeurópai intézet* Bécsben, dr. *Kallbrunnertől* érdekes összeállítást tett közzé a középeurópai államok mezőgazdaságáról és bortermeléséről. Eszerint a mult esztendőben a középeurópai államok bortermelése a következőképen alakult:

	Terület 1000 ha.	Hozam hl/ha.	Termés 1000 hl.
Ausztria	32	7·0	226
Németország	32	19·6	1428
Svájc	14	23·2	327
Csehország	13	8·1	105
Románia	239	29·6	7101
Jugoszlávia	178	16·0	2855
Magyarország	220	8·9	1952

Senki sem születik
mesternek!
Az exakt tudományok művelése sok kitartást és szellemi erőt kíván. A valódi, tiszta babkávé élénkítő hatásban mindent felülmul.
Meinl Gyula r.-t.

Frigidaire automatikus villamos hűtőkészülékek minden célra és minden nagyságban.

Semmi felügyelet, semmi kezelés.
Minimális üzemköltség.
Kedvező fizetési feltételek.
Hahn Arthur és Társai
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.
Telefon: *Aut. 898—86

A borfogyasztási adó ellen. *Waldbott* Kelemen báró, az Országos Szőlő- és Borgazdasági tanács elnöke, a MSzOE alelnöke, a felsőházban nagyobb beszédben mutatott rá a magyar szőlő- és borgazdaság helyzetére és kijelentette, hogy a borfogyasztási adó eltörlése nélkül lehetetlen a borkérdést megoldani. Ez a kiindulási pont a borkrízis megoldásánál, minden egyéb csak toldozás-foldozás, bármilyen szükséges is legyen.

Stauffer
dobozos emmentáli vezet.

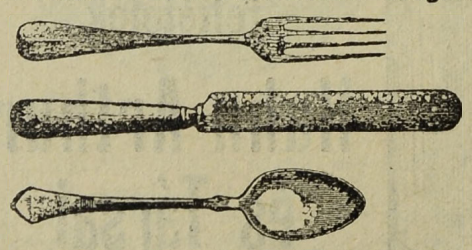
Vendéglői
és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapíttatott: 1896.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

CALDERONI ÉS TÁRSA
Budapest, V., Vörösmarty tér 1. szám
(Haas-palota) Telefon: Aut. 811—48. Alap. év: 1819.
Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerű hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecetgyári vegyszerek és mérőüveg. Vaporimeter es filtráló-készülékek, eredeti francia Malligand-készülékek és borfokolók. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsiptetők.

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

A Budapesti Vendéglősök Adóközössége július hó 7-én, hétfőn délután 4 órakor a Royal Nagyszálloda fehértermében tartja rendes közgyűlését, amelynek tárgyai: 1. Megnyitó. 2. Jelentések. 3. Fölmentvény megadása. 4. Az elnök, titkár és a bizottságok választása. 5. A megválasztottak eskütétele. 6. Zárszó. *Bandl* Ferenc fog elnökölni.

A szlovenszkói vendéglősiparosok panaszai. A *galántai járási ipartársulat* kebelében működő vendéglősök szakosztályának közgyűlésén a vendéglős- és kimérő iparosok legsürgősebb orvoslást igénylő bajait és legérzékenyebb iparjogi és adóügyi sérelmeit a következőkben tárták fel és foglalták össze: 1. Iparjogi sérelmek, amelyek a vendéglős- és kimérő-iparosokat exisztenciájukban veszélyeztetik: *A*) Legálisak: 1. A vegyeskereskedőknek és szatócsoknak ama joga, hogy bort és sört kereskedelmi szokás szerint palackokban vegyeskereskedési, illetve szatócsi iparjogosítványuk alapján szabadon árusíthatnak, sőt a bort az ipartörvény 54. szakasza alapján maguk fejthetik le üvegekbe. 2. A vegyeskereskedőknek az ipartörvény 53. szakaszának 5. bekezdésén alapuló ama joga, hogy szeszes italokat kereskedelmi szokás szerint zárt palackokban külön — de egyszerű bejelentésük alapján — árusíthatnak, sőt az ipartörvény 54. szakasza alapján ez elárusításra kerülő üvegeket maguk tölthetik. 3. Míg a legitim korcsmárosokat iparuk gyakorlásánál magánjogi szempontból korlátozza a korcsmai hitelről szóló 1883. évi XXV. t.-c., büntetőjogi szempontból pedig a korcsmai hitel korlátozásáról szóló vármegyei statutum, addig a vegyeskereskedők mindeme korlátozások nélkül szabadon adhatnak italt vevőiknek hitelbe, mert reájuk a fentidézett törvény és statutum nem vonatkozik s követelésüket módjukban áll bírói úton érvényesíteni s büntetőjogilag sem felelősek. 4. A történelmi országban és Szlovenszkón érvényes törvény között való különbség zavart és elégedetlenséget szül, midőn a szlovenszkói vendéglősöknek látniok kell, hogy csehországi szaktársaik más és más elbírálás alá esnek, már pedig az egyenjogúság és igazságosság elve az, hogy az összes vendéglősöket egyforma kötelezettségek terhelik, legyen egyforma joguk is. *B*) Illegálisak: Közismert és eléggé el nem ítélhető a vegyeskereskedők ama eljárása, hogy nem maradnak meg bornak és sörnek és szeszes italoknak jogosítványuk tartalmához képest kereskedelmi szokás szerint zárt palackokban való elárusításánál, hanem a jogosítványokkal visszaélve, mindezeket az italokat nyilt edényekben árusítják és mérik ki álló és ülő fogyasztóknak egyaránt, úgyhogy vannak vegyeskereskedők, akik kimért szeszes italokban nagyobb forgalmat érnek el, mint a legitim korcsmárosok. Az ellenőrzés pedig a dolog természeténél fogva nehéz, mert állandó nem lehet. A ritka esetekben pedig, midőn ily cselekmény megállapítást nyer és az illető vegyeskereskedő feljelentésre kerül, az eme illegális és büntetendő folytonos cselekmény által elérhető és a hivatásos korcsmárosok érzékeny károsítását jelentő tényleg elért haszonnal arányban nem álló csekély büntetést szabnak ki, amit az illető szívesen megfizet, mert hisz e csekély büntetés az illetőnek e cselekmény folytatásánál busásan megtérül.

Nagygyűlés Gyöngyösön. A borfogyasztási adónak az eltörlése érdekében országszerte hatalmas mozgalom indult meg a szőlősgazdák között. A legutóbb Kecskeméten lezajlott nagygyűlést nyomon követte a gyöngyösi nagygyűlés több ezer ember részvételével. Dr. *Erdélyi* Aladár országgyül. képv. *Lázár* Miklós országgyül. képv., dr. *Hódossy* Gedeon országgyül. képv., *Szinnyey-Merse* Jenő országgyül. képv., dr. *Baross* Endre, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatója, *Puky* Árpád, Gyöngyös város polgármestere, *Toldy* Ferenc szőlősgazda voltak a nagygyülés szónokai. Gyöngyös város és vidéke szőlősgazdái köszönetüket és hálás elismerésüket küldik fentnevezett uraknak azért a fáradsztó nagy és lelkes munkájukért, amelyet a szőlőkultura megmentése érdekében oly szivesen végeznek. Hisszük, hogy ez az országos megmozdulás nem talál ismét — mint már oly sokszor süket fülekre és rideg meg nem értésre! Reméljük, hogy az illetékes körök végre be fogják látni, hogy a szőlőkultura megmentése, amelyből 1 millió ember él, egyike a legvitálisabb országos érdekeknek. A *Hevesmegyei Gazd. Egyesület* ujonnan épült, impozáns méretű székházának felavatását egy ilyen nagyszabású gyümölcs- és borkiállítással fogja összekötni. A kiállítás rendezését egy igen nagytudású szakember, *Károly* Lajos elnök vezérigazgató ur vette kézbe.

A semmeringi Panhans-hotel egyessége. Minap volt Wiener-Neustadtban a semmeringi híres Panhans-hotel ellen megindított egyességi eljárás döntő tárgyalása. A nagyszámú hitelezők rendkívüli érdeklődése mellett reggel 9-től egy órai megszakítással délután 6 óráig tartott ez a tárgyalás. A Panhans-hotel passzivái az előterjesztett jelentés szerint 4,721.487 schillinget, míg az aktivák 2,886.094 schillinget tesznek ki, úgyhogy a fedezetlen tartozások 1,835.383 schillingre rugnak. Az egyességi tárgyalás viharos lefolyása után a hitelezők végül elfogadták a 35 százalékos egyességi kvótát, amelyet két részletben kapnak meg. Az első részlet kilenc hónappal az egyességi eljárás megnyitása után válik esedékessé, a második pedig három hónappal később. Az előjogos hitelezők követelésüket teljes összegben kapják meg.

Csak hitelesített poharakban szabad bort vagy sört kimérni. Az utóbbi időben sok panasz érkezett a mértékhitelesítő hivatalok vezetőségéhez egyes büffék ellen, hogy nem hitelesített üveg- vagy papirpoharakban mérik a sört és a bort. A mértékhitelesítő hivatal most felhívást bocsátott ki, hogy mindazok, akik bort, sört vagy egyéb szeszes italt nem hitelesített vagy papirpoharakban közvetlen fogyasztásra kiszolgáltatnak, kihágást követnek el és ellenük az eljárást megindítják.

Kecskeméti ucca 1., Királyi Pál ucca sarok, 40 év óta fennálló
VENDÉGLŐHELYISÉG
olcsó bérrel kiadó.
Bővebbet a háztulajdonosnál.

A miskolci városbíróság bezáratta a Royal-szállodát. Bár a nagy idegenforgalmú Miskolcon sok esetben hiány van a szállodai szobákban, a város közrendészeti ügyosztálya szombaton bezárt egy szállodát azzal, hogy közegészségügyi szempontból súlyos kifogás alá eső állapotokat találtak a szobáiban. A Széchenyi-utcában lévő Royal-szállodát zárták be szombaton. Ebben a szállodában ezidőszerint tulajdonképen csak hét szoba van, amelyet szállóvendégeknek adnak ki. Ezekben a szobákban ismételten tapasztaltak hiányokat, melyeket azonban a tulajdonos nem tudott pótolni. A legutóbbi szállodavizsgálat alkalmával még mindig fennállottak a türhetetlen állapotok s emiatt járt el teljes szigorral a város közrendészeti ügyosztálya. A Royal-szálló újra csak akkor nyitható meg, ha a mulasztásokat pótolják.

A dorong és a korcsmáros. A mult év augusztus hó 10. napján nagy riadalom színhelye volt Debrecenben a Krausz-féle vendéglő. Egy ittas péksegéd rendezett nagy botrányt, aminek csak rendőri beavatkozás vetett véget. Az történt ugyanis, hogy Borbély József debreceni péksegéd betért a Krausz-féle vendéglőbe pár pohár sör elfogyasztására. Mikor fizetésre került a sor, kijelentette, hogy nincsen nála pénz. A korcsmáros erre el akarta távolítani, majd, hogy ez nem sikerült, rendőrt hívott. Mikor Víg József rendőr megjelent a helyszínen, Borbély elhagyta a vendéglőt és hazaszaladt a pénzért. Mire azonban visszatért, nemcsak a 98 fillért, hanem egy dorongot is szorongatott a markában és azt fenyegetően forgatta. A rendőr jegyzőkönyvet vett fel az esetről és hatósági közeg elleni erőszak miatt feljelentette a harcias péket. Az ügyet minap délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszék dr. Jeney Sándor elnöklete alatt működő büntetőtanácsa. A vádlott azzal védekezett, hogy ő senkit sem akart bántani a rúddal, legkevésbbé a rendőrt, akivel semmi baja sem volt. Miután ezt a védekezést a kihallgatott tanúk sem tudták megcáfolni, a törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette az ellene emelt vád alól. A felmentő ítélet jogerős.

A sör mint tápszer és élvezeti cikk.

Élvezeti cikkek alatt oly technikailag összeállított, élvezeti anyagokból és más ásványi vagy közömbös vegyületekből álló komplexumokat értünk, melyekben az élvezeti anyagok jelentősen háttérbe szorítják a többi alkotórészeket. Ilyen élvezeti cikkek a konyhasó, növényi savak, fűszerolajak, cukorfajták, alkohol és az alkaloidák: koffein, theobromin és nikotin. Az élvezeti cikkekben tápanyagok is vannak; a legjobban elterjedt élvezeti cikkek az alkoholtartalmú italok, melyek közül a malátatartalmú sörnek van a legnagyobb tápértéke.

A sörben levő tápanyagokat a szervezet 94—95%-ig kihasználja; így a sör a legjobban emészthető élelmiszerekhez tartozik. Vannak, akik a sörnek élelmiszer voltát kétségbevonják, azonban az a tény, hogy a sörben malátakivonat, malátacukor, dextrinek, fehérje és sók vannak, kétségtelenül élelmicikké teszik azt. Ehhez járul még az alkohol nagy kalóriaértékével. Éppen az alkohol jelenléte adott a sör ellenségeinek okot arra, hogy a sör tápértékéről kicsinylő véleményt mondjanak. Más

physiológusok azonban éppen az ellenkezőjét állítják. A gyakorlati élet produkálja ebben a vitában a döntést. Igen gyakran lehet tapasztalni, hogy olyan egyének, kiknek sörivását egyszerre beszüntették, hirtelen lefogytak; ugyancsak köztudomású tény, hogy sör adagolásával testileg leromlott egyéneknél kiváló eredményű hízókúrát lehet végeztetni.

Egy liter sör tápereje körülbelül $^3/_8$ liter tejének, vagy 140 gr. búzakenyérének felel meg. Természetesen nem lehet a fenti élelmiszereket sörrel pótolni és az összes kalória-szükségletet a sörrel fedezni. Azonban tapasztalati tény, hogy pl. kenyér és sör együttes fogyasztása igen nagy munkaenergiát termel. Valószínű, hogy a szervezet a sörrel együtt fogyasztott kenyeret jobban kihasználja. Wilhelm Ostwald törvénye a „kapcsolt reakcióról" megmagyarázza ennek a tapasztalati ténynek elméleti lehetőségét: valamely anyagot a szervezet jobban éget el, ha vele egyidejűleg egy más, jobban oxidálódó anyagot is eléget. A sör rendkívül jól oxidálódó szénhidrátjai és alkoholja jönnek itt a kenyér nehezebben elégő szénhidrátjai segítségére.

A sör tápértékének meghatározásánál az extraktartalma játsza a legfőbb szerepet; az extrakt 80%-a szénhidrátból áll. Kétségtelen, hogy a sör kivonatanyagai folytán tápértéket képvisel, miután ezek az anyagok tápláló hatásúak. *Voeltz*, *Forster* és *Baudrexel* megállapításai is ezt bizonyítják. A sör energiatartalma literenkint 500 kalória. De a sör tápláló kivonatanyagain kívül, szénsavtartalma miatt, elsőrendű élvezeti cikk is, ez teszi a sört ízletessé.

Megemlítést érdemel még az élesztőnek egy anyagcsere terméke, mely bár kis mennyiségben van a sörben, mégis nagy physiológiai jelentőségű, mert ennek baktericid hatása van és ezáltal a pathogen baktériumokat elpusztítja. Erre vonatkozólag a legjobb bizonyíték, hogy kiterjedt a járványoknál, mint például a legutóbbi hamburgi kolera-epidémiánál a serfőzők munkásai a fertőzéstől mentesek maradtak, nemkülönben az a tény is, hogy a modern orvostudomány úgy az élő élesztősejteket, mint az élesztő-praeparatumokat a pathogen mikroorganismusok elpusztítására felhasználja.

A sört kellemes, kissé kesernyés íze a legelterjedtebb itallá tették, melynek aránylag kevés az alkoholtartalma s így még a nagymértékben fogyasztóknál sem áll be a kóros alkoholizmus. Tudjuk, hogy az alkohol erős koncentrációban káros hatást gyakorol a központi idegrendszerre és a nyálkahártyákra, ellenben erős higításban ezek a káros hatások nem jelentkeznek s így teljes mértékben érvényesülhetnek a tápanyagok előnyös következményei. A kevés alkohol pedig léleküdítőleg hat, a gyomor nyálkahártyájának vérbőségét s így az étvágy fokozódását idézi elő.

A tuberculosis therapiájában a kezdeti stádiumban levő, láztalan csúcsfolyamatok kezelésében kiváló szerep jut a sörnek. A legyengült, étvágytalan, vérszegény betegeknél, kiknek gyógyszeres felhízlalása nagy nehézségekbe ütközik, igen jó hasznát vehetjük a sör mértékletes alkalmazásának. Kellemes ízénél fogva a betegek hosszabb időn át is szívesen veszik s így nemcsak a sörben levő tápanyagot juttatjuk be a szervezetbe, hanem fentebb említett hatásánál fogva, az étvágy általa való megnövelésével lehetővé tesszük, hogy a többi élelmiszert is nagyobb mennyiségben fogyassza az egyébként étvágytalan beteg. Különösen fontos ez tuberkulotikus megbetegedéseknél, ahol igazi gyógyszere a megbetegedésnek nem lévén, az orvos elsőrendű feladata a beteg szervezet feltáplálása, csökkent vagy hiányzó ellenállóképességének erőteljes felfokozása. Hiszen a betegség kimenetele éppen attól függ, hogy a behatolt kórokozó és a szervezet közti harcban ki lesz a győztes. A szervezetnek ebben a küzdelemben való támogatását igen eredményesen végezhetjülk azokkal a sörökkel, melyeknek nagy maláta- és extrakt-tartalma a szervezet erőit fokozza, kis alkoholtartalma pedig a beteg kórosan csökkent étvágyát hathatósan feljavítja.

Ifjúsági propaganda a szeszfogyasztás ellen. Az abstinens egyesületek központi bizottsága mult év október havában ünnepelte 25 éves fennállását, mely alkalommal egy ifjúsági nagygyűlést is rendeztek, mely állást foglalt az ifjúság szeszfogyasztása ellen. A német abstinensek nagy súlyt helyeznek az ifjúságnak mozgalmukba való bekapcsolására, ami annál könnyebb munka, mert propagandájukat nem kell házról-házra végezniök, hanem rendelkezésre áll a német ifjúság egész hatalmas szervezete: 9·3 millió 14—21 éves német ifjú közül mintegy 4·3 millió van különböző egyesületekben megszervezve, miáltal e csoportok a látszólag rendkívül népszerű prohibiciós jelszavak által igen könnyen befolyásolhatók. Ami az egyes ifjúsági szervezeteket illeti, ezek általában négy csoportra oszlanak: melyek többé-kevésbbé valamennyien a szeszfogyasztás ellen küzdenek. Különösen a szocialista ifjak csoportja alkoholellenes, bár az evangélikus és katolikus ifjúsági szervezetek is, ha nem is nyiltan, de burkoltan a szeszfogyasztás ellen foglalnak állást. A sportegyesületek sportokokból tiltják el tagjaiknak a szeszfogyasztást, bár a kérdés elvi részében állást nem foglalnak. Mindezekből látható, hogy a prohibiciós tábor részéről Németországban is milyen céltudatos munka folyik a teljes alkoholtilalom érdekében.

A pincérek nagygyűlést hívnak össze a borravalórendszer ellen. A pesti pincérek nagygyűlésre készülnek a borravalórendszer eltörléséért, illetőleg a százalékos rendszer bevezetéséért. A nagygyűlést előkészítő bizottság elnöke *Falatkai* Győző főpincér így mondja el ennek a harcnak újabb fázisát:

— A nyugati országok közül egyedül Magyarországon van még mindig borravalórendszer. Azaz Magyarország egyik városában Pécsett már évek óta százalékos rendszer van. És ott igen jól bevált ez a rendszer. Az ország többi részében még sem akarják bevezetni. Tavaly próbaképen a Bizánc-kávéházban bevezették ugyan, de rövid idő mulva ott is visszatértek a borravalórendszerre. Most már végkép el vagyunk keseredve, különösen azért, mert tavaly, amikor számos ankét után memorandumban fordultunk a kereskedelemügyi és népjóléti miniszter urakhoz ebben az égetően fontos ügyben, sajnos, hirtelen elaludt az egész mozgalom és a memorandumokra még ma sem kaptunk választ. Most az utolsó órában igyekszünk megint eredményt elérni.

— A mai viszonyok között a borravalórendszer mellett 14—15 órai munkával legfeljebb 4—5 pengőt keres naponta egy pincér. A borravalórendszer mellett elsősorban a kávések törnek lándzsát. Arra szeretnek hivatkozni, hogy a kávéházi kiszolgálás nem lenne olyan előzékeny és szolgálatkész a százalékos rendszer bevezetése után. A főpincérek is ellenségei a százalékos rendszernek. Ennek viszont az a magyarázata, hogy ma, ha egy kávéház átlagos forgalma napi 800 pengő, ebből a felszolgáló személyzet 10%-ot kap, tehát 80 pengőt, ugyanakkor egyedül a főpincér szintén 80 pengőt kap, tehát a főpincérek azért ragaszkodnak a borravalórendszerhez, mert ők egyedül megkeresik azt, amit a 8—10, 15 főből álló személyzet keres együttvéve (?)

— A közönségnek is bebizonyítjuk, hogy számára is előnyösebb a százalékos rendszer, mert ma kétfelé kell 10% borravalót adnia (?), de ha a százalékos rendszert bevezetjük, a százalék semmiesetre sem lesz 20 százalék.

— Az idegenforgalom szempontjából is üdvösnek tartjuk a százalékrendszer bevezetését. Tessék elképzelni, hogy érzik magukat azok a külföldiek, akik minduntalan *külön baksist kénytelenek adni* a számla kiegyenlítése után, holott odahaza ők is százalékos rendszerhez vannak hozzászokva. Végeredményben reméljük — fejezte be a pincérek nagygyűlését előkészítő bizottság elnöke —, hogy kérésünk végre meghallgatásra talál és huszonötévi elkeseredett harc után a pincérek is hozzájutnak a minimális életstandard biztosításához.

Öngyilkossági kísérlet. *Rózsa* József *kadarkúti* vendéglős szerdán reggel öngyilkossági szándékból a padláson felakasztotta magát. Szerencsére a veje, Illés István idejében észrevette s levágta. A tett okát nem tudják, de a vendéglős már túlvan a veszedelmen.

Árverésből székek, asztalok, kerti székek, papadok, borpultok, söraparátok és egyéb vendéglői felszerelések nagyon olcsón. Rosenfeld, Budapest, VIII., Népszínház ucca 31. Udvarban.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és borotvafenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

A pincéreket is háromhónapi felmondás illeti meg?!

A Kúria fontos döntése egy évtizedek óta húzódó kérdésben.

A Kúria *Totth*-tanácsa olyan elvi jelentőségű határozatot hozott, amely új szabályt állít fel a kávéházi, vendéglői pincérek és főpincérek felmondási idejére nézve. Eddig ugyanis a munkaügyi bíróságok úgy a főpincérek, mint a pincérek felmondási idejét három napban állapították meg.

A Kúriának eddig nem volt alkalma állást foglalni ebben a kérdésben, mert a pincérek, illetve főpincérek egyrészt már nem is indítottak pereket a hosszabb felmondási idő megállapítása miatt, másrészt pedig a régebben indított perek nem voltak olyan magas értékűek, hogy felülvizsgálat folytán a Kúriához kerülhettek volna.

Feiner Jakab főpincérnek az EMKE kávéház régebbi tulajdonosa, *Szalay* Andorné, valamint új tulajdonosa, *Horti* Károly elleni perében hozta meg most a Kúria azt a döntést, amely *az eddigi joggyakorlatot megszünteti. Feiner* Jakab két évtizeden át az EMKE kávéház tulajdonosainál, mint főpincér volt alkalmazásban. 1925-ben a régi tulajdonosok *Horti* Károlynak adták át az üzletet. Ez alkalommal a személyzet egy részét elbocsátották. *Feiner Jakabnak is felmondtak három napra.*

Feiner dr. *Lengyel* Ernő ügyvéd útján úgy a régi, mint az új tulajdonosok ellen pert indított a munkaügyi bíróságnál. Ebben a perben azt vitatta, hogy neki, mint kereskedelmi alkalmazottnak, hat hónapi, de legalább is, mint fontosabb teendőkkel megbízott iparossegédnek, három havi felmondás jár. Előadta, hogy szolgálata alatt legalább *720 pengő* havi bevétele volt, a borravalókból. *Ennek az összegnek három, illetve hat hónapra való megítélését kérte.* Úgy az elsőfokú, mint a másodfokú bíróság elutasította ezt a keresetet azzal az indokolással, hogy *általános szokás pincéreknél a háromnapi felmondás.* dr. *Lengyel* Ernő felperesi ügyvéd az ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet adott be a Kúriához. A felülvizsgálati kérelem kifejtette, hogy a kávések által gyakorolt háromnapos felmondás *az ipartörvény rendelkezéseit nem helyezhette hatályon kívül.* Ez a törvény minden ipari alkalmazottra, tehát a pincérekre is vonatkozik. Eszerint pedig a *főpincérnek, mint fontosabb teendőkkel megbízott iparossegédnek, három havi felmondáshoz van joga.* Az állását vesztett pincér, főpincér éppen annyira ki van téve a nyomornak, mint más iparosségéd. A jogfejlődés azt mutatja, hogy a leromlott gazdasági helyzet a munkások fokozottabb védelmét tette szükségessé. dr. *Szalai* József alperesi ügyvéd azzal érvelt, hogy *a három napi felmondás emberemlékezet óta fennáll.* Ennek a bizonyítására a *kávésipartestülettől*, a *kereskedelmi és iparkamarától*, valamint az *állami munkaközvetítő hivataltól* beszerzett szakvéleményekre hivatkozott. Állította, hogy a rövid felmondást a kávéházi üzem természete megköveteli, mert *a felmondásban levő pincér a főnöke által alig észrevehető figyelmetlenséggel igen nagy károkat tud okozni.* A pincérekkel szemben tehát a hosszú felmondási idő nagyon *sérelmes lenne* a kávésiparosokra.

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének helyt adott.

Dr. *Szalay* József ügyvéd, aki a szóbanforgó perben az alperes EMKE-kávéházat képviselte, a következőket közli velünk:

„A munkaügyi bíróság a felperes főpincér keresetét a Kereskedelmi és Iparkamara, az Állami Munkaközvetítő Hivatal és a Kávés Ipartestület által adott azon egybehangzó szakvélemény alapján utasította el, hogy a kávésiparban emberemlékezet óta szokás, hogy az alkalmazottak minden kategóriája három napi felmondással bocsátható el. Nem kivétel e tekintetben a fő- (fizető) pincérek sem, akiknek állása csak munkabeosztás kérdése, amelynek betöltéséhez semmiféle külön kvalifikáció nem szükséges, tehát nem is tekinthetők fontosabb teendőkkel megbízott ipari alkalmazottaknak.

A törvényszék munkaügyi fellebbezési tanácsa ezt az ítéletet helybenhagyta.

Felperes felülvizsgálati kérelme folytán a Kúria az alsóbb bíróságok ítéletét megváltoztatta és kimondta, hogy az említett szokást, még ha fennáll is, nem tekinti olyan törvényrontó szokásnak, amely az Ipartörvény 92. szakaszával szemben az alkalmazottak hátrányára alkalmazható volna, hanem külön megállapodás hiányában irányadó az Ipartörvény 92. szakasza, minélfogva a Kúria visszaküldte az iratokat a törvényszékhez a kereset összegszerű elbírálása végett.

Az ipartörvény hivatkozott szakasza következőképen hangzik:

„*A munkaadó és segéd közötti viszony, ha másképen nem egyezkedtek, 15 napi felmondással felbontható.*

Fontosabb teendőkkel megbízott iparos- vagy kereskedősegédek, jelesen a nagyipari vállalatoknál vagy gyárakban, vagy kereskedői üzletekben, mint könyvvezetők, pénztárosok, üzletvezetők, utazók vagy raktárnokok stb. alkalmazottak tekintetében a felmondás határideje három hónap."

Ennek a figyelembevételével tehát szó sem lehet róla, hogy *egy pincérnek több felmondási idő járna, mint 15 nap.* A fő- vagy fizetőpincéreket is csak akkor illetne meg hosszabb felmondási idő, ha egyúttal üzletvezetői teendőket is végeznek. Minthogy azonban az *EMKE-kávéházban* mindig volt *külön üzletvezető*, nyilvánvaló, hogy a konkrét esetben érvényesülni fog a már emlitett testületek szakvéleménye, mely szerint a fizetőpincér munkaköre ugyanolyan elbírálás alá esik, mint a felszolgáló pincéreké."

Kiskunfélegyháza megyei város tulajdonát képező **modern gőz- és kádfürdővel kapcsolatos**

szálloda és étterem stb.

teljesen berendezve, együttesen bérbe vehető.

Ajánlatok **1930. július hó 20-ig** »Fürdőszálló« jelige alatt dr. Rengyel János ügyvéd, kiskunfélegyházai lakos címére intézendők.

Bővebb felvilágosítást **a városi gazdasági hivatal, dr. Rengyel János** ügyvéd és **Sándor László** bérlő nyujthatnak.

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hivó telefon: Aut 194—21
Kedvező fizetési feltételek

Az első középamerikai kávékongresszus. Ez év évben ülésezett Guatemalaban az első középamerikai kávékongresszus, amelyen az érdekelt öt középamerikai köztársaság volt képviselve. Tanácskozásaik eredményét 29 pontban foglalták össze, amelyek közül a következő érdekesebb pontokat közöljük: 1. A kormányok közös lépéseket tesznek a fogyasztó államokban a kávé vámjának mérséklése végett. 2. Egységes vasúti és hajófuvartarifák megalkotása. 3. Kávéraktárak létesítése a fogyasztó államok szabad kikötőiben. 4. Közös toborzás a középamerikai kávék részére. 5. A kávé szónak eltiltása minden olyan anyag részére, amely nem tisztán kávéból van (a belga törvény mintájára). 7. A kávéarbitrázs rendezése. 8. A kávétermelő országok világkongresszusának megrendezése.

Ipartestületi illeték miatt foganatosított végrehajtásnál igénypert indítani nem lehet. A budapesti központi kir. járásbíróság legutóbb egy igényperben ítélettel állapította meg, hogy az 1884: XVII. t.-c. 138. szakasza, az 1923: VII. t.-c. 23. szakasza és az 1927. évi 600. számú P. M. rendelet 161. szakasza szerint ipartestületi illeték köztartozás, az 1923. évi VII. t.-c. 48. szakasza pedig ily esetben kizárja az igénypert, ha a végrehajtást szenvedő lakásán foganatosították a végrehajtást.

Borárak. A magyar borpiacon bizonyos szilárdulás előjelei mutatkoznak, aminek oka az, hogy a borkészletek teljesen leapadtak. Az alföldi részeken legnagyobb részt már alig van bor és csak Baranya, Tolna és Zala vármegye tartja készletét. Gyöngyösről is nagyobb tételek kerültek el az utóbbi napokban. A kép tehát úgy fest, hogy az új szüretig még bizonyos szilárdulás fog beállani, amit lapunk nem egy izben hangoztatott. A szilárdulásnak kereskedelmileg biztos jele az, hogy a gyenge másodkéz eltűnt a piacról, az erős másodkéz pedig magasabb árakat diktál. Bizonyos befolyással van az áremelkedésre a franciaországi áremelkedés is, mely nemzetközi viszonylatban nálunk mindig éreztette hatását. Néhány nagykereskedelmi tétel cserélt gazdát: Nagyrécséről 200 hl. 12 fokos óbor 24 fillérért kelt el, mely eladás bizonyos fokig kényszereladás jellegével bir. Bácsalmáson elkelt 190 hl. 12 fokos új rizling 25 fillérért, Atkáron 280 hl. újrizling 12 fokos 27 fillérért, 200 hl. 10·5 fokos bor pesti paritásban 22·5 fillérért kelt el, de azonnal tovább ment vidékre. Szigetcsépen 460 hl. 10 fokos gazdatételek 2 fillérért cseréltek gazdát. Fülöpszálláson 250 hl. 10·5 fokos 20 fillérért és 100 hl. 12 fokos 25·5 fillérért kelt el. Gyöngyösön 2·2 fillér a limitfokonkint, míg Hajóson ma már 2·5 fillér a fokonkinti ára a kadarkának. Ezt főleg budai korcsmárosok vásárolják. A leggyengébb vidék jelenleg Csongrád vidéke. A terméskilátások, ami a fürthozamot illeti, eddig változatlanok. A jelenlegi szárazság azonban a léképződést hátrányosan befolyásolja. Betegségek számottevő mértékben nincsenek.

Szentmártonkátán a közeledő aratási munkálatokhoz élénk kereslet mellett kis tételekben 35—40 fillérért vásárolnak bort. A parasztkészletek teljesen kifogytak és egyes uradalmak bírnak nagyobb tételekkel.

Gyöngyösön a kínálat elég élénk és eladatott 100 hl. 10 fokos 21 fillérért, 200 hl. 11 fokos othelló 23 fillérért, 45 hl. 12 fokos ófehér 36 fillérért, 50 hl. 12 fokos újfehér 32 fillérért, 20 hl. 13 fokos vörös 40 fillérért, 30 hl. 11 fokos muskotály 40 fillérért és egy kis tétel 14 fokos édes furmint 65 fillérért.

Zalatárnokon élénk kínálat mellett eladatott kis tételekben 12—13 fokos bor 30—32 fillérért literenkint.

Pacsán élénk kínálat mellett eladatott egy kis tétel 12 fokos 30 fillérért.

Alsóságon borkereslet szünetel. Kis tételekben 70—75 fillérért kelt el a bor.

Szekszárdon élénk kínálat mellett fokonkint 2—2·2 filléres alapon kelnek el 11 fokos kommerszborok.

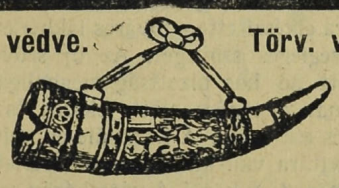
Révfülöpön közepes kínálat és gyengébb kereslet mellett több kisebb 12—13 fokos tétel 55—60 filléres áron kelt el.

Badacsonyban élénk kereskedelmi élet mellett 12·5 fokos bor 75 fillérért kelt el.

Közszükségleti cikk-e a pálinka? Kihágási ügyből kifolyólag az egyik hatóság kérdést intézett a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarához arra nézve, hogy a pálinka és általában az égetett szeszesitalok közszükségleti cikknek tekinthetők-e? A kamara a megkeresésre adott válaszában megállapította, hogy a pálinka és általában az égetett szeszesitalok a táplálkozáshoz nem feltétlenül szükséges cikkek, sőt bizonyos mértékben túl való élvezésük az emberi szervezetre károsan hat. Erre való tekintettel és arra is, hogy pálinka és az égetett szeszesitalok élvezése egyes államokban törvényileg is el van tiltva, forgalombahozataluk vasárnapokon Magyarországon is tiltva van, de máskülönben is a közszükségleti cikkek körébe való sorolásukat sem az országos szokás, sem a kifejlődött gyakorlat nem indokolja s így a felvetett kérdésre a kamara határozott nemmel felelt.

A málnaszörp forgalombahozatala. A mesterséges málnaszörp készítése és forgalombahozatala még ezideig szabályozva nincsen. A 84.660/1916. F. M. sz. rendelet csak a gyümölcsszörpökre és levekre vonatkozik. Ami már most a műmálnaszörp és málnaaromaszörpöket illeti, szerintünk a műmálna elnevezés fedi a termék keletkezésének lényegét, a málnaaromaszörp azonban tévedésbe ejtheti a fogyasztóközönséget a termék természetes vagy mesterséges volta tekintetében. Éppen ezért, ha a málnaszörp,

Törv. védve. Törv. védve.

Lehel-gyöngye

saját termésű, magasfokú s elsőrangú, többszörösen kitüntetett

édes csemegebor

Érdeklődőknek készséggel teszünk mintázott ajánlatot.

Leheltelep szőlő- és borgazdaság, Jászberény.

mint mesterséges készítmény, forgalomba kerülhet, úgy ez csak feltétlenül és minden kétséget kizáró deklarációval történhetik.

Romániában korcsmáros csak az lehet, aki tud románul. Erdélyben kisebbségi szempontból különösen sérelmes egy új román rendelkezés, amely szerint minden italkimérés tulajdonosa köteles ismerni a román nyelvet. Ez pedig nem jelent mást, mint fegyvert, melyet a törvény ad az állam kezébe, hogy bármely kisebbségi polgárt megfosszon italmérési engedélyétől. A szakasz most kerül a románoknál tárgyalás alá és minden bizonnyal a romániai kisebbségi pártok leghevesebb ellenkezését fogja kiváltani. Ilyen abszurd rendelkezéssel nem lehet találkozni más európai állam törvénykezésében, mely eltekintve attól, hogy a komikum határait súrolja, nyilvánvalóan azzal a célzattal készült, hogy néhány ezer kisebbségi polgárt megfosszon kenyérkeresetétől.

A próbaidőt nem lehet meghosszabbítani. A budapesti központi járásbíróság erre vonatkozólag legutóbb hozott ítélete a következőket tartalmazza: A próbaidő maximális tartama, nem fontosabb munkakörű alkalmazottnál, csak egy hónap lehet. Az ellenkező kikötés érvénytelen, tehát még az alkalmazott beleegyezésével sem hosszabbítható meg. Ha el is tekint a bíróság annak a vizsgálatától, hogy a cégnél való alkalmaztatás folytatása-e az alperes cégnél való szolgálatnak, mivel, ha a szolgálatban egy évnél nem hosszabb megszakítás áll be, azt folytatólagosnak kell számítani.

Reklámfalókat szerződtettek a berlini nagy vendéglők és éttermek.

A reklámfalóknak az a kötelességük, hogy egész nap minél több ételt fogyasszanak el, hogy a többi vendégeknek is megjöjjön az étvágyuk.

Berlinből írják: Úgy látszik, hogy a berlini vendéglők is súlyosan érzik a gazdasági válságot és a pénztelenséget. A legnagyobb éttermek tulajdonosai keserűen panaszkodnak, hogy a vendégek napról-napra apadnak s azok, akik egyébként mindennaposak az étteremben, már régebben redukálták igényeiket. Megszüntek már azok az idők, mikor a vendéglőkben egyáltalában nem lehetett kapni helyet és amikor egy-egy vendég a legdrágább ételeket válogatta ki az étlapokról.

Különösen az újonnan megnyílt éttermek és vendéglők tulajdonosai panaszkodnak a gazdasági válságra. Az emberek éhesek ugyan, mondják, mégsem járnak étkezni a vendéglőbe s inkább egyék szafaládéval elégszenek meg ebédre, mintsem egy finom pecsenyével.

Néhány nappal ezelőtt azután kitűnő ötlete támadt egy berlini vendéglősnek, aki néhány társával együtt értekezletet hívott össze s azon abban állapodott meg velük, hogy közös rezsiköltséggel húsz reklámfalót szerződtetnek.

A reklámfalóknak az a kötelességük, hogy a különböző éttermekben elosztva — lehetőleg látható helyen —, ablakmélyedésekben és egyéb közfeltűnéstkeltő helyeken végigfogyasszák az egész étlapot, hogy ezáltal gusztust csináljanak a többi vendégeknek.

A gyakorlat ugyanis azt mutatja, hogy a gyengeétvágyú emberek, ha a szomszédasztalnál valaki jóízűen látnak falatozni, maguk is étvágyat kapnak és újabb fogásokat rendelnek. De a „reklámfaló" abból a szempontból is kiváló attrakció, hogy a vendéglői ablakok előtt ácsorgó éhes embereket is az étterembe csábíthatják jóízű és étvágygerjesztő csámcsogásukkal.

Úgy látszik, hogy a vendéglősök trükkje bevált, mert amióta a „reklámfalók" a porondra léptek, azóta feltűnően növekszik az éttermek látogatottsága.

A reklámfalók sorsa természetesen nem a legirígylésreméltóbb. Szegény páráknak reggeltől estig kell falatozniok, akár van étvágyuk, akár nincs. — A legkellemetlenebb az, mondta az egyik reklámfaló a kíváncsi ujságírónak, hogy az egyes ételeket némelykor ötször-hatszor is meg kell ismételni. Egy berlini étterem például a lencselevest forszírozza, mint rendkívüli különlegességet. Ha azután megettem a két porciómat, újabb közönség jön az étterembe s nekem ilyenkor addig kell folytatnom a lencseleves evést, amíg a vendégek eltávoznak a vendéglőből.

— S meddig bírja a reklámfalást? — kérdezték tőle az ujságírók.

— Mindaddig, amíg gyomorrákot kapok, amire azonban egyelőre nincs kilátás. Ha változatos ételeket kell elfogyasztanom, nem panaszkodom, meg azután a jó burgundi is megteszi a hatását.

A reklámfaló éppen távozni készült, amikor az újságírók megkérdezték:

— Úgy-e bár most már hazamegy, hogy kipihenje fáradalmait?

— Dehogy, kérem, válaszolta a reklámfaló, most egy külvárosi étterembe kell mennem, ahol friss véres- és májashurkákat kell elfogyasztanom, a délutáni órákban pedig egy cukrászdában folytatom mesterségemet... Hja, uraim, ilyen az élet, valamiből mégis csak muszáj megélni!

Sörkimérő-készülékek

jégszekrények minden méretben, csakis elsőrendű kivitelben, gyári árakon.

Stiller Arthur

Budapest, VII., Kazinczy ucca 6/b szám.

Telefon: J. 413—70 ● Kérjen árjegyzéket!

A cukor tápereje. Egy amerikai vegyész különböző élelmiszerek táplálóerejét vizsgálva, megállapította, hogy a cukor az egyik legkitűnőbb erőtápszer, testi vagy szellemi kimerültség esetén. Ez a megállapítás nem új, mivel németországban már mintegy 40 évvel ezelőtt történtek hasonló kísérletek ugyanezzel az eredménnyel. Menetelő katonáknak, fokozott cukoradagokat adtak és az így táplált katonák teljesítménye jóval nagyobb volt az átlagnál. Sokkal nagyobb jelentősége van az amerikai vegyész ama közlésének, hogy a cukorkafogyasztóknak *egyáltalában* nem kell tartaniok az elhízás veszélyétől. Ez tudományos babona volt eddig.

A szép rendőrnő léprement. Newyork egyik pikáns társadalmi szenzációja: egy szép fiatal rendőrnő furcsa bűnügye. A rendőrnő, Louise Motz, aki egy munkaközben meggyilkolt rendőr özvegye, hosszú ideig réme volt a newyorki alvilágnak. Egész sereg veszedelmes bandavezért juttatott a villamosszékbe ez a rendkívül tehetséges titkos rendőrnő. Úgy látszik azonban, hogy nemcsak az alvilág embereinek volt réme, hanem a rendes polgári feleségeknek is. Egyes károsult feleségek véleménye szerint valami démoni erő volt ebben a szép fiatal rendőrnőben. Egyre-másra csábította el a tisztes férjeket, legutóbb azután súlyos következményekkel járt a dolog: egy Jacobs nevű vendéglőssel került szoros barátságba és a vendéglős felesége energikus lépésre határozta magát. Beadta a válópert férje ellen és egyben nagy kártérítési keresetet adott be a szép rendőrnő ellen is férjének elidegenítése címén.

A rendőrnő, mikor ezt megtudta, felkereste a féltékeny feleséget. Megkérte, hogy vonja vissza a válópert és kártérítési keresetet és ennek ellenében felajánlott neki 500 dollárt.

— Ajánlom, hogy ezt fogadja el — mondta fenyegető hangon a szép fiatal női Sherlock Holmes — különben még megtörténhet, hogy egy szép napon elfogják és börtönbe kerül. Úgy is tudom, hogy sok van a rovásán és hogy alkohollal is kereskedik.

A vendéglős felesége színleg beleegyezett az ajánlatba, aztán pedig egyenesen felment Whalen rendőrfőnökhöz és bejelentette neki az esetet. Elmondta neki még azt is, hogy többször látta, amint a rendőrnő férje társaságában szeszesitalokat ivott. A feljelentés hatása alatt a szép rendőrnőt felfüggesztették állásából és megindult ellene az eljárás zsarolás, megvesztegetés és az alkoholtilalom megszegése címén.

Üzletátruházások és az adótartozások. Az üzletátruházásról szóló törvény értelmében az új tulajdonos anyagi felelősséggel tartozik jogelődjének minden üzleti tartozásáról. Egy konkrét esetben megjelent az új tulajdonosnál az adóvégrehajtó és az előző tulajdonos tartozását követelte a jogutódon. Ez megtagadta a fizetést, de az adót mégis behajtották az új tulajdonoson, aki így birtokon kívül tehetett csak panaszt a közigazgatási bíróságnál. Itt most elintézést nyert ez az ügy olyképen, hogy a közigazgatási bíróság ítélettel kimondotta, hogy az üzletátruházás esetén az új tulajdonos a köztartozásokért felelős.

Az iparos felesége, mint tanonc. Semmi törvényes akadálya sincs annak, hogy a tanonctartásra jogosult iparosférj saját iparában feleségét tanoncnak szerződtesse. (Pécsi Kamara 18.715.)

Betörők egy vendéglőben. Vasárnap éjszaka ismeretlen tettes betört a MÁV műhely területén, a vasúti híd szomszédságában levő *Haladás* vendéglőbe, honnan kisebb értékű élelmiszert és italt vitt el. A sportpályák után most úgylátszik a különböző egyesületek büfféit és kiméréseit keresi fel az ismeretlen betörő. A rendőrség a helyszínen még csak nyomot sem talált, mert a betöréseknél immár bevett szokás szerint a károsultak „rendet csinálnak", mielőtt a rendőrséget hívnák. A rendőri munka így azután többnyire eredménytelen marad.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

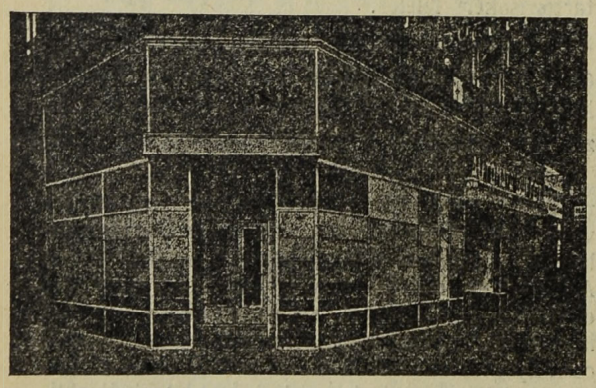
A becsületrend lovagja lett egy londoni szálló szakácsa. A francia kormány M. *Herbedeau*-t, a londoni *Carlton Hotel* főszakácsát, a becsületrend lovagjává nevezte ki. A tengerészeti konferencia alatt a Carlton-szállóban lakó francia delegáció ellátására a kitüntetett ügyelt. Ő a harmadik szakács, aki ezt a kitüntetést megkapta.

Visszaélés a Társadalombiztosító nevével. Az Országos Társadalombiztosító Intézet figyelmezteti a biztosítottakat (munkavállalókat), hogy egy magát intézeti külellenőrnek, vagy pénzbeszedőnek feltüntető egyén különböző címeken, többnyire 4—5 pengős összegeket csal ki a biztosítottaktól, rendszerint azzal a mesével, hogy nagyobb összegű járandóságuk van az intézetnél kiutalás alatt, de ehhez csak úgy juthatnak hozzá, ha az intézettel szemben fennálló tartozásukat előbb az ő kezéhez kifizetik. Minthogy az intézet minden ellenőre és pénzbeszedőjének intézeti igazolványa van, az intézet saját érdekükben felhívja a biztosított tagjait, hogy ha ilyen eset előfordulna, az illetőt igazoltassák, illetőleg a legközelebbi rendőrnek adják át.

Az 5 pengős bankjegyek bevonása. A Magyar Nemzeti Bank a forgalomban lévő, 1928. évi augusztus hó 1-i kelettel ellátott 5 pengős címletű bankjegyeket 1930. évi június hó 25-től kezdődőleg a forgalomból bevonja. A bevonásra kitűzött időtartam a magyar kir. kormány hozzájárulásával 1930. évi december hó 31-ig terjed, amely időpontig a behívott bankjegyeket, úgy mint eddig, fizetésképen el kell fogadni. Ennélfogva a Magyar Nemzeti Bank főintézete és fiókintézetei a behívott bankjegyeket ugyancsak 1930. évi december hó 31-ig fizetésképen, vagy kicserélés végett elfogadják. Ez időpont után az említett bankjegyeket a Magyar Nemzeti Bank intézetei már csak kicserélés végett fogadják el. 1933. évi december hó 31-ével a Magyar Nemzeti Bank beváltási kötelezettsége a fentemlített bankjegyekre vonatkozólag a Bank alapszabályainak 94. cikke szerint megszűnik.

Modern Bronz- és Vas-
Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

A vidék zárórarendezéséért. A *jászberényi vendéglős és kávés szakosztály* a belügyminisztériumhoz kérvényt intézett a vidéki kávéházi záróra meghosszabbítása tárgyában. A rohamosan fejlődő vidéki városokban tényleg csak a régidőkből visszamaradt és jobbára babonákon alapuló rendelkezések akadályozzák a szakmai szórakozást és az éjszakai életet. A belügyminisztériumban az Országos Kávéssövetség meleghangú pártolásával jóakaratú mérlegelés tárgyává teszik a kérést.

A fertőző betegségek és a férgek (rovarok és egyéb kártékony állatok), féregirtás. E címen Székelyhídi Hammer Dezső dr. egyetemi magántanár tollából új könyv jelent meg a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. (Budapest, IX., Üllői-út 25.) kiadásában. A könyv a férgek szerepét orvosi szempontból tárgyalja, mert a járványok tanulmányozásában mindinkább bebizonyul az a feltevés, hogy a fertőző betegségek közül sokat férgek okoznak, terjesztenek, közvetítenek. Ezért azokat a férgeket ismerteti, amelyek többnyire az emberrel együtt, annak lakásában élnek. A szunyog a tetű, a patkány, egér, bolha, légy, poloska, sváb- és muszkabogár stb. fertőző betegséget okozó jelentőségének, életmódjának és elpusztításának leírása után ismerteti és bírálja az egyes féregírtó módokat. Részletesen mondja el a gázokkal való féregirtás feltételeit, különös súlyt helyezve a rendkívül veszedelmes cianhydrogén alkalmazásának szabályaira. Külön részben sorolja fel azokat a kötelességeket, amelyek a fertőző betegségek miatt a hatóságokra hárulnak. Az orvosi irodalomban megjelent ezen népszerű stílusban megírt könyv tanulságos tartalmánál fogva a nagyközönség körében is számíthat érdeklődésre, mert egyrészt a készülő patkányirtásra nézve nyujt tájékoztatást, másrészt általában is tárgyalja azt, hogyan tarthatja a rendes háziasszony házát, lakását tisztán, féregmentesen, valamint a mezőgazdaság néhány kártevőjének irtására is nyujt támpontokat. A minden könyvkereskedésben és a kiadónál is beszerezhető könyv ára 3 pengő.

Ösztöndíjat kapnak a hadiárvák és a hadirokkantak gyermekei. A népjóléti és munkaügyi miniszter (1926. évi rendelete alapján) hadirokkantak gyermekei és hadiárvák részére az 1930—31. évi tanévre ösztöndíjat engedélyez. Feltételek a következők: Ösztöndíjat kaphat középiskolai, főiskolai tanulmányai, vagy tanonckiképzése alatt, a nem hivatásos állományba tartozott katona hadiárvája és a nem hivatásos állományba tartozott, legalább huszonötszázalékos hadirokkant gyermeke, ha tanulmányai idején életének 24-ik, tanonckiképzés esetén pedig a 20-ik évét még nem töltötte be és a legutóbbi iskolaévet — jeles (1-es), vagy kivételesen — jó (2-es) eredménnyel végezte. Ha szülője, vagy más hozzátartozója vagyontalan és számottevő keresete nincs. Nem kaphat ösztöndíjat az, aki már más ösztöndíjban vagy egyéb támogatásban (ingyenes intézeti ellátásban) részesül, vagy nemzetellenes magatartása, erkölcsi fogyatkozása, esetleg büntetett előélete miatt kifogás alá esik. Az ösztöndíj egyévi összege főiskolai hallgatók részére 100 pengő, középiskolák négy felső osztálya tanulói részére évi 80 pengő és középiskolák négy alsó osztálya tanulói részére 70 pengő, tanoncok részére pedig évi 50 pengő. A kérvényezés határideje 1930. évi október hó 1. A kérelmet a szülő vagy gyám, vagy pedig más, eltartásra köteles hozzátartozó terjeszti fel az e célra szolgáló ürlapon. Az ürlapokat a népjóléti minisztérium hadigondozási VIII. osztályán (Budapest, II., Lánchid ucca 2., IV. em.) a budapesti kerületi előljáróságoknál, vidéken pedig a vármegyei és városi törvényhatóságok számvevőségeinél lehet kérni. A kérvényt a mellékletekkel együtt a népjóléti miniszterhez kell intézni. Mellékelni kell a kérvényhez az utolsó évvégi bizonyítvány másolatát, tanoncoknál pedig a tanonczerződés másolatát, a szülőknek, vagy a hadiárváknak az illetékes hatóságoknál beszerezhető „Egyéni lap" másolatát. Az ürlapokat az iskolaigazgató (tanoncoknál a munkaadó) úgyszintén az illetékes előljáróság záradékolja. A kérvény bélyegmentes.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz
a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: Aut. 910—01 és Aut. 900—72

Novemberre lép életbe a fővárosi új lakbérleti szabályrendelet. A székesfőváros szociálpolitikai ügyosztálya elkészítette a főváros lakbérleti szabályrendelet végleges szövegét. Az új szöveg, amely a kiküldött ad hoc bizottság meghallgatása után készült, már a tanács előtt fekszik és rövidesen a közgyűlés elé kerül. A közgyűlésen mindenesetre hosszabb vitára van kilátás a lakásbérleti szabályrendelet elfogadása körül. A városházán azt tervezik, hogy már novemberre életbeléptetik az új szabályrendeletet, amelynek belügyi és igazságügyminiszteri jóváhagyása előzetesen biztosítva van.

A társadalombiztosítási járuléktartozások behajtási rendje. Az ország minden részéből panaszok hangzottak el, amelyek a társadalombiztosító járulékok behajtásával megbízott közegek kíméletlen eljárását és különösen azt sérelmezték, hogy az ily eljárások következtében felmerülő költségek sokszor a díjhátralékos iparos teljes anyagi romlását idézik elő. Az Orsz. Kézművestestület ennek tarthatatlan voltát felterjesztésében a népjóléti és munkaügyi miniszter elé tárta. A miniszter a panaszos beadványt az Országos Társadalombiztosító Intézethez küldte le jelentéstétel végett és annak jelentését most másolatban közölte az OKT vezetőségével. Az OTI a jelentésében azt igyekszik igazolni, hogy a behajtások körül a hivatalos közegek a legnagyobb körültekintéssel és tapintattal járnak el és csupán akkor alkalmaznak ú. n. transferálást, amikor a többszöri felhívás és intés sikertelen. Az OTI jelentése hangsúlyozza, hogy a kinlevőségek legnagyobb része oly kirovásokból ered, melyekben 50%-át a munkaadók a munkásoktól levonják, de be nem fizetik. Jelentése végén az OTI megállapítja, hogy az intézet nem zárkózik el attól, hogy a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel könnyítéseket alkalmazzon és ad részletfizetési kedvezményeket is. Kijelenti még az intézet, hogy minden egyes esetben a méltányosság szélső határáig megy el részletfizetések engedélyezése tekintetében. A miniszter az OTI jelentését tudomás végett az OKT-nek megküldötte. Az iparosság azonban ezzel az elintézéssel nem elégszik meg és ezért az Országos Kézművestestület az autonómia útján fogja az iparosság panaszait erőteljesen kifejezésre juttatni.

A palacksör-háború Ausztriában. Nem nálunk tört ki a palacksörháború, hanem itt a szomszédban, Ausztriában. Az osztrák vendéglősök és korcsmárosok kezdték ki a falusi vegyeskereskedőket, mert azok — akárcsak nálunk Magyarországon — zárt palackokban italokat árúsítanak. A vendéglősök pártjára állt most a parlament egy képviselője, aki nemrég törvényjavaslatot nyujtott be, amelyben azt kívánta, hogy a falusi vegyeskereskedőknek tiltsák meg a palacksörárúsítást. És megokolta ezt azzal, hogy szerinte a falusi vegyeskereskedések nem ritkán a világosságot kerülő elemeknek a rejtekhelyei, akik ott részint szerencsejátékokkal, részint pedig a falusi ifjúság megrontásával foglalkoznak.

Fellebbezés az adóív alapján. Az 1929. évre szóló adókivetés befejeztével a közel jövőben kerül sorra az adóívek kikézbesítése. Az adóív az adófőkönyvi számlán előírt folyó évi köztartozásokat adónemenkint elkülönítve tartalmazza, nevezetesen az állami egyenes adókat, ezeknek törvényhatósági községi pótadóit s az együttes kezelésbe vont egyéb köztartozásokat (helyi, kamarai és egyházi szolgáltatásokat). Ezenkívül az adóív számszerint megjelöli az év első napján az adózó terhére áthozott mult évi hátralékot, valamint az adóív kiállításának napjáig teljesített folyó évi befizetéseket, hogy az adózó a kiegyenlítetlen tartozás összegét maga kiszámíthassa. Az adóív azonban nemcsak összefoglaló tájékoztatást nyújt az adófőkönyvi számla állásáról, hanem egyes köztartozásokra nézve a kivetés közlésének számít és így az illető adók ellen benyujtható fellebbezés határideje az adóív kézbesítésétől kezdődik. Ilyen köztartozás az állami földadó, melyről az adózó nem kap külön fizetési meghagyást, valamint az állami pótadóként szedett rokkantellátási adó, amelynek kivetéséről és összegéről az adózó csak az adóív kézbesítése útján értesül. De ilyenek az alapadók után kivetett törvényhatósági és községi pótadók, valamint az együttes kezelésbe vont helyi és kamarai közszolgáltatások is. Mindezek jogossága és helyessége ellen az adózó az adóív kézbesítését követő 15 nap alatt fellebbezhet.

A Társadalombiztosító előlegkivetései. Az 1927. évi XXI. t-.c. a balesetbiztosítási díjak tekintetében úgy intézkedik, hogy addig is, amíg az adatok feldolgozást nyernek és megállapítható a fizetési kulcs, a munkaadók előleget tartoznak fizetni. A törvény e rendelkezésére építve, az OTI. most kézbesíti az 1930. évre szóló balesetbiztosítási járulékok előlegfizetési végzéseit, melyek az előleg összegét az 1928. évi járulékok színvonalában állapítják meg, hozzászámítva a népjóléti miniszter engedélye alapján további 10 százalékot. Eltekintve attól a körülménytől, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok úgyszólván elviselhetetlenné teszik a munkaadók részére a különböző közterheket, egyenesen meglepő, hogy az előlegeket még az 1928. évi járuléknál is 10 százalékkal magasabb összegben állapítják meg, holott 1928. év lényegesen emelkedettebb gazdasági forgalma folytán természetesen aránytalanul magas volt az akkori járulék is. Nem valószínű tehát, hogy az ezévi járulék oly magas legyen, hogy 10 százalékkal túlhaladja az 1928. évi járulékot. Minthogy pedig, miként előbb említettük, a vállalatok aligha fognak tudni előlegfizetési kötelezettségüknek megfelelni, ismét kezdetét veszi a szokásos havi 2 százalék pótdíj fokozatosan halmozódó összegre rugó felszámítása. Érthető ezek folytán az általános nyugtalanság, amelyet ezek az előlegkivetések az érdekeltek sorában kiváltottak és amelyet még hatványoz az a körülmény, hogy az előleg 15 napon belül lerovandó. De ettől eltekintve, ma alig van vállalat, amely olyan keretek között volna foglalkoztatva, mint az előző években. Nagy általánosságban is optimizmus volna, ha azt állítanók, hogy a foglalkoztatás felére csökkent. Igaz ugyan, hogy mindenkinek joga van az előleg nagyságának megállapítása ellen fellebbezni és ajánljuk is, hogy sérelmes kivetés esetén fellebbezési jogával éljen is, de ez csak az amúgy is sokat kifogásolt adminisztráció munkájának szaporítását fogja jelenteni minden érdemleges eredmény nélkül. Mennyire célravezetőbb volna, ha az Intézet a gazdasági helyzettel számolva, az előlegek bekérésében és a befizetés határidejének megállapításában a méltányosság álláspontjára helyezkedve.

Egy szelet borjúszegy. Londonban a következő történt. A *Scot-féle* vendéglőbe, amely rendkívül előkelő, ebédidőben egy elegáns úr állított be. Nem ült le az asztalok valamelyikéhez, hanem azt követelte a pincérektől, hogy vezessék a konyhába. Itt minden további nélkül leemelt a polcról egy tepsit, rátette a tűzhelyre, a többi lábas szomszédságába, amelyekben a Scott-féle jóhírű inyencfalatok rotyogtak, egy kis zsírt kanalazott bele a bödönyből, a zsebéből kihúzott egy szelet húst, kicsomagolta és beledobta a tepsibe, ahol az, a régi tapasztalatot igazolva, sülni kezdett. Az egyik szakács erre megfogta a tepsi nyelét és a már-már ropogós húsdarabot belehajította a szemétládába. Az urasági inasok büszkesége rendszerint felülmúlja grófi gazdájuk büszkeségét és ez a szakács is sokkal haragosabb volt, mint maga Scott, akit szintén a konyhába hívott a különös vendég híre. A tulajdonos türelmes szóval és őrültet gyanítva óvatosan magyarázni próbált az elegáns úrnak, aki méltatlankodva kártérítést követelt a kárbaveszett darab húsért. Végül is kénytelen voltak rendőrt hívni. A rendőr láttára a vendég lecsillapult. Nem is vonakodott többé elhagyni a Scott-étterem konyháját és minden kérése csak annyi volt, hogy az esetről kimerítő jegyzőkönyvet vegyenek fel. A tulajdonos maga is szívesen tanusította írásban, hogy egy idegen urat, aki a vendéglő konyhájában magával hozott, hússzeletet akart sütni, rendőrrel kényszerített távozásra. Az idegen úr pedig a konyhából egyenesen a bíróságra ment és feljelentette Scottot. Előadta, hogy amikor első Jakab 1603-ban megengedte, hogy London főterén és egyes utcákban nyilvános tűzhelyeket állítsanak fel, amelyen pénzért idegenek számára ételeket főznek, törvényt hozott és elrendelte, hogy minden angol állampolgárnak joga legyen a nyilvános tűzhelyeken délidőben a saját húsát is megsütnie. Angliában nagyon kevés a törvény, de egyes törvények évszázadok óta érvényben vannak. A legtöbb államban önmagától veszti hatályát az olyan törvény, amelynek a megváltozott viszonyok között már nincs értelme. Cessante ratione cessat ipsa lex: ha megszűnik a törvény értelme, megszűnik maga a törvény is. Az angol alkotmány, amely ismeri a megváltozhatatlan alaptörvények fogalmát, nem ad alkalmat ennek az elvnek az érvényesülésére. Scottot és szakácsát tehát megbüntették, mert I. Jakab elfelejtett törvényével szembeszegülve megtagadták, hogy egy angol állampolgár nyilvános tűzhelyükön délidőben a húsát megsüthesse. Az az úr, aki a jól sikerült csinyt elkövette, ügyvéd volt és ezzel a tettével elismert jogtudóssá lett.

Transzparens, terrasz, amerikai nedves és verses propaganda a budai kiskorcsmák tájékán. Egyik ismerősünknek nemrégiben vendége érkezett Bécsből. A bécsi úr néhány napi ittidőzés után mélabús szemrehányással jegyezte meg a búcsúzáskor:

— . . . Hanem egy jó koresmátok, az nincs . . .

Megvalljuk, bántott a hazafias önérzet, amikor ezt hallottuk és nyomban elhátároztuk, hogy „felfedező" körútra indulunk a budai kiskorcsmák tájékán. Hátha akad ujság, amihez egy-két fröccs, vagy pohár sör árán hozzájuthatunk. És nem is kellett nagyon messze mennünk, mindjárt a megindulaskor megállapíthattuk, hogy a bécsi úrnak nincs igaza, mert hála a sorsnak, van elég kiskorcsmánk. Sőt nemcsak hogy van, hanem a „modern kor" szelleme is meglátszik rajtuk. Például a Vérmező környékén van egy régi-régi ismert korcsma. Évtizedek óta, mint mondják, csak „belterjes" volt, de az idén már terraszt csinált magának, mint illik, abrosszal betakart asztalokkal, sőt — uram bocsá', — a homlokzatra a gyaluforgács helyett transzparenst szereltek fel. Ez ám a haladás . . .

A Városmajor-utcába is ellátogattunk. Ott is szerénykedik egy kedves kis korcsma. Sötét, szőlőlugasos udvaron két elárvult pirosabroszos asztal képviseli a terraszt. Pohár sört hozatok s a „tulaj"-tól az iránt érdeklődöm, hogy a hitelkérdés mostani szabályozása mennyiben érinti a forgalmát.

— Engem nem érint egyáltalán — szól a korcsmáros — mert izé, tetszik tudni . . . ja, majd elfelejtettem, huszonnyolc fillért kapok az úrtól.

— Huszonnyolc fillért ?

— Ja, ne tessék haragudni, de nálam előre fizetnek . . . Ez a szokás.

Nahát akkor tegyünk eleget neki. Amíg leszámolom az obulusokat, hirtelen a pohárra téved a tekintetem. A következő kis mondás olvasható a poháron:

Ezt a poharat a korcsmárostól loptam.

Nagyszerű a bizalom. Nahát azért nem szabad megbotránkozni, hiszen mindig megtörténhetik, hogy valaki tévedésből zsebredugja a poharat. Ez pedig káros akkor, amikor nagy a forgalom és nem lehet pontosan kiszolgálni a vendégeket.

A harmadik korcsmába a Vízivárosban botlunk bele. Itt van egy „úri" helyiség is. Ide kalauzolnak be. A falon egyébként különböző öregbetűs plakátok láthatók, amelyek a szőlőnedv fokozottabb élvezetére csábítanak. Egyiken a következő bölcseség harsog:

„Mert előbb tudott az ember inni
És csak azután enni."

Ezen az axiómán bizony ugyancsak elvitatkozhatnának a prehisztorikus korral foglalkozó történettudósok, de „itt" megdönthetetlennek és elvitathatatlannak kell elfogadni. Nem kevésbbé érdekesebb egy másik plakát felirata, amely szinte hazafias intelem a kivándorlás ellen. Ez áll rajta ugyanis:

„Csak itt jó, ihattok, hiába
Kár kimenni Amerikába."

Hát ez valóságos „nedves" propaganda. S érthető: aki kimegy Amerikába, az nem ihat ott egy pohár jó bort sem. De úgy kell neki, ha megteszi. Lehet, hogy erre még meggondolják magukat Hoverék . . .

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklam-vállalat **Csernák Jenő** Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 23. Telefon: József 385—28

M. kir. áll. rendőrség hatvani kirendeltsége.

790/929. kih.

Ítélet-kivonat.

A m. kir. áll. rendőrség hatvani kirendeltségének alulirott rendőri büntetőbírája Hatvanban, 1929. évi november hó 20. napján megtartott tárgyaláson meghozott I. f. jogerős ítéletével **Kiss Miklós,** vendéglős, 32 éves, hatvani (báró Hatvani József ucca) lakost romlott és beteg bornak forgalombahozatala miatt 6 P pénzbüntetésre, mely behajthatatlanság esetén 1 napi elzárásra lesz átváltoztatva, ezenkivül az eljárás során felmerült költségek megtérítésére ítélte és egyben az ítéletnek terhelt költségére a „Hatvani Ujság" c. hetilapban és a „Vendéglősök Lapja" c. szaklapban való közzétételét rendelte el.

Hatvan, 1930. június 25.

Dr. Lipthay s. k.
rendőrfogalmazó,
r. b.-bíró.

A kiadmány hiteléül:

(Olvashatatlan aláírás)
hiv. s.-tiszt,
a s.-hivatal vezetője.

588/930. kih. sz. **Csepeli ker. kapitányság.**

Ítélet-kivonat.

A csepeli ker. kapitányság, mint I. fokú rendőri büntetőbíróság f. évi május hó 22-én kelt 709/930. kih. szám jogerős ítéletével I. r. **Drucker Miksa** és II. r. **Märtz György** csepeli lakos terhelteket az 1924. évi IX. t.-c. 7., 8. §-ába ütköző kihágásért éspedig I. r. terheltet azért, mert vendéglőjében a kötelező ellenőrzést elmulasztotta, II. r. terheltet pedig azért, mert 1. bort vízzel hamisított, 2. mert hamisított bort forgalomba hozott, I. r. terheltet 25 P pénzbüntetésre, II. r. terheltet 30 P pénzbüntetésre ítélte, nemfizetés esetén a pénzbüntetés 2—2 napi elzárásra változtatandó át.

Egyben kötelezte terhelteket a felmerült költségek egyetemleges megfizetésére.

Csepel, 1930. június hó 7-én.

A kivonat hiteléül:

(Olvashatatlan aláírás)
r. büntetőbíró, r.-kapitány.

A gyomai járás főszolgabírájától, mint rendőri b.-bírótól.

1929. kih. 1348/1.

Másolat!

A gyomai járás főszolgabírája, mint elsőfokú rendőri büntetőbíró 1929. november hó 28. napján megtartott nyilvános tárgyalás után meghozta a következő

ítéletet:

Szabó Sándor, 47 éves, r. kath., endrődi születésü, ital imerő, vagyontalan endrődi lakost az 1924. évi IX. t.-c. 7. §-ának 1. pontjába ütköző és a 42. § 1. p. szerint minősülő kihágás miatt, mert a kimérés alatt álló bort 16% vízzel hamisította, az 1924. évi IX. t.-c. 8. §-ába ütköző és a 42. § 2. pontja szerint minősülő kihágás miatt, mert a vízzel hamisított bort forgalomba hozta, az 1924. évi IX. t.-c. 16. §-ába ütköző és a 44. § 1. pontja szerint minősülő kihágás miatt, mert a bort tartalmazó tartályokon nem jelölte meg a bor faját és minőségét, vétkesnek mondom ki és az 1928. évi X. t.-c. 4. §-ának alkalmazásával, ezen törvény 7. §-ára figyelemmel, összbüntetésképen az ítélet jogerőre emelkedésétől számitva 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett fizetendő 40 pengő pénzbüntetésre, ennek behajthatatlanság esetén az 1928. évi X. t.-c. 10. §-a alapján 10 napi önköltségen eltöltendő elzárásra ítélem.

Gyoma, 1929. évi november hó 28-án.

Jeney s. k.
tb. főszolgabíró,
mint kih. rendőri büntetőbíró.

1929. kih. 1348/8.

A másolat hiteléül:

Gyoma, 1930. június 19-én.

Bencsik László
járási irodatiszt.

A tanonc nősülése nem ok a tanviszony felbontására. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elvi jelentőségű állásfoglalása szerint az a körülmény, hogy valaki tanonc, a nősülésnek nem akadálya. Ha egyébként a nősülés törvényes feltételei fennforognak. Az, hogy a tanonc megnősül, a tanonccszerződés felbontására sem nyujt törvényes alapot, mert az ipartörvénynek a tanviszony felbontását szabályozó szakaszaiban ez az ok nem szerepel.

A segéd pályaváltoztatása bejelentés alá tartozik-e ? A segéd pályaváltoztatását sem az iparhatóságnál, sem az ipartestületnél bejelenteni nem köteles. A pályaváltoztatás ugyanis a munkakönyvben történő bejegyzésből amúgy is kitűnik. Minthogy pedig az új szakmára való áttérésnek csak a segéd önállósulásakor a képesítés megállapítása szempontjából van jelentősége, a segédi gyakorlat tartama alatt a segéd pályaváltoztatásának ügye egy hatóságot sem foglalkoztat.

A „valódi" jelzés használata élelmiszereknél. Egy budapesti cégnek arra a kérdésére, hogy Budapesten, gyárában gyulai módra előállított hentesárúcikkeket „valódi gyulai" jelzéssel hozhat-e forgalomba, a budapesti kereskedelmi és iparkamara negatív választ adott. Szakkörökben ugyanis egyhangú vélemény alakult ki abban a tekintetben, hogy szóbanforgó árúfajták, amelyek a forgalomban származáshely megjelöléssel kapcsolatosan szerepelnek, az esetben, ha a származáshelyjelzés idők folyamán minőségjelzéssé változott is (mint pl. prágai sonka, debreceni szalonna, szepesi virstli stb.), ha nem valóban az illető helyről valók az árúk, amely helyet a névben szerepeltetünk, a „valódi" megjelöléssel el nem láthatók anélkül, hogy a forgalombahozó a tisztességtelen versenyről szóló törvényes rendelkezésekkel ellentétbe ne kerülne. Ezért az érdeklődő cég figyelmébe kellett ajánlani, hogy a szóbanforgó cikkeket „gyulai módra készült" jelzéssel forgalmazza és számlázza, ne pedig „valódi" jelzéssel.

A színes tojások. A „Berliner Tageblatt" nemrég hírt adott egy angol találmányról, amely szerint egy angol tudós, Mr. Helliot, arra indította a tyúkjait, hogy kívánságának megfelelően, színes tojásokat tojjanak, pl. vöröset, zöldet, vagy kéket. Erre most a „Manschester Guardian" című angol lap a következőket írja: „Mr. Helliot állítólagos találmányáról itt semmit se tudnak. De ha igaz az, hogy a laboratóriumi tyúkok színes tojásokat tojnak, úgy ugyanezt megtehetik majd a majorságbeliek is. És ez azután tarkává fogja tenni a reggelinket. Milyen színű tojást kíván nagyságod? — kérdezi majd a jövő pincére és tapintatosan olyan színű tojást hoz, mint aminő a hölgy toalettje, kalapja, vagy szeme."

A braziliai kávétermés. A beérkezett jelentések szerint, az ezévi kávészüretre a termelés igen jelentékeny csökkenése várható. A braziliai kormány becslései szerint a feltételezett szüret eredménye 11 millió bálát eredményez. A termelés eme csökkenésének okaként nemcsak a természetes befolyásokat jelölik meg, hanem a kávévédelmi intézet új racionizáló tervezetét is, amelyet a kávévédelmi intézet a 20 millió fontnyi angol kölcsön felvétele után állított fel. Ennek értelmében ugyanis a jövőben csak azok az ültetvények részesültek hitelben, amelyek a termelés minőségének megjavítása s a racionális termelési módszerek bevezetése révén biztosítékot nyujtanak a hasznothajtó termelésre. Ami pedig a régi készleteket illeti, úgy azoknak a piac kialakulására irámyuló zavarok befolyását is kizárták, elsősorban azzal, hogy a már régóta raktározó készleteket megsemmisítették és a megmaradó készletekre nézve egy tíz esztendőre terjedő eladási tervezetet állítottak fel, amely e készleteknek egymásután történő eladását lehetővé teszi.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

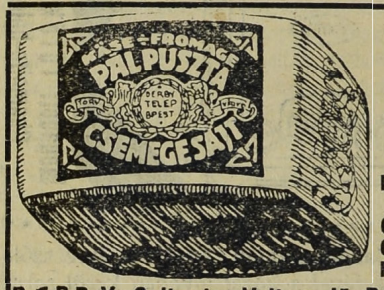
Enyingi járás főszolgabírájától, mint rendőri b.-bírótól.

1926. kih. 621/8.

Kardos Aladár siófoki lakos, borkereskedő a m. kir. földmüvelésügyi miniszter úr 86.209/II. 2/1929. számú III-ad fokú ítéletével az 1924. évi IX. t.-c. 11. és 16. §-aiba ütköző 1. othellóval kevert bornak „vörösbor" néven való forgalombahozatala, 2. bortartályok kötelés megjelölésének elmulasztása által elkövetett kihágásokért, ugyanezen törvénycikk 43. §-a alapján Kbtkv. 21. §-ának alkalmazásával és behajthatatlanság esetén 3 napi elzárásra átváltoztatandó 25 pengő pénzbüntetésre ítélte, kötelezte továbbá eljárási költség fejében 22 P 40 fillér vegyvizsgálati díj fejében 15 pengőnek megfizetésére, valamint az ítéletkivonatnak a Veszprémi Hirlap és a Vendéglősök Lapja című lapokban való egyszeri közzétételére.

Enying, 1930. június 20.

Molnár Imre s. k.
tb. főszolgabíró, mint rendőri
büntetőbíró.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árúsító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

Bakonyi Jenő

a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője

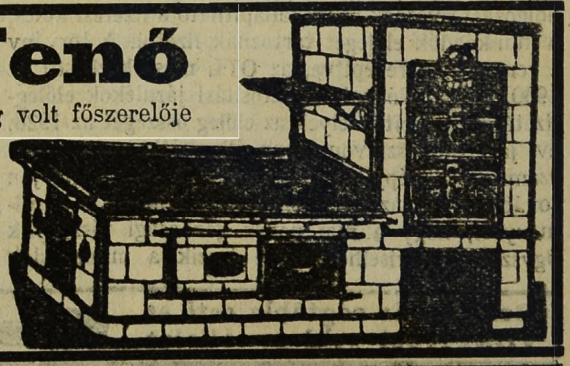
üzemet nyitott

Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.

Elsőrendű, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.

Telefon: József 322—78

"Pátria" irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 14. SZÁM 1930. JÚLIUS 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KOZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József“ 322—81

HIVATALOS ÓRAK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Bevalljuk,

nem tudtunk valami nagyon lelkesedni a lelkesedőkkel, amikor óriás tőkékkel, adózók filléreiből összekuporgatott állami pénzeken indult meg a nagy akció a magyar borok külföldi elhelyezésére. Mi mindig a belső fogyasztás gyászos statisztikáját nézve úgy találtuk, hogy a magyar borokat nem az fenyegeti a legközvetlenebb katasztrófával, hogy a külföld alig, vagy csak igen nehezen hajlandó tudomást venni róluk, hanem az, hogy maga a magyar nép, a magyar fogyasztó tartja távol magát a magyar boroktól.

Mi nem esünk abba a tévedésbe, amibe a szőlőtermelőink általában és az ő érdekképviseletük. Mi nagyon jól tudjuk, hogy a termelés a fogyasztó érdekében történik, nem pedig a termelő érdekében és hogy mindig a fogyasztás irányítja. De a statisztika beszél itt az érvek helyett. A magyar fogyasztó fejenkinti borkvótája rohamosan csökken, ez pedig nem lehet egészséges állapot magának a fogyasztónak a szempontjából sem.

Az egészséges, erőt, kedvet és fölfrissülést adó magyar bort nem egészséges gondolat mesterségesen is kiszivattyúzni a külföld felé. — A fölösleget igen. — A legfinomabb, legdrágább — nekünk megfizethetetlent — igen. De miért jutnának ki belülről az úgynevezett kommerszboraink, amelyeket mi is el tudnánk fogyasztani és nekünk is kellene elfogyasztanunk?

A vendéglős, korcsmáros, kimérő, kávéházi és éttermi szakmáinknak véletlenül szintén nem lehet közömbös az, hogy idebent fogyasztja el a magyar közönség a magyar borokat, vagy a forszirozott export kihordja és ott tukmálja szét? Nekünk egyáltalán nem érdekünk, hogy az export révén olyan kevés borunk maradjon meg, hogy ezek ára megfizethetetlenné váljék. Még nagyon messze vagyunk ugyan az ilyen veszedelmektől, de se a túl olcsó, se a túl drága boráralakulás nem lehet a mi esetünk.

Egészségesebb borfogyasztási utak és ideálok felé kell térnünk, nem várhat mindent az exportreményektől a bortermelő közönség hétszázezres lélekszáma sem. Csak a belföldi fogyasztás lehet az egészséges, állandó és megbízható jellegű levezető csatornája bortermelésünknek, minden erővel azon kell hát lennünk, hogy ezt erősítsük, ezen segítsünk!

A bor belső értékesítési lehetőségének azonban a borfogyasztási adó magas volta áll útjában. Az adó teljes eltörlése, de legalább is nagymérvű csökkentése volna a legsürgősebb. A szőlősgazdák tavalyi közgyűlésén a pénzügyi államtitkár megígérte ennek keresztülvitelét, azóta egy év telt el és nem történt semmi. Az illetékes körök arra hivatkoznak, hogy a községek háztartásában hiányozna az a 15 millió pengő, amire a borfogyasztási adó ad fedezetet. Erre valamilyen úton-módon megoldást kell találni, de ez a borárakhoz mért 100%-os adó tarthatatlan. Számos országgyűlési képviselő — pártkülönbség nélkül — a borfogyasztási adó eltörlése mellett foglalt állást, de nem tudnak keresztülvinni semmit. Vegyen itt példát a kormány Olaszországról, ahol 1924-ben, amikor ott volt ilyen válságban a szőlőgazdálkodás, királyi dekrétum *teljesen eltörölte a borfogyasztási adót.* Ha Magyarországon törvény köti meg a kormány kezét, terjesszen be a legrövidebb időn belül törvényjavaslatot a borfogyasztási adó eltörlésére; ha rendeleti úton szabályozható, semmisem áll az útjában, hogy segítséget nyujtson, ha akar.

Ha a borfogyasztási adót eltörlik, óriási mértékben megszaporodna a belföldi fogyasztás, ami alapját kell, hogy képezze a bortermésünk értékesítésének. Ma egy magyar ember feleannyi bort sem fogyaszt, mint egy svájci és negyedannyit sem, mint egy olasz, francia vagy spanyol. És a magyar köztudomásúlag borivó nemzet. A borexportnak a mai borárak mellett már semmi nem áll útjában, de viszont még az importállamokban is nehéz elhelyezni a bort, így elsősorban a belföldi fogyasztást kell minden erővel emelni!

Az italmérési jog gyakorlása csőd esetén. Konkrét ügyben felmerült az a kérdés, hogy ha az italmérő csődbe jut, a csődtömeghez tartozó szeszes italokból álló árukészlet kimérhető-e ? A hitelezőknek érdekei ez esetben ahhoz fűződnek, hogy a meglévő árú kimérhető legyen, ehhez azonban megfelelő engedélyre van szükség A kérdés tisztázatlansága folytán hitelezők részéről érkezett megkeresés alapján az Országos Hitelvédő Egylet a m. kir. pénzügyminisztériumhoz kérelmet terjesztett e tárgyban elő, amelyre most a Székesfővárosi M. Kir. Pénzügyigazgatóság 109.884—1930. sz. a. alább következő végzést hozta az OHE tudomására, amely e kérdés eldöntése szempontjából elvi jelentőséggel bír: „Az italmérő csődbejutása esetén a csődtömeghez tartozó szeszes italokból álló árúkészlet kimérése (elárusításra) az italmérő tulajdonában volt engedélynek megfelelő s az árúkészlet tartamára szóló ideiglenes engedély kiadásának törvényes akadálya nincsen. Az engedély iránt a hitelezők nevében a csődválasztmánynak kell folyamodnia az üzletvezetőként a csődbíróság részéről az 1881. évi XVII. t.-c.-be foglalt csődtörvény 98. szakaszára figyelemmel a kimérés (elárusítás) céljából kinevezett külön vagyonkezelő jelentendő be. Az ekként bejelentett vagyonkezelő üzletvezetőnek a feltételeknek meg kell felelnie.“

Ha a kihágási ítélet az elítélt vagyoni romlását okozza. Egy elvi jelentőségű belügyminiszteri határozat szerint kihágási ügyben a végrehajtást mellőzni és a pénzbüntetés helyett az elzárást kell foganatosítani, ha a végrehajtás foganatosítása az elítélt vagyoni romlását vonná maga után.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés
Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.
Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A magyar idegenforgalom fejlesztése.

A „Vendéglősök Lapja" számára írta: dr. Schweng Ede m. kir. rendőrtanácsos.

Néhány év óta országos kérdésként foglalkoztatja a hivatalos köröket, magánosokat és különböző érdekeltségeket az a probléma, hogy milyen módon és eszközökkel lehet az ország idegenforgalmát növelni. Miként lehetséges a külföldi utazó kontingens érdeklődését hazánk megismerésére megszerezni és idegen pénzbeözönlést teremteni a magyar természeti kincsek és szépségek révén.

Tagadhatatlan, hogy az ország megcsonkítása után sokat veszített szépségéből, műkincseiből, azonban a mostoha viszonyok mellett is maradt annyi és olyan, hogy általa joggal számíthatunk idegen vendégseregek érdeklődésére.

A Balaton sejtelmes hullámzása és ezüstös tükre, a Bükk, Mátra, Mecsek, Bakony regényes smaragdzöldje, a Pilisi és Vértes-hegység titokzatos kéksége, a Hortobágy délibábja, a Duna tükrében visszaverődő ezernyi csillag fénye, a kacskaringós Tisza hömpölygése méltán kelthetnek az idegenben csodálatot és örömet. Nem szólva fővárosunk fiatalos és üde szépségéről, számtalan szórakozást kínáló gyönyöreiről, műkincseiről, fürdőiről, műemlékeiről stb., mert igen sok és hasonló lehetőséget nyujt a vidéki magyar városok fejlődése a kíváncsi szemnek, a kulturembernek és a világot járó idegennek. Szeged, Esztergom, Debrecen, Eger, Pécs, Sopron, Szombathely, Veszprém, Székesfehérvár, Vác történelmi levegője, műkincseinek és műemlékeinek gazdagsága, borvidékeink tüze, fürdőink és tájaink vadregényes fekvése nagy jövőt ígérnek.

Országunk megismerésének és idegenforgalmunk fejlesztésének szolgálatában az utóbbi időben igen jelentékeny lépést tettek azok a hivatalos részről megszervezett kongresszusok, amelyek a világ tudósait időnkint egy-egy nemzetközi értekezletre székesfővárosunkban összegyüjtik. E kongresszusok résztvevőinek mindenesetre bő alkalmuk nyílik arra, hogy Budapestet megtekintsék, azonban egy-két esettől eltekintve, nincs mód arra, hogy az ország vidékeit, etnográfiai sajátságait, a magyar nép lelkét, kincseit, népszokásait és életét közelebbről megismerjék. Bár ezekre a nemzetközi látogatásokra fölötte szükségünk van, hisz hivatalos helyről is elő kell mozdítani a külföld érdeklődését hazánk iránt; azonban az ilyen látogatások szerény büdzsénk szempontjából és a nemzetgazda szemüvegén nézve, nem járnak a várt eredménnyel.

Nekünk az a fontos, hogy az országban lebonyolodó idegenforgalom a megfelelő haszonnal járjon.

Igaz, hogy hatóságaink minden lehetőséget, alkalmat és módot megragadnak arra, hogy az idegenforgalom fejlődése akadályokba ne ütközzék, iniciativ lépésük és támogatásuk nélkülözhetetlen; mégis a nehézkesebben gördülő apparátus munkája akkor lesz gyorsabb és lüktetőbb, ha az egyes érdekeltségek is, amelyeknek közvetlen érdeke a nagyobb idegenforgalom, belekapcsolódnak a hivatalos intézkedésekbe. Sőt! A kezdeményezésnek az érdekeltségek részéről kell kiindulni és csak a már kezdeményezett munka támogatásához és segítéséhez kell a hatósági közreműködés. Csak ily módon lehetséges az apparátus eredményessége, nagyvonalú a szervezet kiépítése, amely gazdasági szempontból fárad az idegenforgalom fejlesztéséért.

Idegenforgalmi irodák is létesültek, amelyek kisebb-nagyobb szerencsével eredményt is fel tudnak már mutatni; azonban lázasabb munka ezideig csak a székesfővárosi idegenforgalmi iroda részéről tapasztalható.

Ez nem elég. *A vidék idegenforgalmának kiépítése és megszervezése is fontos és életbevágó kérdés.* A szervezés munkáját *ki kell terjeszteni a vidékre is*, ahol már egynéhány városban létesült idegenforgalmi iroda.

Erre a járatlan útra gondoltam akkor, amidőn cikkem megírását célul tűztem. A közfigyelmet kívánom ráterelni erre az elhanyagolt kérdésre, hosszú évtizedek mulasztásaira akarok kitérni akkor, amidőn éppen *a vendéglő-, szálló- és kávésipari szakma* érdeklődését hívom fel az idegenforgalom fejlesztésére.

A felvilágosító propaganda, amelynek a kilencvenes évek elején kezdetét kellett volna vennie, sajnos, elmaradt. De amit elmulasztottunk a multban s amit elmulasztunk a jövőért, csakis bennünket terhel felelősség. Hasznos, *kezdeményező lépést* tehet a *vendéglő-, szálló- és kávésipari érdekeltség a vidéken is* és kiépítheti a maga erős szerveit oly módon, hogy egy-egy alakulat irányító keze és tevékenysége kihat egy vagy két vármegyére.

Hogy miért gondolok a vendéglő- és rokonipari érdekeltségre? Hát azért, mert őket érdekli az életstandard szempontjából az, hogy a vendéglők, szállodák, fürdők és nyaralóhelyek megtelnek-e fogyasztókkal, vagy sem? Már pedig a vendéglős- és rokon szakmák gazdasági helyzete nem rózsás, ezért az élet nehézségeinek útjából magának a szakmának kell az akadályokat elsősorban elhárítani, illetve azok eltávolításán munkálni.

Erre a propagandára alkalmas eszköz a külföldi szaktársak figyelmének felkeltése, az érdeklődésnek elősegítése színes reklámképeknek külföldi szállókban, vendéglőkben és egyéb nyilvános helyeken s az illető állam nyelvén kifüggesztésével. Prospektusoknak elküldése rövid ismertetésekkel minden modern nyelven, évről-évre megismételve azok szétküldését. Állandó kitartó és fáradságos munka kell ahhoz, hogy az idegenforgalmi mérleg hatalmas javulást mutasson ki.

A külföldön utazó magyar lépten, nyomon láthatta azt, hogy a vasúti váró- és étkezőtermek, sőt a vasúti kocsik is televannak fényképekkel, térképekkel és egyéb ügyes és csalogató hirdetésekkel, amelyek az utazó, külföldet látogató emberek érdeklődését felhívják és figyelmeztetik egyes vidékek szépségeire, nevezetességeire és más látnivalóira. Vigyük mi is alkalmas és szembeötlő helyekre a magyar vidékek fényképeit és egyéb tájékoztató, felvilágosító, tetszetős formában elkészült hirdetéseit, ahol megtekintésre érdemes látnivaló van.

Igen sokat tesz e téren maga az utazgató közönség is. A vonatban eltöltött idő unalmát felváltja az utazók ismerkedése, felvilágosítása és egymás érdeklődésének felkeltése. Ez az ismerkedés sok kétséget oszlathat el s az utazó szívesen és örömmel fogadja az útbaigazításokat, mert mindenki arra törekszik, hogy szabadságát kellemesen, az időt jól és gyakorlatiasan kihasználva tölthesse el olyan helyen, ahol előzőleg még nem, vagy régen járt. Ezen az úton azonban mi még igen hátra vagyunk, mert országunkat látogató idegenek száma még elenyésző csekély ahhoz, hogy mások figyelmét felhívhassuk és rávegyük egy-egy város, fürdőhely vagy vidék

Most este igyak még kávét?

Hogyne ihatna, hát nem ismeri a Hag kávét, az ártalmatlan babkávét? Mi nagyon sok kávét fogyasztunk, gyakran még késő este is, de mindig csak Hag kávét. Ezt a kiváló és ártalmatlan valódi babkávét az orvosunk ajánlotta és egy kisérlet meggyőzött minket. A Hag kávét Önnek is be kellene vezetnie a háztartásába.

Még ma kérjen egy csomaggal a fűszeresénél.

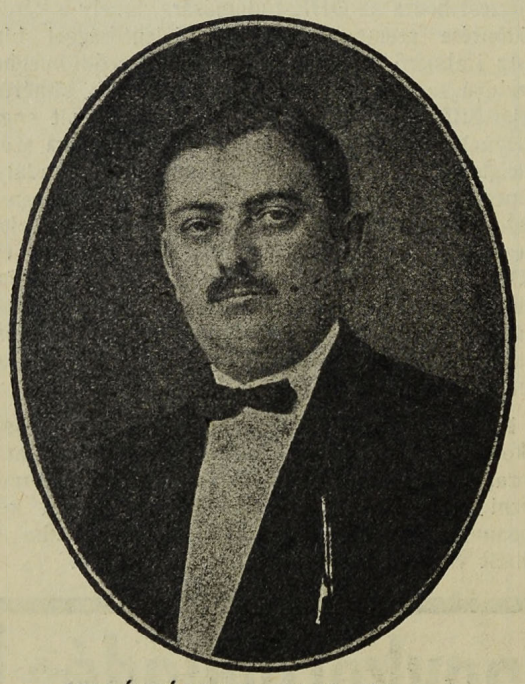
HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. Bon. Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....

Utca .....

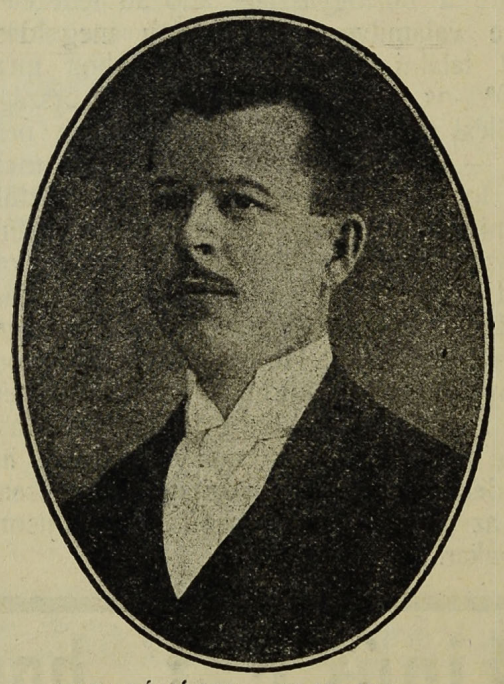
Helység .....

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

SZABÓ KÁROLY vendéglős, Kalocsa.

A szokott mindennapi munkán és a megélhetés fárasztó küzdelmein kívül a mi szakmáinknak egyéb kötelezettségei is vannak, ezek kellemesebbek és könnyebbek, mint az előbbiek, mégis könnyen elkerülik szakmáink embereinek a figyelmét. Ilyen fontos kötelezettség a nyilvánosság előtti szereplésnek bizonyos foka. Hiszen egyetlen szakemberünk se képes a nyilvánosság nélkül megállani.

FARAGÓ JÁNOS vendéglős, Kistarcsa.

Mozogni kell előtte, beszéltetni magáról, ismertetnie a nevét és jó tulajdonságait. Pár tollvonással és egyetlen arcképpel tizenkétezer intelligens szakember előtt lesz ismeretes, ha beküldi az Album számára ingyen leközlendő arcképét rövid életleírásával együtt bármely vendéglős, kávés, korcsmáros, vagy szállodás. A cím: Budapest, IX., Viola ucca 3.

Házilag készült
paprikás
téli szalámi
Nagy készlet folytán leszállított áron ajánlja:
Stéberl András, Gyulán
Vezérképviselő:
TOKAJI JÓZSEF
Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 24.
Telefon: József 375—87
BUDAPESTI NAGYBANI LERAKAT:
IV., Kecskeméti ucca 13.
V., Gróf Tisza István ucca 24.
Központi vásárcsarnokban: Németh B. Tódor, 81. fülke.

felkeresésére. A mi közönségünk erre a munkára még nem eléggé alkalmas és figyelmes, inkább ahhoz vagyunk hozzászokva, hogy lebecsülő kijelentésekkel, vagy pláne egyszerű tagléjtéssel intézzünk el olyan kérdést, amely különben életbevágó nemzeti feladat. Még ma is számtalanszor halljuk azt: oda ne menj, igen unalmas hely, az ellátás rossz, igen sajnálom, hogy ottvoltam s más hasonló eléggé el nem ítélhető kijelentéseket. Ha pedig tényleg baj volt a felkeresett helyen, azoknak megszüntetésére semmit sem tettünk. Ilyen beharangozással idegenforgalmat teremteni és fejleszteni igazán nem lehet.

Nekünk ma barátokra és ismerősökre van szükségünk; ezekre pedig csak úgy tehetünk szert, ha *törődünk is azokkal a kívánalmakkal és számolunk azokkal a feltételekkel*, amelyeket a látogató idegen pénzéért jogosan elvárhat tőlünk. *Álljuk becsülettel szavunkat* és váltsuk be száz százalékig ígéreteinket, mert *hitelünk elvész* s a félrevezetett vagy rászedett idegen *ellenségünkké* válik, messziről elkerüli hazánkat, soha többé nem teszi be lábát az ország határán és másokat, ismerőseit is lebeszéli egynéhány szóval, vagy elintézi egy sajnálkozó és lekicsinylő kézlegyintéssel.

Mi tehát a feladat? Adjuk a lehetőségig azt, amit más külföldi államok adnak az idegeneknek. Utazási kedvezményeket! Szabjunk mindennek olyan árat, hogy az idegen itt is megtalálja a maga szórakozását éppúgy mint külföldön. Fürdőink ne legyenek drágábbak a világfürdők árainál. Sőt! Az ellátás, lakás és egyéb szükségletek ne számoljanak többet, mint külföldön. Ne riasszuk el az idegent lehetetlen árainkkal és olyan kijelentésekkel, amelyet például alkalmam volt hallani, hogy: nálam csak az a jó vendég, aki naponta hatpengős bort és legkevesebb három litert fogyaszt. Az ilyen tapintatlan kiszólások nemcsak megbotránkozást és elégületlenséget váltanak ki, hanem a vendég joggal és méltán szedi össze sátorfáját és hazautazik.

Szervezzünk társaskirándulásokat, de nem búsás nyereségre, elégedjünk meg kisebb haszonnal és legyen szívünk vendégeinknek valamit és *mindazt nyujtani s megadni, amit beigértünk!*

A magyar konyha íze, kitűnősége s változatossága, boraink zamatja az idegen kedvét, jó hangulatát fokozza. Ha mindezt magyaros vendégszeretettel, udvariassággal, figyelemmel, kedvességgel adjuk, nem lesz a szitkozódás-özön, méreg, düh egy-egy kisebb hanyagságból. Pedig különben a tapintatlan, figyelmetlen bánásmódnak, a hihetetlen magas áraknak mindig ilyen következménye szokott lenni a multban és sajnos sokszor az még a jelenben is.

A jó magyar bort ne vegyítsük és keverjük vízzel és más oda nem tartozó anyagokkal. Tegyük vendégeink elé az asztalra fehérborainkat hamisítatlanul és büszkeséggel, a vörösborainkat pedig azok izzó magyar tüzével! Így lesz hangulat és lesz fogyasztás is. Tegyük éttermeinket, nyaralóhelyeinket és fürdőinket utakkal hozzáférhetővé, építsük ki azokat mindenütt. Bizony itt áldozni kell! Az idegen kényes portéka és sokat követel a pénzéért, de szívesen hagyja ott, ahol becsületes szándékkal és rablógazdálkodás nélkül kielégítik a jogos igényeit.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Sok a korcsma Pécsett.

A 118 vendéglőn kívül még 279 helyen van korlátolt italmérés. Csökkenteni fogják a korlátlan italmérések számát.

Pécsről írják: A pécsi pénzügyigazgatóság nemrégen átiratban kérdezte meg a város vezetőségét, nem tartaná-e indokoltnak a jelenleg százhúszra kontingentált korlátlan italmérések számának csökkentését? A kérdés közelebbi megvizsgálásánál kiderült, hogy az utóbbi évek folyamán aggasztó mértékben szaporodtak el Pécsett az italkimérések.

A városban jelenleg 397 *engedély alapján* folytatnak *korlátlan*, illetőleg *korlátolt* italkimérést. A pénzügyminiszter által még 1925-ben 120-ban megállapított korlátlan ital kimérési engedély közül 118-at kiadtak, ezenkívül még 22 olyan helyiség van, amelyek szintén korlátlan italkimérési engedéllyel bírnak (társaskörök, kantinok stb.), de nem sorozhatók a vendéglők kategóriájába.

A korlátlan italkimérések száma 1922 óta 20%-os *emelkedést mutat.*

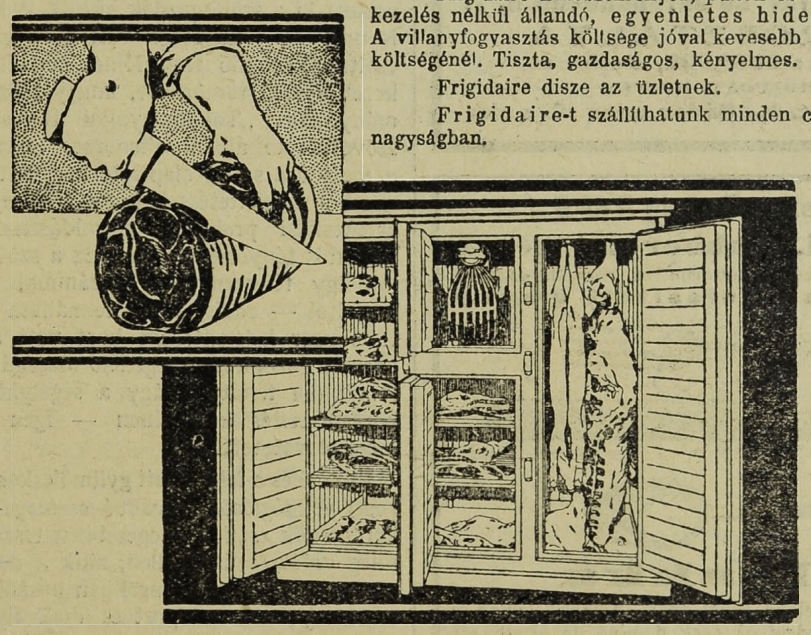
Hasonlóképen emelkedik a kismértékben árusítók száma is, amely 1924. óta 78-ról 74%-kal 136-ra és a korlátolt italkimérések száma, amely 56-ról (116%) 121-re emelkedett.

A korlátolt és kismértékben való árusítók elszaporodása ma már oly nagymérvű, hogy exisztenciájukban fenyegeti a kizárólag szeszesitalokat árusító vendéglősöket, akiknek helyzetét még súlyosbítja a 72 *saját borát árusító termelő.*

A kérdés alapos vizsgálata után a város hatósága az italkimérési engedélyek természetes apasztását látja szükségesnek, egyrészt a vendéglősök veszélyeztetett exisztenciája érdekében, másrészt azért, mert akkora „kínálat" ma sehogysem egyeztethető össze az általában rossz anyagi viszonyok között élő fogyasztók részéről megnyilvánulható kereslettel.

A város hatósága ezért javaslatot tesz, hogy a korlátlan italkimérések számát 120-ról 110-re csökkentsék és csökkenteni fogják az egyéb engedélyek kiadását is olyképen, hogy az esetleg visszaadott korlátolt, vagy kismértékbeni italmérési engedélyek helyett *újakat nem adnak ki.* Arról természetesen szó sincsen, hogy bárki engedélyét bevonják s csak a jogosítványok kiállításának és beadásának természetes hullámzását fogják a tervezett csekély megszorításra felhasználni.

Az ön vendégei
ételre, italra, cigarettára egyaránt kényesek. A legfontosabb azonban itt is a jó mocca, amelytől az egész est hangulata és sikere függ.
Meinl Gyula r.-t.

Frigidaire villamos automatikus hűtés árúinak frissentartására
A hűtött élelmiszer friss marad és vevőket hoz.
Frigidaire hűtőszekrények, pultok és vitrinek minden kezelés nélkül állandó, egyenletes hideget nyujtanak. A villanyfogyasztás költsége jóval kevesebb a jégfogyasztás költségénél. Tiszta, gazdaságos, kényelmes.
Frigidaire disze az üzletnek.
Frigidaire-t szállíthatunk minden célra és minden nagyságban.

Kedvező fizetési feltételek.
HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest
IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 12. TELEFON: *AUTOMATA 898-86

MI UJSÁG?

A somogymegyei vendéglősök új elnöke. A somogymegyei vendéglősök egyesülete a *Bésán* Antal elhunytával megüresedett elnöki széket *Langó* Sándorral töltötte be. Alelnökké ismét *Bilitzky* Antalt, jegyzővé *Kovács* Józsefet választották.

Még nincs megegyezés az olcsóbb vizum ügyében. A délutáni lapok értesülése szerint a külügyminisztérium és a gazdasági érdekeltségek között a vizumkényszer enyhítése tárgyában folyt megbeszélések befejezést nyertek és a külügyminisztérium hozzájárult volna ahhoz, hogy a vezető érdekképviseletek olyan igazolványokat bocsássanak ki, amelyek lehetővé teszik, hogy külföldiek előzetes vízum nélkül lépjék át a határt. Illetékes helyen annak megállapítására kértek, hogy a külügyminisztérium és az érdekeltek között megbeszélések folytak a vízumkényszer enyhítése céljából, ezek azonban végleges megállapodásra még nem vezettek s végleges megállapodást csak az összes illetékes tényezők megegyezése esetén lesz létesíthető.

Bezárták a Palermo-kávéházat. Megint lehúzták a redőnyöket egy régi, híres pesti kávéház ajtaja és ablakai fölé, megint egy régi, híres pesti kávéház, amely elbukott a nehéz viszonyokkal való harcban: az Andrássy-úti Palermo-kávéházat csütörtökön bezárták. A pesti ember mindig bizonyos temetési melankóliával nézi, amikor egy-egy kávéház ajtaját bezárják és az utóbbi időben bizony sokszor van részünk ilyen látványosságokban — Budapest hovatovább megszűnik a kávéházak városa lenni. Mi az oka? Nehéz is, könnyű is volna erre felelni. Nehéz, mert hiszen a rossz viszonyok még sem lehetnek annyira rosszak, hogy a pesti ember lemondana mindennapi feketéjéről, adag dohányfüstös kávéházi levegőjéről, törzsasztaláról, de mégis könnyű a felelet, ha meggondoljuk, hogy a mai házbérek és egyéb úgynevezett rezsiköltségek idején a pesti ember mindennapi feketéjéből bizony nem tartható fenn egy kávéház üzeme. Most hát a Palermo, a jó öreg, békebeli Palermo, valamikor egész sereg híres író, művész és ujságíró törzskávéháza került sorra és bizonyos, hogy lehúzott redőnyei mögött ismét egy darab békebeli Budapest múlik el lassan a mai Budapest életéből.

Tokajhegyalja megmentése. A tokajhegyaljai szőlősgazdák megsegítésére indított akció befejezést nyert. *Széll* József főispán, az akció kezdeményezője és a vezetésre küldött kormánybiztosa elismerésre méltó sikerrel oldotta meg a kétségtelenül nehéz feladatot. A földmívelésügyi kormány annakidején egyfelől az 1928—29-iki költségvetési év hasznos beruházásokról szóló 1928. XLII. t.-c. által a tokajhegyaljai szőlősgazdák támogatására előirányzott 2,200.000 pengőnek a szőlősgazdák között kölcsönként való szétosztását tette a kormánybiztosság feladatává, másfelől a szőlők rekonstrukciójával kapcsolatban olyan pinceszövetkezet létesítését, amely részben egyöntetű típusborok előállítására, részben termelői minőségi borok kezelésére és értékesítésére alakuljon, az államilag támogatott pinceszövetkezetek mintájára. Mintegy másfélezer kölcsönkérvény érkezett be s körülbelül 4000 kataszteri hold szőlőterületre adtak a rendelkezésre álló 2,200.000 pengőből, a kormányrendeletnek meglehetősen elhatárolt keretében különböző fajtájú (teljes újjátelepítési, továbbá feljavítási, mívelési) segélykölcsönöket. Az utóbbi évek sorozatos elemi csapásai, valamint a borértékesítésnek világszerte előállott válsága következtében végszükségbe jutott tokajhegyaljai szőlősgazdáknak ez a kölcsön az utolsó órában jött a segítségére s enélkül számos értékes szőlőbirtok megmívelés nélkül maradt volna, a szőlősgazdák az eddiginél is mélyebben merültek volna az eladósodásba. Ilyenformán a kölcsönigényléseknek igen méltányos kezelésére vall az, hogy a kölcsönigényléseknek mintegy 90 százalékát kielégítették. Az akciónak különleges feladata volt az úgynevezett tokajhegyaljai fagykárakció, amellyel az 1928. évi őszi és az 1929. évi tavaszi fagykároktól elpusztított mintegy 200 holdnyi tokajhegyi szőlőterület teljes újjátelepítését és hazai alanyokkal való beültetését tették lehetővé. Az államkölcsön folyósításán kívül a kormánybiztosság kedvezményes árú hazai szőlővesszőt, karót és rézgálicot osztott ki a szőlősgazdák között. A kölcsönakciónál is nagyobb jelentőségű volt a borvidék szétforgácsoltan küzködő termelőinek abba a pinceszövetkezetbe való tömörítése, amelyet Széll József kormánybiztos „Tokajhegyaljai Bortermelők Pinceszövetkezete állami ellenőrzés alatt" elnevezéssel a mult ősz során alapított meg Sátoraljaújhelyen, azzal a rendeltetéssel, hogy a tokajhegyaljai borértékesítési probléma megoldásának úttörője és hathatós tényezője legyen. Ez a szövetkezet immár mintegy félezernyi taglétszámmal rendelkezik és tagjaitól — eddigi rövid fennállása óta is — már több ezer hektoliternyi bort vett át, úgyhogy a borra a gazdáknak megfelelő összegű előleget adott. A munka tehát — úgy a segélykölcsön, mint a borértékesítés kérdésében — igen komoly eredményre vezetett.

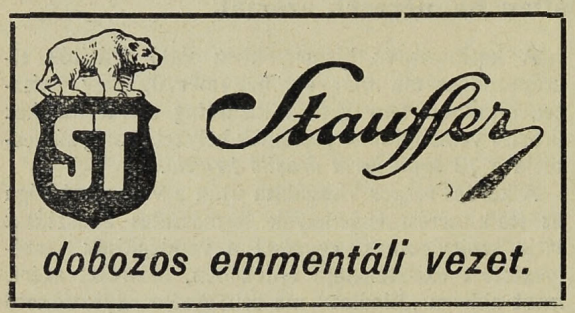
Visszaélés a feldíszített gyümölcskosarakkal. Budapesti vendéglősök, továbbá csemege- és élelmiszerkereskedők egyre tömegesebben tesznek feljelentést főleg vidéki árúsok ellen, akik a dunaparti idénypiacon feldíszített kosarakban hozzák forgalomba a cseresznyét és az epret és csak ilyen feldíszített kosarakban adnak el gyümölcsöt. Ezek a díszes kosarak a termelőnél, vagy a vidéki árúsnál készülnek, még pedig úgy, hogy a kosár tetején szárával lefelé fordítva, szemnek is kiváló minőségű gyümölcsöt raknak ki szépen elrendezve, ezeket a kosarakat megbolygatni nem engedik és a vevőt, az élelmiszerkereskedőt, vagy az étteremtulajdonost csak akkor éri a meglepetés, ha otthon megbolygatja a kosár tartalmát. Ilyenkor kiderül, hogy csak a kosár tetején található a válogatott minőségű árú, 2—3 sor után már egészen silány minőségű következik és ezt sem a kereskedő, sem az étterem nem tudja értékesíteni, csak veszteséggel. A kár minden esetben a vevőt éri. Véleményünk szerint itt preventiv intézkedéseket kellene tenni és ki kellene mondaniok azt, hogy feldíszített kosarakat nem vásárolnak, mert különben beláthatatlan károsodás érheti őket, vagy vendégeiket.

Tévesen befizetett adót vagy illetéket öt évig lehet visszakérni. A közadók kezeléséről szóló 600—1927. P. M. számú H. Ö. 92. szakasza szerint a „tévesen befizetett, illetőleg lerótt, vagy jogellenesen beszedett közszolgáltatások, illetőleg a folyó tartozás nélkül álló túlfizetések visszakövetelése tekintetében a felek igénye a befizetés napjától számított öt év alatt évül el."

Felmentették a csalás vádja alól. *Scharf* János vendéglős ellen a kir. ügyészség csalás bűntette címén vádat emelt. A vád szerint ugyanis a vendéglős azzal az ürüggyel bírta rá Albert Jánosnét vendéglőjének megvételére és kétezernégyszáz pengő előleg lefizetésére, hogy az italmérési engedélyt rövid időn belül megszerzi és kötelezi magát, hogy ugyanakkor átadja az üzletet. Scharf azonban az italmérési engedélyt nem szerezte meg, a pénzt sem fizette vissza, hanem üzletét másnak adta el. Három és félévig tartott az ügyben a bűnvádi eljárás. Dr. *Gamberszky* Guido törvényszéki egyesbíró hatszor volt kénytelen elnapolni a tárgyalást, mert hol a sértett, hol egyik-másik tanú nem jelent meg. Dr. Kazay László védő végre bizonyította, hogy a vendéglős önhibáján kívül nem tudott eleget tenni kötelezettségeinek és a vendéglőt nem adta el másodszor, hanem a sok huzavona után előállott anyagi romlása következményeként bírói *árverésen* adták azt el. A törvényszék ezeknek a megállapítása után Scharf Jánost *felmentette a csalás vádja alól.* A főügyészség most visszavonta a kir. ügyészség fellebbezését és így a negyedfélévig tartó bűnvádi eljárás *jogerős ítélettel befejeződött.*

Hétszáz személy befogadására alakítják át a miskolci Korona-szálló nagytermét. Dr. Hodobay Sándor miskolci polgármester hivatalában szerdán délelőtt hosszas megbeszélés volt az Apolló mozi áthelyezésése ügyében. A megbeszélésen Hodobay polgármester bemutatta az Apolló mozi áthelyezéséről szóló miniszteri engedélyt és ennek alapján ismertette a Korona-szálló nagytermének mozi céljára való átalakításának a tervezetét. A bizottság tagjai egytől-egyig hozzájárultak a kérdéshez, amelynek kapcsán az a vélemény alakult ki, hogy az áthelyezési munkálatokat a legrövidebb időn belül meg kell kezdeni. Az elhangzott felszólalások során kialakult az a nézet is, hogy a *Korona-szálló nagytermét mozi céljára 700 személy befogadására alakítják át.* A polgármester napokon belül megkapja az ezzel kapcsolatos költségvetéstervezetet, úgy hogy a munkálatok minél előbb megkezdődhessenek.

Leleplezett forgalmi adóbélyeghamisító. A rendőrség bizalmas úton megtudta, hogy egy budapesti vendéglő üzletvezetője forgalmi adóbélyegeket adott el több iparosnak. A rendőrség megidézte az üzletvezetőt és az ő vallomása alapján megállapította, hogy a bélyegek hamisítványok. Az üzletvezető azt állítja, hogy nem tudott a bélyegek hamisított voltáról, a rendőrség azonban előzetes letartóztatásba helyezte és a nyomozást megindította.

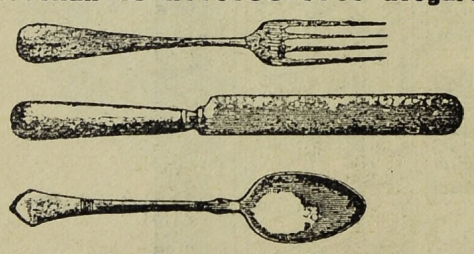

Vendéglői
és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása · **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** ✶ Alapittatott: 1896.

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczi ucca 3. Telefon: József 421—99

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

FEGYVERNEKI IPARTESTÜLET
korlátlan italkimérő üzletében
az italkimérői állás betöltésére
pályázatot hirdet. Feltételek megtudhatók Oláh Gyula ipartestületi elnöknél. Levélbeli érdeklődéshez válaszbélyeget kérünk.

„A vendég ma már az étlap jobboldalát nézi, nem a baloldalát".

Ismét divatosak a budai korcsmák. — A romantika meghalt, de a korcsmák élnek.

A budai korcsmák ismét virágzanak és legszebb álmainkat megint valóra válthatjuk. A legszebb álom Budapesten a mai szükreszabott igények mellett kétségkivül az, hogy este, ha besötétedett, a nővel, kit forrón szeretünk, budai korcsmába menjünk vacsorázni. Úgyebár, ez a gyönyörök teteje, főként, ha éhesek vagyunk és a szívünk tele van szerelemmel. Mert jó is az a fiatal rántottcsirke uborkasalátával, vagy ha önök úgy szeretik: fejes salátával, utána esetleg még egy sült, majd cseresznyés rétes, bor és később pezsgő.

Szóval, lehet már Budára menni, csak pénz kell hozzá.

Az egyik budai vendéglős így szólt:

— Félek, nagyon félek az idei szezóntól. Már volt sok szép esténk és a látogatottság, sajnos, mégis gyér volt. Nem tudjuk mással magyarázni a dolgot, minthogy úgy látszik, végképen nincsen pénz. Másik megfigyelésünk az, hogy aki jön, az inkább az étlap jobboldalát nézi, mint a balt. Fontosabb az ár, mint az étel. Ellenségeink elhiresztelték rólunk, hogy pesti lokalitásokká nőjjük ki magunkat árainkkal. Tessék megnézni az étlapot: 1 pengő 60 filléres marhahús, 2 pengő 50 filléres rántottcsirke, 1 pengő 40 filléres borjúpörkölt, úgyebár, nem luxusár? Van Budán is néhány luxusvendéglő, de aki odamegy, az tudja, hogy ugyanolyan árat fizet, mint az előkelő dunaparti éttermekben.

Körülbelül két hónapja lehet szezón Budán, de máris érdekes megfigyeléseket lehet tenni. Így például azt, hogy a budai korcsmákba nem járnak budaiak. Pestiek járnak. A budaiak otthon vacsorázznak. Hol van már az az idő, amikor az Avar-vendéglőben minden vendég ismerte a másikat? És amikor a Mélypincében csak tabáni bennlakók találkoztak. A pestiek az infláció idején foglalták el Buda korcsmáit és azóta hiába változtak meg a körülmények, ezt a luxust megtartották maguknak. Az autóikat eladták, rivériai utakra nem mennek többé, de Budára még igen. Az még telik.

Hol van már az az idő, amikor a krisztinavárosi korcsmákban úgy beszéltek Pestről, mint Pesten Kopenhágáról. Olyan távol volt tőlük Pest. Amikor még a budai romantika virágzott és mutogattak öreg embereket, akik még soha nem tették be a lábukat Pestre. Ma már a mélypincei habitüék is pestiek és Applnál pesti bankhivatalnokok szopogatják a kadarkát.

Azért Buda ügyel a tradiciókra, mert hiszen a tradició némileg üzleti érdek is. Így esténkint a fehér abroszokkal megterített asztalok mellett megjelenik a kucséber is. Budán még mindig vannak pincérlányok, csak javarészük felett már elszállt az idő, hol vannak már a kilencszázas évek, amikor ifjak voltak és boldogok?!...

Elmult az idő, de a közel százéves bácsi, aki az Appl-vendéglőben tartja a hadiszállását, még mindig él és kezében ott fénylik a lámpa. Régebben szép szokás volt az Budán, hogy a korcsmából elinduló vendégeket, ez az öreg bácsi kísérte lámpájával. Akkor még a gázvilágítás is gyér volt, villanyról nem is hallottak és az öreg szolgálata valóban jót tett. Ma már nem volna szükség az öregre, de ő kitart idejétmult foglalkozása mellett és a vendégeket kíséri lámpával, hogy azután a húszfilléreket kellő reverenciával köszönje meg.

A régi időkről pedig Poldi bácsi, a Mélypince gazdája beszél:

— Az egyik asztalnál *Bródy* Sándor ült s olyan szép történeteket beszélt, hogy mindnyájan könnyes szemmel hallgattuk. Néha jókedve kerekedett, ilyenkor a mi megboldogult egyszál cigányunknak, szegény Jocó-nak papirpénzt is adott és gazdagon megajándékozta Amál szolgálót is. Gavallér volt, mint mindig, *Krúdy* Gyula is, aki sokat írt rólunk cikkeiben, amelyeket Kr. Gy. aláírással jelzett. Itt járt akkor sokat *Ábrányi* Kornél is. Közülük csak Gyula bácsi él, de ritkán jár korcsmába. A fiatalabb írók már kevésbbé szeretik a hangulatos öreg korcsmát, ők inkább kávéházba járnak. Pedig én nagyon szeretem az íróvendégeket és annak idején gyakran levittem őket az ötszázéves pincébe is és ott folytattuk az ivást. Öreg borokat ittunk. Ma már sokkal gyorsabb az élet, nem ér rá senki bejönni délután a Mélypincébe és itt ülni szivarozás és békés kvaterkázás közben éjfélutánig.

A Rácfürdő melletti Avar-ban is nagy nyüzsgés, az ő specialitásuk az, hogy a legolcsóbban és a legjobban csinálják a halpaprikást.

A többi budai korcsmában finom francia ételeket csinálnak, ezek tulajdonképen pesti vendéglők, csak véletlenül vannak Budán. Idejár a mondén-világ, míg a polgárság inkább a Krisztina kisebb korcsmáit keresi fel.

A budai vendéglőkben pedig arról beszélnek, hogy a mostani helyzet sokban különbözik a régitől. Azelőtt az étel volt kevésbbé fontos és az ital a nagyon fontos, most pedig pontosan fordítva van. Régebben minden budai korcsmalátogató borszakértő volt, aki megkövetelte a bor legjobb minőségét. Ma ez kevésbbé fontos, inkább az ételekre ügyelnek.

Még egy tradiciót tartott meg Buda. Korcsmáiban még felhangzik a schramli-zenekar. A *Szederfában* is nagyszerű schramli játszik. A zenekar tagjai budai polgárok, akik nappal szürke polgári foglalkozást üznek, esténkint pedig a publikumot szórakozattják. Az Avarban pedig német énekszó hangzik schramli-zenekar mellett. Hol van már a régi Buda, hol van már a régi, szép romantika, minden elmult, minden megfakult, de a budai korcsmák még virágzanak.

A somogyi vendéglők és korcsmák nyári zárórája. *Stephaich* Pál alispán a somogymegyei vendéglősök és korcsmárosok kérelmére újból szabályozta a vidéki vendéglők és korcsmák nyári záróráját és erről értesítette *Langó* Sándor elnököt. Az alispán az értesítés szerint a somogymegyei vidéki vendéglők és korcsmák nyári záróráját július 1-től szeptember 1-ig esti 11 (23) órában állapította meg.

120 ággyal felszerelt **Turista-Szálló** vendéglővel és italméréssel, öregség miatt olcsón és könnyű feltételekkel **eladó. Miskolcon. Győri kapu 73.** Villamosmegálló. Az Idegenforgalmi Hivatallal szerződésben.

Egy volt szállodatulajdonos ünneplése. Savanyúkút fejlődésében nagy szerepe volt annak a férfinak, akit most vasárnap választott meg díszpolgárául a fürdővároska, Dr. *Grimm* Hermannról van szó, aki szakszerű hozzáértésének és lelkes munkakedvének sikerült Savanyúkúton egy 34 ágyas kis szállodából 140 ágyas modern hotelt teremteni és ezzel a savanyúkúti idegenforgalomnak alapját megvetni. A szálloda, mint ismeretes, részvénytársaság volt, a részvényeknek fele részben az Esterházy hitbizomány, felerészben pedig dr. Grimm volt a tulajdonosa, ki egyszersmind a szálloda és fürdőüzem igazgatója is volt. Dr. Grimm nemrég visszalépett az üzem vezetésétől és a tárcájában levő részvényeket átadta dr. Esterházy Pálnak, akinek fürdőgondnoksága a Grimm-féle telepet most Fürth nevű bécsi uriasszonynak adta bérbe. Dr. Grimm most vasárnap ünnepelte 70-ik születésnapját. Ez alkalomból a hálás Savanyúkút díszpolgárává választotta meg Grimm dr.-t, akinek oly sokat köszönhet a fürdő. Érdekesnek tartjuk még megemlíteni, hogy dr. Grimm egyenes leszármazottja a nagy mesemondó testvérek egyikének.

Megszűnik a munkásbor fogyasztási adója Pécsett. Az érdekelt munkáltató szőlőtulajdonosok már hosszabb idő óta igyekeznek arra bírni az illetékes hatóságokat, hogy a járandóságképen munkásainak adott úgynevezett munkásbor után teljesen töröljék a fogyasztási adót. A mai súlyos gazdasági viszonyokra és a bor értékesítésének akut nehézségeire való tekintettel dr. Nendtvich Andor polgármester javaslatot terjeszt a legközelebbi közgyűlés elé arról, hogy a város teljesen törölje el a munkásbor eddig is 50%-kal mérsékelt fogyasztási adóját. A már készen álló javaslat rövidesen megszünteti az e téren régen fennálló anomáliákat és kétségtelenül az egész vonalon teljes megnyugvást fog kelteni. Hosszabb idő óta húzódó tárgyalások után július hó 1-ével a polgármester megállapodást kötött a pécsi vendéglősök egy igen jelentékeny részével, akik mától kezdve bezárólag az év végéig egy összegben, átalányban rótták le a bor fogyasztási adóját. A megállapodást kötött vendéglősök ezzel mentesültek a hatósági pecsétzártól és ezután nem kell a fejtést sem bejelenteniök. A fogyasztási adóhivatal munkáját is nagy mértékben megkönnyíti ez a megállapodás, amely nem sérti a város érdekeit sem, miután az elfogadott átalányösszegek nagyjából fedik azt az összeget, amelyet az elmult év második felében fizettek be fogyasztási adó címén az érdekelt vendéglősök. A borfogyasztás körüli törvényes eljárást kétségtelenül egyszerűsítő, a fogyasztási adóhivatal munkáját megkönnyítő és a vendéglősöket elkerülhetetlen hivatalos látogatásoktól, pecsételésektől stb.-től megszabadító megállapodás ezek dacára sem talált osztatlan tetszésre a vendéglősök között, miután a megállapodást 117 vendéglős közül csak 46 irta alá. Nincs azonban kétség azirányt, hogy a legközelebbi hat hónap tapasztalatai után az átalányos megállapodáshoz csatlakozni fognak az összes pécsi vendéglősök.

A magyar konyha, mint nemzetmentő elem. Nemrégiben megírtuk, hogy az Amerikába kivándorolt görögök minden esztendőben egy „vőlegényhajót" bérelnek ki, amellyel hazalátogatnak az óhazába feleséget keresni. A hajót Pireusz kikötőjében nagyszámú görög leány várja, ezek között válogatnak a görög ifjak, aztán pár nap mulva visszatér a hajó, csakhogy ezúttal már kissé szorosabban utaznak rajta, mert a legtöbb ifjú már viszi is haza a feleségét. Ehhez a természeti jelenséghez hasonlít az is, amelyet a magyar kivándorlottaknál látunk. Ezek ritkábban jönnek ugyan haza feleségválasztás céljából, de az újhazában rendszerint a magyar leányok közül választanak feleséget. Ennek egyik igen fontos, statisztikában kellően nem méltányolt oka az, hogy a magyar főzésmód a világnak egyik lényeges, utánozhatatlan gyönyörűsége, amit az amerikai meg egyéb nemzetbeli leányok sohasem tudnak megtanulni, amihez csak a magyar leányok értenek. A telivér jenki mind gyomorbajos, de az amerikai magyar megmarad jógyomrúnak, egészségesnek, ha magyar vezeti a konyháját. És ebben az esetben — apa és anya magyar lévén — a gyermekek is megmaradnak magyaroknak, a magyar nemzetiség fönmaradása biztosítva van. Nem kell tehát lenézni és elhanyagolni, sőt gondos lelkiismeretességgel ápolni és föntartani kell a magyar nemzeti főzésstílust, mert ennek se csekély szerepe van magyar nemzetiségünk föntartásában, nemcsak Amerikában, hanem bizonyára a föld egyéb tájain is. Csak aztán idehaza se engedjük elhanyatlani, vagy elnemzetietlenedni a főzőkanál kulturfölényét.

A pincérek panasza a magas közvetítési díjak miatt. A IV. kerületi kapitányság detektívjei a szokásos ellenőrző vizsgálatot tartották a pincérek közvetítésével foglalkozó irodák között s ennek során olyan irodát is találtak, amelynek nem volt hatósági engedélye az állásközvetítésre. Az ellenőrző úton a detektívek valósággal megdöbbentő eseteket tapasztaltak. Így például az egyik főpincér elmondta, hogy nemrég kapott elhelyezkedést és előre 80 pengőt kellett fizetnie a közvetítőnek, utólag pedig 160 pengőt. Egy kisegítőpincérnek három-négy pengő közvetítési jutalékot kellett fizetnie és a kisegítésért kapott egész napi jövedelme sem tett ki ennél sokkal többet. Az ételhordó személyzet is igen magas összeget fizet közvetítés fejében. Az éttermi munkások szakszervezete elhatározta, hogy a magas közvetítési díjak miatt eljár az illetékes hatósági szerveknél.

A feljebbvalójáról kicsinylően nyilatkozó alkalmazott azonnali hatállyal elbocsátható. A budapesti kir. törvényszék egy peres ügy kapcsán megállapította, hogy az az alkalmazott, aki üzletbarát előtt a feljebbvalójáról kedvezőtlenül nyilatkozik, azonnali hatállyal elbocsátható. Az ítélet indokolása szerint nem lehet az alkalmazott köteles hűségének és engedelmességének fogalmával összeegyeztetni azt az eljárást, hogy az alkalmazott feljebbvalójáról üzletbarát előtt lekicsinylően nyilatkozzék.

Nem lehet a pincért a rossz kiszolgálás miatt kidobni.

A törvény előbbrevaló a kávésszakma szokásainál — mondja a bíróság.

Bozsejovszky István pincér pert indított a munkaügyi bíróságon a *Monico* kávéház tulajdonosa, *Gönczy* István ellen és előadta, hogy őt a kávés minden felmondás nélkül állásából elbocsátotta. Kérte ennek következtében a bíróságot, hogy az ipartörvény értelmében őt, mint iparossegédet megillető 15 napi felmondási időt állapítsa meg és napi 10 pengő kereset figyelembevételével, a kávést 150 pengő megfizetésére kötelezze.

A dr. *Draskóczy* Pál járásbíró előtt megtartott tárgyaláson a keresettel szemben a kávés ügyvédje azt a védekezést terjesztette elő, hogy a pincért jogában állott azonnali hatállyal elbocsátani, mert *a vendégeket nem szolgálta ki megfelelően.*

A bíróság anélkül, hogy további bizonyítást folytatott volna le, ezek után meghozta ítéletét és a kávést 30 pengő megfizetésére kötelezte. Az ítélet indokolása szerint az, hogy a pincér a vendégeket nem szolgálja ki megfelelően, *nem ok az azonnali elbocsátásra.* Ennek következtében a felmondási időre járó keresményt a pincér joggal követelheti.

A bíróság azonban hasonló perekből megállapította azt, hogy az ipartörvényben előírt 15 napos felmondási idő helyett a kávésszakmában 3 napos felmondás van szokásban és ezért csupán *három napi járandóságot ítélt meg a felperesnek.*

A bíróság ítélete ellen dr. *Kiss* S. Sándor, a pincér ügyvédje fellebbezéssel élt a budapesti törvényszékhez.

Most hirdette ki a fellebbezési bíróság döntését, amellyel a járásbíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetnek *egész terjedelmében helyt adott* és a kávést a *követelt 150 pengő megfizetésére elmarasztalta.*

Az ítélet elfogadja a járásbíróság döntésének azt a részét, amellyel megállapította, hogy a vendégek kiszolgálása körül észlelt panaszok *nem szolgálhatnak okul az azonnali elbocsátásra.* A felmondási idő terjedelmére nézve azonban a törvényszék az *ipartörvény rendelkezését tekintette irányadónak.*

Nem kétséges ugyan, hogy a kávésszakmában az alkalmazottak felmondási ideje a gyakorlatban tényleg három nap, ez a szokás azonban nem alkalmas arra, hogy a törvény intézkedését lerontsa, mert a pincérekre nézve nem a lábrakapott szokást, hanem magát az ipartörvényt kell irányadónak tekinteni.

Fogy az önálló iparos. A statisztikai hivatal szerint 1928-ban az ipartestületekbe tömörült pesti iparosság száma 28.606-ról 28.042-re, tehát mintegy 600 taggal csökkent.

Országos vásárok. *Vasárnap, júl. 20.* Baja, Böhönye, Cegléd, Érsekvadkert, Jászkisér, Szalkszentmárton, Törökszentmiklós.

Hétfő, júl. 21. Alap, Büdszentmihály, Csákvár, Győr, Hosszúhetény, Körmend, Kőszeg, Kunmadaras, Mátészalka, Németboly, Nógrád, Rakaca, Szany, Szeghalom, Szikszó, Szőny, Tatabánya, Tokaj, Tüskevár, Vámosmikola, Verpelét, Salgótarján, Tamási, Kömlő.

Kedd, júl. 22. Nagypirit, Szentgotthárd, Szombathely, Zalaegerszeg, Zalaszántó, Bicske.

Szerda, júl. 23. Alsónémedi, Nagymaros, Lébény, Nyírmada, Zomba.

Csütörtök, júl. 24. Pátka, Pellérd, Tét, Zirc.

Péntek, júl. 25. Marcali, Türje.

Szombat, júl. 26. Erdőcsokonya, Iharosberény, Lesencetomaj, Újpest, Szekszárd.

Vasárnap, júl. 27. Lengyeltóti (búcsúvásár), Szeged, Kiskécske.

Hétfő, júl. 28. Bácsbokod, Fadd (?), Fehérgyarmat, Galambok, Gödre, Harkány, Jászalsószentgyörgy, Jászfényszaru, Kapuvár, Kiskőre, Kiskőrös, Magyaróvár, Mernye, Nagydorog, Szendrő, Szentendre, Szigetvár, Tiszadob, Tiszatarján, Dunavecse.

Kedd, júl. 29. Csepreg, Letenye.

Szerda, júl. 30. Nyírlugas, Söjtör, Vésztő.

Csütörtök, júl. 31. Hajdúdorog, Kapuvár, Kutas.

Péntek, aug. 1. Apc, Buj, Gyöngyös, Őriszentpéter, Tab.

Szombat, aug. 2. Apátfalva, Somogysámson.

Vasárnap, aug. 3. Felsődabas, Kiskunlacháza.

Hétfő, aug. 4. Ádánd, Bánokszentgyörgy, Eger, Jászárokszállás, Kenderes, Kétegyháza, Mezőkeresztes, Nagyoroszi, Nádudvar, Pápóc, Pécs, Rakamaz, Sárvár, Selye, Somogysárd, Sopron, Tarján, Tiszanána, Üllő, Vaja, Várpalota, Zalaszentiván, Devecser, Mezőtúr, Pásztó.

Kedd, aug. 5. Beled, Hímesháza, Jászszentandrás, Nagybörzsöny, Nagyecsed, Nagykanizsa, Sátoraljaújhely, Szikszó, Vásárosnamény, Vése, Sóskút.

Szerda, aug. 6. Jánosháza, Kaposvár, Miskolc, Nagycsákány, Sárospatak, Sárrétudvari, Tapolca.

Csütörtök, aug. 7. Balatonfőkajár, Csabrendek, Celldömölk, Gyönk, Kecskemét, Kiskomárom, Ónod, Tiszafüred, Velence.

Péntek, aug. 8. Csenger, Derecske, Süköd, Gyoma.

Szombat, aug. 9. Hedrehely.

A bor gyógyászati szerepe tárgyát képezte számos tanulmánynak (Montet értekezése, Bordeaux 1909, Borliachon értekezése, Bordeaux 1923—24.). Todd orvossága klasszikus, Arnozan professzor, aki a bor hatásának a gyógyászatban külön tanulmányt szentelt, így fejezi ki magát: „Krónikus betegek lábbadozásában, vagy senyvedés állapotában a bor valóságos csodákat művel. Valahányszor a szervezetben, akár muló, vagy átmeneti, akár állandó formában beáll a sorvadás, melyet Bouchardat oly találóan fiziológiai nyomorúságnak nevezett el, a bor egy valóságos hősies gyógyszer. Hatásosabb és kellemesebb, mint bármely orvosi erősítő szer, melyek pedig nagyon becsesek, de sem vas, sem sinagyökér, sem arzenik, sem ebvész, sem foszfát nem tudják úgy, mint a bor, helyreállítani a megbolygatott táplálkozási rendszert és új életre hívni a lankadó erőket. A bor, mely egyszersmind ital, táplálék és gyógyszer, a legkiválóbb gyógyászati módok közé tartozik.

Országos szőlészeti kongresszus lesz szeptemberben Balatonfüreden. Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara szőlészeti, borászati és gyümölcsészeti szakosztálya tavaly elhatározta a Péter-Pál napján Balatonfüreden tartott szőlészeti napok alkalmával, hogy ezeket a szőlésznapokat rendszeresíteni fogja és azokat országos jellegűvé teszi. Az első országos szőlészeti kongresszust az idei évben szeptember 28—29-én tartják Balatonfüreden.

Sok gyümölcsöt visznek el Kecskemétről. A barack- és uborkaszezon beálltával nagy mértékben megnövekedett a kecskeméti gyümölcskivitel. Az utolsó hat nap alatt 229 vagon gyümölcsöt szállítottak el a városból. Vasárnap 41, hétfőn 31, kedden 51, szerdán 46, csütörtökön 39 és pénteken 31 vagon gyümölcs hagyta el a kecskeméti pályaudvart. A 229 vagon gyümölcsből 144 vagon uborka, 71 vagon barack, 4 vagon cseresznye és meggy, 5 vagon alma, 1 vagon szilva és 4 vagon zöldpaprika volt.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és borotvafenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hívó telefon: Aut 194—21
Kedvező fizetési feltételek

* **A villamos élelmiszerhűtés.** A legjobb módszer minden élelmiszer frissen tartására. A jég nedves levegőt termel, mely elősegíti a baktérium és gombák terjedését. A jég olvad, miáltal nem tart egyenletes hideget. Meg akar Ön végre az élelmiszerek frissentartásának gondjától szabadulni? Akarja-e Ön készleteit a legmelegebb nyáron is minden veszteség nélkül elraktározni? Csak a *Frigidaire* villamos automatikus hűtéssel lehet száraz, hatásos hideg. A *Frigidaire*-ben az élelmiszerek megtartják természetes frisseségüket. A *Frigidaire*-hűtőszekrények, pultok, vitrinek, kirakatszekrények stb. minden modern szálloda, vendéglő és élelmiszerüzlet szoros tartozékai. Minden jól szigetelt jéghűtő átalakítható *Frigidaire* ipari berendezésre. Automatikus ki- és bekapcsolás, minden kezelés, vagy felügyelet nélkül. Csekély áramfogyasztás. *Frigidaire*-t csak egyszer kell beszerezni és az Ön élelmiszerei állandóan frissen maradnak. Kedvező fizetési feltételek. *Hahn Arthur és Társai*, Budapest, IV., Kossuth Lajos ucca 12. Telefon: Automata 898-86.

Első segélynyujtás helyzetébe gyakran jutnak korcsmárosok és vendéglősök, miért is néhány hasznos tanácsot ismertetünk: *Az orrba és fülbe dugott tárgyak.* Lehet ez borsó, bab, cseresznyemag stb. kis gyermekeknél igen gyakran előfordul. Ha az orrba jutott idegen test a kifuvás által nem kerül elő, akkor ne kíséreljük meg szilárd eszközökkel eltávolítani, mert ezáltal csak mélyebbre jut, egész fel az orrba és ott súlyos gyulladást okozhat. Ugyanilyen veszedelmes az avatlan kezek munkája a fülbe jutott idegen testeknél is. *Leforrázva.* Gyakori eset ez. A tűz is ellenállhatatlanul vonzza magához a gyermeket. Ha a gyermek leforrázza magát, gyujtó jutott a kezébe, vagy megérintette a forró kályhát, vagy tűzhelyet, sohasem szabad az égési sebre vizet önteni. Gyorsan lenolajba mártott vásznat teszünk gondosan a sebre. Lenolaj sohasem hiányozzék a gyermekes házból. Vazelint és lisztet is használnak erre a célra. Ha azonban a ruha fog tüzet, akkor vastag párnával kell gyorsan a tüzet elfojtani, vagy a padlóra fektetjük a gyermekeket és takarókkal, ruhadarabokkal befedjük a lángolt ruhákat, azok azonnal elalszanak.

A korcsmai hitelszakasz nem változtatható meg. A vendéglősök és korcsmárosok a belügyminisztériumhoz intézték azt a kérést, hogy a vendéglősök és korcsmárosok italárúk hitelezéséből származó követelései minden korlát nélkül bírói úton is érvényesíthetők legyenek. A miniszter ezt nem teljesítette, mert mint közli, e tekintetben törvény rendelkezik, annak megváltozatása pedig nem áll a miniszter módjában.

Iparosszállót akar építeni Székesfehérvár. A nagyarányú munkanélküliség miatt megnövekedett azoknak az iparossegédeknek a száma, akik városról városra vándorolnak munka után. A legtöbb városban nincs olyan intézmény, ahol ezek a munkanélkül lévő iparossegédek éjszakára olcsó pénzért meghúzhatják magukat. Székesfehérvár a maga részéről segíteni akar ezen a bajon. Komoly tárgyalás folyik iparosszálló építéséről.

„2000 pengőt akasszon a kilincsre, különben meghal!" Különös fenyegető levelet kapott *Kremser* Károly soproni vendéglős. A levelet az ismeretlen magyarul, németül és horvátul írta meg „Fekete Kéz" aláírással és felszólítja benne a vendéglőst, hogy este 10 óráig kapuja kilincsére vászonzacskóban 2000 pengőt akasszon, mert különben életével lakol. A rendőrség megállapítása szerint nem gyermekes csinytevésről, hanem nagyszabású zsarolásról van szó, amely szervezett társaságtól indul ki. A rendőrség íráspróbát vett egy gyanúba vett férfitől, akinek írása nagyon hasonlít ahhoz az íráshoz, amely a fenyegető leveleken volt. Az írást írásszakértő vizsgálja meg.

Regős csoport járja be az országot.

Sok függ a vidéki vendéglősök, szállodások és teremtulajdonosok áldozatkészségétől.

Érdekes újítást vezetett be Gömbös Gyula honvédelmi miniszter a regős csoport felállításával. A gondolat újszerű és előreláthatóan hatalmas sikerrel fogja népszerűsíteni a hazafias gondolatot.

Gömbös miniszter a leiratát valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének megküldötte már. A leirat szövege a következő:

„A nemzeti szellem és hazafias gondolkozás emelése, továbbá a fegyveres erő népszerűsítése és a m. kir. honvédség iránt érzett tisztelet, nagyrabecsülés és szeretet céljából öt tagból álló regős csoportot állítottam fel, mely az egész országot bejárva, szóval, dallal és lelkesítő magyar zenével áll a cél szolgálatában.

Az öttagú regős csoport a régi idők nagy emlékeinek felidézése céljából magyaros egyenruhában, általam szigorúan megállapított és jóváhagyott műsor keretében lép fel, mely szavalatokból, zene- és dalszámokból áll.

A csoport a műsortól el nem térhet, a műsorra vonatkozólag utasítás senkitől el nem fogadhat.

A toborzások alkalmával a regős csoportot a toborzási propaganda szolgálatába fogom állítani, e csoport közhasznú működésének minél szélesebb körben való érvényesülése céljából kívánatosnak tartom, hogy azt a polgári és katonai hatóságok, levente- és lövészegyesületek minél gyakrabban vegyék igénybe. Nemzetnevelési szempontból ugyanis nem tartom közömbösnek azt, hogy a hatóságok vagy egyesületek által rendezendő hazafias előadásokon és ünnepélyeken milyen szavak hangzanak el, kik mit és hogyan adnak elő. Úgy érzem, különös kötelességem az ország katonás hangulatának kifejlődését irányítani s ez irányítás egyik eszköze kíván lenni az általam felállított regős csoport, mely a visszatérő, örökké nyugtalan magyar lelkiismeret szószólója.

A regős csoport a hatóságok és az említett egyesületek által rendezendő ünnepélyek és előadások céljaira díjtalanul áll rendelkezésre, miután minden tagja a honvédelmi minisztériumtól kap ellátást és utazási költségeket.

A regős csoport tagjai hivatásuk komolyságára való tekintettel, nem fogadhatnak el semmiféle anyagi támogatást és a hivatalból elrendelt tartózkodási időn túl sehol sem maradhatnak.

A regős csoport alkalmazása iránti kérelmet a járási főszolgabírák, a megyei és törvényhatósági városok polgármesterei, illetőleg a vármegyei törvényhatóságok első tisztviselői (a honvédelmi minisztérium polgári személyi ügyosztályához címezve) terjesszék elém. A levente- és lövészegyesületek a vármegyei testnevelési felügyelők útján, az illetékes hatóság véleményezésével terjesztik elém kérésüket. *Gömbös.*"

A regős csoport bizonyosan népszerű lesz az országban. Tekintve a hazafias célt, felhívjuk a vidék vendéglőseit, étteremtulajdonosait és szállodásait, hogy minden erejükből támogassák a regős csoport előadásait. Nagyon sok függ szakmáink jóakaratától és áldozatkészségétől, amelyre a nemes cél ezúttal is bizvást számíthat.

Üzletátruházásnál az új tulajdonos felelős a régi adótartozásért. Régi joggyakorlat, hogy üzletátruházás esetén az új tulajdonos felelős jogelődjének minden tartozásáért. Csak a régi adóhátralékok tekintetében állott fenn bizonytalanság, amennyiben egészen jogos volt az a feltevés, hogy ily tartozás a régi tulajdonost terheli. Most konkrét esetben adóvégrehajtó jelent meg Pécsen egy ilyen átruházott cégnél s behajtotta a volt tulajdonos adóhátralékait. A közigazgatási bíróság végső fokon törvényesnek jelentette ki az új eljárást, vagyis az új tulajdonos helyesen teszi, ha az üzlet átvétele előtt fennálló adótartozások iránt is érdeklődik.

Egymillió dollárba kerül az alkoholtilalom. Az Egyesült Államok kormányának az alkoholtilalom a mult évben megbízható számítások szerint, egymillió dollárba, azaz ötezerhétszáz millió pengőbe került. A partőrség fenntartása, titkosrendőrök, kártérítési követelések stb. költségei összesen százharminc millió dollárt tettek ki, a többi nyolcházhetven millió dollárt pedig az állami jövedék elmaradt hasznának számlájára írják.

Egy hat és félezer lakosú községben, fő úton, 200 éves, vidéken közismert jómenetelű **vendéglő-szállóhoz** egy komoly, szakértő, nős, fiatal

csapost keres

szabad konyhahasználattal, italok után százalék, a házban mozgószínház, szódagyár. Csak komoly és hozzáértők érdeklődjenek. Az inventár átvételéhez legkevesebb 1500 pengő szükséges. Cím a kiadóhivatalban.

Iparos találmánya. Orbán Károly debreceni lakatosiparos olyan szerkezetet talált fel, amely a gépiparban pótolja az erőátviteli szerkezeteket: transzmissziót, fogaskereket, láncot, gépszíjat. Felhasználásával könnyebbé, olcsóbbá lehet tenni a motorokat állítólag. Egy 10 lóerős motor nem lesz nagyobb, mint egy vekkeróra. Henry Ford és mások is érdeklődnek már a találmány iránt, ha hinni lehet a híreknek.

A munkabér késedelmes fizetése szerződésszegés és ok a felmondásra. Egyik vállalat fizetési nehézségekkel küzdve, alkalmazottainak fizetését is késedelmesen, utólagos részletekben fizette ki. Ezt az alkalmazottak tűrték. Később azonban az egyik alkalmazott egy ilyen késedelmes elseje helyett ötödikén és akkor is csak részben teljesített bérkifizetés nyomán, erre való hivatkozással, rögtöni hatállyal felmondotta állását. Az ügy a bíróság elé került és elsőfokon az alkalmazottat elutasította a bíróság. Az alkalmazott ugyanis nemcsak hátralékos munkabérét, hanem a felmondási időre járó illetményeit és végkielégítést is követelt. Az elutasítás indoka az volt, hogy az alkalmazott tűrte a késedelmes kifizetést és ezzel elvesztette jogát az azonnali hatályú felmondásra. Az első bíróság ítéletét a Tábla megváltoztatta, kötelezte a vállalatot a felmondási időre járó bér és végkielégítés kifizetésére. Az ítélet indokolása megállapítja, hogy az alkalmazottnak járó munkabér pontos fizetése a munkaadó szerződéses kötelezettsége lévén, a megszolgált munkabér késedelmes fizetése és az esedékes illetmény teljes összegének ki nem adása jogos okul szolgál az alkalmazott azonnali kilépésére s ebből folyóan a felmondási és végkielégítési igény követelésére. A vállalat ily kötelességszegés okából az alkalmazottnak megnyílt ezt a jogát nem szünteti meg az a körülmény, hogy az alkalmazott egy ideig tűrte a pontatlan kifizetést, sem az, hogy a részletfizetés teljesítésekor a késedelem ellen külön nem tiltakozott és nyomban nem távozott el, mert ez az el nem távozása beleegyezésnek nem minősíthető és az alkalmazottat a kilépéskor is fennállott sérelem továbbtűrésére nem kötelezte.

A bornak az átvételi határidőn túlmenően történő tárolása és kezelése ügyében a szegedi kereskedelmi és iparkamara elvi jelentőségű iparügyi állásfoglalása: A bor kezelése és tárolása kétféle szempontból bírálható el. Figyelembe lehet venni a bor párolgását és magát a kezelését. Amennyiben a bor párolgásából előálló hiány (Schwund) nem terheli a tároló pincét, akkor csupán a bor kezeléséért lehet díjat felszámítani. Erre nézve figyelembe kell venni azt, hogy az állami központ pincék a bor kezelését és tárolását havonkint és hektoliterenkint 16 fillérért végzik. Magánvállalat (kereskedő, termelő) ennél egy-két fillérrel többet számíthat, mert nincs kifejezetten erre a célra berendezve és így a borok gondos kezelésére időszaki munkásokat kell alkalmaznia, akik rendszerint drágábbak, mint az állandó alkalmazottak. Ha a párolgást is számításba vesszük, azért legfeljebb havi egynegyed százalék számítható. Ez ugyanis sokban függ a tároló helyiség hőfokától stb. A központ pincék évi kétszázalékot számítanak fel a Schwundért.

Sörkimérő-készülékek

jégszekrények minden méretben, csakis elsőrendű kivitelben, gyári árakon.

Stiller Arthur

Budapest, VII., Kazinczy ucca 6/b szám.

Telefon: J. 413—70 ● Kérjen árjegyzéket!

Egy pincérkisasszony kártérítést követel Glücksthal Samutól egy foghúzás miatt. Néha nemcsak annak okoz kellemetlenséget a foghúzás, akin végrehajtják, hanem annak is, aki a foghúzást végzi. Bodri Imréné, született Tommer Anna, mint Posta Teréz fiatalkorú pincérkisasszony gyámja, 12.810 pengő erkölcsi és anyagi kár megtérítésért indított pert egy foghúzásból kifolyólag Glücksthal Samu felsőházi tag, a Kaszab-alapítványú Poliklinika alelnöke és dr. Bauer Andor főorvos, a fogászati osztály vezetője ellen. A kereset elmondja, hogy Posta Teréz nemrégen nagy fogfájással jelentkezett a Kaszab-Poliklinikán, ahol azonnal ki is húzták a fájós „alsó 8-as" fogát. A műtét azonban nem szüntette meg a fájdalmat és arcdaganata sem lohadt le. Másnap újra elment a Poliklinikára, ahol meleg kamillateaborogatást és szájöblögetést ajánlottak neki. Állapota ettől sem javult, sőt rosszabbodott, úgyhogy az ötödik napon a klinika egyik orvosa már a sebészeti osztályra utalta be. A sebészeten azonban közölték vele, hogy csak száz pengő előzetes lefizetése esetén veszik fel az osztályra. Posta Teréznek nem volt száz pengője, ezért elment a Poliklinikáról és az egyetemi fogászati klinikán jelentkezett, ahol meg is operálták. Állítólag ott kijelentették, hogy ha még egy napot késik, állapota annyira elfajul, hogy menthetetlen. Az operáció után hat hónapig állott még kezelés alatt, mert szája elferdült, arca eltorzult és a műtét által keletkezett seb helye forradás alakjában örökre megmaradt. Posta Teréz gyámja a fenti előzmények alapján kér gyámoltja részére tízezer pengő erkölcsi és 2810 pengő anyagi kártérítést Glücksthal Samutól, a Kaszab-alapítású Poliklinika alelnökétől és Bauer Andor főorvostól. A kereset arra hivatkozik, hogy a leány arcának eltorzítása folytán csökkent a férjhezmenési lehetősége, de elmaradt a keresete is, mert az Apostolok vendéglőjéből, ahol mint pincérleány volt alkalmazva, a betegség miatt ki kellett lépnie. A Kaszab-féle Poliklinika másként adta elő a tényállást. E szerint Posta Teréznek gyökhártyagyulladása volt, ezért húzták ki az első bölcsességfogát. Állapotának rosszabbodását nem a foghúzás okozta, hanem az, hogy a gyulladás a fog eltávolítása ellenére tovább terjedt, ami más alkalmakkor is előfordul. Elismerték, hogy Posta Teréztől száz pengőt kértek, azonban nem az operációért, hanem a klinikára való felvételért, mert a Poliklinikán csupán a rendelés ingyenes, ellenben a kórházi ápolásért a rendes díjat kell fizetni. Miután előreláthatóan gyógykezeltetése tizenöt napot vett volna igénybe, napi 6·50 pengő előre való lefizetését kérték tőle. A törvényszék most tárgyalta az érdekes keresetet és tanuk kihallgatását rendelte el annak tisztázása céljából, vajjon műhiba tette-e szükségessé a foghúzást követő operációt.

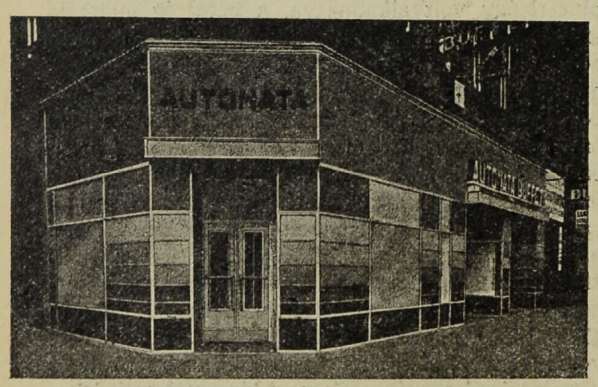
„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca 11/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Elvont munkabér. A munkaadó az alkalmazott által okozott kárt önkényesen nem vonhatja le a segéd fizetéséből annak hozzájárulása nélkül, különösen ha a kár véletlen esetből keletkezett. A bér kifizetésének megtagadása az 1884. évi XVII. t.-c. 95. §-a szerint szerződésellenes magatartás, illetve ok arra, hogy a segéd felmondás nélkül azonnal kilépjen. A bírói gyakorlatban azonban az a felfogás érvényesül, hogy az ipartörvény idézett rendelkezésének „azonnali" kitételéből folyik, hogy a munkavállaló az oknak felmerültekor mindjárt gyakorolja törvényadta jogát, mert ellenkező esetben a felmondási ok megbocsátottnak tekintendő. Az alkalmazott elvont bére iránt a munkaügyi bíróságnál keresettel élhet. (Pécsi Kamara. 18.660.)

Az amerikai útlevél ára — hat dollár. A budapesti amerikai konzulátus közli: Az új amerikai törvény öt dollárban szabja meg az amerikai útlevelek kiállításáért fizetendő illetéket, a korábbani kilenc dollár helyett. A kérvényezési illeték egy dollár maradt és így az útlevelek kiállításának összköltsége tíz dollárról hat dollárra csökkent. Az útlevelek érvényessége két év és további két alkalommal meghosszabbíthatók két-két évre, vagyis az útlevél összesen legfeljebb hat évig lehet érvényes. A kiterjesztések illetéke két dollár. A kiterjesztés azonban csak olyan útleveleknél lehetséges, amelyek 1928 július 1-én, vagy később lettek kiállítva.

Modern Bronz- és Vas-
Portálok

KATZMAREK és TÁRSA vasszerkezeti gyár.
BUDAPEST, VI., LOMB-UCCA 39. SZ. ~ Telefon: L. 913—20

Borárak. A magyar borpiacon a terméskilátások még mindig bizonytalanok. A nagy szárazság, melyet csak a legnyugatibb és legdélibb országrészeken váltott fel az eső, a melegebb talajokon kezdi éreztetni hatását, különösen a fiatalabb ültetvényekben. Reméljük azonban, hogy rövidesen csapadék jön és a terméskilátások igy javulnak. A jégverés, sajnos, éppen ott pusztított, ahol csapadék volt. Sopronban és különösen Bácskában nagyobb kártételek következtek be a jég folytán.

A belföldi fogyasztás különösen vidéken nagyobb méretű és az új termésig nem lesz elegendő a készlet. Sajnos, ez a tény nagyobb áremelkedést eddig nem okozott, mindenesetre szilárdította a piacot az 1929-es árúban. A nagyobb áremelkedésnek főleg a gazdák pénzhiánya állja útját.

Kivitelünk alig van, bár az érdeklődés állandó.

Szentmártonkátán aratási munkákhoz helyi és környékbeli fogyasztás élénk. Korcsmárosok hektós tételeket 35 fillér körüli árakon vásárolnak. Szárazság aszályjelleget ölt, partos fekvésekben a szőlőlevél sárga, bogyók fonnyadnak és fejlődésben megálltak! Terméskilátások úgy mennyiségileg, mint minőségileg napról-napra csökkennek.

Prónayfalván változatlanul nyomott a kereslet. Sok apró tételek kelnek el 2 filléres árban.

Csengődön a készlet újig elfogy. Eladatott 70 hektoliter 13 fokos 50 fillérért, 120 hl. 12 fokos 32 fillérért.

Gyöngyösön élénk kínálat és közepes kereslet mellett elkelt 40 hl. 13 fokos 42 fillérért, 200 hektoliter 11 fokos 26 fillérért, 40 hl. 12 fokos 31 fillérért, 10 hl. 14 fokos Delaware édeskés 50 fillérért, 40 hl. 10 fokos világos otello 20 fillérért.

Alsóságon kicsinyben a vörösbor 70, a fehérbor 80 fillérért kel el. A kereslet a mezőgazdasági munkálatok folytán élénkebb.

Villányban a szemek, dacára a szárazságnak, elég szépen fejlődnek. Oidium lépett fel. Eladatott kismennyiségű 13 fokos siller 60 fillérért.

Tállyán és a *Tokajhegyalján* forgalom gyenge.

Pálinkaárak. *Törköly.* Eziránt a cikk iránt az érdeklődés mind erősebb és az Országos Gyümölcsszeszforgalmi R.-T. nagy mennyiségekre eszközölt a lefolyt héten kiutalást.

Szilva. A rossz terméskilátásokra való tekintettel fentirt részvénytársaság ezen a héten ebből a cikkből is nagyobb mennyiségű árút utalt ki.

Borpárlat. Az üzlet változatlan. Jegyzés: 405—420 P.

A felrobbant pezsgősüveg halottjának hagyatékát pörlik. Érdekes hagyatéki pert tárgyalt minap a budapesti királyi törvényszéken Kéry bíró. A hagyatéki keresetet Bináth Sári, volt artistanő nyujtotta be *Kállai* Zoltán, a mult év novemberében tragikus körülmények között elhunyt főpincér örökösei ellen. Annakidején sokat beszéltek Kállai Zoltán titokzatos halálesetéről. Kállai a Florian mulató főpincére volt s egy novemberi éjszaka kezében felrobbant a pezsgősüveg. A szilánkok sebet ejtettek tenyerén, orvossal kötöztette be sebét, fájdalomcsillapító injekciót kapott, majd hazament és lefeküdt. Másnap váratlanul meghalt. Bináth Sári a törvényszéken benyujtott hagyatéki keresetében előadja, hogy 1924-ben ismerkedett meg Kállai Zoltánnal. Csakhamar komoly barátság fejlődött ki köztük. Kállai lejárt a leány szülei házához is, majd pedig megkérte az artistanő kezét is. A kereset szerint Bináth Sári az utóbbi években állandóan mint Kállai Zoltán mennyasszonya szerepelt. Vőlegényem gyakran fordult hozzám kölcsönért, — — mondja a kereset — azzal, hogy összegyüjti a pénzt, mert saját nevében akar letenni főpincéri óvadékot, hogy ne kelljen a másoktól kölcsönszerzett pénz után kamatot fizetni. Ezenkívül két évvel ezelőtt arra kényszerített, hogy artistanői pályámról is mondjak le, mint az ő mennyasszonya. Ezért Bináth Sári pert indított a tragikusan elhunyt főpincér örökösei ellen 6000 pengő erejéig. Bináth Sári ugyanis 6000 pengőre becsüli azt az összeget, amelyet Kállainak apránként kölcsön adott, de a volt artistanő emellett kártérítési pert is indított az örökösök ellen azzal, hogy volt vőlegénye kérésére mondott le pályájáról két évvel ezelőtt s emiatt most nem tud újból kenyérkeresethez jutni. A törvényszék a megtartott tárgyaláson elrendelte a tanuk kihallgatását és a hagyatéki iratok beszerzését.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz
a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: Aut. 910—01 és Aut. 900—72

A szegedi tábla is felmentette a gyilkossággal vádolt dorozsmai korcsmárost.

Szegedről jelentik: A mult év novemberében a dorozsmai országúton meggyilkolva találták *Süle* László dorozsma-árpádhalmi tanítót. A nyomozás megállapította, hogy puskagolyó ölte meg. A gyanú *Levajev* Sándor orosz származású dorozsmai korcsmárosra irányult. Levajev tizenhároméves nevelt fiának, Huszár Gergelynek vallomása terelte a gyanút Levajevre. A fiú a csendőrök előtt azt mondotta, hogy a bűntény napján összeveszett *Süle* Lászlóval, dulakodásra került a sor, majd amikor a tanító elment, nevelőapja a tanítótól elvett leventepuskával utána osont és azután követhette el a gyilkosságot. A csendőrök a puskát, amellyel a gyilkosság történt, nem találták meg, de a gyanúokok alapján Levajevet letartóztatták és a szegedi ügyészség fogházába szállították. A szegedi törvényszéken megtartott főtárgyalás alkalmával *Huszár* Gergely visszavonta vallomását és azt állította, hogy a csendőrök öt napig ütötték, verték és így kényszerítették a terhelő vallomásra.

Igen sok irígye volt ugyanis Levajevnek, aki mint orosz hadifogoly került Dorozsmára, ott megismerkedett egy gazdag fiatal özveggyel, akit azután feleségül vett és időközben tekintélyes vagyont szerzett. A törvényszék Levajevet felmentette a gyilkosság vádja alól és elrendelte szabadlábrahelyezését, ami ellen az ügyész felebbezett.

Három nappal ezelőtt kezdte tárgyalni ezt az ügyet a szegedi ítélőtábla. Már az első napon érdekes fordulat történt. Megjelent a tárgyaláson egy fogházőr és átnyujtotta az elnöknek Zobay Ferenc ügyészségi elnök levelét. Zobay Ferenc közölte, hogy a csendőrök az újabb nyomozás során valószínűleg döntő adatok birtokába jutottak.

Megtalálták azt a fegyvert, amellyel a gyilkosságot elkövették. Nem messzire a bűntény színhelyétől, egy rozsföldön került meg a puska. Kiderült, a nyomozás során, hogy Levajev nevelt gyermekei az utóbbi időben többször érdeklődtek, hogy mikor aratják le a rozsvetést azon a területen, ahol a puskát megtalálták. A csendőrök ebből arra következtettek, hogy Levajev nevelt gyermekeinek tudomása volt arról, hogy a puska ott hever. A levél vétele után az elnök a tárgyalást felfüggesztette.

Pénteken a folytatólagos tárgyaláson felolvasták a csendőrségnek az újabb nyomozásról szóló jelentését, majd a tábla meghozta ítéletét, amellyel Levajev fölmentését megokolásával együtt helybenhagyta. Megállapítja a táblai ítélet megokolása, hogy a pótnyomozás semmi terhelő adatot nem produkált Levajevvel szemben. A tábla egyben elrendelte a gyilkossággal gyanúsított korcsmáros azonnali szabadlábrahelyezését, ami meg is történt. Az ügyész a felmentő ítélet ellen a kúriához föllebbezett.

Ki volt Gambrinus ? Hányszor halljuk ezt a szót, hogy „Gambrinus“, de vajjon gondoltunk-e már arra, hogy mit jelent ? Tudjuk, hogy valami összefüggés van közte meg a sörfőzés, vagy jobban mondva : a sörözés közt, hiszen a sörgyárak plakátjain ott díszeleg az arcképe, amint boldog mosollyal emeli ajkához a habzó árpalével telt kehelyt. Azután meg alig van nagyobb város, ahol meg ne találnók azt a sörcsarnokot, amely tőle vette a nevét. Ki volt hát ez a Gambrinus ? Ember, vagy mesebeli félisten ? Avagy talán az Olimpus istenségei közé tartozott ? Nem kell olyan messze az ókorba visszamennünk, ha Gambrinus családfáját kutatjuk. Elég, ha a 14-ik századbeli Belgiumot keressük fel, ahol ebben a korban igen nagy lendületet vett a sörfőzés nemes mestersége. És pedig azért, mert I. János brabanti herceg nagy kedvelője volt ennek a finom italnak és a sörözőcéh emiatt dísztagjává választotta. I. János neve latinul : „Jan primus“. Ebből ferdült el a „Gambrinus“ név, amely ime hat évszázad multán is megőrizte ennek a sört kedvelő brabanti hercegnek az emlékezetét.

Meghalt a Karagyorgye hajó főpincére is. Belgrádból érkezett hír szerint a *Karagyorgye* hajó katasztófájának most már öt halottja van. A zárai kórházban szerdán délután meghalt a Karagyorgye éttermének főpincére, aki az összeütközés alkalmával súlyosan megsebesült. A szerencsétlenség többi sebesültjének állapotában javulás állott be.

A kávéfogyasztás a különböző népeknél. Nem lehet az véletlen, hogy az európai kávéfogyasztás nyugatról keletre csökken és délről északra emelkedik. A legnagyobb a kávéfogyasztás Skandináviában, ahol a svédek és norvégek évente és fejenkint 7 kilót, a dánok 7·3 kilót isznak meg. Ezekhez csatlakozik Belgium 5·5, Hollandia kb. 5 és Franciaország 4 kilóval. A középeurópai államok közül Svájc fejkvótája 3·4, Németországé 2, Ausztriáé 1·3 kg. Dél-Európában az olaszok 1·2 kg.-ot, a görögök 1 kg.-ot fogyasztanak. A csehek 0·98 kg.-ot, a jugoszlávok 0·78 kg.-ot és a magyarok nem egész fél kg.-ot, a lengyelek kb. egynegyed kg.-ot isznak meg. Minél tovább haladunk keletre, annál kisebb a fogyasztás : Japánban csak 23 gramm, ami a mélypontot jelenti. A nyugat-keleti fogyasztáscsökkenés alól kivétel Anglia, amelynek fogyasztása kb. akkora, mint Magyarországé, pontosan 0·37 kg. Az Egyesült-Államok minden lakója ezzel szemben évente 6 kilót és Ausztráliáé 3 kilót fogyaszt.

A francia pezsgő fogyasztása. A francia pezsgővidékről (Reims, Epernay, Châlons-sur-Marne és Vitry-le-Francois) 1930 májusában több mint hárommillió palack pezsgő került elszállításra. Ennek több mint 80 százaléka a francia belföldön szaladt le a szomjas torkokon. Úgy látszik, hogy arrafelé még vannak, akik megengedhetik maguknak ezeket a finom kortyokat.

Már a halat is racionalizálják. A tengeri halászat túlprodukciója Franciaországban komoly gondokat okoz. Az érdekelt körök, halászok, konzervgyárosok, élelmiszerkereskedelem, szállítók stb. a kormányhoz fordultak, hogy annak a közvetítésével oszlassák el a beállott krízist. Megalakult továbbá egy bizottság, amely utat-módot keres arra, hogy a halprodukció egészséges alapon szabályoztassék. Korábban a tengeri halászat vitorlás hajókra szorítkozott : ma már gőzzel halásznak. A gőzösök három-négyszer gyakrabban kelnek útra, mint a vitorlások és súlyosan megrakodva hozzák haza a zsákmányt a konzervgyárakba és a piacokra. A gyárak egymáson tesznek túl a termelésben és egymást licitálják le a piacokon. Tehát a halászat is manapság már racionalizálásra szorul.

Balatoni körforgalom.

Ez év július hó 20-ától bezárólag augusztus hó 20-áig Siófokról Balatonbogláron, Balatonszentgyörgyön, Keszthelyen, Tapolcán, Balatonfüreden át Balatonkeneséig és innen ugyanazon útirányon át vissza Siófokig naponta körforgalom jellegű motorosvonat fog közlekedni. A vonat a Balatonmentén fekvő összes állomásokon és megállóhelyeken is meg fog állni és így azok közt kényelmes és gyors közvetlen összeköttetést létesít.

Siófok—Balatonkenese :

	Érkezik	Indul
Siófok	—	8^{00}
Balatonboglár	8^{49}	8^{50}
Fonyód	8^{58}	8^{59}
Balatonszentgyörgy	9^{33}	9^{38}
Keszthely	9^{53}	9^{55}
Tapolca	10^{48}	11^{03}
Balatonkenese	13^{24}	—

Balatonkenese—Siófok :

	Érkezik	Indul
Balatonkenese	—	17^{45}
Tapolca	20^{15}	20^{25}
Keszthely	21^{08}	21^{20}
Balatonszentgyörgy	21^{37}	21^{39}
Fonyód	22^{15}	22^{16}
Balatonboglár	22^{24}	22^{25}
Siófok	23^{15}	—

A Duna-Száva-Adria Vasúttársaság Siófok állomása és a magyar kir. államvasutak Balatonkenese állomása között (Balatonszentgyörgyön át) közlekedő körforgalomjellegű motorvonatok díjai és díjszabási határozmányai :

1. A motorvonatokra úgy az átmenő forgalomban, mint az egyes vasutak helyi forgalmában személyvonati II. osztályú menetjegyek adatnak ki.

2. Gyermekek negyedik életévük betöltéséig díjmentesen, míg négy évnél idősebb gyermekek tíz éves koruk betöltéséig, valamint négy éven aluli gyermekek is, ha külön helyet foglalnak el, félárú jeggyel utazhatnak.

3. Az átmenő forgalomban kiadott menetjegyek érvénytartama három nap, mellyel az utazás annak érvénytartamán belül láttamozási kötelezettség mellett háromszor félbeszakítható. A továbbutazás bármely vasút menetrendszerű személyvonatával történhetik.

4. Szabad- és kedvezményes jegyek a motorvonatokon úgy az átmenő forgalomban, mint az egyes vonatok helyi forgalmában érvényesek.

5. Menetdíjutánfizetések eseteiben a magyar vasúti személy- és podgyászdíjszabás (I. Rész.) 15. szakaszában foglaltak mérvadók.

6. Az utasok a motorvonatban csupán kisterjedelmű kézipoggyászt vihetnek magukkal.

7. A motorvonatokban dohányozni nem szabad.

8. A motorvonatokban az utasok beleegyezése mellett csakis ölebek és vadászkutyák vihetők be.

9. A motorvonatokban útipoggyász és expresszárú nem fuvarozható.

Felmondás nélkül is lehet segédet bizonyos esetekben elbocsátani. Az 1884. évi XVII. t.-c. 24. szakasza szerint a munkaadó a segédjét felmondás nélkül a következő okokból bocsáthatja el azonnal : *a*) ha nyereségvágyból eredő bűncselekményt követ el ; *b*) ha az iparos helyettese, vagy az iparos egyik családtagja ellen tettleges bántalmazást vagy súlyos becsületsértést követ el, kötelességei teljesítését makacsul megtagadja, vagy ha az iparos akarata ellenére egy egész munkanapon át igazolatlanul szünetelt ; *c*) ha megintés dacára a ház vagy az üzlet biztonságát vigyázatlansága által veszélyezteti ; *d*) ha három napnál tovább tartó szabadságvesztés büntetés alá kerül ; *e*) ha a szerződésileg elvállalt munka teljesítésére képtelen ; *f*) ha valamely undorító, vagy ragályos betegségben szenved ; *g*) ha az iparos bizalmával való visszaélés által az üzlet érdekeit veszélyezteti ; *h*) a segéd, főnöke beleegyezése nélkül akár saját, akár más részére kereskedelmi ügyletekkel foglalkozik.

A póruljárt kabáttolvaj. *Berzay* Gyula szombathelyi vendéglősnél az egyik vendég, amikor a vendéglőből eltávozott, megütközéssel látta, hogy az esőkabátja hiányzik. Ugyanakkor észrevették, hogy *Nyári* Ignác rábahídvégi cukrász, aki megelőzőleg ott volt a vendéglőben, onnan sietve eltávozott. Jelentést tettek a lopásról a rendőrségnek, ahol megindították a nyomozást és csakhamar sikerült Nyári Ignácot lefülelni, aki beismerte a lopást. Az esőkabát azonban már nem volt nála. Állítása szerint a kabátot a városi szükséglakások közelében egy ismeretlen embernek 50 fillérért eladta. A rendőrség Nyári Ignácot kihallgatása után átkísérte a járásbírósághoz. Miután kiderült róla, hogy lopásért már több ízben büntetve volt, a járásbíróság még aznap átkísértette akabáttolvajt az ügyészségre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklam-vállalat **Csernák Jenő** Budapest, VIII., Rökk Szilárd uocs 23. Telefon : József 385—28

Elmebeteggé nyilvánítottak egy 45 éves pincérinast, aki 112 rendbeli óvadéksikkasztást követett el.

Miskolcról írják: *Novák* János nyugalmazott mádi elemi iskolai igazgatót a miskolci ügyészség utasítására január 15-én letartóztatták és ellene száztizenkétrendbeli ügyben eljárást indítottak.

Novák a mult év nyarán és őszén az óvadékos alkalmazottak tömegét vette föl, akiknek pénzén *Tanitói Almanachot* akart kiadni. A mintegy húszezer pengőre rugó összeg azonban elúszott és *Novák* a vállalkozáson rajtavesztett.

Novák letartóztatását Stelik dr. vizsgálóbíró fenntartotta, majd őt vizsgálati fogságba helyezte. A vizsgálati fogságot a vádtanács is jóváhagyta, sőt vagyonára bűnügyi zárlatot és bűnügyi biztosítási végrehajtást rendeltek el.

Az ügyészség 56 rendbeli csalás és 11 rendbeli sikkasztás büntette miatt emelt ellene vádat s egyben indítványozta, hogy 45 rendbeli újabb sikkasztás miatt is folytassák le ellene az eljárást.

Novák János nem elégedett meg a fogházban a száztizenkétrendbeli üggyel, hanem azok helyett, akik nem jelentették föl, az újabb följelentések sorozatát ontotta önmaga ellen. Ezek után védője Bartos Géza dr. a budapesti lakáshivatal volt ügyésze, jelenleg újdiósgyőri ügyvéd, Novák elmeállapotának megvizsgálását kérte.

Bartos dr. előadta, hogy *védence nem bűnös*, hanem *beteg*, mert az orosz, szerb és olasz frontokon súlyos idegbajt szerzett és lelki egyensúlyát sebesülése és a gránátlégnyomás fölborította.

Öt évvel ezelőtt *vendéglőt nyitott*. A vendéglő már állt, amikor a volt igazgatótanító, *negyvenötéves korában pincérinasnak ment* egy étterembe. Egy esztendő telt el, amíg fölszabadult és újabb két esztendőbe került, amíg *az italmérési engedélyt* megkapta. A védő hangoztatta azt is, hogy Novák jóhiszeműen járt el, csak mint kereskedelmi ügyekben járatlan, vétette el az óvadékok kezelését.

A beadványra a miskolci törvényszék elrendelte Novák elmeállapotának megvizsgálását. *Hönigsfeld* Jenő dr. és Fliegler István dr. miskolci törvényszéki orvosok megvizsgálták Novákot és őt mindketten *elmebetegnek találták*. Az elmebeteggé való nyilvánítás után Novákot szabadonbocsátották a fogházból és összes csalási és sikkasztási ügyét megszüntették. De a kisemberek pénze végérvényesen odaveszett az óvadékokban.

A lefoglalt sörszállítmány. A New Yersey államban levő Camden városka rendőrségi épülete előtt minap különös jelentek játszódtak le. A prohibiciós rendőrség nagyobbmennyiségű sört foglalt le és a söröshordókat teherautóra rakták és a rendőrségi épület elé vitték. A rendőrség vezetője utasítást adott, hogy a hordókat csapolják meg és a sört eresszék az uccai csatornába. Közben nagy tömeg verődött össze a söröshordókat tartalmazó teherautó körül. Éppen dél volt, a szörnyű hőség nagyon kínozta a lakosságot. Egy-két ember feszegetni próbálta a söröshordókat. Ez mintha jeladás lett volna, az egész tömeg nekirohant a söröshordóknak és néhány perc alatt kiitták minden hordó tartalmát. Miután szomjukat így kielégítették, eltávoztak. Amikor a rendőrség emberei kiléptek az utcára, hogy a kapott utasítást végrehajtsák, már csak az üres hordókat találták a teherautón.

Leégett egy temesvári sörgyár: tízmillió lej a kár. Bukarestből jelentik: A temesvári Cell Frigyes sörgyár az éjjel kigyulladt. A gyárépület a tűz martalékává lett. A kár meghaladja a tízmillió lejt. Az a gyanú merült fel, hogy a tüzet bűnös kezek okozták és ezért az ügyészség több személyt letartóztatott. Ugyancsak tűz pusztított Galatzban is, ahol Marku Izrael háza gyulladt ki. A nagy szélben a közelben levő házak is lángaborultak. Marku lakásában petróleummal átitatott szalmakötegeket találtak. Marku bevallotta, hogy házát előzőleg nagy összegre biztosította és hogy pénzzavaraitól megmeneküljön, felgyujtotta. A közeli házak károsultjai Markut meg akarták lincselni.

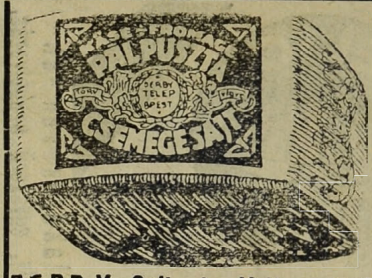
Tíz napig feküdt holtan Miskolcon egy öngyilkos főpincér. Vasárnap este 7 órakor a miskolci főkapitányság központi ügyeletén bejelentették, hogy a Csengery ucca 7. számú ház első emelet 9. ajtószámú lakásából szörnyű bűz árad és miután a lakás ajtaja napok óta le van zárva, az átható szag felkeltette a ház lakóinak figyelmét. Azonnal bizottság szállt ki a helyszínére és felnyitották a lakást, amelynek főbérlője, Dénes Fried Ferenc 54 éves főpincér. A hálószobában, ágyában levetkőzve, már teljesen megfeketedett állapotban találtak egy férfiholttestet. Jelentették a főkapitányságnak a misztikus leletet és a főkapitányságon erős gyanú volt arra, hogy itt rablógyilkosság történt. A készültségi autót azonnal kivezényelték a helyszínre, ahol megállapították, hogy a halott Dénes Fried Ferenc főpincérrel azonos. Rövid idő után megállapították azt is, hogy a főpincér felesége két héttel ezelőtt vidékre utazott. Az asztalon egy levelet találtak, amely Dénes Ferencnének volt megcímezve és Tornyópusztára szólt. A házmester elmesélte, hogy a főpincér e hó 3-án avval búcsuzott el tőle, hogy nyaralni utazik. Most már minden kétséget kizáróan megállapították, hogy öngyilkosság történt. Dénes Fried Ferenc körülbelül tíz nappal ezelőtt luminállal megmérgezte magát. Az ágy alatt meg is találták az üres luminálos üveget. A holttestet átvitték a bonctani intézetbe. Az öngyilkosság oka még nincs kiderítve, a főpincér feleségét természetesen azonnal értesítették és a rejtélyes ügy a következő órákban valószínűleg minden részletében kiderül.

Elhagyott menyasszonya agyonszúrt egy pozsonyi főpincért. A pozsonyi alvilág éjszakai találkozóhelyén, a belvárosi Corso-kávéházban csütörtökön hajnalban halálos kimenetelű féltékenységi dráma játszódott le. Reggel fél 3 órakor a kávéház egyik félreeső helyén vérben fetrengve találtak rá a kávéház fizetőpincérjére, a 30 éves *Rammler* Gusztávra. A szerencsétlen ember még élt és elmondotta, hogy egy nő háromszor hátába szúrt. A kihívott mentők a főpincér hátán három mély szúrt sebet találtak. A pincér kórházba szállítás közben meghalt. A gyilkos nő elmenekült s reggeli órákig még nem sikerült őt elfogni. A gyilkosságot azért követte el, mert a főpincér, aki vőlegénye volt, állítólag elhagyta őt.

Háromlábú csirke kelt ki a tojásból. *Nyárai* Józsefné, egy régi vendéglősné gazdaságában háromlábú csirke kelt ki egy tojásból. A különös jószág már több, mint tíznapos és még mindig él, noha az ilyen abnormis állatok hamar el szoktak pusztulni. Miután bőségesen táplálkozik, bíznak abban, hogy életben marad.

Száz százalékkal emelkedett az ó-burgonya ára. Szabolcs vármegyéből a hosszú idő óta tartó rendkívüli szárazság miatt egyre aggasztóbb hirek érkeznek. A burgonyák korai fajtái már kezdenek beérni és ilyképen a rózsaburgonya apró és satnya marad. A nagy meleg következtében nagy mértékben kezdenek romlani az öreg burgonyakészletek, úgyhogy azok átválogatása úgyszólván lehetetlen s ennek következtében már a budapesti piacra alig-alig kerül öreg burgonya. Ezzel szemben a pékek, kenyérgyárak és zúzók burgonyaszükséglete a kenyérfeldolgozáshoz — mivel az új burgonya erre a célra még nem használható fel — meglehetősen nagy. Ennek folytán az öreg burgonya ára száz százalékkal emelkedett.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos
DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, VII., Kerepesi út 62.
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör
a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

Okos ember
ha vendéglőt **venni** vagy **eladni** akar:
a **„Vendéglősök Lapjá“**-ban hirdet!

A magyaróvári járás főszolgabirájától.

333/1930. kih. sz.

KIVONAT

az 1930. kih. 333. számú ítéletből.

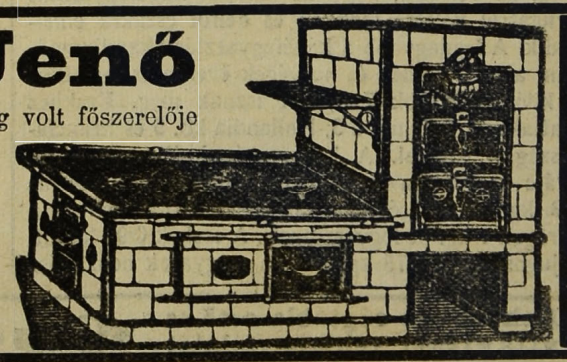
Molnár János, 60 éves, r. kath., nős, kocsmáros és **Molnár Géza**, 25 éves, r. kath., nős, mészáros, lébényi lakosokat azért, mert előbbi f. évi május 4-én utóbb nevezett ellenőrzését elmulasztotta s így lehetővé tette, hogy a borát megvizezze és hamisított bort hozzon forgalomba, utóbbi fenti alkalommal a söntésben levő bort megvizezte és vizezett bort hozott forgalomba, előbbit 10, utóbbit 12 P pénzbüntetésre és az összes eljárási költségek megfizetésére ítéltem. Elrendeltetett továbbá az ítéletnek kivonatban a „Mosonvármegye“ és a „Vendéglősök Lapjá-“ban való közzététele.

Magyaróvár, 1930. július 16.

Dr. Forgách s. k.
tb. szolgabíró.

A kiadmány hiteléül:

Schneider
vm. iroda s.-tiszt.

Bakonyi Jenő
a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője
üzemet nyitott
Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.
Elsőrendű, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.
Kályhák schamotirozását vállalom.
Telefon: József 322—78

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 15. SZÁM 1930. AUGUSZTUS 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KOZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRAK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

A hitel

kérdése teljesen az egyéni bizalom dolga minden egyes szakmánál a világon. Úgy jön létre, hogy az eladó ád valami értéket a vevőnek, a vevő pedig az azonnali fizetés helyett egyszerűen megigéri szavakkal vagy hallgatagon, hogy az ellenértéket nem egyidejűleg, hanem később juttatja el az eladó kezeihez.

A világ minden jogállamában törvények védik a hitelnek, a vételár későbbi kiegyenlítési lehetőségének a jogi kérdését. Mert ahol nincsenek ilyen törvények, ott nem is létezhetik hitel. Ott nincsen olyan eszétvesztett eladó, hogy ingyen adja át a vevőnek a portékát. Már pedig a hitel igen fontos alapja a gazdasági életnek, hiszen a szükséglet nem mindig olyankor jelentkezik, amikor a fogyasztónak pénze van az ellenérték azonnal való kiegyenlítésére. A magasabbrendű gazdasági élet szinte teljesen a hitelre rendezkedett be, hiszen maga a rohanó életű Amerikának a legfontosabb fizetőeszköze, a csekk sem egyéb, mint egyszerű hitellap hosszabb-rövidebb időre.

A fejlődőképes és élénk ipari szakmák moccanni sem képesek hitellehetőségek nélkül. Éppen ezért nagyon nehéz, szinte lehetetlen lesz belenyugodni abba, hogy a mi szakmáink gazdasági életéből teljesen kizárja a hitelt az antialkoholista felfogás egyik legérdekesebb megnyilvánulása, az új korcsmai hiteltörvény.

Azt még megértjük, hogy a kártyaadósságokat nem ítéli meg a bíróság és hogy a kártyahitelezést nem védi a törvény. A kártyázásnál nem áll szemben eladó és vevő, hanem két kockáztató, aki a véletlenekre bízza pénzének sorsát és már abban is vét, mert törvénytelen hazárdjátékba merészkedik. De a korcsmában, vendéglőben enni és inni nem törvényellenes cselekedet, ott a fizetési igéretért olyan ellenértéket kap a fogyasztó, amelynek az adója az állami kasszának egyik legfontosabb tétele. A korcsmai hitelnél igazán az eladó kerül szembe a vevővel, hol lehet itt az „erkölcstelen háttér", amelytől megvonható a törvényes védelem.

Változnak a törvények, élnek és halnak. Semmiesetre sem megváltoztathatatlanok. Csak helyeselni lehet szakmáink akcióját, amely országos összefogással tör a korcsmai hiteltörvény megváltoztatására.

És tulajdonképen a magyar jogi felfogás egységéért is harcol a szakma, amikor rámutat, hogyan lehetséges az, hogy a szeszes italok hitelezését védi a törvény a korcsmárosig, a vendéglősig, hiszen a bortermelő, a szeszgyáros, a kereskedő bármikor perelheti és behajthatja követelését ezektől, csak itt szűnik meg az azonos eljárás. Mi már nem perelhetjük a fogyasztót ugyanilyen jellegű tartozásért.

Több őszinteséget, több következetességet kérünk ezen a téren. Szóval: új törvényt! Mert így nem maradhat!

Mi az évtizedekre szóló idegenforgalmi programm?

Miklós Elemér nyilatkozata a hivatalos tervekről.

A kormány új, nagy beruházási programmot állított össze és hónapok óta dolgozik azon, hogy az invesztícióhoz szükséges pénzt külföldi piacokon megszerezhesse. A beruházások között szerepelnek elsősorban a vasúti invesztíciók, útépítések, építkezések, de a programmból egyelőre még hiányzanak az idegenforgalmi célokat szolgáló beruházások. Ma már vitatni sem lehet, hogy gazdasági szempontból is a legfontosabb probléma: a magyar idegenforgalom kifejlesztése.

Mindaddig azonban, amíg fürdőinket, üdülőhelyeinket európai nívóra nem fejlesztjük és modern szállodákkal el nem látjuk, amíg az eredetiségével vonzó vidéki pontjainkon, mint *Mezőkövesden*, a *Hortobágyon* és egyéb helyeken jó szálloda nem várja a külföldieket, mindaddig stabil idegenforgalomról nem lehet beszélni. Fel kell tehát venni a kormány beruházási programmjába az *idegenforgalmi beruházásokat* is. Erről a kérdésről dr. *Miklós* Elemér, az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács ügyvezető főtitkára ezeket mondotta el nekünk:

— Különböző gazdasági körülmények most tették indokolttá, hogy egy jól átgondolt, évtizedekre szóló országos idegenforgalmi programm megvalósítását szorgalmazzuk. Ennek a programmnak keretei kell, hogy szélesebbek legyenek annál az elgondolásnál, mely ily irányú tevékenységünket eddig jellemezte. Elérkezett az idő, hogy a gazdasági életnek, a kulturális fejlődésnek s az ezekből kialakuló egész nemzeti közéletnek a maga értékes szolgálatait felajánlja.

Ha ezúttal csak a gazdasági kérdéseknél maradunk, akkor is el kell ismerni, hogy abban a nagy beruházási programmban, melyet a kormány a munkanélküliség enyhítésére s a súlyos gazdasági válság könnyítésére a törvényhozás elé készül terjeszteni, *egyik igen fontos része az idegenforgalmi beruházás problémája.*

— Normális viszonyok mellett ezek a kellő előrelátással, alkalmas célokra, szakértő tervek szerint eszközölt idegenforgalmi beruházások *egy harminc—harmincötéves amortizációs törlesztési tervet véve alapul*, feltétlen gyümölcsöző s tisztességes polgári hasznot igérő tőkebefektetést jelentenek.

— Nálunk különböző akadályok tornyosulnak az ilyen, külföldön általánosan szokásos beruházások pénzügyi lebonyolítása elé.

— *Belföldi pénzintézeteink* érthető okokból idegenkednek tőkéiket ily hosszú időre lekötni akkor, amidőn kellő fedezet és kamatozás mellett rövid

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés
Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.
Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

időre felmondható függő kölcsönöket tudnak úgynevezett príma kezek között elhelyezni.

— *Külföldi tőke bőségesen akadna,* szívesen vállalkoznék ilyen hosszúlejáratú pénzbefektetésre, ha — a létesítendő intézmény bizonyos százalékú megterhelésén kívül — minimális kamatgaranciát nyujtana az állam, főváros vagy valamely más közhatóság.

— Világosan következik mindezekből, hogy — mivel az idegenforgalmi beruházások elsőrendű gazdasági érdeket szolgálnak, nemcsak a munkanélküliség enyhítése, de a kereskedelmi mérleg megjavítása s a súlyos válságban sínylődő *idegenforgalmi ipar* szanálása szempontjából is — az államhatalomnak kell a szakértők által elkészített beruházási tervek pénzügyi megvalósítását lehetővé tenni.

— *Budapest, mint külön idegenforgalmi centrum, Csonka-Magyarország a maga vidéki városaival és fürdő-, nyaralóhelyeivel, egységes terv szerint dolgozandó fel,* feltétlen szükséges idegenforgalmi beruházások szempontjából tervek és számítások egész légiója áll rendelkezésre, úgyhogy kellő erély és központi irányítás mellett *hetek leforgása alatt hozzá lehet fogni a magyar idegenforgalomra sorsdöntő egyetlen nagy problémájának: egy egységes idegenforgalmi beruházási programmnak pénzügyi megoldásához.* Budapest sok száz fürdője kihasználatlanul önti gyógyvizét a *Dunába.*

— A *Balaton* legtöbb szépsége parlagon hever. Nyaralók, betegek százezrei külföldön keresnek és találnak olcsóbb, megfelelőbb nyaralási és gyógyulási lehetőségeket. Vidéki városaink legtöbbjének *olcsó, tiszta, modern szállodákra van szüksége.* Egy egészséges idegenforgalmat megelőző belső vándorforgalom primitív alapjai hiányoznak.

Jóhiszemű egyének, egyesületek, intézmények elszigetelt munkája, a komoly sajtó korholó vagy biztató szava, egészséges tervek kigondolása, mindez nem vezet eredményre. Bizalommal várjuk a nagy idegenforgalmi beruházási programm azonnali napirendretűzését, mert csak ebben látjuk, ettől remélhetjük azoknak a reményeknek megvalósítását, melyeket oly sok szeretettel ápolunk a magyar idegenforgalom jövendő felvirágoztatásáról.

A vízumkönnyítésből üzlet lesz?

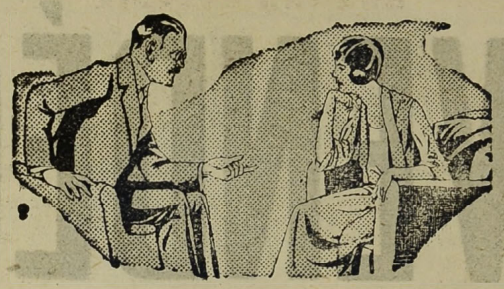
Heteken át tartottak azok a tanácskozások, amelyeknek az volt a tárgya, hogy *könnyítéseket tegyenek a vízum körül.* A külügyminisztérium meghallgatta a kereskedelmi és idegenforgalmi érdekeltségek érveléseit és olyan hangulat alakult ki, hogy a külföldiek vízum nélkül is átléphetik a magyar határt és csak utólag, Budapesten fogják megszerezni a kedvezményes árú vízumot. A vízumkönnyítést mindamellett ahhoz akarják kötni, hogy a külföldiek a kedvezményes, utólagos vízum megváltására szóló igazolványt szerezzenek elutazásuk előtt.

A vízumkönnyítés lényege az, hogy a külföldinek nem kell útlevelét saját országában a magyar konzuli hatóságoknál láttamoznia, hanem utólag Budapesten. Ha a bürokrácia ezt a kedvezményt le tudná egyszerűsíteni egy kereskedelmi vállalat könnyed adminisztrációjának nívójára, akkor kimondaná, hogy érvényes útlevelével minden külföldi vonatra ülhet és bármilyen formalitás mellőzésével elutazhat Budapestre, ahol megváltja az utólagos vízumot. Ez volna a gyakorlati élet parancsa. A bürokrácia azonban a lényeget ritkán látja és a formaságokkal komplikálttá teszi a legegyszerűbb dolgokat is, tehát a vízumkönnyítést abban a formában akarja keresztülvinni, hogy kötelezni akarja a külföldieket, hogy otthon megváltsák az utólagos és kedvezményes vízumra szolgáló igazolványokat.

Még ezt a komplikált rendelkezést is egyszerűvé lehetne tenni, ha ezeket az igazolványokat mindenki által könnyen hozzáférhetővé tennék, mondjuk, a külföldi városok menetjegyirodáiban adnák ki *díjmentesen* az igazolványokat, amelyek előállítása fillérekbe sem kerül. Ámde nem így tervezik a megoldást. Értesülésünk szerint a külügyminisztérium azt a megoldást pártolja, hogy *Budapesten* megbízást ad 3—4 érdekképviseletnek és *idegenforgalmi alakulatnak,* hogy az igazolványokat forgalomba hozzák és pedig, hír szerint, darabonkint 3 pengős áron.

Tehát a vízumkönnyítésből ismét *üzletet akarnak csinálni.* Mintegy két éven keresztül a *Dunaszövetség* nevű idegenforgalmi vállalkozás húzott busás hasznot abból, hogy az úgynevezett félárú és utólagos vízum váltására jogosító igazolványokat árusított a szomszédos államokban. A közvélemény tiltakozására az idén januárban megvonták ezt a monopólimot a Dunaszövetségtől, de most, ha más formában is, fel akarják éleszteni. Három pengőket akarnak fizettetni a külföldiekkel, hogy átvegyék azokat a formai igazolványokat, amelyek nélkül éppen úgy lehetne utólag láttamoznatni az útleveleket, mint azokkal. Mert hiszen ezeket az igazolványokat mindenkinek ki fogják adni, aki Magyarországra akar utazni, semmi értelme sincs tehát ennek az igazolványos játéknak. Illetőleg van értelme, nevezetesen üzletté válhatik azoknak a kezében, akik az igazolványokat forgalomba hozzák.

Reméljük, hogy ehhez az üzleti elgondoláshoz a kormány nem fogja megadni a maga hozzájárulását. Mégsem lehet az idegenforgalomból ilyen vakmerő üzletet kikalapácsolni.

Óvakodjunk a szívbajtól!

A statisztikák a szívbajosok számának ijesztő növekedését mutatják. Vegye elejét a bajnak, kerülje Ön is a kávéban lévő koffeint, mely megárthat. Itt van a koffeinmentes Hag kávé, mely a szívet sohasem izgatja és nem tesz benne kárt. Mégis a kívánt ártalmatlan üdítést és teljes élvezetet nyujtja, mert legfinomabb minőségü, valódi nemes babkávé.

HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. Bon. Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....
Utca .....
Helység .....

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

SZIGNAROVITS FERENC vendéglős és családja, Kerepes.

Ki az, aki nem szívesen jelenik meg a szaktársai előtt, abban a nagy-nagy családban, amelyet úgy hívnak, hogy: vendéglősök, korcsmárosok, szállodások és kávések közössége? Az ember társas lény, aki nemcsak a maga ügyes-bajos dolgaiban fordul segítségért, vagy döntésért az embertársaihoz, hanem szívesen megosztja velök örömét és bánatát, büszkeségét, vagy pihenőkedvét, mert így édesebb a pihenés, nagyobb az öröm, hamarabb talál vigasztalást a bánat. És mindenki szereti megismerni azokat, akikhez tartozik. — Mindig fogja bánni, ha nem él az alkalommal és elmulasztja, hogy ingyen közölje szakmai képét a Vendéglősök Lapja és a nagy Album, összes szakmáinknak ez a most készülő díszműve. Küldje be tehát arcképét, esetleg családi képét az Album címére, rövid életleírással együtt: Budapest, IX., Viola ucca 3.

Korcsmárosnak adható-e vendéglőipari engedély azon az alapon, hogy az üzlet vendéglői üzletként vezettetett? A vendéglőipart a kereskedelemügyi miniszter legelsőbben 53.021—1920. sz. rendeletével kötötte képesítéshez s azóta ez iparág önálló üzésére iparengedélyt csak az nyerhet, aki vendéglőipari képesítettségét az 1922 : XII. t.-c. 13. §-nak megfelelően igazolja. Folyamodó képesítettséget nem igazol és csak arra hivatkozik s ezt községi bizonyítvánnyal igazolja, hogy nyolc év óta gyakorolja a korcsmaipart. A korcsmaipar önálló üzése azonban csak akkor fogadható el vendéglőipari szakbavágó gyakorlatnak, ha a korcsma elnevezés alatt tulajdonképen vendéglőipar üzetett (1922. évi XII. t.-c. 19. §-a.) Erre a 78.000—1923. K. M. sz. rendelet 130. §-a (sőt már az 1921 : XXVIII. t.-c. 15. §-a) megfelelő korlátok között megadja a lehetőséget. Folyamodónak tehát azt kell elfogadható módon igazolnia, hogy megfelelő időn át (78.000—1923. K. M. sz. rendelet 29. §-a) vendéglőüzletként vezette korcsmaüzemét.

Házilag készült
paprikás
téli szalámi
Nagy készlet folytán leszállított áron ajánlja:
Stéberl András, Gyulán
Vezérképviselő:
TOKAJI JOZSEF
Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 24.
Telefon: József 375—87
BUDAPESTI NAGYBANI LERAKAT
IV., Kecskeméti ucca 13.
V., Gróf Tisza István ucca 24.
Központi vásárcsarnokban: Németh B. Tódor, 81. fülke.

Ha a korcsmáros kifőzésre szóló iparigazolványt szerez, gyakorolhatja-e a vendéglős ipart?

Az a korcsmáros, aki korcsmája helyiségeiben külön iparigazolvány alapján egyben kifőzőipart is folytat, az italmérési törvény (1921: IV. t.-c.) rendelkezéseit sérti meg és ezért az illető ellen a pénzügyi hatóság eljárást indít, mert az említett törvény végrehajtására kibocsátott 101.010—1921. P. M. sz. rendelet 6. §-a szerint ugyanis korlátlan italmérési engedély csak a korcsmákra és vendéglőkre adható, továbbá korlátlan kimérési üzletekben — a korcsmákban és vendéglőkben üzletkörük határán belül történő élelmiszerárusítást, illetve kiszolgálást kivéve — sem élelmiszer nem szolgálható ki, sem egyéb árúcikk nem árúsítható. Ha tehát korcsmahelyiségben a korcsmaipar üzletkörét meghaladó módon szolgálnak ki élelmiszert, illetve a kifőzde helyiségében korlátlanul mérnek italt, holott kifőzdékben ital egyáltalán nem mérhető. A pénzügyi hatóság eljárása mellett még az iparhatóság is indít ilyen korcsmáros ellen iparkihágási eljárást amiatt, mert az illető a kifőzőipari igazolvány és korcsmaipari engedély alapján jogosulatlanul vendéglőipart folytat. Ilyen esetben a pénzbírság mellett az egyik iparigazolványt feltétlenül bevonja az iparhatóság.

Az ön vendégei
ételre, italra, cigarettára egyaránt kényesek. A legfontosabb azonban itt is a jó mocca, amelytől az egész est hangulata és sikere függ.
Meinl Gyula r.-t.

Borszármazási bizonyítványok kiállítása.

(A földmívelésügyi miniszter 21.300/1930. II—2. számú rendelete a származási bizonyítványok kiadására jogosított hatóságokról.)

Az utóbbi időkben több állam a területére irányuló borszállítmányoknak a vámhatárain való beengedését ahhoz a feltételhez is kötötte, hogy a borszállítmányok az arra illetékes hatóságok által kiállított s a bor helyét, származását igazoló bizonyítvánnyal legyenek ellátva.

Minthogy az a kérdés, hogy borra vonatkozó származási bizonyítványok kiállítására és kiadására, amely hatóságok és szervek vannak feljogosítva, mindezideig általánosságban szabályozva nem volt, az e tekintetben felmerülhető zavarok kiküszöbölése céljából a kérdés alábbi szabályozását határoztam el:

Borra, szőlőmustra, párlási célra szolgáló borra (Brennwein), pezsgőre és borpárlatra, mint szeszes italra vonatkozó származási bizonyítványok kiállítására és kiadására a következő hatóságokat, közegeket és szerveket jogosítom fel:

a) Valamennyi m. kir. szőlészeti és borászati ker. felügyelőséget.

b) Valamennyi m. kir. szőlészeti és borászati szakiskola igazgatóságát.

c) Valamennyi m. kir. állami közpince vezetőségét.

d) A m. kir. állami közpincék főfelügyelőségét.

e) A m. kir. szőlő- és borgazdasági központi kísérleti állomás igazgatóságát.

f) Valamennyi mezőgazdasági kamarát.

g) Valamennyi kereskedelmi és iparkamarat.

Jogosítva vannak végül az 1929. évi XVII. t.-c. alapján a hegyközségek is, hogy a területükről származó borokra származási bizonyítványokat adhassanak ki.

A magyar boroknak kivitelét minden lehető módon megkönnyíteni óhajtván, kívánatosnak látom, hogy a származási bizonyítványok kiadása minden felesleges és hosszadalmas alakszerűségtől mentesen történjék.

Felkérem ennélfogva t. Címet, hogy a szóbanlévő származási bizonyítványokat minden kiszállás és helyszíni szemle mellőzésével a kiszállító fél által szolgáltatott igazoló adatoknak írásban vagy szóval történt közlése alapján soronkívül kiállítani és kiszolgáltatni szíveskedjék.

A származási bizonyítványokban fel kell tüntetni a kiállító hatóság nevét, a kiállítás keltét, a bort tartalmazó tartályok (hordók) számát és jelzését, a bor színét és Malligand-szeszfokát, a bor mennyiségét, a borvidéket és esetleg a közelebbi megjelölését a helynek, ahonnan a bor származik.

A borkiszállítókat minden a bor versenyképességét veszélyeztető költségektől megkímélni óhajtván, felkérem a t. Címet, hogy a szóbanlévő származási bizonyítványokat a feleknek díjtalanul kiállítani szíveskedjék.

Minthogy a Csehszlovákiába irányuló borszállítmányoknak csehszlovák részről történő elvámolásához a származási bizonyítványon kívül vegyelemzési bizonylat is szükséges, felkérem Címet, hogy ennek megszerzése érdekében követendő eljárásról az alábbiak szerint oktassa ki a feleket.

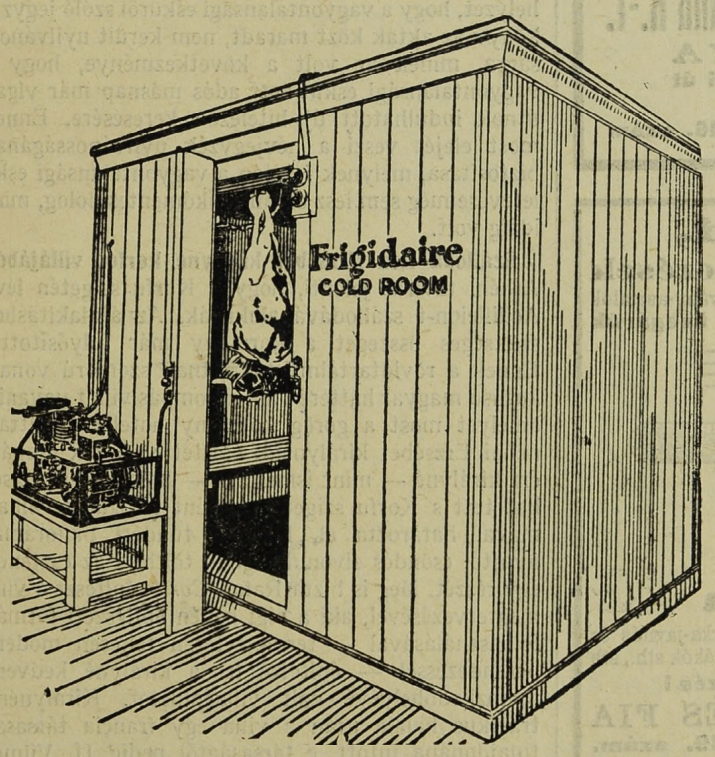
Származási bizonyítványnak megfelelő boroknak a vasútra vagy a hajóra történő berakása alkalmával a berakodó állomás egy tisztviselője, esetleg a községi elöljáróság jelenlétében a szállító fél által minta veendő. Ez a minta a vasút, illetőleg a hajóállomás pecsétjével, amennyiben a községi elöljáróság közreműködése vétetett igénybe, a községi elöljáróság által hivatalosan lepecsételendő és a fél által a származási bizonyítvánnyal együtt a m. kir. szőlő- és borgazdasági központi kísérleti állomásnak (Budapest, II., Herman Ottó ucca 15. sz.) beküldendő.

A szőlő- és borgazdasági központi kísérleti állomás azután — amennyiben a minta a csatolt származási bizonyítványon feltüntetett bor jellegének megfelel — a vegyelemzést elvégzi s úgy a származási bizonyítványt, mint a vegyelemzési bizonyítványt a fél által kívánt rendeltetési helyre elküldi.

Amennyiben a szállítás nem vasúton, vagy hajón, hanem más szállítási eszközökkel történnék, úgy a mintavétel a községi elöljáróság által eszközlendő, amely esetben úgy a bort tartalmazó tartályok, mint a mintapalack a község elöljárósága által lepecsételendők.

A miniszter rendeletéből:
Barcza, h. államtitkár.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Frigidaire automatikus villamos hűtőkészülékek minden célra és minden nagyságban.

Semmi felügyelet, semmi kezelés.
Minimális üzemköltség.
Kedvező fizetési feltételek.
Hahn Arthur és Társai
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.
Telefon: *Aut. 898—86

Hamis kétpengősök. Alig került forgalomba a kétpengős ezüst, máris kiderült, hogy hamisítványok vannak forgalomban. Bajna községben hamis kétpengőst fedeztek fel, amit a rendőrség azonnal lefoglalt és Budapestre küldött az állami pénzverdébe megvizsgálás végett. A hamis kétpengős silány utánzat, fénytelen, ólomszínű, csengése tompa. A csendőrség keresi a pénzhamisítókat.

ST Stauffer
dobozos emmentáli vezet.

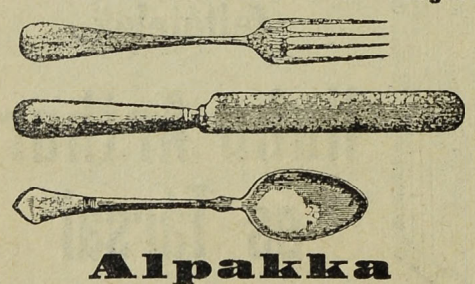
Vendéglői
és éttermi asztalok, székek, sörkimérőkészülékek, billiárdasztalok, alpakka evőeszközök, teljes felszerelések használt és uj állapotban, legolcsóbb beszerzési forrása: **BRAUN GYULA, Budapest, VII., Síp-utca 14. sz.** * Alapíttatott: 1896.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczy ucca 3. Telefon: József 421—99

CALDERONI ÉS TÁRSA
Budapest, V., Vörösmarty tér 1. szám
(Haas-palota) Telefon: Aut. 811—48. Alap. év: 1819.
Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerű hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecetgyári vegyszerek és mérőüveg. Vaporimeter és filtráló-készülékek, eredeti francia Malligand-készülékek és borfokolók. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsiptetők.

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

MI UJSÁG?

Tiltakozás a szigorú adóbehajtások ellen. Az utóbbi időkben ismételten előfordult, hogy az adóvégrehajtó közegek az ingóságok transzformálását — vagyis az adózó helyiségéből való elszállítását — még akkor is foganatosították, ha a fél a helyszínen *készpénztörlesztést* ajánlott fel. Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség ennek a sérelmes helyzetnek orvoslása érdekében most beadvánnyal fordult a pénzügyminiszterhez, amelyben kifejti, hogy ez az eljárás különösen a kereskedelmi és ipari foglalkozásnál katasztrófális hatású, mert az üzlet azonnali megszűnésére vezethet s így tönkremegy az adózó fél, de emellett súlyosan károsodnak a hitelezők is. Az OKISz arra kéri a pénzügyminisztert, utasítsa a végrehajtókat a transzferálásnak *legalább egy hónappal* való elhalasztására oly esetekben, amikor *a fél a hátralék* 20%-*át* készpénzben lefizeti. Ez a — baedvány szerint — annál inkább is kívánatos, mert a transzferált árúk forgalmi értéke az árverés megtartásáig amúgy is lemorzsolódik s így a behajtások túlzott szigorúsága még a kincstár pénzügyi érdekeit sem szolgálja.

Kinevezték a becsukott Palermo-kávéház zárgondnokát. A Palermo-kávéház tragédiája az idén újév első napján kezdődött. Mindenütt „zsúfolva volt", csak ide nem jutott vendég. A tulajdonos, Katona Klein Kálmán pedig nagyon készült erre. Mindent bevásárolt, ami a „nyakán maradt". Újév első napjára kérte a hitelezőket, akik eljöttek pontosan, de Katona kávés ismét nem tudott fizetni. Kétszázezer pengős tartozása elől a halálba menekült. Újév napján délben a kávéház egyik sarkában főbelőtte magát. A kávések mint a gazdasági krízis halottját siratták és temették el. A hitelezők ezután az özvegyre bízták a kávéház vezetését. A szerencsétlen asszony hónapokig küzködött a haldokló kávéházzal, de nem sikerült megmenteni. A napokban megjelentek a végrehajtók és a hitelezők ügyvédjei, akik „szoros zár" alá vették a kávéházat. Redőnyeit lehúzták, az asztalokat egymásra fordították és a személyzetet szélnek eresztették. Több, mint negyven ember vesztette el kenyerét. Most kinevezték a zárgondnokot, *Bessenyei* Zenó országgyűlési képviselő személyében.

Nyilvános jegyzék készül azokról az adósokról, akik vagyontalansági esküt tettek. A hivatalos lap a kormány egy rendeletét közli, amely szerint azoknak az adósoknak a nevét, akik csődeljárás esetén vagyontalansági esküt tettek, külön jegyzékbe kell foglalni. Ez a jegyzék a nyilvánosság számára készül, bárki megtekintheti a bíróságnál, hivatalos másolatot is készíthet róla. Öt esztendeig marad e jegyzékben a vagyontalansági esküt tett személy neve, aztán törlik. Ez az intézkedés az OHE javaslatára, a hitelezők védelmére készült. Idáig ugyanis az volt a helyzet, hogy a vagyontalansági esküről szóló jegyzőkönyv az akták közt maradt, nem került nyilvánosságra, minek az volt a következménye, hogy a vagyontalansági esküt tett adós másnap már vígan útnak indulhatott új hitelezők keresésére. Ennek most elejét veszi a névjegyzék nyilvánosságának biztosítása, melynek folytán a vagyontalansági eskü letevése még sem lesz olyan rizikómentes dolog, mint idáig volt.

Szálloda lesz Erzsébet királyné korfui villájából. Athéni távirat jelenti, hogy a Korfu szigetén lévő Achilleion-t szállodává alakítják. Az átalakításhoz szükséges összeget a kormány már folyósította. Ennek a rövidtartalmú táviratnak szomorú vonatkozású magyar háttere van, a pompás villát ugyanis, amelyet most a görög kormány hotellé alakíttat, néhai Erzsébet királynénk építtette. A sok csapást ért királyné — mint ismeretes — hosszabb utazásokat tett s Korfu szigetén történt látogatása alkalmával határozta el, hogy a tündéri panorámát nyujtó, csöndes elvonultságban töltheti az esztendő egy részét. Meg is bízta Rafael *Carito* építészt a villa megtervezésével, aki a régi hellén építészeti formák felhasználásával — természetesen teljesen modern berendezéssel — építette fel a királyné kedvenc tartózkodóhelyévé vált villaépületet. Királynénk tragikus halála után a villa egy francia társaság tulajdonába jutott, e társaságtól pedig II. Vilmos német császár vásárolta meg 1907-ben. A háború kitörésekor a görög kormány lefoglalta a kastélyt, a békekötés után pedig birtokába vette. A kalmár szellem, amely nem igen ismer kegyeletet, jövedelmezővé igyekszik tenni az elharácsolt épületet, ezért határozták el, hogy hotellé alakíttatják. A festői park pálmái, ciprusai között, ahol a haldokló Achilles szobra közelében a királyné kedvenc költőjének, Heinenak emlékműve áll, nemsokára frakkos pincérek sora sürög majd s a lármás jazzband hangjai mellett ugyan kinek jut majd eszébe, hogy volt idő, amikor az élet zajától elvonulva, itt keresett csöndet és megnyugvást a magyarok martiréletű királynéja?

11 millió literrel csökkent a sörfogyasztás. A súlyos gazdasági viszonyok és növekvő munkanélküliség egyik jele a sörfogyasztás nagy visszaesése. Az idei termelési évben Magyarországon 11 millió literrel kevesebb sört fogyasztottak, mint az előző kampányban. A fogyasztás csökkenéséhez a borárak nagy visszaesése is hozzájárult.

Költözködés miatt olcsón eladók:
Nagy diófaasztal, kredenc, 6 szék, káposztásstander (préssel), konyhakredenc stb. Budapest, VII. kerület, Murányi ucca 1. szám, házfelügyelő.

A Rákospalotai Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata augusztus hó 13-án, szerdán, ifj. *Mészáros* József (Hubay Jenő tér 7. sz.) vendéglő és kerthelyiségében, *Vnuk* Jánosné úrnő zászlóanya védnöksége alatt, zártkörű táncmulatságot rendez. A mulatság kezdete 9 órakor lesz, a vigalmi bizottság vezetői: *Mészáros* József tb. elnök, *Landstoff* György tb. tag, *Dirbász* János, *Jakucs* János, *Naszádi* János, *Luxenburger* József vigalmi alelnökök, *Beres* Bálint ipartársulati elnök, *Falusy* János pénztárnok, *Milisits* Mihály vigalmi elnök, *Péntek* Elek pénztárnok, *Asztalos* János, *Varga* Ignác, *Vass* Géza, *Mészáros* András ellenőrök, *Szaszaráth* János főrendező, *Uborka* Mihály titkár és nagyszámú táncrendezők. Jegyek minden vendéglősnél és korcsmárosnál kaphatók és a mulatság napján a pénztárnál válthatók. A tiszta jövedelem elaggott és tönkrement vendéglős és korcsmárosok, valamint egyéb jótékonysági alap gyarapítására szolgál, miért is felülfizetéseket köszönettel fogadnak. Esetleges pénzküldeményt Veres Bálint ipartársulati elnök címére: Rákospalota, Arany János ucca 29. szám alá kérünk küldeni.

Őstermelők nem fizetnek forgalmi adót saját termésű boraik után. Minthogy a pénzügyi hatóságok gyakorlata nem egyöntetű, a pénzügyminiszter kiadott rendeletében tüzetesen felsorolja azokat az eseteket, amelyekben az őstermelő adómentesen árúsíthatja saját termésű borát. Eszerint adómentes az őstermelőnek a saját termésű bora nagyban, tehát 25 liternél nagyobb mennyiségben történt eladásából származó bevétele. Adómentes az eladás akkor is, ha az őstermelő a pénzügyi hatóság engedélye alapján saját termésű szőlő- és gyümölcsbort 25 liternél kisebb mennyiségben ad el. Nem mentes a forgalmi adó alól, ha a korlátlan kimérő (vendéglős, korcsmáros) akár nyiltan, vagy zártan, akár az engedélyre rávezetett külön bejelentés alapján nagyban adta el saját termű borát.

Vendéglő és szálloda
Kisújszállás város forgalmas helyén, minden elfogadható olcsó áron **eladó.** Érdeklődhetni: Dajka István tulajdonosnál, Kisújszállás, Illés ucca 30. sz. alatt.

Főpincér és a bliccelő vendég. A városligeti mutatványos téren lévő *Feszty*-kávéházba szombaton este betért *Hegedüs* József 30 éves géplakatos, aki egymásután hozatta az italokat és húzatta a divatos slágernótákat a női zenekarral. Záróra felé a fiatalember felkelt az asztaltól és *fizetés nélkül akart távozni.* A pincér észrevette szándékát és elállta a kávéház kijáratát. Felszólította Hegedüst, hogy fizesse ki a számláját, majd mikor erre nem volt hajlandó, dulakodás keletkezett közöttük. Önvédelemből a pincér fellökte a géplakatost, aki kisebb sérüléseket szenvedett a fején. A kávéházi incidens ügyében a rendőrség megindította az eljárást.

Utazás a Balaton körül.

Olcsó lett már a Balaton is?

Akik az idény előtt lakást keresni jöttek le a Balatonra, kellemesen meglepődve tapasztalhatták, hogy a lakásárak a Balaton egész mentén lényegesen alábbszállottak. 20—25 százaléknyi volt ez az olcsóbbodás. Tíz-tizenkét esztendő kellett a Balatonnak háborúvégi fölfedezése után, amíg a parti községek lakossága berendezkedett a nyaralóvendégek fogadására, egy-két csinosabb szobát, jobb konyhát ragasztott, egy-két verandát épített, bebútorozta. Ezeket a költségeket nem oszthatta be hosszú törlesztésre, maga is magaskamatú, rövidlejáratú kölcsönökből építkezett. De tíz év alatt nagyjából már kifizették az új építkezéseket, az új parasztházakat is villaszerűleg építik már. Vagyis tíz-tizenkét év alatt a balatonmelléki lakosság behozta azt az előnyt, amellyel előtte állott például a tiroli, stájeri parasztság, aki olcsóbban adhatta a már jó rég épített és kifizetett lakásokat. Most már a balatoni lakosság is olyan olcsó és jól felszerelt nyaralólakásokat nyujthat, akár a tiroliak vagy a stájerek, ugyanolyan áron.

Igaz, egyéb is kellett ehhez. Amikor a Balaton Trianon után kényszerű divatba jött, akkor a balatoniak is konjunktúráztak, gyakran eltévesztették a mértéket és alaposan hozzájárultak ahhoz, hogy a

Balatont drága hely hírébe hozzák. Tíz-tizenkét év alatt a balatoni lakosság is hozzánevelkedett ahhoz, hogy a fürdőkulturát az okos gazda józanságával nézze, mint kiszámítható és kiszámítandó évi mellékjövedelmét.

Úgy alakult ki a Balaton körüli élet, hogy az északi part inkább a nyaralásra fejlődik alkalmassá, míg a déli inkább a fürdőzésre rendezkedik be. Az északi part fürdőkulturaöve a parttól kilométerekre terjed, míg a déli part fürdőövezete csupán egy keskeny sáv, de ez aztán majdnem megszakítás nélkül körülövezi a Balatont, itt rövidesen nem is marad egy arasznyi partrész se, amely ne volna parkos villatelek.

Egyetlen pont van, amely mindkét szempontból egyaránt megfelelő: a déli parti *Fonyód* fürdésre is alkalmas menedékes homokos partjával, amellett hegykúpja magasabb akár Almádi, akár Füred hegyeinél, hegyét őserdő borítja közvetlenül a házakig s az erdős hegycsúcson, amelyen Kupa-várának maradványai láthatók, mindig hűvös szellő van. Azonkívül átellenben a sűrű hajójárattal huszonöt perc alatt elérhető a *Badacsony*, a Balatonnak legmagasabb és egész Magyarországnak egyik legszebb hegye, bazalt-orgonáival, szilas és tölgyes erdeivel, melyeket még ma is szarvasok és őzek nyájai járnak hajnalonkint.

Fonyód már messze esik kissé annak, aki Budapestről csak vasárnaponkint óhajtaná a Balatont autón, vagy vonaton fölkeresni, pesti vendégei ezért állandóak, míg vasárnapi látogatói inkább a közeli Kaposvárról jönnek. Ugyancsak kaposváriak voltak azok is, akik Fonyód legszebb részének, Bélatelepnek alapját megvetették. Ez most a Balatonnak legnyugalmasabb, legelegánsabb nyaraló- és egyben fürdőtelepe. Nemrég a legzárkozottabb is volt, ma már azonban két nagyobb szállója és penziója is van. Bélatelep különben az a pontja a Balatonnak, amelynek legszebb a kilátása, szépségre messze maga mögött hagyva akár Miramaret, akár a nápolyi Posilipot. Szemközt a Badacsony, a Gulácsi-hegy, Csobánc, Szigliget, a Tóti-hegy, Ábrahámhegy és a távolból idekéklő tihanyi félsziget: a hegyalakzatoknak olyan orgona-szimfóniája, amely páratlan a maga nemében.

A déli part elsősorban a gyerekeké. Fonyódon magának a fővárosnak két árvaházi nyaralótelepe van, ezenkívül is még egész sora a gyermeknyaraltató intézményeknek. Pest felől, mihelyt a vonat a Balatont éri, ott van már a Szabadi-i hatszázszemélyes gyermeküdülő, aztán Berényig egyik a másikat éri.

Idén általában kevesebb az építkezés a Balatonon, ami érthető a gazdasági viszonyokból. De még több idén az olyan magyar, aki a külföldi nyaralókról és fürdőkről maradt el és csak a napokban olvashattuk Svájcról, hogy újabb három évvel meghosszabbították egész Svájc területén a *szállóépítési tilalmat*, legalább is három évig még egy szálló céljára való vityillót se építhetnek, mert a meglevők se tudnak egymástól megélni. Pedig már évek hosszú sora óta tart ez a *szállóépítési tilalmuk* eddig is.

A Balaton azért mégis csak építkezik. Részint intézmények építtetnek tagjaiknak társas nyaralókat, részint az egyes telket vásárló Balaton-kedvelők. Mert a Balatonon a legolcsóbb az építkezés az egész országban, ugyanis minden építési anyag egész közel kapható, vagy olcsón szállítható, részint ingyen megvan a helyszínén. Az építésre kitűnő, vízben is romolhatatlan almádii vörös építőkő, vagy a Badacsonyi bazal a partra kirakva se kerül többe köbméterenkint 3—6 pengőnél. Az utak ma már mindenfelé kiépültek. de kiépültek a kereskedelmi szervezetek is, ez az, ami Budapestet is sok tekintetben az országnak aránylag legolcsóbb városává teszi. Ezért tud automatikusan mind olcsóbbá válni a Balatonon a penzió, vagy a háztartás, ma már főidényben is kapható öt és fél pengőtől kezdve penzió, héttől a kényesebb igényűek számára is ugyanazoknak, akik különben Ausztriában csöndesen beérik ugyanezen az áron feleadagokkal is.

Így azért is érdemesnek találják a Balatonon való építkezést, mert itt a jövőben is mind olcsóbb élet ígérkezik, mind kényelmesebben berendezett közművek és városias kultura közepette.

Idetelepedésre csábít az is, hogy a növényzet rendkívüli változatosságban és bámulatosan gyorsan nő a part közelében. Öt-hat év alatt lombos-árnyas fákká nőnek itt a csemeték. Ennyi idős sincs a főváros kenesei nyaralótelepe és már szép lombos parkja van.

Egyedül *Tihanyban* nem láttunk az idén építkezést e júliusban, pedig a csak 12-szobás Sportszállóban minden szoba tele, még augusztusra is le van foglalva.

A Déli Vasút folytatja a vasúti állomások csinos átépítését; tavaly *Szemes*, *Lelle*, *Szántód* és *Zamárdi* kapott új állomást, idén ez a beruházás egyelőre szünetel. *Füred* és *Fonyód* szorul rá legelőbb, hogy új állomást kapjon a MÁV-tól meg a Déli Vasúttól.

Legfejlődőbb idén *Almádi*, de sok villa épül szétszórtan az egész északi parton. A délin legnagyobb építkezés az Állami Gyermekmenhely *szántói* nyaralótelepe, újabban telepített tizenegyholdas parkjában.

Parcellázás az egész vonalon. Akinek még nincs pénze, csak reménysége van az egykori építkezésekhez, az is meg-megvesz egy-egy olcsón törleszthető villatelket, azzal a gondolattal, hogy ha majd nyugalomba vonulhat, évi 4—6 hónapját, esetleg egész évét is itt tölti majd a városi kényelmességekkel is kifejlődő villavároskában. A legtöbb telektulajdonos olyan, hogy nincs is családi háza, előbb épít nyaralót magának, mert ez inkább szívügye. Idővel majd, így remélik, állandó Pensiopolisok is alakulnak ki a Balaton partjain. Így Almádiban, hol két évtizeddel ezelőtt még község se volt a téli félévben, ma több mint négyszáz villában laknak télennyáron, még kényesízlésű emberek is.

Kár, hogy ipartelepeket, állandóbb gazdasági vállalkozásokat nem telepítenek a Balaton partjain található termékek, a kő, agyag, kvarc, fa, cukor, esetleg rizs, a hal, baromfi, gabona, gyümölcs stb. földolgozására, amellett szak- és általános iskolákat, mert csupa lukszusból nehéz ebben a szegény országban egy ilyen nagy vidéknek fölvirágzani. A Balaton állandó lakossága még így is megkétszereződött ebben az évtizedben.

A Balaton körül ezidejűleg mintegy *ötezer villának* nevezhető épület áll. Mintegy tizenötezerre rug azoknak száma, akik minél közelebbről, mihelyt a helyzet enyhül, építtetni szándékoznak.

Tarján Vilmos nem megy Berlinbe és nem veszi át a Hungária-étterem vezetését. A berlini *Tempo* ma ideérkezett legújabb száma azt a meglepő hírt hozza, hogy Berlinben, a Budapesterstrassén levő *Hungária-étterem* az ősz folyamán Tarján Vilmos vezetése alatt újból megnyílik. A lap szerint: a magyar kormány csak hosszas tárgyalások után tudta rábírni *Tarján* Vilmost, aki a magyar fővárosban a nemzetközileg jól ismert *Newyork-kávéházat* és a *Margitszigeten* levő luxuséttermet vezeti, hogy a berlini *Hungária* élére álljon. A *Tempo* ezután röviden ismerteti Tarján Vilmos karrierjét, aki — mint írja — kitűnő riporterből lett elsőrendű restaurateur. A *Tempo*-nak ez a híre nagyon érdekes, csak az a hibája, hogy részben elkésett, részben pedig nem felel meg a valóságnak. A tényállás az, hogy a tavasszal Tarján Vilmos kiutazott Berlinbe és valóban foglalkozott azzal a gondolattal, hogy esetleg átveszi a berlini Hungária magyar étterem vezetését. A hosszas és alapos tanulmányozásnak azonban az lett a vége, hogy Tarján Vilmos nem vállalta a dolgot. Különben is az igazgatása alatt álló két kitűnő és hatalmas budapesti etablissement annyira igénybe veszi minden idejét és munkaerejét, hogy ezeknek az üzemeknek a veszélyeztetése nélkül nem vállalhatja sem a Hungária, sem más külföldi vállalat igazgatását. Ilyenformán Tarján Vilmos ezt az érdekes tervet, amely egyideig a legreálisabb lehetőségek közé tartozott, végleg elejtette.

Többen utaznak külföldre, mint tavaly. Az utazási irodák megállapítása szerint az idén többen utaztak külföldre, mint a mult esztendőben. A vasutak belföldi, úgynevezett vándorforgalma ezzel szemben meglepően megcsappant. Mélyenfekvő okai vannak ennek, ami felett gondolkodni kell. De ugyanakkor megállapítják, hogy a külföldre utazók legnagyobb százalékát az Ausztriába, Olaszországba és Németországba utazók teszik ki. Tehát azok felé az országok felé ugrott fel a kifelé irányuló forgalom, amelyek Magyarországgal szemben eltörölték a vízumot. Mindenki látja ezt már tisztán, csak a mi hatóságaink nem, ők a viszonosság bűvös igéit rebesgetik és presztizsfelhők közt járnak, amikor az élet teli torokkal harsogja, hogy szemesnek áll a világ.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kapthatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és borotvafenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI R.-T., BUDAPEST
HORÁNSZKY UCCA 19. TELEFON: J. 335—39
Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Telefon: Aut. 854—48
I. sz. fiók: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: Aut. 816—79
II. sz. fiók: VIII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304—84
Mindennemű édesvizi és tengeri halak nagy raktára.
A Balatoni Halászati R.-T. képviselője.
Sürgönycím: ZIMMERHAL

Megváltozott a rendőrtisztek ügyeleti szolgálata a mulatóhelyeken.

A budapesti rendőrségen érdekes újítást vezettek most be. Egy ideig az volt a rendszer, hogy a fővárosi mulatóhelyeken az ügyeletes rendőrtisztviselők reggel hat óráig, záróráig teljesítettek szolgálatot. Az ügyeletes szolgálat az utóbbi időben úgy módosult, hogy a kivezényelt rendőrtisztviselő csak a műsor tartama alatt volt köteles a helyiségben maradni, azután a mulatóhely által rendelkezésére bocsátott szobában lefekhetett.

Minden mulatóhely köteles volt különszobát berendezni a rendőrtisztviselő számára naponkint váltott ágyneművel. Ennek az volt a célja, hogy a rendőrtisztviselő kéznél legyen, ha szükség van rá. Ennek az ügyelettartásnak fontosabb része mégis az volt, hogy *jelentős díjazással* járt, amelyet a mulatóhely tulajdonosának az engedély kiváltásakor előre le kellett fizetnie.

Az ügyeleti díjakat a szolgálatot teljesítő rendőrtisztviselők kapták minden elsején fizetésükhöz csatolva.

Most, hogy a rendőrfelügyelői fizetéseket törvényhozás útján rendezték, a rendőrfogalmazók háttérbe szorultak volna javadalmazás tekintetében a felügyelők mögött és ezért a belügyminisztériumban úgy határoztak, hogy a fogalmazási karbeli tisztviselők fizetését is rendezik olymódon, hogy az ügyeleti díjakat *összesítik* és azokat fizetési osztály szerinti arányban általánosan adják meg mindenkinek, *tekintet nélkül arra, hogy mennyi ügyeletet tartott.*

Ezzel kapcsolatban azután az ügyeleti szolgálat ellátása körül is újításokat vezettek be, nevezetesen azt, hogy a *rendőrtisztviselők csak éjjel egy óráig tartoznak a mulatóhelyeken vagy más nyilvános helyiségben tartózkodni* és egy óra után hazamehetnek.

Az összes budapesti mulatók ügyeleti szolgálatát pedig mindennap *egy tisztviselő* látja el, aki a főkapitányságon teljesít szolgálatot és szükség esetén a főkapitányságról azonnal kimegy abba a mulatóba, ahol éppen szükség van rá. Ez az újabb mulatóhelyügyelet *este 9 órakor* kezdődik a főkapitányságon és *reggel hat óráig tart.*

A cseh sörgyárak is panaszkodnak. Pedig az ő helyzetük összehasonlíthatatlanul kedvezőbb a magyar sörgyárakénál. A cseh sörgyárak termelőképessége 1929-ben 17·3 millió hl.-re emelkedett a békebeli 14·4 millió hl.-rel szemben. Az elmult évben összesen 12·2 millió hl. sört termeltek, úgyhogy teljesítőképességüknek csak körülbelül 70%-át tudták kihasználni. De messze vannak a mi sörgyáraink ettől az eredménytől.

A paprika nem árt az egészségnek. *Váradi* Géza miskolci felsőkereskedelmi iskolai tanár a szegedi paprika külföldi propagálása érdekében beadványt nyujtott be Szeged város hatóságához. A beadványban azt fejtegeti, hogy német tudományos munkák alapján a külföldiek tévesen ítélik meg a paprika hatását az emberi egészségre és ezért tartózkodnak élvezésétől. A külföld még mindig a régi német tudósok 500 év előtti téves megállapításai miatt idegenkedik a paprikától és ennek a tévhitnek az eliminálására azt ajánlja a város hatóságának, hogy a szegedi egyetem tanáraival tudományos alapon döntse meg e téves felfogást. Váradi Géza beadványát a földm. minisztériumnak is megküldötte.

Országos vásárok. *Kedd, aug. 5.* Beled, Himesháza, Jászszentandrás, Nagybörzsöny, Nagyecsed, Nagykanizsa, Sátoraljaújhely, Szikszó, Vásárosnamény, Vése, Sóskút.

Szerda, aug. 6. Jánosháza, Kaposvár, Miskolc, Nagycsákány, Sárospatak, Sárrétudvari, Tapolca.

Csütörtök, aug. 7. Balatonfőkajár, Csabrendek, Celldömölk, Gyönk, Kecskemét, Kiskomárom, Ónod, Tiszafüred, Velence.

Péntek, aug. 8. Csenger, Derecske, Sükösd, Gyoma.

Szombat, aug. 9. Hedrehely.

Vasárnap, aug. 10. Abádszalók, Debrecen, Dömösd, Nagyberki, Tolna.

Hétfő, aug. 11. Berzence, Bő, Cece, Esztergom, Érd, Forró (Abaúj m.), Izsák, Jászberény, Kaposmérő, Kerta, Komárom, Kölcse, Magyarkeszi, Mándok, Mekényes, Nagykapornak, Nágocs, Nova, Örkény, Pécsvárak, Putnok, Rajka, Sárkeresztúr, Sárosd, Siklós, Somberek, Szentdienes, Szentgyörgyvölgy, Tarcal, Vasvár, Veszprém, Kalocsa, Solt, Vál.

Kedd, aug. 12. Gönc, Kerkaszentmiklós, Mihályi, Regöly.

Szerda, aug. 13. Ajka, Balmazújváros, Csorna, Nagykónyi, Székesfehárvár, Bajna.

Csütörtök, aug. 14. Bélapátfalva, Bogdása, Devecser, Győrszentmárton, Keszthely, Kisbér, Kiszombor, Lövő, Szabadszentkirály.

Szombat, aug. 16. Endrőd, Kercseliget, Kisláng, Nagyatád, Nagyrákos, Makó, Szegvár.

Vasárnap, aug. 17. Budapest, Jásztelek, Kiskunfélegyháza, Kunszentmárton, Monor, Senyeháza.

Hétfő, aug. 18. Darány, Egyek, Gyöngyös, Kadarkút, Kővágóörs, Mezőkövesd, Mosonszentjános, Nagybajom, Nyírbakta, Ózd, Pacsa, Püspöknádasd, Sajószentpéter, Salgótarján, Szerencs, Tatabánya, Vásárosmiske, Balassagyarmat, Dunaföldvár.

Kedd, aug. 19. Balkány, Borsodnádasd, Jánoshalma, Vép, Pápa.

Csütörtök, aug. 21. Abony, Böhönye, Büssü, Csapod, Gyöngyösmellék, Hosszúpereszteg, Lajoskomárom, Siófok, Tiszalök, Újfehértó, Zalaszentlászló.

Péntek, aug. 22. Aszód, Komádi, Mikosszéplak, Veszprém, Csongrád.

Szombat, aug. 23. Letenye.

A drága idegenforgalom. Néhány év előtt, mikor megindult az idegenforgalmi propaganda, rendes magyar szokás szerint megmozdultak a rózsaszínálmú légvárépítők, akik tyúkot, kalácsot ígértek a magyar iparosnak és kereskedőnek. Azóta pedig rengeteg pénzt öltek bele az alig ellenőrizhető és alig látható idegenforgalmi propagandába, de a kisipar és a fővárosi kereskedelem alig látja valami hasznát az állítólag cseperedő idegenforgalomnak. Aki idegen Budapestre jön, azt Budapest mesés fekvésének és hangulatos szórakozásainak híre hozza Budapestre. Itt tartózkodásának hasznát alig egy-két luxusszálloda és egy-két divatos, drága üdülő- és szórakozóhely látja. A tanyavilág romantikáján elmélázó és gulyást kóstolgató idegen Budapesten semmit sem vásárol. Így aztán például az a hétszázezer pengő, amit a Szent Imre-év megszervezésére összeadtak: állam, egyház és főváros, egész értelmetlenül és látható haszon nélkül szivárog szét, anélkül, hogy a dolgozó magyarságnak megígért eredménynek csak századrészét látnánk. Kár a pénzért. Katolikus kisipari körökben is kezdenek már rájönni, hogy ennek a drága idegenforgalmi propagandának csak nagyjövedelmű igazgatói, sehol sem látható plakátjai és drága, de nem használt propagandairatai vannak. Kevesek zsíros kis üzlete, de a magyar ipar és kereskedelem sokkal jobban járt volna, ha Szent Imre emlékezetére ezt a hétszázezer pengős propagandaköltséget iparpártolásba fektették volna.

Lángralobbant a vendéglős függönye egy mozdonyszikrától. A mozdonyok kipattanó szikrái gyakran okoznak tűzeseteket, de többnyire az útmelletti avart gyújtják fel. *Debrecenben* a napokban szobatüzet okozott a mozdony egy kipattant szikrája. A nagyállomás épületében, az emeleten lakik *Dallmann* Ferenc vasúti *vendéglős*. A hálószoba nyitott ablakán a függönyt meggyújtotta egy mozdonyszikra s a függönytől ruhaneműek és bútorok is meggyulladtak. Dallmann Ferenc fia vette észre a szobában támadt tüzet és oltotta el a vendéglő egyik alkalmazottjának segítségével.

Megivott egy liter rumot és azonnal szörnyethalt. Debrecenből jelentik: *Balogh* József huszonhároméves tetétleni gazdalegény szerelmes volt egy odavaló fiatal leányba. A leány nem viszonozta a szerelmet. A legény emiatt annyira elkeseredett, hogy ivásnak adata magát. A minap bement egy korcsmába és egy liter rumot rendelt. Amikor megkapta az erős italt, az egészet egyszerre felhajtotta. A következő percben holtan esett össze. A vizsgálat megállapította, hogy öngyilkossági szándékból mérgezte meg magát az alkohollal.

Nyolcezer pengős nyugdíjat vett föl illetéktelenül egy budapesti vendéglősné a kereskedelmi minisztériumtól.

Jóhiszeműségével védekezik.

Érdekes ügyben folytatott nyomozást a főkapitányság bünügyi osztálya. Minap feljelentés érkezett *Rózsási* Imréné *Dembiuszky uccai* vendéglősné ellen, hogy tizenegy éve illetéktelenül veszi föl első ura után a nyugdíját a kereskedelmi minisztériumtól.

A rendőrségen *Varga* Károly detektívnek osztották ki az ügyet, aki néhány nap alatt megállapította, hogy Rózsás Imréné, akinek Dembinszky ucca harmincnégy szám alatt van vendéglője, még egy lakást tart fenn *Budapesten* a Károly körút kilenc szám alatt.

A vendéglősné első urát *Nagy* Antalnak hívták, aki a kereskedelemügyi minisztérium alkalmazottja volt és 1914-ben meghalt. Ettől kezdve özvegy Nagy Antalné pontosan kapta az ura után a nyugdíjat. 1919-ben férjhez ment Rózsási Imréhez, aki akkor az *Új Szent János kórház* alkalmazottja volt.

A kereskedelemügyi minisztériumnak nem jelentette be az új házasságát, hanem továbbra is lakást tartott fönn *özvegy Nagy Antalné név alatt.* A lakásban a legidősebb lánya volt, aki elsején a postástól pontosan fölszedte a nyugdíját.

Varga detektív megállapítása a kereskedelmi minisztériumban nagy feltűnést keltett és miután meggyőződtek, hogy Rózsási Imréné valóban két név alatt szerepel Budapesten és közel *nyolcezer pengővel károsította meg a minisztériumot, csalás* címén feljelentést tett ellene a főkapitányságon.

Az asszonyt kihallgatták a rendőrségen, ahol *jóhiszeműségével* védekezett. Azt mondotta, hogy azzal nem volt tisztában, hogy az új házasságát be kellett volna jelenteni a kereskedelemügyi minisztériumban s hogy a nyugdíját nem lett volna szabad fölvenni. Vallomásával ellentétben azonban különösnek tartják a két néven való szereplést s a két lakást, amelynek segítségével tudott nyolcezer pengőt a kereskedelmi minisztériumtól fölvenni.

Elfogták a csillaghegyi strand kabinfosztogatóját. *Just* Géza budapesti főpincér a békásmegyeri csendőrörsön bejelentette, hogy a csillaghegyi strandon ismeretlen tettes fürdőkabinját feltörte és onnan 317 pengő értékű ékszert és ruhaneműt lopott el. A csendőrség a betörés tettesét, L. A.-né budapesti varrónő személyében elfogta.

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hívó telefon: Aut 194—21
Kedvező fizetési feltételek

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Jókarban lévő
„Debegó" sokszorosító gép eladó
Megtekinthető: Rottenberg dobozüzem, Budapest, Nefelejcs ucca 59.

Elárverezték az Andrássy úti Miramare-kávéházat.

A hivatásos árverezők nyolcezer pengőért vették meg a kávéház berendezését.

A kényszeregyezség, a csőd, az árverés nem ismeretlen fogalom Budapesten. Csöndes és rezignált vállvonogatással mennek el ma már az emberek a lehúzott redőnyök mellett és igen ritkán figyelnek már csak fel arra, ha valahol végrehajtó jelenik meg. Kivételes helyzetük van azonban e téren a pesti kávéházaknak. Budapestre azt mondják, hogy a kávéházak városa, a fényűző luxussal berendezett, pamlagos és tükrös lokalitások tényleg a pesti ember második otthonát jelentették. És bármennyire is kiveszett már a kávéházlakó pesti emberekből a szentimentalizmus, ha kedvenc helyiségének utolsó felvonásához érkezik, különös megdöbbenéssel áll meg a bezárt ajtók előtt.

Mint ahogy jó néhány járókelő összeverődött a minap reggel kilenc órakor az *Andrássy út* és *Laudon ucca* sarkán is, ahol egy sok évtizedes pesti kávéház utolsó perceinél asszisztálhattak. Aznap reggel árverezték el ugyanis a *Miramare-kávéház* belső berendezését. Talán negyedóráig sem tartott, amíg az utolsó szegnek is gazdája akadt és aztán csikorogva leszaladt a vasredőny, hogy *talán soha az életben* ott fehérkabátos pincér senkit ne fogadjon. Megszünt a kávéházak konjunkturája, valószínűleg parcellázzák az üzlethelyiséget és ahol a béke boldog esztendejében *pirosfezes bosnyák tisztek* üldögéltek kedvenc márványasztalaik mellett, most majd az olasz fagylaltos üti fel tanyáját.

Egy darab régi Pest, az elmult és soha vissza nem térő idők egy patinás darabja pusztult ki ennek a városnak életéből a *Miramare*-kávéházzal. *A békeesztendők egyik legdivatosabb kávéháza volt ez és főleg a boszniai és bánáti kereskedők látogatták.* Délutánonkint és este *zsúfolt volt a kávéház* és nem egyszer pezsgődáridós hajnali mulatozásba fulladt a délutáni csöndes feketézés.

Különösen így nyár idején volt hangos élet a *Miramare*-kávéházban. A kávés, aki most szomorú arccal jár-kél itt a számára már örökre idegen márványasztalok és megkopott, megfakult tükrök között, sóhajtva beszél azokról az időkről, amikor a *bosnyák vendégek* naponta egy fuvar görögdinnyét fogyasztottak el. Mostanában meg jó volt, ha — egy darab dinnye elfogyott reggeltől estig.

Természetesen nemcsak bosnyákok voltak a Miramare törzsvendégei, hanem a környéken lakó kiskereskedők is. A Paulay Ede ucca, Király ucca, Laudon ucca kereskedői szívesen frekventálták a Miramaret. Aztán jött a háború, elszakadt Bosznia és jött a béke — elszakadtak a kereskedők. Ma tönkrement, elszegényedett emberek lakják a környéket, akiknek nemcsak feketére, de kenyérre is nehezen telik. A régi törzsvendégek egymásután elmaradoztak, mind több és több asztal maradt üresen. Elkerülhetetlen volt a vég.

Pedig senkire sincs panasz. A háziúr igen liberálisan bánt bérlőjével; nem is csoda, hiszen *Káldor* Fülöp, a kávés, aki egész vagyonát itt hagyta, 19 év óta bérli tőle a helyiséget. Mikor látta, hogy a gazdasági viszonyok mennyire romlanak, a békebeli bért, *a 31.000 aranykoronát ötven százalékkal leszállította*, így aztán ma *16.000 pengő bért fizetett a kávéház*. A háztulajdonos még abba is belement, hogy a kávés igen szokatlan módon — *napidíjban* fizesse a bért. És mikor már ez sem ment sehogysem, hiszen üres, elnéptelenedett volt nap-nap után a kávéház, a háziúr akkor is várt több mint egy esztendeig. És vártak a többi hitelezők is.

A teljes összeomlás azonban nem volt elkerülhető. Kitűzték az árverést. Az a néhány törzsvendég, aki reggeli kávéját, mint annyi esztendőn keresztül, ma is a Miramare-kávéházban akarta elfogyasztani, hiába várt az Andrássy-úti terraszra kirakott asztalok mellett. Nem volt, aki kiszolgáljon.

A tulajdonos és a pincérek riadt csoportba verődve szemlélték a kávéházat megszálló tömeget, az élénkséget, a zsivajt, amely a régi békeévek legszebb napjaira emlékeztetett. Ezek a választékosnak egyáltalán nem nevezhető eleganciával öltözött férfiak azonban nem cehhelni jöttek a kávéházba. Csak fogyasztani.

Sikerült is hamarosan az egész kávéházat elfogyasztaniok.

Gyors egymásutánban kerültek dobra az asztalok, a székek, tükrök, a pamlagok, a tányérok és a konyha berendezése. Nem volt nagy licitálás, a hivatalos árverezők jól megszervezett csapata csak arra vigyázott, hogy *más kezére ne kerülhessen semmi*. Ez a munkájuk száz-százalékosan sikerült is. *Potom nyolcezer pengőért vásárolták meg* az egész berendezést.

Az árverés híre percek alatt szétfutott a környéken és a környező mellékuccákból óriási tömeg verődött össze a félig lehúzott redőnyű ajtó elé. Borostásarcú, kitaposott cipőjű, jobbára deresedő hajú öregurak — és nem egynek könny szaladt a szemébe.

A régi törzsvendégek voltak ezek. Valamikor gazdag kereskedői a környéknek, akik most eljöttek valamennyien, hogy búcsút vegyenek a kávéháztól, amely negyven esztendőn keresztül kitartott mellettük. A régi törzsvendégek jöttek búcsúzni — akiknek ma már egy feketére sem telik . . .

Amerikában évi négy milliárd dollárt költenek az alkoholtilalom végrehajtására. Newyorkból jelentik: Amerika keleti partvidékén tegnap megint három csempészhajót foglaltak le, amelyen alkoholt találtak. Az Egyesült Államokból érkezett további jelentések szerint ott egyre erősbödik az alkoholtilalom elleni mozgalom, különösen a nők körében. A mozgalom egyik női vezetője kijelentette, hogy az alkoholtilalom ellen küzdő női szervezetnek ötezer nőtagja van. Az alkoholtilalomellenes szövetség számítása szerint az Egyesült Államok évi négy milliárd dollárt költenek az alkoholtilalom végrehajtására.

A bezárt Palermo-kávéház három főpincére bűnvádi feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen. A bezárt Palermo-kávéház három főpincére, *Hoffmann* Jenő, *Lipert* József és *Szemerey* Béla annakidején 14.000 pengő kauciót adtak át a kávéház tulajdonosának. Ez a három főpincér a főkapitányságon bűnvádi feljelentést tett *ismeretlen tettesek ellen*, akik a kávéház hitelezőinek és kauciós alkalmazottainak *megkárosításával megakadályozták, hogy a Palermo- és a Körkávéházat*, amelyek egy tulajdonos birtokában voltak, *eladhassák*. Négy nappal azelőtt árverezték a *Körkávéházat* s ezután történt, hogy a bírósági végrehajtó váratlanul biztosítási végrehajtást rendelt el házbértartozás fejében a *Palermo-kávéházra* is. Elmondták a főpincérek feljelentésükben, hogy a zárlatvétel előtt néhány héttel ügynökök járták végig a várost és *szerződéseket mutogattak*, melyek szerint a Palermo-kávéház új tulajdonos kezébe kerül. Hivatkoztak arra, hogy a Palermo-kávéház berendezése és még kilenc évig érvényben lévő bérleti szerződése olyan nagyértékű, hogy abból a hitelezőket ki lehetett volna a kvóta szerint elégíteni és a főpincérek is hozzájuthattak volna óvadékukhoz. A három főpincér feljelentése alapján a rendőrség a napokban megkezdte a bejelentett tanúk kihallgatását. Az öngyilkos *Katona-Klein* Kálmán másik kávéházának, a Kör-kávéháznak két főpincére, *Weisz* Aladár és *Koch* Sándor, kétezer, illetve ötezer pengő óvadékukat szintén visszakövetelik, de tekintettel arra, hogy a kauciót az öngyilkos Katona-Kleinnak adták át és nem a feleségének, nem terelték az ügyet bűnvádi útra, hanem *ügyvédjük, Báder József dr. útján polgári úton igyekeznek visszaszerezni az óvadékukat.*

Pezsgőző kasszafúrók garázdálkodtak a Törley-gyárban. Kedélyes betörők jártak a budafoki Törley-pezsgőgyár irodájában. A betörők megittak húsz üveg pezsgőt és több pezsgősüveget jókedvükben összetörtek, majd megkísérelték a pénzszekrény megfúrását, de ez az igyekezetük sikertelen maradt. Meg kellett elégedniök azzal a húsz pengővel, amit az egyik fiókban találtak.

Megdrágul a válás — sietnek a válópörökkel. Az országgyűlés — mint ismeretes — megszavazta a peres eljárás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatot. Az új törvényt az országos törvénytárban rövidesen kihirdetik. A törvény részint meg fogja nehezíteni, részint megdrágítja a válást. Ezért az utóbbi két hét alatt hihetetlenül megszaporodott a budapesti törvényszéken a válókeresetek száma, mert a válni akarók ügyüket még a régi törvény alapján akarják elintézni. A törvény életbeléptetése előtt a benyujtott kereseteket a bíróságoknak a régi paragrafusok alapján kell elintézniök.

Idegenforgalmi Szövetség alakul Pécsett. *Pécsről* jelenti tudósítónk: Pécs gazdasági életének fellendítése érdekében mennyire szükség volna a város idegenforgalmának fejlesztésére. Mindenki érzi, hogy a haldó Pécs megmentésére egyetlen eszköz az idegenforgalom felélénkítése. A pécsi városházán *Schmidt* Lajos dr. városi tb. főjegyző külön ügyosztály élén foglalkozik Pécs idegenforgalmi ügyével. Egész sereg olyan intézkedés történt már, amely előreláthatóan az eddiginél jóval kedvezőbb helyzetet teremt ezen a téren. Schmidt Lajos dr. tb. főjegyző ezeket mondotta a város idegenforgalmi problémáiról:

— A város már évek óta tudatában van annak, mint jelent az idegenforgalom. Igyekszik is minden eszközt megragadni ennek fejlesztésére. Így szívesen látjuk kongresszusok és vándorgyűlések rendezését. A jövőben azonban az idegenforgalom fellendítése érdekében nagyobb propagandát akarunk kifejteni.

Sörkimérő-készülékek

jégszekrények minden méretben, csakis elsőrendű kivitelben, gyári árakon.

Stiller Arthur

Budapest, VII., Kazinczy ucca 6/b szám.

Telefon: J. 413—70 ● Kérjen árjegyzéket!

Tárgyalunk a postával Pécs természeti szépségeit, középületeit és történelmi nevezetességű építményeit ábrázoló levelezőlapok forgalombahozatala érdekében. A világhírű pécsi dóm előtt passziójátékok rendezését tervezzük, ami bizonyára nagyobb tömegeket vonzana a városba. Mindenekelőtt szükség volna egy budapesti és egy bécsi idegenforgalmi képviselet megszervezésére. Fel kellene venni az érintkezést a külföldi idegenforgalmi szervezetekkel is. Mindezek a közeljövőben a megvalósulás stádiumába jutnak.

Egyébként a közeljövőben a város hivatalos fórumainak, a törvényhatósági bizottsági tagoknak, valamint a közgazdasági és társadalmi életben jelentős szerepet játszó polgároknak bevonásával megalakult Pécsett az Idegenforgalmi Szövetség. Ez a szövetség társadalmi úton igyekszik a város idegenforgalmát előmozdítani. Mindaddig azonban szó sem lehet megfelelő idegenforgalomról, amíg Pécsnek nincs európai nívón álló *szállodája*. Ezen a téren azonban a jözeljövőben javulni fog a helyzet, mert az *egyik nagy pécsi szállodát* átalakítják.

Mennyi amerikai érkezett Magyarországra? Tavasz óta néhány kisebb-nagyobb csoport amerikai, főképen amerikai magyarok, érkezett Budapestre. Amerikai testvéreink több hetet töltenek Budapesten és a vidéken, számuk azonban, sajnos, távolról sem olyan nagy, mint ahogy reméltük. Mindössze 6—700 amerikai érkezéséről tudnak hivatalos helyeken. Nagyobb részük augusztusban fog hazautazni.

Egerből Párisba repülőgépen vitték a székelygulyást. Nagy tisztesség érte *Kóczán* bácsit, az ismert egri vendéglőst, az elmult napokban. Három vendég, két férfi és egy hölgy ebédelt vendéglőjében és annyira ízlett nekik a székelygulyás, hogy néhány adagot dunsztosüvegbe csomagoltattak maguknak. Az előkelő vendégek azután autón Budapestre utaztak, egyenesen a repülőtérre, ahonnan a legközelebb induló repülőgépen egyenesen Párisba utaztak. A Kóczán-féle székelygulyást is magukkal vitték és mint a magyar konyha specialitását költötték el Párisban — francia társaságban — a Kóczán bácsi feleségének konyhai remekét: a székelygulyást.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca 11/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Polgár Sámuel és a borpropaganda. *Polgár* Sámuel, a nevezetes volt konflistulajdonos, aki annyi hírt szerzett immár európai körútjaival, csütörtökön este bejelentette nekünk, hogy legközelebb világraszóló utat tervez, ezúttal azonban gépkocsin . . . Polgár Sámuel nevét hiszen sokan ismerik. Polgár Sámuel ugyanis Csillag nevű lovával (a fiakkerbe fogva) már 1928 április havában európai útra indult, hogy reklámot csapjon a magyar ló nagyszerűségének. Megfordult akkoriban Csehföldön, Németországban, holland területen, a brit szigetvilágban, s a francuzok országában, ahonnét békésen hazáig kocogott a Csillaggal. 1929. április első napján ért vissza Budapestre. Második útjára még ugyanez év április vége felé lépett rá s ezúttal bejárta Csonkamagyarországot, Szerbiát csak félig, mert ott meg akarták gyilkolni (állítja Polgár Samu bácsi), azután Bulgáriát és Törökországot, ahonnét Románián keresztül zörgött vissza a fiakkerrel Budapestig. Volt pedig ez 1929. november 22-ik napján. Polgár Sámuel bácsinak mindkét körútján temérdek kalandja s egyéb élménye akadt, amelyeket felsorolni azonban egész könyv kellene. Azóta ő is elhagyta a Csillagot, túladván rajta s a finomabb autóvezetésre fanyalodott. Legközelebb világkörüli útra indul a gépkocsival s ezért is jött be hozzánk csütörtök este. Ezen az útján *a magyar bornak* szeretne még nagyobb propagandát csinálni s a földmívelésügyi minisztériumtól máris ígérete van, hogy autójára fölraknak vagy két csobolyó állami bort, amelyet majd Samu bácsi ingyen fog kóstoltatni szerte a világban. Már, persze, amíg tart a borból. Erre az útjára két *magyarruhás s hosszúhajú* leányt is szeretne magával vinni, akik a bort kínálgatnák. Eddig is nagyon sok leány jelentkezett már, aki közt zsüri fog válogatást rendezni a ligeti *Kékhordó-vendéglőben*, esti 7 órakor. (!) Hosszú haj kötelező, bubifrizurások mutatkozni se merjenek! Polgár Sámuel lelkes honfi reméli egyebekben, hogy az erkölcsi segítségen kívül némi anyagi támogatás sem fog elmaradni a magyar társadalom részéről. Értjük . . . értjük . . . Munició nélkül nem lehet nekivágni . . .

Megháromszorozódott a szeszkivitelünk. Jelentékenyen emelkedett az országban a szesztermelés az 1929. szeptember 1-ével kezdődött kampány első kilenc hónapjában. A fogyasztási adó alá eső főzdékben 1929. szeptember 1-től 1930. május 31-ig 412.083 hektoliter szeszt állítottak elő, míg a mult kampány ugyanezen időszakában 315.705 hektoliter volt a termelés. A szeszgyárakból elszállítottak a fogyasztási adó lefizetése mellett 56.594 hektoliter szeszt, exportra 120.439 hektolitert. Ezzel szemben tavaly csak 42.779 hektoliter volt az ország szeszexportja. Denaturálásra 35.788 hektolitert, ecetgyártásra 15.361 hektolitert, műselyemgyártásra 1800 hektolitert használtak el. Motalko céljaira 63.808 hektoliter szeszt szállítottak le.

Borárak. A magyar borpiacon az árnyalati javulás tovább tart. A belfogyasztás meglehetősen nagy, ami a készletek állandó csökkenését idézi elő.

A legutóbbi esőzés mindenesetre a szőlőre is jó hatással volt, főleg a meleg homokokon, ahol már kezdett mutatkozni a forróság hatása. Néhol kényszerérést is idézett elő, de még nem katasztrófális mértékben. Szőlőkben betegség nincsen. Terméskilátások jó közepesek.

Dömsödön 134 hl. 1928-as évjárati 8·8—9·5 fokos bor elkelt 15—19 fillérért, azonkívül kis tételben 10—12 fokos 30—32 fillérért.

Szentmártonkátán a készletek parasztoknál teljesen elfogytak, uradalmi készletek is igen erősen fogynak szilárduló árak mellett 35 fillértől felfelé ár mellett. Partos fekvésekben bogyók ritkulnak, levelek száradnak, fürtök lilaszínben kényszerérés jeleit mutatják. Ezeket bármily kedvező időjárás sem hozza helyre. E helyeken a vessző zöld és biztosan éretlenül találja a tél.

Gyöngyösön élénk kínálat van. Többek között elkelt 100 hl. 11 fokos 25 fillérért, 55 hl. 10 fokos otelló 22 fillérért, 55 hl. 13 fokos leányka 35 fillérért, 10 hl. 16 fokos vörös csemegebor 95 fillérért.

Pacsán borealdások szünetelnek.

Alsóságon az árak emelkednek. Fehérbor kicsinyben 1 pengő, nagyban 85 fillér; vörösbor ára 70—75 fillér. A munkások eléggé fogyasztanak.

Szekszárdon kisebb tételeket 20—32 filléres alapon vásárolnak környékbeli kereskedők. Élénkség az üzletben nem mutatkozik.

Badacsonyban eladás nem történt.

Tokajhegyalja elhanyagolt.

Fülöpszálláson elkelt 800 hl. 2 filléres alapon.

Szigetcsépen 200 hl. 2 filléres alapon.

Ceglédcsemőn borforgalom élénkült, készletek kifogyóban vannak. Elkelt 1200 hl. hibás óbor, 10° Malligandos 20 pengőért; 200 hl. 11° Malligandos hl.-kint 27 pengőért; 200 hl. 12·5° Malligandos hl.-kint 32 pengőért; 200 hl. 12° Malligandos hl.-kint 30 pengőért.

Alsóságon 70—80 fillér között mozognak a borárak. A készletek erősen fogynak. A terméskilátások szépek.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz
a legjobb,
rendelje ön is még, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: Aut. 910—01 és Aut. 900—72

Villányban csak környékbeli vendéglősök vásárolnak 4—8 hl. tételekben, 45—60 fillérig. Peronospora fellépett, de a szárazság folytán nem tudott kitörni, állandóan az oidium érzékeny kárt okozott.

Kísérő nélkül érkező nőket nem szolgálnak ki több londoni étteremben és kávéházban. Londonból jelentik: Tizenkét nőegyesület tagjai zajos gyűlést tartottak a minap a *Kensington Hall*-ban az erkölcsösségnek az ellen a túlzása ellen, mely vendéglőkből és kávéházakból ki akarja zárni a kísérő nélkül érkező magányos nőket. Több londoni vendéglő és kávéház már meg is kezdte az új erkölcsvédelmi rendszer alkalmazását. Ezekben már nem szolgálják ki azokat a nőket, akiknek nincs kísérőjük. A nőegyesületek gyűlésén hevesen tiltakoztak az új rendszer ellen, mely sok tévedésre adhat alkalmat és igazságtalanul okozhat kellemetlenséget tisztességes nőknek. Viszont elismerte, hogy a gyanús elemek kizárása az étteremből és kávéházakból csak használat a társadalmi erkölcsnek. De hogyan kerülhetők el a tévedések? Ennek a kérdésnek az eldöntésére bizottságot küldött ki a nőegyesületek gyűlése.

„Szabályozták" Nagymarost, kihalt minden.

Idővel több lesz a szabály, mint a fürdővendég.

Nagymarosról írják: Az ablakokon cédulák: nyári lakás kiadó. Üresek az uccák, a más években nyaraló́któl hangos, sőt talán túlhangos Nagymaros ma kihalt, csendes. Még feleannyian sem jöttek idén nyáron, mint más években, pedig nagyon jól jött volna a „Szummalájt" pénze, mert hát nagy a munkanélküliség és alig van ház, amelynek gazdája munkát talált volna. Legtöbb helyen kijár az apró szőlőbe és tesz-vesz, hogy mégis csináljon valamit, de van olyan ház is, ahol a gazda, meg felnőtt fiai is csak a lábukat lógatják, nem akad számukra munka sem Budapesten és miután nyaralók sincsenek, még a faluban sem.

Összedugják a fejüket az emberek, úgy panaszkodnak. Nyoma sincs már a nagymarosi házigazda hirhedt fölényének, csendesek, udvariasak és ha valami budapesti nyaralóféle tűnik fel, húszan is megrohanják, mindenki a lakását szeretné kiadni.

Nagyrészt elmaradtak a nagymarosi nyaralók, egyrészt bizonyára az általános gazdasági helyzet miatt, másrészt pedig, mert megunták a közigazgatásnak azt a gyámkodó, mindenbe beleavatkozó módját, ahogy itt a fürdőpolitika alkalmazását értelmezik.

Apró, bosszantó dolgok, de éppen elég annak, aki valaha is élvezte egy külföldi fürdőhely előzékenységét, udvariasságát, ahol még a vendég gondolatát is ellesik, nemhogy mozgási szabadságát gátolnák. Mert Nagymaroson szabályozva van, *hol mozoghat az ember és hol nem.*

Például a strandtól mintegy száz lépésnyire van a csónakház. A legtermészetesebb volna, hogy aki fürdés közben egy kicsit evezni akar menni, az a Dunaparton megtehesse azt a bizonyos száz lépést és bérelhessen magának csónakot. Ezen sehol nem gondolkoznának. Csak Nagymaroson. Mert ott tilos.

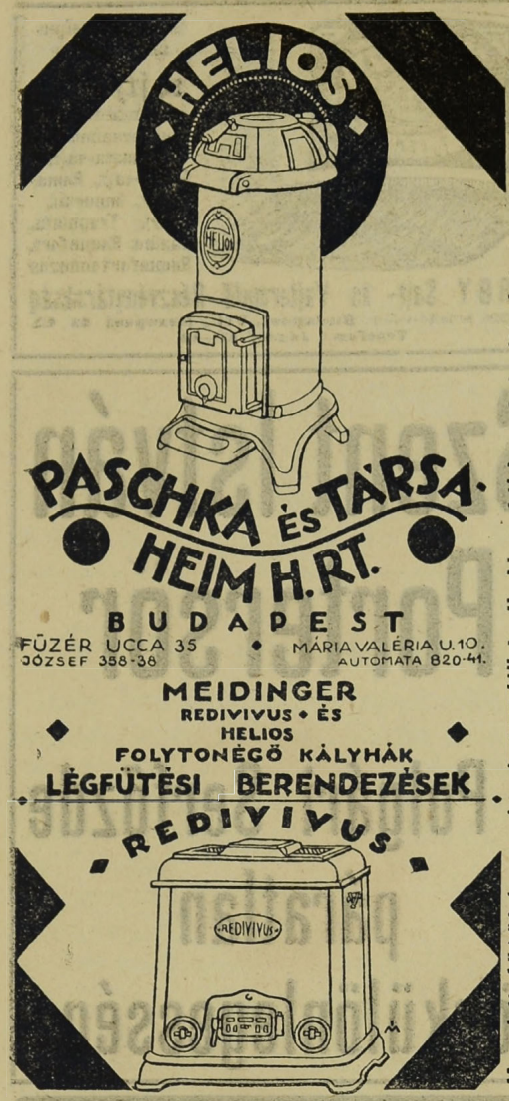
A parton egy csendőr cirkál, fehér kesztyűben és tekintettel a nyaralókra, puska nélkül, csak oldalfegyverrel és vigyáz, nehogy bárki is fürdőruhában végigmenjen a széles partdarabon. Néha behúzódik az egyik mellékuccába és vár. Ha pedig egy ravasz fürdőruhás csónakázni vágyó mégis feltűnik, lecsap rá és felírja az apja és anyja nevétől kezdve egészen a lakáscíméig minden személyi adatát. És a *„kihágót"* beidézik, megbüntetik; ha elutazik, akkor állandó lakóhelyén a rendőrséggel idéztetik meg. Volt olyan eset, hogy decemberben kellett a delikvensnek Szobra utaznia nyári vétkéért.

A *tánc engedélyezése* körül is állandó nézeteltérések vannak. Nagymaros főszolgabírája például *eltiltotta, hogy tánc közben bárkit is „lekérjenek"*. Másutt legfeljebb *nem illik*, itt *erkölcstelen*. Tilos továbbá *a strandfürdő vendéglőjében harisnya nélkül, kihajtott inggallérral, szabályszerű zakkó nélkül táncolni.* Ha Nagymaroson a meleg nyári estéken a fiatalság táncolni akar, úgy kell felöltöznie, mintha a Negrescóba menne.

Tilos továbbá a szaxofón és a jazzdob. Helyette nagybőgőt és tudja Isten mit kell használni. Szabályozva van, meddig tarthat egy tánc, *meddig szabad a rádió hangosan beszélőjének működni.*

Néhány uccán tilos például biciklizni. Bizonyára azért, mert ezeknek a forgalmát megnehezíti a kerékpár. Meg kell jegyezni, hogy ezeken az uccákon legfeljebb óránkint halad keresztül egy-egy szekér. Egyáltalán minden szabályozva van, csak az uccák pora, a Dunapart szemétteiepei és a piaci árak nincsenek szabályozva. Nagymaroson egy kiló hús 80 fillérrel drágább, mint Budapesten, a gyümölcs- és főzelékféléknél is 25—30% a különbség.

Nem nagy dolgok, de felnőtt emberek számára végtelenül bosszantóak. És az eredmény: állandóan csökken a nyaralók száma, a helybeli boltos nem csinál üzletet, helyette tiroli kollégája gazdagodik meg. Régi nóta, de nagyon aktuális marad addig, amíg nem segítenek valahogy a bajokon. És addig hiábavaló minden ankét és tárgyalás, egyre több és több pénz megy ki az országból. Azt pedig kihágások büntetéspénzeiből nem lehet pótolni!...

A korcsmárostanoncok „vendéglői" vizsgáztatásáról. *Körmenden* az általános ipartestület vendéglőipari tanoncvizsgáló bizottság megadta egy vendéglőipari tanoncnak a vizsgáztatását, mert egy korcsmárosnál volt beszegődve. Ebben a vitás ügyben az általános ipartestület a soproni kereskedelmi és iparkamarához fordult, mikép lehetne a tanoncra eredő hátrányt elhárítani. A kamara a következőket válaszolta az ipartestületi elnökségnek: Az 1922 : XII. t.-c. 19. §-a második bekezdése szerint a törvény 14. §-ának 1. pontjában említett iparokhoz szükséges képesítés szempontjából a meleg ételek kiszolgáltatására jogosított korcsmárosok üzleteiben végzett gyakorlatot számításba kell venni. Ily értelemben rendelkezik a törvény 80. §-a is, melynek 8. pontja szerint a meleg ételek kiszolgáltatására jogosított korcsmáros, ha a tanonc által elsajátítani kívánt iparra az e törvényben megállapított szakképzettséget saját személyében igazolni nem is tudja, a törvény 79. §-ában foglaltaktól eltérően képesítéshez kötött iparban leendő kiképzés céljából tanoncot tarthat. Az említett két törvényszakasz egybevetéséből megállapítható — minthogy a körmendi korcsmárosok jogosítva vannak az előírt keretek között korcsmájukban meleg ételeket kiszolgálni (1921 : XIII. t.-c. 15. §-a és 78.000—1923. K. M. sz. rendelet 130. §.) — hogy a körmendi korcsmárosnál tanszerződés alapján eltöltött tanidő a vendéglőipari képesítés szempontjából számításba veendő. Ebben az esetben tehát a tanoncvizsgáló bizottság köteles a korcsmáros tanoncát levizsgáztatni.

Bolettával fizetett a cigányoknak. Gyuláról jelentik: Az egyik vendéglőben fiatal gazda mulatott. Zárórakor, amikor fizetésre kerlüt sor, egy csomó sorsjegyféle papirost dobott oda a cigányoknak.

— Ez a tietek! — mondotta.

A cigányok kétségbe estek, hogy sorsjeggyel fizették ki őket. Amikor azonban jobban megnézték a papirost, látták, hogy ötven darab hárompengős boletták kaptak a jókedvű gazdától. Természetesen boldogan tették zsebre a gavalléros borravalót.

A forgalmi adóellenőri állás nem fér össze a tiszti kardbojttal? *Benedek* Alajos nyugalmazott őrnagyot forgalmi adóellenőrré nevezték ki. Benedek hosszabb ideig működött is ebben az állásában, amikor *a honvédség főparancsnoka felhívta arra, hogy vagy hagyja abba a forgalmi adóellenőri foglalkozását*, vagy pedig mondjon le a tiszti rendfokozatáról, mert különben a főparancsnok a tiszti rendfokozat megvonása iránt fog intézkedni. Benedek kénytelen volt a felsőbb parancsnak engedelmeskedni, de amikor állását elhagyta, kártérítési *pert indított a kincstár ellen.* Keresetét arra alapította az őrnagy, hogy a honvédfőparancsnok felhívása tárgyilag indokolatlan és jogellenes volt, de ő a kilátásba helyezett joghátránynak (a rendfokozat megvonásának) kényszere alatt annak mégis eleget tett, adóellenőri állásáról lemondott és így az adóellenőri jövedelem összegével felérő kárt szenvedett. Ennek a kárnak a megtérítésére kérte a kincstárt kötelezni. A Kúria *Racztanácsa* a Tábla ellenkező döntésével szemben nem ment bele a per érdemleges tárgyalásába, hanem úgy találta, hogy ennek a vitának az eldöntése nem tartozik polgári perútra. Az ítélet megokolása szerint a nyugalmazott őrnagy ezzel a perrel lényegében véve azt a sérelmet akarja orvosolni, amely őt nyugállományú tiszti minőségében, tehát az állammal szemben fennálló viszonyában felettesének rendelkezése folytán érte. Ámde a katonai szolgálati viszonyban a felettes hatóság intézkedéséből eredő hasonló sérelmeket, ha vagyoni kárt okoztak is, polgári per útján nem lehet orvosolni, még pedig aképen sem, hogy az állam a kár megtérítésére köteleztessék. A katonai szolgálati viszony lényegével és természetével ugyanis általában nem fér össze ezeknek a kérdéseknek, így például a vett parancs törvényszerűségének perbeli tárgyalása, vagyis a szolgálati viszonynak ekként való perbevonása. Ezért a Kúria — különleges hatásköri szabályozás hiányában — úgy találta, hogy ez a per polgári útra nem tartozik.

Az amerikai asszonyok és a „nedves"-párti mozgalom. *Hoover* amerikai elnök csütörtökön rendeletet írt alá, amelynek értelmében az Egyesült Államok külföldi követségei a jövőben semilyen címen sem számíthatnak fel költségvetésükben szeszesitalokra kiadott összegeket. Ha valamelyik külföldi követség mégis feltétlenül szükségesnek találná, hogy reprezentációs alkalmakkor szeszesitalokat vásároljon, úgy az italok árát a követség személyzetének saját zsebéből kell fedeznie. A newyorki prohibiciós hatóságoknak csütörtökön megint jó napjuk volt. Az Atlanti-Óceán partvidékén egy vámgőzös három csempészhajót állított meg, amelyeken 350.000 dollár értékű csempészett alkoholt foglaltak le. Az amerikai asszonyok között egyre jobban terjed a prohibicióellenes mozgalom. A mozgalom egyik vezetője szerint a prohibicióellenes nőszervezetek tagjainak száma minden héten átlag ezerrel emelkedik. Az asszonyok kezdetben örültek az alkoholtilalomnak, mert azt remélték, hogy a férfiak a korcsmák helyett többet lesznek majd odahaza. Most azonban be kellett látniok, hogy a titkos korcsmák száma az alkoholtilalom bevezetése óta megsokszorozódott. A börtönök lakóinak egyharmada is a prohibició áldozata.

Harmincezer pengős kártérítési pör egy amputált ballábért.

Kertész Endre főpincér perli a Társadalombiztosítót.

Kertész Endre főpincér polgári pört indított az *Országos Társadalombiztosító* ellen háromszáz pengő havi járadék, vagy egyösszegben *30.000 pengő* megítélését kérve.

Keresetében előadta, hogy az OTI orvosi rendelőjében fájós lábát megvizsgálták és vízgyógyintézeti kezelésben részesült. Állapota azonban mind rosszabbodott, masszázsokat kapott, de később megállapították, hogy csonthártyagyulladása van. Bizonyos ideig kezelték, végül is mint gyógyultat elbocsátották.

Mult év február közepén aztán magas láza jelentkezett, mire az orvos a kórházba utalta. Itt röntgenvizsgálat után megállapították — előadása szerint —, hogy az OTI-nál *helytelen diagnózis alapján kezelték* és téves volt a csonthártyagyulladás konstatálása is. Az elmérgesedett betegséget már nem lehetett leküzdeni és végül is mult év szeptember közepén *ballábát amputálni kellett*, nehogy még súlyosabb komplikációk álljanak elő.

A főpincér keresetében hivatkozott végül arra, *hogy félállással a mesterségét, amely nagyon is egészséges két lábat követel, nem folytathatja*, tehát indokolt, hogy *a Társadalombiztosító a kártérítést megfizesse.*

A *Kéry* János törvényszéki bíró előtt folyó tárgyaláson *Szentkirályi* Ákos, az OTI képviseletében *a kereset elutasítását kérte*, mert szerinte a Társadalombiztosítót felelősségre vonni nem lehet a sajnálatos balesetért. A beteg láb kezelése annak rendje és módja szerint *helyes diagnózis* alapján történt. Szakértői bizonyítást kért mindezekre vonatkozólag. *Kertész* Endre jogi képviselője, *Zálos* Lajos szintén a bizonyítás elrendelését kérte és az indítványoknak a törvényszék helyt is adott és a *tárgyalást későbbre halasztotta.*

A törvényszék a napokban tartott folytatólagos tárgyaláson *Ligeti* Ármint, az OTI osztályvezető orvosát hallgatta ki tanúképen. *Kertész* kezelése idején ugyanis ő helyettesítette a szabadságon lévő *Weinberger* főorvost és ő állította ki a bizonyítványt a főpincér részére az akkori orvosi naplófeljegyzések alapján.

— A felperes azt állítja — mondotta többek között a tanú —, hogy a beteglapon „*genitis tbc.*" állott. Ha ez így van, ennek akkor sincs jelentősége, mert *nem a beteglap a fontos*, hanem a kórtörténeti feljegyzések. S kezelésre vonatkozóan csak az orvosi naplóban foglalt feljegyzések bírnak jelentőséggel.

Ligeti Ármin kitért a főpincérnek arra a megjegyzésére is, hogy beteglapjára ráütötték a „*gyógyult*" bélyegzőt. Erre vonatkozólag az a válasza, hogy *ez az adminisztráció bélyegzője* és éppen olyan kevéssé lényeges a kezelés szempontjából, mint ahogy *nem lényeges a tisztviselők eltrása sem.* A felperes betegségére és kezelésére vonatkozó lényeges feljegyzések az OTI orvosi naplójában vannak megörökítve.

— A naplóba csak azt vesszük be, amit mi állapítunk meg, vagy pedig amit a beteg nekünk bemond. Véleményem szerint *kezelésünk használt a beteg lábának* és a beteg testrészen kisfokú javulást észleltünk — fejezte be vallomását Ligeti dr.

A törvényszék *Ligeti* Ármint ezután megeskette vallomására, majd a tárgyalás folytatását október 13-ára halasztotta el. Ezen a napon *Manninger* Vilmos professzort, *Bugyi* Istvánt, az Új Szent János-kórház orvosát és *Sterin* Ignácot, az OTI volt orvosát hallgatják ki.

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklám-vállalat **Csernák Jenő** Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23. Telefon: József 385—28

A sörpor. Az Amerikai Egyesült Államokban tudvalevőleg szesztilalom van, ami arra indítja a szomjas amerikaiakat, hogy a legkülönbözőbb útonmódon igyekezzenek a törvényt kijátszani. De a prohibiciós rendőrség se alszik és gyakran rendez razziákat, hogy a szomjas bűnözőket elcsípje. Így történt nemrég New-Jersey-ben, ahol a rendőrség egy nagy vegyi gyárnak jött a nyomára, amely „sörport" állított elő és ezt a szükséglet mérve szerint labdacsokba, tablettákba, vagy brikettekbe préselve hozta forgalomba. A sör előállításához a fogyasztónak nem volt másra szüksége, minthogy egy sörporlabdacsot vásároljon és azt gyenge cukrosvízoldatban felfőzze, mire igen erős sört kapott.

Likőrt ittak a betörők a vendéglőben. Szombatra virradó éjszaka a lipótkörúti *Schück-féle* étteremben betörők jártak. A betörők minden elvihető holmit elcipeltek, magukkal vitték a főnökök ruháit, a pincérek frakkjait, frakk-ingjeit, a pénztárban talált összes készpénzt. Munkaközben úgylátszik, megszomjaztak, mert több likőrös és konyakos üveget is felbontottak és azt elfogyasztották. A rendőrség keresi a betörőket.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

A nagylaki járás főszolgabírájától, mint r. b.-bíróságtól.

1930. kih. 92/2. szám.

A nagylaki járás főszolgabírájának, mint I. fokú rendőri büntetőbíróságnak rendőrbírája, Stand Pál szolgabíró a vád képviseletében, járási borellenőrző biz. elnöke résztvétele mellett Csanádpalotán, 1930. év május havának 7. napján megtartott nyilvános tárgyalás után a következőleg

ítélt:

I. r. t. **Szepesi Mihály,** 39 éves, róm. kath. vallású, italmérő foglalkozású, nagymajláti lakost vétkesnek mondom ki az 1924. évi IX. t.-c. 42. §-ának 2. pontjába ütköző kihágásban, melyet azáltal követett el, hogy a Nagymajlát községben 1930. év január havának 17. napján 11%-ig vízzel hamisított bort hozott a forgalomba s ezért az 1928. évi X. t.-c. 25. §-a értelmében, az 1924. évi IX. t.-c. 42. §-ának alapján, az 1879. évi XL. t.-c. 21. §-ának alkalmazásával I. r. t. 30 pengő pénzbüntetéssel, megváltható 15 napi elzárásra ítélem.

A megállapított pénzbüntetés teljes egészében a m. kir. földmüvelésügyi tárcát illeti, s az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe alatt fizetendő.

Kötelezem terheltet a még felmerülendő eljárási és tartási költségek, valamint Szepessy József állami pincefelügyelő részére úti költség, napi díj és szakértői díj címén 27 pengő 17 fillér és az Ampelológiai Intézet részére 40 pengő vegyvizsgálati költség megtérítésére. Azonfelül kötelezem, hogy ítéletemet Nagymajlát községben dobszó útján és a „Marosvidék" című napilapban, a „Vendéglősök Lapja" című szaklapban tegye közhirré. A kimért hamisított hat és fél liter bor kárdíja fejében 6 pengő 50 fillérnek megtérítésére kötelezem. A kárdij a Földmüvelésügyi Miniszter Úr tárcáját illeti.

Ítéletemnek a m. kir. makói Pénzügyigazgatósághoz való áttételét az 1929. évi X. t.-c. 25. §-a értelmében mellőzöm.

Megokolás:

Terhelt tagadta, hogy az 1930. évi január hó 7. napján megtartott borellenőrzési szemlén italmérési helyiségében megmintázott söntésbeli bort vízzel meghamisította volna, tagadó vallomásával szemben azonban az Ampelológiai Intézet vegybizonylatával és a járási borellenőrző bizottság elnökének, mint szakképviselőnek szakvéleményével beigazoltnak láttam, hogy terhelt vízzel higított bort hozott a forgalomba, minthogy az ekként beigazolt cselekmény az 1924. évi IX. t.-c. 42. §-ának 2. pontjába ütköző kihágás tényálladékait képezi, terheltet a kihágásban vétkesnek kimondani és tekintettel büntetlen előéletére s arra, hogy a kihágást tudtán kívül családtagja követte el, mint enyhítő körülményre, a kiszabott büntetéssel megbüntetni s a Rbsz. 210., 212. §-ai szerint megállapított eljárási költségek megfizetésére kellett kötelezni. A szakértői díj, vegyvizsgálati díj és kárdíj megállapítása az ítélet közhirré tétele az 1889. évi 2000. F. M. sz. r. 89., 90., 92., 95. §-án alapszik.

Ítéletemet hiteles kiadmányban Szepesi Mihály nagymajláti lakosnak, a járási borellenőrző bizottságnak, Szepessy József áll. pincefelügyelőnek, szegedi lakosnak kiadom azzal, hogy az ellen a kézhezvételtől számított 15 nap alatt előttem előterjesztendő és a vármegye alispánjához intézendő fellebbezésnek van helye.

Csanádpalota, 1930. év május havának 8. napján.

(Olvashatatlan aláírás) jegyzőkönyvvezető. (Olvashatatlan aláírás) szolgabíró, r. b.-bíró.

A másolat hiteléül azzal, hogy ezen ítélet jogerőre emelkedett és végrehajtható!

Csanádpalota, 1930. július 23.

Dr. Juhász Zoltán szolgabíró.

Az adonyi járás főszolgabírájától.

Kivonat

a 493. kih. 1929. számú ítéletből.

Az adonyi járás főszolgabírája **Lábady József,** 49 éves, róm. kath., dunapentelei lakost bűnösnek mondta ki az 1924. évi IX. t.-c. 7. és 8. §-ába ütköző kihágásban, mert bort vízzel meghamisított és ezen hamisított bort forgalomba hozta és ezért a II. Bn. 4. §-ának alkalmazásával a felhívott törvény 42. §-ának 2. pontja alapján 20 pengő pénzbüntetésre, 32 pengő vegyvizsgálati díj, 23 pengő 96 fillér szakértői költség viselésére ítélte. Elrendelte továbbá, hogy az ítélet kivonata terhelt költségén a „Vendéglősök Lapja" c. szaklapban és a „Pesti Hirlap"-ban egyszer közzététessék. Elrendelte végül, hogy a jogerős ítélet a m. kir. Pénzügyigazgatóságnak is megküldessék. Ezen ítéletet Fejér megye alispánja 629/929. II. f. ítéletével helybenhagyta és így az ítélet jogerőre emelkedett.

Adony, 1930. évi július hó 22-én.

A kivonat hiteléül:

Szabady s. k. szolgabíró.

1929. kih. 836—7.

KIVONAT.

Szecskó Pál itcés, szegvári lakos azért, mert a söntésben lévő bort 20% vízzel hamisította, 60 pengő pénzbüntetésre ítéltetett és az eljárási költségek megfizetésére kötelezteteti.

Mindszent, 1930. július 28.

Szilárdfy István s. k. tb. főszolgabíró.

Mindszent, 1930. július 28.

Szőke Sándor s. k. főszolgabíró.

Magyar királyi állami rendőrség gyöngyösi kapitánysága

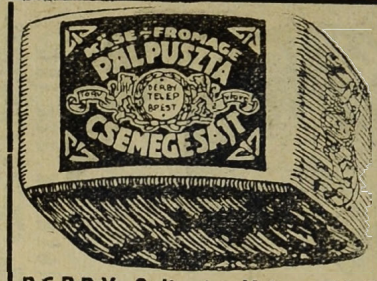
1930. kih. 436. szám.

Ítélet-kivonat.

A magyar királyi állami rendőrség gyöngyösi kapitányságának alulírott rendőri büntetőbírója **Starusz Mór** terheltet, aki 45 éves, izr. vallású, beleszi születésű, gyöngyösi lakos, magyar állampolgár, vagyontalan, a „Nemzetközi Borkereskedelmi R.-T." gyöngyösi korcsmájának üzletvezetőjét azért, mert a söntésben közvetlen kimérós alatt álló bort othellónak jelölte, míg a pincében azonos minőségünek valott bor „tarjáni siller" jelzéssel volt ellátva, az 1924. évi IX. t.-c. 43. §-ának 1. pontja alapján a II. Bn. 4. §-ának alkalmazásával 15 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetére a II. Bn. 10. §-a alapján három napi elzárásra, ezenkívül az eljárás során felmerült költségek megtérítésére ítélte s egyben az ítéletnek terhelt költségére a „Vendéglősök Lapja" című szaklapban való egyszeri közzétételét is elrendelte.

Gyöngyös, 1930. julius 22.

dr. Gyurtsik László s. k. rendőrkapitány, mint rendőri büntetőbíró.

Garantált teljes zsírtartalmú **sajtjaink** mindenütt beszerezhetők: **Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos**

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

Okos ember

ha vendéglőt **venni** vagy **eladni** akar: a **„Vendéglősök Lapjá"**-ban hirdet!

Bakonyi Jenő

a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője

üzemet nyitott

Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.

Elsőrendü, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.

Kályhák schamotirozását vállalom.

Telefon: József 322—78

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 16. SZÁM 1930. AUGUSZTUS 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRAK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Szent Istvánkor,

a szent király ünnepén örülni illik. És maga az ünnep belső strukturája is olyan, hogy elvárják a mi szakmáinktól mindenfelé azt, hogy a végletekig meg legyen elégedve mindazzal, ami e körül az ünnep körül történik.

Hiszen van idegenforgalom, kivételes záróra, sok-sok egyéb engedély, azonfelül van néhány türelmi nap az ellenőrzésben, razziákban, adónyomorgatásban is Szent István körül! A felületes szemlélő csakugyan hajlandó azt hinni, minden okuk megvan ezek szerint a szakmáinknak az ujjongásra. És hogy ezek után igazán nincs más hátra, mint szépen bevárni pár napot Szent István után, aztán el lehet kezdeni az adósságbehajtásokat, végrehajtásokat, mert a nagy muriban, tarka cécóban szakmáinknak ugyancsak módjukban volt megszedni magukat.

Anélkül, hogy ünneprontók lennénk, már jóeleve kénytelenek vagyunk figyelmeztetni a túlságos optimista figyelőinket, hogy, sajnos, a mi szakmáinknak hiába van Szent István-nap és hiába van Szent Imre-jubileumi év, nekünk még akkor se fenékig tejfel, bennünket még ezzel se lehet csak úgy kirántani a vízből. Mi sokkal mélyebben vagyunk!

Mindenekelőtt: élesen meg kell különböztetni a fővárosi és a vidéki szakmát Szent Istvánkor. Mert az még lehetséges talán, hogy a budapesti szakma augusztus 20-án jó üzletet csináljon, de a vidék számára ez nagyon valószínűtlen. Ugyanis az óriás propaganda csakugyan el tud érni annyit, hogy a vidék könnyű pénzű emberei és családjai Szent Istvánkor a fővárosba ránduljanak föl. Akkor hát a vidéki szakmáink elől elhalássza ez a propaganda a rendes közönségük legjobb részét! Úgy, hogy a vidéken Szent István nem jelent nagyobb forgalmat és többet bármely más ünnepnél, sőt igen gyakran még sokkal kevesebbet, éppen az itt előadottak miatt.

Maradnának tehát a fővárosi szakmáink. De itt is baj van.

A vidéki közönség ugyanis egyre jobban fölkapja azt a különös szokást, hogy helyet foglal üzemeinkben, szórakozik, olvas, hallgatja a muzsikát, élvezi a kényelmet, — de nem fogyaszt. Nem tudni, hol szokta meg és miért, de vége a vidéki mulatásoknak idefönt, nemhogy a bőgőbeugrás elmarad, de még a palackborig se jut el a jó szentistvánnapi mulató a vidékről, — ellenben nagy szó, ha megismétli a feketét vagy a kapucinert, a legjobb esetben 4 filléres hasznot nyujtva át a reá váró óriási üzemnek. Szállodák helyett a legszerényebb zug-szobákkal is beéri rögtönzött kiadóhelyeken, végeredményben olcsóbban jön ki idefönt, mint otthon bármely más szürke vasárnapján.

A legnagyobb óvatosságra intjük tehát a szakmáink bevételeire ügyelő hivatalos szemeket, ne higyjék, hogy a Szent István a mi Péter-Pál napunk, az aratás. A mi szakmáinkon nem segíthetnek egyes „napok", csak a rendszerek, viszonyok, körülmények hatalmas változásai, amelyek, sajnos, csak tőlünk függetlenül következhetnek be!

Károly vendéglős özvegye a megásott sírba akart ugrani halott férje után...

Náci bácsi utolsó útjára nem jöttek el barátai, a közélet nevezetességei.

Károly Spiegel Ignácot, az *Erdélyi Borozó* tulajdonosát e hó 10-én, vasárnap délelőtt kísérték utolsó útjára a rákoskeresztúri izraelita temetőben. Ki volt Spiegel Ignác? Ezt csak olyanoknak és azoknak lehet magyarázni, akik soha nem tudták azt, hogy mi a pesti hajnal, milyen varázsos és különös a pesti éjszaka és mennyi titkot rejt magában Budapest éjszakai világa sok érdekes és furcsa emberével. Náci bácsi — így tisztelte őt mindenki — a legérdekesebb, a legkülönösebb emberek egyike volt az éjszakai életben. Teliszívű bohém és reális üzletember egy személyben. Hatvanötéves volt Náci bácsi, de volt valami bájos, lurkós mosolya, mindig viccekre készülődött, ugratott és ha ő esett áldozatául valami tréfának, ismét megjelent arcán ez a megnevezhetetlen lurkós mosoly. Harminc évig volt tulajdonosa az Erdélyi Borozónak. Minden éjszakai embert ismert és őt is ismerte minden éjszakai ember. Soha magánügyeivel nem hozakodott elő, de őt érdekelte minden ember apró baja. Számon tartott minden éjszakai embert: hirlapírókat, írókat, színészeket, zenészeket, rendőrtiszteket, nyomdászokat, artistákat, minden összefüggésüket ismerte és ha kérték — segített...

Két szenvedélye volt: a *vendéglője* és a lóverseny. Többezer embernek a gyomrát ismerte, vigyázott rájuk és tudta gusztusukat és ismerte a gyomorégéseik természetrajzát. Senki olyan áhítattal nem tudta a villanylámpa felé felmutatni az italos üveget, bizonyítgatva, hogy csak nála van ilyen jó bor, sehol másutt. A másik passziója a lóverseny, nem sok pénzét emésztette fel, hiszen Náci bácsi nagyon gazdag ember volt és a lóversenyen a legapróbb tétekkel játszott. Viszont minden lovat megjátszott csak azért, hogy a futam után dicsekedhessen azzal, hogy a nyerő tikett van a kezében.

Náci bácsit vasárnap délelőtt temették. Az egyes számú ravatalozó teremben állt a koporsója, amelyen krizantémok, Náci bácsi kedvenc virágai hevernek. A síró özvegy mellett ott ült magábaroskadtan,

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés
Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.
Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

JOÓ JÁNOS vendéglős és családja, Siófok.

Új korszakát éli a fényképezés. Ma már nemcsak az olcsóságban, de a tökéletességben is versenyeznek a fényképek előállító művészei a közönség számára és igazán úgy hozzá tartozik a modern ember életéhez, hogy évente legalább egyszer lefényképeztesse magát és szeretteit, mint a napi mosdás. Hányan bánták meg már eddig is, hogy elmulasztották évente megcsináltatni és eltenni a fényképeiket — egész kis könyvük lenne az életükről — ami most már pótolhatatlan!

Pótolja legalább az idei mulasztását, akinek szakmáinkban nincs fényképe önmagáról és családjáról! És egyetlen fényképét, rövid életleírásával együtt küldje be az Album szerkesztőségének *Budapest, IX., Viola ucca* 2., hogy ki ne maradjon szakmáinknak ebből a díszkönyvéből. Gondolja meg mindenki ezzel az egyszerű ténnyel már emléket állít magának a szakma előtt és szégyenkezni fog családja és ismerősei között, ha hiába keresik képét a négy nagy testvérszakma kiválóságainak sorában!

talpig feketében, a legendás *Róza néni*, aki az Erdélyi Borozó utánozhatatlan főztjét főzte, akinél nagyobb passzióval senki sem főzött ebben az országban. Itt vannak a pincérei, valamennyien *világos öltözékben*, mert a pincérek egész életükben feketében szolgálnak fel és a tisztességet adó ünneplő ruhájuk a világosszínű.

Egy csoportban állnak a nyomdászok, akik éjjeli munkájuk után évtizedek óta bejártak a Borozóba. Néhány hirlapíró, — igazán nagyon kevés — aztán egyetlenegy nevezetes ember: *Illék* Aladár dr. főkapitányhelyettes, aki fogalmazó korától kezdve minden este ott vacsorázott az Erdélyi Borozóban. Körülnézünk jobbra, meresztjük a szemünket balra, hogyan, hát Spiegel Náci temetésén senki más nem jelent meg? Hogyan, ennek az embernek a temetésén, aki egy egész korszakot reprezentál, senki nem tartotta érdemesnek a temetésen való megjelenést? Hiszen ha csak azok jöttek volna el, akik potyán ették az ő ebédjeit és vacsoráit, azokból is néhány száz főnyi gyászközönség került volna ki.

Még meg sem kezdődött a gyászszertartás és a megjelent kis publikum éppen ezt tárgyalja méltatlankodva. Hogy nem jött ki senki. Nem jöttek ki a közéleti nevezetességek, nem jelentek meg a vendéglősök, akik a legjelentéktelenebb korcsmáros temetésére is díszszónokot szoktak küldeni. Távollétükkel tüntettek a rendőrtisztek, az írók, a hirlapírók. Nem kísérték el utolsó útjára Náci bácsit, *Saljapin* kedvencét. Most ketten érkeznek: *Keleti* Hermann, a *Casino de Paris* tulajdonosa és *Geiger* Izsó, azaz a Zsezsé a tánckirály.

Aztán már nem is jön más senki...

A koporsót felemelik, a gyászmenet megindul a megásott sír felé. Mikor a koporsót lesülyesztik a sírgödörbe, az özvegy kétségbeesett zokogással be akarja vetni magát a sírba.

— Igi... Igi... — zokog —, ne hagyj el!

Öt embernek kell lefogni az özvegyet, aki hisztériás zokogással próbálja kitépni magát az ölelők kezeiből:

— Engedjetek... Hova teszitek Igit!

Most még több ember siet lefogni az özvegyet, aki kétségbeesett erővel próbál utánaugrani a koporsónak.

— Hagyjatok helyet nekem is.

Most *Vízvári*, a főpincér, aki húsz éve állt Spiegel Náci szolgálatában, akar beszélni, de egy szó nem jön ki a száján, görcsös zokogásba fullad és csak annyit tud mondani:

— Isten veled...

Még *Horváth* pincér beszél:

— Apánk voltál, aki soha nem éreztetted, hogy munkásaid vagyunk, mindig elhitetted velünk, hogy gyermekeidnek tartsz bennünket...

Díszszónokok nem voltak.

Még a vendéglősipartestület sem tartotta érdemesnek, hogy kiküldje képviselőjét. (*K. A.*)

Soha nem volt ennyi idegen Budapesten és mégsem javult az idegenforgalmi statisztika.

Fiatalemberek, akik három-négy nyelven beszélnek, minden további nélkül könnyen álláshoz jutnak Budapesten, mert most van kialakulóban egy új foglalkozási ág: az idegenvezetés. Sok az idegen Budapesten — mondják. — Zsúfoltak az autocarok, amelyek egész nap körülhordozzák az idegeneket a városban. Az autocarokba a sofőr mellé idegenvezető kell, aki spanyolul, angolul, franciául, németül és olaszul fejtegeti és magyarázza a város látványosságait, ismerteti a nevezetes épületek történetét, megmondja hány méter hosszú az Erzsébet-híd és mikor emelték a Szent Gellért-szobrot.

A Menetjegyiroda és a főváros idegenforgalmi hivatala háromszor annyi idegenvezetőt foglalkoztat az idén, mint tavaly nyáron. A Szent Imre-ünnep a külföldiek újabb tömegeit vonzza. El szokás dicsekedni néhány év óta, hogy a külföld egyre jobban megismer bennünket, egyre több az idegen városunkban, aki pénzt költ, forog és dícsér bennünket. Ennek ellenére idegenforgalmi statisztikánk nem ilyen rózsás. A számok nem ilyen dicsekvők és nem ilyen büszkék. A hivatalos idegenforgalmi statisztika olyan merev és megmozdíthatatlan, mint egy kőszikla. Nem mutat ki több idegent, pedig mindenki látja és hallja, hogy Budapest tele van idegennel.

Ennek a különös jelenségnek az okáról megkérdeztük dr. *Zilahy* Dezsőt, a főváros idegenforgalmi hivatalának igazgatóját, aki ezeket mondotta:

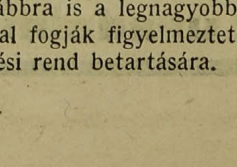
— Budapest idegenforgalmi statisztikája magában foglalja a külföldieken kívül a vidékieket is, másszóval az idegenforgalmi statisztika feltünteti a *belföldi idegenforgalmat* is. Már most hiába látjuk reggelenkint, hogy a Vigadó elől elindulnak a zsúfolt autocarok, amelyeket uszályként követnek az autotaxik, tele idegennel, hiába hallunk idegen szót lépten-nyomon, hiába van tele előkelő idegenekkel a Margitsziget, a Dunapart, a sok strandfürdő és a Gellért, hiába jegyezzük be az adatokat a külföldiek tömeges érkezéséről: az idegenforgalmi statisztika mégsem javul. Ennek az az oka, hogy a belső idegenforgalom kimondhatatlanul szomorú és siralmas állapotban van.

A vidéknek nincs pénze arra, hogy feljöjjön Budapestre. *Egyre kevesebb magyar idegent könyvelhet el a főváros idegenforgalmi hivatala.* A belső idegenforgalom ijesztő apadása okozza, hogy a főváros idegenforgalmi statisztikája nem mutathat ki emelkedést. Amennyivel több külföldi jön, annyival kevesebb vidéki érkezik a fővárosba. Hiába emelkedik a csúcspont felé a külföldi idegenforgalom, elmaradnak Budapest régi vendégei, akik nem mozdulnak ki vidékről, mert a súlyos gazdasági helyzet lehetetlenné teszi ezt számukra.

A Hag kávé valódi babkávé.

Úgy van, ez a mesés illatú kávé a koffeinmentes, ártalmatlan Hag kávé. Mindenki szívesen issza, mert az íze kitűnő és senkinek sem árt. A kávéban levő koffein sok embernek elveszi a kedvét a kávé élvezetétől, mert a jó közérzetet megzavarhatja és álmatlanságot idézhet elő. A Hag kávé mellett ilyen gondjai sohase legyenek, mert legkiválóbb minőségű babkávé, melynek íze és zamatja világhírű. Még ma kérjen egy csomaggal a fűszeresénél.

HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. Bon. Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....
Utca .....
Helység .....

Nem hosszabbították meg az új közlekedési rend kíméleti idejét. Most járt le a kíméleti idő, amelyet a rendőrség Budapesten a közönségnek engedélyezett, hogy ez idő alatt az új közlekedési rend szabályaihoz szokjon és azokat betartsa. A kíméleti időt nem hosszabbították meg és így keddtől kezdve már a szabálytalanul közlekedő gyalogjárókat kihágás miatt fel kellene jelenteni. Értesülésünk szerint azonban a rendőrség, noha a hivatalos kíméleti időt nem hosszabbította meg, a jövőben sem szándékozik kérlelhetetlen szigorral eljárni a közlekedési rend áthágóival szemben. Különös tekintettel van a rendőrség arra, hogy a *Szent Imre év ünnepségei* és *Szent István napja* igen sok külföldi és vidéki embert vonz Budapestre, akik a szabályrendeleteket nem ismerik és a rendőrség semmi körülmények között sem akarja azt, hogy ezek esetleges rendőri eljárás kellemetlen emlékeivel távozzanak Budapestről. Éppen ezért a rendőrök továbbra is a legnagyobb udvariassággal és tapintattal fogják figyelmeztetni a járókelőket a közlekedési rend betartására.

Házilag készült
paprikás
téli szalámi
Nagy készlet folytán leszállított áron ajánlja:
Stéberl András, Gyulán
Vezérképviselő:
TOKAJI JÓZSEF
Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 24.
Telefon: József 375—87
BUDAPESTI NAGYBANI LERAKAT
IV., Kecskeméti ucca 13.
V., Gróf Tisza István ucca 24.
Központi vásárcsarnokban: Németh B. Tódor, 81. fülke.

MI UJSÁG?

Helyezzék hatályon kívül az árdrágító visszaélésekről szóló törvényt. A Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara feliratot intézett a kereskedelmi miniszterhez az árdrágító visszaélésekről szóló törvény hatályon kívül helyezése ügyében. A felirat többek közt a következőket mondja: „Megváltoztak az idők, a gazdasági helyzet is, minden, csak az a háborús rendelkezés, illetve törvény dísztelenkedik még, amely az árdrágító visszaélésekről szól: az 1920. évi XV. t.-c. Szükséglet hívta életre s az élet már el is temette. A magyar törvénytárban mint élettelen tilalomfa még áll. A magyar ipar és kereskedelem nem szolgált rá még az árúínséges időkben sem, hogy a feje felett állandóan ott lógjon Damokleskardként az idézett büntetőtörvény. Mi célja, értelme lehet tehát az idézett törvény további fenntartásának most, az árúk özönvize idején, a dekonjunkturában".

Éjfélig akarják nyitva tartani a csabai korcsmákat. A békéscsabai korcsmárosok élénk akciót indítottak aziránt, hogy üzleti tevékenységüknek idejét meghosszabbíthassák. A most érvényben levő helyi rendelkezés értelmében ugyanis csak esti 10 óráig szabad nyitva tartani a békéscsabai korcsmákat, míg a vendéglők zárórája későbbre esik. Ezt a megkülönböztetést kifogásolva, azt követelik a korcsmárosok, hogy éjfélig tarthassák nyitva üzletüket. Akciójuk alátámasztásául hivatkoznak a belügyminiszter 9600/922. számú rendeletére, amelyet hasonló ügy elintézése közben a debreceni korcsmárosok ástak ki, illetőleg az ő kérésükre a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara hozott felszínre. Ez a rendelet nem állít fel különbséget korcsmáros és vendéglős között ebből a szempontból.

A nemzetközi borpiac helyzete. Ausztriában a borüzlet teljesen stagnál. Annál nagyobb érdeklődéssel figyeli a kereskedelem a termelővidékekről érkező termésjelentéseket. Megállapítható már eddig is, hogy Középeurópában, ha csak súlyos elemi károk nem állnak elő, mennyiségileg jó termés lesz. A minőségi eredmény fogja eldönteni az üzlet kialakulását. Az osztrák termést továbbra is kedvezően 1 millió hektoliterre becsülik. Jugoszláviában a termés állása változatlanul nagyon jó, a forgalom azonban ott is szünetel. Dalmáciában történt egy-két nagyobb exporteladás gyengébb minőségű árúban. Olaszországban a mult héten kissé megélénkült a borüzlet, az árak tartottak. Az új termés veszélyeztetése különféle betegségek által csökkent, az esők szünetelése óta. A termés általában úgy minőségileg, mint mennyiségileg gyengébbnek mutatkozik a mult évinél. Az exportüzlet minimális. Franciaországban a hűvös, állandó esős időjárás igen előmozdította a peronoszpóra fejlődését, mely nagyon súlyos károkat okozott. A terméskilátások az utóbbi hetek kedvezőtlen időjárása következtében erősen megcsappantak. A kínálat kicsi, miután a gazdák látják a napról-napra rosszabbodó kilátásokat és jobb árakat várnak. Spanyolországban az összes piacokon szilárdulás állott be, annak ellenére, hogy a kereslet változatlanul jelentéktelen. A kilátások Cataloniában elsőrangúak.

A rákospalotai szakma nyári táncmulatsága. A Rákospalotai Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata 1930. évi augusztus hó 13-án, szerdán, ifj. Mészáros józsef (Hubay Jenő-tér 7. sz.) vendéglő- és kerthelyiségében Vnuk Jánosné zászlóanya védnöksége alatt zártkörű táncmulatságot rendezett, amely a kedvezőtlen idő ellenére is pompásan sikerült. Este 10 órakor már zsufolásig teltek a helyiségek a szakmához közelállókkal, szép leányok és asszonyok siklottak végig jókedvű táncosok karján és *Milisits* Mihály dirigálására a legpompásabb talp alá valót húzta a zenekar. Újpest, Budapest és Palotaújlak szakmái is nagyszámban vonultak föl, élénken ünnepelte a kitűnően sikerült est rendezőségét. *Veres* Bálint, *Szaszaráth* János és *Uborka* Mihály titkár vezették az előkészületeket, amelyek ilyen szép eredményeket értek el. A mulatság tiszta jövedelmét szakmai jótékony célokra fordítják.

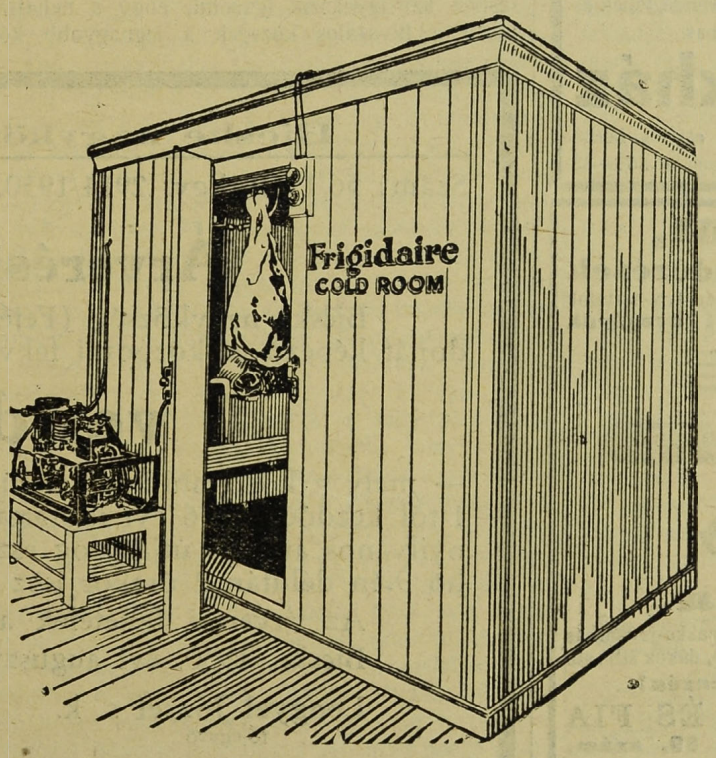
Még mindig késik a kávé- és teavámemelés pótrendelete. Emlékezetes, hogy a kormány június 29-én meglepetésszerűen felemelte a tea és kávé vámját. Az importőrök akkor felkérték a pénzügyminisztert, hogy mentesítse őket a rajtaütésszerű vámemelés következményeitől és legalább azt engedje, hogy a korábban útnak indított árúkat a régi vámok alapján vámkezelhessék. Hangsúlyozták, hogy ők még a régi vámok alapján kötöttek eladásokat és így ha most a kétszeresre felemelt vámok szerint vámolnák el az árút, úgy őket terhelné az ebből származó veszteség. A pénzügyminiszter megígérte, hogy pótrendeletben intézkedik a kávé- és teaimportőrök érdekeinek méltányos védelméről, de a pótrendelet még mindig nem jelent meg. Valóban itt volna az ideje, hogy a pénzügyminiszter ne húzzahalassza ennek a rendeletnek a kiadását, amelyet nagyon megéreznek az összes kávét és teát kiszolgáló üzemeink.

Az ön vendégei
ételre, italra, cigarettára egyaránt kényesek. A legfontosabb azonban itt is a jó mocca, amelytől az egész est hangulata és sikere függ.
Meinl Gyula r.-t.

Halálozás. A *csornai* vendéglőstársadalom egy fiatal, szimpátikus tagja költözött el kedden este az élők sorából, *Beszprimy* Aladár, kinek a Győri út és Kőfalvi ucca sarkán volt vendéglője, néhány nappal ezelőtt szélütést kapott s kedden, augusztus 5-én este életének 44., házasságának első évében hirtelen elhunyt. Családja és kiterjedt rokonsága iránt az életerős vendéglős elhunyta alkalmával Csornán általános a részvét. Temetése augusztus 7-én délután 4 órakor volt Csornán, a Szent Antal temető kápolnájából.

Szerencsétlenség. Pesterzsébeten a mult szombaton *Földy* Menyhért Vörösmarty uccai vendéglős bort szállított autón Dömsödről. Útközben az autó egy kitérésnél oly közel ment az út széléhez, hogy az a teher miatt a két méter mélységű árokba zuhant. Az autón ülő Földy Menyhért oly szerencsétlenül esett le, hogy egy hordó végig gurult rajta, három bordáját eltörte és alsó állkapcsát is összezúzta. A Szent István kórházban ápolják. Állapota javult.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Frigidaire automatikus villamos hűtőkészülékek minden célra és minden nagyságban.

Semmi felügyelet, semmi kezelés.
Minimális üzemköltség.
Kedvező fizetési feltételek.
Hahn Arthur és Társai
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.
Telefon: *Aut. 898—86

Ki árulhat fagylaltot vásáron és búcsún? A fagylalt uccai árúsítását szabályozó 1926. évi rendelet a fagylaltnak csupán uccai árúsítását szabályozza és az árúsításnak kizárólag ezt a módját korlátozza az igazolt hadirokkantra, illetőleg hadiözvegyre. Ellenben nem érinti a rendelet azokat a rendelkezéseket, amelyek a fagylaltnak a cukrász- és fagylaltkészítő iparosok részéről országos vásárokon, búcsúkon történő árúsítására vonatkoznak. Téves tehát az említett rendeletnek akként való értelmezése és gyakorlati alkalmazása, hogy vásárokon és búcsúkon is csupán hadirokkantnak, illetőleg hadiözvegynek szabad fagylaltot árúsítania. A fennálló rendelkezések értelmében ugyanis a cukrász- és fagylaltkészítő iparosok vásárokon és búcsúkon fagylalt árúsítására szintén jogosultak s így vásárokon és búcsúkon a fagylalt árúsításában meg nem gátolhatók.

Anyagi gondja elől a halálba menekült egy vendéglős.

(*Saját tudósítónktól.*) A Munkácsy ucca 35. számú ház házfelügyelője reggel fél 7 órakor az udvaron riadtan vette észre, hogy az egyik földszinti ajtón keresztül erős gázszag tódul ki az udvarra. Ez a földszinti ajtó a házban levő *Sonnenschein* Dezsőféle vendéglő udvari ajtaja, amely a korcsma udvari bejárata mellett egy egyszobás lakásba nyílik. A házmester azonnal rosszat sejtve, mert tudta, hogy ebben a kis szobában *Sonnenschein* Dezső 52 éves vendéglős szokott aludni. A vendéglős családja külön lakásban lakik a közelben, Sonnenschein azonban ezt a kis lakást használta éjjeli szállásul.

A házfelügyelő rendőrért rohant, akivel azután feltörte az ajtót. Erős gázszag csapta meg a rendőrt és a házfelügyelőt, akik a szobában felöltözve, holtan találták a vendéglőst. Azonnal értesítették a főkapitányságot, ahonnan rendőri bizottság szállt ki a Munkácsy uccai házba. A detektívek a szobában megtalálták az életunt vendéglős megható búcsúlevelét, amelyet fivéréhez, *Sonnenschein* Sándor budapesti vendéglőshöz intézett.

A búcsúlevélben egész élettörténetét fivérének emlékezetébe idézi és elmondja, hogy amikor a *Felvidékről*, ahol azelőtt posztókereskedő volt, *három évvel* ezelőtt Budapestre jött, fivére jóindulatából és támogatásával tudta ezt a kis vendéglőt megnyitni. Most azonban olyan súlyos anyagi *gondok és kötelezettségek terhelik, hogy kénytelen megválni az élettől és imádott fiától.* Arra kéri a fivérét, hogy érettségi előtt álló fiát, akit elvezetett az élet fele útjára, most már ő támogassa tovább.

A rendőri bizottság megállapította, hogy Sonnenschein Dezső már körülbelül éjjel fél kettőkor zárkózott be a kis szobába, azután megírta a búcsúlevelét, kinyitotta a gázcsapot, majd lefeküdt az ágyra és így várta be a halált. A rendőrorvos véleménye szerint már éjjel 3 órakor beállt a halál. A rendőri bizottság megállapítása szerint a vendéglősnek valóban súlyos anyagi gondjai vannak és éppen minap járt a háziúrnál, hogy csökkentse a 700 pengő negyedévi bért.

Az öngyilkos vendéglős holttestét kiszállították az orvostani intézetbe.

A kétpengősök és az ötpengősök pénztári kezelése. A pénzügyminiszter a pengőértékű érmék pénztári kezeléséről szóló rendeletet kiegészítette. Az 1171—1930. számú rendelet értelmében a magánfél az ötpengős ezüstérméket nem köteles kétszázötven pengőnél, a kétpengős ezüstérméket pedig száz pengőnél nagyobb összegben fizetésül elfogadni. Intézkedik a rendelet az új ezüstpénzek tekercseléséről is. Eszerint egy tekercsben húsz darab ötpengős van, úgyhogy egy tekercs értéke száz pengő. A kétpengősökből ötven darab van egy tekercsben és ennek az értéke szintén száz pengő.

A társadalombiztosítási járuléktartozások behajtása körül sok a panasz. Az utóbbi időkben az ország minden részéből panaszok hangzottak el, amelyek különösen a társadalombiztosítási járulékok behajtásával megbízott közegek kíméletlen eljárását sérelmezték. Panaszolták, hogy az ily eljárások következtében felmerült költségek sokszor a díjhátralékos iparosok teljes anyagi romlását idézik elő. Az Országos Kézművestestület most az iparosság szomorú helyzetét és a járulékbehajtás kíméletlenségének tarthatatlan voltát felterjesztésben tárta a népjóléti és munkaügyi miniszter elé. Dr. Vass József miniszter a panaszos beadványt az Országos Társadalombiztosító Intézethez küldte le jelentéstétel végett és a hozzá beérkezett jelentést most másolatban megküldte az Országos Kézművestestületnek. Az Országos Társadalombiztosító Intézet a jelentésben azt igyekszik igazolni, hogy a behajtások körül a hivatalos közegek a legnagyobb körültekintéssel és tapintattal járnak el és csupán akkor alkalmazzák az úgynevezett transzferálást, amikor a többszöri felhívás és intés sikertelen. Az Országos Társadalombiztosító Intézet jelentése hangsúlyozza, hogy a kintlévőségek legnagyobb része olyan kirovásokból ered, amelyeknek 50%-át a munkaadók a munkásoktól levonják, de be nem fizetik. A jelentés megállapítja végül, hogy az intézet nem zárkózik el attól, hogy a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel könnyítéseket alkalmazzon és bevezette már a részletfizetési kedvezmények alkalmazását is. A miniszter az Országos Társadalombiztosító Intézet jelentését tudomásulvétel végett megküldte az Országos Kézművestestületnek, amely azonban nem elégszik meg ezzel az elintézéssel és az autonómia útján fogja az iparosság panaszait az Országos Társadalombiztosító Intézetnél kifejezésre juttatni.

A korcsmárosipar üzletkörének körülírását az alábbiakban adja a pécsi kereskedelmi és iparkamara. Azok a korcsmárosok, akik kis- vagy nagyközségben és valamely 20.000-nél kevesebb lakost számláló város területén vannak, a hidegételeken kívül villásreggelire egyféle meleg húsételt, tojást és tojásból készült rántottát, továbbá mindennemű kolbászárút, ebédre és vacsorára pedig egyféle levest, egyféle főzeléket egyféle feltéttel, egyféle (főtt vagy sült) húst és egyféle tésztát szolgáltathatnak ki. A meleg ételek kiszolgáltatása csak azoknak a korcsmárosoknak nincs megengedve, akik húszezer vagy ennél több lakost számláló olyan város területén vannak, amelyekben vendéglői iparos van.

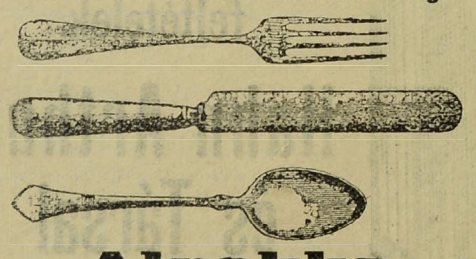
Stauffer
dobozos emmentáli vezet.

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczy ucca 3. Telefon: József 421—99

CALDERONI ÉS TÁRSA
Budapest, V., Vörösmarty tér 1. szám
(Haas-palota) Telefon: Aut. 811—48. Alap. év: 1819.
Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerű hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecetgyári vegyszerek és mérőveg. Vaporimeter és filtráló-készülékek, eredeti francia Malligand-készülékek és borfokolók. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsiptetők.

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Eladó Nagymaroson
az országút és a Duna mellett vendéglőnek és korcsmának nagyon alkalmas
nagy sarokház
berendezéssel azonnal elfogalható, esetleg bérbe vehető. Értekezhetni telefonon: Automata 262—23

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Bicske nagyközség elöljáróságától

Szám: 56/1930. kgy. 2914/1930. kig.

Árverési hirdetmény

Bicske nagyközség (Fejér megye) elöljárósága a község tulajdonát képező és központi fekvésű

vendéglőjét

— mely a közelmultban lett újonnan átalakítva — 1930. évi október 1-től kezdődőleg 6 évi időtartamra **haszonbérbe adja.** A bérbeadás nyilvános árverés útján fog eszközöltetni, amely 1930. évi szeptember hó 9-én délután 2 órakor lesz a községházán megtartva.

Az árverési feltételek a községi elöljáróságnál megtudhatók.

Bicske, 1930. évi augusztus hó 8-án.

Lengyel József s. k.
főjegyző

Izing Kristóf s. k.
bíró

A balatonszemesi „Halászcsárda“ gyujtógatóját hat évi fegyházra ítélték.

A csárda volt tulajdonosnője a tettes.

Balatonszemesen mult évi október 23-ra virradó éjjel félhárom órakor kigyulladt a *Halászcsárda*, amely ifj. *Asztalos* Gábor pesterzsébeti lakos tulajdona. A tűz kiütése előtt, éjjel két órakor érkezett Budapest felől a személyvonat, amelyből egy feketeruhás nő szállott ki, még pedig a vonatnak a vasúti *állomással ellenkező oldalán*. Ez a feketeruhás nő félhárom óra tájban megjelent a vasúti állomás környékén s ekkor a csárda *már égett*. A feketeruhás nő nem ment be az állomásépületbe jegyet váltani, hanem folyton azon igyekezve, hogy arcát elrejtse, a Budapest felé menő vonat egyik harmadosztályú kocsijába szállott fel. A vasúti kocsiban a fején lévő kendőt levette és kalapot tett a fejére.

A gyujtogatás gyanuja erre a feketeruhás nőre irányult, akiről a nyomozó csendőrjárőr megállapította, hogy *Lencs* Sándornéval azonos. Lencsné 1928-ban a Halászcsárda üzletvezető gazdasszonya volt, utóbb pedig *Gyarmati* Sándornéval közösen kibérelte a csárdát. Gyarmatiné azonban csakhamar kilépett a bérletből és befektetett pénzének visszatérítése iránt pert indított a csárda tulajdonosa, ifj. Asztalos Gábor, valamint Lencs Sándorné ellen. A lengyeltóti járásbíróság el is marasztalta őket és mert nem fizettek, Gyarmatiné végrehajtást vezetett mindkettőjük ellen. A végrehajtás során lefoglalták a csárda haszonélvezeti jogát és vendéglői berendezéseit, zárgondnokul pedig *Benedek* János balatonszemesi községi előljárót nevezték ki. A csárda üzemét egyébként a tulajdonos beszüntette és a vendéglő ablakait bedeszkázta.

Lencsné a csendőrség előtt tagadta, hogy a kérdéses éjjelen a csárdánál megfordult volna, a vizsgálóbíró előtt azonban azt adta elő, hogy Benedek János zárgondnokot akarta felkeresni Balatonszemesen, de elaludta a leszállási időt és a következő őrháznál ébredt fel. Innen gyalog visszament Szemesre s a halászcsárdába ment azzal, hogy ott aludjon és nappal keresse fel Benedeket. A csárda ajtaját zárva találta, mire az egyik helyiség ajtaját kifeszítette, majd gyufát gyujtott. Szerencsétlen véletlen folytán az egész doboz gyufa lángra lobbant, a földre esett s mivel szalmazsákok és párnák voltak a helyiségben, azok lángot fogtak, ő pedig megijedt és a helyszínről elfutott. A vonatra jegyváltás nélkül szállott fel, hogy a gyanut magáról elterelje. Bűnösségét tűzvészokozás vétségében elismerte.

A kir. ügyészség gyujtogatás büntette miatt vádolta Lencs Sándornét, akit a kaposvári törvényszék *hatévi fegyházra* ítélt. Az ítélet megokolása szerint a törvényszék nem fogadta valónak a vádlott védekezését, mert vallomását többször módosította és mert éjjeli utazását kellően megokolni nem tudta. Ezenkívül a helyszíni vizsgálat is megállapította, hogy az egyik bedeszkázott ablak *ujságpapirosokkal volt betömve* s ugyanitt a deszka megpörkölődött és az ujságpapir is égni kezdett, de elaludt, ami arra mutat, hogy Lencsné *itt is megkisérelte, bár sikertelenül a csárda felgyujtását*. Lencsnének az ítélet megokolása szerint *érdeke fűződött* a csárda leégéséhez, mert az meglehetősen *magas összeg erejéig biztositva volt* és a biztosítási összeg révén remélte helyzetének javulását.

A pécsi Tábla a törvényszék ítéletét helybenhagyta. Most a Kúria Lencsné semmiségi panaszának elutasításával a *hatévi fegyházbüntetést jogerőre emelte*.

VENDÉGLŐSNEK vagy BORKERESKEDŐNEK az őszi szezonra egy kamra és egy udvar műút mellett kiadó.
Álomástól 5 perc. Illés János, Soltvadkert, Kereszt ucca 8. szám

Országos vásárok. *Csütörtök, augusztus 21.* Abony, Böhönye, Büssü, Csapod, Gyöngyösmellék, Hosszúpereszteg, Lajoskomárom, Siófok, Tiszalök, Újfehértó, Zalaszentlászló.

Péntek, augusztus 22. Aszód, Komádi, Mikosszéplak, Veszprém, Csongrád.

Vasárnap, augusztus 24. Budapest, Füzesgyarmat, Kiskunmajsa, Kunhegyes, Tiszaföldvár.

Hétfő, augusztus 25. Babócsa, Csesztreg, Decs, Döbrököz, Felsővadász, Hajdúböszörmény, Halászi Jákóhalma, Jánosháza, Körmend, Letenye, Lovászpatona, Miskolc, Nagykőrös, Pusztamérges, Sümeg, Szabadhídvég, Szil, Toponár, Uszód, Vámospércs, Vásárosbéc, Zalaszentbalázs, Kunszentmiklós, Szécsény.

MEZŐTÚRON
1800 négyszögöl telek eladó
újonnan épülő városrészben, alkalmas bármily építkezésre, **vendéglő,** villa, üzlethelyiségekre.
Bucsy Teréz, Mezőtúr.

Kedd, augusztus 26. Görcsöny, Iván, Kőröshegy, Nyíracsád, Rum, Veszprémvarsány, Tata.

Szerda, augusztus 27. Kiskunhalas, Okány, Tiszabercel, Zala.

Csütörtök, augusztus 28. Badacsonytomaj, Bodrogkeresztúr, Csököly, Kapuvár, Tabajd, Tornaszentandrás.

Péntek, augusztus 29. Báté, Majs, Veszprém, Zalalövő.

Szombat, augusztus 30. Csanádpalota, Háromfa, Istvándi, Kémes, Szekszárd.

Vasárnap, augusztus 31. Csépa, Fülöpszállás, Szentmártonkáta, Tápiógyörgye.

Hétfő, szeptember 1. Akasztó, Balatonlelle, Bonyhád, Csurgó (Somogy), Celldömölk, Dédes, Dunaszekcső, Eger, Felsősegesd, Győr, Hercegszántó, Igal, Irsa, Jászapáti, Kapuvár, Kisvárda, Kőszeg, Köveskál, Mike, Miszla, Mór, Nagyfüged, Nádasd, Nyíregyháza, Perkáta, Pécs, Poroszló, Rétság, Ságvár, Sátoraljaújhely, Sopron, Szepetk, Szikszó, Tompa, Tüskevár, Vác, Villány, Zalaszentgrót, Hatvan, Kőröstarcsa.

Kedd, szeptember 2. Barcs, Beled, Hőgyész, Nagykanizsa, Sásd, Szentgál, Szombathely.

Szerda, szeptember 3. Bük, Jánosháza, Kaposvár, Miskolc, Nagylengyel.

Csütörtök, szeptember 4. Alsópaty, Csaroda, Celldömölk, Encs, Ibrány, Kiskomárom, Marcali, Ónod, Pánateszér, Putnok, Szentlőrinc, Tiszafüred.

Péntek, szeptember 5. Buj, Földeák, Gyöngyös, Gyula, Vízvár.

Szombat, szeptember 6. Bánréve, Görgeteg, Gyula, Magyarmecske.

Az okirathamisító pincér fantasztikus zsarolási terve. Az egyik budapesti bélyegzőgyárban szerdán délelőtt egy huszonöt év körüli, jólöltözött fiatalember gyanús körbélyegzőket rendelt, amelyeknek felirata a következő volt: „Magyar Királyi Belügyminisztérium tisztviselőinek vívóosztálya“ „Magyar Királyi Budapesti I. Honvéd Vegyesdandár Parancsnokság Tiszti Vívó Intézete“, továbbá „Magyar Királyi Államrendőrség Főkapitánysága Fogház- és Toloncügyosztálya tisztviselőinek vívóosztálya“. A körbélyegzőket a rendelés alapján úgy kellett volna elkészíteni, hogy a vívóosztály szó mindenütt apró betűkkel készüljön, a bélyegzőnek ezt a részét könnyen el lehetett volna távolítani s ekkor a hivatalos intézmények bélyegzőiként használhatták volna a körpecséteket. A bélyegzőgyár vezetősége értesítette a főkapitányságot a rendelésről s csakhamar detektívek siettek a gyár irodájába. Ott találták még a megrendelőt, *Hudák* Bertalan huszonhatéves pincért, akit előállítottak a főkapitányságra. Itt kiderült, hogy a csehországi illetőségű, okmányhamisításért már büntettet pincér ki van tiltva Budapest területéről. Hudák a főkapitányságon beismerő vallomást tett s elmondta, hogy a megrendelt bélyegzőkkel hivatalos iratokat akart hamisítani, a belügyminisztérium, a főkapitányság és a vegyesdandárparancsnokság igazolványait, hogy ily módon szerezzen Amerikában élő, jómódú testvéreitől nagyobb adományt. Éppen terve érdekében az egyik budapesti napilap oldalai közé egy külön kétoldalas mellékletet csempészett, amelyet egyetlen példányban maga nyomtatott ki s amelyben hangulatos, valótlan riport adta elő Hudák Bertalan állítólagos öngyilkossági kísérletét, aki a trianoni tragédia áldozata lett volna s nyolcezer pengő miatt lőtte mellbe magát. A pénz állampolgársága megszerzésére kellett volna. A fantasztikus álriportot Hudák maga írta s az is benne volt, hogy amerikai testvérei majd elküldik számára a nyolcezer pengőt. Hudák Bertalant a főkapitányságról a toloncházba kísérték át s legközelebb kitoloncolják a cseh határra.

Borravaló nélküli nap? A borravaló ellen évek előtt megindult és azóta több-kevesebb hévvel folyó harc augusztus 21-ével jelentős új állomáshoz jut el. Akkor alakult meg a *Magyarországi Borravaló-Ellenes Liga*. A pincérek, fodrászok, fürdőalkalmazottak stb. szervezőbizottságai ebből az alkalomból a következő felhívással fordulnak Budapest polgáraihoz és munkásaihoz:

„A Magyarországi Borravaló Ellenes Liga folyó évi augusztus 21-én tartja alakuló gyülését a régi képviselőház nagytermében. A Borravaló Ellenes Liga a magyar munkás jellemével összeférhetetlennek tartja, hogy a munkás fizetés nélkül, alamizsnáért dolgozzék. Meg kell szüntetni az 1848-as időkből ittfelejtett robotot, az ingyen munkát. Meg kell szűnnie annak a rendszernek, hogy néhány szakmában a vállalkozók a nagyközönséggel fizettessék meg az alkalmazottakat. A borravalóért dolgozó munkások kényszerűségből 16—18 órát dolgoznak és ezzel szaporítják a munkanélküliséget, amivel terhére válnak az államnak, városnak és társadalomnak. Felszólítunk minden becsületesen gondolkodó polgárt és munkást, úgyszintén minden egyesületet és szövetséget pártkülönbség nélkül, jelentsék be csatlakozásukat a Borravaló Ellenes Ligához. A nagygyülésen az összes érdekelt szakmák képviselői és közéleti személyiségek is számosan felszólalnak. A liga jelszava: becsületes munkáért becsületes munkabért! Le a borravaló-rendszerrel! *A gyűlés napján sem kávéházban, sem étteremben, fürdőben, borbélynál, szállodában és egyéb helyeken borravalót ne adjunk.* Minden nyilvános helyiségben követeljük az árak kifüggesztését. Borravaló címén levonni sehol sem engedjünk. A borravaló lealázó és megszégyenítő, a borravaló neveli a sikasztókat és tolvajokat, a borravaló neveli a társadalom parazitáit, a kitartottakat.

Felakasztotta magát egy pesti vendéglős. Vasárnap este a Péterfy Sándor ucca 52. számú házában levő lakásán *Biermann* Ignác 52 esztendős volt vendéglős felakasztotta magát s meghalt. A lakásban Biermann csak egyedül tartózkodott és amikor hozzátartozói este féltíz tájban hazatértek, az előszoba ajtó kilincsén holtan függött a családfő. Búcsúlevelet nem hagyott hátra, de hozzátartozói vallomása szerint az utóbbi időben súlyos anyagi gondokkal küzdött, nemrégiben adta el Péterfy Sándor uccai vendéglőjét s azóta is állandóan rossz viszonyok között élt. A főkapitányság központi ügyeletéről rendőri bizottság szállott ki s a rendőrorvos megállapítása szerint Biermann Ignác az öngyilkosságot körülbelül két órával a családtagok hazaérkezése előtt követte el. Holttestét a bonctani intézetbe szállították.

Keresztüllőtte a feleségét. *Weiss* Lajos korcsmáros Zalasárszeg községhez tartozó lapi csárdájában összeveszett feleségével. Előrántotta forgópisztolyát és keresztüllőtte az asszonyt, akit életveszélyes állapotban ápolnak lakásán. A korcsmárost a csendőrség őrizetbe vette.

Bérbe vennék dunántúli városban vagy Pest környékén
szálloda- és vendéglői üzletet
Sebestyén Lajos vendéglős, **Nova.**

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde“ oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és fenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** borotva- és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Bura Károly faképnél hagyta az elnökválasztó cigánygyűlést.

Elmaradt az elnökválasztás.

Hosszú asztal, körülötte vagy 30 cigány. Az asztalfőn *Bura* Károly ül, baloldalt *Sándor* Imre rendőrkapitány. A szoba sötét, füstös. Mindenki cigarettázik és zsebkendővel törli az arcát. Nagyon meleg van.

Ez a külső képe a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete elnökválasztó közgyűlésének. Arról folyik a vita: himnuszt vagy valcert komponált-e Bura Károly Mária román királyné tiszteletére Nagyváradon. Az egyik párt azt állítja: himnusz volt és ezért magyar cigány vezére Bura nem lehet. Buráék azt mondják: valcer volt és dokumentuma annak, hogy a magyar cigány azokban a nehéz időkben is megállta a helyét. De a cigányok már unják a vitát.

— A mi érdekeinkről szó sem esik! — kiabálják.

— Halljuk Ilovszkyt! — kiáltják.

Ilovszky feláll.

Bura is feláll:

— Nem adom meg a szót — mondja.

Kitör a botrány.

— Halljuk Ilovszkyt!

— Kérem — kezdené Ilovszky, de Bura rácsenget.

— Tessék leülni, nem adtam meg a szót!

— Halljuk Ilovszkyt! — viharzik a közgyűlés.

Bura azonban elvágja a gordiusi csomót:

— A közgyűlést feloszlatom.

És már megy is ki. A vidéki cigányok kiabálnak:

— Ezért gyüttünk fel Pestre?! Halljuk! Halljuk!

És Ilovszky folytattatni akarja a gyűlést azzal, hogy alelnököt ültet Bura helyére. De az ügyeletes rendőrtiszt nem megy bele ebbe. Ötperces szünetet ad és siet a telefonfülkébe utasításért telefonálni.

Nemsokára visszajön:

— Tekintettel arra, hogy nincs elnök, a gyűlést tovább folytatni nem lehet. De rendzavarás nélkül tarthatnak az urak egy összejövetelt, értekezletet.

— Éljen!

Bura helyét elfoglalja a kis alelnök és „átadja a szót" — Ilovszkynak.

Ilovszky János hosszú beszédben vázolja a mult események történetét, beszél arról, hogy ő 12 ezer pengő segítséget szerzett az egyesületnek és Bura csak azért haragszik, mert a nótaünnep plakátján nem nagy betűkkel volt szedve a neve. Nagy tüntetés folyik Bura ellen. Bizalmatlanságot szavaznak a Bura-féle elnökségnek. A kaposvári kiküldött nagy beszédben kéri Ilovszkyt, legyen ő az elnök. Ilovszky természetesen azt megígéri azzal a feltétellel, hogy csak akkor vállalja, ha a következő törvényes közgyűlés egyhangúlag megválasztja. Még azt is megszavazták a cigányok, hogy addig nem fizetnek tagdíjat, amíg nem lesz megint elnökség. Ezzel aztán vége is lett a viharos cigánygyűlésnek, mentek a muzsikusok ki erre, ki arra, vendéglőbe, kávéházba, cukrászdába. Muzsikálni.

A műjég és a baktériumok. Az elmult évben egy német városban tömeges paratífusz lépett fel. A fertőző betegség veszedelmes elterjedése arra bírta az orvosokat, hogy igyekezzék a járvány okát kideríteni. A vizsgálatok közben terelődött figyelmük az étkezési célokra használt jégre. Hamarosan több neves orvos kezdett foglalkozni ezzel a problémával. Egyértelműen arra megállapításra jutottak, hogy forgalomban levő jégnek igen nagy a baktériumtartalma. Nemzetközi orvosi körökben most legújabban mozgalom indult meg abból a célból, hogy a jégtermelést egészségügyi szempontból mindenütt hatósági ellenőrzés alá kell helyezni. Az orvosok véleménye szerint gondoskodni kell a felhasznált víz és egyéb anyagok csiramentességéről, a gyárak és gépek állandó tisztántartásáról, de ezen túlmenően a jéggyárakban foglalkoztatott személyzetnek is állandó orvosi felügyelet alatt kell állnia és nem szabad megengedni, hogy „bacillushordozók" ebben az iparágban dolgozva, a közegészséget veszélyeztessék.

A korcsmáros kifőzőipara. Az a korcsmáros, aki korcsmája helyiségeiben külön iparigazolvány alapján egyben kifőzőipart is folytat, az italmérési törvény (1921. IV. t.-c.) rendelkezéseit sérti meg és ezért az illető ellen a pénzügyi hatóság eljárást indít, mert az említett törvény végrehajtására kibocsátott 101.010—1921. P. M. sz. rendelet 6. §-a szerint ugyanis korlátlan italmérési engedély csak a korcsmákra és vendéglőkre adható, továbbá korlátlan kimérési üzletekben — a korcsmákban és vendéglőkben üzletkörük határán belül történő élelmiszerárusítást, illetve kiszolgálást kivéve — sem élelmiszer nem szolgálható ki, sem egyéb árúcikk nem árusítható. Ha tehát korcsmahelyiségben a korcsmaipar üzletkörét meghaladó módon szolgálnak ki élelmiszert, illetve a kifőzde helyiségében korlátlanul mérnek italt, holott kifőzdékben ital egyáltalán nem mérhető. A pénzügyi hatóság eljárása mellett még az iparhatóság is indít ilyen korcsmáros ellen iparkihágási eljárást amiatt, mert az illető a kifőzőipari igazolvány és korcsmaipari engedély alapján jogosulatlanul vendéglőipart folytat. Ilyen esetben a pénzbírség mellett az egyik iparigazolványt feltétlenül bevonja az iparhatóság.

Az artisták és az éttermek. A belügyminisztériumban érdekes rendeletet hoztak, amely a színészeket és artistákat közvetlenül érinti. Még 1927-ben *Tomcsányi* Kálmán miniszteri tanácsos egy rendeletet hozott, amely szerint sem kávéházban, sem vendéglőben, tehát terített asztal előtt előadást tartani nem szabad. Ez nagyon érzékenyen érintette a színészeket és az artistákat. Tomcsányi Kálmán most elkerült régi helyéről és utóda, *Csatáry* miniszteri tanácsos, felfüggesztette ezt a rendeletet. A rendelet felfüggesztését *Sándor* József, az artistaegyesület elnöke kérte és az ő kérvényének a hatása alatt a felfüggesztés most meg is történt, azonban azzal a záradékkal, hogy kávéházakban és vendéglőkben csak olyan színészek és artisták léphetnek fel, *akik nincsenek máshol szerződésben.* Az úgynevezett *pendlizést* tehát kizárja ez az újabb rendelet.

Bezárták a Jánkagyöngyét. A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság hivatalosan értesítette a rendőrséget, hogy a napokban bezárták a „Jánkagyöngye" nevő vendéglőt s Kenthol Józseftől az engedélyt megvonták, mert a korcsmában olyan események zajlottak le, amelyeknek nem szabad lett volna megtörténniök.

Hatvanmillió pengő osztalékot fizetett ki egy angol sörgyár. A sörfogyasztás még nem érte el a gazdasági konjunktúra rosszrafordulását Angliában és a legnagyobb angol sörkonszern, a Guinness-gyárak csoportja 60 millió pengő osztalékot fizetett ki az 1930 június harmincadikával lezárt üzleti év után. Második éve fizetnek így 35% osztalékot a Guinness-részvények és az elmult tíz év alatt 24% volt a legalacsonyabb osztalék. A most folyósított 60 millió pengő természetesen nem foglalja le az egész nyereséget, mert 200.000 fontot a tartalékok gyarapítására fordítottak, 260.000 fontot befektetésekre és több mint 800.000 fontot vittek át az új üzleti évre. Ez a három tétel még 35 millió pengőt jelent. Az üzleti eredmények méltánylásával az egyfontos részvények a bessz ellenére is majdnem a névérték hatszorosán állanak és így a Guinness-gyárakat 45 millió fontra, ötnegyed milliárd pengőre értékeli a londoni tőzsde. Noylcvanéves kora körül nemrég halt meg az öreg Guinness, aki már 1905-től fogva Iveagh grófjának címét viselte és a Guinness-részvények nagyrésze még ma is a család kezében van. Az öreg Guinness két fia ül az alsóházban és közülük a fiatalabb, Walter Guinness több más állás betöltése után földmívelésügyi minisztere volt a második Baldwin-kormánynak. Bátyja alig játszott szerepet a politikában és miután apja halálával a lordok házának lett a tagja, az így megüresedett mandátumot felesége vette át. Lady Iveagh évek óta nagy szerepet játszik a konzervatív pártban a női választók megszervezésénél. Házassága révén egyébként László Fülöp is a Guinness-családhoz tartozik.

Borárak. A magyar borpiacon nagyobb tételű vételek történnek és tekintettel arra, hogy mindjobban közeledünk az új szüret felé, a készletek csökkenése folytán eléggé élénk üzletmenet tapasztalható. A készletek csökkenése egyrészt, másrészt pedig a mezei munkálatok miatti nagyobb kereslet különösen a vidéken élénkebb vásárlásokra biztat. Az utóbbi napokban a nagykereskedelemben a következő tételek cseréltek gazdát: Szeged vidékén elkelt 200 hl. 12 fokos fehér 36 fillérért, 220 hl. magasfokú (13 és ezen felül) kadarka 41—45 fillérért, míg egy 13 fokos édeses rizling tétel 40 fillérért. Kisteleken 150 hl. 10 fokos 20 fillérért. Ókécskén 100 hl. 13·8 fokos 42 fillérért, egy bácskai tétel (150 hl.) 10·5 fokos 20·5 fillérért kelt el. Gyöngyösön elkelt dunántúli számlára 300 hl. 10·8 fokos Otelló 24 és fél fillérért. Kecskeméten 100 hl. 11·5 fokos 29 fillérért, Soltvadkerten 100 hl. 12 fokos 22 fillérért és Hajóson 100 hl. 11—12 fokos kadarka 2·6 filléres alapon. Budapesti paritásban elkelt 600 hl. 12 fokos 32·7 fillérért. A csemegebor literje 15 fokon 90—100 fillér. A piacnak a jellegzetessége az, hogy a magasabb fokú borok is piacra kerültek és hogy az erős első kéz kezdi ajánlani árúit, tekintettel arra, hogy a piac magasabb árakat hajlandó adni. A 11 fokon felüli borok ára 2 fillértől 2·5 fillérre emelkedett fokonkint, míg Csongrádban 2·8 filléren nem lehet már bort kapni. A Tokajhegyalján 44—50 filléres kínálatok vannak eléggé gyenge óborokban, de kereslet nagyon kevés.

A terméskilátások az utóbbi napokban meglehetősen csökkentek a szárazság miatt s a meleg, homokvidékeken az esőzések nem használnak már, inkább kárt okoznak azáltal, hogy a zsendülő szemeket megrepesztik és zöldrothadást idéznek elő.

Szentmártonkátán a helyzet változatlan és a kevés uradalmi készlet is fogyóban van. Élénk kereslet mellett kis tételekben 35 fillértől fölfelé vásárolnak bort.

Prónayfalván közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 95 hl. 12—13 fokos bor 26—35 fillérért.

Gyöngyösön közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 50 hl. 10·5 fokos Otelló 22 fillérért, 190 hl. 11—12—13 fokos fehér 25—28—35 fillérért, 15 hl. 12 fokos muskotály 45 fillérért és 200 hl. 12·5 fokos rizling 36 fillérért.

Csongrádon közepes kínálat és gyenge kereslet mellett csak kis tételekben történt 10—11 fokos borokban eladás, literenkint 35—50 filléres áron.

Hahóton, Zala megyében, a kínálat élénk és a kis tételben 13 fokos bor 32 fillérért kelt el.

Szekszárdon élénk kínálat és közepes kereslet mellett elkelt 100 hl. 10·5—12 fokos 20—26 fillérért, míg kisebb tételekben 12 fokos borok 28—32 fillérért kelnek el.

Hat pengő elrablása miatt két évi fegyházra ítéltek egy cigányt. *Kanalas* Urbán cigánylegény a mult évben megtámadta *Motil* Antal pincérfiút, a harsányi vasúti vendéglő alkalmazottját, amikor ez zsebében a gazdája részére inkasszált hat és fél pengővel hazafelé igyekezett. A hatalmas termetű cigány átkarolta a pincérfiút, a földre teperte, zsebeit késsel fölhasította és kiszedve onnan a pénzt, elmenekült. Kanalast csakhamar elfogták és a pécsi törvényszék rablás miatt két évi fegyházra ítélte. Az ítéletet a Tábla és a Kúria is helybenhagyta.

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hívó telefon: Aut 194—21
Kedvező fizetési feltételek

Pest környékén **vendéglő, mozgószínházzal**
eladó vagy elcserélhető
Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Győr belvárosában egy
szálloda és étterem bérlete
34 teljesen berendezett szobával és nagy vendéglői felszereléssel, hosszabb szerződéssel, olcsó bér mellett más vállalkozás miatt **eladó.**
Pontos című ajánlatok **Győr, Bárány-szálloda** küldendők.

Hirdetmény.

Rábatamási község a tulajdonát képező

vendéglőjét

folyó évi szeptember 4-én, d. e. 9 órakor a község tanácstermében nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek 1930. október 1-től 1934. április 24-ig terjedő időre

haszonbérbe adja.

A kikiáltási ár 800 P.

Az egyéb feltételek a körjegyzői irodában megtudhatók a hivatalos idő alatt.

Rábatamási, 1930. évi augusztus 15.

Az elöljáróság.

Alkoholcsempészek a szesztilalom mellett. Nagyon érdekes kongresszus volt a minap az eléggé rosszhírű Csikágóban, ahol a Michigan-kerület alkoholcsempészei jöttek össze tanácskozásra és — szinte hihetetlen — ezek a jeles férfiak, akik a szesz révén szereznek óriási vagyonokat, kiadták a jelszót: *le a szesszel!* A kongresszusra Csikágóba érkezett csempészek, akik természetesen a rendőrség tudta nélkül rendezték nevezetes tanácskozásukat és szakértők állítása szerint együttesen megértek legalább kétszáz évi fegyházat, a szesztilalommal foglalkoztak, ami életkérdés a csempészekre nézve. Az előadó, akit nagy figyelemmel hallgattak, imígyen szónokolt:

— Szomorúan tapasztalhatjuk, hogy a szesztilalomnak nincs meg az az általános érvényessége, amely szükséges lenne ahhoz, hogy a mi fáradságunkat a köz javára még nagyobb siker koronázza. Ha a rendőrség teljes érvényt tudna szerezni a tilalomnak, akkor mindenki kénytelen lenne titokban inni, ami a mi iparunkat föllendítené. Hiszen nem mondom, így is csak megvagyunk valahogy, ha nem csurran, hát csöppen, de mi lesz, ha még hangosabbak lesznek azok a már is hangoskodók, akik a szesztilalmat, ezt az áldásos berendezést, meg akarják

A mátyásföldi

nagy Parkszálloda és vendéglő

1930. évi november hó elsejétől

bérbeadó

Értekezhetni: Mátyásföldön, Parkszálloda, II. em., egyesületi iroda, d. e. 11-13 óra között

szüntetni. Ha egy szép napon az irányadó tényezők is a szesztilalom ellen foglalnak állást, akkor nekünk, szeszcsempészeknek, befellegzett. Hogy minden esetleges veszedelmet elhárítsunk és ne kelljen majdan koldusbotot venni a kezünkbe, kérem a megjelenteket, mondják ki mint határozatot a következő javaslataimat: Hatásos propagandát indítunk a a szesztilalom szigorítása érdekében. Megalakítunk a látszat és a félrevezetés kedvéért egy jótékonycélú egyesületfélét, amely ujsághirdetésekkel, plakátokkal és fényreklámmal egyre azt fogja papolni, hogy mily szükséges a szesztilalom. Ahol és ahogyan csak lehet, a szesztilalom fönntartása és kiterjesztése érdekében fogunk dolgozni. Anyagi eszközeink tetemes részét ennek a hadjáratnak szánjuk mindaddig, amíg álmában sem jut eszébe a tilalom fölfüggesztése egyetlen olyan embernek sem, akinek ebben a dologban szava van.

A kongresszus egyhangúlag határozattá emelte a javaslatokat és a csempészek akciójuk megindításától teljes bizalommal a szeszfogyasztás növekedését várják. Mert a nagyvonalú tilalmi propaganda kétségtelenül a fogyasztás, már tudniillik a titokban való fogyasztás apja. És az alkoholcsempészeknek ez kell.

Az orosz étkezőkocsikban éheznek az utasok. Varsóból jelentik: A Kurier Warszawszka moszkvai jelentése szerint, az orosz vasutasok központi bizottságának elnöksége beadványt intézett a közlekedésügyi népbiztoshoz, amelyben rámutatott arra, hogy a Szovjet-Oroszországban uralkodó élelmezési válsággal kapcsolatban az orosz vasutak étkezőkocsijai és az állomások vendéglői úgyszólván élelem nélkül vannak. Az utasok és a vonatszemélyzet a hosszú orosz vonalakon néha napokig nem kapnak meleg ételt és éhezik.

Kataszter a falufürdőkről. A hazai fürdő- és üdülőhelyek látogatottságának emelésére az Országos Magyar Weekend Egyesület erőteljes akciót indított az itthonnyaralás érdekében. Az OMWE most dolgozik a falufürdő-kataszter felállításán. Összeírja mindazokat a helyeket, amelyek nyaralásra alkalmasak, ott nyaraló- és üdülőtelepeket állít fel és arra törekszik, hogy Ausztria mintájára, minden erre alkalmas vidéki községet üdülő-, illetve nyaralóteleppé fejlesszen. Így lassan elérhető lesz az, hogy eddig ismeretlen községeinkben jövőre már sokan fognak nyaralni. Hogy ez akció sikerre vezessen, annak fontos előfeltétele, hogy a községek jó és olcsó ellátást és élelmezést nyujtsanak s általában a nyaraló közönség minden igényét lehetőleg kielégítsék. Az OMWE előterjesztésére a TESz jutalomdíjakat és okleveleket fog azok között a községek, illetőleg üdülőtelepek között kiosztani, amelyek megfelelő bánásmóddal, olcsó és jó ellátással a nyaralóközönség érdekeit legjobban szolgálják.

Korcsmárostanoncok „vendéglői" vizsgája. Körmenden az általános ipartestület vendéglőipari tanoncvizsgáló bizottsága megtagadta egy vendéglőipari tanoncnak a vizsgáztatását, mert egy korcsmárosnál volt beszegődve. Ebben a vitás ügyben az általános ipartestület a soproni kereskedelmi és iparkamarához fordult, mikép lehetne a tanoncra eredő hátrányt elhárítani. A kamara a következőket válaszolta az ipartestületi elnökségnek: Az 1922. évi XII. t.-c. 19. §-a második bekezdése szerint a törvény 14. §-ának 1. pontjában említett iparokhoz szükséges képesítés szempontjából a meleg ételek kiszolgáltatására jogosított korcsmárosok üzleteiben végzett gyakorlatot számításba kell venni. Ily értelemben rendelkezik a törvény 80. §-a is, melynek 8. pontja szerint a meleg ételek kiszolgáltatására jogosított korcsmáros, ha a tanonc által elsajátítani kívánt iparra az e törvényben megállapított szakképzettséget saját személyében igazolni nem is tudja, a törvény 79. §-ában foglaltaktól eltérően képesítéshez kötött iparban leendő kiképzés céljából tanoncot tarthat. Az említett két törvényszakasz egybevetéséből megállapítható — minthogy a körmendi korcsmárosok jogosítva vannak az előírt keretek között korcsmájukban meleg ételeket kiszolgálni (1921. XIII. t.-c. 15. §-a 78.000—1923. K. M. számú rendelet 130.), hogy a körmendi korcsmárosnál tanszerződés alapján eltöltött tanidő a vendéglőipari képesítés szempontjából számításba veendő. Ebben az esetben tehát a tanoncvizsgáló bizottság köteles a korcsmáros tanoncát levizsgáztatni.

Magyar csárda a „Nagy Kolomphoz" Newyorkban. Érdekes és eredeti tervet valósít meg a közeli napokban egy Amerikában élő hazánkfia, *Kiss* Lajos. Az amerikai magyar gondolt ugyanis egy nagyot és merészet: oda fogja varázsolni az alföldi csárdát a maga tősgyökeres valóságában a newyorki színháznegyed központjába, hogy a benszülött amerikai egy kis kóstolót kapjon a magyar puszták romantikájából. Kiss Lajos amerikai alapossággal látott neki a terve megvalósításának. Hazajött ugyanis Magyarországba és innen viszi ki a csárda teljes berendezését. Hódmezővásárhelyről szállítja az asztalokat, padokat, Pécsről az edényeket, kulacsokat, Debrecenből a csikós ruhákat, Szegedről a kármentőt, a Nyírségből a kolompot meg a bográcsokat, a Kunságból a cifra szűrt, amelyet a portás fog viselni. Mert hát a csárda úgy berendezésében, mint a vendégek kiszolgálásában a leghűbb mását akarja adni az alföldi csárdának. Nem fog hiányozni a mestergerendás mennyezet, a bubos kemence, a nem túlságosan függőleges meszelt fal és persze a paszomántos magyar ruhába öltözött füstös banda kizárólag magyar nótákat fog húzni s magyar ételek fognak csak az asztalra kerülni a bácskai származású, tűzről pattant tulajdonosné receptjei alapján. Kétségtelen, hogy az egzotikumok és különlegességek iránt szerfelett fogékony amerikánusok körében hamarosan nagy népszerűségre fog szert tenni a magyar csárda s a szemrevaló, pártás, pruszlikos kiszolgálólányok, no meg a jó paprikás ételek erősen hozzá fognak járulni a magyar csárda sajátos vonzóerejéhez. Csupán egy a baj: ki látott még alföldi csárdát bor meg szilvórium nélkül? A gulyás, meg a töltött káposzta — nem gondolja-e mister Kiss — egy kissé túlságosan árván és gyámoltalanul fog maga köré tekinteni a száraz Amerikában.

Meghalt a ping-pong feltalálója. *Londonból* írják: Hetvenhatéves korában meghalt James *Gibb*, a ping-pong feltalálója. Kevesen tudják róla, hogy fiatal korában híres sportember volt. Halála után 150.000 font maradt utána. Ezt az elég tekintélyes vagyont azonban nem a ping-pongjáték feltalálásával szerezte James Gibb, hanem mint gyártulajdonos. A lapok megírják most, hogyan találta fel James Gibb a ping-pongot. Egy alkalommal vendégek voltak a lakásán. Több üveg pezsgő elfogyott s amikor a vendégek elmentek, James Gibb egy pezsgődugóval játszadozni kezdett. A szivardoboz fedelét letépte és ezzel ütögette a pezsgősdugót, amely ugrált az asztalon. Ekkor támadt az ötlete, hogy meg kellene valósítani az asztali teniszjátékot. Másnap, amikor bement a gyárba, első dolga volt, hogy gumilabdákat hozatott. Ezeket a kis labdákat papirral vonta be. Így teniszezett az asztalon, de a labdákkal nem volt megelégedve s elhatározta, hogy celluloidlabdácskákat készíttet. Ezzel aztán fel is találta a ping-pong játékot, amely hamarosan népszerű lett az egész világon.

Sörkimérő-készülékek

jégszekrények minden méretben, csakis elsőrendű kivitelben, gyári árakon.

Stiller Arthur

Budapest, VII., Kazinczy ucca 6/b szám.

Telefon: J. 413—70 ● **Kérjen árjegyzéket!**

Az amerikaiak „emlékeket" vásárolnak. Az amerikai utasok, akik ellátogatnak Európába, mindenünnen emléket szeretnek magukkal hazavinni. Heidelbergből például azt jelentik, hogy ott az utóbbi időben csaknem teljesen elfogyott a diáksapka. Amerikaiak vásárolták össze emlékül. Néhány nappal ezelőtt egy amerikai társaság belátogatott egy régi diákkorcsmába, ahol nagyon értékes gyüjtemény van régi korsókból és kancsókból. A társaság távozása után kiderült, hogy velük ment a gyüjtemény szemefénye, egy Luther-korsó is. A korcsmáros értesítette a rendőrséget, amely viszont a mainzi rendőrséget avizálta, mert az amerikaiak már eltávoztak volt Mainzba. De már itt is megkésett az értesítés, mert a régiségkedvelő társaság hajón már úton volt Koblenz felé. Itt a hajó kikötésekor megindult a vizsgálat és egy szép miss, akinek poggyászában megtalálták a keresett Luther-korsót, nagyon elpirult, amikor fejére olvasták, hogy lopott, holott ő csak emléket vitt el magával. Az emléket persze elvették tőle és hogy megszabaduljon minden kellemetlenségtől, tekintélyes összegű bánatpénzt is fizetett. Két évvel ezelőtt, amikor amerikai szállótulajdonosok jártak Európában, a vendégek éppen egy bajor várkastélyban gyönyörködtek, amikor az udvaron keresztülment bőrnadrágban, magas harisnyájával egy iparoslegény. Mint nagy szenzációt azonnal körülfogták őt az amerikaiak, a hölgyek lorgnonnal vizsgálgatták, a férfiak hamar lefényképezték előlről, oldalról, hátulról és a társaság egyik tagja öt dollárért megvette a nagy zavarban lévő legény zsírtól csöpögő, zöld vadászkalapját. E y kaliforniai szállótulajdonos egész halom bankót akart adni a nadrágjáért, de mert a szemérmes legény nem akart paradicsomi kosztümben mutatkozni, a nadrágból nem lett emlék.

A táncmulatságok falun. Falubeli kartársainkat érzékenyen sujtja egy legújabb kormányintézkedés, amely szerint a közigazgatási hatóságok ezentúl faluhelyen csak különösen indokolt esetekben és akkor is legfeljebb éjfélig tartó záróramegosszabbítással engedélyezhetnek táncmulatságot. Ezt az intézkedést azzal indokolják, hogy a falusi földmíves ifjúságot a sok, reggelig tartó táncmulatság kimeríti és elszoktatja a komoly munkától. Szeretnénk tudni, melyik boldog község az, amelyikről ezt a példát vették, ahol olyan rengeteg sok évente a táncmulatság, hogy a magyar őserőt méltán reprezentáló, acélos erejű falusi ifjúság annyira kimerül bele, hogy nem is tud dolgozni és így elszokik a munkától. Ha így lenne, nemzetvédelmi szempontból csakugyan segíteni kellene rajta, de nincs így. Az a 4—5 táncmulatság, ami évente az élénkebb községekben adódik, csak felüdíti és komolyabb munkára annál hajlamosabbá teszi az ifjúságot. A mai öregeknek is kijárt az fiatal korukban, miért akarják megvonni a fiataloktól? Ha azonban a fiatalságon bizonyos kimerültség mégis észlelhető, ne mulatságokban keressék a magyarázatát, ahol a szülők és előljáróik felügyelete alatt ártatlanul szórakoznak a fiatalok, hanem a zugkorcsmákban, a butellások üzletének belső raktárában, sőt hálószobájában, titkos bormérő présházakban, ahol lelkiismeretlen egyének pénzért mindent megengednek az alkohol kábulatába hajszolt ifjúságnak. Mi pedig majd azon igyekszünk, hogy a kormány ne a látható, tehát ellenőrizhető, hanem a titkos, ellenőrizhetetlen mulatozásoktól óvja a fiatalokat.

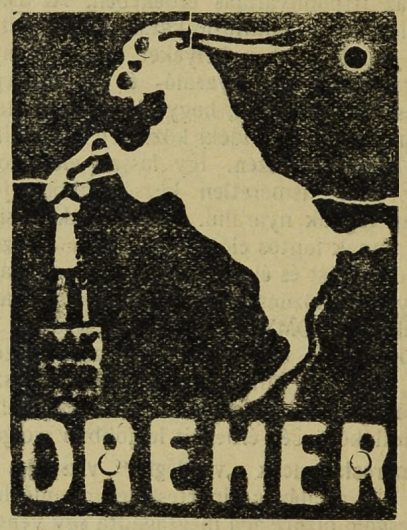
Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca 11/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

A „MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR"T
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KŐBÁNYÁN.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz
a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: Aut. 910—01 és Aut. 900—72

Ítélet-kivonat.

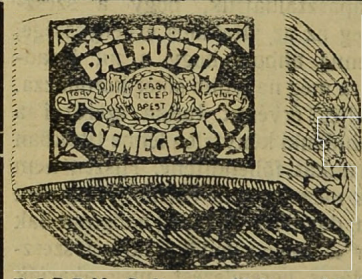
410/1919. kih. sz. alatt a magyaróvári járás főszolgabírája, mint rendőri büntetőbíró **Szabó Gyula**, levéli korcsmárost azért, mert üzletében a bortartályokat meg nem jelölte és a borellenőrző hatóságnak nem azonos borokat jelölt meg, 15 pengő pénzbüntetésre és az eljárási költségek megfizetésére ítélte. Elrendelte továbbá az ítélet-kivonatnak elítélt költségére a »Mosonvármegye« és a »Vendéglősök Lapjá«-ban való egyszeri közzétételét.

Magyaróvár, 1930. augusztus 5.

Dr. Forgách Béla s. k.
tb. szolgabíró,
mint rendőri büntetőbíró.

Okos ember, ha vendéglőt venni vagy eladni akar, a „Vendéglősök Lapjá"-ban hirdet!!!

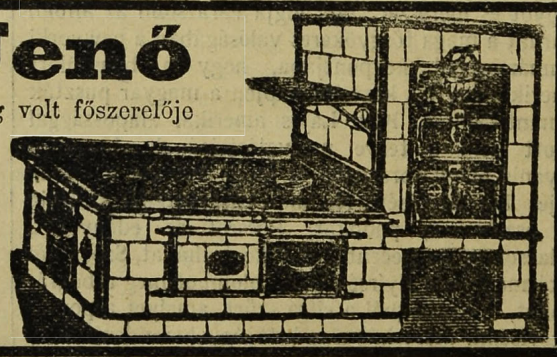
HELIOS
PASCHKA ÉS TÁRSA HEIM H.RT.
BUDAPEST
FÜZÉR UCCA 35 JÓZSEF 358-38 ◆ MÁRIA VALÉRIA U. 10. AUTOMATA 820-41.
MEIDINGER
REDIVIVUS ◆ ÉS HELIOS
FOLYTONÉGŐ KÁLYHÁK
LÉGFŰTÉSI BERENDEZÉSEK
REDIVIVUS
Megadott fűtőképességet garantálunk. Hellos kályha zárt ajtóval takarékosan fűt. Chamotte-bélése védőgyűrűvel van ellátva. Könnyen kezelhető záródostély, egyszerű szabályozás.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos
DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árásító-telep: Budapest, VII., Kerepesi út 62.
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör
a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

Bakonyi Jenő
a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője
üzemet nyitott
Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.
Elsőrendű, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.
Kályhák schamotirozását vállalom.
Telefon: József 322—78

Reklám- és cégtáblafestő és világítási reklám-vállalat
Csernák Jenő
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 23.
Telefon: József 385—28

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 17. SZÁM 1930. SZEPTEMBER 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRAK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Igaza van,

teljesen igaza annak a vidéki vezetőemberünknek, aki elbámulva és kissé méltatlankodva szólalt föl legutóbb hétszáz vendéglős és korcsmáros előtt: mire valók hát a mi kongresszusaink?

Mirevalók a nagyhangú tanácskozások, összejövetelek, fenyegetőzések és ünnepségek? Hiszen az egyik mindig olyan, mint a másik. Mindig teljesen egyformák a panaszok, a sérelmek, a sikertelenségek esztendőről-esztendőre és városról-városra.

Egészen mindegy, hogy hol tartja az országos nagygyűlését vagy kongresszusát ez vagy az a című vendéglős vagy korcsmáros-egyesülés országos, vagy bárminő jelleggel. Amint igen szellemesen megállapította ez a vendéglős-társunk, nyugodtan tehetnénk az egyes kongresszusi beszámolók alá más városneveket, vagy más évszámokat is, a tavalyi ép olyan volt, mint az idei és a tavalyelőtti hajszálnyit sem különbözött az ezelőttitől.

Akkor mirevalók hát mindezek?

Hiszen akkor egyszerű baráti összejövetelekké válnak a kongresszusok, ivóalkalmakká és azzá, hogy egy vagy két emberünk mégis megereszthesse a hangját ugyanazokról a bajokról, amelyeket már esztendők óta folyton fölhánytorgatunk! Nem azt akarjuk mondani ezzel, hogy akkor kár is megtartani őket, dehogy! Sosem árt, ha szakmáink emberei összeismerkednek, barátkoznak, látják egymást és beszélgetnek egyről-másról. De mindenesetre kár azért a szörnyű nagyképűségért, azért a harcot hirdető rengeteg nagyszólamért, fenekedésért és országos csinnadrattáért, amellyel előkészítik ezeket a gyülekezéseket!

Hiszen sohase történik semmi a kongresszusok között!

Minden marad a régiben! Mindig és folytonosan eljárni a harci táncot ugyanazok körül a bajok körül, mint a néger törzsek, aztán, ha véget ért a tánc, leülni megint a mindennapi sátrak békéjébe, — ez igazán nem komoly dolog semmiképen és nem is méltó olyan nagy szakmák vezetőségeihez, mint a mieink!

Félévig, háromnegyedévig tartó álom szokta követni az egyes szakmabeli kongresszusunk fogadkozásait. Az eredmény aztán az, hogy a kongresszusok régi szakmai közönsége megunja ezeket a meddő összejöveteleket, elégedetlen lesz, elmarad és ezer szerencse, hogy a mi szakmáinkban mindig akad fiatalság, — különben ezek nélkül az ilyen kongresszusosdi játékokon az összehívókon és a különböző trükkökkel kinevezett, rögtönzött és önválasztott vezetőségen kívül senki sem jelenne meg. Mert jó dolog inni és barátkozni, de ehhez nem kell beutazni a fél országot!

És ha egy-egy kis vagy nagy parázs botrány is akad jobbára személyi kérdéseknél ezeken az összejöveteleken, az külön pecsenye, — bár ettől elfordul minden jobbérzésű szakmabéli. Csodálatos sivárságok ezek a mi szakmai életünkben, jobb hallgatni róluk, így nem olyan nyilvánvaló a haszontalanságuk és hamarabb merülnek el a jótékony feledésbe.

D. D.
(Esztergom)

A főpincér szolgálati viszonya az italmérésekben.

„Vendéglősök Lapja" számára írta: dr. Türei-Osváth István m. kir. rendőrfogalmazó.

Az italmérő helyiségekben alkalmazott személyzet szolgálati viszonya kérdésében még ma is meglehetős bizonytalanság uralkodik a szakma tagjai előtt.

A szolgálati viszonyt a munkaadó italmérő és a munkavállaló pincérek társadalmi rétege ugyanis nem egyöntetűen magyarázza. A kérdésben hiányzik az összhang. Ennek az állapotnak természetszerű következménye az, hogy mindkét fél igyekszik az egymáshoz való helyzetét — különösen az időközben felmerült vitás esetben — a saját részére kedvezőbb módon és formában értelmezni. Ez természetes emberi tulajdonság is.

A szolgálati viszony értelmezésének e vitás kialakulásában nem jelentéktelen része van annak, hogy az érdekeltek nincsenek tisztában a szolgálati viszony lényegével és a szolgálati viszonyukból eredő helyzetükkel.

Az italmérési helyiségekben — különösen a nagyobb forgalmat lebonyolító vendéglőkben, kávéházakban, éttermekben — jelentős pozíciót tölt be a főpincér.

Ez alkalommal — tekintettel erre a körülményre — a főpincér szolgálati viszonyát igyekszem az érvényben levő jogszabályok és az ezidőszerinti joggyakorlat adatainak a mérlegelésével úgy körvonalozni, hogy az észlelhető aggályokat eloszlassam.

Az első vitás pont e kérdésben az, hogy a főpincér iparossegéd-e — esetleg ipari tisztviselő —, vagy pedig kereskedelmi alkalmazott? Más ugyanis a helyzete, ha a két csoport egyikéhez, vagy a másikához tartozik.

A magyar királyi Kúria konkrét döntése szerint — 1928. szeptember 25-én kelt C. II. 2352/1927. — a főpincér iparossegéd. Tehát a szolgálati viszonyát az ipartörvény rendelkezései szerint kell elbírálni.

A legfelsőbb bíróságnak ez a döntése kizár minden más értelmezést. A főpincért csakis iparossegédnek lehet tekinteni. Minden más értelmezés téves és csakis félreértésekre adhat alkalmat.

Hogy a főpincért nem lehet másnak tekinteni, csakis iparossegédnek, a m. kir. Kúria legfelsőbb, fentemlített döntéséhez igazodva, tovább építette a

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78 **Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.** Alapíttatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

budapesti kir. ítélőtábla, amikor egy konkrét esetben — Szőke tanács 1928. november 24-én VI. 5574—1928. sz. a. — rámutatott arra, hogy a főpincér nem ipari tisztviselő még abban az esetben sem, ha nagy értékekről tartozik számot adni és ha a főpincéri tevékenység mellett a vendéglői üzemet teljes hatáskörrel vezeti is.

Nyilvánvaló, hogy a főpincér — amint már az elnevezéséből is kétségtelen — az italmérési helyiségben rendszerint fontosabb poziciót tölt be. Ez azonban mitsem változtat a szolgálati viszony jogi minősítésén. Tehát a lényegen.

Az a helyzet, hogy fontosabb poziciót tölt be, fontosabb teendők ellátásával van megbízva, befolyással bír esetleg a felmondási idő kérdésében, de a szolgálati viszonyt magát nem érinti.

Hogy az iparágak gyakorlásánál, így az italmérési helyiségeknél is kit kell fontosabb teendőkkel megbízott iparossegédnek tekinteni, azt az ipartörvény — 1884. évi XVII. t.-c. 92. §-ának harmadik bekezdése — pontosan nem határozza meg.

Csak általánosságban rendelkezik erről. Csak fontosabb teendőkkel megbízott iparossegédekről, vagy nagyipari vállalatnál alkalmazott könyvvezetőkről, pénztárosokról, üzletvezetőről stb. beszél, de hogy mi az a fontosabb tevékenység, azt nem jelöli meg.

A bírói gyakorlat szerint ennek a kérdésnek a megállapításánál a munkakör jellege az irányadó. (M. kir. Kúria 446—1898.) Tekintet nélkül arra, hogy az alkalmazott milyen elnevezést kapott az italmérésben (m. kir. Kúria 1003—1900. sz. döntése, Magyar Törvénykezés).

Abban a kérdésben, hogy a főpincér valóban jelentős állást tölt be az italmérési helyiségekben, a közvélemény egységesen, azonos módon alakult ki. Ezt a különben is egységes gyakorlatot csak bizonyító erővel ruházta fel az 1925. évi 84.543. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelet — lásd a Belügyi Közlöny 1925. évi évfolyam 1094. oldalán —, amikor kimondta, hogy a vendéglői és kávéházi iparokban főpincéri minőségben csak olyan egyén vehető alkalmazásba, aki az illető ipar önálló gyakorlásához megkívánt szakképzettséggel rendelkezik, vagy ennek hiányában igazolja, hogy legalább két éven át pincéri minőségben szakbavágó munkát végzett.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra, akik e rendelet kihirdetése idejében már főpincérek voltak.

A rendelet kibocsátásával mi volt a célja a kormányhatóságnak ?

Hogy elejét vegye annak a rendszernek, hogy a szakmában teljesen járatlan és nem egy esetben megbízhatatlan egyének kerüljenek a fogasztó közönség szempontjából is jelentős állásba és ezáltal a szakmában sok-sok évet már eltöltött alkalmazottak elesnek attól a lehetőségtől, hogy emeltebb álláshoz jussanak. Ez pedig ezeknél az iparoknál észlelhető nagyfokú munkanélküliség szempontjából is hátrányos.

Vagyis a cél annak a megakadályozása, hogy egyes vendéglősök és kávések főpincérként olyan egyéneket ne alkalmazhassanak, akik előzően ezekben a szakmákban szakbavágó munkát nem folytattak.

A kormány e rendelet megszegését — életbelépett 1925. évi november 14-én — kihágássá nyilvánította. Kétszáznegyven pengőig terjedhető pénzbüntetéssel kell büntetni azt az italmérőt, aki a fentebb megjelölt követelményekkel nem rendelkező egyént főpincéri minőségben alkalmaz.

Nagy forgalom volt Budapesten Szent Istvánkor.

Az időjárás is kedvezett augusztus 19-én és 20-án, azon a két napon, amikor a látogatottság a legnagyobb volt. Az éttermi és kávéházi helyiségek kedvezően érezték meg a nagy konjunkturát.

Először talán essék szó azokról a kávéházakról, amelyek az Andrássy úton vannak, mert 20-án délelőtt alig lehetett bennük helyet kapni. De nem sokáig dörzsölhették elégedetten kezüket az Andrássy úti kávések, mert amit reggel kerestek, délelőtt elvesztették azon, hogy a tömeg a kávéházi terraszok asztalaira és székeire állt fel, hogy jobban láthasson és jobban gyönyörködhessék, eközben súlyosan megrongálta a terrasz több bútorát.

Aug. 19-én este viszont a dunaparti kávéházak és éttermek csináltak olyan üzletet, amilyent még sohasem. Estefelé már ázsiót kínáltak egy-egy asztalért és az ismert dunaparti kávéház egyik pincére több mint száz pengőt keresett azon, hogy vendégeinek asztalt rezervált.

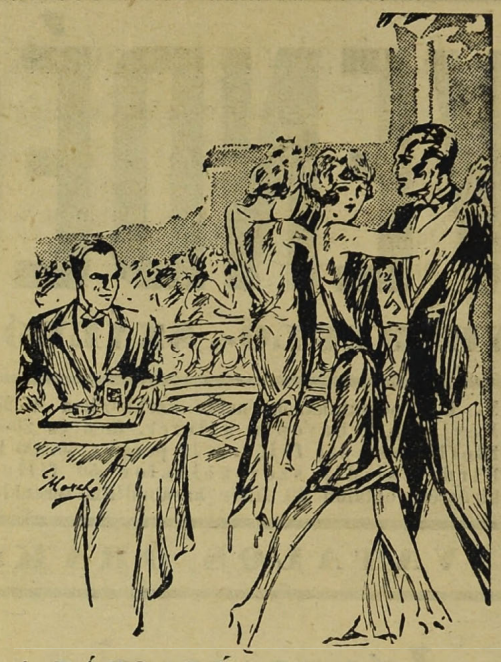
A *nagy városi vendéglők nem túlságosan* érezték meg az idegenjárást, annál inkább a *kiskorcsmák*, amelyek fényes üzletet csináltak. A vidékről Budapestre özönlött közönség javarésze kisgazda lévén, kiskorcsmába ment ebédelni és kiskorcsmába vitte el elemózsiáját, hogy amellett bort vagy sört hörpintsen fel. A ligeti vendéglők tele voltak, nem lehetett bennük helyet kapni.

A rossz időjárás miatt hetek óta alig volt publikumuk a budai korcsmáknak. Most azután ellepték a vidékiek és külföldiek a budai zöldhelyeket, ahol a kellemes időben megvacsoráztak. *Gundel* is kitűnő üzletet csinált, viszont a *szigeti luxushelyek* számára meglehetősen közömbös volt a Szent Imre-jubileum.

Egy héttel a Szent Imre-jubileum előtt beszéltünk egy budapesti szállodással, aki meglehetős aggodalommal nézett a jubileumi nap elé és azt mondotta, hogy még a budapesti szállodák sem fognak megtelni, holott *öt-hatezer emberrel* már megtelnek a budapesti hotelek. Szállodás ismerősünk tévedett, a budapesti szállodák sorra megteltek.

Kezdjük talán a Dunaparton. A dunaparti hotelek nem a Szent Imre jubileumi év látogatóitól lettek zsúfoltak, hanem már előzőleg két-három hónap óta ki van adva minden szobájuk.

A közép és kis hotelek csináltak nagy üzletet. Igaz viszont, hogy évekig nem kapnak elegendő látogatót.

A TÁRSAS ÉLET

és nemes vendégszeretet minden időkben az emberi kultúra díszei voltak. A tapintatos háziasszony okos megfontolással nemcsak a szellemi, hanem a testi élvezetek megválogatása körül is úgy jár el, hogy minden egyes vendégének örömet és kellemes érzést szerezzen. A mi ideges korunkban ehhez okvetlenül a HAG kávéra is szükség van, mert hiszen ön nem akarhatja azt, hogy a szép este után egyik-másik vendége a felszolgált koffeintartalmu kávétól nyugtalanul és rosszul aludjék. Élvezet szempontjából nincs különbség a HAG kávé és a legdrágább koffeinos kávé között. A HAG kávé koff inmentességénél fogva a szív, idegzet és egyéb szervek károsítása nélkül, mint legnemesebb babkávé, kitűnő ízével és zamatjával mindenképen üdítően hat.

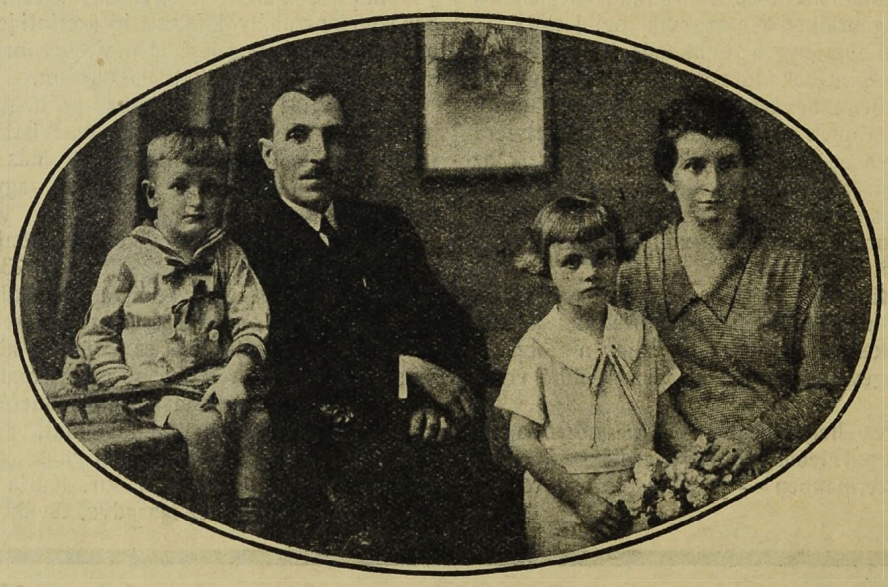
A HAG KÁVÉ MEGÓVJA SZIVÉT!

HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Ranolder u. 21. Bon Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....
Utca .....
Helység .....

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

VARGA JÓZSEF vendéglős és családja, Alag.

Ki az, aki nem szívesen jelenik meg a szaktársai előtt, abban a nagy-nagy családban, amelyet úgy hívnak, hogy: vendéglősök, korcsmárosok, szállodások és kávések közössége? Az ember társas lény, aki nemcsak a maga ügyes-bajos dolgaiban fordul segítségért, vagy döntésért az embertársaihoz, hanem szívesen megosztja velünk örömét és bánatát, büszkeségét, vagy pihenőkedvét, mert így édesebb a pihenés, nagyobb az öröm, hamarabb talál vígasztalást a bánat. És mindenki szereti megismerni azokat, akikhez tartozik. Mindig fogja bánni, ha nem él az alkalommal és elmulasztja, hogy ingyen közölje szakmai képét a Vendéglősök Lapja és a nagy Album, összes szakmáinknak ez a most készülő díszműve. Küldje be tehát arcképét, esetleg családi képét az Album címére, rövid életleírással együtt: Budapest, IX. ker., Viola ucca 3.

Életbelépett az új jugoszláv bortörvény. (MAK.) A jugoszláv hivatalos lap közlése szerint az új jugoszláv bortörvény augusztus 18-án lépett életbe. A törvény egy ellenőrzőszervezetet állít fel, amely hivatva lesz a bor hamisítását, vizezését megakadályozni. Különösen nagy gondot kívánnak fordítani arra, hogy a külföldre kerülő bor megfelelő minőségű és tisztaságú legyen, miután eddig igen sok hamisított bor került külföldre, amely a jugoszláv borok hírnevét rontotta. A borforgalom ellenőrzését minden bánságban egy, vagy két borfelügyelő végzi. Nemcsak a borkereskedésekre és vendéglőkre, hanem a termelők borkezelésére is ki fog terjeszkedni az ellenőrök hatásköre, akik igen széleskörű hatalommal lesznek felruházva. A hamisítókat, vagy vizezőket 7 naptól 3 hónapig terjedhető fogházzal és 300-tól 30.000 dinárig terjedő pénzbírsággal sujthatják.

A pincérek leszavazták a borravalóellenes ligát.

Egyelőre csak „elvileg" küzdenek a borravaló ellen.

A Magyar Munkások Önképző és Önsegélyző Szövetsége szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak szakosztálya minap délután gyűlést tartott Vilmos császár úti helyiségében. A tárgysorozat főpontja az volt, hogy alakítsák-e meg a borravalóelleni ligát ?

Kacsó Gyula, a Magyar Munkások Szövetsége elnöke nyitotta meg az ülést. *Havas* Kálmán, az első felszólaló a pincérekre is súlyosan nehezedő gazdasági helyzetről beszélt és kikelt a lealázó borravalórendszer ellen, amit még a Szent Imre-ünnepségek alkalmából Budapesten tartózkodó külföldiek is súlyosan elítéltek.

Falatkay Győző, a szakosztály elnöke a munkanélküliség és a munkaközvetítés kérdéseiről beszélt. Hevesen kifakadt — a hallgatóság nagy helyeslésétől kísérve — a munkaközvetítő ügynökök embernyúzó munkája ellen. Állást foglalt az ellen is, hogy a munkaadók idegen honosságú pincéreket alkalmaznak, míg a helybeliek munka nélkül vannak.

— Nem válik be az ipartestületi munkaközvetítő sem — mondotta —, mert az ügynökök és zugügynökök rettenetesen befészkelődtek a munkaadók kegyeibe s így tetszésük szerint uzsorázzák ki a munkásokat. A Magyar Munkások Szövetsége az egyetlen testület — folytatta az előadó — amely a rendes tagsági díj lefizetése ellenében, külön honoráriumkérdés nélkül helyezi el tagjait.

Máté Gyula felszólalásában ugyancsak a borravaló ellen beszélt, de nem a százalékrendszer, hanem az órabérrendszer bevezetését ajánlotta.

— Nem bízhatjuk a kormányra ügyeinket — mondotta —, mert nem törődnek velünk, a népjóléti miniszter mindent megigért, de semmit sem tett az érdekünkben, a társadalomhoz kell fordulnunk segítségért.

Fisch József olvasta ezután fel a határozati javaslatot:

„A szakosztály utasítja a központi vezetőséget, hogy vívja ki, hogy a munkaadók respektálják a törvényesen megadott szabadnapot. Helyettes és kisegítő pincéreknek a munkaadók munkanélkülieket alkalmazzanak. A vezetőség folytasson tárgyalásokat az illetékes hatóságokkal és a kormánnyal a borravalórendszer megszüntetése és a százalékrendszer bevezetése érdekében."

Ezután ismét *Falatkay* Győző szólalt fel és indítványára a gyűlés nagy szótöbbséggel elhatározta, hogy a százalékrendszer törvényileg való rendezése előtt elfogadják a borravalót, mert ingyen nem dolgozhatnak. Egyelőre nem tartják szükségesnek a borravalóellenes liga megalakítását, de elvileg állást foglalnak a borravaló ellen és küzdenek a százalékrendszer bevezetése érdekében.

A szónokok az egybegyűlt pincérek általános helyeslése mellett állapították meg, hogy a vendéglősök és a kávéháztulajdonosok nem adnak az alkalmazottaknak szabadnapot, amivel csökkentik a munkaalkalmat és növelik a munkanélküliséget. Vannak üzletek, ahol 14—15 órát dolgoztatnak és a munkaidő úgyszólván korlátlan terjedelmű. A pincérek heti keresete az éttermekben átlag nyolc pengő, amiből négy pengőt vonnak le betegsegélyző és kereseti adó címén, a kávéházi pincérek pedig hetenkint átlag tizenkét pengőt kapnak fizetésképen, amiből három és fél pengő a levonás.

A Szent Imre-évre rengeteg vidéki pincér jött a fővárosba kisegíteni, akik javarészt nem kaptak munkát, nem tudnak visszautazni és sok helyen ingyen, fixfizetés nélkül ajánlkoznak munkára, amivel csak növelik a munkanélküli pincérek számát és ez a magyarázata, hogy jelenleg több mint ezer pincér áll munka nélkül. A munkaközvetítés terén valósággal emberkereskedés folyik, a közvetítés az ipartestületi, hatósági és állami közvetítés helyett ügynökök kezében van, akik nagy províziókat kötnek ki maguknak. A pincérek javarészt „kéz alatt" helyezkednek el és a kisegítő pincéreknek, ha négy pengőt keresnek, abból két pengőt a közvetítőnek kell adniok.

Foglalkoztak az egybegyültek a borravaló-ellenes liga megalakításának kérdésével, azonban tekintettel arra, hogy a fodrászok, fürdősök és soffőrök, valamint a többi borravalóból élő szakma tagjai nem nyilatkoztak arról, hogy szükségesnek tartják-e a borravalóellenes liga megalakítását, a pincérek a többi szakmák csatlakozása nélkül nem mondották ki a liga megalakítását, ugyanis a hatóságok rendelkezését várják a százalékrendszer bevezetésére vonatkozólag, melyet a pincérek beadványban kértek. Ezenkívül még két határozatot hoztak. Az egyikben arra kérték az ipartestületeket, hogy — ép úgy, mint a szomszédos államokban — idegen honos pincért csak akkor alkalmazzanak, ha helybeli pincér nincs állás nélkül. A harmadik határozatban az ügynökök pincérközvetítési rendszere ellen foglaltak állást és a kérdésnek a pincérek javára való megoldását sürgették.

Kacsó elnök ezután berekesztette az ülést.

MI UJSÁG?

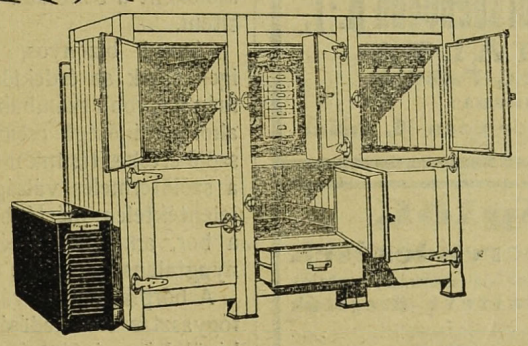
A budapesti iparosok a forgalmi adó végleges eltörlése mellett. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarához tartozó ipartestületek a minap kerületközi értekezletet tartottak a kamara helyiségében, amelyen Nagy Antal kamarai alelnök elnökölt. Az értekezleten a különböző ipartestületek képviselői teljes számban jelentek meg. Banga Ferenc előadásában az értekezlet először a fővárosnak azzal a rendelkezésével foglalkozott, amely szerint a fővárosi tanonciskolába járó tanoncok tanszerszükségletét központosítják s ezáltal a fővárosi kereskedők kárt szenvednek. Az értekezlet állást foglalt a fővárosnak ez ellen az intézkedése ellen és ugyancsak kifogásolták, hogy egy-egy tanonc után négypengős tanszerhozzájárulást kell fizetni. Számos hozzászólás után az értekezlet tulajdonképeni tárgyára tértek át. Dr. Makay Miklós ismertette a segédnélküli dolgozó kézművesiparosságnak a forgalmi adómentességre vonatkozó panaszait. A pénzügyminiszter az úgynevezett boletta-törvény életbeléptetésekor úgy intézkedett, hogy az iparosságnak azt a részét, amely a gabonaárak emelkedésének következményeit nehezen tudná elviselni, bizonyos adókedvezményekben részesíti. A kilátásba helyezett adómentesség nagy megnyugvást keltett a segéd nélkül dolgozó iparosok körében, azonban a reményeket már csalódás váltotta fel, mert a rendelet a kereskedelmi tevékenységet folytató iparosokra nem terjeszti ki a forgalmi adómentességet és az iparostevékenységet űzők között is csak a szorosabb értelemben vett általános forgalmi adóra vonatkozik. Adómentességi kedvezményben részesül ötvenhárom iparág, azonban huszonhat szakma nélkülözni kénytelen a rendelet értelmében a kedvezményt. Bérkocsisok, hentesek, korcsmárosok, mészárosok, vendéglősök és zsibárúsok, valamint számos egyéb szakma nem kap kedvezményt. Számos hozzászólás hangzott el, amelyekben azt kérték az iparosok, hogy a kamara foglaljon állást a forgalmi adó végleges eltörlése mellett.

Az ön vendégei

ételre, italra, cigarettára egyaránt kényesek. A legfontosabb azonban itt is a jó mocca, amelytől az egész est hangulata és sikere függ.

Meinl Gyula r.-t.

FRIGIDAIRE

villamos automatikus hűtőberendezés.

Szállodák, vendéglősök, kávéházak stb. részére a megbízható hűtés az üzlet alapját képezi; s a Frigidaire hűtőszekrényt előbb, vagy utóbb Önnek is be kell szereznie. Előnyei annyira szembeötlőek, hogy azok, kik ma még késlekednek, mögötte maradnak konkurrenseiknek, kik Frigidaire-rel hűtenek. Ne várjon míg forgalma csökken, határozza el most magát és ne felejtse el, hogy Frigidaire szállította a világ összes hűtőkészülékeinek 80%-át. Frigidaire működése tökéletes.

Kedvező fizetési feltételek.

HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest

IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 12. TELEFON: *AUTOMATA 898—86

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek, Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizetheti a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás

Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

A pénzügyminiszter enyhítette az adóbehajtási eljárást. Az adóhátralékok behajtási eljárásával kapcsolatban az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség felterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez, amelyben azt kérte, hogy a végrehajtó közegek a lefoglalt ingóságok hatósági őrizetbevételét (transzferálást) mellőzzék akkor, ha az adózó fél a tartozás 20 százalékát készpénzben kiegyenlíti. A felterjesztés indokolása rámutatott arra, hogy az ingóságok őrizetbevétele különösen a kereskedelem és ipar számára a további gazdasági tevékenység megakadályozását jelenti, ami a kincstárnak nem lehet érdeke. Az OKISz felterjesztése alapján a pénzügyminiszter most 97.734. sz. alatti rendeletével utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az ingóságok hatósági elszállítását mellőzzék minden olyan esetben, amidőn a fél tartozásának 20 százalékát kiegyenlíti. Ez a kedvezmény — a pénzügyminiszternek az OKISz-hez intézett értesítése szerint — nem vonatkozik azokra az esetekre, melyeknél az őrizetbevétel különleges határozattal nagyobb összegű törlesztéstől volt függővé téve, továbbá azokra az esetekre, amidőn az elhalasztás a tartozás lefoglalását veszélyezteti. A 20 százalékos törlesztés 30 napi haladékra nyujt jogot s a pénzügyminiszter rendelete egyelőre csupán a budapesti adóbehajtásokra vonatkozik.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Részletfizetési kedvezmény az adóhátralékokra. Ismeretes, hogy majdnem minden ipari és kereskedelmi érdekképviselet felterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez, hogy könnyítéseket eszközöljön ki a túlságos mértékű adótartozások fizetésénél. A pénzügyminiszter e felterjesztések folyományaképen utasította a különböző pénzügyigazgatóságokat, hogy indokolt esetekben az arra rászorult adózóknak köztartozásukra 24 havi részletfizetési kedvezményt is engedélyezhetnek. A miniszter rendelkezése szerint olyan adózóknál, akiknek jövedelme túlnyomó részben földbirtokból vagy bérházak hozadékából áll, a részletfizetési kedvezmény legfeljebb nyolc, illetve négy negyedévi egyenlő összegű részletre szólhat. A részletfizetés iránti kérvényt ott kell benyujtani, ahol a kérelmező az adót szokta fizetni. A havi részletfizetések összegének megállapításánál a kedvezmény tartama alatt esedékessé váló folyó előírásokat is számításba veszi a pénzügyi hatóság. Így a részletfizetési kedvezménybe belekalkulálják a késedelmi kamatokat és a már felmerült behajtási költségeket is.

Halálozás. Rákospalotáról jelentik: özv. *Almásy* Józsefné szül. Bosnyákovits Rozália augusztus hó 16-án, életének 58. évében elhunyt. 20-án temették el a szakma nagy részvéte mellett.

Földes József vasvári vendéglős aug. hó 25-én délelőtt ¾11 órakor életének 48-ik, boldog házasságának 23. évében elhunyt. 26-án délután 4 órakor temették el a vasvári róm. kath. sírkertben nagy részvét mellett.

A szőlősgazdák jászberényi gyűlése. A szőlősgazdák helyzetének megjavítása érdekében *Koncsek* István polgármester elnöklete alatt Jászberény szőlősgazdái gyűlést tartottak, amelyen többezer szőlősgazda jelent meg az ország minden vidékéről, Kosinszky Viktor, a Szőlősgazdák Országos Egyesülete elnökének és dr. *Györgyey* Lajos, a Szőlőbirtokosok Országos Társasköre igazgatójának vezetésével. *Kosinszky* Viktor miniszteri tanácsos a borfogyasztási adó eltörlését követelte, dr. *Reizmann* Zoltán pedig a Gyümölcsszeszforgalmi R.-T. ellen intézett keményhangú támadást, követelve a R.-T. monopóliumának megszüntetését. A határozati javaslat, amelyet vitéz *Kiss* Kálmán elkeseredett hangulat közepette terjesztett elő, követeli a *borfogyasztási adó eltörlését*, a Gyümölcsszeszforgalmi monopólium megszüntetését, a *borforgalom szabaddá tételét*, a bornak étkezési szesz céljaira való felhasználását és a szőlősgazdáknak hitellel való ellátását. A határozati javaslatnak a kormányhoz való előterjesztésére az ország szőlősgazdatársadalma *Apponyi* Albert grófot fogja felkérni.

Nagyértékű görög kézirat volt a „zsivány biblia". Londonból jelentik: A chicagoi *Colosimo*-féle hirhedt korcsmában, amely évek óta a legrettegettebb bandavezérek tanyája volt, érdekes „zsiványbibliát" mutogattak, amely onnan nyerte első nevezetességét, hogy a gonosztevők arra eskették meg cinkosaikat, ha titoktartást és a banda iránti hűséget követeltek tőlük. Midőn a korcsma gazdát cserélt, Harold Willoughby egyetemi tanár kíváncsiságból megnézte a híres kötetet, amelyről megállapította, hogy egy páratlan értékű X. századbeli görög kézirat, amely valaha a görögországi argosi székesegyház kincseihez tartozott. A Colosimo korcsmában ölték meg 1920-ban „Big Jim" rettegett bandavezért, akinek utóda Jonnie Torio hozta Chikagóba Al Caponot, a chikágói alvilág rémét.

Olcsó és hosszúlejáratú kölcsönt kér a borkereskedelem.

Megkezdődött a szőlő piacrahozatala. Korai volna még jóslásokba bocsátkozni, hogy szőlősgazdáink idei jóminőségű és a tavalyinál jelentékenyen nagyobb termésükből mennyit fognak csemegeszőlőként a belföldön és a külföldi piacokon értékesíteni.

Annyi bizonyos, hogy csemegeszőlőink iránt igen élénk az érdeklődés és külföldi vevőink talán még nagyobb számban keresik fel azokat a helyeket, ahol jóminőségű csemegeszőlő terem. Ha csemegeszőlő értékesítésünk még jobban sikerül, mint tavaly, a szőlőtermelés válságán ez egyelőre csak egészen jelentéktelen mértékben enyhítene, mert ott van a bor, amelynek értékesítése sok gondot és nagy nyugtalanságot okoz a termelőknek.

A borpiac súlyos válságának leküzdéséhez a belső fogyasztás emelkedésén és a fogyasztási adó rendkívül káros intézményének eltörlésén kívül a borkereskedelem támogatása is szükséges. Maguk a szőlősgazdák is azt hangoztatják, hogy a borkereskedelmet abba a helyzetbe kell hozni, hogy a külföldi exportőrökkel sikeresen vehesse fel a versenyt, ehhez azonban igen hathatós kormánytámogatásra van szükség.

Ha a kormány módot talál, hogy költséges próbálkozásokat folytasson a gyáriparnak minden áron való foglalkoztatására, ami talán helyes lehet, úgy legalább ennyi jóakaratot igényelhetnek a nagy, befektetett tőkéjüket reprezentáló pincegazdaságok is. Nagy érdekek fűződnek ahhoz, hogy a pincegazdaságok ne álljanak kihasználatlanul, mert hiszen ma a pincék üzeme jelenti a bortermelés fellendülését is. A cél elérése érdekében nincs is szükség horribilis összegekre, mert a tőkét megforgató kereskedelem kezében egy-két milliós pengő hitel két-háromszoros összegű forgalmat is jelent. Ez az összeg megindítaná a borpiac vérkeringését, aminek elsősorban a bortermelés venné hasznát. A szőlősgazdák az utóbbi időben ugyanis gyakran panaszkodnak amiatt, hogy megszokott kereskedőjével, aki borát már hosszú éveken át rendszeresen megvette és akitől a bor árát mindig pontosan megkapta, most nem tud üzletet kötni, mert nagyobb bortételek megvásárlásához a kereskedő nem rendelkezik a szükséges összeggel. A szőlősgazda gyakran kénytelen borát váltóra eladni és hogy előbb jusson pénzéhez, a váltók elhelyezésével házal, ami pedig nem tartozik a könnyű feladatok közé. Nem szubvenciót kér a kereskedelem, hanem hosszúlejáratú, olcsó kölcsönt. Az érdekeltek itt azt hangoztatják, hogy a kincstár kockázata könnyen kizárható, mert hiszen minden kereskedő tisztában van azzal, hogy a hiteligénybevétele fejében legalább száz százalékos fedezetet, ingatlant, vagy más bankgaranciát kell nyujtania. Ez a hitel nemcsak az exportot lendítené fel, hanem a vásárlóképesség megnövekedése folytán, virágzásnak indulna a belföldi forgalom is, amely az exportnál sokkal nagyobb jelentőségű. Az exportot csak bizonyos mértékig lehet fokozni s így tehát a szőlőgazdaság válságán mindenek előtt a belföldi fogyasztás segíthet, a fogyasztás emelkedésének a legnagyobb kerékkötője azonban a borfogyasztási adó s ennek az eltörlését kell sürgősen keresztül vinni, ha nem akarják azt, hogy a magyar szőlőgazdaság véglegesen megroppanjon.

Stauffer
dobozos emmentáli vezet.

ÚJRA KAPHATÓ!!
A rheumás bajok házi kezelése
Írta: Dr. ENGLÄNDER ÁRPÁD budapesti szakorvos
II. kiadás * Ára 2·40 P
MEGRENDELHETŐ LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

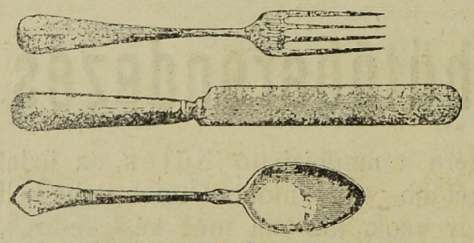
Úri, női és gyermek bőrkabátok
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczy ucca 3. Telefon: József 421—99

Vidéki városfőterén
beszálló vendéglő eladó
5 drb. kétszobás-konyhás lakás, előszobával, 25 lóra istálló, 800 négyszögöl telken, ára 30.000 pengő.
Tárgyal: Schick József, Csömör.

CALDERONI ÉS TÁRSA
Budapest, V., Vörösmarty tér 1. szám
(Haas-palota) Telefon: Aut. 811—48. Alap. év: 1819.
Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerű hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecetgyári vegyszerek és mérőüveg. Vaporimeter és filtráló-készülékek, eredeti francia Malligand-készülékek és borfokolók. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsiptetők.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Nem akarnak borfiúkat alkalmazni a vendéglősök. A budapesti szállodások és vendéglősök legutóbb szóvátették a vendéglősiparban uralkodó nagy munkanélküliséget és azt az indítványt tették, hogy a nagyobb vendéglőüzemek egyelőre *ne szerződtessenek borfiúkat*, vendéglőstanoncokat, hanem inkább a már felszabadult borfiúkat alkalmazzák. *Gundel* Károly ellenezte az indítványt, mert szerinte a munkanélküliek helyzetén nem könnyítenek azzal, ha a munkaadók az utánpótlást csökkentik. Célravezetőbbnek tartaná a munkanélküli-alap megszervezését, továbbá azt a rendszert, amely az idősebb, családos alkalmazottakat előnyben részesítené a munkaalkalmak elfoglalásánál a fiatalabb alkalmazottakkal szemben. A vendéglősök egyhangúlag elhatározták, hogy az indítvánnyal behatóan foglalkoznak.

A korcsmák vasárnapi zárvatartásáért. Az antialkoholista liga feliratban arra kérte a népjóléti minisztériumot, hogy a pálinkamérések beszüntetése és a korcsmák vasárnapi zárvatartása iránt tegye meg a szükséges lépéseket. Az akció teljesen komolytalan.

A csornai vendéglősök a házaló borügynökök ellen. Járási vendéglősgyűlés összehivását tervezik a csornai és járási vendéglősök és ennek előkészítése céljából körlevélben fordultak kartársaikhoz a szakmájukra nehezedő súlyos idők panaszának felsorolásával. Szakmájuk — így szól a körlevél — a tönk szélén áll, úgy állami, mint községi és fogyasztási adókkal roskadásig meg van terhelve és üzletük forgalmának csökkenése mellett ólomsúlyként nehezedik rájuk a falvakat járó boroskocsik, továbbá a fűszerüzletek. Hangya-szövetkezetek, borügynökök és újabban a borkereskedők versenye. Mozgalmat akarnak indítani a tekintetben, hogy a kismértékbeni korlátolt italmérési engedélyek szaporodásának gátat vessenek és az 1918. év óta adott ilyen engedélyek revizió alá vétessenek. A csornai járás főszolgabírájánál sikerült elérniök azt, hogy a bormérőkocsik a falut nem házalhatják végig, hanem a községi elöljáróság által kijelölendő helyen adhatják csak el a miniszteri engedéllyel behozott bort. A borügynökök pedig csak italmérési engedéllyel rendelkező vendéglőst vagy boltost látogathatnak meg. Igen sérelmes a vendéglősökre az a legújabban elharapódzott verseny, hogy a borkereskedők a vendéglősök vevőkörét nagyban is, kicsinyben is kiszolgálják, ami ellen úgy akarnak védekezni, hogy felszólítják önérzetes kartársaikat, miszerint olyan bornagykereskedőnél, aki őket a mai nehéz helyzetükben vevőkörük elvonásával létérdekükben támadja meg, ne vásároljanak. A szorgos nyári munkaidő nem alkalmas egy vendéglős-gyűlés összehívására, azonban a nyár elmultával összes sérelmeik megbeszélésére és kivezető út megkeresésére járási nagygyűlésre hívják össze a csornai és járási vendéglősöket.

Országos vásárok. *Péntek, szeptember 5.:* Buj, Földeák, Gyöngyös, Gyula, Vizvár.
Szombat, szept. 6.: Bánréve, Görgeteg, Magyarmecske, Nagyberki.
Vasárnap, szept. 7.: Fegyvernek, Szolnok.
Hétfő, szept. 8.: Füzesabony, Kismarja, Lajosmizse, Nagyatád, Pécel, Zsámbok, Felsőireg, Szirák.
Kedd, szept. 9.: Cegléd, Diósjenő, Dunapentele, Enying, Gyulakeszi, Lovasberény, Nagycsákány, Németboly, Rábacsanak, Recsk, Szamosszeg, Szikszó, Szőllősgyörök, Tiszatarján, Und, Vásárosmiske, Zalaapáti, Zalaegerszeg, Pápa, Simontornya.
Szerda, szept. 10.: Balatonfüred, Biharkeresztes, Csorna, Diósviszló, Gyöngyöspata, Hosszúhetény, Inke, Kaba, Nyírmada, Polgár, Tiszakarád, Ujmalomsok.
Csütörtök, szept. 11.: Árpás, Becsehely, Devecser, Etyek, Jánk, Mezőkövesd, Nagyszékely, Nyírbátor, Orosháza.
Péntek, szept. 12.: Veszprém.
Szombat, szept. 13.: Apátfalva, Cibakháza, Kedida, Páli.
Vasárnap, szept. 14.: Kiskundorozsma, Nagykáta, Szabadszállás, Szakos, Szőreg, Túrkeve.
Hétfő, szept. 15.: Adony, Bácsalmás, Cigánd, Drávafok, Győrasszonyfa, Hédervár, Kál, Kőrösladány, Kőtelek, Magyarboly, Magyarszentiván, Mezőkeresztes, Mohács, Ózd, Pilisvörösvár, Polgárdi, Répceszemere, Sárbogárd, Somogyszil, Somlóvásárhely, Szany, Szászvár, Szekszárd, Szenna, Szőny, Tiszacsege, Tótszerdahely, Vásárosnamény, Veresegyháza, Zalabaksa, Kálló, Martonvásár, Nagyvázsony, Tamási.
Kedd, szept. 16.: Borsodnádasd, Zagyvarékás, Bicske.
Szerda, szept. 17.: Alsónémedi, Arló, Csipkerek, Gacsály, Hajdúnánás, Ikervár, Patca, Somogyszob, Székesfehérvár, Törökkopány, Városlőd.
Csütörtök, szept. 18.: Balatonendréd, Debrecen, Gamás, Süttő.
Péntek, szept. 19.: Csenger, Szentes.

Megbukott a borravalónélküli nap. Megemlékeztünk arról, hogy augusztus 21-én be akarták vezetni próbaképen a borravalónélküli napot. Még pedig úgy, hogy a pincér százalékos részesedést sem kapott volna. Zúgolódtak is ellene a derék kiszolgálók. Minden reményük abban volt, hogy a közönség mégis le fogja tenni a tálcára a csillogó tíz- és húszfilléreseket. Lezajlott a vendéglők és kávéházak e nevezetes napja, amely nem hozott csalódást a főuraknak és pincéreknek, mert *a közönség egyszerűen nem vett tudomást a próbáról*; egyetlen egy esetről sem hallottunk, hogy a vendég megtagadta volna a szokásos obulusokat. Talán a magyar gavallértermészet, vagy talán az volt az oka ennek, hogy nem alkalmazták a százalékrendszert, mindegy; az a fontos, hogy kerestek a fehér kabátban cikázó barátjai a törzsvendégeknek s hozzájutottak rendes keresetükhöz. Ezen a napon a *Borravalóellenes Liga* különben gyűlést akart tartani a régi képviselőházban, de nem tudtak összejönni, mert a régi képviselőház tűzveszélyessége miatt elmaradt a gyűlés. A közeljövőben új határnapot tűz ki a liga az elhalasztott nagygyűlés megtartására. A vendég addig is tünődhetik, hogy vajjon melyik lesz jobb, a borravalóadás, vagy a százalékrendszer?

Az artisták kávéházi és vendéglői szereplése. Három évvel ezelőtt egy belügyminiszteri rendelet megtiltotta az artistáknak és a színészeknek, hogy kávéházban, vagy vendéglőben előadást tarthassanak. A súlyos gazdasági helyzetet nagyon megérezték az artisták és a színészek is, úgy hogy az utóbbi időben többször kérték a tiltó rendelet hatályon kívül helyezését. A belügyminiszter most az artisták és színészek javára megváltoztatta a korábban kiadott tiltó rendelkezést és megengedte, hogy a jövőben kávéházakban és vendéglőkben is előadásokat tarthassanak. A tilalmat felfüggesztő rendelet azonban kiemeli, hogy csak olyan színészek és artisták léphetnek fel, akik nincsenek máshol szerződésben.

Csökkent a gyümölcspálinkatermelés. A pénzügyminisztérium szeszadóügyi csoportja által elkészített végleges kimutatás szerint a gyümölcspálinkatermelés eredménye júniusban 1169 hl., mellyel szemben az előző év júniusában 1869 hl. gyümölcspálinkát termeltek ki. Így tehát a folyó év június havának termelése az előző évi termeléssel szemben 700 hl. csökkenést mutat.

Borházalók. Győr megyéből sűrűn érkeznek panaszok a győri vendéglős ipartársulathoz a községek vendéglőseitől, hogy zalamegyei szőlőtermelők megszállják a községeket és a szó teljes értelmében házalnak boraikkal, amelyeket literenkint mérnek ki, holott csak 25 litertől nagyobb mennyiségben jogosultak — a földmívelésügyi miniszter most kiadott rendelete értelmében — saját termelésű boraikat árusítani. Hasonló panaszuk van a győri vendéglősöknek, akik a szakosztály védelmét kérték. Győrbe tejeskannákkal hozzák be a gyenge minőségű borokat és azokkal szintén házalnak. A vendéglősszakosztály úgy az alispánnál, mint a polgármesternél interveniált a napról-napra megismétlődő borházalás megszüntetése, illetve megakadályozása iránt.

Bártfa gyógyfürdő igazgatósága nagyvendéglője és kávéháza részére

bérlőt keres

A bérlet feltételeire vonatkozólag felvilágosítást ad: Fürdőigazgatóság, Bardejovske-Kupele/Slovensko.

A vendéglősipar forgalmi adója. A pénzügyminiszter a mult hónapban olyan rendeletet adott ki, amelynek alapján a segéd nélkül dolgozó kézműves üzleti bevételei a forgalmi adó alól mentesíthetők. A pénzügyminiszternek ezt a rendeletét a forgalmi adóhivatalok egyrésze másként magyarázta és a rendelet világos rendelkezései dacára különbséget tettek az egyes iparok között és így például a vendéglősipart azon a címen, hogy az nem kézművesipar, nem akarta a pénzügyminiszter rendelete alapján a forgalmi adótól mentesíteni. A budapesti szállodások és vendéglősök amikor az egyes forgalmi adóhivatalok önkényeskedéseinek hírét vették, a pénzügyminiszterhez fordultak megfelelő egyöntetű intézkedésért. Egyidejűleg az ipartestület kikérte a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara szakvéleményét aziránt, vajjon kézművesjellegű iparűző-e a segéd nélkül dolgozó vendéglős és mint ilyen jogosan számíthat-e forgalmi adómentességre. A kamara megállapította szakvéleményében, hogy az új törvény végrehajtási utasítása minden kétséget kizárólag megállapítja, hogy az iparengedélyek, illetőleg iparigazolványok alapján gyakorolható különböző ipari tevékenységek legyenek azok akár képesítéshez kötött, akár szabad iparok, mily körben és mily feltételek mellett tekintendők kézművesipari jellegűeknek. Az említett jogszabály alapján megállapítható, hogy a segéd alkalmazása nélkül folytatott vendéglősipart kézműipari jellegű.

Egy győri vendéglős öngyilkossága. *Németh* Géza győri vendéglős fölakasztotta magát. A tragikus körülmények között elhunyt vendéglős családja annak a közlésére kért, hogy Németh Géza nem anyagi okok miatt lett öngyilkos, adósságai nem voltak, hanem lelki válságai, búskomorsága vitték a halálba. Temetése szerdán délután négy órakor volt.

Szabad-e az asztali sót festeni? Németországban bírói döntés alá került ez a kérdés. Eszerint csekély mennyiségű ultramarinnak az asztali sóhoz való vegyítése nem tekinthető hamisításnak. Az ítélet megállapítja, hogy az ultramarin az emberi egészségre ártalmatlan festőanyag. Ultramarinnak hozzátétele által az árút csak megszépítik, de lényegében nem változtatják meg. A só értéke is ugyanaz marad. A bíróság felfogása szerint a sónak meghamisítása még nem forog fenn, ha egy önmagában veszélytelen festőanyagnak az egyébként egészséges sómennyiséghez való hozzátételével az árúnak tetszetős külsőt akarnak adni. Hamisításról csak akkor lehetne szó, ha ezt a forgalomban úgy tekintenék, hogy a só értékét lejjebb szállítja, utálatos érzést kelt, vagy valamely más okból a fogyasztók visszautasítják.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és borotvafenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Egy őrültekházába zárt egri vendéglős kiszabadult.

A vendéglősről megállapította a törvényszéki orvos, hogy épelméjű. A szerencsétlen ember, akit „előkelő" származású felesége juttatott zárt intézetbe, elhagyta az elmegyógyintézetet. — Az asszony ismeretlen helyre távozott.

Egerből írják: Annakidején foglalkoztunk azzal a regényes öngyilkossági üggyel, amelynek hősnője Kakuk József vendéglős felesége, *Seres* Julianna volt. Az asszony előbb mint pincérlány szolgált Kakuknál, aki később feleségül vette. A romantikus hajlamú nő egy fantasztikus mesével szédítette el férjét, amelyben szó esett előkelő származásáról és egy várkastély pincéjéről, ahol nagyon fontos okmányok, örökségre vonatkozók vannak elrejtve.

Mikor aztán a férj látni akarta ezeket az írásokat s autóra ülve, feleségével együtt *Ózdra* indult, útközben *Sajóvárkonyban* az asszony öngyilkossági kísérletet követett el.

A sebesültet a férj hazaszállíttatta Egerbe, ahol felgyógyulása után csak rövid ideig élt férjével. Megszökött a városból és magával vitte Kakuk pénzének egy részét is. Pár héttel ezelőtt a vendéglős visszahozta feleségét Keszthelyről. A családi békesség azonban csak rövid ideig tartott, mert az asszony, hogy, hogy nem, *az Irgalmasok elmegyógyintézetébe* záratta az urát.

A család felháborodva tiltakozott ez ellen az eljárás ellen, segíteni azonban nem tudott, mert Kakuk József vendéglős szabályszerűen kiállított tisztiorvosi bizonyítvánnyal került a kórház elmeosztályára.

A szokásos bírói eljárás vetett véget *Kakuk* József különös kalváriájának. A kórházban megjelent *Szilágyi* József dr. törvényszéki orvos és *Temesváry* István ellenőrző szakértő, hogy megejtsék a vizsgálatot a járásbíróság megbízásából, ahol ilyen esetekben megindítják a gondnokság alá helyezési eljárást.

Ez az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szó sincsen *ön- és közveszélyes őrültségről*, legfeljebb súlyos idegbajról, ami azonban nem ok arra, hogy valakit az őrültekházába zárjanak. A vizsgálat eredményeképen Kakuk Józsefet néhány napi kényszerű rabság után elbocsátották a kórház elmeosztályáról. Az „előkelő" feleség már nem várta meg kiszabaduló férjeurát, mert a sikerült „csíny" után végleg elutazott Egerből.

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hívó telefon: Aut 194—21
Kedvező fizetési feltételek

Reding Itel — csak nincs hitel. Sok kellemetlenséget okozott a multban a kávésoknak és vendéglősöknek, hogy egyes vendégek kihasználva a főpincérek közismert gyámoltalanságát és vajpuha szivét, félelmetes összegre rugó hitelt vettek igénybe. Ami még nem lett volna baj, de ezek a vendégek ezzel az előlegezett bizalommal nem egy esetben rútul visszaéltek. A nem fizető vendégek megrendszabályozása végett azután a legtöbb kávéházban és étteremben táblácskát függesztettek ki, amelyen közölték az üzemek tulajdonosai, hogy hitel nincs. A pénztelen kávéfogyasztók és nincstelen borivók elriasztására azután megjelent a hatósági rendelet is, amely szigorúan megtiltotta az italmérések tulajdonosainak a további hitelnyujtást s hogy érvényt szerezzen a rendeletnek, azt is tudomására adta a kávéházak és éttermek tulajdonosainak, hogy a rendelet áthágóit a bíróság nem részesíti jogvédelemben. Amilyen nagy volt az elkeseredés a rendelet megjelenése után a notárius hitelbenivók között, olyan örömmel dörzsölték össze a kezüket a főpincérek. De amilyen korai volt az elkeseredés, olyan korai volt az örvendezés is. A kávésok és az étteremtulajdonosok egy szép napon azt vették észre, hogy legjobb törzsvendégeik elmaradnak s a bevételük napról-napra ijesztően csökken. Egy évig hallgattak, vártak a viszonyok javulását s miután az elriasztott fogyasztók még mindig nem akartak megjelenni, titokban helyreállították a statusquot. Suba alatt újra hitelt nyitottak a megbízhatóbb elemeknek, azok azonban alighanem visszaéltek ezzel a törvényszegéssel, mert most a Szállodások Szövetsége azzal a kérelemmel fordult a belügyminiszterhez, hogy tegye lehetővé az italáruk hitelezéséből származó követelések korlátlan bírói úton való érvényesítését. A miniszter most értesítette a szövetséget, hogy elutasítja a kérelmet s továbbra is fent kívánja tartani a hitelezési tilalmat. Érdekes, hogy az ügyhöz az Országos Mezőgazdasági Kamara is hozzászólt és jelentésében megemlíti, hogy az italfogyasztás csökkenését nagyrészben a korcsmai hitel megszüntetése idézte elő. A belügyminisztert mindenesetre a legnemesebb intenciók vezették, amikor a hitelnyujtóktól megtagadta a jogvédelmet. A statisztika, helyesebben a rendőri megfigyelés szerint ugyanis Budapesten ma még több a részeg, mint amennyi a tilalom kibocsátása előtt volt.

Hamisított keserűvizet hozott forgalomba egy ügynök. Tavaly az év végén egyre-másra vitték vissza *Unger* Ignác és *Feuer* Lajos kereskedőkhöz a náluk vásárolt keserűvizes palackokat azzal, hogy tartalmuk zavaros, szennyes és élvezhetetlen. A kereskedők, akik természetesen visszaadták a pénzt vevőiknek, emlékeztek, hogy a keserűvizet kevéssel korábban Lauter László ügynöktől vették. Ezért feljelentést tettek ellene csalás címán azzal, hogy 45 palack Igmándi és 135 palack hamisított Ferenc József keserűvíz eladásával jelentékeny kárt okozott nekik. Feljelentésükben azt a gyanújukat közölték az ügyészséggel, hogy az ügynök üres palackokat vásárolt össze és azokat glaubersós oldattal töltötte meg. Az eset tudomására jutott Schmidthauer Lajosnak, az Igmándi keserűforrásvíz tulajdonának is, aki erre szintén feljelentést tett az ügynök ellen. Schmidthauer kárát 10.000 pengőnél is többre értékelte, mert a kereskedők akkortájt a hamisított keserűvíz forgalombakerülésekor azt hitték, hogy valóban rossz a cég keserűvize és a vásárlásról lebeszélték vevőiket. A nyomozás során megállapították, hogy az ügynök Rosenschein Nándortól vásárolt olcsó és gyenge keserűvizet, azt még föl is higította, azután az Igmándi és a Ferenc József keserűvíz cimkés üvegeiben valódi keserűvízként eladta. Erre azután a rendőrség letartóztatta Lautert és átkísértette az ügyészség fogházába, ahonnan azonban vizsgálóbírói végzés alapján rövidesen szabadult. Most tűzött ki ebben az ügyben tárgyalást dr. Tajnel büntetőjárásbíró, azonban Lauter László nem jelent meg.

Az amerikai „alkoholcsempészet felügyeleti jogáért". Newyorkból írják: Sackes Legs Dimont, a hirhedt amerikai világfi és betörő a White Star Line „Baltic" nevű gőzösén útban van Európa felé. Távollétében a newyorki rendőrség házkutatást tartott egyik híve brooklyni lakásán, ahol megtalálta a betörőkirály fegyverraktárát. A rendőrség nyolc bombát, huszonnégy kézigránátot, nyolc páncélmellényt, huszonkilenc láda revolvergolyót és huszonkét revolvert talált a raktárban. A rendőrség a nagy fegyverkészletből arra következtet, hogy az alvilági bandák között újabb háború készül az alkoholcsempészés feletti felügyelet jogáért. Azt hiszik, hogy a Racketeer-banda, amely jelenleg „kormányon van" a szeszcsempészek között, el akarja hárítani Al Capona, a hirhedt csikágói betörőfőnök newyorki területre való átterjeszkedését.

Az asztalterítés művészete. Olyan időket élünk, amikor mindennél kedvesebb lett a lakás, az otthon. Az augusztus 30-án megnyilt *Lakberendezési Vásár* vezetősége épp ezért nem elégszik meg a szokásos őszi berendezkedés céljait szolgáló nagytömegű bútor, szőnyeg, csillár és háztartási cikk káprázatos felvonultatásával, hanem olyan attrakcióról is gondoskodik, amely szintén a lakás díszét szolgálja, de már a művészet mesgyéjén mozog. Olyan *asztalterítési kiállítással* kedveskedik a vásár látogatóinak, ami már maga is megérdemli, hogy a kedvéért megtekintsék a vásárt. Ezüstneműgyáraink, porcellángyáraink a legnagyobb szeretettel karolták fel az eszmét és szállítják az asztalterítési csoport részére az ezüst- és porcellándíszeket — négyszázezer pengő értékben. A huszonhét fülkét lefoglaló asztalterítési csoportot *Szécsi-Hacker* József, az iparművészeti főiskola tanára rendezi, aki elmondotta nekünk, hogy a hangsúlyt az asztalterítési csoport tanító jellegére fekteti. A vásárt látogató hölgyközönség tehát megtanulhatja, hogyan kell teríteni a kocktail-asztalt, bridge-asztalt stb., hogyan kell szervírozni külföldi mintára abrosz nélkül, csak a kristálylapokon, milyen legyen egy week-end asztal a zöldben egy autó mellett, vagy a kertben, reggelinél. Minden stilszerű lesz ebben a valóban festőien szép művészi csoportban és minden valódi. Az ezüst éppúgy, mint a porcellán és a rét, amit odavarázsolnak az *Iparcsarnokba*, hogy a terített week-end asztal kellőképpen érvényesüljön. Az asztalterítési csoport egyébként harmonikusan olvad bele a hatalmas bútorvárosba, amely mint kis szigetet körülöleli. A vásárt *Bud* János kereskedelemügyi miniszter nyitotta meg.

Ki akarta dobni a vendéglőst saját vendéglőjéből. Még július 12-én történt, hogy Huber Nándor soproni napszámos betért Steiner Lajos hátulsóuccai bormérésébe és ott nagyobb mennyiségű bort elfogyasztott. A sok bor nem tett jót Huber idegeinek, mert azok felmondták a szolgálatot és sok olyant műveltettek gazdájukkal, amit bizonyára ő sem akart. Ez a művelet abból állott, hogy neki támadt a bormérés tulajdonosának, akit ki akart verni saját vendéglőjéből. A nézeteltérés a rendőrségre került, ahol kihallgatták a feleket, majd három napi elzárásra ítélték a barátságtalan napszámost.

Veszett disznó húsából lakmároztak a cigányok. Könnyen tömegszerencsétlenséget előidézhető eset történt a vasmegyei Zsida községben. A szentgotthárdi járásban, így Zsida községben is veszettség lépett fel a sertések között. Az egyik zsidai gazda egyik nap azt vette észre, hogy sertései betegek. Azt hivén, hogy az állatnak a torka beteg, hozzátartozói és egy ottani cigány segítségével megvizsgálták a sertés száját, de mert a bajt nem találták meg, jelentették a betegséget az állatorvosnak, aki hamarosan megállapította, hogy a sertést, amely időközben el is pusztult, veszettség ölte meg. Mivel a négy férfit és a nekik segédkező cigányt a sertés „orvosi beavatkozás" közben kissé megmarta, az orvos valamennyiüket a Pasteur-intézetbe utalta. A cigány azonban tiltakozott az ellen, de amikor látta, hogy nem bujhat ki alóla, bejelentette a csendőröknek, hogy miért csak őt akarják „oltogatni", amikor Zsida cigányputrijának mind a harminckét tagja „megveszik". Bevallotta, hogy meglesték hova ássák el a veszettségben elpusztult sertéseket, azokat felásták és nap-nap után disznótoros lakomát csaptak az ingyen húsából. A csendőrség, habár a cigányok indignálódva tiltakoztak ellene, hamarosan megállapította, hogy huszonöt cigány vett részt a hátborzongató lakomákon. Amikor aztán figyelmeztették a cigányokat, hogy életükkel játszanak, ha nem engedik magukat oltani, készséggel alávetették magukat annak, hogy felszállítsák őket Budapestre. A huszonöt cigányt csendőrfedezet mellett szállították a Pasteurba.

Lúgkövet ivott egy vendéglős felesége. Minap este Pesterzsébeten, a Rákóczi út 26. szám alatti vendéglő tulajdonosának felesége, a 26 éves *Horváth* Sándorné lúgkőoldatot ivott. Életveszélyes állapotban a Rókus kórházban ápolják. Családja iránt nagy a részvét.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

A sör közszükségleti cikk. Árdrágítási ügyekben lényeges fontossággal bír az, hogy a drága áron forgalombahozott árú közszükségleti cikket képez-e vagy sem, mert a fennálló törvények szerint árdrágító visszaélést csak közszükségleti cikk árúba bocsátása révén lehet elkövetni. Ily módon vált vitássá, hogy a sör közszükségleti cikket képez-e vagy sem. A kérdést a vendéglősök rovására döntötték el és kimondták, hogy a sör közszükségleti cikk. A megoldás így szól: nem fér kétség ahhoz, hogy a sör, mint a közönség legszélesebb rétegeiben nemcsak üdítő, hanem tápláló italként használt cikk, közszükséglet tárgyát képezi, tehát a sör közszükségleti cikk.

Szakképzett vendéglősné
ajánlkozik üzletbe zenetudással.
Nádas Jánosné, Budapest, Hidegkúti út 43., fszt. 7.

Több népkonyhát állít fel a főváros. A nagy munkanélküliségre és nyomorra való tekintettel, a főváros az idén sokkal nagyobb mértékben segélyezte a munkanélkülieket és a segélyre szorulókat, mint tavaly. Az ebédeltetési akcióknál csökkentették a nyári hónapokban az ebédek számát, mégis kétszer annyi ebédet adott a főváros, mint tavaly. Most az a terv, hogy a megnövekedett munkanélküliségre való tekintettel a fővárosi ínségakciót kiterjesztik és *több helyen állítanak fel népkonyhákat.* A segélyezésekre tehát nagyobb összeget vesznek fel, mint tavaly.

36. Rácz Laci tiltakozik ötvenéves jubileuma ellen. Rácz Laci, aki a cigányok királya büszke címét viseli, jubilál. Annak a *Rákóczi úti* kávéháznak uccára nyíló hatalmas tükörablakaiba, amelyben ezidőszerint muzsikál, magyarul és németül a következő hirdetést függesztették ki: „Augusztus 14-től 36. Rácz Laci cigányprímás, fiával ötvenéves jubileumát ünnepli, esténként ötszázéves magyar dalok legszebbjeit játsszák". Rácz Laci azonban elhárítja a gratulációkat és a maga jellegzetes beszédmodorán tiltakozik az ötvenéves jubileum ellen: Hát kérlek alássan — mondja — én nem jubilálok. Megcáfolom a nyilatkozatommal. Tudja a cigányság, tudja mindenki a világon, hogy Rácz Laci cigánykirály a jövő esztendőben, 1931 tavaszán jubilál. A cigánykirály — mondja tovább — 1867-ben született, Rácz Palinak, a „Lehullott a rezgő nyárfa" szerzőjének harminchatodik fia. Jövőre lesz negyven esztendeje, hogy „primázok". Ezt tudni kell. A reklámról, amivel jubileumát eltúlozták, mosolyogva csak ennyit mond: — Üzlet. Cigány vagyok, muzsikálok. De jövőre nagy ünnep lesz. Előveszem régi fekete hegedűm, oszt banda előtt odaadom fiamnak, a trónörökösnek, aki száz nótám után az én hegedűmön játssza el a százegyediket. Nekem. A jövő évi jubileumra már most osztogatja névjegyeit, amelyek meghívóknak számítanak.

Aki szeretné üzletét elajándékozni és nem tudja. A berlini tőzsdeviszonyokra jellemző, hogy egy magánbankháztulajdonos nem talál gazdát bankházára, bár az „adósságmentes" banküzletet nem is eladni, hanem elajándékozni akarja, csak az a kikötése, hogy az üzletét átvevő új gazda tartozik őt, az üzlet mai tulajdonosát szerény havi fixfizetéssel alkalmazni. A jobb napokat látott német bankár nyugalmas exisztenciát akar, mert belefáradt abba, hogy álmatlan éjszakákon törje a fejét, miként fogja a rezsit, a személyzet fizetését előteremteni. Törje más a fejét, gondolja bölcsen és jellemző, hogy az ajándéküzletre eddig nem akadt „önkéntes fejtörő".

Budafokon, Sörház ucca 7. sz. alatt lévő borpincében transportláger
hordók és kádak
jutányos áron eladók.
Vételi ajánlatok ott a helyszínén megtekinthetők.

Leütötték a vendéglőst, mert békítgette a vendégeket. Becskerekről jelentik: Krah István busanini földmíves egy ismeretlen nevű hajós barátjával betért *Gegen* Miklós vendéglőjébe és ott mulatni kezdett. Amikor fizetésre került a sor, összeszólalkoztak, a vendéglős a botrány elkerülése végett békítőleg beleavatkozott, de nem volt benne köszönet, mert az ismeretlen hajós széket ragadott és teljes erővel Gegen fejére vágta. A hajós a támadás következményei láttára elmenekült s a rendőrség mindezideig nem tudta személyazonosságát megállapítani. A súlyosan sérült *Gegen* Miklós vendéglőst a lakásán ápolják.

Vendégeink és a magyar konyha. Abban a sokadalomban, amely oly mozgalmassá tette fővárosunk életét, nagyon sokan el voltak ragadtatva a magyar konyha főztjétől, de akadtak természetesen, akik nem tudtak vele megbarátkozni. Az egyik nagyobb vendéglő tulajdonosa beszéli, hogy volt egy házaspárvendége (azt hiszi, valahonnan északról, Norvégiából vagy Svédországból jöhettek), amelyik egész ittléte alatt nem evett mást, mint gulyásost, halpaprikást, paprikás csirkét, túrós csuszát, káposztás rétest, görögdinnyét és főtt kukoricát. És azt valósággal élvezték. Az asszonyka a vendéglős engedelmével a konyhában megnézte, hogyan készülnek ezek az ételek és boldogan tette zsebre a káposztás rétes, meg a gulyásos készítésének receptjeit, amit a szakácsnő adott neki.

— Már ettem én, úgymond, Ausztriában is „gollást", de az egészen másmilyen volt.

No, ezt el is hisszük neki. Az idegen, a hazaitól teljesen elütő ételeket csak meg kell szokni és a legjobb szoktató az — éhség. Ha ez nem így lenne, hová jutnának akkor azok az emberek, akik idegen földön kénytelenek nekik egészen szokatlan, új ételt enni? Mit csinálnának azok, akiknek Jukatan déli részében, Guatemalaban és másutt leguanpecsenyét adnak a gyakran két méternél is hosszabb óriási gyík farkának húsából; vagy Buenos-Ayresban, Rióban, Montevideoban stb. „peludo-aszadot", a kis örvös disznócska pecsenyéjét; rántottát strucctojásból; az Amazon déli vidékén, Missionsben és Formosán pörkölt hangyát és mindenütt más különlegességet. A legérdekesebb pedig mindebben az, hogy azok az utazók, akik, mert éhesek voltak és más ennivalóhoz, mint a bennszülöttek megszokott ételéhez nem juthattak, határozottabban állítják, hogy a leguanpecsenye finomabb és gyöngébb, mint a sültcsirke; a „peludo-aszado" húsa jobb ízű, mint a leggyöngébb malacpecsenye és a pörkölt hangya éppen olyan ízű, mint a pörkölt mandula. Szokás, minden csak szokás. Mégis azt hisszük, hogy a mi főztünket hamar megszokták a vendégeink. Legföljebb az lehetett a kellemetlenség, a baj, hogy amikor tulajdonképen kezdtek rájönni az ízére, akkor már el is kellett utazniok. Az bizonyos, hogy aki mostanában nálunk gulyást, pörköltet evett, az nem fogja szó nélkül hagyni, ha idegenben raknak majd eléje gollást meg perkeldet.

Borárak. A magyar borpiacon a könnyebb borokban bizonyos kínálat mutatkozik, míg az erősebb borokat szívesen veszi a kereskedelem és bizonyos árnyalati emelkedés is mutatkozik. Ennek okát abban kell keresnünk, hogy dacára a kétheti korábbi szüretnek, a készletek nagyrészben elfogytak és a meglévő borkészletek is inkább gyengébb minőségű borok már. Törköly mindenesetre sok lesz az idén, aminek értékesítése nem kis gondot fog okozni. A minőség tekintetében megjavult a helyzet. Korai mustok már piacra kerültek.

Prónayfalván szünetelő kínálat mellett elkelt 35 hl. 12·5 fokos 36 fillérért.

Gyöngyösön közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 50 hl. 11 fokos 26 fillérért, 100 hl. 12 fokos 32 fillérért, 11 fokos muskotály 36 fillérért, 20 hl. 12 fokos burgundi 34 fillérért. 80 hl. 10 5 fokos Otello 23 fillérért.

Zalatárnokon élénk kínálat mellett 12 fokos (valószínűleg nova) 25 fillérért kelt el.

Hahóton élénk kínálat mellett 12 fokos 28 fillérért.

Pacsán a mult évi termésből kicsiny a készlet. A legutóbbi időben vendéglősök 30—32 fillérért 3—400 hl.-t vásároltak kis tételekben.

Szekszárdon a készletek erősen fogytán vannak, ami az árak kisebb javulásával járt. Eladatott 40 hl. 12—13 fokos 40 fillérért, 20 hl. 12 fokos 36 fillérért.

Pálinkaárak. *Törökly.* Egyre emelkedő fogyasztás mellett a kiutalt mennyiség az előző hónappal szemben duplájára emelkedett. Örvendetesen megállapítható, hogy a kiutalásoknál a budapesti kereskedelem is nagyobb mennyiségekkel van érdekelve.

Szilvórium. Ebben a cikkben is élénk üzletről számolhatunk be, amibe feltevésünk szerint a spekuláció is résztvesz.

Eper. A termelt mennyiségeket a kereskedelem azonnal felveszi.

Borpárlat. A borárak javulása a borpárlat árára is kihatással van. Jegyzéseink: 4·25—4 30 P.

Az Országos Gyümölcsszeszforgalmi R.-T. végrehajtóbizottsága 1930 augusztus hó 27-én tartott ülésében a gyümölcspálinkák eladási árait folyó év szeptember hóra változatlanul érvényben hagyta.

Az amerikai követek nem számítják fel az államnak a szeszesitalokat és az autótartás költségeit. Londonból jelentik: Hoover elnök az összes amerikai diplomáciai képviseletekhez intézett körrendeletében megállapította, hogy az amerikai nagykövetségek és követségek ezentúl nem számíthatják a megvendégelési átalány terhére a szeszesitalok beszerzésének költségét, továbbá autók bér- és javítási számláit, meghívók nyomdaköltségeit és klubok tagsági díjait. Az amerikai diplomatákat különösen súlyosan érinti az első tétel törlése, miután a szeszesitalok beszerzése a reprezentatív kiadások egyik legsúlyosabb tétele. *Dawes* tábornok londoni nagykövet már a mult évben kijelentette, hogy nem tűri, hogy asztalánál szeszesitalokat szolgáljanak fel.

Sörkimérő-készülékek
jégszekrények minden méretben, csakis elsőrendű kivitelben, gyári árakon.
Stiller Arthur
Budapest, VII., Kazinczy ucca 6/b szám.
Telefon: J. 413—70 ● Kérjen árjegyzéket!

Földalatti csöveken szivattyúzták a sört a szeszcsempészek a korcsmákba. Londonból jelentik: Brooklynban ismét nagy műszaki berendezéssel dolgozó szeszcsempészvállalatot lepleztek le. A csempészek központja egy nagy autógarázs volt, amelyet földalatti csőhálózat kötött össze egy titkos sörfőzdével, amelyen át a sört egyenesen a garázsba szivattyúzták. A garázs alatt folytatott ásatások bonyolult és számos irányban elágazó csőhálózatot hoztak napvilágra. Azt hiszik, hogy ezeken a földalatti csöveken át szivattyúzták a sört a garázsból a titkos korcsmákhoz.

Éheztek, azért keltek az idén korai vándorútjukra a gólyák. A vándormadarak közül a gólyák az idén meglepő korán indultak el dél felé. Máskor még szeptemberben is láthatók, most augusztus közepén búcsút mondtak. Hozzáértők megállapítása szerint a korai távozás oka a nagy szárazság volt. Rengeteg mocsár, nádas száradt ki a falvak határában és a gólyák nagy tömege táplálék nélkül maradt. A „gólyaéhinség" egyébként sok kellemetlenség okozója is volt. Az éhező madarak számos helyen rablásra vetemedtek és különösen sok kiskacsát ragadtak el. Nagykőrös környékén az egyik ágasegyházi tanyán tizenegy kiskacsát nyelt le egy gólya. Nyakuknál fogva csípte őket csőrébe, majd a levegőbe dobta és a kiskacsa kitátott csőrök közé pottyant s pillanat alatt egészben tűnt el a gólya torkán keresztül. A garázdálkodást észrevette a gazda, leütötte a gólyát, fölvágta és belőle két kiskacsát még élő állapotban hozott napvilágra. A többi kilenc már nem élt. Az éhes gólyák garázdálkodása miatt másutt is sokat agyonütöttek. Voltak helyek, ahol pusztán szórakozásból is lövöldöztek a gólyákra.

HORDÓ
elsőrendű minőségben, minden nagyságban állandóan raktáron
HERRMANN HORDÓGYÁR
Budapest-Kőbánya, X., Liget ucca 8. sz.

Leugrott a negyedik emeletről egy pincér. Az Erzsébet tér 5. számú házban, csütörtökön délben, *Bleyer* János 31 éves pincér a negyedik emeleti lépcsőházból levetette magát és a földszinten álló lift tetejére esve, borzalmasan összezúzódott. Bleyer egy szobaleánynak udvarolt, de szerelme reménytelen maradt. Az öngyilkosság előtt rá akarta venni a szobaleányt, aki a ház negyedik emeletén szolgált, hogy költözzék hozzája, mert különben vele és magával is végez. A szobaleány becsapta az orra előtt az ajtót. Bleyer ezután a lépcsőház karfájához rohant és mielőtt még meg lehetett volna akadályozni, leugrott az emeletről. A Rókus-kórházban megvizsgálták Bleyert és felgyógyulásához kev s reményt fűznek, mert a szerencsétlen fiatalember gerince eltört. Bleyer csütörtök este a Rókus-kórházban belehalt sérüléseibe. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Egy budapesti kávéház és egy német postagalamb. A minap a tenyészállatvásár telepén 20.000 német postagalambot engedtek fel a levegőbe, hogy németországi dúcaikba térjenek vissza. Lehetséges, hogy a húszezerből 19.999 hazarepült, de egynek nagyon megtetszett Budapest; még most sem akar eltávozni . . . Vasárnap hajnaltájban berepült a *Baroos-kávéházba*, egyenesen a korai reggelizők asztalára. Mindjárt látták, hogy postagalamb és felengedték. Lehet, hogy megijedt a körút zajától és visszament a kávéházba. Gondolták, éhes lehet, adtak neki zsemlyemorzsát, vizet. A galambocska táplálkozott, aztán a ponyvarúdra telepedett és eszeágában sem volt nekivágni a nagy útnak. Két napig élt a kávéházban. A vendégek szeretettel táplálták, volt aki külön zsemlyét rendelt neki. A galamb jól érezte magát a diványokon, asztalok alatt versengés folyt érte, kihez jön enni. A nyitott ablakok ellenére sem szállt el. Bevitték a *Columbia Postagalamb Sportegyesületbe*, ahol megállapították, hogy valahová a Saar-vidékére való. 14—15 óra alatt kellett volna megtennie egyfolytában az 1200 km-es távolságot. De meggondolta magát, Budapesten fogja teljesíteni anyai kötelességét és 3 hét mulva itt fog napvilágot látni egy új világosszürke kis német postagalamb. A Columbia hálásan fogadta és kér mindenkit, aki kimerült vagy indiszponált postagalambra akad, szállítsa be a legközelebbi csendőrörsre vagy rendőrhatósághoz, Budapesten pedig Népszínház-utca 15. szám alá.

Korcsmai verekedés száznál több résztvevővel. Korcsmai verekedés dolgában a német embernek, akár porosz, akár bajor, sváb, osztrák, elszászi, frank, vagy svájci, egészen más az ízlése, mint a magyar, olasz, spanyol, orosz, vagy bármilyen más nemzetből való korcsmalátogató polgárnak. A német ember ugyanis nem a párharcnak a híve, hanem a tömegharcnak. Ha két német ember összeszólalkozik a korcsmában, abból okvetetlenül általános verekedés lesz. Nos, a korcsmai harcok történetében — amelyről bizonyára írtak már néhány német könyvet — igen előkelő helyre kerül az a monstreverekedés, amely a minap zajlott le egy München közelében levő faluban. Száznál több vendég üldögélt és iddogált a nagyvendéglő hosszú asztalai körül, amikor két szomszéd összeszólalkozott. A tizenötödik korsó után már kezdték érezni az alkoholt s a vérük felpezsdült vitatkozás közben. Egy pillanat alatt kirugták maguk alól a széket s a középre ugrottak, ahol másik pillanat alatt hajbakaptak. Erre a többi vendég is talpra ugrott és nem telt bele egy perc, száznál több ember püfölte és dögönyözte egymást s törte és zúzta a berendezési tárgyakat és a kancsókat. Öt szomszédos községből kellett karhatalmat kérni, hogy véget vessenek a csatának. Hatalmas teherautókon robogott elő a fegyveres segítség, amely csak félóra alatt tudott mindenkit lefegyverezni. A sebesültek száma meghaladja az ötvenet.

A margarin ízesítése — baktériumokkal. Stuttgartból írják: V. *Niel*, *Kluyver* és *Derk* német kutatók felfedezték, hogy a friss vaj jellegzetes kellemes ízét és szagát egy baktériumok-termelte aromatikus anyag idézi elő. Ezek a baktériumok nagymennyiségben tenyésznek a vajban, mely azonban rendszerint csak két-négytízezred százalékot tartalmaz az általuk kiválasztott anyagból. De már ez is elegendő ahhoz, hogy a friss vajnak kellemes arómát kölcsönözzön. A kutatók most mesterségesen akarnak ilyen baktériumokat tenyészteni, hogy ezáltal a margarint a vaj ízével és illatával ruházzák fel.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

800/929. kih.

Ítélet-kivonat.

A m. kir. államrendőrség budapesti VIII. kerületi kapitánysága **Adler Ármin és Árminné** budapesti lakos vendéglősöket a bortörvényekben ütköző kihágás miatt egyenkint 25 pengő pénzbüntetésre és a felmerült eljárási költségek megfizetésére ítélte.

A kivonat hiteléül:

Budapest, 1930. február 5-én.

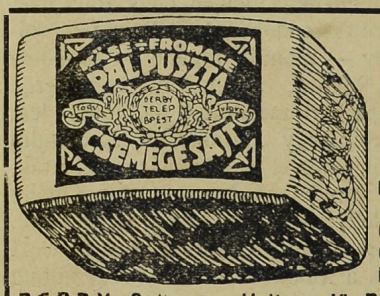
Thury Tivadar
s.-tiszt.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: Aut. 910—01 és Aut. 900—72

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

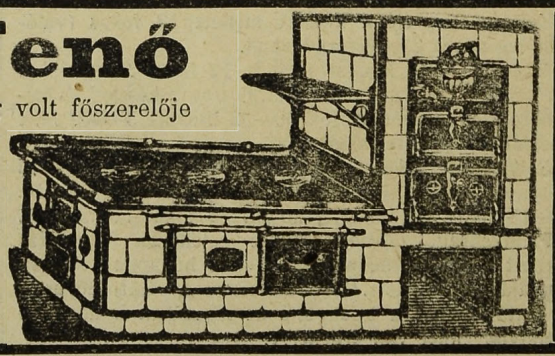

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos
DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árúsító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör
a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

Bakonyi Jenő
a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője
üzemet nyitott
Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.
Elsőrendű, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.
Kályhák schamotirozását vállalom.
Telefon: József 322—78

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 18. SZÁM 1930. SZEPTEMBER 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRAK: DÉLELŐTT 9 ÓRÁTÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

450 pengőt

kell biztosítania havi jövedelemképen a német vendéglősnek, korcsmárosnak vagy kávésnak minden pincére számára és ezért Németországban könnyű volt eltörölni a borravalórendszert! Ezt írja egy berlini magyar vendéglős haza, aki nem érti, miért nem követik Magyarországon is ezt a jól bevált példát és miért szoronganak úgy a borravaló eltörlésétől az üzemtulajdonosok ép úgy, mint a pincérek?

Az embernek, ha szakmabeli, igazán kell, hogy megálljon az esze ezeknek az ártatlan soroknak az olvasásakor.

Az a berlini magyar vendéglős nyilvánvalóan már nagyon régen elszármazott Magyarországból, ha ilyenekket írhat haza! Négyszázötven pengő biztosított havi jövedelem minden egyes pincérnek a szokásos és kijáró élelmezésen kívül? Mit gondol az az elszármazott vendéglős? Hány magyarországi vendéglős, korcsmáros és kávés van, aki saját magának sem tudja biztosítani havonta ezt az összeget?

A viszonyok nemismerése és a teljesen hibásan felfogott szociális gondolkozás talán még kitarthat amellett az ötlet mellett, hogy a kiszolgáló munkás részesedjék az üzem százalékos jövedelmében, de aki ért a dolgokhoz, az éppen az ellenkező kívánsághoz jut el.

Sajnos, a mi kiszolgáló munkásaink óriási nagyságú százalékban nem az üzemi jövedelmekben osztoznának velünk, hogy ha egyszerűen belemennénk a százalékos rendszer behozatalába, hanem: osztoznának velünk a gondokban és az üzemi kockázatban, amitől eddig legalább mentve vannak! Senki se higyje, hogy mi a hasznot sajnáljuk a munkásainktól! Dehogy. Csak meg akarjuk védeni őket attól a rizikótól, hogy a csekély fogyasztás őket is végső nyomorba döntse az olyan vendégseregnél, amely hét pohár vizet hozat el addig is, amíg eldönti, feketét rendel-e öt órai ottani tartózkodása alatt, vagy egy pohár tejet?

Mi nem akarjuk, hogy a vendégek kiszolgálása előbb-utóbb szükségszerű kiválogatást és megkülönböztetést szenvedjen csak azért, mert az egyik kispörköltet rendel, a másik pedig nagy vacsorát! Hiszen az állandó kispörköltöző talán jobb vendég, mint az egyszer betévedő dőzsölő? Nem akarunk egyéni hibákat, az üzemi vezetés széttagolódását a százalékrendszer által bevezetni és még ezer más okunk van ez ellen, ha kell.

De minek kellene? Ezidőszerint. Ezidőszerint elég, ha megüzenjük a berlini magyar vendéglősnek, mi kiegyeznénk abban, ha nekünk biztosítana valaki az élelmezésünkön kívül havi 450 pengőt! Hát ezért nem vezetjük be itt a jól bevált német metódust!

Pirkner Elek (Budapest).

Turistaszállók Norvégiában.

Írta: **Dr. Bíró Izabella.**

Norvégia mint a természeti szépségek országa ismeretes, nem csoda hát, hogy évente a turisták tömegei keresik fel. A mai világban azonban turistán nemcsak a hátizsákos, bakkancsos vendéget értik. Norvégia turistái autón, hajón, kocsin és vonaton utaznak egyik helyről a másikra, hiszen a rettenetes nagy távolságok mellett alig is lehet gyaloglásra gondolni. Ezek a modern kényelemmel utazó turisták aztán letelepednek pár napra valami hegytetőn, vagy fjordban és onnan tesznek esetleg gyalogsétákat is a közeli gleccserekhez és vízesésekhez. Magától értetődik, hogy az ilyen utas szereti a kényelmet és az elegánciát és megköveteli a legmagasabb hegyen is a fürdőszobát, meg a kényelmes ágyat. Ezeknek az igényeknek megfelelően vannak berendezve Norvégiában a turistaszállók, melyekről megkísérlem egy rövid leírást adni hazai vendéglőseink tájékoztatására.

Az összes jobb turistaszállók körülbelül egy mintára vannak építve és egységes árakat számítanak. (Egyágyas szoba 4—5 norvég korona, 6·20—8 P kb.) Az épületek fából vannak s dacára ennek a primitív építési anyagnak, meglehetősen tágasak és igazán csinosak. Egy-egy hotelben 30—40 szoba is van, egy- és kétágyasok. A belépőt a barátságos és népies ízlésben berendezett tágas hallban többnyire a tulajdonos fogadja, mondhatnám magyaros vendégszeretettel. Vagy ő, vagy a felesége több európai nyelven beszél s így minden tolmács nélkül közvetlenül meghallgathatja a vendég kívánságait. Majd minden szobának egyforma ára van egész Norvégiában s így soha sem hallja a vendég a sztereotip kifogást, hogy az olcsóbb szobák, sajnos, le vannak foglalva. A szobák berendezése tiszta és barátságos, pompás ágyakkal, de bizony meglehetősen apró mosdótálakkal, amelyek nálunk, hála Istennek, ismeretlenek. Diván van minden szobában, de szekrény alig. Ehelyett az egyik sarokban függöny mögött néhány fogas szerénykedik. Látszik, hogy a lopás nem divat Norvégiában, de a sok toilette sem. Fürdőszoba van minden jobb turistaszállóban és pedig egy a nőknek és egy a férfiaknak. Ugy látszik, minden hotelnek megvan a maga külön vízvezetéke. (Nálunk még a divatos balatoni fürdőkön is építettek a legutóbbi években szállodát vízvezeték nélkül.)

Most pedig menjünk az étterembe reggelizni. 12—15 méter hosszú szoba ez, sok kisebb és nagyobb asztallal. A terem közepét egy hosszú asztal foglalja el, amelyen legalább húsz tál sorakozik egymás mellett rendkívül csinosan elrendezve. Van ott sonka, nyelv, füstölt halak, olajos halak, hideg borjú- és rénszarvassültek, frissen főtt hideg halak, két-háromféle sajt, lekvárok és főtt gyümölcsök, hideg tojásételek. A szobalány, mert pincér nincs, frissen főtt kávét tölt a csészébe, amihez pár csöpp tejszínt az asztalon talál a vendég. Mindenki veszi a tányérját és körülsétálja a középső asztalt és abból és annyit vesz, amelyik és amennyi tetszik neki. De alig ült le a helyére, már kosárban lágy tojást hordanak körül, esetleg ham-and-eggset, vagy omelettet.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78 **Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.** Alapíttatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A kávéscsészét annyiszor töltik újra, ahányszor a vendég kívánja és mindig frisset hoznak a tűzről. Kancsóban hideg tejet kínálnak és megtöltik vele a vizespoharat. Az utas embereknek természetesen jó étvágyuk van és annyit esznek reggelire, amennyi beléjük fér. Következik a fizetés. Mindenki egyformán két koronát fizet (3·20 P kb.), akármennyit evett is. Kétségtelen, hogy jóétvágyú embernek igen takarékos módszer.

Az ebéd, amely 2 és 3 óra között van, hasonló meglepetésekkel szolgál. Először is étlap nincs. Mindenki kap levest, halat, sültet és valamilyen édes ételt, ami azonban sohasem tészta, mert lisztjük nincs. Adag nem létezik, kétszer kínál a szobalány és ismét mindenki egyformán fizet 3—3·50 K-t. A kisétű emberek bizony drágán jönnek ki.

Este ismét felrakják az egész reggeliző asztalt és a sok hideg ételhez teát adnak. Mindig kínálnak valami meleg sültet is, de csak egyszer. Aki nem lakott jól, kárpótolhatja magát a hideg ételekből tetszés szerint. Következik a fizetés. Mindenki egyformán 3 K-t fizet (kb. 4·70 P).

Borravaló a turistaszállókban ismeretlen. A számlára felírnak az éttermekben 20%-ot (!) Azt mondják, ebből 10% adó, a másik 10% a kiszolgálás. A szobaszámlára csak 10%-ot írnak.

A portások a hajóállomásokon és a vasútnál várják az utasokat és a poggyász ki- és beszállítása díjtalan; sokszor, ha a szálló távolabb van az állomástól, a vendéget autóra ültetik, szép hétüléses túrakocsikra, ahányan belefférnek s ezt sem írják fel a számlára, igen bölcsen, mert különben mindenki a közelebbi szállodákba szállna.

Tagadhatatlan, hogy ennek a rendszernek különösen a sok pénzű és jóétvágyú emberek számára sok előnye van s a vendéglős sem jár rosszul. Nem kell sokféle húst tartania s a hideg ételekből is csak első napon fogy sok; a vendég hamar megúnja a sok delikáteszt s már utazása elején belebetegszik a sok húsételbe, úgyhogy harmadik nap már nem eszik többet, mint otthon. S aztán ott vannak a termetüket féltő divatos hölgyek, akik idehaza elszoktak a sok evéstől. Ezek étlap szerint mindenesetre a feléből megebédelhetnének és biztosan sokat mérgelődnek.

Nem is azért írtam le ezeket a dolgokat, mintha mindenben követésre méltónak találnám a rendszert. Sőt. De azért a turistaszállóknak jövőjük lehetne Magyarországon a Bükkben, a Bakonyban, vagy más hegyekben; meggyőződésem, hogy a magyar közönség többet turistáskodna az országban, ha minden szép helyen volnának egységes típusú szállodák a menedékházak és a palotaszállók mellett.

Ez is egy módja volna annak, hogy itthon tartsuk a nyaralókat.

Én is csak ajánlhatom

a koffeinmentes Hag kávét. Ize és zamatja kitűnő, azonkívül mentesítve van a sok emberre ártalmas koffeintől. Saját tapasztalatomból tudom, hogy, noha koffeint nem tartalmaz, a Hag kávé mégsem vesztett semmit a finom babkávétól megkívánható élvezetből. Ezért a koffeinmentes Hag kávét nyugodt lelkiismerettel ajánlhatom. Még ma kérjen egy csomaggal a fűszeresénél.

HAG KÁVÉ R.-T., Budapest, Ranolder-u. 21. Bon. Küldjenek nekem a mellékelt 70 f levélbélyeg ellenében egy próbacsomag Hag kávét

Név .....

Utca .....

Helység .....

Milyen kihágásokat követnek el a pécsi borkimérők?

Mindenki tartsa be a törvény rendelkezéseit.

A pécsi szőlészeti és borászati kerületi felügyelőség a borkimérők figyelmét az alábbi gyakorlati tudnivalókra hívja fel:

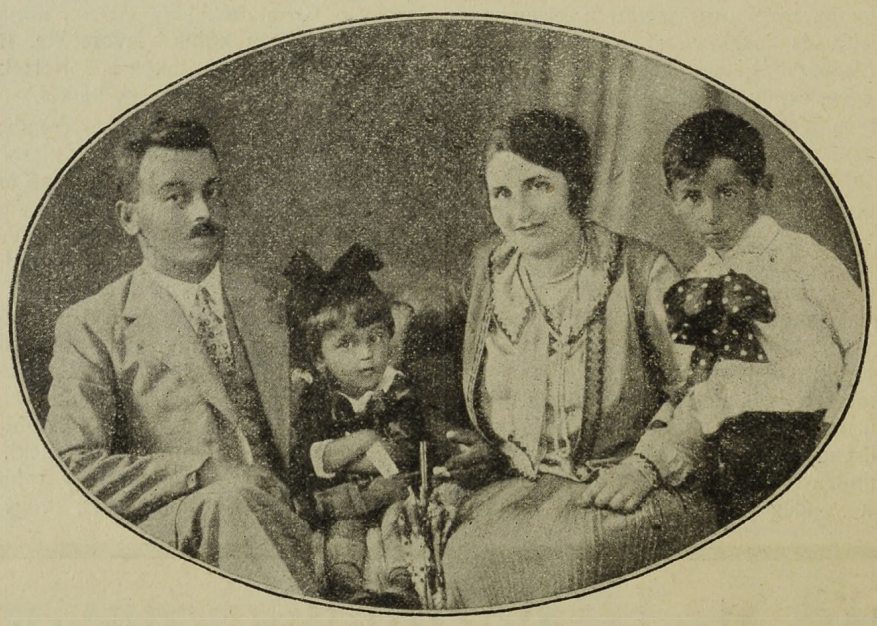
— A bor természetességének megvédése szempontjából bortörvényünk szigorú ellenőrzése alatt tartja mindazokat a helyiségeket, ahol borkiméréssel vagy borárusítással foglalkoznak, így a korcsmákat, vendéglőket, bortermelőket, zárt és nyilt edénybeni borelárusítókat, borkereskedőket stb. A bortörvény ellen elkövetett kihágásokat pedig szigorúan bünteti.

— Mivel ilyen borellenőrzések, illetve pincevizsgálatok alkalmával tapasztalható, hogy az érdekeltek nincsenek tisztában azokkal a követelményekkel, melyeket a törvény a borkimérőkkel és elárusítókkal szemben előír, azért alábbiakban pontokba foglaljuk azokat a kihágásokat, melyeket a felek igen sokszor a törvény nemismeréséből, vagy jogosulatlan haszonlesésből elkövetnek s amelyekért sok esetben a büntetőbíróság vonja őket felelősségre. Leggyakoribb kihágások, hogy 1. söntésben, kimérő helyiségben levő borát a borkimérő megvizezi; 2. borát megcukrozza, vagy megszeszezi, esetleg ahhoz törkölybort vagy más tiltott anyagot ad; 3. borát hamis elnevezéssel bocsátja forgalomba; pl. vegyes fajokból származó borát rizling néven árusítja, vagy Baranyában termelt borát „szekszárdi" megjelöléssel adja el; 4. törkölyborát, vagy — vásárlás útján beszerzett — seprűből készült borát eladja; 5. törkölybort készítenek egyesek anélkül, hogy ezt a polgármesternél vagy előljáróságnál bejelentsék; 6. törkölyboros hordójukra nem írják föl, hogy az törkölybort tartalmaz; törkölyborukat nem külön helyen ászkolják, hanem azt a természetes borok között tartják; 7. a bortörvény fontosabb rendelkezéseinek kivonatát nem függesztik ki pincéjükben vagy kimérő helyiségükben; 8. igen sok kismértékbeni kimérő elmulasztja azt, hogy a tartányra (hordóra, palackra, söntésbeli edényre) kiírja, hogy az milyen bort tartalmaz (pl. asztali fehér, vagy rizling, vagy badacsonyi). Ezt a rendelkezést bortermelők és nagyban eladó borkereskedők nem kötelesek betartani.

— Megjegyzendő, hogy törkölybort bortkimérők és borkereskedők sem nem készíthetnek, sem raktáron nem tarthatnak, így a törvénynek a törkölyborról szóló része elsősorban a termelőre vonatkozik.

A felsoroltakon kívül a bortörvénynek van még számos fontos rendelkezése és akiket ez az ügy részleteiben is érdekel, olvassák el a törvényt. Borkimérőink azonban beérhetik annyival, amennyit erre vonatkozólag a „Bortörvény fontosabb rendelkezéseinek kibonata" című hirdetésben találnak. Ajánlatos azonban, hogy — már saját jól felfogott érdekükben is — ezt a hirdetést ne csak kifüggesszék, de el is olvassák. A törvény nemismerése ugyanis senkit sem mentesít a következmények alól.

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

ORBÁN KÁROLY korcsmáros és családja, Budapest.

A szokott mindennapi munkán és a megélhetés fárasztó küzdelmein kívül a mi szakmáinknak egyéb kötelezettségei is vannak, ezek kellemesebbek és könnyebbek, mint az előbbiek, mégis könnyen elkerülik szakmáink embereinek a figyelmét. Ilyen fontos kötelezettség a nyilvánosság előtti szereplésnek bizonyos foka. Hiszen egyetlen szakemberünk se képes a nyilvánosság nélkül megállani.

Mozogni kell előtte, beszéltetni magáról, ismertetnie a nevét és jó tulajdonságait. Pár tollvonással és egyetlen arcképpel tizenkétezer intelligens szakember előtt lesz ismeretes, ha beküldi az Album számára ingyen leközlendő arcképét rövid életleírásával együtt bármely vendéglős, kávés, korcsmáros, vagy szállodás. A cím: Budapest, IX., Viola ucca 3.

Tíz éven át nem adnak Csehszlovákiában új vendéglőipari jogosítványt. A csehszlovákiai vendéglősök érdekszervezetei az új vendéglősipari jogosítványok kiadásának korlátozására törekszenek s egyebek közt azt kívánják, hogy a hivatalok a legközelebbi tíz éven át új jogosítványt ne adjanak ki. A kereskedelemügyi minisztérium által megállapított irányelvek szerint minden 500 lakosra juthat egy vendéglő; ezzel szemben a valóság az, hogy a kisebb vidéki városokban 200, sőt 165 lakosra is jut már egy vendéglő. Ezenkívül újabban a kávéházak is kiszolgáltatnak meleg ételeket és a sok kifőzés is. Ezek a körülmények a vendéglősök érdekeit sértik, ezért a helyzeten csak úgy lehet segíteni, ha a hivatalok jó hosszú időre teljesen beszüntetnék a vendéglőipari jogosítványok kiadását.

Válságban a szálloda-, vendéglős- és kávésipar.

Csökkent az idegenforgalom 1929-ben.

A napokban tette közzé a budapesti kereskedelmi és iparkamara évi jelentését, amelynek egyik legérdekesebb fejezete az idegenforgalommal kapcsolatos szálloda-, vendéglős- és kávésipar válságával foglalkozik.

Az egész Európában érezhető gazdasági válság nem mulhatott el nyom nélkül az idegenforgalom terén sem. Így például Bécsben az ottani idegenforgalom 15 százalékkal csökkent. Ha Budapesten az idegenforgalom visszaesése nem is éri el ezt a mértéket, mégis a látogatók számának 7·25%-os és az itt eltöltött éjszakák számának 7·88%-os csökkenésével elég jelentékeny hanyatlás mutatkozik.

Hiszen amíg 1928-ban összesen 269.606 belföldi és külföldi idegen érkezett Budapestre és itt 712.397 éjszakát töltött, addig ez a szám 1929-ben 250.055-re, az itt töltött éjszakák pedig 656.274-re csökkentek. Az egyetlen vigasztaló körülmény, hogy az idegenforgalom visszaesése nem a szorosan vett külföldi látogatók számának hanyatlásában, hanem kizárólag a belföldiekében (a Budapesten megforduló vidékiek számának apadásában) jut kifejezésre. A szorosan vett külföldről érkező látogatók száma 1928-ban ugyanis 71.625 volt és 226.019 éjszakát töltöttek el, viszont 1929-ben e látogatók számában 2 1/3, az itt eltöltött éjszakák számában pedig 1%-os emelkedést jelent. A szorosan vett belföldi idegenforgalomban a hanyatlás 1925. év óta észlelhető, amióta az évről-évre fokozódó gazdasági nehézségek az utazási kedvet csökkentették, másrészt pedig a vidéki beszerzési lehetőségek fejlődésével, valamint a vidéki vasúti és egyéb közlekedési eszközök tökéletesbedésével annak szüksége, hogy bevásárlások eszközlése végett keressék fel a fővárost, érezhetően csökkent.

A külföldi látogatók közül a legnagyobb mértékben emelkedett a Lengyelországból érkezők száma (50%), ezt követi Franciaország 20%-kal, Amerika 16 és Nagybritannia 15%-kal. Ugyancsak emelkedőben van a Balkán-államokból jövő látogatók száma. A legtöbb látogató Budapesten májusban, a Nemzetközi Vásár alkalmával (26.802) és augusztusban Szent István napkor (26.395) kereste fel. Ezt követi szeptember, amikor is a legtöbb kongresszust tartják (24.161). A szorosan vett külföldiek közül a legtöbben augusztusban keresik fel Budapestet, amikor is 10.799 külföldi 35.065 éjjelt töltött itt.

Budapest idegenforgalmának pénzbeli értéke, az a pénz tehát, amit az idegenek itt elköltenek, az útiköltséggel együtt 1929-ben körülbelül 37 millió pengőre becsülhető, ami alig marad vissza az 1928. évi eredmény mögött.

Az idegenforgalomnak 1929-ben bekövetkezett ellanyhulása természetesen kihatott a vele szoros kapcsolatban álló szállodaiparra is, amennyiben a szobafoglalási, illetőleg kihasználási arányszám az 1928. évi 60·63%-ról 1929-ben 12·5%-kal 48·16%-ra csökkent. A szállodaiparnak az idegenforgalom csökkenéséből eredő súlyos helyzetét csupán az adók és a közüzemi szolgáltatások díjának leszállításával lehetne enyhíteni. Ujabb alapítások a szállodaiparban érthetőleg nem voltak. A jelenleg Budapesten üzemben levő hét elsőrendű, tizennégy másodrendű, ugyancsak tizennégy harmad- és hat negyedrendű, összesen 41 szálloda, továbbá 52 penzió összesen 4871 szobával, illetőleg 6976 ággyal, melyből 5882 ágy a hét elsőrendű szállodára esik, elégségesnek bizonyult Budapest idegenforgalmának ellátására. A modernizálási törekvéseket a nehéz pénzügyi viszonyok akadályozzák.

A szállodák körében az idegenforgalom csökkenésével kapcsolatban éles verseny fejlődött ki, ami nagyobbmérvű árrombolással jár.

A fogyasztóképesség általános csökkenése a vendéglők forgalmát is természetesen jelentékenyen apasztotta. Így azok rentabilitása egyre jobban romlott s ez a magyarázata, hogy 1929-ben 464 megszűnő vendéglővel szemben csupán 139 új vendéglő nyilt meg.

Az adók, valamint a magas házbérek az úgyis nagy nehézségekkel küzdő vendéglők helyzetét nagyban megnehezíti.

A fővárosi vendéglősök csupán 13%-ának emelkedett, 8%-ának változatlan maradt, 79%-ának pedig csökkent a forgalma.

A középvendéglők, melyek a forgalom legnagyobb részét bonyolítják le, az előző évekhez képest 20—30%-kal kisebb forgalmat értek el. Személyzetüket is ennek arányában voltak kénytelenek csökkenteni. Ennek ellenében tanonc a szakmában feles számmal jelentkezett, ami azzal magyarázható, hogy a szülők különös előszeretettel adják gyermekeiket olyan állásba, ahol a tanoncidejüknek kezdetétől fogva lakásuk, ellátásuk biztosítva van és némi keresetre is számíthatnak. A hatósági vendéglők élénk versenyt támasztottak, különösen a közép- és kisforgalmú vendéglőknek.

Súlyos válsággal küzdött a kávésipar és csupán ellenállóképességének, jól megalapozottságának köszönhető az, hogy aránylag kevés számú, főkép újabban létesített és gyengébben megalapozott üzlet szűnt meg. A gazdasági nehézségeken kívül még az általános társadalmi fejlődés menete is hozzájárult a kávéházak látogatottságának csökkenéséhez. A sport különféle fajtái, turisztika, elsősorban pedig a rádió elterjedése nagy tömegeket vontak el a kávéházak látogatásától. Míg régebben a vasár- és ünnepnap forgalma a kávéházak legjobb bevételeit jelentette, addig újabban ezek a napok a leggyengébbek.

A szakma nehézségeinek fokozásához járultak még a szeszfogyasztás korlátozásáról kiadott újabb rendelkezések. Az ipar válságos helyzetét mutatja, hogy az adóközösség második éve 80.000 pengős hátralékkal zárult. A tejivók és klubok versenyéhez újabban az automata-büffék is jöttek, ami az ipar helyzetét még jobban megnehezítette. Az ipartestületnek immár 17 év óta fennálló szakiskoláját 1929/30. tanévben az előző tanév 70 növendékével szemben 60-an látogatták.

A könyvviteli gépek és szerepük a modern nagyüzemben cím alatt dr. *Schranz* András közgazdaságtudománykari előadó, egyetemi tanársegéd cikket írt az Adó és Könyvvitel most megjelent számában, amelyben ábrákkal illusztrálva vázolja az egyes könyvviteli gépek szerkezetét, használati módját, jelentőségét és alkalmazását. Fontosabb cikkek még: dr. *Szelényi* Ödöntől, Gyakorlati kérdések a jövedelemadónál; *Balogh* Károlytól, A racionalizálás fogalma, története és köre; dr. *Baross* Józseftől, Gyakorlati megvilágítás az adás-vevési szerződések illetékezése köréből; *Szász* Antaltól, A magyar auditorkérdés jelentősége. A folyóirat közli még a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elvi jelentőségű állásfoglalását a tisztességtelen verseny kérdésében, valamint a megjelent rendeleteket és adónaptárt. A lap kiadóhivatala (Budapest, VIII., József körút 86.) szívesen küld mutatványszámot és adó és könyvelési ügyekben díjmentesen ad felvilágosítást.

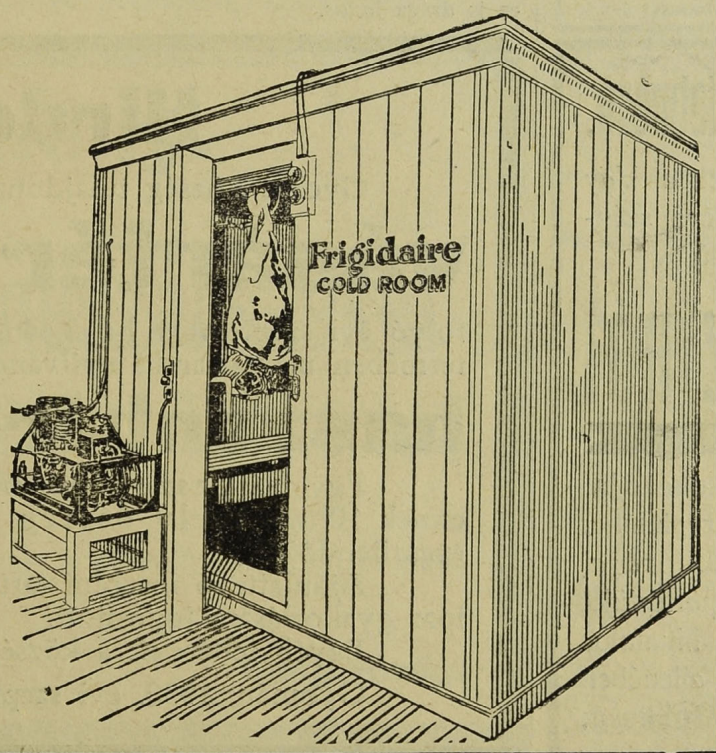
Az ön vendégei

ételre, italra, cigarettára egyaránt kényesek. A legfontosabb azonban itt is a jó mocca, amelytől az egész est hangulata és sikere függ.

Meinl Gyula r.-t.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek, Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizetheti a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Frigidaire automatikus villamos hűtőkészülékek minden célra és minden nagyságban.

Semmi felügyelet, semmi kezelés.
Minimális üzemköltség.
Kedvező fizetési feltételek.
Hahn Arthur és Társai
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.
Telefon: *Aut. 898—86

Stauffer

dobozos emmentáli vezet.

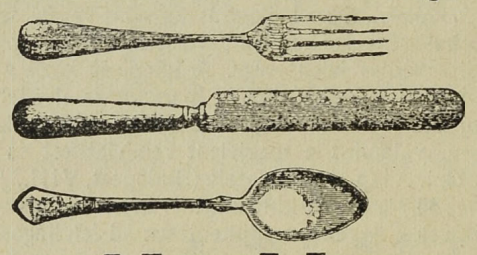
ÚJRA KAPHATÓ!!
A rheumás bajok házi kezelése
Írta: Dr. ENGLÄNDER ÁRPÁD budapesti szakorvos
II. kiadás * Ára 2·40 P
MEGRENDELHETŐ LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

VILLANYZONGORA
csoda példány, **féláron alul eladó,** esetleg kedvezményes fizetéssel is és egy gyönyörű **teli hálló.** **Paulay Ede u. 11., udvarban.** Tel.: J. 412—54

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczy ucca 3. Telefon: József 421—99

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Vendéglői, kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

MI UJSÁG?

Országos szőlészeti kongresszus lesz szeptemberben Balatonfüreden. Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara szőlészeti, borászati és gyümölcsészeti szakosztálya már tavaly elhatározta a Péter-Pál napján Balatonfüreden tartott szőlészeti napok alkalmával, hogy ezeket a szőlésznapokat rendszeresíteni fogja és azokat országos jellegűvé teszi. Minden esztendőben Balatonfüredre, mint a balatoni borvidék egyik gócpontjára összegyüjti az ország szőlősgazdáit, hogy megtárgyalják a szőlőgazdaság aktuális kérdéseit, a szőlőbirtokosok helyzetét s a megoldásra váró problémákat. Az első országos szőlészeti kongresszust az idén szeptember 28—29-én tartják meg Balatonfüreden s annak sikere érdekében a kamara már most megkezdte az előkészületeket egyesületével, amelybe bevonják az összes kerületi mezőgazdasági kamarákat, az országos gazdatársadalmi szervezeteket, a gazdasági egyesületeket, az országgyűlés két házának agrárblokkba tömörült képviselőit, borérdekeltségeit, így szakmánkat is.

Ebben az évben nagyon sok korcsmaengedélyt adtak ki. A közigazgatási hatóságok félévi jelentése már mind elkészült. A pénzügyigazgatóság félévi jelentésében feltűnő az az adat, hogy az elmult félévben Budapesten 119 korlátlan, 32 korlátolt és 80 kismértékbeni italelárusítási engedélyt adtak ki.

A villanyáram halálrasujtott egy békési vendéglőst. Békésgyuláról írják: *Baji* János 47 éves békési nagyvendéglős a minap este fürdőt csináltatott magának. A fürdőkád a mosókonyhában állott és Baji mielőtt belépett volna, kicsavarta a villanykörtét a foglalatból. Amikor megfürdött a vendéglős, csuronvizesen kilépett a kádból és miután nem volt kapcsoló a lámpán, újra be akarta csavarni a körtét és megfogta a foglalatot, amelyben az áram szabadon keringett. Ebben a pillanatban a vizes kövön álló ember bezárt egy áramkört. A hihetetlen erősségűre felfokozódott áram nyomban agyonsujtotta a szerencsétlen embert. Amikor észrevették, már halott volt. A gyulai ügyészség, miután nyilvánvaló volt, hogy tragikus szerencsétlenség történt, a temetési engedélyt megadta. A részvét általános az elhunyt kitűnő szakember mélyen sujtott családja iránt, a temetésen előkelő és nagy közönség vett részt.

Már az automatabüffé is csődbe jut? Alig néhány hónapja, hogy Budapesten divatba jött az automatabüffé. Ugy látszott, hogy új konjunkturát biztosít az általános elszegényedés a filléres automatabüfféknek. A pesti reménytelenség hirtelen rá is vetette magát erre az új üzleti lehetőségre. De nem tudott lépést tartani az általános pesti elnyomorodással, ahol már 20 filléres szendvics is drága. Most aztán alig hogy divatba jött az olcsó automatabüffé, már be is csukott az egyik, már ez sem üzlet, ez sem konjunktura, mert a nagy tömegeknek már ez is drága luxus.

Italmérők küzdelme Óbudán. *Orbán* Károly, *Héberger* János és *Békeffy* Miklós óbudai korcsmárosok kérvénnyel fordultak a pénzügyminiszterhez, tiltakozva az ellen, hogy az óbudai új temető mellé áthelyezéssel költözött új italmérést a hatóságok engedélyezzék. Felhozzák a kérvényben, hogy a temető kapujától alig 30 lépésnyire nyilt meg egy új épületben ez az italmérés, amikor a törvény 200 méteres távolságot követel — és amikor az ott jogosan működött három korlátlan italmérés is alig tud megélni. Hivatkoznak arra is, hogy ugyanebbe a házba röviddel ezelőtt elutasították a hatóságok egy italmérés megnyitását. A kérvény gyors elintézést sürget, mert máskülönben az ilyen „áthelyezési" kérések fölött a döntés évekig elhúzódhatik és addig zavartalanul folyik a törvénytelen helyen az italmérés. Jó volna, ha az ipartársulat is megvizsgálná az ügyet, mert hiszen minden italmérő kerülhet hasonló szorongatott helyzetbe, ha ez a veszedelmes precedens sikerül.

* **Az Omega automata szikvíz és telített vizeket előállító készülék** a legújabb vívmánya a szakmai iparnak. Miniszterileg vizsgálták felül üzembiztonságát és egészséges voltát, a 10—30 literes készülékkel a szénsavtelítés a vendéglőtől különálló helyiségben végezhető és vele saját használatra szakmáink iparengedély nélkül gyárthatnak szikvizet. Literenkint legfeljebb 1—1½ fillérbe kerül így a szikvíz, bármely csaposlegény vagy borfiú két parc alatt előállítja a szükségletet. *Máthé* András újpesti (gr. Károlyi u. 17) gyára 3 nap alatt vidékre is szállítja a megrendeléseket.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Gazdasági, konyhakerti és gyümölcstermések téli eltartása. Ilyen cím alatt jelent meg a „Pátria" Irodalmi Vállalat kiadásában (Budapest, IX., Üllői út 25.) egy mű, az eddig megjelent és elterjedt munkáiról is előnyösen ismert szakíró: *Sávoly* Sámuel tollából, 45 magyarázó képpel, mely mű a szántóföldi, konyhakerti és gyümölcstermések nyersen való eltartása legjobb módjait ismerteti, saját 50 évi tapasztalatai, valamint francia, német, hollandi, ausztriai és amerikai gyakorlati források nyomán. A könyvhöz Grábner Emil m. kir. gazdasági főtanácsos, növénynemesítő intézeti főigazgató, m. kir. gazdasági akadémiai tanár igen megtisztelő ajánló előszót írt. Szemben a súlyos gazdasági viszonyokkal jelenleg még fontosabb, mint valaha, hogy nagy munkával és költségekkel előállított nyers terméseinkből a lehető legkisebb, esetleg semmi százalék el ne romoljon télen át, ami pedig elérhető, ha az említett könyvben lefektetett útmutatásokat követjük, terményeink télre való eltevése körül. Ezért minden körültekintő gazda, kerttulajdonos és gyümölcstermelő saját érdekében cselekszik, ha ezt a hasznos könyvet beszerzi. A könyv ára 5 pengő.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A nyíregyházai ipartestület a Vay Ádám ucca 25. sz. alatt lévő székházában létesítendő

iparos-kaszinót

versenytárgyalás útján **bérbeadja.** Pályázati határidő 1930. szeptember hó 20. napjának déli 12. órája. Pályázati feltételek az ipartestület hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt 4 P lefizetése ellenében szerezhetők be. **Elnökség.**

Hirdetmény.

Gyoma község tulajdonát képező

vásártéri vendéglő

folyó évi szeptember hó 29-én, délután 3 órakor a községháza tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen hat évre

haszonbérbe fog adatni.

Egy évi haszonbér kikiáltási összege 1000 pengő, bánatpénz ennek 10%-a, mely összeg jogerő után egy évi bérösszegre egészítendő ki.

Ajánlattevő igazolni tartozik hitelt érdemlően, hogy a vendéglőipar gyakorlására jogosított.

Egyéb feltételek a község elöljáróságánál megtudhatók.

Gyomán, 1930. évi szeptember hó 12.

Borlázadás szüntette meg Németországban a boradót.

Ugy látszik, a magyar kormányzat annyira belefásult már a borérdekeltségek évek óta szünetlenül hangoztatott *boradó eltörlését* célzó követeléseinek és gyűléseinek szemléletébe, hogy valósággal a sorsra bízza a borprobléma megoldását. A közigazgatási apparátus félelmetesen lassú munkája eredményezi azt, hogy ma, az előreláthatóan bő szüret előtti utolsó órában, még mindig hallani sem akar senki a belföldi borfogyasztás természetes emelkedésének egyetlen megakadályozójáról, a borfogyasztási adónak eltörléséről.

A nagy bortermelő országokban Francia-, Olasz- és Spanyolországban vagy egyáltalában nincs, vagy csak nagyon csekély borfogyasztási adó és ez teszi lehetővé a belső borfogyasztás hatalmas méreteit. Spanyolországban már 1904-ben eltörölték a boradót, Franciaországban pedig hektoliterenkint csupán 15 frank (2·48 pengő), Olaszországban pedig négy kategóriában 15—30 lira (4·50—9 pengő) a borfogyasztási adó. Ha tekintetbe vesszük, hogy a legnagyobb magyar borfogyasztó piacokon, a fővárosban s nagyobb vidéki városokban hektoliterenkint 19·80 pengő a boradó, ugyanakkor, amikor a bor hektoliterének ára a termelőnél átlagban 20 pengő, mindenki előtt nyilvánvalóvá válik, hogy a boradó valósággal megöli a magyar bortermelést.

Németországban, ahol a borfogyasztás két és félmillió hektoliter körül mozog — *fejenkint négy liter* — a bortermelők a magas borvámok ellenére *súlyos küzdelmet folytattak a tízszázalékos borfogyasztási adó ellen.* A német kormány sokáig nem vette komolyan a bortermelők panaszát s mikor 1925-ben az eladatlanul maradt rajnai borok a mutatkozó bő szüret következtében súlyos árkrízis elé kerültek, az egyik bortermelő faluban a gazdasági csőd előtt álló szőlőtermelők megtagadták az adófizetést, megrohanták a községházát és elkergették a falu jegyzőjét. E spontán *borlázadás* láttán határozta el magát a kormány 1925. augusztus 10-iki törvényében *a boradó teljes megszüntetésére.* Nem akarjuk feltételezni a magyar kormánytól, hogy idáig akarja juttatni Magyarországon a dolgokat, de a várható nagy bortermés az amúgy is tönk szélén álló bortermelőket végső katasztrófába zúdíthatja.

A páratlan és érdektelen kívülállók számára szinte megfoghatatlan az a makacsság, amivel a kormányzat a boradó fenntartása mellett kitart. Még érthetetlenebb a bortermelés lehetetlenné tétele a mai agrár Magyarországon, ha tekintetbe vesszük, hogy a sörtermelés még feleakkora adóterhet sem visel, mint a bortermelés. Az 1929/30. évi költségvetésben hektoliterfokonkint 80 fillér söradó, átlagban 13 fokos sörlé alapulvételével, hektoliterenkint 10·40 pengő söradót jelent, szemben a 20 pengős boradóval. Pedig a sörkartelnek módjában áll még ezt az adót is áthárítani a fogyasztásra, szemben a bortermelőkkel, akik az olyan bő termések idején, mint amilyennek az idei év igérkezik, a változatlan 20 pengős boradó mellett esetleg 10 pengőért kénytelenek majd elkótyavetyélni feles bortermelésüket. Amíg összesen négy nagyobb gyár állítja elő az ország sörtermelésének 90 százalékát és e négy gyár együttesen alig foglalkoztat több, mint ezer embert, a bortermelés közel 400.000 munkáskezet foglalkoztat és az egész országra kiterjedő üzemével főkép a mezőgazdasági munkanélküliséget vezeti le.

Mintha csak az volna a mai pénzügyi kormányzatnak kimondott célkitűzése, hogy az amúgyis rendkívül súlyos válságban lévő bortermelést mielőbb tönkretegye a 100—200 százalékos merev borfogyasztási adórendszerrel. Pedig hacsak fiskális szempontból mérlegelné bárki a boradó problémáját, nyugodtan magáévá tehetné a bortermelőknek azt a kívánságát, hogy a mai merev adórendszer helyett a bor árának százalékos terhelésében állapíttassék meg az adó s így ugyanazt a fiskális eredményt lehetne elérni a növekvő borfogyasztás mellett. Nem hisszük, hogy ha századrész annyi iparos és munkáskéz sorsáról volna szó, mint amennyi mezőgazdasági munkás sorsát érinti a bortermelés válsága, ne találna a kormány kétszer huszonnégy óra alatt az ipari adóztatás enyhítésére vagy megszüntetésére megfelelő eszközöket.

A jó pincegazda. Írta: *Pettenkoffer* Sándor m. kir. gazdasági főtanácsos, szőlészeti és borászati főfelügyelő. Megjelent a Köztelek Olcsó Könyvtárának sorozatában, mint a második, javított kiadás. A magyar szőlőgazdaság egyik nagy hibája még ma is az, hogy a borkezelés terén nem vagyunk azon a magasságon, mint azt jóhírnevű boraink megkívánnák. Éppen kisgazdáink nem ismerik a borkezelésnek még alapelveit sem, aminek tulajdonítható az a sok hibás bor némely vidékünkön. Nagy szolgálatot tett vele az OMGE, hogy az általa már egyszer kiadott könyvet újból piacra hozta és az újabb gyakorlati és elméleti kutatásoknak is helyet adott. A könyv 78 oldalon jelent meg, 26 ábrával és tárgyalja 1. a szőlő érését és a szüretet; 2. a fehér- és vörösborok készítését és erjesztését; 3. a borok közönséges kezelését; 4. a borok iskolázását; 5. a borok különleges kezelését; 6. beteg és hibás borok kezelését; 7. a palackozást; 8. a boroshordók kezelését. Tehát a gyakorlati munkák rövid, népszerű ismertetését magába foglaló könyvről van szó, amit azonban a nagyobb gazdák is tanulsággal forgathatnak. A könyv bolti ára 2·40 pengő és kapható a „Pátria" könyvosztályánál (IX., Üllői-út 25.), valamint minden könyvkereskedésben.

Csalás lemosott forgalmi adóbélyegekkel. A rendőrség a naponkban szakköreinkből bizalmas úton arról értesült, hogy egy dunaharaszti magánhivatalnok állítólag lemosott forgalmi adóbélyegeket akar értékesíteni. A megindult nyomozás során a magánhivatalnoknál valóban találtak ezer pengő értékű forgalmi adóbélyeget és a szakértők megállapították, hogy a bélyegek valódiak, de egyszer már voltak használva és a pecsétet vegyi úton eltávolították róluk. Amikor a magánhivatalnokot vallatóra fogták, azt mondta, hogy egy szomszédjától kapta a bélyegeket értékesítés végett, de teljesen jóhiszeműen járt el, mert nem tudta, hogy ezek lemosott bélyegek. A rendőrség most már a szomszédját vette elő és ekkor különös dolog derült ki. A szomszéd vallomása alapján a nyomozás szálai *Bohó* Andor 33 éves dunaharaszti malomtulajdonoshoz vezettek. Bohónak egyszer már meggyűlt a baja a forgalmi adóbélyegek lemosása miatt. A malomtulajdonos tavaly eltávolította a bélyegzést a forgalmi bélyegekről és ezeket forgalomba hozta. Akkoriban eljárás indult meg ellene és a bíróság el is ítélte. Bohó Andort minap reggel előállították a főkapitányságra, ahol elmondta, hogy amikor a hamis forgalmi adóbélyegek miatt lecsukták, a lakásán maradt körülbelül ezer pengő értékű lemosott bélyeg. Kiszabadulása után átadta ezeket a bélyegeket szomszédjának, akitől azután a dunaharaszti magánhivatalnokhoz kerültek. Ő ugyanis 800 pengő kölcsönt kért a szomszédjától és erre adta fedezetül a forgalmi adóbélyegeket. Most elsejéig kellett volna visszafizetnie a kölcsönt, de nem volt pénze, mire hitelezője a zálogul átvett forgalmi bélyegeket el akarta adni. Szomszédjának azonban nem volt összeköttetése és ezért felkérte, a magánhivatalnokot, hogy értékesítse a bélyegeket. A főkapitányságon még tartanak a kihallgatások a forgalmi adóbélyegcsalás ügyében.

Bártfa gyógyfürdő igazgatósága nagyvendéglője és kávéháza részére

bérlőt keres

A bérlet feltételeire vonatkozólag felvilágosítást ad: Fürdőigazgatóság, Bardejovske-Kupele/Slovensko.

Az utcán lőtték le a korcsmában mulató legényt. A minap *Kasza* Imre pálmonostori legény több társával együtt a kisteleki korcsmában mulatozott. A legények között egy leány miatt rövidesen szóváltás támadt és többen elhagyták a korcsmát. Éjjel 11 óra felé Kasza Imre a söntésbe ment, ahol sört kért. Abban a pillanatban, amikor a poharat a szájához emelte, az utcáról lövés dördült el s a legény arccal a padlóra bukott. A lövés után sokan kirohantak az utcára. A lövöldözőt nem lehetett megtalálni. Kasza Imre állapota igen súlyos. Haldokolva szállították a szegedi közkórházba. A rendőri nyomozás az orvosi szakértő véleménye szerint megállapította, hogy vadászfegyverből eredő golyó érte a legényt. akinek hátába fúródott a töltés és bordái között akadt meg.

Angliában is panaszkodnak a parttulajdonosok a fürdővendégek pusztításai miatt. Londonból jelentik: Lord Northampton Ashby-i kastélyának parkját megnyitotta a közönség előtt s a parkban lévő hatalmas tó a kirándulók kedvenc fürdőhelye lett. A szomszéd birtokosok nemrég panasszal fordultak a hatóságokhoz, hogy a környéket elárasztják az Anglia minden részéből fürdés végett érkező repülők, akik gépeikkel leszállnak a közeli mezőkön, ahol ezzel nagy károkat okoznak s fürdés után tovarepülnek. Ez újfajta kihágás megakadályozására a panaszosok repülőrendőrség kirendelését kérték.

Hirdetmény.

Levél község tulajdonát képező

vendéglőjét és mészárszékét

f. évi szeptember hó 25-én, délután 2 órakor a Községházánál tartandó nyilvános árverésen 1931. évi január 1-től 1936. évi december 31-ig terjedő időre **haszonbérbe adja.**

A kikiáltási ár 1500 P.

Egyéb feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Levél, 1930. szeptember 10.

Előljáróság.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és borotvafenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Leszúrta a férjét egy pesti vendéglősné. *Kostyál* Vince ötvenkét éves vendéglős a Nefelejts ucca 23. számú házban lévő lakásán szombaton este félhétkor összeveszett a feleségével. A nagy lárma és civódás hangja nem keltett a szomszédok körében különösebb meglepetést, mert megszokták, hogy Kostyál és a felesége között nap-nap után zajos jelenetek játszódnak le. A szombat esti verekedés után egyszerre csak felpattant Kostyálék ajtaja és Kostyál Vince erősen vérezve kitántorgott az udvarra és ott összeesett. A felesége a civódás közben hirtelen vad indulatra gerjedt, felragadott egy konyhakést s az urának a hasába döfte. A ház lakói részesítették első segítségben Kostyál Vincét, kit azután a mentők beszállítottak a Rókus-kórházba. Az orvosok megállapították, hogy sebesülése életveszélyes. A késelő asszonyt a rendőrség őrizetbe vette, férje pár nappal később meghalt a szúrás következtében.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Endrédi Ferenc, volt szikszói Casino vendéglősét kérjük, lakóhelyét tudtuladni saját érdekében.

Asztalosmunkát, vendéglői és kávéházi berendezést készít, mindennemű javítást vállal.
DÉKÁNY, IX., Üllői út 121. sz.

Vasúti vendéglő és szálloda
Kőrösladányban, az állomás közvetlen szomszédságában, szabad kézből, családi osztozkodás miatt október 8-án elárvereztetik. Uccai fronton álló 3 holdas szőlős-gyümölcsös, 35 éve fenálló vendéglő, belső helyisége alkalmas házhelyeknek. Felparcellázva vagy fatelepnek, sertéshízaldának, különböző lerakatnak is igen alkalmas. Érdeklődni: ifj. Gálos Lajos, Kőrösladány.

A Békéscsabai Kereskedelmi Csarnok
szállodai és éttermi üzemére pályázatot hirdet.
Pályázati határidő október hó 10. Részletes felvilágosítással, 16 filléres válaszbélyeg beküldése ellenében, vagy személyesen érdeklődőknek a titkári hivatal készséggel szolgál. Cím:
Kereskedelmi Csarnok, Békéscsaba.

Vendéglős-ingatlan
Bszkrt. villamos közelében negyvenezer pengő évi nettó jövedelemmel, joglemondással, öregség miatt **eladó,** vagy kettőszázezer pengő körüli értékű bérház vagy földbirtokkal **elcserélhető.**
Nagy Imre Budapest, Horthy körtér 3. Telefon: Lágymányos 9—73
Közvetítőt honorálok.

NAGY IGNÁCZ
SZŐLÉSZETI ÉS BORÁSZATI GÉPEK ÉS ESZKÖZÖK LERAKATA
BUDAPEST,
VII., KÁROLY KIRÁLY ÚT 9. SZÁM.
ALAPÍTTATOTT: 1884
TELEFON: J. 415—15

Vendéglőst keresek
6000 pengővel, vasuti fővonalon épitendő
restaurácio vételéhez.
Freund Jenő, Vasvár.

Országos vásárok. *Péntek*, szeptember 19. Csenger, Szentes.

Szombat, szeptember 20. Gőlle, Gyulay, Szabadszentkirály, Szentes.

Vasárnap, szeptember 21. Baja, Érsekvadkert.

Hétfő, szeptember 22. Alsóság, Bátaszék, Balassagyarmat, Erdőcsokonya, Fehérgyarmat, Fertőszentmiklós, Gödre, Iharosberény, Jászárokszállás, Kóka, Kömlő, Körmend, Magyaróvár, Móvár, Nemesnép, Nova, Öcsöd, Püspökhatvan, Somogysárd, Szabadszentkirály, Szeghalom, Szentgotthárd, Tab, Tatabánya, Tiszadob, Tokaj, Veszprém.

Kedd, szeptember 23. Balassagyarmat.

Csütörtök, szeptember 25. Devecser, Hahót, Felsőrajk, Hajdúhadháza, Kecskemét, Keszthely, Kapuvár, Koppányszántó, Nagyberki, Nagykálló, Püspökladány, Sajtoskál, Tiszalök.

Péntek, szeptember 26. Békés, Pétervására.

Szombat, szeptember 17. Békés, Biharnagybajom, Félegyháza.

Vasárnap, szeptember 28. Békés, Kiskunfélegyháza, Törökszentmiklós.

Hétfő, szeptember 29. Abádszalók, Alap, Balatonszabadi, Csepreg, Csorna, Dunapataj, Dunavecse, Eger, Ercsi, Gyönk, Gyulakeszi, Hatvan, Hercegfalva, Jászberény, Kálóz, Karád, Karcag, Komárom, Liget, Mátészalka, Nagyigmánd, Nemesdéd, Ősi, Püspöknádasd, Sajószentpéter, Seregélyes, Szendrő, Szigetvár, Tarcal, Türje, Vasszentmihály, Vajszló, Vasvár, Vámosmikola, Zirc.

Kedd, szeptember 30. Demecser, Dombóvár, Dunapataj, Dunavecse, Eger, Ercsi, Gyöngyösmellék, Hatvan, Kaba, Kaposmérő, Mezőkomárom, Nagyecsed, Nagypirit, Sásd, Vásárosnamény, Véménd, Zirc.

Szerda, október 1. Homokszentgyörgy, Ivánegerszeg, Jánosháza, Kaposvár, Kocsola, Miskolc, Mezőkomárom, Nyírbogdány, Sárospatak, Sárrétudvari, Tápiószentmárton, Tiszafüred.

Csütörtök, október 2. Celldömölk, Fertőrákos, Kiskomárom, Kiszombor, Nagyléta, Sarkad, Tököl.

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hívó telefon: Aut 194—21
Kedvező fizetési feltételek

Péntek, október 3. Buj, Gyöngyös, Kötse, Mezőberény, Nagyhalász, Önod, Sarkad, Sátoraljaújhely.

Szombat, október 4. Bő, Bükkösd, Mezőberény, Somogyjád, Szeged, Vásárosbéc, Zala.

Agyonlőtték a newyorki Little Hungary vendéglősét. *Newyorkból* írják: A *Broadwayn* lévő *Little Hungary* nevű magyar étterem tulajdonosát *Feinstein* Hermant a mult éjszaka banditák agyonlőtték. Üzleti záróra után a vendéglős feleségével az University-Avenuen lévő lakására ment. Házának sötét kapualjában két bandita lefogta a vendéglőst és két revolverlövéssel agyonlőtte. Feinstein felesége idegsokkot kapott és azóta sírógörcsökben fekszik. Miután a meggyilkolt vendéglős lakását sértetlenül találták, azt hiszik, hogy a banditák bosszúból ölték meg. Nincs kizárva, hogy a meggyilkolt vendéglős valamelyik csempészszervezetnek volt a tagja.

Jávorfából — cukor és szirup. Kanada a végtelen erdőségek hazája. Onnan jő a hír, hogy ott a jávorfából cukrot és szirupot készítenek. Dacára annak, hogy a lakosság a mindinkább olcsóbbodó importált répa- és nádcukrot előnyben részesíti, mégis a kanadai jávorfacukor termelése évről-évre emelkedik.

Nagy szállót építenek Robinson szigetén.

A híres-nevezetes *Robinson*-nak, gyermekkorunk e megcsodált és megkedvelt alakjának regényes szigete, min angol lapok jelentik, nemsokára belép az élet legvaskosabb prózájába: *Mas-a-Tierra* szigetén — ez a nevezetes hely neve — egy brit társaság „Robinson Crusoe-szálló"-t épít és turistákat fog rendszeresen szállítani erre a szigetre, amelyen *Defoe* világhírű Robinsonja kalandos életét élte. A Csendes-Oceánban magában búslakodó sziget vad szépségét tehát nem okára pénzre fogja felváltani egy idegenforgalmi vállalat, amely bizonyára gondoskodik Mas-a-Tierra regényes történetének kihasználásáról.

Az első fehér ember 358 esztendővel ezelőtt lépett erre a szigetre. Juan *Fernandez*, a nagy andaluziai tengerész egyik vakmerő vállalkozása folyamán, 1572-ben, a Csendes-Oceánon egy szigetcsoportra bukkant, amelyben három sziget van. Valparaisotól nyugatra, 362 mérföldnyire találta az első szigetet, amelynek a *Mas-a-Tierra* (közelebb a szárazföldhöz) nevet adta. A spanyol hajósok, eltávozásuk előtt kecskéket raktak ki a szigetre, amelyek ott elszaporodtak és később a tengeri rablóknak értékes élelmül szolgáltak. Ettől a szigettől csak szűk csatorna választja el *Santa Klara* kis szigetet, amely mindössze nyolc kilométer kerületű és különös alakzatú sziklák teszik érdekessé. A csoport harmadik szigete, *Mas-a-Fuera* (messzibbre künn), a csillei parttól 402 mérföldre nyugatra van. Mindössze 84 négyzetkilométer, de már nagy távolságból észrevehető, mert sűrű erdőségekkel födött hegyei 1836 méternyire is felkapaszkodnak.

Mas-a-Tierra szigeten, amely legalább mégegyszer akkora, mint Mas-a-Fuera, nincsenek ily magas hegyek. A hosszan elnyúló sziget déli része lapos, száraz síkság, amely fokozatosan felemelkedik Mas-a-Tierra legmagasabb hegyéig, a sziget északi részét több nagyon termékeny völgyre szétosztó Junque erdős hegyláncig. Itt bőségesen van trópikus gyümölcsfa, tehát egy Robinson itt kielégítő táplálékot talált. Az északi parton sötétvörös kőzetből álló meredek szirtek vannak, amelyet zöld szákadékok metszenek át és éppen ezen a festői helyen építik fel a nagyvilági angol szállót. A hajók a szigetnek csak ezen a részén, amelynek Cumberland-öböl a neve, köthetnek ki körülbelül harminc méter mély vízben, amiből az következtethető, hogy a „*Grand Hotel Robinson Crusoe*" építéséül kiszemelt hely közelében kell lennie annak a helynek, ahol 1704. február hónapjában a „Cinq Torts" hajó Strandling nevű kapitányának parancsára Selkirk skót matróz a szigetre kitéve, Mas-a-Tierra földjére lépett.

Negyven év óta ezen a szigeten állandóan élnek emberek és pedig európaiak, aminek ismét érdekes története van. A „*Telegraphe*" nevű francia vitorlás-hajó 1891-ben nagy vihar elől menedéket keresve, a sziget északi partján levő egyik öblébe vetődött és mert a legénység részeg volt, a sziklákon összezúzódott. Aki élő volt a hajón, mind elpusztult, kivéve a hajó egyetlen utasát, a francia Charpentiert, aki sértetlenül a partra tudott jutni. Ez a francia sokáig valóságos második Robinson volt. Jó ideig teljesen magára volt hagyatva, míg végre sikerült összeköttetésbe jutni a szárazfölddel. Ettől kezdve felkapta a szerencse. Egy *Rodt* nevű svájci és egy *Recart* nevű francia emberrel együtt megszerezte a csilei kormánytól az egész *Juan Fernandez* szigetcsoport halászati jogának monopóliumát. Ez nagyszerűen bevált. Azon a vidéken bőven vannak nagy tengeri rákok, amelyek eladásával hamarosan annyi pénzt szereztek, hogy már 1910-ben Csilében rákszállításra hatvantonnás motorhajót építtethettek. Mostanában havonta nyolcezer rákot szállítanak Mas-a-Tierra-ból a délamerikai kontinensre egész Buenosz-Aireszig, ahol kilogrammjáért öt-hét pengőt adnak. Mivel a tengeri rákok közt hat-nyolc kilogramm súlyúak is akadnak, látható, hogy az üzlet nem éppen a legrosszabbul megy.

Charpentier, mint gazdag ember, ma is Mas-a-Tierra-szigetén él. Neki nyolc gyermeke volt. Rodtnak, aki néhány évvel ezelőtt meghalt, hat és ezek már utódaikkal együtt csaknem mindannyian a szigeten laknak. A *Robinson-szállót* létesítő társaságban mindezeknek a Charpentier—Rodt utódoknak nagy szerep jut és valószínűleg Charpentier egyik fiát fogják az új szálló vezetésével megbízni.

Az bizonyos, hogy sem Defoe Dániel, sem Selkirk Robinson nem álmodhatta, hogy az ő regényük helyének vadon elzárkózottságába sokemeletes szálló fog behatolni villamos világítással, melegvízszolgáltatással, frakkos pincérekkel, persze, jazz-muzsikával és talán jó magyar cigánybandával is.

OMEGA

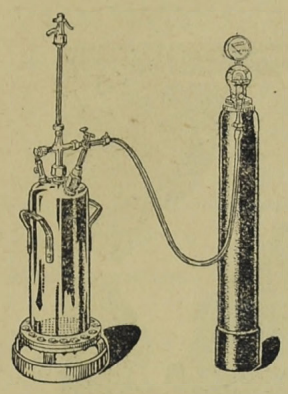
szabadalmazott szikvíz és telített vizeket előállító készülék. Gyártja és forgalomba hozza:

MÁTHÉ ANDRÁS

vörösrézárú gyára

Újpest, Gr. Károlyi ucca 17.

Tel.: Aut. 940—28

Vendéglősöknek és korcsmárosoknak óriási megtakarítás.

A legelőnyösebb fizetési feltételek.

Prospektust díjmentesen küldök.

Megszöktek a tűzoltás elől, a főszolgabíró pénzbüntetésre ítélte őket. Vitenyéd községben vasárnap éjjel nagy tűz pusztított. Özv. *Kovács* Istvánné és *Kovács* Ignác korcsmárosnak szérűskertjében három hatalmas szalmakazal lett a lángok martalékává. Az oltásban résztvettek a zalaegerszegi, a hagyárosi, boncodföldei, az alsó- és felsőbagodi tűzoltók, akiknek csak éjfél után két órakor sikerült a tüzet lokalizálni. A falu lakosságának egy része azonban nem vett részt az oltási munkálatokban. Nemcsak a szép szóra nem hallgattak a lelketlen emberek, hanem még a csendőrség parancsának sem engedelmeskedtek. Többen elszöktek hazulról, kiszaladtak a mezőre és onnan nézték a veszedelmes elem pusztításait és a tűzoltóknak valóban emberi erőt meghaladó munkáját. Ez a lelketlenség nem maradhatott megtorlatlanul. Mózes László zalaegerszegi tűzoltóparancsnok jelentést tett a valóban párját ritkító esetről az alispánnak és a zalaegerszegi járás főszolgabírájának. A főszolgabíró nyomban utasította a zalalövői csendőrséget, hogy nyomozza ki azokat, akik a hatósági felszólításnak ellenszegültek s ahelyett, hogy segítségül siettek volna, inkább odahagyták éjnek idején még lakásukat is. A csendőrségnek hét ilyen egyént sikerült kinyomoznia, akiket föl is jelentett a főszolgabíróságon. A főszolgabíró minap idézte őket maga elé és fejenkint 20 pengő pénzbüntetést szabott ki rájuk.

Ritka halfogás. Pentz Károly rábagyarmati halászmester a napokban egy 36 kilós harcsát fogott a Rábában. A hatalmas halat Ebenspanger Gyula rábagyarmati vendéglős vásárolta meg.

Tűzharc után két mexikói szeszcsempészt agyonlőttek az amerikai vámőrök. Newyorkból jelentik: A mexikói határon hétfőn délután véres tűzharc volt az amerikai prohibiciós rendőrség és mexikói alkoholcsempészek között. La Feria határvároska közelében az amerikai vámőrség megállított egy mexikói lovascsapatot és meg akarta motozni a férfiakat. A mexikóiaknál semmi csomag nem volt és tiltakoztak a motozás ellen. Mikor azután az egyik vámőr a nyereg alá nyult és egy nagy üveg whiskit húzott ki a nyeregtáskából, a férfi, akinek a lovához hozzányult, dühében revolvert rántott és leterítette a vámőrt. A lovascsapat erre elvágtatott a mexikói határ felé. A vámőrök üldözőbe vették őket és a közeli erdőben be is érték a lovascsapatot. A mexikóiak akkor már biztos fedezékbe voltak és tüzelni kezdtek a vámőrökre. Ezek géppuskákkal vonultak fel és szintén tűz alá vették az erdőt. A mexikóiak másfélórai elkeseredett ellenállás után megfutamodtak. A csatatéren két halott és egy súlyos sebesült maradt, mind a hárman mexikói alkoholcsempészek.

Budafokon, Sörház ucca 7. sz. alatt lévő borpincében transportláger

hordók és kádak

jutányos áron eladók.

Vételi ajánlatok ott a helyszínén megtekinthetők.

Betörők a vendéglőben. A minap éjszaka betörők jártak a *Hermina* út 47. számú házban levő vendéglőben. A betörők zavartalanul dolgoztak és különböző értékes tárgyakat vittek el. A rendőrség keresi őket.

Kedélyes vendégiő. Berlinből jelentik: Nem messze a Kurfürstendammtól, az utóbbi hetekben vendéglő nyilt meg. Ha az ember az étlapot nézi, úgy találja, hogy a tulajdonos a vendégfogdosás egészen új rendszerével operál. Rosszkedvű vendéget minden bosszant, mondotta magában valószínűleg és az a vendég, aki bosszankodott, a következő alkalommal alighanem más vendéglőt keres fel. Ennek nem szabad megtörténnie. A vendéget tehát jó kedvben kell tartani, vagy pedig rossz kedve ellen hathatósan kell harcolni. Ezeknek az elgondolásoknak a produktuma a furcsa étlap, amelynek egyik széljegyzete így szól: Nem kell italt rendelnie, mert akkor megadná a vendéglősnek az egyetlen lehetőséget, hogy keressen Önön. Mire a vendég természetesen italt rendel. A leves-rovatban ez olvasható: Miért veszekedik a pincérrel, hogy forró a leves? Azt hiszi, hogy szívesen égeti meg a hüvelykujját az Ön kedvéért? Fiatal házaspárok örömmel olvashatják az étlapnak ezt a felszólítását: Hiányzik valami Önöknek a háztartásukból? Keressen ki nyugodtan hiánypótlásra megfelelő késeket, villákat, kanalakat és sótartókat készletünkből. Az érdekes étlap arra az eshetőségre is gondol, hogy a vendég mindennek ellenére elégedetlen a helyiséggel. Ha elégedetlen, így szól egy további felszólítás. Ajánljon bennünket azoknak a barátainak, akiket be akar egyszer csapni.

Borárak. Az új borokban még nem alakult ki a piac, dacára annak, hogy a szüretek nem egy vidéken megkezdődtek. A 18—23 filléres mustárakat még véglegesnek nem vehetjük. Az általános szüret az országban e hónap végén fog megkezdődni, amikor is nagyobb üzletmenetre van kilátás. Minőség tekintetében egyes hírek szerint csökkenés állott volna be, ez azonban korai megállapitás még, mert hiszen már eddig is meglehetős cukortartalmú volt a szőlő, míg további várakozás esetén föltétlenül kiváló minőséget fogunk szűrni. Több helyről jelentik, hogy nagy a törkölymennyiség, ami a termés mennyiségére kedvezőtlen befolyást gyakorol.

Szentmártonkátán számottevő készlet nincs. A kisgazdák a riasztó új borárak hírére olyan nagy mennyiségű szőlőt vittek piacra, hogy van sok olyan gazda, aki egész termését már ilyenképen eladta. Hordó iránti kereslet nincsen. Próba szüretünk nagy törkölyszázalékot és kevés mustnyeredéket mutatott.

Dömsödön elkelt kis tételben 28-as 10 fokos bor 23 fillérért, míg 1929-es 75 hl. 12 fokos 31—34 fillérért. Az utóbbi napokban úgy az 1928-as, mint az 1929-es óborok nagyon megfogytak.

Prónayfalván a korai mustok 18—23 fillér között kelnek el.

Nyíregyházán eladatott 120 hl. 11 fokos 25 fillérért.

Gyöngyösön közepes kereslet és kínálat mellett elkelt 50 hl. 12·5 fokos 35 fillérért, 40 hl. 11 fokos 30 fillérért, 50 hl. 10·8 fokos Othello 25 fillérért, 20 hl. 13·2 fokos fehér 45 fillérért és 50 hl. 12·5 fokos ófurmint 46 fillérért.

Pacsán boreladás megszünt, ellenben a szőlőexport nagy. 25—28—30 fillérért kelnek el a borszőlők is. Szeszfőzdénk most alakul, melynek hivatása lesz borpárlat készitése.

Hahóton élénk kínálat mellett kis tételben 12 fokos borok 25 fillérért kelnek el.

Szekszárdon a borok nagy része elfogyott és főleg vendéglősök részéről a vásárlások élénkülnek. 11—12 fokos siller- és vörösborok literenkint 30—36 fillérért kelnek el. Jó közepes termés várható.

Hogy lesz egy kis falu híres és gazdag? Hollywoodban, a kaliforniai paradicsomban, is vannak az embereknek gondjaik. Nemcsak a szegényeknek, a leggazdagabbaknak és leghíresebbeknek is. A legnagyobb gondok egyike az, hogy a gazdag ember, akinek külön palotája, saját uszodája, sportpályája, esetleg a házában magánszínháza is van, mit tegyen, hogy szabad idejében ne unatkozzék, hova menjen valami új szórakozást keresni, vagy egy kis — alkoholt, annak veszélye nélkül, hogy a szemfüles rendőrség rajtaüt. A filmnagyságok állandóan keresnek ilyen helyeket és ennek a törekvésnek köszönheti egy kis mexikói halászfalu, hogy néhány hét leforgása alatt nevezetességre és gazdagságra tett szert. Egy newyorki milliomos néhány hónappal ezelőtt Hollywoodban rándult és oly nagyszerű luxusjachtja volt, hogy ennek révén bekerült a legexkluzívabb filmművészek társaságába. Al Jolsonnál volt éppen vacsorán és meghívta a jelenlevő huszonhárom főnyi társaságot a jachtján egy kis hétvégi kirándulásra. A hajó Mexikó felé tartott és egyszer csak megpillantottak egy apró, alig néhány házikóból álló falucskát. Partra szálltak és végigjárták a falut, amely piszkos volt és elhanyagolt, de lagalább — és ez volt a legnagyobb előnye — nyomát sem mutatta semmiféle kulturának. Enseneda volt a falu neve. A változatosságra éhes vendégek betértek a legzüllöttebb külsejű korcsmába és élvezettel szürcsölték a legkomiszabb pálinkát. Egy pohár csak öt centbe került és ez külön meglepetést jelentett. Al Jolsonék társasága három órát töltött a kis fészekben, amelynek lakói csapatba verődve úgy megbámulták az idegeneket, mint a borjú az újkaput.

Egyesület, saját helyiségébe, tagjai kiszolgálására agilis

vendéglőst keres.

A helyiségben lakás és konyha van. Irásbeli ajánlatok

Dr. Székely Ede

egyesületi ügyészhez,

Budapest, VI., Izabella u. 85. sz.

küldendők.

Sörkiméró-készülékek

jégszekrények minden méretben, csakis elsőrendű kivitelben, gyári árakon.

Stiller Arthur

Budapest, VII., Kazinczy ucca 6/b szám.

Telefon: J. 413—70 ● **Kérjen árjegyzéket!**

Elhatározták, hogy a jövő héten visszatérnek. Hollywoodban gyorsan híre ment a pompás felfedezésnek és a következő vasárnap már százszámra tódultak a filmszinészek Ensenedába. A kis falu egyszerre divatba jött és lakói észretértek: a közeli városból néhány láda pezsgőt és kártyát hozattak és az árakat is felsrófolták. A kocsmákat meghagyták ugyan az eredeti mocskos állapotban, hiszen ez volt a legnagyobb vonzerő, de egy hónap mulva a fentemlített pohár szesznek két dollár volt az ára és egy pohár pezsgőért húsz dollárt kértek. A község lakói rájöttek arra, hogy a jó „száraz"-földi halakból is meg lehet élni, ha horogra akadnak.

Megtámadta a járőrt a volt cseh legionárius. *Kropuska* Károly ipolybéli korcsmáros, volt cseh legionárius, akit kitiltottak Vámosmikola járás területéről, szeptember 5-én este hat órakor engedély nélkül átlépte a határt. A járőr megállásra szólította föl. Kropuska Károly azonban ehelyett megtámadta a járőrt és tettlegességre is vetemedett. A járőr fegyverét használta és súlyosan megsebesítette a korcsmárost. Kropuska Károly kórházba szállítása közben meghalt.

HORDÓ

elsőrendű minőségben, minden nagyságban állandóan raktáron

HERRMANN HORDÓGYÁR

Budapest-Kőbánya, X., Liget ucca 8. sz.

Az alkoholtilalom és a kígyó. Az amerikai lapok most egy mulatságos esettel szórakoztatják olvasóikat. J. A. Farradan New-Orleansból levelet írt a legnagyobb amerikai lapoknak és elpanaszolta, hogy eddig be tudta tartani az alkoholtilalom rendelkezéseit, de most egyszerre úgy érezte, feltétlenül szüksége van egy kis italra. Megkérdezte egyik barátját, hogyan lehetne legitim úton egy kis szeszhez jutni. Azt a tanácsot kapta, menjen el a patikába. A patikus sajnálkozva fogadta:

— Sajnos, nem tehetek semmit, szeszt csak akkor adhatok, ha kígyó csípte meg.

— Meg tudná nekem adni a legközelebbi kígyó címét — kérdezte Farradan.

Megkapta a címet és tíz perc mulva a kígyó tulajdonosával állt szemben, akinek kijelentette, hogy szeretné, ha a kis hüllő megcsípné.

— Nagyon szívesen — felelte az állat tulajdonosa — fáradjon ide két hét mulva.

— Szent Isten, két hét, hiszen az rettentő idő.

— Sajnálom uram, de a legközelebbi tizennégy napban kígyómnak minden perce le van foglalva.

A kétszavas szerep, korcsmáros-művésze. Londonból jelentik: Essexben meghalt a minap egy John Mortimer nevű öreg korcsmáros, akiről érdekes történetet elevenít fel most egy angol ujság. Abból az időből való ez a történet, amikor Mortimer még színész volt. Fiatal korában egy vándorszíntársulat igazgatója énekesnek szerződtette és azután egyik vidéki színtársulattól a másikhoz vetődött. Drámai színész akart lenni, de dicsőség helyett csak nyomorúságban volt része. Feleségül vett egy színésznőt és negyvenéves korára már négy gyermeknek volt az apja. Egyszer, váratlanul mégis meglátogatta a szerencse. Irving színházában egy „Gyilkos" című drámát játszottak, melynek második felvonásában arra van felépítve a hatás, hogy az üresen maradt színpadra behallatszik az éjszakából egy rémült kiáltás:

— Gyilkos, segítség!

Ez a jelenet azonban nem érvényesült sem a premiéren, sem a többi előadáson és a dráma már abba a veszedelembe került, hogy le kell venni a műsorról. Irving, aki nemcsak mint művész, hanem mint színpadi rendező is kiváló volt, annak tulajdonította a darab említett fontos jelenetének hatástalanságát, hogy a színész, akire a kétszavas szerepet rábízták, nem kiáltja eléggé hatásosan: Gyilkos, segítség! Más színészre, azután megint másra bízták a kétszavas szerepet, de az eredmény ugyanaz maradt. Ekkor egy öreg színésznek eszébe jutott, hogy ismert ő a vidéken egy John Mortimer nevű szegény vándorszínészt, aki az ilyen rémült kiabálásban valósággal remekelt mindig, igaz, hogy csak ebben, semmi másban. Irving azonnal hozzálátott Mortimer megkereséséhez és egyheti levelezgetés után végre megtudta, hogy melyik vidéki színtársulatnál hasogatja hangjával a kulisszákat. Azonnal Londonba hívta próbára és annyira meg volt elégedve, hogy szerződtette a kétszavas szerep „eljátszására". A darab sorsa csakugyan egyszerre megfordult. Mortimer annyi élethűséggel, olyan drámai erővel kiáltott segítségért a színpadon kívül, hogy a közönségen végigfutott a borzalom. A kiáltás végén megcsuklott a hangja, mintha éppen akkor vágták volna el a nyakát! A borzalom előkészítette a többi jelenet hatását is. Öttagú családjával együtt gondtalanul megélt. Mortimer a kétszavas szerepből az egész szezónban, majd vidéki vendégszereplésekre is elment, amikor a dráma vidéki színházakhoz került, később pedig egy amerikai színigazgató szerződtette a kétszavas szerepre. Egyszer azonban mégis lekerült a dráma a műsorról és Mortimer szerződés nélkül maradt. De már ekkorra annyi pénzt takarított meg, hogy felesége tanácsára megvásárolt Essexben egy korcsmát és élete végéig gondtalanul megélt belőle. Leánya, Lucy Mortimer jeles színésznő, fiai pedig vasútépítő mérnökök.

A hernyók hallanak? Berlinből írjak: Erhard és Beier életbúvárok megfigyeléseik alapján arra az eredményre jutottak, hogy némely lepkefaj hernyója érzékeny a hangok iránt. Különösen a káposztalepke hernyója tanusít ebből a szempontból érdekes viselkedést. Valahányszor tapsoltak vagy kiáltottak egyet, a több méter távolságban elhelyezett hernyók mindannyiszor felemelték testük előrészét és figyeltek. A hernyóknak tehát hallóérzékük is van.

Mesterséges gége aranysípból. Egy brizbanei nő súlyos és életveszélyes gégeműtét következtében teljesen elveszítette hangját. Graham Brown tanár rendkívül finom sípalakú aranykészüléket szerkesztett számára, melynek rezgése az emberi hanghoz hasonló hangot idéz elő. Ezt a gégefőbe illesztette be s a nő mesterséges hanggal teljesen érthető módon beszél. Nemrég igen sikeres gramofonfelvételeket is készítettek beszédéről.

Állami bankett két tehén tiszteletére. Belfastban a napokban két tehén szokatlan tisztességben részesült: hivatalos állami bankettet rendeztek tiszteletükre. Erre a ritka kitüntetésre azzal váltak érdemessé, hogy megteremtették a tejhozam legújabb brit világbirodalmi rekordját, amennyiben évenkint mindketten *ötezer gallon* tejet szolgáltatnak. A bankettet a földmívelésügyi kormány rendezte és üdvözlő táviratot küldött a nevezetes alkalomra a szabad állam kormányzója is. Nehogy bárki is félreértse az ünnepség célját és azt higyje, hogy a bankett talán a tehenek tulajdonosának szól, az asztalfőn két üres szék állt, mintegy jelképezve a nap hőseinek jelenlétét. A jelenlevő vendégek mindegyike megkapta az ünnepeltek fényképét — egyelőre saját-kezű aláírásuk nélkül.

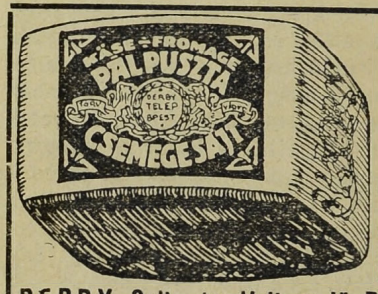
Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz
a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: Aut. 910—01 és Aut. 900—72

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca 11/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

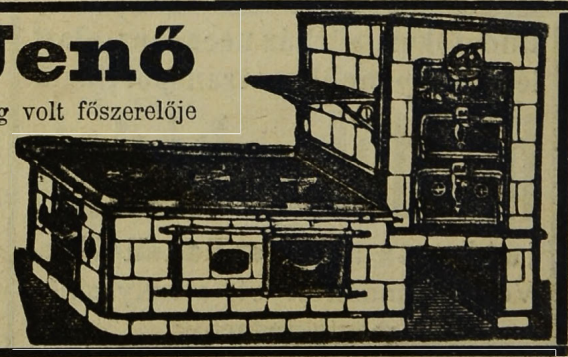

A „MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR"T
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KŐBÁNYÁN.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos
DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, VII., Kerepesi út 62.
Telefon: József 61—10

Szent István
Portersör
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

Bakonyi Jenő
a Lakos Lajos takaréktüzhely r.-t.-nak 38 évig volt főszerelője
üzemet nyitott
Budapest, Bezerédy ucca 8. alatt.
Elsőrendü, jó és olcsó munkámmal iparkodom megrendelőim bizalmát kielégíteni.
Kályhák schamotirozását vállalom.
Telefon: József 322—78

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 19. SZÁM 1930. OKTÓBER 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József“ 322—81

HIVATALOS ÓRAK: DÉLELŐTT 9 ÓRATÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Együttműködést

hirdet és együttműködést akar a magyar vendégipar egyik legnagyobb és legtekintélyesebb szakmája, a kávésipar. Mészáros Győző, a kávések egyik legagilisabb vezérembere vetette föl a szép eszmét és már a kezdetben annyi megértés fogadta, annyi érdeklődés környékezte, hogy a nekiindulás a legszebb reményekre jogosít!

A Magyar Vendégipari Blokk megalakítása csakugyan nagy és szép reménységeket tud adni. Végre is arról volna szó általa, amit ez a mi negyvenegynehányesztendős ujságunk szinte napról-napra hirdet és hirdetett még a legsúlyosabbnak látszó testvérharcok idején is. Mert hiszen a magyar vendéglősnek, kávésnak, korcsmárosnak és szállodásnak sokkal több közös érdeke van, mint amennyi az ütköző pont közöttük!

Mindenikök a vendéget szolgálja. A vendég szükségletei hívták életre ezeket az iparokat egymásután. Hiszen minél jobban halad a világ, annál inkább változnak, módosulnak az utas- és vendégforgalom körülményei, de mindig ezek szerint új meg új követelmények támadnak. A mostani vendégipari szakmák korántsem tarthatják máris lezártnak a fejlődést és a szükségszerű szétválást a rokonszakmák között, ez az öt-hat szakma nem készülhet úgy, mintha tovább már nem volna lehetséges a fejlődés.

Hogy egyébre ne mutassunk rá, néhány külföldi centrumban máris megvan az együttműködés a vendégipari szakmák és a nagy autógarázsok között, amelyekben a világjáró vendégek kocsijait szakértő kezelés várja, sokkal jobb, mint a minőt a legkitünőbb szálló autótelepe adhatna neki. És ez természetes is. A specializálódásban van a haladás ezen a téren! Igy vált el lassankint a régi módi fogadórendszerből a külön étterem, kávéház, a korcsma, majd legutóljára a kaférestauránt.

A vendégipar egyik szintén korán különvált rokonszakmája, amely azonban a keleten még szinte ma is együtt van vele: a fürdőipar. A gyógyfürdő és a tisztasági fürdő egyaránt. A nyaraló és weekendipar elágazásai szintén a mi iparunk széjjelágazásainak a következményei lettek. Ha még ezekhez hozzávesszük, hogy adott helyzetben a mi iparaink szívesen gondoskodnak a vendég továbbszállításáról is, egyes óriás vállalatainknak nemcsak autóparkjuk van, hanem egészen különálló csónak- és mótoros-serege, önálló villamosvállalata, sőt külön vasútja is, akkor belátjuk, minő roppant fejlődési lehetősége van még a mi vendégiparunknak.

Igy is kell ennek lennie. A kisebb vagy nagyobb időközökben helyváltoztató vendég mindenesetre a mi szakmáink érdekeltségi körébe tartozik, valamint az is, akinek nincs önálló háztartása. Ebből viszont az következik, hogy az ezekkel foglalkozó szakmák joggal egyesíthetők egy nagy és kifelé erősen összetartó óriásszövetségbe, blokkba, amely a közös érdekek védelmére mindig harcrakész, tekintet nélkül arra, hogy melyik szakma a közvetlenül fenyegetett. Mert az egyes szakmáknak természetszerűen eddig is voltak, a jövőben is lesznek azért érdekellentéteik. Ezeket az apróbb viaskodásokat elintézhetik ezután is, de sokkal kisebb elkeseredéssel, huzavonával, egymásnak ártó szándék nélkül, ami olyan külön eredmény lesz, hogy már maga is megéri a blokkbatömörülést.

De kétségtelen, hogy más hasznok is származnak ebből az egyesülésből. Kifelé nagyobb lesz az erkölcsi és az anyagi súly! Több lesz az erő! És a szakmák ellenségei vagy oktalan lekicsinylői esetleg a saját bőrükön fogják tapasztalni az új egyesülésben rejlő hatalmat!

Az eszme jó, csak nem szabad időt veszteni a megvalósításban!

Hiszen nagyon sokféle érdekeltség van, amely bizony nem nézné szívesen ezt a föléje tornyosuló új erőt! Meg lesznek a gáncsoskodók is. És itt nagyon kell ügyelnie szakmáinknak, hogy a személyi ellentéteknek ne adjon nagy lehetőségeket. Mert a szakma általános érdekei mégis csak előbbre valók, mint a pajtáskodás, meg az egyéni féltékenykedés, már pedig a legtöbb szép eszme ezeken szokott elbukni köztük!

Sikora Lajos
vendéglős.

A korcsmai hitelre vonatkozó hirdetmények kifüggesztése. A belügyminiszternek 122.400/1930. B. M. sz. rendelete értelmében a korcsmai hitelre vonatkozó törvényes rendelkezéseket a vendéglőkben, korcsmákban stb. ki kell függeszteni. Ezzel kapcsolatban a miskolci fűszer- és csemegekereskedők panasszal fordultak a miskolci kereskedelmi és iparkamarához azért, mert a rendőrség az említett hirdetmény kifüggesztését a fűszer- és csemegekereskedőknél is megköveteli és az ez ellen vétők ellen eljárást indít. Minthogy a vonatkozó rendelkezés az érdekeltek szerint a szeszes italt kizárólag zárt palackokban árusító fűszer- és csemegekereskedőkre nem vonatkozhat, a kamara a miniszterhez fordult megfelelő magyarázó pótrendelkezés kiadása, illetve annak eldöntése érdekében, vajjon a kérdéses hirdetményt az említett üzletek is tartoznak-e kifüggeszteni.

Az ország szőlőtermelése válságban van, 600 ezer derék magyar ember léte vált bizonytalanná, az ország sok millió oly bevételtől esik el, ami végeredményben, a szegénység terhein csökkentene és az Antialkoholista Liga újabban a korcsmák vasárnapi zárvatartását kérte a népjóléti minisztertől.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78 **Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.** Alapíttatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Az elhalt italmérő iparának a folytatása.

„Vendéglősök Lapja" számára írta: dr. Türei-Osváth István m. kir. rendőrfogalmazó.

Nem vitás az, hogy a korcsma, vendéglő, szálloda, kávéház elsősorban iparág. Az italmérést, mint ipart, csakis akkor lehet megkezdeni és gyakorolni, ha az illető iparág üzésére az iparhatóságnál az iparigazolvány elnyerése ügyében az eljárás megfelelő módon folyamatba tétetett.

Az 1922. évi XII. t.-c.-be foglalt új ipartörvény 7. §-a értelmében az iparos halála után *az általa gyakorolt ipart életben maradt házastársa* — tehát amennyiben a feleség volt az engedélyes, az iparűző életben maradt férje is — *a saját jogán,*

és amennyiben az elhalt iparúzó után törvényes, törvényesített, vagy örökbefogadott kiskorú gyermekek, vagy unokák maradtak életben, egyszersmind *esetleg ezeknek a jogán és javára is továbbfolytathatja.*

De csak azoknak a feltételeknek a szem előtt tartásával, amelyeket az ipartörvény és a törvény végrehajtási utasítása — az 1923. évi 78.000. K. M. számú rendelet, megjelent a Budapesti Közlöny (Hivatalos lap) 1923. évi évfolyam július 5-én kia 150. számában — kötelezővé tesz.

Két csoportról van tehát szó.

Az egyik az iparost túlélő házastárs — feleség, esetleg férj — iparűzési jogosultsága özvegyi jogon.

A másik a hátramaradt törvényes, törvényesített, vagy örökbefogadott gyermekek, vagy unokák nevében gyakorolt iparűzési jogosultság.

Mindkét csoportra vonatkozólag általános elv — amelynek az említett törvényszakasz ad biztosítékot —, hogy az özvegynek az iparűzés folytatásához nem kell újabb iparigazolványt, vagy iparengedélyt szereznie.

Le kell szögeznem már eleve azt, hogy az ipartörvénynek ez a rendelkezése nem kapcsolatos semmiféle más vonatkozásban az *öröklési joggal.* Az elhalt iparos után. Ettől teljesen független. Ez a rendelkezés nem jelenti például az üzlet berendezési tárgyainak, ingóságaira vonatkozó tulajdonjognak abszolut átszállását az özvegyre, vagy a kiskorúakra. Ilyen értelmezést nem kívánt érinteni az új ipartörvény. Ilyen mélyen nem is nyulhatott volna bele a magánjogba. Nem is ez a célja ennek a rendelkezésnek. Ez nem lehet feladata az ipari közigazgatásnak.

Ez a rendelkezés, mint az ipartörvény végrehajtási rendeletének 13. §-a megjelöli, csak ipari közigazgatási rendszabály, amely a haláleset beálltával *igyekszik* — valóban méltányos módon — *segíteni a hátramaradottakon.* Akár az özvegyen, akár a kiskorúakon. Felmenti ugyanis a hátramaradottakat új iparigazolvány, illetőleg iparengedély megszerzésének a kötelezettsége alól.

Azt a körülményt, hogy az elhalt iparost túlélő és ilyenformán az ipar űzésére jogosított özvegy, akár nő, akár férfi,

a) kizárólag csakis a saját jogán folytatja-e tovább az ipart, legyenek bár kiskorú gyermekek, vagy unokák a hátramaradottak között;

b) vagy a kiskorú gyermekek, vagy unokák jogán a sajátjával együttesen;

c) vagy esetleg a saját jogát nem veszi igénybe és csakis kizárólag a kiskorú hátramaradt gyermekek vagy unokák jogán, a törvény nem vonja semmiféle korlátozás alá.

Szabad választást enged az özvegy részére a kérdés eldöntésében. A három fenti lehetőség közül azt jogosított az érdekelt kiválasztani, amelyiket a saját, vagy kiskorú gyermekei, vagy unokái érdekében a legcélravezetőbbnek tart.

A kiválasztásra és a döntésre a törvény *három hónapi határidőt* engedélyez az iparűző engedélyes elhalálozásától számítva.

E három havi határidő alatt az özvegy az elhalt által gyakorolt ipart minden külön bejelentés nélkül szabadon folytathatja. Akár van szakképzettsége, akár nincs. Lévén az italmérő szakmák között a vendéglősipar gyakorlása szakképzettséghez kötve.

Ez idő alatt őt az ipar gyakorlásában korlátozni, vagy megakadályozni nem lehet.

Mivel azonban az italmérési helyiségeknél az iparűzéshez szükséges engedély kettős irányú — iparhatóság által kiadott iparigazolvány és a pénzügyigazgatóság által kiadott italmérési engedély —, itt kapcsolódik az ipartörvény említett rendelkezéseibe az italmérési törvény — 1921. évi IV. t.-c. — megfelelő rendelkezése.

Bizonyos mértékű ellentétet melegében találhatunk a két törvény idevágó rendelkezései között.

Amíg az ipartörvény említett rendelkezése szerint az elhalt iparos után az özvegy *tekintet nélkül a nemére,* tehát akár az özvegy nő, akár az özvegy férfi, folytathatja a saját jogán az iparűzést, az italmérési törvény végrehajtási rendelete — az 1921. évi 101.010. P. M. sz. r. 16. §-ának III. pontja; lásd a Belügyi Közlöny 1921. évi évfolyam 1513. oldalán — ezt a jogot már megszorítja. Ebből a szempontból *özvegy alatt csakis a házastársat túlélő nőt — törvényes feleséget — lehet érteni. A férjet tehát nem.*

Elhalt női engedélyes törvényes házastársa, férje tehát az italmérést özvegyi saját jogán tovább *nem folytathatja.* Ha van kiskorú törvényes (itt már a törvényesített, vagy örökbefogadott gyermek sem jöhet figyelembe) gyermeke, vagy gyermekei, ezek nemlétébe unoka, vagy unokái, akkor az italmérést esetleg ezeknek a jogán tovább gyakorolhatja a megállapított feltételek alatt.

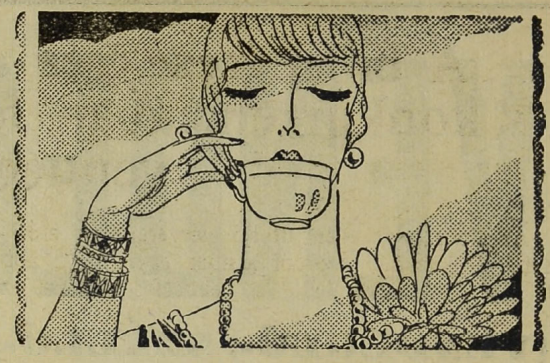
Itt bizonyos *módosításra szükség lenne.* Méltányos volna szerintem az esetben az elhalt női engedélyest túlélő férjre vonatkozólag is az italmérési engedély folytathatási jogosultság automatikus átszállásának az engedélyezése, ha a nő az italmérési engedélyt eredetileg már a saját nevére kapta meg (például özvegy korában), tehát ahhoz már nem özvegyi jogán jutott.

Az italmérési törvény továbbá *már nem enged olyan hosszú időtartamot* az italmérési engedély esetleges továbbgyakorlására vonatkozólag az engedélyes elhalálozása után, mint az ipartörvény.

Az italmérési törvény is biztosítja ugyan az özvegy — de csak a nő — részére a választási szabadságot, hogy ő saját maga óhajtja-e folytatni a saját jogán az italmérést, vagy ha ezzel a jogával élni nem kíván, a kiskorúaknak — elsősorban a törvényes gyermeknek, ezek nem létében a törvényes unokáknak — engedi át.

De ezt a szándékát az ipar űzésére és az italmérésre jogosított engedélyes elhalálozásától számított *30 napon belül kell igazolnia* — az iparhatóságnál *három hónapon belül* — azt, hogy az iparűzést és az italmérést, mint a törvényes és az elhalttal együtt és közös háztartásban élő házastárs, *továbbfolytatja-e?*

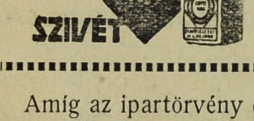
Ezt az igazolást az illetékes pénzügyigazgatósághoz kell előterjeszteni. (Folytatjuk.)

Szereti a jó kávét?

Mindenesetre, hiszen nem létezik ízletesebb ital. A kávé azonban a szívre és idegekre ártalmas koffeint tartalmazza, mely Önnek idővel megárthat. Ennélfogva Önnek is a koffeinmentes Hag kávét kellene innia. A Hag kávé valódi babkávé és annyira ártalmatlan, hogy még a szív- és idegbajosok, gyomor- és bélbetegek, sőt gyermekek is ihatják.

Kóstolja meg a Hag kávét, mely Önnek az igazi kávéélvezettel járó zavartalan örömöt okozza.

HAG KÁVÉ R.-T., Budapest. Ranolder-u. 21. Bon. Küldjenek nekem egy próbacsomag Hag kávét. Legyen a Vendéglősök Lapjára hivatkozással

Név .....
Ucca .....
Helység ..... V. L.

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

ORTHOFFER GUSZTÁV vendéglős és neje, Nógrádverőce.

Új korszakát éli a fényképezés. Ma már nemcsak az olcsóságban, de a tökéletességben is versenyeznek a fényképek előállító művészei a közönség számára és igazán úgy hozzá tartozik a modern ember életéhez, hogy évente legalább egyszer lefényképeztesse magát és szeretteit, mint a napi mosdás. Hányan bánták meg már eddig is, hogy elmulasztották évente megcsináltatni és eltenni a fényképeiket — egész kis könyvük lenne az életükről — ami most már pótolhatatlan!

Pótolja legalább az idei mulasztását, akinek szakmáinkban nincs fényképe önmagáról és családjáról! És egyetlen fényképét, rövid életleírásával együtt küldje be az Album szerkesztőségének *Budapest, IX., Viola ucca 2.*, hogy ki ne maradjon szakmáinknak ebből a díszkönyvéből. Gondolja meg mindenki ezzel az egyszerű ténnyel már emléket állít magának a szakma előtt és szégyenkezni fog családja és ismerősei között, ha hiába keresik képét a négy nagy testvérszakma kiválóságainak sorában!

A bormérések és az étkezdékkel való konkurrenciában felőrlődik a soproni vendéglősipar.

Az elpusztulás ellen utolsó vérverejtékes erőfeszítéssel küzködő soproni kisipar egyik leginkább sujtott ága kétségtelenül a vendéglősipar. Ez az iparág, amely régente egyike volt a legjövedelmezőbb iparoknak, ma a gazdasági válság lejtőjén úgyszólván a legmélyebbre csúszott. Az általános lerongyolódást természetszerűleg a legjobban érzi meg. Hogy ez mennyire nemcsak hangzatos panasz, hanem szomorú valóság, bárki meggyőződhetik róla, ha a naphosszat és esténként is üres soproni vendéglőkbe betekint. Arról, hogy mi az oka a soproni vendéglősipar sanyarú helyzetének, Tsida István, a vendéglősipartársulat elnöke a következőket mondta:

— Bennünket soproni vendéglősöket elsősorban a bortermelők nagy konkurrenciája juttatott mai súlyos helyzetbe. Hangsulyozom, nem látunk ebben ellenségeskedést. Kényszerhelyzetben vagyunk s nem tudunk segiteni.

— A soproni bor elvesztette piacát s igy a gazdák kénytelenek potom pénzért elkótyavetyélni a boraikat. Ennek következtében mi vendéglősök bort úgyszólván semmit sem adunk el, mert hiszen nem tudunk mi is leszállni a bor árával. A gazdapolgárok annyiért adják a bort, mint amennyi nálunk csak a ráeső teher, a fogyasztási adó, illeték és a többi. Mig a borárak száz százalékkal leestek, a teher maradt ugyanannyi. Az idei esztendő méginkább fenyeget bennünket. Mennyiség és minőség tekintetében is jó bortermésre van kilátás. A gazdáknak itt lesz a sok boruk, kénytelenek lesznek olcsón értékesíteni, ami katasztrófát jelent a vendéglősöknek.

— Ha a borfogyasztási adónak tetemes mérséklésével és egyéb terheink csökkentésével nem jön a kormány segítségünkre, rövidesen be áll a vendéglőipar teljes válsága, amit az is jelez már, hogy a közel multban egy-két héten belül három vendéglő zárult be Sopronban. Nemkülönben az is, hogy amíg öt évvel ezelőtt egyéb megélhetés híján sokan iparkodtak korcsmát nyitni, ma pedig ezek már mind eltüntek ismét.

— Hogy vannak a sörrel, — kérdem. — Sört nem mérnek kí a gazdák?

— Az alacsony borárak miatt — mondja a vendéglősipartársulat elnöke — a sörfogyasztás is minimális. Olyan olcsó a bor a kimérésekben, hogy nem isszák az emberek a drága sört. Az idén a sörfogyasztás nagymértékben csökkent.

Érdeklődöm az éttermek felől.

— Az éttermeknek elbirhatatlan konkurrenciát csinálnak a kifőzdék.

— A gyenge fizetésü nőtlen tisztviselők s az egyéb vendéglőben étkezők kénytelenek az olcsóbb koszthelyeket felkeresni. Bár az sokszor nem indokolt, mert a vendéglőkben is kapnak a különböző igényeknek, illetve erszényeknek megfelelő kosztot s a vendéglősök nem kivánják azt, hogy italt is fogyasszanak. Az utóbbi időben gombamódra szaporodtak el Sopronban a kifőzdék s a vendéglőstábor itt áll tehetetlenül velük szemben.

Megkérdeztem a vendéglősipartársulat elnökét, nem tartanák-e célszerűnek a záróramegszüntetést, hogy így talán nagyobb fogyasztást érhetnének el?

— Szó sincs róla, — hangzott a válasz. — Nincs közönség, kihalt a város. Este 11 órakor a vendéglők legtöbbje már zárhat. Nappal se lehet boldogulni, nem hogy éjszaka. Csak a rezsiköltséget emelné a záróra eltörlése.

Az ön vendégei

ételre, italra, cigarettára egyaránt kényesek. A legfontosabb azonban itt is a jó mocca, amelytől az egész est hangulata és sikere függ.

Meinl Gyula r.-t.

MI UJSÁG?

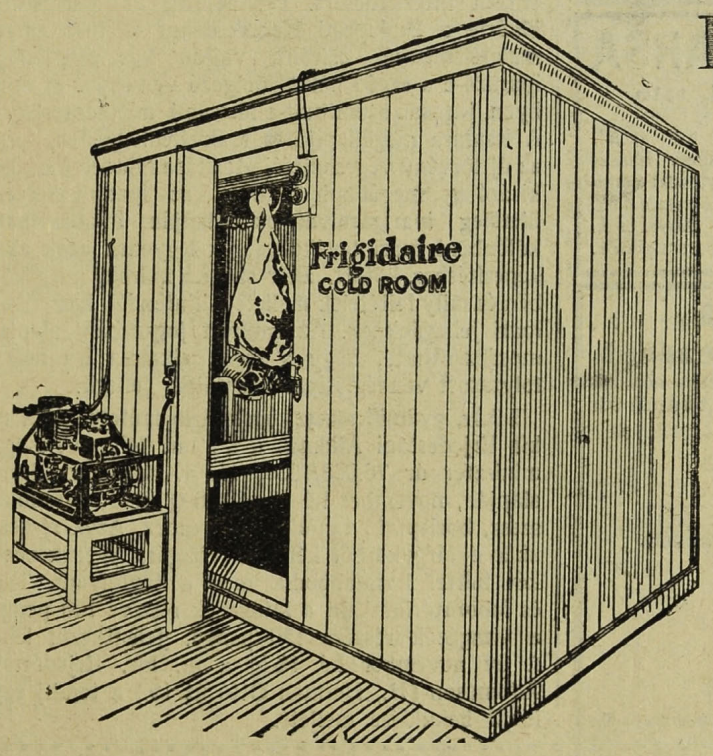
Szüntesse meg a Társadalombiztosító az uzsorakamatot. Az IPOSz előterjesztést tett az Országos Társadalombiztosító Intézet e hó 28-án megtartandó közgyűlésének, melyben rávilágít arra, hogy a Társadalombiztosító Intézet hátralékos járulékai után fizetendő 24%-os késedelmi pótlék áttöri az uzsoratörvényben lefektetett ama elvet, hogy tiltja a 8%-on felüli kamatok szedését, továbbá tekintettel arra, hogy a 24%-os késedelmi pótlék nem éri el célját, mert ha a munkaadónak nincs pénze a járulék fizetésére, akkor a 24%-os késedelmi pótlék sem képes a hátralékost a járulék megfizetésére ösztönözni, legfeljebb a kisexisztenciák tönkretételére alkalmas. Ennélfogva kéri a felirat, hogy mondja ki a közgyűlés, miszerint felirattal fordul a magyar királyi népjóléti miniszterhez avégből, hogy terjesszen a törvényhozás elé olyértelmű novelláris törvényjavaslatot, amely által a mostani 24%-os késedelmi pótlék leszállíttatik oly mérvben, mint amilyen késedelmi kamatot az állam az egyenes adók befizetésénél alkalmazni szokott. Az elnökség javasolta, hogy egy évre próbaképen a kamat 12%-ra szállíttassék le.

Az iparosok a balesetbiztosítási előleg ellen. Az Országos Társadalombiztosító Intézet közgyűléséhez indítványt terjesztettek be a kézművesipari érdekképviseletek a balesetbiztosítási előlegek megszüntetésére. Az előterjesztés szerint a balesetbiztosításnak ez a mai rendszere, hogy az Intézet a balesetbiztosítási járulékokra előleget szed, még pedig olyanoktól is, akiknek nincs semmi munkájuk, továbbá tekintettel arra, hogy az 1927. évi XXI. t.-c. nek 65. §-a nem írja elő azt, hogy az Intézetnek előleget kell szednie, hanem csak azt, hogy az Intézet előleget szedhet a balesetbiztosítási járulékokra, tekintettel továbbá arra a körülményre, hogy a balesetbiztosítási járulékelőleg terhét még a 24%-os késedelmi pótlék is súlyosbítja, mondja ki a közgyűlés, hogy: a balesetbiztosítási járulékoknak mai rendszerét megváltoztatandónak tartja, miért is felkéri az Intézet igazgatóságát arra, hogy sürgősen dolgozzon ki javaslatot a balesetbiztosítás rendszerének megváltoztatására.

Szállodai poggyász-autójárat. A pécsi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy egy szállodának, ha kizárólag szállodája vendégei poggyászainak a vasútról való felhozatala, illetve leszállítása céljára kíván teherautót járatni, semmiféle külön engedélyre szüksége nincs, mert ezt, mint szállodai üzeméhez tartozó műveletet, szállodai iparengedélye alapján jogosult végezni és gyakorolni.

* **Okos emberek** nem várják, míg sült galamb repül a szájukba, hanem előre gondoskodnak, elejét veszik a bajoknak, megalapozzák az esélyeket, a szerencsés véletlen alkalmat nyujtanak. Ezért vesznek osztálysorsjegyet és igyekeznek maguknak jólétet és gondtalanságot szerezni. Október 17-én kezdődik az új m. kir. osztálysorsjáték és ajánlatos még ma rendelni sorsjegyet bármelyik főárusítónál.

Frigidaire

villamos automatikus hűtőberendezés.

Mészárosok és hentesek stb. részére a megbízható hütés az üzlet alapját képezi; s a Frigidaire hűtőszekrényt előbb vagy utóbb Önnek is be kell szereznie. Előnyei annyira szembeötlőek, hogy azok, kik még ma késlekednek, mögötte maradnak konkurrenseiknek, kik Frigidair-el hütenek. Ne várjon mig forgalma csökken, határozza el most magát és ne felejtse el, hogy Frigidaire szállitotta a világ összes hűtőkészülékeinek 80 százalékát. Frigidaire működése tökéletes.

Kedvező fizetési feltételek.

HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest

IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 12. TELEFON: *AUTOMATA 898—86

Meghalt a híres kártyagyár öreg főnöke. A *Piatnik kártyagyár* öreg főnöke, *Piatnik* Ferdinánd, 72 éves korában Bécsben meghalt. Több mint száz esztendővel ezelőtt alapították a Piatnik kártyagyárat, amely az első időkben természetesen nagyon kicsike volt, úgyszólván csak néhány teknőből állt. A kuoni pásztor és a stüszi vadász azonban páratlan karriért csinált. A gyár fejlődött, terjeszkedett, olyan szükséglet támadt kártyában, hogy fiókokat kellett felállítani Lengyelországban, Magyarországban, Jugoszláviában. Piatnik Ferdinánd, a bécsi főnök, a bécsi társaságoknak ismert tagja volt. Kedves, finom úr volt, az tette nevezetessé, hogy soha életében nem kártyázott és a kártyásokat, akik révén milliomos lett, nagyon lenézte.

ST Stauffer
dobozos emmentáli vezet.

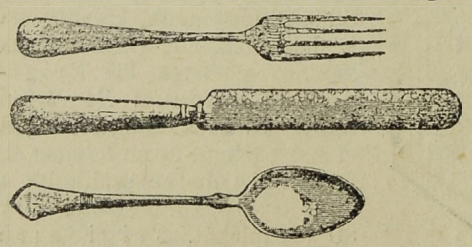
ÚJRA KAPHATÓ!!
A rheumás bajok házi kezelése
Írta: Dr. ENGLÄNDER ÁRPÁD budapesti szakorvos
II. kiadás * Ára 2·40 P
MEGRENDELHETŐ LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Úri, női és gyermek bőrkabátok
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczy ucca 3. Telefon: József 421—99

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTALYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

CALDERONI ÉS TÁRSA
Budapest, V., Vörösmarty tér 1. szám
(Haas-palota) Telefon: Aut. 811—48. Alap. év: 1819.
Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerű hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecetgyári vegyszerek és mérőüveg. Vaporimeter és filtráló-készülékek, eredeti francia Malligand-készülékek és borfokolók. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsiptetők.

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcelán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

A Törley cég jubileuma. A Törley József és Társa cég előkelő kiállítású füzetben ad számot a Törley pezsgőgyár 50 éves fennállásáról. A gyár alapítója csantavéri *Törley* József 1880-ban alapította meg gyárát Budafokon (Promontor), hogy hazánkban a valódi pezsgőgyártást meghonosítsa és így a gyáralapítás ötvenéves fordulója a folyó évre esik. Ez ötven év alatt a gyár a világcégek sorába lépett és a háborús idők okozta nehézségeket leküzdve, a mostani tulajdonosok: csantavéri *Törley* Antal, *Bálint*, *Dezső* és *Tibor* kezében további nagy fejlődés elé néz. A *Törley* gyártmányok ez ötven év folyamán valóságos fogalommá váltak és a jubiláns cég a magyar ipar igazán reprezentáns vezető márkájává vált. A jubiláris füzet magyar, német és francia szövegben ismerteti a gyár multját, működését és kitűnő fénynyomatokban ismerteti annak telepét, a gyártási folyamatot és annak egyes fázisait. A jubiláns cég fennállása alatt mindenkor példaadó módon támogatta a kulturális és ipari törekvéseket is. A magyar vendéglős, kávés és korcsmáros szakma, valamint a mulató és fürdőipar is nem egy nagyon jelentékeny sikerét köszöni a Törley gyártmányoknak, éppen azért nagy örömmel üdvözli a világhírű céget félszázados jubileuma alkalmából. Fél évszázad igen nagy idő a gazdasági életben, mégis szinte kicsinek tűnik föl a Törleyek által elért eredményekhez képest. Szakmáink remélik, hogy a nagy cég az eddigi utakon tovább haladva, ezentúl is a segítségükre lesz a magyar vendégigények kifogástalan kielégítésében. Ezt a bizalmunkat szánják a cégnek jubileumi ajándékképen — amelyben eddig még sohasem csalatkoztak.

A *Törley* pezsgőgyár az antwerpeni nemzetközi kiállításon a *Diplome d'Honneurt*, az aranyéremnél is nagyobb kitüntetést nyerte el. Ez a legnagyobb kitüntetés méltán sorakozik a *Törley* cég eddigi nagyszámú bel- és külföldi kiállításokon elért nagy sikereihez, melyekkel a magyar iparnak szerzett jól megérdemelt hírnevet. A jubileumi év méltó ünnepi aktusa ez a kitüntetés!

A vendéglősipar forgalmi adója. A pénzügyminiszter a mult hónapban olyan rendeletet adott ki, amelynek alapján a segéd nélkül dolgozó kézműves üzleti bevételei a forgalmi adó alól mentesíthetők. A pénzügyminiszternek ezt a rendeletét a forgalmi adóhivatalok egyrésze másként magyarázta és a rendelet világos rendelkezései dacára, különbséget tettek az egyes iparok között és így például a vendéglősipart azon a címen, hogy az nem kézműves-ipar, nem akarta a pénzügyminiszter rendelete alapján a forgalmi adótól mentesíteni. A budapesti szállodások és vendéglősök amikor az egyes forgalmi adóhivatalok önkényeskedéseinek hírét vették, a pénzügyminiszterhez fordultak megfelelő egyöntetű intézkedésért. Egyidejűleg az ipartestület kikérte a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara szakvéleményét aziránt, vajjon kézművesjellegű iparüző-e a segéd nélkül dolgozó vendéglős és mint ilyen, jogosan számíthat-e forgalmi adómentességre. A kamara megállapította szakvéleményében, hogy az új törvény végrehajtási utasítása minden kétséget kizárólag megállapítja, hogy az iparengedélyek, illetőleg iparigazolványok alapján gyakorolható különböző ipari tevékenységek legyenek azok akár képesítéshez kötött, akár szabad iparok, mily körben és mily feltételek mellett tekintendők kézműves-ipari jellegűeknek. Az említett jogszabály alapján megállapítható, hogy a segéd alkalmazása nélkül folytatott vendéglősipar kézműipar jellegű.

Likőr, gyümölcsszesz, borlepárló tanfolyam. A m. kir Erjedéstani Állomás a m. kir. földmívelésügyi miniszter úr 76.068/1930. II. 4. számú rendelete alapján, november hó 17-től 26-ig likőr, gyümölcsszesz, borlepárló tanfolyamot rendez. Azok részére, akik e tárgykörből képesítő vizsgára jelentkeznek, két héttel hosszabbodik meg a tanfolyam. Tan- és laboratóriumi díj a látogatók részére 100 pengő, a vizsgázók részére 150 pengő. Jelentkezni lehet f. év november hó 12-ig a m. kir. Erjedéstani Állomáson (II., Herman Ottó út 15.) a tandíj egyidejű beküldése mellett.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Mi történt a Helioson? Német Ferenc pincér a *Helios* expresszhajón teljesített szolgálatot. Röviddel ezelőtt *Taxner* István, a hajó vendéglőse a szolgálatból azonnali hatállyal elbocsátotta. A pincér ezt az eljárást sérelmesnek találta és felmondási időre eső járandóságai címén keresetet indított Taxner ellen. A keresettel szemben a vendéglős ügyvédje azzal védekezett, hogy a szolgálati viszony felbontására kényszerülve volt. Előadta ugyanis, hogy a Helios az Első Dunagőzhajózási Társaság tulajdona és ennek a vállalatnak az igazgatósága kikötötte azt, hogy a személyzetnek csempészést elkövetni nem szabad, sőt olyértelmű rendelkezést bocsátott ki, amely szerint a vendéglős köteles azokat az alkalmazottakat, akik a határon át dugárút akarnak behozni, azonnal elbocsátani. A pincért is emiatt volt kénytelen elküldeni, mert nagyarányú cigarettacsempészést követett el. A védekezés következtében dr. Kovács Béla táblabíró tanubizonyítást rendelt el, amelynek során több, a hajón alkalmazásban levő egyént hallgattak ki, akik azt vallották, hogy a Helioson tényleg nagyszabású *dohánycsempészés történt*, amelyet a vendéglői személyzet tagjai követtek el, ezekben a visszaélésekben mindenki résztvett, így a pert indító pincér is. Ezek után a munkaügyi bíróság kihirdette ítéletét, amellyel a keresetet elutasította. Az ítélet indokolása szerint a pincér az étterem többi alkalmazottaival együtt *cigarettacsempészést* követett el és minthogy a hajóvendéglős szerződése szerint az ilyen alkalmazottakat azonnali hatállyal *el kell bocsátani*, a vendéglősnek joga volt a szolgálati viszony rögtöni megszüntetéséhez, felmondási időre járó igények tehát a pincért nem illetik meg.

Magyar Kir. Osztálysorsjáték
Egyetlenegy sorsjeggyel nyerhető szerencsés esetben
500.000
pengő, és pedig a jutalom
300.000
pengő, a főnyeremény
200.000
pengő,
összesen 42.000 nyereményt, közel 8 millió pengő készpénzben sorsolnak ki majd az új sorsjátékban.
A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 pengő	12 pengő	6 pengő	3 pengő

Minden második sorsjegy nyer!
Húzás
kezdődik október 17-én.
Sorsjegyek az összes árusítóknál.

Házasság. *Gundel* Károly országszerte ismert közkedvelt vendéglős *Tinka* leányát mult hó 23-án eljegyezte *Latinovics* Oszkár madarászpusztai földbirtokos.

A vendég mulat, a vendéglős fizet. A kir. Kúriának jelenleg is érvényben levő 18. sz. jogegységi döntvényére való tekintettel vendéglősök, akiknek nyilvános helyiségében előzetesen megállapított műsor nélkül játszó zenekar (pl. cigányzenekar) ad elő a szerzői jogi törvény által védett, akár közszájon forgó zenedarabokat, már ennél a ténynél fogva olyanoknak tekintendők, akik valamely zeneművet nyilvánosan előadatnak. Ha a vendéglős eltűri, hogy a bárki részére nyitva álló, vagyis nyilvános helyiségében a vendégek szórakoztatására cigányzenekar játsszék, noha azt nem is ő fogadta fel, ezzel már önmaga is igénybe veszi a zenekart iparának előnyösebb kihasználására. (Curia 3245—1928. 1930. — Magy. Törvénykezés.)

Betörők jártak egy debreceni korcsmában. A debreceni rendőrségen feljelentést tett Goldstein Arnold Kígyó ucca 12. szám alatti korcsmáros és elpanaszolta, hogy ismeretlen tettesek behatoltak hajnaltájban a korcsmájába és ellopták a kasszában maradt pénzt, néhány üveg likőrt és élelmiszereket. A betörők kézrekerítésére megindították a nyomozást.

Az Országos Kaszinó vendéglősét elutasították 170.000 pengős keresetével. Körülbelül három évvel ezelőtt a napilapokban megjelent egy tudósítás *Tóth* István nyug. százados, az *Országos Kaszinó* vendéglőjének bérlőjéről, aki hirtelen eltávozott Budapestről. Az *Országos Kaszinó* épületére ugyanaznap gyászlobogót tűztek ki és így ebből arra következtettek Tóth István ismerősei és barátai, hogy a nyugalmazott százados *öngyilkossá lett.*

Tóth Istvánnak „öngyilkosságát" és „eltünését" nagy cikkekben kommentálták a lapok, mert Tóth István a főváros társadalmában abban az időben mindenütt közismert személyiség volt és különösen játékszenvedélyéről beszéltek mindenfelé.

Könyvelő szakmabeli, mérlegképes, adóügyekben és betegsegélyző dolgokban teljesen jártas, szerény dijazásért, vagy ebéd, esetleg vacsoráért **könyvelést vállal.**
Cím: **Erdély József, Dembinczky ucca 38., II. em. 24.**

A cikkek megjelenése után néhány hét mulva Tóth István váratlanul megjelent Budapesten és a fővárosi lapok ellen, valamint a cikkek írói ellen sajtópert tett folyamatba. Ezek a sajtóperek azután valamennyien a cikkek íróinak sajnálkozó nyilatkozataival nyertek befejezést. Tóth István ezeket a visszavonó nyilatkozatokat elfogadta, de röviddel reá az összes fővárosi lapokat 170.000 pengő erejéig perelte. Ebben a monstreperben már az elsőfokú bíróság elutasította Tóth Istvánt alaptalan keresetével és a kir. ítélőtábla többszöri tárgyalás után szintén ítéletet hozott ebben az ügyben.

A kir. ítélőtábla megállapította, hogy Tóth István akkor, amidőn a cikkíróktól a visszavonó nyilatkozatokat elfogadta és velük szemben kárigénye tekintetében kifejezett fenntartással nem élt, elveszítette jogát arra, hogy nemcsak az ujságírókkal szemben, hanem a lapokkal szemben is bármilyen irányú kárigénnyel léphessen fel. A budapesti kir. ítélőtábla ez alapon Tóth Istvánt másodfokon is elutasította keresetével és az összes költségekben elmarasztalta. A budapesti kir. ítélőtábla Polgártanácsának ez a döntése elvi jelentőséggel bír.

Mindent elpusztított lakásában, azután felakasztotta magát egy kolozsvári korcsmáros. Kolozsvárról írják: Szombat délután két órakor két ijedtarcú gyermek rohant be a második kerületi rendőrségre és lelkendezve beszélték el *Vertan* kapitánynak, hogy *Muresan* Gábor, az egész környéken ismert jómódú korcsmáros felakasztotta magát. Muresan Gábor az elmult nap egész nyugodtan viselkedett, a háziaknak azt mondta, hogy a városba megy, hogy hivatalos dolgait rendezze. Mikor hazajött, meg sem ebédelt, dühösen járkált fel s alá az ivóban, majd színéből kikelve törni-zúzni kezdett. A házban lakó nőknek szekrényét feltörte, a szekrény tartalmát kiürítette, az ott talált fehérneműeket darabokra tépte, majd bicskát rántott s a néhány újonnan vásárolt cipőt össze-vissza hasította. A következő pillanatban egy ökölcsapással összetörte az asztalon lévő dobozt, poharakat vágott a falhoz, azután bement az ivóba, üzletét bezárta, kabátját és mellényét levetette és az ingét kezdte hasogatni magán. Visszamenve a szobába, a háziak segélykiáltásával mitsem törődve, feldúlta az ágyat s a kezében lévő késsel a párnákat felhasította, majd vérben forgó szemekkel a padlásra ment. Senki sem mert utána menni s csak jóval később merészkedett fel egy szomszéd, aki megdöbbenve vette észre, hogy Muresan Gábor felakasztotta magát. A házbeliek elvágták a kötelet, de az élesztési kísérletek eredménytelenek maradtak. Mikor a rendőrség megérkezett, már csak a *beállott halált konstatálhatták*. Muresan Gábor nem hagyott maga után búcsúlevelet, minthogy írni nem tudott. Hozzátartozói szerint gondjai sem voltak és öngyilkosságát minden valószínűség szerint őrültségi rohamában követte el. Feleségétől különválva élt és törvényesen is el akart válni tőle. Az elhagyott asszonyt megajándékozta egy Szántó uccai házzal és 25.000 lej készpénzzel. A válás után újból meg akart nősülni, de lelki elborulása előidézte a tragédiát.

Vasúti vendéglő 6 vendégszobával, 2530 □-öl gyümölcsössel, teljes felszereléssel **eladó.**
Fehér Sándor, Tolnamőzs.

Korcsmárostanoncok „vendéglői" vizsgája. Körmenden az általános ipartestület vendéglőipari tanoncvizsgáló bizottsága megtagadta egy vendéglőipari tanoncnak a vizsgáztatását, mert egy korcsmárosnál volt beszegődve. Ebben a vitás ügyben az általános ipartestület a soproni kereskedelmi és iparkamarához fordult, mikép lehetne a tanoncra eredő hátrányt elhárítani. A kamara a következőket válaszolta az ipartestületi elnökségnek: Az 1922. XII. t.-c. 19. §-a második bekezdése szerint a törvény 14. §-ának 1. pontjában említett iparokhoz szükséges képesítés szempontjából a meleg ételek kiszolgáltatására jogosított korcsmárosok üzleteiben végzett gyakorlatot számításba kell venni. Ily értelemben rendelkezik a törvény 80. §-a is, melynek 8. pontja szerint a meleg ételek kiszolgáltatására jogosított korcsmáros, ha a tanonc által elsajátítani kívánt iparra az e törvényben megállapított szakképzettség saját személyében igazolni nem is tudja, a törvény 79. §-ában foglaltaktól eltérően képesítéshez kötött iparban leendő kiképzés céljából tanoncot tarthat. Az említett két törvényszakasz egybevetéséből megállapítható — minthogy a körmendi korcsmárosok jogosítva vannak az előírt keretek között korcsmájukban meleg ételeket kiszolgálni (1021. XIII. t.-c. 15. §-a 78.000—1923. K. M. sz. rendelet 130.), hogy a körmendi korcsmárosnál tanszerződés alapján eltöltött tanidő a vendéglőipari képesítés szempontjából számításba veendő. Ebben az esetben tehát a tanoncvizsgáló bizottság köteles a korcsmáros tanoncát levizsgáztatni.

Országos vásárok. *Vasárnap*, október 5.: Alpár, Pilis, Senyeháza, Szeged, Tiszaföldvár.

Hétfő, október 6.: Beled, Bodajk, Bő, Csögle, Dévaványa, Dombrád, Eger, Fadd, Forró, Gödöllő, Győr, Hajós, Hegykő, Kerekegyháza, Kisbárapáti, Kisköre, Letenye, Mád, Mágocs, Mosony, Nagycsákány, Nagymaros, Ósi, Öskü, Pécs, Sajóvárkony, Sopron, Tinnye, Újszász, Vásárosmiske.

Kedd, október 7.: Apostag, Gyömöre, Nagyatád, Nagykanizsa, Szombathely.

Szerda, október 8.: Mórágy, Nagykónyi, Tótvázsony.

Csütörtök, október 9.: Abaújszántó, Báté, Berettyóújfalu, Csorna, Devecser, Edelény, Godisa, Mezőcsát, Mezőkövesd, Nagyharsány, Nyírábrány, Pálháza, Tiszaroff.

Péntek, október 10.: Majs, Páka, Pellérd.

Szombat, október 11.: Besenyszög, Egerág, Elek, Hódmezővásárhely, Kurd.

Vasárnap, október 12.: Kiskunlacháza, Kunhegyes.

Hétfő, október 13.: Apc, Báta, Becsehely, Büdszentmihály, Gyömrő, Jászalsószentgyörgy, Katymár, Kiskőrös, Kiskunlacháza, Körmend, Lepsény, Mihályi, Mohács, Nagybajom, Nagydorog, Nagykörü, Nágocs, Noszlop, Ócsa, Ózd, Ozora, Pécsvárad, Rajka, Rakaca, Rácalmás, Ricse, Selye, Szulok, Tápiószele, Tiszanána, Tuza, Vác.

Kedd, október 14.: Borsódnádasd, Kéty, Tápióbicske.

Szerda, október 15.: Csetény, Erdőtelek, Kercseliget, Nógrád, Rudabánya, Rum, Somogyvár, Szakály, Székesfehérvár, Tiszabercel.

Csütörtök, október 16.: Császár, Keszthely, Zánka.

Péntek, október 17.: Csenger, Szarvas, Veszprém.

Szombat, október 18.: Csanádpalota, Szalkszentmárton, Szenna, Szentgotthárd, Szentlőrinc, Szöllősgyörök.

Vasárnap, október 19.: Kistelek.

Meg akart halni, mert nem tudott munkához jutni. Békéscsabáról jelenti tudósítónk: Minap este Békésen a Schultz-féle „Kossuth"-vendéglő helyiségében 7 óra tájban egy fiatalember bicskát rántott elő és hatalmas zsebkésével többször mellbeszúrta magát. A vendégek lefogták a fiatalembert és átadták a rendőrnek. Az öngyilkosjelölt elmondta, hogy Szabó Jánosnak hívják, 25 éves, Békéscsaba, Bánát ucca 11. szám alatti lakos és azért akart meghalni, mert nem tudott munkát kapni. Állítólag pincér.

Véres táncmulatság egy szentkúti korcsmában. A szentkúti *Bischof*-féle vendéglőben pécsi kirándulók táncmulatságot tartottak. A vidám hangulatot rövidesen veszekedés, majd verekedés váltotta fel. Székek emelkedtek a levegőbe, poharak, üvegek repültek és a vendéglő szobája percek alatt valóságos csatatérre változott. Bischof Ferenc vendéglős fia a verekedőket szét akarta választani, de valaki egy felemelt székkel fejbesujtotta úgy, hogy azonnal eszméletlenül esett össze. A következő pillanatokban szúrt sebekkel, véresen és eszméletlenül esett össze két pécsi kiránduló is. A vendéglős fiát lakásán ápolják. Sérülései súlyosak.

A táncmulatságok falun. Falubeli kartársainkat érzékenyen sujtja egy legújabb kormányintézkedés, amely szerint a közigazgatási hatóságok ezentúl faluhelyen csak különösen indokolt esetekben és akkor is legfeljebb éjfélig tartó zárórameghosszabbítással engedélyezhetnek táncmulatságot. Ezt az intézkedést azzal indokolják, hogy a falusi földmíves ifjúságot a sok, reggelig tartó táncmulatság kimeríti és elszoktatja a komoly munkától. Szeretnénk tudni, melyik boldog község az, amelyikről ezt a példát vették, ahol olyan rengeteg sok évente a táncmulatság, hogy a magyar őserőt méltán reprezentáló, acélos erejű falusi ifjúság annyira kimerül bele, hogy nem is tud dolgozni és így elszokik a munkától. Ha így lenne, nemzetvédelmi szempontból csakugyan segíteni kellene rajta, de nincs így. Az a 4—5 táncmulatság, ami évente az élénkebb községekben adódik, csak felüdíti és komolyabb munkára annál hajlandósabbá teszi az ifjúságot. A mai öregeknek is kijárt az fiatal korukban, miért akarják megvonni a fiataloktól? Ha azonban a fiatalságon bizonyos kimerültség mégis észlelhető, ne mulatságokban keressék a magyarázatát, ahol a szülők és előljáróik felügyelete alatt ártatlanul szórakoznak a fiatalok, hanem a zugkorcsmában, a butellások üzletének belső raktáraiban, sőt hálószobájában, titkos bormérő présházakban, ahol lelkiismeretlen egyének pénzért mindent megengednek az alkohol kábulatába hajszolt ifjúságnak. Mi pedig majd azon igyekszünk, hogy a kormány ne a látható, tehát ellenőrizhető, hanem a titkos, ellenőrizhetetlen mulatozásoktól óvja a fiatalokat.

DUNAKESZIN
Templom és Angyal ucca sarkán **két nagy sarokház 3 üzlettel eladó.** Nagy **vendéglő,** nagy táncteremmel, szép fásított kerthelyiséggel, vasbeton jégveremmel, **fűszerüzlettel** és kétkemencés **pékséggel** 15 ezer pengővel **azonnal átvehető.**
Bővebbet: **Massong Miklós** vendéglősnél, **Dunakeszin.**

A csolnoki vendéglős feleségét megvádolták. Schönwald Sándor csolnoki rövidárúkereskedő, akinek üzlete Strasz Antal vendéglős házában van, lopás miatt tett feljelentést. A Schönwald üzletéből ellopott árúk egy része Strasz Antalné lakásáról kerültek elő. Straszné azzal védekezett, hogy a ruhanemű nem lopásból származik, hanem azokat a dorogi piacon vásárolta és részben leányának ajándékozta. A törvényszék felmentő ítélete után a Tábla Zelenkatanácsa most bizonyításkiegészítést rendelt el.

Művelési költségek fejében kiszolgáltatott borhoz nem kell italmérési engedély. A szőlősgazdák körében régóta gyökeret vert az a szokás, hogy a szőlőmívelés költségeit részben vagy egészben természetben, borral egyenlítik ki. Különösen nagy teret hódított ez a szokás most, amidőn a borértékesítési válság miatt a gazdák nem rendelkeznek készpénz fölött és a szükséges munkálatok elvégzését csak így tudják biztosítani. Előfordult azonban, hogy *a pénzügyi hatóságok kihágásnak minősitették ezeket a természetben való fizetéseket*, mivel a termelők sajáttermésü boraikat is csak 25 literné nagyobb mennyiségben adhatják el engedély nélkül. Már pedig a napszámbér egy része fejében kiadott bor mennyisége sok esetben nem haladja meg a 25 litert. Ez arra késztette az Országos Mezőgazdasági Kamarát, hogy ezeknek az ismertetett nehézségeknek megszüntetésére kérje föl a pénzügyi kormányzatot. A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben az ilyen természetbeni borkiszolgáltatást megkülönbözteti a borkiméréstől és a gazdákat a bornak természetben való kiszolgáltatása esetében *az italmérési engedély megszerzése alól mentesiti*, valamint intézkedik aziránt is, hogy az ilyen címen megindult jövedéki büntető eljárási ügyeket haladéktalanul szüntessék be.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és fenőszíjak dús választékban **Léber Kálman** borotva- és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

A debreceni törvényszék fog ítélkezni Farkas András ügyében, aki Torontál megyében meggyilkolt és kirabolt egy korcsmárosnét.

A rablógyilkosról kiderült, hogy magyar állampolgár. — A mult héten megszökött a román fegyházból, a magyar csendőrök azonban elfogták.

A berettyóújfalui csendőrség elfogta *Farkas* Andrást, akit Debrecenbe, az ügyészség fogházába szállítottak, mivel kiderült róla, hogy rablógyilkosságot követett el. Néhány évvel ezelőtt sok dolgot adott a román csendőröknek és rendőröknek Farkas András, aki előbb csak lopásokat követett el, majd rablógyilkosságra vetemedett. Torontál megyében kirabolt és megölt egy korcsmárosnét.

A rablógyilkosság után a csendőrök valóságos hajtóvadászatot rendeltek ellene s végre sikerült is Farkas Andrást elfogni és a bíróság elé állítani. Az ügyet a temesvári román törvényszék tárgyalta. A vád kétségtelenül beigazolást nyert s a bíróság Farkast rablógyilkosság büntette miatt életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélte. Romániában ez a legsúlyosabb ítélet, mert ott a halálbüntetést tudvalevően már régebben eltörölték.

A törvényszék ítélete ellen a rablógyilkos vádlott fellebbezést jelentett be. A fellebbviteli bíróság megváltoztatta a törvényszék ítéletét és Farkas András büntetését 15 évre szállította le.

Ily módon a 15 évi fegyházbüntetés jogerőssé vált és Farkast el is szállították a nagyenyedi fegyházba. Itt kellett volna neki leülni a 15 évet.

A sors azonban másként rendezte el az életét. Még nem tudni, hogy hogyan és mikor, Farkas András egy szép napon megszökött a nagyenyedi fegyházból. Az őrök még csak nem is sejtették, hogy milyen úton-módon lógott meg.

A hatóság természetesen azonnal megindította a nyomozást és körözőlevelet adott ki ellene. De hiába csináltak bármit, nem akadtak a megszökött rablógyilkos nyomába.

Pénteken éjszaka azután Farkas Andrást a magyar csendőrök elfogták Berettyóújfaluban, ahonnan beszállították Debrecenbe.

Farkast egyelőre az ügyészség fogházába zárták, mert nem tudták, hogy milyen állampolgár s a román hatóság nem fog-e diplomáciai eljárást indítani a kiadatása iránt.

Hétfőn és kedden több ízben kihallgatták a vizsgálóbíróságon Farkast, aki itt is beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy évekkel ezelőtt Torontál megyében meggyilkolt és kirabolt egy korcsmárosnét. Mikor azután elfogták, ezért a gyilkosságért s több más kisebb bűncselekményért a temesvári törvényszék életfogytiglani, majd a felsőbíróság 15 évi fegyházra ítélte.

Röviden elmondotta, hogy miként szökött meg a nagyenyedi fegyházból, ahol szinte tűrhetetlen volt a koszt s a román őrök nem emberekhez méltóan bántak velük.

A kihallgatások folyamán kiderült, hogy Farkas András nem román, hanem magyar állampolgár s így az itteni bíróság illetékes ítéletet mondani az ő bűnügyében. Éppen ezért a debreceni ügyészség a Romániában lefolytatott bűnper iratait diplomáciai úton fogja átkérni az ottani igazságügyi hatóságoktól s azután itt is lefolytatják az eljárást.

Így tehát ebben az ügyben a debreceni törvényszéken lesz az első főtárgyalás.

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hívó telefon: Aut 194—21
Kedvező fizetési feltételek

szürke hétköznapok a börtön cellájában. A főtárgyalás elnöke dr. *Kříž*, cseh bírósági tanácsos volt, aki a magyar nyelvet még nem beszéli tökéletesen, a vádat *Gyuriss* Alajos államügyész képviselte és dr. *Raab* Mihály védte Hegedűs Andrást, akit az orvosszakértők teljesen beszámítható, épelméjű embernek minősítettek. A gyilkosságnak egyetlen tanúja volt *Sutka* Gábor mezőőr, aki látta, amint Hegedűs átment Téglás szőlőjébe és ott leütötte őt. Az ásócsapás után Téglás szőlőkarót akart ragadni, hogy védekezzék, de összerogyott és Hegedűs ekkor baltával ütötte tovább. Hegedűs a tanú vallomása után is tagad cinikus megátalkodottsággal. A tanúk általában kedvezőtlenül vallanak a vádlottra, aki a faluban sok kárt, bajt és bánatot okozott. Kürt község megkönnyebbülten lélegzik fel, amikor bezáródik mögötte a fegyház kapuja. A bizonyítási eljárás befejezése után a perbeszédek hangzottak el. Gyuriss államügyész gyilkosság bűntettében kívánta Hegedűst elmarasztaltatni, míg a védő a halált okozó súlyos testi sértés bűncselekményének minősítette védettje tettét. Az esküdtek szándékos emberölés bűntettében mondták ki vétkesnek a vádlottat, akinek terhére esett többszörösen büntetett előélete is és a szakbíróság ez okból *tizenkétévi fegyházra* ítélte a visszaeső bűnözőt. Hegedűs András még fiatalember, nincs negyvenéves sem. Ha a tizenkét évet leüli, mint öregember megy vissza falujába.

A korcsmárosné kutyája. Szerdán délelőtt özv. *Hintalan* Edéné hajdúszoboszlói korcsmáros került a vádlottak padjára. Az ügyészség *Szatmári* Gábor földmíves feljelentése alapján testi sértés vétségével vádolta. A vád szerint Szatmárit az özvegy Hintalanné korcsmájának udvarán megtámadta egy kutya és lábát több helyen megharapta. Sérülései nyolc napon belül gyógyulnak. A tárgyaláson Szatmári Gábor előadta, hogy Hintalannénak a kutyája harapta őt meg és nem lett volna semmi baj, ha őt előzőleg figyelmeztetik, hogy „csintalan a kutya". A vádlott azzal védezett, hogy a kutya nem az övé, csupán bent tartózkodott a korcsma udvarán, ahová a nyitott kapun ki- és bejárhatott. A bíróság bizonyítékok hiányában és mivel a sértett sem kívánta a büntetést, megszüntette az eljárást a korcsmárosné ellen.

Hogyan sikkaszthatta el a szepetneki korcsmáros a saját borát? Érdekes per folyt le minap a nagykanizsai kir. törvényszék egyesbírája, dr. *Almássy* Gyula előtt. *Cigány* Gyula 38 éves szepetneki korcsmáros volt a vádlott, aki — a vádirat szerint — az ellene foganatosított bírósági végrehajtás alkalmával a lefoglalt borok egy részét elidegenítette és így sikkasztást követett el. Czigány Gyula a bíró kérdésére előadja, hogy teljesen bűntelen a dologban. A tanuvallomások során ezután Czigány vallomásából megállapítást nyert, hogy Czigány Gyula maga diktálta be borait a végrehajtónak. Hét hordót. Három hordó az egyik pincében volt, négy a másikban. Négy tele volt, három üres. Amikor később ismét jöttek a végrehajtási közegek, megállapították, hogy *hiányzik a borból*, mert három hordó üres. Persze elsőízben *mind a hét hordót úgy írták fel, mintha tele volna.* Így keletkezett az a feltevés, hogy Czigány elsikkasztotta a saját lefoglalt borát.

Vitéz *Csillaghy* György kir. vezetőügyész a tanúk kihallgatása után felállt és a következőket jelentette ki:

— Frappáns dokumentuma a jelen eset annak, hogy *a végrehajtónak a foglaláskor minden tárgyat látni kellene.* Jelen eset a szabálytalan végrehajtások folyománya. A vádlott *ilyenkor azt mondhatja, amit akar.* Azért kötelessége a végrehajtónak, hogy a hordókat megkopogtassa. Ilyeténképen Czigányra nem bizonyítható a vád. Miután egyébként sem esett jogsérelem, *a vádat elejti.*

A törvényszék erre az eljárást nyomban megszüntette Czigány korcsmáros ellen.

Borárak. A *magyar* szőlővidékeken az utóbbi napok esőzései folytán a terméskilátások javultak és előreláthatólag a minőségre is kedvező időjárás fog következni. A nagykereskedelem most kezd készülődni az új idényre és készletétől megválva, hordóit üríti az új borra. Előreláthatólag nagyobb üzletre számíthatunk a főszüretnél, amely e hó elején indul meg. Az eddigi szüretek aránylag elég jó minőséget adtak cukorfokban, de nem mindenütt a mennyiségben. Az utolsó napok esői a mennyiséget, mint mondtuk, megnövelték és nagyon jó hatással voltak minden tekintetben. A must ára 0·8—1·5 fillérig terjed. Eladatott többek között Cegléden 1 vagon 19%-os 22 fillérért, Fülöpszálláson egy nagyobb cég nagy mennyiségben veszi a 20%-os mustokat 1 filléres alapon, míg Bácsalmáson 0·8 filléres alapon vásárolják a parasztmustokat. Óborokban a magasabb szesztartalmú borok iránt továbbra is élénkebb kereslet mutatkozik, míg újabban az otelló és egyáltalában a vörös árú iránt kezd nagy érdeklődés mutatkozni külföldi számlára. *Csengődön* a mustot 1 filléres alapon vásárolják a kereskedők, míg a vendéglősök 1·5 fillért is fizetnek cukorszázalékonkint. A mustok cukortartalma 22—27 Klosterneuburgi fok között váltakozik. Óborból eladatott 50 hl. 12 fokos 35 fillérért és 90 hl. 11·4 fokos 30 fillérért. *Hahóton* kistételű 12 fokos bor 25 fillérért talált gazdát. *Gyöngyösön* elkelt egy tételben 1000 hl. újbor 20 fillérért, 70 hl. újbor 24 fillérért. Ezenkívül elkelt még 200 hl. 11·5 fokos ó-fehér 30 fillérért, 10 hl. 13 fokos ó-fehér 45 fillérért és egy kistételű 16 fokos vörösbor 1·20 pengőért literenkint.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Asztalosmunkát, vendéglői és kávéházi berendezést készít, mindennemű javítást v llal.
DÉKÁNY, IX., Üllői út 121. sz.

NAGY IGNÁCZ
SZŐLÉSZETI ÉS BORÁSZATI GÉPEK ÉS ESZKÖZÖK LERAKATA
BUDAPEST,
VII., KÁROLY KIRÁLY ÚT 9. SZÁM.
ALAPÍTTATOTT: 1884
TELEFON: J. 415—15

Gundel Károly tanácsai az idegeneknek a magyar konyháról. Egy, Baedecker-szerű útikönyv számára írt *Gundel* Károly igen érdekes és étvágygerjesztő cikket a magyar konyháról, amelyet most olvasunk a „*Magyar Szakács*" című lapban. Nincs az a kényes gyomrú, étvágytalan ember, aki farkasetvágyat ne kapna, amikor végigélvezi Gundel Károly élvezetes írását és elméletben azokat a nagyszerű eledeleket, amelyekkel a szerző a négy nyelven megjelent könyv olvasóinak ínyét csiklandozza. Szinte az asztalunkon látjuk a Balaton halait, a rózsásan fehér libamájat, vagy a hízott marhahúst, finom malacpecsenyéket, nagyszerű vadjainkat. A pecsenyékből, főzelékekből, gyümölcsökből, sajtokból, pörköltjeinkből, fatányérosunkból, rakott palancsintából és egyéb magyar specialitásainkból olyan csendéletet fest Gundel Károly, hogy azt hisszük: nagyszerű idegenforgalmi propagandát végzett, amikor a magyar asztal gyönyöreit a külföld elé tárta.

A kürti korcsmáros gyilkosát tizenkétévi fegyházra ítélte a komáromi esküdtszék. Komáromból írják: Minap este fejezte be a komáromi esküdtszék *Hegedűs* András kürti lakos bűnügyét, aki régi haragosa volt *Téglás* János korcsmárosnak, akit 1926 december 6-án szőlőjében ásóval leütött és fejszecsapásokkal halálra sebesített. Hegedűs már korábban fenyegette Téglás Jánost, aki erre nem vetett sok ügyet. Mikor a szőlőben vérbenfagyva ráakadtak, csak egy szót tudott kimondani:

— Az Andris.

Ezt a szót többször kimondta három hónapi kínlódása alatt, ameddig még élt a borzalmas vérfürdő után. Hegedűs András tagadta a tettet és az esküdtszék előtt is megmutatkozott igazi mivoltában: hetykén, kihívóan viselkedett, a tanúkkal szemben fenyegetően lépett fel a falu e híres, virtusos verekedője, akin csak a fegyház fojtott levegője tud segíteni és az egymás után lassan lepergő, egyformán

Jubilál Róza néni az Erdélyi Borozóban.

Negyedére szállította le az árakat, de a koszt, a kiszolgálás és a stílus megmaradt.

Budapest inyenceinek nagy eseménye, *Róza néni* jubilál. Most harminc éve kezdte meg szakácsi működését, amelynek során a legjelentékenyebb sikereket aratta. Azt, hogy kicsoda Róza néni, Budapesten nem szabad magyarázni. Róza néni a gyomrok istennője, az *Erdélyi Borozó* főztjének csodadoktora. Generációk rajongtak és rajonganak konyhájáért, hívei vannak, akik nem tántorodtak el soha mellőle. Az Erdélyi Borozó harmincesztendős története egyben harminc esztendő a magyar politika, irodalom és művészet életében is. Mert nincs senki az elmult harminc év jelentékeny emberei közül, aki ne járt volna a borozó fehérterítékes asztalaihoz vacsorázni.

Róza néni most a harmincéves jubileumon boldogan mutat egy levelet, amelynek küldője *San Domingó*-ból címezte levelét, Közép-Amerikából.

— Drága Róza néni, — írja a távolbaszakadt magyar, — hárman vagyunk itt magyarok és esténkint a maga főztjéről ábrándozunk. Jaj Róza néni, ha még egyszer ehetnénk a maga libájából . . .

OMEGA

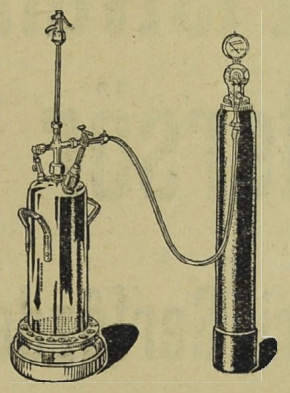
szabadalmazott szikvíz és telített vizeket előállító készülék. Gyártja és forgalomba hozza:

MÁTHÉ ANDRÁS

vörösrézárú gyára

Újpest, Gr. Károlyi ucca 17.

Tel.: Aut. 940—28

Vendéglősöknek és korcsmárosoknak óriási megtakarítás.

A legelőnyösebb fizetési feltételek.

Prospektust díjmentesen küldök.

Róza néni harmincéves jubileumán méla rezignációval gondol a régi vendégeire, akik már a temetőben pihennek. Szegény Ujházyra, aki nagy inyenc volt. Az Ujházy-levest is Róza néni találta ki és a művésznek annyira ízlett, hogy a magáénak tulajdonította. *Podmaniczky* Frici bárótól *Vass* Józsefig mindenki járt a Borozóba. A mai vendégek között pedig ott van Molnár Ferenc, Szomory Dezső, Heltai Jenő, Krúdy Gyula, Zilahy Lajos, a színészek és színésznők közül: Rátkayék, Törzsék, Góthék, Hegedűsék, Titkos Ilona, Gaál Franciska, Vaszary Piri, Honthy Hanna, Jávor Pál, Ráday Imre, Mály Gerő, Beregi Oszkár, Abonyi Géza, — mindenki.

— Most azonban — mondja nagyon őszintén Róza néni — nagy reformot szándékozok életbe léptetni, éppen a harminc év fordulóján, most, amikor a szezon megindul. Az Erdélyi Borozó eddig kiváltságos helynek számított, ahová a művészet, az irodalom és a pénzarisztokrácia alakjai jártak. Az volt a híre, hogy itt minden kitűnő nálam, de minden drága is. Én rájöttem arra, hogy más viszonyok vannak, mint régen voltak. Azt akarom, hogy a Borozóban a polgárság is otthon legyen, az a polgárság, amely, valljuk be őszintén, eddig nem merte átlépni a mi ajtónkat, mert olyan regényes híresztelések szálldostak a mi nagy árainkról. Leszállítom az árakat is, mert sokszor látom elmenni az ablakom előtt régi vendégeket, akik méla vággyal néznek befelé, de sovány pénztárcájuk nem engedi meg, hogy benézzenek hozzám vacsorázni. Az igazi vendéglős azt szereti, ha minél többen járnak a főztjére, nem is a haszon a fontos, hanem a forgalom, a jó hírnév. Régebben prosperálhatott az Erdélyi Borozó úgy, hogy csak a kiválasztottak számára főzött. Ez a helyzet most meg fog változni.

És most Róza néni bejelenti azt, ami, úgy érezzük, esemény Budapest életében.

— Az új szezon megindultával óriási árleszállítást léptettem életbe, — mondja. — Körülbelül negyedére szállítottam le az árakat és menűt adok 2 pengő 50 fillérért. Ezért a csekély összegért az étlapon lévő kész ételekből lehet választani, egy teljes menűt lehet az Erdélyi Borozóban kapni ezért az összegért.

Róza néni mosolyog szerényen:

— Hogy milyen menűt — azt talán nem is kell mondanom . . .

Nem, ezt valóban nem kell Róza néninek mondani. Azt minden ember tudja Pesten, hogy a legjobb koszt Róza néninél van. Az egyetlen akadály, ami miatt sokan nem járhattak a Borozóba, eltűnt: az árak olyan csekélyek lettek, hogy bárki megengedheti magának azt az egykor luxusszámba menő élvezetet, hogy az Erdélyi Borozóban vacsorázzék.

— Én megértettem az idők szavát — mondja Róza néni — a hang a régi, a stílus a régi, a koszt a régi, a kiszolgálás a régi, csak az árak újak.

Nagyon meg kell dícsérni Róza nénit elhatározásáért. A Habsburg-monarchia darabokra válása nem volt sokkal nagyobb esemény, mint az, hogy az Erdélyi Borozóban, amely mindig féltve őrizte kiváltságos jellegét, menűt lehet kapni.

De Róza néni valóban felismeri az idők szavát, ő tudja azt, hogy nem elég a legjobbat adni, a legjobb mellett a legolcsóbbnak is kell lenni. Ma már mindenki megnézi a garast, amit kiad a kezéből és Róza néni minden pesti embert meg akar magának szerezni és tudja, hogy ehhez szükséges az olcsóság is.

Miközben beszélgetünk, a postás keresi a szakácsművészet nagyasszonyát. A levelet *Saljapin* írta az egyik divatos franciaországi fürdőhelyről.

— Még a télen ellátogatok Budapestre — írja Saljapin —, kedves Róza néni, csak azért jövök el a maguk gyönyörű városába, hogy az Erdélyi Borozóban egyek kolozsvári káposztát. A viszont látásig üdvözli Saljapin.

— Látja — mosolyog könnyei között Róza néni —, az ilyen levél nagy elégtétel harminc évi munkáért . . .

Nagyarányú átalakítások a debreceni Arany Bika éttermében. Az Arany Bika étterem bérlője, *Láng* Imre nagy átalakításokat végeztetett az étteremben és minden igénynek megfelelően alakította át. Az üvegterem új köntöst kapott és az eddigi ruhatár helyén zenekari páholy létesült. Az étterem vendégeit ruhatár fogadja és tükrökkel díszített előcsarnok, amely egyenesen az utcáról vezet az étterembe. Az üvegterem mellett lévő nagy éttermet nagyon ügyesen, elmozdítható falak segítségével, külön termekre osztották, hogy a banketező társaságok a rendes éttermi közönségtől szeparáltan mulatozhassanak. Ezek az ízléses kis termek nagy hiányt pótoltak. Láng Imre áldozatkészsége és nagy szakértelme lehetővé teszi, hogy a debreceni közönség egy teljesen európai nívójú, kifogástalan kényelemmel és nagy fényűzéssel berendezett éttermet kapjon. A nagy üvegtermi éttermet valóságos pálmakertté varázsolják át és pompás üvegcsillárt szerelnek fel. Az átalakítás nagy előnyt jelent. Központi bejárat szolgál egyenesen az uccáról az étterembe, kávéházba, sörcsarnokba.

Óvadék mellett szabadlábra helyezték Weisz Lajost, a Lapi-csárda korcsmárosát. Nagykanizsáról írják: Már foglalkoztunk a Lapi-csárda véres drámájával, melynek tettese *Weisz* Lajos korcsmáros, hetekig a nagykanizsai fogház lakója volt. Felesége állapota időközben annyira javult, hogy elhagyhatta a kórházat és visszatért férje házába. Dr. *Weisz* Lajos védő erre újabb szabadlábrahelyezési kérelemmel fordult a törvényszékhez, amelyben utalással arra, hogy az asszony meggyógyult és védence szökésétől tartani nem kell, a szabadlábra helyezését kéri. A törvényszék minap foglalkozott dr. Weisz Lajos védő felfolyamodásával és az abban foglalt indokainak helyt adva, 1600 pengő biztosíték ellenében elrendelte Weisz Lajos korcsmáros szabadlábra helyezését. Weisz Lajos még aznap elhagyta a fogházat.

Sörkiméró-készülékek

jégszekrények minden méretben, csakis elsőrendű kivitelben, gyári árakon.

Stiller Arthur

Budapest, VII., Kazinczy ucca 6/b szám.

Telefon: J. 413—70 ● Kérjen árjegyzéket!

Ki fizeti a cehhet?

Történet egy csésze kávéról, amely 3140 frankba kerül.

Furcsa ügyben nyomoz a párizsi rendőrség. A panaszos Theodore Jordau román kereskedő, aki néhány napig üzleti ügyben tartózkodott a fővárosban. Előadta a rendőrségen, hogy mult este betért egy kis bárba és egy feketét rendelt. Hozták a kávét, megitta, majd elment a telefonhoz, hogy felhívja egyik barátját. Alig hogy visszajött az asztalhoz, csodálkozva tapasztalta, hogy az üres kávéscsésze mellett különböző poharak és tányérok hevernek. A szomszéd asztalnál két fiatalember üldögélt, akik összenevettek, amikor a kereskedő megjelent az asztalnál és látta a különböző poharakat és csészéket.

A kereskedőnek gyanús volt a dolog és odahívta a pincért.

— Fizetni akarok — mondotta.

— 140 frank, — válaszolta a pincér.

— Hogyan kerülhet egy kávé száznegyven frankba?

— Nemcsak kávét fogyasztottak ennél az asztalnál, hanem különböző italokat is.

A kereskedő tiltakozott ez ellen és hangoztatta, hogy csupán egy kávét ivott. Kiderült, hogy a többi italt a két nevető fiatalember rendelte. Ebből aztán parázs vita keletkezett, a kereskedő nem akart fizetni, a pincér viszont ragaszkodott hozzá, hogy fizesse ki az asztal számláját. Végül is Jordau, hogy elkerülje a botrányt, kifizette az egész cehhet.

— Majd jelentést teszek a rendőrségen, — mondotta és eltávozott.

A két fiatalember utána ment és az uccán felelősségre vonta az elhangzott kijelentésért. Szabályszerű verekedés kezdődött közöttük és ennek során a két férfi elagyabugyálta a kereskedőt. Csakhamar rendőr érkezett a verekedés szinhelyére, mire a támadók kereket oldottak. A kereskedő ekkor vette csak észre, hogy a pénztárcája is, amelyben 3000 frank volt, eltünt. A rendőrrel együtt bement az őrszobába, majd megtette a feljelentést.

A rendőrségnek az az álláspontja, hogy a bár személyzete is résztvett a manőverben és ezért elsősorban a bár pincérét és portását hallgatták ki. Mind a ketten tagadtak, bár a pincér bevallotta, hogy valóban a fiatalemberek fogyasztottak a telefonáló vendég számlájára.

— Én azt hittem, hogy ez egy tréfa — mondotta, — azért követeltem a kereskedőtől a cehh fizetését.

A rendőrség nem akarta megérteni ezt a tréfát és egyelőre őrizetbe vette a pincért.

HORDÓ

elsőrendű minőségben, minden nagyságban állandóan raktáron

HERRMANN HORDÓGYÁR

Budapest-Kőbánya, X., Liget ucca 8. sz.

Új bérlőt kap a hortobágyi csárda. A hortobágyi csárda Debrecen városának idegenforgalmi mérlegében jelentős szerephez jutott az utolsó években, a csárda bérlője azonban annál kevésbbé emelkedett hivatásának magaslatára és egyre szaporodtak ellene a panaszok. Nemcsak a város közönsége, hanem a Hortobágyon járt külföldiek is megdöbbentek a csárda rossz és drága kosztja, italai miatt, amelyek bizony nem szolgálták a csárda jóhírét s így a város elhatározta, hogy új bérletet hirdet a csárdára. Az ajánlatok közül valószínűleg *Németh* Nándornak, a debreceni „*Angol királynő*“ bérlőjének ajánlatát fogadja el a gazdasági ügyosztály. Németh garanciáit minden tekintetben megfelelőeknek tartják s az új bérlőnek csupán az a kérése okoz nehézséget, hogy a város a csárda közelében kútat furasson, mert a Hortobágyon nincs rendes ivóvíz. Valószínű, hogy a gazdag város hajlandó lesz erre az áldozatra.

Köteles-e a vendég bort fogyasztani az étteremben ? Mai postánkkal ezt a levelet kaptuk: Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr! Miután sérelmünkre más orvosságot, mint jelen panaszoslevél leközlését, nem találunk, végtelenül lekötelezne bennünket, ha alábbi sorainkat becses lapjában, régi olvasóinkra való tekintette, leközölné. Minap este, minthogy külföldi hollandi barátaink Budapest megtekintésére hozzánk érkeztek, egy kis zenét akartunk hallgatni és táncolókat látni. E célból autónkkal egy budai szálló éttermébe mentünk. A köszönő ember látva az idegen tőkét, őrült iramban igyekezett asztalt teremteni. Igyekezete rettentően csökkent, mikor megrendeltük feketéinket, teáinkat és más hasonló vacsora utánra való torkosságainkat. Ezeket még az idő rövidsége miatt alkalmunk sem volt elfogyasztani, máris megjelent a pincér, jobbjában a borlappal, melyet agresszív módon szinte asztalunkhoz vágott. Ezt a kis magánjelenetet hallgatólag tudomásul vettük és mint jól nevelt, sokat utazott és társaságban sokat forgó emberekhez illik, a felhívást egyáltalában nem óhajtottuk tudomásul venni. Megjelent az üzletvezető úr és hozzánk küldötte az este jelenlevő összes pincéreit. Eltekintve attól, hogy azok állandóan a borlappal csábtáncot lejtettek körülöttünk, már az összes ott tartozkodó vendégek ránk lettek figyelmesek. Kijelentettük, hogy nem kívánunk bort. Válaszképen odajött az üzletvezető és így szólt: „Mit gondolnak tulajdonképen ? Miből tudunk mi megélni, abból a pár kávéból ?“ Erre a világ legtermészetesebb hangján azt válaszoltuk, hogy mi igazán más vággyal jöttünk ide, minthogy az ő megélhetési problémáját fejtegessük. Kérdem öntől, lehet-e ilyen elbánás mellett növelni az idegenforgalmat, ami a mai gazdasági helyzet mellett igen kívánatos lenne. Kérdem öntől, Szerkesztő úr, köteles vagyok-e bort fogyasztani, ha nem akarok ? Kiváló tisztelettel:

Takács Klára.

Öngyilkos pesti vendéglős. A Sólyom ucca 17. szám alatt lévő vendéglőjében *Gibiser* János 33 éves vendéglős arzénnal megmérgezte magát. A mentők a Rókus-kórházba szállították, ahol az éjszaka folyamán meghalt. Gibiser János egy évvel ezelőtt a Lipótvárosi Társaskör vendéglőse volt, amikor is valami egészen jelentéktelen jövedéki kihágásért megbüntették. Gibiser időközben önállósította magát. A Sólyom uccai vendéglőjében azonban italt csak az előbbi vendéglős italmérési engedélye alapján mérhetett és ezt is csak addig, amíg az italmérés engedélyezése iránti kérelmét nem intézik el a pénzügyminisztériumban. A minisztériumból a végzést csütörtökön kézbesítették Gibisernek, amely szerint az italmérés engedélyezése iránti kérelmét elutasították, a joghoz való jutását öt évre felfüggesztették, ami azt jelentette, hogy a vendéglőjét azonnal be kell zárnia. A szerencsétlen embert annyira elkeserítette ez az intézkedés, hogy a halált választotta. Tragikus halála széles körben keltett őszinte részvétet, mert sokan szerették a jószívéről ismert vendéglőst.

Megöltek egy gazdag korcsmárost. Kolozsvárról jelentik: Kedden hajnalban Kolozsvárott a város egyik leggazdagabb korcsmárosát, Preden Miklóst, korcsmája padlóján meggyilkolva találták. A rendőrség megállapította, hogy Preden Miklóst valószínűleg az éjszaka ott maradt vendégek gyilkolták meg valami tompa tárggyal és miután a szerencsétlen ember már meghalt, fejszével levágták mindkét lábát és karját. A korcsmáros nagyösszegű pénzt őrzött egy vasládában és ezt a pénzt a gyilkosok elrabolták.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz
a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: Aut. 910—01 és Aut. 900—72

„THONET-MUNDUS“
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

A „MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR“T
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KŐBÁNYÁN.

VI. kerületi kapitányság.

36042/1930. kih.

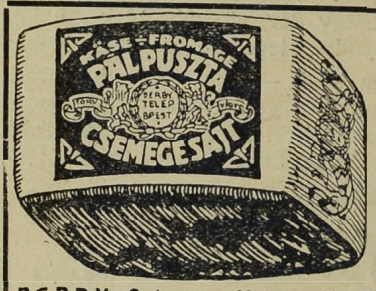
ÍTÉLET-KIVONAT

A m. kir. államrendőrség budapesti VIII. ker. kapitánysága **ifj. Klenner János** és **ifj. Klenner Jánosné** budapesti vendéglősöket bortörvényekbe ütköző kihágás miatt, ifj. Klenner Jánost 8 napi elzárásra mint főbüntetésre és 100 P pénzbüntetésre, ifj. Klenner Jánosnét 8 napi elzárásra mint főbüntetésre és 160 P pénzbüntetésre és a felmerülendő eljárási költségek megfizetésére ítélte. A kivonat hiteléül.

Budapest, 1930. augusztus hó 1-én.

Jung Tivadar
segédtiszt.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos
DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, VII., Kerepesi út 62.
Telefon: József 61—10

Szent István
Portersör
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

ÍTÉLET-KIVONAT.

A kispesti kerületi rendőrkapitányság, mint I. fokú rendőri büntetőbíróság **Végh Gábor** vendéglős, pestszentlőrinci lakost az 1924. évi IX. t.-c. 7. és 8. §, valamint a 16. §-ába ütköző, mustnak tiltott szalicin való vegyitése s ily módon vegyített must forgalombahozatala és a bortartály kötelező megjelölésének elmulasztása által elkövetett kihágásokért ugyanezen t.-c. 42. § 1. és 2. pont, valamint a 44. § 1. pont alapján a II. Bn. 4. és 7. §-ainak alkalmazásával 100 P pénzbüntetésre, mely összeg behajthatatlansága esetén 5 napi elzárásra lesz átváltoztatva, ítélem el.

Kispest, 1930. szeptember hó 22-én.

Dubravitsky s. k.
rendőrtanácsos,
rendőri büntetőbíró.

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 20. SZÁM 1930. OKTÓBER 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRAK: DÉLELŐTT 9 ÓRATÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

60 százalék

tehát a legnagyobb engedmény, amit megkaphatunk a borfogyasztási adó teljes és annyiszor megigért eltörlése helyett! Ezt sikerült megtudnunk e héten. Ez sem a meggyötört vendéglős, kávés vagy korcsmáros szakmáknak adott kedvezmény lesz, hanem kizárólag a szőlőtermelők érdekeit szolgálja majd és nyilvánvalólag nagyon sajnálják az illetékesek, hogy ezeket a szakmákat nem lehet kizárni belőle!

Kétségtelen, hogy ez a hatvan százalék is sokkal jobb a semminél. Ősz már elmult, ide s tova vége lett vagy lesz a szüreti időnek is, hát nagyon kell sietni az adóleszállítással, ha annak az eredményét még az idén látni akarják! Mert az igéretek egyszer már elvezettek a borkatasztrófáig. Senki sem akart akkoriban bort vásárolni, mert az akkor vett bort még nyomta volna a teljes boritaladó, már pedig akkoriban egy pénzügyminiszter azt a könnyelmű igéretet tette, hogy a boradót el fogja törölni! Az igéret természetesen megmaradt igéretnek, anélkül, hogy akár százalékokban is beváltásra került volna a sor. Csak azok fizettek rá nagyon a dolgokra, akik nagyon is komolyan akarták venni egy miniszter igéretét!

A mi szakmáink pincéiből tehát akkor kifogyott a bor. Kiitatták a vendégekkel, mert hiszen senki sem akart olyan bolond lenni, hogy teli pincéje legyen drága boritaladót lefizetett borokkal, amikor majd a miniszteri igéret szerint olcsó, boritaladótól mentes borok fognak forgalomba kerülni. Az ilyen versenyt senki sem bírta volna el közülünk!

A termelők és a borkereskedők oda voltak a bámulattól, amikor ezt a nagy bizalmat látták a miniszteri igéretekben. A mi szakmáink azonban nem tételezték fel, hogy úgy fordulhatnak a viszonyok, hogy ezekre az igéretekre sem nem kerül a sor, sem pedig nem akar majd emlékezni senki az illetékesek közül!

Így érkezett el az emlékezetes borkrach nem is olyan régen. Nekünk nem volt raktárunk, a termelők pedig pénz és üzlet nélkül, eladósodva, kiuzsorázva szidták a meggondolás nélkül tett igéreteket, amelyek sokkal többet ártottak nekik, mint használhattak volna! Természetesen a hosszú pangás után mégis csak vásárolni kellett a bort a megürült kimérésekbe, de akkor már alig kaptak valamit a termelők a megjavult árakból, mert hiszen az összes hordókon akkorra uzsorakölcsönök feküdtek!

A mi szakmáink pedig ott fizették meg a hiszékenységüket, hogy ekkor már a nagy kereslet miatt sokkal drágábban juthattak a borokhoz, mint ha állandóan gondoskodva a készleteik kiegészítéséről, mint addig, azután is rendszeresen vásároltak volna megosztott tempóban.

Nagyon szeretnénk, ha ennek a 60, azaz hatvan százalékos igéretnek más lenne a sorsa. Tudjuk, hogy kizárólag a termelők segítését célozza, hiszen nyiltan kimondták az illetékesek, de hát nekünk is jó lesz bizony az, akármiképen csóválgatják is a fejüket! És mi kéretlenül is hálásak lennénk, csak látnánk már azt a bejelentett 60 százalékos leszállítást!

K. R. vendéglős, Nyíregyháza.

Az elhalt italmérő iparának a folytatása.

A „Vendéglősök Lapja" számára írta: dr. Türei-Osváth István m. kir. rendőrfogalmazó.

II.

Az ipartörvény 7. §-a értelmében az elhalt iparos iparát az életbenmaradt házastárs haláláig folytathatja. Nem szűnik meg ez a joga abban az esetben sem, ha új házasságra lép. És ez a jog egyformán illeti meg az özvegyi sorsra jutott férfit, vagy nőt.

Az italmérési törvény 16. §-a viszont már csak azt engedi meg, hogy az engedélyes elhalálozása esetében annak özvegye a kimérést *özvegységének a tartama alatt* uj engedély nélkül folytathatja.

Tehát itt is jelentkezik bizonyos mértékű ellentét a két törvény rendelkezései között. Ami annál kézenfekvőbb, mert az ipartörvény, amely szélesebb körben ad jogot az özvegy részére az ipar űzéséhez, későbbi keletű, mint az italmérési törvény. De ez a későbbi keletű törvény nem szüntette meg ezeket az ellentéteket. Az italmérési helyiségekre vonatkozólag a régi rendelkezések módosításáról nem rendelkezik.

Az ipartörvény emlitett 7. §-a értelmében az elhalt iparos törvényes, törvényesített, vagy örökbefogadott gyermekei, vagy unokái javára az eredeti iparűző iparát csak ezek nagykorúságáig lehet folytatni külön iparigazolvány nélkül. A gyermekek nagykorúvá válásuk után az ipart csakis abban az esetben folytathatják, ha az előírt feltételeket a saját személyükben is igazolják és ezek alapján saját maguknak új iparigazolványt szereznek.

Amennyiben azoknak a személyében, akiknek a jogán gyakorolják a meghalt iparos iparát, változás állana be, nevezetesen amennyiben az életbenmaradt házastárs az iparnak saját jogán, illetőleg a kiskorú gyermekek, vagy unokák jogán gyakorlásától visszalépne, a kiskorú gyermekek, vagy unokák közül valamelyik elhalna, vagy nagykorúvá válna, ezt a körülményt az ipartörvény 43. §-ának első bekezdése szerint az iparhatóságnak minden esetben nyolc napon belül be kell jelenteni.

Az ipar űzésére jogosított elhalálozása után az iparhatósághoz és az italmérési engedélyezést teljesítő pénzügyi hatósághoz eszközlendő és az ipar továbbűzésére vonatkozó bejelentésnek vannak bizonyos mellékvonatkozásai is. Amelyektől eltérni nem lehet. És nem is szabad.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78 **Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.** Alapíttatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Amint a mult alkalommal említettem, az ipartörvény mentesíti a hátramaradottakat új iparigazolvány, illetőleg új iparengedély megszerzésének a kötelezettsége alól. Három havi határidőt ad arra, hogy a hátramaradott özvegy élni kíván-e az iparűzésre vonatkozó özvegyi jogával és ha igen, milyen formában?

Ez a három havi határidő az özvegynek, mint életbenmaradt házastársnak módot nyujt arra, hogy ebben a reá és az elhalt iparos gyermekeire vonatkozólag életbevágó jelentőségű kérdésben kellő megfontolás után dönthessen.

De ezzel még nincs elintézve az ügy.

Amikor ugyanis a hátramaradt özvegy ezt a körülményt tudomásulvétel céljából bejelenti az illetékes iparhatósághoz — városokban polgármester, falvakban főszolgabíró — ugyanakkor a bejelentés mellékleteként igazolni köteles a saját személyére vonatkozólag mindazokat az adatokat és kellékeket, amelyeket az ipartörvény az illető ipar gyakorlásának előfeltételéül megszabott.

Hogy melyek ezek a kellékek, az most kívül esik közleményem tárgyán. Ezzel majd más alkalommal fogok foglalkozni.

Ennek a bejelentésnek a legfontosabb következménye az, hogy az italmérő szakmában az özvegynek — ha a saját jogán akarja folytatni az italmérést — elengedi a legnehezebb feltételnek, a szakképzettségnek az igazolását.

Kötelezően kimondja az ipartörvény, hogy az özvegyi jogon az italmérést továbbfolytató nő — ilyen jogon a férfi nem is folytathatja — az esetben, ha a vendéglősipar gyakorlásához megállapított szakképzettséggel nem rendelkezik, üzletében tanoncot csakis abban az esetben alkalmazhat, ha szakképzett üzletvezetője van. Ez a rendelkezés a tanoncok gyakorlati kiképzésének a biztosítéka.

Ez a korlátozás az iparűző italmérő életében alkalmazott tanoncokra nem vonatkozik. Nehogy ezek az alkalmazottak a tanviszonynak önhibájukon kívüli megszakítása folytán hátrányt szenvedjenek.

Üzletvezető italmérési helyiségben csakis olyan egyén lehet, aki önjogú és mindazoknak a feltételeknek megfelel, amelyeket az italmérési törvény az engedélyes személyét illetően megkíván. Lásd az 1921. évi IV. t.-c. és az 1921. évi 101.010. P. M. sz. rendelet 3. §-át. Belügyi Közl. 1921. évi évf., 1480. o.

Az esetben pedig, ha az italmérést gyakorolni szándékozó házastárs — az életbenmaradt nő — az iparhatóságnál történt bejelentés alkalmával az ipar gyakorlására vonatkozólag a szakképzettségen kívül más egyéb feltétellel sem rendelkezik (pl. nem magyar állampolgár, vagy nem megbízható stb.), akkor az özvegy az ipart maga nem üzheti, csakis üzletvezető alkalmazásával.

Amint említettem, az italmérési engedély folytatólagos gyakorlására irányuló szándékot az engedélyes elhalálozásától számított 30 napon belül be kell jelenteni az illetékes pénzügyi hatósághoz is.

Ebben a bejelentésben igazolni kell mindazokat a körülményeket, amelyeket az italmérési törvény az engedélyért folyamodó személyétől megkíván.

Ha az elhalt italmérő özvegye az italmérést özvegyi jogán önmaga gyakorolni nem óhajtja, hanem átengedi az engedély folytatólagos gyakorlásának a jogát az engedélyes kiskorú lemenőire (fiú, vagy unoka), ilyen esetben az engedély ezekre száll át. Ehhez azonban szükséges a kiskorúak törvényes képviselőjének gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezése. Ilyen esetben az engedély a legfiatalabb kiskorú nagykorúvá váltáig marad érvényben. Az időközben nagykorúvá vált lemenőknek az üzletből azonnal ki kell lépniök.

A pénzügyi hatóság ugyanis akár az özvegy, akár a kiskorúak részére jogosított esetben az italmérési engedély folytatólagos gyakorlásához megtagadhatja a hozzájárulását, ha valamelyik ellen olyan kifogás merül fel a vizsgálat során, amely akadályt képez bárkivel szemben az italmérési engedély kiadásában. Ugyanilyen indokból megtagadhatja az üzletvezető alkalmazásához is a hozzájárulását.

Ha az elhalt engedélyes özvegye, vagy kiskorú lemenője is elhalna, de utánuk életbenmaradt az elhalt engedélyesnek más, a szakmában jártas, más megélhetést biztosító, más keresettel nem bíró és az elhalttal közös háztartásban élt nagykorú lemenője és ha ez a lemenő rokon folyamodik az utolsó engedélyes elhalálozásától számított 30 napon belül a szabaddá vált engedély adományozása iránt — ha egyénisége az italmérési törvény által megkiván — ha egyénisége az italmérési törvény által megkívánt feltételeknek megfelel, — az illető egyén kérelmét köteles az eljáró pénzügyi hatóság a rendelkezésére álló engedély kiadásánál elsősorban figyelembe venni.

A budafoki pincészetet helytelen borkezelés miatt kártérítésre kötelezték.

Tehet-e állami intézmény magánszívességet?

Pálóczi Horváth István szőlőbirtokos több hektoliter *aszúborát pasztőrizálni akarta.* Minthogy az ehhez szükséges berendezés *Magyarországon csak igen kevés helyen van meg*, a szőlőbirtokos érintkezésbe lépett *Mattes* Györggyel, a budafoki állami borpincészeti tanfolyam főpincemesterével és megkérte őt arra, hogy járjon közbe a tanfolyam igazgatóságánál abból a célból, hogy ilyen pasztőrizáló gépet megfelelő szakértő kíséretében bocsássanak rendelkezésére, hogy borai megtisztítását és konzerválását keresztülvihesse.

A megbeszélés során a főpincemester hajlandónak mutatkozott a kérést teljesíteni és ezekután a pincemesteri tanfolyam igazgatósága a gépet fuvarlevéllel fel is adta Pálóczi Horváth István címére. A gépet egy *szakértő kísérte*, aki a munka végrehajtásánál személyesen felügyelt. Hónapokkal később a szőlőbirtokos megállapította, *hogy nemes aszúborai teljesen tönkrementek és nem használhatók.* Utánajárt a dolognak és megállapította azt, hogy a bor megromlását az okozta, hogy a pasztőrizáló gép hosszú ideig használaton kívül volt helyezve, rozsda lepte el és a bort ez a *rozsda fertőzte meg.* Amikor a dolgot tovább firtatta, kiderült az is, hogy a borok pasztőrizálása előtt a gépen *rozsdatisztítást szoktak elvégezni*, még pedig oly módon, hogy *előbb silányabb minőségű borral a gépet átmossák*, amíg csak a rozsda el nem tűnik.

E tényállás alapján Pálóczi Horváth István 11.000 *pengő* kárának megtérítése iránt az *államkincstár ellen* keresetet nyujtott be, azon az alapon, hogy a pincemesteri tanfolyamot az állam tartja fenn és a tanfolyam részéről kiküldött *szakember gondatlansága* idézte elő az ő károsodását.

A keresettel szemben a kincstári jogügyi igazgatóság azt a védekezést terjesztette elő, hogy a bekövetkezett eseményekért az állam semmiképen sem felelős. Azt vitatta ugyanis, hogy a tanfolyam igazgatóságának az egész dologról előzetes tudomása nem volt, a gép kikölcsönzését Pálóczi Horváth Mattes főpincemesterrel beszélte meg, az egész a főpincemester részéről teljesített *szívesség volt* és ha ebből kifolyólag a szőlőbirtokost károsodás érte, azért nem az állam, hanem a főpincemester tartozik felelősséggel.

Most tárgyalta az ügyet a Kúria *Rácz-tanácsa*, amely kihirdetett ítéletével *a kincstár felelősségét megállapította.* Az ítélet indokolása szerint, habár Mattes az eljárás során azt vallotta, hogy a gép kölcsönzéséhez a tanfolyam igazgatóságának *semmiféle köze nem volt* és az csak az ő magánszívessége volt, a Kúria ezt a *védekezést még sem fogadta el.* Megállapítást nyert ugyanis, hogy a fuvarlevelen, amellyel a gépet Pálóczi Horváth birtokára szállították, *feladóként a pincemesteri tanfolyam igazgatósága szerepelt*, azon nemcsak az intézet *pecsétje* látható, hanem a rajta levő *aláírások is a tanfolyam vezetőségétől származnak.*

Ezenfelül kiderült az is, hogy amikor a szőlőbirtokos panaszával a tanfolyam igazgatóságához fordult, ebben az ügyben *levelezés fejlődött ki* a felek között, amelyek során a tanfolyam részéről küldött *válaszlevelek hivatalos számmal voltak iktatva.* Ez adatok alapján a Kúria megállapította, hogy a gép kikölcsönzésére nézve a megállapodás nem a főpincemester és a szőlőbirtokos között, hanem az intézet és Pálóczi Horváth között jött létre,

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

KOCH EDE, a váci Kúria szálloda vendéglőse és neje.

Régi családi házak, tiszteletreméltó öreg szobák megbecsült ékessége és igazi múzeuma az album. Évtizedek ismerős arcait, kedves embereit, ritkán, vagy elevenen sohase látott rokonokat, családtagokat gyüjt össze egy-egy ilyen hatalmas, testes, kapcsos könyv, amelyet mindig áhítattal nyit föl a késői unokák keze, mert megérzi, hogy egészen különös levegő árad ki belőle.

De nemcsak az egyes régi házaknak, családoknak lehetnek ilyen tisztelt és gondosan őrzött arcemlékeik. Sokszor a rokoni, ismerősi, baráti kötelékeknél is hatalmasabb erejű kapcsok kötnek össze idegen embereket is egymással. Akik egy munkában, egy szakmában vannak, azok úgyis egyetlen nagy család tagjai. Minden magyar vendéglős, kávés, szállodás és korcsmáros siessen tehát ingyenes közlés végett beküldeni arcképét, rövid életleírásával együtt, aszakmák közös Albumának szerkesztőségéhez címezve: Budapest, IX. ker., Viola ucca 3. szám.

40 község központjában, Bonyhádon, járási székhelyen, tulajdonosváltozás miatt, régtől jól ismert

szálloda

(éttermek, kávéház, autógarázs, istállók)

előnyös feltételekkel szabadkézből **bérbe-, esetleg eladó.** Csak tőkeerős érdeklődők forduljanak a Bonyhád és Vidéke Hitelszövetkezethez, Bonyhádon.

de még ha a megegyezés nem is lett volna kifejezett, abban az esetben is felelős az államkincstár a kárért azért, mert legkésőbb a gép elszállításakor és a fuvarlevél kiállítása időpontjában a tanfolyam vezetősége *tudomást szerezhetett a főpincemester eljárásáról, azt a magáévá tette és helybenhagyta*, amit az is bizonyít, hogy utóbb az ügyet is teljesen hivatalos formában kezelte.

Minthogy pedig az aszúbor átpasztőrizálása előtt rendes gondosság mellett a gépet silányabb minőségű bor felhasználásával *rozsdatisztításnak szokták alávetni* és ezt a tanfolyam részéről kiküldött egyén *elmulasztotta*, a bekövetkezett kárért *meg kellett állapítani a kincstár felelősségét*. A Kúria ezek után az iratokat visszaküldte az elsőbírósághoz *a kár összegszerűségének* megállapítása céljából.

MI UJSÁG?

Pósa Lajos szobra.

Budapest székesfőváros és Szeged városa hozzájárulásával impozáns szobormű készült Pósa Lajosról, a nagy meseköltőről.

A szobrot, amely teljes életnagyságban és ülő helyzetben ábrázolja a költőt, *Margó* Ede szobrászművész készítette.

A Városligetben, a Stefánia út elején, közel a Waschington szoborhoz, már fel is állították terméskőtalpazatra a bronzszobrot, amelyet október 26-án, vasárnap d. e. 10 órakor lepleznek le nagy ünnepségek keretében. Résztvesznek az ünnepségen a különböző irodalmi társaságok, Szeged városa, a szegedi Dugonits-Társaság, Nemesradnót község, Pósa Lajos szülőfaluja és a cigányzenészek küldöttsége is, valamint az összes fővárosi iskolák. Az ünnepi beszédet az „Én Ujságom" nevében Gál Mózes mondja.

Magyar vendéglős anyák és apák hozzátok el gyermekeiteket s tegyetek egy szál virágot Pósa bácsi szobrára, akinek csengő-bongó versein tanulták meg szeretni a magyar hazát és Pósa bácsi imádságán nőtt fel minden gyermek. Magyar vendéglős ifjúság, ti is jöjjetek el és ti is adózzatok kegyelettel eljöveteletekkel ezen a nagy ünnepen, mert tudjátok ti azt, hogy Pósa bácsi halhatatlan szép nótáinak varázsa mellett: „Búsan szól a kecskeméti öreg templom nagy harangja", „Szegény ember dolgát, boldog Isten bírja" és sok sok száz elterjedt nótája mellett mulat igazán a magyar úr és a magyar vendég a magyar vendéglőkben.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizetheti a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

A borfogyasztási adó eltörlését követeli az a memorandum, amelyet az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara rendezésében lefolyt balatonfüredi szőlészeti kongresszus elfogadott. Kimondták, hogy *fogyasztási szesz gyanánt csakis gyümölcsszeszt lehessen forgalomba hozni*. Ez a mód elősegítené a borfogyasztás szeszipari célú növelését.

Nem változtatnak a debreceni korcsmák és vendéglők záróráján. Debrecenből jelentik: A vendéglősök mozgalmat indítottak, hogy a korcsmák és vendéglők záróráját válasszák külön. Az a kívánság merült fel, hogy a vendéglők továbbra is éjjel két órakor zárjanak, a korcsmák azonban *csak 12 óráig* legyenek nyitva. A záróra megállapítása kormányrendelet értelmében a kerületi főkapitányság hatáskörébe tartozik. A kereskedelmi és iparkamara azon a véleményen van, hogy nem szükséges külön zárórát megállapítani. Hasonló állásponton volt dr. *Vásáry* István polgármester is, aki azért foglalkozott minap az üggyel, mert a város véleményadása is szükséges ebben az ügyben, melyet dr. *Vass* Károly terjesztett elő. *Vásáry* polgármester a maga részéről szintén *nem tartja szükségesnek a kétféle záróraidőt*. Így aztán valószínű, hogy a helyzeten nem változtatnak.

A vásárfelügyelők járnak el az üzletkörüket túllépő kifőzések ellen. A budapesti vendéglősök nemrégiben beadványt intéztek a polgármesterhez, amelyben a kifőzések által jogosulatlanul gyakorolt vendéglősipar üzésének megakadályozása céljából repülőbizottságok megalakítását kérték a fővárostól és azt javasolták, hogy a bizottságoknak joguk legyen a helyszínen azonnal meghozni ítéleteiket a jogosulatlan iparűzők ellen. *Sipőcz* Jenő dr. polgármester elnöklete alatt most tárgyalta ezt a javaslatot a kerületi előljárók értekezlete és kimondotta, hogy a repülőbizottságok megalakítását nem tartja elfogadhatónak, ezzel szemben felhívta azonban az ipartestületet, hogy minden tapasztalt esetben tegyék meg a feljelentéseiket a kerületi előljáróságoknál a jogosulatlan iparűzők ellen. *Sipőcz* Jenő dr. polgármester egyúttal utasította a kezelőtiszteket és kerületi vásárfelügyelőket, hogy hivatalos eljárásaik során figyeljék meg a kifőzéseket és ha azokban az üzletkört túllépő iparűzést tapasztalnak, az eljárás megindítása végett azt azonnal jelentsék a kerületi előljáróságnak.

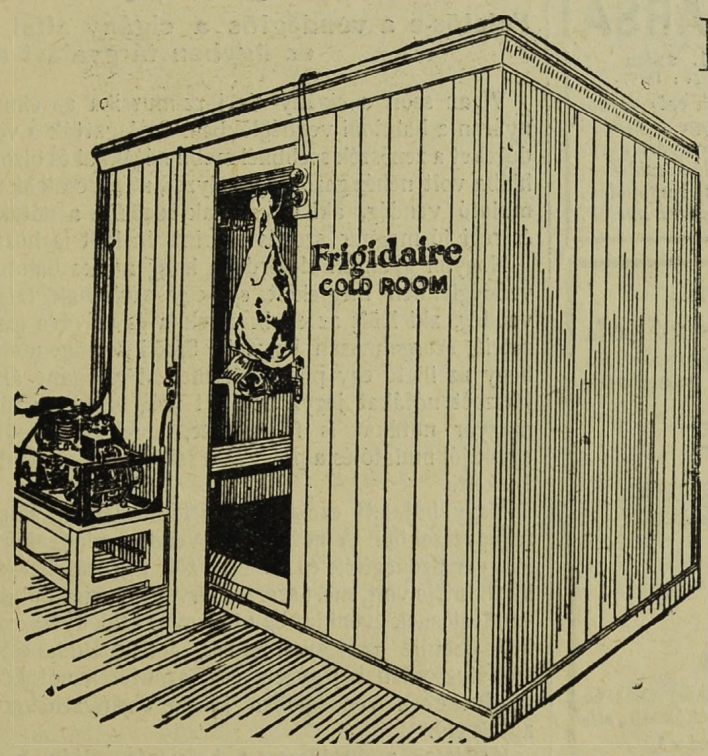
Mozgó konyhára iparengedély nem adható. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elvi jelentőségű állásfoglalása szerint az ipartörvény alapján és ipart űzni szándékozó tartozik megjelölni a községet, utcát és házszámot, ahol az ipart gyakorolni kívánja. A törvény végrehajtási utasítása is hangsúlyozza, hogy amennyiben a folyamodó képesítéshez és engedélyhez kötött ipart szándékozik űzni, üzlethelyiségét pontosan megjelölni köteles. E törvény helyes egybevetéséből megállapítható, hogy a törvényhozás engedélyhez és képesítéshez kötött iparnak csak fix üzlethelyiségben való gyakorlását kívánta engedélyezni. A nem fix üzlethelyiségben gyakorolt iparok a vándoriparok, amelyekről külön rendelet intézkedik és amelyek között a vendéglős- vagy büfféipar felsorolva nincs. Ennek következtében mozgó konyhára iparengedély nem adható ki.

Az ön vendégei

ételre, italra, cigarettára egyaránt kényesek. A legfontosabb azonban itt is a jó mocca, amelytől az egész est hangulata és sikere függ.

Meinl Gyula r.-t.

Új vendéglő Kaposvárt. Kaposvár újdonsága, a Próféta-étterem, megnyílt Széchenyi-tér 5. szám alatt, a volt Deutsch-féle helyiségben. Teljesen átalakítva, egészen megnyerő a fővárosiasan berendezett étterem, ahol ebéd, vacsora és többféle zónák kaphatók. A tulajdonos a legkitűnőbb kimért borokkal és elsőrendű frissen csapolt sörökkel a legszolídabb kiszolgálással és polgári árakkal kívánja a közönséget meghódítani. Esténkint a közismert Tóky Gyula cigányprímás teljes zenekarával muzsikál.

Frigidaire

villamos automatikus hűtőberendezés.

Mészárosok és hentesek stb. részére a megbízható hűtés az üzlet alapját képezi; s a Frigidaire hűtőszekrényt előbb vagy utóbb Önnek is be kell szereznie. Előnyei annyira szembeötlőek, hogy azok, kik még ma késlekednek, mögötte maradnak konkurrenseiknek, kik Frigidair-el hűtenek. Ne várjon mig forgalma csökken, határozza el most magát és ne felejtse el, hogy Frigidaire szállitotta a világ összes hűtőkészülékeinek 80 százalékát. Frigidaire működése tökéletes.

Kedvező fizetési feltételek.

HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest

IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 12. **TELEFON: *AUTOMATA 898—86**

Pör egy sörfestmény miatt. *Kovacsevics* Dénes vendéglős tavaly megállapodott *Hartay* István festővállalkozóval, hogy söntésének falára a sörivást allegorizáló freskókat fest. Hartay több iparművész közreműködésével el is készítette a freskókat, de azok sehogysem tetszettek Kovacsevicsnek. Ezért nem is fizette ki Hartaynak az előre kikötött járandóságát. *Hartay* pert indított a vendéglős ellen, még pedig szegénységi bizonyítvány alapján szegényjogon. Kovacsevics jogi képviselője kifogást emelt a törvényszék előtt a szegényjogon való perlés miatt. A törvényszék helyt is adott ennek a kifogásnak és megvonta Hartaytól a szegényjogot. A vállalkozó jogi képviselője, dr. *Lénárt* Béla felfolyamodást jelentett be a táblához e szegényjogot megvonó határozat ellen. A tábla helyet adott a felfolyamodásnak, megsemmisítette a törvényszék elutasító határozatát és megadta a szegényjogot a vállalkozónak. A tábla végzésében kimondotta, hogy manapság, amikor egy vállalkozó esetleg kevesebbet keres az alkalmazottjánál, nem lehet megvonni a szegényjogot valakitől, akinek iparigazolványhoz kötött vállalata van, még ha több segéddel dolgoztat is. A tábla szerint ma ép a vállalkozókat sujtja legjobban a gazdasági dekonjunktura s ezt figyelembe kell venni a szegényjog megadásánál. Az érdekes és új bírói gyakorlatot kezdeményező táblai döntés után ismét szegényjogon folyik tovább a per Hartay és Kovacsevics között.

Fürdővendéglő korlátlan italméréssel 10 hold szántóföldel **azonnal bérbeadó.** Bővebbet: **dr. Végess Üllői út 25. szám.** Telefon: 865—92.

52 év óta fennálló **vendéglő** engedéllyel a balatonmenti Gyenesdiáson, ujonnan átépítve, szabadkézből **jutányosan eladó,** esetleg **bérbeadó.** Felvilágosítások kaphatók: **Mauthnernél, Gyenesdiás,** vagy a tulajdonosnál: **Samuel Hirsch, Wien, XVI., Speckbachergasse 16.**

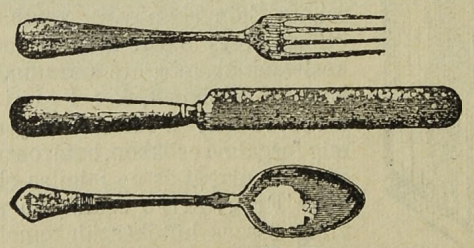
ST Stauffer „Medve" dobozos emmentáli vezet.

ÚJRA KAPHATÓ!!
A rheumás bajok házi kezelése
Írta: **Dr. ENGLÄNDER ÁRPÁD** budapesti szakorvos
II. kiadás * **Ára 2·40 P**
MEGRENDELHETŐ LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Úri, női és gyermek **bőrkabátok**
speciális készítése. Készkabátok nagy választékban.
Varga Márton Budapest, Kazinczy ucca 3. Telefon: József 421—99

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

CALDERONI ÉS TÁRSA
Budapest, V., Vörösmarty tér 1. szám
(Haas-palota) Telefon: Aut. 811—48. Alap. év: 1819.
Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerű hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecetgyári vegyszerek és mérőüveg. Vaporimeter és filtráló-készülékek, eredeti francia Malligand-készülékek és borfokolók. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsiptetők.

Vendéglői, kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Országos vásárok. *Hétfő*, okt. 20. Egyed, Etyek, Hedrehely, Heves, Inke, Jászfényszaru, Kapuvár, Kecel, Kőszeg, Mándok, Miskolc, Nagytaracska, Nagylózs, Nádudvar, Németboly, Nyíregyháza, Pápóc, Ráckozár, Sajószentpéter, Söjtör, Szob, Szentkereszt, Szentpéterúr, Tarján, Tatabánya, Tállya, Tolnanémeti, Kunszentmiklós, Kunmadaras.

Kedd, okt. 21. Baranyajenő, Gáva, Gönc, Nagybörzsöny, Szentgyörgyvölgy, Tevel.

Szerda, okt. 22. Mikosszéplak, Mucsi, Siófok, Tarpa, Tiszabercel, Zomba.

Csütörtök, okt. 23. Gindlicsalád, Tornaszentandrás.

Péntek, okt. 24. Celldömölk, Derecske, Komádi, Nemesvid, Mindszent.

Szombat, okt. 25. Jánoshida, Szekszárd, Battonya.

Vasárnap, okt. 26. Cegléd, Debrecen, Felsődabas, Nagykőrös.

Hétfő, okt. 27. Acsa, Ács, Ádánd, Bátaszék, Diósviszló, Felsővadász, Gelse, Hajdúszoboszló, Hetes, Istvándi, Isztimér, Kéthely, Kisvárda, Kóny, Kunbaja, Lovasberény, Magyaróvár, Miszla, Pásztó, Putnok, Répceszentgyörgy, Sümeg, Szihalom, Tiszapalkonya, Tokaj, Vép, Balassagyarmat, Devecser, Dunaföldvár.

Kedd, okt. 28. Balkány, Gesztely, Igal, Kapolcs, Pincehely, Sárvár, Soltvadkert, Zalaegerszeg.

Szerda, okt. 29. Somlószőllős, Vésztő, Zsámbék.

Csütörtök, okt. 30. Gyékényes, Kapuvár, Pacsa, Tét, Vése.

Péntek, okt. 30. Balatonlelle, Csesztreg, Villány, Zalaapáti.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket. hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Püspöki uradalmi bérpince r.t. Vácz
Központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.
Telefon: Aut. 810-37, 812-14.
Magyar palackos-bor különlegességek.

Emelkedik az italmérések száma. Az elmult félévben Budapesten jelentősen megnövekedett az italmérési engedélyek száma. E hat hó leforgása alatt kiadtak Budapesten 110 korlátlan, 32 korlátolt és 80 kismértékbeni italmérési engedélyt.

Halálra zúzta a korcsma bedőlt kapuoszlopa. Minap éjszaka Újpesten, a kisvasúti állomásnál lévő vendéglőben mulatott *Komej* Lajos 27 éves kocsis. A fiatalember a vendéglő bezárása után az udvaron keresztül akart az uccára jutni, de a kaput zárva találta. A kocsis rázni kezdte a kaput, amelynek oszlopa a rázás következtében kidőlt s a kőoszlop téglái Komej Lajos fejére estek. A kocsis koponyaalapi törést szenvedett és néhány perc mulva meghalt. Holttestét az újpesti régi temető halottasházába vitték.

* **Automatikus villamos hűtőberendezések a vendéglősiparban.** Az üzletemberek nemcsak az árban, hanem az eladandó árú minőségét illetőleg is állandóan versenyképesnek kell lennie. Ez a mindkét irányban való lehetőség nem egyedül a vásárló kereskedő ügyességétől és szaktudásától, hanem a vásárolt árú friss épségben tartásának módjától is. Különösen fontos ez utóbbi szempont az élelmiszerkereskedőknél, akiknek beraktározott árúja állandóan a romlás s így értékcsökkenés, esetleg teljes értékvesztés veszedelmének van kitéve. Kénytelenek árújuk konzerválására jelentékeny munkát és anyagi áldozatot fordítani. Céljuk tehát, hogy mennél kisebb tényleges anyagi áldozat árán mennél hathatósabban tarthassák meg az árú csábító friss külsejét és eredeti zamatát. E cél elérésében sok módszerrel próbálkoztak hiába mindaddig, míg a hűtőgépek folytonos tökéletesedésével ma már egy modern automatikus villamos hűtőgép beszerzésével kettős céljukat: az árú tökéletes frissentartását és az erre fordított tényleges kiadás lehetőségig való csökkentését teljesen elérhetik. Az ilyen hűtőgépek közül első helyen a **Frigidaire** áll, melynek sok nagy előnyéről már a magyar vendéglősök közül is sokan meggyőződtek és vele nagyon szép eredményeket értek el.

Rengeteg balatonmenti vendéglőst fogtak perbe a Zeneszerzők.

Felelős-e a vendéglős a cigány által játszott nótákért? — Egy ízben már tartott ez ügyben tárgyalást a kaposvári kir. törvényszék.

Vígan szólt a cigány- és jazz-muzsika az elmult nyáron a balatoni vendéglőkben. Csalogatták a vendégeket a zenészek szebbnél szebb nótákkal és bizony hiába volt nehéz gazdasági helyzet, mégis csak akadt mulató vendég, aki ugyancsak rendelte a nótákat és régi jó magyar szokás szerint énekelt is hozzá.

Nagyon gyakran előfordult, hogy a kies balatoni vendéglőkben megjelent egy-egy szolidnak látszó vendég, aki leült az egyik sarokba és elővéve jegyzeteit, szorgalmasan jegyzett. Senki sem gondolta, hogy az illető egy pohár sör mellett a cigány által játszott nótákat jegyzi fel, sőt még azokat a bús-magyar nótákat is feljegyezte, amelyeket egyik-egyik jól mulató és a poharat a sarokba vágó vendég énekelt.

Nagy baj lett ezekből az ártalmatlannak látszó feljegyzésekből. A nótajegyző vendég mindenkor a Magyar Szövegírók és Zeneszerzők Egyesületének a kiküldöttje volt, mert szerzői törvény szerint minden vendéglősnek évenkint egy bizonyos átalányösszeget kell fizetnie az Egyesületnek, amely Budapesten szabályszerűen bejegyzett cég, azokért a nótákért, amelyeket a vendéglőben játszó cigányzenekarok adtak elő.

Kevéssel a fürdőszezon befejezése után megérkezett a zeneszerzők egyesületének a pert megindító feljelentése a kaposvári kir. törvényszékhez, szerzői jogbitorlás címén mindazok ellen a vendéglősök ellen, akik elmulasztották az átalányösszeget befizetni az egyesületbe.

A kaposvári kir. törvényszéken már tartott tárgyalást ez ügyben dr. *Horváth* Arthur törvényszéki bíró. A megidézett és kihallgatott vendéglősök azzal védekeztek, hogy *ők nem tudhatják azt, hogy a cigány esetenkint milyen nótát játszik és hogy ők nem szabhatják meg a vendégnek, hogy milyen nótát rendeljen, vagy énekeljen.*

A tárgyaláson a törvényszék előtt több vendéglős kiegyezett az egyesülettel, több vendéglőst pedig elmarasztalt a bíróság. Mivel több vendéglős nem jelent meg a tárgyaláson, majd egy újabb *tárgyalást* tart a bíróság.

Pomázi Hangya szövetkezet
november 1-re szakképzett, lehetőleg fiatal, házas
üzletvezetőt keres
vendéglőjébe. Óvadék 2000 pengő. Ajánlatok **a szövetkezet igazgatóságához, Pomázra** nyujtandók be.

Halálozás. *Szuhánszky* Pál rákospalotai vendéglős e hó 11-én meghalt. 42 éves volt, családot hagyott hátra. Kiterjedt rokonsága és nagyszámú tisztelői gyászolják, temetésén a rákospalotai és környéki szakma zászló alatt testületileg jelent meg.

Sarkady Antal, a mátészalkai *Korona Szálloda* tulajdonosa, az ottani róm. kat. egyházközség képviselőtestületének tb. örökös tagja, f. évi október 7-én munkáséletének 80. évében elhunyt.

Hogyan készül a pezsgő? A Törley-gyár érdekes jubileumi füzecskéje elmondja, hogyan készítik a jó magyar pezsgőt. Az ismertetés így szól: A pezsgőkészítés röviden úgy történik, hogy szüret után, az erjedés befejeztével, a borokat alaposan kiválogatjuk, átkóstoljuk és az óriás, 50.000 palack űrtartalmú keverőhordóban összeházasítva lefejtjük, azután tavaszig a hordókban pihennek. Tavasszal a borhoz, különféle borkezelés és lefejtés után, a töltéskor erjesztőgombákat, valamint borból és nádcukorból házilag készült, úgynevezett likőrt adunk. Ezután különleges töltőgépekkel a nagy töltőhordókból a bort palackokba fejtjük és ledugaszoljuk, hogy a palackokban újból kierjedve, több évig érjen most már mint pezsgő a pincékben. A pezsgők három-öt éven keresztül érnek, bizonyos fajták, mint például az „Extra Dry", hat-hét évig, sőt tovább is. A pezsgő megfelelő beérése után következik a rázás különleges rázóállványokon, melynek célja a kierjedés közben keletkezett seprőt a palack nyakában a dugóra gyüjteni. A seprőtől a pezsgőt az úgynevezett „degorgirozás" (kiseprűzés) által fagyasztó eljárással szabadítjuk meg, amikor is a szénsav a dugóra fagyott seprőt a dugóval együtt kilöki. Most a kristálytiszta pezsgőborhoz a különböző ízlések- és pezsgőfajtáknak megfelelő mennyiségű különleges, házilag készült, úgynevezett likőrt adagolunk, amiután a pezsgő új dugót kap és mint kész pezsgő kerül a pincébe, ahol a likőrrel hosszabb időn át összeérik. Ennek megtörténtével szépen felöltözve, kacér kupakkal ellátva elindul a nagyvilágba jókedvet teremteni.

Vasúti vendéglő 6 vendégszobával, 2530 □-öl gyümölcsössel, teljes felszereléssel **eladó.** **Fehér Sándor, Tolnamőzs.**

Házasság. Az Egyetemi templomban e hó 11-én este fényes külsőségek között esküdtek örök hűséget egymásnak *Gundel Tinka* és borsodi és katymári *Latinovics* Oszkár. Az esketést Bednárz apát végezte, a tanúk Horthy István altábornagy és Marchal József Lillafüred telepigazgatója volt. Az esküvőn a főváros előkelő társasága és kartársainak zsúfolásig megtöltötték a templomot és nagy melegséggel köszöntötték a fiatal párt és az örömszülőket.

A gazdasági frontról. *Bekker* Sándor és neje ellen, *gyönki* vendéglőjük fizetésképtelensége miatt, megindult a kényszeregyességi eljárás szeptember 23-án. Vagyonfelügyelő *Dobó* János dr. Követelések bejelentése: október 13-ig volt.

Szécsi Imre *szegedi* korcsmáros ellen október 2-án megindult a kényszeregyességi eljárás. Vagyonfelügyelő *Martonossy* Ferenc dr. Követelés bejelentése október 22.

Házi használatra szabad bort és sört gyártani az Egyesült Államokban. Newyorkból jelentik: Az alkoholtilalom érdekében folytatott harcban fontos határozatot hoztak. Woodcock, a washingtoni prohibiciós biztos kijelentette, hogy magánházakban szabad bort és sört készíteni és ez nem ütközik az alkoholtörvénybe, ha házi használatra készülnek a szeszesitalok és nem adják el azokat. A hatóságok a legnagyobb energiával folytatják a harcot a szeszcsempészek ellen. Broocklinban a rendőrség nagy razziát rendezett egy titkos rádióállomás ellen. Két rádiótávirászt letartóztattak. A titkos rádióállomás egy szindikátus tulajdona, amelynek 12 hajóból álló csempészflottája van.

Felrobbant a szódásüveg. *Dudás* Gyuláné, *Dudás* Gyula, a kiváló futballista felesége Kispesten hétfőn este édesapja, *Krizsán* Sámuel vendéglőjében szorgalmatoskodott, amikor egy üveg felrobbant s ennek egyik szilánkja szemhéját súlyosabban megsebesítette. Azonnal a Grósz szemklinikára szállították, ahol kezelés alá vették. Megállapították, hogy a tűzhely mellé tett egy szódásüveget, így történt a baleset.

Az amerikai alkoholtilalom legújabb tanulságai.

Ottlik György hosszabb amerikai tartózkodásáról most tért vissza, melynek során az amerikai alkoholtilalomra vonatkozólag tett érdekes megfigyeléséről hosszabb cikkben számol be a Pester Lloyd és a Budapesti Hirlap egyik legutóbbi számainak hasábjain.

Mindenekelőtt ismerteti a prohibiciós törvény keletkezésének történetét, majd rendkívül hű képet ad az utolsó 10 év tapasztalatairól. Ha az ember az Egyesült Államok hatalmas földjét keletről nyugatra, északtól délig és visszafelé bejárta és közben minden alkalmat felhasznált arra, hogy a legkülönfélébb körök hangulata és felfogása iránt érdeklődjék, be kell látnia, hogy az Egyesült Államok közvéleményének többsége prohibició-ellenes, amely, ha nem is kívánja a törvény teljes eltörlését, de módosítását igen. A módosítás két részből állana: 1. Emeltessék az italok alkoholtartalmának megengedett határa és ennek következtében a könnyebb bort és sört szabadítsák föl a munkásság demokratikus, de mérsékelt élvezetére. 2. Az alkoholtartalom mértékének meghatározására az egyes államok maguk legyenek illetékesek.

Ami a prohibiciósok táborát illeti, megemlíti a cikkíró, hogy azok vezetői, élükön Hoover elnökkel, a módosításról nemcsak hallani nem akarnak, de követelik a törvény minden eszközzel támogatott teljes végrehajtását. Szerintük az erős alkoholtartalmú italok csempészését csak fokozná, ha a gyengén alkoholos italok élvezését megengednék, éppen ilyen eredménnyel járna az alkoholtartalomnak az egyes államok által való külön szabályozása is. A törvény megfigyelésére és érvényesítésére nemrég alakított bizottság is a végrehajtás fokozására vonatkozólag igenlő értelemben terjesztette be a jelentését és a közigazgatás most azon van, hogy mindebből levonja a következtetéseket és talán egy utolsó kísérletet tegyen, hogy a törvénynek teljes érvényt szerezzen.

Ottlik is a prohibiciós törvény káros következményeit a következőkben látja: 1. A lakosság nagyrésze a törvényben a törvényhozás hatásköri túllépését látja, melyet az általános erkölcsi felfogás nem támogat, miáltal tartják erkölcstelennek az alkohol megszerzését, ami egyértelmű azzal, hogy a az emberek elősegítik azt, hogy mások a törvényt ne respektálják. Áll a harc a törvény és a társadalmi konvenció között, melyben úgy látszik, a konvenció az erősebb. 2. Egy hatalmas iparág fejlődött a tiltott szesz készítőinek és csempészeinek iparága, mely monopóliumánál fogva óriási jövedelmekre tesz szert. 3. E nagy nyereségből érthető, hogy az alkoholcsempészés olyan erővel bír, mely azután a bűnözések egész sorát zúdította a társadalomra. A statisztika szerint a prohibició térfoglalásának a bűnözés emelkedésével való időbeli megegyezése bizonyítottnak látszik. A gyilkosságok nemcsak a prohibició szolgálatában álló rendőri szervezetek közegei ellen irányulnak, de a konkurrencia ellen is. 4. A csempészipar kifejlődésével együtt jár a csempészett, legtöbbször mérges anyagokkal kevert alkohol ivásának keserves következményei, melyek mind gyakrabban nyilvánulnak meg súlyos szembajokban s nem egyszer teljes megvakulást idéznek elő, de igen gyakran halálos hatásúak is. Ezek az általános erkölcsi, jogi, gazdasági és egészségügyi érvek a közélet számos olyan tekintélyét, akik egyébként puritánok és alkoholt egyáltalán nem fogyasztanak, a prohibicióellenes harc legelszántabb bajnokaivá avatják.

A közvéleménynek a prohibiciós törvénytől való mind erősebb elfordulása a politikai pártokban is érezteti hatását. Így a republikánusok pártja, amely eddig kimondottan száraz volt, a dolgok mai fordulata mellett kell, hogy észbe kapjon, hogy az októberi választásoknál, amikor tudvalevőleg a szenátus egyharmad része és az egész képviselőház új választás alá kerül, le ne késsen. Ugyanez a helyzet az 1932. őszén esedékes elnökválasztáskor is, amely előreláthatólag szintén a „száraz" vagy „nedves" jelszavak között fog lezajlani.

Végül *Ottlik* György két érdekes és a helyzetre nagyon jellemző nyilatkozattal, melyeket a tanulmányútja során hallott, fejezi be beszámolóját. Az egyik szerint két tapasztalatot köszönhet a világ Oroszországnak és Amerikának. Oroszországban a kommunizmus, Amerikában a prohibició biztosította be abszurd voltát. A másik szellemes megjegyzés egy bankett szónokától eredt, amely szerint *a prohibició még mindig jobb, mint az teljes alkoholhiány.*

Frenreisz István Gundel Károly ellen. A Szent Gellért Szálló éttermeit a szálló megnyitásától egészen az 1927. év elejéig — mint ismeretes — *Frenreisz* István bérelte a székesfővárostól. 1927-ben a bérleti szerződés lejárt és ekkor a főváros a pályázati szabályzat utasításainak betartásával, nyilvános pályázatot hirdetett az éttermek bérletére. A nyilvános pályázaton *Gundel* Károly pályázata volt a legmegfelelőbb és így a székesfőváros a Gellért Szálló éttermeinek bérletét Gundel Károlynak adta át. Frenreisz, aki időközben a Bristol Szálló vendéglőse lett, egyezkedési tárgyalásokat kezdett Gundellel, akinek felkínálta a Gellért Szálló éttermeinek berendezését és evőeszközkészletét. Gundel elvben hajlandónak mutatkozott a berendezési és felszerelési tárgyak átvételére. Az átadási eljárás során Gundel Károly ismételten kifogásokat emelt az egyes cikkek hiánya miatt, amelyek pedig a leltárban hiánytalanoknak voltak feltüntetve. Hosszas huzavona után az átadási eljárás a két vendéglős között befejeződött. Gundel a maga részéről a kikötött összegeket Frenreisz kezeihez lefizette — Frenreisz István azonban ekkor, az átadás befejezése után polgári keresetet indított Gundel Károly ellen. A budapesti törvényszék helytadott Frenreisz keresetének. Molnár Sz. Dezső *dr.* ügyvéd, Gundel Károly képviselője az elsőfokú ítélet ellen fellebbezéssel élt. A Tábla a fellebbezésnek helytadott és Frenreisz Istvánt keresetével elutasította. Ez ellen a határozat ellen viszont Frenreisz István jogi képviselője terjesztett felülvizsgálati kérelmet a Kúriához. A Kúria feloldotta az alsó bíróságok ítéletét és a Táblát a bizonyítási eljárás kiegészítésére utasította. A Tábla Alcsuthy-tanácsa most folytatta le a Kúria által elrendelt bizonyítási eljárást. A Tábla a késő délutáni órákban hozta meg és hirdette ki határozatát, amelylyel az alsófokú ítélet megváltoztatásával a felperes Frenreisz István keresetét elutasította és a felperest összesen 2700 pengő perköltségben elmarasztalta.

A fogadásból megivott három liter bor következményei. M. S. vasúti segédtiszt fogadásból megivott három liter bort s ebben az állapotában utcai botrányt rendezett az Üllői úton. Egy bérház kapuján dörömbölt és ordítozva rugdosta a kaput. Lázár Ferenc rendőr igazoltatni akarta M. S.-t, aki azonban dulakodni kezdett vele és tettleg bántalmazta. A rendőrnek egy véletlenül arra haladó fogalmazó sietett segítségére, betuszkolták az ittas embert egy autótaxiba és a főkapitányságra vitték. A büntetőtörvényszék Flórián-tanácsa most vonta felelősségre a vasúti segédtisztet hatósági közeg elleni erőszak vétsége címen. M. S. azzal védekezett, hogy a fogadásból elfogyasztott három liter bor teljesen megfosztotta öntudatától és egyáltalán nem emlékszik rá, mi történt. Az eset után kinyomozta, hol lakik a bántalmazott rendőr, elment a lakására és bocsánatot kért tőle. Baronkay István dr. ügyészségi alelnök vádbeszéde és Rajna Ferenc dr. védelme után száz pengő pénzbüntetésre ítélték a vasuti segédtisztet, de az enyhítő körülmények figyelembevétele mellett fölfüggesztették a büntetés végrehajtását. Az itélet jogerős.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és fenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** borotvakés árúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Már ebédelni is lehet részletfizetésre!

Szenzációs vendéglőt nyitottak Berlinben.

Berlinből írják: Az az ember, aki egy másik világból, valahonnan a jólét és gondtalanság birodalmából Berlinbe érkeznék és végigsétálna a Kurfürstendammon, olyasmit látna, amit minden további nélkül tréfának fogna fel. A minap nyitottak meg ezen a főútvonalon egy vendéglőt, amely ebédet és vacsorát hirdet — részletfizetésre. Nagy plakátok adják tudtára a berlini közönségnek ezt a szenzációs újdonságot. S az ötlet valóban eredményesnek bizonyult. A vendéglő kitűnően prosperál. Igaz, hogy az elfogyasztott ebédek részletei még nem váltak esedékessé. Hogy később mi lesz, ki tudná megmondani.

Eleinte természetesen sokan voltak, akik nem is bírták elhinni a részletfizetésre való étkezés lehetőségét és azt hitték, hogy szemérmetlen reklámtrükk az egész. Ám nem így van.

Valóban lehet részletre enni és így most Berlinben senkinek sem kell tartania az éhenhalástól.

Amikor a vendég belép ebbe az étterembe, az első dolog az, hogy — megvizsgálják az igazoló írásait. Aziránt, hogy van-e pénze, egyáltalán nem érdeklődnek. Ki kell azonban mutatnia, hogy mi a foglalkozása és hogy a rendőrségnél bejelentett lakása van. Ha ez az igazolás rendben megtörténik, akkor a vendég nyugodtan helyet foglalhat. A pincérek már hozzák neki az étlapot, a vendég átböngészi és rendel. Épp úgy, mint a rendes éttermekben a fizető vendég. Csak egy kis írás alá kell a vendégnek alákanyarítania a nevét, amikor fizetésre kerül a sor. Ebben az írásban kötelezi magát, hogy két héten belül legalább hatszor fogja igénybe venni az étterem szolgáltatását.

Az árak elég olcsók, mert hiszen gondolhatni, hogy nem Krőzusok járnak ide. A vendéglős úgy gondolja, hogy főként olyanok fogják látogatni ezt az éttermet, akiknek momentán nincs pénzük, vagy a hónap végére érve, a pénzüknek is végére értek.

A „cech", mondjuk, kitesz egy márka tíz pfenniget. *A vendég készpénzben kifizeti a számla egy negyedrészét,* huszonnyolc pfenniget, a hátralékos összeget pedig három hónapi részletben fogja kiegyenlíteni. Azt az ebédet tehát, amelyet az ember karácsonykor elfogyaszt, húsvét táján fizeti meg teljesen. Persze, hogy ez a könnyítés rengeteg embernek jól jön a mai nehéz időkben.

A vállalkozásnak van egy másik „osztálya" is, az „alkalmi fényűző lakomák". Ebben az osztályban azok jelentkeznek, akiknek valami okból bankettet kell adniok, de nincs pénzük, hogy az árát egyszerre kifizethessék. Keresztelő, esküvő, előlépés, kitüntetés s más ilyen örvendetes események nem okoznak tehát gondot a berlini polgárnak.

Eddig, ha nem volt pénze, akkor szűk családi körben, otthon kellett ünnepelnie. Most azonban olyan bankettet engedhet meg magának, amilyet szemeszája kíván s a számlát részletekben egyenlíti ki. A részletfizetés ideje a számla nagyságához igazodik s három hónaptól nyolc hónapig terjed. Így tehát a legszerényebb ember is évenkint legalább egyszer kirughat a hámból.

Annyi bizonyos, hogy a szenzációs újítás nagy merészségre vall a vállalkozó részéről. A tulajdonjogot elvégre nem tarthatja fenn magának az utolsó részlet kifizetéséig, mert a szolgáltatott értékek már az első részlet esedékessége előtt megsemmisültek. Jó bolt azonban soha sincs rizikó nélkül. A kockázatot már belekalkulálta számításaiba a Kurfürstendamm máról-holnapra híressé vált vendéglőse. Mert mondanunk sem kell, hogy a furcsa vendéglő nem holmi emberbaráti szeretetnek köszöni a létét.

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hívó telefon: Aut 194—21
Kedvező fizetési feltételek

Felvágta az ereit egy csapos a Rácfürdőben. Minap a Rácfürdőben egy elegánsan öltözött férfi jelent meg. Fürdőkabint váltott és miután a szokásos időn túl nem jelentkezett, az egyik alkalmazott bekopogtatott az ajtón. A kopogtatásra nem kapott választ és ezért betörte az ajtót. A fürdővendéget eszméletlen állapotban találta. Megállapították, hogy egy zsiletpengével átvágta a karján az ereket és nagy vérveszteségeket szenvedett. A kihívott mentők súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították. Megállapították, hogy *Kovács* Sándornak hívják, 29 éves csapos. Búcsúlevelet találtak mellette, amelyben azt írta, hogy „utolsó útjára elegánsan öltözik fel" s anyagi okok miatt követi el az öngyilkosságot.

Prohibiciós hírek az Egyesült Államokból. Az Északamerikai Egyesült Államokban a szárazak nem szünnek meg hangoztatni, hogy az ország jóléte a prohibiciónak tudható be és ha már nem másért, úgy ezért is fenn kell továbbra is tartani. Az utóbbi idők óriási tőzsdekrachjai úgy látszik még nem térítették észre ezeket a fanatikusokat, akik kitartanak a hazug látszat mellett. Tudvalevő ugyanis, hogy Amerika gazdasági fellendülése a háború után — számos kiváló közgazda tanusága szerint — azért következett be, mert Amerika látta el a háború alatt és után Európát iparcikkekkel, nem pedig a szesztilalom életbeléptetése miatt. Igen érdekesek *M. André Gerard* cikkei az Écho de Paris-ban, ahol ez év júniusában cikksorozatban foglalkozik az Unió gazdasági életével és ezzel kapcsolatosan a prohibíció kérdésével. Ez a kiváló zsurnaliszta hivatalos meghívottjaként az amerikai sajtónak több hónapot töltött az Egyesült Államokban s alaposan tanulmányozta az ottani helyzetet. Szerinte az Egyesült Államokban megszünt a háború utáni óriási termelés folytatásának lehetősége s ez okozta az óriási besszt az egész vonalon. A prohibíciót ő is károsnak ítéli, mint az amerikai helyzet minden objektív kritikusa.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—C4

Ezer pengőre ítélték a vendéglőst, aki tolvajnak nézett és agyonlőtt egy tüzért. A szegedi kir. törvényszék minap tárgyalta *Fuchs* Antal vendéglős bűnügyét, aki az elmult év tavaszán az éjjeli órákban revolverrel agyonlőtte *Tóth* Benjámin tüzért, aki a ház kerítésén át mászott az udvarba a barátnőjéhez. Fuchs Antal azt hitte, hogy tolvaj van az udvarában és egy neszre az udvarban álló fa irányába lőtt. A rövidesen helyszínre érkező rendőrök a kutatás során egy eperfa mellett a tüzérkatona holttestébe botlottak. A riasztólövés a tüzért szíven találta és azonnal megölte. A törvényszék ítéletét a késő esti órákban hirdette ki és Fuchs Antal vendéglőst gondatlanságból okozott emberölés vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért ezer pengő pénzbüntetésre ítélte. A bíróság ítéletében súlyosbító körülménynek vette, hogy a vádlott gondatlansága a szándékosság határán mozog. Az elítélt és az ügyész fellebbeztek.

A folyékony hús. Egy német vegyészeti szaklapban olvassuk, hogy Zucker drezdai udvari tanácsos valami bonyolult vegyészeti módszerrel, amelynek ismertetése messze vezetne, olyan készítményt állított elő, amlynek valóságos húsíze van és tartóssága is kifogástalan. Ez a „folyékony hús" állítólag nemcsak a különböző élelmiszerek (pl. főzelékek) ízének megjavítására alkalmas, hanem a meleg évszakban a friss húst is helyettesíti. Ehhez a hírhez megjegyezzük, hogy a folyékony húsnak bizonyára nagyon fognak örülni a vegyészek. Mi azonban aligha hisszük, hogy a a háziasszonyok a jövőben finom sültek vagy a gyenge főtt húsok helyett a folyékony húst tálalnák fel. Ez a vegyitermék talán megfelel olyan felfedező utazóknak, akik úttalan, ismeretlen vidékekre mennek, de a civilizált világban élő emberek háztartásában és táplálkozásában mindig a természetes élelmiszer fog megmaradni.

Véres verekedés a hahóti korcsmában. *Kolmann* Lajos *hahóti* korcsmároshoz három idegen férfi tért be s bort kértek. Borozgatás közben összeszólalkoztak s a vendéglős csitítani igyekezett őket. Erre az egyik férfi felkapta a széket s azzal leütötte Kolmannt, aki véresen esett össze. A verekedők ezután elmenekültek. Kolmannt életveszélyes állapotban szállították kórházba.

Az osztriga mint orvosság. Az orvostudománynak sok gondot okoznak egyes igen hasznos gyógyszerek, amelyek élvezhetetlen ízük miatt egyenesen bevehetetlenek, amelyeket semmiféle ízesitő járulékkal sem lehet a betegekre ráerőszakolni. Idetartoznak mindenekelőtt a jódkészítmények, holott újabb időben a jódnak, mint szájon át adagolandó gyógyszernek egyre nagyobb szerep jut a gyógyászatban. Manapság jóddal szabályozzák a pajzsmirigy működését, a kretenizmus egyes fajait és több más betegséget is jóddal gyógyítanak. Az orvosok és gyógyszerárugyárak vegyészei hasztalanul kísérleteznek azzal, hogy a jódot valamiképen élvezhetővé tegyék. A jód tudvalevően tengeri növényekben és állatokban fordul elő. Ezért felmerült már az a terv, hogy tengerifűből készítsenek parajhoz hasonló eledelt, de ez a főzelékfajta sem tudott nagy népszerűségre vergődni. Dr. Loubatie René bordeauxi orvos most új eljárást eszelt ki, hogy a nehézségeket áthidalja. Erre a célra osztrigákat használ, amelyeket jódos orvossággal telít. Óvatos sebészi eljárással lefejti az osztriga kagylóját, anélkül, hogy az állatot baj érné. Az osztrigát ezután néhány percre a jódkészítmény sterilizált oldatába helyezi, miközben ez felszívja a jódot. Az eljárás meglehetősen pontos adagolást is lehetővé tesz, mert a felvett jód mennyisége az oldatban eltöltött időtől függ. A fokozott jódtartalmú osztrigákat ezután tengervízbe rakják, mitől visszanyerik eredeti ízüket. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a leggyakorlottabb inyencek sem éreznek különös ízt az ilyen módon preparált osztrigák fogyasztásánál. Dr. Loubatie meggyőződése szerint az undorral elfogyasztott orvosságok gyógyhatása nem érvényesül kellő mértékben és ezért igen behatóan foglalkozik ezzel a problémával. A vérszegénység ellen rendelt vascsöppek nyelése sem nagy élvezet és ezért azt ajánlja, hogy a gyógycélokra rendelt vasat omlettbe süssék bele.

Álkulcsos betörők egy korcsmában. A debreceni rendőrségen hétfőn jelentették, hogy a hajnali órákban ismeretlen tettesek álkulcs segítségével behatoltak *Vadász* Ferenc Varga ucca 35. szám alatt levő korcsmájába és ott felfeszítve a pénztárfiókot, elloptak százhatvan pengőt. Érdekes, hogy a betörők a kasszában talált pénzen kívül nem nyultak semmihez és egy üveg konyakot és egy üveg bort sem vittek el. A helyszínen áruló nyomot nem hagytak hátra. A rendőrség a nyomozást folytatja az álkulcsos betörők kézrekerítésére.

Borzalmas vérfürdő egy nagyselmeci korcsmában. A Rózsahegy melletti Nagyselmecen a mult éjszaka borzalmas tragédia játszódott le. Egy Krakovszky Marcel nevű férfi agyonlőtte állítólagos kedvesét, egy Bein Paula nevű 40 éves özvegyasszonyt, a nő fiának jelenlétében és aztán öngyilkosságot kísérelt meg, de a golyó célt tévesztett. A meggyilkolt asszony fia erre agyonlőtte Krakovszkyt. Bein Paulának a faluban üzlete és korcsmája volt. A végzetes estén kilenc óra tájban Krakovszky Marcel bekopogtatott a korcsma ajtaján, amelyet zárva talált. Az ajtó mögül azt a választ kapta, hogy a záróra már elmult s a korcsmát senki kedvéért ki nem nyitják. Krakovszky erre fenyegetőzni kezdett, hogy amennyiben nem bocsátják be, beveri a ház valamennyi ablakát. A fenyegetésre az özvegyasszony fia, aki a rózsahegyi Haas-vaskereskedés segéde, ajtót nyitott Krakovszkynak. Krakovszky egy palack sört kért és aztán cigarettára gyujtott rá. A fiatal Bein észrevette, hogy Krakovszky felöltője alatt vadászpuskát rejtegett. Megkérdezte, hogy miért hozta magával a puskát és azt a választ kapta Krakovszkytól, hogy éjszakai vadorzásra indul. Aztán látszólag nyugodtan szívta tovább cigarettáját, majd megkérdezte a fiút, hogy hol van az anyja. A fiú azt felelte, hogy már alszik.

— Keltsd föl, beszélni akarok vele.

Majd megfenyegette, hogy ha az asszony nem jön elő, összetöri a ház minden bútorát. Ezekre a szavakra kevésre rá éjszakai öltözékben megjelent özvegy Beinné a helyiségben. Abban a pillanatban, amikor az asszony megállt a helyiség küszöbén, Krakovszky előrántotta kabátja alól a vadászfegyvert és az asszonyra sütötte. Özvegy Beinné holtan rogyott össze. Aztán maga ellen fordította a fegyvert, hogy a szívébe lőjjön, de a golyó csak bordáját érte, Krakovszky a földre zuhant. A fiatal Bein szemtanuja volt anya tragédiájának. Látta, amint anyja holtan terült el a padlón s a gyilkos vonaglik a fájdalomtól. Revolvert vett elő és agyonlőtte anyja gyilkosát. A lövésekre berohant Beinné másik fia is és látván a történteket, szódásüveget ragadott s a már halott Krakovszky arcát ütötte-zúzta, úgy hogy orrát és állkapcsait is eltörte. A fiatal Beint letartóztatták.

Pesti kávéházak élete és bukása.

Három napon belül három kávéház rolóit húzták le végérvényesen Budapesten. Két ismert, frekventált kávéházét. Az egyik, a körúti Kör kávéház, jólmenő, úgynevezett „éjjeli" üzlet volt, a másik az Andrássy-úti „great white wagy" egyik előkelősége: a Palermo. Végül a Miramáre.

És gyászénekek hangzottak fel a három kávéház sírjánál s a koporsó felett végrehajtók csörgették kulcsaikat.

A gyászt némileg csak az enyhítette, hogy a két kávéház egy vállalkozásé, egy tulajdonosé volt. S ez a tény arra enged következtetni, hogy talán nem a budapesti kávéház beteg, hanem csak ennek a pár kávéháznak a vezetése volt az.

Ma, amikor minden panasszal és váddal van tele és saját hibáit és mulasztásait sokszor a viszonyokra hárítja, nem árt rámutatni mulasztásokra, amelyek nélkül a kettős bukás nem következett volna be.

Hiszen annyi kávéház él még Budapesten!

OMEGA

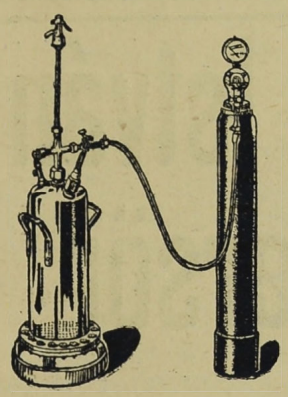
szabadalmazott szikvíz és telített vizeket előállító készülék. Gyártja és forgalomba hozza:

MÁTHÉ ANDRÁS

vörösrézárú gyára

Újpest, Gr. Károlyi ucca 17.

Tel.: Aut. 940—28

Vendéglősöknek és korcsmárosoknak óriási megtakarítás.

A legelőnyösebb fizetési feltételek.

Prospektust díjmentesen küldök.

Mért és hogyan élnek ezek s mért halt meg a Kör és Palermo kávéház!

Erre a kérdésre voltunk kíváncsiak, amikor megkérdeztük egyik legelső kávéházunk fizetőpincérét, hogy feleljen kérdésünkre.

— A Kör és a Palermo kávéház — felelt — két üzlet volt, de egy zseb! Szerencsétlen gazdájuk, *Katona-Klein* Kálmán hónapok előtt öngyilkos lett, mert nem bírta a terheket. Nem a kávéházak terheit, hanem az *ő magánspekulációjának* a terhét.

— Egy drága, nagyházbérű, jólmenő kávéházat vett át annakidején, érte kevés készpénzt fizetett és sok adósságot vállalt. Minden jövedelme kamatokra, adósságcsökkentésre kellett, úgy hogy a kávéházakat nem vezethette egészséges alapon. Mindenféle fogással döccent át egyik napról a másikra, a fizetőpincérnek kaucióját is kellett neki, a gazdasági viszonyok egyre romlottak... Szegény ember, öngyilkos lett!

Nemcsak a kávéházak hibája miatt.

Örökösei vezették tovább a kávéházakat, amelyek sorsa minden szakember előtt meg volt pecsételve. A szakmában senkit sem lepett meg a kettős bukás. Már korábban vártuk! A terhek nem csökkentek, — tanulság: *adósságra* nem szabad ma üzletet alapítani.

Készpénz és legnagyobb óvatosság, — ez ma a kereskedelem aranymottója. És a kávéház is éppen olyan üzlet, mint minden más.

Miután tisztába jöttünk állítólag azzal, hogy miért bukott meg két „egytestvér" kávéház, azt az érdekesebb problémát vetettük fel:

— Hogy él meg?

A kávésipar egyik tekintélye felelt erre.

— A régi anekdótával kezdhetném — válaszolva —, hát élet ez? Minden vonalon alább kell szállítani a színvonalat. Még néhány év előtt is a kávéházak versenyeztek egymással, hogy melyik ragyogóbb, fényesebb — ma csökkentjük a világítást, ha szükség van rá, gyengébb minőségű szervizt veszünk, a lehetőséghez képest csökkentjük a költségeket —, alkalmazkodunk a vendégekhez, akik szintén csökkentik a költségeket.

— Érdekes jelenség, hogy a kávéházak látogatottsága nem csökkent, csak a fogyasztás lett 30—35 százalékkal kevesebb. Imbisz, sonka alig fogy, aki valamit eszik, meggondolja, hogy igyék-e utána egy feketét, vagy kapucinert s hogy palackos italt fogyasszanak, ez a legnagyobb ritkaság.

— A közönség szeret kávéházba járni, de nincs pénze rá! És ehhez kell alkalmazkodnia a kávésnak is, ha meg akar élni. Csökken a színvonal, rosszabbodik az árú.

— Hogy mitől várnék javulást? Csak az építkezés megindulásától. Mikor a tatarozási kölcsönöket folyósították, remek szeptemberünk, októberünk, novemberünk volt. Az összes iparágak éledni kezdtek és megmozdult a pénz! Nem tudom, hogy összefüggött-e a dologgal, de a frank-pör mintha elvágta volna ezt a tendenciát. Azóta várunk, küzdünk és egyre várunk! Folyton számolunk és redukálunk!... Hát így élünk! *p. á.*

Hogyan lesz a billiárdpartiból izgatás a társadalmi rend ellen? Szegedről jelentik: A dorozsmai munkanélküliek tüntetésének mellékhajtása került most a szegedi törvényszék Gömöri-tanácsa elé. Még áprilisban volt a tüntetés, amelyből *Kazinczi* Pál suszter is kivette a részét, amennyiben rekedtre ordította magát. Este barátjával *Mikulán* Milánnal betért egy korcsmába, hogy a rekedtség ellen némi „orvosságot" vegyenek magukhoz. Majd billiárdversenyre keltek. Kazinczi Pálnak azonban semmi sem sikerült, Mikulán Mihály pedig óriási szerencsével dolgozott. Kazinczi fölötte szégyelte magát. Amikor azonban észrevette, hogy Mikulán nemcsak hogy nagy szériákat csinál, de a felírásnál még jóindulatúan meg is toldja a „poenokat", szégyenérzése határtalan haragba csapott át és nekitámadt barátjának. Olyan éktelen hangos veszekedést rendeztek, hogy a korcsmáros kénytelen volt a két barátot kitessékelni az uccára. Kazinczi erre visszakiabált:

— Megálljon csak, két nap mulva úgyis mi leszünk az urak, nem maguk.

Emiatt indult meg ellene az eljárás állami és társadalmi rend elleni izgatás címén. Hiába védekezett Kazinczi, hogy ittas volt, a tanuk igazolták, máskor is tett hasonló kijelentést. A bíróság enyhítő körülménynek vette ittasságát és ezért mindössze negyven pengő pénzbüntetésre ítélte.

Meghalt húsz üveg hideg sörtől. *Kondacs* János szarvasi földmíves néhány barátjával fogadott, hogy együttőhelyében megiszik húsz üveg hideg sört. A földmíves állta is a fogadást és rövid idő alatt húsz üveg hideg sört ivott meg. Pár perccel azután rosszullét fogta el, úgyhogy lakására kellett vinni. Kondacs az orvosi kezelés ellenére hat nap mulva meghalt, mert a jéghideg sör súlyos gyulladást idézett elő.

Jancsibankó borban. A pénzügyminiszter megengedte, hogy a gazdák 25 literen aluli bort is italmérési engedély nélkül szolgáltathassanak ki. A rendelet magyarázata az, hogy a szőlősgazdák az olcsóság kedvéért nem pénzben, hanem borban fizetik munkásaikat, növelvén így a népesség nyomorát, de az alkoholizmust is. Eddig a pénzügyi hatóságok ezt jövedéki kihágásnak minősítették, mert a termelők saját termésű boraikat is csak 25 liternél nagyobb mennyiségben adhatták el engedély nélkül. Így legalább ez az egy gátja volt ennek az embertelen Jancsibankó-rendszernek. Gazdapárti pénzügyminiszterünk azonban rendreutasította a finánchatóságokat és ezentúl teljes biztonsággal lehet már pénz helyett borban fizetni a szőlőmunkást. Hogy a bort el tudja-e adni és tud-e érte csizmát, ködmönt, buzát vásárolni — ez azután már a munkás gondja és nem a pénzügyminiszteré.

Egy budapesti vendéglős Pacsán kútba ugrott. Nagykanizsáról jelentik: *Horváth* János 38 éves budapesti vendéglős, akinek a Ferencvárosban jólmenő vendéglője van, minap Budapestről Zala megyébe jött rokonainak látogatására. Pacsán felkereste szüleit. Este még hosszasan elbeszélgetett szüleivel, másnap reggel azután kiment az udvarra és beugrott a 24 méter mély kútba. Távolléte feltűnt a hozzátartozóknak, keresni kezdték és ekkor találták meg a kútban. Amikor kihúzták, már nem volt benne élet. A főszolgabíró a hullaszemle után megadta az engedélyt a temetésre.

A szesztartalommentes italok és a tej propagálása Németországban. Németországban az absztinensek élénk propagandát fejtenek ki különösen az ásványvíz és a tejivás terjesztése érdekében. Számtalan röpcédula kerül szétosztásra a gyárakban és több üzem eltiltotta munkásait a szeszesitalok élvezetétől és tejgazdaságokat létesítenek telepeiken. Különösen emelkedett a tejfogyasztás a felsőszileziai munkásközpontokban, ahol tudvalevőleg azelőtt jelentős mennyiségű alkohol került forgalomba. Van sok olyan gyártelep is, mely díjmentesen bocsát munkásainak nagymennyiségű tejet rendelkezésre. De az egész országban növekszik a tejfogyasztás, mióta behozták a tejnek palackokban való árúsítását, mely így a sört lenne hivatva pótolni. Némely gyár nem elégedett meg azzal, hogy az üzemidő alatt tiltotta el munkásságát a szeszesitaloktól, hanem teljes absztinenciát követelt tőlük a szünórákban is. Ez természetesen élénk konfliktusokra vezetett a munkásság és az adminisztráció között.

Fogát és szemét veszítette el egy vasutas poharazás közben. Békéscsabáról jelenti tudósítónk: *Szegedi* Lajos békéscsabai vonatfékező este 11 óra tájban betért egy külvárosi vendéglőbe egy pohár borra. Alig hogy belépett a vendéglőbe, *Horváth* András lakás- és foglalkozásnélküli egyén, mert neki fizetni nem akart, belekötött. A vonatfékező, amikor megrendelt borát ki akarta inni, Horváth öklével a pohárhoz csapott, amely darabokra tört ,véresre sértette Szegedi száját, metszőfogait kiütötte. A pohárszilánkok szemét is megsértették olyannyira, hogy Szegedit kórházba szállították, ahol megállapították, hogy félszemevilágát örökre elvesztette. A támadót a rendőrség elfogta és letartóztatta.

Borárak. Az utóbbi napok esői s az éjjeli fagy a borok minőségére is nagyszerű hatással voltak, egyes helyek kivételével, ahol a rothadás fellépett. A mustüzlet nagy gyobb mértékben még nem alakult ki, de a belföldi forgalomban már mutatkozik élet. Az idei esztendőt különösen jellemzi az, hogy a bornak előre való lekötése ritkábban fordult elő, mint a mult években. A már jelzett eladásokon kívül nagyobb tételek eladása csak a nagy szüret megkezdésekor várható, mert az uradalmi mustok és borok minősége jónak igérkezik és így ezek eladásával várni kell.

Szentmártonkátán parasztszőlőkben már egy hete szüretelnek jó közepes eredménnyel. Ezek a mustok átlag 16%-osak. Az uradalmak csak a korai fajtákban — mézes, ezerjó — szüreteltek 19—20%-os mustokkal. Még mindig nagymennyiségű szőlő kerül eladásra, míg nagymennyiségű parasztmustot vettek 0·8 filléres alapon.

Prónayfalván eladatott 36 hl. 12·5 fokos bor 32 fillérért. A must eleinte igen szilárdan indult, de a szüret második hetében leesett. Jelenleg pedig 19—20%-ig 1 fillér, azon felül 1½, esetleg 2 fillért is fizetnek.

Jászberényben közepes kereslet és kínálat mellett eladtak 300 hl. mustot 24 fillérért. Nagyobb termelők 6-án kezdenek szüretelni. A termés közepesnek, a minőség jónak mutatkozik.

Gyöngyösön élénk kínálat mellett elkelt 110 hl. 11—12 fokos óbor 26—32 fillérért, 200 hl. 18%-os must 18 fillérért és 40 hl. 10 fokos újbor előre 22 fillérért. A mustárak körülbelül 18—20 fillér között fognak mozogni. Borszőlő ára 12 fillér.

Lesenceistvándon egy kistételben eladatott 12 fokos bor 36 fillérért és kistételű 18%-os must 36 fillérért.

Hahóton közepes kereslet, élénk kínálat mellett eladatott 10 hl. 11 Malligand-fokos bor literenkint 25 fillérért.

Szekszárdon óborokban a készlet nagy csökkenése miatt már nincsen üzlet. A szüret már megkezdődött, a mustok 18—20%-osak, de a későbbi szedés még jobb minőséget fog adni. A szüretet október végéig befejezik. Eladatott 1500 hl. októberben szüretelendő urasági bor 20 fillérért.

Villányban a szüret kezdetét vette és a korán érő fajtákon a cukortartalom fekvés szerint 18—22%. Must iránt érdeklődés nincsen. Egy nagyobb termelő eladta vörösbort termő termését, oportót 25, kadarkát 30 fillérért kilogrammonkint.

A rádió csodája. Londonból jelentik: Egy buenosayresi kórházból több beteg szívverését és tüdőzörejeit rádiótelefonon leadták Madridba, ahol oly világosan lehetett azokat hallani, hogy a spanyol orvosok teljes pontossággal meg tudták állapítani az argentinai betegek baját. A kórházban a rendes telefonhoz egy argentinai orvos találmányát szerelték fel, amely lényegében rendkívül érzékeny megafon s a leggyöngédebb hanghullámokat is sokszoros erősítés révén hallhatóvá teszi. Ezt a találmányt egyenesen a szakembereknek találták ki. Képzeljék el, micsoda boldogság lesz, ha a szerelmes legény Amerikában hallgathatja Magyarországon hagyott imádottjának szívedobogását . . .

A jó bornak is kell cégér. Furcsa az, hogy amíg a sör-, likőr- és pálinkagyárak osztalékot fizetnek, addig a bortermelők tönkremennek. Szomorú pedig az, hogy az illetékes körök nem látják a helyes utat, a fától az erdőt, hogy mit is kell csinálni, hol is az a hiba? Pedig olyan egyszerű. Idézzük emlékünkbe azt a kitűnő sörreklámrajzot, amelynek ez a szövege: „De megnőttetek, amióta utoljára itt jártunk" s három kis söröshordó embert ábrázol (a bajor sörök), akik csodálattal szemlélik a háború alatt nagyranőtt többemeletes épületeket, a magyar sörgyárakat. Ez mindent megmond. Az ilyen jó, öntudatos reklám hiányzik a magyar bornál. A propaganda még ma is segítene. Természetesen céltalan volna az ilyen hirdetés, hogy Rác ürmös literje 60 fillér, vagy Egri vörös 80 fillérért kapható, hanem valami jóhangzású nevet vagy neveket válaszszunk, pl. Vidító vagy mást, ezt a nevet hirdessük úgy, ahogy a sörgyárak tudnak hirdetni. Aztán ne kótyavetyéljük azt a valóban jó vidítót. Miért kell 20 fillérért adni egy liter márkás bort, amikor egy üveg, alig egy liter sör 1 pengőbe kerül. Biztos, hogy ugyanilyen áron bort is el lehetne adni, ha megfelelően jól reklámozzuk. Van erre mifelénk két limonádégyár. Mindegyiknek jól megy, pedig nem húsz fillérért, hanem 1 pengőért adják literjét a viszonteladónak és 2 pengőért a fogyasztók részére. Igaz, csak két decis üvegekben, de 20, illetve 40 fillérért. Természetesen sokat költenek és nagy súlyt helyeznek a propagandára. Ha azt a hétmilliót ügyes propagandára forditották volna, ma nem lenne baj a borral.

Híres emberek kedvenc ételei. Párizsból írják: Egy francia hetilap kis statisztikát állított össze arról, hogy a világtörténelem hírességeinek mi volt a kedvenc étele. A következők derültek ki az összeállításból: Nagy Károlynak legkedvesebb étele a vadhús volt, Torquato Tasso az édességeket kedvelte, Luther Márton ételeknél is jobban szerette az italokat, nevezetesen a torgaui sört és a rajnai bort. Barátja, Melanchton Fülöp, már sokkal szelídebb ember volt, csak ritkán ivott és a húsételnél is jobban szerette az árpakását. IV. Henrik francia király a szó szoros értelmében rajongott a dinnyéért. XII. Károly svéd királynak a vajaskenyér volt kedvenc csemegéje. Sok nagy ember minden ételnél és italnál többre becsülte a feketekávét. A díszes sorban az első három helyen Nagy Frigyes, Napoleon és Voltaire állanak, akik szenvedélyes kávézók voltak. Kantnak, a híres filozófusnak a bab és borsópüré, valamint a szárított gyümölcs volt a kedvenc eledele. Érdekes, hogy Kant naponta legalább három órát töltött étkezéssel.

Szívenlőtte magát, mert nem kapott alkalmazást. Debrecenből jelentik: Hétfőn hajnalban a Nagyerdőn *Kovályi* Gyula 28 éves sátoraljaújhelyi vendéglői csapos egy padon szívenlőtte magát. Az életunt fiatalember kabátzsebében levelet találtak. A levélben arra kéri a hatóságot, hogy ne kutassák öngyilkosságának okát. A lefolytatott nyomozás megállapította, hogy Kovályi Gyula szeptember 1-én elvesztette állását a rossz üzletmenet miatt. Kovályi Debrecenben akart munkát keresni, de mindenhonnan elutasították. Így szánta rá magát azután az öngyilkosságra, amelyet hétfőn végre is hajtott.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

574/1930. kih. szám

Ítélet-kivonat.

A m. kir. állami rendőrség szegedi kapitányságának alulirott rendőrbírója Szegeden 1930. év április hó 28-án Szepessy József szakképviselő részvétele mellett megtartott tárgyaláson 574. kih. 1930. sz. jogerős ítéletével **idősb Varga Lajos,** 56 éves, róm. kath. vallású, szegedi Mikszáth Kálmán u. 8. sz. lakos vendéglőst azért, mert 1930. február 16-án, délután, vendéglőjének ellenőrzését súlyos gondatlanságból elmulasztotta, aminek következtében ismeretlen tettes a bort vízzel meghamisította és forgalomba hozta, ezért idősb Varga Lajos terheltet 50 pengő pénzbüntetésre, mely behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra lesz átváltoztatva, ezenkívül 60 pengő eljárási költség és 1 pengő 20 fillér kárdij megfizetésére ítélte és egyben az ítéletnek terhelt költségére a „Délmagyarország" című napilapban és a „Vendéglősök Lapja" című szaklapban való közzétételét és a jogerős ítéletnek a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósággal való közlését elrendelte. Szeged, 1930. április 28-án. **vitéz dr. Petkóczy Lajos** s. k. rendőrtanácsos, rendőrbíró. H. P.

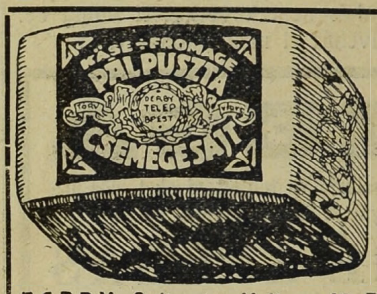
A kivonat hiteléül:
Szeged, 1930. október 4.

Tóth Ferenc
hiv. tiszt.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: Aut. 910—01 és Aut. 900—72

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos
DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör
a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

VI. kerület kapitánysága.

18.140/930.

ÍTÉLETKIVONAT

Balogh Károly 45-éves, ref. vallású, nős, szentkirályszabadjai születésü, budapesti lakos, magyar állampolgár, vagyontalan, korcsmáros foglalkozású terhelt az 1929. X. t.-c. 1. és 9. §-ba ütköző kihágás miatt, melyet azáltal követett el, hogy 1. erősen túlkénezett mustot forgalomba hozott, 2. söntésben levő mustos tartályt nem jelölte meg, az 1924. évi IX. t.-c. 43. § 2. pont és 44. § 1. pont alapján a Ktk. 21. § II. Bn. 7. § alkalmazásával 15 P pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetére a II. Bn. 10—11. §-a alapján 2 napi elzárásra, továbbá a felmerült költségek, összesen 56 P 20 fillér megtérítésére ítéltetett, valamint az ítéletnek 2 lapban való közzétételére kötelezteteti. Budapest, 1929. december 23.

Fenti kivonat hiteléül:
Budapest, 1930. október 10-én.

Bán Farkas
r. s. hiv. igazgató.

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXVI. ÉVFOLYAM 21. SZÁM 1930. NOVEMBER 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRAK: DÉLELŐTT 9 ÓRATÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

A vendéglős,

akit kartársainak a megbecsülése és a szeretete már régóta az elsők közé soroz, odajutott, hogy komolyan számot kell vetnie azzal, hogy szerepelnie kell! Az ország sorsának az elintézésében kap helyet. Városatya lesz, talán országgyűlési képviselő. Nincs mit csodálkoznunk ezen.

Minden szakma vitte annyira, hogy egy-két embere bejutott az ország ügyeinek az intézésébe. A mi szakmánk egyike az ország legintelligensebb, legképzettebb és legtanultabb szakmájának. Nagyon sok vezető emberünk sokkal többre hivatott, mint arra, hogy egész életét egyetlen szakma ügyeinek a vitele merítse ki. De meg a maga szakmájának is sokkal többet tud használni az ember, ha a városházán, meg a parlamentben van, mintha csak kívülről kopogtat!

Így történt, hogy amikor egy jeles szakmánkbeli azt látta, hogy nemcsak nagy baráti köre, hanem az egész közösség elvárja tőle a magasabb politikai szereplést, olyan lépésre határozta el magát, amiről nemcsak a fővárosban, hanem valóban országszerte beszélnek mostanában.

Taglalják, vitatják mindenfelé és ugyancsak ott áll a közérdeklődés előterében. Pedig mi történt mindössze? Az, hogy Spolarich Károly, a vendéglős és kávéházi életben annyira ismert Spolarich-dinasztia egyik tagja, beiratkozott a budapesti Pázmány-egyetem jogi osztályára. Nemzetközi jogot, politikát és egyéb a politikai életet érdeklő tanfolyamot vesz egészen szakszerűen, gondosan és kimerítően. Mint akármilyen tizennyolcéves joghallgató, aki most áll a pályája kezdetén és az az ábrándja, hogy talán majd bejut a megyére díjtalan joggyakornoknak!

Kétségtelen, hogy az ilyen neves vendéglős-szakembernek igazán semmi szüksége nem volt tulajdonképen arra, hogy odakívánkozzék az egyetem jogi padjaira. Sokkal műveltebb, tanultabb, mint a városházának, vagy a parlamentnek óriás hányada. És nemcsak a végzettsége folytán, hanem a tudása miatt is sokkal értékesebb ember így, ahogy van, mint a többiek, igen csekély kivételt leszámítva! Soha sem kell számolnia azzal, hogy valaha szüksége lesz erre a jogi diplomára!

A vendéglős tudja ezt, de nem elég neki. Mint vendéglős megszokta a tökéletes rendet, szakszerűséget a saját üzemeiben. Tudja, hogy ő maga is csak teljes szakképzettségű embereknek vehette eddig a hasznát. És arra gondol, ő sem lehet kivétel! Azon a helyen, ahová jutni fog, elvárhatják tőle, hogy mindent ne csak jól, hanem tökéletesen tudjon. Mert ott is lesz konkurrencia, amelyet szinte naponta fölül kell mulnia?

Ezért nagy elégtétele és öröme a vendéglősségnek az, hogy Spolarich Károly az egyetem jogi fakultásának a tagja lett. Az igazi vendéglős becsületessége és nemes észjárása küldötte őt oda, amikor mások a leghajmeresztőbb vakmerőségükkel tesznek tanúságot a tudatlanságukról a legmagasabb testületi és politikai pozíciókban! A vendéglős kétségkívül megállaná a helyét sokkal jobban, mint akárki más — de ő többet akar!

Neki ezentúl az országot kell kiszolgálnia egy-két vendég helyett. Intézkedik tehát, hogy ez a kiszolgálás majd a legtökéletesebb, legpanasztalanabb legyen! Megszokta, hogy így kell — a mi szakmánkban! *P. R. (Budapest).*

Új rend a szakmai betegségi és bérosztályokban a Társadalombiztosítónál.

A m. kir. népjóléti miniszter szeptember hó 29-től kezdődő érvénnyel a betegségi, öregségi, rokkantsági biztosítás alapjául szolgáló napibér-osztályokat módosította olykép, hogy azok számát tízről tizenkettőre emelte fel.

	Napi P	Heti P	Havi P
I. osztály.....	0·80	4·80	20
II. „	1·60	9·60	40
III. „	2·40	14·40	60
IV. „	3·20	19·20	80
V. „	4·—	24·—	100
VI. „	4·80	28·80	120
VII. „	5·60	33·60	140
VIII. „	6·40	38·40	160
IX. „	7·20	43·20	180
X. „	8·—	48·—	200
XI. „	8·80	52·80	220
XII. „	8·80	52·80	240

pengőn felül.

Ennek folytán a betegségi és öregségi biztosítási járulékok a következőkép változnak:

Oszt.	1	2	3	4	5	6	7 napra
I.	10	18	28	36	44	54	54
II.	14	28	40	54	66	80	80
III.	22	44	66	88	110	132	132
IV.	32	62	94	124	154	186	186
V.	40	80	120	160	198	238	238
VI.	50	98	146	194	242	292	292
VII.	58	116	172	230	286	344	344
VIII.	66	132	198	264	330	396	396
IX.	70	140	208	278	346	416	416
X.	74	146	218	290	362	434	434
XI.	76	152	228	304	378	454	454
XII.	80	158	238	316	394	474	474

A Társadalombiztosító Intézetnél október hó 3-án tartott értekezleten a szállodai és vendéglői alkalmazottak napibérosztályba sorozása tekintetében a következő megállapodás jött létre:

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés
Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.
Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A szakácsok, a konyhaszemélyzet, mosónők, takarítónők, általában mindazok a szállodai és vendéglői alkalmazottak, akik fix javadalmazásban részesülnek s akiknek borravalóból külön jövedelmük nincs, a tényleges jövedelmük alapján — beleértve a természetbeni ellátást is — jelentendők be.

Osztályozva csak azok lettek, akiknek jövedelme meg nem állapítható. A jövedelem megállapításánál az élelmezést tanoncnál havi 20 pengővel, más alkalmazottaknál havi 50 pengővel számítjuk.

Az I. osztályba sorozottak: a vendéglőstanonc, portástanonc,

a II. osztályba: felszabadult portásfiú,

a III. osztályba: az illemhelyfelügyelőnő, takarítónő,

a IV. osztályba: kenyeres fiú vagy leány, a trafikos, az ujságos, telefonos, ruhatáros — ha nem bérlője a ruhatárkezelésnek,

az V. osztályba: a szállodai szobaleány, a házi szolga, a szállodai bérszolga (Lohndiener), a liftes, a felszabadult borász, a kiszolgálóleány, a csapospincér,

a VII. osztályba: a szobapincér, az éthordó, a portás, a szobaasszony,

a VIII. osztályba: a szobafőpincér, a főpincér, a fizetőpincér, a főportás.

Az öregségi biztosítást illetőleg az alkalmazottak általában ugyanabba a bérosztályba tartoznak, amelyik osztályba sorozottak a betegségi biztosításnál, kivéve a VIII. bérosztályba sorozottakat (szobafőpincér, főpincér, fizetőpincér, főportás), akik az öregségi biztosításnál a X-ik bérosztályba tartoznak.

A járulékok általában csökkentek. A napibérosztályba sorozásnál szintén változás történt, mert a szobaasszony a VIII. bérosztályból a VII-be, a ruhatáros ugyancsak a VIII. napibérosztályból a IV-be került.

Természetesen a munkáltatót a díjaknak csak a fele terheli.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter úr 5201—1930. eln. sz. rendeletével elrendelte, hogy a munkáltatók kötelesek mindazokat a munkavállalóikat, akik az 1927 : XXI. t.-c., valamint az 1928 : XL. t.-c. rendelkezései szerint csak betegségi biztosításra, vagy mindkét biztosításra kötelezettek és akik 1930. évi szeptember 29-én alkalmazásban állanak, 15 nap alatt az Országos Társadalombiztosító Intézetnek bejelenteni.

A bejelentést teljesíteni kell tekintet nélkül arra, hogy a munkavállalók megelőzőleg be voltak-e jelentve, vagy sem.

Irásban kell kérni a segéd nélkül dolgozó kisiparosnak a forgalmi adó elengedését. Megírtuk, hogy a pénzügyminiszter mindazon kisiparosok forgalmi adóját elengedte, akik állandóan segéd, bedolgozó, darabszámos vagy napszámos nélkül legfeljebb két tanonccal dolgoznak. A fenti kategóriához tartozó kisiparosok azonban írásban kötelesek forgalmi adójuk elengedését kérni. Ezt a kérelmet, illetve a bejelentést az illetékes forgalmiadóhivatalhoz, hová eddig forgalmi adójukat fizették, tartoznak írásban bejelenteni.

Az idegenforgalom és a borravaló-kérdés.

„Jöjjön azonnal a tízpercentes rendszer“ — sóhajtja a vendég.
„Az utálja legjobban a borravalót, aki belőle él!“ — mondja a pincér.

Régi, keserves probléma a borravaló-kérdés megoldása. Évek óta mást sem hallunk, mint kísérletezéseket, kezdeményezéseket, tárgyalások felvételének hírét, nagygyűlések referátumait és egyéb elméleti dolgokat, a gyakorlatban azonban még mindig ott tartunk, hogy egy feketekávé után két pincér, egy ebéd után három, egy napos szállodai tartózkodás után pedig minimálisan négy alkalmazott várja — sőt elvárja — a borravalót.

Különös kérdés ez a borravaló-kérdés. Az érdekeltek: a pincérek, akik kapják és a vendégek, akik adják. A pincérek évek óta hangoztatják, hogy nem akarnak borravalót, változtatni kell e rendszeren, a vendégek pedig állandóan panaszkodnak a kínos szituációkat teremtő rendszer ellen.

Senki nem akarja tehát és mégis megvan.

Mindkét oldal hivatkozik a külföldre, a tízszázalékos, automatikusan a számla végösszegéhez felszámított percentuális borravalórendszerre, de megvalósítani nem sikerült.

A mostani nyár és ősz ad ismét aktualitást ennek a kérdésnek. Külföldiek tízezrei, vidékiek tömegei töltötték Budapesten napokat, szemmellátható nagy idegenforgalmi hetünk volt végre, de az itt forgó idegeneket számtalanszor súlyos dilemma elé állította a borravaló kérdése.

Amelynek megoldása mélyen gyökerező akadályokba ütközik, mert mindkét oldalon, vendégek és pincérek részéről egyformán nem kevesen vannak, akik hajlandók a megállapodásokat áthágni.

Csak példaképp idézzük azokat az intézményeket, ahol nagy táblák hirdetik, hogy: „Borravaló mellőzése kéretik!“ és ahol senki még nem akadt, akinek visszautasították volna a borravaló összeget.

Gyakorlatban tehát egyrészt az alkalmazottak hajlandók a borravalót mégis elfogadni, mint jóleső ráadást, — másrészt a vendégek természetrajzához tartozik az urizáló gesztus, amely hanyag előkelőséggel csúsztatja oda a borravalót. Így pedig tökéletesen illuzórikussá válik minden rendszabály és határozat.

Mégis, éppen örvendetesen fejlődő idegenforgalmunk érdekében talán szükség van a kérdésnek minél sürgősebb rendezésére!

Hogy bizonyos tájékoztatást kapjunk a várható fejleményekről, először a *Szállodai és Éttermi Alkalmazottak Genfi Szövetségéhez* fordultunk.

— Nem tudunk semmit az új mozgalomról — mondották itt munkatársunknak. — Álláspontunk egyébként az, hogy a borravaló-rendszert megszüntetni nem lehet. Külföldön is mindenütt van borravaló, legfeljebb más alakban.

Szövetségünk 1877-ben alakult Genfben, de már akkor is ez a kérdés állott a Szállodai és Éttermi Alkalmazottak érdeklődésének középpontjában. Megmondjuk őszintén, mi nem vagyunk a borravaló-rendszer ellen. Az ugyanis nem volna megoldás, hogy a számlához tizenkét százalékot a borravaló céljára hozzáadjanak, mint ahogyan tervezik. Ebből a tizenkét százalékból ugyanis hat százalék járna a főpincérnek. Azért ennyi, mert ő felelős a leltárért is. Marad tehát az ételhordónak hat százalék. Neki azonban van borfiúja. Ha ez tanuló, két százalék, ha felszabadult, három százalék jár neki. Marad tehát az ételhordónak három százalék. Ebből sem lehet megélni, amikor heti nyolc pengős fixfizetések vannak. Még ebből is levonják a betegsegélyzőt, a rokkantsági és baleseti biztosítást, úgy hogy 4·60—5 pengőt kapnak a pincérek egy hétre. Ilyen körülmények között aligha lehet komolyan beszélni a borravaló eltörléséről!

Ebből a nyilatkozatból az látszik, hogy az alkalmazottak sem egységesek a borravaló eltörlésének kérdésében.

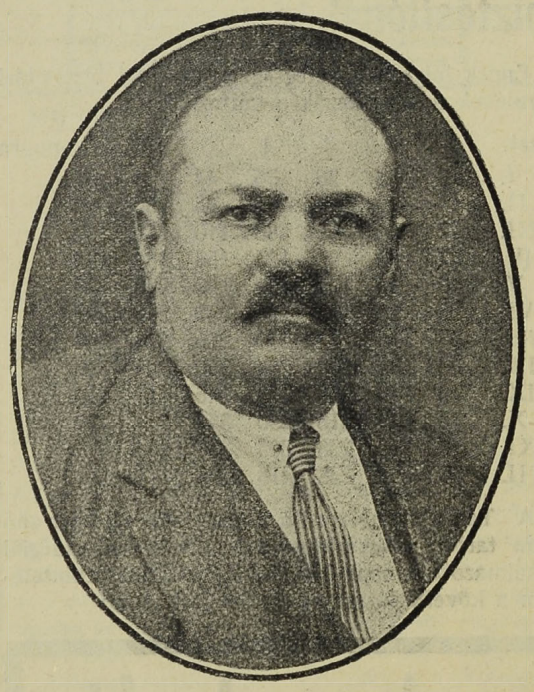
Mit szólnak már most ehhez az akcióhoz a munkaadók? Csak ennyit: Csinálnak mozgalmat — úgy mondják — de közben a borravalót zsebrevágják. Így van ez a borbélyoknál is. Annakidején az alkalmazottak kiverekedték, hogy a bevétel húszhuszonöt százalékát kapják és ennek fejében lemondanak a borravalóról. Nem hisszük, hogy ennek ellenére akadt volna valaki, akitől a felajánlott borravalót a borbélysegéd nem fogadta el. Most jártam külföldön. Mindenütt van borravaló, a büszke poroszokat kivéve, akik tényleg nem fogadják el. Nekünk a fogyasztókat is védenünk kell, mert, sajnos, ma már igen kevesen vannak. Épp ezért nem engedhetjük meg, hogy két oldalról is megzsarolják őket. Ha fizetést adunk, fel kellene menni az árakkal. Ez nem lenne kellemes a fogyasztóknak. Külön százalékot sem adhatunk.

A borravaló-rendszer eltörlésével is a publikum húzná a rövidebbet.

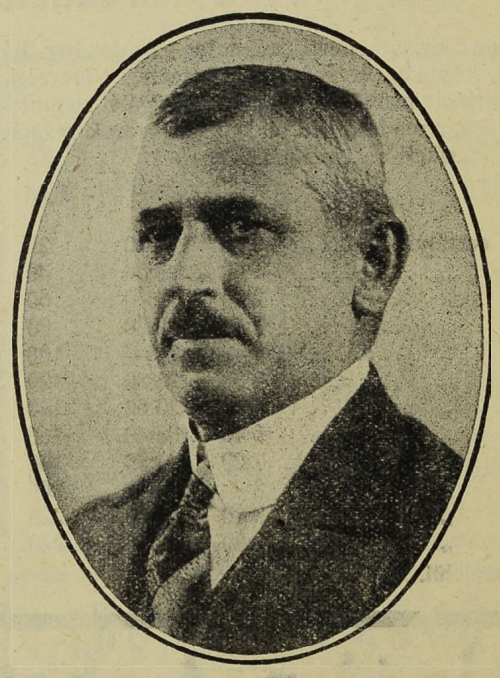
Magasabb árat kellene fizetni és végeredményben borravalót is kellene adnia. Genfben székelő nemzetközi alakulatunk ötven esztendeje foglalkozik ezzel a kérdéssel és nem tudja megoldani. Nem valószínű, hogy ez a Borravaló Ellenes Liga most könnyen megoldaná . . .

A munkaadók, úgy tudjuk, egységesek abban, hogy kitartanak a borravaló-rendszer mellett. A szállodásokhoz és vendéglősökhöz hasonló álláspontón vannak a kávések is.

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

OLÁH IMRE ny. v. szőlőintéző, Pirtó.

CSABÁCZI LÁSZLÓ vendéglős, Budaörsi út 37.

A szokott mindennapi munkán és a megélhetés fárasztó küzdelmein kívül a mi szakmáinknak egyéb kötelezettségei is vannak, ezek kellemesebbek és könnyebbek, mint az előbbiek, mégis könnyen elkerülik szakmáink embereinek a figyelmét. Ilyen fontos kötelezettség a nyilvánosság előtti szereplésnek bizonyos foka. Hiszen egyetlen szakemberünk se képes a nyilvánosság nélkül megállani.

Mozogni kell előtte, beszéltetni magáról, ismertetnie a nevét és jó tulajdonságait. Pár tollvonással és egyetlen arcképpel tizenkétezer intelligens szakember előtt lesz ismeretes, ha beküldi az Album számára ingyen leközlendő arcképét rövid életleírásával együtt bármely vendéglős, kávés, korcsmáros, vagy szállodás. A cím: Budapest, IX., Viola ucca 3.

Gyönk község elöljáróságától.

3379/1930. szám.

Árverési hirdetmény.

Gyönk község egyemeletes **nagyvendéglőjét** 1931. évi január hó 1-től 1935. évi december hó 31-ig terjedő 5 évre, **1930. évi november hó 12-én délután 2 órakor** a községházán nyilvános szóbeli árverésen bérbeadja.

Árverési feltételek a jegyzői irodában — a hivatalos órák alatt — megtekinthetők.

Gyönk, 1930. október hó 23.

Előljáróság.

Leleplezték Pósa Lajos szobrát.

Zuhogó esőben százak könnyeztek a költő ércalakja előtt.

Vasárnap leplezte le a hálásan visszaemlékező nagyközönség a mult századvég és a jelen század eleje egyik legnagyobb hatású költőjének, *Pósa* Lajosnak a szobrát. A *Stefánia út* egyik legszebb helyén áll *Margó* Ede művészi erejű és plasztikus szépségű alkotása, ez a szobor, amely elé kétségkívül sokat fog kizarándokolni a mai nemzedék is, a jövő is.

Bár kétségtelen, hogy Pósa Lajos költészete nem kizárólag a gyermekeké, a gyermekköltőkben oly szegény magyarság mégis átengedte az ünneplést azoknak a páratlan értékeknek, amelyek Pósa gyermekverseiben és meséiben virágzottak ki. Pósa Lajos azonban az új magyar műdal megteremtője is volt a többek között, hiszen a mai magyar dalköltők mind az ő nyomdokain járnak kivétel nélkül. És éppen a Pósa-dalok révén csatlakozik a magyar vendéglős, kávés, korcsmáros és éttermi szakma szorosan az ünneplők tömegébe. Hiszen nincs ma sem országszerte vendéglő, étterem, kávéház, sem korcsma vagy mulató, ahol a gyönyörű Pósa—Dankó nóták föl ne reszketnének a muzsikusok húrjain. Némelyikről már szinte senki sem tudja, hogy ki a szerzője, ki az, aki szárnyat adott ennek, vagy annak a dalnak, úgy felitta, úgy a magáévá tette a magyar nép a Pósa-dalokat. És ez a legnagyobb dícséret és dicsőség, ami csak magyar költőt érhet!

Így a mi szakmáinknak is ünnepe lett ez a szoborleleplezés, amelyen a szakmáink részéről is több vezető szakemberünk vett részt. Az ünnepségnek nem kedvezett az idő, egész nap zuhogó záporszerű őszi eső ömlött úgy, hogy az egyidejűleg tervezett nagy gyermekfölvonulás és virágszórás is elmaradt, mert nem akarták kitenni a gyermekeket a megfázásnak.

A szobor körül messze nem volt sehol fedett hely, de így is kocsik, autók ontották az irodalmi élet és a közélet előkelőségeit a leleplezésre. Igazi esernyőerdő vette már körül a letakart szobrot, amikor rengeteg koszorúval közeledett a hivatalos avatóvezetőség, élén *Herczeg* Ferenccel és a Pósa-család tagjaival, özv. *Pósa* Lajosnéval, a kiváló költőnővel és leányával, dr. *Kiss* Istvánné, Pósa Sárikával. De ott voltak *Bárczy* István, *Csécsi Nagy* Imre altábornagy, *Lyka* Károly, *Krausz* Simon, *Krecsányi* Kálmán, *Kiss* István dr. rendőrfőtanácsos és a nemesradnóti Pósa-család néhány tagja, végül Dankó Pistának, a nagy dalszerzőnek az özvegye is.

Gaál Mózes szavaira hullott le a lepel a szép szoborról, amelyet *Liber* Endre fővárosi tanácsnok vett át a főváros nevében. Egy kisdiák, *Szathmáry* Lajoska szavalta el meghatóan az ismert Pósa-verset: Tudjátok-e mi a haza? *Gévay-Wolff* Nándor államtitkár a kultuszkormány nevében beszélt, *Pekár* Gyula pedig az Akadémia képviseletében. Majd *Pósa* Béla tanuló szavalt szépen.

Egymást érték ezután a szónokok. *Sajó* Sándor a Kisfaludi-Társaság, *Gyökössy* Endre a Petőfi- és a debreceni Csokonai-kör nevében, *Kisteleki* Ede a szegedi Dugonics-társaság, *Köveskuthy* Jenő a Gárdonyi Géza-társaság képviseletében helyezett el koszorút a szobor talapzatán. *Sziklay* János az Otthon-klub, továbbá a Magyar Ujságírók Egyesülete, *Balassa* Imre a Magyar Írók Egyesülete, *Vándor* Iván a Magyar Írónők, *Radványi* Kálmán az Ifjúsági Irodalmi Tanács nevében beszélt, majd néhány iskola következett a koszorújával, köztük a Berzsenyi-reálgimnázium képviseletében *Krompaszky* Miksa főigazgató és a monori Pósa Lajos polgári iskola nevében *Kocsis* Mihály. Nemesradnót, Pósa szülőföldje is elküldötte üdvözletét, koszorúját *Pósa* Lajos ref. lelkész, a költő rokona tette le, továbbá az ottani dalárda nevében *Pósa* Elemér mondott beszédet.

Végül *Móra* Ferenc tolmácsolta Szeged üdvözletét és az ottani gyermekekét, majd utoljára *Lőrinczy* György néhány megrázó mondattal köszöntötte a szobrot a kortársak nevében, mint az egykori Pósa-asztaltársaság tagja. Mire az ünnepség véget ért, a szobor talapzatát egészen elfödték a koszorúk és virágok. Legvégül a külföldi magyarok virágai következtek, így *Sebők* László a Berlini Magyar Reviziós Liga nevében tette le a koszorút.

Az ön vendégei

ételre, italra, cigarettára egyaránt kényesek. A legfontosabb azonban itt is a jó mocca, amelytől az egész est hangulata és sikere függ.

Meinl Gyula r.-t.

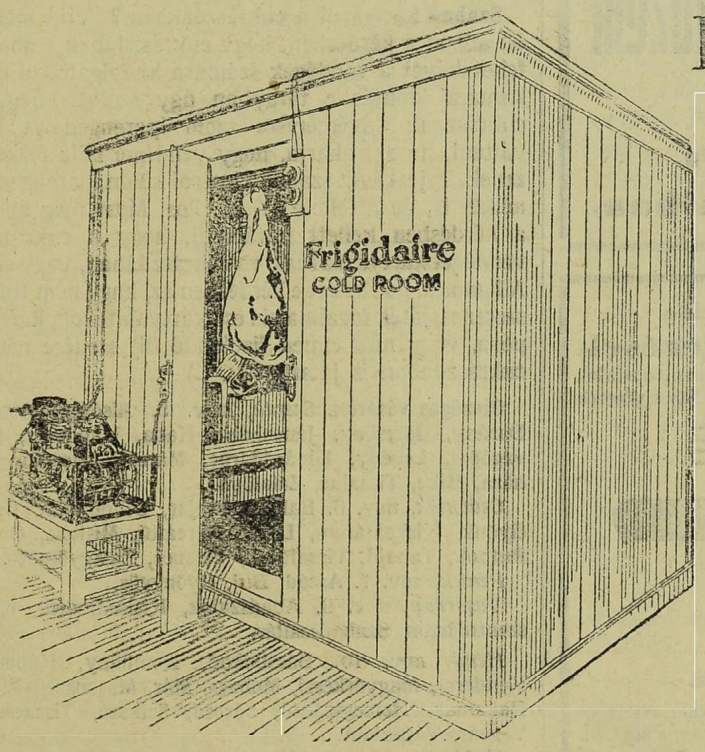
Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Frigidaire

villamos automatikus hűtőberendezés.

Mészárosok és hentesek stb. részére a megbízható hűtés az üzlet alapját képezi; s a Frigidaire hűtőszekrényt előbb vagy utóbb Önnek is be kell szereznie. Előnyei annyira szembeötlőek, hogy azok, kik még ma késlekednek, mögötte maradnak konkurrenseiknek, kik Frigidair-el hűtenek. Ne várjon míg forgalma csökken, határozza el most magát és ne felejtse el, hogy Frigidaire szállította a világ összes hűtőkészülékeinek 80 százalékát. Frigidaire működése tökéletes.

Kedvező fizetési feltételek.
HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest
IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 12. **TELEFON: *AUTOMATA 898—86**

Püspöki uradalmi bérpincegt. Vácz
Központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.
Telefon: Aut. 810-37, 812-14.
Magyar palackos-bor különlegességek.

Stauffer
„Medve"
dobozos emmentáli vezet.

LAUFBAHN S.
BORNAGYKERESKEDŐ
BUDAFOK
KOSSUTH L. UCCA 66.
TELEFONSZÁM: BUDAFOK 11
Ajánlja zamatos uradalmi fajborait
legolcsóbb árak mellett.

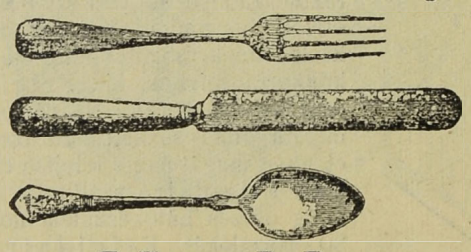
Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Özv. Berkovits Károlyné
Budapest, VI. ker., Síp ucca 4. sz.
Telefon: József 425—31
Vendéglői és kávéházi papirkellékek gyára
Papirszalvéta, tálpapir, papirtányér, bonkönyv, blokk, étlap, menükártya, Caritás toilettepapir. — Hektograph-sokszorosító, fogvájó, billiárd-kellékek, dominó, sakk és az összes vendéglői kellékek legolcsóbban. — Játékkártya gyári raktár!

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Vidéken egy elsőrendü
vendéglő- és szállodaüzem
úri kaszinóval
bérbeadó.
Cím a kiadóhivatalban.

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

MI UJSÁG?

A vendéglősök a kontárok ellen. A budapesti szállodások és vendéglősök beadványt intéztek a polgármesterhez, amelyben rámutattak arra, hogy *a főváros területén elszaporodott kifőzések* jogosulatlanul gyakorolják a vendéglősipart. Arra kérik a polgármestert, hogy repülőbizottságokat alakítsanak, amelyeknek joguk lenne a helyszinén azonnal meghozni a kontárok ellen a kihágási ítéleteket. A polgármester kiadta ezt az indítványt a kerületi előljáróknak, akik a legutóbb megtartott értekezletükön foglalkoztak az üggyel. Több felszólalás után a kerületi előljárók a vendéglősök javaslatát *nem tartották elfogadhatónak*, ezzel szemben felhívták az ipartestületet, hogy *minden tapasztalt esetben tegyék meg feljelentéseiket* a kerületi előljáróságoknál, ahol utasítást kaptak a kezelőtisztek és a kerületi vásárfelügyelők, hogy a jogosulatlan iparűzők ellen haladéktalanul tegyenek jelentést, hogy a kihágási eljárást soronkívül folyamatba tehessék.

Olcsó falusi mulatság. Búcsú alkalmával mulatságra kér engedélyt a falusi vendéglős zárórameghosszabbítással, mert 12 óráig nincs értelme a rávaló berendezkedésnek. Az elsőfokú közigazgatás a belügyminiszter rendeletére hivatkozva, nem adja meg az engedélyt. A másodfokú hatóság nem tartja ez esetben az engedély kiadását a belügyminiszteri rendelettel ellenkezőnek, mire a kért engedély kilátásba helyeztetik. A vendéglős erre lefizet a községházán 3 pengőt a testnevelési alapra, a kérvény megírásáért 10 pengőt, a zeneszerzők egyesületének 3 pengőt, a kérvénybélyegre 4 pengőt, a községi pénztárba helybeli jótékonycélra 8 pengőt, a zenészeknek 30 pengőt, azoknak vacsorával és itallal való szokásos ellátására számít minimum 12 pengőt, szóval egyelőre 70 pengőt — és az engedélyt csak 12 óráig kapja meg. Búcsúkor, amikor a fél falu hajnalig hullározik az alszegtől a felvégig. Vajjon kit védelmez ilyenkor a hatósági tilalom az éjjeli két óráig való ébrenmaradástól? Csak a vendéglőst! Az meg belepusztul az ilyen védelembe, pedig az állampénztár ugyancsak számot tart a pénzre, amit a vendéglősön és a korcsmároson át a nagyérdemű közönségtől beszed.

A pincérek mozgalma a Ford-rendszer bevezetésére. A Magyar Pincérek Országos Szövetsége gyűlést tartott, amelyen a felszólalók a pincérek egy táborba való tömörítésének módjait beszélték meg s a munkanélküliség kérdésében arra az elhatározásra jutottak, hogy *Ford-rendszer* bevezetését kívánják. Ebben a kérdésben memorandumot terjesztenek az ipartestületekhez.

Szabad kártyázni a cukrászdákban? Vita merült fel abban a kérdésben, hogy cukrászdában szabad-e feketekávét a vendégek számára kiszolgáltatni és a kamarai döntés e tárgyban úgy szólott, hogy a cukrásznak kávémérésre szóló iparengedélyt kell váltani, ha azt akarja, hogy vendégei nála feketézzenek. Tejeskávét szabad kimérni külön iparengedély nélkül is, de a fekete — az tilos. Most meg abban a kérdésben kellett határozni, hogy a cukrászda vendégei kártyázhatnak-e a cukrászdában, vagy sem. A kamarai határozat e kérdésben az, hogy nem tiltott szerencsejáték fogalma alá eső kártyajátékok, kártyapénz, vagy más címen fizetendő díj szedése nélkül cukrászdában is játszhatók. (!)

Országos vásárok. *Szerda*, nov. 5. Alsóság, Attala, Darány, Görcsöny, Jánosháza, Kaba, Kaposvár, Kővágóörs, Lébény, Lénárddaróc, Marcali, Mezőkovácsháza, Mike, Tiszaluc, Zalalövő.

Csütörtök, nov. 6. Balatonfőkajár, Celldömölk, Encs, Gyönk, Kiskomárom, Lövő, Marcaltő, Miskolc, Onód, Putnok, Tabajd, Tiszafüred, Velence, Zalagyömörő.

Péntek, nov. 7. Aszód, Buj, Gyöngyös.

Vasárnap, nov. 9. Abádszalók, Kiskunmajsa, Kunszentmárton, Szabadszállás.

Hétfő, nov. 10. Bácsbokod, Romhány, Kápolna, Kenderes, Magyarkeszi, Mohács, Mór, Mosonszentjános, Rakamaz, Hercegszántó, Sárosd, Szikszó, Tiszacsege, Vasvár, Várpalota.

Kedd, nov. 11. Bükkösd, Csorna, Győrszentmárton, Gyulakeszi, Kisterenye, Kölesd, Körmend, Nagyszakácsi, Toponár, Tótszentmárton, Zalaszentgrót.

Szerda, nov. 12. Ajka, Hegyfalu, Földes, Székesfehérvár.

Csütörtök, nov. 13. Devecser, Hajdúdorog, Keszthely, Kisbér, Lajoskomárom, Nyírbátor, Pölöske, Püspökladány.

Péntek, nov. 14. Aszód, Gyoma.

Szombat, nov. 15. Cibakháza, Lőrinci, Makó, Nagyrákos, Szegvár.

Megnyiltak a képviselőház éttermei. A képviselőház klasszikus komolyságú épületének dunapartra néző részében, az árkádok alatt minap este előkelő közönség részvétele mellett nyíltak meg a képviselőház újonnan átalakított éttermei. Aki csak ott járt, örömmel állapította meg, hogy az új tulajdonosok rengeteg ötlettel olyant alkottak, amilyenhez az utóbbi évek során csak merészfantáziájú embereknek volt bátorságuk. A magyar népművészet színpompás, ötletekkel teli gazdagságát használták fel a tervezők a termek berendezésénél és festésénél. A búzakalász, pipacs, árvaleányhaj és mézeskalács a legragyogóbb elgondolás szerint használtattak fel a termek díszítésénél. Az égszínkékben tartott bútorok, a szemkápráztató világítás mind-mind nagy tetszést váltottak ki a megjelent vendégseregből, akik tetszésüknek hatalmas tapsorkánnal adtak kifejezést és ünnepelték *Gönci* Istvánt, az új tulajdonost. Nagyon kedves a termek egyikében improvizált „kármentő", ahol gyertyavilág mellett „kupicában" szolgálják fel a búfelejtő nedűt. A megjelent és a termeket színültig megtöltő előkelő közönség derűs hangulatban a kora hajnali órákig teljesen elfogyasztotta a jó magyarosan elkészített ételeket és italokat, amelyhez *Csóka* Feri bandája húzta az édes, bús magyar dalokat.

40 község központjában, Bonyhádon, járási székhelyen, tulajdonosváltozás miatt, régtől jól ismert
szálloda
(éttermek, kávéház, autógarazs, istállók)
előnyös feltételekkel szabadkézből **bérbe-, esetleg eladó.** Csak tőkeerős érdeklődők forduljanak a Bonyhád és Vidéke Hitelszövetkezethez, Bonyhádon.

A velencei szállodaportások Budapesten. A Budapesten tartózkodott velencei szállodaportások hétfőn délután a város nevezetességeit tekintették meg, este a budapesti szállodaportások vendégei voltak a Newyorkban és kedden folytatták a város látnivalóinak megtekintését. Délután az Országos Idegenforgalmi Tanács látta őket vendégül teára, míg este az IBUSZ adott tiszteletükre vacsorát. Az IBUSz-vacsorán *Tasnády Szűcs* András üdvözölte francia nyelven, majd *Bársony* Oszkár olaszul és *Marencsics* Ottó németül üdvözölte a megjelenteket. Az üdvözlésekre *Mötmer* Mario válaszolt. Elragadtatásának adott kifejezést a szíves fogadtatás, nemkülönben a város szépségei fölött. Az olasz szállodaportások minden erejükkel támogatni fogják a magyar idegenforgalom érdekeit. Szerdán folytatták a város megtekintését, délelőtt megkoszorúzták a Hősök Emlékét, este Budapest székesfőváros látta őket vendégül a Gellért-szállóban vacsorára, csütörtökön visszatértek Velencébe. A portások elragadtatással nyilatkoztak Budapest szépségeiről és kifejezést adtak annak, hogy nem is gondoltak arra, hogy Budapest ilyen ragyogó város, melyet örömmel fognak a Velencében megforduló idegenek figyelmébe ajánlani.

Kényszeregyeszségbe jutott a balatonföldvári fürdő vendéglőse. A törvényszék kényszeregyeszséget rendelt el özv. *Molnár* Károlyné ellen, aki a balatonföldvári fürdő vendéglőjének tulajdonosa. A hitelezők követelése 202.000 pengő, amivel szemben az aktivák összege 127.000 pengő. A vendéglő tulajdonosa nemrég bérlője volt a svábhegyi szálloda vendéglőjének is. Balatonföldváron 20 éves szerződése áll fenn és ingatlanokkal is rendelkezik, ez azonban nem szolgált a hitelezők javára, mivel a fürdőtársasággal kötött megállapodás alapján a szerződési idő leteltével az ingatlanok a társaság tulajdonába mennek át.

Déligyümölcs
citrom, narancs, füge datolya, malaga, mazsola, dió, mogyoró, banán stb.
A legolcsóbb napi árban
Szász Vilmosnál
IX. ker., Imre ucca 6. (Csarnok térnél)
Telefon: 867—71 **Telefon 867—71**

A gazdasági frontról. *Molnár* József szergényi vendéglős ellen kényszeregyességi eljárás indult július 13-án. Vagyonfelügyelő *Németh* Lajos, követelések bejelentését augusztus 5-én lezárták.

Az *Első Gyöngyösvisontai Borpárlatfinomító Gyár*, Gyöngyös, egyességét július 10-én jóváhagyták.

Kovács Imre és neje tiszafüredi vendéglősök egyességét június 16-án jóváhagyták. Ötven százalékot fizetnek hitelezőiknek nyolc hónap alatt, első havi részlet július 16-án volt esedékes.

Révész Géza dombrádi korcsmáros egyességét szeptember 9-én jóváhagyták. 50 százalékot fizet nyolc havi részletben.

Felmentették a vendéglőst, aki önvédelemből lelőtt egy katonát. Szándékos emberöléssel vádolva állott a szolnoki törvényszék *Bodnár*-tanácsa előtt szombaton Sántha József 38 éves jászberényi hentes és mészáros. A vád szerint 1928 május 5-én este 9 órakor, sogorának, Bozsik Jánosnak korcsmájában lelőtte Simon József katonát.

— Nem érzem magam bűnösnek — mondotta az elnök kérdésére a sánta Sántha —, igaz, hogy lelőttem Simon Józsefet, de tettemet önvédelemből követtem el. Simon katonatársával, Csák Dezsővel jött el a korcsmába, amelyet én vezetek és amelynek ivójában nyugodtan kártyáztam. A katonák néhány pohár bor elfogyasztása után kimentek a konyhába Pozsonyi Róza nevű cselédhez. Gorombáskodtak vele, mire a cseléd bemenekült sógornőm hálószobájába. A katonák utána. Alig tudták őket onnan kituszkolni. De nem nyugodtak meg, mire feleségem szólt nekem, hogy csináljak rendet. Kimentem. Szép szóra nem hallgattak a katonák, az erélyesebb figyelmeztetésre pedig kijelentették, hogy nekik civil nem parancsol, sőt Csák Dezső kirántotta bajonettjét és reám támadt. Én fenyegetett helyzetemben a hálószoba felé húzódtam, majd mikor utánam jöttek, lőttem. A golyó talált, Simon meghalt. Önvédelemből lőttem, nem érzem magam bűnösnek.

Csák Dezső volt az első tanú. Most már civil, a hadbíróság három hónapra ítélte annakidején. Tagadja, hogy erőszakoskodtak, tagadja, hogy kihúzta bajonettjét. Szerinte Sántha minden ok nélkül lőtt.

Pozsonyi Róza cselédleány, Sántha József és Beleznay Árpád városi tisztviselő a vádlott védekezését mindenben megerősítették.

Berzsenyi ügyész fenntartotta a vádat, *Rosti* Mihály dr. védő néhány szavas védőbeszédet mondott.

— Olyan kétségtelen az önvédelem, hogy kár minden szóért. Kérem védencem felmentését.

A bíróság meg is állapította az önvédelmet és Sántha Józsefet *felmentette*. Az ügyész fellebbezett.

Vigyázat az alkalmazottak felvételénél. A Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara mai napon megjelent elvi jelentőségű állásfoglalása szerint nemcsak az iparos, hanem a kereskedő sem fogadhat fel olyan segédet, aki előbbi munkaadójával kötött szerződésnek törvényes megszünését nem igazolja. Aki ily igazolás nélkül segédet alkalmaz, az a segéddel egyetemlegesen felelős az illető iparosnak a segéd eltávozása által okozott kárért.

A budapesti vendéglősök 1·20—1·60 pengős menüárakat adnak, ha megszüntetik a tisztviselői étkezőket. A vendéglősök akciót indítottak, amelynek célja az, hogy a vendéglősök magukra vállalják a köz- és magántisztviselők étkeztetését 1·20—1·60 pengős menüárakon. Ebben az esetben fölöslegessé válna a különböző népjóléti minisztériumi és vállalati étkezőüzemek további fenntartása. Ilyen módon akarják a tisztviselőosztályt visszaszoktatni lassan a vendéglőhöz. Az előljáróság lépéseket fog tenni ezirányban a népjóléti minisztériumnál.

A grófi vendéglő vége.

Gróf Esterházy Jánosné vendéglőjének tartozásai és a magánegyesség.

(Saját tudósítónktól.) A napokban hitelezői értekezletet tartottak a borkereskedők egyesületében. Az értekezlet Scheyer Jakab elnökletével ült össze és egy nevezetes, kis pincevendéglő ügyét tárgyalta. Az értekezletre megidézték a vendéglő tulajdonosát is, de az idézést nem tudták kézbesíteni, mert a becsukott vendéglő gazdája, Eszterházy Jánosné grófnő nem tartózkodik Budapesten. Távollétében folyt le tehát a hitelezői értekezlet, amely feltárta a grófné üzleti vállalkozásának kulisszatitkait.

A grófné vendéglője az Üllői út és Nagykörút sarkán, a Mária Terézia-laktanyának a körút felé eső részén volt és egyideig Ostenburg Gyula ezredes ellenőrzésével működött. A vendéglőt bérlők kezelték több-kevesebb szerencsével egészen addig, amíg a pénzügyi hatóság arravaló hivatkozással, hogy a pénzügyi szabályok szerint vendéglőt bérbeadni nem szabad, a vendéglőt le nem zárta. Ezzel körülbelül egyidőben a háztulajdonos is felmondta a grófnénak a vendéglő bérletét augusztus elsejére, mert márciustól nem fizette meg a helyiség bérét és 3200 pengővel adósa maradt. A grófné kénytelen volt maga ellen a kényszeregyességi eljárás megindítását kérni. Kérvényében a grófné elmondotta, hogy vagyonát részint a háború alatt katonai részről történt bányalefoglalás, részint a csehszlovák állam részére történt birtokkisajátítás ingatta meg, részint pedig a nyugatmagyarországi felkelésbe való bekapcsolódása. Erről az utóbbiról a kényszeregyességi kérvény ezeket mondja:

„A Nyugat-Magyarország megmentésére irányuló törekvésben való részvételem újabb nagyarányú áldozatot követelt, amit honleányi lelkesedéssel cselekedtem meg, feláldozva készpénzvagyonom utolsó fillérét is."

A hitelezők 254.826 pengő követelést jelentettek be a kényszeregyességi eljárás megindítása után, a grófné azonban ezekből a követelésekből csak 182.050 pengőt ismert el és közölte, hogy ezzel szemben aktivái 159.100 pengőt tesznek ki. A hitelezők között nagyobb összeggel szerepelnek: Windischgraetz Lajos herceg 64.000 pengővel, Rácz György dr. 40.000 pengővel, dr. Lutz Béláné 34.700 pengővel, Gazdasági Bank (Szentendre) 15.000 pengővel, a Magyar Általános Biztosító, a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete és a Bunyevác és Düben bankcég öt-ötezer pengővel, ezenkívül a főváros 500 pengővel, a kincstár 15.000 pengővel és a Társadalombiztosító 3883 pengővel.

A grófné százszázalékos egyességi ajánlatot tett a hitelezőknek és először ezt az ajánlatát bankgaranciával támasztotta alá, helyesebben megigérte, hogy az ajánlat biztosítására ilyen bankgaranciát szerez, később ügyvédje ezt az igéretet visszavonta és Tarnowszky Imre gróf krakkói földbirtokos garancialevelét ajánlotta fel. Esterházy Jánosné grófné született Tarnowszky grófnő és így az volt a látszat, hogy családja siet szorongatott helyzetében segítségére. Később ezt az ajánlatot is visszavonták és becsatolták az irathoz Leendert Toetmann amszterdami részvénytársasági igazgató 120.000 pengőről szóló kezességi nyilatkozatát, amelyben ez kötelezettséget vállalt arra, hogy az eljárás befejezésétől számított hat hónap mulva Ostenburg Gyula kezéhez a hitelezők között való szétosztás céljából lefizeti a grófné tartozásainak ötven százalékát.

A grófné ismételt felszólításra sem készítette el a mérleget. Ilyen előzmények után a hitelezői értekezlet nem fogadta el a felajánlott garanciát, mert azt nem tartotta megfelelőnek. A hitelezők elutasító állásfoglalása után a kényszeregyességi iratokat a további eljárás lefolytatása céljából áttették a budapesti törvényszékhez, ahol Ádám dr. törvényszéki bíróhoz kerültek. A grófné néhány nappal később beadványt intézett a törvényszékhez és Leendert Toetmann garancialevelének visszaadását kérte azzal, hogy a készfizetői kezes a felajánlott módtól eltérően a hitelezők követelését nem hajlandó garantálni. A törvényszék Eszterházy Jánosné grófné kényszeregyességi ügyét ismét tárgyalni fogja.

„THONET-MUNDUS"
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság
Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.
HAJLITOTT BUTOROK
szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Szapáry László grófot kötelezte a bíróság a vendéglői tartozás megfizetésére. Szapáry László gróf fiumei kormányzó és londoni magyar követ ellen *Gundel* Károly, a Gellért-szálló éttermeinek bérlője, közel háromezer pengős pert indított. A kereset szerint a gróf feleségével együtt 1927. év végén három hónapig lakott a szállóban és étkezett Gundel éttermében, ahol összesen 5744 pengővel maradt adós. Utóbb kétezer pengőt, majd ezer schillinget küldött törlesztésül, mire Gundel Károly 2944 pengő hátralék miatt pert indított. Sajó Lajos dr. járásbíró csütörtökre tűzött ki tárgyalást az ügyben. A tárgyaláson Szapáry László gróf nem jelent meg és nem is képviseltette magát. Gundel ügyvédje, Kass Béla dr. mulasztási ítéletet kért, Sajó járásbírónak azonban aggodalmai voltak.

— Úgy értesültem — mondta a bíró —, hogy Szapáry László gróf ellen csődeljárás van folyamatban, tehát alig lehet mulasztási ítéletet hozni ellene.

— Ez csak kósza hír — válaszolta az ügyvéd —, mert tudtommal és felem tudtával Szapáry László grófnak nagy követelései vannak a hágai A-kasszával szemben, tehát nem lehet szükség a csődeljárásra.

A járásbíró ezek után mulasztási ítéletet hozott és kötelezte Szapáry László grófot a követelés, annak kamatai és kétszáz pengő perköltség megfizetésére.

Penzióba főzőnőnek vagy nagyvendéglőbe **kézilánynak ajánlkozik G. K.** Mesa ter u. 10. I/20.

* A „Hattyú" Gőzmosó és Fehérneműű Kölcsönző Vállalat, VII., Klauzál ucca 8. sz. alatt, a Hungária-fürdő volt helyiségében modern s az országban legnagyobb gőzmosódáját rendezte be. Kiváló munkát és legnagyobb szakértelemmel való kezelést a vendéglős iparban ismerik, miután a cég 23 éve legjobb hírnévnek örvend. Külföldi tanulmányok alapján az összes tapasztalt modern és célszerű újításokat honosította meg az iparban úgy, hogy a legmesszebbmenő igényeket kielégíti. Tekintettel a nagyméretű üzemi berendezésre, főcélja a cégnek, hogy a jó munka mellett a legmérsékeltebb árakon nyujtsa a vendéglős iparnak szolgálatait. Kölcsönfehérneműekben is a legízlésesebbet mérsékelt árban szállít. A cég megbízhatósága minden tekintetben első helyen áll.

Orosz búza után orosz bor. Amikor egész Európában eljutottunk a búza árának mélypontjához, akkor derült ki, hogy a szovjet állami támogatással óriási mennyiségű búzazuhatagokat bocsátott az európai piacokra. Tették ezt azért, hogy lenyomják mindenütt a búza árát, tönkretegyék vele a mezőgazdasági termelőket, a gazdákat és ezzel is forradalmosítsák a népeket. Most ugyanazt csinálják a borral, amelynek pedig már úgy sincs ára. Hiteles hírek szerint most óriási mennyiségű krimi és kaukázusi bort indítottak hajón a trieszti és antwerpeni piacokra és most a búza ára után a bor árát akarják leszorítani, hogy most a szőlőtermelőket is tönkretegyék. A muszka népbiztosoknak ez az újabb fogása nagy veszedelmet jelent és éppen itt az ideje, hogy az egyes államok a legerélyesebb intézkedésekkel akadályozzák meg ezt az újabb merényletet Európa mezőgazdasága ellen.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde" oltókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és fenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** borotvafenőszíjak és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Automatikus villamos hűtőberendezések a vendéglősiparban.

A hűtőgépek folytonos tökéletesítése, konstrukciójuknak leegyszerűsítése, különösen pedig az a körülmény, hogy ma már teljesen automatikus működéssel is készülnek, az ilyen hűtőgépek térfoglalását az élelmiszerkereskedésekben és iparban, így a vendéglőst is nagyon előmozdította. Az automatikus üzemű hűtőgépek gyártása Amerikából indult ki és amerikai gyárak fedezik az egész világ hűtőgépszükségletének csaknem 100 százalékát. Közülük legismertebbek a **Frigidaire** hűtőkészülékek, melyeket évtizedes tapasztalatok alapján Amerikának egyik legnagyobb gyára, a General Motors készíti. Előnyeik anyira szembeötlőek, hogy azokat mindenki gyorsan átláthatja és így már nálunk Magyarországon is meglehetősen elterjedtek.

A jéggel való hűtés az élelmiszereket csak ideigóráig védi meg a romlástól, mert a tartós konzerváláshoz egyenletes, száraz hideg szükséges, ami jéggel soha el nem érhető. A jég elolvadásakor a konzerválandó élelmiszerek hőmérséklete is változik, miáltal azok eredeti frisseségüket és zamatukat rövid idő alatt elveszítik, a nedvesség pedig, ami jéghűtésnél soha ki nem küszöbölhető, gusztustalan nyálkásodásokat és felületük elváltozását idézi elő. A jégért kiadott pénz a jég elolvadásakor a vendéglős számára teljes egészében elvész és fokozza még ezt az improduktiv költséget a tetemes kezelési munka, nem is említve a jég beszerzésével és beraktározásával járó mizériákat. Ezzel szemben az egyszer megvásárolt hűtőgép értékét soha el nem veszíti és feltétlenül vagyongyarapodást jelent.

A modern hűtőgép, első helyen a **Frigidaire,** szerkezete a legtökéletesebb, amellett legegyszerűbb, helyszükséglete igen csekély és miután automatikus működésével minden kezelést, vagy felügyeletet feleslegessé tesz, mint szakkörökben értesülünk, a vendéglősiparban is igen hasznos szolgálatot tesz. Állandó, egyenletes, száraz hideget tart, miáltal az élelmiszereket hosszú heteken keresztül minden káros elváltozás ellen megvédi. Automatikus működésük következtében, azáltal t. i., hogy a megkívánt hőmérséklet elérésekor önmaguktól megállnak, áramfogyaztásuk meglepően csekély és így üzemköltségük mélyen alatta van a jégköltségeknek.

A felsorolt sok előny, melyhez még az is hozzájárul, hogy az ilyen *Frigidaire* hűtőkészülék meglevő, eredetileg jéghűtésre készült berendezésbe is könnyen felszerelhető, a vendéglőseink előtt is kézzelfogható bizonyságúvá tette, hogy beszerzésével meglevő vagyonát védi s üzletét a további versenyre fokozottan képessé teszi.

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hívó telefon: Aut 194—81
Kedvező fizetési feltételek

Illik-e szódavizet inni a korcsmában? 1928 aug. 4-én Szolnokon az Abonyi úton levő Sörfőző-féle korcsmában megjelent Varga Péter szolnoki mezőőr.

— Kérek egy üveg szódavizet, — mondotta Dávid István kimérőnek. M. Nagy Imre szolnoki lakos, pékmester elmosolyodott a kívánságon. Varga észrevette ezt és szóváltás támadt közte és Nagy között. Varga eltávozott és mikor kilépett az ajtón, odaszólt Nagynak:

— Gyere ki!

Nagy Imre a távozó Varga után egy széket dobott, mely a már behúzott ajtó üvegjét találta és betörte. Dávid István kimérő az ablakhoz ment, hogy megnézze a kárt s ekkor észrevette, hogy az utcán, a korcsma előtt álló kocsiba fogott ló, amely Nagy Imréé volt, a csörömpöléstől megijedt és az úton keresztve fordította a kocsit. Figyelmeztette Nagyot, aki felállott és indult kifelé, hogy a lovat helyére állítsa. Mielőtt az uccára kilépett volna, Varga Péter a szomszédos villanyoszlop mellől egy lövést adott le. A lövés célt tévesztett és az ajtófélfába fúródott. A lövés után Nagy Imre visszalépett az ivóba, felkapott egy széket és az uccára ugrott. Eközben Varga már 10—12 lépésnyire távozott el a korcsma ajtótól. Nagy utána futott, Varga megfordult és 5—6 lépésről újra lőtt, de ez a golyó sem talált. A lövések zajára kijött a korcsmából M. Nagy Kálmán és ketten a menekülő Varga Péter után vetették magukat. Üldözés közben Nagy Imre megbotlott és elesett, az üldözést egyedül Nagy Kálmán folytatta és öt-hat lépésnyire megközelítette Vargát. Ez újra a revolverhez folyamodott és harmadszor is lőtt, megint eredmény nélkül. De vesztére. Nagy Kálmán kicsavarta kezéből a revolvert és az odaérkező Nagy Imrével csúnyán összeverték a lövöldöző mezőőrt. Az ügyészség Varga Pétert háromrendbeli szándékos emberölés büntettének kísérlete miatt vádolta meg, de vádat emelt — súlyos testisértés bűntette címén — a két M. Nagy ellen is. Szombaton tárgyalta ezt az ügyet a törvényszék Bodnár-tanácsa. Varga Péter beismerte azt, hogy három ízben is lőtt, de tagadja, hogy a lövéseket a Nagy-testvérekre irányította volna. Tagadta az ölési szándékot és azzal védekezett, hogy ő csak ijesztésül és a levegőbe lőtt. Úgy Nagy Kálmán, mint Nagy Imre beismerte, hogy Varga Pétert letiporták és Nagy Imre azt is beismerte, hogy Vargát egy széklábbal fejen megütötte. Dávid István tanú megcáfolta Varga védekezését. Elmondotta, hogy az első lövés pillanatában Varga közelében senki nem volt, a két Nagy-testvér a korcsmahelyiségben tartózkodott a Varga a lövést akkor adta le, amidőn Nagy Imre az ajtón kilépett. A bíróság dr. Kovács Gábor, dr. Szilárd Pál és dr. Ungár Aladár védők meghallgatása után Varga Pétert öthónapi, Nagy Kálmánt egyhavi és Nagy Imrét háromhavi fogházra ítélte. Az ügyész és vádlottak is fellebbeztek.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Új kezekbe kerül a keszthelyi balatoni szállók bérlete. Tudósítónk írja: A Keszthely város tulajdonát képező balatoni szállók bérlője, Kelemen Károly (a nagykanizsai Polgári Egylet régebbi bérlője) kezéből a bérlet a jövő évadra egy bérlőrészvénytársaság kezébe megy át. Ez a részvénytársaság, melyben keszthelyi intézmények és közéleti tényezők vesznek részt, kifejezetten azért alakul meg, hogy a parti szállodák megfelelő vezetés alá kerüljenek s így Keszthely fürdőélete ezáltal is fellendüljön. Keszthely képviselőtestülete már megadta hozzájárulását a bérlet átruházásához. Amennyiben a jelenlegi bérlő és az alakuló részvénytársaság vezetői a berendezés átvételére nézve megkötik a megegyezést, a bérletátruházás hivatalosan is megtörténik.

A rábacsanaki korcsmáros legyőzte a cirkuszi medvét. Az ősz elején, két napra az országoshírű Donnert Bonifác-cirkusz *Szany* községben járt. Úgy elterjedt a híre a vadállatokkal hirdetett előadásoknak, hogy a környékből is sokan jöttek a cirkuszi előadásra. El is hívták a cirkuszt egy-két napra *Rábacsanak* községbe, hogy ott is tartson előadást. Három napig zsúfolásig megtöltötte a közönség a cirkuszt. Még *Csornáról* is voltak látogatók. Minden előadáson izgató birkózások folytak egy medvével. 100 pengő jutalmat hirdetett ugyanis az igazgató annak, aki a medvét szabályosan le tudja győzni. A birkózásra jelentkezett Rábacsanakon a község egyik legerősebb legénye, a 30 éves *Pozsgay* Gyula csanaki *korcsmáros*. Beugrott a porondra és elkiáltotta magát, hogy megbirkózik a medvével. A bivalyerejű korcsmáros össze is ölelkezett a medvével és egy hirtelen öleléssel úgy a földhöz vágta a hatalmas medvét, hogy nemcsak a szabályos három másodpercig, hanem tíz másodpercig tartotta a földre szorítva a fenevadat. Nem kell mondanunk, hogy az igazgató úgy megrémült, hogy első percben alig tudott szóhoz jutni. A szavát azonban derekasan betartotta és a kitűzött 100 pengő jutalmat a közönség előtt és annak lelkes éljenzése közt fizette ki a győztesnek. Egyben kijelentette, hogy az egész Dunántúlon még nem győzte le a medvét senki fia. Eddig szól a csanaki tudósító érdekes beszámolója. Ezek után kíváncsiak volnánk arra, hogy a legyőzött medve mit kapott az előadás után az igazgatótól.

A szövetkezeti alapszabályokban ki lehet kötni a kártérítést. Néhány évvel ezelőtt Debrecenben megalakult a vendéglősök és korcsmárosok szikvízgyár-szövetkezete. A szövetkezet tagjai kötelezték magukat arra, hogy átveszik a kibocsátott részjegyeket és szükségleteiket kizárólag a szövetkezetnél fogják beszerezni. Így belépett tagnak *Habina* Ferenc debreceni vendéglős is, aki azonban a részjegy árát nem fizette meg és a szódavizet is másnál vásárolta. A szövetkezet ezért háromezer pengős pert indított a vendéglős ellen, még pedig 240 pengőt a részjegy áráért kért megítélni, 2760 pengőt pedig a vásárlási igéret megszegése címén előállott kár megtérítése fejében. Habina a keresettel szemben azzal érvelt, hogy aláírta ugyan a belépési nyilatkozatot, de felvétele nem történt az alapszabályoknak megfelelően, tehát nem is lehet tagnak tekinteni. Felfogása szerint a vásárlási kötelezettség a kereskedelmi és egyéni szabadság elvébe ütközik, ez tehát nem részesülhet bírói védelemben. A Kúria kimondotta, hogy a vendéglősnek a szövetkezetbe való belépése joghatályos, tehát köteles a részjegy árát kifizetni. A kártérítésre vonatkozóan a Kúria arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alapszabályokban meg lehet állapítani az összes szövetkezeti tagokra kiterjedően azt, hogy az igéret megszegése milyen kártérítési kötelezettséggel jár. Mivel azonban összegszerűen az alapszabályok ezt nem határozták meg, a Kúria kötelezte az alsóbíróságokat, állapítsák meg a tényleges károsszeget.

Agyonlőtte magát egy veszprémmegyei vendéglős. Szombaton éjjel a szombathelyi körkórházba szállították jobb halántékán átlőtt fejjel *Schandl* Béla dákai, veszprémmegyei vendéglőst, aki búskomorságában követte el tettét. A vendéglős hétfőn délután a szombathelyi kórházban meghalt.

Kedvese és gyermeke meggyilkolásával gyanúsítanak egy vendéglőst. Kaposvárról jelentik: A somogyhásházi csendőrség letartóztatta Táth József 35 éves vendéglőst, mert feljelentést tettek ellene, hogy kedvesét, *Horváth* Katalint és gyermeküket megölte. Táth József ellen Horváth Katalin *gyermektartási pört indított* és ebben az ügyben mult héten lett volna a tárgyalás. A felperes azonban nem jelent meg a járásbíróság előtt és rokonai azt jelentették, hogy gyermekével együtt eltünt. Közvetlenül a tárgyalás után érkezett a feljelentés a somogyhásházi csendőrőrsre. A csendőrök faggatni kezdték a vendéglőst, aki állhatatosan tagadott. Felásták az udvarát és a szőlőjét is, minden eredmény nélkül. Bizonyíték eddig nincsen a vendéglős ellen, de a gyanúokok olyanok, hogy letartóztatásba helyezték és beszállították a kaposvári ügyészség fogházába.

Súlyosan elítélték a vendéglők betörőjét. Notórius betörő állt a székesfehérvári bíróság előtt: Szentpál János foglalkozásnélküli egyén, akit már többször megbüntettek különböző bűncselekményekért. Júniusban Sárszentágotán és Sárkeresztúron a vendéglőkbe tört be és gazdag zsákmánnyal távozott. A bíróság három évi szigorított dologházra ítélte.

Vagyontalansági esküt tett személyek jegyzékbe foglalása. Az Országos Hitelvédő Egylet külföldi példára való hivatkozással kérte az igazságügyminisztériumot, hogy azoknak a személyeknek a nevét, akik ellen a csőd vagyon hiánya miatt meg nem nyitható, külön jegyzékbe foglalják, hogy így e személyekről preventív hitelvédelmi szempontból esetleges hitelnyujtók megfelelően tájékozódjanak. Ez ügyben most megjelent az igazságügyminisztérium 22.000—1930. I. M. sz. rendelete, amely a kérésnek eleget téve, elrendeli a vagyontalansági esküt tett személyek nevének jegyzékbe foglalását olyképen, hogy ez a jegyzék mindenki által megtekinthető.

Cseh-Szlovákia idegenforgalma. A cseh-szlovák hivatalos idegenforgalmi statisztika mutatja, hogy Cseh-Szlovákiát 1929-ben összesen 361.748 külföldi látogatta. Az 1928. évvel szemben ez 28.781 főnyi, tehát mintegy 9 százalékos emelkedést jelent. A látogató államok között Németország áll előtérben 154.070 személlyel (az előző évben 139.057). Őt követi Ausztria 60.602 (58.581), Magyarország 30.921 (26.658), Lengyelország 27.616 (25.072), Amerika 19.536 (20.140), Románia 9259 (9290), Angolország 8171 (6296), Jugoszlávia 6989 (6689), Franciaország 5734 (5279), Oroszország 4249 (4690), Svájc 1864 (1421), Svédország 1363 (1204), Ázsia 529 (403), Afrika 474 (447) személlyel. Ezzel az eredménnyel a csehek nincsenek megelégedve főképen azért, mert az idegentoborzás eddig szétforgácsolódott, nem volt egységes és közben nem arra való eszközökkel valósíttatott meg. Azonban 10 év óta megállapítható a növekvő tendencia és azt remélik, hogy az idén a cseh-szlovák idegenforgalmi tanács által létesített egységes állami propaganda és a vezető fürdőhelyek, főleg a nyugat-cseh világfürdők által végrehajtott toborzási akciója még kedvezőbb eredményeket fog megérlelni.

Borárak. A hordóhiány árlemorzsolódásokat okozott, de az árkialakulás még nem végleges. Az október elején fellépő abnormis fagy a tőkén álló szőlőkben meglehetősen nagy károkat csinált. E károk különösen a homokterületeken észlelhetők, ahol a fagy után a fürtök földre hullva rothadtak. Természetesen ez a minőségre is behatással volt, amit a fagy után következő esők is segítettek.

Szentmártonkátán a kisgazdák a szüretet befejezték és ezeknél a must átlag 15—17%. A kereskedők nagy mennyiséget vásároltak össze ebből az árúból 0·6—0·8 fillérért fokonkint. Az uradalmak a szüretet október hó 13-án kezdették a korai mézes és ezerjó fajokkal, amelyek 20%-on felül mutatnak. Uradalmi eladások nem történtek.

Zalaegerszegen eladatott kis tételben 15 fokos bor 45 fillérért. Kommersz novás bor 12 fillérért cserélt gazdát.

Hahóton kis tételben 11 fokos bor 25 fillérért cserélt gazdát. Kínálat élénk.

Letenyén kereslet szünetel, kínálat nagy.

Alsóságon eladás nem történt és olcsó árak miatt termelők tartózkodnak.

Szekszárdon a borok már készek, magas fokúak, jó zamatúak. A forgalom még nem indult meg és csak szórványosan vásárolnak párlás céljából fokonkint 1·4—1·5 fillérért borokat. Néhány nagyobb eladás történt még tőkén levő terméről és pedig: 1500 hl.-es tétel decemberi átvétellel 21 fillérért, 1000 hl.-es tétel 21 fillérért és 1000 hl.-es tétel 18 fillérért.

Badacsonyban közepes kereslet és kínálat mellett eladatott urasági tételekből 180 hl. 12·5—13 fokos újbor 37—45—50 fillérért. Parasztárúból kisebb mennyiségek kelnek el 25—30 filléres áron. Elkelt azonkívül 40 hl. 13·5 fokos óbor 60 fillérért.

Csengődön közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 90 hl. 12 Malligandfokos újbor literenkint 28 fillérjével, 185 hl. 11 fokos újbor 24 fillérjével, 65 hl. 11·5 fokos újbor 24 fillérjével, 360 hl. 11—14 fokos 28 fillérjével.

OMEGA

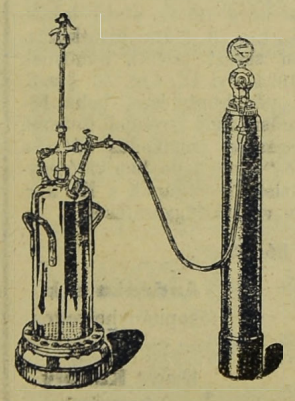
szabadalmazott szikvíz és telített vizeket előállító készülék. Gyártja és forgalomba hozza:

MÁTHÉ ANDRÁS

vörösrézárú gyára

Újpest, Gr. Károlyi ucca 17.

Tel.: Aut. 940-28

Vendéglősöknek és korcsmárosoknak óriási megtakarítás.

A legelőnyösebb fizetési feltételek.

Prospektust díjmentesen küldök.

Dömsödön az óborok legnagyobb részben elfogytak. Jelentéktelenebb mustvételek voltak eddig. Az újborok most vannak feltöltés alatt, érdemesebb eladás még nem történt.

Csongrádon üzletkötésről nincs tudomásunk.

Gyöngyösön közepes kereslet és élénk kínálat mellett eladatott 200 hl. 20 fokos must 22 fillérjével, 50 hl. 11 fokos újbor 20 fillérjével, 30 hl. 12 fokos ó-fehér bor 34 fillérjével, 10 hl. 13 fokos ó-burgundi 45 fillérjével és 10 hl. 16 fokos ó-fehér csemegebor 1 pengő 10 fillérjével.

Napszámbér — borban. A szőlősgazdák körében régóta gyökeret vert az a szokás, hogy a szőlőmívelés költségeit részben vagy egészben természetben, borral egyenlítették ki. Sok esetben a pénzügyi hatóságok ezt a gyakorlatot kihágásnak minősítették, minthogy a termelők saját termelésű boraikat csak 25 liternél nagyobb mennyiségben adhatják el italmérési engedély nélkül, már pedig a napszámbér egy része fejében kiadott bor mennyisége sok esetben kevesebb 25 liternél. A pénzügyminiszter most úgy döntött, hogy ilyen esetekben mentesíti a gazdákat az italmérési engedély megszerzése alól. Egyúttal intézkedett, hogy az ilyen címen megindult jövedéki büntető eljárásokat haladéktalanul szüntessék be.

A férj kíváncsiságból sem tekinthet bele a felesége naplójába. A vendéglős felesége naplót vezetett, a férj pedig tudni szerette volna, hogy mi van a naplóban. E körül viszálykodás támadt a házastársak között. A férj ugyanis ismételten és családfői jogára hivatkozva nemcsak kérte, hanem követelte is feleségétől a naplót, mert annak tartalmát meg akarta ismerni. Az asszony pedig férjének kérelmét mindannyiszor kereken visszautasította.

— A naplót magamnak vezetem, saját gondolataimat, a körülöttem folyó eseményeknek kritikáját jegyzem oda bele — mondta a feleség. — Senkinek sem engedem meg, még a férjemnek sem, hogy legintimebb gondolataimat, amelyeket papirra vetettem, megismerje.

A feleség naplója körüli vitából válóper lett. A vendéglős azon a címen kérte a házasság felbontását, hogy felesége szándékos és súlyos kötelességsértést követett el, amikor tilalma ellenére továbbra is naplót vezetett, illetve a korábban írt napló tartalmát nem volt hajlandó neki megmutatni. A válóper most felkerült a királyi Kúria elé. A Kúria a férj válókeresetét elutasította. A Kúria szerint ugyanis a napló vezetése egymagában nem tekinthető olyan szándékos és súlyos házassági kötelességsértésnek, amely a házasság felbontásának konzekvenciájával járhatna. A napló vezetésének a nő személyi önállóságából folyó joga a házasság megkötésével sem csorbult — mondja a Kúria.

— A napló tartalma és az abban foglalt gondolat a házasság tartama alatt is a feleség kizárólagos tulajdona marad — folytatja a Kúria ítélete — a napló tartalmával tehát felesége felhatalmazása nélkül a férj sem rendelkezhetik és önhatalmúlag nem helyezheti magát a bizalmas feljegyzések birtokába. A nőnek ez a joga csak annyiban van korlátozva, amennyiben azt a házassági jogok és kötelességek, a házastársak társadalmi, vagy más lényeges viszonyai megkövetelik. A férj azonban a család anyagi és erkölcsi javainak védelmére vonatkozó hivatásán alapuló családfői minőségénél fogva a körülmények által megokolt esetekben feleségét a napló vezetésétől eltilthatja. Ezenfelül a házastársak közötti benső viszony megzavarására vezetett gyanúokok birtokában saját és a felügyelete alá tartozó család fontos érdekeinek védelmében a naplót birtokába kerítheti és jogosult a napló tartalmát is megismerni.

— Jogcím nélkül azonban a nőnek közlésre nem szánt, kizárólag a maga részére megtartani kívánt és ebből a célból lezárva tartott naplóban kifejezett gondolatait, érzelmeit és érzéseit a férj nincs jogosítva ellenőrízni — fejeződik be a Kúria Weszter-mayer-tanácsának érdekes ítélete.

A borkereskedő forgalmi adómentesen adhatja el sajáttermésű borát. Bár a forgalmi adótörvény maga adómentességet biztosít az őstermelő részére a sajáttermésű borának eladásából származó bevétel erejéig, egyes helyeken az adóhatóságok mégis a forgalmi adó megfizetésére kötelezték a borkereskedőket akkor is, hà sajáttermésű borukat adták el üzletük körében. A pénzügyminiszter ebben a kérdésben a következő magyarázó rendelkezést adta ki: Mentes az általános forgalmi adó alól a bornagykereskedőnek (közvetítőnek), vagyis az olyan kereskedőnek, aki bornak 50 literen felüli árúsításával iparigazolvány, cégbejegyzés és a pénzügyigazgatóságnál tett bejelentés alapján hivatásszerűen foglalkozik, a sajátterméső bor eladásával szerzett bevétele abban az esetben, ha üzleti könyvvezetésből egyrészt a sajátterméső, másrészt a vásárolt bor eladásából származó bevételeit pontosan és különkülön meg lehet állapítani. A vásárolt borok eladásából származó bevétel ellenben természetesen forgalmi adó alá esik.

Italszükségletét

belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben

beszerző csoportunknál fedezheti

Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.

Budapest, IV., Vámház körút 8. sz.

☞ Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Boldogasszony községben megfojtotta az apját a vendéglős. Megírtuk, hogy *Weisz* Ferenc bécsi vendéglős a burgenlandi *Boldogasszonyban* családi viszálykodás közben megfojtotta az apját. Az öreg Weisz ugyanis összekapott feleségével, akire zsebkésével támadt. A nagy sikoltozásra előkerült a szülői háznál vendégségben lévő Weisz Ferenc bécsi vendéglős, aki a veszekedő szülei közé lépett. Az öreg Weisz gazda emiatt úgy felháborodott, hogy most már fiára támadt késével és azt kiáltozta, hogy megöli. Weisz Ferenc védekezés közben elkapta apja torkát és pedig oly szerencsétlenül, hogy a gazda gégefője összeroppant és szörnyethalt. Weisz Ferencet az eset után letartóztatták és most tárgyalta ügyét a bécsi országos törvényszék. Weisz Ferenc édesanyja, akit tanuként hallgattak ki, elmondotta, hogy 35 éves házasélete valóságos kálvária volt férje mellett, aki boros fővel állandóan ütötte, verte. Sírva kérte, mentsék föl a fiát, mert közbelépésével az ő életét mentette meg. Weisz Mihály, a vádlott öccse, elmondotta, hogy az apjuk miatt mindig félve mentek haza a mezőről, mert mindig azt hitték, hogy egyszer csak apjuk megöli az édesanyjukat. A bíróság Weisz Ferencet kéthavi börtönre ítélte.

A Balaton déli partján most épülő 20 szobás **szállodára és éttermre** több évre szóló szerződéssel

bérlő kerestetik.

Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

HATTYÚ gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat

Budapest, VII. ker., Klauzál ucca 8. sz.

Telefon: J. 385—59 és J. 385—58

Az ország legnagyobb és legmodernebb gőzmosó üzeme!

Asztal- és ágynemű **eladási osztályunk** gyári árban szállít mindenfajta fehérneműt és törlőruhákat. **Telefonhívásra jövünk. Legkíméletesebb mosási rendszer**

Magánárverési hirdetmény.

Salgótarján városban újonnan épült, kitünően jövedelmező emeletes

szálloda, vendéglő, kávéház

folyó évi **november kilencedikén délután négy órakor** a helyszinen nyilvános árverésen **eladatik.** Kedvező fizetési feltételek. — Bővebb információ **Netzkó Mátyás** tulajdonosnál, **Salgótarjánban.**

„A szódásüveg bomba a gyanutlan kézben." Egy szódásüveg felrobbanásával kapcsolatban a Kúria nemrégen kimondta, hogy a szikvízgyártás csak a gyártás ideje alatt veszedelmes üzem — a gyárból kikerült szódavíz forgalombahozatala már nem az. A törvényszéket most ugyancsak egy hasonló eset foglalkoztatta. Weisz Lajos pincér kezében felrobbant egy szódásüveg s egy szilánk kivágta a pincér balszemét. A pincér 20.000 pengő kártérítést követel egy szikvízgyártól. Dr. *Hankovszky* Dezső törvényszéki bíró tárgyalta a pert. A tanúk elmondták, hogy az üvegeket szállító kocsin nem volt ponyva, a szénsavas víz erősen felforrt a napfényben. Érdekes szakvéleményt adott dr. *Gyulai* József vegyészmérnök, technológiai tanár, aki szerint a tele szikvizes üveg bomba a gyanútlan és sokszor tudatlan kezében. Amíg az ilyen magasnyomású gőzkazán már iparfelügyelői felügyelet alá tartozik, addig a szódavizes üvegekre vonatkozóan semmiféle tűzbiztonsági intézkedésünk nincsen. Gyakran látni gyerekeket szódavizes üvegeket lóbálva kezükben, amint a lépcsőn felfelé haladnak s fogalmuk sincs arról, hogy a legcsekélyebb ütődés is életveszélyes robbanást okozhat. A pincér balesete a szakértő szerint úgy történhetett, hogy az üveg a kirakodásnál megsérülhetett s a felmelegedett víz szétvetette. A törvényszék elrendelte még dr. *Minnich* Károly tanár orvosszakértő véleményének előterjesztését s a tárgyalást elnapolta.

Az adófelszólamlási bizottság határozata ellen hogyan lehet panasszal élni. Aki az adófelszólamlási bizottság határozatát magára nézve sérelmesnek tartja, annak joga van ellene a közigazgatási bíróságnál panasszal élni. A panasz a következő módon történhetik: A felszólamlási bizottság elnöke a fellebbezés alapján hozott határozatot a jelenlévő félnek, vagy igazolt bépviselőjének élőszóval nyomban kihirdeti, a fél távollétében hozott határozatot pedig írásban közli. Megjegyezzük, hogy másodfokú határozat írásbani közlése akkor is kötelező, ha a fél a kihirdetésnél jelen volt. A panasz benyujtásának határideje ilyenkor is a határozat kézbesítését, nem pedig kihirdetését követő napon kezdődik. Az adófelszólamlási bizottságnak az általános kereseti adó, valamint a jövedelem- és vagyonadó ügyében hozott másodfokú határozata ellen kézbesítését követő 15 nap alatt panasziratot lehet intészni a közigazgatási bírósághoz, ha a fél a másodfokú határozatban kivetett adó jogosságát vagy mérvét kifogásolja. A panaszt írásban kell benyujtani annál a pénzügyigazgatóságnál, amelynek területén az adófelszólamlási bizottság működött, előadva a panasz elbírálásánál alapul veendő tényállást a bizonyítékok megnevezése mellett és természetesen az előterjeszteni kívánt kérelmeket. A panaszirat postán, ajánlott levélben is beküldhető, mely esetben a postáraadás napja számít benyujtási napnak. A panasziraton okmánybélyegekkel lerovandó illeték a sérelmes adóösszeghez igazodig. Az illeték a következő: 160 P-ig 40 fillér, ezen felül 800 pengőig 80 fillér, ezen is felül minden teljes vagy megkezdett 800 P után 80—80 fillér. Míg a törvényes határidőben benyujtott fellebbezésnek halasztó hatálya van az adótöbbletre nézve, amellyel a kivetett új adó a mult évi kivetést meghaladta, addig a másodfokú határozat ellen benyujtott panasziratnak halasztó hatálya már egyáltalában nincsen és késedelem esetében az adózó terhére és költségre behajtási eljárást indítanak. Árverelni azonban a megpanaszolt adó miatt — feltéve, hogy a panaszos a megelőző évi kivetésnek megfelelő részt megfizette — a panasz elbírálásáig, legfeljebb azonban hat hónapig nem szabad. A panaszos fizelési halasztást kérhet a pénzügyigazgatóságtól, mely a panaszolt adóösszegnek a mult évi kivetést meghaladó részére hat havi halasztást adhat és ha addig a panasz elintézve nem lett, a halasztást két ízben 3—3 hónapra meghosszabbíthatja. További halasztást csak a pénzügyminisztérium maga engedélyezhet.

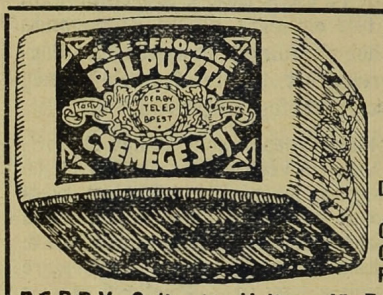
Megdézsmálták a vendéglős pénztárát. Ez év júniusában *Béres* Lajos bádogossegéd *Czvitkovich* nevű társával együtt, akivel Pécsett találkozott, bejárta a Dunántúl több városát és faluját, amelyekben hol koldulásból, hol pedig lopásból tartották fenn magukat. A két munkanélkülinek ugyanis az volt a célja, hogy megfelelő összegű pénz összegyüjtése után külföldre mennek. Kirándulásuk egyik legutóbbi állomása *Ikervár* volt, ahol *Takács* Dezső vendéglős pénztárát dézsmálták meg és abból mintegy 120—125 pengőt elemeltek. A jól végzett munka után kereket oldottak. A vendéglős azonban gyanút fogott és amikor a két idegen eltünéséről meggyőződött, az üldözésükre kiküldötte egyik emberét, akinek sikerült a két tolvajt elcsípni. Czvitkovich ügyesebb volt és az üldözők kezei közül kiszabadította magát, Béres Lajost pedig elfogták. A szombathelyi törvényszék egyesbírája nemrég tárgyalta Béres Lajos lopási esetét, aki zokogva mondotta el az esetet és azzal védekezett, hogy őt Czvitkovich vitte magával Ikervárra és a pénz is Czvitkovich emelte el, míg őneki mindössze pár pengőt juttatott a zsákmányból. Az egyesbíró orgazdaság büntettében mondotta ki bűnösnek Béres Lajost és hét hónapi börtönbüntetésre ítélte.

Földalatti csöveken szivattyúzták a sört a szeszcsempészek a korcsmákba. Londonból jelentik: Brooklynban ismét nagy műszaki berendezéssel dolgozó szeszcsempészvállalatot lepleztek le. A szeszcsempészek központja egy nagy autógarázs volt, amelyet földalatti csőhálózat kötött össze egy titkos sörfőzdével, amelyen át a sört egyenesen a garázsba szivattyúzták. A garázs alatt folytatott ásatások bonyolult és számos irányba elágazó csőhálózatot hoztak napvilágra. Azt hiszik, hogy ezeken a földalatti csöveken át szivattyúzták a sört a garázsból a titkos korcsmákhoz.

Mire jó az ujságmakulatura? Az ujságmakulatura kitűnően felhasználható az üzlet tisztántartására. A papir nedvességfelszívóképessége a nyomdafesték vegyi hatásával kombinálva, ideális tisztítószer üveg és más hasonló tárgyak számára. Ha üveget akarunk tisztítani, úgy előbb jól töröljük meg szárazra és és dörzsöljük le sima ív ujságpapirossal. A pult márványlapjait mossuk le és azt is dörzsöljük meg ujságpapirossal. Az üveg meg a márvány fényes tiszta s amellett tökéletesen száraz lesz. Ha pedig réztárgyakat tisztítunk, a szokásos folyadék alkalmazása után dörzsöljük meg ujságpapirossal. Minden olyan tárgy, amelynek fényes a felülete, ujságpapirossal kitűnően megtisztítható.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: **Budapest, VII., Keresepl út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör
a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

A „MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR"T
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KŐBÁNYÁN.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: Aut. 910—01 és Aut. 900—72

M. kir. államrendőrség budapesti, IX. ker. kapitánysága.

2915/1930. kih. sz.

Ítélet

A m. kir. államrendőrség budapesti főkapitánya, mint II. fokú büntetőbíró a IX. ker. kapitányság 10.623—1929. sz. I. fokú ítélete alapján **Menczer Manó** budapesti, IX. ker., Lónyai ucca 19. sz. alatti lakós, vendéglőst az 1929. évi X. t.-c. 8. §-ára hivatkozással, mert a borpincéjében szeszt tartott, bűnösnek mondja ki és ezért az 1924. évi IX. t.-c. 43. §-a 8. pontja alapján 50 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 5 napi elzárásra ítéli. Elrendeli továbbá az ítélet kivonatának jogerőre emelkedés után a „Magyarság" és „Vendéglős" című lapokban való egyszeri közzétételét és az ítélet kivonatának a IX. ker. Elöljáróság hirdetőtábláján való kifüggesztését.

Budapest, 1930. január hó 13-án.

Andréka s. k.
főkapitányhelyettes.

A kivonat hiteléül:

Nagy Károly
r. h. főtiszt.

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 22. SZÁM 1930. NOVEMBER 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József" 322—81

HIVATALOS ÓRAK: DÉLELŐTT 9 ÓRATÓL DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Ki tudná

előre megmondani, mikor érkezett el az ideje a korcsmáros vagy italmérő közbelépésének? Hogy mikor kell az italmérőnek arra gondolnia, hogy még egy pillanat és már nemcsak hogy emberhalál történhetik a korcsmájában, vagy a kimérésében, de az ő szempontjából egy reá nézve sokkal nagyobb fontosságú és végzetesebb dolog az, ami után elvész az egész élete munkája, az italmérési engedélyével együtt a kenyérkereseti lehetősége is?

Éppen most állott egy italmérő a törvény előtt. Az volt a bűne, hogy nagyon is megrémült egy okvetlen kitörő verekedéstől, amely a végveszedelemmel fenyegette a korcsmáját. Szinte az utolsó pillanatban tudott úgy közbelépni még, hogy a kirobbanó veszedelem elmaradt, az összekapó felek kivonultak, szétszóródtak.

A korcsmáros, aki a verekedés szétoszlatásában eddig a saját bőrét vitte a vásárra, a verekedők kikergetése után izgatottan és felhevülten tért vissza arra a helyre, ahol ő naponta ilyen veszedelmekkel küzdve és ekkora kockázatokkal harcolva kaparja elő a mindennapi élelmet a maga és kis családja részére. Amikor belép, megdöbbenve látja, hogy egy valaki, már maga sem ismeri meg, kicsoda, de azt tudja, hogy annak a zajos és verekedéssel fenyegető asztalnak a tagja még mindig ott ül az asztalnál és iszik, meg várakozik valamire!

A legtermészetesebb gondolat, úgy-e, ilyenkor az, hogy ez az ember, akárminő csendes és ártalmatlan is ebben a pillanatban, arra vár, hogy visszatérjenek a veszekedők és hogy elintézhesse végre velök azt a kis ügyet, ami végett már az előbb is akart egyetmást cselekedni a többiek feje irányában?

A korcsmáros közbelép. Kitessékeli a bentmaradtat is, talán csakugyan nem a legszívélyesebb hangon, de hát ha valami érthető dolog a világon, akkor ez igazan az! A bentmaradt vendég nem mozdul, valami félremagyarázható mozdulatot tesz. A korcsmáros, inkább a maga védelmére, felragadja a széket, a vendég felé csap vele, aztán bizony fölkapja a gyanúsnak talált vendéget és kiteszi az ajtón a szűrét!

Senki sem csodálja a mieink közül, hogy a megriasztott kimérő nem akarta és nem is merte bevárni azt a nagy összecsapást, amely fenyegetett a söntésében. Azt sem, hogy aztán mikor arra került a dolog, hogy a maga bőrének a kockáztatásával cselekedni kellett, akkor már mindenkit, aki csak gyanús volt előtte, kívül akart látni az ajtaján! Az eredmény?

Törvény elé állítás, négy hónap, kártérítés, bírság!

Mert ilyenkor aztán csőstül akad tanú arra, hogy az asztalnál maradt galambőszhajú gazda a légynek sem vétett soha az életében és hogy most sem akart vétení. Igaz, hogy akkor egyetlen gyilkost sem lehetne elítélni, mert hiszen valamikor mégis csak el kell kezdeni a gyilkolást is és addig bárki bizonyíthatja, hogy addig az illető a légynek sem vétett. Aztán meg az ivópajtások kitűnő szívű, elfogult emberek, akik feltűnő szívességgel tanúskodnak mindig a pajtás javára!

Ilyenkor látjuk, mennyire a veszedelmek útja a mi szakmánk, különösen a rendezetlenebb közönségű vidéken! Vigyázni kell, kockáztatni kell és néha igazán nem segít semmi, de semmi vigyázat!

A legszomorúbb azonban, hogy ezek után megmarad az elvesztett pör és vele a rendőrségi megjegyzés a becsületben eltöltött élet után is: — rovott mult! Büntetett előélet! Csak azért, mert nincs mód az ilyenek elkerülésére! *(Dunántúli.)*

Szerzői jogbitorlás az italmérő helyiségekben.

A „Vendéglősök Lapja" számára írta: dr. Türei-Osváth István m. kir. rendőrfogalmazó.

Olyan kérdés ez is, amelyhez akarva, nem akarva, újra és újra vissza kell térnünk.

A „Vendéglősök Lapja" 1928. évi 13. számában egy alkalommal már módomban állt részletesebben foglalkozni az italmérési helyiségek zenéltetési jogának a kérdésével.

A gyakorlati tapasztalatok szerint azonban még ma is van ennek a kérdésnek néhány ütközőpontja. Vannak az erre vonatkozó kezelési rendszernek olyan vonatkozásai, amelyek — tárgyilagos szemmel vizsgálva is — bizonyos homályt, zavart okoznak. Így itt bizonyos mértékű módosítás, rendszerváltoztatás indokoltnak és szükségszerűnek mutatkozik.

Két irányban kívánok most újból foglalkozni ezzel a problémával. Az egyik ága mondanivalóimnak a szerzői jog elvének törvényesen biztosított érvényesítése körüli tudnivalók kissé részletesebb ismertetése. Különös tekintettel a bíróságok joggyakorlatára. Ebben is a legfelsőbb magyar bíróság, a m. kir. Kúria döntő felfogására. Ezekből a szakma minden tagja tiszta képet nyer arról, hogy miként kell értelmezni a szerzői jogot a zenéltetés terén.

A másik irány pedig arra fog kiterjedni, hogy ennek a könnyűnek éppen nem nevezhető tehertételnek — ami a szerzői jog megváltásával jár és nehezedik a többi sok mással együtt az italmérő szakmára — a kivetése, megállapítása mely pontokban okoz különösen jelentős sérelmet a szakma részére.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Az alapelv, amelyen az egész rendszer nyugszik, a maga eredeti valódiságában nem ébreszthet kritikát. Ha igen, ennek csakis a tájékozatlanság, felületesség, a tárgy kellő ismeretének a hiánya lehet az okozója. Tehát komoly figyelemre nem alkalmas. És kellő felvilágosítással eloszlatható.

A *zeneműi*, mint bármiféle más szellemi termék, a szerzői jogról alkotott törvény által nyujtott és megadott védelm alatt áll. Mit jelent ez? Hogy bizonyos határidő eltelte előtt — ez a határidő az 1921. évi LIV. t-c. 11. §-a értelmében a zeneműveknél is *a szerző egész életére* és a szerző halálától számított további *ötven évre* terjed ki — a szerző vagy jogutódai — örökösei — igényt formálnak arra, hogy a saját szerzeményű műveik előadási jogát tőlük megváltsák. A zeneműi felett tehát ez idő alatt a szerző és esetleg a jogutódai rendelkeznek.

A hiba most már ott van, hogy a köztudatba ez a tény nehezen akar utat törni magának. Valahogy nem izmosodott meg még ma sem a szerzői jog kellő tiszteletben tartása. Igaz, hogy ebben része van annak is, hogy az ügy bizonyos mértékben ellenszenves az érdekeltek — már t. i. az *italmérőket* értem — előtt a vele járó anyagi megterhelés miatt, továbbá annak is, hogy sérelmesnek látszik ennek a megterhelésnek a gyakorlati alkalmazása.

Része van továbbá a jelenlegi állapot kialakulásában annak is, hogy általában azt hiszik az emberek, hogy a cigányzenekarok működését nem lehet ilyen értelemben azonos elbírálás alá vonni az egyéb nyilvános helyeken — hangversenyeken, színielőadásokon, mozgóképszínházakban stb. — szereplő zenekarokkal, vagy zeneművek ottani előadásával. Az a tudat él a közvéleményben, hogy a cigányzenekar — mivel kotta nélkül, amint mondani szokás, hallás után, természetes rátermettsége alapján játszik — e körülmény folytán valami kivételes helyzetet nyer. Itt van a tévedés. Ez a feltevés és felfogás a helytelen.

Mert nem az a fontos, hogy milyen társaság, milyen képzettségű egyén, milyen hangszeren ad elő bármiféle zeneművet, bármiféle nyilvános helyen, vagy összejövetelen, hanem az, hogy mindenki, mindenütt köteles alávetni magát az 1921. évi LIV. t.-c. — a szerzői jogról — rendelkezéseinek. Ez alól tehát a cigányzenekar sem lehet kivétel.

E törvény 57. §-a szerint ugyanis az az egyén, aki a szerző beleegyezése nélkül védelem alá eső zeneműveket szándékosan, vagy gondatlanságból előad, vagy előadat, vétséget követ el és kártérítéssel tartozik.

A m. kir. Kúria ma is érvényben levő 18. számú jogegységi döntvénye szerint kávéházi, vagy vendéglői helyiségben előre megállapított műsor nélkül játszó zenekar (cigányzenekar) által jogosulatlanul eszközölt előadás keretében az illető kávés, vagy vendéglős azon az alapon, hogy a zenekart játszásra fogadta, a szerzői jog bitorlása miatt büntethető és kártérítésben marasztalható. (Magyar Törvénykezés. 1928. 10.)

Tehát csakis az esetben nincs felelősség, ha olyan zenedarabokat adnak elő, amelyek vagy egyáltalában nem esnek a szerzői jog védelme alá (mint pl. az igazi népdalok, amelyek hagyományok alapján a nép ajkán születtek meg), vagy pedig már olyan régiek (ilyenek azok, amelyek az előírt ötven évnél már idősebbek), hogy ezekre a szerzői jogi törvény már védelmet nem biztosít.

Annak a megállapítása azonban, hogy melyik zeneművek azok, amiket bárhol, bármikor engedély nélkül is elő lehet adni, vagy adatni nyilvános helyeken is a zenekarok által, vagy a zenekaroknak, nem olyan egyszerű dolog. Ezt a laikus ember képtelen is megállapítani. Ehhez a védelem alá már nem eső zeneművek jegyzékét kellene megszerezni és rendszeresen — minden darab zenélése előtt — tanulmányozni. Mert egyébként elcsúszhat egy-két olyan dal is véletlenül, amit véd a szerzői jogi törvény és ilyen esetben a jogosultság nélküli előadás már bajt okozhat.

A bökkenő azonban ott van különösen, hogy a Kúria most említett és ismertetett döntvénye olyan irányt szab a bírói joggyakorlatnak, hogy az italmérő ellen fordul a per, ha az előadási jog megváltása előzetesen nem történt volna meg.

A m. kir. Kúria (C. I. 2034—1927., 1929. II. 6. Juhász Andor) például egy döntésében — amikor egy falusi korcsmárosnét büntetett szerzői jogbitorlás miatt — még azt is kifejezetten rendeli, hogy a vendéglős felelőssége a szerzői jog szempontjából nem szűnik meg a cigányzenekarral szemben az esetben sem, ha a nagyközönség számára nyitva álló vendéglőjében nyilvánosan játszó zenekert nem közvetlenül ő fogadta fel.

Ha ugyanis a vendéglős — mondja a Kúria döntése — eltűri, hogy a más által vendéglőjének nyilvános helyiségébe odarendelt cigányzenekar játszék, ezzel már ő is igénybe veszi a zenekart a saját érdekében, a vendéglői iparának előnyösebb kihasználására.

Ugyancsak közömbös a vendéglős felelőssége szempontjából az a körülmény is (mondja továbbá a Kúria döntése), hogy jelen volt-e a vendéglős akkor, amikor a vendéglőjében a cigányzenekar tilalomba ütköző darabokat játszott. (Magyar Törvénykezés. 1929. 6—7.)

Sőt tovább megyek. Hogy a bírói joggyakorlat milyen féltékeny szigorúsággal őrködik a szerzői jog épsége felett és milyen hathatós védelemben részesíti a jogosítottat a jogbitorlással szemben, igazolja a Kúria egy másik döntése is.

A m. kir. Kúria ebben a döntésében (C. I. 4582—1927., 1929. IV. 23. Pap) leszögezte, hogy mihelyt a vendéglős eltűri, hogy nyilvános vendéglőjében a zongorán valaki a jelenlevő közönség előtt zeneműveket játszik, ezzel már — a szerzői jog által védett darabok eljátszása esetén — létesülnek a gondatlanságból elkövetett bitorlás alkatelemei.

A vendéglős felelőssége szempontjából közömbös annak a kérdésnek a vizsgálata, hogy a zenedarabokat hivatásos zongorista játszotta-e, vagy a vendégek közül játszott valaki. (M. Törvények. 1927. 17.)

A m. kir. Kúria egy másik döntésében (C. I. 3245—1928., 1930. IV. 8. Juhász Andor) tovább kiemeli azt is, hogy fennforog a szerzői jogbitorlás, ha a nyilvános vendéglőben játszó zenekar (pl. cigányzenekar) engedély nélkül ad elő a szerzői jogi törvény által védett, akár **közszájon forgó** zenedarabokat. (Magyar Törvénykezés. 1930. 10.)

Ezek alapján pedig nem marad más választás a szakma tagjai részére, hogy nyilvános helyiségükben, vagy egyáltalán nem szerepeltetnek semmiféle zenekart, vagy hangszert, vagy ha szerepeltetnek, akkor az előadandó dalok és zenedarabok nyilvános előadási jogát megszerzik a szerzői jog tulajdonosától, illetve megbizottjától.

A zenejogdíjak kezelési rendszere körül észlelhető sérelmekről legközelebb fogok részletesebben közölni fejtegetéseimet.

104 kecskeméti italmérő az italmérési illeték ellen.

A kirovásnál az 1929-es évet vették alapul. — Kérésüket a hónap végén fogja tárgyalni az adófelszólamlási bizottság.

Kétségtelen, hogy a vendéglősöknek sem megy olyan fényesen, mint valamikor. Különösen a nagyobbakra jár rossz világ. Kecskeméten mintegy 400 helyen mérnek bort. Elismert nagy szám, minden 200 emberre jut egy kimérőhely. Helyzetüket az alábbiak megvilágítják.

A kirótt italmérési illeték ellen fellebbezéssel lehet élni s Kecskeméten a négyszáz italmérő közül százznégyen fellebbeztek azzal, hogy nem tudják fizetni az illetéket.

Mi baj van az illetékek kirovásánál?

Az illetéket 1930—32-re, tehát három évre előre megszabták és alapul az 1929. évi forgalmat vették. Akkor azonban még nagyobb volt a forgalom, mint most.

Ugyanerre a szomorú helyzetre mutat rá az is, hogy a budapestvidéki pénzügyigazgatóság a napokban több kecskeméti borkimérőtől megvonta a kimérési engedélyt. Köztük van egyik-másik nagyobb hely is. (Ez a megvonás nem jelenti azt, hogy most nem szolgálhatják ki a vendégeket, hanem büntetés alá esnek.) Ezek a tulajdonosok többszöri felszólításra sem tudták befizetni az illetéküket.

A fellebbezési kérvényeket az adófelszólamlási bizottság e hónap végén fogja letárgyalni és dönt, hogy kinek vonják kevesebbre az illetékét.

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

Új korszakát éli a fényképezés. Ma már nemcsak az olcsóságban, de a tökéletességben is versenyeznek a fényképek előállító művészei a közönség számára és igazán úgy hozzá tartozik a modern ember életéhez, hogy évente legalább egyszer lefényképeztesse magát és szeretteit, mint a napi mosdás. Hányan bánták meg már eddig is, hogy elmulasztották évente megcsináltatni és eltenni a fényképeiket — egész kis könyvük lenne az életükről — ami most már pótolhatatlan!

SUMEGH GÉZA és családja, Balassagyarmat.

Pótolja legalább az idei mulasztását, akinek szakmáinkban nincs fényképe önmagáról és családjáról! És egyetlen fényképét, rövid életleírásával együtt küldje be az Album szerkesztőségének *Budapest, IX., Viola ucca 2.*, hogy ki ne maradjon szakmáinknak ebből a díszkönyvéből. Gondolja meg mindenki ezzel az egyszerű ténnyel már emléket állít magának a szakma előtt és szégyenkezni fog családja és ismerősei között, ha hiába keresik képét a négy nagy testvérszakma kiválóságainak sorában!

A sütőipari termékeknek hétfőn reggel való elkészítése. A kereskedelemügyi miniszter rendeletileg kimondotta, hogy hétfőn a kovászkészítést és dagasztást hajnali három órától, az egyéb munkát pedig reggeli négy órától kezdve szabad végezni. A kemence begyujtása és a fűtés nem esik időbeni korlátozás alá. A sütemény előállításánál foglalkoztatott segédet, tanoncot azonban este kilenc és reggeli négy óra között a kemence begyujtásával és fűtésével foglalkoztatni tilos. Önként értetődik, hogy a sütőipari munkákat, így a zsemlye előállításához szükséges munkákat is hétfői napokon az említett időpontoktól kezdődően úgy az iparos, mint az alkalmazott foglalkozását korlátozó rendelkezések betartásával az alkalmazottak is végezhetik.

Az árdrágító visszaélésekről szóló törvény idejét multa. A pécsi kereskedelmi és iparkamara feliratot intézett a kereskedelmi miniszterhez az árdrágító visszaélésekről szóló törvény hatályon kívül helyezése ügyében. A felirat többek közt a következőket mondja: „Megváltoztak az idők, a gazdasági helyzet is, minden, csak az a háborús rendelkezés, illetve törvény dísztelenkedik még, amely az árdrágító visszaélésekről szól: 1920: XV. t.-c. Szükséglet hívta életre s az élet már el is temette. A magyar törvénytárban mint élettelen tilalomfa áll még. A magyar ipar és kereskedelem nem szolgált rá még az árúínséges időkben sem, hogy a feje felett állandóan ott lengjen Damokles-kardként az idézett büntetőtörvény. Mi célja, értelme lehet tehát az idézett törvény további fenntartásának most az árúk özönvíz idején, a dekonjunkturában.

Tilos a választási falragaszok letépése. A főkapitány csütörtökön napiparancsot bocsátott ki, amelyben utasította a rendőrlegénységet, hogy azokat, akik a falragaszokat letépik, állítsák elő a kerületi kapitányságokhoz és indítsák meg ellenük a kihágási eljárást.

MI UJSÁG?

Előfizetési felhívás!

A *Vendéglősök Lapja* nem hiába hordja a homlokán azt a büszke megállapítást, hogy a szakma legrégibb és legnagyobb ujságja. A félszázados fennállás jubileumához közel, töretlen frisseséggel, alig fölbecsülhető tekintéllyel és erővel küzd a vendéglős, korcsmáros, kávés és fogadós szakma igazságaiért és nem egy sikert köszönhetnek állásfoglalásának a mi sokat tűrő és sokat szenvedő szakmáink.

Csak a maga ügyét szolgálja és segíti elő az a szaktárs, aki előfizet erre a nagymultú, becsületes és eredményes jelenű, — szép és modern jövőjű lapra. A mindenkori hivatalos tudnivalókon kívül ennek az ujságnak a hasábjairól látja az ember, mi történik a mi szakmáinkban Budapesten és a vidéken egyaránt. Innen lehet tájékozódnunk, mik a szakmai hírek az Alföldről, Északról, Délről, vagy a Dunántúlról és hogy mi minden történt a szaktársainkkal, akiknek a sorsa valamennyiünket érdekel.

Senkinek sincs joga ahhoz, hogy kiszakítsa magát a szakma egyetemes köréből. Az élet küzdelmeiben sorra el szoktak pusztulni a „magános farkasok", ha még oly erősek is. Ez a lap, a *Vendéglősök Lapja*, nem az egyes apró-cseprő vidékeket vagy ipartestületeket és ipartársulatokat, de az egész, egyesített és hatalmas szakmát jelenti az ön és üzlete számára.

Még ma fizessen elő! Előfizetési feltételek lapunk első oldalán. Fillérekkel gondoskodik így a jövőjéről szakmáink nagy testvériségében. Elég egy levelezőlap is pontos címével és megrendelésével. Hátralékos előfizetőinket pedig arra kérjük, küldjék be pontosan a hátralékukat, hogy a lap küldése címükre fennakadást ne szenvedjen.

A pécs-baranyai vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata e hó elején tartotta szokásos összejövetelét elnökének helyiségében, amelyen a tagok impozáns számban jelentek meg. *Schmidt* János elnöki megnyitójában üdvözölte a dunántúli szövetséget. *Szöllőssy* Ferenc előadásában a szakma aktuális kérdéseinek jelenlegi helyzetét ismertette különös tekintettel a butellások, a falusi mulatságok lekorlátozása és a fogyasztási adó kérdésére, majd beszéde végén a megjelentek lelkes hozzájárulása mellett üdvözölte névünnepe alkalmával *Radócsay* Imre díszelnököt. Ez kedves szavakban a szép mult emlékeinek felidézése mellett köszönte meg tisztelőinek ovációját. Az elnök ismertette a nagy kárt, amit a kifőzők okoznak a szakmának, bejelentvén, hogy a 33 kifőző közül éppen 22-en űzték engedély nélkül ezt az ipart, ami már zugvendéglővé fejlődött, mert nemcsak abonenseiknek, de bárkinek adnak egyes ebédet, vagy vacsorát, hanem amellett még bort is csempésznek hozzá. Intézkedés történt azonban ennek az állapotnak megszüntetésére. A törvényt kijátszó butellások egész sorát jelentették fel a pénzügyigazgatónak, akinek intézkedésére a főbiztos azonnal levezette az eljárást ellenük.

Antialkoholista gyűlések Magyarországon. A Szent Imre év programmjában, mint ismeretes, a magyar katholikus Abstinens Egyesület rendezésében az ifjúság alkoholmentes nevelése tárgyában egy nemzetközi értekezlet is szerepelt, amelyet augusztus 16—18. között tartottak meg. Az ülésen B. *Celoth*, a Nemzetközi Katholikus Liga főtitkára Berlinből hosszabb jelentést terjesztett elő a Liga munkájáról, majd magyar részről is vezető egyházi személyek és szakemberek tartottak az egyes témákról előadásokat mindvégig tárgyilagos alapon. Különösen a magyar egyházi férfiak mutattak rá főleg a bortermelés mezőgazdasági jelentőségére. Itt említendő meg, hogy ugyancsak a Magyar Katholikus Abstinens Egyesület október 23-án értekezletet tartott, melyen a folyó ügyeket tárgyalták. A részletek azonban ismeretlenek előttünk, mert sajtóközleményt az értekezletről nem adtak.

Kecskeméten a vendéglősök kedden délután gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy valamennyien egyöntetűen felmondják üzleteiket, ha nem mérséklik a házbéreket. Éles kifakadások hangzottak még el a túlmagas italmérési illetékek miatt is.

A pincérek Budtól várnak segítséget. (Panaszos levél.) A súlyos anyagi viszonyok között élő, tengődő 7000 magyar pincér türelmetlenül várja azt az ankétot, amit régebben Bud miniszter úr megigért. A szégyenteljes borravalórendszer, amely a pincérek megélhetési bázisát volna hivatva biztosítani, sajnos, gazdasági helyzetünk súlyos leromlottsága következtében a legminimálisabb megélhetést sem teszi lehetővé. A pincéreket a frakk, a fehér kabát, a tiszta ing stb. karbantartása a leglehetetlenebb probléma elé állítja. A pesti pincérnek heti fizetése (már ott, ahol fizetés van) 4·84 pengő. A kávéházak és éttermek 75%-ában szabadnap nincs. A munkaidő 14—16 óra. A szabadnap be nem tartása miatt nem juthatnak egy-egy kisegítő munkához a minden kereset nélkül álló munkanélküli pincérek. Az ankét megtartása volna hivatva ezeket a bajokat rendezni. Jó volna, ha a miniszter úr segíteni próbálna a hozzáforduló 7000 magyar pincéren. *K. Á.*

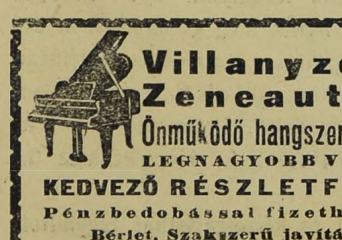
Az üzletátruházás gyakorlati formalitásai. Arra nézve, hogy az üzlet megvétele után hol, mennyi ideig kell hirdetni, hogy a hitelezők jelentsék be követeléseiket, az üzletátruházásról szóló törvény és annak végrehajtási utasítása részletesebb előírásokat nem tartalmaz. A törvény mindössze azt írja elő, hogy az üzletet átvevőnek a rendes kereskedő gondosságával kell kutatnia a régi üzleti terheket. Hogy a kereskedői gondosság kimerítette-e, az bírói megítélés tárgya. E tekintetben az a gyakorlat, hogy kellő gondossággal jár el az a kereskedő, aki az üzlet átvételekor ellenőrizte e szempontból az átvett üzlet könyveit, kereskedelmi könyvek híján jegyzéket vett a hitelezői követelésekről és nyilatkozatot követelt arra nézve az üzlet átadójától, hogy a jegyzékben foglaltakon kívül egyéb követelések nincsenek. Ezenkívül megkívántatik az átvétel megfelelő publikálása is. A gyakorlat az, hogy legalább egy olvasott napilapban történjék meg a közzététel (aszerint, hogy hol vannak a hitelezők), továbbá ugyanakkor egy olvasott szakmai lapban (szaklapban) is. Volt már olyan bírói ítélet, amely szerint nem jár el a gondos kereskedői gondossággal az az üzletátvevő, aki felhívását a szakma lapjában közzé nem tételti. A felhívás ne az apróhirdetések közt történjék, mert ezeknek végigböngészése nem követelhető, hanem feltűnő legyen, tehát úgynevezett nyilttéri közzététel. Fölös óvatosságból a hivatalos Budapesti Közlönyben is közzé szoktak tenni ilynemű hirdetéseket. Ami a hirdetés időtartamát illeti, erre nézve nincs ugyan szokvány, de általában nyolc napot, mint minimumot, elegendőnek szoktak tekinteni.

* **Magyar Család.** *Simon* Lajos és *Balogh* István szerkesztők érdeme, hogy ez a szép és gondosan változatos hetilap igazán a magyar családok folyóirata lett. Nívós irodalmi részein kívül, amelynek nívóját a két szerkesztő írásai adják meg, a Konyha, a Háziorvos és a tarka Vegyes Hírek az állandó rovatai a lapnak, de ezeken kívül Iskola és Család, Világlexikon és Történelmi Városok cím alatt is tömérdek érdekességet és tudnivalót közöl. Címe: Budapest, VII., Peterdy ucca 29., földszint 1.

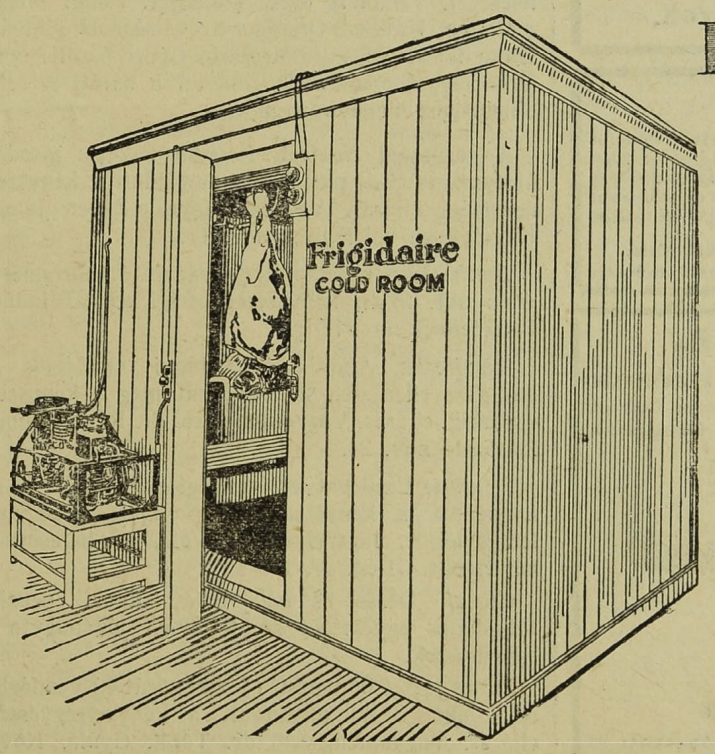
Az ön vendégei

ételre, italra, cigarettára egyaránt kényesek. A legfontosabb azonban itt is a jó mocca, amelytől az egész est hangulata és sikere függ.

Meinl Gyula r.-t.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizetheti a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Frigidaire

villamos automatikus hűtőberendezés.

Mészárosok és hentesek stb. részére a megbízható hűtés az üzlet alapját képezi; s a Frigidaire hűtőszekrényt előbb vagy utóbb Önnek is be kell szereznie. Előnyei annyira szembeötlőek, hogy azok, kik még ma késlekednek, mögötte maradnak konkurrenseiknek, kik Frigidair-el hütenek. Ne várjon mig forgalma csökken, határozza el most magát és ne felejtse el, hogy Frigidaire szállitotta a világ összes hűtőkészülékeinek 80 százalékát. Frigidaire működése tökéletes.

Kedvező fizetési feltételek.
HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest
IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 12. TELEFON: *AUTOMATA 898—86

Püspöki uradalmi bérpincegt. Vácz
Központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.
Telefon: Aut. 810-37, 812-14.
Magyar palackos-bor különlegességek.

ST Stauffer
„Medve"
dobozos emmentáli vezet.

Hordókat
500 literig újonnan darabszám eladok a legolcsóbb napi áron. Németh, Budapest, Budaörsi út 32. szám.

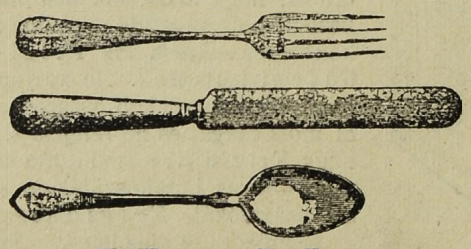
LAUFBAHN S. BORNAGYKERESKEDŐ
BUDAFOK
KOSSUTH L. UCCA 66.
TELEFONSZÁM: BUDAFOK 11
Ajánlja zamatos uradalmi fajborait legolcsóbb árak mellett.

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Özv. Berkovits Károlyné
Budapest, VI. ker., Síp ucca 4. sz.
Telefon: József 425—31
Vendéglői és kávéházi papirkellékek gyára
Papirszalvéta, tálpapir, papirtányér, bonkönyv, blokk, étlap, menükártya, Caritás toilettepapir. — Hektograph-sokszorosító fogyájó, billiárd-kellékek, dominó, sakk és az összes vendéglői kellékek legolcsóbban. — Játékkártya gyári raktár!

BORPALOTA R.-T.
Budapest, VIII., Kenyérmező ucca 6. sz.
Telefon: J. 395-64, J. 346-11 ✲ Telefon: J. 395-64, J. 346-11
Elsőrendű saját termelésű fajborok.
Legkitűnőbb palackborok.

FELHÍVÁS!
Sándor László úr bajai vasuti vendéglőüzletét szándékozom átvenni. Felhívom ezen vendéglőüzlet hitelezőit, hogy követeléseiket a „Pannonia' Sörfőző Részvénytársaságnál Pécsett 8 napon belül annál is inkább ajánlott levélben bejelenteni szíveskedjenek, mert később történő bejelentéseket nem vehetek figyelembe.
Kiss Miklós
hatvani vendéglős.

Vendéglői,
kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb.
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

Osztrák idegenforgalmi trükkök.

Bécsből jelentik: Az idei év is meghozta a maga szenzációját: a Salzkammergutban az Attersee végre-valahára ráeszmélt arra, hogy ő tulajdonképpen tenger s mint ilyennek illik neki a dagályt és apályt produkálnia. A tó partján minap különös természeti tüneményt lehetett észrevenni. Délután fél öt és öt között a tó vize a sekélyes helyeken hirtelen több, mint tíz méterrel visszahúzódott. Az Ager-folyó vize, mely a tóból lefolyik, hirtelen visszaömlött a tóba, mintha a tóba torkolna. A folyón lefelé igyekvő csónakok megfeneklettek s később nagy erőfeszítésükbe került, hogy a visszafelé folyó Ager ne sodorja őket vissza a tóba . . . Az egész folyamat azt a látszatot keltette, mintha a tavon hirtelen dagály és apály támadt volna . . .

Ez mindenesetre nagy szenzáció, annál nagyobb, mennél komolyabb lapok mennél nagyobb komolysággal tárgyalják a csodálatos természeti tüneményt. Elvégre egy folyó, amely hirtelen megváltoztatja évezredes irányát s visszafelé kezd folyni, valóban nem mindennapi esemény. Budapesten sem volna kisebb a szenzáció, ha máról-holnapra virradó éjtszakára az öreg Duna szintén meggondolná magát s Mohács és a Fekete-tenger helyett Bécs és a Feketeerdő felé folydogálna, amint ezt most dédunokája, az Ager folyó teszi. Amióta a széria törvényeit ismerjük, nem csodálkozunk azon sem, hogy a szenzációk is követik ezt a törvényt s szintén sorozatosan lépnek fel. Tehát jelentik a nagy, komoly bécsi lapok:

— Amint a Duna melletti Tullnból jelentik, a Dunában fürdő vendégek aranylemezecskéket találtak, amelyekről a vegyi vizsgálat tiszta aranymivoltukat állapította meg.

Ez persze csak egy mondatba sűrűsített kivonata a szenzációs jelentésnek. Hogy ennek az új „aranybányának" a fölfedezése még jobban örvendeztette a bécsieket, mint a meggabalyodott salzkammerguti Ager-folyó s a nagyzási mániában szenvedő Atter-tó, ezen a mai siralmas gazdasági helyzetben csodálkozni sem lehet. És máris megindult az emberek áradata Tulln irányában. Maga a hír egy pillanatig sem látszott valószínűtlennek, hiszen a győrkörnyéki aranymosás híre a lapok révén már napok óta nagy izgalomban tartja az osztrákokat. És összesereglének a kincskereső népek az öreg Duna partjain.

Meg lehet állapítani, hogy az aranybánya máris érezteti áldásos hatását: a gazdasági élet egyes ágai fellendültek. Fürdőtrikót egyes helyeken csak nehezen lehetett kapni, az aranymosók mind fölszerelték magukat ezzel az aranymosáshoz szükséges eszközzel. Az osztrák államvasutak is, amelyek már hivatalosan is bejelentették üzemük redukálását, hirtelen nem remélt bevételi forráshoz jutottak s maga Tulln város, amely nagy erőlködéseket tesz idegenforgalma fellendítése érdekében, eddig azonban nagymértékben nélkülözte az idebeneket, ma már őket befogadni sem tudja! A tullni strandfürdőben — mondani sem kell, hogy az aranylemezecskéket éppen a fürdő közelében találták — pedig egyenesen életveszélyes volt a tolongás.

A baj csak az, hogy mindig elrontják az ember örömét. Így most is számosan akadnak, akik a tullni aranybányák rentabilitásában kételkednek, sőt olyanok is — s ez még szomorúbb — akik egyenesen kétségbe vonják, mintha az osztrák Tulln az aranymosásban a magyar Győrrel vetélkedhetnék. Ami más szóval annyit jelent, hogy Tulln semmi egyéb egy trükkszenzációnál, amelyet boldogabb időben tengeri kígyónak hívtak. S az attersee-i természeti tünemény a visszafelé folydogáló Ager-folyónál — az ikertestvére!

Mészáros Győző kávéselnök ezüstlakodalma. Október hó 29-én ülték meg *Mészáros* Győző elnök és neje házasságkötésük huszonötéves évfordulóját. Bármennyire is ki akart térni az ünneplés elől és az ünnepélyes dátumot lehetőleg titokban tartották, mégis kipattant és a népszerű elnököt és nejét minden oldalról üdvözlések áradata vette körül. Egymásután érkeztek a baráti és családi üdvözlések, a virágcsokrok egész tömege. Déli 1 órakor az ipartestület előljárósága teljes számban, valamint a Budapesti Kávések Árúforgalmi R.-T. vezetősége jelent meg *Gál* Arnold vezetése mellett, aki szeretetteljes barátsággal üdvözölte Mészáros Győzőt és feleségét, valamint egész családját. *Pallai* Miksa, a Magyar Kávések Országos Szövetségének jókívánságait fejezte ki, mire Mészáros Győző őszinte megindultsággal mondott köszönetet a baráti szeretet e nem várt megnyilvánulásáért.

A gazdasági frontról. *Bernáth* György mosdósi korcsmáros ellen okt. 28-án megindult a kényszeregyességi eljárás. Vagyonfelügyelő Zaller József. Követelések bejelentése nov. 11.

Bartha Gáspár budapesti (István út 11.) korcsmáros ellen okt. 27-én kényszeregyességi eljárás indult. Követelések nov. 17-ig.

Kispiroska András jászladányi vendéglős és szállodás ellen okt. 26-án indult meg a kényszeregyességi eljárás. Vagyonfelügyelő dr. Rév Kálmán. Határidő nov. 24.

Schwartz Emil hatvani vendéglős ellen okt. 13-án kezdődött a kényszeregyességi eljárás. Vagyonfelügyelő dr. Illés Gyula. Követelések bejelentése zárult okt. 31-én.

Czabafi Dezső és neje balatonalmádi penziótulajdonos egyességét szept. 20-án jóváhagyta a törvényszék.

Dénes József budapesti (József körút 4.) vendéglős ellen okt. 31-én megindult a kényszeregyességi eljárás. Vagyonfelügyelő dr. Török Gyula. Követelések bejelentése lejárt nov. 14-én.

Pollák S. Sándor budapesti (Rákóczi út 57.) kávéháztulajdonos ellen okt. 31-én kényszeregyesség indult meg. Vagyonfelügyelő dr. Lévai Jenő. Követelések lejártak nov. 14-én.

A fényűzési adó eltörlése. Sorozatos ankéteken fogják a pénzügyminisztériumban a fényűzési forgalmi adó ügyét tárgyalni. A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara még az elmult tavasszal széleskörű ankétet rendezett, amelynek célja az volt, hogy kivizsgálja a luxusadó hatását az ipari termelésre és a kereskedelmi forgalomra. Az ipari és kereskedelmi szakmák a kamara felhívása alapján a kérdésről beható, szakszerű tájékoztatást nyujtottak, úgy hogy a kamarának ez ügyben igen értékes anyag áll rendelkezésére. A budapesti kamara a napokban előterjesztéssel fordult a pénzügyi kormányhoz, kiérve, hogy, mint az néhány évvel ezelőtt történt, most is sorozatos, szakmabeli tárgyalások tartassanak a pénzügyminisztériumban, tárgyilagosan világíttassék meg a fényűzési adó gazdasági hatása és módjuk legyen a különböző foglalkozási ágaknak kifejteniök a könnyitésre vonatkozó indokolt javaslataikat. A pénzügyi kormány a kamara javaslatát magáévá tette, a tárgyalások rövidesen megindulnak; az eljárás az lesz, hogy a kamara szakmabeli érdekképviseletekkel és a kijelölendő szakértőkkel több napon át fogja letárgyalni a pénzügyminisztériumban a fényűzési forgalmi adó egész anyagát. Kívánatos, hogy az ipari és kereskedelmi üzletemberek, akik érdekes, részletes és számszerű értékes adatok birtokában vannak, ezeket az adatokat a budapesti kamara titkárságával tudassák, hogy a sorozatos ankéteken ezek is felhasználhatók legyenek.

VIII. szállodaigazgatói tanfolyam Bécsben. A Szállodaigazgatók Nemzetközi Szövetsége által szervezett szállodaigazgatói tanfolyam VIII. kurzusa 1931 január hó 7-én nyílik meg és ugyanazon évi május hó közepéig fog tartani. Az előadások délután 3—6-ig vannak úgy, hogy aki alkalmazásban van, azok is résztvehetnek rajta. Prospektust a tanfolyam igazgatósága (Wien, I., Kurrentgasse 5.) díjtalanul küld.

Vendéglős készíthet és kiszolgáltathat fagylaltot. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elvi iparügyi megállapítása szerint a vendéglősök fagylalt és jegeskávé készítésére, valamint vendégeik részére való kiszolgáltatására külön iparigazolvány váltása nélkül jogosultak.

Déligyümölcs

citrom, narancs, füge datolya, malaga, mazsola, dió, mogyoró, banán stb.

A legolcsóbb napi árban

Szász Vilmosnál

IX. ker., Imre ucca 6. (Csarnok térnél)

Telefon: 867—71 **Telefon 867—71**

A városházán levő hatósági étkezőben diétás éttermet nyitnak meg. A városháza udvarán levő pavillonban tudvalevően hatósági étkező működik. Most fölmerült az a terv, hogy ebben az étkezőben diétás konyhát állítanak föl, ahol szakszerű orvosi fölügyelet mellett különböző betegségek esetén előírt diétás ételeket szolgáltatnak ki. Az ügyet a szociálpolitikai bizottság a jövő heti ülése elé terjesztik, hivatkoznak a müncheni példára, ahol ugyancsak hatósági kezelésben állították föl a diétás konyhát. Az ételeket önköltségi áron szolgáltatnák ki és pedig próbaebédeket, könnyű vegyes étrendet, folyékony ételeket, vesebetegségek, anyagcserebántalmak, cukorbetegség esetére szolgáló diétákat és más, orvosi előírás alapján igényelt étrendeket. A vegetárius ebéd előétellel 90 fillérbe, a diétás húsos ebéd 1·50 pengőbe, a cukorbetegebéd és az előételes diétás ebéd 1·80 pengőbe kerülne. A diétás konyha november 10-én akarták megnyitni.

Leszállították Zalában a szódavíz árát. A zalaegerszegi szikvízgyárosok a szódavíz nagybani árát hat, kicsinyben való eladási árát pedig tíz fillérben állapították meg. Az árleszállítás majdnem ötven százalékos.

Az életmentő pénz. Szabó István békéscsabai, Gyulai úti korcsmájában borozgatott Lévai Lajos, 36-éves, békéscsabai Gyulai út 17. szám alatti borbély. Amikor elkövetkezett a záróra, Szabó vendéglős távozásra szólította fel Lévait, aki igen nehezen tett eleget a felszólításnak, sőt ellenkezett is a vendéglőssel és rövid idő mulva kezében nyitott bicskával tért vissza a vendéglőbe. Szabó ismét felszólította Lévait, hogy távozzon és tekintve a zárórát, kituszkolni igyekezett a vendéglő helyiségéből. Eközben történt, hogy Lévai Lajos a kezében levő késsel Szabó István vendéglős hasába szúrt és mintegy harminc centiméter hosszúságú sebet ejtett rajta. Szerencsére ezüstpénz, egy ötpengős, volt Szabó mellényzsebében és az feltartotta a kést, úgy hogy a seb mélysége alig egy centiméter volt. Szabó István sérülése nem súlyos, úgy hogy az első segélynyujtás után a lakásán ápolják. Lévai Lajos borbélyt a rendőrőrszem azonnal előállította a kapitányságra, ahol kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy annyira részeg volt, hogy a történtekre egyáltalában nem emlékszik. Az eljárást megindították ellene.

Felült a halott a ravatalon. Belgrádból jelentik: Szerdán a Nagybecskerek közelében lévő Écska községben meghalt *Ivanica* vendéglős. A vendéglőst felravatalozták és mialatt a gyászolók a koporsó körül gyülekeztek, a vendéglős felült a koporsóban. A gyászolók erre eszeveszett futással menekültek a szobából. Egyesek később mégis visszamerészkedtek és ekkor kiderült, hogy Ivanica csak tetszhalott volt. A vendéglőst ezután a szomszéd szobában ágyba fektették és most a gyógyulás útján van.

Saját érdekében alakítson asztaltársaságot!

Takarékasztaltársaságok

célszerű felszereléseit a legolcsóbban csakis

DEUTSCH A. papirüzletében szerezhetik be.

ÚJDONSÁG! A., B., C. és D. csoportos tankönyvek tartós fedélben **darabja 8 fill.**

Minden asztaltársaság egy irodai előjegyzési naptárt ingyen kap.

Sülyeszthető jó töltőtoll már P 2·50-től.

Postai megrendelések még aznap elintéztetnek.

Üzletem már 1889. évi augusztus 1. óta **VI. ker., Aradi ucca 35. szám** alatt van.

Országos vásárok. *Csütörtök*, nov. 20.: Alcsút, Bódvaszilas, Csurgó, Kecskemét, Pátka, Újfehértó.

Péntek, nov. 21.: Békés.

Szombat, nov. 22.: Endrőd.

Hétfő, nov. 24.: Adony, Diósjenő, Győr, Harkány, Karcag, Kerta, Kiskomárom, Magyaróvár, Mezőkövesd, Paks, Tiszatarján, Vámospércs, Felsőireg, Kalocsa, Szécsény.

Kedd, nov. 25.: Csököly, Egervár, Felsősegesd, Igal, Mihályi, Nagycsákány, Szentgál, Szombathely, Vásárosmiske, Mezőkomárom,

Szerda, nov. 26.: Csapod, Dombóvár, Mány, Szentantalfa, Törökkopány.

Csütörtök, nov. 27.: Bodrogkeresztúr, Kapuvár, Tiszalök.

Péntek, nov. 28.: Szentes, Veszprém.

Szombat, nov. 29.: Apátfalva, Bánokszentgyörgy.

Amerikában megszüntetik a szesztilalmat. A Hoover elnök által az alkoholkérdés tanulmányozására kiküldött bizottság munkáját befejezte és jelentését az elnöknek átnyujtotta. A jelentést a legközelebbi jövőben nyilvánosságra fogják hozni. A lapok véleménye szerint a bizottség azt javasolja az elnöknek, hogy az alkoholellenes törvényeket a törvényhozás útján változtassa meg és pedig engedjék meg négy százaléknál nem nagyobb alkoholtartalmú bor és sör fogyasztását és a borkimérésekre, korcsmákra stb. az angol rendszer bevezetését. Angliában szeszesitalok árusítása külön is igen szigorú feltételekhez kötött engedélytől függ és az ilyen italok kiszolgáltatása csak bizonyos órákig van megengedve.

Friss málna és nyíló orgona novemberben. *Cseh* József *szarvasi* vendéglős udvarán néhány málnabokor az ősz folyamán másodvirágzásba kezdett és a szép, nagyszemű, piros szemek a napokban már teljesen be is értek. Ugyanezen az udvaron az egyik orgonabokron nyíló orgonavirágot is találtak.

Felgyujtották a nezsideri Fertő-vendéglőt. (Burgenlandi tudósítónktól.) Nezsideren porrá égett a Günther-féle vendéglő, amely cölöpökön a Fertő tükre felett épült. A csendőrség nyomozást indított és akkor kiderült, hogy a vendéglő épületét valaki felgyujtotta. Gyujtogatás gyanúja miatt a csendőrség őrizetbe vette a vendéglő jelenlegi bérlőjét. A kényes ügyben a nezsideri járásbíróság folytatja a további vizsgálatot.

* **Falusi Esték.** *Gyökössy* Endre magasnivójú és előkelő külsejű szépirodalmi és társadalmi folyóirata tovább folytatja hódító útját a magyar középosztályban. Meg is érdemli ez a lap a népszerűségét, mert minden számában tengersok érdekes olvasnivaló van, regényfolytatás, elbeszélések, versek, előadható jelenetek neves íróktól, nem egyszer pedig magától *Gyökössy* Endrétől is olvashatunk benne az ő kicsiszolt stílusában, mély gondolataival esztétikai cikkeket és más szépirodalmi műveket. A mindenkinek melegen ajánlható lapnak konyhai, kertészeti és más házkörüli rovatai is nagy sikert biztosítanak. Kiadóhivatali címe: Budapest, VI., Szív ucca 42.

Az alkohol, mint táplálék és gyógyszer.

Orvosi bizonyítékok az áltudósok jelszavai ellen.

A „*Deutsche Aerzte Zeitung*“ különlenyomataként jelent meg két füzet, amely az *alkoholnak az emberi szervezetre való hatásával* foglalkozik. Az egyik „*Therapeutische Verwertung des Alkohols*“ (Beiträge zur wissenschaftlichen Erforschung der Alkoholwirkung) három érdekes tanulmányt közöl az alkoholnak gyógyszerként való alkalmaztatásáról:

1. *Alkohol bei zirkulatorischen Störungen im Alter.* (*Dr. Harlow Brooks.*) A szerző szerint a mai orvostudomány kissé túlsokat foglalkozik laboratóriumokban és könyvtárakban, úgy hogy eme nagy elfoglaltsága közepette megfeledkezik magáról a betegről. Manapság gyógyszerként egyedül a tudományosan megokolt, kémiai hatásukban jól ismert szereket fogadják el, ellentétben a régi klinikusokkal, akik gyógyszeres beavatkozásokat egyedül a betegágynál tett tapasztalatok alapján végeztek. Így *az alkoholt* már ősrégi időktől fogva alkalmazták *gyógyszerként*, bár pontos élettani hatását még most sem ismerjük. Alkalmaztatását azonban éppen eléggé jogosulttá teszi a tény, hogy számtalan esetben *kitűnő eredményt értek el vele*. Elsősorban magasabb korral járó vérkeringési zavaroknál használják kiváló eredménnyel, részben mert *dús energiaforrásokat* bocsát a legyengült szívizom rendelkezésére, részben, mert közvetlen megnyugtató hatása van. Jól mondja tehát *Osler*, hogy: *az alkohol tej az öregek számára.*

2. *Alkohol bei akuten Infektionen.* (*S. W. Lambert.*) Az amerikai orvos ebben a tanulmányában elsősorban az alkohol magas kalóriaértékéről szól. Ha tudjuk, hogy egy köbcentiméter abszolutalkohol 7 kalóriát jelent, amikor 1 kiló fehérje csak 4 kalóriát, könnyen beláthatjuk, hogy heveny fertőző betegségeknél az alkohol jobban alkalmazható, mint a tej. Mert amíg a tej *nehezen emészthető és a beleket puffasztja*, addig az alkohol már a gyomorban közvetlenül *felszívódik és elég*. Lambert elsősorban *tüdőgyulladásnál* ajánlja az alkohol alkalmazását, ahol igen súlyos tüneteket is *meggyógyít.*

3. *Der biologische Aspekt des Alkohols.* (*Dr. Ch. R. Stockard.*) Az alkoholkérdéssel foglalkozó, kiváló szakemberekből álló angol bizottság eredményeiről számol be ez a tanulmány. Az, hogy az *alkohol magas tápértéket képvisel* és így ideális tápszeranyagnak tekinthető, ma már kétségtelen tény és egyes fiziológusok szerint gyomor-bélgörcs szüntetőként igen jól alkalmazható. A periferikus erek tágításával befolyásolja a vérkeringést, újszülötteknél, ájultaknál gyorsítja a légzést. Ideges egyéneket megnyugtat, emeli az önbizalmat, fokozza a munkaképességet, ha helyesen adagoljuk. Régebbi felfogásokkal ellentétben ma már tehát tudományos körök sem tekintik hatását kizárólag károsnak.

Egyes orvosok szerint a *mérsékelt alkoholfogyasztás az élettartam meghosszabbodását eredményezi*, amit állatokon végzett kísérletek is igazolnak.

Dr. Raymond Pearl: Alkohol und Lebensdauer. Nagyszámú statisztikai adat és számtalan állatkísérlet alapján vonja le Pearl következtetéseit. A megvizsgált sok ezer egyént három csoportba osztja: az abstinensek, a *mértékletesen ivók és az erősen ivók* csoportjába. Arra az eredményre jut, hogy *a mértékletesen ivók életkora magasabb a teljesen abstinenseknél*, míg az erősen ivóké azokénál alacsonyabb.

A biztosító társaságok eddigi statisztikája csak két csoportot különböztetett meg: az abstinensekét és a nem abstinensekét. Így tehát *helytelenek* voltak a kapott eredmények. Pearl állatkísérletek alapján *megdönti* az eddig oly sokat hangoztatott véleményt, hogy *az alkoholfogyasztás az utódokra káros hatással van*. Szerinte ennek az ellenkezője áll fenn: az alkohol elpusztítja a gyenge, életre alig alkalmas petesejteket és ezáltal elősegíti *a természetes kiválasztódást*. Emellett szól az is, hogy súlyos alkoholisták gyermekei sohasem gyengébbek, mint az abstinensekéi.

A *Good Templar-rend* németországi orgánuma, a „*Neuland*“ heves támadást intéz a sörgyárosok ellen, mert azok résztvettek a drezdai egészségügyi kiállításon. A „Neuland“ szerint a sörgyárosok visszaélnek a közönség bizalmával. Bizonyítani igyekszik, hogy az alkohol tápértékét illető vélemények hamisak és avval vádolja a drezdai kiállítás vezetőségét, hogy titokban a sörgyárosok reklámcéljait szolgálja. Ezt a sajtókampányt az idézte elő, hogy az abstinensek kénytelenek voltak a rendezőség kívánságára egyik plakátjukat eltávolítani, miután az ízléstelen porpaganda-célzatú volt és a kiállítás tusományos színvonalának semmiképen sem felelt meg. Az „*Abstinens Munkás*“ című szociálista lap élénk támadást intéz ezért a sörgyárosok és a tőke ellen és valóságos skandalumot igyekszik előidézni a szerinte sérelmes eljárásért.

Hajvágógépek 5 pengőtől. Borotvák 3 pengőtől. Zsebkések, ollók és konyhakések 1 pengőtől felfelé kaphatók, minden darabnak anyagáért és működéséért teljes szavatosság mellett. Eredeti „Kunde“ ollókések, acélból készült metszőollók. Valódi fenőkövek és borotvafenőszíjak dús választékban **Léber Kálmán** és késárúgyárában, Budapest, Rákóczi-út 61. szám. — Telefon: J. 358—09. Alap. 1889. Speciálisan berendezett üzem fodrász-szerszámok köszörülésére és nikkelezésére. Árlapkivonatot díjmentesen és vidéki megrendeléseket kívánságra egy munkanap alatt továbbítunk.

Egy korcsmáros fejbevágta és az uccára tette ki a vendégét.

Szerdán délelőtt a székesfehérvári járásbíróság folyosóját ellepték a különféle ügyek peresfelei s a tanúk sokasága. A sok apró ügy közül nem mindennapiságával kiemelkedett egy súlyos testisértési ügy.

Vádlottként Osztotics József székesfehérvári korcsmáros állott a bírói emelvény előtt, míg a sértett Csákberényi Nagy István idősebb gazdaember volt.

Mint a verekedések legtöbbje, borhevülten történik, úgy ez is. A színhely a Susánszky-féle vendéglő volt, ahol Nagy több társával borozgatott. Eleinte csendes mederben folyt a diskurzus, később mind hangosabban, sőt már erősebb káromló és rágalmazó kifejezéseket is szórtak egymásra, közel a verekedéshez.

Osztotics József a veszekedő embereket kitessékelte a helyiségből. Az asztalnál csak Csákberényi Nagy István maradt. Osztotics, amint a garázda vendégektől megszabadult, visszatért az ivóba, ahol ott látta még az asztalnál ülő Nagyot. Oda kiáltott:

— Hát ez még most is itt van!?

Felkapott egy összecsukható korcsmai széket s azzal Nagyot fejbevágta, biztosra véve, hogy az még tovább is verekedni akar.

Az öreg gazdát elborította a vér. A korcsmáros megfogta, az asztal mellől elhúzta s kitette az utcára. Aléltan találtak rá Nagyra az arrahaladók. Kórházba szállították. Nagy nyolc napon túl gyógyuló súlyos testisértést szenvedett.

A járásbíróság a tanúk vallomásai alapján Osztoticsot bűnösnek találta súlyos testisértés vétségében és ezért őt 400 pengő pénzbüntetésre, valamint az ápolási költségek megfizetésére ítélte.

A vádlott Osztotics természetesen tagadta bűnösségét s az ítéletet megfellebbezte.

Részeges nők századokkal ezelőtt. A középkor hölgyei arcuk pirosságát nem festék segítségével érték el, hanem addig borozgattak, amíg nem lett tőle borvörös az orcájuk.

Igyál szerelmem, belőle!
Piros lesz az orcád tőle!

Ezt egy középkori német költő énekelte a — szerelméséhez. Az ivószobákat és a borospincéket nem csupán férfiak látogatták, hanem lefátyolozott nők is, akik szentül meg voltak győződve, hogy ahol bor van, ott a szerelem is megtalálható. A reformáció idejében a tanúk nagyon sok borissza asszony ellen tettek terhelő vallomást. Egyik krónikában fel van jegyezve például, hogy „Barbara grófné gyakran találtatott alaposan beszeszelve". Az egyik útleírása megemlíti, hogy a holland határvidéken sok nő találtatott, akik féltonna sört egymagukban és egy ültőhelyükben képesek voltak elfogyasztani. A főúri osztályok nőinél éppen úgy előfordult ez az italosság, mint az egyszerűbb asszonyoknál, amit különben a németalföldi festők alkotásai is igazolnak, akiknek festményein előforduló italos asszonyok nem valami épületes látványt nyujtanak. A szász-gothai udvar 1648-ból származó „italrendelete" egyébként előírja, hogy milyen mennyiségű sör dukál a nőknek.

— Feleségünknek annyi bor és sör szolgáltatandó ki, amennyit megkíván. A grófnők és nemes asszonyok pedig három hordó sört, az udvarmesternő és a komornák húsvéttól Szent Mihály napjáig minden délelőtt kilenc órakor és minden délután négy órakor személyenkint egy-egy hordó sört kapnak.

A tizennyolcadik század eleje is szolgál néhány érdekes adattal. Heilbronn város tanácsa például rendeletet adott ki, amely szerint az italos nőket a városi poroszló köteles „elverni" és a nyakukba egy táblát akasztani ezzel a felírással: „berugott boroskancsó". Egy német költő 1740-ben megjelent új verseiben a női részegséget kegyetlen gúnnyal ostorozza. Ugyanebben az időben pedig egy ismeretlen tudós 1737-ben Halleban megjelent könyvében az asszonyi részegségről a következőket írja:

— Mit fog szólni az eljövendő kor a nem túlságosan szép kortünethez? Bizonyára ingerültek lesznek, orrukat fogják csavargatni és nem valami hízelgő megállapításokat tesznek a német művelődés eme vidám, de szépnek nem nevezhető korszakáról...

Akiknek sok volt az alkohol. *Nemesszalók* községben Vasharapó Géza 56 éves csóti lakos az egyik korcsmában annyi bort ivott, hogy saját kocsiján hazafelé menet alkoholmérgezésben meghalt.

Beleznán Beznicz József 53 éves zsigmondmajori munkás annyi bort ivott, hogy belehalt.

Szentesen Mezei Mátyás tételháti gazdálkodó Balogh Sándor vendéglőjében annyi bort ivott, hogy hazamenet elaludt kocsiján. Eközben ismeretlen tolvajok elrabolták tőle a pénztárcáját, melyben 120 pengő volt.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Furcsa módon ellenőrzik a fővárosban az alkalmazottak kereseti adójának lerovását. A fővárosi cégeket adóellenőrök járják végig, akik nemcsak ellenőrzik, hogy befizetik-e a cégek az alkalmazottak után járó kereseti adót, hanem azt is, hogy a cég levonta-e az alkalmazottnak fizetéséből a kereseti adót. Azokban az esetekben, ahol a munkaadó nem vonta le az alkalmazottnak a befizetett kereseti adót, az adóellenőrök adókihágást állapítottak meg, ugyanis arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az alkalmazott fizetése nem 200 pengő, hanem 205 pengő, mert hiszen a cég a 200 pengő teljes kifizetésén kívül még öt pengő kereseti adót is fizetett az alkalmazottjának; az adóellenőrök álláspontja szerint tehát 205 pengő fizetése volt az alkalmazottnak, amely után magasabb tarifa szerint kellett volna a kereseti adót megfizetni. A fővárosi kereskedők és iparvállalatok körében nagy felháborodást keltett az adóellenőrzés fentebbi formája. Az adóközegeknek ezt az önkényes és logikátlan állásfoglalását többen fellebbezéssel támadták meg és az érdekeltek bízvást remélik, hogy a felsőbb pénzügyi hatóságok komolyabb álláspontot foglalnak el és az ellenőrök egyéni akcióját hatálytalanítják.

Milliós pör a fagyasztott hús miatt. A német hűtőipari szövetség kártérítésért perelte be a német birodalmi kincstárt a fagyasztott hús behozatalának megtiltása miatt. A pör alapja az, hogy a német kormány 1923-ban kijelentette, hogy 1933. előtt szó se lehet a fagyasztott hús behozatalára vonatkozó tilalomról. A német hűtőipar erre nagyszabású berendezkedéseket létesített a fagyasztott hús modern raktározása céljából, melyek az időközben életbelépett behozatali tilalom folytán nem fizetődnek ki. A hűtőipar kárát 40 millió márkára becsüli. A bíróság a tárgyalást december 1-ig elnapolta.

Ellopták a bevételt egy vendéglőből. Debrecenből írják: Nagy Kálmán, Szent Anna ucca 46. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, akik az éjszaka feltörték az ott levő vendéglő pénztárát és abból a bevételt, mintegy 70 pengőt és egy kiló kolbászt elloptak. A nyomozás megindult.

Káros-e az egészségre az aluminium? Gyakran merül fel az a kérdés, hogy az aluminiumedények károsak-e az egészségre, mert vannak, akik azt állítják, hogy a főzésnél az ételbe kerülő aluminium, mely az edényekről leoldódik, egészségtelen. Ezt a kérdést most a porosz népjóléti minisztérium eldöntötte, amennyiben egy teljes esztendőn át kutyákkal és emberekkel kísérleteket folytatott. A kísérleti alanyoknak naponta egy gramm agyagföldhidrátot adtak be, azonban semminemű zavar nem mutatkozott. Ezek a kísérletek tehát igazolják, hogy élelmiszerek aluminiumtartályokba csomagolhatók.

Az óvadék. A főkapitányságon óvadékcsalások miatt letartóztattak egy hetvenhat éves pesti vendéglőst. Az öreg vendéglős, Rosenberg Hermann, akinek a Podmaniczky ucca 61. számú házban volt már régebb idő óta kisebb vendéglője. A vendéglős úgy akart segíteni rossz üzletmenetén, hogy egy nagyon fölkapott csalási módnak hódolva, óvadékos alkalmazottakat vett föl nyakra-főre, anélkül, hogy azokra szüksége lett volna. Így pénztárosokat, pénztárosnőket, fizetőpincéreket és csaposokat alkalmazott és mindeniktől egy-kétszáz pengő óvadékot vett föl. Vendéglője azonban teljesen tönkrement és ezek az óvadékos összegek nem segítettek rajta. A károsultak egymásután tettek följelentést a főkapitányságon Rosenberg ellen, akit bekísértek és beismerő vallomása után előzetes letartóztatásba helyeztek.

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hívó telefon: Aut 194—21
Kedvező fizetési feltételek

Rázuhant a hordó. Súlyos baleset történt a burgenlandi Rumpódon. *Bruckner* korcsmáros címére nagy szállítmány bor érkezett, amit a pincében kellett elhelyezni. A munkát Csernáczky János, a Grünwald-cég pincemesterével és több cigány segítségével akarta elvégezni. A hordó legurítása közben a cigányok korán bocsátották el a biztosító kötelet, úgyhogy egy több hektoliteres hordó a lépcső alján Csernáczkyra zuhant. A súlyos hordó bezúzta mellkasát, több bordája törött és belső sérüléseket is szenvedett. Válságos állapotban szállították a felsőőri kórházba.

Skót vicc a különös pohárról. Egy idegen utazik Skótországban és betér az útszéli korcsmába. A kocsisának is adat egy pohár pálinkát. Micsoda ital ez, kérdi a kocsis. Chartreuse, felelt a korcsmáros. Finom egy ital ez, folytatja, barátok főzik és a hasznot a szegényeknek juttatják. A skót gyanakodva nézi a kis likőrös pohárban levő zöld italt, de mégis gyönyörrel felhajtja, az ég felé emeli szemeit és kenetteljesen mondja: Isten áldja meg azt a jámbor barátot, aki ezt a finom italt főzte! Utána dühösen földhöz vágja a poharat és így szól: és az ördög vigye el azt, aki ezt a poharat kitalálta.

A várpalotai vendéglős halálos ugrása. *Polgárdi* mellett a napokban férfihullát találtak. Megállapították, hogy Csengey István várpalotai 62 éves vendéglőssel azonos. *Csengey* elaludt és már csak akkor ugrott le a vonatról, mikor az elindult. Szerencsétlenségére a táviróoszlopnak ugrott, amely szétzúzta a koponyáját.

Borárak. Magyarországon az irányzat kissé csökkent és különösen a gyenge kezeknél a 12 fokos zöldfehér árú berakva meglehetős olcsón kerül piacra. Ez mutatja azt, hogy a magyar piac teljesen bizonytalan és mindenféle hírek befolyása alatt áll, eltekintve attól, hogy a vendéglői és korcsmai fogyasztás is meglehetősen lecsökkent. Annál nagyobb azonban a termelőknél a fogyasztás és a vidék helyi fogyasztása. A nagykereskedelemben elkelt Bácsalmáson 400 hl. 1·3 fokonkinti limittel ab termelőpince, Alsódabason 1000 hl. 11·5—12 fokos zöldfehér árú kényszereladás folytán erősen nyomott áron kelt el, Izsákon seprősen néhány száz hektoliter kelt el 23 fillérért, míg 1500 hl. pusztamérgesi árú állítólag 35 fillérért cserélt gazdát belföldi piacon. Csongrádon 1·4 alapon vásárolják a kadarkát, míg Hajóson 1·3 alapon Svájc erősen érdeklődik kadarkák iránt. Tudósításainkon kívül közöljük még:

Szentmártonkátán uradalmi szüretek is befejeződtek. Mennyiségileg közepes eredménnyel, minőségileg kiváló finom és harmonikus borok várhatók. Uradalmi borok természetesen még erjedésben vannak. Parasztborok már meglehetősen tisztultak és ezekben kisebb eladások is eszközöltettek húsz fillér körüli árakon. Helyi fogyasztás igen erős.

Prónayfalván a borpiac teljesen üzlettelen, 11—12 fokos borok legfeljebb 22—24 fillérért kelnek el.

Hahóton eladatott egy kis tétel 12 fokos bor 20 fillérért. Kínálat élénk.

Gyöngyösön közepes kereslet és élénk kínálat mellett eladatott 100 hl. 11 fokos újbor literenkint 22 fillérjével, 10 fokos újbor literenkint 24 fillérjével, 300 hl. 11·5 fokos újbor literenkint 20 fillérjével, 30 hl. 12·5 fokos órizling literenkint 37 fillérjével, 20 hl. 12 fokos muskotály óbor literenkint 42 fillérjével. Az otelló csemegeszőlő ára 17—18 fillér, más egyéb szőlőcsemegének 20—22 fillér.

Badacsonyban közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 50 hl. 13·8 fokos literenkint 50 fillérjével, 40 hl. 13 fokos literenkint 40 fillérjével, 25 hl. 12·5 fokos parasztárú 24 fillérjével.

Montecarloi kalandok.

Régen volt, amikor Monte Carlo játékkaszinójában császárok, királyok, fejedelmi személyiségek is megfordultak és próbára tették a szerencsét. Akkor igazán úgy ültek a játékasztal körül az emberek, ahogyan Pongrácz Laji, a híres cigányprímás elhencegte: egy király, egy cigány... Most nincsenek Monte Carlonak ilyen vendégei, de akik látogatják, azoknak még egyre mesélik a fejedelmi személyiségek érdekesebb eseteit.

Elég sűrűn járt oda VII. *Edward* angol király, aki arról volt nevezetes, hogy „rendszerrel" játszott és meg volt győződve, hogy ezzel az ő csalhatatlan rendszerével egyszer mégis csak fölrobbantja a bankot. Ez sohasem sikerült neki, de ő nem tágított. Akárhányszor rajtakapták, hogy az asztalánál a rendszere javításán, tökéletesítésén dolgozik, de azért álma, a bank fölrobbantása, sohasem sikerült.

A dúsgazdag *connaugthi herceg* is szeretett játszani és többnyire balszerencse üldözte, de hát ezt kibírta. 1902-ben már egy milliót vesztett, amikor egyszerre megfordult a helyzet és a herceg nyerni kezdett, de ebben a pillanatban észrevett egy szép és nagyon elegáns hölgyet, aki éppen távozni készült a játékteremből. A herceg fölugrott, rámutatott az asztalon előtte heverő nagy rakás pénzre és odaszólt a mellette ülő ismeretlen emberrnek:

— Kérem, játszék tovább!

És már el is tünt. Az idegen tovább játszott a herceg pénzével, néhány százezer frankot nyert, azután ő is eltűnt. Csakhogy a herceg visszajött, az idegen ellenben soha többé. Sok éven át a *spanyol királyné* is fölkereste Monte Carlot, míg végre egy kellemetlen kaland véget vetett látogatásainak. Az történt, hogy egy hisztériás amerikai nő azzal vádolta a királynét, hogy csal. A croupier éppen odatolta a királynénak az őt megillető nyereséget, amikor a mellette ülő hölgy a pénz felé kapott és kiabálni kezdett:

— Ez a pénz engem illet meg! Ez az asszony itt csalónő!

A pillanatnyi halotti csöndben a croupier udvariasan, de határozottan ezt mondta:

— Asszonyom, ezt a megjegyzését vonja vissza, mert az a hölgy ön mellett őfelsége a spanyol királyné.

De a kiabáló nő nem vont vissza semmit, hanem tovább lármázott:

— Bánom is én, azért mégis csal!

Azután fölugrott, kisietett, a királyné pedig tovább játszott, de ezúttal utoljára. A kaszinóban többé nem látták.

Károly pármai herceg egy mulatságos esetnek volt a hőse. A rulettasztalnál megszomjúhozott, odaintette az egyik pincért és a szájához emelte a pezsgővel telt poharat. Ebben a pillanatban valami a földre esett. A pincér lehajolt és fölemelte a herceg — hamis fogsorát.

Lopás a korcsmából. *Máriafalván*, Gyula mellett, Horváth Mária cselédleány ellopta a pénzesládát, melyben 3000 pengő volt. A tolvaj leányt barátnője árulta el. A csendőrség a ládát még feltöretlenül találta Horváth Máriánál, akit a gyulai ügyészség fogházába szállítottak.

Ki tehet róla, hogy a mustból bor lesz? Az Egyesült Államokban a bűntények száma állandóan növekszik, de annak dacára, hogy a newyorki rendőrfőnök szerint a városban több mint 30.000 titkos pálinkamérés van még ma is, elkeseredett harcok folynak a nedves és száraz tábor hívei között. Egy napon „*Egyesült Kaliforniai Bortermelők*" aláírással felszólítást kapott, hogy közölje nevezetekkel kedvenc borfajtáit, mert ők abban a helyzetben vannak, hogy a törvény betartása mellett mindenkinek ezirányú szükségleteit kielégítsék. Az ujságíró felkereste az egyesületet és annak forgalmas irodájában megtudta, hogy a megjelölt szőlőkből mustot sajtolnak, azt hűtőhelyiségekben megőrzik, úgyhogy az erjedés nem állhat be. A megrendelőnek üvegpalackokban, vagy hordókban szállítják a mustot a lakására, ahol időnkint megjelenik a cég megbizottja és megvizsgálja, hogy az erjedési folyamat rendben folyik-e? Miután arról, hogy a mustból bor lesz, senki sem tehet, *nincs bűnös!* Amerikában ezidőszerint állítólag háromszorannyi szőlőt termelnek, mint a prohibició életbeléptetése előtt, sőt maga *Hoover* elnök is szőlőt termel. A prospektus mindenféle bornak a mustját kínálja, többek között a tokajiét is. Ezt úgy nyerik, hogy a világ híresebb borainak szőlőtőkéit Kaliforniában termesztik és az így nyert mustból erjesztik az „*eredeti*" borokat.

Öngyilkos vendéglős. *Karáth* Imre felsőmesteri vendéglős és szikvízgyáros a napokban revolverrel halántékon lőtte magát és néhány percnyi szenvedés után meghalt. Tettének oka ismeretlen. Felesége és öt gyermeke gyászolja.

A több mint egyesztendős ételek. A találmányairól jól ismert Roselius főkonzul Németországban nemrég bejelentette vendégeinek, hogy az eléjük tett ételek mindegyike legalább is egy esztendős. Ez csak oly módon vált lehetségessé, hogy a vendéglátó gazda új fagyasztó eljárást talált fel, amelynek legfontosabb jellemzője a fagyasztó eljárás rendkívüli gyorsasága. Ez a gyorsaság megakadályozza a nagy jégkristályok képződését, amelyek szétszaggatják a szöveteket és ezáltal az élelmiszerek minőségét lecsökkentik. A vendégek meggyőződhettek, hogy nemcsak rákok, osztriga, halak, marha- és borjúhús, baromfi, hanem még főzelékek, sőt olyan kényes gyümölcsök, mint a málna, a friss élelmiszerek teljes ízletességével megőrizhetők.

Tizenkét órát muzsikáltak egyfolytában. Durban város egyik kávéházában működő jazz-zenekar szinte hihetetlen rekordot állított fel azzal, hogy tizenkét órán át szakadatlanul muzsikált, amely idő alatt úgyszólván a teljes műsorát kénytelen volt lejátszani. A zenészek egyetlen pillanatra sem tették le hangszereiket. A szomjúságot oly módon tudták elviselni, hogy a pincérek állandóan jégdarabokat dugdostak a szájukba.

Az amerikai savanyúkáposzta-szövetség. Amióta a tudomány megállapította, hogy a savanyúkáposztában nagyon sok a vitamin, továbbá, hogy a savanyúkáposzta elsőrendű béltisztító és ennek folytán fiatalító élelmiszer, Amerikában egész nyáron járvánnyá vált a savanyúkáposzta-evés. Sőt egy savanyúkáposztaszövetség alakult, amelynek tagjai kötelezték magukat, hogy propagálják a savanyúkáposztát. Ez a szövetség most adott ki egy szakácskönyvet, amelyben nem kevesebb, mint 45 új savanyúkáposzta-recept van. Nemrégiben egy amerikai azt javsolta, hogy a finom savanyúkáposztának valódi amerikai nevet is adjanak és nevezzék el „liberty", azaz szabadság-káposztának. De az amerikai hazafinak ezt a javaslatát nem fogadták el. Hogy megértsük, miért akarta a yankee a savanyúkáposzta nevét megváltoztatni meg kell említenünk, hogy az angolul is „sauerkraut", éppúgy, mint a németben.

OMEGA

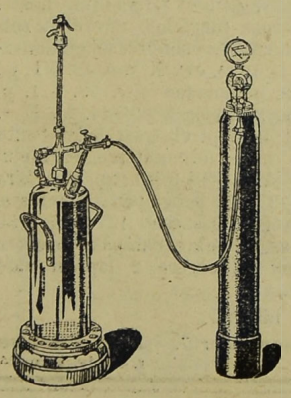
szabadalmazott szikvíz és telített vizeket előállító készülék. Gyártja és forgalomba hozza:

MÁTHÉ ANDRÁS

vörösrézárú gyára

Újpest, Gr. Károlyi ucca 17.

Tel.: Aut. 940—28

Vendéglősöknek és korcsmárosoknak óriási megtakarítás.

A legelőnyösebb fizetési feltételek.

Prospektust díjmentesen küldök.

Italszükségletét

belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben

beszerző csoportunknál fedezheti

Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.

Budapest, IV., Vámház Körút 8. sz.

Kívánatra árjegyzéket küldünk.

A régi és a mai főzés.

Épp a minap hangzottak el komoly helyről nyilatkozatok, hogy törődjünk többet az étkezéssel és ezért aktualitása van „a gasztronomia egész területét felőrlő szaklapnak", amely közli velünk hivatalos formában, hogy milyen problémák foglalkoztatják a magyar szakácsokat?

A tiszteletreméltó Malosik Ferenc vendéglős például az alapmártásokról elmélkedik. Kevesen tudják, hogy mi az alapmártás, de úgy látszik, hogy a vendéglős szakiskola tanulói sem járatosak benne, mert Malosik nagyon panaszkodik, hogy úgy a szakácsfiúk, mint a borászok zavarba jönnek, ha megkérdezik tőlük, hogy mi a bőjti menű, másrészt meg, hogy mi az alapmártás. Az a véleménye, hogy rendesen hápognak, mint a kacsák, amikor ennek a problémának a firtatására kerül a vizsgákon a sor.

Végül is sikerült annyit megtudnunk, hogy kétféle alapmártást ismerünk: meleget és hideget. Hideg csak egy van, ez pedig a mayonais. Végül is arra az eredményre jut, hogy „fogjunk össze az alapmártások ügyében" s pallérozzuk ki jobban az eszét a szakácsfiúknak! Egyben diadallal állapítja meg, hogy „generál-szafttal" öntik le az ételeket, akkor bíróság elé került a dolog és a vendéglősök győztek. Tekintettel arra, hogy a gasztronomia egész területét felölelik a szakácsok, arról is elmélkednek, hogy milyen volt a szegény ember konyhája, még pedig a régi rómaiaknál? Ez nem a lucculusi pazarlás volt, mert csak nagynehezen jött divatba náluk az, hogy hétköznapon is egyenek húst. Reggel csak falatoznak, délben ettek, de a főétkezés este történt, amelyre a jómódú emberek vendégeket is hívtak. A főétkezés kóstolással kezdődött s ha ezzel készen voltak, jöttek a húsfélék, halak, szárnyasok. A szegény római persze összehúzta magát, de egyre ügyelt, arra nevezetesen: ha vendég toppan be a házhoz, mindig legyen elég étel, ital.

Egy kedves római szokásról emlékezik meg, még pedig arról, hogy amig a főzés tartott, bükkfából készült fürdőkádban meg is fürdették a vendégeket. Utána párnát hevenyésztek a fűzfa lócára, hogy megadják a módját a vendéglátásnak.

Hogy történelmi alapon is orientálódnak a főzés módjáról, semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Napoleon konyhájáról, amelyet Szent Ilona szigetén tartott, már három cikket is írtak. Hogy ízelítőt adjunk a világhódító menüjéről, megtudjuk, hogy kéthetenkint nyolc kacsát fogyasztott s a szolgák között mindennap negyven üveg közönséges vörösbort osztott szét.

A kedves, fehér kabátban járó, mosolygós szakácsok tartják tehát a kulturális nívót s amikor históriai távlatot tartanak szem előtt, nem feledkeznek meg arról sem, hogy tanácsokat adjanak: miként lehet jól elkészíteni a vadmalacérméket és vadmalacbordákat.

HATTYÚ gőzmosó és fehérneműkölcsönző vállalat

Budapest, VII. ker., Klauzál ucca 8. sz.

Telefon: J. 385—59 és J. 385—58

Az ország legnagyobb és legmodernebb gőzmosó üzeme!

Asztal- és ágynemű **eladási osztályunk** gyári árban szállít mindenfajta fehérneműt és törlőruhákat. **Telefonhívásra jövünk. Legkímletesebb mosási rendszer**

Elárvereztek egy diétás vendéglőt. Egy idő óta határozott konjunkturája van az úgynevezett diétás étkezésnek és a fővárosban egész sor ilyen diétás konyha vagy vendéglő nyilt is meg rövid időn belül. Ezekben az étkezőkben a gyomorbajosok és a diabetikusok kaptak megfelelő kosztot, még pedig vagy saját orvosuk előírása alapján, vagy pedig magában a diétás vendéglőben az ott tartózkodó inspekciós orvos által megállapított étrend szerint szolgáltatták ki az ételeket. Úgy látszik azonban, ez az üzletág sem fenékig tejföl. Hétfőn elárverezték Rosenberg László dr. orvosnak Gerlóczy ucca 11. szám alatt levő diétás vendéglőjét. Egészen jelentékeny összeget tett ki az orvos tartozása és a hitelezők, köztük elsősorban a Mannesmann cső- és vaskereskedelmi részvénytársaság, továbbá az Angolpark részvénytársaság, végrehajtást vezettek követeléseikre a diétás vendéglő összes berendezési tárgyaira. Az árverésen nagyszámú hivatásos árverző jelent meg és a berendezési tárgyakért, asztalokért, székekért, jégszekrényért és az orvosi szoba berendezéséért összesen mintegy 1400 pengőt fizetett le. Az árverés az egész üzlethelyiséget kiüritette, úgy, hogy lehuzták az üzlet redőnyeit.

Érdekes döntés egy miskolci vendéglői iparengedély ügyében. *Szász* László, mint a *Grand-szálloda* vendéglői részének bérlője, ez év tavaszán az elsőfokú iparhatóságtól vendéglősi iparengedélyt nyert. Az ipartestület vendéglős szakosztálya azzal az indokolással, hogy Szász Lászlónak nincsen kellő idejú szakbavágó gyakorlata, az iparengedély visszavonását kérte az iparhatóságtól, amely kérelemnek a hatóság eleget is tett és visszavonta a kiadott iparengedélyt. Rövid idővel ezután Szász László újabb kérvényt nyujtott be az iparhatósághoz és az 1923-ban kelt 78.000. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelet alapján szakvizsgára való bocsátását kérte azon az alapon, hogy *rokkant* és igy ebben a kedvezményben részesülhet. Szász László ezen kérelmét az iparhatóság a vendéglős szakosztály meghallgatásának mellőzésével teljesítette is, elrendelte szakvizsgára való bocsátást és felhívta a miskolci kereskedelmi és iparkamarát, hogy a vizsgára bocsátás iránt tegye meg a szükséges intézkedéseket. A kamara az iparhatóság határozata alapján vizsgára bocsátotta Szász Lászlót és ennek alapján Szász június hó 14-én vizsgát is tett a szakbizottság előtt. A vizsgára bocsátás nagy felzúdulást keltett a vendéglős szakosztályban, amelynek jogi előadója *Hoványi* Kornél dr. kimutatta, hogy az iparhatóság jogszabálysértést követett el, amikor Szász Lászlót vizsgára bocsátotta. A vendéglős szakosztály ügyészének javaslatára a szakosztály a vizsgára bocsátás és az iparengedély kiadása miatt fellebbezéssel élt dr. *Hodobay* Sándor polgármesterhez, mint másodfokú iparhatósághoz, aki azonban dr. *Silbiger* Bertalan városi főügyész javaslata alapján a fellebbezés elutasításával *helybenhagyta* az elsőfokú iparhatóság határozatát. — A másodfokú határozat ellen Hoványi Kornél dr. ügyész részletes felülvizsgálati kérelmet szerkesztett a kereskedelemügyi miniszterhez, rámutatván arra, hogy az alsófokú iparhatóságok helytelenül értelmezik a törvényt és a miniszteri rendeletet. Ennek alapján a vendéglős szakosztály az alsófokú határozatok megváltoztatásával Szász László szakvizsgájának hatálytalanítását és a számára kiadott iparengedély visszavonását kérte a minisztertől. A legfelsőbb iparhatóság döntése minap érkezett meg a városházára. A miniszter teljes egészben helyt adott a felülvizsgálati kérelemnek és megállapítván, hogy az elsőfokú iparhatósági határozatok jogszabályt sértettek, *elrendelte Szász László szakvizsgájának és az arról kiadott bizonyítványnak hatálytalanítását* és utasította a kereskedelmi és iparkamarát, hogy intézkedjék Szász László iparengedélyének visszavonása iránt.

A tea tannin-tartalma. Minden teafajtában van tannin és thein (koffein), még pedig változó arányokban. Ezt az arányt is nagyban befolyásolja, hogy a tealevelek mennyire érnek meg, vagyis meddig maradnak a teacserjén. Ha a tannin és a thein (koffein) aránya a teában olyan, mint 3 az 1-hez, úgy a koffein a tannin egészségtelen hatását közömbösíti, amennyiben egy neutrális vegyület, a koffein-tannát áll elő.

Leszúrták a korcsmárost. Kaposvárról írják: Bolhás somogymegyei községben *Rancs* János korcsmájában borozgatott Kintner János inkei dinnyeárus legény, aki később kártyázni kezdett *Balogh* József bolhási legénnyel. A kártya vége az lett, mint rendesen, hogy összevesztek és a veszekedés hevében Kintner kést rántott elő. Rancs János korcsmáros közbelépett, hogy leszerelje Kintnert, aki a dinnyelékelő kést most már belémártotta. Ezután az ablakon át kiszökött. A korcsmáros állapota válságos. A késelő legényt a csendőrök az éjszaka folyamán elfogták és őrizetbe vették.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Okos ember, ha vendéglőt **venni** vagy **eladni** akar, a **„Vendéglősök Lapjá“**-ban hirdet!!!

M. kir. államrendőrség cinkotai és környéki kapitánysága.

Sz.: 990/930. kih.

ÍTÉLET-KIVONAT.

A cinkotai és környéki rendőrkapitányság rendőri büntetőbírája **özv. Kromzer Józsefné** és **özv. Gröger Leóné** rákosszentmihályi lakosokat borhamisítás és hamisított bor forgalombahozatala miatt 50, illetve 30 pengő pénzbüntetésre ítélte s elrendelte az ítélet kivonatának a Rákos és Vidéke és a Vendéglősök Lapja című lapokban terhelt költségén való közzétételét.

Ítélet jogerős.

1930. évi október hó 17.

Dr. Nagy Imre
s. k. r. s.-fog., r. b.-bíró.

A kivonat hiteléül:

Mátyásföld, 1930. évi november hó 15.

Horváth
s. hiv. vezető

23.103/930. **VI. ker. kapitányság.**

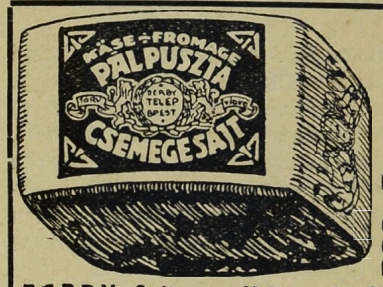
Itélet-kivonat.

Az 1927. évi 2173. számú kihágási ítéletről. A m. kir. állami rendőrség VI. ker. kapitányságának rendőri büntetőbírája az 1924. évi IX. t.-c. be ütköző kihágás miatt az 1927. évi április hó 19. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján hozom a következő ítéletet: **özv. Éhn Mártonné** szül. **Radanovits Mária** terheltet, aki 40-éves, r. k. vallású, özvegy, budapesti születésü, vendéglősnő foglalkozású, bünösnek mondom ki. 1. 1924. évi IX. t.-c. 7. §-ába, 2. ugyanazon § 3. ugyanazon t.-c. 8. §-ába és 4. ugyanazon t.-c. 9. §-ába ütköző kihágás miatt, melyet azáltal követett el, hogy 1. borát vízzel hamisította, 2. ugyanaz, 3. az igy hamisitott bort forgalomba hozta, 4. bort nem a származásának megfelelő névvel hozott forgalomba, alkalmazottai köteles ellenőrzését elmulasztotta és ezért terheltet 1. 1924. évi IX. t.-c. 42. § 1. p., 2. ugyanazon § 2. p., 3. ugyanazon t.-c. 43. § 1. p. alapján a Ktk. 21. § és 29. § és 5340/924. M. E. r. 5—8. §§ alkalmazásával 5 napi elzárást helyettesitő 40 pengő pénzbüntetés mint főbüntetésre, ezenfelül a Ktk. 22. és 23. §-a alapján 3+3+3+3 napi elzárásra átváltoztatandó 20+20+20+20 pengő pénzbüntetésre, továbbá az eljárási kölségek, összesen 117 pengő 80 fillér megfizetésére és az ítélet-kivonatának jogerőre emelkedése után terhelt költségére 2 lapban való közzétételére kötelezem.

A fenti ítélet-kivonat hiteléül:

Budapest, 1930. évi november 7. **Bán Farkas**
r. s. hiv. igazgató.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők: **Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos**

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör
a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

A „MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR“T
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KŐBÁNYÁN.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.

Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: Aut. 910—01 és Aut. 900—72

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 23. SZÁM 1930. DECEMBER 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József“ 322—81

HIVATALOS ÓRAK: DÉLELŐTT 9 ÓRATÓL DÉLUTAN 2 ÓRAIG

A korteskodás

lehet nagyon jutányos és sokatigérő kenyér, de nem valószínű, hogy egyes testületeknek is úgy kifizetődhetik, mint azoknak, akik igazán, egyénileg is rátermettek.

Éppen ezért nagy csodálkozással vették tudomásul a szakmáink, hogy egyik nagyobb szakmai érdekképviseletünk hatalmas küldöttséget vezetett a székesfőváros legnagyobb pártjához és bejelentette neki, hogy testületileg csatlakozik ehhez a párthoz. Igaz, hogy csak a városházi választásokról volt szó, de mi pestiek, nagyon jól tudjuk, minő fontos lehet a városháza is a mi szakmai életünkben!

Végre is csakugyan lehetséges az a furcsa eset, hogy egy szakmai érdekképviseletben, amely ötszáz-hatszáz tagból áll, csodálatosképen mind a hatszáz ember ugyanazt a politikai nézetet vallja. Lehetséges ez az eset, de nem valószínű! Ellenben sokkal valószínűbb az az eset, hogy ezek az emberek az elérhető esetleges előnyökért már előre lemondanak arról a szabadságról, hogy politikai nézeteiket úgy irányíthassák, amint azt később jónak látják.

Nagy vigyázattal kell bánni ezzel a dologgal!

Minket, bevalljuk, nem is a dolog politikai része érdekel. Aki ezeket a sorokat írja, például politikailag ugyanabban a pártban van, amelybe testületileg bejelentkezett az illető érdekképviseletünk. Mint pártember, okvetlenül örvendeznem kellene tehát ezen az eseményen. És hogy mégis aggódom, abból arra következtetek, hogy mégis inkább és elsősorban vagyok vendéglős és csak azután politikus és pártember! De ugyanazt kell ajánlanom a többi vendéglős és korcsmáros társamnak is!

Még ha csakugyan teljességgel úgy volna is, hogy egy szakma összes embereit egyetlen politikai pártba csoportosítana a meggyőződések véletlene, még akkor is tiltakoznunk kellene a szakma érdekében az ilyen tüntető jellegű együttes véleménynyilvánítás ellen! Mert hiába a leghatalmasabb egy politikai párt, mégis ezer és ezer alkalma van a többi tüntetőleg mellőzött pártoknak arra, hogy végzetesen bosszút álljanak azon a meggondolatlan szakmán, amely így elragadtatja, vagy beugrattatja magát!

Általában régi és sok sikert aratott óhajtás az, hogy a vendéglős, vagy korcsmáros ne politizáljon mint vendéglős, vagy korcsmáros. Ez nem azt jelenti, hogy ne legyen politikai meggyőződése! Sőt! Szavazzon, korteskedjék! De csak mint magánember! Az ipartársulatok, ipartestületek nem valók politikai kortesfogások zsákmányául és az igazi szakember felemeli ez ellen a szavát akkor is, ha éppen az ő politikai pártját erősíti is meg az állásfoglalás!

Reméljük, most még megússza a szakma minden nagyobb zökkenő nélkül ezt az elhamarkodott, bár szerencsére nem nagy port verő ügyet. De már most fel kell ellene emelnünk a szavunkat, mert a példa, nagyon jól tudjuk, ragadós! És igazán nem kívánatos dolog, hogy ezt a példát utánozzák a többi érdekképviseleteink sem a fővárosban, sem pedig a vidéken. Különben azt hiszem, a vidéket nem is kell féltenünk. Annak megvan a maga természetes esze, az óvatos és talán sokkal tapasztaltabb is.

A választások úgyis nagyon jelentéktelenné tették a mi szakmáinknak nemcsak a befolyását, hanem a hasznát is. Az italtilalom úgyszólván kizárta a politikából a szakmáinkat, hiszen a választások alatt nincs alkohol és helyiségeinkben tilos a gyűlésezés. A legnagyobb óvatosságot ajánlom tehát a jó szakembernek az ilyen politikai beártódásnál, hiszen mindig az legértékesebb, ami tartalékban marad! Az okosság azt követelné, hogy minden pártban legyenek embereink és így minden párt szívesen segítsen a bajainkon!

(S. D. vendéglős, Budapest.)

Az alkoholtilalom túlzásai ellen Magyarországon. A *Libertas*, az alkoholprohibició ellen alakult magyarországi egyesület most tartotta a magyar szőlősgazdák, borkereskedők, vendéglősök és szeszgyárosok képviselőinek részvételével első őszi igazgatóválasztmányi ülését. Az elnöklő dr. *Baross* Endre felhívta az érdekeltek figyelmét a párisi Nemzetközi Prohibicióellenes Liga működésébe való minél intenzívebb bekapcsolódás szükségességére, egyben felkérte őket, hogy a legutóbbi budapesti szesztilalomelleni nemzetközi kongresszus határozata értelmében járuljanak a Nemzetközi Liga évi költségeihez. Majd dr. *Drucker* György főtitkár bejelentette ugyancsak a legutóbbi kongresszus határozata alapján, hogy a legközelebbi kongresszust előreláthatólag Madridban tartják meg és kérte, hogy azon a magyar érdekeltségek minél nagyobb számban képviseltessék magukat. Egyben közölte, hogy a *Libertas* az ugyancsak Párisban székelő Nemzetközi Borhivatallal annak kérésére intenzív együttműködésbe kezd és a jövőben a magyarországi antialkoholista mozgalom egyes mozzanatairól a Borhivatalt állandóan értesíti. Majd kitért a főtitkár az utolsó hónapokban a budapesti Nemzetközi Kongresszus nyomán mind sűrűbben rendezett antialkoholista gyűlésekre és az azokkal szemben való állásfoglalásra. Ismertette a prohibicióellenes mozgalom legújabb tudományos orvosi irodalmi termékeit, így különösen a német és amerikai műveket. Indítványára az igazgatóválasztmány elhatározta, hogy a túlzásba vitt antialkoholizmus leküzdésére taggyüjtő akcióját a *Libertas* fokozza, a szeszérdekeltek között minél egységesebb frontot igyekszik megteremteni, egyúttal plakátok útján kívánja különösen a bor és sör tápértékére és nemzetgazdasági jelentőségére a közfigyelmet felhívni. Egyúttal tevékenységét folytatja abban az irányban is, hogy a magyar törvényhozás és kormányzat oly intézkedéseit, amelyek a mérsékelt szeszfogyasztást korlátozzák és ily módon fontos közgazdasági érdekeket sértenek, visszavonják, illetőleg módosítják.

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés

Telefon: József 359-78 **Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.** Alapíttatott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Az anti-antialkoholisták.

A „Vendéglősök Lapja" számára írta: Székely Vladimir ny. fókapitányhelyettes.

Nálunk tartották tizenegyedik kongresszusukat az anti-antialkoholisták, világosabban a jóféle ital nem ellenzői, egész hivatalosan pedig a prohibició elleni nemzetközi liga, melyet 1922-ben Párisban alakítottak meg. Azóta minden országban fiókbizottságai élnek és működnek, akik serény propagandát fejtenek ki ama sokak előtt nem rokonszenvtelen őselv tekintetében: aki inni akar, az igyék!

Természetesen nem a sárga földig való lecsúszás erejéig, hanem csak szép mérsékelten, kiki a tehetsége szerint. Ahogy bírja és míg meg nem árt. De miért is ártana meg, amikor neves orvostudósok egyenesen megállapítják, hogy a mértékletes alkoholélvezet orvosság! Aztán ne ihassam egy pohár sört vagy bort, amikor jól esik?! Nem mélységes megalázása ez az ember szabadságának az ilyen kellemetlen gyámkodás?! Végül mennyi gazdasági ág és rengeteg ember megélhetése megy tönkre a szigorú prohibició jóvoltából, melynek beigért áldásaitól eleve, de hiába részegednek a bornemissza apostolok?

Hevenyészve ebben összegezik érveléseiket a józan „szomjasok", szemben az illuziókban mámoros „szárazok" prédikációival.

Még valamit! Amerikában már több mint egy évtizede kísérleteznek az alkohol „leláncolásával", mint ahogy annakidején oly színesen kifejezték magukat a bolseviki népapostolok, akik azonban maguk közt éppenséggel sem voltak megvetői az itókának... Az alkohollelláncolás pedig — így hirdette a prófétai ige — egy lészen a bűn bilincsbeverésével, a bűnözés csökkenésével.

A statisztika általában szereti a jószándékú dolgokat, jelen esetben azonban nem állt a jóhiszemű „szárazok" lelkes bejóslásai mellé. Sőt akadtak amerikai bűnügyi szakértők, akik egész szárazon kijelentették, hogy a bűnözés az alkoholtilalom óta nem mutat javulást, ellenkezőleg, emelkedett. Igaz, hogy ebbe egyelőre némi más dolgok is beleszóltak, mint például a világháború, utána pedig a gazdasági rázkódások szünetlen sorozatai.

Amerika mindazonáltal „száraz" és *farizeusi* ábrázattal marad is az. Mert szavahihető tanúságok szerint — ha lesz is benne egy kis túlzás — soha nem ittak Amerikában annyit, mint most. Hiába van alkoholrendőrség akkora költségvetéssel, hogy abból egy kis európai állam egész csinosan megélne, hiába van olyan szigorúság, mintha rablók és gyilkosok hadát kellene rohamozni. Csak az utolsó tíz évben több mint 1360 csempészt küldtek közelharcban a másvilágra a *Ne igyunk!* jelszó hivatalból fanatikusai.

Mégis isznak. Bámulatos szívóssággal és leleményességgel. Európába ezért is szívesen rándulnak át. Megéri az utazást. Kalifornia és Mexikó között a határon nagyszerű a forgalom, autók nyüzsögve repülnek át a *nedvesbe*. A szomjas amerikaiak teleszívják magukat, aztán haza, jókedvűen! De a határon ott áll a zord rendőr. A túlhangosakat, az elázottakat lekapcsolják egyenesen e célra szentesített szállodákban, ahol kötelessége mindenkinek, hogy aludja ki a mámorát... Pityókásan nem lehet Amerikában botránkoztatni.

Vagy ugorjunk fel a kanadai határra! Ez a leghirhedtebb alkoholcsempész-zóna. Fantasztikus ötletek születnek. Például utóbbi időben felszaporodtak a halott amerikaiak, kik Kanadában hunytak el az Úrban, de utolsó kívánságuk volt, hogy a csillagos lobogó földjében pihenjenek. Tehát megyen egyik koporsó át a határon, a másik után... míg végre ki nem derült, hogy a tiszteletreméltó halott helyén whisky és másfajta szeszek lapultak.

Más! Autó a határon. Benne egy félig ájult hölgy és egy dúlt arcú férfi.

Rosszul van a feleségem! — siránkozik a férfi. Mister ne tartóztasson, engedjen át gyorsan, hogy a baby amerikai földön lássa meg a napvilágot. Tudja, az állampolgárságért!

Nődetektiv szeme kellett hozzá, hogy meglássa az anyai örömökben utazó hölgyben a viaszbábút a belérakott likőrtömegekkel!...

Így folyik a harc szárazok és nedvesek között. Tulajdonkép igen régi harc. Már bölcs Salamon is egészen előnytelenül vélekedett az alkoholkérdésről, a következőket mondván:

„Hol van baj? Hol van fájdalom? Hol van viszály? Hol vannak sebek ok nélkül? Ott, ahol a bor mellett fekszenek és amit töltenek, mind megisszák."

A próféták sem voltak sokkal barátságosabbak. A görög bölcselők is elutasítón foglalkoztak az alkoholproblémával, bár viszont Hellas vígságkedvelő költői nagy tisztelői voltak Bacchus istennek. Aki vizet iszik, ritkán gondol ki bölcset! — mondja Anakreon. Szóval a borban van igazságszeretet. Pittakos, a hét görög bölcsek egyike gúnyosan vágja oda Periandernek, a korinthoszi zsarnoknak:

— Légy óvatos a borral, különben könnyen annak látszol, ami vagy s nem annak, akinek szeretnél látszani!

Egyetértés a szomjasok és szárazok között tehát a régmult időkben sem volt már. Az állam hatalmával alátámasztott teljes alkoholtilalom azonban csak az újabb idők esete. Aminő például a Koránnak Mohammed szent könyvének a tilalma is a szeszes italok ellen. Az amerikaiak szélső, hadsereggel és teméntelen pénzzel való hadakozása az alkoholnak majd hisztérikusan falra festett ördöge ellen, nyilván még elég hosszúéletű is lesz. Sőt már Európában is érezteti hatását. Nincs gondolat, nincs tendencia, mely *helyben* éli ki magát. Ez a hiperizált szeszellenesség bár már hanyatló korát éli Amerikában, de a nekieresztett hullám csak tovább szalad... Az északi országokban, különösen Angliában és újabban Németországban szorgalmasan dolgozzák meg a talajt az antialkoholista parancsok törvényes szentesítésére.

Ámbár egy kicsit elképzelhetetlen, hogy jó németünk letegyen a mindennapi söréről. Lehet-e teljes egy müncheni az ő Bräuhausa nélkül? Azért azonban mégsem Bajorország a sörivók Eldorádója. Tévedés! Belgiumot illeti a komlós babér. Ott a lakosságra fejenkint évente 160·6 liter sör esik. Németország egyáltalán a sörivási rekordban csak a harmadik helyen áll, körülbelül egyszinten a sörivásban szintén buzgólkodó Csehországgal. A sorrend különben egy nemrég megjelent statisztika szerint a következő: Belgium (160·6 liter), Anglia (81·30 liter), Dánia (69·90 liter), Németország (48·70 liter), Csehszlovákia (47·80 liter), Ausztria (45·70 liter), Svédország (30·30 liter), Franciaország (25·80 liter).

Magyarország csak ezután jön. A leggyengébb sörivók a spanyolok és a balkániak. Viszont a legtöbb pálinkafogyasztás ódiuma és baja — ki hinné? — Spanyolországé. A legtöbb bort pedig Franciaország fogyasztja. Az évi fejadag 143 liter, melyhez sorrendben Olaszország és Magyarország csatlakozik — jelentékeny eséssel —, sajnos.

Egészben lefelé menő tendencia mutatkozik az alkoholfogyasztásban. Holott éppen elég búfelejtésre volna anyag. A csökkenésnek jobbára gazdasági okai vannak. A falat kenyér sem biztos...

Látnivaló ez — bár egész pici példa — a helybeli rendőri krónikán is, melynek valamikor külön vasárnapi rovata volt részeg emberek botrányairól és vérhullajtásairól. Ez a rovat mintha már esztendők óta megszelidült volna. Pedig: „...bort megissza magyar ember..."

De statisztikai távlatokban Magyarország a többi államhoz képest mégis a józan tabellába tartozik. Mi egy magyar legény boros heje-hujája egy angol dokkmunkás rumos-pálinkás bedermedtségéhez képest?

Az alkoholprobléma nálunk nem aggasztó kérdés. Nem olyan téma, mely felett vitába, harcba kellene esniök szárazoknak és nedveseknek!

Le lehet-e mondani a felmondási időre járó illetményről? Az 1910/20. M. E. sz. rend. 23. §-a szerint a szolgálati szerződésnek a felmondási időre vonatkozó és az alkalmazott hátrányára vonatkozó kikötései érvénytelenek. Jelen esetben azonban nem a szolgálati szerződés valamely az alkalmazottra vonatkozó hátrányok kikötéséről van szó, hanem arról, hogy az alkalmazott a szolgálati viszony megszüntetése, tehát a szolgálati szerződés felbontása alkalnával a felmondási időre járó illetményeiről lemondott, az ilyen lemondás érvényességét az idézett rendelethely nem érinti.

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

VIOLA NÁNDOR és NEJE, Mihályi (Sopron m.).

Régi családi házak, tiszteletreméltó öreg szobák megbecsült ékessége és igazi múzeuma az album. Évtizedek ismerős arcait, kedves embereit, ritkán, vagy elevenen sohase látott rokonokat, családtagokat gyüjt össze egy-egy ilyen hatalmas, testes, kapcsos könyv, amelyet mindig áhítattal nyit föl a késői unokák keze, mert megérzi, hogy egészen különös levegő árad ki belőle.

De nemcsak az egyes régi házaknak, családoknak lehetnek ilyen tisztelt és gondosan őrzött arcemlékeik. Sokszor a rokoni, ismerősi, baráti kötelékeknél is hatalmasabb erejű kapcsok kötnek össze idegen embereket is egymással. Akik egy munkában, egy szakmában vannak, azok úgyis egyetlen nagy család tagjai. Minden magyar vendéglős, kávés, szállodás és korcsmáros siessen tehát ingyenes közlés végett beküldeni arcképét, rövid életleírásával együtt, aszakmák közös Albumának szerkesztőségéhez címezve: Budapest, IX. ker., Viola ucca 3. szám.

A falusi korcsmárosok és vendéglősök mai helyzete.

Mindenki tudja, hogy ez évben a gabonanemű-termés nem volt valami jó. És hozzá az ára csak fele az előző évinek és ezért a falusi munkásembernek nem kerül egy kis szeszes italra. A gazdaközönségnek jobban jutna ugyan italfélére, de ő neki magának is terem bora elég,a törkölyből pálinkát magának is terem bora elég, a törkölyből is maga főz pálinkát, gyümölcsből is. Így már azért sem ad ki éven át egy fillért sem, sőt nagyon sokan literszámra adnak el közülök kicsibe bort és pálinkát, habár ezt tiltja is a törvény.

Ezeket a tényeket és sérelmeket azonban hiába panaszolják az érdekelt italmérők a községek vezetőségénél, nem sok eredményt érnek el.

A valóság az, hogy a korcsmák és vendéglők helyzete a vidéken napról-napra rosszabbodik. Már is számtalan tönkrement közülök, de ezután még több fog tönkre menni. Mert hiába lehet olcsáért bort vennünk, ha olcsóért sem veszi a szegényebb osztály. Nincs pénze, hitelt meg nem lehet adni. Először a törvény sem engedi, másodszor pedig, ha mégis adna hitelt a korcsmáros, a legtöbb esetben a pénze örökre odavész. Így is az adósok közül a legnagyobb vigyázat mellett is ki megszökik, ki meg eltagadja. Károsodni még is kell a korcsmárosnak, vendéglősnek.

A bajok tetejébe járulnak még az adózási rendszer és közterhek.

Minden t. Kartárs jól tudja és ismeri, hogy egy kis üzlet után is hányféle adót vetnek ki, azért ezt nem is említem. Csak a legsérelmesebbet, az italmérési illetéket és az átkos forgalmi adót.

Például az én kis korcsmai üzletem után az előző években az italmérési illeték *40 pengő* volt, most, mikor a felére csökkent a forgalom, *90 pengőre* emelték.

Forgalmi adóul erőszakkal rámkényszerítettek egész éven át havi 26 pengő 80 fillért, mint átalányt. Tehát ez összegért havi 1400 pengő forgalmat kellene csinálni. De nagyon jó volna, ha csak 400 pengőt tudnék is havonta forgalmazni. Az 1000 pengő elmaradása után ingyen fizetek 20 pengőt a kincstárnak. De hiába tettem panaszt és hiába mondottam fel évközben személyesen a pénzügyigazgatónak az átalányt. És hiába hangoztattam, hogy hiszen a pénzügyminiszteri rendelet értelmében mint segéd és tanonc nélküli kisiparosnak, nem is kell fizetni forgalmi adót. Azt mondták rá, hogy a korcsmárosokra ez nem vonatkozik. Vagyis ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes.

Ezért azután az elmaradt hátralékért e hó 18-án a már előzőleg lefoglalt lovamat el akarták árverezni. Hogy ezt elkerüljem, Ponciustól Pilátusig kellett szaladgálni. Az igazságtalan 110 pengő 90 fillér hátralékból 40 pengőt lefizettem. A többi 70 pengő 90 fillért pedig? Új bélyeges kérvényt kellett beküldeni a pénzügyigazgatósághoz, hogy havi részletekben fizethessem.

Az ilyen és hozzá hasonló eljárások aztán végtelenül elkeserítik bizony a nyomorult kis üzletembert.

Nálunk falun este 9 órakor záróra. Ha néhány perccel több van, jön az éjjeli őrség, hogy miért nem zárunk be.

Ha véletlenül valami zene szól, akkor jön a csendőr, hogy van-e engedély. Ha a saját fiaink zenélnek, tanulnak is, már akkor is kihágásért fizetni kell. Dalolni sem szabad, mert hiszen kinek is volna kedve ebben az agyonsanyargatott helyzetben dalolni.

Hanem csak adózni, fizetni és ismét csak adózni, mindörökkön örökké. *Sz. J., Lepsény.*

Az ön vendégei

ételre, italra, cigarettára egyaránt kényesek. A legfontosabb azonban itt is a jó mocca, amelytől az egész est hangulata és sikere függ.

Meinl Gyula r.-t.

Szövetséget, hogy a kereskedők, ipartestületi tagságára és ipartestületi előljárósági tagságára nézve a 41.706/1884. F. K. M. a 61.827/1887. F. K. M., valamint a 78.842/1912. K. M. sz. rendeletek (*Kereskedő nem lehet az ipartestület tagja*) és az 1884 : VII. t.-c. 136. §-ban foglaltak az irányadók, míg a *díszelnökségre, dísztagságra* és *tiszteletbeli tisztségekre*, továbbá az úgynevezett tiszteletbeli, vagy pártoló tagságra nézve álláspontom az, hogy amennyiben az ily címekkel felruházottak, vagy tiszteletbeli pártolótagként felvettek az ipartestület törvényes működésében aktivitást nem fejtenek ki, illetve ténylegesen nem fungálnak, magukban *ily puszta címeknek az adományozása és a pártoló, vagy tiszteletbeli tagság minden jog gyakorlása nélkül* nem kifogásolható."

*** Friss gesztenyepiré** reggel 8-tól este 11-ig a legjutányosabb napi áron állandóan kapható *Lukács* Jenő villamos gesztenyepiré-üzemében, *IX., Ráday-utca 25.* Telefonrendelést percek alatt szállít, telefonszáma: 865—46. Vidéki megrendeléseket azonnal elintéz utánvéttel. Jobb, olcsóbb, frissebb, mint bármely otthon készült árú. Vendéglők, kávéházak, éttermek figyelmébe ajánljuk!

MI UJSÁG?

Falinaptár az 1931. évre.

A Vendéglősök Lapja az idén is ugyanabban az ajándékban részesíti hűséges és nagy előfizetői táborát, ami már eddig esztendők óta annyira bevált. Ingyenes mellékletképen adjuk a Vendéglősök Lapjának

nagy falinaptárát az 1931. évre.

Minden szakmai üzemünknek díszére válik ez az elegáns, modern, diszkrét kiállítású színes plakát, amely minden színű falon egyformán hatásos, szemnek kellemes és praktikus dísz. A teljes és kimerítő naptári részen belül tartalmazza a szakmabeli élet legfontosabb tudnivalóit szakszerű összefoglalásban.

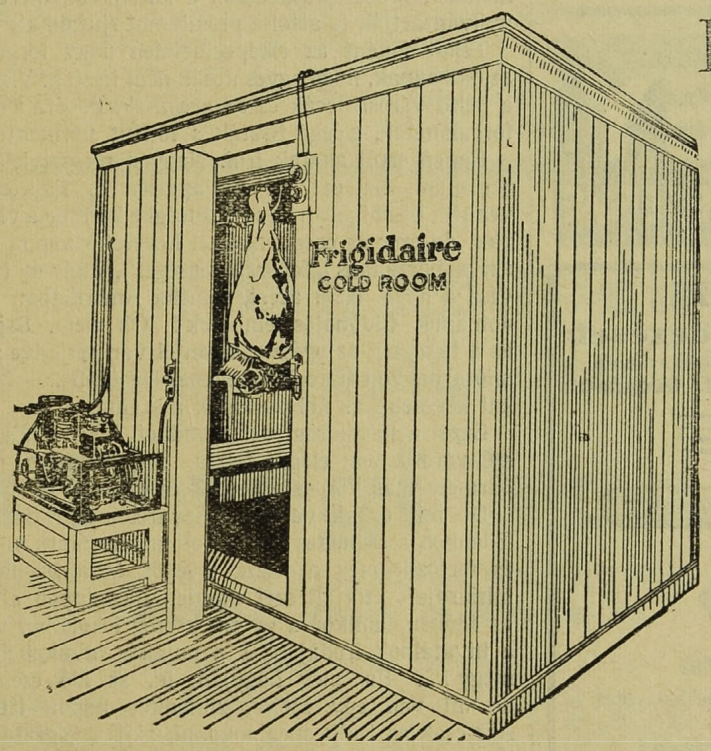
Mint eddig minden esztendőben történt, úgy reméljük, az idén is teljes elismerést és örömet vált ki előfizetőink táborában a *Vendéglősök Lapjának falinaptárajándéka*, amely, mint számos köszönőlevél tanusítja, nemcsak közvetlenül előfizetőink naptárszükségletét elégíti ki, de az üzemekben kifüggesztve, a nagyközönség szolgálatára is teljes mértékben bevált.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

A díszelnöknek és dísztagnak nincs joga! Az Ipartestületek Országos Szövetsége előfordult esetekből kifolyólag — felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, mennyiben lehetnek nem képesített mesterséget gyakorló iparosok is tagjai az ipartestületnek s mennyiben jogosultak az ipartestületek tiszteletbeli funkcionáriusokat választani? A miniszter 127.650/1930. XIX. sz. leiratával válaszolt s ebben a következő kijelentéseket teszi: „Felterjesztésére megfelelő alkalmazkodás és esetleg tagjaival leendő közlés céljából értesítem a

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizetheti a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Friqidaire

villamos automatikus hűtőberendezés.

Mészárosok és hentesek stb. részére a megbízható hütés az üzlet alapját képezi; s a Frigidaire hűtőszekrényt előbb vagy utóbb Önnek is be kell szereznie. Előnyei annyira szembeötlőek, hogy azok, kik még ma késlekednek, mögötte maradnak konkurrenseiknek, kik Frigidair-el hütenek. Ne várjon mig forgalma csökken, határozza el most magát és ne felejtse el, hogy Frigidaire szállitotta a világ összes hűtőkészülékeinek 80 százalékát. Frigidaire működése tökéletes.

Kedvező fizetési feltételek.
HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest
IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 12. TELEFON: *AUTOMATA 898-86

Vendéglősipar gyakorlása iparengedély nélkül. Az olyan vendéglős, aki iparát 23 éve iparengedély nélkül űzi, iparűzését iparjogilag a kereskedelmügyi miniszter kivételes engedélye alapján teendő szakvizsgával alapozhatja meg. (Soproni kamara.)

Püspöki uradalmi bérpince r.t. Vácz
Központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.
Telefon: Aut. 810-37, 812-14.
Magyar palackos-bor különlegességek.

ST Stauffer „Medve"
dobozos emmentáli vezet.

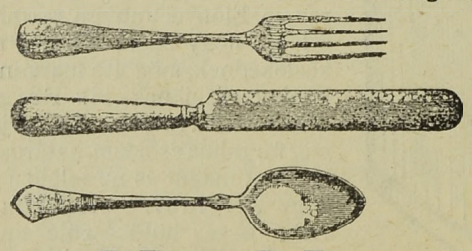
LAUFBAHN S. BORNAGYKERESKEDŐ
BUDAFOK
KOSSUTH L. UCCA 66.
TELEFONSZÁM: BUDAFOK 11
Ajánlja zamatos uradalmi fajborait legolcsóbb árak mellett.

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Özv. Berkovits Károlyné
Budapest, VI. ker., Síp ucca 4. sz.
Telefon: József 425—31
Vendéglői és kávéházi papirkellékek gyára
Papirszalvéta, tálpapir, papirtányér, bonkönyv, blokk, étlap, menükártya, Caritás toilettepapir. — Hektograph-sokszorosító, fogvájó, billiárd-kellékek, dominó, sakk és az összes vendéglői kellékek legolcsóbban. — Játékkártya gyári raktár!

BORPALOTA R.-T.
Budapest, VIII., Kenyérmező ucca 6. sz.
Telefon: J. 395-64, J. 346-11 ✲ Telefon: J. 395-64, J. 346-11
Elsőrendű saját termelésű fajborok.
Legkitűnőbb palackborok.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Vendéglői, kávéházi, klubberendezések
Billiárdok, székek, éttermi és márvány-asztalok
Porcellán és hitelesített üvegárúk

Alpakka
evőeszközök és china ezüst árúk. Alpakka-javítás és ezüstözés. Billiárdgolyók, sakk, dominó, dákók stb., stb
Vétel, eladás és kölcsönzés!
FRIED ZSIGMOND ÉS FIA
Budapest, VII., Király ucca 39. szám.
Költségvetés és árjegyzék díjtalan!

A kecskeméti vendéglősök felmondják üzleteiket! Az italmérési illetékeket Kecskeméten olyan óriási összegekben szabták meg, amilyenekre nincs példa az egész országban, beleértve magát a fővárost is. Hivatalos kimutatás, hogy amikor egy budapesti kimondott nagyvendéglő, amely 1000 hektoliter bort mér ki évenkint, 350 pengő évi italmérési illetéket fizet, ugyanakkor egy 150—200 hektoliter borforgalmat lebonyolító kecskeméti vendéglőst 1200 pengős italmérési illetékkel sújtanak. Ez azt jelenti, hogy Budapesten egyharmad fillért tesz ki literenkint az italmérési illeték, Kecskeméten pedig összehasonlíthatatlanul nagyobb összegre, 10—15 fillére rug. A békeévekben a legmagasabb illeték Kecskeméten 600 aranykorona volt, ma olyan vendéglős, aki békében 400 koronát fizetett, 1000 pengőnél is nagyobb összegű illetéket kénytelen fizetni. A kecskeméti vendéglősök most hivatalosan kérni fogják a javadalmi hivatalt az illetékek méltányos mérséklésére. Az illetékek ügyénél is sokkal nagyobb visszhangja volt a házbérügynek. A kecskeméti üzletbérek nemcsak aránylag, hanem számszerűleg is sokkal nagyobbak a békebelieknél ugyanakkor, amikor a forgalom harmadát, negyedét sem éri el a békebeli nívónak. A Beretvás-kávéház évi üzletbére békében 24.000 korona volt, ma 33.000 pengő. A Jenei-vendéglő üzletbére békében 4000 korona, ma 5000 pengő, a Gergely-vendéglő bére békében 3500 korona, ma 5800 pengő, a vasúti vendéglő bére békében 600 korona, ma 1800 pengő. A rendkívül elkeseredett hangon tárgyaló vendéglősök kijelentették, hogy amennyiben az üzletbéreket a háztulajdonosok nem fogják jelentősen leszállítani, a legközelebbi lejáratkor valamennyien egyöntetűen felmondják üzleteiket, mert egyenesen képtelenség a mai forgalmi viszonyok mellett nagyobb üzletbéreket fizetni, mint a békeesztendőkben. A népjóléti minisztert kérik föl közbelépésre.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara fölvilágosító- és panaszirodája. A kamara elnöksége szorosabb és közvetlenebb kapcsolatot kíván biztosítani a kerületbeli kereskedő és iparos szakkörökkel s a kamara egész hivatalos apparátusát intenzívebben óhajtja bekapcsolni a kereskedők és iparosok ügyesbajos dolgainak intézésébe. E cél érdekében az elnökség fölvilágosító és panaszirodát állított fel. Az iroda egyrészt felvilágosítással és tanáccsal áll rendelkezésére a jogkereső kereskedőknek és iparosoknak, másrészt meghallgatja és kivizsgálja a felmerült panaszokat és amennyiben azokat jogosaknak találja, orvoslás végett megkeresi az intézkedésre illetékes hatóságokat. A panasziroda működésének eredményessé tétele érdekében a kamara elnöksége a kormánynál is interveniált s kérte oly intézkedés kiadását, mely a hatóságoknak elsőrendű kötelességévé teszi, hogy az iroda által a hatóságokhoz továbbított panaszok gyors és soronkívüli elintézést nyerjenek. Az iroda a kamara székházában (V., Szemere ucca 6. sz., földszint 6.) már meg is kezdette működését és a délelőtti hivatalos órák alatt áll a közönség rendelkezésére.

A mi adópénzeinkből! A napokban megnyílik *Csordás* Elemér dr. tisztifőorvos felügyelete mellett *a városi hatósági diétás étterem*. Az étterem vezetősége tisztán szociális és közegészségügyi érdekeket kíván szolgálni, amikor ezt az éttermet megnyitja. Ez róla a hivatalos közlés. Az éttermet a városi étkezőben nyitják meg, a városháza területén és az ételek árai igen olcsók. A hústalan ebéd ára 70 fillér, a húsos ebéd ára 1 pengő 40 fillér. Külön ebédet rendelhetnek a cukorbetegek és elkészítik az egészen különleges diétás ebédeket is 1 pengő 70 fillérért. Valószínű, hogy az étterem igen népszerű lesz. Az étterem nyilvános, oda bárki bemehet és rendelhet ebédet. Még egy hatósági konkurrens!

Sopronban az idén 34.000 hektoliter bor termett.

Köztisztasági apróságok Amerikában.

A Vendéglősök Lapja számára írta: **Lindenberger Antal.**

Az amerikai mammutvárosokat a felületes szemlélő, vagy az újonnan érkezett bevándorló rendszerint pár szóval szokta elintézni, ilyenformán: Na! a tisztaságot sem itt találták ki!

Pedig nem egészen úgy van! Igaz, hogy a kikötők melletti uccák és azok környékeire nagyrészben ráillik az ilyen kijelentés! De az igen könnyen megérthető, ha a figyelmes szemlélő méltányolja azt az óriási forgalmat, amit itt éjjel és nappal lebonyolítanak. És bizony a rakodó munkás nem igen figyel arra, sem a kocsis, sem a soffőr, hogy az ucca tiszta maradjon, hanem azt nézi, hogy mennél többet fordulhasson a kocsijával, mert azt nyilvántartják és attól ő prémiumot (jutalmat) kap.

Tehát főként az elképzelhetelen nagy forgalom az oka annak, hogy egyes uccák nem tiszták. Viszont a belső városi uccák és az *avenu*-ek, dacára a nagy forgalomnak, eléggé tiszták s főként pormentesek.

Éppen erről akarok írni. Nagyon megszívlelőnek tartanám, ha ezt itt Budapesten is figyelembe vennék, mert igazán kevés költségbe kerülne a városnak, de ezer és ezer emberrel kevesebb kapná meg azt a borzalmas „fehér betegséget", aminek tüdővész a neve. Nem azért, mintha Amerikában nem volnának tüdőbajos emberek! Óh nem. Sajnos, ez a betegség az egész világon el van terjedve; de mióta nagyon harcolnak ellene, legalább 25—30%-kal kevesebb az áldozatainak a száma.

Ezzel nem akarom azt mondani, hogy Budapest székvárosa nem eléggé tiszta, sőt, tisztább, mint bármely más városa keletnek és délnek!

De mit érünk vele, ha a város uccái tiszták! Ellenben a szemetes kocsik köbméterszámra ontják és fertőzik meg a tiszta levegőt és a bacillusok miriárdjait szórják szét minden nap éppen abban az időben, amikor a gyermeksereg iskoláiba, vagy a hivatalnok irodájába s a munkás munkahelyére megy... És még hagyján, ha az idő csendes, de mi van egy szeles, zimankós napon itten? Azt csak az tudja megmondani, akit a végzete egy ilyen szemetes kocsival működő uccába visz, ahol szeme-szája tele lesz a legborzalmasabb bacillusokkal! És utána órákig hápoghat és tüsszenthet, amíg tiszta levegőt kap.

Aztán itt vannak a kémények, amelyek szintén a legnagyobb ellenségei a tüdőnek! Pedig milyen egyszerűen meglehetne *olcsó, de jó* füstemésztő készülékekkel az egész füstös város kérdését oldani! Hogy mennyire igazam van s hogy milyen füstös, kormos Budapest, azt legjobban észreveszi az, aki tiszta fehér gallért vesz fel reggel, estére olyan jó csokoládészínt kap a gallérja, hogy csuda!

Akkor hiába küzdenek itt heroikusan a tüdőbeteggondozó kórházak és szanatóriumok, amíg egy erélyes rendelet nem jön, amely füstemésztőt parancsol minden házkéményre, főként a gyárkéményekre és a hajók kéményére is. Nem is kerülne sokba, de ezreket megvédene a betegségtől..

A szemét elhordását is igen praktikusan oldják meg Amerikában. Az újonnan érkezőnek legelőször feltűnik az uccán a hófehér dresszben, fehér cipőben, fehér vászonsisakban és fehér kesztyűben dolgozó uccaseprő. Aki távolról olyan, mint egy egzótikus világjáró, amint az uccát sepri.

Bár az uccaseprő csak alkalmi szerve a városnak, a várost gépek, vagyis seprő- és egyben mosógépekkel tisztogatják még pedig éjjel és nedvesen, úgy, hogy port nem is csinálnak.

(Ezt már itt Pesten is így végzik.) De nem is erről akarok tulajdonképen szólni, hanem a házakból kikerülő szemét elhordásáról, mert ez a fontos.

Az idegent meglepi, hogy minden amerikai bérház kapuja előtt a járdán két darab nagy kanna áll (cinezett), betakarva ugyanolyan tetővel...

Minden reggel a lejövő lakók kisebb-nagyobb ujságpapiros csomagokat dobnak bele, hol a jobb, hol a bal kannába!... E sorok írójának feltűnt ez s megkérdezte egy a házban lakó úrtól, hogy kérem mi van azokban a csomagokban, amit ide belöknek a lejövők? Erre az úr azt felelte: ezek, szemétcsomagok!

No és miért dobja az egyik a jobboldali kannába és miért a másik a baloldaliba?

Ez azért van, mert a baloldali kannába jön a papir, hamu szemét, a másik kannába pedig jön az ételmaradék, főzelék- és gyümölcshulladékcsomag, amit nagyon hasznosan is értékesítenek!...

(Folytatjuk.)

Déligyümölcs

citrom, narancs, füge datolya, malaga, mazsola, dió, mogyoró, banán stb.

A legolcsóbb napi árban

Szász Vilmosnál

IX. ker., Imre ucca 6. (Csarnok térnél)

Telefon: 867—71 **Telefon 867—71**

A vidéki vendéglősök a fényűzési adó ellen. A minap elkeseredett hangon panaszolták a vidéki vendéglősök, hogy a fényűzési adó kirovása miatt üzleteik a tönk szélére kerültek. *Tattzl* Antal (Orosháza) rámutatott arra, hogy az étkezéssel kapcsolatos fényűzési adózást teljes egészében a legsürgősebben meg kell szüntetni, amit az tesz főként indokolttá, hogy tulajdonképen most az étkezési szakmák kétszeresen fizetik a fényűzési adót. László József (Győr) és Dalman Ferenc (Debrecen) arról beszéltek, hogy a fényűzési adó behozatalakor a bárcarendszerrel a fogyasztóra tudták a vendéglősök ezt az adót áthárítani, de most, hogy az úgynevezett ívrendszer alapján fizetik a fényűzési adót, saját maguk kénytelenek megfizetni. Meixner Mihály (Győr) terjesztette be ezután a határozati javaslatot, amelynek értelmében memorandumot nyujtanak át a pénzügyminiszternek, amelyben arra kérik, hogy ezt a súlyos és igazságtalan adónemet a legsürgősebben szüntesse meg. A memorandumot a napokban adják át Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszternek.

Egy órával korábban, reggel öt órakor akarnak nyitni a korcsmák. Októbertől márciusvégéig a fővárosban a vendéglők és korcsmák nyitási ideje a fővárosi szabályrendelet értelmében reggel hat óra. Ezzel szemben a fűszeresek és szatócsok reggel öt órakor nyithatnak. Minthogy a legtöbb szatócsnak kismértékben való pálinka- vagy korlátolt italmérési engedélye van, reggel öt és hat óra között, amikor elég nagy a forgalom, a korcsmák nem, csak ők mérhetik a pálinkát. A korcsmárosok úgy érzik, hogy ez az állapot ellenkezik az egyenlő elbánás elvével és mert a hivatásos pálinkamérők pálinkafogyasztása tényleg mindig erősen megcsappan ezekben a hónapokban, a budapesti korcsmárosok szakosztálya azzal a kérdéssel fordult a polgármesteri hivatalhoz, hogy a harminc év előtt készült szabályrendelet sérelmes rendelkezését változtassa meg és engedje meg a korcsmárosoknak is, hogy üzleteiket reggel hat óra helyett öt órakor nyithassák.

Cukrászdák és a fekete. Cukrázdában ülő vendégeknek tejeskávé kiszolgáltatható, de feketekávé nem. A cukrászdák hétköznapi (szombati) és vasárnapi zárórája egységesen van szabályozva és pedig májustól augusztus hónapig bezárólag éjjeli tizenegy órában. (156.045—1926. B. M. sz. rend.) A nem tiltott szerencsejáték fogalma alá eső kártyajátékok kártyapénz vagy más címen fizetendő díj szedése nélkül, cukrászdákban is játszhatók. Cukrásznak *kávémérésre* szóló iparengedélyt kell váltania, ha cukrászdájában feketekávét akar kiszolgálni. (Soproni kamara.)

Kié a vendégek által meghagyott ételmaradék? Ez a kérdés nagyban foglalkoztatja a szállodai és vendéglős köröket. A Deutsche Hotelnachrichten legújabb számában tisztázni igyekszik a jogi helyzetet. Mindenekelőtt helytelennek mondja a pincéreknek azt az argumentálását, hogy a vendég által meghagyott ételmaradék önként értetődően a személyzet rendelkezésére áll, amely vagy elfogyaszthatja, vagy hazaviheti. A lap szerint a vendéglős joga kizárólag a maradékok felhasználásának az eldöntése. Bankettek után igen gyakran érintetlenül maradnak ételek, amelyek természetszerűleg a vendéglőséi, aki újra felhasználhatja üzemében. A vendéglős azonban a maradékokról is dönt; ő maga használhatja el, vagy megengedheti bizonyos embereknek az elfogyasztásukat. Igaz, hogy a vendég maga is rendelkezhetik róluk, de az ilyesmi nagyon ritka, mert a vendégeknek nagyon közömbös, hogy mi történik a maradékokkal.

A Fővárosi Iparos Dalárda Egyesület december hó 6-án, szombaton este 8 órai kezdettel, a Nőiruhakészítő Ipartestület dísztermében (IV. ker., Sörház ucca 3. szám) tánccal egybekötött *családi mikulás-estélyt* rendez, amely alkalommal az Egyetemi Munkások Dalköre által rendezett hangversenyen nyert ezüstserleget nyilvánosan felavatják. Minden dalostestvért, iparostársat, k. családját, hozzátartozóit és barátait meleg szeretettel meghívja rá a Rendezőség. Hideg és meleg ételekről, valamint kitűnő italokról gondoskodik a vendéglős. Belépődíj nincs. Ruhatár személyenkint 1 pengő. Felülfizetéseket nyugtáznak.

Bezárnak az erdélyi korcsmárosok. Kolozsvárról jelentik: Kolozsváron és a megyében 282 korcsmát zárnak be, mivel azok nem tudják italmérési illetékeiket fizetni. Ennek az intézkedésnek az értelmében eddig már 104 korcsma működését szüntették be.

A vendéglős iparengedély nélkül is készíthet szikvizet. A Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara a mohácsi ipartestület elnökségének beadványára közölte, hogy az érvényben levő kereskedelmi miniszteri rendelet értelmében a vendéglősök, korcsmárosok, kávésok, tisztviselői és munkásétkezdék tulajdonosai szikvizet iparengedély nélkül is készíthetnek, mindössze csak azt a megszorítást tartalmazza a miniszteri rendelkezés, hogy az általuk előállított szódavizet kizárólagosan a saját üzemükben használhatják fel, de uccán át ilyen sajátkészítésű szódavizet nem hozhatnak forgalomba.

Halálozás. *Greising* János, a Brassóból Kispestre került vendéglős, a Magyar Király Szálló étterem, vendéglő és szálloda bérlője november 15-én este fél 8 órakor agyszélhüdés következtében 54 éves korában meghalt. Temetése kedden volt a gyászoló család, jóbarátok és vendéglősiparos társai nagy részvéte mellett.

Húsz százalékkal csökkent Berlinben a sörfogyasztás. Berlin statisztikai jelentés szerint a sörfogyasztás 1930-ban 20 százalékkal csökkent. A csökkenés a fölemelt söradónak következménye. A csökkenés előrelátható volt s ezt a sörgyárak meg is jósolták, de arra, hogy ily nagyarányú lesz, nem voltak elkészülve. A sörfogyasztás csökkenése a költségvetésben is nyomot hagy, úgy hogy a bevételi hiánynak pótlásáról kell a kormánynak gondoskodnia, amire nem volt elkészülve.

„THONET-MUNDUS"

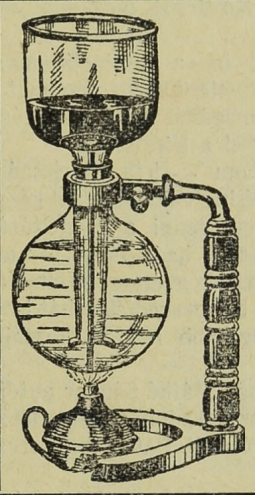
Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak Részvénytársaság

Budapest, IV. ker., Váci ucca II/a.

HAJLITOTT BUTOROK

szállodák, kávéházak és vendéglők részére.

Negyvenre emelte fel a miniszter a békéscsabai vendéglők számát. A kereskedelemügyi miniszter értesítette a vármegye alispánját, hogy Békéscsaba város képviselőtestületének jóváhagyás végett felterjesztett azt a határozatát, amellyel a fogadó-, vendéglő-, kávéház- és kávémérés-iparról alkotott szabályrendeletet olyformán módosította, hogy a vendéglők létszámát harmincról negyvenre felemelte, a belügyminiszterrel egyetértőleg jóváhagyja. Ez a szabályrendeleti intézkedés az italmérési engedélyek számának felemelését nem jelenti.

„GOURMAND"

A jelenkor legtökéletesebb és leghigiénikusabb kávéfőzőgépe, éttermi üzemek részére nélkülözhetetlen. — „Gourmand" felirás, jenai üveg s csakis teljesen veszélytelen fémlámpával az eredeti.

Lényegesen leszállított árak.

Gyártja:

ZLINSZKY LAJOS

Budapest, VII., Murányi u. 31.

Postai megrendeléseket pontosan eszközöl.

A csőd az italmérési jog gyakorlása. Konkrét ügyben felmerült az a kérdés, hogy ha az italmérő csődbe jut, a csődtömeghez tartozó szeszes italokból álló árúkészlet kimérhető-e? A fővárosi pénzügyigazgatóság 109.884—1930. sz. alatt most az alábbi végzést hozta, amely e kérdés eldöntése szempontjából elvi jelentőséggel bír: Az italmérő csődbejutása esetén a csődtömeghez tartozó szesze sitalokból álló árúkészlet kimérése az italmérő tulajdonában volt engedélynek megfelelő s az árúkészlet tartamára szóló ideiglenes engedély kiadásának törvényes akadálya nincsen. Az engedély iránt a hitelezők nevében a csődválasztmánynak kell folyamodnia és üzletvezetőként a csődbíróság részéről a kimérés céljából kinevezett külön vagyonkezelő jelentendő be.

Saját érdekében alakítson asztaltársaságot!

Takarékasztaltársaságok

célszerű felszereléselt a legolcsóbban csakis

DEUTSCH A. papírüzletében szerezhetik be.

ÚJDONSÁG! A., B., C. és D. csoportos tankönyvek tartós fedélben **darabja 8 fill.**

Minden asztaltársaság egy irodai előjegyzési naptárt ingyen kap.

Sülyeszthető jó töltőtoll már P 2·50-től.

Postai megrendelések még aznap elintéztetnek.

Üzletem már 1889. évi augusztus 1. óta **VI. ker., Aradi ucca 35. szám alatt van.**

2476/1930.

Hirdetmény.

Budatétény község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező

községi korcsma

1931. évi január hó 1-től 6 egymásután következő évre, vagyis 1937. évi december hó 31-ig **bérbe fog adatni.**

Ajánlatok a községi előljáróságnál 1930. évi december hó 14-ig írásban nyujtandók be. A beérkezett ajánlatok felett a községi képviselőtestület fog dönteni. Ajánlati összeg 10%-a bánatpénzként csatolandó.

Budatétény, 1930. évi november hó 26.

Előljáróság.

A kormányzó köszönete és egy korcsmárosné.

Kavarodás az eltünt iratok miatt.

Kis eset, de furcsaságában mégis nagy dolog *Kovács* Sándorné tiszakürti vendéglősné esete. Termetre, de magyar lélekre is derék asszony *Kovács* Sándorné, aki *Hajdúböszörményből* származott át a *Tiszazugba*. A vendéglősné 1923-ban a kormányzó nevenapjára tollat fogott és szépszavú köszöntőben fejezte ki hódolatát. A kormányzó kabinetirodája szívesszavú köszönetet mondott a derék asszonynak. A köszönetet *Almásy* Sándor főispán a községházára küldte le.

Máthé főjegyző azonban a kormányzói leiratot egyszerűen nem adta ki az asszonynak.

1927. Miklós napjára Kovácsné újból gratulált az államfőnek. Kovácsné egy *szép szőttes párnát* is küldött ajándékba. A kabinetirodából megint megjött a válasz a tiszakürti községházára, de a köszönősorok megint csak elkallódtak Máthé főjegyző kezén.

Kovácsnénak nagyon fájt ez az eljárás és követelni kezdte a kormányzó leiratait a főjegyzőn. Már csak azért is, hogy az örök emléke legyen még majd gyermekeinek is. Hiába volt azonban a leirat firtatása, azt a főjegyző kezéből Kovácsné megkapni nem tudta.

Kovácsné erre levelet írt a kabinetirodának, amelyben elpanaszolta a vele történt sérelmét és feljelentette a főjegyzőt magánál a kormányzónál, hogy a főjegyző így bánt el a leiratokkal.

„Nem vádaskodás a célom — írta Kovácsné — de a legmagasabb kitüntetéshez való jussomat kérem, mert örök időkre el akarom tenni a Főméltóságú Kormányzó Úr köszönősorait, hadd lássák az utódaim, ha már én nem leszek, hogyan szerettem én a mi legmagasabb Urunkat. Kegyeskedjék tehát intézkedni, hogy én a legmagasabb irathoz hozzájuthassak!

Kovácsné megtudta, hogy Máthé Sándor autóján iparkodott be Szolnokra az alispánhoz. Jelentkezett Tiszaföldváron főszolgabírójánál, Patrubány Istvánnál is.

Máthé főjegyző hazatérve, felkereste Tóth László községi főbírót:

— Kedves Laci bátyám, bajban vagyok a kormányzói leiratok miatt . . .

— Engem bele ne húzzon a főjegyző úr — jelentette ki a főbíró —, én bizony a dologról semmit sem tudok, én semmit nem vállalhatok.

Bordós Sándor községi kisbíró aztán magára vállalta, hogy ő nála volt az 1927-es kormányzói leirat kézbesítés végett, de ő azt ki nem kézbesíthette, mert Kovácsnét nem találta a kézbesítés napján odahaza.

— Ha aznap talán nem is voltam idehaza, hol van a leirat —, követelte jussát Kovácsné.

De hiába követelte a leiratot, akár csak a 1923-as, az 1927-es is elveszett. Kovácsné nagy bánatára a kormányzó köszönetét be nem rámázhatta.

A kabinetiroda elégtételt követelt és meg kellett indítani a fegyelmi vizsgálatot úgy Máthé főjegyző, mint a kisbíró ellen.

A kisbíró nagyon felháborodott a fegyelmi miatt és felháborodásának a következőképen adott kifejezést Kovács Sándorné előtt:

— Szégyelheti magát, nekem is, a főjegyző úrnak is fegyelmit akasztott a nyakunkba. Ugyan mit ér azzal az irkafirkával, hogy úgy ágál azért!

— Én szégyeljem magamat! — fakadt ki Kovácsné. — Szégyeld te magadat így nyilatkozni a kormányzó úr írásáról, menj, ha így beszélsz, odavaló vagy, ahová a törött üveg!

Másnap a csendőrségre citálták a vendéglősnét, mert feljelentés jött ellene a községházáról, hogy hatósági közeget megsértett, megbántotta a kisbírót becsületében.

A kunszentmártoni járásbíróságon hatósági közeg megsértésének vétsége címén meg is indult az eljárás Kovács Sándorné ellen. A tárgyalást azonban el kellett halasztani addig, amíg a fegyelmi ügyben nem döntenek.

Az alispán nemsokára döntött. 2336/1929. számú véghatározatban Máthé főjegyzőt és Bordós községi kézbesítőt vétkesnek mondta ki fegyelmi vétség elkövetésében és ezért őt dorgálással büntette.

A véghatározat indokolásában részletesen foglalkozott az alispán Kovács Sándorné ügyével. Elmondta az indokolás, hogy Máthé Sándor főjegyző a vizsgálat során azt vallotta, hogy ő a kormányzó köszönetét kézbesítés végett kiadta a kisbírónak. Később ezt a vallomását oda módosította, mely szerint határozottan nem emlékszik arra, hogy a köszönőiratot kézbesítés végett ténylegesen át is adta volna. Lehet, hogy az nála elkallódott. A kisbíró azt vallotta, hogy ő az iratot tényleg átvette, de vallomását később ő is módosította, hogy határozottan nem emlékszik arra, hogy átvette volna az aktát kézbesítésre.

Az alispán enyhítő körülménynek mérlegelte a terhelteknek fegyelmivel is büntetlen előéletét, súlyosbító körülményt nem talált, miért is a legenyhébb fegyelmi büntetést, a dorgálás alkalmazását tartotta mindkét terhelttel szemben alkalmazandónak.

Végzésének indokolásában kimondta az alispán, hogy a kormányzónak 1923-ban kifejezett köszönete a fegyelmi elbírálásánál számba nem jöhetett, mert emiatt a fegyelmi eljárás elrendelve nem lett.

A derék korcsmárosné még ma is könnyezve siratja az elsikkadt kormányzói köszöneteket. Különösen ilyentájt, amikor Miklós napja közeledik.

Rablótámadás a söntésben. Berlinben a Steglitzerhof szálloda söntésében szerdán este két férfi, akik a vendégek közül utolsóknak maradtak, rablótámadást követtek el a szálloda tulajdonosa ellen. Az egyik gonosztevő a számla kifizetése után a vendéglős asztalához lépett és cigarettát kért. A vendéglős kiszolgálta és mikor, bezárva pénzszekrényét, feltekintett, egy revolver csövébe nézett. Az asztala előtt álló vendég egyidejűleg rákiálltott:

— Ide a pénzzel!

A háziszolga, aki éppen leszedte az asztalokat, a támadó hátának ugrott és feldöntötte. A rabló lövései a szolgát térdén súlyosan megsebesítették. A gonosztevő segítőtársa közben egy mellékajtón át megfutamodott. A lövésekre elősietö rendőrőrjárat kiszabadította a háziszolgát szorongatott helyzetéből és a rablót letartóztatta. Kiderült, hogy *Meier* Vilmos stuttgarti szálloda-alkalmazott. A megsebesült szolgát kórházba kellett szállítani.

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hivó telefon: Aut 194—21
Kedvező fizetési feltételek

Pincérnők alkonya. A „kereső nő" mindenütt ott van, ahol csak kereseti alkalom nyílik. Így ellepték a pincéri pályát is, sőt az utóbbi időben annyira elszaporodtak, hogy a férfi kollégákat kezdik kiszorítani. A ceglédi italmérők egy része nem jó szemmel nézi már évek óta, hogy a női kiszolgálás az italmérő helyiségekben túlságosan elburjánzott s szükség feletti számban alkalmazzák a női pincéreket. Ezzel szemben hatósági intézkedést kérnek az államrendőrséghez intézett panaszos beadványukban. Rámutatnak azokra a visszaélésekre, amelyekre ez a tömeges nőpincérkedés vezetett. A rendőrség maga is megállapítja a helyzet tarthatatlanságát s erkölcsi okokból azt kívánja, hogy az italmérő helyiségekben a női kiszolgálás tiltassék el. A legközelebbi közgyűlés elé ily értelmű szabályrendelet-tervezet kerül, annak elfogadása alig lehet kétséges.

* **A Magyar Baromfi Ujság** decemberi száma e hó végén jelenik meg és az összes kiállításon kapható lesz. Ez a lap már az első számával megnyerte a tenyésztők tetszését és értékes szakközleményeivel egy csapásra az ország legjobb szaklapja lett. Újabban a galamb- és nyúltenyésztés számára is rovatot nyitott, melyben a legkiválóbb szakírók közleményei jelennek meg. Évi előfizetés 6 pengő, félévre 3 pengő 50 fillér. — Szerkesztőség és kiadóhivatal *Mohács*. Kívánatra mutatványszámot küld.

NAGY IGNÁCZ
SZŐLÉSZETI ÉS BORÁSZATI GÉPEK ÉS ESZKÖZÖK LERAKATA
BUDAPEST, VII., KÁROLY KIRÁLY ÚT 9.
ALAPÍTTATOTT 1884. TELEFON: J. 415—15

Kétezer állástalan pincér nyomorog a fővárosban. A munkanélküli pincérek gyűlést tartottak minap s elpanaszolták, hogy milyen szomorú sorsban vannak. Kétezer pincér él kereset nélkül a fővárosban és még csak reményük sincs arra, hogy a közeljövőben helyzetük jobbra forduljon, amióta a kávéházak sorra becsuknak, a vendéglők pedig csökkentik üzemüket. Az állásközvetítés körül is bajok vannak. A zugügynökök valósággal kiuzsorázzák, sokszor pedig be is csapják őket. A munkanélküliség kérdését csak úgy vélik megoldhatónak, ha rendezik a munkaidőt. Rögtön kenyérhez jutna egy csomó állástalan pincér, ha szabályoznák a munkaidőt és ha nem 10—12 és 14 órát kellene egyhuzamban dolgozniok borravalóért a munkában lévő pincéreknek. A szabadnapok rendezése is álláshoz juttathatna sok pincért.

Egymillió dollár árú titkos sör. Newyorkból írják: A prohibíciós rendőrök Newark kerületében rajtaütöttek egy földalatti sörfőzőn és egymillió dollár értékű kész sört foglaltak le. A kutatáskor különös felfedezésre jutottak. Az alagútból csővezeték indult ki, amely a városi csatornákon keresztül a Newyork közelében fekvő Jonkersig terjed, ahol az alkoholcsempészek központja van.

Annyit ivott, hogy belehalt. *Páhi* Gyula gazdasági cseléd *Balatonfüreden* egy korcsmában megittasodott és másnap meghalt. Halálát a nagyfokú ittasság következtében beállott szívbénulás okozta.

Bal tonlellén országos hírű **vendéglő-penzió** nagy telekkel eladó családi okból.
Hortobágyi, Budapest, VI., Andrássy út 12. szám.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Felhívás. Pesterzsébeten, Kossuth Lajos ucca 28. szám alatti Kéményseprő vendéglő tulajdonosa, **Molnár Lajossal** szemben **követelések üzletátruházás miatt** 8 nap alatt **Dr. Kiszely István** ügyvéd, **Budapest, VIII., Üllői út 14.** címre bejelentendők.

Korlátlan italméréssel rendelkezem,
társulnék
vendéglő, kávéház vagy szállodai üzemhez.
Esetleg közreműködés nélkül is.
Leveleket **„Hadiözvegy"** jeligén a kiadóhivatalba kér.

Balaton partján, nyaralóhelyen, 20 szobás, vízvezeték, villany, teljesen berendezett, egyedül álló
panzió
ezer négyszögöles, söntéssel, 26 évig adómentes, öt éve épült,
bérbeadó vagy eladó
Bővebbet **„Panzió"** jeligén a kiadóhivatal nyujt.

SPÓRKÖNYVEK
asztaltársaságok részére, kemény kötésben, cégnyomással darabja 8 fillér, azonkívül az összes segédkönyvek a legolcsóbban
50 drb. 100 lapos tömb, 10-15 cm. nagyságban, fehér papiron, cégnyomással nyomva és kötve à 24 fill. 12 P
Minden további 50 tömb vagy 5000 darab nyomtatvány, tetszés szerinti szöveggel ... 11 P
Komplikált Kéziratoknál néhány százalék áremelés
5000 drb. jegyzék vagy hasonló nyomtatvány 10-15 cm. nagyságban, tetszés szerinti szöveggel nyomva .. 12 P
1000 ÉTLAP 9·— pengő. 1000 SZALVÉTA, nagy 3·— pengő.
BRUCK FERENCNÉL, papirüzlet — könyvnyomda
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 95. SZ. Telefon: József 341—48

A városházi étkezde és a vendéglősök. A városházán *Gundel* Károly szóvátette az idegenforgalmi iparok legújabb sérelmét, amely abból adódik, hogy a főváros által a központi városházán fenntartott étkező, amely körülbelül 2—3000 ember ellátásáról gondoskodik és újabban diétás konyhát is létesített, étlapjaival végigházalja a Belvárost, hivatalokat és üzleteket és így igyekszik magának újabb közönséget akvirálni. Nem emelne kifogást egy ilyen közüzem tevékenysége ellen, ha az valóban a csupán arra rászorulóknak juttatna olcsóbb élelmet, de ebben az esetben nem erről van szó. Ez az étkezde, miután adót nem fizet, házbérrel, villanyköltséggel, fűtési teherrel és egyéb rezsivel nem kénytelen számolni, olyan árakkal konkurál a legitim iparral, amelyet szó nélkül tűrni nem lehet. Előétel-jegyeket árusít 30 fillérért, amellyel nyilvánvalóan luxusigényeket elégít ki olyan áron, amilyenen a magánipar a közönséget kiszolgálni képtelen. Kéri a kamara elnökségét, hogy a közüzemek elleni harcában fordítsa figyelmét ennek a kifogásolt üzemnek tevékenységére is.

Főbelőtte magát egy régi aradi vendéglős. *Aradról* jelentik: *Schwartz* Ferenc bécsi származású vendéglős, akinek negyven éve fennálló jónevű étterme volt Aradon, minap délben főbelőtte magát és meghalt. Schwartz az adóinkvizició áldozata. Aznap délutánra volt kitűzve az árverés vendéglője berendezésére, amit a puritán iparos nem tudott elviselni.

Szabadban tilos a hangos rádió használata. A budapestvidéki rendőrfőkapitányság a hatásköre alá tartozó helységekben megtiltotta a rádióhangszórónak kertben, udvaron, nyitott verandán át való használatát. A főkapitány szerint a hangszóró bizonyos körzetben mindazok nyugalmát zavarja, akiknek testi és lelki állapotuk, valamint foglalkozásuk folytán csendre, pihenésre van szükségük. A főkapitányi intézkedés szerint a hangszórót hangtompítóval használni, vagy a rádióelőadásokat fülhallgatóval venni ezután is lehet a szabadban is.

Vádak egy főpincér és egy felírónő ellen. A *nagykanizsai* rendőrség emberei a *Centrál kávéház* egy másik ügyében ismét munkába léptek. A nyomozás meglepő eredménnyel végződött: a Centrál kávéház főpincérét, *Irsay* Józsefet (akinek valamikor Budapesten saját üzlete volt) és a kávéház egyik kasszírnőjét, *Klair* Ninát őrizetbe helyezték. Az őrizetbevétel az egész városban feltűnést keltett. *Irsay* József főpincér és *Klair* Nina hosszabb ideje vannak alkalmazásban a nagykanizsai Centrálban. Sosem volt ellenük panasz. Az utóbbi időben azonban a Centrál tulajdonosainak feltűnt, hogy míg a konyhában naponta 200 kávét adtak ki, addig a beszolgáltatott blokk csak 150 vagy 100 kávéról szólott. Vagyis nem blokkolták le az összes kiszolgáltatott adagokat, ami a tulajdonosok súlyos károsodásával járt. Ugyanígy történt a játék-blokkolásnál is. Az alkalmazottakat hosszabb időn át a legnagyobb titokban figyelni kezdték és így rájöttek arra, hogy a főpincér a kasszírnővel összejátszik, a neki beszolgáltatott blokkokat tőle vissza veszi és más vendégnél újból felhasználja. A csalásokat hosszabb időn át folytatták, míg a kettejük bűne ki nem derült. *Irsay* beismerte cselekményét, de a nő tagadja, hogy csalást követett volna el. Hogy mióta űzték mindezt és milyen összeg erejéig károsították meg a Centrál tulajdonosait, a további nyomozás fogja megállapítani. A Centrál tulajdonosainak bemondása szerint 30.000 pengőre rughat a káruk. A vizsgálóbíró mindketőt letartóztatta. Felfolyamodás folytán a törvényszék szabadlábra helyezte őket, a bűnvádi eljárás azonban tovább folyik ellenük.

Megszúrták a vendégei a zárórát csináló borbérőt. Prickler Tódor harkai vendéglőst vasárnap este, amikor zárórát akart csinálni, kituszkolták a vendégei az udvarra s valaki a sötétben mellbeszúrta. A súlyosan sebesült embert beszállították az Erzsébet-kórházba.

* **Árleszállítás!** A közkedvelt **Gourmand** magyar gyártmányú üvegbúrás kávéfőzőgép gyártója közli, hogy a karácsonyi és újévi ünnepekre való tekintettel, valamint a jelenlegi gazdasági viszonyokra való tekintettel, a kávéfőzőgépek árát tetemesen leszállította. (Megtévesztés elkerülése végett csakis Gourmand felírás, jenai üveg és fémlámpával az eredeti.) Alkalmi ajándéknak is nagyon alkalmas. Beszerezhető minden étterem, kávéház felszerelési üzletben, vagy a készülék egyedüli gyártójánál, *Zlinszky Lajosnál*, Budapest, VII., Murányi u. 31. sz.

Csődbejutott a pékinas. Olvashattunk már arról, hogy kereskedőkön és iparosokon kívül, földbirtokosok, bérlők, orvosok, magánzónők stb. voltak kénytelenek a csődönkívüli kényszeregyességi eljárásban rejlő jogsegítséget igénybe venni, hogy elhárítsák maguk felől a gazdasági összeomlás veszedelmét. Mindezekre azonban ráduplázik a hivatalos lap mai számának egyik híradása. Ez a csődrovatban olvasható és arról szól, hogy a szegedi törvényszék megindította a csődeljárást Szűcs János szegedi Németakács-utca 16. szám alatt lakó pékinas ellen. December 13-ig kell a hitelezőknek bejelenteniök, hogy mennyi a követelésük a csődbejutott pékinassal szemben. A válság szele tehát meglegyintette már az inasokat is. Akármennyire sajnálatos is, bizonyos reménységet kelt bennünk ez a hír. Nem lehet egészen vigasztalan a helyzet ott, aho! még a pékinas is hitelhez tud jutni, még pedig annyihoz, hogy annak terhe végül is csődbe kergeti.

Kucséberségre nem adható iparengedély. A Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara közigazgatási megkeresésre közli, hogy „kucséber"-ségre engedély nem adható, mert a *kucséberség* köztudomás szerint tuladonképen *szerencsejáték*, miután rendesen számsorsolás útján hozza forgalomba árúit. Ezt pedig úgy az 1913. évi XXI. t.-c. 4. §-a, valamint a 64.573—1901. B. M. sz. rendelet 8. §-a is tiltja. Az idézett törvényszakasz szerint ugyanis vétség miatt 15 naptól 6 hónapig terjedhető fogházzal és pénzbüntetéssel marasztalható az, aki nyilvános, vagy a mások szenvedélyét, könnyelműségét, tapasztalatlanságát vagy értelmi gyöngeségét üzletszerűleg kihasználja. Az említett rendeletszakasz pedig világosan kimondja azt, hogy nem adható engedély olyan játék űzésére, melynél a vállalkozó pénz vagy nyeremény kilátásba helyezésével kelti fel a közönség játékszenvedélyét.

A pincérben apjára ismert a hercegnő. Tíz évvel ezelőtt, amikor a vörös hadsereg előnyomulása miatt sok orosz honpolgár külföldre menekült, K. nagyherceg is elhagyta hazáját. Viszontagságos menekülése közben elvesztette 14 éves leányát és róla többet sosem hallott hírt. Sok hányattatás után Párizsba érkezett a nagyherceg, ahol nagynehezen sikerült pincéri állást kapnia. A minap előkelő fiatal pár jött be abba a vendéglőbe, ahol K. nagyherceg alkalmazva volt és éppen olyan asztalnál foglalt helyet, ahol a hercegnek kellett felszolgálnia. A fiatal hölgy az első perctől fogva nem tudta levenni a szemét a pincérről, majd egyszerre csak hangos sikollyal a nyakába borult. Felismerte apját. Az elveszettnek hitt leány tíz évvel ezelőtt Angliába került, ahol egy előkelő angol úr a rangjának megfelelően felnevelte a nagyhercegnőt. Dúsgazdag gyárosnak a felesége lett és éppen nászúton volt Párizsban, ahol a sors különös kegye összehozta édesapjával, a vendéglői pincérré lett orosz nagyherceggel.

OMEGA

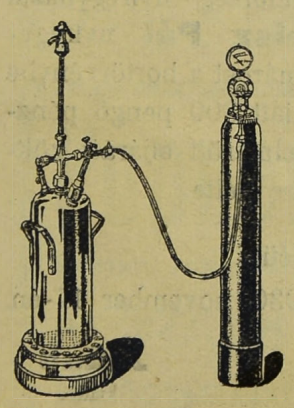
szabadalmazott szikvíz és telített vizeket előállító készülék. Gyártja és forgalomba hozza:

MÁTHÉ ANDRÁS

vörösrézárú gyára

Újpest, Gr. Károlyi ucca 17.

Tel.: Aut. 940—28

Vendéglősöknek és korcsmárosoknak óriási megtakarítás.

A legelőnyösebb fizetési feltételek.

Prospektust díjmentesen küldök.

Italszükségletét

belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben

beszerző csoportunknál fedezheti

Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.

Budapest, IV., Vámház körút 8. sz.

Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Borárak. A magyar borpiacon a kiviteli hírekre a termelők tartózkodóbbak lettek. Az első 10 ezer hektoliteres mennyiség e hét elején hagyta el az országot Franciaország felé, míg a lengyel kivitel október hóban hatalmasan növekedett. Ennek oka az, hogy Franciaországnak kiviteli lehetőségei Lengyelország felé a kis bortermés és magas árak miatt annyira csökkentek, hogy egy erősebb kiviteli akció Lengyelország felé feltétlenül eredményeket tudna elérni és nemcsak tokaji borral, hanem egyéb borral is főleg azokat a fogyasztókat tudná megszerezni, amelyek az utóbbi években francia bort fogyasztottak. Ugyancsak nagy a kiviteli érdeklődés Belgium, Hollandia felé, ahová szintén a francia borexport dolgozott eddig, de most a középeurópai és így a magyar borkivitel nagy terénumot kap. Számítani lehet tehát arra, hogy idei borfeleslegünk megfelelőképen elhelyezésre fog találni.

A belső fogyasztás a vidéken továbbra is élénk.

Prónayfalván a kommersz borok fokonkint 1 fillérért, jobb tételek 2 fillérért kelnek el.

Gyöngyösön a kínálat élénk és elkelt 450 hl. 11—12·5—13·5 fokos bor, 18—25—32 fillérért, 40 hl. 15 fokos othelló 22 fillérért és egy kisebb tételű 12·5 fokos óvörösbor 50 fillérért.

Lesenceistvándon a kereslet élénk. Elkelt 480 hl. 17—20 cukorfokos must 18—24 fillérért fokonkint. Lesencetomajon 1500 hl. 17—23 cukorfokos 1·1 fillérért fokonkint.

Hahóton élénk kínálat mellett egy kisebb tételű 11 fokos bor 25 fillérért kelt el.

Felsőszemenyén elkelt 100 hl. különböző fokú bor 20 fillérért.

Szekszárdon élénk kereslet mellett elkelt 450 hl. 12—13 fokos bor másodkézből 27 fillérért. Egy vidéki nagyobb borkereskedő 12 fokos vörösborokért Malligandfokonkint 2 filléres árat fizet. A kommersz borok továbbra is 1·3—1·6 fokonkinti árakat fizetnek.

... Hogy a vendég vissza ne tehesse... A borravaló-kérdéssel kapcsolatos „vívmányról" lesz szó. Mint ismeretes, némelyik kávéházban úgy oldották meg a kérdést, hogy például az ötvenfilléres feketéhez hozzácsapnak húsz fillért kiszolgálás címén. Ezzel az obligát megjegyzéssel, hogy „minden benne van". Mostanában egyik ilyen kávéházban fordultunk meg, ahol kissé különös dologra lettünk figyelmesek. Fizetés alkalmával ugyanis a „főúr" a szokásos tizfilléres helyett, egy kerek fillérnagyságú fémlapocskát dobott le a tárcára, rajta az egyes számmal. Föltünt nekünk s megkérdeztük, mire jó ez.

— Hát kérem — válaszolta meglehetős diplomatikus arccal a főpincér — ez a kis kerek, ez bon. Én beváltom a pincéreknek tíz fillérért. Természetesen csak kávéházi használatra érvényes.

— Helyes, értjük, — feleltük, — de mire jó ez egyáltalán?

— Hát izé ... Teccik tudni, megesett néha, hogy a vendég... De igazán ne tessék haragudni... Vannak olyan nem úriemberek is, akik visszaveszik...

Valahova hívták, elrohant és nem fejezte be a mondatot. Egyébként felesleges is.

HATTYÚ gőzmosó és fehérneműkölcsönző vállalat

Budapest, VII. ker., Klauzál ucca 8. sz.

Telefon: J. 385—59 és J. 385—58

Az ország legnagyobb és legmodernebb gőzmosó üzeme!

Asztal- és ágynemű **eladási osztályunk** gyári árban szállít mindenfajta fehérneműt és törlőruhákat. **Telefonhívásra jövünk. Legkímélletesebb mosási rendszer**

Sopron város egyik legrégibb vendégfogadója megszünt. Sopronban a Szent György uccai *Magyar Korona* vendéglő, a város egyik legrégibb beszálló vendéglője beszüntette üzemét. Ezzel megszűnt a Belváros egyik legjellegzetesebb, valamikor nagyon is látogatott beszálló-vendéglője. Nem volt ugyan soha olyan híres, mint a „*Fehér ló*“, amelynek a regés időkben *Zrinyi* Miklós, a költő-hadvezér is vendége volt. Híre-neve a „*Fehér bárányét*“ sem közelítette meg, mely az Ikvahídon állott s hová legszívesebben a megyei közgyülésekre betóduló, magyar anyanyelvű tekintetes karok és rendek szállottak legszívesebben. Mindamellett az öreg „*Magyar Koronának*“, a közhit szerinti legrégibb soproni beszállóvendéglőnek története is nagyon színes, romantikus. Azt a részét, mely a régi várfalakra dől, egykor a jezsuiták birtokolták és kollégiumnak használták. Bizonyossággal nem lehet megállapítani, hogy az ódon épületnek a Szent György uccai részét mikor alakították át szállóvá. A 98 éves korában elhúnyt *Grafl* Samu gazda mesélgetése szerint *Jellasics* Bécs felé vonultában a „Korona“ egyik ablakából beszélt az összeverődött néphez. Bizonyosabb, hogy a „Korona“ a szabadságharc előtt, majd a szabadságharc idején is a város egyik legforgalmasabb szállója és vendéglője volt. Virágkorát az alkotmányos élet visszaállítása után élte. A német anyanyelvű megyei bizottsági tagok szinte kivétel nélkül ide szállottak és itt készülődtek fel a sokszor izgalmas vicispán-választásokra, a tisztújításra. A német fuvarosok is szinte kivétel nélkül a „Korona“ kocsiszinjébe szállottak, ebben az időben a vendéglőnek a *Vár-kerület* felől is kocsibejárója volt. A „Magyar Korona“ szálló és vendéglő beszüntetését különben egy végrendelkezés okozta, özvegy *Hauer* Béláné volt tulajdonos ugyanis a városra hagyta a tekintélyes épülettömböt azzal, hogy jövedelméből a város szegénysorsú kereskedő- és iparosifjait támogassák. A város ezért felmondott a bérlőknek s a híres öreg fogadót most már majd másként hasznosítja.

Duhaj legények megverték a korcsmárost. A burgenlandi Kicléden Heimerer János vendéglős korcsmájában nagy mulatozást rendeztek a falubeli legények. Később a duhaj legények összeverekedtek. Heimerer meg akarta őket békíteni, erre mind ellene fordultak és megverték. A vendéglőst súlyos sebekkel szállították a felsőőri kórházba.

A „MALÁTA·PEZSGŐ·SÖR“T
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE EGY RÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KŐBÁNYÁN.

Miután a
Csillaghegyi ásványvíz a legjobb,
rendelje ön is meg, mert üzletmenetének csak előnyére válik.
Rendelések leadhatók:
Budapest, V., Csáky u. 20.
Telefon: Aut. 910—01 és Aut. 900—72

Az újpesti vendéglősök és kereskedők szélhámosa. Körmönfont tömegszélhámosság ügyében indult nyomozás az újpesti rendőrkapitányságon. Az utóbbi napokban főleg vendéglősök és kereskedők törzsvendégeik, illetőleg állandó vevőik aláírásával — egy gyermek útján — levelet kaptak, amelyben rövid időre 20—25 pengős kölcsönt kérnek. *Hróvola* János és *Tárnok* István vendéglősöknél meghiusult a csalás, mert utóbb kiderült, hogy szélhámos írta a pénzkölcsöntkérő leveleket, de több, mint tíz egyént megkárosított a csaló. A rendőrség személyleírást kapott a szélhámosról és ennek alapján folytatja most a nyomozást a csaló kézrekerítésére.

A gazdag ember konyhája a régi rómaiaknál. Érdekes cikket írt a Magyar Szakács-ban dr. Kemény Gábor, a Kr. e. kétszáz évvel élő római gazdagok lakomáiról és orgiáiról. Horatius nyomán megírja a cikkíró egy felgazdagodott római vendéglátását. Nasidienus Rufus korlátolt eszű volt, de gazdag ember. Műveltsége árán nem tudott és ezért konyhája révén igyekezett felszínre jutni. Asztalánál vendégül látta a legelőkelőbbeket. Egyik lakomáján lucaniai vadkan volt az első fogás, amelyet enyhe déli szél alkalmával ejtettek el. Erős reteksaláta és gyökérneműek körítették a pompás vadkanszeleteket, továbbá murok, sós hallé és koosi borlét adtak melléje, hogy minél jobban ingereljék a vendégek renyhe gyomrát. Az első fogás elköltése után az egyik szolga bíborszövettel törölte le az asztalt, a másik sötétbarna caecubumi bort hozott be, a harmadik vegyítetlen chiosit. A házigazga eldicsekedett, hogy albai vagy falernumi borral is szolgálhat. Egymásután fogyasztották a vendégek a madarakat, csigákat, halakat, a veréb és félszegúszó különös ízű beleit és a holdfogyatkor szedett piros mézalmákat.

Angolnákat tálaltak fel ezután, mely hosszasan terült el az úszó rákok között s ennek elkészítését így magyarázgatta a házigazda: Ezt szülése előtt fogták. Sokkal rosszabb annak a húsa, amelyet szülése után fognak. Leve a következő részekből készült: a legfinomabb venafurmi olajból, hispániai hal nedvéből való mártásból, ötéves tengeren innen termett borból, fehér borsból és ecetből. Zöld mustárt és keserű örvénygyökeret én főzettem bele először. Curtillus ki nem áztatott tengeri sünt szokott belefőzetni, mintha a sós hallénél jobb volna az, amit a tengeri teknősállat bocsát ki.

Hozták a szolgák nagy tálon a feldarabolt, sok sóval és liszttel meghintett darút, húsos fügével meghízlalt fehér libának a máját, felaprított nyúlszügyet, amelyik, a gazda szerint, jobb, mintha valaki a combokkal együtt eszi meg, hozták a pörköltmellű rigókat és a farnélküli vadgalambokat.

Az uccák és piacok sarkán vődrök állottak azok kényelmére, akiken útközben a lakoma után erőt vett a sok ital. (!)

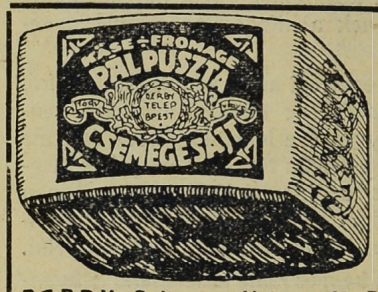
Szétroncsolta a koponyáját. Polgárdi ipartelep állomás mellett a napokban a vasúti síneken egy férfit találtak összezúzott koponyával, holtan. Csendőri nyomozás megállapította, hogy a hulla *Csengey* István várpalotai 62 éves vendéglőssel azonos. Csengey Budapestről Várpalotára akart utazni, de a vonatban elaludt és csak *Polgárdinál* vette észre, hogy már régen túl vannak *Börgöndön*, ahol át kellett volna szállnia. *Leugrott* a mozgó vonatról, de oly szerencsétlenül, hogy fejét egy távíróoszlopba ütötte, amely koponyáját szértoncsolta.

A tűzbe dobta barátnőjét. Pozsonyból jelentik: A szlovenszkói Zloric községben Nemec Mária bosszúból felgyujtotta Sventel vendéglős házát. Amikor a ház már minden oldalról égett, Sventel vendéglős haragjában elszaladt Nemec Máriához, akivel hosszabb időn át benső barátságot tartott fenn, annak kezét-lábát összekötözte, majd az égő házhoz hurcolta és a lángok közé dobta. A szerencsétlen leány valósággal porrá égett. Sventel azután átvágta a nyakát és szörnyethalt.

Öngyilkos vendéglős. Zalaegerszegről jelentik: *Karáth* Imre felsőmesteri vendéglős istállójában revolverrel agyonlőtte magát és azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperial, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos
DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, VII., Kerepesi út 62.
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör
a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

A m. kir. állami rendőrség nyíregyházai kapitányságától.

1541/1929. kih. sz.

Ítélet-kivonat.

A m. kir. rendőrség nyíregyházai kapitánysága **Weisz Pál** nyíregyházai lakos, korcsmárost a bortörvénybe ütköző kihágás miatt 300 pengő pénzbüntetésre és a felmerült eljárási költségek megfizetésére ítélte.

A másolat hiteléül:
Nyíregyháza, 1930. november 17-én.

Jakab
kiadó.

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos

XXXXVI. ÉVFOLYAM 24. SZÁM 1930. DECEMBER 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta kétszer, 5-én és 20-án
Előfizetési díj félévre 12 pengő (150.000 K)
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér, hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: „József“ 322—81

HIVATALOS ÓRAK: DÉLELŐTT 9 ÓRATÓL DÉLUTAN 2 ÓRAIG

A választások

rikítóan rámutattak egy nagyon furcsa és némileg következetlen állásfoglalásra, amely a választási törvényben eddig csak alig eléggé méltatottan foglalt helyet. Arról van szó például, hogyan ítélik Budapest egymillió emberét kényszerű bőjtre csak azért, mert háromszázezer ember ezek közül szavaz?

Mert az hát rendben volna, hogy az a háromszázezer ember ne kaphasson italt addig, amíg le nem adta a szavazatát! De miért kell a többi hétszázezernek is tartózkodnia ugyanakkor az italtól, a mindennapi szórakozástól? Olyan ez a dolog, mintha a középkorban élnénk, valamikor a tizenharmadik században, amikor ha a földesurat valamiben bűnösnek találták, akkor az egész óriáskiterjedésű birtokán minden ember vele volt kénytelen vezekelni és bánkódni, még azok is, akik pedig talán a legjobb életűek voltak!

Két napon keresztül szigorú szesztilalom!

Mi nem politizálunk. Nem akarjuk szóvá tenni, hogy egyáltalán megéri-e a mostani városházi és politikai gazdálkodás, hogy miattuk két napra teljesen szárazzá tegyék Budapestet! De rá akarunk mutatni arra, hogy a mostani választási szesztilalom egyáltalán nem szolgálja azt a célt, amelyet szolgálni kellene. Tudniillik, hogy a szavazók teljes szellemi képességeik birtokában és szabad elhatározásuk egész átérzésével járulhassanak az urnák elé. Mert ez a szerencsétlen szesztilalmi ötlet kizárólag ezt a tetszetős célt szolgálja.

Az etetés, itatás meggátlása nem lehet a célja, mert hiszen ezen a két napon kívül is nagyon szépen és teljesen el lehetett végezni az etetést, itatást. Viszont a korcsmákon és italozó helyeken kívül is nagyszerűen lehet inni és ezek a vesztegetési itatások még sokkal veszedelmesebbek, mint a kimérésekben történők, amelyeket mindig ellen lehet őrizni!

A tilalom tehát rengeteg kárt tesz a kincstárnak, a kimérőknek és a megszokott, talán napi italát nélkülöző közönségnek, minden haszon nélkül egyedül az antialkoholisták nagyobb gyönyörűségére. Pedig a józan ész is azt parancsolná, hozzanak olyan törvényt, amely praktikus lenne egyesek és a köz sérelme nélkül. És nem ördöngösség ilyen törvényt találni, csak egy kis józan ész kell hozzá! És az, hogy ne a bürokrata észjárás intézze el ezeket a fontos gyakorlati ügyeket!

Ne tiltsák el az italmérést a választások alatt! Hanem: *büntessék a részegséget!* Akit a választás napjaiban ittasan találnak, vagy akin megállapítják a részegséget, azt sujtsa a törvény valami jelentős büntetéssel. Az veszítse el egy időre a politikai jogait, vagy kerüljön a hűvösre! De miért kell egymillió embernek nélkülözni az italát azért, mert háromszázezer választ, ezt aligha érti meg józan eszű ember! És függesszék ki az erről szóló plakátokat minden italozó helyen a választások alatt. Így azok is bünhődhetnek, akik nem italmérésekben, hanem pártklubokban, vagy baráti helyeken adtak túl az eszükön a választások tartamára! Mert azt reméljük, mégis csak ez volt a cél, nem pedig az, hogy napokra szárazzá téve egy milliós világvárost, kísérletképen megismertessék vele az italbőjt középkori gyönyörűségeit?

Jobb és praktikusabb törvény a régi, kiagyalt és be nem vált rossz helyett!

(Denes Géza, Budapest.)

Végleg megszünnek a vendéglői, alapszabállyal nem bíró „spóregyletek“?

Bizonyos rezignációval kell beszámolni az évtizedek óta széles körökben elterjedt és közkedveltségnek örvendő vendéglői spóregyletek végleges elmulásáról.

Ezek a spóregyletek amellett, hogy a helybeli gazdasági életben számottevő jelentőséggel bírtak, társadalmi téren és különösen a jótékonyság terén is elismerésreméltó tevékenységet fejtettek ki. Minden jobb vendéglőben volt egy ilyen spóregylet, ahová a tagok hetenkint egy bizonyos napon befizették a vállalt heti összeget és az év végén a bankoknál szokásos nagyobb kamattal együtt azt egy summában visszakapták. Évközben pedig a hitelre szorult tag minden nagyobb nehézség nélkül kamat mellett kölcsönt is kaphatott.

Nagy jelentősége volt a *befizetési napoknak*, amikor is kedélyes borozgatás, vacsora, snapszlizás és hasonló olcsó, de kellemes szórakozást is nyujtott az ilyen spóregylet. A hiba ott kezdődött, hogy minden év végén a sok spóregylet között mindig akadt egynéhány, ahol nehézségek merültek fel a visszafizetések körül — és ilyenkor sokszor *rendőrségi beavatkozásra* is szükség volt. Azután meg a pénzügyi hatóságok figyelme is ráterelődött a spóregyletekre, hogy adómentesen iparszerűleg foglalkoznak pénzügyi és banküzletekkel.

Ezek eredményeképen még a nyár folyamán a *főkapitány erélyes ukázt* küldött a kerületi kapitányságokhoz, amelyben szigorú intézkedést kér, hogy minden további várakozás mellőzésével azonnal szüntesse be minden ilyen vendéglői spóregylet további működését.

A rendőrség igen humánusan intézkedett ez ügyben. Belátta, hogy év közepén szinte lehetetlenség lett volna a spóregyletek felszámolását keresztülvinni, mert a sok szegény adós sehogysem tudta

Popper Mór és Lipót r.-t., bornagykereskedés
Telefon: József 359-78 Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám. Alapíttatott 1869. évben.
Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

volna a felvett kölcsönt visszafizetni, már pedig ezek nélkül a teljes befizetést elérni nem lehetett volna. E méltányos indokból a rendőrség folyton halasztgatta a felsőbb helyről érkezett intézkedés végrehajtását és végső terminusként *ez év végét jelölte meg*, amikor amúgy is befejeződik minden üzleti év. Ilyenformán *december hó végéig* most *visszavonhatatlanul befejezik működésüket* ezek a szimpatikus spóregyletek és a jövő évben már nem folytathatják. Az évenkint szokásos szegénygyermekek felruházása, mentők, tűzoltók és egyéb közcélú intézmények részére szokásos nemeslelkű adakozások — sajnos, elmaradnak — ami a mai köznyomorban hatványozottan hiányozni fog. Hiába — parancs, parancs — ennek engedelmeskedni kell. Természetesen csak azokról az egyesületekről van szó, amelyek csupa nemtörődömségből *alapszabály nélkül működtek*.

Érdekes interpellációt jegyzett be Bródy Ernő dr. a belügyminiszterhez ebben a tárgyban. Kérdései a következők:

1. Igaz-e a sajtóban megjelent hír, hogy a belügyminiszter úr a jótékonycélokra alakult asztaltársaságokat fel akarja oszlatni?

2. Van-e tudomása a belügyminiszter úrnak arról, hogy az asztaltársaságok az önsegély elve alapján tagjaikat kölcsönösen támogatják, főleg olyan esetekben, mikor a polgárok semmi más hitelforráshoz nem juthatnak?

3. Tudja-e a belügyminiszter úr, hogy az asztaltársaságok adminisztrációja *teljesen költségmentes*, azokban *senki semmiféle címen nem kap fizetést* és így az összes befolyó pénzek a befizetések arányában az év végén tagjai között kamatostul szétosztatnak?

4. Tudja-e a belügyminiszter úr, hogy az asztaltársaságok *komoly jótékonyságot gyakorolnak és évenkint 15.000 gyermeket mérték szerint teljes ruházati felszereléssel látnak el s ezáltal éppen karácsony előtt a kisiparosokat is hathatósan támogatják*.

Köztisztasági apróságok Amerikában.

A Vendéglősök Lapja számára írta: **Lindenberger Antal.**

II.

Praktikusság.

Mint legutóbbi cikkemben jeleztem, Amerikában a papirost, hamut és szobaszemetet kis csomagokban a lakók összecsomagolják, ugyanígy a főzeléket, gyümölcshulladékot, vagy ételmaradékot, amely bizony bőven került az asztalokról. Pláné, ha azt is tudjuk, hogy Amerikában a legtöbb helyen a kifőtt marhahúsból csak a levesét eszik meg, ellenben a magát kifőtt húst, az a kannába kerül. Azt tartják róla ugyanis, hogy a kifőtt húsnak már nincs tápereje s így azt ki is dobják a kannába.

Már most 9—10 óra között jön a fehér kis csukott kocsi, amit egy ló húz. A kocsis ugyancsak fehér öltönyben, hosszú kesztyűkben kiüríti az egyik kanna tartalmát, a szemetet, amely műtétnél semmi por vagy piszok, vagy főként bacillus a levegőbe nem kerül, mivel papirba van a szemét bepakkolva. Ha a kocsija megtelt, akkor visszafordul. Az ucca elején is és a végén is hajók várják, melyekre pillanat alatt kiüríti kocsiját, egy elmés felsrófolási mozdulattal. Ugyanis a kis kocsija elejét srófos kerekekkel pár perc alatt felemeli s a hátsó részén lévő ajtót leereszti, így a bentlévő tartalom önmagától kihull. Igaz, hogy az is nagy előny pl. Newyorkban, hogy mindkét oldalán a városnak vize van, illetve Newyork maga egy hosszú, földnyelvszerű sziget, amely benyúlik az Atlanti Óceánba az elejével, a két oldalát pedig egyiken az East River, a másikat meg a Hudson River (folyók) csapkodják. Így a szemétlerakodás a vizen történik, de még ott is pormentesen.

Úgy, hogy délelőtt 11—12 óra között már hírmondója sincs a szemetes hajóknak sem, mert ezek elhagyták a várost és messze kint, 10—20 kilométernyire aztán lehorgonyozva, megkezdődik a szemét kiválogatása, szortirozása. S a végeredmény rendszerint lecsapolt területek feltöltése a hulladékkal.

Éppen ezekről eszembe jut, hogy itt a szép Budapesten a megtelt, sőt bűzös szemetes kocsik néha napokig itt lebzseltek Budapest legszebb részén, az Erzsébet-híd alatt, vagy néha feljebb a Ferenc József-híd felé s ontották magukból a bacillusok millióját. De másfelé is lehetett látni ilyen szemétlerakodó kocsikat napokig állni, míg meg nem teltek s csak ekkor vitték el őket. Ezt nem volna szabad így hagyni, pláne ahol gyermekek játszanak!

De láttam a VIII. kerületben egy uccában, ahol a kiállított szemétkosarakban apró kis gyermekek vájkáltak s egymást dobálták a szeméttel. Ez nem lehet helyes módszer! Minden ház előtt zárt kannáknak kellene állni! Az sem esnék sokak terhére, hogy papirba becsomagolnák azt a kis szemetet, ami összegyűl lakásukban.

Most áttérek a gyümölcs-, főzelék- és ételmaradékok elhelyezésére. Ezt a kannát különös figyelemmel kezelik Amerikában még a kocsisok is. Mert mindenki tudja, hogy megérkezése után azonnal kiviszik Long Islandra a rakományt. Itt egy óriási telepen ezer és ezer számra disznókat hízlalnak vele a szegények részére s azokat így karácsony táján teljesen ingyen ki is osztják az arra rászorultaknak.

Álljunk meg itt egy percre s vegyük le a kalapunkat az amerikai jótékonyság előtt. Mert ne azt nézzük ám, hogy a szegényeken segít a humanizmus, hanem azt, hogy azon a hulladékon, amit itt a mi szegény országunkban sokan szemétbe dobnak, hány disznót lehetne felhízlalni? Igen, ismerjük el az amerikaiak praktikusságát, megértését a szegények iránt s vegyünk tőlük példát.

Nem azért irom ezt, hogy bárkinek is szemrehányást tegyek. De gondoljuk csak meg, hogy a nagy, a gazdag Amerika ilyen praktikusan gondolkozik s értékesíti azt a maradék ételt, vagy gyümölcshulladékot is, amit itt a szemétbe dobunk, üvegek meg hamu közé. Pedig egy kis jóakarattal milyen hasznossá lehetne azt tenni! És hány szegényt lehetne ellátni egy kis hússal, zsírral stb., általa. S ha még tekintetbe vesszük azt, hogy ezzel sok szegényen segíthetünk, milyen öröm és boldog érzés lenne az.

De főként meg kellene szüntetni azokat a nagy, irdatlan és csetlen szemeteskocsikat, amelyek az ucca rémei. Apró kis fürge kocsikat beállítani s intelligens kocsisokat!

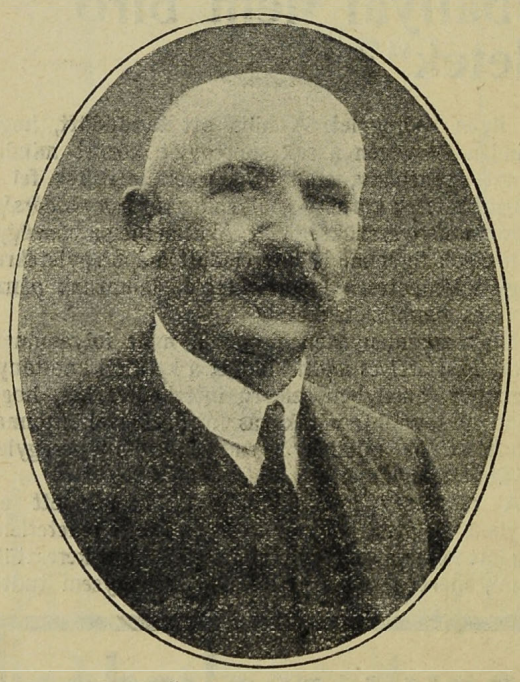
Az Egyesült Államokban még kocsisnak lenni sem lenézett dolog. Sőt! Városi kocsis, vagy uccaseprő csakis olyan egyén lehet, aki polgára az Egyesült Államoknak.

Ezt itt Magyarországon jó volna meghonosítani. Néhány magyarnak több falat jutna. Úgyis azt írják a lapok, hogy több mint 45 ezer idegen munkás van Magyarországon, aki elveszi a magyarnak a saját hazájában a falat kenyerét . . .

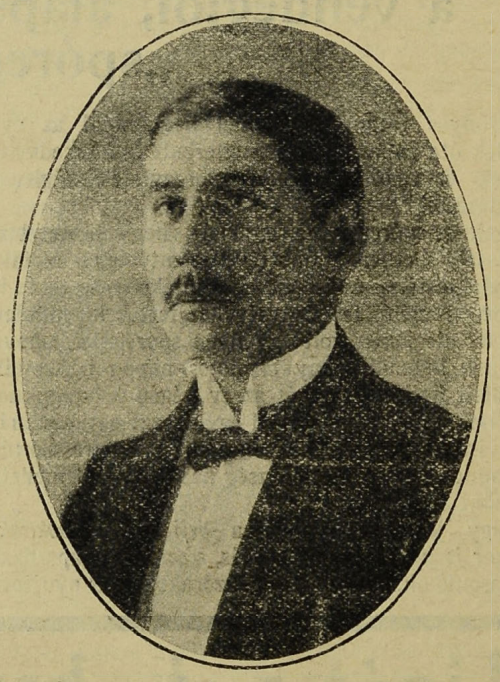
A yenkik ebben is praktikusabbak. Azt mondják: légy először jó polgára az államnak, aztán kapsz kenyeret a munkádért. Mert bizony még ez az uccaseprői állás is jól van dotálva, havi 120 dollárral. Ebből igazán rangosan meg lehet élni, sőt! . . . félre is tehet belőle.

Sok egyéb praktikus dolgot láttam aztán még Amerikában, amiket egyszer ismét előkerítek.

A MI ÉRTÉKEINKBŐL.

HOLOVITS GYÖRGY vendéglős, Balatonföldvár.

BALOGH JÁNOS vendéglős, Bük.

A szokott mindennapi munkán és a megélhetés fárasztó küzdelmein kívül a mi szakmáinknak egyéb kötelezettségei is vannak, ezek kellemesebbek és könnyebbek, mint az előbbiek, mégis könnyen elkerülik szakmáink embereinek a figyelmét. Ilyen fontos kötelezettség a nyilvánosság előtti szereplésnek bizonyos foka. Hiszen egyetlen szakemberünk se képes a nyilvánosság nélkül megállani.

Mozogni kell előtte, beszéltetni magáról, ismertetnie a nevét és jó tulajdonságait. Pár tollvonással és egyetlen arcképpel tizenkétezer intelligens szakember előtt lesz ismeretes, ha beküldi az Album számára ingyen leközlendő arcképét rövid életleírásával együtt bármely vendéglős, kávés, korcsmáros vagy szállodás. A cím: Budapest, IX., Viola ucca 3.

Szeszdenaturálásra nem adható iparigazolvány. A szombathelyi polgármester megkeresésére a soproni kereskedelmi és iparkamara elvi jelentőségű szakvéleménye szerint szeszdenaturálásra iparigazolvány nem adható. A szeszdenaturálás ugyanis járulékos jog, amely a szeszfőzdék és szabadraktárak vállalkozóit, illetve a szeszkereskedőket az illetékes pénzügyigazgatóságtól, illetve a pénzügyminisztertől kért és nyert engedély alapján illeti meg.

Délután tilos a pálinkafogyasztás Berlinben. A berlini lapok jelentése szerint Severing porosz belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben megtiltja, hogy nyilvános helyiségekben 3 és 9 óra között pálinkát szolgáljanak fel.

Minden vendéglőskonyha büszkesége az ételek kiváló ízletessége, azért rendelje **Horváth Ferenctől**, Szeged, **Dreher-söröző étterem** tulajdonosától

Valódi szegedi édes csemegepaprikát

à kilogrammonkint 3 pengő 20 fillér.

MI UJSÁG?

Karácsony

közeledtével a *Vendéglősök Lapja* minden jót, különösen boldog ünnepeket, a tavalyinál jobb karácsonyt és szerencsésebb időket kíván kedves előfizetőinek és olvasóinak!

Lezárul az esztendő is ezzel a héttel. Nagyon kevesen sajnálják a mi szakmánkból, mert nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, sok csapást zúdított a szakemberekre, új meg új terheket hozott anélkül, hogy fokozta volna a teherviselő képességet. Az esztendő végén nagyon kevesen vannak, akiknek a zárószámadás után elégedettség tükröződik le az arcán és a karácsony és újév közötti időkre ez a gond nyomja rá a bélyegét a mi szakmáinkra.

Pedig még nincsen ok a csüggedésre. A gazdasági válság csúcspontján túl van az ország. A tőkeszegénységnek, ennek a rettentő gazdasági tehetetlenségnek, legalább egyidőre végét veti az idegen kölcsön, amely pénzt hoz be az országba és amely lehetővé teszi, hogy a gazdasági helyzettől különösen függő szakmák — aminő a miénk is — jobb napokat érhessenek.

Aki eddig kibírta, annak ezután már csak jobban mehet. Sokkal több okunk van reménykedni és tervezgetni, mint volt tavaly ilyenkor!

Ne felejtsük tehát a napi gondok között, hogy az évvég a karácsonyfára nagyon értékes és ritka ajándékot kötöz fel a mi szakmáink részére, olyat, aminőhöz már régen volt szerencsénk: a reménységet, még pedig a jogos reményt!

A várható gazdasági fellendülésben kell, hogy a mi szakmáink is megtalálják a számadásaikat! És ez ad nekünk most boldog karácsonyt!

A fővárosi korcsmák és vendéglők nyitási ideje október hótól március hó végéig a fővárosi szabályrendelet értelmében reggel hat óra. A budapesti korcsmárosok most memorandumot intéztek a polgármesterhez s ebben azt kérik, hogy a harminc évvel ezelőtt készült szabályrendeletet változtassák meg és engedjék meg a korcsmáknak is, hogy üzleteiket reggel hat óra helyett öt órakor nyithassák ki.

A debreceni vendéglősök a magas üzletbérek ellen. A debreceni vendéglősök szakosztályában igen nagy az elkeseredés a magas üzletbérek miatt, azonban a debreceni vendéglősök üzletbérei leszállításának ügyét most a népjóléti miniszter kifejezett utasítására *Zöld* József h. polgármester vette kezébe, aki bizonyára igyekezni fog ez ügyet mielőbb nyugvópontra juttatni és közmegelégedésre elintézni. Tudomásunk szerint már a bércsökkentésre vonatkozó tárgyalások meg is kezdődtek és Zöld József polgármesterhelyettes jóindulatú közbelépése a vendéglősbérlők érdekében máris a legtöbb helyen meghozta a várt eredményt. Még csak egynéhány vendéglős nem egyezett meg a házigazdával, azonban minden remény megvan arra, hogy a polgármesterhelyettes a napokban meginduló újabb tárgyalásai itt is eredményre vezetnek.

A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete szakmáink tagjaihoz a következő körlevelet intézte: *Igen tisztelt Tulajdonos Úr!* Tisztelettel értesítjük, hogy egyesületünk választmánya folyó évi november 21-én tartott ülésén elhatározta, hogy az egyesület az elhelyező irodáját oly módon alakítja át, hogy elhelyező ügynököt ugyan egyáltalán nem tart, azonban a szerződő feleknek rendelkezésére bocsátja az egyesület választmánya által elfogadott szerződési nyomtatványt. Felkérjük az igen tisztelt Tulajdonos Urat, hogy a jövőben a zenekar szerződtetését ilyen nyomtatványok felhasználásával szíveskedjék eszközölni. Úgy az Ön, mint a zenészek érdekében álló ez, egyrészt, mivel az eddigi jogbizonytalanságot, mely a különböző szerződésmintákból állott elő, megszünteti, másrészről biztosítja az egyesület erkölcsi védelmét, harmadsorban pedig — és ez különösen a munkaadók érdeke — ebben a nyomtatványban ki van kötve a kávés ipartestület és az egyesületünk által alakított választott bíróság hatásköre és illetékessége, mely feleslegessé teszi a hosszadalmas bírói eljárásokat és vita esetén a legrövidebb úton biztosítja jogaiban sértett fél védelmét. Az egyesületi szerződésnyomtatványt egyesületi helyiségünkben, Német ucca 13. szám alatt délután 3 és 6 óra között bocsátjuk a szerződő felek rendelkezésére. Kiváló tisztelettel:

Banda Marci.

A székelyföldi vendéglősök panaszai. Az udvarhelyi vendéglősök küldöttsége felkereste Székelyudvarhely város időközi bizottságának elnökét s a közgyűlésük határozatából előadta a vendéglősök panaszait. Sérelmes reájuk nézve, hogy a román pénzügyminisztérium csak két vendéglőnek adott záróraméghosszabbítási engedélyt. Sok a visszaélés a pincérnőkkel, akiket több vendéglős piszkos konkurrenciára használ fel s kettőt-hármat is tart állandóan a helyiségben, ahol lakást is adnak nekik. Végül a kártyázásokkal is sok visszaélés történik. A két utóbbi a közönségnek is kárára van, mert nagyon sok vendéget megkoppasztottak már a pincérnők és a kártyatársak. Az időközi bizottság elnöke megígérte, hogy illetékes hatóságoknál eljár a sérelmek megszüntetése érdekében s az eredményről írásban értesíti őket.

Beszüntetik a fehér kenyér felszolgálását a berlini éttermekben. Berlinből jelentik: A berlini szállodákban és éttermekben hétfőtől kezdve nincs többé fehér kenyér. A vendéglőkben is csak rozskenyeret lehet felszolgálni. A birodalmi kormány szükségrendeletei között ugyanis külön kenyértörvény is van, amely megtiltja a fehér kenyér árusítását a szállodákban, éttermekben és vendéglőkben. A szálloda- és vendéglősipar delegátusai, valamint a pékmesterek szombaton délután gyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak a kenyérrendelet ellen és rámutattak arra, hogy ezzel a rendelettel megint egész sereg péksegéd veszti el a kenyerét.

Az ön vendégei

ételre, italra, cigarettára egyaránt kényesek. A legfontosabb azonban itt is a jó mocca, amelytől az egész est hangulata és sikere függ.

Meinl Gyula r.-t.

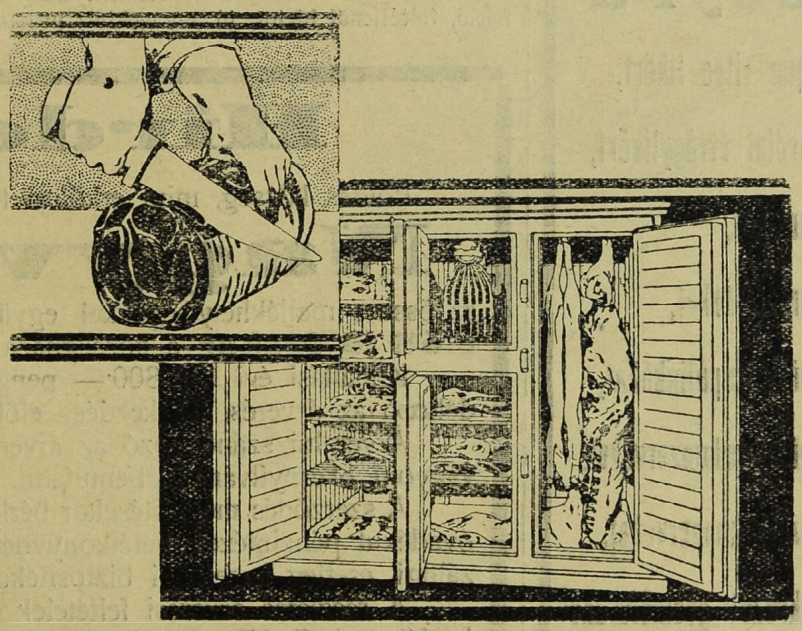
A SZAKLAPOK előállítása igen nagy költséget jelent, az előfizetési díjak csak egy hányadát teszik ezeknek a kiadványoknak. Az igazi szakemberek méltányolni tudják lapjaiknak áldozatkészségét az ő ügyeikben és iparkodnak kisebbekké tenni ezeket a kiadásokat. Arra kérjük tehát igen tisztelt előfizetőinket, ne várják be a pénzbeszedőinket. Tegyék postára előfizetési díjhátralékukat, vagy csekklapon küldjék be kiadóhivatalunk címére, mert ez az ő érdekeikért küzdő lapnak jelentékeny költségmegtakarítást jelent.

Lóhúsvendéglőt állítanak fel. A székesfőváros kezelésében levő lóhúsüzem forgalma napról-napra növekszik. A lóhúsfogyasztásnak ez a nagy mérete adta azt az eszmét, hogy lóhúsüzemi vendéglőt létesítenek. Lehetővé kívánják tenni azoknak a szegényeknek számára, akik nem vezetnek háztartást, hogy vendéglői úton juthassanak hozzá a frissen elkészített lóhúsételekhez. A legközelebbi időben felállítják ezt a lóhúsétkezdét, ahol kizárólag a községi lóhúsüzemből származó lóhúsból készítik el a húsételeket és az étkezdét állandóan hatósági ellenőrzés alatt tartják.

Villanyzongorák
Zeneautomaták
Önműködő hangszerek. Rádió erősítők
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KEDVEZŐ RÉSZLETFELTÉTELEK
Pénzbedobással fizethető a részletet
Bérlet. Szakszerű javítás és hangolás
Sternberg
Királyi Udvari Szállítók Hangszergyára
Budapest, VII., Rákóczi út 60. Saját palota

Frigidaire automatikus hűtőkészülék

a legideálisabb az élelmiszerek frissentartására.

Semmi felügyelet és kezelés.

Sokkal több

Frigidaire

van használatban, mint az összes többi villamos hűtőgépek együttvéve.

Kedvező fizetési feltételek.

HAHN ARTHUR és TÁRSAI, Budapest
IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 12. TELEFON: *AUTOMATA 898—86

Püspöki uradalmi bérpincegazdaság r.t. Vácz
Központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.
Telefon: Aut. 810-37, 812-14.
Magyar palackos-bor különlegességek.

ST Stauffer
„Medve"
dobozos emmentáli vezet.

„FUTURA" reklámfestészet BUDAPEST, VIII. kerület, Rökk Szilárd ucca 5. szám.
Vendéglők, kávéházak és szállodák részére reklámtáblát és automata-buffetek papir reklámtábláit olcsón és jutányosan vállalja a legizlésesebb kivitelben. ✻ Költségvetés díjmentesen.

LAUFBAHN S. BORNAGYKERESKEDŐ
BUDAFOK
KOSSUTH L. UCCA 66.
TELEFONSZÁM: BUDAFOK 11
Ajánlja zamatos uradalmi fajborait legolcsóbb árak mellett.

Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T.
BOROSZTÁLYA
Pincék: BUDAFOK, Petőfi út
KÖZPONTI IRODA:
Budapest, V., Nádor ucca 16. szám

Özv. Berkovits Károlyné
Budapest, VI. ker., Síp ucca 4. sz.
Telefon: József 425—31
Vendéglői és kávéházi papirszellékek gyára
Papirszalvéta, tálpapir, papirtányér, bonkönyv, blokk, étlap, menükártya, Caritás toilettepapir. — Hektograph-sokszorosító fogvájó, billiárd-kellékek, dominó, sakk és az összes ve déglői kellékek legolcsóbban. — Játékkártya gyári raktár!

BORPALOTA R.-T.
Budapest, VIII., Kenyérmező ucca 6. sz.
Telefon: J. 395-64, J. 346-11 ✻ Telefon: J. 395-64, J. 346-11
Elsőrendű saját termelésű fajborok.
Legkitűnőbb palackborok.

Karácsonyra
GSCHWINDT Aqua vitae likört,
GSCHWINDT Cordial étvágylikört,
GSCHWINDT rumokat,
GSCHWINDT borpárlatokat,
GSCHWINDT gyümölcspálinkákat,
GSCHWINDT gyümölcskonzerveket,
GSCHWINDT főzelékkonzerveket,
GSCHWINDT cukrozott gyümölcsöket
vásároljunk, mert minőségileg egyenrangúak a legjobb külföldi gyártmányokkal, árban pedig
lényegesen olcsóbbak!
Kaphatók az ország összes szakmabeli üzleteiben.

NE VEGYEN NAPTÁRT vendéglőjének, éttermének, söntésének a falaira. Minden előfizetőnk a vasúti vonatok sorrendjében megkapja az 1931-ik évre is a Vendéglősök Lapjának ízléses és tartós, nagy falinaptárát teljesen ingyen ! Dísze lesz üzletének, öröme vendégeinek. Ne feledkezzék meg rendezni előfizetését!

A Dreher sörgyárak újabban 12 személyes gálaezüstkészletet ajánlottak fel a vendéglősi szakoktatás céljaira. A készlet 175 darabból áll és művészi kazettában van elhelyezve.

VENDÉGLŐI BERENDEZÉSEK
BILLÁRD
FRIED
BP. KIRÁLY-U. 39.
JÉGSZEKRÉNY,
SÖRKIMÉRŐ
ALPAKKA-ÜVEG-PORCELLÁN

Budapestre is átcsapott az étkezési reform hulláma.

A sok betegségnek, a munkaerőcsökkenésnek egyik alap- és főoka a mai táplálkozási rend és mód, amely a természet útmutatásait elhanyagolja.

A mai ember már nem a munkájához szükséges pótlást, hanem minél fokozottabb és mesterségesen felcsigázott élvezeteket keres a táplálkozásban. Ezzel testének főfeladatává az emésztést teszi.

Nagy baj a túltápláltság, amely a szervezetet normális működésre teljesen alkalmatlanná teszi. A másik baj a helytelen takarmányösszeválogatás, a rossz anyagok, amelyekkel az emésztőszervek — minthogy természetüknek meg nem felelő munkára kényszerítik — nehezen tudnak megbirkózni és azért időelőtt elromlanak, a szervezet elsatnyul, beteg lesz.

Mindezt kezdik már belátni a kérdés ismerői és a táplálkozás kérdésének szakszerű kutatói. A *vitaminteória* nagyon erősen rávilágít a kérdésre és hangsúlyozza, hogy nem lehet büntetés nélkül bármit fogyasztani, mert szervezetünknek csupán vitamintartalmú anyagokra és táplálékokra van szüksége, vagyis olyanokra, amelyekből *természetének megfelelően*, könnyen tudja kiválasztani a működéséhez szükséges anyagot.

Ma már valóban igen nagy azoknak a száma, akik az *életmód megreformálása* kérdésével foglalkoznak, sőt életük megreformálását igen erélyesen kezükbe veszik. Nem törődnek régi, begyökerezett szokásokkal, jóhangzású társadalmi szólamokkal. A „jó és finom konyha", a „bő és előkelő táplálkozás" rájuk nem hat többé, mert erősek és *egészségesek*, mert életvidámak és elégedettek akarnak lenni.

Nyugaton, Német-, Angol-, Franciaországban és más kulturországokban igen nagy a „reformemberek", azaz észszerű, természetes életmódot folytató emberek száma, akiknek élén nagynevű, modern orvosok hosszú sora áll.

Természetes életmód iránti igényeiket a *reformházak* és *reformvendéglők* százai igyekeznek kielégíteni, ahol a reforméletmód követelményeinek megfelelő, föltétlenül biztos, jó anyagokhoz juthatnak.

Minálunk, ahol a jó és bő étkezés szinte hagyományos szokás, nehezebben terjednek az ezirányú eszmék. Mindamellett az érdeklődés ez irányban itt is nőttön-nő. A *húsnélküli táplálkozás* nem kigúnyolt életmód többé és a *nyersevés* egyre gyakrabban és sűrűbben hallható életrend. Ez annál is inkább terjed, mert nálunk is vannak lelkes, fiatal orvosok, akik szakszerű tanulmányozás után meggyőződtek és szerzett tapasztalatok alapján bebizonyítva látták, hogy egyedül ez a helyes irány és ők, meggyőződésükhöz képest, ezt követhetik.

Csak a minap értesültünk, hogy rövidesen orvosi vezetéssel *reform üdülőtelep* fog alakulni a *Mátra alján*. De a fentemlített *reformházak* is megtalálták az utat mihozzánk és örömmel látjuk, hogy az első ilyen reformház Budapesten is megnyilt. (Rökk Szilárd ucca 8.)

A vállalkozás bizonyára nagy megelégedésére szolgál a nálunk is ezerszámra menő „reformlernek", akik olyan büszkén és ellentmondást nem tűrő biztossággal és önérzettel, de főleg meg nem ingatható tényekkel igazolják az új életmód föltétlen helyességét.

Mi azért foglalkozunk e kérdéssel, mert meg vagyunk győződve, hogy a modern mozgalmak iránt érzékkel bíró és az új irányokat helyesen megérző *vendéglőseink* is mihamarább tájékozódni fognak az új életmód tekintetében és asztalaikon megjelennek a *reformházakat és vendéglőket jellemző ételek is*. Az új reformház bizonyára nagy segítségükre lesz e tekintetben.

Azt hisszük, hogy vendéglőseink közül azok járnak el az idők szellemében, de saját jövőjüket is azok készítik elő leghatásosabban, akik ennek a világszerte nagy lépésekkel előrehaladó táplálkozási iránynak és gondolatnak megértői lesznek és asztalaiknál az új életmód embereinek helyet adnak. Olyan asztalokat rendeznek be, amelyeknél az *új* emberek számára szolgáltatják ki az egészséges élet alapját adó ételeket !

Hirdetmény.

Földes község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező

Nagyvendéglő

az összes mellékhelyiségekkel együtt **1931. év január hó 20-án délelőtt 10 órakor** a községháza tanácstermében 6 évre bérbe fog adatni.

Kikiáltási évi bér 800·— pengő, melynek 10%-át köteles az árverelni szándékozó az árverés megkezdése előtt letenni.

Árverelni szándékozó az árverés megkezdése előtt köteles úgy erkölcsi, mint vagyoni bizonyítványát bemutatni.

A szerződés megkötésekor bérlő köteles az egy évi bérnek megfelelő összeget óvadékul pénzintézeti betétkönyvben a község pénztárában elhelyezni, vagy jelzálogi, esetleg kezességi biztosítékot adni.

A részletes árverési feltételek és egyéb felvilágosítások a községi főjegyzői irodában tudhatók meg.

Földes, 1930. december 4-én.

Községi előljáróság.

Déligyümölcs

citrom, narancs, füge datolya, malaga, mazsola, dió, mogyoró, banán stb.

A legolcsóbb napi árban

Szász Vilmosnál

IX. ker., Imre ucca 6. (Csarnok térnél)

Telefon: 867—71 **Telefon 867—71**

Újévi üdvözleteket a szokásos 5, 10 és 20 pengős árszabásokkal a következő, újévi számunkra **korlátolt számban** felvesz lapunk kiadóhivatala. **Beküldési határidő dec. 30.**

Tizenkét főpincér tizenkétezer pengője. Egy hónappal a döntés után még nem kapták vissza bánatpénzeiket a sertésvágóhídi vendéglő pályázói. Hónapok óta egyébről sem nyilatkoznak az illetékes tényezők a főváros vállalati feltételeinek megváltoztatásával és modernizálásával kapcsolatban, mint arról, hogy fontos és szükséges a versenytárgyalást meg nem nyert pályázók bánatpénzeinek a lehetőség szerinti leggyorsabb visszautalása. Ezzel kapcsolatban arra vonatkozóan is történt állítólag intézkedés, hogy még a versenytárgyalás folyama alatt visszakaphassák a pályázók letéteiket, amennyiben az ajánlatok felbontása után kiderül, hogy túl magas áraikkal, vagy egyéb körülmények miatt a döntésnél nem jöhetnek tekintetbe. Hogy ez az igazán szép és humánus elgondolás a gyakorlatban hogyan jut kifejezésre, erre vonatkozóan érdekes esetről értesítenek bennünket. Hónapokkal ezelőtt versenytárgyalást hirdetett a főváros a *sertésvágóhídi új vendéglő* bérletére, a versenytárgyalási hirdetményben azt is közölvén, hogy bánatpénzül a felajánlott évi bérösszeg tíz százalékát kell az ajánlat felbontását megelőzően a főváros központi pénztárába betenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni. A versenytárgyalás határideje október elseje volt, pár hét mulva a törvényhatósági tanács meg is hozta a döntést és az új vendéglős már több mint egy hónapja meg is nyitotta üzemét a sertésvágóhídon. A versenytárgyalás aktái tehát végérvényesen lezárultak és mindenki, aki hihette volna, hogy ily körülmények között a főváros központi pénztára azt is elfelejtette, hogy valaha ebben az ügyben biztosítékot kezelt. Nem ez történt! Két hónappal a versenytárgyalás lejárta és egy hónappal annak eldöntése után azok a pályázók, akik nem kapták meg a bérletet, számszerint *tizenketten, még mindig nem részesültek abban a szerencsében, hogy saját pénzükhöz hozzájuthassanak.* Korántsem azért, mintha nem jelentkeztek volna. Jelentkeztek a pénztárnál, a számvevőségnél, a közélelmezési ügyosztályban és mindenütt azt a felvilágosítást kapták, hogy majd értesítést kapnak az időpontról, amikor letéteikhez hozzájuthatnak. A letétek efajta kezelése ellentétben áll a polgármester intenciójával, hogy a versenytárgyalásnál tekintetbe nem jövő pályázók könnyen és gyorsan pénzeikhez juthassanak. A jelen esetben *szegény főpincérekről* van szó, akik közül nem egy állásba sem tud menni, mert a mesterségüknél szokásos kaucióösszeg a fővárosnál hever, hozzáférhetetlenül és kamat nélkül. Felhívjuk ebben az ügyben sürgős intézkedés tételére az illetékes faktorokat.

Ingatlanra, zongorára, szőnyegre, ékszerre és minden kereskedelmi árura azonnal pénzt folyósítunk. (Zálogcédulát veszünk.)

BANKÜZLET

Budapest. VIII., Nép- színház ucca 42—44.

Osztálysorsjegyek eladása

Saját érdekében alakítson asztaltársaságot!

Takarékasztaltársaságok

célszerű felszereléseit a legolcsóbban csakis

DEUTSCH A. papírüzletében szerezhetik be.

ÚJDONSÁG! A., B., C. és D. csoportos tankönyvek tartós fedélben **darabja 8 fill.**

Minden asztaltársaság egy irodai előjegyzési naptárt ingyen kap.

Sülyeszthető jó töltőtoll már P 2·50-től.

Postai megrendelések még aznap elintéztetnek.

Üzletem már 1889. évi augusztus 1. óta **VI. ker., Aradi ucca 35. szám** alatt van.

Országos vásárok. *Péntek*, dec. 19. Berzence, Csenger, Veszprém, Szarvas.

Hétfő, dec. 22. Jászkarajenő, Káloz, Kisvárda, Mohács, Moson, Nagylózs, Nova, Putnok, Rajka, Recsk, Somlóvásárhely, Szentgotthárd, Szentlőrinc, Tatabánya, Tokaj, Vác, Martonvásár, Nagyvázsony, Pásztó.

Kedd, dec. 23. Balkány, Letenye.

Szerda, dec. 24. Zalaszentgrót.

Szombat, dec. 27. Szekszárd.

Vasárnap, dec. 28. Senyeháza.

Hétfő, dec. 29. Enying, Mezőcsát, Tápiószele, Zalaegerszeg.

A MÁV nem enged. Több alföldi város azzal a kérelemmel fordult a MÁV-hoz, hogy az október 5-én beállított szegedi és debreceni gyorsvonatokat legalább motorosvonat beállításával pótolják. A MÁV azonban ezt az újabb kérelmet is elutasította, sőt Kecskemét városának azt a kérelmét, mely a menetrend módosítására vonatkozott, szintén elutasította a MÁV. Továbbmenőleg Kecskemét azt a kérelmét, hogy a hétvégi menetkedvezményekbe Kecskemét, mint célállomás bekapcsoltassék, ugyancsak elutasíttatott a MÁV részéről.

* **Ezúton hívjuk fel Kartársaink figyelmét a herceg Esterházy** nagyszabású modern kapuvári húsárú és konzervgyára központi lerakatára, VII., Rottenbiller ucca 58., telefon: József 435/24, mely a főváros előkelő szállodáinak, éttermeinek és vendéglőinek, többek között Gundel úr éttermeinek állandó szállítója. Ma már közismert tény, hogy az üzem minden tekintetben e téren a maximumot nyujtja. Az uradalom főleg saját maga tenyésztett állatait dolgozza fel s így tényleg kizárólag csakis a legjobb anyagból készült termékeket hozza forgalomba, külön megemlítjük a jóízű füstöltárú különlegességét. A jónevű, régi, megbízható kapuvári húsgyár garancia arra, hogy naponta csakis friss árú kerül eladásra. Egyúttal szíves figyelmükbe ajánljuk a herceg Esterházy badacsonyi pincegazdaság eredeti töltésű kiváló minőségű borait, melyeket szintén eredeti árakon bocsát Kartársaink rendelkezésére. Úgyszintén egy kiváló termékét ajánljuk melegen a „*Yestor*" ételízesítő húskivonatot, mely minden ételben íz és táperő, az étvágyat fokozza, az emésztést elősegíti és vendégeit megnyeri vele, minden külföldinél jobb, ízlésesebb és olcsóbb.

A fűszerkereskedők a pezsgőgyárak kicsiben való árusítása ellen. A Fűszerkereskedők Országos Egyesülete megkeresést intézett a magyar pezsgőgyárosokhoz, akiket arra kért meg, hogy szüntessék be az eddigi gyakorlatot és magánfogyasztók számára pezsgőt ne szolgáljanak ki. A fűszer- és csemegekereskedők rámutattak arra, hogy a gyárosoknak a viszonteladókkal szemben tanúsított konkurrenciája nem vezethet jó eredményre és ha a gyárak gyári áron kiszolgálják a magánfogyasztókat, a viszontelárúsítók ilyen körülmények között alig csinálhatnak forgalmat. A legtöbb pezsgőgyáros honorálta a fűszerkereskedők egyesületének kérését és már most, a karácsonyi forgalom előtt beszüntette a magánfogyasztók kiszolgálását. Akadt olyan gyáros is, aki a fűszeresek kérését megtagadta. Ezekkel szemben viszont a fűszeresek akarják levonni a legmesszebbmenő konzekvenciát: az ilyen gyáros pezsgőjét bojkottálják a közvetítő kereskedelmi életből. És a mi szakmánk?

T. Cím! **ÜZLETÁTVÉTEL!**

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy VIII., Baross ucca 19. szám alatt lévő (Klinikák mellett)

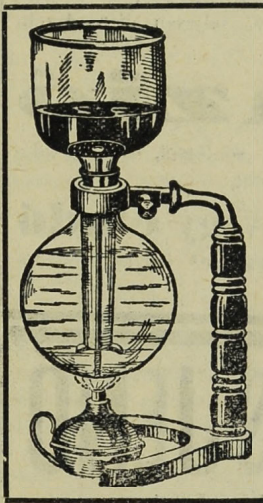
„UNIVERSAL PARFUMERIA"

illatszertárt átvettem. A nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlom dúsan felszerelt raktáramat: **karácsonyi és újévi ajándéktárgyul alkalmas cikkeimet;** olcsó beszerzési forrás. Minden igyekezetemmel azon leszek, hogy tisztelt vevőközönségem igényeit a legmesszebb menő módon kielégítsem.

Szíves pártfogását kérve, vagyok

Budapest, 1930. december hó. kiváló tisztelettel

Óriási választék! **HERTELENDY GÁBOR ÁRPÁD**

„GOURMAND"

A jelenkor legtökéletesebb és leghigienikusabb kávéfőzőgépe, éttermi üzemek részére nélkülözhetetlen. — „Gourmand" feliras, jenai üveg s csakis teljesen veszélytelen fémlámpával az eredeti.

Lényegesen leszállított árak.

Gyártja:

ZLINSZKY LAJOS

Budapest, VII., Murányi u. 31.

Postai megrendeléseket pontosan eszközöl.

Üzleti hír. Ünnepélyes vendéglőmegnyitás volt Kispesten. A Kőszegi házaspár Üllői-úti vendéglőhelyiségét a Petőfi ucca 12. számú házba helyzte át, ahol a mai kor igényeinek megfelelő kellemes családi szórakozást talál a vendég. Az ünnepélyes megnyitón díszes, előkelő közönség jelent meg.

Véres vendéglői kardaffér Békéscsabán. Szombaton éjszaka a békéscsabai Próféta-vendéglőben Móricz Miklós és Fritz Pál honvédfőhadnagyok összeszólalkoztak Achim András dr. városi tisztviselővel. Az összeszólalkozás során az egyik tiszt kardját használta és öt centiméter hosszú vágást ejtett Achim dr. fején.

Meinl-ajándékkosárka

karácsonyra és újévre

tetszésszerinti összeállításban

A Gutmann-féle „elszakíthatatlan" munkaruhák, munkaköpenyek, szövetruhák és fehérneműek
világhírűek

Budapest, VII. kerület, Rákóczi út 16. szám.

Vendéglő Budapest környékén, házzal, haláleset miatt eladó. Esetleg csaposal is tárgyalok. Értekezni: Budapest, V., Bálvány ucca 5. Kölbl-cég.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 425—04

Balaton partján, nyaralóhelyen, 20 szobás, vízvezeték, villany, teljesen berendezett, egyedül álló
panzió
ezer négyszögöles, söntéssel, 26 évig adómentes, öt éve épült,
bérbeadó vagy eladó
Bővebbet **„Panzió"** jeligén a kiadóhivatal nyujt.

LUKÁCS JENŐ
villanyerőre berendezett
gesztenyepiré
üzemében minden időben (reggel 8-tól este 11-ig) állandóan friss
gesztenyepiré
a legjutányosabb napi árban kapható
Telefonrendelést percek alatt szállítok!
Rendelések felvétele: **Telefon: 865—46**
Főüzlet és üzem:
IX., Ráday ucca 25.

HIRDETMÉNY.
A Kalocsai Kaszinó
vendéglői üzemét
bérbe szándékozik adni.
Óvadékképes szakemberek ajánlataikat **folyó évi december hó 27-ig** küldjék **Friedrich Antal** igazgató címére.
Ugyanott tudhatók meg a részletes feltételek.

Korcsmaüzletek megjelölése. Az állami italmérési jövedékről szóló törvény végrehajtási utasítása szerint tilos az italmérési üzletnek olyan elnevezése, illetve külső felirattal való ellátása, mely az engedély okmányokban megjelölt üzletágnak vagy foglalkozásnak nem felel meg. E szerint a korcsmáros üzletének megjelölésére nem használhatja a „vendéglő" szót, a vendéglős pedig a „Korcsmáros" szót. A törvény végrehajtási utasítása szerint a korcsmáros az üzlet nevén kivül a korcsma szóval köteles megjelölni. A kereskedelmi és iparkamara megállapítása szerint, ha a korcsma szó helyett „bor-, sör- és pálinkamérés" megjelölést alkalmaz a korcsmaüzlet tulajdonosa, ez nem kifogásolható, mert az üzlet jellege ezekkel a szavakkal is kellő kifejezést nyer.

* **Kávét főzni,** a legjobbat, amely zamatát, pompás ízét, erejét nem veszti el, a legnagyobb és legfontosabb feladata a szakmabeli üzemeknek. A közkedvelt **Gourmand** magyar gyártmányú üvegbúrás kávéfőzőgép gyártója közli, hogy a karácsonyi és újévi ünnepekre, valamint a gazdasági viszonyokra való tekintettel, a kávéfőzőgépek árát tetemesen leszállította. Csakis Gourmand felírás, jenai üveg és fémlámpával az eredeti· Alkalmi ajándéknak is nagyon alkalmas. Beszerezhető minden étterem, kávéház felszerelési üzletben, vagy a készülék egyedüli gyártójánál, *Zlinszky* Lajosnál, Budapest, VII., Murányi u. 31. sz.

A római szállodások 10 százalékkal leszállították a szobaárakat. Rómából jelentik: Nagyon fontos határozatot hozott az olaszországi szállodatulajdonosok és idegenforgalmi vállalatok országos szövetsége. Elhatározták ugyanis, hogy december elsejétől kezdve a szobák és ellátás árait 10 százalékkal leszállítják.

Megindult a vendéglősök és kávések olcsó étkeztetési akciója. Jelentettük, hogy a vendéglősök és szállodások, valamint a kávések nemrégiben elhatározták, hogy a tél kezdetétől fogva egészen újszerű és rendkívül olcsó étkeztetési akciót indítanak meg. Ez a terv most valóra vált és egyelőre úgynevezett tisztviselőebédet és vacsorát, sőt reggelit is nyujtanak az akció intézésébe tömörült vállalatok. Az árak 30—40 százalékkal olcsóbbak, mint a rendes napi forgalmi ár. Ebben az olcsó étkeztetési akcióban résztvesznek a legnagyobb és legelőkelőbb szállodák. vendéglők és kávéházak. Az ebédek és vacsorák árai 80 fillértől 1 pengő 70 fillérig váltakoznak a helyiségek nívója szerint. Igen sok érdekes és hasznos újítást honosít meg ez az akció. A különböző hivatalokban az akció megbizottja szelvényfüzeteket ad ki s ezekkel a szelvényekkel bármikor bármelyik helyiségben fogyaszthat a vendég. Ha úgy tetszik, minden nap más vendéglőben ebédelhet, vagy vacsorázhat. Újítás az is, hogy a menühöz hozzájár a kenyér is. A borravaló dolgában az a megállapodás, hogy ezt is szelvénnyel fizeti a vendég és ez nem magasabb, mint 10 fillér.

Tilos szerződésből nem jár kártérítés. *Huszta* Gergely szegedi korcsmáros pár évvel ezelőtt betegeskedni kezdett. Minthogy ilyen körülmények között üzletét vezetni nem tudta, megegyezett *Puzsin* Miklós nyugdíjas vasutassal abban, hogy három évre őt bízza meg a korcsma vezetésével és *italmérési szerződést kötöttek*. Puzsin át is vette a korcsma vezetését, el is számolt jó darabig, egy napon azonban Huszta azzal állott elő, hogy a vendéglőt maga akarja vezetni és Puzsint a korcsmából kitette. Emiatt Puzsin kártérítési keresettel lépett fel a korcsmáros ellen és 16.000 pengő megítélését kérte azon a címen, hogy a korcsmáros megszegte a szerződést, a kikötött három év eltelte előtt megszüntette a köztük fennálló viszonyt és így őt jelentékeny keresettől fosztotta meg. A Kúria *Totth*-tanácsa most a keresetet *elutasította*. A Kúria szerint a szeszesitalok kimérésére szolgáló engedély *személyhez kötött jogositvány*, amelyet sem haszonbérbe adni, sem másra átruházni nem lehet. A pénzügyi hatóságok ugyan megengedik azt, hogy ha az engedményes beteg, akadályoztatása tartamára üzletvezetőt nevezzen ki, ehhez azonban hivatalos engedély kell. Ezt a felek nem szerezték be.

Felelt a korcsmáros, mert nem kért születési bizonyítványt. A nyíregyházai rendőrbíróság előtt két korcsmáros állt, akik ellen az volt a vád, hogy egy tizennyolc éven aluli ifjúnak italt szolgáltattak ki. Az eset még a Magyar Hét szombatján történt. Ezen a napon bevonultak a tanyai leventék a városba. A felvonulás végén az ifjak csoportokba verődve tértek haza. Az egyik csoport, amelyben egy tizennyolc éven alóli ifjú is volt, útközben betért két korcsmába. Az egyik helyen rumot, a másikon bort fogyasztottak. A korcsmákban nem szabad tizennyolc éven aluliaknak italt adni, de úgy látszik, a fiatal leventénél, aki idősebbek társaságában jelent meg, nem olvasták le az évek számát, mert a fiatalember nemcsak hogy ivott, de az egyik helyen elfogyasztott fél deci rumra a másik helyen nagyobb mennyiségű bort fogyasztott, úgyhogy alig tudott lábára állani. Az idősebbek hazamentek, a fiatalember azonban a Búza-téren összeesett, úgyhogy a mentők beszállították a kórházba. Így indult meg az eljárás két korcsmáros ellen, akiket a rendőrbíróság súlyos pénzbírsággal büntetett a népjóléti miniszter rendeletének megsértése miatt, amely rendelet szigorúan eltiltja a fiataloknak szeszesitallal való kiszolgálását. Az ítéletet a korcsmárosok megfellebbezték, mert azzal védekeztek, hogy az ifjú idősebbnek látszik, mint tizennyolc esztendős.

Faragó és Simonits
szobafestő, mázoló
mesterek
Budapest, VI. ker., Paulay Ede ucca 61.
Próféta ucca sarok. Hivó telefon: Aut 194—21
Kedvező fizetési feltételek

NAGY IGNÁCZ
SZŐLÉSZETI ÉS BORÁSZATI GÉPEK ÉS ESZKÖZÖK LERAKATA
BUDAPEST, VII., KÁROLY KIRÁLY ÚT 9.
ALAPÍTTATOTT 1884. TELEFON: J. 415—15

* **Rétes mint filmszereplő.** Egy újabban nagysikerű mozgófénykép színdarabban sokat nevet a közönség egy dollármilliomoson, aki mindent megszerezhet a világon, mégse kap rétest egy nagy étteremben, mert elfogyott. Hazai vendéglőinkben is sűrűn éri ilyen meglepetés a vendégeket, de még jó, ha néhanéha készítenek rétest a tökéletességükről híres magyar vendéglői konyhákban. Ennek oka — mint tudjuk — főként abba rejlik, hogy a rétes készítése oly körülményes, hogy inkább tartózkodnak annak készítésétől. Egy érdekes magyar szabadalom, az *„Express" kész réteslap* megoldotta ezt a problémát is, mert a kész réteslapok már kinyújtva kaphatók, csak meg kell tölteni őket. Ez meleg időben, hideg időben napokig eláll, kevesebb zsír kell hozzá, mint az otthon készített réteshez és nagy munkától és fáradtságtól szabadítja meg a szakácsokat és minőségileg is kiváló. Értesülésünk szerint ezt az értékes magyar szabadalmat nemcsak a legelőkelőbb vendéglőink és kaszinóink vezették be, hanem a Nefelejts uccai *Sütő- és Cukrászipar R.-T.* (Nefelejts ucca 45. J. 375/19) e kész réteslapokat klinikáknak, kórházaknak és szanatóriumoknak is állandóan szállítja és minden érdeklődőnek akár személyesen, akár telefonon készséggel nyujt az „Express" kész réteslapokról felvilágositást.

Halálozás. *Juhász* Lajos vendéglős december hó 4-én, életének 53-ik, házasságának 5-ik évében elhunyt. 7-én temették el a rákospalotai új köztemetőben általános, nagy részvét mellett. Az ottani szakma zászló alatt testületileg jelent meg a temetésén, amely egy munkás és eredményes szakembertől fosztotta meg a vendéglőstársadalmat.

Spórkönyvek
asztaltársaságok részére
kemény kötésben cégnyomással
drbja **8** fillér
azonkívül a hozzávaló összes segédkönyvek a legolcsóbban
BRUCK FERENC-NÉL
könyvnyomda — papirüzlet
Budapest, IX., Üllői-út 95. Tel.: J. 341-48

Elaludt a vendéglőben — kifosztották. Nagykőrösön egy vendéglőbe betért Páris Ambrus gyümölcskereskedő, aki néhány pohár bor elfogyasztása után elaludt az asztal mellett. Amikor felébredt, ijedten vette észre, hogy zsebéből hiányzik a pénztárcája, amelyben 1300 pengőről kiállított elszámolójegy, több fontos irat és 1200 pengő készpénz volt. A rendőrség nyomoz.

Keveset használt, jó karban levő **billiárdasztalt vennék** teljes felszereléssel. Ajánlattevők ajánlataikat küldjék be a Fűző gyártelepi olvasó és dalkör címére. Veszprém megye.

Békéscsabán a **Korona kávéház** más vállalkozás miatt azonnal **kiadó.**

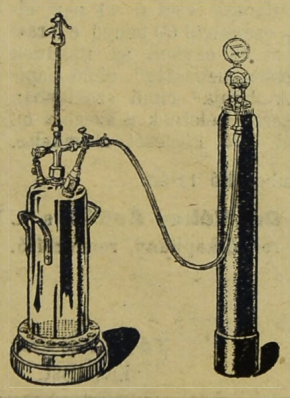
Weichner tapétázó és műkönyvkötő iparüzem-tapétagyári raktár. **Budapest, IV., Aranykéz ucca 4.** Telefonszám: 820—29
Kávéházak és vendéglők **tapétázását** legjutányosabban, legjobb kivitelben **vállalom.**

CELLULOID AJTÓVÉDŐ
megóvja az ajtót kopástól, piszkolódástól.
Bármely színben és formában készül
Redő celluloidárúgyárban,
Budapest, VIII., Sárkány ucca 5. szám.
Telefon: 344—90 és 412—73 * Telefon: 344—90 és 412—73

Teljesen berendezett, 30 szobás
szálloda, étterem
fedett és nyitott kerthelyiség, játékterem
4 szoba fürdőszobás privát lakással
nagyon kedvező feltételek mellett
kiadó
Cím: Dr. **Keresztessi Ödön, Sátoraljaújhely**
Magyar Király szálloda.

Jómenetelű vendéglő
Dömösön (Esztergom megye) 2 kiadó szobával, nagy udvar és kuglizó, teljes berendezéssel eladó.
Értekezni lehet **Dömösön**
Schaub János vendéglőjében.

OMEGA
szabadalmazott szikvíz és telített vizeket előállító készülék. Gyártja és forgalomba hozza:
MÁTHÉ ANDRÁS
vörösrézárú gyára
Újpest, Gr. Károlyi ucca 17.
Tel.: Aut. 940-28

Vendéglősöknek és korcsmárosoknak óriási megtakarítás.
A legelőnyösebb fizetési feltételek.
Prospektust díjmentesen küldök.

Vádak egy főpincér és egy felírónő ellen. Ilyen cím alatt a lapunkban megjelent nagykanizsai hírre *Irsay* József főpincér — a sajtótörvényre hivatkozással — a következő helyreigazítás közlését kéri:

„Az a való, hogy a *Centrál* tulajdonosai feljelentése következtében engem a rendőrség őrizetbe vett, valótlan azonban az, hogy a vizsgálóbíró úr engem letartóztatott, mert ezzel éppen ellenkezőleg a vizsgálóbíró úr kihallgatásom után, az előzetes letartóztatásomra szóló indítvány elutasítása mellett, engem — a felírónővel együtt — *nyomban* szabadlábra helyezett.

Amit a közlemény a bűncselekmény tényálladékaként előad, valótlan, de valótlan bármely alakban is, mert én semmiféle bűncselekményt el nem követtem. Hogy valóban mi a tényállás, forog-e fenn bűncselekmény alapos gyanúja, avagy a feljelentés bosszú műve, esetleg csak tévedés következménye, azt az eddig csak kezdő stádiumban folyamatban lévő nyomozás lesz hivatva eldönteni.

Valótlan, hogy én bármiféle bűncselekményt, vagy olyan cselekményt, amely csak erkölcsileg is kifogásolható, *beismertem volna*. A közlemény vonatkozó része, minthogy a cikkíró a bűnügyi iratokat törvényes tiltó rendelkezés következtében be nem tekinthette, csak pletykán alapulhat.

Ebben az ügyben, figyelemmel a nyomozás kezdő stádiumára is, kellő komolysággal és lelkiismeretességgel a nyilvánosság számára közleményt adni korai, erre a hatóság engedélyt nem adott és éppen ezért tiltott közlés címén büntetőjogilag üldözendő.

Tisztelettel *Irsay József.*"

Borárak. A magyar borpiacon nagyobb élénkség mutatkozik, ami elsősorban a kiviteli hírek hatása alatt keletkezett, de a belső fogyasztás emelkedésében is találja okát. A nagykereskedelemben legutolsó jelentésünk óta nagyobb eladások történtek: Helvécián stájerországi vendéglősök részére készpénzfizetés mellett elkelt körülbelül 1000 hl. 13·5 fokos bor 40 fillérért, Csengődön bécsi számlára 500 hl. kelt el 35 fillérért és Örkényben 300 hl. 30 fillértért, Tápiószecsőn 300 hl. 12 fok körüli 20 fillérért, Erdőtelken 220 hl. 11 fokos 20 fillérért, Mérgespusztán 300 hl. 12·2 fokos rizling pesti számlára 40 fillérért. Nagy kereslet mutatkozik kadarkaborokban úgy Szeged, mint Csongrád, valamint Hajóson is 1·5—1·6 fillérért fokonkint. Különösen nagy a kereslet muskotályborokban és ebben a borban egyáltalában kínálat nincs. Elkelt Gyöngyöshalmajon 150 hl. új muskotály pesti számlára 35 fillérért, Dánszentmiklóson ó muskotály 35 fillérért, Ókécskén új muskotály 47 fillérért kelt el. Legolcsóbb kommerszborok Déldunántúlon és Bácsalmás környékén találhatók, ahol a 12 fokos árú kb. 20 fillérre tehető ab pince. Zalában a 9—10 fokos othellót 14 fillérért vásárolják. Élénk a piac csemegeborban is, amiből a legutóbbi napokban kb. 80 hl. került piacra 5—10 hl.-es tételekben 80—85 filléres áron.

Prónayfalván 350 hl. 13 fokos elkelt 26 fillérért.

Örkényben 13·5 fokos újbor 125 hl. osztrák számlára elkelt 33 fillérért.

Hahóton, Pacsán, Lesenceistvándon forgalom nem volt.

Gyöngyösön élénk kínálat közepes kereslet mellett elkelt 600 hl. 12·5 fokos 26 fillérért, 100 hl. 13 fokos 30 fillérért, 40 hl. 14 fokos 42 fillérért, 120 hl. 10·5 fokos 20 fillérért és 35 hl. 10 fokos siller 16 fillérért.

Szekszárdon élénk kínálat mellett állandóan történnek eladások kisebb tételben siller borokban kereskedők részére 1·4—1·5 filléres alapon.

Cserkúton, Baranya megyében korcsmárosok kisebb tételekben seprősen 46 fillérért vásárolják a borokat.

Kecelen fokonkint 1 fillérért fizetnek.

Dánszentmiklóson 150 hl-t bécsi számlára 38 fillérért adtak el, 13·5—14·5 fokosokat ezerjó és rizlingborokban.

Kelebián néhány vagon újbor seprőstől 20 fillérért kelt el.

Visontán nagyobb tételben vevőnk nincsen, csak kisebb tételt vesznek a korcsmárosok. 12—14 fokos borok ára 25—30 fillér.

Italszükségletét
belföldi és külföldi italokban a legelőnyösebben
beszerző csoportunknál fedezheti
Vendéglősök Beszerző Csoportja R.-T.
Budapest, IV., Vámház körút 8. sz.
Kívánatra árjegyzéket küldünk.

Devecserben borkereslet nincsen.

Balatonalmádiban a borkereslet gyenge és akik eladásra vannak szorulva, kisebb tételekben 35—40 fillérért kénytelenek boraiktól megválni.

Mórott eladatott 3000 hl. must és 3000 hl. újbor, valamint 2000 hl. óbor 1930 október 1-től kezdve. Egy birtokos eladott 100 hl. újbort 58 fillérért és 900 hl.-t 44 fillérért, amelyben óborok is voltak.

Tályán eladatott egy tétel 45 fillérért literenkint hordó nélkül azonnali átvétellel.

Gyöngyösön élénk kínálat és közepes kereslet mellett elkelt 20 hl. 11 fokos 19 fillérért, 50 hl. 12 fokos 22 fillérért és 300 hl. 12·6 fokos 28 fillérért.

Kúnbaján a bor ára 12 és 18 fillér között váltakozik literenkint.

Buracson az árak fejtve kis tételekben 22—25 fillér.

Pacsán nova-borokat kifőzés céljára fokonkint 1 fillérért sok termelő eladott.

Zalatárnokon kis tételben 11—12 fokos borok 20—23 fillérrel keltek el. Kínálat élénk.

Hahóton élénk kínálat mellett kis tételben 11 fokos 25 fillérért kelt el.

Szekszárdon élénk kínálat mellett budapesti nagykereskedők továbbra is folytatják a vásárlást fokonkint 1·3—1·5 filléres alapon. Vendéglősök nem vásárolnak.

Deutsch Sándor
asztalosmester
Körúti fehér Bútorárúháza
Budapest, VIII., József körút 23. szám.
Raktáron tart:
Hálószoba-, konyhabútor- és előszobaberendezést
a legolcsóbb napi árban!
Kedvező fizetési feltételekkel!
Üzem: Budapest, VIII., Rákóczi tér 14.
Mintaraktár: VIII., József körút 23.

HATTYÚ gőzmosó és fehérneműkölcsönző vállalat
Budapest, VII. ker., Klauzál ucca 8. sz.
Telefon: J. 385—59 és J. 385—58
Az ország legnagyobb és legmodernebb gőzmosó üzeme!
Asztal- és ágynemű **eladási osztályunk** gyári árban szállít mindenfajta fehérneműt és törlőruhákat. **Telefonhívásra jövünk. Legkim letesebb mosási rendszer**

LEGSZEBB **PAPLAN** LEGJOBB **PAPLAN** LEGOLCSÓBB **PAPLAN**
Alapíttatott 1854.
Kárpitosárú, vas- és rézbútorgyára.
Szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítők, damast-, chiffon- és vászonárúk, pokróc, asztal- és padlófile minden kivitelben **mélyen leszállított áron** kaphatók:
GICHNER JÁNOS, Budapest, Erzsébet körút 20.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ha az ügyletet stornírozzák, mi lesz a forgalmi adóval? A közigazgatási bíróság az általános forgalmi adó ügyében az alábbi két határozatot hozta: Általános forgalmi adójogi szempontból stornírozás akkor forog fenn, mikor az ügylet természetes s törvény vagy szerződési kikötés szerinti lebonyolítása folyamán olyan akadály merül fel, amely a feleket törvényes tőzsdei szokás vagy szerződés alapján az elállásra jogosítja fel. A forgalmi adó stornírozás alapján való visszatérítésének nem akadálya az, hogy az árú eladója az árút a visszaadó félnek külön megállapodás alapján a készítésre otthagyta.

A paprika és a gulyás dicsősége a skandináv vendéglősök lapjában. Stockholmból jelentik: A skandináv szállodások és vendéglősök hivatalos lapjának legutóbbi számában hosszabb cikk jelent meg a szegedi paprikáról és a magyar ételekről. A szerkesztőség felszólítására a stockholmi követség sajtóelőadója elmondja, hogy tulajdonképen „mi fán terem ez a híres magyar paprika" és hogy a magyar konyhákban hogyan és hányféle módon használják fel a paprikát. A svéd, dán és norvég olvasó ebből megtudja, hogy a paprika már zöld formájában is, mint egyszerű „töltött paprika" kerül a magyar asztalra, vagy pedig mint saláta a különböző sültekhez. Ismerteti a szegedi paprika készítési módját, melyet skandináv barátaival egyik évre végignézett a szegedi paprikamalomban. A gulyás készítési módját is leírja, mert a külföldön „gulyás" néven felszolgált ételnek legtöbbször semmi köze sincsen a kiváló szegedi és hortobágyi gulyáshoz. Az olvasó megtudja a titkát a magyar paprikáscsirke készítésének is. A cikkhez, melyet a szegedi paprikaszüret képe illusztrál, az ujság kiváló magyarbarát szerkesztője, Ahlin Róbert, azt a megjegyzést fűzi, hogy a skandináv vendéglőkben ezentúl remélhetőleg nagyobb mértékben és okosabban fogják felhasználni a híres szegedi rózsapaprikát.

Szálloda, kávéházzal, dunántúli város legelőkelőbb helyén, kerthelyiséggel, családiházzal, együttesen, avagy külön-külön, megegyezéses árban **eladó.** Bérlet 1932. január 1-én jár le. Cím a kiadóhivatalban.

Érdekes adatok a szekfűszegről. A szekfűszeg nem más, mint egy 1 méter átmérőjű, de mintegy 20 méter magas fa virágjának még zárt bimbója. A szekfűszegfának kulturája úgyszólván kizárólagos monopóliuma a zanzibári szultánnak és kulturájának története a legrégibb időkbe nyúlik vissza. A fák legnagyobb része Zanzibár környékén és Pemba szigetén található. Ezeken a területeken többmillió ilyen fa van. A még ki nem nyílt bimbókat március végefelé gyüjtik össze, mindaddig, amíg a mintegy 1·3 cm. hosszú kehelynek végén egy kerekded fejecskét alkotnak és mielőtt ezek éterikus olajának egyrésze elillanhatna. A szultán kormánya a szüret egynegyedét adóban veszi el, amelyet rendszerint magával az árúval fizetnek ki.

Az amerikai sörgyárak a prohibició megszüntetésére készülnek. Londonból jelentik: A Reuter-iroda newyorki tudósítója szerint az amerikai sörgyárosok annyira bíznak az alkoholtilalom közeli eltörlésében, hogy egymásután új gépeket szerelnek fel gyáraikban, amelyeket tíz évvel ezelőtt be kellett zárniok. Pabst, egyike a vezető amerikai sörgyárosoknak, egymillió dollár értékű gépeket rendelt, kijelentve, hogy ez ugyan némi kockázatot jelent, de a közvélemény igen megbízható időjós és az az általános meggyőződés, hogy a szesztilalom nem maradhat sokáig érvényben és szívesen kockáztatja az egymilliót.

Milyen zenére mit iszik a kávéházi közönség. Párizsban érdekes statisztikát állítottak össze. A muzsika hatását vizsgálták meg, azt a hatását, melyet a közönség alkoholfogyasztására gyakorol. Kávéházakban legerősebb Wagner hatása, rengeteg bor- és likőrfogyasztást jelent. Strauss Richárd muzsikája a limonádé és a világos sör tömeges rendelését idézi elő, úgy hogy hat Strauss-est sem hasonlítható össze egy kávéházi Wagner-est anyagi sikerével. Sajátságos, Mendelssohn a whisky-ivás vágyát ébreszti, Beethoven muzsikájánál a legerősebb italok fogynak, de Chopinnél és Schumannál a közönség ásványvizet rendel. Mozart a pezsgőforgalmat emeli, Bizet és Schubert viszont amerikai grogot éget a rumból.

Száraz zónák Chilében? A szeszes italok forgalombahozatalának korlátozására a kiküldött szakbizottság egy olyan törvénytervezetet dolgozott ki, mely szerint az elnöknek jogában állana ú. n. száraz zónákat megállapítani. Ha ezt életbeléptetik, az elnök belátása szerint elrendelheti majd a szeszgyártás és kereskedelem megszüntetését az ország bármely területén.

A müncheni sörgyárak is csökkentik üzemeiket. Münchenből jelentik: A sörgyárak ma üzemcsökkenést határoztak el. Erre Bajorországban évtizedek óta nem volt példa. A határozat szerint a sörfogyasztás állandó csökkenése készteti a gyárakat arra, hogy a heti munkaidőt 48 óráról 40 órára szállítsák le. amennyiben azonban a fogyasztásban további csökkenés állana be, úgy nagyarányú munkás elbocsátások történnek. A sörfogyasztás csökkenését szakértő körökben a söradó fölemelésének tulajdonítják.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Reformház.

A természetes életet élők igényeinek kielégítésére megnyitottuk az első budapesti **reformházat.** Rökk Szilárd-utca 8. sz. Bios.

Az egészséges táplálkozás minden szükségletére tekintettel vagyunk.

Felhívjuk a figyelmet a **reformélet** nélkülözhetetlen cikkeire: Bios **teljes buzakenyerünk,** élesztő és kovász nélkül. Mindennemű pelyheink is nyerstáplálkozásra is igen kitűnőek. Abszolut megbizható **virágmézünkért** minden garanciát vállalunk. Nyers napraforgóolajunk vitamindús és kitűnő ízű stb.

A természetes életet élők minden igényét ki tudjuk elégíteni és így ők sok kellemetlen gondtól szabadulnak.

Útbaigazításokkal szolgálunk.

A Reformház vezetősége.

M. kir. rendőrség szegedi kapitánysága.

3021/1930. kih. szám.

Ítélet-kivonat.

A m. kir. rendőrség szegedi kapitányságának alólirott rendőrbirója Szegeden 1930. év október hó 6-án megtartott tárgyaláson 3021. kih. 1930. sz. jogerős itéletével **Bozsó Sándor,** 44 éves, róm. kath. vallásu, szegedi, Röszke kap. 628. sz. lakos vendéglőst a bornak vizzel történt meghamisítása és a hamisított bornak forgalombahozatala miatt 120 pengő pénzbüntetésre, mely behajhatatlanság esetén 24 napi elzárásra lesz átváltoztatva, ezenkívül 60 pengő eljárási költség és 3 pengő kárdij megfizetésére itélte és egyben az itéletnek terhelt költségére a „Szegedi Ujság" című napilapban és a „Vendéglősök Lapja" című szaklapban való közzétételét elrendelte.

Szeged, 1930. október 6.

Dr. Véber Árpád s. k.
rendőrkapitány,
rendőrbiró.

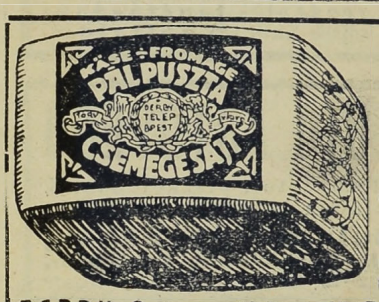
H. P.

A kivonat hiteléül:

Szeged, 1930. decemb r 1.

Tóth Ferenc
hiv. tiszt.

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt, Derby-sajt. Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: **Budapest, VII., Kerepesi út 62.**
Telefon: József 61—10

Szent István Portersör
a Polgári Serfőzde páratlan sörkülönlegessége

575/5/1930. kih. sz.

Ítélet-kivonat.

A m. kir. belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács 1930. november 6-án tartott ülésében 2852/1930. kih. B. M. számú jogerős itéle ével **Peller Lajosné, Pafcsuga Kornélia,** 51 éves, róm. kath. vallású, szegedi Vaspálya utca 19. sz. lakos vendéglőst a bornak vizzel történt meghamisítása és a hamisított bornak forgalomba hozatala miatt 110 pengő pénzbüntetésre itélte el, amely behajthatatlanság esetén 11 napi elzárásra lesz átváltoztatva, ezenkívül 60 pengő eljárási költség megfizetésére itélte és egyben az itéletnek terhelt költségére a „Délmagyarország" című napilapban és a „Vendéglősök Lapja" című szaklapban való közzétételét és a jogerős itéletnek a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósággal való közlését elrendelte.

Szeged, 1930. év december hó 11-én.

Dr. Véber Árpád s. k.
rendőrkapitány, rendőrbiró.

P. H.

A hivatalos másolat hiteléül:

Tóth Ferenc
hiv. tiszt.

"Pátria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. Budapest, IX., Üllői-út 25. szám (Köztelek) Felelős nyomdavezető: Mészáros Vilmos